

Riksting

2021

12-14 NOVEMBER 2021

PÅ LOUIS DE GEER KONSERT & KONGRESS
I NORRKÖPING

K
D

INNEHÅLL

Kallelse	3
Föredragningslista, dagordning, och arbetsordning	7
Valberedningens förslag	12
Förslag till valberedning	24
Val av beredningsgrupp inför 2023 års Riksting	25
Motioner	26
Sjukvårdsproposition	929
Partistyrelsens förslag till stadgeändringar	953
Verksamhetsberättelse 2019	997
Årsredovisning 2019	1045
Revisionsberättelse 2019	1072
Verksamhetsberättelse 2020	1075
Årsredovisning 2020	1123
Revisionsberättelse 2020	1137

Till
Rikstingsombuden, ordinarie och ersättare
Partistyrelsen, ordinarie och ersättare
Partidistriktskanslierna för kännedom

KALLELSE

Ni kallas härmed till Kristdemokraternas riksting den 12–14 november 2021 på Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping.

Samtliga ombud, ordinarie och ersättare erhåller samtliga rikstingshandlingar elektroniskt. De ombud som så önskar har, enligt stadgarna, rätt att begära handlingar via post. Önskemål om handlingar per post ska sändas snarast till Kristdemokraternas riksorganisationen, Box 2373, 103 18 Stockholm.

De ärenden som ska behandlas framgår av föredragningslistan, vilken återfinns i detta häfte. Under rikstinget behandlas motioner och en proposition från partistyrelsen. Dessutom behandlas val och årsredovisning på sedvanligt sätt.

Anmälan till rikstinget görs via anmälningsformuläret senast den 25 oktober på <https://kristdemokraterna.se/riksting/>

En inbjudan till rikstinget skickades ut till samtliga ombud i mitten av augusti. Sista anmälningsdag är 25 oktober.

Varmt välkomna till 2021 års riksting!

Stockholm i oktober 2021,

Peter Kullgren
Partisekreterare

Utdrag ur Kristdemokraternas stadgar

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>§ 11 Riksting</p> <p>Mom 1 Rikstinget är det kristdemokratiska partiets högsta beslutande organ och fastställer övergripande styrdokument och stadgar, förrättar erforderliga val och behandlar motioner.</p> <p>Rikstinget är offentligt.</p> <p>Mom 2 Ordinarie riksting hålls första och tredje året mellan två ordinarie allmänna riksdagsval på tid och plats som fastställs av partistyrelsen.</p> <p>Mom 3 Rikstingets sammansättning är följande: 1. Varje partidistrikt har rösträtt med två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 100-tal medlemmar inom partidistriktet. 2. Rösträtt har partistyrelsens ledamöter samt associerade förbunds representanter i partistyrelsen 3. De associerade förbunden har, utöver ovan, var för sig rösträtt med fyra ombud och fyra ersättare. Ersättare för ombud tjänstgör i den ordning de blivit valda.</p> <p>Mom 4 Kallelse till riksting och erforderliga handlingar skall sändas till valda ombud och ersättare.</p>	<p>Mom 1 Handlingsprogram, inom ramen för övergripande styrdokument, kan fastställas av partistyrelsen.</p> <p>Mom 3 1. Partidistriktsombuds mandatperiod är ett år räknat från vecka 15. 3. Associerade förbundens ombuds mandatperiod avgörs av respektive förbunds stadgar. De associerade förbundens ombud skall vara medlemmar av kristdemokratiska partiet.</p> <p>Mom 4 Kallelse skall sändas per post senast fyra veckor före riksting. Kallelse och erforderliga handlingar sänds digitalt till valda ombud och ersättare senast fyra veckor före riksting. Valt ombud kan begära handlingar per post. Kungörelse om tid och plats till ordinarie riksting skall publiceras på partiets hemsida senast tolv veckor före riksting. Vid ordinarie riksting skall följande ärenden förekomma: 1. Val av funktionärer vid rikstinget 2. Godkännande av kallelse 3. Fastställande av föredragningslista och arbetsordning för rikstinget 4. Fastställande av röstlängd 5. Partistyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse för tiden från förra ordinarie riksting. 6. Revisorernas berättelse 7. Fråga om ansvarsfrihet för partistyrelsen 8. Val av ordförande samt förste och andre vice ordförande för partiet 9. Val av övriga ledamöter i partistyrelsen 10. Val av ersättare till partistyrelsen 11. Val av minst två revisorer och två ersättare samt en auktoriserad revisor 12. Val av valberedning för tiden intill nästa ordinarie riksting enligt § 16</p> <p>mom 1</p>

<p>Mom 5 Motionsrätt till riksting har betalande medlemmar samt partiavdelningar, partidistrikt och deras styrelser.</p> <p>Motion bör behandlas av partiavdelnings årsmöte och sänds därefter till partidistriktet. Motion behandlas av partidistriktsårsmöte och sänds vidare med yttrande till partistyrelsen. Partidistriktets förslag till beslut skall följas av motivering.</p> <p>Motioner gällande organisationsfrågor hanteras på samma sätt, men tillställs och behandlas årligen av ordinarie partifullmäktige, se § 13 mom. 6. Vad som avses med organisationsfrågor avgörs av partistyrelsen.</p> <p>Häruöver har associerade förbunds årskonferenser och förbundsstyrelser motionsrätt.</p> <p>Mom 6 Yttranderätt vid rikstinget har varje betalande medlem av partiet. Förslagsrätt och rösträtt har tjänstgörande ombud enligt mom 3 samt tjänstgörande mötesordförande. Ledamot och ersättare i partistyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet och val av revisorer.</p> <p>Mom 7 Extra riksting skall hållas när rikstinget, partifullmäktige eller partistyrelsen så beslutar, eller om minst hälften av partidistriktet så begär.</p> <p>Extra riksting kan inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i beslutet om extra riksting. Kallelse till extra riksting sker enligt regler som anges i mom 4.</p>	<p>13. Förslag från partistyrelsen 14. Motionsbehandling enligt mom. 5</p> <p>Mom 5 Motion med yttrande till riksting eller partifullmäktige skall vara partistyrelsen tillhanda senast vecka 16 det år riksting anordnas och senast åtta (8) veckor före partifullmäktige.</p> <p>För att en motion till riksting ska sändas vidare för behandling på riksting, oavsett om motionen fått bifall eller avslag, ska partidistriktsårsmöte med minst 1/3 av ombudens röster besluta att motionen skall sändas vidare, Motion som ej fått 1/3 av rösterna skall inkl. yttrande sändas för kännedom till partistyrelsen.</p>
<p>§ 22 Beslutsförhet</p> <p>Mom 1 Vid årsmöte, partifullmäktige och riksting är församlingen beslutsmässig utifrån fastställt antal registrerade röstberättigade.</p> <p>Mom 2 Partiets olika styrelser, kommittéer och utskott är beslutsmässiga om minst halva antalet ledamöter deltar. Alla beslut av partiets olika organ skall, då inget annat anges i dessa stadgar, fattas med enkel majoritet med ordförandes utslagsröst vid lika röstetal.</p> <p>Mom 3 Vid tjänstetillsättning, nominering, personval samt fastställande av valsedel till allmänt val och europaparlamentsval sker beslut med acklamation. Om mer än ett förslag föreligger och röstberättigat ombud begär skall sluten omröstning genomföras. Vid lika</p>	

<p>röstetal avgörs val och fastställande av valsedel och tjänstetillsättning genom lottning.</p>	
<p>§ 23 Rösträtt, yttrande och förslagsrätt</p> <p>Mom 1 Medlems rösträtt samt yttrande och förslagsrätt vid årsmöte/riksting kan endast utövas av betalande medlem. Undantag för hedersmedlemmar utsedda enligt § 3.</p> <p>Mom 2 Partiavdelnings och partidistrikts ombuds rätt vid årsmöte, partifullmäktige eller riksting upphör att gälla om inte föregående års fastställda avgifter vid årsmöte, partifullmäktige eller riksting erlagts till respektive beslutsnivå.</p> <p>Mom 3 Röstning genom fullmakt är ej tillåten.</p>	<p>Mom 1 För att utöva rösträtt, yttranderätt och förslagsrätt ska medlemsavgift erlagts senast den sista december året före beslutstillfälle. För ny medlem ska medlemsavgift erlagts senast fyra veckor före beslutstillfälle.</p> <p>Mom 2 För partiavdelning eller partidistrikt gäller att de av partidistrikt eller partiet fastställda ekonomiska ramarna, genom valda ombud, är ett gemensamt åtagande varför respektive nivå har en skyldighet att betala för köpta tjänster och erlägga de avgifter som är gemensamt beslutade, för att erhålla rösträtt. Att inte ha deltagit i beslut vid partidistriktsårsmöte, partifullmäktige</p>
<p>§ 24 Valbarhet</p> <p>Mom 1 Valbar till interna uppdrag för partiet är medlem av Kristdemokratiska partiet och som betalat medlemsavgift.</p> <p>Mom 2 Valbar till indirekta förtroendeuppdrag i kommun-landstings/regionkommun eller nationellt är den som enligt lag är valbar och som är medlem av Kristdemokratiska partiet och betalat medlemsavgift.</p>	<p>Mom 1 Medlem kan, om särskilda skäl föreligger, inneha ett internt uppdrag för partiet i annan partiavdelning om denna partiavdelning så beslutar.</p> <p>Mom 2 Om det i aktuell kommun/landsting/regionkommun inte finns partiavdelning skall den förtroendevalde vara medlem i angränsande partiavdelning.</p>
<p>§ 32 Ändring av stadgar och föreskrifter</p> <p>Mom 1 För ändring av dessa stadgar krävs ett enhälligt beslut av ordinarie riksting eller två tredjedels majoritet av två på varandra följande riksting varav ett ordinarie.</p> <p>Mom 2 För ändring av föreskrifter i dessa stadgar krävs två tredjedels majoritet vid ett ordinarie partifullmäktige, eller enkel majoritet vid två på varandra följande partifullmäktige varav ett ordinarie.</p>	

Föredragningslista och dagordning för Kristdemokraternas riksting i Norrköping 12-14 november 2021

- *Nedanstående tidpunkter är ungefärliga hålltider. Vid händelse av att någon punkt slutar tidigare än den angivna tiden, tidigareläggs hela schemat enligt fastställd ordning.*
- *Vid samtliga luncher och fika, samt middag fredag kväll, görs inget avbrott i förhandlingarna, utan dessa pågår under tiden.*
- *Nordiska gäster har bjudits in till rikstinget, de kan komma att skicka hälsningar ifrån talarstolen. Dessa tider är ännu inte fastställda när föredragningslistan går till tryck.*

Tid *Ärende*

Fredagen den 12 november

09:00		Öppningshögtid
09.20	1.	Rikstingsförhandlingarna öppnas. (OBS! Förhandlingarna inleds i omedelbar anslutning till att öppningshögtiden avslutats).
	2.	Val av funktionärer vid rikstinget
	a/	Ordförande och vice ordföranden
	b/	Sekreterarteam
	c/	Röstlängdsansvariga
	d/	Protokolljusterare
	e/	Rösträknare
	f/	Rösträknare vid slutna omröstning
	3.	Godkännande av kallelse
	4.	Fastställande av föredragningslista, dagordning och arbetsordning
	5.	Fastställande av röstlängd
	6.	Partistyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse 2019 och 2020
	7.	Revisorernas berättelse
	8.	Fastställande av resultat- och balansräkning
	9.	Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen (omedelbar justering)
10:09	10.	Motionsbehandling, kapitel 1 Ideologi
10:20	11.	Motionsbehandling kapitel 3 Familj
11:00	12.	Tal av partiordförande Ebba Busch
11:45	13.	Motionsbehandling, kapitel 7 Arbete och företagande
<i>11:45-13:45 Lunch (förhandlingar pågår)</i>		
12:57	14.	Behandling av partistyrelsens proposition om Sjukvård

- 14:27 15. Motionsbehandling, kapitel 5 Hälso- och sjukvård
16:23 16. Motionsbehandling, kapitel 6 Utbildning och kultur

18:00-20:00 Middag (förhandlingar pågår)

- 19:42 17. Motionsbehandling, kapitel 10 Miljö
ca. 21:00 Slut för dagen – förhandlingarna ajourneras

Lördag den 13 november

- 08.30 Förhandlingarna återupptas
18. Valberedningens förslag till partistyrelse presenteras
08.50 19. Nomineringar och pläderingar till samtliga val av partistyrelse
09.30 20. Val och av partiordförande, 1:e och 2:e vice ordföranden 2021–2023
21. Val av ledamöter i partistyrelsen för 2021–2023
10:15 22. Motionsbehandling, kapitel 4 Socialt och migration

11:30-13:30 Lunch (förhandlingar pågår)

- 12:50 23. Motionsbehandling, kapitel 9 Regionalt, trafik och bostad
24. Resultat av val av ledamöter till partistyrelsen 2021–2023
14:59 25. Val av ersättare till partistyrelsen 2021–2023
15:09 26. Motionsbehandling kapitel 8 Ekonomi, skatter och pensioner
27. Resultat val av ersättare till partistyrelsen 2021–2023
17.00 Förhandlingarna ajourneras
19.00 Rikstingsfest

Söndag den 14 november

- 08.30 Förhandlingarna återupptas
08.35 28. Val av valberedning för nästa ordinarie riksting
09:05 29. Val av nomineringskommitté till nästa valberedning
30. Val av minst två revisorer och två ersättare samt en auktoriserad revisor
09:15 31. Motionsbehandling kapitel 2 Demokrati, författning och rättsväsende

11:30-13:30 Lunch (förhandlingar pågår)

- 13:22 32. Motionsbehandling kapitel 11 Utrikes och försvar
14:50 33. Behandling av partistyrelsens förslag till stadgeändring
34. Motionsbehandling, kapitel 12 Stadgar
15:40 35. Rikstinget avslutas
15:50 36. Avslutningsord partiordförande Ebba Busch

Förslag till arbetsordning för rikstinget 2021

A Föredragningslista och dagordning

B Yttranderätt mm

- mom 1 **Yttranderätt** vid rikstinget har varje medlem av Kristdemokraterna.
- mom 2 Varje partidistrikt har utsett en **delegationsledare** som ansvarar för ombudens närvaro under ärendebehandlingen och som samordnar deltagande i debatten.
- mom 3 **Respektive ämnesområde/ärende** behandlas, dvs debatteras och beslutas, under det **tidsblock** som anges i dagordningen.
- mom 4 Företrädare för partistyrelsen, partidistrikt och associerade förbund ska anmälas till presidiet. En företrädare per respektive ärende får utses, denne går inte att byta ut under pågående ärende.

C Debatt

- mom 1 **Begära ordet.** Ordet begärs digitalt under rikstinget genom anvisat konferenssystem.
- När förhandlingarna öppnats och föredragningslistan fastställts kan ordet begäras till de ärenden som föredragningslistan tar upp den aktuella dagen. En person kan för varje förhandlingsdag inte samtidigt begära ordet för mer än en talare per ärende på dagordningen.
- mom 2 **Talarlista** upprättas i den ordning som anmälan görs. Förtur till talarlista har företrädare för partidistrikt och associerade förbund som ännu inte fått delta i debatten, därefter övriga ombud och medlemmar som ännu inte deltagit i den pågående debatten. I den händelse alla talare inte kan medges tid inom de fastställda tidsramarna bryts talarlistan av presidiet vid en tidpunkt som beräknas medge att beslut kan ske inom den angivna tidsramen. Innan beslutsprocessen inleds ska dock ordföranden lämna tillfälle att framlägga yrkanden.
- mom 3 **Replik** kan erhållas av person som är direkt apostroferad. Replik och svar på replik beviljas av ordföranden i varje enskilt fall.
- mom 4 **Tidsregler.** För varje ärende på föredragningslistan medges tre inlägg per talare. Första inlägget begränsas till 2 minuter och andra och tredje inlägget till 1 minut. Tiden för replik är 1 minut och svar på replik 1/2 minut. Presidiet har rätt att under pågående motionskapitel besluta om justerad talartid.
- Ovanstående tidsregler gäller ej för partiets presidium. Hur lång tid den person/de personer som företräder partistyrelsen skall i viss mån bestämmas av tidsblockets storlek. Rikstingspresidiet, presenterar ett förslag vid inledningen av rikstinget.
- mom 5 **Ordningsfråga.** Om ordningsfråga begärs avbryts debatten i sakfrågan och ordningsfrågan tas omedelbart upp till behandling och avgörande.

mom 6 **Övrigt.** För sakupplysningar och svar på direkta frågor erbjuds tjänstemän inom parti- och riksdagskansliet tillfälle att delta.

mom 7 **Inlägg** bör inledas med att yrkande läggs fram. Därefter sker argumenteringen.

D **Beslut**

mom 1 **Förslagsrätt** vid rikstinget har tjänstgörande ombud och ledamöterna av partistyrelsen. **Yrkanden** ska lämnas skriftligt via det digitala konferenssystemet. Endast skriftliga yrkanden tas upp till beslut.

mom 2 **Rösträtt** har tjänstgörande ombud och partistyrelsens ledamöter. Ledamot av partistyrelsen har inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet och vid val av revisorer.

mom 3 **Nya frågor.** Under debatten framställda nya förslag som ej beretts av partistyrelsen tillställs partistyrelsen. Rikstingspresidiet avgör vad som är att betrakta som nya frågor.

mom 4 **Röstning** i sakfrågor sker vanligtvis genom att röstberättigade ombud lyfter sina röstkort. Röstning kan även ske genom det digitala konferenssystemet. Vid samtliga beslut ska röstning ske fysiskt i möteslokalen. Rösträkning företas om röstberättigat ombud begär **omröstning**. Vid personval sker röstning genom acklamation. Vid begäran om omröstning/rösträkning vid personval sker slutna röstning. (Beträffande val av partistyrelse se punkt F)

mom 5 **Reservation** anmäls skriftligen på avsedd blankett till rikstingspresidiet och i anslutning till aktuellt beslut.

E **Behandling av motioner och propositioner**

Under debatten är det väsentligt att talarna håller sig till de sakfrågor som behandlas. Det är således inte tillåtet att framlägga yrkanden som inte ligger inom den sakpolitiska ramen. Ändrings- och tilläggsyrkanden ska gälla partistyrelsens förslag till beslut. Vid motions- och propositionsbehandling gäller det den eller de så kallade "att-satserna" och inte partistyrelsens motivering. Motioner som har påverkan på förslag i propositioner behandlas under propositionshanteringen.

F **Val av partipresidiet, partistyrelse, valberedning och revisorer**

mom 1 Valberedningen presenterar sitt förslag till partiordförande, förste och andre vice ordförande, förslag till ledamöter i partistyrelsen jämte ersättare samt förslag till eventuella fyllnadsval.

mom 2 Rikstingsdeltagarna ges, i omedelbar anslutning till valberedningens redogörelse för sina förslag, tillfälle att nominera andra kandidater till de aktuella mandaten på särskild blankett. Nominering av kandidat förutsätter medgivande från kandidaten.

Plädering för kandidater till partistyrelsen sker i samband med ärendet "Nomineringar och pläderingar till samtliga val av partistyrelse". Plädering för övriga val sker vid respektive ärende.

- mom 3 Val av ordförande, förste och andre vice ordförande sker med acklamation eller genom sluten omröstning om någon så begär. Om fler kandidater än två finns nominerade till en post ska en omröstning ske så att det i en andra omröstningsomgång enbart finns två kandidater.
- mom 4 Val av partistyrelseledamöter sker genom att samtliga röstberättigade ombud erhåller valsedel på vilken valberedningens förslag finns, liksom övriga kandidater som nominerats. Ombuden markerar med kryss på valsedeln de personer man önskar välja som ledamöter i partistyrelsen. Det ska vara lika många markeringar som antalet platser som är i fråga. Valet går till så att valsedlar avlämnas mot uppvisande av röstkort. Omedelbart efter valet sker rösträkning av de utsedda rösträknarna vid sluten omröstning.
- mom 5 Efter det att valresultatet beträffande ordinarie ledamöter framräknats och justerats av rösträknarna, vidtar val av ersättare på tidpunkt som rikstinget beslutar om. Samtliga röstberättigade ombud erhåller ny valsedel med förslag till ersättare i partistyrelsen, innehållande valberedningens förslag, kandidater nominerade samt de personer som nominerats till val av ordinarie ledamöter men som ej valts. Valsedlar lämnas vid tid och plats som meddelas av rikstingspresidiet. Det ska vara lika många markeringar som antalet platser som är i fråga. Valet går till så att valsedlar avlämnas mot uppvisande av röstkort. Omedelbart efter valet sker rösträkning av de utsedda rösträknarna. Valda ersättare tjänstgör i partistyrelsen i den ordning de blivit valda. I det fall det finns fyllnadsval kommer den som har minst röstetal av de som skall väljas, väljs som fyllnadsval till partistyrelsen.
- mom 6 Val av valberedning bereds av en grupp personer, som av partifullmäktige utsetts till att bereda val av valberedning vid riksting.
- mom 7 Val av revisorer bereds av valberedningen och väljs av rikstinget.
- mom 6 Om inga andra förslag än valberedningens föreligger, sker valen med acklamation.

Valberedningens förslag till rikstinget 2021

Förslag till rikstingsfunktionärer

Ordförande:

Monica Selin

Vice ordförande:

Magnus Berntsson

Anders Ivarsson

Kjell-Arne Ottosson

Sekreterare:

1. Anna Jernemalm

2. Christoffer Andersson

Röstlängdansvarig:

Jakob Hallman, Stenungssund

Justerare

1. Maurice Forslund, Stockholm

2. Lolita Johnsen, Stockholm

3. Martin Ahlman, Södertälje

4. Maria Maric, Tibro

Ersättare

1. Fredrik Wallén, Stockholm

2. Frida Bondesson, Stockholm

3. Paulos Abraha, Sundbyberg

4. Susanne Henning Aihonen, Arboga

Rösträknare

1. Samuel Ek, Luleå

2. Krister Svensson, Borlänge

3. Stephen Gerand, Östersund

4. Ulf-Åke Oldenborg, Sundsvall

5. Anki Herdell, Varberg

6. Eva Johnsson, Växjö

7. Per-Ola Gunnarsson, Helsingborg

8. Stina Brännström Johansen, Malmö

Ersättare

1. Jennie Forsblom, Edsbyn

2. Kent Sjöberg, Hudiksvall

3. Helena Vådegård, Säter

4. Carin Malm, Insjön

Rösträknare vid slutna omröstning

1. Rasmus Evinsnö, Göteborg

2. Christian Eberstein, Lerum

3. Alexander Mattebo, Trelleborg

4. Betty-Ann Nilsson, Lycksele

5. Peter Lundberg, Älvsbyn

6. Jonas Hillerström, Torsång

Ersättare

1. Stig Töyrä, Pajala

2. Krister Pounu, Kiruna

Valberedningens arbete

Valberedningen har under tiden 4/12 2020 till 24/8 2021 sammanträtt vid sju tillfällen och alla möten har hållits digitalt på Zoom.

Valberedningen har studerat närvaron i Partistyrelsen, intervjuat samtliga av rikstinget valda ledamöter och ersättare i Partistyrelsen och studerat de nomineringar som inkommit från bl.a. 15 partidistrikt, ett stort antal partiavdelningar och enskilda medlemmar. Engagemanget för att nominera har varit stort och valberedningen har fått in nomineringar på ett 70-tal olika personer till Partistyrelsen.

Valberedningen har med beaktande av kraven i stadgarna strävat efter att lämna ett förslag till Partistyreelse som kan utgöra det bästa laget för partiets bästa med de kompetenser vi ser att Partistyrelsen i nuvarande läge behöver.

Här följer vårt förslag till partipresidium, ordinarie partistyreelseledamöter och ersättare. Vi väljer att presentera ordinarie ledamöter i bokstavsordning och ersättarna i inträdesordning. På följande sidor presenterar sig kandidaterna.

Valberedningen har bestått av:

Torsten Larsson, Dala-Järna (ordförande)

Sofia Isaksson, Vaggeryd

Sofia Damm, Ystad

Kalle Bäck, Göteborg

Eva von Wowern, Täby

Michael Stjernström, Stockholm

Hans-Inge Smetana, Vännäs

Eva Esberg, Pajala

Lars-Axel Nordell, Köping

För valberedningen

Torsten Larsson

Valberedningens förslag till Kristdemokraternas Partistyrelse 2021-2023

Ordförande: Ebba Busch, Uppsala (omval)
1:e vice ordförande: Jakob Forssmed, Sollentuna (omval)
2:e vice ordförande: Bengt Germundsson, Markaryd (omval)

Ledamöter: Lili André, Gävle (omval)
Gudrun Brunegård, Vimmerby (omval)
Andreas Carlson, Mullsjö (omval)
Hans Eklind, Örebro (omval)
Torsten Elofsson, Malmö (omval)
Elisabet Lann, Göteborg (nyval)
Liza-Maria Norlin, Sundsvall (omval)
Mikael Oscarsson, Uppsala (omval)
Desirée Pethrus, Stockholm (nyval)
David Ranstam Lega, Göteborg (omval)
Anders Sellström, Umeå (omval)
Sara Skyttedal, Stockholm (omval)
Erik Slottner, Stockholm (omval)
Pia Steensland, Strängnäs (omval)

Ersättare: 1. Ella Kardemark, Halmstad (omval)
2. Erik Nilsson, Karlstad (nyval)
3. Yusuf Aydin, Botkyrka (omval)
4. Soheila Fors, Karlskoga (omval)
5. Patrik Åkesson, Växjö (omval)
6. Birgitta Sacrédeus, Mora (omval)
7. Per Landgren, Göteborg (omval)

Valberedningens förslag till revisorer

Ordinarie: Kerstin Rossipal, Bromma (omval)
Wimar Sundeen, Skepplanda (omval)
Pernilla Varverud, Grant Thornton auktoriserad revisor

Ersättare: Per-Olof Hermansson, Mark (omval)
Marcus Jonasén, Grant Thornton auktoriserad revisor

Presentation av valberedningens förslag till partistyrelse

Ordförande

Ebba Busch, Uppsala (omval)

Partiledare, 34 år

Sedan jag sist fick förtroendet att leda vår modiga och varma folk rörelse har vår värld präglats av Corona-pandemin som satt djupa spår i vårt samhälle – inte bara ekonomiskt utan också i vår gemenskap. Vi har med stolthet sett alla de som med det gemensamma bästa för ögonen offrat under pandemin och alla de, inte minst inom sjukvården, som gjort sin plikt och mer därtill. Till alla dessa människor känner vi stor tacksamhet. På många sätt visade pandemin att vår samhällsgemenskap står stark.

Men pandemin gav också nya insikter om vår sårbarhet och vad som är viktigt i världen. Sverige och Europa måste stå bättre rustade att möta hot i en globaliserad värld och fler har fått upp ögonen för vilket gissel ensamhet och utanförskap är för människan. Vi behöver varandra.

Trots pandemin har rikspolitiken inte kunnat undgå de inneboende konflikter och brist på ledarskap som funnits hos de rödgröna partierna. Regeringskriserna har hängt i luften och för första gången har en svensk statsminister förlorat riksdagens förtroende i en omröstning och tvingats avgå. Huruvida regeringen kommer få igenom sin budget i höst är sannolikt fortfarande en öppen fråga när vi träffas till riksting. Kristdemokraterna har dock visat att vi kan navigera och ta initiativ i detta föränderliga politiska landskap och kommer fortsätta att agera för att bygga Sverige starkare.

För oss som parti innebar pandemin att vi fick ställa om mycket av vår verksamhet. Stora insatser har gjorts för att ändå hålla igång de politiska samtalen och värna den levande demokratin. På nationell nivå har vi använt dessa speciella år till att bygga ut och slipa vår politik. Vi har utvecklat en kristdemokratisk reformagenda som sträcker sig över hela fältet av politiska frågor. Jag vågar påstå att vi inte på många år – om någonsin – haft så väl genomarbetade politiska handlingsprogram som vi nu har inför nästa års val. Extra stolt är jag över att vi kunnat genomföra detta förnyelsearbete på ett öppet sätt och med ett gott diskussionsklimat. När vi i diskussioner bemöter varandra med respekt och försöker förstå varför vi i olika lägen landar olika – då blir också besluten som bäst.

Genom detta arbete har vi inte bara lagt grunden för ett maktskifte utan också för att i regeringsställning kunna realisera kristdemokratisk politik. För vi som parti finns inte till för att bara vilja saker. Vi finns till för att göra saker – förverkliga idéer. Vårt fördjupade samarbete med Moderaterna gör också att vi har bättre förutsättningar än på länge att om vi vinner väljarnas förtroende genomföra kristdemokratiska reformer. Så vi kan skapa en välfärd man kan lita på och ett Sverige som fungerar.

Efter rikstinget väntar valrörelsen. Då måste vi vara väl förberedda och frimodiga. För de senaste åren har visat vikten av en stark kristdemokrati. Våra värderingar behövs för att möta alla de utmaningar som pandemin visat på – och vårt ledarskap krävs när politiken handlar mer om spel än vad som är det gemensamma bästa. Jag ser därför med tillförsikt mot framtiden men vet att inget av värde kommer gratis. Därför ska vi kavla upp ärmarna och genomföra en valrörelse värd att tala om i många år framöver. Det arbetet vill jag göra med er – som er partiordförande.

1:e vice ordförande

Jakob Forssmed, Sollentuna (omval)

Riksdagsledamot och ekonomisk-politisk talesperson, 46 år

Svensk politik är i stort behov av Kristdemokratiska utgångspunkter: insikt om varje människas inneboende värde, vår ofullkomlighet och vårt gemenskapsbehov förenat med principer om solidaritet och förvaltarskap. Kristdemokraterna ska fortsätta vara en stark social röst som står för trygghet, välfärd och rättvisa. Samhället grundfunktioner måste fungera. Brott måste bekämpas med kraft. En välfärd att lita på bygger tillit i samhället. Men det räcker inte. Tillit och trygghet byggs i gemenskap med andra. I familjer, föreningar och församlingar föds framtidstro, gemenskap och solidaritet. I företag skapas innovation, arbetstillfällen och välstånd. Det krävs en regering med ett starkt kristdemokratiskt inflytande för att dessa perspektiv ska få genomslag.

Med utgångspunkt i den kristna etikens tidlösa värden ska vi möta dagens problem. När Bris rapporterar att barn inte tror att deras föräldrar har tid för dem, när äldre drabbas av hälsoproblem för att de lämnas i ensamhet eller när hårdheten sprider sig i samhället krävs ett starkt kristdemokratiskt parti. Det krävs idéer, men också kunskaper för att omsätta idéerna i genomförbar politik för ett medmänskligt samhälle. Vi måste fortsätta utveckla en ännu starkare ekonomisk politik för fler jobb, ökad tillväxt, bättre integration och bostäder tillgängliga för fler.

I allt detta arbete vill jag fortsätta bidra med mina erfarenheter från såväl Riksdagen och dess finansutskott som regeringsarbete (statssekreterare/chefsförhandlare 2006–2014) så att vi kan utarbeta politik som kan bidra till att vi kan återta regeringsmakten – och som sedan kan genomföras för att göra samhället bättre. Övrigt: Gift, 3 barn (14, 12 och 9 år), bosatt i Sollentuna

2:e vice ordförande

Bengt Germundsson, Markaryd (omval)

Tandläkare, kommunstyrelsens ordförande, 64 år

I kommunerna bygger vi Sverige! Med mina erfarenheter från kommunpolitiken vill jag vara en tydlig röst i partistyrelsen som står upp för de kommunala och regionala perspektiven och som värnar subsidiariteten. Min vision är att få politiken att "hänga ihop" från den lokala nivån till den nationella. Valet 2022 kommer att bli oerhört viktigt för hur framtiden i vårt land ska utvecklas. Vi behöver en ny regering med starkt kristdemokratiskt inflytande som kan åstadkomma en förändring på riktigt. Därutöver behöver Kristdemokraterna många förtroendevalda som kan ta större plats i våra kommuner och regioner för att förverkliga vår politik. Tillsammans ska vi utgöra en kraft som kan bygga en samhällsgemenskap på de värden som ligger till grund för vår ideologi och som gör skillnad för våra medborgare.

Kristdemokraterna ska vara det parti som ger en röst åt den som själv inte kan tala och som slår vakt om familjens betydelse och individens frihet, förenat med ett socialt ansvar och ökad företagsamhet.

Jag vill stå upp för en ideologiskt tydlig kristdemokratisk profil och bidra till att kommunicera vår politik på ett sätt som attraherar en större del av väljarkåren. Vi ska kunna ge relevanta svar på de samhällsfrågor människor upplever som angelägna.

Jag har varit kommunstyrelsens ordförande i Markaryds kommun i snart 20 år och känner fortfarande en glädje och ett engagemang i mitt uppdrag. Under den här mandatperioden har jag dessutom fått förtroendet att vara ledamot av SKR:s styrelse och arbetsutskott samt ordförande i Kristdemokraternas kommun- och regionpolitiska råd.

Ledamöter

Lili André, Gävle (omval)

Processledare smarta hållbara livskraftiga städer

Jag är stolt att representera Kristdemokraterna och den värdegrund vårt parti står för. Mina hjärtefrågor är familjen, jobben, hållbarhets- och klimatfrågor. Jag vill vara den röst som gör skillnad i Sveriges samhällsutmaningar och med stor entusiasm engagerar jag mig för människors inkludering genom teambuilding och mentorskap, för stärkt samhällsgemenskap.

Jag har varit engagerad i Kristdemokraterna drygt 20 år och har förmånen att ha förtroende i flera olika uppdrag såsom ordförande för distriktsstyrelsen i Gävleborg, ledamot i Region- och Kommunfullmäktige samt i ett energibolag och fyra år i partistyrelsen. Till vardags jobbar jag som processledare inom innovation. Har också under många år jobbat med samverkan inom högre utbildning och har stor kunskap om de olika världarna akademi, offentlighet och företagen.

Gudrun Brunegård, Vimmerby (omval)

Distriktssköterska, riksdagsledamot och biståndspolitisk talesperson

Omsorgen och engagemanget för våra medmänniskor är genuint förknippat med att vara människa. Som förtroendevalda ska vi omvandla det engagemanget till politiska beslut som förbättrar förutsättningarna för våra medmänniskor. Innan jag blev politiskt engagerad arbetade jag som sjuksköterska i Sverige och Tanzania. Sedan 2003 har jag ägnat mig åt politik på heltid i kommun, landsting/region, i SKL och sedan 2019 i riksdagen. Som utbildningspolitisk talesperson var jag med och tog fram underlaget till partiets utbildningspolitiska handlingsprogram. I mars 2021 fick jag

förtroendet att växla över till utrikesutskottet med uppdrag att lyfta biståndsfrågorna, en kristdemokratisk hjärtefråga. I partistyrelsen kan jag dessutom bidra med ett småländskt landsortsperspektiv, där mer än en femtedel av väljarna röstade på Kristdemokraterna i regionvalet 2018, en god grund för valet 2022.

Andreas Carlson, Mullsjö (omval)

Gruppledare, riksdagsledamot, 34 år

När otryggheten biter sig fast på många håll i vårt land, har vi ett ansvar att agera med full kraft och göra vad som krävs. När tilltron till samhället sviktar behövs Kristdemokraterna mer än någonsin.

Brottsutvecklingen i Sverige är mycket allvarlig. Skjutningarna saknar motstycke i Europa, sexualbrott har ökat kraftigt och ungdomsråden fördubblats. Så här ska det inte behöva vara i ett land som Sverige. Det krävs hårda tag mot brottslingarna och ett uthålligt arbete för att förebygga brott. Jag vill jobba för att vi med vår politik vänder oron till framtidstro. Den växer framför allt fram i trygga familjer och genom ett starkt civilsamhälle. Och genom att politiken tar sig samman och fokuserar på de stora samhällsproblemen. KD ska vara ett rakt, varmt och tydligt parti med självförtroende, som svarar okomplicerat på frågor som människor faktiskt ställer. Vi ska fortsätta att fokusera på trygghet och välfärd.

Jag är gift med Camilla och vi har tillsammans sönerna Alexius Philip. Jag är en stor anhängare av innebandy och är styrelseledamot i Svenska Innebandyförbundet. När jag har tid över bakar jag gärna och har under året tagit jägarexamen.

Hans Eklind, Örebro (omval)

Riksdagsledamot (tjänstledig präst), tidigare förbundsordförande i KDU 1992–1996

Svensk politik behöver ett värderingsdrivet parti som förstår att värderingar inte skapas ur tomma intet. Goda värderingar är och ska vara förankrade i något. Är övertygad om att vi bäst möter samtidens och framtidens utmaningar med den kristna etikens tidlösa värden som gav Europa demokratiska och humanistiska principer som öppenhet, tolerans, jämlikhet, religionsfrihet och barmhärtighet.

Brinner för vår tanke om en samhällsgemenskap för alla, inte bara vissa. Ett pensionssystem som ger äldre som jobbat och byggt Sverige en värdig tid som senior. Att formulera ett trovärdigt alternativ till individualism och kollektivism. Vill se en stram migrationspolitik, offensiv integrationspolitik och ett generöst & effektivt bistånd. Är rak och tydlig i mitt budskap och sätter laget framför jaget.

Torsten Elofsson, Malmö (omval)

Polisintendent

Brottsutvecklingen med ökad våldsanvändning och en organiserad brottslighet utgör i grunden ett hot mot demokrati, rättssäkerhet och välfärd. Otryggheten breder ut sig. Min långa erfarenhet av polisarbete såväl lokalt och nationellt som internationellt har gett mig gedigna kunskaper inom området, alltifrån brottsförebyggande arbete till gränsöverskridande organiserad brottslighet. Jag är fortsatt djupt engagerad i detta och vill bidra till att vi får ett tryggare och säkrare samhälle. Behovet av trygghet löper som en röd tråd genom livets alla faser och är inte enbart en fråga om

brotts och straff. Det handlar även om en trygg barndom, en trygg skoltid, trygghet på gator och torg och ett tryggt åldrande. En trygghet där familjen utgör basen för ett gott liv.

Jag är ordförande i PA Malmö, 1:e vice ordförande i PDS Skåne och ledamot av partistyrelsen.

Elisabet Lann, Göteborg (nyval)

Kommunalråd i Göteborg

Jag har haft förmånen att arbeta för partiet i Västra Götalandsregionen, på Regeringskansliet, som ledarskribent och även lett arbetet med att revidera principprogrammet. Jag är ordförande för KIC, som bland annat arbetar med demokratistöd till systerpartier i repressiva miljöer, samt medordförande i det internationella nätverket IPAC som driver att den fria världen tydligare ska stå upp mot Kinas förtryck och gränslösa maktaspirationer.

Kristdemokraterna utgör ett omistligt bidrag i politiken – Vi vet att samhället är oändligt mycket större än det offentliga och vi har en viktig kamp att föra för att värna civilsamhället med idéburna samhällsbyggare, föreningar och familjer. Om jag får förtroendet att sitta i partistyrelsen tar jag med mig det kommunala perspektivet och de stora utmaningar vi har med att möta omsorgsbehovet i framtiden. Men också den ideologiska kompassen och utblicken mot omvärlden där demokratin är på tillbakagång för femtonde året i rad.

Liza-Maria Norlin, Sundsvall (omval)

Processledare digitalisering och Gruppledare KD Sundsvall

Tillit är en av de viktigaste förutsättningarna för den lilla och nära gemenskapen, för organisationen och för ett samhälle. Det borde vara en av de allvarligaste varningsklockorna i Sverige när vi ser att tilliten varierar dramatiskt beroende på var du bor i landet. Det här är det största välfärdssveket och där vi Kristdemokraterna med vår värdegrund och människosyn verkligen kan göra skillnad.

I partistyrelsen vill jag bidra med kunskaper och idéer för att utveckla och stärka vårt politiska innehåll. Samtidigt ser jag det som en viktig del i uppdraget att jobba för att vi ska vara en stark partiorganisation där våra värderingar blir levande inte bara för politiken vi driver utan också för vilka vi är.

Barns uppväxtvillkor är min största drivkraft. Förvaltare och framtidsfrågor i en allt mer komplex samtid där har jag mitt stora engagemang.

Mikael Oscarsson, Uppsala (omval)

Riksdagsledamot, försvarspolitisk talesperson

Jag vill gärna fortsätta att bidra med kunskap och engagemang när det gäller trygghet mot både yttre och inre hot.

I ett allt tuffare säkerhetspolitiskt läge måste Sveriges militära försvar stärkas. Även det civila försvaret måste stärkas, inklusive skyddet mot cyberattacker. Det gäller också el-, läkemedels- och livsmedelsförsörjning, så att vi klarar oss i en kris - och i värsta fall krig.

Idag är Sverige ett paradiset att verka i för utländska stöldlingar och den organiserade brottsligheten. Allt fler medborgare drabbas av detta. Jag vill fortsätta driva på för kraftfulla åtgärder som stoppar denna verksamhet.

Jag är stolt över att vi som parti är kända för vårt engagemang för barnen, familjen och inte minst kampen för valfrihet i barnomsorgen. I en tid då allt fler barn mår dåligt är det för mig en hjärtefråga att vi fortsätter vara är det ledande partiet inom dessa frågor.

Désirée Pethrus, Stockholm (nyval)

Vårdutvecklingsregionråd i Region Stockholm

Jag har ansvar för sjukvård, mer specifikt kunskapsstyrning, läkemedel, vaccinationer, cancervård. Men jag har även ansvar för äldreomsorg-, kompetensförsörjning- och färdtjänstfrågor. Jag har innan dess varit riksdagsledamot i över 15 år och där arbetat med EU-, arbetsmarknads-, utrikes- och biståndspolitik. Jag har även tidigare erfarenhet från kommunpolitiken i Stockholm och då med fokus på äldre frågor. I mitt uppdrag som regionråd är jag även ordförande för Stiftelsen Äldrecentrum och ledamot i Socialstyrelsens nämnd för

beslut om högspecialiserad vård samt Nationella screeningrådet. Jag vill bidra till partistyrelsens arbete främst genom mina kunskaper inom hälso- och sjukvård men också erfarenheter från tidigare uppdrag. Jag har lång erfarenhet av politik och av partiets utveckling sedan 1982 då jag gick med i partiet. Jag har varit förbundsordförande i partiets kvinnoförbund och brinner även för jämställdhetsfrågor. Jag är utbildad socionom. Jag bor på Kungsholmen och har två vuxna barn med familjer som jag gärna umgås med på min lediga tid. Jag åker också när jag kan till mitt fritidshus på Öland vilket ger en fin avkoppling.

David Ranstam Lega, Göteborg/Bryssel (omval)

Europaparlamentariker

Genom min bakgrund på såväl lokal- som på riks- och EU-nivå har jag en bred förståelse för de många frågor PS har att ta ställning till, både ur ett händelsestyrt och ett framåtblickande perspektiv. Mina erfarenheter från kommunpolitiskt alliansbyggande, ideologiskt och sakpolitiskt motiverade vägval på nationell nivå och EU-lagstiftningens stora påverkan på både mandat och handlingsutrymme gör att jag skulle bidra med viktiga insikter om vad som kan/bör göras, och när. Ofta är sådana strategiska avvägningar allt annat än enkla. I de lägena skulle jag ha fortsatt stor nytta av min djupa förankring inom partiet. Den kunskap och infallsvinklar som företrädare och tjänstemän på alla nivåer besitter är oundgängliga för att jag ska kunna vara med och fatta kloka beslut.

Anders Sellström, Umeå (omval)

Senior Adviser på North Sweden Stockholm Office, Civilekonom, Ledamot Kommunfullmäktige Umeå, tidigare erfarenheter som bland annat riksdagsledamot, europaparlamentariker samt heltidsuppdrag inom kommunen.

Jag är numera en fritidspolitiker. Arbetar som strateg på region Västerbotten med event och påverkansfrågor kopplade till regional utveckling. Är ansvarig för det kontor som de fyra regionerna i norra Sverige har i Stockholm. Är med min erfarenhet väl införstådd i det politiska hantverket både nationellt och internationellt och hur dessa nivåer interagerar med den regionala och kommunala nivån. Den kompetensen kommer väl till pass nu när en kraftig nyindustrialisering pågår i norra Sverige. En nyindustrialisering som skapar både möjligheter och utmaningar för hela vårt land. Jag är övertygad om att en bra landsbygdspolitik är nyckeln för att partiet även ska växa i vår norra landsända. Min politiska erfarenhet och min nuvarande anställning skapar en svårslagen kompetensmix och blir mitt bidrag i partistyrelsens arbete.

Sara Skyttedal, Stockholm (omval)

Europaparlamentariker

Kristdemokraterna behöver fortsätta utveckla sin politik för att fortsätta vara relevanta för väljarna och föreslå reformer som står i proportion till samhällsproblemen. Inte minst kräver rättsväsendet förändras i grunden för att verkligen komma till bukt med den nya typen av brottslighet som vi ser till följd av gängkriminaliteten. Sedan jag engagerade mig för närmare 20 år sedan har jag gjort allt jag kan för att påverka partiet i en riktning som möter förväntningarna från våra väljare. Det har jag visat bland annat när jag föreslog omläggning av migrationspolitiken som ordförande för KDU, när jag försökte stoppa slöseriet med skattemedel under min tid som kommunalråd till det jag ägnar min vardag åt idag - att hindra EU från att få ökat inflytande inom välfärdspolitiken. Om jag får förnyat förtroende från rikstinget kommer jag fortsätta arbeta för att öka Kristdemokraternas relevans gentemot väljarna.

Erik Slottner, Stockholm (omval)

Äldre- och trygghetsborgarråd i Stockholms stad

Innehavt förtroendeuppdrag i partiet i 25 år. Har bland annat varit förbundsordförande i KDU.

Jag vill bidra till att fortsätta utveckla partiets breddningsarbete gentemot nya väljargrupper. Vi vet att vi har en potential som är större än vårt väljarstöd och vi måste bli mer attraktiva bland dessa väljare. Mitt ansvar för äldre- och trygghetsfrågor i Stockholm kombinerat med ett intresse för ekonomi, bostad och stadsbyggnad tror jag är en bra kombination för ett brett kristdemokratiskt och borgerligt parti med social profil.

Pia Steensland, Strängnäs (omval)

Riksdagsledamot och partiets talesperson i funktionshinderfrågor, alkohol- och narkotikafrågor samt forskning och högre utbildning, Ledamot i kommunfullmäktige Strängnäs, Docent och alkoholforskare vid Karolinska Institutet

Som forskare är jag målmedveten, strukturerad och tålmodig i min strävan att hjälpa andra människor till ett bättre liv. Mitt politiska engagemang har samma drivkraft. Jag attraheras av att vår politik utgår ifrån att familjen är samhällets viktigaste gemenskap och byggsten. Att vi står upp för den enskildes frihet samtidigt som vi betonar vikten av det sociala ansvarstagandet. När välfärden brister som den gör idag behövs det en stark kristdemokratisk röst. Det har jag tagit fasta på inom mina ansvarsområden som partiets talesperson. Om jag får fortsatt förtroende i partistyrelsen kommer jag, utifrån min erfarenhet ifrån kommun- och riksdagspolitik, etablerade förankring inom forskarsamhället och breda kompetens inom socialutskottets område, aktivt bidra till att utveckla vår politik och vara en stark röst för människor som inte själva kan göra sin röst hörd.

Ersättare

1. Ella Kardemark, Halmstad (omval)

Kommunalråd för KD i Halmstads kommun, 38 år

Jag är Kommunalråd i Halmstad samt ordförande i kommunens Personal-och Ledningsutskott och ordförande i Socialnämnden. Jag är även ledamot i SKR:s beredning för Socialpolitik och Individomsorg.

Det är främst de sociala frågorna som är min politiska drivkraft. Sociala frågor måste värderas lika högt som andra frågor om vi ska lyckas bygga ett samhälle som håller ihop.

Det jag kan bidra med i Partistyrelsen är min erfarenhet ur ett lokalt perspektiv i ett nationellt sammanhang. Jag är tacksam för nomineringen och hoppas få förtroende att fortsätta som ersättare.

2. Erik Nilsson, Karlstad (nyval)

Kommunalråd i Karlstad

Med en organisation där varje medlem vet sin roll och förstår sin möjlighet att påverka, kan vi bygga ett starkt Kristdemokraterna tillsammans. Jag har varit aktiv i partiet i över 20 år, nu senast som kommunalråd i majoritet i Karlstad med ansvar för stadsbyggnadsfrågor. Som Kristdemokrat verksam inom samhällsplanering känner jag att vi har ett tomrum att fylla. Vår syn på trygghet, arkitektur och småhus är unik och bidrar till ett bättre samhälle för många, här ska vi ta mer plats.

Jag har under mitt politiska engagemang funnit glädje i att arbeta med de frågor som ger oss förutsättningarna för ett effektivt och hållbar organisation, vare sig det har handlat om att lära nya medlemmar hur våra demokratiska processer fungerar eller att delta i stadgerevisioner. Nu senast har jag haft förmånen att leda arbetet med vår organisationsutredning, ett otroligt givande arbete.

3. Yusuf Aydin, Botkyrka (omval)

Gruppchef Riskmanagement, Ordförande KD Botkyrka, ledamot i partidistriktsstyrelsen

Jag vill bidra med mina erfarenheter från det privata näringslivet, från civilsamhället och engagemang som fritidspolitiker på lokal- och regionalnivå. Utifrån mina personliga erfarenheter från migration, integration och hur det är att växa upp i utsatta områden vill jag utveckla vår politik inom några av de viktigaste frågorna i samhället. Har också en mångårig erfarenhet från civilsamhället, särskilt inom folkbildning och trossamfund. Är också intresserad att utveckla politik inom

kultur, stadsbyggnad och hur vi bygger samhällen.

Jag hoppas också kunna bidra med ett strategiskt perspektiv på hur vi utveckla partiets politik och anpassa kommunikationen för att nå nya väljargrupper men också hur vi förblir relevanta för viktiga målgrupper.

4. Soheila Fors, Karlskoga (omval)

Verksamhetsledare, opinionsbildare, författare och föreläsare ledamot av kvinnoförbundets styrelse, ersättare i partistyrelsen och kandidat vid valet till EU-parlamentet.

Jag är en invandrarkvinna som så många andra. Vi kom som våra mäns bagage till ett land där det mest förbjudna uppmuntrades. Därför stängdes vi in bakom lägenhetsdörrar, med hot och förbud. Vi var de osynliga kvinnorna och jag var en av dem. Men jag fann en väg ut till frihet. Idag arbetar jag för att mina medsysstrar ska få en röst, få självbestämmande och egenvärde. Jag kommer alltid att vara en av dessa kvinnor och jag ger min röst för att dessa tystade ska få komma till tals.

5. Patrik Åkesson, Växjö (omval)

Företagare. Ordförande kommunalt och regionalt bolag, Regionala utvecklingsnämnden, Smaland airport, Sydostlänken, Regionfullmäktige, Kommunfullmäktige, ledamot KD Kronoberg, KD Växjö avdelning, ersättare PS mm.
Efter valet 2018 fick jag med anledning av min historia ett flertal uppdrag med tydlig näringslivsprofil i både region Kronoberg och i Växjö kommun. Jag är just nu företagare inom bygg/fastighet men har flera erfarenheter inom andra branscher där jag byggt upp, konsoliderat och sålt verksamheter. Om vi kristdemokrater ska vara framgångsrika i nästa val måste näringslivsfrågor få en tydlig och stark roll i vårt valmanifest. Jag vill vara med och lyfta, stärka och utveckla dessa frågor!

Vi kristdemokrater har en stolt tradition av att värna civilsamhället och dess betydelse för det goda livet. Idrottsrörelsen står mig varmt om hjärtat. Jag var som sportchef med om att driva upp Växjö Lakers från amatör till elitnivå på en i sammanhanget mycket kort tid. Friskolor är något annat jag har passion för. Jag är ordförande för en friskola men även styrelseledamot i Friskolornas riksförbund.

6. Birgitta Sacrédeus, Mora (omval)

Regionråd med ansvar för regional utveckling i Region Dalarna. Personvald till kommunfullmäktige i Mora och regionfullmäktige. Förtroendepost för KD i SKR, Sveriges Kommuner och Regioner och ledamot av EU:s Regionkommitté.

En lång och bred politisk erfarenhet på kommunal, regional och europeisk nivå.

KD Dalarna fördubblade sitt mandatantal i regionvalet 2018 och fick första maktväxlingen sedan 1926.

Vårt land behöver hållbarhet: socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Med ökad förståelse mellan landsbygd som storstad finns möjligheterna att hela landet utvecklas.

Sverige är ett exportberoende land – därför är en god infrastruktur en förutsättning för grön industriutveckling.

Den demografiska utmaningen - med många äldre - ger också möjligheter.

Nära och tillgänglig vård. Förebyggande arbete och digitala lösningar ger mervärden till en god hälsa.

Civilsamhällets starka roll - med små naturliga gemenskaper och familjer- - mot hot, våld och kriminalitet.

7. Per Landgren, Göteborg (omval)

Fil. dr. Idéhistoriker, forskare vid University of Oxford, England, 63 år

Har varit riksdagsledamot i 8 år och arbetat som sakkunnig i Göteborgs stad, riksdagen och regeringskansliet samt i olika statliga verksamheter. Är även styrelseledamot i det Kristdemokratiska idéinstitutet Civitas.

I partistyrelsen vill jag bidra med att besluten grundas i kristdemokratisk politisk filosofi samt att alla kristdemokrater i riket får en god kompetens i den judisk-kristna människosynen/personalismen och etiken/naturrätten. Syftet är att verka för en ideologiskt kunnig kader av kristdemokratiska politiker på alla nivåer i vårt land samt att förverkliga en värdeorienterad politik, som är både konsekvent och realistisk. En sådan insikt och förmåga är av avgörande betydelse för att inte den förda politiken ska bli opportunistisk.

Under mina år som ersättare i partistyrelsen har jag framför allt kommit med ideologiska bidrag. Det har gällt aktuella frågor men också handlat om att skriva politiskt filosofiska inledningar och bakgrunder samt ideologiska kappor.

Förslag till valberedning från beredningsgruppen

(Partidistriktsordföranden i Götaland)

Ordförande 2021–2023

Torsten Larsson, Vansbro (omval)

Ordinarie ledamöter 2021–2025

Eva-Britt Sjöberg, Norrköping (nyval)

Hans-Inge Smetana, Vännäs (omval)

Marcus Jonsson, Sundbyberg (nyval)

Lars-Axel Nordell, Örebro (omval)

Ordinarie ledamöter 2019–2023

Sofia Isaksson, Vaggeryd

Sofia Damm, Ystad

Kalle Bäck, Göteborg

Eva von Wowern, Täby

Val av beredningsgrupp inför 2023 års Riksting

Beredningsgruppen utses av rikstinget, de har till uppgift att föreslå valberedning till nästa riksting. Denna beredningsgrupp utgörs av en grupp alternerande partidistriktsordföranden, från Götaland, Svealand och Norrland.

Turen har nu kommit till Norrland

Partidistriktsordförande för:

Västerbotten (sammankallande)

Norrbotten

Dalarna

Gävleborg

Västernorrland

Jämtland

Motioner

1. Ideologi	44
01:01 Ta makten	45
2. Demokrati författning och rättsväsende	47
02:01 Ett moderniserat statsskick	49
02:02 Minska antalet riksdagsledamöter	50
02:03 Förslag till undanröjande av risk för valfusk vid allmänna valet 2022	51
02:04 Fler folkomröstningar	52
02:05 Mer direkt demokrati	53
02:06 Återinrätta de kungliga ordnarna	54
02:07 Modernisera valsystemet med rullande mandatperioder	55
02:08 Stresstesta demokratin	57
02:09 Förankra kommande Generaldirektörer i den verksamhet de skall ansvara för	59
02:10 Meriter	60
02:11 Öka riksdagens inflytande över statliga myndigheter i övergripande och principiella frågor	60
02:12 Myndighetsbonanza?	62
02:13 Utvärdering och minskning av antalet myndigheter	62
02:14 Att återinföra Riksrättsprocess - Impeachment	64
02:15 Förvalta Sverige bättre	65
02:16 Skapa tydliga processer för ansvarsutkrävande	68
02:17 Utökat tjänstemannaansvar i statliga verk och myndigheter	70
02:18 Vikten av att göra en konsekvensanalys	71
02:19 Kommunal polis	73
02:20 Renodla Polismyndighetens arbete - låt kommunerna ta över delar av områdespolisens arbetsuppgifter	74
02:21 RUT bör omfatta Bevakningstjänster, t.ex. patrullerande väktare	76
02:22 Polisväktare	77
02:23 Införandet av kommunala säkerhets- och ordningsstödare i lättare polisiära uppgifter	78
02:24 Förändra antagningskraven till Polishögskolan	81
02:25 Minska polisbristen - öppna utbildningen för utestängda grupper	83
02:26 Förkorta Polisutbildningen	84

02:27 Sekretess ska inte få hindra brottsbekämpning	86
02:28 Folkräkning.....	87
02:29 Hur många bor i Sverige.....	88
02:30 Motion om folkomräkning.....	88
02:31 Max en identitet per fysisk person.....	89
02:32 Skatteverket efterlyser vassare lagstiftning för att skydda välfärden.....	91
02:33 Reformera folkbokföringen.....	93
02:34 Förslag till "Individkoder" i stället för osäkra och integritetskränkande personnummer.....	95
02:35 Effektivare brottsbekämpning.....	97
02:36 Öka tryggheten och underlätta utvisning vid återfall i mängdbrottslighet.....	101
02:37 LAGSTIFTNING MOT GÄNGKRIMINALITET.....	102
02:38 Ökad inkapacitering av kriminella, vid grova brott och upprepad brottslighet.....	103
02:39 Skärp insatserna mot kriminella unga under 15 år.....	106
02:40 Multikriminalitet ska ge multistraff.....	108
02:41 Höj maxstraffet för våldtäkt.....	109
02:42 Höjt minimistraff för våldtäkt.....	110
02:43 Livstids fängelse för grov våldtäkt.....	111
02:44 Ett officiellt sexförbrytarregister.....	112
02:45 Anonymt återfallsrisk-mot-barnregister för personal på dagis och/eller förskola.....	113
02:46 Rättssäkra undersökningar vid sexualbrott.....	114
02:47 Personer dömda för sexualbrott mot barn.....	115
02:48 Straff för allvarliga och/eller grova sexualbrott mot barn samt pedofili ska inkludera behandling eller fotboja.....	117
02:49 Motverka grooming och sexuella trakasserier mot barn och ungdomar på internet och i sociala medier.....	118
02:50 Motverka grooming och sexuella trakasserier mot barn och ungdomar på internet och i sociala medier.....	120
02:51 Förändring av nödvärnsrätten så att den blir reell.....	122
02:52 Reformera Nödvärnsrätten.....	123
02:53 Stärk nödvärnsrätten.....	124
02:54 Låt allmänna arvsfonden betala uteblivna skadestånd till brottsoffer.....	126
02:55 Se till att brottsoffer verkligen får ut skadestånd.....	127
02:56 Domstolar ska åläggas att omgående betala ut utdömt skadeståndsbelopp till brottsoffer.....	128
02:57 Rimliga villkor för landets nämndemän!.....	130

02:58 Instifta en central arvodeshanterare på Domstolsverket.....	131
02:59 Inför jourdomstolar, sänkta villkor för häktning och en brottsoffergaranti för näringsidkare.....	132
02:60 Arvsrätt för kusiner.....	134
02:61 Avskaffa laglotten.....	135
02:62 Beröringsskräcken för religion gör att kriminalvården avstår från de effektivaste rehabiliteringsmetoderna för tungt kriminella.....	136
02:63 Beröringsskräcken för religion gör att kriminalvården avstår från de effektivaste rehabiliteringsmetoderna för tungt kriminella.....	138
02:64 En bättre och effektivare samhällstjänst som därmed blir en mindre belastning för kriminalvården.....	139
02:65 Utökad arvsrätt och Allmänna arvsfonden.....	141
02:66 Motion om häktning tills dom faller.....	143
02:67 Permissioner.....	144
02:68 24 månader med fotboja efter frigivning från fängelse samt återkommande bötesbrott.....	145
02:69 Trygghet till Svenska Folket.....	146
02:70 Visitationszoner skapar mer problem än de löser.....	147
02:71 "Retroaktiv" lagstiftning.....	148
02:72 Alexanderhugg mot gängkriminaliteten.....	149
02:73 Sverige ska fortsatt ha, och stärka, sin restriktiva narkotikapolitik.....	151
02:74 Avkriminalisera innehav av obrukbara spelautomater.....	153
02:75 Avskaffa möjligheten för tidsbestämd straff för mord.....	154
02:76 Licens för att handha fyrverkerier.....	155
02:77 Inför tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor.....	156
02:78 Se över hantering och försäljning av fyrverkerier.....	157
02:79 Förbud mot demonstrationer under sken av organiserad bön.....	159
02:80 Förändra skadeståndet för frihetsberövade.....	160
02:81 Inför en lag mot störande uppspelning av musik och andra ljudutsändningar från fordon.....	161
02:82 Lagen om offentlig upphandling.....	163
02:83 För att göra det politiska arbetet hållbart erfordras kompetenta och erfarna personer som politiker.....	163
02:84 Inför "sovande" övervakningskameror.....	166
02:85 Införande av berusningsuppsåt i svensk strafflagstiftning.....	167
02:86 Inrätta en offentlig tillsynsmyndighet för advokater.....	168
02:87 Kampen mot människohandeln.....	170
02:88 Kartlägg och motverka antisemitismen i Sverige.....	171
02:89 Krav på ansökan om tillstånd för att ingå äktenskap mellan kusiner.....	173

02:90 Ekobrottsmyndigheten	174
02:91 Nedskräpningslagen: Straffansvar även för skringas nedskräpning	175
02:92 Om polisens integritet och möjligheten att göra farliga jobb	176
02:93 Omedelbarhetsprincipen och muntlighetsprincipen: låt rätten bedöma hela underlaget i ett mål	177
02:94 Riksdagsledamöterna bör spegla demografin utifrån ett åldersperspektiv på en mer rättvis fördelning avseende ledamöter 65 år och äldre	179
02:95 Förslag på att öka upplärningen vid brott som stöld	180
02:96 Även politiker borde omfattas av arbetsmiljölagstiftningen	181
02:97 Skydda våra gravar och minnesmärken	182
02:98 Statens plikt att skydda medborgare och skadestånd vid uraktlåtenhet	184
02:99 Stoppa försök till bidragsbrott	186
02:100 Trygghet och integritet kontra öppenhet	187
02:101 Värna den personliga integriteten – stäng de offentliga registren	189
02:102 Tullmyndighetens befogenheter måste stärkas med avseende på rättighet att kontrollera, och om ifall stöldgods, beslagta vid utförelse från Sverige	190
02:103 Tydliggöra när brott ska anmälas i skolan	191
02:104 Återinför straff för missfirmelse av tjänsteman	193
02:105 Utred brottslighet på sociala medier	194
02:106 Tydligare riktlinjer för domstolarna kring strafflängder	195
02:107 Förbjud standardfullmakter som leder till rättstvister	196
02:108 Motion om ungdomsbrottslighet	198
02:109 Förbjud hijab i offentlig förvaltning	199
02:110 Förbud mot hijab, burka, niqab etc ("slöja") i skolan och på offentliga platser	200
02:111 Förbud mot hijab, burka, niqab etc ("slöja") i skolan och på offentliga platser	203
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 2</i>	205
3. Familj	212
03:01 Motion gällande barnbidrag	214
03:02 Inför ett barnavdrag som ett alternativ/komplement till barnbidraget	214
03:03 Motion om barnbidragsreform	215
03:04 Dags att förbättra barnbidraget	216
03:05 Ju fler barn - desto mindre barnbidrag	217
03:06 Motverka inlåsningsen av kvinnor	218

03:07 Förändring av föräldrapenning – låt andra än just föräldern vara delaktig.....	223
03:08 En rättvis föräldraförsäkring.....	224
03:09 Låt även förtroendevalda vara föräldralediga.....	227
03:10 Ge Försäkringskassan möjlighet att begära faderskapsutredning.....	229
03:11 Motion om Adoptioner.....	231
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 3.....</i>	<i>232</i>
4. Socialt och migration.....	235
04:01 Öppna vård och omsorgsboendena för 85+.....	236
04:02 Program för utvecklingen av IT-fixare för äldre.....	237
04:03 Översyn av Ädelreformen.....	238
04:04 Nationell stödlinje för äldre som utsätts för övergrepp.....	240
04:05 Digitalt utanförskap.....	242
04:06 Specifika servicelinjer för 70+.....	243
04:07 Bättre möjligheter för äldre att ta del av digitaliseringen.....	244
04:08 UTBILDNING AV ÄLDREOMSORGSPERSONAL OM VÅLD MOT ÄLDRE MÄN OCH KVINNOR.....	246
04:09 Ge den enskilde möjlighet att själv välja var man tillbringa sina sista dagar.....	248
04:10 Tillsätt äldreombudsman.....	249
04:11 En äldreombudsman i varje kommun.....	250
04:12 Stärk den geriatriska och gerontologiska kompetensen.....	252
04:13 Öka kunskapen inom gerontologi och geriatrik.....	253
04:14 Fler specialistsjuksköterskor till äldrevården!.....	254
04:15 Åldersfixering som ger åldersdiskriminering.....	257
04:16 Välfärdsteknik och digitalisering – ett måste för äldreomsorgen.....	258
04:17 Säg tydligt nej till kommunala läkare.....	261
04:18 Inför ett system med medicinskt ansvarig läkare.....	263
04:19 Rätt förutsättningar för att sätta barnens behov i centrum!.....	264
04:20 Barnombudsmannen och barnkonventionen.....	266
04:21 En tryggare uppväxt.....	268
04:22 Ge socialtjänsten starkare verktyg för att hitta barn i vanskötsel och misär.....	271
04:23 Ge barn som avses födas skyddsvärde.....	273
04:24 Översyn av Socialtjänstlagen gällande vuxna.....	275
04:25 Hemlösas återupprättelse.....	277

04:26 Ett samhälleligt skyddsnät behövs efter rättsprocessens avslut	279
04:27 Motion gällande separationsboenden	280
04:28 Regnbågsfamiljer är stjärnfamiljer	283
04:29 Inför möjligheten till extrainsatt vårdnadshavare	285
04:30 ADHD bör innefattas i Lagen om stöd och service (LSS)	286
04:31 Missbruk bland unga och vuxna i vårt samhälle	289
04:32 Höj åldersgränsen för köp av tobaksvaror	291
04:33 Alkoholmotionen	292
04:34 Inför krav på licens för inköp av alkohol	292
04:35 Låt Lagen om valfrihet gälla alla!	294
04:36 LOV eller peng	295
04:37 Gör omsorgen statlig	296
04:38 Förändra inriktning, kontroll och mottagare för allmänna arvsfondens bidrag	298
04:39 Splittrad och godtycklig teckenspråkstoltjänst	300
04:40 Underlätta informationsöverföringen mellan myndigheter och kommuner	302
04:41 Anpassa Socialtjänstlagen	303
04:42 Bättre villkor för de med sjukersättning - Ännu ett politikområde som ska genomsyra vår politik	306
04:43 En rättvis sjukförsäkring	307
04:44 Bygger Försäkringskassans beslut på medicinsk bedömning?	310
04:45 Byt namn på sjukpenningen och försäkringsauktorisera läkarna	313
04:46 Inför 90 dagars sorgledighet vid förlust av barn under 18 år	317
04:47 MOTION OM ANHÖRIGBEHANDLING	319
04:48 Kvalificering in i socialförsäkringssystemet	321
04:49 Bidragstak	323
04:50 Bättre drivkrafter för lägre ohälsa inom kommun och regioner	325
04:51 Språktolkar	328
04:52 Kristdemokratisk jämställdhet för både kvinnor och män	330
04:53 Statliga bidrag för jämställdhet ska ges till män och kvinnor på samma villkor	332
04:54 Inför karenstid vid social dumping av resurssvaga personer	335
04:55 Samhällsorientering för nyanlända	336
04:56 Ställ krav för svenskt medborgarskap enligt dansk modell	338
04:57 Ett nytt socialt kontrakt	340
04:58 Integration i Sverige	341

04:59 Uppgradera engagemanget för andra.....	343
04:60 Stärk möjligheten för EU/EES medborgare att söka arbete i Sverige.....	345
04:61 Förläng preskriptionstiden för asylbeslut.....	348
04:62 Inrättande av transitcentra för personer vilkas utvisning ej kunnat genomföras.....	350
04:63 Integration eller återvandring.....	352
04:64 Säkerställ rättssäkerheten vid asylprövningar.....	354
04:65 Ändra hantering av asylsökandes överklagan till att vara helt självstyrande myndighet och säkra konvertiter samt apostaters prövning.....	356
04:66 Basera invandringen på kommunernas kapacitet.....	358
04:67 Hjälp fler flyktingar i närområdet.....	360
04:68 Idéer och tankar om hur migrationspolitiken bör utformas.....	362
04:69 En övergång till ett mer humant asylsystem.....	364
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 4.....</i>	<i>368</i>

5. Hälso- och sjukvård..... 374

05:01 Lagstiftning inom och för skola och hälso- och sjukvård. En grundlig genomgång i syfte att tydliggöra den enskildes rätt och samhällets skyldigheter.....	376
05:02 Återgå till ett gemensamt huvudmannaskap för elevhälsan i alla skolor.....	378
05:03 En stärkt barnhälsovård för barnens bästa.....	380
05:04 Demensvården - riktad forskning och krav på demensteam.....	383
05:05 Kommission för drabbade föräldrar.....	385
05:06 Tillvarata årsrika seniorläkares erfarenhet på vårdcentraler och akutmottagningar.....	387
05:07 Primärvård.....	389
05:08 Hälsosamtal från 40 år för alla.....	390
05:09 Pulskontroll för att hitta förmaksflimmer och därmed spara liv och pengar i den svenska sjukvården.....	392
05:10 Motion 1177.....	394
05:11 Brister i vården.....	396
05:12 Förbjud användning av skattemedel för vård utöver akutsjukvård till personer som olovligen vistas i Sverige.....	398
05:13 Avskaffa 50 kronors-tandvård för nyanlända.....	399
05:14 För samman sjukvård och tandvård till en och samma patientavgift.....	401
05:15 Alla har rätt till en god tandhälsa.....	402
05:16 Högkostnadsskydd.....	405
05:17 Jäv inom IVO.....	408
05:18 Äldreomsorg/sjukvård.....	409

05:19 Folkhälsoåtgärder erfordras mot metabol ohälsa som har bidragit till Covid-19 sjukligheten och annan sjuklighet i vår befolkning.....	411
05:20 Hälsodata.....	413
05:21 Myndighetsåldern är 18, inte 13.....	415
05:22 Låt rätten till samvetsfrihet gälla även inom vården.....	417
05:23 Bättre kvalitet på primärvård och akutvård.....	419
05:24 Digital region - vägen till nationell samverkan och styrning av vården.....	421
05:25 En nationellt sammanhållen hälso- och sjukvård.....	422
05:26 Staten behöver ta ett större ansvar för investeringarna i sjukhusen./Statligt investeringsbidrag.....	423
05:27 Förstatliga svensk luftambulans.....	427
05:28 Förstatliga ambulansflyget.....	428
05:29 Skapa ett buffertlager för mediciner och sjukvårdsutrustning i Sverige.....	430
05:30 Stärk smittskyddet och smittskyddsberedskapen.....	432
05:31 Rätten för alla att ge blod oavsett sexuell läggning.....	434
05:32 Vad görs för att underlätta möjligheten till organdonation?.....	435
05:33 Anpassa abortlagen utifrån dagens medicinska kunskaper.....	437
05:34 Låt barn och unga alltid ha rätt till BUP utan båda vårdnadshavares samtycke.....	440
05:35 Periodens vara på apotek.....	441
05:36 Framtidens finansiering av sjukvården- universella och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar.....	443
05:37 Sjukvårdsorganisationen i Sverige behöver reformeras för att kunna möta befolkningens sjukvårdsbehov effektivt och patientsäkert.....	445
05:38 Spetsutbildning för att möta äldreomsorgens utmaningar.....	448
05:39 För vården framåt, Motion om utbildningsprogram från undersköterska till sjuksköterskeprogrammet.....	450
05:40 Läkarutbildningen.....	452
05:41 Handlingsplan mot könsstympning av kvinnor.....	455
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 5.....</i>	<i>457</i>
6. Utbildning och kultur.....	461
06:01 Införa språktester för personal inom förskolan.....	464
06:02 Barn under 6 år skyddas inte av lagen vid buller.....	465
06:03 För en flexiblare läsårsindelning.....	466
06:04 Engelska skolor - en självklarhet i skolsverige.....	467
06:05 Jämlik skolgång.....	469
06:06 Gör syskonförturen till en trygghet i varje skola och hem.....	470

06:07 Alla skolor ska erbjuda undervisning i moderna språk från och med årskurs 4.....	471
06:08 Hög lärarstatusen – minska elevinflytandet.....	472
06:09 Bättre skolskjuts på landsbygden.....	473
06:10 Skolresa till Auschwitz.....	476
06:11 Motion om införandet av obligatoriska läsgrupper i grundskolan.....	476
06:12 Digitalt lektionssystem för grundskolan och grundsärskolan.....	478
06:13 Legalisera hemskola för elever i grundskolan.....	480
06:14 Hemundervisning.....	481
06:15 Frihet för en skola att införa skoluniform.....	483
06:16 Prioritera läsning i Sveriges skolor.....	484
06:17 Kombinerad skol- och läroplikt.....	486
06:18 Inför Läroplikt istället för skolplikt.....	487
06:19 Gör skolan statlig.....	488
06:20 Gör skolan statlig och mer oberoende.....	488
06:21 Utöka antalet skoldagar på högstadiet.....	489
06:22 Gör skolan mer oberoende.....	490
06:23 Fem åtgärder för en bättre grundskola.....	491
06:24 Mer fysisk aktivitet i gymnasieskolan.....	493
06:25 Obligatorisk gymnasieskola.....	495
06:26 Undervisning i Privatekonomi för gymnasieskolan.....	496
06:27 Undervisning i grundläggande privatekonomi för årskurs 7 till 9.....	497
06:28 Inför privatekonomi som ett ämne i skolan.....	498
06:29 Återupprätta handens kunskap och praktisk-estetiska ämnen.....	499
06:30 Översyn av GY11 inom yrkesprogrammen.....	501
06:31 Utbilda fler slaktare och styckare.....	503
06:32 Gå gymnasiet på distans vid behov.....	505
06:33 Rimlig Merit.....	507
06:34 Fler kvalificerade jobb efter gymnasiet.....	508
06:35 Inför en modern studentexamen i Sverige.....	509
06:36 Motverka betygsinflationen och skapa ordning och reda i skolan.....	511
06:37 Ändra begreppet ordningsomdöme till ansvarsomdöme » samt « obligatoriska ordningsomdömen/ansvarsomdömen.....	513
06:38 Inför ordningsbetyg i skolan.....	514
06:39 Stoppa betygsinflationen och kvalitetssäkra betygen i svensk skola.....	516

06:40 Betyg från årskurs fyra – lika för alla elever.....	518
06:41 Ändra skolans kursplaner så att elever med svag teoretisk begåvning kan få godkända betyg i alla ämnen.....	519
06:42 Skolan behöver ett paradigmskifte.....	520
06:43 Ny läroplan för Sveriges skolor.....	524
06:44 Ny läroplan för Sveriges skolor.....	525
06:45 Mobbaren ska byta skola – inte den som mobbas.....	528
06:46 Nationell involvering i det kommunala aktivitetsansvaret.....	529
06:47 Lärarbrist och lösning.....	531
06:48 Slopa skattefinansieringen av vuxenutbildningen och avskaffa högskoleprovet.....	533
06:49 En yrkesskola som ger jobb.....	535
06:50 Skapa ett "Studiestöd för omställning" för studier mitt i livet.....	537
06:51 SFI-utbildningen måste stärkas/omorganiseras för elevernas, arbetsgivarnas och hela Sveriges bästa.....	539
06:52 Individuella meriter inte kön.....	541
06:53 En tillväxtorienterad forskning.....	544
06:54 Bättre Public Service.....	547
06:55 Avskaffa Public Service.....	549
06:56 Mångfald inom public service.....	550
06:57 Privatisera public service.....	551
06:58 Låt tusen mediala blommor blomma istället för att samla de mediala äggen i en enda stor statsfinansierad korg.....	552
06:59 Genomför en sk. "whitewash" av public service.....	553
06:60 Lägg ner public service.....	554
06:61 Gör om public service till frivillig prenumeration.....	555
06:62 Public Service.....	556
06:63 Public Services framtid.....	556
06:64 Moderniserad public service (radio och tv).....	558
06:65 Spridning av kultur bekostad av skattemedel.....	562
06:66 Sociala medier underställs svensk lagstiftning.....	563
06:67 Techföretagens inflytande över demokrati och debatt.....	564
06:68 Nej till censur på digitala plattformar.....	564
06:69 Öka transparens och politisk neutralitet hos sociala nätplattformar.....	567
06:70 Öka transparensen vid moderering på sociala nätplattformar.....	568
06:71 Skydda politiska representanter och aktiviteter på sociala medier under valrörelse.....	569
06:72 Förslag om Kulturpolitiskt program.....	571

06:73 Ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna.....	572
06:74 Kulturpolitiskt program.....	573
06:75 Ta fram ett kristdemokratiskt kulturpolitiskt program.....	574
06:76 Avskaffa presstödet.....	576
06:77 Öka mångfalden inom media.....	577
06:78 Att Swisha eller skatta det är frågan.....	578
06:79 AVVECKLA STATLIGA BIDRAG TILL STUDIEFÖRBUNDEN.....	579
06:80 Nedläggning av Folkbildningsrådet.....	580
06:81 Spelreklam i TV.....	582
06:82 Stärk det svenska teckenspråkets ställning i Sverige.....	584
06:83 Älvdalskan – ett minoritetsspråk att erkänna.....	585
06:84 Sverige ska ha rätten att nominera traditioner till Unescos lista över immateriella kulturarv.....	588
06:85 Upphäv A-lotteriernas särställning.....	590
06:86 Lagstadgat skydd för Kulturskolorna i Sverige.....	591
06:87 Museum.....	592
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 6.....</i>	<i>594</i>

7. Arbete och företagande..... 600

07:01 Kvalitetssäkra vårdpersonalen.....	602
07:02 Utdrag ur belastningsregistret för personal inom omsorgen.....	602
07:03 Förebygg sexuella övergrepp och våld mot barn på skolor och förskolor.....	603
07:04 Kvinnors ekonomiska oberoende genom företagande.....	606
07:05 Kommunala arbetslag – en väg till bättre integration.....	608
07:06 Inför en anställningsform som underlättar insteg i arbetsmarknaden.....	609
07:07 Förbättrade villkor för mikrobryggerier.....	612
07:08 Förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma in på arbetsmarknaden.....	614
07:09 A-kassan skall vara en allmän försäkring, – gör om gör rätt.....	616
07:10 Obligatorisk allmän arbetslöshetsförsäkring / Allmän arbetslöshetsförsäkring.....	617
07:11 Avskaffa lagen om jobbstimulans inom ekonomiskt bistånd.....	619
07:12 Ökad kontroll av taxibranschen – samhällsnytta och stärkt eget företagande på samma gång!.....	621
07:13 Kollektivmärke för varor och tjänster som produceras i Sverige.....	623
07:14 Sätt fart på Sverige – reducera den Allmänna Löneavgiften för småföretag.....	624
07:15 Ingen ska jobba sju dagar i veckan.....	626

07:16 Slopad karenstid i arbetslöshetsförsäkringen.....	628
07:17 Privatisera a-kassorna och arbetsförmedlingen.....	630
07:18 Lagreglera lönebildningen i offentlig sektor.....	634
07:19 Bolagsbeskattning för en levande landsbygd.....	637
07:20 Från 10 till 300 anställda – Små företag växer till medelstora företag.....	639
07:21 Småbarnsföräldrar bör ha lagstiftad flexibilitet i arbetstiden – vård av barn under lov.....	642
07:22 Gör Skåne till provregion för gårdsförsäljning.....	644
07:23 Ändra på CSN-förutsättningarna för de som väljer att plugga till sjuksköterska, polis eller lärare.....	646
07:24 Fler sökande till bristyrken.....	647
07:25 Skattefri återbetalning av studielån.....	648
07:26 Avskaffa fribeloppet en gång för alla.....	649
07:27 Skapa "FÖRETAGSBYAR" i glesbygd.....	651
07:28 Införande av det officiella statistiska måttet egenförsörjning.....	653
07:29 Försörjningsmått och försörjningsmål.....	654
07:30 En bättre bolagsform för mer effektiv vård, skola och omsorg.....	657
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 7.....</i>	<i>661</i>

8. Ekonomi, skatter och pensioner..... 665

08:01 Alkoholvården.....	668
08:02 Förstatliga försörjningsstödet och samordna med A-kassa och ersättningar från Försäkringskassan.....	669
08:03 Myndigheternas betalningsmyndighet.....	670
08:04 En samlad utbetalningsmyndighet för alla offentliga bidrag.....	671
08:05 Förbjud ockerräntor på riktigt!.....	672
08:06 Ge svenska folket möjlighet att spärra sin kreditupplysning.....	675
08:07 Konsumentkreditgivning.....	675
08:08 Förbättra skyddet för äldre vid distansförsäljning.....	679
08:09 Utöka säkerheten med mobilt bank-id.....	680
08:10 RUT bör omfatta Hemlarm och dito abonnemang.....	682
08:11 Föräldrar med enskild vårdnad om barnen bör få ett utökat RUT/ROT avdrag.....	683
08:12 RUT för hundvakt och ROT för inredningsdesigner.....	685
08:13 Många risker med ett helt kontantlöst samhälle.....	687
08:14 Krav på kontanthantering för företag inom dagligvaruhandel och detaljhandel.....	688
08:15 Sverige måste behålla kontanthanteringen!.....	688

08:16 Skattelättnader behövs i glesbygd.....	690
08:17 Avdragsrätt vid flytt till ort med arbete.....	693
08:18 Skatteincitament för småföretagare inom turism och andra affärer.....	696
08:19 Korrigera systemfelen i det kommunalekonomiska utjämningsystemet.....	698
08:20 Den gemensamma begravningsavgiften ska omfatta även Stockholms och Tranås kommuner.....	700
08:21 Varför får staten vitesbeloppet när kommunen står för kostnaderna?.....	701
08:22 Avskaffa punktskatten på plastkassar.....	703
08:23 Slopad skatt på plastpåsar.....	703
08:24 Ett friare och starkare civilsamhälle.....	704
08:25 Avdragsrätt 50 000 kr för gåvor till ideella föreningar.....	705
08:26 Avdragsrätt för privata gåvobelopp till ideella föreningar.....	706
08:27 Skattelättnader för trossamfund.....	709
08:28 Inkludera kultur i friskvårdsbidraget.....	710
08:29 Utvecklad omfattning av friskvårdsbidraget.....	711
08:30 Inför avdragsmöjlighet för friskvård i enskild firma.....	712
08:31 Motion angående AB Svenska Spel.....	714
08:32 Sveriges nya allemans aktie.....	716
08:33 Inför skattefritt sparande i nya tillväxtbolag som inte är börsnoterade.....	717
08:34 Gör klassresor åter möjliga - Avskaffa successivt den statliga skatten.....	719
08:35 Underlätta klassresor - Avskaffa den statliga skatten.....	720
08:36 Kraftigt ökat grundavdrag.....	721
08:37 Statens andel av individens löne- och pensionsinkomst max 50%.....	723
08:38 Slopa den Allmänna Löneavgiften.....	725
08:39 Skatteavdrag för långsiktigt pensionsspar.....	727
08:40 Grundtrygghet - inga fattigpensionärer.....	729
08:41 Avskaffa straffsänkning på pensionen för äldre som gifter sig.....	731
08:42 Skärp kraven för Garantipension.....	733
08:43 Reformering av pensionssystemet.....	734
08:44 Subventionera veterinärvård.....	736
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 8.....</i>	<i>737</i>
9. Regionalt, trafik och bostad.....	742
09:01 Inför en enhetlig regional indelning av den statliga verksamheten.....	744

09:02 Ge regionerna fullt ansvar för regional utveckling.....	745
09:03 Renodla Lantmäteriet till myndighetsutövning. Fältarbete och kartproduktion kan utföras av privata företag.....	748
09:04 Utred magnetåg.....	750
09:05 Ändra Lagen om Byggnad av Järnväg (LBJ).....	753
09:06 Upprusta inlandsbanan.....	754
09:07 Tung trafik tar tåget.....	755
09:08 Outsourca skötsel och underhåll av mindre statliga vägar.....	757
09:09 Åtgärda äldre broar i skogsbilvägnätet.....	758
09:10 Gör inte landsbygdens folk till fartsyndare!.....	759
09:11 Ungdomsbil.....	763
09:12 Inför teoritest vid körkortsförnyelse.....	765
09:13 Möjliggör för samåkning i busskörfält.....	766
09:14 Nationell standard för markering av cykelöverfarter.....	767
09:15 Bättre cykelvägar på landsbygden.....	768
09:16 Kollektivtrafik är viktig – men vi kan inte ducka för målkonflikter.....	769
09:17 Finansiering av lokaltrafiken.....	771
09:18 Inför ett utökat beställarsvar i yrkestrafiken.....	773
09:19 Rätt lagstiftning för tunga transporter.....	774
09:20 Se över yrkeskompetensbeviset för yrkeschaufförer.....	776
09:21 Framtida transporter och kommunikationer i Sverige med fokus på miljö.....	777
09:22 Minska CO2-utsläppen, parkeringsträngsel och köer genom att fler åker MC till jobbet.....	779
09:23 Skrotbilar och övrigt miljöfarligt gods.....	780
09:24 Se över hur projektkostnader eventuellt kan reduceras vid bygg- och infrastrukturprojekt.....	781
09:25 SällBo – ett boende där generationer och kulturer möts.....	783
09:26 Grannehörande.....	784
09:27 Byggnad på landsbygden måste förenklas.....	786
09:28 Ändring för regler att bygga växthus på tomt/mark, för att öka självförsörjningsgraden även med ändring av klimat.....	787
09:29 Moderniserat regelverk för tomträtt.....	788
09:30 NATIONELL BOSTAD FÖRST-STRATEGI FÖR ATT ELIMINERA HEMLÖSHET.....	790
09:31 Folkhemmet 2.0.....	793
09:32 Bort med reavinstskatten.....	794
09:33 Privatbostäder.....	795
09:34 Billigare boende och snabbare byggande.....	797

09:35 Avskaffa allmännyttan – egen ägd bostad till fler.....	800
09:36 Bostadshyresmarknaden.....	801
09:37 Statligt stöd till studentbostäder.....	802
09:38 Minska det generella strandskyddet till 30 meter och låt Länsstyrelserna införa särskilt strandskydd där det är motiverat.....	804
09:39 Reformerat strandskydd: Detaljplanering av kustnära områden med den gyllene kompromissen.....	804
09:40 Statlig finansiering av renoveringen av kommunala vatten och avloppssystem.....	808
09:41 Skönhetsråd för vackrare städer.....	809
09:42 Rädda nattlivet – Inför kultur- och nöjeszoner.....	810
09:43 BO PÅ LANDSBYGDEN.....	813
09:44 Förbättra servicen i glesbygd!.....	815
09:45 Krafttag för att få en fungerade postgång måste tas!.....	816
09:46 Insatser mot ödehus.....	817
09:47 Stödja personer på landsbygd.....	819
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 9.....</i>	<i>820</i>
10. Miljö och energi.....	824
10:01 Förändra Jordförvärvslagen.....	825
10:02 Öka vårt självförsörjande av livsmedel.....	826
10:03 Förstärkning av svenskt lantbruk.....	827
10:04 Mat på bordet.....	828
10:05 Underlätta för Hampapodling i Sverige.....	830
10:06 Samla ansvaret för utveckling av fiske, fiskenäring och vattenbruk till enbart en myndighet.....	832
10:07 Synpunkter till översyn av rennärlagslagen.....	833
10:08 Ett vetenskapligt och evidensbaserat jordbruk – nu och i framtiden.....	837
10:09 Nya högar ska inte bli skyddade.....	838
10:10 Värnande av lantbrukares arbets- och livsmiljö.....	840
10:11 Sveriges matproduktion är för låg.....	841
10:12 En ändrad inriktning för pälsdjursföretag.....	842
10:13 Räntegaranti för nystartade svenska jordbruk.....	845
10:14 Förhindra missbruk av statlig intrångsersättning för biotopskyddad skogsmark.....	846
10:15 Sälj ut Sveaskogs markinnehav i södra och mellersta Sverige.....	848
10:16 Försvara äganderätten av fjällnära skog.....	850
10:17 Markplacerade kraftledning.....	851

10:18 Motion om säker elproduktion i Sverige.....	852
10:19 Om energikutmaningen.....	855
10:20 Bevara Norrbotten från fler vindkraftverk på fel ställen.....	858
10:21 Energi och miljö som framtidsfrågor.....	859
10:22 Plaster i haven.....	861
10:23 Utvinning av jordartsmetaller/batterimetaller för inhemsk batteriframställning.....	862
10:24 Hårdare straff för miljöbrott.....	864
10:25 Motion till Kristdemokraternas Riksting 2021 - Märkning på alla förpackningar.....	866
10:26 Moms baserat på klimatpåverkan.....	867
10:27 Miljökonferens.....	868
10:28 Utveckla och tydliggör partiets politik inom klimat och miljö.....	870
10:29 Nytt fokus för svenskt miljö- och biståndsarbete.....	871
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 10.....</i>	<i>873</i>
11. Utrikes och försvar.....	877
11:01 Reformera den Europeiska unionen.....	880
11:02 Europeiska staters suveränitet i migrationsfrågor.....	881
11:03 Jorden är rund, för pandemier finns inga gränser.....	882
11:04 Ursprungsmärkning på internet.....	884
11:05 Karantän för diktatorer.....	885
11:06 Bekämpa radikaliserings och stärka demokratin.....	886
11:07 Biståndspolitiken.....	887
11:08 Avveckla UNRWA.....	889
11:09 Palestina - erkännandet.....	891
11:10 Erkänn Jerusalem som Israels huvudstad.....	893
11:11 Jerusalem - säte för Sveriges ambassad.....	893
11:12 Motion gällande Kina strategi.....	895
11:13 Motverka systematiskt angrepp på svensk industri från Folkrepubliken Kina.....	896
11:14 Återinföra krisberedskap och beredskapslager.....	899
11:15 KRISBEREDSKAP I FREDSTID.....	900
11:16 Sveriges krisberedskap är dålig.....	901
11:17 Utvidga totalförsvarspikten till att omfatta alla personer.....	902
11:18 Öppna ansökningar till Försvarsmakten - för ett rättvisare och säkrare land.....	904

11:19 Komplettera försvarsbeslutet.....	905
11:20 Öka tempot i återtagandet av den svenska försvarsförmågan.....	907
11:21 Åtgärder för ökad cybersäkerhet i Sverige.....	909
11:22 Tydliggör och bygg ut politikområdet totalförsvar och fredstida krisberedskap för medlemmar och väljare.....	912
11:23 Förbättra villkoren så att fler kvinnor ska kunna vara en del av försvarsmakten.....	914
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 11.....</i>	<i>917</i>
12. Stadgar.....	919
12:01 Antal ombud baseras på betalande medlemmar!.....	920
12:02 Beräkna antalet ombud till distriktsårsstämmorna på rätt sätt.....	921
12:03 Betalande medlemmar ger inflytande.....	922
12:04 Återinförande av förutvarande partibenämningar.....	924
12:05 Två geografiska tillägg i stadgarna.....	925
<i>Partistyrelsens förslag till beslut för kapitel 12.....</i>	<i>927</i>

Motioner – Kapitel 1

IDEOLOGI

Kapitel 01. Ideologi

Kristdemokraterna är ett värdeorienterat idéparti som utgår från de allmänt giltiga värden som inspirerats och förvaltats av den judisk-kristna traditionen. Kristdemokratien bygger på en realistisk människosyn – personalism – som är ett alternativ till individualism och kollektivism. En människosyn som tar sin utgångspunkt i verkligheten, inte i grandiosa teoribygggen. Den enskilde är inte sig själv nog och oberoende av andra, men inte heller bara en anonym kugge i ett stort samhällsmaskineri. Varje människa är unik, men behöver gemenskap med andra för att utvecklas.

Varje person är född in i ett socialt sammanhang där det råder ömsesidiga beroenden, och har ett personligt ansvar för sina handlingar och sitt eget liv. Den kristdemokratiska värdegrunden förenar frihet med socialt ansvarstagande. Vi värnar omsorgen om alla människor som befinner sig i utsatta situationer. Den bästa förutsättningen för att skapa resurser för en värdig omsorg och välfärd är en väl fungerande och hållbar marknadsekonomi.

Följande punkter är centrala i det kristdemokratiska samhällsarbetet:

Insikten om ett unikt människovärde. Varje människa är ett mål i sig. Ingen annan människa får äga, kränka eller utnyttja henne.

Insikten om människans ofullkomlighet. Ingen är perfekt, alla kan göra fel. Men människan är till sin natur förnuftig och kan välja att göra gott, men också ställa till med ont. Människor är ansvariga för sina egna handlingar. Insikten om allas vår ofullkomlighet gör att vi eftersträvar maktodelning. Enskilda människor eller grupper bör inte få för mycket makt. Det ger oss också ödmjukhet inför den egna politiska insatsen, det går inte att bygga det perfekta lyckoriket. Vi inser att alla kan göra fel, men att alla förtjänar en andra chans.

Insikten om människans grundläggande behov av små nära gemenskaper. Människan har kroppsliga, själsliga och andliga behov. Det kristdemokratiska samhällsarbetet tar sin utgångspunkt i människans helhet och betonar människans behov av gemenskap. Den viktigaste gemenskapen är familjen. I denna lilla grupp får familjemedlemmarna möjlighet att möta kärlek, omtanke och förståelse, men också att ställas inför krav och ta ansvar.

Insikten om ansvaret för våra gemensamma tillgångar. Förvaltarskapet gäller både de egna personliga resurserna och de materiella värdena: miljö och naturresurser. Vi ska agera på ett sådant sätt att vi inte äventyrar kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det förutsätter att vi förvaltar och inte på ett ansvarslost sätt förbrukar ändliga resurser och naturvärden. En socialt och miljömässigt hållbar marknadsekonomi byggt på ett fritt företagande ger de bästa förutsättningarna för ett gott förvaltarskap.

Insikten om vårt ansvar för våra medmänniskor. Vår syn på solidaritet utgår från den gyllene regeln – allt vad du vill att människor ska göra för dig ska du också göra för dem. Vi vill värna alla människors liv, frihet och värdighet. Vi vill solidarisera oss med de svaga och förtryckta, sträva efter social rättvisa. Alla räknas och omfattas av samhällsgemenskapen.

Insikten om att beslut bör fattas där så kan ske mest ändamålsenligt. Beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå. Det familjen kan bestämma på egen hand, ska inte kommunerna lägga sig i. Det kommunerna klarar på egen hand får inte bli en fråga för riksdag och regering. På samma sätt ska inte EU styra det Sverige på mest ändamålsenliga och bästa sätt kan sköta själv. Det kallas subsidiaritetsprincipen och oftast innebär subsidiariteten decentralisering, men ibland kan den medföra att beslut flyttas till en högre nivå. De stora miljöproblemen bekämpas exempelvis bäst på europeisk- och internationell nivå.

01:00 Ta makten

Socialdemokraternas mål är att till varje pris behålla makten. Det innebär i längden stora fördelar i form av legitimitet för regeringsinnehavaren. Det övergripande målet för KD måste vara att bryta detta med stöd från så många partier som möjligt i riksdagen. Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att skapa en koalition av icke socialistiska partier i riksdagen för att driva borgerlig politik

Attsats 2: att vid varje beslut söka stöd från så många ledamöter som möjligt i riksdagen för att genomdriva KD politik.

Danderyd 2021-02-19

Sten Dybeck

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Utifrån den val- och strategiplan som kristdemokraterna antog vid partifullmäktige, hösten 2020 och där det finns ett utpekat mål om att Kristdemokraternas huvudinriktning är att bilda en stark majoritet med de partier som står oss nära värderingsmässigt och sakpolitiskt.

Vi kan även söka samarbeten i sakfrågor bland de parlamentariska partier där stöd finns oavsett var på den politiska skalan det stödet kommer ifrån, i syfte att få genomslag för vår politik. Något som redan görs idag. Partidistriktstämman anser att denna val- och strategiplan går hand i hand med det motionären pekar på.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna kommer att fortsätta att driva en aktiv och orädd oppositionspolitik med sikte på att ta över regeringsmakten senast efter valet 2022. Vi går till val på att bilda regering med Moderaterna men har även tagit beslut om att samtala med samtliga riksdagens partier för att få igenom så mycket kristdemokratisk politik som möjligt. Vidare instämmer Partistyrelsen i partidistriktets bedömning om att vår val- och strategiplan ligger väl i linje med motionens intentioner.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 01:00:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

01:00 att anse motionen besvarad

Motioner – Kapitel 2

DEMOKRATI, FÖRFATTNING OCH RÄTTSVÄSENDE

Kapitel 02. Demokrati, författning och rättsväsende

Den kristdemokratiska rättspolitikerna bygger på insikten om människans ofullkomlighet. Brottlighet har alltid förekommit och kommer alltid att förekomma. Staten ska sträva efter att begränsa brottligheten så långt det är möjligt. Denna inställning genomsyrar vår rättspolitik.

Ett fungerande rättssamhälle förutsätter att de som bryter mot lagen lagförs och straffas. Det är viktigt för att skipa rättvisa, skydda laglydiga, ge brottsoffer upprättelse och för att upprätthålla ett signalsystem om vad som är rätt och fel, men också för att ge förbrytaren möjlighet att sona sitt brott. Människan är en moralisk varelse som hela tiden har ansvar att förhålla sig till vad som är rätt och fel.

Straffet innebär en upprättelse för brottsoffret då omvärlden erkänner kränkningen, det offentliga tydliggör skuldfrågan och brottslingen får ta ansvar för sina handlingar. Den som har tagit sitt straff har sonat sitt brott och har med det återupprättats som moralisk person. Man har fått en chans att i andras ögon återinträda i samhället som en ansvarstagande person. Straff är därför ett nödvändigt inslag i rättsskipningen. För allas upprättelse, men också för att vidmakthålla den människosyn som ytterst är ett värn mot den kalla materialism som vänstern ger uttryck för. Påföljden tjänar flera ändamål: den ska ge upprättelse åt brottsoffret, den ska avhålla förövarna från nya brott och uppmuntra till ånger och de ska avhålla andra från liknande handlingar och skydda samhället. Det ska också så långt som möjligt tillförsäkras att förövaren gottgör brottsoffret ekonomiskt.

Utvecklingen av en ny typ av brottligheten har pågått under de senaste decennierna. Kriminella organiserar sig i högre utsträckning, har ett större våldskapital och använder sitt inflytande på ett mycket destruktivt sätt. Utvecklingen är våldsam och skadlig för det omgivande samhället. Naturligtvis delvis eftersom de genom destruktiva livsval sprider våld, narkotika och tystnadskultur runt omkring sig. Men även kriminella drabbas av kriminalitet. En gängkriminell som mördas är också son, bror och vän med ett människovärde som berövas både honom, hans närstående och omvärlden. Att mord blir allt vanligare innebär en omfattande normförskjutning, där vissa liv betyder mindre än andra. Det kan Krisdemokraterna aldrig acceptera.

Dagens normer och värderingar överförs till nästa generation och det kommer att prägla hur morgondagens samhälle kommer att se ut och vilka utmaningar som kommer att ställas på rättsväsendet. Vuxna har ett ansvar att förmedla grundläggande värden och normer kring rätt och fel för att förebygga brott och ge barn och ungdomar en trygghet i samhället.

Polisens uppgifter ska vara att förebygga brott, upprätthålla ordningen samt utreda och beivra brott. Polisen, liksom hela rättsväsendet, ska vara effektiv och ges de verktyg som behövs för att på ett slagkraftigt och rättssäkert sätt komma åt den grova organiserade kriminaliteten och gängkriminaliteten, som sprider skräck med skjutningar och sprängningar. Andra viktiga prioriteringar för polisen är gränsöverskridande brottlighet, terrorism, vålds- och sexualbrott, ekonomisk brottlighet, ungdomsbrottlighet, brott med rasistiska inslag, hatbrott, narkotikabrott, barnpornografi.

Lika viktigt är det att bekämpa den brottlighet som många drabbas av i sin vardag, såsom bedrägerier, stölder och inbrott. Det kallas ibland för vardagsnära brottlighet, eller mängdbrott. Men om inte allmänheten uppfattar att det prioriteras riskerar vi att förtroendet för polisen och det övriga rättsväsendet skadas.

Arbetet ska vidare organiseras så att tillgången på poliser är störst vid tidpunkter och platser då erfarenhet och statistik visar att brottligheten är som mest omfattande. Det är också viktigt att polis, domstol och socialtjänst reagerar skyndsamt på brott, inte minst då barn och ungdomar är inblandade.

Straffen behöver överlag skärpas och en straffrättsreform genomföras, vilken bland annat ska innehålla en upprensning bland generösa straffrabatter. Tiden då straff avtjänas ska användas på ett meningsfullt sätt genom insatser som möjliggör ett liv utan brottslighet. Behandling mot alkohol- och narkotikamissbruk, utbildning och arbetsträning bör erbjudas. Anstalterna ska hållas drogfria. Frigivningen måste förberedas i god tid. För att undvika återfall bör den frigivne få hjälp att skaffa bostad, arbete och en meningsfull sysselsättning. Det är även viktigt att det sociala kontaktnätet stärks. Satsningar på kriminalvården bör ses som ett sätt att minska brottsligheten i framtiden.

02:01 Ett moderniserat statsskick

”Monarkin har en stark folklig förankring och är en viktig identitetsskapande del av det svenska samhället. Den betyder mycket för svensk kultur, historia och nationell sammanhållning. Sverige ska därför fortsätta vara en konstitutionell monarki.” (Kristdemokraternas principprogram s. 35)

Med dessa tre meningar motiverar Kristdemokraterna uppfattningen att landets högsta offentliga ämbete, det som statschef, som enda sådant fortfarande ska gå i arv inom en utvald familj. I de historiska kontexter där monarkin växte fram blev den förvisso ett rationellt sätt att utse statschef. I takt med att kommunikationer har utvecklats, demokratiska ideal har blivit normerande och uppfattningen att offentliga uppdrag ska tillsättas utifrån individuella meriter i allmänna val har vunnit allmänt gehör, förefaller dock nuvarande ordning avseende tillsättande av statschef tämligen anakronistisk.

En ordning som bygger på den ofta varierande styrkan i folklig förankring och ett antal påståenden med måttligt empiriskt stöd i kombination med de risker som alltid är förknippade med generationsväxlingar är skör. Regeringsformen är emellertid skriven på ett sådant sätt att det endast krävs några smärre justeringar i den för att möjliggöra en övergång från det fördemokratiska statsskicket monarki till det modernare och på flera sätt mer demokratiska statsskicket republik. Vidare torde det i längden vara ohållbart för ett uttalat familjeparti som Kristdemokraterna att hålla fast vid den strukturella diskriminering det innebär att undanhålla medlemmar ur en enskild familj de rättigheter som alla vi andra tar för givna, såsom den grundlagsfästa rättigheten att välja sin egen religion och rättigheterna att välja yrke, att ingå äktenskap med vem en vill och att lämna riket utan konungens vetskap och samtycke.

Därför yrkar jag att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att ta initiativ till en modernisering av det svenska statsskicket, med målet att övergå till republik.

Värnamo 2021-02-19

Håkan Johansson

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Den konstitutionella monarkin, som i sin nuvarande form växte fram efter 1809 års regeringsform, är ett statsskick som har tjänat Sverige väl genom åren. Vi ser ingen anledning att förändra detta. Med detta yttrande avslås motionen.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Precis som det står i vårt principprogram är vi starka förespråkare av den konstitutionella monarkin. Partistyrelsen anser att monarkin har en viktig uppgift att vara en enande kraft som står över partipolitiken. Det har visat sig särskilt betydelsefullt i tider av kris, som efter tsunamikatastrofen och nu senaste coronapandemin.

Partistyrelsen menar också att kungahuset gör ett ovärderligt arbete för att representera landet som inte skulle kunna ersättas av exempelvis en president. När det gäller argumentet att det skulle vara strukturell diskriminering vill partistyrelsen påpeka att medlemmar ur kungahuset har möjlighet och rätt att lämna kungahuset och inte längre underställa sig de plikterna som

följer.

Partistyrelsen ser ingen anledning till att ändra Sveriges statskick som även har stort folkligt stöd.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:01:

att avslå motionen

02:02 Minska antalet riksdagsledamöter

Den svenska Riksdagen består av 349 ledamöter. En internationell jämförelse visar att vårt land har ett stort parlament. Finska riksdagen har 200 ledamöter, norska Stortinget har 169 ledamöter, danska Folketinget har 179 ledamöter. Invändningen mot att dessa länder har en mindre befolkning än Sverige håller inte. Österrike med 8,9 miljoner invånare har 183 parlamentariker. Den amerikanska kongressen med sina två kammare har 535 ledamöter och den ryska folkvalda Statsduman har 450.

Sverige skulle kunna reducera riksdagen ledamöter och faktiskt få bättre utrustade parlamentariker som var och en hade ett eget kansli som bistod dem i arbetet i såväl riksdagen som i den egna valkretsen. Ledamöterna skulle därmed kunna fokusera mer på det sakpolitiska arbetet än på rent administrativa uppgifter, deras underlag och förutsättningar att sätta sig in i mer än det egna utskottsarbetet skulle också förbättras. Liksom väljarnas möjlighet till att ha kännedom om och faktiskt kontakt med ledamöterna.

Skulle den svenska riksdagen minska med 100 ledamöter skulle det innebära en årlig besparing på 84 miljoner kronor enbart i minskade arvoden. Ekonomiskt är det således inget hinder att göra denna förändring. Det finns också modeller att kolla på. En ledamot av det amerikanska representanthuset kan som mest 18 heltidsanställda och fyra medarbetare på deltid. Beroende på ansvarsområden kan en amerikansk senator ha upp till 60 medarbetare. I Europaparlamentet är det mer blygsamt ställt, där är standard att en vanlig parlamentariker har tre ackrediterade assistenter.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att reducera antalet riksdagsledamöter

Sundbyberg 2021-02-08

Marcus Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer i motionärens beskrivning av såväl riksdagens övertalighet som de bristfälliga resurser som varje riksdagsledamot idag har för att bedriva ett fullgott självständigt arbete både i riksdagen och dess utskott som gentemot väljarna. Att reducera antalet ledamöter och använda en del av de medel som frigörs till att öka riksdagsledamöternas möjligheter att med tyngd verka på flera politikområden och samtidigt hålla goda kontakter utåt skulle rentav kunna öka väljarnas förtroende för riksdagsarbetet och för de folkvalda, av vilka allt för många idag för en anonym tillvaro utanför sina egna valkretsar.

Partidistriktsstyrelsen föreslår att partidistriktsårsmötet beslutar att bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om antalet ledamöter i Sveriges riksdag har diskuterats länge, redan när enkammarreformen genomfördes 1971 fanns liknande diskussioner. Författningsutredningen

(SOU 1963:17) föreslog med hänvisning till jämförbara länder att minska antalet riksdagsledamöter till 290. Grundlagsberedningen (SOU 1967:26), bara några år senare, föreslog 350 ledamöter. Skälet som då angavs var glesbygdens möjligheter till representation och att alla stora partier skulle bli representerade i varje valkrets. Även i Grundlagsutredningen (SOU 1970:17) diskuterades antalet ledamöter i förhållande med andra jämförbara länder. Grundlagsutredningens bedömning var att antalet ledamöter i riksdagen inte borde minska och regeringen gjorde då samma bedömning.

Som flera utredningar och som motionären konstaterar så har Sveriges riksdag i internationell jämförelse ett stort antal ledamöter. Utöver detta fastställande har utredningarna landat i olika slutsatser. Ett av de främsta argumenten för riksdagens storlek är att den ska representera hela landet. Därtill skulle en minskning försvåra avsevärt för mindre partier att representeras utanför de större valdistrikten, påverka den representativa demokratin till fördel för ett fåtal stora partier och stöpa om riksdagens arbetssätt då utskottsarbetet skulle försvåras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:02:

att avslå motionen

02:03 Förslag till undanröjande av risk för valfusk vid allmänna valet 2022

Efter det allmänna valet 2018 inkom till Riksenheten mot korruption och Valprövningsnämnden, ett stort antal anmälningar om misstänkt valfusk av flera olika slag. Valprövningsnämnden och Valmyndigheten hävdar att fusk inte förekommit i sådan omfattning att det påverkat valresultatet men har erkänt att DoS-attack förekommit. Ryktesspridning om olika konstaterade konstigheter diskuterades ändå i stor omfattning i sociala medier och även till viss del i etablerade medier. Polisutredning har enligt uppgift, gjorts och sekretessbelagt med hänvisning till relation med främmande makt.

Frågan om risk för valfusk har åter aktualiserats av information om misstänkt valfusk i det nyligen genomförda amerikanska presidentvalet. Misstankarna i USA stämmer häpnadsväckande väl med misstänkta oegentligheter vid det svenska valet 2018. Sedan 2018 har polariseringen i samhället ökat betydligt och censurliknande, och demokratibegränsande åtgärder har senaste tiden vidtagits såväl av regeringen som av internationella sk BigTeck i syfte att påverka opinioner. KD tog vid webinariet januari 2021 upp att KD förväntar sig en väldigt hård och smutsig valrörelse 2022.

Den svenska Valnämnden har hävdat att det inte ingår i deras uppdrag att söka övervaka att valfusk inte förekommer. Någon myndighet eller annan sammanslutning för övervakning av att valfusk eller otillbörlig påverkan inte förekommer, finns inte. Teknisk utrustning som blivit föremål för misstankar i USA, har använts i ett antal andra länder där valfusk misstänks ha förekommit, kanske också i Sverige. Kompetens och tillgång till övervakning av den tekniska utrustningen som kommer att användas i Sverige finns, så vitt känt inte på agendan. Eventuella svagheter i det svenska systemet måste nu vara undanröjda så hemligstämpling av utredningen saknar skäl. Skulle valresultatet 2022 väcka misstankar om oegentligheter så kan en mycket farlig situation uppstå i det nu starkt polariserade samhället. Det får absolut inte ske. Allmänhetens misstänksamhet måste göras obefogad med maximal transparens under valet och helt fristående övervakning ske, vilket kräver utländsk medverkan. Samtliga svenska partier är jäviga och statsförvaltningens politisering har gjort att de förlorat allmänhetens tilltro. Valövervakande resurs måste alltså ske utomlands.

Attsats 1: Att KD riksting ber partiledningen begära hos regeringen att hemligstämplingen av utredningen av valet 2018 skall hävas.

Attsats 2: Att KD i riksdagen tar upp frågan om en HELT OBEROENDE valövervakning som omfattar förslagsvis 8 månader före valet till 4 månader efter att valet genomförts. Övervakningen bör omfatta Valnämndens organisation och bemanning vid valets genomförande, säkerheten vid poströstning och personlig röstning i vallokal, ombud, samt rösträkningen och inrapportering mm. Den tekniska utrustning som används, dvs hårdvara mjukvara, nätverk och behörigheter. Övervakningen bör vidare omfatta kampanjer, fake news, överenskommelser med grupper om hur de skall rösta och eventuella dolda löften från partierna som deltar i valet. Övervakarens rapport måste givetvis vara helt transparent och tillgänglig för alla.

Stockholm 2021-02-14

Leif Leijon

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären lyfter en oro för säkerheten i anslutning till svenska val, en oro som eldats av händelser i det amerikanska valet. Inledningsvis bör påpekas att Sverige och USA är väldigt olika länder med olika system. Rörande motionärens oro pågår just nu ett kommittéarbete rörande just dessa frågor som rör valsystemet och ska undersöka bland annat hur man stärker skyddet mot manipulationer. Kommitténs arbete ska presenteras oktober 2021. I väntan av dessa resultat är det svårt för KD att landa i några särskilda förslag på området. Distriktsstämman beslutar därför avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att partiledningen ska begära hos regeringen att hemligstämplingen av utredningen av valet 2018 skall hävas samt att en helt oberoende valövervakning ska tillsättas. Det finns inte, enligt partistyrelsens kännedom, något sekretessbelagd utredning om valet 2018. Valmyndigheten har emellertid genomfört en eftervalsrapport som kunde konstatera att valet genomfördes på ett korrekt, effektivt och rättssäkert sätt. Även Säkerhetspolisen kunde konstatera att främmande makt inte genomförde någon omfattande kampanj för att påverka valet 2018.

När det gäller valövervakning för kommande val instämmer partistyrelsen i uppfattningen om att eventuella förändringar bör föreslås först när den statliga utredningen Stärkt skydd mot manipulationer av valsystemet har presenterat sitt arbete. Utredningen ska bland annat presentera förslag för att stärka allmänhetens tilltro till valsystemet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:03:

att avslå motionen

02:04 Fler folkomröstningar

Det finns många frågor som skär igenom partipolitiken, men som ändå ändras hela tiden beroende på vilket part som sitter vid makten.

Det finns också frågor som är så pass viktiga att partipolitiken inte bör få mandat att peta i och förstöra fungerande system.

Dessa frågor bör vi identifiera och lyfta bort från partipolitiken genom att genomföra bindande folkomröstningar

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att identifiera viktiga frågor som bör beslutas av folket direkt

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att genomföra bindande folkomröstningar av dessa viktiga frågor

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Idag kan rådgivande folkomröstningar genomföras på lokal, regional eller nationell nivå. Det kan vara ett värdefullt verktyg när det finns frågor där medborgarna lätt kan svara ja eller nej. I övrigt har vi en representativ demokrati i Sverige och det är de folkvaldas ansvar att mellan valen sätta sig in i frågorna och besluta utefter vad man har gått till val på och partiernas grundläggande värderingar.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:05.

02:05 Mer direkt demokrati

Bristerna i den svenska demokratin belyses av demokratiutredningarna (Ofta är folkviljan inte representerad då den delas upp och försvinner i partipolitiken).

Vi bör ta fasta på dessa brister och genomföra förändringar som leder till att folkviljan respekteras istället för att kompromissas bort

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att med demokratiutredningarna som grund formulera politik som för oss närmare direkt demokrati

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Idag kan rådgivande folkomröstningar genomföras på lokal, regional eller nationell nivå. Det kan vara ett värdefullt verktyg när det finns frågor där medborgarna lätt kan svara ja eller nej. I övrigt har vi en representativ demokrati i Sverige och det är de folkvaldas ansvar att mellan valen sätta sig in i frågorna och besluta utefter vad man har gått till val på och partiernas grundläggande värderingar.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:04 till 02:05:

Motion 02:04 yrkar på att partistyrelsen ska identifiera viktiga frågor som ska beslutas av folket genom bindande folkomröstningar. Motion 02:05 föreslår att partistyrelsen verkar för att med demokratiutredningarna som grund formulera politik som för oss närmare direkt demokrati.

I regeringsformen under första stycket framgår att all offentlig makt i Sverige utgår från folket.

Under andra stycket fastslås att den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och allmän och lika rösträtt, som förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statskick. När det gäller folkomröstningar som hålls i hela landet så beslutar riksdagen om dessa. De kan antingen vara rådgivande folkomröstningar eller folkomröstningar i en grundlagsfråga, som kan vara bindande. Även vid rådgivande folkomröstningar har riksdagspartierna möjlighet att lova att följa resultatet. Detta hände vid folkomröstningen om EU-medlemskap samt om införande av euro. Resultat av en folkomröstning kan emellertid vara svårt att tolka, vilket uppstod exempelvis vid kärnkraftsomröstningen 1980 då de fanns tre olika förslag att välja på. Då är det riksdagens uppgift att tolka resultatet.

Grundlagsutredningen såg över frågan om nationella folkomröstningar och kommittén anförde att nationella folkomröstningar är ett värdefullt komplement till den representativa demokratin. De är också betydelsefulla för att öka medborgarens politiska engagemang och har en folkbildande effekt. Kommittén kom även fram till att det redan finns goda möjligheter att hålla rådgivande nationella folkomröstningar och såg ingen anledning till att utvidga dessa möjligheter. Genom lagen om kommunala folkomröstningar har även kommunerna stor frihet att själva fatta beslut om folkomröstning på lokal nivå.

Partistyrelsen delar uppfattningen om att nationella folkomröstningar är värdefulla komplement till den representativa demokratin. Samtidigt menar partistyrelsen att det inte finns skäl att ändra nuvarande ordning. Ett problem med folkomröstningar som inte har hållits i samband med de allmänna valen är att valdeltagandet generellt har varit lågt. Det kan ifrågasättas om det verkligen är det bästa sättet att öka medborgarnas intresse för politiken mellan valen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:04:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:05:

att avslå motionen

02:06 Återinrätta de kungliga ordnarna

Innan 1975 hade vi en ordning med utdelande av kungliga utmärkelser för förtjänta svenska medborgare – Serafimerorden, Nordstjärneorden, Vasaorden och Svärdsorden. Ordnar med rötterna i 1700-talet, som var ett bra sätt att uppmärksamma svenskars insatser. Sedan 1975 utdelas Serafimer- och Nordstjärneorden bara till utländska medborgare och statslösa, men inte till svenskar. Svärdsorden och Vasaorden är helt vilande. 2019 tillsattes, på riksdagens uppmaning, en parlamentarisk kommitté som ska lämna sitt slutbetänkande i höst, den numera så kallade förtjänstutredningen. Tuve Skånberg är Kristdemokraternas representant.

Det är nu viktigt att följa upp att vi verkligen åter kan sätta ett fungerande svenskt förtjänstväsende. Utan att behöva använda bleka substitut som den nya riksdagsmedaljen, eller konungens egna medaljer, så skulle de kungliga ordnarna åter kunna vara ett bra och enkelt sätt att uppmuntra förtjänster av svenska medborgare.

Jag föreslår därför att rikstinget beslutar:

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppgift att verka för ett återinförande av det kungliga ordensväsendet i Sverige.

Uppsala 2021-02-20

Jonas Segersam

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att partistyrelsen ges i uppgift att verka för ett återinförande av det kungliga ordensväsendet i Sverige. Som motionären nämner så ska förtjänstutredningen, där Kristdemokraterna är representerade, presentera sitt slutbetänkande under hösten 2021. Den parlamentariskt sammansatta kommittén har i uppdrag att göra en översyn av det offentliga belöningsystemet och de allmänna flaggdagarna samt att överväga utformningen av riksdagens anslag till hovet. Kristdemokraterna har redan tagit ställning för ett återinförande av det kungliga ordensväsendet men partistyrelsen vill inte ytterligare föregripa utredningens slutsatser.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:06:

att anse motionen besvarad

02:07 Modernisera valsystemet med rullande mandatperioder

En av den representativa demokratins huvuduppgifter är att leverera fungerande regeringar. Det är en del av kontraktet mellan väljare och valda i en representativ demokrati. Klarar inte politiken av denna grundläggande uppgift riskerar det att leda till ökat misstroende mot de demokratiska institutionerna och på sikt misstro mot demokratin i sig.

Det svenska valsystemet med fasta mandatperioder och valdagar var konstruerat för en tid när det politiska landskapet var betydligt mer stabilt och förutsägbart än idag. Den senaste regeringsbildningen är ett bra exempel på detta. Trots att missnöjet mot regeringen är stort, drar sig oppositionen från att ställa misstroende och utlysa nyval när det har gått en tid in i mandatperioden. Det här motverkar förstås förekomsten av extraval eftersom en ny regering efter ett sådant alltid får mindre tid på sig att prestera en politik, som kan vinna väljarnas gillande. Detta skapar låsningar i systemet och hindrar att oppositionen alltid gör allt man kan för att erövra regeringsmakten. Vilket är oppositionens roll. Detta förhållande kan också utnyttjas av en sittande regering, som med vetskapen om detta, efter en tid in i mandatperioden kan agera mer och mer utan nödvändig hänsyn till riksdagens demokratiska sammansättning.

Genom att införa rullande mandatperioder skulle det bli mer attraktivt för partierna att våga testa extraval för att lösa upp eventuella låsningar i regeringsfrågan. Samtidigt skulle pressen öka på de partier som vid en given tidpunkt fruktar ett extraval.

Så fungerar valsystemet i Danmark och Storbritannien. Varje val är ett ”nyval” som utlyses av antingen sittande regering eller parlamentet genom misstroende. Och efter varje val börjar en ny mandatperiod från början igen. Vilket ger en tillträdande regering tillräcklig tid för att kunna leverera sin politik till väljarna.

Rullande mandatperioder skapar också nya möjligheter för en sittande regering att, om man har medvind i opinionen, utlysa ett nyval vid en tidpunkt man bedömer gynnsamt.

Vi skulle alltså få ökade drivkrafter från båda sidor, regering som opposition, att hela tiden kämpa om regeringsmakten. Och det främjar demokratin då den aktuella opinionen får större möjlighet att få genomslag i riksdag och regering.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknad att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att ändra vallagen till rullande mandatperioder på förslagsvis 4-5 års längd.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären belyser en demokratifråga i allra högsta grad. Att införa ett helt nytt system av förslaget som motionären beskriver skulle behöva oerhörda resurser för att i ett första skede utreda frågan. Just nu pågår en valutredning, där regeringen beslutat att tillsätta en parlamentarisk kommitté för att utreda vissa delar av valsystemet. Det handlar bland annat om att se över behovet av att stärka skyddet mot manipulationer.

Valmyndighetens samlade bild från valen till riksdag, kommun och region 2018 samt valet till Europaparlamentet 2019 är att de har kunnat genomföras på ett korrekt, effektivt och rättssäkert sätt. Samtidigt så har Säkerhetspolisen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gjort bedömningen att riskerna för informationspåverkan och hoten mot valens genomförande på senare tid har ökat. Under röstningsperioden identifierades till exempel försök till sabotage genom stöld av valsedlar på några förtidsröstningsställen. I andra fall rörde det sig om felaktiga rykten om att valsedlar stulits trots att de inte varit försvunna.

Dir. 2020:30 Stärkt skydd mot manipulationer av valsystemet

De samlade erfarenheterna från 2018 och 2019 års val motiverar att initiativ nu tas till att göra en översyn av vissa delar av valsystemet i syfte att stärka förtroendet för valsystemet och stärka dess motståndskraft mot manipulationer.

En parlamentarisk kommitté ska utreda behovet av att stärka skyddet mot manipulationer av valsystemet. Kommittén ska också utreda behovet av att ytterligare stärka skyddet av fria och hemliga val och öka tillgängligheten för vissa väljargrupper. Kommittén ska bland annat:

- analysera behovet av ett utpekat ansvar för samordning av säkerhetsfrågor vid val,
- bedöma om skyddet mot påverkan på väljarna vid röstningen är tillräckligt eller om det kan stärkas,
- utvärdera reformen med avskärmningar av valsedelstall och analysera behovet av åtgärder för att ytterligare minska riskerna för manipulationer av valsystemet, och
- föreslå åtgärder som kan förbättra möjligheten för väljargrupper med svårighet att med nuvarande röstningsförfarande utnyttja sin rösträtt.

Valsystemet är redan en fråga för regeringen och motionären vill gå längre än uppdraget som nu finns på regeringens bord och ändra vallagen till rullande mandatperioder, vilket partidistriktet tycker vore resursslöseri i detta skede. Vi behöver ha fokus på säkra röstningar vid val och se till att den processen landar väl.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Enligt regeringsformen ska ordinarie val till riksdagen hållas vart fjärde år. Om det skulle hållas ett extra val leder detta inte till att det efter ett sådant val börjar löpa en ny fyraårsperiod, utan mandatet gäller endast för den återstående delen av valperioden. Motionären föreslår att denna ordning ändras till rullande mandatperioder på förslagsvis 4-5 års längd.

Frågan om att införa rullande mandatperioder övervägdes av Grundlagsutredningen som gjorde bedömningen att den nuvarande ordningen för extra val bör bestå. Regeringen gjorde inte någon annan bedömning i propositionen En reformerad grundlag (prop. 2009/10:80). Gällande ordning ger regeringen inte några större möjligheter att i taktiskt syfte välj lämplig tidpunkt för val, vilket är en fördel. Rullande mandatperioder skulle också i realiteten ge den sittande regeringen möjlighet att bestämma tidpunkten för det kommande riksdagsvalet. Det är en inte otänkbart ett regeringen då skulle vilja använda möjligheten när den är i ett starkt opinionsläge för att försöka förlänga en kommande regeringstid. Emellertid innebär de fasta mandatperioderna i Sverige att det blir mycket svårt att få till ett extra val ens när förutsättningarna egentligen kräver det, vilket var uppenbart under midsommarkrisen i svensk politik. Att den politiska överenskommelse som gav Stefan Löfven statsministerposten i januari 2019 då föll samman föranledde inget extra val. Även om så hade skett, hade en eventuell ny regering knappt kunnat inta regeringskansliet innan den nya valrörelsen startade. Det är inte en optimal lösning. Därför anser partistyrelsen att de fasta valdagarna, där val hålls vart fjärde år på den andra söndagen i september ska kvarstå. I de fall där extra val hålls ska dock en ny mandatperiod påbörjas och en ny fast valdag bestämmas, också den ska infalla den andra söndagen i september, fyra år efter ett extra val. Den fasta valdagen ska behållas för att undvika att Sverige byter politisk praxis och regeringen utlyser extra val när helst den har bra opinionsciffror.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:07:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att en ny mandatperiod inleds efter ett extra val, där nästa ordinarie val alltid sker andra söndagen i september fyra år efter extra val och därmed anse motionen besvarad.

02:08 Stresstesta demokratin

All offentlig makt utgår från folket, så inleds regeringsformen, en av de fyra svenska grundlagarna. I förhållande till tusentals år i världshistorien är demokratin historia väldigt kort. Under ungefär 100 år har vi i Sverige haft den demokrati som vi idag vant oss vid. Kan vi ta för givet att den kommer att bestå i ytterligare 100 år, eller 200 år?

Förutom hotet om att invaderas av en främmande makt eller att utsättas för en militärkupp så kan ett lands folkstyre avskaffas även på demokratisk väg. Om vi antar att icke-demokratiska partier skulle få en majoritet i Sveriges riksdag uppkommer den principiellt intressanta frågan om demokratin kan avskaffas på demokratisk väg. Det är inte ett helt otänkbart scenario att även vårt land kan utvecklas i en riktning som vi sett i tex Ryssland och Turkiet. Även i EU-länder som Polen och Ungern ser vi starka krafter som drar åt ett antidemokratiskt håll. Frågorna är svåra men demokratin måste vara så stark att den tål en diskussion om sin hållbarhet. Försvaret av demokratin behöver ständigt finnas på dagordningen.

Den som kontrollerar riksdag och regering kan styra utan alltför många hinder och motmakter. Ett icke-demokratiskt parti, eller partigruppering, som får majoritet i riksdagsvalet kan omgående bilda en regering med stora styrningsmöjligheter. Utredningsväsendet ligger i regeringens händer. Myndigheterna lyder, med några få undantag, under regeringen. Utnämningmakten ligger ytterst hos regeringen. Den rättsliga styrningen går via lagar som riksdagen stiftar och förordningar som regeringen beslutar. Regeringen utnämner domare och är ansvarig för domstolsadministrationen. Skyddet för rättsstaten och domarnas oavhängighet är dessutom relativt svagt i Sverige jämfört med många andra länder.

Riksdagen stiftar de lagar som reglerar public service och som bestämmer hur verksamheten ska finansieras. Regeringen utser ledamöter i Förvaltningsstiftelsen som kontrollerar Sveriges Radio, SVT och UR. Den politiska majoritet som kontrollerar riksdag och regering har därför stora

möjligheter att ingripa i public service-företagens verksamhet.

I förhållande till tex Norge och Finland så är det i Sverige relativt enkelt att ändra grundlagen. För att ändra grundlagen och avskaffa grundläggande rättigheter behövs två beslut i riksdagen. Besluten ska tas med enkel majoritet med två mellanliggande val, dit även ett extraval räknas.

Demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter är inte något som vi bara kan ta för givet. De måste kontinuerligt upprätthållas, försvaras och debatteras. Inom europeisk banktillsyn används stresstester för att bedöma hur väl banker hanterar finansiella och ekonomiska chocker. Stresstestresultaten hjälper tillsynsmyndigheterna att identifiera sårbarheter hos bankerna. Genom att simulera ett antal scenarier kan man på ett motsvarande sätt även stresstesta demokratin. Syftet med stresstestet ska vara att belysa hur robusta de lagar, förordningar och andra system är som skyddar demokratin och yttrandefriheten.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att initiera ett stresstest av den Svenska demokratin

Attsats 2: att resultaten ska ligga till grund för konkreta förslag för att skydda och stärka demokratin på lång sikt

Öckerö 2021-02-20

Jan Utbult

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Försvaret och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap arbetar redan med olika former av övningar för att se hur Sverige kan komma att fungera vid en faktisk kris.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill initiera ett stresstest av den svenska demokratin, vars resultat ska ligga till grund för förslag för att skydda och stärka demokratin på lång sikt. Ett av de tänkbara hoten mot demokratin som nämns är risken för att demokratin avskaffas på demokratisk väg.

Demokratins ramar fastställs genom grundlagarna, författningen. För att ändra i grundlagen krävs att riksdagen fattar två likadana beslut och att det hålls ett riksdagsval mellan de två besluten. Utöver detta har Kristdemokraterna länge hävdat att vi behöver en författningsdomstol som ska pröva nya lagar mot de grundläggande fri- och rättigheterna. En författningsdomstol ska vara oberoende och pröva lagars och reglers innehåll mot grundlagarnas syfte. Sådana domstolar finns exempelvis i Tyskland, som i flera andra hänseenden har ett rättsväsende som liknar det svenska. Den lagprövning som görs innan ett lagförslag går till riksdagen är enligt vår mening inte tillräcklig.

Remissförfarandet och Justitiedepartementets konstitutionella granskning är enbart rådgivande. Inte heller Lagrådet, som har en särskild tyngd genom att domare från Högsta domstolen sitter i rådet och gör en självständig granskning, kan anses fylla en författningsdomstols roll. Lagrådets yttrande är inte bindande för regeringen.

En författningsdomstol ska kunna häva beslut som strider mot grundlagarna. Inrättandet av en författningsdomstol skulle markera att frågan om lagars och andra normers förenlighet med grundlagen tas på allvar. En författningsdomstol kan också stärka enskilda individers möjlighet

att hävda sina fri- och rättigheter gentemot statsmakten. Partistyrelsen menar därmed att inrättandet av en författningsdomstol skulle vara det lämpligaste sättet att skydda och garantera det demokratiska statskicket framöver. När det gäller andra typer av hot mot demokratin pågår det ett arbete fortlöpande. Exempelvis ska utredningen Stärkt skydd mot manipulationer av valsystemet bedöma om skyddet mot påverkan på väljarna vid röstningen är tillräckligt eller om det kan stärkas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:08:

att avslå motionen

02:09 Förankra kommande Generaldirektörer i den verksamhet de skall ansvara för

Bakgrund

Generaldirektörer, Statliga Myndighetschefer och Landshövdingar (här förkortat GD) tillsätts av regeringen. I många fall sker tillsättningen mer på politiska grunder eller med utgångspunkt från den personliga situationen för personen ifråga än utifrån de behov som finns i myndigheten ifråga.

Låt myndigheten ifråga föreslå vem som skall bli GD

Då en statlig myndighet skall få ny chef så skall organisationen initiera en rekryteringsprocess som mynnar ut i ett förslag på myndighetschef. Regeringen skall sedan besluta om tillsättningen. Om regeringen frångår det förslag som lagts fram så skall det finnas goda välmotiverade grunder för detta.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att statliga myndigheter ges ett ökat inflytande då respektive myndighet skall få en ny Generaldirektör

Ingatorp 2019-11-22

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Varje regerings möjlighet att styra genom utnämningmakten och styrningen av myndigheter är viktiga delar i den svenska samhällsorganisationen. Kristdemokraterna vill inte förändra den maktindelning vi har idag. Däremot bör vi kunna ha synpunkter på vad myndigheter gör, hur de arbetar och vad de åstadkommer. Det påverkar vi genom riksdagens arbete med lagstiftning, budget och tillkännagivanden till regeringen. Myndigheterna är regeringens viktigaste instrument för att genomföra sin politik. Myndighetscheferna, eller ibland myndigheternas styrelser, ansvarar för myndigheternas verksamhet inför regeringen. Därför är regeringens utnämningmakt och chefspolitik viktig. Regeringens utnämningmakt omfattar beslut om anställning av myndighetschefer, överdirektörer och länsråd samt tillsättningar av styrelser och insynsråd. Övriga anställningar beslutas av respektive myndighet. Detta är en ordning vi vill behålla och därför anser vi att motionen bör avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:11.

02:10 Meriter

Förtjänst och skicklighet har tidigare varit grundläggande för tillsättning av personal i offentlig verksamhet. I dagens läge har andra meriter som genus och andra egenskaper spelat allt större roll. Det är förödande för offentlig verksamhet om inte de mest kvalificerade personerna utses till högre befattningar.

Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att förtjänst och skicklighet skall i första hand vara avgörande vid tillsättning av offentliga tjänster.

Danderyd 2021-02-19

MOTIONEN SAKNAR UNDERSKRIFT AV MOTIONÄR MED STADGEENLIG FÖRSLAGSRÄTT

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Vi kristdemokrater är emot kvotering. Tillsättningar av tjänster och uppdrag ska ske utifrån kompetens, inte utifrån kön, ursprung eller ålder. . Att besluta om kvotering till styrelser i bolag strider mot äganderätten. Politiken kan inte bestämma över hur ett företag ska forma sin styrelse. Både män och kvinnor ska ha makt över sina liv och makt att forma sina liv utifrån egna önskemål. Men kvotering och andra tvingande lagstiftningsåtgärder är inte rätt väg att gå, bland annat eftersom de riskerar att befästa betydelsen av kön i stället för kompetens. Samtidigt är det nödvändigt att överväga förändringar som underlättar inträdet på arbetsmarknaden och ökar rörligheten i syfte att uppnå en högre sysselsättning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:11.

02:11 Öka riksdagens inflytande över statliga myndigheter i övergripande och principiella frågor

Bakgrund

Regeringen styr, genom s k regleringsbrev, inriktningen för statliga myndigheters arbete. Den löpande förvaltningen sköts utan politikens inblandning och så skall det förbli.

Men då det gäller övergripande och principiella frågor så bör politiken ha ett inflytande genom att sådana frågor kan lyftas i riksdagen.

Exempel på frågor som politiken bör ha inflytande över är:

- Myndighetens organisation
- Större utökningar eller krympningar av myndighetens verksamhet
- Myndighetsutövning som på ett övergripande plan i betydande utsträckning påverkar andra myndigheters arbete
- Lagtolkningar som strider mot lagens syfte och det allmänna rättsmedvetandet

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att riksdagen ges ett ökat inflytande över den statliga verksamheten

Ingatorp 2021-02-01

Magnus Berglund

Partidistriksårs mötet i Jönköpings läns yttrande:

Den svenska förvaltningsmodellen innebär att riksdagen är lagstiftare och beslutar om statens budget. Regeringen styr riket under lagarna. Domstolarna är opartiska och dömer i enlighet med stiftade lagar. Riksdagen granskar regeringen och har möjlighet att uttala misstroende. Kristdemokraterna menar att det är nödvändigt med maktindelning för att få en effektiv samhällsorganisation och kunna utdöma ansvar. Parlamentarism och representativ demokrati är en god samhällsordning som vi menar har tjänat oss väl. Den vill vi inte ändra på. Motionären anför bland annat att riksdagen saknar möjlighet att påverka myndigheters ekonomiska ram. Det stämmer inte eftersom riksdagen beslutar om statens budget. Vi anser därmed att motionen bör avslås.

Partidistriksårs mötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:09 till 02:11:

Motion 02:09 föreslår att statliga myndigheter ska ges ökat inflytande vid tillsättande av en ny generaldirektör och motion 02:10 yrkar på att förtjänst och skicklighet ska vara avgörande vid tillsättning av offentliga tjänster. Motion 02:11 menar att riksdagen bör ges ett ökat inflytande över den statliga verksamheten.

Utnämningmakten är, särskilt i ett land som Sverige med stor offentlig sektor, ett viktigt verktyg för regeringen att styra statsförvaltningen. Som i vilken annan verksamhet som helst är ledarskapet avgörande för verksamhetens resultat. Ledningen ska genomföra den politiska inriktning som regeringen beslutar om. Utövningar till generaldirektör har varit föremål för debatt och Kristdemokraterna har i flera exempel varit kritiska till regeringens agerande. Däremot menar partistyrelsen att det är ett viktigt medel som regeringen fogar över för att kunna styra politikens inriktning.

Riksdagens kontrollfunktion sträcker sig till myndigheterna och riksdagen har en viktig granskande funktion men är inte styrande. Riksdagens konstitutionsutskott, kan exempelvis, granska rekryteringsförfaranden vid tjänstetillsättningar av chefer vid myndigheter. Partistyrelsen anser inte att det finns skäl nog att ändra i nuvarande ordning.

När det gäller motion 02:10 och vad som ska vara vägledande vid anställning så regleras detta i lagen om offentlig anställning (1994:260). Lagen är tydlig med att anställning endast ska fästas vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Partistyrelsen ser ingen anledning till att ändra i nuvarande lag.

Det är partistyrelsens uppfattning att politisk bakgrund inte heller ska vara diskvalificerande vid tillsättningen så länge avseende fästs vid sakliga grunder såsom förtjänst och skicklighet. Att flytta utnämningmakten till riksdagen hade, enligt partistyrelsen, än mer riskerat att politisera processen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:09:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:10:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:11:

att avslå motionen

02:12 Myndighetsbonanza?

Sverige har 500 myndigheter med minst lika många generaldirektörer. Behövs alla? Det finns myndigheter som spelat ut sin roll och kostar enbart i administration. En del sitter på dolda tillgångar exempelvis i konst, likvider och fastigheter. Stora fungerade myndigheter gör också liknande saker eller överlappar varandra i sina uppdrag. Därför är det en god affär för moder Svea att ge uppdraget att se över myndighetsfloran. Renodla och avveckla.

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: att KD:s partistyrelse driver frågan om att tillsätta en snabb utredning med syfte att renodla och avveckla myndigheter.

Linköping 2021-01-26

Torbjörn Nibelius

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:13.

02:13 Utvärdering och minskning av antalet myndigheter

Det finns idag 457 statliga myndigheter i Sverige. Av dessa är 249 statliga förvaltningsmyndigheter (övriga är myndigheter under riksdagen, statliga affärsverk, AP-fonderna, Sveriges domstolar och Domstolsverket samt 111 svenska utlandsmyndigheter). Under senare år har några myndigheter tillkommit samtidigt som några har lagts ned. Enligt information från Statskontoret minskade antalet förvaltningsmyndigheter under regeringen till nästan halva antalet under 2000-talets första decennium men under det andra decenniet avtog minskningen och antalet myndigheter har sedan dess legat på en relativt konstant nivå. Det finns ingen tvekan om att den offentliga makten i Sverige behöver utövas genom förvaltningsmyndigheter men det är högst tveksamt om ett litet land som Sverige är i behov av ett så pass stort antal statliga myndigheter, varav 249 förvaltningsmyndigheter. Det är också högst tveksamt om den offentliga förvaltningen bör avse så pass många och stora områden som den idag avser.

Det totala antalet statliga förvaltningsmyndigheter har alltså minskat sedan 2000 och därefter legat relativt konstant senaste tio åren. Ytterligare förvaltningsområden har dock tillkommit genom nybildande av myndigheter utan att det totala antalet myndigheter påverkats markant eftersom vissa sammanslagningar av myndigheter också gjorts. Antalet anställda inom myndigheterna har också ökat (senaste tio åren ökade årsarbetsplatserna årligen och under 2019 uppgick ökningen till ca 3000). Samhällets kostnad för myndighetsapparaten har alltså ökat konstant samtidigt som myndighetsapparaten har kommit att omfatta allt fler områden. Det finns nu därför god anledning att i första hand se över antalet statliga förvaltningsmyndigheter och lägga ner myndigheter som är verksamma på områden som inte

rimligen bör omfattas av statlig förvaltning. Därutöver bör vissa myndigheter läggas samman om förvaltningen kan bedrivas mer effektivt på så vis. Det finns därutöver en ypperligt god anledning att låta detta genomsyras av syftet att effektivisera arbetet i våra statliga myndigheter och därigenom bryta trenden med ökande kostnader.

Attsats 1: att Kristdemokraterna initierar en utvärdering av vilka statliga myndigheters verksamhetsområden som bör – och inte bör - omfattas av myndighetsförvaltning;

Attsats 2: att Kristdemokraterna aktivt verkar för att myndigheter med verksamhet som inte bör omfattas av statlig myndighetsförvaltning läggs ned;

Attsats 3: att Kristdemokraterna initierar ett arbete med att slå samman myndigheter där så kan ske för att nå en effektivisering av myndigheternas arbete; och

Attsats 4: att Kristdemokraterna i arbetet ovan agerar i syfte att åstadkomma en effektiv myndighetsapparat som inte i onödan inkräktar på medborgarnas självbestämmanderätt och varigenom det allmännas kostnad för den statliga förvaltningen kan sänkas.

Nacka 2021-02-19

Maria Lagerroos samt Martin Gunnesson

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna lyfter en angelägen och mycket intressant fråga som ofta kommer i skymundan i skuggan av den allmänpolitiska debatten. Partidistriktsstämman delar intentionerna i motionen och har undersökt vilket arbete som görs kring frågan från nationellt håll i partiet. Just nu pågår ett arbete med att identifiera och se över vilka myndigheter och statliga bolag som fortfarande ska finnas kvar, vilka som bör läggas ner, slås ihop eller få ett förändrat uppdrag. Detta utifrån aspekten att effektivisera "myndighetssverige".

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:12 till 02:13:

Motion 02:12 yrkar på att tillsätta en snabbutredning med syfte att renodla och avveckla myndigheter. Motion 02:13 föreslår en utvärdering av vilka statliga myndigheters verksamhetsområden som bör – och inte bör - omfattas av myndighetsförvaltning, att de myndigheter som inte omfattas läggs ner samt en sammanslagning av myndigheter.

Kristdemokraterna lägger varje år sin skuggbudget i riksdagen där vi ger vårt alternativ till Sveriges statsbudget. I det arbetet ingår även en översyn av myndigheter och de som vi vill lägga ner. Vi har exempelvis sedan tidigare föreslagit en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten. En kontinuerlig översyn och därefter nedläggning av myndigheter som bör läggas ner eller slås i samman är något som vi kommer att driva i regeringsställning. En sådan översyn bör dock beakta att myndighetsflyttar, nedläggningar och sammanslagningar är relativt omfattande processer som ofta innebär lägre effektivitet under relativt lång tid. Översynen bör därför koncentreras till områden där behoven av förändring är stora.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:12:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:13:

att anse motionen besvarad

02:14 Att återinföra Riksrättsprocess – Impeachment

Historik - Wikipedia - En riksrätt är en domstol eller en domstolsliknande process med uppgiften att behandla åtal mot högre statliga ämbetsmän och befattningshavare, såsom regeringsmedlemmar, domare eller landets statschef. I Sverige avskaffades riksrätten 1974, och dessförinnan hade den inte använts på 120 år. Men i en del andra länder förekommer riksrättinstitutet alltjämt; i till exempel USA kan alla unionens befattningshavare och tjänstemän kallas till förhör i kongressen och kan också av representanthuset ställas inför riksrätt (Impeachment) i senaten.

I vissa länder i Norden handhas ärenden om åtal mot höga befattningshavare i ett särskilt system, i en specialdomstol med det unika namnet riksrätt. Det första land som benämnde detta institut med ordet ”riksrätt” var Sverige. Systemet är dock avskaffat i Sverige sedan 1975, men finns fortfarande i Danmark, Finland och Norge. I Sverige fungerar istället landets högsta domstol i praktiken som riksrätt sedan 1975. Dan Eliasson är en de tjänsteman som, gång på gång, missköter arbetsuppgifter ställda på hans tjänstepost utan rättsliga konsekvenserna. Han får som straff nytt uppdrag

Attsats 1: att återinföra Riksrättsprocess - Impeachment

Göteborg 2021-02-03

Andrzej Gimerby

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet driver frågan om införande av en konstitution samt en konstitutionsdomstol denna typ av frågor som berörs i motionen kommer att kunna hanteras vid en eventuell ny författning.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Riksdagen har i uppgift att på olika sätt utöva konstitutionell kontroll över regeringsmakten och över den offentliga förvaltningen. Kontrollen har flera syften. Ett preventivt för att förhindra att felaktigheter uppstår, ett korrigerande syfte för att rätta till ett fel och slutligen ansvarsutkrävande för att ställa till svars den eller de som har agerat felaktigt. Riksdagens konstitutionsutskott, KU, har en särskild uppgift att granska att regeringen. Riksdagsledamöterna kan anmäla regeringens ministrar till KU om de tycker att någon minister gjort fel. KU har även möjligheten att utreda varje misstanke om brott samt att besluta att väcka åtal inför Högsta domstolen om man anser att en minister har begått ett grovt brott i sitt arbete. Åtal mot statsråd har inte väckts sedan regeringen trädde i kraft 1975. Innan dess, då möjligheten till riksrätt fanns, hade inte denna heller använts på över 100 år.

Statsrådets rättsliga ansvar har varit föremål för utredningar vid ett flertal tillfällen, främst under andra halvan av 1900-talet. Ett förekommande argument för den rättsliga immuniteten handlar om att statsråden är landets högsta beslutsfattare och kan därmed komma att fatta beslut under krissituationer. Vid sådana tillfällen krävs snabba beslut där lagstiftningen kan komma att behövas sätta åt sidan. Liknande grundlagsregler finns även i andra länder.

Riksdagen kan även besluta om en misstroendeförklaring om förtroende saknas för statsministern eller en minister. Om riksdagen kommer fram till att den inte har förtroende för

statsministern måste hela regeringen avgå eller utlysa ett extra val. Om riksdagen kommer fram till att den inte har förtroende för en minister måste ministern avgå.

I förarbetena till grundlagsreform 2010 fastslogs att regeringsformens system och de olika kontrollmedlen har fungerat väl och att det därför saknas anledning att göra några mer genomgripande förändringar av den grundläggande strukturen i bestämmelserna om kontrollmakten. Utredningen menade också att det saknades skäl att återinföra riksrett eller någon liknande typ av specialdomstol. Partistyrelsen delar denna uppfattning.

När det gäller Sveriges myndigheter så har dessa en stark fristående ställning. Förutsättningarna för att utkräva ansvar från ledningen av dessa varierar också beroende på om myndigheten leds av enrådig chefer, styrelser med fullt ansvar eller styrelser med begränsat ansvar. Däremot har Kristdemokraterna sedan tidigare påpekat vikten av ansvarsutkrävande för att öka förtroendet för den offentliga verksamheten. Ett tydligt exempel på behovet av att utvidga tjänstemannaansvaret var säkerhetsskandalen vid Transportstyrelsen där Kristdemokraterna var drivande i frågan om ansvarsutkrävande. Kristdemokraterna har varit drivande i att införa tjänstemannaansvar och den 18 april 2018 uppmanade en enig riksdag regeringen att utreda och lämna förslag på ett utökat straffrättsligt ansvar för tjänstefel. Två år senare beslutade regeringen om kommittédirektiven för Ett förstärkt straffrättsligt skydd för vissa samhällsnyttiga funktioner och några andra straffrättsliga frågor. Enligt direktiven ska utredningen överväga och ta ställning till om det straffrättsliga ansvaret för tjänstefel bör utvidgas och vid behov lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget ska redovisas den 12 november 2021.

Kristdemokraterna har redan tagit beslut i denna riktning och inväntar nu utredningens förslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:14:

att avslå motionen

02:15 Förvalta Sverige bättre

Att vi som människor har att ta ansvar för gott förvaltarskap är en av de grundläggande idéerna i den kristdemokratiska idétraditionen. Ofta för begreppet förvaltarskap tankarna och samtalen in på frågor om miljö och klimat. Det är viktiga frågor och en del av det vi har att förvalta. Men minst lika viktigt är ansvaret att förvalta vår gemensamma ekonomi, vår kultur och våra institutioner.

”Förvaltningskris” är ett ord som återkommande hörs i debatten om läget i Sverige. Tilltron till myndigheter och offentliga beslutsfattare minskar. Det finns en upplevelse av att beslut som behöver tas inte blir tagna och en växande klyfta mellan vad som upplevs som en elit i samhället och vanliga medborgare.

Det går såklart inte att peka på en eller kanske ens ett fåtal saker som är orsak till detta. Men det finns i alla fall några saker som beror på bristande förvaltarskap – att ogräs har tillåtits växa upp i våra institutioner och att institutioner inte hållits efter och förnyats som de bör.

Gör en översyn av grundlagen

Vi har idag en grundlag som har sina rötter i det arbete som gjordes av Författningsutredningen och Grundlagsberedningen på 1950- och 1960-talet. I och för sig gjordes en större översyn av grundlagen i början av 2000-talet men den klarade inte av att lösa upp flera viktiga frågor bland annat hanteringen av allvarliga civila kriser och domstolarnas oberoende. Vår grundlag saknar också bestämmelser som kan hantera regerings och riksdags kontinuitet vid allvarliga kriser. Exempelvis så kan vice statsminister endast vara ställföreträdare för statsministern men kan inte träda in som tillförordnad statsminister.

Vad gäller vår tryckfrihetslagstiftning utgår den från ett arbete som gjordes i mitten av 1940-talet. Och även om flera försök har gjorts att skapa en tryck- och yttrandefrihetslagstiftning som är anpassad till dagens samhälle, har detta ännu inte lyckats.

Situationen med föråldrade grundlagar skapar allt oftare problem när nya lagar ska stiftas och i myndigheters vardag. Våra grundlagar utgår från en förvaltning som är pappersbaserad men dagens offentliga förvaltning är i huvudsak digital. Vissa nyckelbegrepp har definitioner som inte är anpassade för dagens förhållanden, andra begrepp saknar tydliga definitioner och i vissa fall saknas begrepp för att beskriva nya företeelser som är ett resultat av den ökade graden av digitalisering.

Digitaliseringen väcker också frågan om ansvarighet. Hur flödar exempelvis ansvar och makt från folket och tillbaka i situationer där beslut fattas av maskiner? I detta sammanhang bör man också se på frågan om ämbetsmannaed för statsministern och övriga statsråd.

Det behövs en gedigen genomgång av både regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen för att dels ta hand om de brister som grundlagsreformen vid inledningen av 2000-talet inte klarade av att hantera, dels anpassa begreppsapparat, rättigheter och skyldigheter utifrån en digital förvaltning och en digital omvärld. Även frågan om ansvarighetskedjan bör ses över.

Reformera den svenska förvaltningsmodellen

Sverige har en på många sätt unik förvaltningsmodell med relativt självständiga myndigheter och ett litet regeringskansli som bistår regeringen med beredning av regeringsärenden. Detta var en rimlig modell när den instiftades på 1630-talet då statens uppgifter var få och myndigheternas chefer hade plats i dåtidens regering. Det var också rimligt att hålla fast vid den i samband med demokratins genombrott där ansvaret för att utreda och föreslå reformer lades på det då nyinrättade kommittéväsendet. Kommittéerna var ofta parlamentariska eller hade en tydlig anknytning till regeringens politiska agenda och utredningarna satt ofta under lång tid.

Idag ser samhället annorlunda ut. Statens uppgifter är många och tenderar att bli allt fler.

Omvärlden är mer komplex och utvecklingstakten är hög. Denna situation har lett till att det i många fall är myndigheterna som styr Sverige och inte regeringen. Regeringskansliet saknar den strategiska kompetens och resurser som behövs för att analysera omvärlden och ta fram förslag till beslut. Istället uppdrar regeringen till myndigheterna, antingen löpande eller i specifika frågor, att ta fram förslag på politiska reformer och presentera dem för regeringen. Att dessa förslag ofta innebär utökade ansvar och större anslag för den egna myndigheten är inte svårt att förstå.

Samtidigt som myndigheterna i praktiken fått ett större ansvar att peka ut den politiska utvecklingen så har utredningsväsendet utarmats. Kommittéer har ersatts av ensamutredare, utredningar förbjuds uttryckligen att närma sig frågor som kan innehålla en lösning på det problem som ska analyseras och den tid utredningarna får på sig har blivit allt kortare. Till detta kommer att det har skapats ett antal myndigheter eller verksamhetsområden inom myndigheter som mer eller mindre har som enda syfte att uppfostra befolkningen eller forma den offentliga debatten.

Vi behöver ett starkare regeringskansli. Gränsen mellan regeringskansli och myndigheter behöver flyttas. En del av de resurser som finns för omvärldsbevakning och strategiska överväganden på myndigheterna behöver föras över till Regeringskansliet. Regeringen ska inte behöva fråga myndigheterna om vad den ska göra. Regeringen måste själv ha de resurser som behövs för att kunna ta fram och värdera olika handlingsalternativ.

Kommittéväsendet behöver stärkas. Utredningarna måste ges bättre förutsättningar för att kunna analysera och beskriva konsekvenserna av sina förslag. Ett sätt att göra detta kan vara att utöka kommittéservice inom Regeringskansliet med fasta analysresurser. Kvaliteten i utredningarna kan också öka med ökad öppenhet där fler intressenter ges möjlighet att bidra. Detta kan exempelvis göras genom att varje utredning löpande presenterar sitt material på en egen webbplats och genom att använda de möjligheter digitaliseringen ger till delaktighet och diskussion.

Myndigheter ska inte ha i uppdrag att uppfostra befolkningen eller att forma den allmänna debatten. Ideologiserande myndigheter eller sådana delar av myndigheter bör läggas ner.

Återuppätta ämbetsmannen

Kristdemokraterna har tagit ställning för att stärka tjänstemannaansvaret. Detta är en viktig del i att återuppätta ämbetsmannen. En annan viktig del är att de anställda i den offentliga

förvaltningen har en god kunskap om och förståelse för det särskilda ansvar det är att arbeta på medborgarnas uppdrag. Det är därför viktigt att det finns en obligatorisk statstjänstemannautbildning och ett löpande arbete för att påminna om och stärka det offentliga etoset – den gemensamma värdegrunden i staten.

Värdegrundsarbetet har varit omdebatterat under senare år och ofta kritiserat. Bakgrunden till det arbete som idag görs runt om på myndigheter är det ökade fokus på den statliga värdegrunden som på kristdemokratiskt initiativ gjordes av Alliansregeringen 2006-2014. En utvärdering som Statskontoret har gjort av det arbete som Alliansen inledde visar dock att en majoritet av myndigheterna istället för de gemensamma värden som utgår från grundlagen har skapat egna värdeord. Istället för demokrati, legalitet, objektivitet, respekt, fri åsiktsbildning samt effektivitet och service talar myndigheterna istället om sådant som engagemang, professionalism, kompetens och öppenhet. Dessa värdeord kan möjligtvis vara bra som grund för en personalpolicy men är en bra bit ifrån det som behövs för att förstå den statliga värdegrunden och den stringens som behöver präglade den statliga förvaltningen.

Mot bakgrund av erfarenheterna av arbetet med den statliga värdegrunden behövs ett omtag där fokus läggs på det som är den egentliga värdegrunden och där ambitioner om allmän ”godhet” som tagit sig in i enskilda myndigheters arbete med värdegrunden byts ut mot ambitioner att hålla fast vid den gemensamma värdegrunden som är en viktig del av det övergripande samhällskontraktet.

För att ytterligare tydliggöra det särskilda ansvar som följer av att ha ett allmänt ämbete bör det finnas en ämbetsmannaed som offentliganställd avlägger.

Förslag till beslut:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för en översyn av grundlagen i enlighet med intentionerna i motionen

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för en omfördelning av strategisk kompetens mellan Regeringskansliet och myndigheterna i enlighet med intentionerna i motionen.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna ska verka för en förstärkning av kommittéväsendet i enlighet med intentionerna i motionen.

Attsats 4: Att Kristdemokraterna ska verka för en ökad öppenhet i kommittéväsendetsarbete i enlighet med intentionerna i motionen.

Attsats 5: Att Kristdemokraterna ska verka för att avveckla ideologiserande myndigheter och myndighetsverksamheter.

Attsats 6: Att Kristdemokraterna ska verka för ett tydligare och mer stringent fokus i arbetet med offentligt etos – vår gemensamma värdegrund.

Attsats 7: Att Kristdemokraterna ska verka för en ämbetsmannaed för offentliganställda.

Järfälla

Magnus Kolsjö

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer i de behov som motionären identifierat när det gäller att se över våra grundlagar och den rådande fördelningen av strategisk kompetens som finns mellan regeringskansliet och myndigheterna. Inte minst har pandemin visat att avsaknaden av strategiska resurser på regeringskansliet och kompetenser att verka i processer där olika beslutsnivåer och myndigheter ansvar råder hämmar ett sammanhållet och snabbt agerande i kris. Det finns också skäl att stärka såväl utredningsväsendets oberoende som dess möjligheter att bedriva ett öppet arbete under utredningstiden.

Kristdemokraterna har sedan tidigare antagit en kritisk hållning till myndigheter som bedriver verksamhet av ideologiserande karaktär, och har även framhållit vikten av att myndigheterna arbetar enligt en gemensam värdegrund – ett offentligt etos. I dessa delar anser partidistriktsstyrelsen att motionen bör besvaras. Att stärka ämbetsmannaansvaret är en kristdemokratisk hjärtefråga, och partidistriktsstyrelsen ställer sig därför bakom förslaget om att offentliga ämbetsmän bör avlägga en ämbetsmannaed.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Attsats 5: att besvara attsatsen

Attsats 6: att besvara attsatsen

Attsats 7: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:16.

02:16 Skapa tydliga processer för ansvarsutkrävande

Under 1990-talet infördes i Sverige och övriga OECD-länder en ny typ av styrning av den offentliga sektorn, en övergång från en tidigare regelstyrning till ett system med styrning genom resultat, benämnt New Public Management (NPM). På senare år har NPM kritiserats, bl a för att tydliga processer för ansvarsutkrävande saknas. Detta har bl a blivit tydligt under hanteringen av Coronapandemin och tidigare i samband med den s k Transportstyrelseskandalen.

Den tidigare chefen för Riksrevisionsverket, Inga-Britt Ahlenius, skriver om detta i Kvartal i juni 2020. Hon påtalar att det behövs en grundlig översyn av hur bl a regeringskansliet fungerar. ”Tydliga processer för ansvarsutkrävande och konkreta möjligheter att ställa de styrande till svars är centrala för ett medborgerligt förtroende. Ansvar och makt är kopplade till varandra. När svenska och nordiska forskare för ett antal år sedan granskade de svenska grundlagarna var kommentaren om ansvarsutkrävande att ”den svenska grundlagen lämnar ett tomrum och behovet av konstitutionella reformer inom detta område framstår som stort”.”

Rikstinget föreslås därför besluta om att ge partistyrelsen i uppdrag att:

Attsats 1: att verka för att tillsätta en oberoende och professionell utredning för att se över styrningen av vårt land

Attsats 2: att verka för en översyn av kommunallagen för att ta fram tydligare rollbeskrivningar och regler om processer för ansvarsutkrävande m m

Öckerö 2021-02-22

Eva Wallin

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Ansvarsutkrävandet regleras mycket riktigt i kommunallagen. Den nya kommunallagen trädde nyligen i kraft efter en flerårig översyn. Vi bedömer att den nya kommunallagen måste få verka

en tid.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:15 till 02:16:

Motion 02:15 föreslår en översyn av grundlagen, en omfördelning av strategisk kompetens mellan Regeringskansliet och myndigheterna, en förstärkning av kommittéväsendet och en avveckla avveckling av ideologiserande myndigheter. Därutöver menar motionären att partiet ska verka för ett tydligare fokus på offentliga etos och för en ämbetsmannaed för offentliganställda. Motion 02:16 föreslår tillsättande av en utredning för att se över styrningen av vårt land samt en översyn av kommunallagen för att ta fram tydligare rollbeskrivningar och processer för ansvarsutkrävande.

Motionärerna lyfter flera relevanta frågeställningar som har aktualiserats den senaste tiden. Hanteringen av coronapandemin, säkerhetsskandalen på Transportstyrelsen och hanteringen av tsunamikatastrofen har blottat återkommande ledarskapshaveri, inte minst på regeringskansliet. Coronakommissionen, som ska slutredovisa sitt uppdrag senast den 28 februari 2022, kommer med största sannolikhet att visa på flera brister i svensk förvaltning och i frågan om ansvar. Även Konstitutionsutskottet granskning av pandemin visade på flera brister i hanteringen, som i många delar likar liknar kritiken som riktades efter tsunamikatastrofen. Det är partistyrelsens uppfattning att det krävs ett samlat grepp i dessa frågor. Ur ett internationellt perspektiv utskiljer sig den svenska förvaltningsmodellen särskilt vad det gäller det konstitutionella och organisatoriska. Myndighetsutövning mot enskilda och lagtillämpning ska bedrivas självständigt av förvaltningsmyndigheterna. Gällande organisatoriska särdrag finns det en tudelning av den verkställande makten i mindre departement och större förvaltningsmyndigheter. Denna uppdelning går långt bak i tiden och en förändring skulle vara tids- och resurskrävande. En förändring av nuvarande ordning måste därför få ta tid. För att allmänheten ska ha ett högt förtroende för den offentliga verksamheten behövs det finns ett effektivt system för ansvarsutkrävande då det begås felaktigheter. Det stärker också medborgarnas rättssäkerhet. Kristdemokraterna har, och därefter riksdagen, tidigare tagit ställning för ett tydligare tjänstemannaansvar genom ett utvidgat straffansvar vid tjänstefel. Det är ett steg i rätt riktning. Svenskarna har generellt en stark tillit till myndigheterna, men det är inget som får tas för givet. Exempelvis kan den höga brottsligheten och hanteringen av coronapandemin komma att få negativa konsekvenser för denna tillit. Det är Kristdemokraternas uppfattning att Sverige behöver ett nytt ledarskap och en stat som klarar att tillgodose de mest grundläggande behoven, det ökar även i sin tur tilliten för våra myndigheter. Arbetar man inom offentlig verksamhet ska man vara professionell och verksamheten ska präglas av ett medborgarfokus. I förvaltningslagen (2017:900) finns det tydliga bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet som ska omfatta all förvaltningsverksamhet. Utredningar från Värdegrundsdelegationen och Förvaltningspolitiska kommissionen har dock påpekat att det gemensamma statstjänstemannaidealen har försvagats och utgör ett problem. Mot bakgrund av detta ställer sig partistyrelsen positiv till motion 02:16 avseende förslag om en ämbetsmannaed för offentliganställda. Det skulle kunna vara en av flera viktiga åtgärder för att återskapa gemensamma värderingar inom statsförvaltningen. Riksdagen har även tillkännagett för regeringen om att en gemensam obligatorisk introduktionsutbildning för statsanställda ska införas och regeringen har nu gett detta i uppdrag till Tillitsdelegationen. Även detta bör enligt Kristdemokraterna anses vara ett steg i rätt och annan riktning än det som har skett sedan 1970-talet. En kommitté är en tillfällig myndighet som tillsätts av regeringen för att genomföra ett utredningsuppdrag. Riksrevisionen har tidigare slagit fast att förutsättningarna för kommittéväsendet har förändrats då andelen enmansutredningar ökat och andelen parlamentariska kommittéer har minskat. Regeringens kontroll över kommittéerna har därmed ökat. I internationell jämförelse är de svenska departementen små och de statliga myndigheterna är förhållandevis stora samt självständiga. Detta innebär att regeringen kontinuerligt har behov

av beredningsarbete i sitt reformarbete och i andra viktiga policyfrågor. Partistyrelsen ställer sig därför bakom motion 02:15 intentioner om att stärka kommittéväsendet, men anser att frågan och även grundlagsförändringar i liknande riktning, såsom nämns i motion 02:16, bör utredas först. Frågan om att lägga ner och slå samman myndigheter är något som Kristdemokraterna återkommer till varje år då vi lägger vårt förslag till statsbudget. Vi har redan exempelvis föreslagit en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten. En kontinuerlig översyn och därefter nedläggning av myndigheter som bör läggas ner eller slås i samman är något som vi kommer att driva i regeringsställning. En sådan översyn bör dock beakta att myndighetsflyttar, nedläggningar och sammanslagningar är relativt omfattande processer som ofta innebär lägre effektivitet under relativt lång tid. Översynen bör därför koncentreras till områden där behoven av förändring är stora. Vad gäller förslagen om reglering av ansvarsutkrävande i kommunallagen i motion 2:16 kan vi likt partidistriktsårsmötet konstatera att den nya kommunallagen trädde i kraft efter en flerårig översyn. Vi bedömer att den nya kommunallagen måste få verka en tid innan en ny översyn görs.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:15:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

Attsats 7: att anta attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:16:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

02:17 Utökat tjänstemannaansvar i statliga verk och myndigheter

Många privatpersoner har blivit drabbade av att handläggare och tjänstemän brustit i kunskap och erfarenhet i samband med hantering av ärenden hos statliga verk och myndigheter. Detta kan få förödande konsekvenser för enskilda och företag med onödiga rättegångsprocesser som belastar vårt rättssystem helt i onödan som följd. Man har dessutom gjort sig oanträffbara och inte svarat på mail eller telefon. Som enskild person känner man sig helt rättslös.

Själv har jag haft erfarenhet av Migrationsverket där en ung oerfaren tjänsteman helt feltolkade mina uppgifter trots att jag är svensktalande. Följden blev en onödig juridisk rättsprocess med oerhört många turer av brevväxling. Jag fick rätt i alla avseenden och det problem som skulle ha kunnat lösas under fem minuter över ett arbetsbord tog ett helt år i anspråk.

Jag anser att tjänstemän i stat och kommun, likt anställda i privata företag, ska kunna göras personligt ansvariga för fel som begåtts. Man ska kunna visa på vilka grunder, lagar och regelverk som beslut har fattats. Även skadestandsfrågan bör bli föremål för bedömning och riktad till berörd handläggare.

Vi lever i ett digitalt samhälle med alla möjligheter för kommunikation. Närbarhetsprincipen är

viktig där mail eller dylikt med mottagningskvitto finns som alternativ kontaktmöjlighet.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att verka för ett utökat tjänstemannaansvar i statliga verk och myndigheter.

Norduppland 2021-03-20

Tomas Lindberg

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Norduppland partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna har länge påpekat vikten av ansvarsutkrävande för att öka förtroendet för den offentliga verksamheten. Ett tydligt exempel på behovet av en översyn av lagstiftningen med inriktningen att vidga det straffbara området var säkerhetsskandalen vid Transportstyrelsen. Kristdemokraterna har även varit drivande i riksdagen för att återinföra ett tjänstemannaansvar. Den 18 april 2018 kunde en enig riksdag uppmana regeringen att utreda och lämna förslag på ett utökat straffrättsligt ansvar för tjänstefel. Två år senare beslutade regeringen om kommittédirektiven för Ett förstärkt straffrättsligt skydd för vissa samhällsnyttiga funktioner och några andra straffrättsliga frågor. Enligt direktiven ska utredningen överväga och ta ställning till om det straffrättsliga ansvaret för tjänstefel bör utvidgas och vid behov lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget ska redovisas den 12 november 2021. Kristdemokraterna har redan tagit beslut i denna riktning och inväntar nu utredningens förslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:17:

att anse motionen besvarad

02:18 Vikten av att göra en konsekvensanalys

Den som fattar ett beslut utan en seriös konsekvensanalys är oansvarig och direkt olämplig att fatta beslut eftersom personen inte har en aning om vad personen gör.

Helt ärligt saknas i skrämmande omfattning såväl ansvarskännande som sunt förnuft i stora delar av den svenska politiken. Därmed åsidosätts inte bara de demokratiska principerna utan också löftet mot väljarna att gör sitt bästa för dem under mandatperioden. Förvaltningarna skriver långa utredningar och miljoner beslutsunderlag som våra folkvalda varken orkar, hinner eller vill läsa igenom annat än som rubriker och i bästa fall sammanfattningen i några ärenden. De svenska politikerna saknar dessutom många gånger kompetens och kunskap för att förstå beslutens innehåll.

Därmed fattas besluten av personer som inte vet riktigt vad de beslutar och ännu mindre vilka konsekvenser besluten får på andra områden i samhället, på kort och lång sikt, hur beslutet påverkar skilda grupper olika, och hur andra beslut samverkar i synergi, eller motverkar beslut på andra områden. Därför blir stora delar av förvaltningen ineffektiv och kan få negativa effekter för helt andra delar av samhället än det som beslutet handlade om.

Orsaken är frånvaro av konsekvensanalyser. Sådana behövs inte för varje litet detaljbeslut om inköp av en penna eller uppsättning av en parkeringsskylt, men det saknas också seriösa konsekvensanalyser för hela förvaltningsområden. T ex vilka konsekvenser får det för turismen

att dra en cykelbana mitt på en trottoar så fotgängarna tvingas gå ut i gatan, och måste akutmottagningarna då öka sin kapacitet pga alla skador som påkörda utsätts för? Med väl genomförda konsekvensanalyser får en beslutfattare helt andra förutsättningar att inse betydelsen av det beslut som skall fattas och hur det får återverkningar på helt andra områden. Motionens att-sats blir därför.

Att KD konsekvent skall begära seriösa och tillräckligt omfattande konsekvensutredningar för att effekter på andra områden och i olika tidsperspektiv och för olika grupper i samhället skall framgå. Det skall gälla såväl för KD:s egna beslutsförslag som när KD skall ta ställning till andras beslutsförslag.

Attsats 1: Att KD konsekvent skall begära seriösa och tillräckligt omfattande konsekvensutredningar för att effekter på andra områden och i olika tidsperspektiv och för olika grupper i samhället skall framgå. Det skall gälla såväl för KD:s egna beslutsförslag som när KD skall ta ställning till andras beslutsförslag.

Leif Leijon

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären menar i denna motion att politikernas kunskap om konsekvenserna av sina beslut är bristfällig. Hans ordval är svepande och generaliserande.

Politiker på olika nivåer har dels opolitiska tjänstemän, experter på sitt område, som tar fram underlag för beslut där både gap-analys och konsekvensanalys ingår. Som, exempel kan nämnas Region Stockholm där cirka 700 opolitiska tjänstemän arbetar inom sina olika sakkunnsområden med att på politikernas anmodan, ta fram underlag, prognoser, konsekvensanalyser och kontinuerliga uppföljningar av beslut. Politikern kan alltid begära in kompletterande underlag om något saknas eller är otydligt. Dels har politikern politiska tjänstemän, sakkunniga rådgivare, som bistår med politisk rådgivning, underlag med mera. På liknande sätt fungerar det på alla politiska nivåer.

Stämman beslutar därför att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kommittéförordningen är en lag som reglerar statliga utredningar. Den föreskriver att det ska genomföras konsekvensbeskrivning vid alla statliga utredningar i 14 – 16 §§. Dessa görs av den utredare regeringen tillsatt och dennes kansli. Utredningarna remitteras sedan till ett flertal myndigheter och organisationer som påtalar eventuella brister i konsekvensbeskrivningarna.

Lagrådet kan också granska viktiga lagförslag innan regeringen lägger fram dem för riksdagen och riksdagens utskott kan även be Lagrådet yttra sig innan riksdagen tar slutlig ställning till en lag. När regeringen lägger fram en proposition har det därför normalt föregåtts av en lång beredning. Därefter har alla riksdagspartier möjlighet att skriva en följdmotion i vilken man har möjlighet att avstyrka eller yrka på ändring av förslagen i propositionen. Det finns också möjlighet att argumentera för vidare beredning eller för något nytt förslag. Kristdemokraterna skriver följdmotioner i stor utsträckning.

Vad gäller Kristdemokraternas interna arbete följer det väl upparbetade rutiner och processer som även kontinuerligt utvärderas och förbättras. Partistyrelsen yrkar avslag på motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:18:

att avslå motionen

02:19 Kommunal polis

Sverige har en underdimensionerad nationell polis i relation till nivån på brottslighet och i en europeisk jämförelse. Antalet av poliser i yttre tjänst få i jämförelse med folkmängd. Planer finns för att öka bemanningen men ambitionerna är lågt satta. Utbildningsplatser står tomma p.g.a. höga inträdeskrav och poliskåren har pensionsavgångar.

I landsorten är avstånden till polis ofta långa och de lokala polisstationerna har begränsade öppettider. Detta får stora konsekvenser för tryggheten (se t ex Ronneby). I storstäderna är behovet stort i de s.k. utsatta områdena. Risker är stor att den ökning av bemanningen som realiserats äts upp av behoven i de utsatta områdena. Vissa kommuner, t ex Stockholms stad, försöker åtgärda bristen av poliser i yttre tjänst med ordningsvakter men begränsas av nuvarande lagstiftning.

Kristdemokraternas nuvarande politik inom området:

”Polisens uppgift är att förebygga brott, upprätthålla ordningen samt att utreda och beivra brott. Det utåtriktade brottsförebyggande arbetet och samarbetet med socialtjänsten och skolan ska ges en hög prioritet. Kristdemokraterna menar att det behövs fler poliser och föreslår därför 10 000 fler poliser till 2024.”

”Sverige behöver fler poliser. Kristdemokraterna var först med att lova 10 000 fler poliser. För att uppnå det målet vill vi reformera utbildning och införa en ettårig utbildning vid sidan av den ordinarie. Vi vill också höja polisens löner, vilket skulle få fler att stanna i yrket. Av alla poliser som lämnar yrket varje år gör mer än hälften det av andra skäl än pension. För dem är lön det viktigaste skälet. Vi vill återanställa en del pensionerade utredare med en lönebonus.”

Detta är en bra politik men för att få en lokal och stabil bemanning bör en del av polisarbetet organiseras som en kommunal polis med ansvar för lokalt brottsförebyggande arbete och ordning. Dessa befattningar kan fyllas med poliser med den kortare utbildningen (med möjligheter via påbyggnadsutbildning kvalificera sig för den nationella polisen). Den kommunala ordningspolisen bör ha ett nära samarbete med den nationella polisen vid ärenden som överstiger dess mandat.

Attsats 1: att verka för införandet av en kommunal ordningspolis.

Stockholm 2021-02-14

Jan-Eric Lundqvist

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Se svar på tidigare motion avseende polisväktare. Utpräglad polisverksamhet bör tills vidare alltid ha staten som huvudman. Men, den ska naturligtvis vara lokalt förankrad, samverka nära med kommunen och överhuvudtaget finnas tillgänglig i lokalsamhället i tillräcklig utsträckning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:23.

02:20 Renodla Polismyndighetens arbete – låt kommunerna ta över delar av områdespolisens arbetsuppgifter

Gängkriminalitet och organiserad brottslighet har slagit rot i hela Sverige. Det som förr var ett begränsat storstadsproblem har nu spridit sig över ytan. Socialt utsatta områden finns nu även i mindre kommuner. Larmsignalerna om våldsbrott och annan grov brottslighet kommer allt tätare från skilda delar av landet.

Sammanläggningen till en polismyndighet har inte gett önskad effekt, något som framgår av Statskontorets rapport 2018:18. Tvärtom har det i flera avseenden förvärrat en situation som redan var problematisk. Den lokala polisen har stora brister trots en uttalad ambition om en ”polis närmare medborgarna”.

En förklaring till dagens situation är snabba förändringar i form av ett förhöjt säkerhetshot, en markant ökning av grova våldsbrott, organiserad brottslighet som angriper vårt välfärdssystem, omfattande bedrägeribrottslighet och en ökad gränsöverskridande brottslighet för att nämna några utmaningar för svensk polis. Mycket tyder på att vi får leva med detta under överskådlig tid, vilket accentuerar behovet av nya lösningar som svarar upp mot lokalsamhällets behov av en närvarande och trygghetsskapande polis. Svensk handel är en bland flera har slagit larm om en ökad otrygghet bland sina anställda och pekat på svårigheten att få hjälp. I många fall struntar man i att kontakta polis när stölder uppdagas då man upplever att brotten inte prioriteras.

Vi ser också att antalet utanförskapsområden har ökat kraftigt i antal. Vittnesmålen är många om otrygghet och social oro. Etableringen av parallellsamhällen med egen rättsskipning och territoriell kontroll är idag en ytterst påtaglig verklighet liksom förekomsten av organiserad brottslighet och en ökande radikaliserings.

Polisens arbetsuppgifter blivit allt mer omfattande och mer komplexa. Sverige har idag en organiserad brottslighet som var helt okänd för tiotalet år sedan. Teknikutvecklingen har medfört en accelererande ökning av it-relaterade brott med allt vad det innebär. Världen omkring oss tränger på med ett stort mått av gränsöverskridande brottslighet som är omfattande och därför resursslukande. Beviskraven ökar samtidigt som folks vilja att medverka i utredningarna minskar. Antalet uppkärlade ligger på en låg nivå. Anmälda brott och förundersökningar skrivs av även då bevisläget är gott.

Den som söker kan finna historiska förklaringar till dagens situation. Den närpolis-reform som genomfördes i början av 90-talet löste till stora delar upp väl fungerande ordnings- och kriminalavdelningar och överförde personal till ett antal närpolisområden i tron att man kunde förebygga bort brott. Det fanns en idé om en ”allpolis” som hade förmåga att ta sig an allehanda brott och framgångsrikt hantera dessa. Lite tillspetsat satsades det på generalister snarare än specialister, vilket hade varit mer logiskt mot bakgrund av den brottsutveckling som kunde skönjas och som sedermera blommat ut till det vi ser idag.

Satsningen på den brottsförebyggande verksamheten fick snabbt stryka på foten då verkligheten tryckte på. Resurser avsedda för BF-verksamhet åts snabbt upp av den akuta ingripandeverksamheten. Fortfarande finns det tidvis problem att upprätthålla säkerhetsnivån även i den verksamheten. I den mån det idag förekommer BF-verksamhet i ordets egentliga bemärkelse sker det främst i form av tidsbegränsade insatser. Dessa trycker tillfälligt ner brottsligheten, men den poppar upp igen så snart insatsen avslutats. Resurser för ett långsiktigt arbete saknas.

Det låter måhända bra att Polismyndigheten tillsatt ett antal polistjänster som ska utgöra

kontaktyta mellan kommun och polis men sanningen är den att dessa kommunpoliser saknar egna resurser och därför är beroende av högre chefers prioriteringar. De medborgarlöften som tecknas är till intet förpliktigande då ansvar inte kan utkrävas om de inte uppfylls. I dagsläget blir avståndet mellan medborgarna och polisen allt större med en centralisering av funktioner som ledningscentral och polisens kontaktcenter, PKC. Exempelvis ska regionledningscentralen i Umeå serva halva Sveriges yta på cirka 220 000 km². Regionledningscentralen i Syd servar Skåne, Blekinge, Kronoberg och Kalmar län. De flesta förstår att den lokala kopplingen blir minst sagt begränsad.

Vår bedömning är att Polismyndigheten fortsatt måste fokusera på den kriminalitet som utgör ett hot mot vår demokrati och vårt rättssamhälle där utbredningen och tillväxten av den organiserade och gränsöverskridande brottsligheten utgör det största hotet. Polismyndighetens resurser ska i första hand inriktas på utrednings- och ingripande-verksamhet samt för att hantera särskilda händelser.

En sådan inriktning leder till att den brottsförebyggande verksamheten och även trafikövervakningen blir eftersatt, något som rent faktiskt sker redan i dagsläget. Viljan att lösa alla uppgifter finns säkert, men den befintliga yttre resursen räcker oftast bara till ingripandeverksamhet och till tidsbegränsade insatser i oroliga områden.

Polismyndigheten är idag indelad i ett antal lokalpolisområden med tre huvudinriktningar – utredning, ingripandeverksamhet och områdespoliser, varav de sistnämnda primärt ska fokusera på den brottsförebyggande verksamheten. I realiteten tas den resursen i huvudsak i anspråk till de två förstnämnda ”benen”. Talet om en lokalt närvarande områdespolis är på många orter närmast en chimär och lär så förbli, detta samtidigt som det blir allt svårare att få kontakt med den ”lokala” polisen.

Mot den bakgrunden bör det inrättas en kommunal polis med huvudsaklig inriktning på det brottsförebyggande arbetet. Det finns idag ett antal företeelser som sällan eller aldrig blir föremål för lagföring. Exempel på sådana är brott mot ordningslag och lokal ordningsstadga, nedskräpning, trafikförseelser, skadegörelse, stölder och andra former av det som i dagligt tal kallas vardagsbrott eller mängdbrott. Efterlevnaden av den nya pandemilagen är ett typexempel på en arbetsuppgift för en kommunal polis. Likaså finns brister i tillsynen av näringsverksamheten där det är på väg eller redan har etablerats ett parallellsamhälle. Det finns ett stort behov av stöd till skolor, sjukvård och socialtjänst. Till en del sköts dessa uppgifter idag av ordningsvakter och väktare, som endast har begränsade polisiära befogenheter om ens några.

I dagsläget är ansvarsfördelningen för det brottsförebyggande arbetet något oklar mellan kommun och polis. Med en kommunal polis får kommunledningen ett tydligare ansvar för detta samtidigt som resurser frigörs inom den ordinarie polisverksamheten, något som möjliggör ett ökat fokus och en bättre satsning på den grova och organiserade brottsligheten. I princip handlar det om en renodling av Polis-myndighetens arbete.

En kommunal polis ger kontinuitet och långsiktighet i kommunerna och de skilda stadsdelarna med synlighet och en nära samverkan med annan kommunal verksamhet. Framförallt innebär ett kommunalt huvudmannaskap att resurserna säkras och inte blir föremål för kommenderingar till andra delar av landet.

Grundkrav för en kommunal polis är gymnasiekompetens. Övriga krav bör i stort motsvara dagens. Utbildningstiden för en kommunal polis bör vara ettårig och kombinerad med praktik. Utbildningen bör fortsatt ske i statlig regi, men bör inte vara kopplad till högskolor. Snarare bör det inrättas en polisskola med tydlig yrkesprofil.

Införandet av en kommunal polis i Sverige kräver vissa ändringar av bland annat polislagen och

polisförordningen. Likaså måste ansvarsförhållanden och arbetsfördelning lösas, vilket kräver viss utredning. Ekonomiskt svaga kommuner bör få statligt finansiellt stöd

Några fördelar med kommunal polis:

- Säkrad lokal resurs
- Fler poliser på kortare tid
- Kommunalt inflytande och ansvar
- Nära medborgarna
- God lokal- och personkännedom
- Kontinuitet och långsiktighet
- Nära samarbete med kommunala nämnder

Vi anser:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för en lagändring som möjliggör för kommuner att anställa poliser.

Malmö 2021-02-17

Torsten Elofsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Motionären vill öka tryggheten och återställa ordningen genom att kommuner ges möjlighet att anställa kommunal polis som ett komplement till den nationella polisen. Den kommunala polisen ska i första hand ha ett brottsförebyggande perspektiv genom hög synlighet och närvaro samt ett nära samarbete med skola, socialtjänst och andra lokala myndigheter. Den ska utgöra ett komplement till den nuvarande nationella Polismyndigheten och fokusera på de ”vardagsbrott” och ordningsstörningar som i dagsläget ofta bortprioriteras i verksamheten, men som har stor betydelse för vanliga människor. Detta skulle leda till att polisen verkligen finns på plats och inte plötsligt kommenderas till andra delar av regionen, vilket är ett stort problem idag.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:23.

02:21 RUT bör omfatta Bevakningstjänster, t.ex. patrullerande vaktare

RUT-avdraget omfattar idag enklare tillsyn av bostaden, men lagen gör en tydlig distinktion mot bevakningstjänster som omfattas av lagen (1974:191) om bevakningsföretag, vilka inte omfattas av RUT.

Till dess Sveriges grova organiserade brottslighet är eliminerad och tillflödet nära noll så är det rimligt att familjer kompenseras för felaktiga politiska beslut, vi nu skördar frukterna av. Det är ingen naturlag att Sverige har 10 gånger fler skjutningar än Tyskland och avsevärt mer dödligt våld per 100 000 invånare än EU15 (Länderna innan utvidgningen 2004. Belgien, Danmark, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Portugal, Finland, Sverige och Storbritannien.) där dödligt våld tvärtom sjunker jämfört med Sverige. Skandal!

Med RUT-avdrag så skulle boende i ett bostadsområde enkelt kunna gå samman och finansiera en patrullerande vaktare med Go-Prokamera och direktnummer till polis.

- Det skulle öka tryggheten för ärliga familjer.

- Frigöra polisresurser.
- Skapa arbetstillfällen.

Attsats 1: att möjliggöra för enskilda medborgare att själva agera för att öka tryggheten i sitt närområde.

Attsats 2: att via RUT bidra till att täppa till de allt grövre maskorna i rättsväsendet, är staten skyldig skattebetalarna

Göteborg 2021-01-08

Bentley Björnheden

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Medborgarnas säkerhet är i första hand en fråga som handlar om myndighetsutövning. Vi jobbar redan idag för att stärka polisen och vi har underlättat för kommuner att sätta in ordningsvakt och väktare där man anser att det är nödvändigt.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:23.

02:22 Polisväktare

Trygghet och säkerhet är en av de viktigaste frågorna för det svenska folket och därmed den största utmaningen för oss Kristdemokrater. Polisen arbetar så hårt de kan, men ibland räcker det inte till och kommuner har fått gå till privata säkerhetsbolag för att anställa ordningsvakter och väktare för att säkerställa tryggheten.

I grunden anser jag att det är bra att kommuner själva kan välja att anställa personer som sköter ordningen, så att de kan sätta in personer där det verkligen behövs. Däremot anser jag att det inte är ett helt oproblematiskt upplägg. Att kommuner tvingas gå till privata aktörer för att kunna lösa en kärnuppgift, där staten ska vara som starkast, tycker jag är ett svek mot väljarna och skickar konstiga signaler. Ordningavaktsutbildningen är dessutom endast två veckor, vilket gör det svårt att kunna garantera kvalitet på de som kommer ut och därmed arbetet de utför. Skulle uppgiften lämpas över på polisen skulle kräva väldigt mycket mer resurser, då de redan är ansträngda och att dessutom kräva en 3-årig utbildning för att genomföra patrullerande uppdrag känns lite överdimensionerat.

När Försvarsmakten förberedde sig för att avskaffa värnplikten i slutet på 00-talet så infördes en ny typ av officersuppdelning. Den nya uppdelningen kan kort beskrivas som en taktisk officer, men 3-årig utbildning med fokus på ledning och övergripande kontroll samt en specialistofficer med 1,5 års utbildning, där målet var att vara närmare verksamheten. Jag anser att en liknande uppdelning inom polisen skulle kunna vara en bra lösning för att locka till sig personer som vill arbeta med säkerhetsfrågor, men som inte vill bli utredare eller chefer. Målet med uppdelningen skulle vara att flytta över det ordningsvakter och väktare gör till polisen och därmed kunna garantera kvalitet och säkerhet för medborgarna. Samtidigt så kan de poliser som valt den längre utbildningen få fokusera på att utreda brott, medan de med den kortare utbildningen kan patrullera gator och torg.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att det införs en ny poliskategori, med fokus på kortare utbildning, med målet att kunna ta över arbetsuppgifter som idag sköts av ordningsvakter och väktare i privata bolag.

Stockholm 2021-02-14

Albin Mannerfelt

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna har i olika sammanhang de senaste åren, sedan åtminstone 2017, lyft förslaget om att det borde finnas en ettårig polisutbildning för att utbilda en specificerad kategori poliser för primärt ordningsupprätthållande och ingripande verksamhet. Med inriktning på att öka den polisiära närvaron på gator och torg. Frågan är inte okomplicerad utifrån i Sverige gällande rättsordning och praxis, med en nationell polis där den som har polismans befogenheter generellt har en mycket bred grundutbildning inom inte minst juridik som spänner över ett brett fält, samt omfattande befogenheter. Polismyndigheten har själv redan nu ett system där civila specialister går en begränsad utbildning (normalt för ett bli behöriga till olika högre chefsbefattningar), och efter genomförd utbildning formellt blir poliser. Men, då med inriktningen strategisk ledning (inte yttre tjänst). Motsvarande "polischefsutbildning" för jurister som skulle bli högre polischefer fanns även i den äldre polisorganisationen fram till slutet av 1900-talet. Liknande kortare utbildning, men inriktad på praktiskt polisarbete i specificerad yttre tjänst, borde mycket väl kunna övervägas. Och, detta är alltså något Kristdemokraterna redan driver.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:23.

02:23 Införandet av kommunala säkerhets- och ordningsstödare i lättare polisiära uppgifter

De senaste åren har brottsligheten i Sverige förändrats kraftigt, och i takt med att polisen genomgått omorganiseringar och lokala kraftsamlingar för att möta den grova brottsligheten har andelen utredda och uppklarade vardagsbrott fallit kraftigt. Samtidigt har den upplevda tryggheten och tilliten till samhället sjunkit, och både glesbygdskommuner och pendlarorter i Stockholm hyr i allt större grad in ordningsvakter för att göra viktiga delar av polisens arbete – att säkerställa trygghet och ordning.

Detta har lett till en negativ spiral där brister i tillgänglighet och legitimitet för samhällets trygghetsinsatser samverkar till att ytterligare förvärpa trygghet och säkerhet för medborgarna. Polisen drar sig tillbaka trots kommuners efterfrågan om mer polisiärt stöd, och många vardagsbrott går olösta och oförhindrade då poliser inte finns att tillgå för att göra jobbet.

30 % av Sveriges kommuner hyr in ordningsvakter för patrullering på allmänna platser, med en endast två veckor lång utbildning och begränsad bakgrundskontroll, och deras befogenheter gör att de ändå inte kan göra stora delar av det mer polisiära arbetet som skulle behövas. När de är knutna till företag och inte till samhället får de inte samma ömsesidiga lojalitet till och från invånarna som myndigheter gör, och ansvar för misstag utkrävs inte på samma sätt.

För att tillgängliggöra en stark och legitimitetsbyggande trygghetsinstitution som kan finnas på plats efter behov över hela Sverige krävs därför införande av kommunalt organiserade samhällsstödjare med lättare utbildning och utrustning men med uppgift att hantera, förebygga och lösa enklare brott och andra traditionella lättare polisuppgifter.

Praktisk implementering

Denna typ av lokala samhällsstödjare finns redan idag i bl a Storbritannien och Italien, och samverkar med polismyndigheter för att skapa en bredd där de lättare styrkorna kan ta hand om lättare vardagsbrottslighet (t ex villainbrott och cykelstölder) och allmän ordningshållning. Lättare polisiära styrkor bidrar också starkt i samhällskontakten både gentemot sociala myndigheter i myndighetssamverkan och gentemot medborgarna, inte minst i utsatta områden där en större vardagsnärvaro kan vara av stor vikt för att öka polisens legitimitet och samhällsinsyn.

Med målet att kunna genomföra dessa uppgifter på ett tryggt och rättssäkert sätt bör en uppgiftscentrerad utbildning tas fram som torde kunna genomföras på maximalt 12 månader. Det skulle skapa en säkrare och kunnigare ordnings- och säkerhetspatrull än dagens ordningsvakter, och som samtidigt kan rekryteras och sättas i verket på relativt kort tid och till ett lägre pris än dagens statliga poliser som har högre krav och mer teoretiskt inriktad utbildning. Med lättare beväpning vinner man mer legitimitet och förtroende även i utsatta grupper, visar brittiska exempel.

Med detta förslag skulle Sveriges invånare få möjlighet att styra en större grad av sin egen säkerhet och trygghet direkt genom sina kommunledningar, och polisorganisationen skulle få en större bredd och ett större stöd för att kunna utföra hela vidden av uppgifter som vilar på dess idag överbelastade axlar. Därmed skulle den negativa spiralen av fallande tillgänglighet och legitimitet för ordningsmakten och samhällstryggheten kunna brytas och vändas i motsatt riktning.

Jag föreslår därför:

Attsats 1: att Kristdemokraterna åtar sig att på lokal, regional och nationell nivå genom lagstiftning, utredning, och organisering verka för införandet av kommunala poliser med befogenhet och uppdrag enligt motionens beskrivning.

Uppsala 2021-02-20

John Fhager

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:19 till 02:23:

Ett flertal motionärer har motionerat om en mer lokalt förankrad, kommunal polis. Bevekelsegrunderna är de samma: att polisen på riktigt ska vara förankrad i hela landet och nå ut till alla medborgare. Motionärerna ger syre åt den frustration många svenskar känner över situationen med kriminaliteten i Sverige och det faktum att regeringen och polisen misslyckas med att nå målet om att ha en lokalt förankrad och tillgänglig polis. Stora resurser går åt till att stävja grov organiserad brottslighet som i huvudsak, men inte endast, är koncentrerad till de utsatta områdena i både storstädernas och mindre orters förorter.

Partistyrelsen kan inte annat än att instämma i denna kritik. Polisen är inte tillräckligt lokalt förankrad. Vi noterar emellertid att denna kritik även är vanlig i de utsatta områdena. Ofta anmärker invånare på att polisen mest syns när det hänt något eller stämningen är spänd på grund av att de befäras att något ska hända. Även här behövs det göras förbättringar. Rikspolischefen har med anledning av detta beslutat att det ska finnas en polis per 5 000 invånare i de utsatta områdena. Detta mål har Riksrevisionen utvärderat, men kommit fram till att det är närmast omöjligt att granska, då utsatta områden inte utgör en organisatorisk nivå inom polisen. Därmed är det svårt att avgöra antalet poliser där. Kristdemokraterna har i riksdagen konstaterat att mål som är svåra att mäta också är svåra att nå.

Kristdemokraterna var också det första parti som föreslog 10 000 fler poliser i Sverige. Regeringen har sedan gjort sin egen version av målet, nämligen 10 000 fler polisanställda, vilket inkluderar civilanställd personal.

Vårt förslag gjorde gällande att 5 000 av de nya poliserna skulle genomgå samma utbildning på Polishögskolan på 2,5 år som dagens poliser gör. Parallellt med dessa 5 000 poliser som genomgår ordinarie utbildning ska en ny, ettårig statlig utbildning startas, vilken ytterligare 5 000 poliser ska genomgå. Deras anställning ska sedan kunna finansieras av kommunerna, men de ska vara anställda i samma polisorganisation som alla andra. Vi anser att samtliga polisanställda ska ha en huvudman: Staten. De lokala polischeferna kommer få ett starkare mandat att styra över sin egen budget, samt vid behov kunna begära av sin egen kommun att finansiera fler poliser i stället för ordningsvakter, men utan att det tillskapas 290 nya kommunala polisorganisationer. Det gör att vi undviker oklar ansvarsfördelning där kommunen är ansvarig för vissa polisiära uppgifter och staten för andra. Mot bakgrund av detta anser vi motion 02:20 besvarad.

Emellertid är det inte säkert att en kommunal polis nödvändigtvis skulle innebära att polisen är jämt spridd inom kommunen. Många kommuner har både storstadsområden och landsbygdsområden som har separat problematik. Antalet poliser kommer även framgent vara ett stort problem, varför en kommunal poliskår inte nödvändigtvis kommer ha den avsedda effekten tillräckligt snabbt.

Statskontorets rapport från 2018 granskade reformen av Polismyndigheten och konstaterade att målen inte hade uppnåtts, bland annat gällande lokal förankring. Det är förstås allvarligt. Polisen ska vara nära medborgarna. Statskontoret listar ett antal skäl till varför reformen då inte hade uppnått målen och listar otillräckliga resurser, en myndighetsstyrning som inte får genomslag i organisationen och att reformen varit svårare att genomföra än förväntat. Sedan har anslagen till Polismyndigheten höjts betänkligt, inte minst tack vare den budget som Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna drev igenom i Sveriges riksdag i december 2018. Regeringen har sedan dess följt vår anslagstrappa. Under 2018 byttes också rikspolischef, ett byte som rimligen inte hann få effekt innan Statskontoret publicerade sin rapport. Att reformen varit svårare än förväntat att genomföra är en insikt som måste lyssnas på innan ännu en omorganisation där även kommuner ska bli huvudmän för polisen genomförs. En sådan förändring av strukturen för polisarbete skulle kunna innebära att Polisen återigen genomgår liknande problem som under omorganisationen 2015, med bland annat sönderslagna specialenheter och massavhopp från polisen. Sedan 2014 har över 2 500 poliser slutat av andra skäl än pension. Trenden tycks nu nedåtgående, men den toppade åren direkt efter omorganisationen. För polisens arbetsro bör detta undvikas.

Partistyrelsens hållning är att polisverksamhet är en statlig angelägenhet. Polisen ska vara anställd av staten. Det ska heller aldrig råda någon osäkerhet kring vilka befogenheter en polis har. Partistyrelsen delar därmed inte slutsatserna i motion 02:22 om polisväktare. Väktare och ordningsvakter ska idag utföra andra uppgifter än polisen. Väktare från privata bolag patrullerar kontorslokaler, industriparker och sköter ordningen på krogar. De medföljer inte sällan

biljettkontrollanter i kollektivtrafiken. Ordningsvakter får förordnas för att upprätthålla allmän ordning på platser, men de får inte användas för att bekämpa brott, vilket är Polisens huvuduppgift. Ordningsvakter används på offentliga platser där nedskräpning, hög ljudvolym och allmän oordning är problemet. På platser där problemen är ökad risk för våldsbrott, rån eller narkotikahandel så ska polisen istället användas. Väktare, ordningsvakter och poliser har helt enkelt vitt skilda arbetsuppgifter. Därför ska polisen inte ersätta dessa yrkeskategorier, eller vice versa. Partistyrelsen avslår därför motion 02:19, motion 02:22 och motion 02:23.

Kristdemokraterna delar synen att människor ska kunna bidra till tryggheten i sitt eget område. Det är en del i att vara en god granne och en medmänniska. Exempel på hur enskilda kan bidra till trygghet i sitt eget område är till exempel att rapportera skadegörelser till kommunen, att nattvandera, ordna med grannsamverkan eller engagera sig i föreningar som hjälper personer från utsatta miljöer med mentorsprogram. Emellertid anser inte partistyrelsen att ett skatteavdrag för bevakningstjänster är rimligt. Rut-avdraget har med framgång använts för att göra tjänster som tidigare utfördes svart att bli vita, vilket har gett goda resultat. Bevakningsbranschen har inget sådant problem idag. Att bekämpa brottslighet är en statlig kärnuppgift, inte som hantverks- och städtjänster ett sätt att underlätta livspusslet för ansträngda familjer. Att genomföra ett rut-avdrag för bevakningstjänster skulle vara ett brott mot detta. Därför avslår partistyrelsen motion 02:21.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:19:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:20:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:21:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:22:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:23:

att avslå motionen

02:24 -*Motionen har dragits tillbaka-*

02:25 Minska polisbristen - öppna utbildningen för utestängda grupper

Trots stora satsningar för att utbilda fler poliser fylls inte platserna på utbildningen. Skälen till detta är sannolikt flera; ett är att personer med neuropsykiatrisk diagnos, såsom adhd eller autism, stängs ute med dagens regler från att ens söka utbildningen. Då över fem procent av unga människor lever med dessa diagnoser försvinner en stor del av urvalet till polisutbildningen, innan ansökningarna ens börjat.

Länder som Norge, Finland, Spanien, Storbritannien och USA resonerar annorlunda. Där är personer med adhd välkomna att söka polisutbildningen precis som andra. Enligt Riksförbundet Attention är många med adhd "arbetsvilliga, engagerade och har driv, gillar varierade arbetsuppgifter och att arbeta under press, är lyhörda, har förmåga att leva sig in i andras situation, kan fatta snabba beslut, har förmåga att hantera krissituationer och lösa oväntade problem". Det låter onekligen som alldeles utmärkta egenskaper för polisycket.

Alla som vill bli antagna till polisutbildningen måste genomgå omfattande provningar. Det är riktigt att fysiska, medicinska, och psykologiska krav ställs på våra poliser så vi kan känna oss trygga med att de som innehar samhällets våldsmonopol klarar av denna samhällsbärande uppgift. Denna provning bör dock ske på individnivå och inte utesluta grupper av människor baserat på förlegade synsätt.

På Polismyndighetens hemsida förklaras gallringen av personer med neuropsykiatriska diagnoser med att aspiranten kommer att utsättas för både fysiska och psykiska påfrestningar. Vidare resonerar de om att du som har adhd "utgör en ökad fara för dig själv, dina kollegor eller för allmänheten". Ett generaliserande och nedsättande synsätt på en stor grupp människor.

Men den som försöker ta reda på vad ställningstagandet grundas på hamnar snabbt i ett cirkelresonemang mellan Polisen, Försvarsmakten, Plikt- och provningsverket och MSB – myndigheterna hänvisar till varandra, utan hänsyn till dagens medicinska kunskapsläge.

Som tur är finns det ett enkelt sätt att testa myndigheternas tes; genom att låta dessa personer genomgå polisutbildningens provningar. Om en person med neuropsykiatrisk diagnos skulle klara dessa provningar borde denne bli antagen till polisutbildningen, precis som alla andra.

Det finns redan idag många poliser med adhd, som fått sin diagnos efter att de fått jobbet, som fungerar utmärkt som poliser. Likaså finns det garanterat ett antal poliser som inte har någon diagnos alls men som inte fungerar särskilt bra i sina jobb ändå. Människor är olika och människor med adhd är olika. I ett land som skriker efter fler poliser tillåts trots detta inga individuella provningar i rekryteringen; diskriminerande och ovärdigt ett land med så hög

svansföreläsning i
jämlighetsfrågor.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar att uppdra till
partistyrelsen

Attsats 1: att initiera en översyn av antagningsreglerna till Polisutbildningen i syfte att
möjliggöra för fler att söka utbildningen.

Gråbo 2021-03-02

Gunilla Lindell, Elliot Danielsson, Maria Nilsson, Erika Svanström, Samuel Ek, Miriam Helena
Lilja, Jonatan Hedin samt Christian Eberstein

Partidistriktets årsmöte i Västra Götalands yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga och vi behöver få fram fler poliser därför bör man se över hur
antagningen går till och skapa ett regelverk som gör det möjligt för fler att bli poliser utan att
man tummar på de säkerhetskrav som dagens antagning bygger på.

Partidistriktets årsmöte i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:26.

02:26 Förkorta Polisutbildningen

Sammanfattning

Sverige behöver få fram fler poliser snarast möjligt. Många som kan tänka sig bli polis gör det för
polisarbetet i fält, inte för att sitta på studiebänken i 2,5 år. Effektivisera och stimulera intresset
för polisutbildningen genom att korta ned den till cirka 4 månaders grundläggande
polisutbildning. Då kommer behovet av fler poliser att fyllas snabbare. Därtill, efter tre års
tjänstgöring i fält kan polisen få vidareutbilda sig för högre karriär inom polis och rättsväsendet.
Bakgrund

Det behövs fler som utbildas till poliser. Idag sker utbildningen på Polishögskolan och tar 2,5 år
plus 6 månader praktik. Det är en lång utbildning med många teoretiska inslag, vilket kan verka
avskräcka potentiella poliskandidater.

I jämförelse så tar utbildningen till ordningsvakt – den tjänstgöring som ligger närmast under
polis och som alltför många kommuner anlitar för att upprätthålla ordningen i polisens frånvaro –
enbart 80 timmar. Skillnaden mellan polis och ordningsvakt ligger främst i ingripandesätt och
vapenhantering.

Förslag

En grundläggande polisutbildning på cirka fyra månader skulle inkludera en gedigen träning i
ingripande och vapenträning samtidigt som det verkar mer lockande för de intressenter som inte
har fallenhet för teoretiska utbildningar och därmed bli ett konkurrenskraftigt alternativ till
ordningsvakt.

Den snabbare genomströmningen – 4 månader istället för 30 månader – skulle medföra fler
poliser i

tjänst på kortare sikt, något som starkt efterfrågas i nuläget.

Efter genomgången grundutbildning ska polisen, efter tre år utetjänst, kunna söka fördjupade
studier på polishögskolan, inför dennes vidare karriärsteg inom polis- eller rättsväsendet. Detta
medger även möjligheten för de poliser som föredrar utetjänstgöring att tills vidare förbli där.

Därför yrkar motionärerna

Attsats 1: Att KD verkar för införandet av en förkortad grundutbildning för poliser omfattande cirka 4 månader, som följs av minst tre års utetjänst varefter möjligheten ges för högstskolebaserade studier inför fortsatt karriär inom polis och rättsväsendet.

Täby&Sollentuna 2020-01-26

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären att det är av yttersta vikt att Sverige så snart som möjligt får fler poliser på plats. Det är också mycket oroande att den sittande S/MP-regeringen inte lyckas skapa den attraktivitet kring polisyrket som är nödvändig. Dock tror inte partidistriktsstämman att lösningen är en kortare utbildning. Idag består utbildningen av fem terminer varav sex månader är praktik. Det är således inte som motionären påstår att utbildningen är fem terminer plus sex månaders praktik. Polisen möter idag många svåra situationer. Att polisen därför ges en god utbildning att hantera dessa situationer är viktigt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:24 till 02:26:

Tidigare har antagningsprocessen vid Polishögskolan uteslutit personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Något som har medfört att personer med ADHD, Aspergers eller Tourettes inte kan bli poliser. Samtidigt arbetar personer med NPF redan idag som poliser, men det gäller då personer vars diagnos kommit efter att de påbörjat sitt arbete. Sannolikt finns det även ett mörkertal med poliser som har olika NPF-diagnoser men som är odiagnostiserade. Det är förståeligt att systemet har kritiserats och att det har upplevts diskriminerande. Diskrimineringsombudsmannen (DO) har nyligen slagit fast att Försvarsmakten och Plikt- och prövningsverket har överträtt diskrimineringsförbudet genom att utesluta personer med NPF diagnoser från mönstringen. Försvarsmakten ändrade då reglerna.

Utifrån DO:s kritik mot Försvarsmakten och Plikt- och prövningsverket har nyligen även Polismyndigheten beslutat sig för att personer med NPF ska ges möjlighet att komma till prövning och få en individuell bedömning av Plikt- och prövningsverket vid ansökan till polisutbildningen. De nya antagningsreglerna gäller från den 16 augusti 2021. Detta är ett beslut som Partistyrelsen välkomnar och anser därmed motion 02:24 besvarad.

Men mer behöver göras för att utvärdera rekryteringsprocessen till polisen. I flera artiklar har Polistidningen granskat rekryteringen till myndigheten, bland annat mot bakgrund av att så många som ansöker inte kommer in. De märker att psykologtesten är där hela 63 procent underkänns. Vad psykologerna letar efter är hemligt, eftersom man inte vill att de sökande ska anpassa sina svar. Utvärderingen är ytterst viktigt eftersom den ska undersöka en sökandens sårbarhet, hur väl de kommer reagera på de prövningar som yrket innebär. Emellertid är det inte klarlagt om psykologbedömningen kan sälla ut vilka som är mest lämpade att bli poliser. Det visar bland annat en avhandling från 2015.

Precis som motionärerna påpekar finns inte motsvarande hinder mot personer med NPF i våra nordiska grannländer och heller inte i flera andra länder. Det finns också, som sagt, personer med NPF som arbetar som poliser efter att ha fått sin diagnos efter att ha påbörjat yrket. Därför anser partistyrelsen att motion 02:24 och motion 02:25 ska anses besvarad.

Gällande utbildningens längd så delar partistyrelsen synpunkten i motion 02:26 att utbildningen bör kunna vara olika, med olika påbyggnadsutbildningar som möjlighet. Detta är idag möjligt på andra högskoleutbildningar. Partistyrelsen vill se en ettårig utbildning som en möjlig väg framåt

för polisutbildningen. Vi anser emellertid att fyra månader, som motionären föreslår, är alldeles för kort tid för att få polismans befogenhet. Den kortare utbildningens exakta tid behöver bli föremål för närmare utredning, men partistyrelsen anser att ett års tid är en rimligare längd och avslår därmed motion 02:26.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:24:

Motionen har dragits tillbaka

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:25:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:26:

att avslå motionen

02:27 Sekretess ska inte få hindra brottsbekämpning

Idag utgör sekretess ett stort hinder för samverkan mellan myndigheter när det gäller brottsbekämpning. Det gäller såväl mellan olika statliga myndigheter, samt mellan staten, regionerna, och kommunerna.

Det får inte vara så att skyddet för integriteten hindrar bekämpning av grov brottslighet, och att påhittiga kriminella kan använda sig av olika typer av sekretess för att kunna komma undan med att bli upptäckta, eller igenkända som kriminella.

Det måste därför till en översyn, och en ny lagstiftning som exempelvis som grundregel ger polisen möjlighet att inhämta uppgifter, även sekretessbelagda, för sina utredningar. Naturligtvis kan det finnas undantag, såsom tystnadsplikt för präster, och annat som man förväntar sig ska ha en absolut sekretess, men grundläggande kan vi inte ha ett samhälle där kriminella har lättare att undgå straff än brottsbekämpande myndigheter har att beivra brotten.

Jag föreslår därför att rikstinget beslutar

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera en utredning med syfte att föreslå ny lagstiftning där brottsbekämpande myndigheter såsom polis, och för minderåriga socialtjänsten, med flera ges möjlighet att inhämta nödvändiga uppgifter från andra myndigheter utan hinder av sekretess.

Uppsala 2021-02-20

Jonas Segersam

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att reglerna om sekretess hindrar en effektiv brottsbekämpning. Detta gäller många brottstyper men i synnerhet välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet.

I en rapport om välfärdsbrottslighet som framtagits på uppdrag av partistyrelsen och som offentliggjordes i maj 2021 pekar Kristdemokraterna på de stora problem som sekretessreglerna utgör för närvarande.

Kristdemokraterna vill utreda hur fler personer som arbetar på myndigheter kan få tillgång till sekretessbelagda uppgifter av olika slag. Ett stort problem är att de sekretessbrytande reglerna finns utspridda i en mängd lagar och förordningar som alla måste ses över för att lösa ut knutarna. I syfte att möjliggöra för fler myndigheter att dela mer relevant information med varandra föreslår vi därför en total juridisk översyn av dagens sekretesslagstiftning.

När välfärdsmyndigheterna fick lista antalet ändringar som behöver göras för att skapa en fungerande informationsöverföring mellan dem landade man på 130 olika förslag. Alla dessa behöver prövas i en total översyn. I rapporten framhölls också att översynen också måste inkludera kommuner och regioner vilket även motionären framhåller.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:27:

att anse motionen besvarad

02:28 Folkräkning

Det är idag inte möjligt att svara på frågan om hur många människor som bor i Sverige. Det är ett problem eftersom organisationen och skötseln av Sverige och människorna som bor här inte kan planeras och administrationen inte kan utföras korrekt när den viktigaste faktorn - hur många människor som omfattas - inte kan fastställas. En förutsättning, för att kunna budgetera verksamheter och kostnader inom bl.a. skola, sjukvård, socialförsäkring och pensionssystem, är nämligen att antalet personer som ska få ta del av de skattefinansierade förmånerna kan fastställas.

Från 1965 till 1990 genomfördes en folkräkning vart femte år men efter 1990 har ingen folkräkning genomförts. Det reducerade behovet av en folkräkning har bl.a. motiverats med att ett system för lägenhetsnummer införts vilket anses ge information om antalet bosatta personer. Enligt uppgifter från Skatteverket är dock ca 200 000 personer bosatta på felaktiga adresser. Mörkertalet och personer för vilka där adressuppgifter saknas helt är sannolikt ännu större. Behovet av att genomföra en folkräkning kvarstår därmed.

En av svårigheterna med att uppskatta antalet människor i Sverige grundas i systemet med samordningsnummer. Det har framkommit att en del personer kan ha 100 olika samordningsnummer som identitetsnummer. Detta medför även problem för brottsförebyggande/-utredande verksamheter. En annan svårighet grundas i att personer som mottagit utvisningsbeslut inte lämnat landet då utvisning inte verkställts. En ytterligare svårighet grundas i att EU-medborgare dessutom kan uppehålla sig mycket längre i Sverige än de 100 dagar som de har rätt till, trots avsaknad av legalt arbete.

Den rådande situationen är naturligtvis varken önskvärd eller lämplig. Därför krävs att en fysisk folkräkning genomförs, där vi kan fastställa hur många människor som finns i Sverige och vilka dessa är. För att resultatet av folkräkningen ska vara tillförlitligt även framledes krävs också att systemet med samordningsnummer förändras så att det inte är möjligt att inneha mer än ett samordningsnummer och så att personers samordningsnummer inte kan ändras eller bytas.

Därför yrkar vi:

Attsats 1: att Kristdemokraterna går i spetsen för att en folkräkning genomförs och att denna utförs med medel som ger ett tillförlitligt resultat; och

Attsats 2: att Kristdemokraterna aktivt medverkar till att utforma ett system för identifikation

som är mer rättvisande och säkert än systemet med samordningsnummer, där syftet ska vara att identifikationsnummer inte ska kunna bytas eller ändras och där en person inte kan ha mer än ett samordningsnummer (och där systemet därmed inte kan utnyttjas i illegalt syfte).

Nacka 2021-02-19

Maria Lagerroos samt Martin Gunnesson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har i riksdagen lämnat utskottsbetänkande avseende folkräkning och det kommer att ske en sådan under 2021. Detta således redan partiets politik.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:31.

02:29 Hur många bor i Sverige

Myndigheterna låter oss veta att Sverige har ca 10 miljoner invånare. Dessvärre är det inte sant och sanningen är att vi inte vet hur många vi är. Ännu värre är att en allt större del känner staten inte till överhuvudtaget. Flera människor befinner sej illegalt i landet och vissa finns inte längre i landet en del är tom avlidna.

Varför har vi hamnat här? Slapphänt immigration och integrationspolitik blandat med generösa bidragsregler har skapat en influx av dubbla och falska identiteter. Bidrag betalas ut till utvandrare och döda. Illegala göder svartjobb, drogkriminalitet och prostitution.

Miljarder försvinner i bidrags- och skattefusk och vi försvårar för riktiga företag samtidigt skär staten i de allmänna välfärdssystemen. Polis, Rättsväsende och Sociala myndigheter går på knäna och pensionärer som arbetat hela sitt liv har inte pengar till en fika.

Det är dags att staten åter får kontroll.

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: KD:s partistyreelse verkar för att genomföra allmän folkräkning med prioritet på illegala och bidragstagare senast 2023.

Linköping 2021-01-31

Torbjörn Nibelius

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:31.

02:30 Motion om folkomräkning

Hur många människor bor det i Sverige? JA, det är tyvärr en fråga som ingen kan svara på idag. En stor del av det problemet går att finna i samordningsnummer då det framkommit att en del

personer kan ha över 100 olika. En annan att personer som utvisats tyvärr inte alls blivit det utan har undanhållit sig rättvisa. En tredje går att finna i att EU-medborgare ibland uppehåller sig mycket längre än de 100 dagar som de har rätt till, utan legalt arbete.

Fram till 1990 gjordes folkräkningar vart tionde år. Sedan dess har det pågått en gissningslek av SCB. Så kan vi givetvis inte ha det utan det krävs en fysisk folkomräkning där vi kommer till rätta med vilka som är här och vilka de är. Likaledes krävs det att det system med samordningsnummer som funnits, arbetas om så att vi löpande vet hur många vi är i detta härliga land.

Därför vill vi:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna går i spetsen för en sådan folkomräkning.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna aktivt medverkar till att ett mer rättvisande identifikationssystem framkommer som är personligt och aldrig kan bytas och därmed utnyttjas. Gärna kopplat med DNA.

Sjöbo 2021-02-08

Håkan Ekman

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Motionen belyser en viktig fråga som Kristdemokraterna under senaste året drivit genom intervjuer i media av partiledaren samt genom riksdagsmotionen "Återkalla samtliga samordningsnummer" av Hans Eklind med flera.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:31.

02:31 Max en identitet per fysisk person

I medierapporteringen kan vi läsa om hur personer, inte sällan i samband med att brott begåtts, haft flera olika identiteter.

Identiteter kan utgöras av personnummer, som tilldelas alla som är folkbokförda i Sverige, och samordningsnummer, som tilldelas personer som inte är folkbokförda i Sverige men som svenska myndigheter ändå behöver känna till.

Samordningsnummer tilldelas bl a asylsökande, personer som arbetar tillfälligt i Sverige eller personer som pendlar från ett annat land till Sverige och betalar skatt i Sverige. I Sverige fanns i november 2019 inte mindre än 873 000 samordningsnummer, varav 45 procent inte kunde styrka sin identitet (DN 191128). I januari 2020 medgav chefen för nationella gränspolisstationen att Polisen känner till att det finns ett omfattande missbruk av samordningsnummer och personnummer samt tillhörande falska eller missbrukade handlingar.

Att använda flera identiteter kan ha flera fördelar för den enskilde. En person som döms för brott mot äldre under en identitet kan använda en annan identitet för att söka jobb inom äldreomsorgen. En person kan uppbära ekonomiska bidrag från det allmänna som flera olika identiteter är berättigade till. En person kan ha flera hyreskontrakt och (svart till överpris) hyra

ut de lägenheter som personen själv inte bor i. Genom att samordningsnummer vid folkbokföring omvandlas till personnummer får ett ökande antal personer rätt att avge flera röster i allmänna val; även om det troligen inte är detta syfte som berörda personer i första hand har som motiv så innebär det ändå ett principiellt stort problem för demokratin.

En möjlig lösning kan vara att biometriska data ska sparas om alla som erhåller svenskt personnummer eller samordningsnummer. Om det visar sig att en fysisk person har fler än en identitet ska den först utfärdade identiteten behållas medan övriga identiteter upplöses. Eventuella skulder hos de upplösta identiteterna förs över till den kvarstående identiteten. Eventuella tillgångar hos de upplösta identiteterna tillfaller staten. Om en fysisk person saknar identitet kopplad till befintliga biometriska data ska personen tas i förvar för utredning.

Varje utfärdad identitetshandling ska innehålla information om vilken biometrisk data (denna datas kodning i det biometriska registret) som är förknippad med identiteten. Detta ska gälla alla identitetshandlingar, oavsett var personen är född. Detta innebär att biometriska data lagras om samtliga invånare oavsett födelseland.

Fusk med identiteter och samordningsnummer har återkommande rapporterats och skärpningar i regelverk har genomförts. Emellertid tycks problemet växa. Den rimliga lösningen är därför att införa ett tydligt ett-till-ett samband mellan identitetsuppgifter och en unik uppsättning biometriska data som definierar en fysisk person.

Jag föreslår rikstinget besluta

Attsats 1: att uppdra till partistyrelsen att, i enighet med motionens intentioner, verka för att en fysisk person inte ska kunna ha mer än en officiell identitet i Sverige.

Uppsala 2021-02-20

Martin Wisell

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:28 till 02:31:

Partistyrelsen instämmer i motionärernas oro över att svenska myndigheter inte har kontroll över vilka personer som befinner sig i landet. Myndigheterna har endast uppskattningar kring hur många personer som befinner sig illegalt i Sverige. En vanlig uppskattning ligger kring 50 000 personer eller fler.

Det är ett allvarligt problem dels för att dessa människor lätt kan utnyttjas för prostitution, droghandel och illegalt arbete. Det finns också skäl att tro att personer i den här gruppen, förutom att befinna sig i Sverige illegalt, av olika skäl är mer benägna att också begå andra brott.

Behovet av en ny folkräkning har framförts en längre tid av Kristdemokraterna och i januari 2020 framfördes detta av partiledningen som ett skarpt krav. Hösten 2020 medverkade Kristdemokraterna i ett utskottsinitiativ i skatteutskottet för en ny folkräkning som tyvärr inte vann bifall av en majoritet av Riksdagens partier.

Under maj 2021 offentliggjorde Kristdemokraterna en rapport om välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet. Ett av förslagen som framfördes var att Migrationsverket ska få tillåtelse

att göra en ursprungsidentifiering av personer som kommer till Sverige. Myndigheten ska kunna uppta, lagra och söka biometriska data av alla asylsökande och från dem som söker ett studerande-, anknätnings- och arbetstillstånd.

Partistyrelsen anser liksom motion 02:31 att samhället måste förstärka arbetet mot personer som har flera identiteter vilket ofta syftar till att begå olika typer av brott. Förutom att Migrationsverket ska uppta biometriska data från personer som kommer till Sverige vilket skulle underlätta beivrandet av falska identiteter har Kristdemokraterna krävt att alla samordningsnummer ska vilandeförklaras förutom för dem som kan styrka sin identitet fysiskt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:28:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:29:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:30:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:31:

att anse motionen besvarad

02:32 Skatteverket efterlyser vassare lagstiftning för att skydda välfärden

I en debattartikel (DN 2021-02-03) efterlyser Skatteverkets generaldirektör, liksom dess chef för folkbokföringsavdelningen, vassare lagstiftning för att förhindra brott mot våra välfärdssystem. Det är delvis satt i system att okända människor skrivs på en folkbokföringsadress utan den rättmätiga innehavarens godkännande. Denna felaktiga folkbokföring kan sedan användas för att begå brott. Samverkande myndigheter måste få de verktyg som behövs för att kunna stoppa denna brottslighet. De Samordningsnummer som nyanlända personer tilldelas bedömer Skatteverket bli används i organiserad brottslighet; numren öppnar möjligheter för falska identiteter, systematiskt svartjobb och tillskansande av oriktiga bidrag från välfärdssystemen.

Ur debattartikeln: ”Det råder en kapplöpning mellan oss och den organiserade brottsligheten. Därför är det angeläget att de förslag som hamnar på lagstiftarnas bord möter behoven som finns... Att just folkbokföringen är intressant för de yrkeskriminella beror på att det svenska samhället i hög grad förlitar sig på de uppgifter som finns i systemet. Folkbokföringen förser andra myndigheter och privata aktörer, som banker och försäkringsbolag, med basinformation om de som bor i Sverige... Ett konkret exempel är personer i yrkesverksam ålder som flyttar från Sverige men fortsätter vara folkbokförda här för att längre fram kunna få högre garantipension.”

Debattörerna lämnar fem förslag:

1. Minskad sekretess mellan myndigheter - det behövs relevant och effektiv informationsutväxling mellan myndigheter. T ex gentemot Migrationsverket, när risk för oegentligheter föreligger behövs en smidigare process för att slippa tidsödande efterkontroller.
2. Bättre verktyg behövs för att samköra och hantera data så mönster kan upptäckas; för att t ex upptäcka att hundra personer är folkbokförda på samma adress behövs samkörning med Lantmäteriets data, detta inte är möjligt idag.
3. Säkra identiteten genom användning av biometriska data för de som kommer till Sverige för

att studera eller arbeta. Informationsutbyte behövs för att effektivt kunna granska uppvisade identitetsdokument.

4. Utökade rättigheter behövs vid kontrollbesök. Idag kan Skatteverket besöka adress med misstänkt felaktiga folkbokföringsuppgifter men inte kräva att de som vistas legitimerar sig.

5. Den som felaktigt, ofta avsiktligt, finns registrerad på någon annans folkbokföringsadress ska kunna strykas. Nuvarande lag kräver att Skatteverket har ny adress att uppge vilket inte är rimligt då dessa personer ofta håller sig undan myndigheter och inte är kontaktbara.

Rikstinget föreslås därför besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att ge myndigheter minskad sekretess i kontakt med andra myndigheter för att underlätta relevant informationsutbyte

Attsats 2: att möjliggöra samkörning av myndigheters olika register

Attsats 3: att se över hur på ett rimligt sätt begränsa/frånta möjligheten att person avflyttad från Sverige inte utan vidare ska kunna ta del av svenska välfärdspengar

Attsats 4: att öka användningen av biometriska data för den med icke fastställd identitet

Attsats 5: att ge myndigheter möjlighet att kräva legitimering av den som vistas på adress under utredning

Attsats 6: att freda hemadressen; den som olovligen folkbokfört sig hemma hos någon ska kunna strykas utan att ny adress uppges.

Öckerö 2021-02-22

Eva Wallin

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Motionären lyfter flera kloka förslag som om de genomförs kommer att bidra till ett kraftfullare arbete mot fusk i välfärdssystemen. Flera av förslagen efterlyses också av Skatteverket själva, och det pågår för tillfället en statlig utredning om detta. Det är ändå viktigt att partiet noggrant bevakar frågorna och arbetar vidare för att dessa verkligen genomförs.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

I en rapport om välfärdsbrottslighet som är framtagits på uppdrag av partistyrelsen och som offentliggjordes i maj 2021 pekar Kristdemokraterna på de stora problem som sekretessreglerna utgör för närvarande. Kristdemokraterna vill utreda hur fler personer som arbetar på myndigheter kan få tillgång till sekretessbelagda uppgifter av olika slag.

Ett stort problem är att de sekretessbrytande reglerna finns utspridda i en mängd lagar och förordningar som alla måste ses över för att lösa ut knutarna. I syfte att möjliggöra för fler myndigheter att dela mer relevant information med varandra föreslår vi därför en total juridisk översyn av dagens sekretesslagstiftning.

Kristdemokraterna föreslog i samma rapport att Migrationsverket ska uppta, lagra och söka biometriska data av alla utlänningar som söker sig till Sverige.

Det är idag olagligt att ta emot bidrag om man lämnar Sverige. Dock inte om man flyttar till annat EU-land under begränsad tid. Beivrandet av felaktiga utbetalningar till personer som befinner sig utomlands underlättas av den översyn Kristdemokraterna vill göra över sekretessreglerna.

För att de skärpningar partistyrelsen vill se ska fungera krävs bland mycket annat att Skatteverket och andra myndigheter ska kunna kräva identifikation när man utreder vem som bor på en adress.

Likaså bör det som motionären föreslår och som Skatteverket krävt vara möjligt att stryka en person från en adress som denne olovligen folkbokfört sig på. Det är dock viktigt att myndigheterna skapar en rutin för att därefter folkbokföra den personen på ett korrekt sätt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:32:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anta attsatsen

Attsats 6: att anta attsatsen

02:33 Reformera folkbokföringen

Under senare år har flera anomalier i den svenska folkbokföringen lyfts upp till offentlig beskådan. Det gäller dels möjligheten för utländska medborgare att skaffa sig samordningsnummer i Sverige, men också möjligheten att under olika identiteter folkbokföra sig på adresser där man egentligen inte bor. Kanske är det mest uppmärksammade exemplet på hur folkbokföringen missbrukat när Iraks försvarsminister avslöjades få bostadsbidrag i Sverige under tiden han tjänstgjorde som minister i Iraks regering.

Enligt tidningen Hem & Hyra uppskattas runt 200 000 personer i Sverige vara folkbokförda på fel adress. Ett okänt antal personer som uppehåller sig illegalt i Sverige kan också antas finnas utanför folkbokföringen, vissa av dem är papperslösa flyktingar som håller sig undan utvisningsbeslut som följd av avslag på asylansökan. Ytterligare ett antal personer kan misstänkas ha fler än en identitet registrerad i Sverige, vilket gör det möjligt att en och samma person kan vara skriven på flera olika platser. Det medför inte bara risk för bidragsfusk, utan försvårar också utredningar av andra brott.

En betydande andel av den felaktiga folkbokföringen gör det möjligt att fuska med bidragssystem och offentliga utbetalningar. Det kan exempelvis göra det möjligt att få bostadsbidrag som ensamstående trots att man i själva verket delar bostad med andra. I andra fall kan det göra att hushållets inkomst blir felaktig, vilket gör att utbetalda bidrag blir för höga. Det finns också exempel på personer som lyckats få försörjningsstöd i kommuner där de är felaktigt bokförda, trots att de uppehåller sig på annan ort.

Delegationen för korrekta utbetalningar uppskattade att det årliga fusket på grund av personer som flyttat från Sverige kan uppskattas till runt 300 miljoner kronor. Någon bedömning av hur oriktiga uppgifter inom folkbokföringen kan nyttjas inom Sverige fick inte delegationen fram, men enligt Skatteverket kan det röra sig om uppåt 400 miljoner kronor som härrör från felaktig folkbokföring.

Det är tydligt att Sverige behöver ett mer robust system för folkbokföring. Idag kan vem som helst skriva sig på en adress utan vare sig fastighetsägarens medgivande eller att det kommer de

som redan bor på fastigheten eller lägenheten till kännedom. Denna ordning borde ändras, så att varje fastighetsägare och lägenhetsinnehavare ska godkänna förändringar i folkbokföringen som rör dennes fastighet eller bostad. Det är också rimligt att fastighetsägaren och lägenhetsinnehavaren görs ansvarig för att folkbokföringen är korrekt, och att folkbokföringsbrottet utsträcks till att också omfatta fastighetsägare eller bostadsinnehavare som godkänt en felaktig folkbokföring. Härmed yrkas att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att folkbokföringen reformeras så att felaktig folkbokföring omöjliggörs

Attsats 2: Att fastighetsägaren och bostadsinnehavaren ska godkänna de personer som önskar vara folkbokförda på den berörda bostadens adress

Attsats 3: Att fastighetsägare och bostadsinnehavare som medverkat till att godkänna en felaktig folkbokföring också ska kunna dömas till folkbokföringsbrott

Danderyd 2021-02-19

Stefan Svanström

Partidistriksårs mötet i Stockholms läns yttrande:

Motionen tar upp en viktig problematik i dagens folkbokföringssystem och pekar på relevanta lösningar på dessa problem.

Partidistriksårs mötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens kritik mot nuvarande ordning. De rutiner och regelverk som omgärdar folkbokföringen måste stramas upp så att svenska myndigheter återigen får kontroll över situationen och vet vilka människor som bor i Sverige och var.

Det skulle leda till att välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet minskar och även att annan grövre brottslighet lättare kan bekämpas.

Kristdemokraterna har tidigare föreslagit att en ny folkbokföring genomförs och att en total juridisk översyn av sekretessreglerna i syfte att underlätta för svenska myndigheter att ta hjälp av varandra för att avslöja fel och fusk genomförs. Bidrag ska inte längre bygga på att ”heder och samvete” intygas utan identitet måste kontrolleras. Migrationsverket ska uppta, lagra och söka biometriska data av alla utlänningar som söker sig till Sverige. Alla samordningsnummer ska vilandeförklaras förutom för dem som fysiskt kan inställa sig och styrka sin identitet.

Partistyrelsen menar att dessa är viktiga steg mot en folkbokföring med avsevärt färre möjligheter till fusk och fel som motionären efterfrågar.

Med nuvarande bristfälliga regler är inte fastighetsägaren sällan också ett offer för folkbokföringsbrott när olika okända personer skriver sig på dennes adress vilket kan skapa bekymmer på olika vis.

En ordning som innebär att fastighetsägaren ska godkänna folkbokföringar på dennes adress som motionären efterfrågar är därför rimlig.

Dock skulle det innebära ett långtgående ansvar för fastighetsägare och att denne har kompetens att kontrollera id-handlingar etc. Därför anser partistyrelsen att det inte ska förekomma en

sanktion för fastighetsägaren.

Principiellt anser partistyrelsen dock att förslaget är rimligt och bedömer att det, om det genomfördes, starkt skulle bidra till ökad ordning och reda i folkbokföringen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:33:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att bostadsinnehavare som aktivt medverkat till att godkänna en felaktig folkbokföring ska kunna dömas till folkbokföringsbrott och därmed anse tredje attsatsen besvarad.

02:34 Förslag till "Individkoder" i stället för osäkra och integritetskränkande personnummer.

Personnummer enligt den Svenska modellen är den mest centrala och grundläggande identitetsbärande kod vi har. I sin nuvarande konstruktion så är personnumren osäkra och integritetskränkande då både ålder och kön avslöjas i alla identitetshandlingar, vilket i de allra flesta fall saknar relevans. Internationellt så är våra personnummer en definitiv säkerhetsrisk, vilket undergräver tilltron till Sverige som nation.

Personnumren gör det lätt för kriminala att komma undan då en och samma person kan ha fler än ett personnummer. I och med koppling till ålder och kön, så kan en persons personnummer behöva ändras, vilket ställer till problem när det gäller sjukjournaler, betyg, rekommendationer, domslutsdokument, brottsregister, med mera. Människor som lever under så kallad skyddad identitet, saknar i praktiken skydd på grund av att personnummerregistren läcker som ett såll. Sverige kan inte på ett rättssäkert sätt skydda sina medborgare så som personnummersystemet ser ut och nyttjas idag. Sverige kan heller inte hålla reda på personer som vistas illegalt i landet, vilket gör Sverige till en fristad som inget annat land inom Schengen och EU, vilket då gynnar klaner, kriminella, stöldligor, människosmugglare och terrorister av olika slag.

Individkoder däremot är enbart kopplade till fysiska och medicinskt säkra igenkänningstecknen som ex. fingeravtryck, ansiktsgenkänning, DNA och liknande. Individkoden är säker då den inte är offentlig och enbart tillgänglig genom ett särskilt statligt register där individkoden genom krypterade dotterkoder länkar samman olika ID-handlingar som ex. pass, körkort, etc., som via ett chip eller liknande endast medger behörighet till relevant data vid olika tillfällen. En individs relevanta data medges endast till registrerad behörig personal, som då på ett integritetsbefrämjande och rättssäkert sätt kan säkerställa en persons identitet. På så vis kan olika sjukjournaler, brottsregister, etc. peka ut en och samma person utan någon direkt koppling till varandra, samt att information kan automatiskt sorteras och sammanställas så att olika behörig personal på olika nivåer bara får tilldelat sig den information som deras behörighet medger.

Individkoder möjliggör säker registrering av ägande, bankkonton, betyg, yrkesbehörighet, o.s.v., som då inte kan gå förlorad eller nyttjas av obehöriga i olika kriminella syften. Allt vårt personliga kan registreras genom krypterade dotterkoderna i olika objektsregister. Polis/Tull/Väktare ska kunna söka på ett objekt eller identitet och få indikation på om ett föremål befinner sig i rätta händer, eller om en ID-handling avser rätt person. Om inte, så kan rätt person/ägare, och eventuell(a) myndighet(er), automatiskt informeras utan att en kontrollant på plats ska

behöva anmäla det, eller ens veta om till vem/vilka anmälan skickas.

Om Kristdemokraterna ska kunna vara ledande när det gäller frågor som rör Sveriges både interna och externa säkerhet, samt enskilda personers integritet och trygghet, då kan personnumren med alla dess brister inte ignoreras. Här skulle KD kunna framstå som det allra tryggaste regeringsalternativet ur både integritets- och rättssäkerhetssynpunkt. Nationella gränskontroller med individkoder är inget hinder för fri rörlighet, men samtidigt en förutsättning för att sätta stopp för stödligor, kriminella gäng, terrorister och våldtäcksbenägna personer att röra sig fritt. Individkoder gör det möjligt att hantera migration och direkta avvisningar vid gränsen på ett bättre sätt, vilket då gynnar lojala ärliga medborgare, legal arbetskraft och turister. Om en folkräkning (som KD föreslagit) ska vara någon mening med och uppfylla de krav som en rättsstat kräver, då måste personnummer och samordningsnummer skrotas och ersättas av individkoder.

Attsats 1:

Att Kristdemokraterna tar initiativ för att skrota de osäkra, otidsenliga och integritetskränkande personnumren och att Sverige istället inför ”Individkoder” som baseras på en och samma individs biometri, DNA och liknande, så att alla inom Sveriges gränser går att identifiera på ett rättssäkert sätt.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna (om yrkande 1 antas) kampanjar för att påvisa både nationella och personliga säkerhetsrisker med hur svåra personnummer är att skydda och hur integritetskränkande de är. En och samma individ kan ha flera personnummer, vilket kan göra det svårt (om inte omöjligt) att rätt lagföra en person eller förhindra att en och samma person får mångdubbla socialbidrag. Personnumren är i sin konstruktion allmänt avslöjande när det gäller både ålder och kön, samt är lätta att stjäla och/eller att nyttjas av andra, vilket kan handla om att överta någons identitet, bankkonton, ägodelar, bostad, m.m.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna (om yrkandena 1 och 2 antas) inleder arbetet med att påvisa och synliggöra alla former av trygghetseffekter som den här typen av individkoder har framför andra, hur de underlättar det polisiära arbetet och framförallt förebygger kriminalitet. Ett arbete som omfattar artiklar, framtagande av kampanjmaterial, information, presentationer, dokument och handlingar som stöd när det gäller att profilera sig och i val rösta på rätt parti (Kristdemokraterna), samt marknadsföra individkoder på så sätt att beslut i olika instanser ska vara lätta att fatta utan att några omskrivningar i sak ska behöva göras.

Stockholm 2021-02-14

Li Björk

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären påvisar att flera brister finns med rådande system för personnummer. Även bland kristdemokratiska ledamöter i riksdagen har problematik lyfts med anledning av ökningen av bedrägeribrott. Även om problematiken tåls att diskuteras och lyftas vidare, anser vi inte att en så omfattande förändring som individkoder vore påkallat eller ändamålsenligt. Att koppla personer till medicinsk eller fysiskt kännetecknande identifieringsmetoder kan medföra risker rörande den personliga och kroppsliga integriteten. Därför beslutar stämman avslå motionen i dess helhet

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären anser att nuvarande personnummer ska skrotas och ersättas med så kallade individkoder som ska byggas på människors biometriska data och DNA.

Partistyrelsen instämmer i att det svenska samhället sedan en tid tillbaka dras med stora bekymmer med fel och fusk som har sitt ursprung i problem med folkbokföring och missbruk av personnummer. Kristdemokraterna har presenterat ett antal förslag för att komma till rätta med situationen.

Partistyrelsen anser dock inte att motionärens förslag att införa individkoder för alla medborgare baserad på biometriska data och dna är en proportionerlig åtgärd. Den är alltför integritetskränkande och står inte i proportion till de vinster en sådan ordning skulle kunna ge.

Polisen har i dag flera olika register med biometriska data. I dna-registret finns dna-profiler från personer som dömts för brott som straffats med mer än böter och i utredningsregistret finns dna-profiler från personer som är misstänkta för brott som kan ge fängelse.

För närvarande utreds om polisen ska få ytterligare befogenheter att söka i register. Polisen önskar även få ta biometriska data redan när någon är skäligen misstänkt för ett brott som kan ge fängelse.

Kristdemokraterna har tidigare föreslagit att Migrationsverket ska få ta biometriska data på alla personer som söker sig till Sverige från utlandet för att underlätta identifiering och motverka välfärdsbrottslighet.

Dessa åtgärder anser vi är proportionerliga. Däremot anser vi inte att det är proportionerligt att införa individkoder för hela befolkningen baserade på biometriska data.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:34:

att avslå motionen

02:35 Effektivare brottsbekämpning

Bakgrund

Sveriges medborgare är oroad för sina barns framtid. För att lyckas nå ett hållbart inkluderande välfärdsland måste dagens alltmer välorganiserade och våldsbenäga kriminalitet stävjas.

I det socialdemokratiska tankegodset som format den svenska brottsbekämpningen under närmare 50 år har värden av de missanpassade varit fokus för brottsbekämpningen. Utgångspunkten i detta resonemang är att den kriminelle är ett utslag av systemfel som ofta uttryckts i termer av utanförskap, fattigdom, diskriminering, bristande tillgång till samhälleliga resurser, etc. Att den kriminelle gör ett rationellt val och väljer att bli kriminell, trots det allomfattande socialdemokratiska ”vilja väl-samhället” är helt enkelt ofattbart för socialdemokratin.

Även om externa omständigheterna till del har relevans, har fokus på den kriminelle individens egenansvar kommit helt i skymundan. Som en konsekvens av detta tänkande (som också helt format borgerlighetens perspektiv) har vi dag straff (påföljdsbestämning) som i praktiken gör att människor som begår mycket grova brott släps ut efter mindre än halva strafftiden, som i sin tur redan kan vara rabatterad på grund av gärningsmannens ålder. Detta skickar fel signaler och leder till att de kriminella diskonterar detta som en del av kostnaden för att fortsätta att leva sitt kriminella liv. De svaga sanktionerna leder till ett förakt för rättsväsendet och i kombination med låga ersättningsbelopp för skadestånd till de drabbade också ett ifrågasättande hos allmänheten. Den svenska kriminalvården och straffsystemet är i sig systemhotande och behöver dels

reformerar, dels förtydligas så att kostnaden för att välja att vara kriminell ökar kraftigt redan vid unga år.

Ett av problemen i sammanhanget är Sveriges märkliga tolkning av FNs barnkonvention som utvidgar barnbegreppet i detta sammanhang till att även omfatta människor som är över 18 år men under 21 år. I brottsbalken (BrB 29:7) stadgas det följande om straffmätningen för personer under 21 år:

Har någon begått brott innan han eller hon fyllt tjuogoett år, ska hans eller hennes ungdom beaktas särskilt vid straffmätningen. Rätten får då döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet. För brott som någon har begått innan han eller hon fyllt tjuogoett år får inte dömas till svårare straff än fängelse i tio år. Om fängelse på längre tid och på livstid är föreskrivet för brottet eller om det följer av 26 kap. 2 §, får dock dömas till fängelse i högst fjorton år.

I BrB 30:5 står dessutom följande:

För brott som någon begått efter det att han eller hon fyllt arton men innan han eller hon fyllt tjuogoett år får rätten döma till fängelse endast om det med hänsyn till gärningens straffvärde eller annars finns särskilda skäl för det.

Sammantaget innebär dagens tillämpning av såväl straffskalor som praktisk påföljd att brottspreventionen förefaller verkningslös samt att rehabiliteringen inom kriminalvården. I Brå rapport 2012:15 redovisas att av 69.700 personer som frigivits år 2003 från fängelse, skrivits ut från slutna ungdomsvård, intensivövervakats eller lagförts med annan typ av påföljd återföll totalt 41 procent i brott (som uppdagades) och efter sex år hade ytterligare 19% återfallit i brott, dvs totalt 60% återföll i brott inom sex år. Återfallen sker i regel förhållandevis snabbt. Den genomsnittliga tiden till första återfall är mindre än ett år och ungefär hälften av återfallsbrotten begås av en starkt brottsaktiv grupp som utgör en liten andel (cirka 5 procent) av samtliga lagförda personer. En dansk studie av Clausen (2007) visar att tidigare belastning är en viktigare prediktorer för återfall än påföljdstyp. I en annan studie (Pettersson 2009) framkommer att ungdomar dömda till fängelse åren 1991–1998 respektive slutna ungdomsvård åren 1999–2003 återföll i brott i ungefär lika hög utsträckning tre år efter domen till LSU eller fängelse. Av de fängelsedömda återföll 60 procent och av LSU-gruppen 68 procent inom tre år. Ytterligare ett problem som följer av den socialdemokratiska kriminalvårdsdoktrinen är den totala avsaknaden av fokus på brottsoffret. De skadestånd som utdöms är löjeväckande låga men det har sin förklaring i, eftersom brottslingen enligt denna doktrin är ett viljelöst offer för samhällets orättvisor, att staten går in och täcker upp skadeståndet genom skattemedel och då får det inte kosta för mycket.

Detta är en kränkning mot både offret och skattebetalarna samtidigt som det naturligtvis har rakt motsatt effekt hos brottslingen som lär sig att det effekten av sitt dåliga beteende till delar betalas av staten. Detta måste ändras i grunden.

Förslag

För det första är det fullt rimligt att den som anses myndig i nästan alla andra avseenden också betraktas som vuxna och fullt ansvariga för sina brottsliga handlingar. Formuleringarna BrB 29:7 och BrB 30:5 som medger undantag för nyss myndiga personer måste därför tas bort.

Även om ambitionen att ”vårda” den kriminelle tillbaka till samhället är en lovvärd inställning visar forskningen dess begränsade effekt. Därför måste det finnas en gräns där upprepad kriminalitet leder till att man tillämpar en brottspreventiv ansats till skydd för tredje man istället och där fängslar återfallsförbrytaren straffets fulla längd. Detta är särskilt viktigt vid vålds-, vapen-, egendoms- och narkotikabrott där den dömda, om denne har två tidigare fällande domarna oavsett vad de avsåg, skall avtjäna sitt straff i dess fulla längd i fängelse.

Utöver att straffas av samhället för sitt illdåd, är det fullt rimligt att den dömda också betalar skadeståndet som utdömts till den man skadat, vare sig detta är en fysisk eller juridisk person. Förutsättningarna finns på varje fängelse att genom arbete få in pengarna men incitamenten är svaga för de fängslade att delta i detta.

Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, artikel 4, punkt 3, ger medlemsstaterna rätt att utsätta fångar för tvångsarbete vilket naturligtvis bör övervägas. Emellertid är frivillighet bättre än tvång och kan man koppla rätt belöningar till frivilligt deltagande i arbetet inne i fängelset är detta en bättre metod. Därför bör man koppla rätten till permissioner, villkorlig frigivning eller få ett tidsbestämt straff till huruvida de fängslade har betalat av samtliga skadestånd och böter till de drabbade. Så länge detta inte har skett så blir det inga lättnader i straffet.

Slutligen är dagens myndighet Kriminalvården, liksom resten av svensk statsförvaltning, fullständigt marinerad i det socialdemokratiska tankegodset så det är nödvändigt att den del av dagens myndighet som skall syssla med bestraffningen framgent behöver sättas upp som egen myndighet. Syftet med detta förebyggande är att öka säkerheten i samhället genom ett mycket stramare förvar än idag samt genom en tydlig uppdelning av myndigheterna också signalera för den fängslade att det är skillnad på att sitta i fängelse och vara en "kund" hos kriminalvården. I slutet av straffperioden skall brottslingen överlämnas till en ny form av kriminalvård med ett renodlat fokus på att skapa goda förutsättningar för rehabilitering och arbete samt återgången till att bli en hederlig samhällsmedborgare.

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att ändra BrB 29:7 och BrB 30:5 så att alla som fyllt 18 år när brottet begås betraktas som vuxna och fullt ansvariga för sina handlingar.

Attsats 2: att personer som döms för vålds-, vapen-, egendoms- och narkotikabrott som får sin tredje fällande dom, skall avtjäna sitt straff i dess fulla längd i fängelse.

Attsats 3: att en fånge inte kan få permissioner, villkorlig frigivning eller ett tidsbestämt straff, förrän samtliga skadestånd och böter ha betalats av genom eget arbete under fängelsetiden.

Attsats 4: att inrätta en ny myndighet för fängsligt förvar genom att överföra delar av myndigheten Kriminalvården och fokusera den resterande delen av Kriminalvården på utslussningen i samhället.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna tar upp angelägna frågor. Det pågår en mycket negativ brottsutveckling i Sverige just nu. Kristdemokraterna krävde som första parti 10 000 fler poliser. En synlig polis bekämpar brott. Den som begår brott måste få ett kännbart straff, dels för att brottsoffret ska få upprättelse, dels för att vanekriminella som sitter inlåsta inte kan begå nya brott i fängelset och dels för att få en chans att genomgå behandling för missbruk och skaffa en utbildning. För att ungdomskriminalitet och ungdomsvåld ska minska måste man arbeta förebyggande. Vi för en politik för att föräldrar ska få mer tid med sina barn. Det är brottsförebyggande. När unga ändå begår brott måste de brotten handläggas snabbt och effektivt via särskilda ungdomsdomstolar. Ungas bruk av alkohol och droger är en viktig bakomliggande orsak till våld och bör bland annat därför motverkas. Föräldraansvaret måste särskilt påtalas hos unga som är på in på en kriminell bana. Antingen måste kapabla föräldrar ta tag i sina barns problem, eller så måste den omgivande samhället kliva in och ersätta där familjen inte räcker till. Ett flertal rapporter gör gällande att

brottsligheten kryper allt längre ner i åldrarna, varför Kristdemokraterna anser att större hänsyn bör tas till detta. Unga kräver särskild hänsyn och behöver genom en snabb och rättssäker rättsprocess inse att de hamnat på fel bana i livet. Om inte samhället runt omkring unga reagerar tidigt och tydligt riskerar deras dåliga bana fortsätta. Vi vill därför införa särskilda ungdomsdomstolar.

Ungdomsdomstolarna bör också få en jourfunktion. Jourdomstolar har utretts, senast i Ds 2018:9. Utredaren beskriver där att jourdomstolar skulle öka domstolarna flexibilitet och kapacitet eftersom domstolsförhandlingar skulle kunna hållas även utanför ordinarie kontorstid. Det skulle också troligtvis innebära att handläggningstiderna för brottmål påverkas i positiv riktning. Dessutom innebär det vissa kriminalpolitiska fördelar, såsom att tiden mellan kriminell gärning och dom blir betydligt kortare, vilket också bidrar till snabbare upprättelse för brottsoffret. Detta är inte minst viktigt när det gäller unga förövare och brottsoffer. Detta kan ses som en utveckling av det pågående arbetet med snabbare lagföring.

Synen på straffen har inte gått i takt med brottsutvecklingen. Det svenska rättsväsendet är fullt av förmildrande omständigheter och straffrabatter. Det är inte nödvändigtvis fel. Alla förtjänar en andra chans och det är inte säkert att fängelsestraff hjälper en förstagångsförbrytare.

Problemet är att klena påföljder även delas ut till den som förtjänar hårdare straff.

Kristdemokraterna vill avskaffa den automatiska villkorliga frigivningen. Ingen ska friges villkorligt utan att ha deltagit t ex missbruksvård eller utbildning. Vi vill halvera antalet straffrabatter och att de försvårande omständigheterna betonas tydligare vid straffmätning. Dessutom vill vi reformera ”mängdrabatten”, så att gärningsmän inte tjänar på att dömas för flera brott samtidigt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna definierar en problembild som partistyrelsen delar. Påföljderna i svensk straffrätt är alldeles för låga och detta beror på att straffrätten har helt fel fokus. Fängelse ska enligt nu gällande lagstiftning i längsta möjliga mån undvikas för samtliga brott och det finns en uppsjö av så kallade straffrabatter. Motionärerna riktar särskilt in sig på straffrabatten för den mellan 18 och 21 år gammal. Partistyrelsen är enig med motionärerna om att denna borde avskaffas och partiet har i flera år verkat för att så ska bli fallet och motionerat om detta i riksdagen. Kristdemokraterna driver alltså redan politiken som efterfrågas i den första attsatsen.

Att bestämmelserna för villkorlig frigivning ska skärpas är också en uppfattning som delas av partistyrelsen. Kristdemokraterna driver idag att den automatiska villkorliga frigivningen helt ska tas bort, och ändras till en villkorad frigivning. Ingen ska kunna friges villkorligt om denne inte skött sig i fängelse, genomgått eventuella behandlingsprogram, arbetat eller studerat eller gjort andra typer av åtgärder för att rehabilitera sig själv. Vi anser också att den som avtjänar hela straffet i fängelset ska övervakas av frivården efter, en tid som ska bestämmas av domstolen när domen faller. Partistyrelsen anser att det är viktigare att brottets allvar ska bestämma strafflängden och att återfallsrisken där ska spela roll samt att uppförandet på anstalten ska avgöra om villkorlig frigivning kommer ifråga eller ej. Det ger ett mer rättvis och förutsägbart straff, samtidigt som det finns utrymme för den som faktiskt förbättrar sig under tiden i fängelse att belönas för detta. Därför anser vi att den andra attsatsen ska anses besvarad.

Tiden i fängelse måste bestämmas vid dom. Att inte tidsbestämma straff förrän skadestånd är betalda är inte något som kan accepteras i en rättsstat. Därför avslår partistyrelsen den tredje attsatsen.

Partistyrelsen delar till viss del motionärernas åsikt om att Kriminalvården behöver förändra sina arbetsätt. Sådan styrning ska emellertid ske via lagar, förordningar, instruktioner och regleringsbrev till myndigheten, inte genom att den ersätts. Därför avslår vi fjärde attsatsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:35:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

02:36 Öka tryggheten och underlätta utvisning vid återfall i mängdbrottslighet

För att öka tryggheten i samhället behövs fler poliser, skärpta straffskalor för vissa brott men även att det finns fler rättsliga möjligheter att beivra brott. Den stora utmaningen idag är inte bara att andelen allvarliga brott som mord ökar utan även att den mer vardagliga brottsligheten drabbar fler och att känslan av otrygghet i vissa delar av Sverige ökat markant.

Ett stort problem vad gäller tryggheten i samhället är ett antal individer som ibland i organiserade ligor är mycket brottsaktiva och kan under lång tid begå många brott i form av snatterier, fickstöder, inbrott och ringa narkotikabrott som ofta inte kan utredas och klaras upp eller oftast bara bestraffas med böter vilket gör att de kan fortsätta begå brott under längre tid utan kännbara och tydliga konsekvenser. Om risken för individen att begå brott och återfalla i brottslighet minskar genom ex. utvisning skulle det ha en avskräckande effekt och även minska incitamentet att rekryteras av ligor för att begå brott. Det har rapporterats av polis och socialsekreterare att ligor aktivt rekryterats utsatta individer för att begå olika brott. Det finns också en risk för att en individ som rekryteras till en kriminell liga och försörjer sig med ”småbrott” med tiden pressas till att gå från att begå enklare brott till att begå grövre brott. Det finns också exempel på individer som vid ett flertal tillfällen fällts för ”småbrott” har gått över till att begå grövre brott med tidens gång och i vissa fall allvarliga terrorbrott. En av de utpekade huvudmännen bakom terrordåden i Paris och sprängningarna på Bryssels flygplats Algerien [<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article22471894.ab>

]Mohamed Belkaid kom till Sverige år 2010 och fick uppehållstillstånd 2011. Under åren i Sverige begick Belkaid flera småbrott, som stöder, snatteri och brott mot knivlagen.

Fler konkreta insatser behövs för att motverka all form av organiserad brottslighet och andelen brott som drabbar människor i vardagen. Ett sätt är att underlätta för utvisning vid återfall även för ”enklare” brottslighet. Det ska inte krävas att en individ har begått allvarligare brott för att utvisning ska bli aktuellt. Undantag bör göras för individer som beviljats en flyktingförklaring och i de fall det föreligger absoluta verkställighetshinder.

Attsats 1: Att frågan om utvisning ska prövas obligatoriskt i brottmålprocess när en utländsk medborgare återfallit i brott vid tre tillfällen och dömts av domstol inom en 24 månaders period med ett straffvärde på bötesnivå upp till sex månaders fängelse.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna har de senaste åren kontinuerligt lyft förslag om att fler utländska medborgare dömda för grova brott, och/eller upprepad brottslighet, ska utvisas. Med vissa undantag rörande EES-medborgare kan i grunden utländska medborgare som döms för brott som kan leda till fängelse dömas till utvisning. Sveriges riksdag har dock successivt under många år infört en rad, i huvudsak inom utlänningslagen, specifikt svenska undantagsregler för utvisning för brott. Lagregler som sedan successivt implementerats i svensk rättsskipning genom rättspraxis. Där finns en mängd olika lagrum som, i linje med vad vi Kristdemokrater kräver, behöver ses över, omformuleras eller helt avskaffas. I princip så prövas faktiskt frågan om utvisning redan av Åklagarmyndigheten i alla brottmålsprocesser där åtal mot utländska medborgare för brott som det kan följa fängelse på är aktuellt. Med nuvarande lagstiftning och domstolspraxis i linje med denna, leder dock den prövningen oftast fram till att rättsligt utrymme att ens yrka på utvisning inte är aktuellt (i förekommande fall även vid grova brott som exempelvis rån, våldtäkt eller grov misshandel). Det är dessa som man kan hävda för inte minst det allmänna rättsmedvetandet stötande lagrum och praxis som behöver förändras.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen anser att frågan om utvisning vid brott behöver ses i ett helhetsperspektiv. Kristdemokraterna verkar bland annat för att utvisning alltid ska prövas i fall där straffvärdet är minst sex månaders fängelse och att de skäl som anges för att hindra utvisning på grund av att gärningsmannen rotat sig i Sverige är alldeles för starka. Motionären vill nu att även återfallsbrottslingar som inte dömts till mer än sex månaders fängelse ska kunna utvisas vid återfall. Partistyrelsen vill då påminna om att partiet även driver frågor som att förändra presumtionen mot fängelse, se över straffrabatterna och mängdrabatterna samt höja ett flertal straff. Detta skulle väsentligt förändra de straff som döms ut i Sverige. Den som döms för de brott som motionären efterlyser hade troligen renderat i en fängelsedom med de straffrättsliga förändringar vi föreslår. Partistyrelsen anser också att det ska vara enklare att utvisa till andra EU-länder och har motionerat om alla ovanstående förändringar i Sveriges riksdag. Därmed anser vi motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:36:

att anse motionen besvarad

02:37 LAGSTIFTNING MOT GÄNGKRIMINALITET

Sedan länge har våldet ökat i riket. Man hör allt mer regelbundet skjutningar, tortyrrån och förnedringsvåld. Samt att man kan se att våldet och brottsligheten går allt ner i åldrarna. Man kan tydligt se att förövarna är yngre i större utsträckning än tidigare. Kriminella grupper och nätverk utnyttjar unga på ett strategiskt och cyniskt sätt för att utföra brott då unga brottslingar kommer undan med lindriga påföljder.

I frågan om ungdomsbrottslighet är jag av åsikt att man måste kunna ha två bollar i luften samtidigt. Förebyggande insatser som är av långsiktig karaktär, som tex förbättra samverkan mellan socialtjänsten, skolan och polisen.

Samtidigt måste vi implementera mer handgripliga åtgärder och konsekvenser för att få bort brottslingar från våra gator. Där vi tex vill ta bort straffrabatten för unga och att fler unga brottslingar ska dömas till slutna ungdomsvård.

Andemeningen i motionen kommer från Kristdemokraternas åtgärds paket mot ungdomsbrottsligheten, operation rättvisa. Samt från det uppmärksammade fallet av ”Dödspatrullen” i dansk domstol. Där anledningen till de hårda straffen är den danska strafflagens 81:a paragraf, som stadgar att vid gängrelaterade brott kan dubbelt så hårda straff utdömas, jämfört med den vanliga straffskalan.

Jag yrkar på att rikstinget beslutar:

Attsats 1: - Att uppdra partistyrelsen att verka för hur lagstiftning riktad mot personer under 18 år som begår gängrelaterade brott, kan implementeras och att vid straffmätning ska presumption för sluten ungdomsvård föreligga.

Attsats 2: - Att uppdra partistyrelsen att verka för hur lagstiftning riktad mot den som rekryterar till kriminella grupper/nätverk, kan implementeras och att vid straffmätning ska presumption för sluten fängelse föreligga.

Växjö 2021-02-08

Ricardo Chavez Avelar

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Sveriges problem med gängkriminalitet är väl kända. Skjutningarna saknar motstycke i Västeuropa och problemen har växt under mycket lång tid. Ett av skälen till detta är att Sverige saknar lagar som kan hantera problemen. Ett exempel, som motionären tar upp, är att unga pojkar lockas att begå brott eftersom både de själva och de äldre kumpanerna vet om att de får betydande ungdomsrabatter. Det gäller både den mellan 15 och 18, men ungdomsrabatten gäller ända till 21 års ålder. Detta har lett till att vi idag har personer som i lagens mening är barn som begår avrättningar för kriminella nätverk. De lockas med pengar, men ibland görs det enbart för att den unga personen vill visa sig värdig gängen. Ungdomsrabatterna gäller förstås samtliga brott, och det är inte ovanligt att yngre personer får bära narkotika eller vapen åt äldre.

Partistyrelsen anser att detta måste förändras. Därför har Kristdemokraterna motionerat om att ungdomsrabatten för personer mellan 18 och 21 ska avskaffas helt. Vi har också lagt fram förslag om att straffrabatten för den mellan 15 och 18 ska förändras. Idag är maxstraffet för en person som begått mord i den åldern fyra års sluten ungdomsvård. Det är alldeles för kort tid. Vi har också lagt fram förslag för en skärpt lagstiftning för den som rekryterar ungdomar till brott och för brott begångna av gängkriminella. Där har den danska modellen med fördubblade straff använts som exempel, liksom den amerikanska RICO-lagstiftningen som både bidragit till att tungt kriminella satts i fängelse under mycket lång tid.

Mot bakgrund av ovanstående anser partistyrelsen motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:37:

att anse motionen besvarad

02:38 Ökad inkapacitering av kriminella, vid grova brott och

upprepad brottslighet

Det samlade rättssamhället måste samordnas mycket bättre för att vi i Sverige ska kunna skydda och återupprätta brottsoffer, hindra gärningsmännens fortsatta brottslighet och stärka den allmänna tilltron till rättssamhället.

Att bli rånad eller grovt misshandlad och se gärningsmannen gripas av polis, för att lite senare påträffa samma gärningsman väntande utanför den egna porten är orimligt. Det är dock den verklighet som råder i dagens Sverige.

Sverige har under lång tid, man kan säga under det senaste halvsekle och mer, präglats av en paradoxal syn på hur brottslingar ska stoppas och hindras från fortsatt brottslighet. Parallellt med att polisen (trots framförallt kvarstående resursbrister, men även administrativa samt organisatoriska svagheter) stärkts, så har det övriga rättsväsendet generellt inriktats på att så länge som möjligt hindra att kriminella frihetsberövas.

Exempelvis generella "straffrabatter" av olika karaktär, en orimlig skillnad i påföljd, även vid oerhört grov brottslighet, beroende på om de dömda är under 18 år, under 21 år eller äldre, en generell regel om att alla som (trots alla hinder mot frihetsberövade till att börja med) ändå döms till tidsbegränsade fängelsestraff i praktiken undantagslöst ska frigges efter högst två tredjedelar av utdömd strafftid, mera med mera.

Dessutom är samhällets förmåga att hantera gärningsmän som ännu ej är straffmyndiga, men i vissa fall är så brottsaktiva och/eller begår så grova brott att de objektivt kan betraktas som samhällsfarliga för svag (ofta obefintlig).

Överhuvudtaget måste värdet av att vid behov de facto kunna frihetsberöva gärningsmän, "inkapacitera" dem, längre än inom ramen för ett polisiärt gripande, för att hindra fortsatt brottslighet och skydda brottsoffer uppgraderas kraftfullt.

En grundläggande nödvändig förändring av den svenska brottsbalken bör till att börja med vara att stryka formuleringen " Vid val av påföljd skall rätten fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse", ur det 30 kapitlets §4. Utöver att urholka rättsskipningen i sak, skadar den aktuella paragrafen (som förstas är väl känd i domstolarna, men mindre känd bland allmänheten) det allmänna rättsmedvetandet. Många i samhället har bilden av att för brott som stöld, misshandel, rattfylleri med mera så ska den skyldiga dömas till ett fängelsestraff, "det står ju så i paragrafen om det specifika brottet". Att det finns en "gummiparagraf" (som förstas domstolarna är skyldiga att beakta) längre fram i brottsbalken som innebär att domstolarna i praktiken ska undvika att döma till fängelse är minst sagt mindre känt.

Ska bland annat den fortsatta ökningen av skjutningar bland kriminella i Sverige brytas handlar det om att döma grova brottslingar till fängelse innan de börjar använda dödligt våld. Detta måste i större utsträckning även gälla grova brottslingar som fortfarande befinner sig i tonåren. De kriminella unga män som är i eller nyss har lämnat tonåren och begår mord, är oftast väl kända av polisen. De har gripits mängder av gånger och ofta även dömts för grova brott vid flera tillfällen. Inlåsta har de däremot inte blivit.

För enskilda brottsdrabbades och det samlade samhällets skydd samt det allmänna rättsmedvetandets skull måste även kriminella under 21 år i mycket högre grad dömas till fängelse när brottet är grovt. De som av åldersskäl i stället döms till "ungdomsvård" behöver vara frihetsberövade inom kriminalvårdens ansvar. Traditionella slutna vårdinrättningar för unga bör vara reserverade för unga med andra allvarliga problem än kriminalitet (men som ändå kan behöva vård och omsorg på låsta institutioner).

Om vi verkligen vill bryta ökningen av grova våldsbrott på öppen gata så är mer omfattande frihetsberövanden av de unga gärningsmännen alltså helt avgörande. Det är inte svårt att förstå att en 17-åring som grips, släpps, utreds och döms till "vård inom socialtjänsten", men samtidigt får behålla friheten att röra sig fritt i det egna bostadsområdet, snabbt riskerar att gräva sig ännu djupare in i en kriminell, och för allmänheten livsfarlig, livsstil. I det sammanhanget är det obegripligt att det sedan mycket länge i Sverige ofta återkommande argumentet att "ingen blir bättre av att sitta inlåst" fått ett sådant inflytande över lagstiftning och praxis avseende påföljder för brott. Den som framhåller i den argumentationen måste anses svaret skyldig avseende på vilket sätt det är bättre för brottsdrabbade, samhället i stort och även den enskilde unge brottslingen (inne i en accelererande kriminell utveckling) att inte bli frihetsberövad? Och initialt i alla fall hindras från fortsatt brottslighet.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att formuleringen "Vid val av påföljd skall rätten fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse" stryks ur §4 i Brottsbalkens 30 kapitel.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för att de nuvarande generella strafflindringar som gäller för personer under 21 år ska avskaffas.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna ska verka för att minderåriga som på grund av brottslighet måste frihetsberövas, oavsett om de sker inom ramen för ingripanden från socialtjänsten eller efter att ha dömts för brott i domstol, generellt ska överlämnas till, och vara ett ansvar för, kriminalvården.

Stockholm

Fredrik Wallén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter den ur flera perspektiv unika svenska strafflindringslagstiftningens negativa konsekvenser. I synnerhet avseende den särskilda lagstiftning som tvingar domstolar till att praktiskt taget leta efter orsaker att inte döma gärningsmän till fängelse. Även när den enskilda brottsparagrafen som reglerar det brott som begåtts föreskriver fängelse. Motionen tar även upp problematiken med att svensk lagstiftning och rättspraxis inte kan garantera att unga människor som begått grova brott kan frihetsberövas i tillräcklig utsträckning. Unga som gjort sig skyldiga till allvarliga brott, befinner sig i en accelererande kriminell livsstil samt inte sällan utgör ett konkret hot mot både enskilda och samhället i stort. Motionens förslag att Kristdemokraterna ska verka för ett avskaffande av den generella "get out of jail freecard-paragrafen" BrB 30:4 i svensk lagstiftning, att den generella strafflindringen för brottsdömda under 21 år avskaffas samt att unga som frihetsberövas på grund av kriminalitet ska hanteras inom kriminalvården är rimliga. Samtliga förslag bedöms både vara nödvändiga för att möta den i flera avseende allt allvarligare kriminaliteten i Sverige samt ligga i linje med det allmänna rättsmedvetandet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären belyser tydligt de systemfel som även partistyrelsen anser präglar svensk straffrätt. Presumtionen mot fängelse, som motionären beskriver och som återfinns i brottsbalken 30 kap § 4 infördes 1989 som en kulmen på en flera decennier lång kamp hos vänstern och bland många tongivande jurister (påverkade av varandra) för att minska fängelsedomarna i Sverige. Innan dess hade sådant som halvtidsfrigivning införts och brottsbalken innehåller flera andra straffrabatter, bland dem ungdomsrabatten för myndiga som motionären också nämner. Därtill finns olika andra billighetsskäl, alltså skäl för att ge ett lindrigare fängelsestraff. Den så kallade

mängdrabatten är också en bärande princip i svensk straffmätning, alltså att om en person döms för flera brott samtidigt så konsumerar straffen varandra. Denne får endast 100 procent av strafftiden för ett brott, sedan trappas det snabbt ned. Sammantaget har allt detta av juridikprofessorn Bo Wennström träffande beskrivits som en hinderbana som domstolen måste klara av innan den kan döma någon till fängelse.

En konsekvens av detta är brottslingar kan stapla villkorliga domar och skyddstillsyn på varandra. Ofta återfaller multikriminella i olika brott, det kan ha gått för lång tid emellan för att rätten ska anse att det är ett återfall eller så är de enskilda brotten inte av tillräckligt allvarlig art för att fängelsestraff ska utdömas. Det innebär att farliga brottslingar får fortsätta att begå brott i det fria enda tills de döms för ett mycket allvarligt brott och hamnar i fängelse. Detta hade kunnat undvikas om fängelse kommit i fråga tidigare.

Det är också skadligt för det allmänna rättsmedvetandet. Brottsbalkens andra del beskriver brotten och vilket straff som är föreskrivet. Som exempel kan vi ta misshandel. ”Den som tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom eller henne i vanmakt eller något annat sådant tillstånd, döms för misshandel till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.”. Det är enkelt för läsaren att förstå att en misshandel ger fängelse, om den är inte är väldigt lindrigt. Men i brottsbalkens tredje del finns en mängd regler, billighetsskäl, presumtion mot fängelse, ungdomsrabatt med mera som helt enkelt gör att fängelse är en ovanlig påföljd och straffen blir korta. För misshandelsbrottet är till exempel genomsnittsstraffet endast fyra månader, och det är för dem som döms till fängelse. Men det är en ovanlighet. Tre gånger så många dömdes till villkorlig dom jämfört med fängelse 2020.

Mot bakgrund av detta är det uppenbart att presumtionen mot fängelse ska avskaffas. Det har vi också motionerat om i Sveriges riksdag. Därmed anser partistyrelsen första attsatsen vara besvarad.

Att den som är över 18 år ska behandlas som en vuxen anser vi också vara en självklarhet och att straffrabatten ska avskaffas för den som är myndig. Detta har vi motionerat om i riksdagen och anser därmed andra attsatsen besvarad.

Gällande den tredje attsatsen så är det partistyrelsens uppfattning att även den under 18 ska kunna dömas till inlåsandestråff i högre utsträckning och att dessa ska administreras av Kriminalvården, inte minst när det handlar om mycket grova brott och brott begångna i gängmiljö. Det är tyvärr inte ovanligt att gängen låter barn utföra så grova brott som mord, eftersom de vet att maxstraffet är fyra års slutet ungdomsvård. Uttrycket ”att brösta en fyra för att bli en hundragubbe” har satt sig i miljön och upprepas i flera reportage och böcker om gängmiljön. Det betyder att man som varandes under 18 år begår ett mycket grovt brott, exempelvis ett mord, för att bli upptagen till hundra procent i gänget. Partistyrelsen anser därför att även ungdomsrabatten för den under 18 behöver förändras. Vi delar alltså motionärens åsikt i frågan. Emellertid är kriminalitet, LVU-insatser mm mångfacetterade frågor. Vi anser att så som motionärens attsats är formulerad blir Kriminalvårdens ansvar för frihetsberövande unga allt för brett. Den som frihetsberövas på initiativ av Socialtjänsten kan ju göra detta utan att ha begått ett brott. Då ska man heller inte ha med Kriminalvården att göra. Däremot anser vi att den politik partiet driver är i samklang med attsatsen och anser den därför besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:38:

att anse motionen besvarad

02:39 Skärp insatserna mot kriminella unga under 15 år

Brottsutvecklingen i Sverige med en utbredd organiserad brottslighet och gängkriminalitet har medfört ett ökat antal unga kriminella som begår eller medverkar i grov kriminalitet. Många ungdomar utnyttjas cyniskt av äldre yrkeskriminella där de förmås eller tvingas utföra diverse kriminella handlingar. Ibland utnyttjas de som narkotikakurirer och ofta för att begå grova våldsbrott. De leds in i kriminalitet i viljan att åtnjuta respekt och att avancera i gänghierarkin. I de kriminella kretsarna är det väl känt att unga under 15 år inte är straffmyndiga och att de som är mellan 15 - 18 år mestadels får lindriga påföljder i form av samhällstjänst eller fortsatta insatser från socialtjänsten.

Erfarenheten visar att kriminella barn/ungdomar under 15 år många gånger hinner utveckla en tung kriminalitet innan de blir straffmyndiga. Socialtjänstens insatser upplevs mestadels som tandlösa och ofta är den unge inte heller mottaglig för den hjälp som erbjuds. En sista utväg är ofta ett omhändertagande med stöd av Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Även i de fallen är prognosen nedslående med hög återfallsfrekvens. Under senare tid har det även tagits beslut om LVU i hemmet vilket innebär att den unge kriminelle blir kvar i den miljö som är en grundläggande orsak till den negativa utvecklingen.

Rikstinget 2019 biföll en motion om införande av ungdomsdomstolar. Det är nu hög tid att även göra en översyn av det rättsliga regelverket för unga kriminella. Det är inte acceptabelt att unga under 15 år kan begå, många gånger upprepade, grova brott utan resolut ingripande från samhället. I flera länder finns det som på engelska benämns juvenile detention som möjliggör frihetsberövande insatser under pågående förundersökning och efterföljande dom om omhändertagande. Det kan vara en möjlig modell. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det av stor betydelse att även brott begångna av icke straffmyndiga får en rättslig prövning vid en ungdomsdomstol.

Vi föreslår:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för en översyn av rättsliga åtgärder mot kriminella under 15 år som begår grova brott.

Malmö 2021-02-17

Torsten Elofsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Idag försätts misstänkta på fri fot även vid relativt grova brott. Särskilt gäller detta ungdomar under 18 år där frigivning snarare är regel än undantag. Ungdomar i dessa åldrar används därför av äldre kriminella som sysslar med grov organiserad brottslighet. Detta försvårar möjligheterna till upplärning och sänder ut helt fel signaler till de unga i vårt samhälle.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en fråga som tyvärr är alldeles för angelägen. Många personer under 15 år lockas in i kriminalitet och de som är straffmyndiga vill gärna ha med dem, eftersom de inte kan straffas. De får bära vapen och narkotika till god betalning. Det är en skrämmande utveckling. Som motionären nämner är återfallsfrekvensen för de som omhändertas för brott oerhört hög. Partistyrelsen delar motionärens mening om att det behövs en översyn av de rättsliga reglerna för den under femton år och yrkar bifall till motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:39:

att anta motionen

02:40 Multikriminalitet ska ge multistraff

Bakgrund: Skapa balans mellan offer och förövare; Multikriminalitet

Svensk brottsbekämpning och kriminalvård har en obalans i den hänsyn som visas mellan offer och förövare, till förmån för de brottsliga. Den balansen måste ändras så att fokus ligger på att skydda potentiella offer genom att minska brottsligheten.

Multikriminalitet är en kriminell karriär som inte specialiserar sig på en brottstyp, utan innefattar flera sorters brott samt brott i olika svårighetsgrad. Inom den organiserade brottsligheten är multikriminalitet ett sätt att sprida riskerna och öka vinsterna.

Gångbrottslighet visar en hög grad av multi-kriminalitet hos medlemmarna, och samma medlem har ofta begått narkotikabrott, rån och våldsbrott. Enligt Europol finns en trend att den organiserade brottsligheten blir allt mera multikriminell.

Majoriteten av alla våldsbrott i Sverige begås av ett litet antal personer. Dessa är nästan uteslutande män som tidigt debuterar i våldsbrott, som har missbruksproblem, personlighetsstörningar och även medverkar i annan brottslighet. Av de 2,5 miljoner individer som ingick i en studie vid Sahlgrenska akademien i Göteborg dömdes 4 procent för minst ett våldsbrott. Av dessa totalt 93 642 individer var 26 procent dömda tre eller fler gånger, vilket innebär att 1 procent av gruppen (24 342 individer) stod för 63 procent av alla våldsbrott under studieperioden.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s00127-013-0783-y>

83% av alla brottsmisstänkta är mellan 16-49 år gamla (BRÅ).

https://www.scb.se/contentassets/096ea467b7594fb08c9b4fb6019eb004/rv0104_kd_2019_ss_20200331.pdf

Analys

Om 1% av befolkningen står för 63% av alla brott och vi sätter dem i fängelse, så blir vi av med 63 % av brottsligheten. Den grova våldsbrottsligheten hos unga ökar genom gängkriminaliteten, där startar många multikriminalitetsbanor. Om vi ger unga som begår allvarliga brott långa fängelsestraff tidigt, reducerar vi längden på deras brottsperiod och räddar många potentiella offer, samt minskar sannolikheten för att de kriminellas brottskarriär fortsätter.

Förslag

Genomför åtgärder som säkerställer att multi-kriminella hindras att fortsätta begå brott genom att de sitter längre i fängelse. En ökande strafftid för varje nytt brott kommer att begränsa de multikriminellas andel av brottsligheten och minska den totala brottsligheten radikalt.

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för

Attsats 1: att alla straffrabatter tas bort

Attsats 2: att straffsatserna (tiden i fängelse) per brott ökas då antal brott den kriminelle tidigare dömts för ökar

Danderyd 2021-02-19

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har länge verkat för att de flesta straffrabatter ska tas bort. Det är mycket problematiskt att personer får minskade straff i grova brott med motivering att ännu fler brott har begåtts.

Gällande den andra attsatsen bygger rättskipningen på att när man döms för ett straff ska dessa avtjänas och därefter har man sonat sitt brott och är åter fri att vistas och agera i samhället som alla andra. Att vid ett eventuellt återfall i kriminalitet ska tidigare avtjänade domar inte ligga den anklagade i fatet utan man ska dömas utifrån det brott man fälls för.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver problematiken med att en stor del av alla brott begås av en mycket liten del av befolkningen. Det gäller både våldsbrott, i enlighet med studien som motionären tar upp men kanske framför allt gängbrottslighet där multikriminella personer begår en rad olika brott och dessutom har brottslighet som huvudsaklig sysselsättning. Att låsa in dessa personer är helt avgörande för att ge brottsoffer upprättelse, skydda framtida brottsoffer, att straffa gärningen och för att kunna bryta en kriminell utveckling inom exempelvis ett kriminellt nätverk. Ska polisen få bukt med gängkriminaliteten behöver ledande figurer fängslas under lång tid. Av denna anledning har Kristdemokraterna länge drivit på för en förändring av i princip alla straffrabatter vi har i Sverige. Emellertid innebär inget av dem att alla straffrabatter försvinner. Det hade inneburit en alldeles för rigid straffrätt, där 15-åringar räknades som lika vuxna som 25-åringar, en ordning som vore djupt olycklig. Det skulle också innebära att det helt saknades förmildrande omständigheter, vilket skulle innebära att det blev svårare att på individuell basis bestämma det lämpligaste straffet. Motionären nämner att gängbrottslingar begår en stor del av brotten i Sverige, liksom de som återfaller i våldsbrott. Det är visserligen sant, men de står inte för all brottslighet. Tas alla straffrabatter bort finns få möjligheter att differentiera mellan i huvudsak laglydiga personer som lever ordnade liv men som av en eller anledning också begått ett brott och den som är i stora delar lever ett kriminellt liv och inte har för avsikt att förändra detta.

Återfallsrisken ska spela roll när påföljd ska utdömas. Den som har större risk för återfall ska dömas till fängelse i högre grad. Kristdemokraterna förordar också längre fängelsestraff på ett generellt plan. Återfallsrisken ska också påverka möjligheten till villkorlig frigivning. Kristdemokraterna anser att den som inte sköter sig i fängelset, deltar i missbruksprogram, studerar eller arbetar inte heller ska komma ifråga för villkorlig frigivning. Emellertid kan inte avtjänade domar för tidigare brott addera strafftid till straffet, då redan avtjänade straff måste betraktas som avtjänade. Det skulle också innebära en risk för dubbelbestraffning, att du i praktiken skulle dömas igen för ett redan avtjänat brott.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:40:

att anse motionen besvarad

02:41 Höj maxstraffet för våldtäkt

I dagens Sverige kan man få 6 års fängelse för våldtäkt, det är absolut den strängaste påföljden man kan få ifall man döms för våldtäkt. Vilket i många fall kan se ut som en ytterligare kränkning för offret, då offrets lidande efter en våldtäkt kan vara långvarigt. Då borde även maxstraffet höjas för att det ska märkas hur allvarligt straffet är.

I Sverige sker det över 20 000 våldtäkter, vilket är oerhört många och alldeles för många. Då kan straffvärdet ha betydelse för att brott ska minskas.

Därför ser jag hur värdefullt det är att lagstiftaren höjer maxstraffet för våldtäkt från 6 år till 11 år. För att få straffets signalvärde att höjas.

Därför yrkar jag på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att arbeta för att maxstraffet för våldtäkt ska höjas från 6 år till 11 år.

Umeå 2021-02-21

Robert Barkéus

Partidistriksårsmötet i Västerbottens yttrande:

Kristdemokraterna har länge varit drivande att straffen för grova sexualbrott och våldsbrott ska skärpas. Däremot är det inte politikens roll att utan utredning ge sig in i exakt straffmätning. Västerbottens partidistriksårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriksårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:43.

02:42 Höjt minimistraff för våldtäkt

I Sverige är våldtäkt ett mycket allvarligt straff, ett brott som många av oss blir mycket upprörda över. Under 2017 anmäldes omkring 22 000 sexualbrott, varav rubricerades som våldtäkt. I den Nationella trygghetsundersökningen uppger 6,4 procent att de utsattes för sexualbrott under 2017. Med det rätta, men tyvärr har inte straffen för dessa brott hängt med. Minimistraffet för våldtäkt är idag 2 års fängelse. Vilket är väldigt lågt, speciellt för ett brott som får sådana konsekvenser att offret integritet kränks på ett mycket allvarligt sätt. Där också livet efteråt kan bli mycket svårt och plågsamt.

Att samhället då har ett så lågt straff för ett brott som sätter så djupa sår i den som råkar ut för en våldtäkt är väldigt konstigt. För att då kunna sända tydliga och skarpa signaler också i straffpåföljden är oerhört viktigt.

Därför föreslår jag att Kristdemokraterna lägger förslag på att man höjer minimistraffet för våldtäkt från 2 år till 5 år för att på ett tydligare sätt signalerar hur allvarligt det här brottet är och hur oacceptabelt gärningen är.

Jag yrkar på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att presentera förslag på att höja minimistraffet för våldtäkt från 2 år till 5 år.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriksårsmötet i Västerbottens yttrande:

Kristdemokraterna har länge varit drivande att straffen för grova våldsbrott och sexualbrott ska skärpas. Däremot är det inte politikens roll att utan utredning ge sig in i exakt straffmätning. Västerbottens partidistriksårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriksårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:43.

02:43 Livstids fängelse för grov våldtäkt

Otryggheten och sexualbrotten ökar i det svenska samhället, vilket inger en osäkerhet hos människor när dem vistas ute på våra gator och torg. En osäkerhet som mycket oroväckande då Sverige har varit ett tryggt och säkert land. På flera platser i våra kommuner så väljer tjejer och kvinnor att hellre vara hemma än att vara ute. Då dem löper stor risk att utsättas för en grov våldtäkt där gärningsmännen blir alltmer våldsam och hänsynslös i våldet som dem utsätter brottsoffret för.

Men också arbetet som brottsoffret sedan måste genomgå för att kunna komma tillbaka till ett mer välmående tillstånd i dem fall det ens är möjligt. Då är det viktigt att samhället i stort sänder signaler till potentiella våldtäktsmän, att man riskerar att dömas till mycket långt fängelsestraff ifall man utför sina planer. Då måste också maxstraffet för grov våldtäkt höjas markant för att få en mer avskräckande effekt, sedan också visa hur allvarligt man ser på denna sort av kriminalitet i samhället. För att påvisa att den här sortens brott är avskryvärt då brottsoffrets liv kan riskeras av den här sortens gärningar

Därför yrkar jag på:

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för ett livstids straff för grov våldtäkt.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Kristdemokraterna har länge varit drivande att straffen för grova våldsbrott och sexualbrott ska skärpas. Däremot är det inte politikens roll att utan utredning ge sig in i exakt straffmätning. Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:41 till 02:43:

Motionären beskriver de problem med ökade sexualbrott som drabbats Sverige under de senaste åren. Den självrapporterade utsattheten har sedan 2014 ökat med 600 procent, en ökning som torde sakna motstycke i historien. Enligt den Nationella trygghetsundersökningen så motsvarar andelen som svarar att de utsatts för ett sexualbrott som begåtts genom tvång att 82 000 kvinnor utsattes 2019. Vågen av sexualbrott behöver stoppas och straffen skärpas.

Den senaste större skärpningen av lagarna som reglerar sexualbrott skedde 1 juli 2018. Då infördes bland annat den så kallade samtyckeslagen, ett oaktsamhetsansvar för vissa allvarliga sexualbrott, maxstraffet för grov våldtäkt och grov våldtäkt mot barn höjdes, det rättsliga skyddet för barn stärktes och kraven för vad som är att anse som en grov våldtäkt sänktes. Kristdemokraterna var pådrivande för att denna förändring skulle komma till stånd. Det var alliansregeringen som tillsatte utredningen som beslutade om utredningen för att införa samtyckeslagen. Kristdemokraternas uppfattning har dock varit att detta inte är tillräckligt. De flesta sexualbrott är inte grova våldtäkter, utan mindre grova brott. Därför har vi föreslagit att minimistraffet för våldtäkt ska vara tre års fängelse och att ett nytt brott ska införas: grovt sexuellt ofredande, som bland annat tar sikte på deras övergrepp i grupp som på senare år uppmärksammat i landet. Dessutom har vi drivit fram att straffen ska skärpas för sexuella

övergrepp och att straffen för sexualbrott ska ses över i skärpande riktning. Mot bakgrund av ovanstående anser partistyrelsen att motionerna ska anses besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:41:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:42:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:43:

att anse motionen besvarad

02:44 Ett officiellt sexförbrytarregister

Barn ska vara trygga i sin närmiljö, detta både runt hem och skola. Dömda gärningsmän kan leva i närheten av barn. Alla har rätt att skydda sina barn och om någon begår ett sexbrott emot barn ska de boende runt omkring vara medvetna om detta. Pedofili är obotbart. Fängelsedom botar inte pedofili. Det är dags att man skyddar barnen, inte brottslingen.

Attsats 1: att partiet lägger fram ett förslag för ett sexförbrytarregister när det handlar om brott mot barn

Göteborg 2021-02-07

Pernilla Hagman

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

I en rättsstat skall man ta hänsyn till offren, och där har vi i Sverige varit alldeles för svaga. Men samtidigt bygger rättsstatens principer på att en person som genomgått vård eller avtjänat sitt straff får möjlighet att komma tillbaka in i samhället. Rättssystemet måste hantera både offret och förövaren. Det är inte alltid så lätt då vi alla blir upprörda när vi ser brott mot barn eller sexualbrott där personer får sina liv förstörda. Men staten måste stå upp för rättsstatens principer även när det är tungt. Vi jobbar därför för att stärka stödet till de utsatta, skärpa straffen samt underlätta för att man återkommer i samhället som en laglydig medborgare.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionens syfte är att skydda barn som blir utsatta för sexualbrott, ett syfte partistyrelsen naturligtvis ställer sig bakom och som partiet länge arbetat med. Vi anser att brotten ska bestraffas hårdare och att den som sitter i fängelse ska tvingas genomgå behandlingsprogram. Behandlingsprogrammen behöver dock utvecklas och utvärderas. 2011 genomförde Staten beredning för medicinsk utvärdering en studie som drog slutsatsen att ”det finns en stor brist på kunskap om effektiva medicinska och psykologiska behandlingsmetoder för personer som begått sexuella övergrepp mot barn.”

Kristdemokraterna driver också frågan om att inrätta ett Nationellt kunskapscentrum för frågor om oönskad sexualitet och prevention av sexuellt våld som bland annat ska arbeta mot personer som begår sexualbrott mot barn. 2019 utvärderade Myndigheten för vårdanalys det arbete som av PrevenTell, hjälplinjen mot oönskad sexualitet. Utvärderingen visar att ANOVA, ett centrum för forskning, klinisk utredning och behandling inom andrologi, sexualmedicin och transmedicin vid Karolinska universitetssjukhuset, som driver bland annat PrevenTell uppfyller sitt syfte.

Myndigheten rekommenderar att ett Nationellt kunskapscentrum för frågor om önskad sexualitet och prevention av sexuellt våld inrättas och Kristdemokraterna har anammat den uppfattningen. Dessutom anser vi att försök med behandling av sexualbrottsling med kemisk kastrering som gjorts på Karolinska sjukhuset varit framgångsrika. Detta är ett arbete som behöver utvecklas.

Men precis som partidistriktet skriver bygger rättsstatens principer på den som avtjänat sitt straff ska kunna återinträda i samhället. Därför anser partistyrelsen inte att ett sexualförbrytarregister ska införas och anser att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:44:

att avslå motionen

02:45 Anonymt återfallsrisk-mot-barnregister för personal på dagis och/eller förskola.

Regeringens analys av FN:s (Barnkonventionen, 2018) lyder enligt följande: "Rättigheterna är unika för Barnkonventionen på så sätt att de är samlade och särskilt förtydligade. Det handlar om situationer där "vuxenvärlden" betar sig på ett sådant sätt att barnets integritet kränks och där beteenden från olika intressen hindrar att barn respekteras. Det grundläggande synsättet i Barnkonventionen är att barn skall respekteras, att barn också är människor med rättigheter, som kommer till uttryck på så sätt att samhället åläggs särskilda skyldigheter för att skydda barn där familjens skyddsnet inte räcker till."

Barn har alltså okränkbara rättigheter och är i speciellt behov av skydd. Varje sexbrott mot barn är därför ett absolut fullskaligt misslyckande från samhället.

Om en dömd diagnostiserad pedofil vägrar behandling i form av läkemedel eller kemisk kastrering, så bör den klassas som en person med risk för återfall. Och en pedofil med risk för återfall bör inte bo nära dagis eller förskola. Men eftersom man inte kan bestämma vart människor bor, så kan i alla fall skolans skyddsnet förlängas via ett återfallsrisk-motbarnregister.

Ett återfallsrisk-mot-barnregister är uppbyggt likt en enkel sökmotor som kan användas genom att man ser hur många antal dömda pedofiler som vägrar behandling och/eller är en risk för återfall, som bor inom 1 km radie från adressen där det finns dagis eller förskola. Sökmotorn upplyser alltså antal anonyma dömda pedofiler med återfallsrisk, men ingen information vem som sökmotorn ger utslag för eller på vilken adress. Den enda informationen detta register kan ge ut, är om någonstans, inom 1 km radie från en byggnad som driver verksamhet för barn, det bor en eller flera pedofiler.

Detta innebär att personal på dagis och/eller förskola kan ges anledning till att vara extra medvetna och uppmärksamma. Det kommer alltid, i alla tider, bo farliga pedofiler i närheten av barn men genom ett anonymt återfallsrisk-mot-barnregister förlänger vi samhällets skyddsnet. Det kan också innebära en skrämseffekt som avskräcker människor från att begå sexbrott mot barn i framtiden eller att inte bo nära dagis och/eller förskola.

Kristdemokraterna är alla familjers parti och ser människovärdet som absolut och okränkbart. Låt denna motion vara ett av många kliv till att främja barnens rätt till en trygg miljö.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för ett anonymt återfallsrisk-mot-barnregister som är tillgängligt enbart för personal inom verksamheter för barn.

Göteborg 2021-02-28

Pernilla Hagman

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Alla verksamheter som jobbar med barn är redan idag skyldiga att pröva anställda gentemot brottsregistret.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Precis som partidistriktet i Västra Götaland konstaterat förordar Skollagen att den som ska anställas inom skolverksamhet är skyldig att uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret, annars får personen inte anställas. Emellertid har regeringen nyligen luckrat upp lagen, något som Kristdemokraterna motionerat om ska återställas. Nu ska ett utdrag ur belastningsregistret endast visas upp, när det tidigare skulle ha lämnats in och arkiverats hos skolan. Mot detta lämnade bland annat Skolverket, flera kommuner och Barnombudsmannen kritik som regeringen inte hörsammade. Kristdemokraterna driver således en skarpare politik på detta område, men motionärens specifika förslag tror vi inte är vare sig lämpligt eller verkningsfullt.”

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:45:

att avslå motionen

02:46 ***-Motionen har dragits tillbaka-***

02:47 Personer dömda för sexualbrott mot barn

Inledning

Flera amerikanska delstater har infört att efter en dömd sexualbrottsling mot barn avtjänat sitt fängelsestraff inte har laglig rätt att uppehålla sig närmare än 610 meter (2000 ft) från en skola eller park där barn förväntas uppehålla sig. Att inte tillåta sexbrottslingar mot barn att uppehålla sig där barn förväntas tillbringa sin tid kan minska risken för nya brott. Brotten inkluderar fotografering av barn. Det bidrar också till en känsla av trygghet för både barn och deras anhöriga.

Källhänvisning <https://www.cga.ct.gov/2007/rpt/2007-r-0380.htm>

Med vänlig hälsning

Förslag

Attsats 1: att utreda möjligheten samt för- och nackdelar med att införa en lag som innebär att personer dömda för sexualbrott mot barn inte ska ha rätt att vistas i närheten av offentliga miljöer som inriktar sig mot barn som skolor, parker, äventyrsbadhus och inomhuslekparkar med mera.

Attsats 2: att utreda möjligheten samt för- och nackdelar med att införa en lag som innebär att personer dömda för sexualbrott mot barn inte ska ha rätt att uppehålla sig och kontakta barn på webbaserade forum som inriktar sig mot barn eller där många barn förväntas spendera tid som sociala medier, chatter, videodelningsplattformar (t.ex. youtube) med mera.

Norrköping 2021-01-31

Jonathan Stillman

Partidistriktsårs mötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårs mötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Nyligen beslutade riksdagen om möjligheten att införa tillträdesförbud i butik. Ett sådant förbud skulle kunna användas mot den som vanemässigt stjälar ut butiker. I samma utredning som tillträdesförbudet i butik diskuterades i presenterade också tillträdesförbud för bibliotek och badhus, för den som stör ordningen i respektive anläggning. Gällande badhus var motiven de sexuella trakasserier som förekommit, främst när grupper av unga killar trakasserat unga tjejer. Kristdemokraterna var pådrivande i denna process. Redan 2017 röstade riksdagen igenom ett tillkännagivande för att få detta till stånd. Detta tillkännagivande upprepade 2021 efter att regeringen inte agerat än. Kristdemokraterna driver också frågan om vistelseförbud, där person som döms för brottslighet kopplad till en viss plats ska kunna förbjudas från att vistas där. Det kan exempelvis handla om en person som tillhört ett kriminellt nätverk som säljer narkotika på en viss plats, eller en sexualbrottsling som agerat på en viss plats. Även detta har riksdagen tillkännagett för regeringen.

Mot bakgrund av ovanstående nuvarande politik anser partistyrelsen att ett logiskt nästa steg är att bifalla motionärens förslag. Sexualbrott som begås mot barn måste vara samhällets yttersta prioriteringar. Kontaktvägarna för de som begår sådana brott måste spärras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:47:

att anta motionen

02:48 Straff för allvarliga och/eller grova sexualbrott mot barn samt pedofili ska inkludera behandling eller fotboja.

Regeringens analys av FN:s (Barnkonventionen, 2018) lyder enligt följande: ”Rättigheterna är unika för Barnkonventionen på så sätt att de är samlade och särskilt förtydligade. Det handlar om situationer där "vuxenvärlden" betar sig på ett sådant sätt att barnets integritet kränks och där beteenden från olika intressen hindrar att barn respekteras. Det grundläggande synsättet i Barnkonventionen är att barn skall respekteras, att barn också är människor med rättigheter, som kommer till uttryck på så sätt att samhället åläggs särskilda skyldigheter för att skydda barn där familjens skyddsnet inte räcker till.”

Därför, om en människa, redan när den överväger att begå ett allvarligt sexbrott mot ett barn, bör den vara fullt medveten om att samhället i så fall kommer att agera kraftfullt. Straff bör i slutet, innehålla en utredning där läkare och psykologer bedömer hur stor risken är för återfall och huruvida behandling krävs. Utredningens rekommendation för behandling ska vara tvingande. Behandling kan vara exempelvis vara via samtalsterapiin läkemedel och/eller kemisk kastrering.

Om personen i fråga skulle vägra att genomgå, eller aktivt delta i, den aktuella behandlingen, så ska straffet utökas till att förövaren ska bära fotboja. Förövaren ska även vara medveten om att såväl mobil som datorer ska kunna genomsökas under oanmälda tillfällen även efter avtjänat straff. Att i straffsatsen även inkludera bärandet av en fotboja kan dessutom förmå gärningsmän att acceptera behandling och få den hjälp de behöver, samt skydda barnen i samhället.

Vi vill därför se en översyn av straffsatsen gällande sexualbrott mot barn samt pedofili, som i Brottsbalken 6 kap anses vara allvarliga och/eller grova, exempelvis;

- Sexuellt utnyttjande av barn
- Kränkande sexuella handlingar mot barn
- Våldtäkt mot barn
- Sexuell exploatering av barn
- Sexuell posering av barn
- Barnpornografibrott

För att varje barn ska kunna bo och växa upp i en trygg miljö, skyddad av FN:s Barnkonvention och Sveriges rättssystem, så måste deras speciella behov av skydd tas på fullt allvar av samhället. Det kommer tyvärr troligtvis alltid att finnas pedofiler runt omkring oss som utgör ett hot mot barns trygghet. Kristdemokraterna är alla familjers parti och ser människovärdet som absolut och okränkbart, givetvis gäller även detta våra barn, som ofta är bland de mest utsatta.

Låt denna motion vara ett ytterligare krafttag för att främja barnens rätt till en trygg miljö och uppväxt.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att göra en översyn i syfte att genomföra straffskärpningar rörande sexualbrott mot barn samt pedofili.

Attsats 2: att inkludera behandling i straff rörande sexualbrott mot barn samt pedofili.

Attsats 3: att inkludera fotboja, vid nekande av behandling, i straff rörande sexualbrott mot barn samt pedofili.

Göteborg 2021-02-28

Pernilla Hagman samt David Ranstam Lega

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Motionen tar upp några av de mest vedervärdiga brotten som begås. Genom en kombination av straffskärpningar och behandlingar kan återkommande brott minskas och det preventiva signalvärdet stärkas.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärernas beskrivning av problemen. Den som begår sexualbrott mot barn drabbas av för låga straff. Genomsnittstraffet för brott som utnyttjande av barn för sexuell posering, sexuellt utnyttjande av barn och sexuellt övergrepp av barn är alla bara strax över ett år. Genomsnittstraffet för barnpornografibrott och grovt barnpornografibrott är under ett års fängelse. Det anser inte partistyrelsen är rimligt. Kristdemokraterna har också motionerat i flera år om att skärpa straffen för sexualbrott, sexualbrott mot barn och barnpornografibrott. Dessutom anser vi att det sistnämnda brottet ska byta namn till dokumenterade sexuella övergrepp på barn och flyttas till brottsbalken 6 kapitel för sexualbrott, istället för att som idag anses vara ett brott mot allmän ordning. I detta får första att-satsen anses vara besvarad.

Att sexualbrottslingar ska genomgå behandling för att motverka återfall i brott är en åsikt partistyrelsen delar med motionärerna. 2011 genomförde Statens beredning för medicinsk utvärdering en studie som drog slutsatsen att ”det finns en stor brist på kunskap om effektiva medicinska och psykologiska behandlingsmetoder för personer som begått sexuella övergrepp mot barn.” Det är uppenbart att det behövs mer forskning på området och Myndigheten för vårdanalys utvärderade 2019 det arbete som bedrivs av PrevenTell, hjälplinjen mot oönskad sexualitet. Utvärderingen visar att ANOVA, ett centrum för forskning, klinisk utredning och behandling inom andrologi, sexualmedicin och transmedicin vid Karolinska universitetssjukhuset, som driver bland annat PrevenTell uppfyller sitt syfte. Myndigheten rekommenderar att ett Nationellt kunskapscentrum för frågor om oönskad sexualitet och prevention av sexuellt våld inrättas. Partistyrelsen delar den uppfattningen. På Karolinska har också ett forskningsprojekt genomförts där 50 pedofiler deltagit i en medicinsk behandling, som gett goda resultat. Partistyrelsen anser att det bör göras utökade försök med detta och har tidigare föreslagit detta. Vi anser därmed motionens andra attsats besvarad.

Partistyrelsen har inte tidigare tagit ställning till frågan om fotboja för den som vägrar behandling. Däremot anser partistyrelsen att villkorlig frigivning inte ska förekomma i sådana fall. Men vi anser, precis som motionärerna att det är rätt väg att gå. Partistyrelsen vill därför anta den tredje attsatsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:48:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

02:49 Motverka grooming och sexuella trakasserier mot barn och ungdomar på internet och i sociala medier

Bakgrundsbeskrivning

Grooming är ett fenomen där mestadels vuxna människor tar kontakt med barn och ungdomar i utnyttjande syfte, på internet och i sociala medier, t.ex. Snapchat, Tik Tok. Men även mellan ungdomar och mellan barn förekommer det sexuella trakasserier och hot på nätet. Grooming kan beskrivas som antingen förberedelse till sexuella övergrepp eller genomförda sexuella övergrepp på barn och ungdomar. Dessa övergrepp kan vara både fysiska och icke fysiska. Enligt en rapport från BRÅ uppger nästan var fjärde ung tjej att de blivit utsatta för någon form av sexualbrott. Barnen och ungdomarna blir manipulerade och utsätts för sexuella övergrepp på nätet, t.ex. sexuella trakasserier och hot som skrivs i olika chatsammanhang, eller att barnet/ungdomen luras att skicka bilder eller filma sig själv.

Tekniken som finns idag underlättar nya former av övergrepp på internet. Grooming sker till stor del på internet, där man behöver iaktta vissa särskilda åtgärder för att skydda barn och ungdomar för att inte bli utsatta. Många av våra sociala media forum har en åldersgräns för att skydda barnen, t.ex. Tik Tok har 13 år, men många barn under åldersgränserna har tillgång till dessa sociala forum och plattformar. Grooming sker till stor del genom meddelanden på internet. De flesta barn som växer upp nu har mer eller mindre sedan de är små befunnit sig i en digital värld. Barn idag skiljer oftast inte på den digitala och den "vanliga världen", det är en åtskillnad som äldre generationer gör. För dagens barn och ungdomar händer allt bara i livet som helhet, om det är på skolgården eller i chatten spelar mindre roll.

Den digitala världen bjuder dock både på andra möjligheter men även andra risker. Därför är det viktigt att föräldrar har kunskap och insyn i vad deras barn och ungdomar gör på internet och i sociala medier. I principprogrammet står det att; att vara förälder är den mest ansvarsfulla uppgift man kan ha.

Motivering

Barn och ungdomar är vårt samhälles framtid, vi behöver göra allt för att skydda barn och ungdomar från sexuella övergrepp och hot på internet och i olika sociala forum. Barn och ungdomar skall få växa upp i ett tryggt samhälle, som går att lita på. Barn och ungdomar som utsätts för grooming och sexuella övergrepp får förstörd självbild och självkänsla och riskerar att få psykiska men som kan kvarstå länge i deras liv, samt en försämrad tillit till vuxna. Det är viktigt att arbeta förebyggande och förhindra barn och ungdomars exponering för vuxnas sexuella kontakter och övergrepp på internet och i sociala medier.

Vi föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att i samarbete med kommun- och regionpolitiska rådet verka för att föräldrar erbjuds föräldrautbildning om sociala medier samt olika plattformar på internet, där barn och ungdomar ofta vistas, och kunskap om grooming och sexuella övergrepp.

Attsats 2: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att utreda och eventuellt höja straffsatserna för sexualbrott mot barn och ungdomar.

Attsats 3: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att Polismyndigheten får utökade resurser att utreda sexualbrott på nätet mot barn och ungdomar.

Attsats 4: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att företag som tillhandahåller plattformar på sociala medier genomför en skärpning av interna policys angående grooming och sexuella övergrepp mot barn och ungdomar, samt krav på dessa företag att de utökar sitt samarbete med Polismyndigheten.

Örebro 2021-02-22

Erica Gidlöf samt Maria Söderberg

Partidistriksårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionärerna lyfter viktiga och aktuella frågor. Att som ung bli utsatt på nätet för grooming, sexuella trakasserier eller näthat är ett växande problem. De unga befinner sig oftare än andra på internet och exponeras i högre utsträckning för risken att bli illa behandlad. För unga idag finns ingen skillnad mellan att vara ”offline” eller ”online”, världarna går in i varandra.

Detta innebär att den som är utsatt aldrig kommer undan, förövaren är ständigt närvarande i mobiltelefonen eller datorn (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor). Motionärerna vill att föräldrar ska erbjudas föräldrautbildning om sociala medier och olika plattformar på internet där unga finns. Ett exempel där detta startat är i Karlskoga. För att motverka hot och hat på nätet har Karlskoga kommun i samverkan med stiftelsen Lets Make Love Great Again, startat ett pilotprojekt, Nätpolarna. Nätpolarna kommer arbeta med experter inom området bland annat Maria Dufva för att ta fram riktade utbildningsmaterial till alla skolor i Karlskoga kommun, som är inriktade på just den skolans problematik. Utbildningar kommer genomföras under varje termin för alla elever i grundskolan samt deras vårdnadshavare.

Utöver det kommer även skolpersonal, fritidsledare och personal från socialtjänsten erbjudas utbildning för att stärka deras kompetens inom nätrelaterade frågor. Utöver utbildningsinsatser kommer Nätpolarna arbeta stödande mot skolor, samverka med polis, nätvandra mm. Motionärerna vill vidare att straffsatserna för sexualbrott mot barn och ungdomar ska ökas, samt att polismyndigheten ska få utökade resurser för att utreda sexualbrott på nätet mot barn och unga. Kristdemokraterna verkar idag för att straffsatserna för bland annat sexualbrott ska öka. De som begår brott ska bli straffade och brottsoffren ska få en möjlighet att återvinna tryggheten. Straffen ska stå i proportion till brottet så att brottsoffret får upprättelse. Kristdemokraterna vill även att preskriptionstiden gällande sexualbrott mot barn ska avskaffas, så att brotten kan åtalas oavsett hur lång tid det gått. Kristdemokraterna verkar även idag för att polisen ska få mer resurser. Kristdemokraterna satsar 250 miljoner kronor 2021 och 1210 miljoner kronor 2022, utöver regeringen. Vi arbetar vidare för att locka tillbaka och återrekrytera poliser som är på väg att sluta eller har slutat. Kristdemokraterna kan dock tydliggöra att de insatser som riktas mot polisen också ska stärka polisens insatser mot nätrelaterade brott. Kristdemokraterna arbetar för att stärka polisens resurser för att motverka brott och stärka det förebyggande arbetet på olika sätt för att öka tryggheten för våra barn och unga.

Partidistriksårsmötet i Örebro län beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:50.

02:50 Motverka grooming och sexuella trakasserier mot barn och ungdomar på internet och i sociala medier

Grooming är ett fenomen där mestadels vuxna människor tar kontakt med barn och ungdomar i utnyttjande syfte, på internet och i sociala medier, t.ex. Snapchat, Tik Tok. Men även mellan

ungdomar och mellan barn förekommer det sexuella trakasserier och hot på nätet. Grooming kan beskrivas som antingen förberedelse till sexuella övergrepp eller genomförda sexuella övergrepp på barn och ungdomar. Dessa övergrepp kan vara både fysiska och icke fysiska. Enligt en rapport från BRÅ uppger nästan var fjärde ung tjej att de blivit utsatta för någon form av sexualbrott. Barnen och ungdomarna blir manipulerade och utsätts för sexuella övergrepp på nätet, t.ex. sexuella trakasserier och hot som skrivs i olika chatsammanhang, eller att barnet/ungdomen luras att skicka bilder eller filma sig själv. Tekniken som finns idag underlättar nya former av övergrepp på internet. Grooming sker till stor del på internet, där man behöver iaktta vissa särskilda åtgärder för att skydda barn och ungdomar för att inte bli utsatta. Många av våra sociala media forum har en åldersgräns för att skydda barnen, t.ex. Tik Tok har 13 år, men många barn under åldersgränserna har tillgång till dessa sociala forum och plattformar. Grooming sker till stor del genom meddelanden på internet. De flesta barn som växer upp nu har mer eller mindre sedan de är små befunnit sig i en digital värld. Barn idag skiljer oftast inte på den digitala och den "vanliga världen", det är en åtskillnad som äldre generationer gör. För dagens barn och ungdomar händer allt bara i livet som helhet, om det är på skolgården eller i chatten spelar mindre roll. Den digitala världen bjuder dock både på andra möjligheter men även andra risker. Därför är det viktigt att föräldrar har kunskap och insyn i vad deras barn och ungdomar gör på internet och i sociala medier. I principprogrammet står det att; att vara förälder är den mest ansvarsfulla uppgift man kan ha.

Barn och ungdomar är vårt samhälles framtid, vi behöver göra allt för att skydda barn och ungdomar från sexuella övergrepp och hot på internet och i olika sociala forum. Barn och ungdomar skall få växa upp i ett tryggt samhälle, som går att lita på. Barn och ungdomar som utsätts för grooming och sexuella övergrepp får förstörd självbild och självkänsla och riskerar att få psykiska men som kan kvarstå länge i deras liv, samt en försämrad tillit till vuxna. Det är viktigt att arbeta förebyggande och förhindra barn och ungdomars exponering för vuxnas sexuella kontakter och övergrepp på internet och i sociala medier.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att föräldrar erbjuds föräldrautbildning om sociala medier samt olika plattformar på internet, där barn och ungdomar ofta vistas samt utbildning om grooming och sexuella övergrepp.

Attsats 2: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att bilda opinion för att företag som tillhandahåller plattformar för sociala medier, ska skärpa sina interna policys för att motverka grooming och sexuella övergrepp mot barn och ungdomar på nätet.

Stockholm 2021-04-24

Sarah Havneraas, Eva Wallin, Aase Jönsson, Erica Gidlöf samt Maria Söderberg

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundets yttrande:

Grooming är ett fenomen som tyvärr ökat de senaste åren. Motionen tar upp ett angeläget och aktuellt ämne. KD-K har uppmärksammat detta och redan 2015 lade förbundet en motion till Kristdemokraternas riksting.

KD-K konstaterar i likhet med motionärerna att groomingen ökar. Barn och unga utsätts ständigt på nätet och många far illa. Föräldrar och vårdnadshavare har ansvar för att skydda sina barn. I detta fall kan det vara svårt och vi sympatiserar med motionärernas intention om föräldrautbildning i dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:49 till 02:50:

Motionärerna beskriver ett allvarligt och ökande problem: Sexuella övergrepp på internet och sociala medier. Partistyrelsen instämmer i problembilden och att den behöver åtgärdas. Barn, och vuxna, ska vara fredade från övergrepp digitalt på såväl som i "verkligheten", även om skiljelinjerna däremellan som motionärerna skriver blir allt svårare att urskilja. Tröskeln för att begå övergrepp på sociala medier och andra delar av internet tycks lägre än de är i den verkliga världen. Detta inte bara sexuella övergrepp utan även hot och grova förolämpningar, hets mot folkgrupp och andra hatiska kommentarer. Spridningen kan också bli mycket värre. Bilder och filmer kan spridas över hela världen och den som vill begå övergrepp kan nå många fler offer på betydligt kortare tid. Brotten måste alltså tas på allvar, betydligt mer så än idag. Normen att anmäla brott som begås på internet är svagare än brott som bevittnas i verkliga livet. Det måste också förändras. Därför är det positivt att föräldrar utbildas i vad som pågår på nätet. Har vuxna ingen insyn i vad barn sysslar med blir det svårare att överföra goda värderingar till dem och barnens värld kan lätt bli sin egen, med egna regler. Barn behöver tydliga gränser och rätt värderingar och normer överförs. Partistyrelsen ser därför positivt på förslaget att föräldrar ska erbjudas utbildning i sociala medier och andra plattformar, för att kunna motverka övergrepp som pågår där. Som partidistriktet skriver finns redan en del projekt kring detta runt om i landet. Dessa bör utvärderas och resultatet stå mall för rekommendationer i kommuner runt om i landet. Sociala medie-företag behöver också skärpa sin tillsyn av sina användare. Även om det inte är företagets ansvar att lösa eller förebygga brott kvarstår faktumet att det är på plattformar som det är oerhört svårt att avstå som många brott begås. De internationella jättarna är också svårare att avkräva ansvar från än exempelvis om någon trakasserats på en skola, då föräldrar och myndigheter som upptäcker detta kan identifiera både gärningsmän, vittnen liksom lärare och rektorer som inte märkt eller agerat, för att nämna ett exempel. Därmed inte sagt att sociala medie-företag inte hjälper polisen att agera mot brott, men partistyrelsen menar att precis som att allvaret i brott som begås på nätet måste uppvärderas, så måste också ansvaret som olika företag tar uppvärderas. Europol har tillsammans med flera medlemsstaters polisorganisationer, däribland Sverige, ett utvecklat samarbete med internationella nätoperatörer, kreditkortsföretag och ett antal NGO för att förhindra sexuellt utnyttjande av barn. Motion 02:49 fjärde att-sats bör därför anses besvarad.

Kristdemokraterna verkar idag för att höja straffen för sexualbrott mot barn och för att polisens budget ska öka. Vi var det första partiet som lanserade och presenterade en finansiering för 10 000 fler poliser och vi har konsekvent satsat mer pengar på polisen än regeringen. Dessa pengar skulle självfallet innebära ökade resurser för polisen att satsa på sexualbrott på nätet. Vi har dessutom presenterat en specialsatsning mot just sexualbrott på nätet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:49:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:50:

att anta motionen

02:51 Förändring av nödvärnsrätten så att den blir reell

Rättsstaten finns till för att skydda hederliga medborgare, men polisen räcker i praktiken inte till. Därför har rätten att värna sig själv, andra och egendom kommit att bli allt viktigare.

Nödvärnsrätten har dock genom rättspraxis kommit att bli så inskränkt att den inte har någon reell innebörd. Utan vare sig hjälp från polisen eller rätt att försvara sig återstår för hederliga medborgare endast att bli brottsoffer. Rättspraxis säger att motstånd genom våld måste vara proportionellt, trots att den som utsätts för våld inte kan förväntas ha den kompetens som krävs för att rätt bedöma situationen och som krävs för att utöva exakt lika mycket våld som den som angriper.

Exemplen är otaliga. Det här är ett av de mest uppmärksammade under senare år:

"Fängelse för gårdsägare som skjutit ihjäl inkräktare – trots 'omfattande nödvärnsrätt", Dagens juridik, 2020-04-27

Lagstiftningen måste vara sådan att den som avser att begå eller begår brott mot enskild måste ta med i beräkningen att möjligheten till ingripande från brottsoffer eller omgivning är påtaglig, lagsanktionerad och långtgående.

Det är hög tid att vi slutar döma brottsoffer, som försöker att freda sig själva, andra och egendom.

Attsats 1: att nödvärnsrätten utvidgas så att den blir reell.

Stockholm 2021-02-14

Saso Tircevski samt Tomas Evaeus

Partidistriksårs mötet i Stockholms stads yttrande:

Svensk nödvärnsrätt utgår ifrån att den som utsätts för ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp har rätt att försvara sig med våld så länge detta våld inte är uppenbart oförsvarligt.

Ytterst avgörs vad som har varit att betrakta som en straffri nödvärnssituation av domstol (i praktiken dock oftast redan på förundersökningsstadiet av åklagare). Enskilda rättsfall, som det motionen refererar till, behöver diskuteras i perspektivet av om de kan visa på saker som kan behöva förbättras i svensk nödvärnsrätt. Inte minst när det gäller var gränserna går för hur allvarligt ett brottsligt angrepp ska behöva uppfattas för att det ska vara straffritt med stöd av nödvärnsbestämmelserna att möta det med uppsåtligt dödligt våld (som skedde i det aktuella rättsfallet). I svensk rätt är det dock inte så att den som hamnar i en nödvärnssituation måste ha förmågan att beräkna exakt hur mycket våld som får användas. Rätten till att vid angrepp kunna använda allt våld som inte

är uppenbart oförsvarlig, syftar faktiskt till det motsatta. Med detta sagt så förtjänar alltså nödvärnsrätten hela tiden att diskuteras. Motionen bidrar till den nödvändiga diskussionen. Oaktat att möjliga brister i svensk lagstiftning och praxis inte specifikt kan härledas till att den nuvarande lagstiftningen "inte är reell". Olika förändringar av den nuvarande svenska lagstiftningen (som är drygt 60 år gammal) kan mycket dock mycket väl vara motiverade. Som en del i en politik som ska göra Sverige tryggare och säkrare. Då förstås parallellt med att den enskilde alltid ska kunna räkna med rättsväsendets både akuta och mer långsiktiga stöd, om man utsätts för brott.

Partidistriksårs mötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:53.

02:52 Reformera Nödvärnsrätten

Rätten att försvara sig själv när ens rättigheter blir kränkta – den så kallade nödvärnsrätten – är en fråga som innehåller svåra avvägningar. Å ena sidan är det självklart att den som blir utsatt för brott har rätt att försvara sig. Å andra sidan är det minst lika självklart att våldet inte ska vara

grövre än nöden kräver.

I svensk lagstiftning 24 kap. 1 § brottsbalken nämns fyra tillfällen där rätten till nödvärn är för handen:

1. ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp på person eller egendom,
2. den som med våld eller hot om våld eller på annat sätt hindrar att egendom återtas på bar gärning,
3. den som olovligen trängt in i eller försöker tränga in i rum, hus, gård eller fartyg, eller
4. den som vägrar att lämna en bostad efter tillsägelse"

Det kanske mest omdiskuterade är det förstnämnda – när det endast rör sig om en "överhängande" risk för att man ska bli utsatt för brott.

Det finns många exempel på svenska rättsfall där brottsoffret har blivit straffat för att ha försvarat sig mot en förövare.

I anglosaxisk lagstiftning finns begreppet Castle Doctrine ("Mitt hem är min borg"). Att man har rätt att skydda sig mot en angripare i främst sitt hem, men även på sin mark/fordon. Och man får använda den graden av våld som krävs för att skydda sig själv och sin familj.

I svensk lagstiftning måste motvåldet alltid vara proportionellt mot den givna situationen, vilket alltför ofta leder till att offret straffas om man eskalerar läget. Något som förövare kan utnyttja genom att själva kunna sätta våldsnivån och på detta sätt underminera offrets möjlighet att både fysisk och legalt försvara sig.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attstats 1: Att reformera den svenska nödvärnsrätten i riktning mot Castle Doctrine, där kravet på offrets motvåld inte måste vara proportionellt mot förövarens våld.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Vi förstår motionärens intentioner med uttrycket "min hem är min borg" och att du idag riskerar att dömas till fängelse om du försvarar dig själv och din egendom mot kriminella. Detta är en fråga vi behöver jobba vidare med, där den som försvarar sig idag behandlas likadant som angriparen. Där fall innebär att den som försvarat sig vid exempelvis en inbrotts- och misshandelssituation anhålls misstänkt för grov misshandel, precis som inkräktaren misstänks för misshandel och olaga hot. Detta är något vi rent lagstiftningsmässigt anser måste jobbas vidare med. Men att gå så långt som innebörden av Castle Doctrine vore att ta det ett steg för långt anser partidistriktsstyrelsen, där det innebär att det blir lagligt att döda.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:53.

02:53 Stärk nödvärnsrätten

Rättsstaten finns till för att skydda hederliga medborgare, men polisen räcker i praktiken inte till. Därför har rätten att värna sig själv, andra och egendom kommit att bli allt viktigare.

Nödvärnsrätten har dock genom rättspraxis kommit att bli så inskränkt att den inte har någon reellt innebörd. Utan vare sig hjälp från polisen eller rätt att försvara sig återstår för hederliga medborgare endast att bli brottsoffer. Rättspraxis säger att motstånd genom våld måste vara proportionellt, trots att den som utsätts för våld inte kan förväntas ha den kompetens, som krävs för att rätt bedöma situationen och som krävs för att utöva exakt lika mycket våld som den som angriper.

Exemplen är otaliga. Det här är ett av de mest uppmärksammade under senare år:

- "Fängelse för gårdsägare som skjutit ihjäl inkräktare – trots 'omfattande nödvärnsrätt'",

Dagens juridik, 2020-04-27

Lagstiftningen måste vara sådan att den som avser att begå eller begår brott mot enskild måste ta med i beräkningen att möjligheten till ingripande från brottsoffer eller omgivning är påtaglig, lagsanktionerad och långtgående.

Det är hög tid att vi slutar döma brottsoffer, som försöker att freda sig själva, andra och egendom.

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för att:
stärka nödvärnsrätten.

Trosa 2021-02-04

Tomas Evaeus

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Bifall

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:51 till 02:53:

Enligt lagen får en person använda nödvärn när brottsligt angrepp på person eller egendom påbörjats eller är överhängande. Detsamma gäller om någon hindrar en person som återtar sin egendom. Det är också nödvärn om handlingen riktas mot någon som olovligen trängt in i eller försöker tränga in i rum, hus, gård eller fartyg och om någon vägrar att lämna en bostad efter tillsägelse.

Omständigheterna för när nödvärn får användas anser partistyrelsen är relativt klara och tillräckligt vidsträckta i lagstiftningen.

Den andra frågan är vilket typ av handling som ska vara tillåten vid nödvärn. Lagtexten säger att gärningen inte får vara uppenbart oförsvarligt (24 Kap. 1 § BrB). Även denna formulering i lagtexten ger brottsoffret relativt vidsträckt befogenhet att försvara sig själv, någon annan eller egendom.

Även när den som försvarar sig begått handlingar som är uppenbart oförsvarliga kan den frias från ansvar förutsatt att omständigheterna var sådana att han eller hon svårligen kunde besinna sig. (24 kap. 6 § BrB). Så kallad nödvärnsexcess.

Lagstiftningen kan vid en första anblick förefalla generöst utformad för den som försvarar sig eller ingriper vid pågående brott. I praktiken har dock tillämpningen kommit att bli mindre fördelaktig för dem som utövar nödvärn.

Partistyrelsen anser därför att en översyn behöver ske av nödvärnsrätten i syfte att stärka den

rättsliga ställningen för den som utövar den. Behövs det kan en sådan översyn också innefatta förslag om förändrad lagstiftning för att åstadkomma ett tydligt steg bort från den praxis som kommit att gälla kring nuvarande lagstiftning.

Partistyrelsen vill inte binda upp en framtida ståndpunkt kring rättsliga begrepp som ”reell nödvärnsrätt” och ”Castle Doctrine” även om den instämmer i motionärernas övergripande resonemang.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:51:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:52:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:53:

att anta motionen

02:54 Låt allmänna arvsfonden betala uteblivna skadestånd till brottsoffer

Allmänna Arvsfonden är en institution som allt sedan 1928 tar hand om medel från dödsbon som inte har någon arvinge, det vill säga när det varken finns någon laglig arvinge eller ett testamente. Fonden förvaltas av Kammarkollegiet och har tillgångar på runt 10,2 miljarder kronor (2019). Enligt gällande bestämmelser ska 10% av tillförda medel tillföras kapitalet, resten delas ut. För perioden 2015-2019 har de utdelningsbara medlen uppgått till omkring 1,2 miljarder kronor per år.

Enligt gällande lag ska de utbetalade medlen användas till att främja verksamhet av ideell karaktär för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. De senaste åren har fonden emellertid haft svårt att hitta avsättning för sina medel. Utdelningarna har legat på omkring hälften av det utbetalningsbara beloppet. Ett antal granskningar från såväl Statskontoret som media har också föranlett kritik. Arvfondsdelegationen som tar besluten om att dela ut medel är sällan fulltalig vid sina beslut. Därtill finns en uppsjö exempel där fondens medel utbetalats utan krav på att verksamheten redovisas, eller där uppföljningen varit bristfällig. Många av projekten är därtill uppenbart skruvade enbart för att passa syftet med fondens medel.

Det kan diskuteras om Arvsfonden alls fyller det syfte den från början var tänkt att fylla. Oaktat detta finns det betydligt bättre sätt att använda fondens ideella medel. Ett sådant skulle vara att nyttja fondens medel för att säkerställa att brottsoffer får de skadestånd de rätteligen tilldömts. Många brottsoffer som tilldelats skadestånd får vänta orimligt länge eller helt blir utan ersättning till följd av att gärningsmannen helt enkelt inte kan betala. Den som inte får ersättning kan i vissa fall få ersättning från sin hemförsäkring eller från staten, så kallad brottsskadeersättning. Det är dock inte säkert att brottsskadeersättningen är i paritet med det skadestånd som rätten tilldömt brottsoffret. I fall där gärningsmannen godtagit ett högre utdömt skadestånd än vad som följer av praxis kommer brottsskadeersättningen sättas ned. För att säkerställa att fler får fullt skadestånd bör delar av Allmänna arvsfondens medel användas till förmån för brottsoffer. Som huvudregel bör fonden betala det skadestånd som fastställts i domstol utan nedsättning. Fonden ska därefter ges rätt att återkräva ett förskotterat skadestånd från gärningsmannen.

Kristdemokraterna bör mot denna bakgrund verka för

Attsats 1: att lagstiftningen som styr Allmänna arvsfondens ändamål och styrning ses över

Attsats 2: att användningen av Allmänna arvsfondens medel utökas till att också omfatta förskotterad utbetalning av skadestånd från gärningsmän som saknar medel att betala ett utdömt skadestånd

Attsats 3: att Allmänna arvsfonden får rätt att kräva tillbaka ett förskotterat skadestånd av gärningsmannen

Danderyd 2021-02-19

Stefan Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Allmänna arvsfonden har haft betydelse för flera generationer svenskar. Sedan starten 1928 har fonden bidragit till att utveckla samhället på flera olika sätt. Exempelvis startade Friends och Självordslinjen som arvsfondsprojekt. Att se över lagstiftningen, utöka uppdraget, styrningen och anpassa användningen av medel till att omfatta förskotterad utbetalning av skadestånd från gärningsmän som saknar medel och samtidigt återkräva detta förskotterade skadeståndet av gärningsmannen ser partidistriktet i Stockholms län positivt på.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:56.

02:55 Se till att brottsoffer verkligen får ut skadestånd

Efter att ha blivit utsatta för brott och gått igenom en rättsprocess, väntar för många brottsoffer en tredje påfrestning: att få ut det skadestånd de har rätt till.

Om den dömda gärningspersonen inte betalar måste brottsoffer söka hjälp hos Kronofogden att driva in skulden, men utan garanti för framgång. Enligt en sammanställning som redovisades i SVT 2019 fick Kronofogden under året dessförinnan in 13 239 mål där den brottsutsatta behövde hjälp att driva in skadestånd. Men bara 3 963 betalades in.

När skadestånd inte betalas ut kan brottsoffret också söka brottsskadeersättning från Brottsoffermyndigheten, alternativt få ersättning via försäkringsbolag. Regeringen har med hänvisning till det senare motsatt sig reformer på området.

Bristerna med dagens system är dock uppenbara. Ansvaret hamnar alldeles för tungt på brottsoffret, som efter avslutad process inte ens har något biträde som vet vilka möjligheter som står till buds och kan driva ärendet åt brottsoffret. Juridisk rådgivning enligt rättshjälpslagen är begränsad till två timmar och att brottsoffrets årsinkomst understiger 260 000 kronor.

Skadeståndets symbolik som gottgörelse går dessutom förlorad när stat eller privata företag träder in och betalar.

Och det finns inga tillförlitliga uppgifter om hur många skadeståndsberättigade som i slutänden verkligen får skadestånd. Brottsoffermyndigheten skriver i sin årsredovisning 2019: "Ett grundläggande problem när det gäller att värdera antalet inkomna ansökningar om brottsskadeersättning är att Brottsoffermyndigheten inte kan ta fram uppgifter om hur många brottsoffer som skulle kunna ha rätt till brottsskadeersättning. Sådan statistik skulle kräva dokumentation och redovisning av uppgifter hos andra myndigheter och försäkringsbolag. Den potentiella målgruppens storlek är därför okänd."

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: Att uppdra åt partistyrelsen att ta fram förslag på hur man kan underlätta för brottsoffer att få ut det skadestånd de har rätt till, med vidmakthållande av principen att

förövaren ska gottgöra brottsoffret

Attsats 2: Att uppdra åt partistyrelsen att verka för en heltäckande statistik på området, som kan användas för att identifiera systembrister och förhindra att brottsoffer går utan skadestånd

Mönsterås 2021-02-19

Chatrine Ahlgren

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären lyfter problemet med att runt en tredjedel av alla brottsoffer inte får ut det utdömda skadeståndet. Att ha blivit utsatt för ett brott är en kränkning. En fällande dom gentemot förövaren är en viktig del i brottsoffrets upprättelse, men om ett utdömt skadestånd aldrig kommer brottsoffret till del haltar systemet. Det är allvarligt att detta sker i så stor omfattning. Partidistriktsårsmötet instämmer i motionärens resonemang.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:56.

02:56 Domstolar ska åläggas att omgående betala ut utdömt skadeståndsbelopp till brottsoffer

Bakgrund

I dag får brottsoffer, visserligen med kostnadsfri hjälp från Kronofogdemyndigheten, själva försöka driva in utdömt skadestånd från gärningspersonen. I många fall saknar gärningspersoner medel exempelvis på grund av missbruk eller psykisk sjukdom. Brottsoffret får därför i många fall vänta många år eller ibland förgävas på brottsskadeersättningen. I ett uppmärksammat fall 2020 beskrivs i Dagens Juridik hur Hovrätten efter överklagande i Tingsrätten beviljar skuldsanering till en man som många år tidigare dömts till att betala brottsskadeersättning för grova sexuella övergrepp mot en då minderårig flicka. Målsäganden, en idag 42-årig kvinna förlorar, efter ca 20 års väntan, därmed rätten till 20.000 kr. Många brottsoffer får istället för sin rättmätiga ersättning, år efter år utredningsrapporter från Kronofogden som visar att den som ska betala fortsatt saknar tillgångar. Brottsoffer kan visserligen söka brottsskadeersättning hos brottsoffermyndigheten men beviljas ej ersättning om försäkringsersättning har utbetalats från exempelvis hemförsäkringens överfallsskydd.

Domstolarna har väl fungerade rutiner för att betala kostnadsräkningar från advokater och tolkar redan inom 30 dagar.

Förslag

KD ska tydligt stå på brottsoffrens sida och förbättra och förenkla regler och rutiner för dem. Därför är det domstolen som omgående ska betala ut utdömt skadeståndsbelopp till enskilda personer som är brottsoffer.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att lagar och förordningar ändras så att domstolarna ålägges att betala ut skadestånd direkt till brottsoffer inom 30 dagar efter att domen vunnit laga kraft.

Attsats 2: att skuldsanering ej får beviljas för skulder som avser brottsskadeersättningar

Attsats 3: att Kronofogdemyndigheten får uppdrag av domstolarna att rutinmässigt kräva in brottsskadeersättningar från gärningspersoner.

Sollentuna 2021-02-06

Peter Kilander

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det är viktigt att samhället alltid ska stå på den utsattes sida. Om domstolen dömer att en brottsling ska betala ett skadestånd är det rimligt att staten säkerställer att det skadeståndet betalas ut. Om det är själva domstolen som ska ansvara för utbetalningen eller någon annan myndighet som ska göra det bör utredas vidare.

Vidare är det högst rimligt att skuldsanering inte ska genomföras för den här typen av skulder som en brottsling har och Kronofogden bör ges i uppdrag att å statens vägnar kräva in dessa summor.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:54 till 02:56:

Det är Krisdemokraternas uppfattning att hela rättsväsendet ska genomsyras av ett tydligt brottsofferperspektiv där brottsdrabbade får ökad uppmärksamhet. Detta innefattar ett respektfullt och korrekt bemötande av de aktörer som kommer i kontakt med brottsoffret, samt upprättelse genom att rättsväsendet gör sitt yttersta för att klargöra skuldfrågan, utdöma rättvisa straff och att skadestånd betalas ut. Den som har tilldömts ett skadestånd i domstol kan idag inte räkna med att få beloppet utbetalt. Krisdemokraterna anser att en brottsutsatt bör få skadestånd av den som har begått brottet. Det är inte rimligt att, som ofta sker i dag, den brottsutsatte själv tvingas ägna både tid och kraft för att få sin självklara rätt. Personer aktiva inom brottsofferstödet vittnar om att brottsoffret ofta inte vet hur de ska få sitt skadestånd. När ett skadestånd har dömts ut i en domstol går ärendet i dag automatiskt vidare till Kronofogden som kontaktar brottsoffret med förfrågan om denne vill ge Kronofogden i uppdrag att driva in skulden. Om den skyldige har tillgångar ser Kronofogden till att brottsoffret får skadeståndet utbetalat till sig. Om Kronofogden kommer fram till att det inte finns något att utmäta återkommer fogden till brottsoffret och meddelar detta. Brottsoffret kan då vända sig till sin hemförsäkring. Vissa försäkringsbolag använder sig inte av skadeståndsrättsliga bedömningar utan betalar ut schablonbelopp. Om schablonbeloppet inte motsvarar praxis kan brottsoffret ansöka om resterande del (upp till praxis) från Brottsoffermyndigheten. När brottsoffret söker ersättning via hemförsäkringen eller Brottsoffermyndigheten dras alltid självrisken på 1500 kronor. Om gärningsmannen har en låg inkomst och kan betala, men inte allt på en gång, drivs beloppet in under en utdragen tid. I vissa fall går Brottsoffermyndigheten då in och förskotterar en brottsskadeersättning så att brottsoffret ska slippa vänta på pengarna. Systemet med att kronofogden automatiskt kontaktar brottsoffret angående skadeståndet tycks inte fungera tillförlitligt i hela landet. En skuld till staten skrivs aldrig av. Det ska vara statens uppgift att kräva in pengarna. Detta kan lämpligen ske genom att domstolen skickar ett inbetalningskort, och om den dömde inte betalar överlämnas ärendet till kronofogden för indrivning. I Norge finns sedan 1976 regler liknande det som här föreslås.

Krisdemokraterna vill att en utredning tillsätts med syfte att skadestånd bör betalas ut direkt från staten till brottsoffret när en dom vunnit laga kraft. Partistyrelsen menar att det är och bör förbli staten som är ansvarig för skadestånden, och inte domstolarna som motion 02:56 anför. Partistyrelsen delar motion 02:54 mening om att lagstiftningen som styr Allmänna arvsfondens ändamål kan behövas ses över, men inte främst i detta syfte då Krisdemokraterna redan har politik och förslag på lösningar när det gäller skadestånd. Avslutningsvis delar partistyrelsen

motion 02:56 uppfattning om att skuldsanering inte ska beviljas för skulder som avser brottsskadeersättningar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:54:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:55:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:56:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

02:57 Rimliga villkor för landets nämndemän!

I den rättspolitiska debatten kan man ofta läsa om behovet av satsningar på fler poliser, på domstolarna, åklagarmyndigheten och advokaterna. Och på överfyllda fängelser.

Men det är oerhört viktigt att hela rättskedjan måste analyseras och beaktas för att åstadkomma ett rättssystem som håller ihop i alla dess delar.

Sverige har ca 9.000 nämndemän och de representerar allmänheten i landets olika domstolar. Detta offentliga förtroendeuppdrag utförs dagligen med stort engagemang och stolthet. Nämndemannasystemet är ett starkt bidrag till landets oberoende domstolar.

Men det behövs satsas på nämndemännens arbetsvillkor och de behöver få en uppvärderad status. Utbildningen behöver förbättras och åtgärder för att bemöta och motverka ökande hot, hat och våld mot nämndemännen måste vidtas.

Nämndemansuppdraget är det i särklass sämst arvoderade förtroendeuppdraget. Arvodet är 250kr för halvdag och 500kr för heldag och detta har inte höjts sedan 2006. Som nämndeman vet man aldrig hur lång tjänstgöringsdagen blir, så man måste alltid vara förberedd på att det blir en lång rättegångsdag. Därför borde detta med halvdagsarvode tas bort och att det är ett generellt dagarvode som gäller – och att det höjs till minst 1.000kr/dag!! Och att det sedan sker en årlig uppräknings.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för förbättrade villkor för landets nämndemän

Attsats 2: att med kraft verka för att nämndemännens tjänstgöringsarvode snarast höjs till minst 1.000kr per dag och att det sedan sker en årlig uppräknings

Ulricehamn 2021-02-12

Cristina Bernevång

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är viktigt att nämndemännen har goda förutsättningar att verka. Vi ser dock inte att partiet skall gå in på enskilda budgetposter som motionären föreslår men då vi delar uppfattningen om att ersättningarna bör höjas yrkar vi bifall på PDS tilläggsattsats: att Kristdemokraterna verkar för att ersättningen till nämndemän ökar.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Precis som distriktet anser partistyrelsen att villkoren för landets nämndemän behöver bli bättre. Arvodet har inte höjts sedan 2006 och är ett väldigt lågt arvode i relation till andra förtroendeuppdrag. Att nämndemännen håller hög kvalitet är oerhört viktigt för rättssäkerheten. Partistyrelsen antar därför motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:57:

att anta motionen

02:58 Instifta en central arvodeshanterare på Domstolsverket

Advokater är en yrkeskår som har möjlighet att arbeta med statliga medel genom en form av förtroenderedovisning för de kostnader som man gör anspråk på att få ersättning för. De använder sig av olika kostnadsslag i sina fakturor: arvode, tidsspillan och utlägg. En kultur som leder till att flera olika mål i vissa fall kan debiteras samtidigt har utvecklats hos yrkesgruppen. Dubbla eller tredubbla inkomster kan därigenom skapas på samma gång.

I samband med resa till en förhandling kan tidsspillan debiteras för ett mål samtidigt som telefonkontakt kan tas till en klient rörande ett annat mål och debitering göras även för detta. Vid exempelvis tågresa som färdmedel kan dessutom handlingar till ett tredje mål läsas in, vilket gör det möjligt att debitera kostnader för tre mål i ett slag. Kostnadsräkningen lämnas därefter till respektive domstol, som tar ställning till om den är rimlig.

Inte sällan anser domstolen att advokaten har lagt för mycket tid på vissa uppgifter. Det advokaten har gjort är att ändra namn på person. Det har utvecklats en kultur enligt devisen: Så länge ingen reagerar så "saltar" advokaterna sina kostnadsräkningar.

Genom mitt engagemang som nämndeman har jag förstått att detta är ett känt faktum bland tjänstgörande domare, men de anser att de inte kan göra något annat än att skära ner på timmarna för respektive ärende. Jag anser att man måste göra något på en metanivå. Det är etiskt stötande att personer i en yrkesgrupp, som skall stå för att rättvisa skipas, har ett beteende som det finns skäl att bedöma som bedrägligt. Seriösa advokater har inget att frukta för att man styr upp kollegor som är oseriösa med debitering av skattebetalarnas medel.

Ett verktyg för att komma tillrätta med problemet vore att inrätta en arvodesersättningscentral på domstolsverket med ett digitalt faktureringsystem för registrering av advokatfakturor. Genom samkörning av respektive advokats ersättningsanspråk per dag kan därigenom dubbeldebitering upptäckas och medel lösgöras för utökning av antalet anställda tjänstemän på domstolarna. Det skulle minska den extremt långa väntetiden vid våra domstolar, förbättra rättssäkerheten och minska mänskligt lidande.

Med anledning av ovanstående föreslås rikstinget besluta:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för att en arvodesersättningscentral med ett digitalt faktureringsystem för registrering och samkörning av advokatfakturer inrättas på domstolsverket.

Kristianstad 2021-01-30

Ulf Havenäng

Partidistriksårsmötet i Skånes yttrande:

Motionären har en god intention och vill säkerställa att en advokat inte debiterar dubbla eller tredubbla inkomster. Vi menar dock att detta blir administrativt svårt att genomföra och att domare redan idag har en rätt så god bild av advokaternas arbete och när de finner det befogat också skär ner på antalet timmar som debiteras.

Partidistriksårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Tyvärr är det som motionären beskriver, advokater som fakturerar för mer än de arbetat, en inte tillräckligt ovanlig företeelse. Kostnadsökning gällande offentliga biträden har också varit avsevärd på senare år, samtidigt som kostnaderna för rättsväsendet generellt har ökat.

Advokat kåren skadas också själv av ett fåtal personernas felaktiga hantering av fakturerande, vilket riskerar att spilla över på bilden av alla advokater, inte minst i samband med att framkommer uppgifter om en del advokater som är mindre etiskt nogräknade även i andra sammanhang.

I ljuset av detta anser partistyrelsen att motionen ska antas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:58:

att anta motionen

02:59 Inför jourdomstolar, sänkta villkor för häktning och en brottsoffergaranti för näringsidkare

Bakgrund

Den svenska rättsapparaten är idag oförmögen att fälla och fängsla gärningsmän i ett sådan tidsomfång att denne kan hållas borta från allmänheten innan en fällande dom föreligger. Det är i stället så att en förbrytare som rånar, stjälar eller hotar vanligtvis försätts på fri fot i avvaktan på rättegång. Detta är demoraliserande för civilsamhället och skickar en signal till förbrytarna att brott lönar sig. En särskilt utsatt grupp är de näringsidkare som utsätts för upprepad brottslighet såsom stölder, rån, utpressning och hot, vilket kan ses som systemhotande för det svenska samhället.

Inför därför jourdomstolar på länsnivå som kan döma förbrytare i anslutning till att de grips för brott där bevisföringen är tämligen enkel; exempelvis brott på bar gärning eller flyende fot. Vidare bör villkoren för häktning sänkas för mycket brottsaktiva personer som misstänks även för mindre allvarliga brott. Häktning ska då kunna ske om det finns risk för att den misstänkte fortsätter sin brottsliga verksamhet och att straffet inte endast kan antas leda till böter. Slutligen bör en brottsoffergaranti för näringsidkare införas som ger näringsidkaren ett skattefritt skadestånd om rättsväsendet inte hunnit påbörja rättegång i ett ärende inom skäligen tid

efter det att minst en av gärningsmännen är identifierade. Skadeståndet till den enskilde näringsidkaren syftar till att kompensera denne för kränkning det innebär att förövaren inte är under domstolsbehandling av staten inom en skälig tid. En skälig tid bör vara 2-3 månader men inte längre.

Skadeståndsbeloppen bör vara omkring en halv miljon kronor per gång, oavsett brottet omfång och art, samt bör kopplas till prisbasbeloppet så att detta värdesäkras.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att jourdomstolar införs på länsnivå i sådana län där brottslighetsintensiteten motiverar förekomsten av sådana.

Attsats 2: att villkoren för häktning sänks för mycket brottsaktiva personer.

Attsats 3: att en brottsoffergaranti för näringsidkare införs som ger näringsidkaren ett skadestånd om minst en identifierad gärningsman inte är under domstolsbehandling inom en skälig tid.

Attsats 4: att skadeståndsbeloppet skall vara skattefritt samt kopplat till prisbasbeloppet

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Ett flertal rapporter gör gällande att brottsligheten kryper allt längre ner i åldrarna, varför Kristdemokraterna anser att större hänsyn bör tas till detta. Unga kräver särskild hänsyn och behöver genom en snabb och rättssäker rättsprocess inse att de hamnat på fel bana i livet. Om inte samhället runt omkring unga reagerar tidigt och tydligt riskerar deras dåliga bana fortsätta. Vi vill därför införa särskilda ungdomsdomstolar.

Vi anser det finns en poäng i att överväga om ungdomar ska dömas i samma instans, oavsett om det är ett brottmål eller ett förvaltningsmål. När arbetet med att upprätta ungdomsdomstolar är det viktigt att få till en sammanhållen struktur för att hantera ungdomar i särskild ordning. Kristdemokraterna menar därför att det behöver utredas om ungdomsdomstolarna ska få behörighet i både brottmål och förvaltningsmål.

Ungdomsdomstolarna bör också få en jourfunktion. Jourdomstolar har utretts, senast i Ds 2018:9. Utredaren beskriver där att jourdomstolar skulle öka domstolarna flexibilitet och kapacitet eftersom domstolsförhandlingar skulle kunna hållas även utanför ordinarie kontorstid. Det skulle också troligtvis innebära att handläggningstiderna för brottmål påverkas i positiv riktning. Dessutom innebär det vissa kriminalpolitiska fördelar, såsom att tiden mellan kriminell gärning och dom blir betydligt kortare, vilket också bidrar till snabbare upprättelse för brottsoffret. Detta är inte minst viktigt när det gäller unga förövare och brottsoffer. Detta kan ses som en utveckling av det pågående arbetet med snabbare lagföring.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens problembild. Det tar ibland för lång tid för mål att nå domstol, det är för svårt att häkta brottslingar och skadestånd betalas inte ut i tillräcklig mån. Under förra rikstinget behandlades frågan om jourdomstolar och antog flera sådana förslag, något som partiet sedan drivit i riksdagen. Vi har också drivit frågan om enklare regler för häktning. Kristdemokraterna driver idag sänkt gräns för obligatorisk häktning från två till ett års fängelse, samt att de tre häktningsgrunderna återfall, flykt och kollusion ska göras till självständiga häktningsgrunder, istället för som idag kräva att de kombineras med en risk för ett års fängelse. Detta skulle innebära en möjlighet att häkta betydligt fler brottslingar. Vad gäller frågan om skadestånd anser vi att skadestånden bör höjas kraftigt och att de ska betalas ut automatiskt av staten så att brottsoffret inte själv behöver begära in pengar denne har rätt till. Motionären lyfter ett intressant förslag, att skadestånd ska utgå till näringsidkare om domstolsbehandling inte inleds inom skälig tid när misstänkt finns. Emellertid kan det ju mycket väl vara så att misstänkta är identifierade men att bevisläget är för dåligt för en fällande dom. Då är det inte försvarligt av åklagare att väcka åtal. Därför kan vi inte driva ett sådant förslag och heller inte det följande förslaget, där motionären hänvisar till tidigare attsatsen. Däremot tar partistyrelsen med sig tanken på att utvidga skadeståndsrätten i brottmål. Partistyrelsen anser att det tar för lång tid mellan brott och dom och att denna tid ska kortas. Främst anser vi att detta bör göras med hjälp av stärkta anslag och befogenheter till rättsvårdande myndigheter, men om ett särskilt fel likt det motionären beskriver kvarstår behöver det förändras.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att attsats ett och två ska besvaras och attsats tre och fyra ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:59:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

02:60 Arvsrätt för kusiner

Dagens lagstiftning begränsar arvsrätten till tre parenteser (arvsklasser). I första hand ärver den avlidnes barn och barnbarn (bröstarvingar). Om bröstarvingar inte finns, eller om dessa inte längre är i livet, går arvet vidare till den avlidnes föräldrar och deras avkommor om föräldrarna inte längre lever. Efterlevande maka eller make har också ett arvsrättsligt skydd som går förbi gemensamma barn. I sista hand går arvet till mor- och farsföräldrar eller deras avkommor om mor och farföräldrar inte längre är i livet.

Så har det inte alltid varit. 1928 ändrades ärvdabalken för att undvika att framförallt jordbruksfastigheter delades upp i alltför små enheter. Ändringen medförde slutet för kusiner som berättigade arvtagare om ingen annan arvinge finns. I många fall finns arvingar redan innan kusiner kommer ifråga. Men i de fall där arvingar inte finns, trots att kusiner existerar och förutsatt att inget testamente upprättats, tillfaller arvet staten genom Allmänna arvsfonden. Arvsfonden har fått kritik för bristande kontroll från bland annat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksrevisionen och Statskontoret.

Arvsfonden har betalat ut medel till flera tveksamma ändamål och antidemokratiska organisationer. Det skall vara Kristdemokraternas uppfattning att vårdslöshet med avlidna personers tillgångar inte bara är allvarligt ur ett samhällsperspektiv, utan också respektlöst gentemot de avlidna. Det saknas skäl att anta att den som saknar närmare släktingar än kusiner i regel hellre skulle se sitt livsverk, stort eller litet, tillfalla staten än de släktingar som faktiskt finns i livet. Det finns därför anledning att utöka arvsrätten till att inbegripa kusiner. En sådan

ordning skulle bättre svara mot vad som kan antas vara den avlidnes vilja och även förhindra ovärdiga arvstvister mellan staten och den avlidnes anhöriga. Att förstatliga avlidnas egendom är helt orimligt medan det rimliga och inte minst konsekventa för lagstiftningen vore att återinföra kusiner i den tredje parentelen.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknad att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att man verkar för möjligheten att ge kusiner arvsrätt genom att återinföra kusiner i den tredje parentelen.

Stockholm 2020-02-03

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp en fråga som det finns anledning att titta vidare på. Men vi vill påpeka att Allmänna arvsfonden har haft betydelse för flera generationer svenskar. Sedan starten 1928 har fonden bidragit till att utveckla samhället på flera olika sätt. Projekt som startade via arvsfonden är exempelvis Friends och Självordslinjen. Som motionären pekar på så har det förekommit tveksamheter i utbetalningar. Därför är det viktigt att allmänna arvsfonden får möjlighet att utvecklas, återta förtroende och förmåga till den viktiga uppgift de har.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp frågan om arvsrätt för kusiner. I Sverige kan den som saknar arvingar fritt testamentera sitt arv till vem den än vill. Allmänna arvsfonden har fått rättmätig kritik för sitt sätt att dela ut medel på men har också sedan instiftandet verkat för att medel delas ut till behjärtansvärda ändamål. Partistyrelsen anser att det är den enskildes eget ansvar att upprätta ett testamente om denne vill att pengarna ska gå till någon som inte omfattas av arvsrätten, exempelvis kusiner. Det står också alla fritt att göra så.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:60:

att avslå motionen

02:61 Avskaffa laglotten

Laglotten tillkom som en kompromiss mellan det medeltida klansamhället och den kristna kyrkan. Klanerna ville inte gå miste om egendom genom att den testamenterades till kyrkan. Detta innebar naturligtvis en inskränkning i den enskildes frihet att disponera över sin egendom.

När bestämmelsen om laglotten tillkom var dödligheten högre än den är idag. Många barn blev föräldralösa innan de uppnått myndighetsåldern och det fanns därför ett tydligare skäl att skydda dessa arvingar än vad det finns att skydda medelålders arvingar i dagens välfärdssamhälle.

I länder med lång frihetstradition, exempelvis de engelsktalande länderna, är det möjligt att testamentera hela sin egendom.

Det är inte möjligt för en mördare att arva av den personen som mördats. Däremot har medierna på senare år uppmärksammat exempel på att personer som grovt misshandlat och på annat sätt varit oerhört elaka mot sina föräldrar ändå har rätt till sin laglott. Denna ordning framstår inte som tidsenlig. Det är möjligt att laglotten utgör en del av förklaringen till den i ett internationellt perspektiv låga ställning som äldre personer har i det svenska samhället.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att verka för att en person genom sitt testamente har full förfoganderätt över sin kvarlåtenskap, det vill säga att laglotten avskaffas.

Uppsala 2021-02-20

Martin Wisell

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Laglotten uppgår i svensk arvsrätt till 50 procent av arvslott. Om till exempel en ensamstående person som har två barn (bröstarvingar) har testamenterat all sin kvarlåtenskap till det ena barnet kan det andra barnet begära jämkning (Ärvdabalken 7 kap. 1 §). Det måste vederbörande göra inom sex månader efter att ha delgetts testamentet som kränker dennes laglott.

Om det sker fördelas 75 procent av kvarlåtenskapen till den bröstarvingen föräldern ville ge allt och 25 procent till det andra barnet.

Partistyrelsen anser att detta är en rimlig ordning. Motionären anser att i länder med starkare frihetlig tradition kan människor fritt testamentera sin kvarlåtenskap till vem man vill. Vidare spekulerar motionären i att äldres låga ställning i Sverige kan hänga ihop med att yngre generationer alltid har rätt till arv.

Enligt en mätning utförd av Novus på uppdrag av Hjärnfonden har endast tre av tio svenskar över 50 år upprättat ett testamente. Det finns såvitt partistyrelsen känner till ingen närmare statistik om hur dessa personer testamenterar men vi tvivlar på att det sammantaget finns en stark efterfrågan att testamentera bort sina barns arvsrätt och att laglotten hindrar dem.

Partistyrelsen vill också behålla nuvarande laglott som ett aktivt skydd för bröstarvingar.

Även mot bakgrund av kulturella sedvänjor som i arvssammanhang värderar döttrar och söner olika finns det skäl att bibehålla laglotten. Skulle den tas bort finns risk att frågan om arv i större utsträckning skulle kunna användas för att styra den yngre generationens livsval i enlighet med seder och bruk som inte bejakar individuella fri- och rättigheter. Partistyrelsen befarar att framförallt kvinnor skulle kunna förfördelas. Laglotten ger ett skydd för alla bröstarvingar och markerar att alla har rättigheter.

Partistyrelsen anser därför att laglotten inom svensk arvsrätt ska behållas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:61:

att avslå motionen

02:62 Beröringsskräcken för religion gör att kriminalvården avstår från de effektivaste rehabiliteringsmetoderna för tungt kriminella

När kriminalvården för några år sedan lade ner klosterverksamheten på Kumlaanstalten valde man bort en verksamhet som givit mycket goda resultat i rehabiliteringen av tungt kriminella i samhället.

När Kriminalvården nu signalerar att man planerar att lägga ner tolvstegsbehandlingen på kriminalvårdsanstalterna så är det ytterligare en signal att minsta religiösa koppling måste rensas bort ur rehabiliteringen och det oavsett att mängder av studier visar på att dessa metoder är de i särklass mest effektiva behandlingsmetoderna för kriminella missbrukare.

En av Sveriges mest uppmärksammade kriminologer, professor Jerzy Sarnecki uttrycker att: "Jag tror inte på Gud men jag tror på frälsningen" han menar att en av de få möjligheterna för en tung kriminell att rehabiliteras och återvända till en väl fungerade plats i samhället är utbildning, kärleken eller en personlig omvändelse.

Utifrån perspektivet av arbete i fängelserna i Colombia, ett av världens mest våldsamma länder, har Ankarstiftelsen i samarbete med Prison Fellowship International sett 10000-tals fångar lämnat kriminalitet och lovat inför Gud och medmänniskor att aldrig mer begå brott. Ankarstiftelsen samarbetar sedan något halvår tillbaka med PFI även i Sverige och med Kriminalvårdens inställning blir det väldigt svårt att genomföra det mycket effektiva program som Prison Fellowship Sweden kan bidra med för rehabilitering av kriminella.

Det finns även goda exempel där t.o.m driften av fängelser överförts till annan regi. Det borde utredas om det skulle kunna innebära en effektivare rehabilitering.

Låt inte den svenska beröringsskräcken för religion förhindra att de effektivaste möjliga metoderna används för rehabilitering av kriminella i Sverige.

Jag föreslår därför Kristdemokraternas riksting

Attsats 1: att ge Kristdemokraternas partistyrelse i uppdrag att hitta de former för rehabilitering som ger bäst effekt

Attsats 2: att ge Kristdemokraternas partistyrelse i uppdrag att hitta former som gör att även rehabilitering på Kristen grund blir accepterad på våra fängelser

Attsats 3: att ge Kristdemokraternas partistyrelse i uppdrag att verka för en utredning med syfte att ta fram förslag på alternativ drift av fängelser i Sverige

Örebro 2021-02-26

Anders Hagström

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Kristdemokraterna anser redan i dag att det är viktigt att klienter under strafftiden får någon form av vård, så att den klienten får hjälp att leva ett fortsatt liv utan brottslighet.

Kristdemokraterna har bland annat lagt förslag om att förstärka insatser för unga kriminella. Genom en bättre utslussning och en ökad användning av individanpassade åtgärdsprogram.

Kristdemokraterna har vidare förslag för att det återfallsförebyggande arbetet och avhoppverksamheten ska stärkas ifrån Kriminalvårdens sida. Således kommer Kristdemokraterna fortsatt arbeta för att de rehabiliteringsprogram som ger bäst resultat ska användas inom Kriminalvården.

Kriminalvården erbjuder idag själavård och det finns vid varje häkte eller anstalt en nämnd för andlig vård, som har som uppgift att samordna arbetet med den andliga vården. Alla intagna inom Kriminalvården har rätt att utöva sin tro, oavsett vilken tro man bekänner sig till. Präster,

pastorer, diakoner och imamer arbetar idag med att möta intagnas behov av personliga samtal, vägleda i etiska och existentiella frågor samt anordna gudstjänster. Personalen som arbetar med den andliga vården kan även förmedla kontakt till andra trossamfund, medverka i behandlingsprogram, leda samtalsgrupper och studiecirkel samt stödja de intagna inför frigivning (Kriminalvården).

Tidigare fanns även likt vad motionären skriver en klosterverksamhet på Kumlaanstalten och även en klosterverksamhet på anstalten Skänninge. Verksamheten var väldigt uppskattad både av intagna och av Kriminalvården. Det var lång kö, upp emot tre år, för att få en plats på klosterverksamheten. Inom verksamheten på Kumla erbjöds olika långa retreatar från två veckor till 30 dagar. Efter att en intagen genomgått en 30 dagars retreat kunde han ansöka om en plats på Skänninge för att fortsätta det andliga arbetet. Tyvärr fick verksamheten pausas under 2018 då Kriminalvården upplever en akut platsbrist. 2018 låg beläggningen på svenska anstalter mellan 97 och 100 %. Kriminalvården har flera gånger gått upp i stabsläge för att hantera situationen. Således valdes inte klosterverksamheten bort utan situationen krävde tyvärr att den fick pausas.

Motionären föreslår att en utredning med syfte att ta fram förslag på alternativ drift av fängelser i Sverige. Idag finns bland annat alternativa driftsformer i form av privata behandlingshem. För att få kontraktsvård och genomgå behandling i annan regi än Kriminalvården måste brottet vara kopplat till något som kräver behandling. Exempelvis missbruk eller beroende av narkotika, klienten måste också samtycka till den behandling som frivården föreslår.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:63.

02:63 Beröringsskräcken för religion gör att kriminalvården avstår från de effektivaste rehabiliteringsmetoderna för tungt kriminella.

När kriminalvården för några år sedan avskaffade klosterverksamheten på Kumlaanstalten valde man bort en av de få fungerande metoder som fanns för att återrehabilitera tungt kriminella i samhället.

När Kriminalvården nu signalerar att man planerar att lägga ner tolvstegsprogrammet på kriminalvårdsanstalterna så är det ytterligare en signal att minsta religiösa koppling måste rensas bort ur rehabiliteringen och det oavsett att mängder av studier visar på att dessa metoder är de i särklass mest effektiva behandlingsmetoderna för tungt kriminella.

En av Sveriges mest uppmärksammade kriminologer, professor Jerzy Sarnecki uttrycker att:

”Jag tror inte på Gud men jag tror på frälsningen” han menar att en av de få möjligheterna för en tungt kriminell att rehabiliteras och återvända till en väl fungerande plats i samhället är en personlig omvändelse.

Utifrån perspektivet av arbete i fängelserna i Colombia, ett av världens mest våldsamma länder, har Ankarstiftelsen i samarbete med Prison Fellowship International sett 10000-tals fångar lämnat kriminalitet och lovat inför Gud och medmänniskor att aldrig mer begå brott.

Ankarstiftelsen samarbetar sedan något halvår tillbaka med PFI även i Sverige och med Kriminalvårdens inställning blir det väldigt svårt att genomföra det mycket effektiva program som Prison Fellowship Sweden kan bidra med för rehabilitering av kriminella.

Låt inte den svenska beröringskräcken för religion förhindra att de effektivaste möjliga metoderna används för rehabilitering av kriminella i Sverige.

Jag föreslår därför Kristdemokraternas riksting:

Attsats 1: - Att ge Kristdemokraterna partistyrelse i uppdrag att hitta de former för rehabilitering som ger bäst effekt för rehabilitering av tungt kriminella.

Attsats 2: - Att ge Kristdemokraternas partistyrelse i uppdrag att hitta former som gör att även rehabilitering på religiös grund blir accepterad på våra fängelser.

Vederslöv 2021-03-10

Eva Johnsson

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:62 till 02:63:

Religiösa samfund eller föreningar med religiös koppling finns redan i Kriminalvården, som också har 170 pastorer, präster, diakoner och imamer knutna till sig. Vid varje anstalt och häkte finns en nämnd för andlig vård, NAV, som samordnar arbetet med den andliga vården. Rehabilitering på religiös grund är således redan accepterad på våra fängelser. Därmed måste den att-satsen anses besvarad. Inom Kriminalvården finns också en mängd andra program för att rehabilitera intagna och dessa utvärderas. Partistyrelsen anser inte att resultatet med rehabiliteringen av kriminella är alltigenom tillfredställande, i sådana fall hade återfall i brott varit sällsynt, men anser samtidigt det uppdrag som motionärerna efterfrågar är ett uppdrag som Kriminalvården redan har.

Kristdemokraterna har också föreslagit ett flertal förbättringar i Kriminalvårdens verksamhet, bland annat att villkora frigivning med gott uppförande istället för att den som i dag sker per automatik. Partistyrelsen delar emellertid motionärernas oro över att klostret på Kumlaanstalten lagts ner och att 12-stepsprogrammet är på väg att mönstras ut. Detta är dock, enligt Kriminalvården själva som har goda erfarenheter av båda verksamheterna, ett resultat av platsbrist på anstalterna. Det viktigaste för att kunna behålla verksamheten är alltså att bygga ut Kriminalvården. En sådan politik bedriver Kristdemokraterna i Sverige riksdag. Motionerna anses därmed besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:62:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:63:

att anse motionen besvarad

02:64 En bättre och effektivare samhällstjänst som därmed blir en

mindre belastning för kriminalvården

Samhällstjänst är ett kompletterande tillägg till brottspåföljderna villkorlig dom samt till skyddstillsyn vilket gör att domstolen kan välja ett lägre straffmässigt påföljdsförslag men då i stället lägga till samhällstjänst. Tillägget är allt från 40 till 240 timmars arbete som skall göras på en icke vinstdrivande verksamhet.

Samhällstjänst är enligt statistik en bra påföljd då återfallen hos de som gjort samhällstjänst är lägre än i andra påföljder. Inte allt för sällan hör man av de som verkställt sin samhällstjänst att det känns bra att man verkligen fått ”betala tillbaka” med något vettigt.

Så här informerar Kriminalvården själv om samhällstjänst på sin hemsida: Inom 4-8 veckor efter din dom kallas du till ditt frivårdskontor. Där träffar du din kontaktperson, en av kriminalvårdens handläggare. Tillsammans planerar ni hur samhällstjänsten ska läggas upp. Din handläggare på frivården kan hitta en arbetsplats åt dig, men du är välkommen att komma med egna förslag.

De senaste åren har inte mer än 30% av påföljder med samhällstjänst påbörjat sin verkställighet inom de 8 veckor som är målet. Den vanligaste tidsramen för påbörjad samhällstjänst är tidsspannet 8 veckor till 180 dagar.

Att en påföljd ligger i tät anslutning till dom anses som en viktig del i påföljdens påverkan på den dömde. Kriminalvården har idag väldigt svårt att nå de tidsmål som anges här ovan och väldigt ofta så får kriminalvården arbeta med en dömd som inte är så intresserad av att göra sin samhällstjänst. Det är väldigt vanligt att vid den personutredning som sker innan tingsrättsförhandling så säger den åtalade att den inte vill göra samhällstjänst men i rättssalen kan personen ändra sig och ibland sker det på försvararens inrådan.

Samhällstjänst borde förberedas bättre inför tingsrättsförhandling. Den åtalade borde själv ha tagit kontakt med möjlig arbetsplats och förberett sin verkställighet där. På så sätt blir det säkerställt att påföljden kommer i direkt anslutning till dom. Klienten är villig och har aktivt agerat för sin samhällstjänst. Det blir enkelt att administrera och visa på misskötsamhet vid eventuell avvikelse från plan och dom.

Idag kan man dömas till behandling/vård och då är allt inför tingsrättsförhandling redan planerat och färdigt.

Kriminalvården får idag lägga väldigt mycket tid och resurser på att efter dom få kontakt med klienten, motivera till att den ska verkställa sin samhällstjänst, leta arbetsplats samt hantera misskötsamheter pga missförstånd.

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att påbörja en förändring av påföljden samhällstjänst där syftet är att lägga mer ansvar på den åtalade vad gäller förberedelser och planering inför eventuell dom.

Luleå 2021-03-27

Samuel Ek

Partidistriktsårsmötet i Norrlands yttrande:

Föreslår bifall till motionen.

Partidistriktsårsmötet i Norrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning i sakfrågan. Den som ska komma ifråga för samhällstjänst behöver också medverka till att denna blir så effektiv som möjligt. Precis som motionären skriver är klientens medverkan en förutsättning för detta. Den som väntar på tingsrättsförhandling får idag träffa Kriminalvården för att göra en personutredning som är ett delunderlag för påföljdsbestämmelsen. Under utredningen händer det att klienten avfärdar tanken på frivård, varefter frivården inte bedömer att denne är lämplig för frivård. Klienten kan under tingsrättsförhandlingen sedan ändra sig och visa sig samarbetsvillig för en frivårdsplacering och får då samhällstjänst, trots att han motarbetat framtagande av en sådan påföljd. Att både motarbeta frivårdens möjligheter och sedan ändå få frivård kan inte vara en framkomlig väg i framtiden. Detta måste förändras, så att frivårdens utlåtande väger tyngre vid val av påföljd. Detta är politik som partiet driver idag i Sveriges riksdag. Partistyrelsen anser att det är i linje med motionärens vilja och anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:64:

att anse motionen besvarad

02:65 Utökad arvsrätt och Allmänna arvsfonden

Enligt Ärvdabalken kapitel 2 ärver, då inga bröstarvingar finns, föräldrar och sedan deras barn. Finns ingen av

dessa levande eller ättlingar till dessa ärver mor- och farföräldrar och deras ättlingar på samma sätt.

Finner man då ingen levande ättling går medlen till Allmänna arvsfonden.

Allmänna arvsfonden är en svensk statlig fond, instiftad av Sveriges riksdag 1928, dit medel tillfaller från de dödsbon som inte har någon arvinge, alltså när det varken finns någon släkting närmare än kusin eller något skrivet testamente.

Föreningar och andra ideella organisationer kan söka projektstöd ur fonden. Projekten ska vara av ideell karaktär till förmån för barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning. Fonden förvaltas av Kammarkollegiet, den myndighet som handlägger och föreslår vilka projekt som ska få stöd.

Myndigheten Arvsfondsdelegationen beslutar sex gånger per år om vilka projekt som ska få stöd och följer upp dessa projekt. Delegationen ser också till att erfarenheterna från verksamheten sprids och informerar om arvsfondens ändamål och medlens användningsområde. Delegationen har sju ledamöter som utses av regeringen.

Det finns många goda tankar med detta och medlen går till många aktningsvärda ändamål men vår åsikt är att medlen hamnar för långt ifrån den avlidne - och för mycket medel går till det allmänna, utan någon anknytning till den avlidne.

Vi anser också att staten har för bråttom att lägga händerna på arvlösa medel, varför en utökad arvsrätt bör genomföras enligt nedan.

Därför yrkar vi på

Attsats 1: ATT kristdemokratiska partistyrelsen verkar för att arvsrätten utökas till att gälla ytterligare en generation bakåt, dvs mor- och farföräldrars föräldrar och dess arvingar äger arvsrätt då ingen närmare släkting finns i livet.

Attsats 2: ATT kristdemokratiska partistyrelsen verkar för att Allmänna arvsfonden avskaffas och en liknande modell skapas på kommunalnivå där den avlidnes tillgångar gynnar den kommun person varit skriven i. Fondens stöd till ideella organisationer ska redovisas i lämplig lokal media för allmän kännedom. Representationen i fondens ledning ska fördelas enligt kommunalvalets utfall.

Mora 2021-02-01

Lennart Sacredeus samt Göran Aronson

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering att den lyfter fram släktband och kopplingen till närsamhället.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Inom svensk arvsrätt gäller att först ärver make/make, sambo oinskränkt så länge den avlidne inte har särkullbarn. Därefter är personer med arvsrätt indelade i tre klasser.

I första arvsklassen finns den avlidnes barn (bröstarvingar) eller, då barnet är avlidet innan föräldrarnas bortgång, barnbarn som då träder i sin avlidna förälders ställe (s.k. istadarätt). I den andra arvsklassen finns den avlidnes föräldrar. Om endera föräldern är avliden innan sitt barn träder eventuella syskon till arvlåtaren i sin förälders ställe, och även dennes barn kan ärva genom istadarätten.

I den tredje arvsklassen finns den avlidnes far- och morföräldrar. Om någon av dessa är avliden ärver dennes barn, det vill säga den avlidnes moster, morbror, faster eller farbror, sin avlidne förälders del.

Kusiner ärver däremot inte och inte heller andra släktingar enligt nuvarande lagstiftning.

Motionärerna föreslår att även mor- och farföräldrars föräldrar och deras efterlevande ska äga arvsrätt

Det innebär att farfars far (motsv) kan ärva och därefter i ordning syskon till far- och morföräldrar, föräldrars kusiner samt nästkusiner beroende på om föregående generation är avliden eller inte.

Partistyrelsen tolkar motionärens formulering i yrkandet att ”ingen närmare släkting finns i livet” som att denna nya grupp ska bilda en fjärde arvsklass som tar vid om ingen person finns i någon av de tidigare arvsklasserna. Det vill säga att den avlidne har ingen make/maka, barn, barnbarn, förälder, syskon, syskonbarn eller moster (motsv) och heller ingen kusin.

Det borde vara ovanligt för en person att inte ha någon närmare släkting än nästkusin i livet. I dessa fall anser partistyrelsen att vederbörande bör upprätta ett testamente i vilket han eller hon gör klart vad som ska hända med sin kvarlåtenskap. Att den ska gå till avlägsna släktingar, till nära vänner eller till en förening i det civila samhället.

Någonstans behöver emellertid gränsen dras och partistyrelsen anser att nuvarande ordning, med laglott åt barn och fri testamentsrätt utöver det fungerar väl. Den enskilde har ett eget ansvar att upprätta testamente.

Motionärernas andra yrkande är att den nationella allmänna arvsfonden avskaffas och att en motsvarande modell skapas på kommunal nivå. Partistyrelsen motsätter sig det förslaget. Sannolikt skulle förvaltningskostnaden av allmänna arvsmedel bli långt större om den ska göras på 290 organisationer vilket är oacceptabelt. Risken för felaktigheter skulle öka betydligt när förvaltningen sker i 290 olika organisationer.

Slutligen delar partistyrelsen motionärernas uppfattning att det är viktigt att en människas kvarlåtenskap ska gå till något som ligger honom eller henne nära. Just därför bör framförallt de som saknar arvingar upprätta ett testamente så att de själva får uttrycka sin önskan. Partistyrelsen skulle inte vara negativ till att Allmänna arvsfonden fick uppdrag att faktiskt informera medborgarna om hur upprättandet av ett testamente kan ske.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:65:

att avslå motionen

02:66 Motion om häktning tills dom faller

Vi kan läsa och se saker som händer i Sverige alltför ofta och som också hänt ett antal gånger senaste tiden. Människor som har tilldelats misstanke för mord, våldtäkt eller grov misshandel, fortfarande går på fri fot i väntan på dom.

Dessa personer ska inte få möjlighet att gå fria. Det är pga att det ofta händer att nya brott begås under tiden personen/er väntar på att bli häktade. Detta kan väl inte vara rimligt?

Hur tänker vi här, är det en bra säkerhet vi har i Sverige?

Om man nu har misstanke att dom har begått grovt brott. Ska offren eller offrens familj känna sig otrygga och kanske tom bli hotade om brottslingen/ar får nys om att dom kommer att vittna till brottet ?

Finns starka bevis för att man gjort brott så ska man kvarvara i häktet tills dom vunnit laga kraft. Detta skulle vi spara mycket på.

Från Polis har information kommit att man vet och ser att samma person/er begår brott efter brott men inget kan göras.

Dessutom när dom väl blir dömda så får brottslingarna straff rabatt för man kan inte döma lika många år eller månader per straff.

Något är fel här.

Det är också stora problem för anstalter och häktet som inte har tillräckligt med platser. Är det av den anledning som det ser ut som det gör idag?

Det är dags att även ge kriminalvården mer resurser i form av pengar så mer platser kan göras iordning för häktning.

Även åklagare skulle få mer resurser att ta in mer personal, så domarna går snabbare.

Idag så kan misstänkta gå fria 6 mån för att man saknar resurser i form av häktningplats eller resurser för att häkta. Är det så vi vill att Sverige ska se ut?

Jag yrkar

Attsats 1: att gärningsmän som är misstänkt/a för mord, våldtäkt och grov misshandel, ska kvarvara i häktet tills dom vinner laga kraft

Attsats 2: att man ger mer resurser till kriminalvården och åklagare

Attsats 3: att det ej ska förekomma straffrabatt. Brottsofferperspektivet ska beaktas i större utsträckning än i dag

Karlskoga 2021-02-11

Ann-Catrin Örtkvist

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionären lyfter förslag om att misstänkta för mord, våldtäkt och grov misshandel ska kvarvara i häktet tills dom faller, att resurserna till åklagarmyndigheten och kriminalvården ska få mer resurser samt att brottsofferperspektivet ska beaktas i större grad och därigenom ta bort straffrabatten. Kristdemokraterna arbetar idag för att personer misstänkta för allvarliga brott ska kvarvara i häkte. Den som sitter fängslad kan inte begå nya brott ute i samhället.

Kristdemokraterna driver likaså frågan om mer resurser till åklagarmyndigheten samt kriminalvården. I Budgetförslaget 2020 som Kristdemokraterna presenterade fanns förslag på att stärka hela rättsväsendet. Bland annat genom resurstillskott till domstolar och förstärkning av kriminalvården samt ett utökat uppdrag med utslussning av unga kriminella. En minskning av straffrabatt är även det en fråga som Kristdemokraterna arbetar för. Vi anser att en person som begår ett brott måste sona sin handling mot brottsoffret och samhället genom att avtjäna ett straff. Idag finns det fler sätt att få rabatt på ett straff än vad det finns sätt att få straffet skärpt, vilket vi anser vara fel. Därför vill vi kraftigt skärpa straffrabatterna.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver ett allt för vanligt problem. Människor som går fria i väntan på dom. Situationen har blivit så allvarlig att Kriminalvården för en tid sedan fördubblade den maximala inställningstiden till anstalt från 50 till 100 dagar. Det är så lång tid det kan gå från dom till att domen verkställs. Under den tiden är det inte ovanligt att dömda brottslingar avviker och helt enkelt struntar i att dyka upp. För detta får de inget ytterligare straff och det är heller inte straffbart att rymma i Sverige. Partistyrelsen delar motionärens åsikt att fler borde häktas i väntan på dom, att det borde gå snabbare från dom till verkställighet och att det för detta behövs fler platser på anstalt och häkte. Därför har vi också, som partidistriktet skriver i sitt svar, satsat kraftigt på Kriminalvården de senaste årens budgetförslag. Vi har också motionerat om en kraftig reformering av straffrabatterna och ett avskaffande av flera av dem. Att det fortfarande kan finnas förmildrande omständigheter bör dock påpekas, för att rätten ska kunna göra en adekvat påföljdsbedömning. Vi anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:66:

att anse motionen besvarad

02:67 Permissioner

Försvåra rymningar vid permissioner från fängelser, slutna ungdomsvård och rättspsykiatriska anstalter, samt öka möjligheten att skyndsamt gripa rymningen. Antalet rymningar/avvikelser vid permissioner från fängelser och rättspsykiatriska anstalter minskade under början av 2000-talet, men har från 2015 och framåt ökat igen. Synen på svensk kriminalvård påverkas negativt hos den allmänna opinionen om det ter sig "alltför lätt" att avvika från en permission. Otryggheten och rädslan att drabbas av kriminalitet ökar från en redan hög nivå. Det är därför viktigt att minska riskerna för avvikelser och öka möjligheterna att snabbt kunna gripa en förrymd individ. En åtgärd som skulle kunna ha den effekten är att individen i

fråga alltid skall bära fotboja vid permissioner från fängelser, både övervakade och icke övervakade, vid brott där straffet inte är ringa, vid permissioner från sluten ungdomsvård samt vid permissioner från rättspsykiatriska anstalter. Detta skulle försvåra möjligheten att undkomma avsevärt för rymningen, som skulle kunna bli snabbt spårad och gripen.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att öka antalet intagna som bär fotboja vid permissioner från fängelseanstalter vid brott där straffet är minst tre år, vid permissioner från sluten ungdomsvård samt vid permissioner från rättspsykiatriska anstalter.

Stockholm 2021-02-14

Göran Bergström

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter förtjänstfullt att så kallad fotboja ("intensivövervakning med elektronisk kontroll") borde användas oftare vid övervakning av personer på permission från fängelse, rättspsykiatrisk tvångsvård, ungdomsvård mm. Rätt använd kan fotboja på många sätt både minska risken för att permissioner på olika sätt missbrukas samt dessutom, när de används rätt, minska kriminalvårdens kostnader vid vissa varianter av oövervakade permissioner. Däremot bör man vara tydlig med att fotbojan enbart fungerar som övervakning på personer som är lämpliga för just den sortens övervakning. I sig hindrar den inte den som har för avsikt att avvika från sin permission. Den som vill det "klipper bara loss bojan och drar...". Specifikationen av att fotboja skulle vara regel för fängelsedömda som dömts till just "minst 3 år" bedöms också sikta fel. Just kategorin fängelsedömda till längre straff kan inte sällan vara mer benägna att avvika. Och för den som verkligen avser att rymma har bojan sannolikt alltså begränsad betydelse.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar sikte på en viktig fråga, den om rymningar vid permissioner. Dessa kan få tragiska följder. Bland annat mördades en man i januari 2021 av en person som rymt från en permission. Gängkriminella har också fritagits från permissioner. De utgör ett hot mot samhället. Partidistriktet lyfter dock invändningar som måste tas i beaktande. Exempelvis den att längden på straffet och benägenheten att rymma inte nödvändigt följer varandra, inte heller brottstypen. Detta borde istället avgöras av en individuell bedömning från Kriminalvårdens sida. Personer som är en rymningsrisk bör i mycket låg utsträckning få oövervakade permissioner, där fotboja sannolikt har störst effekt. Under övervakade permissioner kan det finnas en poäng i att komplettera med fotboja, om det är så att den intagne av något skäl ändå behöver beviljas permission. Partistyrelsen anser därmed att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:67:

att avslå motionen

02:68 24 månader med fotboja efter frigivning från fängelse samt återkommande bötesbrott

Den första juli 2020 utökades möjligheten till användning av fotboja vid villkorlig frigivning. Vi vet att fotboja är ett effektivt sätt att förhindra fortsatt brottslighet hos dömda. Fotboja är dessutom ett kostnadseffektivt alternativ till förvar. Sverige har ett problem med platsbrist, och med längre straff kommer en diskussion om kostnader att bli ofrånkomlig. Därför bör den

användas som en naturlig "utslussning" under 24 månader för alla som dömts för brott med fängelse på straffskalan, samt för personer som begått tre eller fler brott med påföljd böter under en 12-månadersperiod.

Attsats 1: att en 24 månaders period med fotboja skall följa på alla fängelsestraff

Attsats 2: att en 24 månaders period med fotboja skall läggas till straffet för bötesstraff om minst tre brott med påföljd böter begåtts inom en 12-månadersperiod.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen föreslår utökad användande av fotboja ("intensivövervakning med elektronisk kontroll"). Fotboja kan i nuläget primärt beviljas, efter ansökan, av den som dömts till max 6 månader i fängelse. Men systemet testas även som hjälpmedel för andra nödvändiga frihetsinskränkande åtgärder (exempelvis kontaktförbud). Fotboja kan sannolikt successivt få en större och större positiv betydelse som alternativ till inlåsning, vid utslussning i samhället efter fängelsestraff mm. Dock tillsvidare enbart för de individer som är lämpliga. Hela systemet bygger på att det används på personer som kan klara av det. Att samtliga fängelsedomda, efter avtjänat straff, samt de som dömts till böter vid tre tillfällen under en 12 månaders period, skulle få en extra obligatorisk påföljd i form av fotboja i två år är olämpligt samt varken formellt eller praktiskt möjligt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Hur personer som dömts för brott ska övervakas är en fråga som inte alldeles enkel att svara på, men den villkorliga frigivningen ska definitivt kombineras av någon form av övervakning, inte minst för den dömdes egen skull. Emellertid är det, precis som partidistriktet svarat, så att fotboja är ett gott alternativ istället för fängelse, när en fängelsedom skulle ha negativ påverkan på den dömdes möjligheter att rehabiliteras och intensivövervakning skulle underlätta denna. Det är också främst ett alternativ till kortare fängelsestraff.

Att en dömd per automatik har fotboja efter alla fängelsestraff vänder sig partistyrelsen emot. Är en person så pass farlig att den behöver intensivövervakas i två års tid, är det en person som borde sitta i fängelse. Den villkorliga frigivningstiden ska användas för att anpassa den dömda till ett laglydigt liv, varför fotboja inte kan anses vara ett bra alternativ. Två år är dessutom betydligt längre än de flesta villkorliga frigivningar. Partistyrelsen anser att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:68:

att avslå motionen

02:69 Trygghet till Svenska Folket

En av Kristdemokraternas viktigaste frågor är trygghet till Sveriges invånare. Det är ett

grundläggande krav på en demokratisk rättsstat. En del av det arbetet inkluderar att ge Polismyndigheten fler och effektiva verktyg att förebygga, förhindra och ingripa mot brott, ordningsstörningar och andra otrygghetsskapande beteenden. I en del områden kan detta beskrivas som en del av vardagen i många invånares liv, så kallade utsatta områden.

Det finns idag 60 utsatta områden i Sverige, varav ett tjugotal betecknas som särskilt utsatta. I särskilt utsatta områden är det mycket svårt eller nästintill omöjligt för polisen att genomföra sitt uppdrag. Det kan närmast liknas som parallella samhällen där man hellre går till de kriminella gängerna för att få beskydd än att göra en polisanmälan. Under sommaren 2020 såg vi kriminella vägspärrar i Sveriges andra största stad, Göteborg. De kriminella gängens utbredning är oacceptabel.

Insatser har gjorts och de har gett resultat, men mer verktyg behövs i kampen mot de kriminella gängerna som skapar otrygghet och kostar samhället åtskilliga miljoner varje år. Kristdemokraterna vill därför ta upp och ställa sig bakom den motion som Moderaterna tog fram 2017 om zonförbud och visitationszoner, men som tycks ha fallit i glömska. Ett zonförbud skulle innebära att en eller flera personer, som begått brott på en plats eller uppvisat särskilt otrygghetsskapande beteende, förbjuds att under en tid befinna sig på den platsen eller inom ett definierat område intill den platsen. Det kan till exempel handla om ett torg eller ett köpcentrum. Zonförbudet ska beslutas och upprätthållas av polisen, men även av polisen förordnade ordningsvakter bör ges rätt att avvisa eller avlägsna personer som bryter mot förbudet. Det bör även införas en straffsanktion för den som bryter mot förbudet.

Införandet av visitationszoner skulle innebära en möjlighet för polisen att tillfälligt och inom ett geografiskt avgränsat område, genomföra stickprovskontroller på personer utan någon misstanke om brott. Givetvis med beaktande av polislagens bestämmelser om behov och proportionalitet samt att de ej får göras på ett diskriminerande sätt.

Lagstiftningen har funnits i Danmark sedan 2004, där den är väl beprövad och visat sig effektiv.

Jag yrkar därför

Attstats 1: att partistyrelsen verkar för att zonförsvar och visitationsregler införs i Sverige, likt som man gjort i Danmark.

Karlskoga 2020-02-11

Robin Österström

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:70.

02:70 Visitationszoner skapar mer problem än de löser

Visitationszoner, som partiet driver, skapar mer problem än de löser. Undertecknad är född och uppväxt i ett så kallat utsatt område. Polisen har sen yngre år visiterat och stoppat min bil, utan någon som helst anledningen. Det finns redan så kallade visitationszoner, i praktiken.

Om förslaget blir till lag kommer det skapa ännu mer segregation och splittring i samhället. Sverige befinner sig i ett skeende det tidigare aldrig varit med om. Gängvåldet kan motarbetas och kommer att besegras, men inte med hjälp av visitationszoner. De kommer skapa mer problem än de löser. Med anledningen av ovanstående yrkar jag:

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att Kristdemokraterna inte mer driver frågan om visitationszoner

Sundbyberg 2021-02-08

Paulos Abraha Desta

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Visitationszoner är ett verktyg åt polisen att bli komma åt den ökande gängkriminaliteten som Kristdemokraterna driver aktivt och där exempel från bl. a Danmark visar på stora positiva effekter. En nyligen genomförd Novus-undersökning visar även på att en majoritet av befolkningen också i utsatta områden står bakom detta förslag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:69 till 02:70:

Partistyrelsen anser att polisen behöver ökade befogenheter att kontrollera personer i så kallade visitationszoner. Visitationszoner är definierade områden inom vilka polisens rätt att stoppa och visitera personer utökas till att gälla även personer som inte är misstänkta för ett brott. Det är ett ingrepp i den enskildes integritet som kan upplevas som stort, men som ibland kan ha en direkt verkan på brottsligheten i området. Att Polisen kan använda sig av visitationszoner har visat sig ha en signifikant effekt på vissa brott i området. Det ska inte röra sig om undantagstillståndslignande befogenheter som finns i andra länder, men med tanke på den ökande kriminaliteten och dess mycket våldsamma inslag är det av stor vikt att polisen får ökade befogenheter som ger möjlighet att genomsöka personer, fordon och lokaler. Detta är också något som Polismyndigheten själva begärt i en skrivelse till regeringen, som dock inte hör sammats. Det danska exemplet är i detta fall en framgångsfaktor. Detta är något vi motionerat om i riksdagen och som Kristdemokraterna drev i de så kallade gängsamtalerna. Därmed anser partistyrelsen att motion 02:69 ska besvaras och motion 02:70 ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:69:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:70:

att avslå motionen

02:71 "Retroaktiv" lagstiftning

Karl XV hade som valspråk "Land ska med lag byggas", vilket i grunden är en bra och sympatisk tanke. Detta skapar ett tryggt och fungerande samhälle. Min bild av Sverige är att folket generellt är laglydiga och rättvisa.

Dock har vi på senare år som t ex vid migrationskrisen och nu senast vid pandemin sett att Sverige är dåligt rustat för att ändra lagar eller införa nya när det faktiskt skulle behövas. Vid till exempel migrationskrisen 2015 och införande av anvisningslagen blev bristen på bostäder i storstadsregionen ett problem som blev svårt att lösa, hade man då med ett

riksdagsbeslut kunnat tillfälligt ta bort förändringarna i plan och bygglagen efter 1987 så hade man kunnat uppföra bostäder smidigare.

Därför föreslår jag rikstinget att ge partistyrelsen i uppdrag att utreda

Attsats 1: Möjligheten att tillfälligt ta bort lagförändringar

Solna 2021-02-02

Nataliya Hulusjö

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Processen att stifta ny lag i Sverige innehåller ett starkt grundlagsfäst skydd för såväl ett oberoende utredningsväsende som möjligheter för myndigheter, enskilda och berörda liksom juridiskt lagfarna domare att i flera steg inkomma med synpunkter på de lagförändringar som föreslås. Detta krav gäller oaktat om en lag ska utvidgas eller återgå till tidigare lydelse. Partidistriktsstämman håller med om att det ibland kan vara angeläget att snabbt kunna ändra lagar för att parera omvärldshändelser, men anser inte att det är viktigare än att upprätthålla den praxis som råder i lagstiftningsärenden. Ett snabbspår enligt det motionären tänker sig riskerar att öppna för en process där berörda drabbas på ett sätt som partidistriktsstämman anser oskäligt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen anser tvärtemot motionären att riksdagen och regeringen inte minst under pandemiåret visat på en mycket stor handlingsförmåga i kris när det gäller att införa nya lagar. Det innebär inte att partistyrelsen anser att regeringens förmåga att hantera krisen på något sätt varit optimal. Arbetet med de båda pandemilagarna har exempelvis varit framhastat och ogenomtänkt hanterat, när det kunnat skötas med betydligt bättre framhållning. Att remissinstanser bara fått dagar på sig har varit undermåligt, liksom de korta motionstiderna. Allt detta hade kunnat undvikas om regeringen hanterat ärendena med större skicklighet. Men möjligheten att ändra lagar snabbt har funnits. Partistyrelsen delar partidistriktets mening att praxis för lagstiftningsärende med utredningar, remissrundor och beredningsprocesser tjänar Sverige mycket väl. Det bör därför behållas. Vi anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:71:

att avslå motionen

02:72 Alexanderhugg mot gängkriminaliteten

Sverige har enormt stora och ständigt växande problem med gängkriminalitet. Skottlossning och handgranatkastning i bostadsområden har blivit vardagsmat när olika narkotikahandlande gäng slåss om den lönsamma svenska narkotikamarknaden. Barn som växer upp i utanförskapsområden blir inlemmade i gängen i tidig ålder vare sig de vill eller inte. Detta problem kommer att bli olösligt om vi inte tar itu med det snabbt.

Polisen har idag inga möjligheter att stoppa det här. Fler poliser behövs men det kommer ändå inte att stoppa gängen. För att göra det som krävs att man tar itu med den lönsamma narkotikamarknaden. Så länge det är så lönsamt räcker det inte att arrestera vissa langare. Nya kommer direkt och tar över i deras ställe.

Den största inkomstkällan för de kriminella gängen är försäljning av cannabis. Slår man ut den

marknaden så försvinner en hel del av gängens inkomster. Försvinner inkomsterna så försvinner rekryteringen och färre ligor söker sig till Sverige.

Om man tillåter småskalig hemmaodling av cannabis men behåller förbudet mot försäljning så minskar marknaden kraftigt samtidigt som polisen fortsätter slå till mot langare.

Detta blir ett Alexanderhugg som dels slår undan den viktigaste inkomstkällan från gängen, dels gör att vanliga (inklusive missbrukare) inte behöver ha kontakt med kriminella. Det finns även en hel del människor som använder cannabis som medicin. Det är ju en gammal medicinalväxt som tidigare kunde köpas på apoteket.

Jag tänker mig ett system där man får lov att ha ett mindre antal (tex 2 st) cannabisplantor hemma för enbart eget bruk. Vidareförsäljning ska vara förbjudet. Bara naturlig cannabis ska vara tillåten. Inte förädlade sorter som är mycket starkare.

Detta fungerar då som för alkohol där det är tillåtet att tillverka öl och vin för eget bruk.

Försäljning av egentillverkad alkohol är förbjudet och tillverkning av starksprit hemma är förbjudet.

Så vi har ett likadant system redan för alkohol.

Det krävs också förändrade regler så att det blir tillåtet att ha cannabis i kroppen men om man betar sig störande eller framför motorfordon påverkad så ingriper polisen.

Fördelarna med denna partiella legalisering överväger vida nackdelarna.

Vi får bort mycket av finansieringen av kriminell verksamhet och härmed minskar våld, skjutningar och annan brottslighet. Eftersom bara svagare sorter kommer att vara tillåtna så minskar riskerna för brukarna. Cannabis har på senare tid återupptäckts som medicinalväxt och har mycket intressanta medicinska egenskaper som det forskas mycket på i andra länder. Sverige kommer här på efterkälken eftersom växten är förbjuden att inneha och därmed förbjuden att forska på i Sverige.

En fullständig legalisering där även försäljning tillåts bör inte ske. Då kommer de befintliga langarna att ta över marknaden och syftet att strypa finansieringen av kriminella omintetgörs. Syftet med motionen är att få bort den illegala handeln och brottsligheten.

Jag yrkar på

Attsats 1: att uppdra åt partistyrelsen (eller någon som partistyrelsen utser) att undersöka om småskalig hemmaodling av cannabis kan vara en väg för att begränsa gängkriminalitet i Sverige

Karlskoga 2021-02-11

Stefan Herlitz

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionären tar upp problemen med gängkriminaliteten och ger förslag på att undersöka småskalig hemmaodling av cannabis och en partiell legalisering av cannabis.

Kristdemokraterna eftersträvar en nollvision för narkotikadödlighet. Bruk av narkotika är skadligt för hälsan och ska därför inte uppmuntras genom att trösklarna för att prova sänks genom legalisering eller avkriminalisering av eget bruk. De dokumenterade negativa effekterna av en ökad tillgänglighet är stora. Exempelvis ökar risken för att ungdomar börjar använda cannabis och det finns säkerställda samband mellan cannabismissbruk i tonåren och exempelvis inlärningssvårigheter med ökad risk att inte slutföra skolan samt ökad psykisk ohälsa och kognitiva funktionsnedsättningar i vuxen ålder.

Cannabis är, precis som annan narkotika som heroin, kokain och amfetamin, förbjuden att tillverka, sälja och distribuera utifrån ett antal FN-konventioner som Sverige tillsammans med de allra flesta länder förbundit sig att följa. Med det sagt säger konventionerna att det gäller cannabis för icke-medicinskt bruk. Motionären berör frågan om att använda cannabis för medicinskt bruk och forskning, men det är redan tillåtet utifrån konventionerna.

Gällande cannabinoidbaserade läkemedel finns det redan två i Sverige som är godkända av Läkemedelsverket och forskning om detta pågår runt om i hela världen. Hittills har forskningen inte sett att cannabinoidbaserade läkemedel har så stor effekt att det motiverar att använda dem på bred front, däremot kan de göra nytta i vissa specifika fall. Därför finns också de två läkemedlen att tillgå.

Det är viktigt att Läkemedelsverket får göra en bedömning innan det släpps ut på marknaden och den självmedicinering som nämns i motionen är inte att fördrå givet de risker som cannabis har på folkhälsan för den enskilde, närstående och samhälle.

Tittar vi på de länder och delstater i USA som hittills legaliserat cannabis finns inget som visar att den svarta marknaden slås ut. I delstaten Colorado har man sett stora problem med just hemmaodlingarna som bidrar till illegal handel och maffialiknande ligor odlar upp cannabis inne i Colorado och smugglar ut det till andra delstater.

Legalisering skulle inte slå ut gängkriminaliteten. Gängen skulle sälja än mer av heroin, kokain, amfetamin och andra droger för att kompensera det ekonomiska bortfallet.

Utifrån ovanstående yrkar Kristdemokraterna i Örebro län på att avslå motionen.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:73.

02:73 Sverige ska fortsatt ha, och stärka, sin restriktiva narkotikapolitik

Vi Kristdemokrater har en stolt tradition av att kämpa mot narkotikamissbruk och narkotikabrottslighet. Vi har länge stått upp för ett narkotikafritt samhälle och vill stoppa alla tendenser till drogliberalisering. Genom att arbeta för det samlade behovet av förebyggande arbete, en bra vård och behandling och en brottsbekämpande insats från polis och tull.

Ökad användning av narkotika innebär garanterat ökade påfrestningar på folkhälsan. Och i det sammanhanget är de i samhällsdebatten kontinuerligt återkommande, generellt alltid förenklade och tendensiöst framförd, kraven på "liberalisering" av den svenska narkotikapolitiken, destruktiv. I förlängningen direkt farlig (för både enskilda och samhället i stort).

Det som framförs handlar oftast om krav på avkriminalisering av bruk och innehav av narkotika för det egna missbruket samt på olika sätt formulerade krav på en legalisering av cannabis. Men, det handlar i grunden om en generell rörelse för att legalisera narkotika i stort.

I debatten bör man dessutom ha med sig att de enda som gjort något konkret för att bryta dödstrafen av narkotikamissbruk på senare år faktiskt är rättsväsendet. Genom att kunna ingripa mot narkotikabrottslighet på alla nivåer. Från exempelvis den storskaliga smuglingen och langningen, till att tidigt kunna upptäcka och (med stöd av den nuvarande lagstiftningen) ingripa mot ungdomar som börjat använda narkotika. De som dör av narkotikamissbruk i Sverige är oftast sedan länge väl kända av både socialtjänst och vård. Något som med kraft borde tala för att vad samhället behöver primärt är en bättre vård och omsorg om de narkotikamissbrukare som

redan är kända. Absolut inte en avkriminalisering av narkotikan.

Attsats 1: Kristdemokraterna tydligt ska fortsätta verka för att stoppa alla tendenser till narkotikaliberalisering.

Attsats 2: Rikstinget uttalar att Kristdemokraterna står för en restriktiv narkotikapolitik, där vi både arbetar mot den grova narkotikabrottsligheten och bevarar, samt utvecklar, arbetet mot ringa narkotikabrott genom bland annat fortsatt kriminaliserat eget bruk av narkotika.

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Wallén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären önskar att Kristdemokraterna fortsatt ska bedriva en restriktiv narkotikapolitik och verka mot en liberalisering av narkotikapolitiken. Precis som motionären beskriver har Kristdemokraterna haft en lång tradition av att bekämpa och minska narkotikans negativa effekter på samhälls- och individnivå. Partidistriktsstyrelsen är enig med motionären i att Kristdemokraterna även fortsättningsvis bör bedriva en restriktiv narkotikapolitik, vilket är helt i linje med partiets nuvarande åsikt. Mot bakgrund av det föreslår partidistriktsstyrelsen stämman att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:72 till 02:73:

Till rikstinget har två motioner som behandlar den svenska narkotikapolitiken inkommit. Den ena förordar en utredning om legalisering av småskalig odling av cannabis, medan den andra förordar att Kristdemokraterna ska fortsätta upprätthålla och utveckla den restriktiva politiken som Sverige har.

Till att börja kan vi konstatera att det finns oroväckande trender gällande narkotika i Sverige. Bland unga mellan 16 och 29 har cannabisbruket nästan fördubblats mellan 2008 och 2018. Men i en internationell jämförelse sticker Sverige ändå ut med ett lågt bruk. I åldern 15-34 är den 9,6 procent i Sverige, jämfört 18 procent i Nederländerna, 22 procent i Frankrike och 13 procent i Tyskland. En trolig förklaring till detta är den restriktiva politiken och att vi är längre ifrån cannabisodlingens centrum. De kulturella normerna ser annorlunda ut. Den ökade användningen i Sverige korrelerar väl med den organiserade brottslighetens och de utsatta områdenas utveckling, och den ökade tillgång på narkotika som kommer i dess spår. Sverige får svårare att upprätthålla restriktiviteten, eftersom vi har svårt att upprätthålla lagen. Detta är mycket problematiskt då cannabisbruk är förenat med stora hälsorisker. Risken för psykosutvecklingen är förhöjd med upp till fem gånger hos cannabisbrukare, psykosor som senare kan utvecklas till schizofreni. Risken för ångestsjukdomar och beroende finns också. Entydig forskning tyder på att kognitionsförmågan försämras avsevärt av cannabis.

I de länder där man på olika sätt legaliserat cannabis har den illegala försäljningen fortsatt. I USA har försäljningen av cannabisrelaterade produkter fullkomligt exploderat. Det finns fler cannabisbutiker i Colorado än det finns McDonalds och Starbucks. Legalisering har inte lett till att färre dricker eller att färre dör av narkotika. Dessutom är andelen 18-25-åringar som använt cannabis det senaste året mellan 40 och 50 procent. Det är nivåer som vore djupt olyckliga att se i Sverige. Legalisering är enligt partistyrelsen fel väg att gå då det medför en ökad tillgänglighet vilket i förlängningen ökar risken för att fler ungdomar börjar använda cannabis.

Sammantaget är bruk av narkotika skadligt för hälsan, medför ett stort mänskligt lidande och har många negativa effekter i samhället kopplat till exempelvis kriminalitet. Användande av narkotika ska därmed inte uppmuntras genom att trösklarna för att prova sänks. Det vore förödande om så skedde. Partistyrelsen är därför även emot avkriminalisering av innehav av narkotika för eget bruk.

Det krävs enligt Kristdemokraternas mening tre starka ben för att effektivt minska den höga narkotikadödligheten och motverka det mänskliga lidandet samt de negativa effekterna som narkotikan har på samhället: 1) insatser för att minska tillgängligheten, 2) ett effektivt förebyggande arbetet samt 3) evidensbaserad och lättillgänglig vård och behandling för missbruksproblematik och beroendesjukdom. Vi driver flera förslag inom dessa områden i riksdagsmotioner.

I juni 2020 gav en enig riksdag ett tillkännagivande (en uppmaning) till regeringen om att narkotikapolitiken ska vara fortsatt restriktiv men att den ska utvärderas för att säkerställa att den är förenlig med kraven på evidensbaserad vård och beprövad erfarenhet och skademinimering. Riksdagen har vidare uttalat att Sverige behöver en nollvision och en nolltolerans mot narkotikarelaterade dödsfall. För att nå det målet anser partistyrelsen att den av riksdagen begärda utredningen av narkotikalagstiftningen bör analysera utfallet av insatser som i ett internationellt perspektiv har vidtagits i syfte att minska narkotikadödligheten.

Mot bakgrund av ovanstående avslår partistyrelsen motion 02:72.

Partistyrelsen anser att partiet redan arbetar utefter de principer som föreskrivs i motion 02:73 och anser att motionen ska besvaras med en tilläggsattsats.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:72:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:73:

att partistyrelsen föreslår rikstinget att uppdra åt partistyrelsen att verka för att den av riksdagen begärda utredningen av narkotikalagstiftningen ska analysera insatser som har vidtagits i ett internationellt perspektiv för att minska den narkotikarelaterade dödligheten och därmed anse motionen besvarad.

02:74 Avkriminalisera innehav av obrukbara spelautomater

Bakgrund

Den sociala ingenjörskonsten har under de senaste 50 åren skördat stora framgångar i Sverige – med tilltagande samhällslig komplexitet och obegriplighet till följd. Listan kan göra lång och många fall har dessa lagar kommit till därför att de sociala ingenjörerna hängt upp sig på en enskild fråga som givits ofantliga proportioner utan att man funderat på ingreppets principiella betydelse för äganderätten.

Ett sådant exempel är Lag (1982:636) om anordnande av visst automatspel som helt överlevt sig själv. I denna i det närmaste löjeväckande lag anges det bland annat att innehav av obrukbara spelautomater är tillståndspliktigt hos Lotteriinspektionen till en kostnad om 3 000 kr. Man riskerar nämligen upp till 6 månaders fängelse om man innehar denna obrukbara metallklump utan tillstånd.

Är spelautomaten brukbar kan man också få upp till 6 månaders fängelse.

Förslag

Ett omfattande spelmissbruk med automatspel (s.k. enarmade banditer) var möjligen ett samhällsligt problem som motiverade denna märkliga lag från 1982. Emellertid är dessa maskiner sedan länge ersatta av hasardspel på internet. Dessutom är de svenska mynt som

användes i dessa mekaniska spelautomater värdelösa sedan 31 augusti 2017, då de ersattes av våra nya mynt. Eftersom folk idag knappast använder mynt överhuvudtaget och mynten värde urholkats kraftigt genom åren torde risken vara liten för ett omfattande spelmissbruk skulle återuppträffa om innehavet av dessa mekaniska myntmaskiner - brukbara eller obrukbara - skulle legaliseras.

Emellertid vore detta kanske att gå för långt idag så man kan börja med att verklighetsanpassa lagen så att det blir lagligt att inneha obrukbara spelautomater utan krav på licens och utan risk för fängelse. Dessutom så borde det också vara lagligt att inneha brukbara automatspel som endast accepterar mynt som inte längre är i cirkulation och där innehavet är för privat bruk.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att kravet på tillstånd för innehav obrukbara spelautomater i Lag (1982:636) om anordnande av visst automatspel tas bort.

Attsats 2: att Lag (1982:636) om anordnande av visst automatspel ändras så att brukbara spelautomater får innehas om innehavet är för privat bruk och spelautomaten endast accepterar mynt som inte längre är i cirkulation.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp en fråga som inte är i ropet i den aktuella politiska debatten. Lagen är gammal och därför finns det anledning att se över denna typ av lagar.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en föga diskuterad fråga, om lagen som reglerar obrukbara spelmaskiner. En gammal lag som ses som onödig borde enligt motionären tas bort. Det finns poänger i motionen. Inte minst är det förstås så att mycket av spelandet flyttat ut på internet och till de statliga kasinon som finns. Emellertid finns det också spel på restauranger som undgår kraven på registrering av spelare och penningtvättslagen, så kallade restaurangkasinon. Det försvårar både spårande av pengar som tvättats av kriminella men också uppföljningen av spelmissbrukare. Det finns också svarta spelklubbar där kriminella element spelar om pengar och tvättar de samma. Att det då finns kvar en tillståndsplikt även för uttjänta spelautomater är rimligt, så att inte till synes uttjänta maskiner köps upp och används vid sådana etablissemang. Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:74:

att avslå motionen

02:75 Avskaffa möjligheten för tidsbestämd straff för mord

I Sverige kan den som gör sig skyldig till mord eller något annat allvarligt våldsbrott dömas till livstids fängelse eller till ett tidsbestämt fängelsestraff. Det är inte ovanligt att en mördare i Sverige får ett fängelsestraff på runt 10-16 år. Vilket för anhöriga till offren anser det som en ytterligare kränkning. Att den skyldige inte får lagens strängaste straff. Något som många av oss kan tycka en självklarhet.

Att ta en annan människa av daga bör av samhället ses som ett oerhört allvarligt brott. Då

bör inget annat straff än livstids fängelse vara i fråga. I väldigt allvarliga mord kan man få livstids fängelse. Men det vore bättre att mord som brott inte kan ge annat än livstids fängelse.

Det är väldigt viktigt att samhället signalerar hur allvarligt brott som mord är, med hänsyn till det lidande som offrets anhöriga för evigt kommer att befinna sig i vid. Så är det här det mest rättvisaste för att kunna återupprätta förtroendet för rättsstaten.

Därför yrkar jag på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att presentera förslag så att möjligheten för tidsbestämd straff för mord avskaffas och att livstids fängelse är det enda straff som kan komma i fråga.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

En straffskärpning gjordes 1 jan 2020 som innebär följande: Enligt 3 kap. 1 § brottsbalken döms den som berövar annan livet för mord till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det från och med 2020 särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös. Är brottet med hänsyn till de omständigheter som har föranlett gärningen eller annars att anse som mindre grovt, döms enligt 3 kap. 2 § för dråp till fängelse, lägst sex och högst tio år. Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna har varit pådrivande för att få till stånd den förändring av straffet för mord som partidistriktet hänvisar till i sitt svar. Även ett livstidsstraff kan tidsbestämmas, när den dömde ansöker om detta. Det menar vi är en viktig princip att alla straff kan avslutas och att ingen oåterkalleligen ska sitta hela resten av sitt liv i fängelse. Även om partistyrelsen anser att livstids fängelse ska vara standard, så ska det finns en möjlighet att tidsbestämma det samma. Det finns också särskilda fall där straffet ska kunna vara ett annat än livstids fängelse och där måste domstolarna ha möjlighet att ha en flexibilitet i straffbedömning. Därmed anser partistyrelsen att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:75:

att avslå motionen

02:76 Licens för att handha fyrverkerier

Även om många kommuner har infört begränsningar för användning av utomhusfyrverkerier runt nyårsafton, har missbruket ökat under de senaste åren. Många medborgare i orter och städer upplever starkt obehag kring denna tid. För att inte tala om antalet husdjur som lider svårt. Hittills har lagstiftningen inte räckt till för att skapa hållbar social gemenskap. Vi behöver agera kring detta.

För att minimera missbruk bör de som önskar handha fyrverkerier, ha tillförskansat sig både utbildning och licens för att sälja, köpa och använda pyrotekniska artiklar. Vi behöver se över lagstiftningen (2 kap. 6§ MSBFS 2019:1) kring fyrverkerier som får användas utan tillstånd.

Vissa explosiva varor i denna text fyller en funktion i samhället men långt ifrån alla. De flesta är producerade för ett underhållande värde, vilket vid dags datum används i stor omfattning på ett skadligt sätt. Det behöver vi begränsa.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: Att arbeta för att införa krav för utbildning och licens för de som vill sälja, köpa och använda pyrotekniska artiklar inriktade på ett underhållande värde.

Eslöv 2021-01-16

Anna-Karin Gustafsson

Partidistriktårsmötet i Skånes yttrande:

I dagsläget är det MSB som via en klassificering avgör vilka pyrotekniska varor som kräver tillstånd och omfattas av utbildningsplikt. Vi anser att att-satsen i motionen är för allmänt hållen för att komma tillrätta med den problematik som beskrivs i brödtexten.

Partidistriktårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:78.

02:77 Inför tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor

Nyårsfyrverkerier är oftast ett uppskattat inslag i nyårsfirandet. Under senare år har dock användningen av raketer och smällare urartat till den grad att det blivit allmänfarligt. Raketer riktas och avlossas direkt mot människor, bilar och fastigheter och har orsakat såväl allvarliga bränder och som personskador. Vissa platser är närmast att betrakta som allmänfarliga där nyårsfirare tvingas fly för sina liv. Raketer riktas även mot polis och räddningspersonal. Flera poliser har skadats. Många pjäser har dessutom en sådan sprängkraft att enbart detonationen kan orsaka skador på fastigheter. Därutöver utgör raketer och smällare en form av djurplågeri som även det bör beaktas.

Användning av pyrotekniska varor är reglerad i ordningslagen (1993:1617). Där anges att pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Generellt är det väldigt få användare som söker sådant tillstånd och det är än färre som lagförs för brott mot ordningslagen. Efter de senaste årens händelser är det uppenbart att det krävs en åtstramning.

Vi föreslår att Kristdemokraterna verkar för:

Attsats 1: Att det införs tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor.

Attsats 2: Att det i ansökan och tillstånd anges villkor för användande.

Attsats 3: Att överträdelse av tillståndet medför böter och förverkande.

Attsats 4: Att försäljning till personer som saknar tillstånd sanktioneras.

Malmö 2021-02-17

Torsten Elofsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Pyroteknik roar rätt hanterat stora mängder människor. Problematiskt är att det missbrukas genom att avfyras en lång tidsperiod och med bristande säkerhet. Med införande av tillståndsprövning för inköp destinerar inköpet till ett specifikt tillfälle, med definierade villkor, samt böter och förverkande vid missbruk.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:78.

02:78 Se över hantering och försäljning av fyrverkerier

Lokala förbud och ordningsregler har inte lyckats tygla det som hade kunnat vara ett vackert och fokuserat fyrverkeriuppträdande på nyårsafton. Istället lider många utav veckor med spontana smällerier, bränder, nedskräpning och plågor för djur. Varje år skadas drygt 100 personer så svårt av fyrverkerier att de behöver uppsöka sjukvård. Många av skadorna drabbar ögonen och synen med allvarliga följder. Människor flyr sina hem samtidigt som handlare tipsar köpare om att polisen ändå inte undersöker om man har tillstånd. 18-årsgränsen är tillsynes effektlös, och det som inte kan köpas i Sverige hämtas lätt hem från exempelvis Polen. Trots förbud mot smällare och fyrverkerier med knall som främsta effekt, och tillståndsplikt för stora raketer och raketer med styrpinne, så har problemen delvis ändrat karaktär, men ändå fortsatt.

Det finns helt enkelt inte några anledningar för allmänheten att skjuta fyrverkerier, större glädje kan uppnås för alla om föreställningarna sker samordnat och fokuserat med stor hänsyn till säkerhet, design och tid.

När det gäller fyrverkerier har Sverige blivit ett laglöst land, och den lättsamma lag som finns följs inte. Här behövs tydlighet, och samma regler i hela landet.

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att förbjuda försäljning av alla typer av fyrverkerier till allmänheten.

Attsats 2: att verka för att fyrkerkeriföreställningar enbart får anordnas av lokala myndigheter, företag, och föreningar, som innehar tillstånd, under de tider som tillståndet avser.

Falkenberg 2021-02-20

Sandra Berg

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:76 till 02:78:

Sedan den 1 juni 2019 krävs utbildning och tillstånd för att skjuta raket med styrpinne.

Enligt MSBFS 2019:1 finns det däremot en rad pyrotekniska produkter som Bengalisk eld, romerskt ljus och raket utan pinne som får användas utan tillstånd under angivna villkor. Åldersgränsen för dessa produkter är 18 år.

Smällare och fyrverkerier med knall som främsta effekt är som huvudregel förbjudna sedan 2002 och får inte användas eller säljas utan särskilda tillstånd.

Den som säljer fyrverkerier ska ha en utsedd föreståndare som sökt tillstånd för verksamheten. Vederbörande ska ha goda kunskaper om hanteringen av fyrverkerierna – en kunskap som ofta ges genom kurser som tillverkarna tillhandahåller.

Partistyrelsen instämmer med motionärerna att fyrverkerier på nyårsafton har blivit ett växande problem. Antalet personskador är relativt stabilt men fyrverkerierna används i allt mer ordningsstörande och farliga sammanhang. Dessbättre har dock ingen avlidit av fyrverkerier i Sverige sedan 2007.

Partistyrelsens uppfattning är att regelverket är rimligt avvägt men problemet är att regelverket inte följs. Den som ska skjuta fyrverkerier söker inte alltid de tillstånd som krävs och man följer alltför ofta inte de angivna villkoren. Samtidigt har polisen ingen möjlighet att kontrollera alla avfyrningar under nyårsnatten.

Något generellt förbud kan inte komma ifråga eftersom Sverige inte genom föreskrift, förordning eller lag får förbjuda fyrverkerier som är godkända för EU-marknaden. Frågan om ett sådant förbud måste i så fall drivas på EU-nivå.

Däremot anser partistyrelsen i likhet med motionärerna att regelverket kan och bör skärpas eftersom det nuvarande lätt kan kringgås.

Ett problem tycks vara att försäljare av fyrverkerier inte är skyldiga att kontrollera köparnas tillstånd utan endast att köparen är 18 år.

Köptillfället är det klart mest lämpliga tillfället att öka kontrollen mot olagligt och olämpligt fyrverkeriskjutande. Det är den delen Polisen enklast kan kontrollera.

Partistyrelsen anser att de formella krav som ställs på försäljarna att söka tillstånd och tillgodogöra sig kunskap om fyrverkerier i sig är tillräckliga. Det sker få olyckor eller ordningsstörningar på försäljningsställena. Ökade utbildningskrav skulle inte leda till en förbättrad situation. De säljare som vill sälja till fel kunder kommer att göra det med eller utan utbildning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:76:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:77:

att anta motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:78:

att avslå motionen

02:79 Förbud mot demonstrationer under sken av organiserad bön [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Fredagen den 20 november 2020 demonstrerade en islamistisk gruppering mot yttrandefriheten genom att organiserat hålla bön på gatan utanför den franska ambassaden i Stockholm. Liknande (makt)demonstrationer hålls med ojämna mellanrum såväl i Sverige som i andra europeiska länder.

Polisen var på plats den 20 november, men underlät att ingripa, trots att folksamlingen sannolikt bröt mot åtminstone två lagparagrafer när den dels demonstrerade utan tillstånd, dels spärrade av gatan.

Demonstrationer utan tillstånd måste skingras med bestämdhet oavsett om agerandet innehåller religiösa inslag eller inte. Lagen måste gälla även religiösa grupperingar. Om polisen väljer att inte tillämpa gällande lagstiftning för religiösa grupperingar hamnar vi snabbt på ett sluttande plan och det kommer att sluta med att vi hamnar i kaos - eller underkastelse.

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för - att befintlig lagstiftning tillämpas för att lösa upp demonstrationer, som görs under sken av organiserad bön i det offentliga rummet, eller - om så krävs - för att lagen ändras så att demonstrationer under sken av organiserad bön i det offentliga rummet uttryckligen förbjuds såvida de inte äger rum med tillstånd.

Trosa 2021-02-04

Tomas Evaeus samt Saso Tircevski

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Beslutar att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

När demonstrationerna skedde så hade inte gränsen på 8 personer införts. Den trädde i kraft först 4 dagar senare. Demonstrationen hade således polistillstånd. Det är således oklart vad en ändring i enlighet med det motionären föreslår skulle åstadkomma, och huruvida den skulle tillämpas efter pandemins avslut. Distriktsstämman finner inte en sådan ändring nödvändig eller ändamålsenlig. Således bör motionen avslås.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Mötes- och demonstrationsfriheten är grundläggande fri- och rättigheter som är skyddade i grundlagen. Det är rättigheter som utgör grunden i vårt demokratiska samhälle. Demonstrations- och mötesfriheterna är dock inte helt oinskränkta, ordning och säkerhet måste kunna garanteras. Enligt regeringsformen får regeringen begränsa friheterna för att motverka farsot, som har skett under pandemin. En sådan begränsning måste vara proportionerlig. Däremot menar Partistyrelsen att det inte vore lämpligt att begränsa eller bestämma hur en demonstration får se ut eller genomföras, så länge ordning och säkerhet kan garanteras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:79:

att avslå motionen

02:80 Förändra skadeståndet för frihetsberövade

I Sverige kan den som har suttit häktad och sedan frias av domstol, ansöka om ersättning för lidande under tiden man suttit frihetsberövad. Om man dessutom förlorat inkomst har man möjlighet att ansöka om ersättning för det också.

Skadeståndets storlek varierar beroende på hur länge personen har suttit och vilken typ av brott personen har varit misstänkt för. En faktor som också spelar in är hur exponerad personen har blivit. Enligt Justitiekanslerns praxis bestäms ersättningen för lidande i normalfallet till 30 000 kr för den första månaden. Ersättning utgår med 20 000 kr för varje ytterligare månad fram till den sjätte månaden och därefter med 30 000 kr per månad till och med den tolfte månaden.

I fall med grova brott där häktningstiderna blir långa kan det med andra ord handla om stor sexsiffriga belopp. Den långa häktningstiden kan till stor del dock bero på att den misstänkte inte har deltagit i utredningen och således medverkat till att frihetsberövandet bestått under en längre tid.

För en person som är delaktig i gängkriminalitet kan skadeståndssumman användas för att främja den gängbrottsliga verksamheten efter att personen blivit släppt.

Vi menar att det borde finnas en korrelation mellan storleken på ersättningen och huruvida den misstänkte har valt att delta i brottsutredningen eller ej. Att självmant förlänga sin tid som frihetsberövad genom att inte samarbeta, bör inte belönas utan det bör istället reducera skadeståndet om brotten har samband med gängkriminalitet.

Ett annat problem med skadeståndet som behöver förändras är det utmättningsförbud som råder på skadeståndspengar. Förbudet förhindrar att staten gör utmätning på skadeståndspengarna när till exempel gängkriminella med skulder för skadestånd till tidigare brottsoffer blir tilldelade skadestånd. I förlängningen innebär det att staten betalar ut ersättning till gärningsmän, men att den inte kommer brottsoffret till del trots gärningsmannens skuld till brottsoffret. Vi anser därför att möjligheterna att utmäta även tillgångar som kriminella har fått i skadestånd bör ändras.

Vi föreslår, med anledning av ovan, rikstinget besluta:

Attsats 1: att partistyrelsen uppdras att ta fram förslag på hur storleken på skadeståndet kan kopplas till om den misstänkte har medverkat i förundersökningen, samt om brottsligheten är gängrelaterad.

Attsats 2: att partistyrelsen uppdras att ta fram ett förslag på hur skadeståndspengar till gängkriminella med skulder för skadestånd till tidigare brottsoffer, kan utmätas.

Borås 2021-02-23

Niklas Arvidsson samt Ingemar Kihlström

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är svårt att uppdras till PS att ta fram en ny egen skadeståndsmodell. Den typen av förändringar kräver utredningar och lagrådsremisser m.m. Avseende andra att-satsen delar vi

motionärens uppfattning om att brottsoffren skall få stöd av staten för att driva in eventuellt skadestånd. Dagens ordning tar inte hänsyn till brottsoffrets redan utsatta situation.

Partidistriksårsmötet i Västra Götaland beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp en viktig fråga gällande skadestånd och häktning. Först och främst ska det konstateras att det är en allvarlig inskränkning av den personliga friheten att tvingas sitta häktad. Inskränkningen motiveras med brottets allvar och risken för att den misstänkte kan rymma, återfalla i brott eller förstöra utredningen om denne släpps. För den som är oskyldig är kränkningen förstås än större. Att staten betalar ut ett skadestånd för felaktiga häktningar är en självklarhet. Men motionärerna tar upp ett problem, nämligen att den misstänkte ibland själv bidrar till en längre häktningstid genom att tuga. Det är den misstänktes fulla rätt att göra, ingen behöver tala med polis eller åklagare. Men precis som Kristdemokraterna konstaterade när regeringen sätter en maxgräns för häktningstiderna, skapar det ett incitament för den häktade att tuga fram till dess att tiden är uppnådd. Här vet den häktade om att den kan vänta ut häktningen.

Att skadestånd ska kunna utmätas till förmån brottsoffer är en åsikt som partistyrelsen delar. Det kan också ske, exempelvis fick en dömd mördare sitt skadestånd, som han erhöll efter att ha blivit utsatt för misshandel, utmätt 2017 till förmån för hans offer. Partistyrelsen anser att det bör utredas om detta kan komma ifråga i fler fall och antar därför motionens andra attsats.

Gällande motionärernas första attsats så delar partistyrelsen uppfattning att om den häktade själv bidrar till förlängd häktning bör detta kunna spela roll för storleken på skadeståndet. Huruvida det rör sig om gängkriminalitet gör det emellertid till en svårare fråga. Om den häktade döms för inblandning i gängkriminalitet utgår inget skadestånd. Men om denne blir häktad, men frikänd, så finns inga bevis för att denne skulle ha varit inblandad i gängkriminalitet. Det blir inte rättssäkert eller rimligt om felaktigt häktade i gängmål automatiskt ska få lägre ersättning. Därför vill vi besvara den första attsatsen, men med en tilläggsattsats där delen om gängbrottslinghet stryks.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:80:

Attsats 1: att partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att ta fram förslag på hur storleken på skadeståndet kan kopplas till om den misstänkte har medverkat i förundersökningen och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att anta attsatsen

02:81 Inför en lag mot störande uppspelning av musik och andra ljudutsändningar från fordon

I många kommuner framförs det klagomål från boende på störningar i samband med buskörning på sena kvällar och nätter. Polisen står ofta handfallen och saknar verktyg för att komma tillrätta med störningarna. Störningar från själva trafiken i form av onödig trafik och onödigt kraftiga gaspådrag kan beivras med stöd av Trafikförordningen 4 kap 7-8 §§.

Den lagtexten kan dock inte tillämpas i de fall det är musik eller annan ljudutsändning från fordonet som utgör själva störningen. Några kommuner har försökt att komma tillrätta med problemet genom att skriva in regler om störande musik och andra ljudutsändningar i sina

lokala ordningsföreskrifter. Det har i något fall underkänts av Länsstyrelsen. Ett av problemen har varit att Polisen inte kan bevisa vem i fordonet som är ansvarig för ljudutsändningen. För att ge Polisen verktyg att ingripa vid störningar behövs en lag som ålägger fordonsföraren ansvaret även för dessa störningar.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att utreda införandet av en lag som gör det möjligt att bötfälla fordonsförare som från högtalaranläggning från sina fordon spelar upp musik, tal eller annat ljud med en så stark volym att det stör den allmänna ordningen.

Vimmerby 2021-02-01

Ola Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären belyser en mycket viktig fråga där luckor i nuvarande lagstiftning gör det omöjligt att komma åt och förhindra den orimliga situation som uppstår när personer medvetet stör sin omgivning från ett fordon. Tyvärr kan inte problemet heller hanteras via den lokala ordningsstadgan, då den enbart gäller förhållanden på kommunal mark. Partidistriktsårsmötet uppmanar partistyrelsen att initiera en översyn av nuvarande lagstiftning i syfte att möjliggöra en begränsning av störande ljud ifrån fordon.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Problemet med hög musik från fordon på sena kvällar och nätter är omfattande särskilt i vissa delar av landet. Tyvärr har myndigheterna först på senare tid börjat agera i frågan.

Förra året dömdes en yngre person i Mora tingsrätt till 1800 kr i böter för onödig och störande körning med motordrivet fordon vid bostadsbebyggelse och en 18-årig man till 800 kr i böter för förargelseväckande beteende.

Förra året frikändes dock två unga män från misstankarna om ofredande och förargelseväckande beteende efter att ha spelat hög musik i centrala Säffle. Tingsrättens motivering till den friande domen var att händelsen inte kan räknas som förargelseväckande eftersom de boende "rimligen borde tåla hög musik under en mycket begränsad tid vid kl. 01.30 en lördagsnatt".

Rättsläget är skiftande men partistyrelsen anser sanktionerna mot dem som på det här sättet stör sina medmänniskor måste bli starkare. Partistyrelsen anser att handlingen att spela hög musik från ett fordon i bebyggelse kvälls- och nattetid alltid ska straffas med böter.

Lokala myndigheter har börjat agera hårdare och polisen i Arvika hade fram till 20 maj 2021 skrivit ut 33 böter på plats för förargelseväckande beteende när fordon spelat hög musik och vid vägran har anmälan gjorts.

Sedan den 1 juli 2021 får polisen utfärda böter på tusen kronor till dem som spelar hög musik. Brottet betecknas som "förargelseväckande beteende genom att föra oljud på allmän plats genom att spela musik

Partistyrelsen anser att föraren alltid ska hållas skyldig för överträdelsen. Därutöver anser partistyrelsen att bötesbeloppet på 800 kr är lågt satt. Partistyrelsen anser att den bör vara 2000

kr.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:81:

att anta motionen

02:82 Lagen om offentlig upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU) fungerar inte tillfredställande. Nästan alla anbud som kommunen beslutar om blir överklagade. I något fall är det helt i sin ordning, men i de flesta fall är överklagandet varken juridiskt eller rättfärdigt. Det verkar som vissa företag och organisationer överklagar bara för att möjligheten finns. I många fall överklagar man på rena petitesse bara för att "sätta käppar i hjulet" och ställa till oreda. På grund av dessa okynnesöverklaganden ökar kostnaderna och projekt blir försenade i en omfattning som kostar Sveriges kommuner miljonbelopp. Jag är helt övertygad om nedanstående förslag förverkligas kan mycket tid och pengar sparas.

Därför föreslår vi;

Attsats 1: Att lagen ses över så att den organisation som vill överklaga får betala en avgift om överklagan inte godkänns. Exempelvis kan en procentavgiftavgift på anbudsumman vara tillämplig. Om däremot överklagan är korrekt utgår ingen avgift till den klagande parten.

Ljungby

Lennart Olsson

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Myndighetsbeslut måste kunna överklagas, även om det försenar en upphandlingsprocess. Med tanke på vilka summor ens en procent av en offentlig upphandling, för t ex ett infrastrukturprojekt, kan utgöra skulle det innebära drakoniska avgifter som omöjliggjorde överklagande. Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:82:

att avslå motionen

02:83 För att göra det politiska arbetet hållbart erfordras kompetenta och erfarna personer som politiker

Beviset för att Sverige inte har kompetenta politiker kan var och en utläsa i alla de problem, inte utmaningar, som Sverige har inom så gott som alla samhällsområden. Politik betyder ursprungligen statskonst. Och att denna "konst" har utvecklats negativt under flera decennier är ju uppenbar, men ändå har inget gjorts åt det. De statliga partistöden har medfört att partierna nästan inte behöver sina medlemmar och många gånger negligerar medlemmarnas åsikter i olika frågor. Höga politikerarvoden och en stor mängd heltidspolitiker har ytterligare fjärrmat det politiska ledarskapet från sina uppdragsgivare, det vill säga medborgarna. En politiska adel,

begrepp myntat av framlidne författaren Anders Isaksson, har utvecklats och den vill naturligtvis bevara sina privilegier. Denna adel finns också i vårt parti. Huvudparten av denna adel är sprungna ur ungdomsförbunden och ungdomligt oförstånd har fått alldeles för stort inflytande i partierna och så är fallet även i vårt parti.

Facit på den negativa utvecklingen är till exempel en skola som fungerar sämre än någon-sin, uppkomsten sedan några decennier tillbaka av så kallade utanförskapsområden, en migration utom kontroll, ett energisystem som inte fungerar bra, ett rättsväsende med stora brister, en sjukvård som krackelerat osv. Förr var det vanligtvis äldre personer i aktiv yrkesverksamhet som var politiker till skillnad mot idag då många saknar både yrkeserfarenhet och livserfarenhet. Sverige har idag den lägsta medelåldern någonsin när det gäller riksdagsledamöterna.

Ungdomar uttrycker ofta; det är viktigt att vi får vara med att fatta beslut eftersom det är vår framtid det handlar om eller så uttrycker de eftersom vi är framtiden. Tankefelet i resonemanget är naturligtvis att eftersom de inte har livserfarenhet och yrkeserfarenhet så kan de inte förutse framtiden lika bra som dem med sådana erfarenheter. Utan praktisk erfarenhet av det riktiga livet har ungdomarna normalt sett ytterst lite att tillföra i beslutsprocesser. Med uttrycket vi är framtiden från ungdomar kan ett lämpligt svar till dem vara; ja ni är framtiden och ni är välkomna att börja med politisk verksamhet när ni är mogna att tillföra något, och just det kan ni ha uppnått i framtiden.

Hur har det då blivit så illa i Sverige; mitt svar är att de politiska partierna har nästan undantagslöst ledare sprungna ur sina politiska ungdomsförbund. För att komma i fråga för ledande politiska uppdrag erfordras normalt medlemskap i ett ungdomsförbund från tonåren, gärna tidiga tonåren då man fortfarande är barn. Så har det varit åtminstone de senaste 30-40 åren, till skillnad från förr i tiden då livserfarenhet och yrkeserfarenhet värderades högt. Och det är ju märkligt att just komplexa samhällsfrågor bedöms kunna skötas av amatörer utan yrkesutbildning och livserfarenhet, något som ju normalt krävs inom alla riktiga yrkessysselsättningar. Av ovanstående resonemang följer att yngre personer inte bör erbjudas politiska uppdrag förrän de uppnått någorlunda mogen ålder. Jag bedömer att först vid cirka 40 års ålder kan politiska uppdrag vara tänkbara.

Politik bör inte heller betraktas som ett arbete och ska därför inte betalas för som om det är ett arbete. Att vara intresserad av samhällsfrågor och engagera sig i politisk verksamhet har likheter med att vara intresserad av egentligen vilka föreningsaktiviteter som helst. Det kan till exempel vara engagemang i bostadsrättsförening, fotbollsförening, jaktförening, naturvårdsförening, båtsporfförening, vägsamfällighetsförening och så vidare. De flesta föreningsverksamheter utövas vanligtvis på fritiden och arvoderas vanligtvis inte. Och skulle det röra sig om arvoden så är de vanligtvis rätt blygsamma.

Varför just politisk föreningsverksamhet, som ju bör vara ideell, ska arvoderas så högt såsom idag bör starkt ifrågasättas. Arvoderingen får den effekten att denna blir överordnad det ideella samhällsengagemanget. För den politiska verksamheten innebär detta att taktiserande blir överordnat ett varsamt och långsiktigt synsätt när det gäller att bevara och utveckla ett hållbart samhälle. Röstfiske för att bibehålla ersättningarna blir huvudsak för den politiska verksamheten och den hållbara utvecklingen av samhället blir underordnat, en bisak.

För att minska mängden yrkespolitiker bör alla politiska heltidsuppdrag och deltiduppdrag, såsom kommunalråd och landstingsråd, avvecklas. Det finns inga lagkrav som är tvingande avseende inrättandet av politiska heltidsuppdrag utan det är bestämt av politikerna själva. Kommuner och regioner har idag förvaltningschefer, som leder de verksamheterna och således behövs inte heltidspolitiker. Arvodena för som exempel borgarråd och regionråd i Stockholm ligger idag på mellan 113600-142000 kr per månad, som är en utmanande hög nivå, och är inte kopplad till reell kompetens eller prestation.

Vad gäller Riksdagen bör antalet riksdagsledamöter reduceras till en mer normal nivå jämfört med omvärlden. Dessutom bör arvoden reduceras till en medelnivå av vad den vanliga medborgaren tjänar och endast utbetalas under tiden Riksdagen är sammankallad. Idag är medellönen i Sverige drygt 35000 kr.

Med ovanstående ändringar av de ekonomiska förutsättningarna torde suget att göra yrkespolitisk karriär radikalt minska och förhoppningsvis öka andelen kompetenta äldre

företrädare i Riksdagen, vilket tveklöst skulle vara mycket bra för Sverige. Då skulle till och med Riksdagen nog våga avsätta en regering, som man inte är nöjd med. Om Kristdemokraterna skulle våga gå i bräschen för förändringar enligt ovanstående skulle det öka förtroendet för KD och vara valvinnande och inte minst vara bra för Sverige.

Attsats 1: att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att de statliga partistöden avvecklas för att därmed göra politiken mer folkrörelsedriven och alltså därmed ge medlemmarna reellt inflytande

Attsats 2: Att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att avveckla ungdomsförbundet

Attsats 3: att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att Kristdemokraterna tar fram ett policydokument omfattande att valberedningar ska beakta livserfarenhet och yrkeskompetens i nomineringsarbetet,

Attsats 4: att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att heltidsuppdrag såsom regionråd och kommunalråd avvecklas och att maximalt halvtidsuppdrag förordas för dessa och liknande uppdrag,

Attsats 5: att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att region- och kommunalrådsersättningar reduceras så att de som regel inte överstiger et prisbasbelopp, 47600 kr, men att i undantagsfall betala mer ifall den förtroendevalda har synnerligen hög kompetens, att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att antalet riksdagsledamöter i Sverige minskar till cirka 200 eller 250 och således blir på samma nivå som i de andra nordiska länderna,

Attsats 6: Att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att riksdagsledamotsarvodet reduceras från dagens nivå på 69900 kr till att följa nivån för medellönen i Sverige som ligger på cirka 35000 kr.

Stockholm

Per-Gunnar Larsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen resonerar brett om politikens villkor i Sverige samt om ålder, bakgrund, antal samt ersättningsnivåer för politiker. Resonemanget kring den svenska riksdagens storlek samt riksdagsledamöternas ersättning är frågor som är intressanta och behöver diskuteras. Men, inte genom att låsa sig vid så kategoriska förslag som motionen innehåller. Generellt missar motionen bland annat det faktum att den absoluta majoriteten av de personer i Sverige som valts till uppdrag i kommuner och regioner är fritidspolitiker, att uppdragen ofta är komplicerade och löses bäst om det finns en bredd i erfarenheter och perspektiv bland de som är politiska beslutsfattare. Vårt parti arbetar kontinuerligt med att ha en bra mix av erfarenheter och kompetenser både när vi utser våra kandidater i allmänna val, och partiinternt när vi väljer våra funktionärer på olika nivåer. I övrigt, avseende motionens förslag att partiet ska verka för att vårt ungdomsförbund avskaffas, bör det påpekas att våra associerade förbund är självständiga organisationer. Samt att partiet, parallellt med ungdomsförbundet, även har ett kvinnoförbund och ett seniorförbund.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har skrivit en motion som tar sikte på ett problem för alla politiska organisationer, att politiken professionaliseras och blir allt mer främmande för medlemmarna i de politiska partierna och hur värdefull livserfarenhet saknas i beslutande församlingar. Det är inte utan poänger. Emellertid anser partistyrelsen att flera av attsatserna inte tar hänsyn till verkligheten i politiken. Vi ska vara stolta över att ha ett duktigt och engagerat ungdomsförbund som låter ungdomar kanalisera sitt politiska och ideologiska engagemang och därtill lär sig hur man åstadkommer politisk förändring. KDU är också, som partidistriktet påpekar, en självständig organisation som inte lyder under partiets riksting. Politiken är, oavsett om man ser det som ett yrke eller ett ideellt engagemang, ett hantverk. Politiska beslut har också blivit allt mer komplicerade och därmed vore det omöjligt att inte ha heltidstjänster i många politiska församlingar. Partistyrelsens uppfattning är att valberedningar runt om i landet sköter sitt uppdrag väl och helt i enlighet med vad motionärens vilja. Arvodens storlek speglar också uppdragets komplexitet väl. I kommuner och regioner skiljer sig arvoden åt väsentligt mellan den som har ett mindre betungande uppdrag i en nämnd och den som är heltidsanställd som exempelvis regionråd. Arvoden för förtroendevalda bör spegla denna komplexitet och kunna konkurrera med löner för andra yrken samtidigt som de stävjar risk för korruption. En risk med låga arvoden är att endast personer som inte är beroende av lönarbete i sitt vanliga liv kommer söka sig till politiska uppdrag. Statsbidragen till partier delas ut i förhållande till storlek och engagemang från väljare. Det utjämnar spelplanen mellan partier som Socialdemokraterna som får massiva bidrag från andra organisationer och andra partier som inte har samma möjlighet. Partistyrelsen anser att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:83:

att avslå motionen

02:84 Inför "sovande" övervakningskameror

Tryggheten i vårt land minskar år från år när rån, överfall, knivvåld och skjutningar ökar i omfattning. Det är naturligtvis inte möjligt att kunna ha polisövervakning överallt i våra samhällen, men man skulle kunna ha betydligt fler övervakningskameror utplacerade. Detta motsätter sig Datainspektionen, som är den tillståndsgivande myndigheten med hänvisning till intrång i den personliga integriteten.

Ett sätt att tillmötesgå allmänhetens önskan om ökad trygghet och krav på att allt fler brott kan klaras upp och möjlighet för tillståndsgivande myndighet att kunna tillåta fler övervakningskameror kan vara att införa "sovande" övervakningskameror som kan väckas av exempelvis vakthavande polisbefäl när polisen får in ett första larm om var och när ett brott har skett.

Polisen kan då starta ett antal strategiskt placerade kameror kring den aktuella brottsplatsen och längs ett antal möjliga flyktvägar. På detta sätt skulle det även gå att identifiera möjliga vittnen i samband med brottet vilka skulle kunna vara viktiga ledtrådar för brottets uppklarande. Genom att få tidig information från brottsplatsen och förövarnas flyktvägar skulle polisinsatsen kunna effektiviseras.

I händelse av att övervakningskamerorna inte ger några tydliga upplysningar om det aktuella brottet kan informationen raderas inom exempelvis 72 eller 96 timmar efter beslut av polisbefäl eller förundersökningsledare. Med ett sådant förfarande skulle möjligen den tillståndsgivande myndigheten kunna tänkas bevilja en ökning av antalet övervakningskameror i våra samhällen.

Attsats 1: att polismyndigheterna får möjlighet att sätta upp fler övervakningskameror på platser som är hårt drabbade av brott.

Attsats 2: att övervakningskameror även får sättas upp längs troliga flyktvägar.

Attsats 3: att vakthavande polisbefäl får möjlighet att aktivera aktuella övervakningskameror.

Attsats 4: att utredningsledare i samarbete med utredande polis får ta beslut om bildmaterialet bör sparas eller raderas.

Knivsta 2020-02-18 Knivsta

Gunnar Gidlund

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kamerabevakning har i Sverige under lång tid varit en märkligt kontroversiell fråga. Integritetsaspekten för kamerabevakning är förvisso mycket viktig, och att införa godtycklig bevakning vore mycket olyckligt, men det är heller ingen som föreslagit att kamerabevakning ska användas i annat syfte än ordningshöjande, brottsförebyggande och brottsuppklarande. Även detta har ifrågasatts, trots tydligt forskningsstöd för att kamerabevakning förebygger vissa brott och den uppenbara slutsatsen att ett brott som filmats är enklare att klara upp än ett brott som inte filmats. Motionären har således helt rätt i att kamerabevakning bör underlättas och har tagit integritetsaspekten i beaktande. Kristdemokraterna har de senaste åren drivit på för att underlätta för kamerabevakning, bland annat genom flertal tillkännagivande i riksdagen (bland annat i riksdagens betänkande En ny kamerabevakningslag 2017/18:JuU36 13 juni 2018). Vi driver också frågan om fler möjligheter till kamerabevakning i spaningssyfte, att Polisen ska få använda Trafikverkets kameror och automatisk nummerplåtsavläsning vid gränsövergångar och i polisfordon. Mot bakgrund av detta anser vi motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:84:

att anse motionen besvarad

02:85 Införande av berusningsuppsåt i svensk strafflagstiftning

Vi har ett förslag till en ändring/komplettering av gällande lagstiftning i Brottsbalken enligt följande: "Då någon befinns vara skyldig till ett våldsbrott eller annat brott och detta har begåtts i berusat tillstånd, skall det anses föreligga 'berusningsuppsåt'. Gränsen för berusning skall i detta avseende ligga på 0,50 promille. Om 'berusningsuppsåt' föreligger, skall det tillika vara en försvårande omständighet vid påföljdsbedömningen. Om blodprov tas i samband med brottet skall eventuell eftersupning ej beaktas."

Behovet av detta tillägg är bl.a. påkallat av Högsta domstolens bedömning i de s.k. "rusdomarna", vilket har bidragit till en mildare påföljd i både tingsrätter och hovrätter vid brott där gärningspersonen/-personerna varit berusade.

Detta tillägg behövs, eftersom det vid alltför många våldsbrott visar sig att alkoholen spelat en avgörande roll och det skulle även undanröja risken för att berusning, uttalat eller outtalat betraktas som en förmildrande omständighet.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för ett tillägg i den svenska brottsbalken med lydelsen och/eller innebörden, ” Då någon befinns vara skyldig till ett våldsbrott eller annat brott och detta har begåtts i berusat tillstånd, skall det anses föreligga ’berusningsuppsåt’. Gränsen för berusning skall i detta avseende ligga på 0,50 promille. Om ’berusningsuppsåt’ föreligger, skall det tillika vara en försvårande omständighet vid påföljdsbedömningen. Om blodprov tas i samband med brottet skall eventuell eftersupning ej beaktas.”

Stockholm

Joel Gren

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Att den som själv har försatt sig i ett alkoholpåverkat tillstånd (eller i princip annat drogpåverkat tillstånd) och befunnit sig i det tillståndet när man begått, exempelvis, våldsbrott borde inte kunna ange detta som en förmildrande omständighet. Den påföljds mildrade praxis som skapats med just den innebörden i Sverige är olycklig och behöver korrigeras genom att gällande lagstiftning förtydligas. Den inställningen ligger i linje med vad vi i Kristdemokraterna redan driver. Att specificera en promillehalt som generellt försvårande ”berusningsuppsåt” vid brottslighet bedöms dock inte som möjligt.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har rätt i att många brott hade kunnat undvikas om gärningsmännen inte varit berusade. Det är inte utan anledning att flera av de mest brottsbelastade platserna i landet är platser där nattklubbar, krogar och restauranger ligger i kluster. Mängder med berusade människor på liten plats innebär stor risk för våldsbrott, men också för sexualbrott, rån, rattfylleri, skadegörelse med mera. Det är också mycket krävande för polisen att behöva bemanna dessa platser. Det är dock så att brott begångna utan berusning rimligare är mer överlagda, vilket i sig är försvårande. Att bestämma en promillehalt är inte önskvärt, inte heller ett uppsåt. Partistyrelsen håller dock med om att brott som begås under berusning inte ska få mildare påföljd. Motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:85:

att avslå motionen

02:86 Inrätta en offentlig tillsynsnämnd för advokater

I Sverige kan endast den som är advokat förordnas som offentlig försvarare, försvara den som misstänks för brott och för detta i huvudsak betalas av staten (statens kostnader för rättsliga biträden i Sverige ökar och är för närvarande cirka 3 miljarder om året).

Den som ska få kalla sig advokat måste ha upptagits som medlem i advokatsamfundet, och uppfylla de krav som ställs. Det är sedan även advokatsamfundet som utövar tillsyn över sina medlemmar.

Den absoluta majoriteten av Sveriges advokater är både professionella och omdömesgilla. Men, den mer än hundraåriga svenska formella traditionen att advokaternas branschorganisation utövar tillsynen över de jurister som i kraft av sin advokattitel bland annat har ensamrätt på att fungera som offentliga försvarare, är inte längre tidsenlig.

Inte minst avslöjanden från de senaste åren pekar på att advokatsamfundet inte tillräckligt väl

kan hantera tillsynen av advokater som, utanför alla gällande rättsregler, "lierar sig" med kriminella.

I grunden handlar det inte om bristande rutiner i samfundet. Det svenska disciplinsystemet för advokater, "där kollegor granskar kollegor" är helt enkelt inte nutidsanpassat.

Möjligheten att utöva tillsyn och besluta om disciplinåtgärder mot advokater och vid behov frånta dem titeln bör istället överföras till en offentligt tillsynsnämnd (motsvarande). Den ordningen finns i Sverige redan avseende revisorer. Det är inte minst ur det perspektivet egentligen djupt ologiskt att den rättsligt exceptionellt privilegierade yrkesgruppen advokater kontrolleras av kollegor i sin egen branschorganisation.

Vid inrättandet av en tillsynsnämnd skulle parallellt advokatsamfundets framtida formella roll och uppgifter som branschorganisation behöva utredas.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för tillsynen av svenska advokater ska överföras från advokatsamfundet till en offentligt tillsynsnämnd, som efter anmälan eller på eget initiativ ska utöva kontroll över och besluta om disciplinåtgärder gentemot advokater.

Attsats 2: Att Advokatsamfundets offentligt reglerade roll, avseende att utse advokater mm., ska utredas för att synkroniseras med uppdraget och befogenheterna för den offentliga tillsynsnämnden.

Stockholm

Fredrik Wallén

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen beskriver det vanskliga med att advokater, som inom rättsväsendet har ensamrätt på att kunna förordnas som offentliga försvarare, har sin egen intresseorganisation som "tillsynsmyndighet" och förslår att Kristdemokraterna ska verka för att tillsynen över advokater i stället ska skötas av en offentlig tillsynsnämnd. Ett system som i Sverige redan gäller för revisorer och avseende advokater bland annat finns i vårt grannland Norge. Att tillsynen av en sådan offentligt privilegierad yrkesgrupp sker just offentligt är rimligt. I synnerhet i skenet av de senaste årens rapporter om advokater som bland annat använt sina privilegier för att exempelvis häktade ska kunna kringgå sina restriktioner samt i övrigt på olika sätt hjälpt organiserad kriminalitet. Det är samtidigt rimligt att parallellt med en sådan övergång till ett offentligt tillsynsråd se över advokatsamfundets formella roll. Där samfundet i flera perspektiv har lagreglerade unika "befogenheter" fast det i grunden är en intresseorganisation, ingen myndighet.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp ett problem som blivit allt mer aktuellt de senaste åren, nämligen advokater som inte sköter sitt arbete enligt god advokatsed. Partistyrelsen delar motionärens åsikt att detta är ett stort problem och att Advokatsamfundet reagerat för sent på oegentligheter inom den egna kåren. Emellertid har det senast i år tillsatt en arbetsgrupp inom advokatsamfundet som ser över straffavgifterna för den som bryter mot samfundets regler. Den nuvarande avgiften är på högst 50 000 kronor, vilket enligt partistyrelsen förefaller lågt, i synnerhet i jämförelse med revisorer som kan drabbas av avgifter på en miljon kronor. Advokatsamfundet har också nyligen utslutit

medlemmar som brutit mot god advokatsed.

Advokatsamfundet är förvisso en privaträttslig sammanslutning, men dess uppdrag regleras i lag och dess stadgar beslutas av regeringen. Det finns således en statlig reglering av verksamheten. Verksamheten fungerar inte prickfritt, men partistyrelsen anser att Advokatsamfundet på senare tid börjat skärpa sina regler, vilket inte minst syns i arbetet med att ta fram nya sanktionsregler. Partistyrelsen anser att förändringar av den typ som motionären efterfrågar är för långtgående i förhållande till de regler som finns idag, som i huvudsak fungerar bra, om än med problematiska undantag. Vi anser att Advokatsamfundets roll ska kvarstå och anser att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:86:

att avslå motionen

02:87 Kampen mot människohandeln

Sedan 1999 är det en kriminell handling att köpa sex. Sexköpslagen är ett viktigt instrument för att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel. Däremot är det skrattretande att det fortfarande är lagligt att sälja sex. Detta gör att en person som säljer sex även indirekt medverkar till brott helt legalt.

Allt för ofta uppmärksammas hur sextorskar kommer undan genom att köpa sig fria, då sexköp ofta endast leder till böter. Detta innebär att torskar ofta kan fortsätta att köpa sex. Viktigt att påpeka att sexförsäljning ofta är förknippat med organiserad brottslighet. Då själva sexköpet straffmässigt ofta ger böter, kan det antas att brottet inte prioriteras i samma utsträckning som om straffet skulle ha fängelsepåföljd.

För att verkligen kunna ha chans att komma åt människohandel så måste man dels se över sexköpslagen där man lyfter bort böter och istället utdelar kännbara straff, men även göra det straffbart att sälja sex.

Det finns argument att förbud mot att sälja sex skulle innebära att den redan utsatta sexsäljaren skulle drabbas av större skuldbörda eller liknande. Men jag hävdar att det är orimligt att resonera i den banan. Idag har vi lagstiftning där dem som brukar droger och säljer droger riskerar att dömas, varför ska vi göra skillnad gällande sex.

Jag är övertygad om att förändringar i nuvarande lagstiftning skulle skapa bättre förutsättningar att förebygga och bekämpa människohandel. Nuvarande lagstiftning kan antas innebära svårigheter för den utsatta att i egen kraft lämna prostitution.

Idag har prostitution flyttat stor del av sin verksamhet till digitala mötesformer. Ändring i lagstiftningen skulle kunna innebära ett sätt för poliser att komma åt torskar, men även organiserad brottslighet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att Kristdemokraterna arbetar för:

Attsats 1: Att man ser över möjligheten till förändring av sexköpslagen, där böter inte är ett alternativ

Attsats 2: Att man ser över möjligheten att göra det olagligt att sälja sex

Kalmar 2021-02-09

Alexander Krasnov

Partidistriksårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären tar upp en oerhörd angelägen men svår fråga. Alla berörda i sexhandel är egentligen förlorare. Kvinnan lever oftast redan i en utsatt situation och när hon nu prostituerar sig blir utsattheten ännu värre och många förlorar helt sin självrespekt. Många har drogproblem och måste få pengar till sitt missbruk. Orsakerna kring att män köper sex kan givetvis variera men något har gått snett när man utnyttjar kvinnor på detta vidriga sätt. Sexköp är och ska vara kriminellt men att som motionären föreslår i sin första attsats att sexköpare alltid ska dömas till fängelse anser dock DS är att gå för långt därför förslår DS att den avslås.

Motionären föreslår vidare att sexköp också ska kriminaliseras för den som säljer. Vi är beredda att tillstyrka andra attsatsen och motivet är att vi tror det kan vara en hjälp till kvinnor att undvika eller bli fri från prostitutionen. Vår mening är att man då inte ska dömas till traditionella straff utan man ska då erhålla vård på olika sätt från samhället som ökar möjligheten till rehabilitering.

Partidistriksårsmötet i Kalmar beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären är angelägen om att fortsätta Kristdemokraternas långa tradition av att bekämpa sexuell utsatthet, som inte minst drabbar kvinnor. Detta är mycket bra. Sexualitet är något av det mest intima som människan har och förutom lust och glädje också förknippat med risker och osäkerhet. Att tro att en ohämmad liberalism fungerar på alla områden som gäller denna del av livet fungerar inte. Att förstärka åtgärder mot människohandel och sexuellt utnyttjande är alltid på Kristdemokraternas agenda. Till exempel var vi med att driva igenom den så kallade samtyckeslagen och vill skärpa straffet för människosmuggling. Vi vill också skärpa straffen för människohandel. Straffet för sexköp höjdes av alliansregeringen som Kristdemokraterna ingick i ifrån max sex månaders fängelse till ett års fängelse. Normalstraffet är emellertid fortfarande böter. Partistyrelsen anser, liksom motionären, att prostitutionen i Sverige till största del utförs av kvinnor som befinner sig i eller farligt nära situationer där människohandel, människosmuggling eller annan exploaterande verksamhet förekommer. Därför bör straffet för sexköp höjas. Vi delar motionärens slutsats i första attsatsen och antar därmed den. Däremot anser vi att den svenska modell där köparen är de kriminaliserade parten i prostitution har en positiv effekt för kvinnorna som utnyttjas: De har nämligen inte begått ett brott och på så vis underlättas deras väg ut ur prostitutionen. I denna del står vi således bakom nuvarande lag och avslår andra attsatsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:87:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

02:88 Kartlägg och motverka antisemitismen i Sverige

När Förintelsens dödsläger öppnades för omvärlden var det många som samtidigt antog att dörren till antisemitismen stängdes. Tyvärr ser vi nu, 76 år senare, hur judehatet är starkare än på länge. Även i Sverige. Enligt Brottsförebyggande rådet förekommer antisemitism i breda folklager, och även om unga män är en särskilt framträdande grupp bland gärningspersonerna begås antisemitiska hatbrott av både kvinnor och män ur ett brett åldersspann. En undersökning som EU-kommissionen publicerade januari 2019 visade att 73 procent av svenskarna anser att antisemitismen ökat i Sverige under en femårsperiod och att 81 procent av svenskarna ser

antisemitismen som ett problem i vårt land.

I den andra särskilda undersökningen som EU-kommissionen gjort för att kartlägga antisemitismen i Europa återges hur judar uppfattar situationen. Följande två citat är hämtade från Sverige.

”Ingen av mina vänner där jag bor eller de jag jobbar med vet om att jag är judinna. Våra barn vet inte om min judiska bakgrund, då jag är livrädd att de skulle få kommentarer i skolan för detta. Jag går inte till synagogan mer, för det är inte värt att vi skulle bli utsatta för något. Det bästa var när jag gifte mig, för nu heter jag ”Svensson” i efternamn.” (Kvinna, 40-44 år, Sverige)

”Den antisemitism jag upplevt är subtilare än vad som går att fånga i ett formulär som detta. Som den märkliga tystnaden efter att jag på en arbetsplats berättade att jag var jude.” (Man, 25–29 år, Sverige)

Den tyska förbundsdagen har sedan år 2009 tillsatt två oberoende expertgrupper för att hantera antisemitismen i Tyskland. Grupperna har bland annat arbetat med att klargöra och kartlägga vad som är antisemitism. Den senaste expertgruppen hade även som uppdrag att presentera tillvägagångssätt för att kunna bekämpa antisemitismen och samtidigt främja det judiska livet i Tyskland. Denna rapport kom i april 2017 och är på drygt 300 sidor.

Sverige behöver en egen expertgrupp, motsvarande de tyska, för att klargöra vad som är antisemitism och ge förslag på hur den kan motverkas samt hur det judiska livet ska främjas såväl i kommuner som på nationell nivå.

Attsats 1: Att partistyrelsen ges i uppgift att verka för att en svensk expertgrupp tillsätts för att klargöra vad som är antisemitism och ge förslag på hur den kan motverkas samt hur det judiska livet ska främjas såväl i kommuner som på nationell nivå.

Sundbyberg 2021-02-08

Marcus Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter en oerhört angelägen fråga som utifrån dagens samhällsklimat behöver klargöras. Partidistriktsstämman anser att det som motiverats i motionstexten beskriver tydligt varför en expertgrupp ska tillsättas för att dels klargöra vad som är antisemitism samt ge förslag på hur det kan motverkas. Däremot anser partidistriktsstämman att det är just detta uppdrag som rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag och föreslår att det efter ordet ”motverkas” i attsatsen, sätts punkt. Allt för att uppdraget ska bli tydligt. Därför har partidistriktsstyrelsen ett förslag till ändringsyrkande på attsatsen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens oro för antisemitismen i Sverige. Att judar överväger att lämna landet och inte öppet vågar visa sin tro är ett stort misslyckande för samhället. Hotet mot judarna måste bekämpas med kraft. Kunskaperna om Förintelsen och antisemitismen ska hållas levande genom information, utbildning och dialog. Men det krävs också konkreta politiska åtgärder för att trycka tillbaka hotet mot judar och öka skyddet av desamma. Arbetet mot antisemitism och för judisk säkerhet behöver läggas upp i kontinuerlig dialog med det judiska civilsamhället och dess olika företrädare. Mot bakgrund av detta och den oroande utvecklingen ställer sig partistyrelsen bakom motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:88:

att anta motionen

02:89 Krav på ansökan om tillstånd för att ingå äktenskap mellan kusiner

Enligt svensk rätt var det fram till 1845 förbjudet för kusiner att ingå äktenskap i Sverige. En regellättnad infördes som en konsekvens av stor avfolkning och emigration till främst USA. Historiskt har äktenskap mellan kusiner motarbetats i Europa av stat och kyrka då det har ansetts leda till klanbildning och var något som främst tillämpades av Europeiska kungahus. Forskning har även visat att äktenskap mellan närstående släktingar då det har tillämpats i flera generationsled riskerar att ge en betydligt ökad risk för genetiska sjukdomar, olika funktionshinder och plötslig spädbarnsdöd. I ett flertal länder i Europa är kusinäktenskap tillåtet, men inte vanligt förekommande då det funnits ett historiskt motstånd mot kusinäktenskap. I Danmark är kusinäktenskap en känslig fråga som förknippas med arrangerade och påtvingade äktenskap och som har ventilerats i folketinget. Om en utomeuropeisk invandrare har gift sig med en dansk medborgare som är dennes kusin, nekas ofta uppehållstillstånd eftersom äktenskapet anses arrangerat eller påtvingat.

Enligt Ungdomsstyrelsens rapport Gift mot sin vilja (2009) är det cirka 70 000 personer i åldern 16-25 år som upplever att de inte kan välja partner fritt i Sverige. Från den 1 juli 2014 gäller nya straffrättsliga bestämmelser som stärker skyddet mot tvångsäktenskap och barnäktenskap. Kriminaliseringen av tvångsäktenskap har kritiserats för att vara verkningslös med ett stort mörkertal och ett fåtal fall som utreds då många förundersökningar läggs ner pga bevisvårigheter. Fram till sommaren 2016 har enbart ett fall gått till åtal. Ett av de mest kända fallen av tvångsäktenskap och hedersrelaterat våld var Fadime Sahindal som hedersmördades då hon vägrade att ingå ett arrangerat äktenskap med en kusin från hemlandet.

I Sverige är det förbjudet att ingå äktenskap med ex. helsyskon, föräldrar och mor- och farföräldrar. Enligt äktenskapsbalken (ÄB) 15 kap. 1 § måste halvsyskon eller adoptivsyskon (som ses som helsyskon) ansöka om tillstånd till äktenskap av länsstyrelsen i det län där den sökande är folkbokförd enligt 2 kap. 3 §. Om det saknas en behörig länsstyrelse, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Stockholms län. Om halvsyskon vill ingå äktenskap krävs även ett utlåtande av socialstyrelsen.

Kristdemokraterna borde verka för att frågan utreds om kusiner även borde omfattas av bestämmelsen om ansökan om tillstånd i ÄB 15 kap. 1 §. I en sådan tillståndsprocess kan länsstyrelsen både ge information om de medicinska riskerna med kusinäktenskap och fånga upp olika aspekter och utreda om tvång och hedersrelaterad problematik förekommer. Detta kan verka som ett sätt att i ett tidigt skede förebygga att tvångsäktenskap kommer till stånd med syfte att särskilt skydda unga vuxna från att tvingas in i ett civilrättsligt och/eller religiöst äktenskap mot dennes vilja. Att införa ändringar i Äktenskapsbalken blir en preventiv åtgärd och ett komplement till att ytterligare stärka skyddet mot tvångsäktenskap, klanstrukturer och ett sätt att förebygga hedersrelaterat våld. Huvudregeln bör vara att enbart tidigare etablerade äktenskap utomlands av två utlandsfödda personer som är myndiga och som tidigare saknat anknytning till Sverige bör ges dispens/tillstånd eller i de fall då det föreligger särskilda skäl.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att en regel om att tillstånd måste sökas för att ingå ett kusinäktenskap i likhet med vad som gäller för halvsyskon och adoptivsyskon i dagens lagstiftning.

Attsats 2: att Kristdemokraterna verkar för att Äktenskapsbalken (ÄB) ändras och att krav på ansökan om tillstånd för äktenskap mellan kusiner införs.

Stockholm 0221-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att tillstånd måste sökas för att ingå kusinäktenskap och att Kristdemokraterna ska verka för att Äktenskapsbalken ändras. Föräldrar som till viss del delar DNA löper en högre risk att få barn som lider av genetiska sjukdomar. För föräldrar som dessutom kommer från släkter där kusingiftemål redan förekommer och har förekommit bakåt i tiden är risken ännu högre. Kusinäktenskap, är som motionären skriver, förknippat med arrangerade och påtvingande äktenskap och förekommer i hederskulturer. Det är rimligt att tillstånd måste sökas för att ingå ett kusinäktenskap.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Risken för medfödda missbildningar ökar hos barn om modern och fadern är kusiner. Förutom det medicinska riskerna finns det, som motionären tar upp, även många gånger inslag av hederskultur tvångsgifte involverat i kusinäktenskap. I flera stora invandrargrupper i Sverige är sådana giftermål mycket vanliga, såsom i Irak och Syrien. Givet riskerna och då kusinäktenskap inte längre är ovanliga i Sverige delar partistyrelsen motionärens uppfattning om att frågan bör ses över.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:89:

att anta motionen

02:90 Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten är en svensk statlig förvaltningsmyndighet som bekämpar och förebygger ekonomisk brottslighet. Myndigheten ansvarar för frågor om samordning och andra åtgärder mot den ekonomiska brottsligheten. Myndigheten har både för små ekonomiska resurser och ett påtalat mycket tungrovt arbete, tillsammans med andra myndigheter. Detta förorsakar förseningar och försvårar ett snabbt arbete att bekämpa den ekonomiska brottsligheten med dess konsekvenser. Myndigheten har att "stämna i bäcken" när det gäller nya bidrag och miljösubventioner till medborgare och "nystartade" företag i vårt välfärdssamhälle. Det kan och blir en ekonomisk katastrof, när bidrag upplevs som en "bankomat utan kod" för alla inblandade.

Det ska naturligtvis vara enkelt att leva och finnas utrymme för människans olika förutsättningar i samhället, men det som upplevs dagligen som orättvist och slöseri med våra skattepengar måste upphöra. En speciell satsning måste omgående ske för att uppdaterade regelverk/kontroller av kommuner, landsting och myndigheter, från upphandlingar till löneavtal. Utredningar och anmärkningar som Riksrevisionen sammanställer måste naturligtvis följas. Det behövs tydliga regelverk, villkor och skatteregler som kan kontrolleras enkelt och regelbundet. Här finns också ett utbrett politikerförakt som nu måste återställas. Skatte- och bidragssystem ska utformas så att människors egen kraft och engagemang uppmuntras och bidragsberoende motverkas.

Förslag till beslut

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag, verka för att omgående upprätta en dialog med Ekobrottsmyndigheten och ta ställning till önskat anslag, för att komma till rätta med brottslighet, korruption och bidragsfusk och

Attsats 2: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att undersöka förutsättningarna för en förbättrad kontrollerad samverkan mellan myndigheter som kan utmynna i en ny snabb och uppdaterad enhet underställd Ekobrottsmyndigheten.

Njurunda 2021-02-01

Lars Elwing

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Partidistriktsstämman valde att skicka motionen vidare till Rikstinget utan eget ställningstagande.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

Attsats 1: beslut för attsatsen saknas

Attsats 2: beslut för attsatsen saknas

Partistyrelsens yttrande:

Motionären anser att anslagen till Ekobrottsmyndigheten ska öka och att en ny enhet ska bilda under ekobrottsmyndigheten efter en förbättrad samverkan mellan myndigheter.

Kristdemokraterna anser liksom motionären att Ekobrottsmyndigheten är viktig. Därför föreslår den Kristdemokratiska riksdagsgruppen i sitt budgetalternativ att anslagen till myndigheten höjs. I budgetalternativet för 2021-2023 som togs fram hösten 2020 uppgick tillskottet till 70 miljoner respektive 96 miljoner kronor för 2021 respektive 2022. Det motsvarar en anslagsökning på nio respektive 13 procent jämfört med regeringens nivå. En myndighet kan inte på ett meningsfullt sätt absorbera en större anslagsökning än så.

Under våren 2021 krävde Kristdemokraterna i ett nytt reformförslag att en myndighet ska genomföra alla välfärdsutbetalningar och att den myndigheten liksom andra myndigheter ska få tillgång till betydligt mer information genom förändrad sekretess. Allt i syfte att komma åt välfärdsbrottslighet.

Partistyrelsen anser att en ny myndighet är att föredra framför en ny enhet under Ekobrottsmyndigheten men delar i stort motionärens syn på läget.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:90:

att anse motionen besvarad

02:91 Nedskräpningslagen: Straffansvar även för s k ringa s k nedskräpning

I hela Sverige blev under år 2019 så få som 103 personer bötfällda för nedskräpning och året efter, alltså 2020, var motsvarande siffra ännu lägre eller 87 böter.

Det är uppenbart att den rätt lagen givit svensk polis sedan 2011 att skriva ut böter för nedskräpning används ytterligt sällan.

Dessutom är lagen så motsägelsefullt formulerad att samtidigt som det är förbjudet att skräpa ner, är det ändå inte straffbart att slänga till exempel tuggummin eller cigarettfimpar på marken.

Sveriges riksdag har nämligen valt att lagstifta på det sättet 2011 att nedskräpningsförseelser också kan graderas som "ringa" – dit cigaretter och tuggummin hänförs – och då skall heller inget straffansvar utdömas.

Med andra ord: en olaglig handling utan påföljd/sanktion/straff/böter.

Uppskattningsvis slängs minst ett tusen miljoner cigarettfimpar eller tuggummin runtom i landet årligen, alltså den oerhörda mängden av en miljard cigarettfimpar och tuggummin, år ut och år in.

Summan av alla denna nedskräpning är alltså att ingen enda ställs till ansvar – därför att lagen medvetet utformats så. Frågan är om detta verkligen stämmer med det allmänna rättsmedvetandet bland medborgarna.

Folkrörelsen Håll Sverige Rent har nämligen genomfört en Sifo-undersökning i ärendet och den visar att 93 procent av de tillfrågade svenskarna anser att även den som fimpar på marken skall kunna bötfällas.

VD:n för Håll Sverige Rent, Johanna Ragnartz, understryker att fimpnedskräpning inte är straffbart stämmer dåligt överens med vad svenskarna tycker. Hon hänvisar då särskilt till den undersökning Håll Sverige Rent låtit genomföra och där nästan alla tycker att den som fimpar på marken skall kunna bötfällas.

Jag yrkar därför

Attsats 1: ATT partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att nedskräpningslagen ändras så att även vad som nu benämns ”ringa nedskräpning”, som exempelvis tuggummin och cigarettfimpar, skall kunna medföra straffansvar och därmed böteläggas.

Mora 2021-02-01

Lennart Sacredeus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls. Miljödepartementet har föreslagit enligt motionens intentioner och Åklagarkammaren har tillstyrkt förslaget.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om nedskräpning är allvarlig. Den förfular inte bara städer och natur, utan riskerar också hälsa för djur och har miljökonsekvenser. Dessutom innebär det kostnader för skattebetalarna som behöver finansiera gaturengöring. Det naturliga borde vara att alla plockar upp efter sig och slänger sitt skräp på avsedda platser. Så är emellertid inte fallet, precis som motionären skriver. Det torde vara var och ens ansvar att ta hand om sitt eget skräp. Partistyrelsen delar därmed motionärens uppfattning. Kristdemokraterna har också motionerat i riksdagen om att ringa nedskräpning ska ge böter. Dock avslog vi nyligen en proposition från regeringen på samma tema, eftersom denna var undermåligt utformad. I sak har dock partiets uppfattning inte förändrats: Ringa nedskräpning ska kunna bötfällas. Därmed anses motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:91:

att anse motionen besvarad

02:92 Om polisens integritet och möjligheten att göra farliga jobb

Offentlighetensprincipen är viktig och värd att slå vakt om. I Sverige skall likabehandling råda och det skall vara enkelt för medborgarna att se hur deras ärenden behandlas rätt och riktigt.

Gott så.

Men det kan finnas skäl att titta över var det behövs undantag. Ett exempel är Operation Rimfrost i Uppsala där det gjordes flera stora insatser. Detta tyckte de kriminella såklart inte om. I efterspelet kom det fram att en del av nätverket skaffat sig en så kallad kastrullbomb, gjord på nästan 10 kilo dynamit. Kompletterad med fjärrutlösare och kartläggning av en enskild polis som medverkat i operationen. Till och med bild på polismannens bostad och planer för attentatet.

Sånt blir möjligt, för att alla uppgifter om händelsen blir offentliga handlingar. Jag menar att det är orimligt att den som behagar med några enkla klick kan skaffa sig de uppgifter som behövs om vilken polis som helst för att kunna komma med hämnd. Det är helt enkelt inte rätt att den som jobbar för det gemensamma bästa ska behöva få sin familj förföljd eller hotad med helt offentliga uppgifter om det går att undvika.

Ingripande ordningsmakt borde kunna få sina uppgifter maskerade, och att finnas för den som har tillstånd att handha dem efter sekretessprövning. Det är viktigt att huvudregeln om offentliga uppgifter kvarstår, men det borde finnas en möjlighet att nytta sekretess vid speciella situationer där det bedöms finnas högre risk för vedergällning mot polisen.

Förslag

Mot bakgrund av det ovan framförda föreslår jag att Rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att:

Attstats 1: Utforma förslag på hur en sådan sekretesslösning för poliser skulle kunna se ut och fungera

Borlänge 2021-03-10

Jonas Hillerström

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen anses besvarad med motivering att dagens regelverk kan tillgodose det som avses i motionen.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Säkerheten för polispersonal är av yttersta vikt för att myndighetens arbete ska fungera. Idag är polisens säkerhet emellertid äventyrad. Fallet som beskrivs i motionen är ett, stenkastning och raketer som skjuts mot polis är tyvärr också mycket vanligt. Det har skjutits mot enskilda polisens bostäder och mot polisstationer. Det finns sannerligen skäl att skärpa reglerna så att det blir svårare för kriminella att komma åt uppgifter på poliser. Detsamma gäller även annan myndighetspersonal som kan bli utsatt i sitt arbete, exempelvis handläggare på kommuner, Migrationsverket eller socialsekreterare. Kristdemokraterna motionerar också om detta årligen i Sveriges riksdag i vår motion Polisen 2020/21:3307. Därmed anser partistyrelsen att motionen är besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:92:

att anse motionen besvarad

02:93 Omedelbarhetsprincipen och muntlighetsprincipen: låt rätten

bedöma hela underlaget i ett mål.

Muntlighetsprincipen är en princip och som tillämpas vid allmänna domstolar i Sverige. Den innebär att all bevisning skall upptas muntligen av rätten. Skriftliga bevis skall läsas upp och vittnesattester är förbjudna.

Parterna och vittnena skall tala fritt och får bara i undantagsfall läsa innantill.

Skriftliga dokument som ingetts till rätten, men som inte lästs upp under huvudförhandling, får inte rätten ta hänsyn till.

Den närliggande omedelbarhetsprincipen är en annan juridisk princip, vilken innebär att allt som domstolen skall bedöma i målet skall förebringas under huvudförhandling.

Det innebär till exempel att ett dokument som inte åberopas, utan endast har skickats in ingår således inte i det som domstolen baserar sin bedömning på. Dokumentet eller annan bevisning skall som huvudregel läsas upp eller förevisas i sin helhet för rätten. Bevisningen kan dock, om det är lämpligt, läggas fram genom hänvisningar.

Dessa två principer finns för att allt skall vara samtalet i skeendet under själva förhandlingen i domstolen – men skapar också en rad problem. Här några:

1) Tidiga vittnesmål kan komma att helt borträknas ifall inte vittnena inte längre minns, ändrar sig eller undviker att närvara, något som kan ske efter att de utsatts för press och hot som resultat av att vittnesmål avgivits under utredningen, uppgifter som senare och av dessa skäl inte får användas och åberopas av rätten ifall inte vittnesmålet återupprepas och detta muntligt.

2) Viktigt utredningsmaterial kan komma att få mindre eller ingen betydelse, såsom att detta nedlagda arbete vore meningslöst - då det endast är det som sägs i domstolen, i huvudförhandlingen, som ingår, inte allt utredningsmaterial trots att detta ligger närmare i tid till den aktuella gärningen.

I förvaltningsmål kan däremot dom avkunnas med eller utan förhandling, d v s direkt på papperen/dokumentet i utredningen.

3) Den tilltalade kan invänta med sitt försvar ända till huvudförhandlingen - då hela den bild åklagaren givit redovisats, medan försvarssidan å sin sida inte behöver redovisa sin bild lika tidigt eller fortlöpande, utan kan välja taktiken att spara allt till slutet, d v s själva rättegången/huvudförhandlingen. Ömsesidigheten i villkoren för de två parterna saknas därmed.

Därför yrkar jag på

Attsats 1: ATT hela utredningsmaterialet, inte enbart vad framförs under huvudförhandlingen/rättegången, skall tjäna som underlag i allmän domstol, d v s att omedelbarhetsprincipen och muntlighetsprincipen inte längre skall vara allenarådande.

Mora 2021-02-01

Lennart Sacredeus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen avslås med motivering att nuvarande ordning bör fortsätta att gälla.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp viktiga problem och partistyrelsen delar både problemformuleringar och åtgärdsförslag. Den har utretts i SOU 2017:98 och förslag har lämnats på hur den ska förändras. Omedelbarhetsprincipen och muntlighetsprincipen ställer till problem för svenskt rättsväsendet. Skulle utredningens förslag bli verklighet ska exempelvis tidiga videoförhör kunna återopas. Ett sådant förhör kan hållas i närmare anslutning till brottet istället för som i domstol kanske månader senare och ansikte mot ansikte med förövare eller kanske andra gängmedlemmar (om det är ett sådant mål). Det innebär också att förhör kan hållas innan media eller närområdet påverkats av uppgifter om ett begånget brott. Dessutom innebär det att förhör kan ske innan den förhörde hunnit bli påverkad av gärningsmannen eller dennes kumpaner. Det skulle också kunna leda till kortare häktningstider då förundersökningen går snabbare och den misstänktes kollusionsfara minskar. Utredningen konstaterar också att uppfattningen är att försvararna har som taktik att vänta med att lämna ifrån sig information. Detta leder i sin tur till att det bedrivs förundersökning i rätten och att det som prövas i domstolen blir något annat än det som förundersökningen har gällt. Incitamentet för en försvarare att medverka till att reda ut oklarheter uppfattas som lågt eftersom försvararen kan ha inställningen att oklarheter i processmaterialet skapar en osäkerhet som gagnar den misstänktes försvar. Omedelbarhetsprincipen hjälper alltså denna taktik.

Någon förändring är i skrivande stund inte genomförd men regeringen har tagit fram en lagrådsremiss. Ett av skälen till att regeringen äntligen börjat agera, är att Kristdemokraterna krävt denna förändring, både i media och i vår motion Tydliga reaktioner mot brott 2020/21:3311i riksdagen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:93:

att anse motionen besvarad

02:94 Riksdagsledamöterna bör spegla demografin utifrån ett åldersperspektiv på en mer rättvis fördelning avseende ledamöter 65 år och äldre.

Sveriges riksdag har sedan 1976/1977 års riksmöte 349 ledamöter vilka väljs vart fjärde år. Nuvarande riksdag består av 8 partier och antalet mandat i riksvalet speglar sammansättningen av antalet ledamöter.

Antalet personer i Sverige som är 65 år eller äldre uppgår till drygt 2 miljoner, dvs cirka 20 % av Sveriges befolkning. Medellivslängden ökar dessutom påtagligt vilket påverkar andelen äldre än 65 år.

Sveriges riksdag har idag 6 ledamöter som är 65 år eller äldre fördelat på olika partier.

Om befolkningsstrukturen avseende äldre än 65 år skulle slå igenom i riksdagen skulle antalet ledamöter 65 år eller äldre vara dryga 90 stycken.

Till de allra mest betydelsefulla frågor som idag hanteras av riksdagen hör äldreomsorgen.

Inte minst nu i spår av pandemin är dessa frågor angelägna att hantera. Vidare är frågor rörande pension, skattetryck, pensionsålder mm viktiga för, inte minst, de som är 65 år eller mer.

Att två % av riksdagens ledamöter ska hantera och besluta i frågor som rör 20% av befolkningen är inte tillfredsställande. Dessutom tar inte representationen av våra folkvalda hänsyn till den förlust av erfarenhet med mera som går förlorad då så få i åldersspannet 65 år eller mer sitter i riksdagen.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att fler ledamöter i Sveriges riksdag ska vara 65 år eller äldre för att på så sätt bättre spegla åldersstrukturen i vårt land.

Stockholm

Lars Hallberg

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären lyfter i sin motion vikten av att de folkvalda i Riksdagen representerar samhällets befolkning. Han lyfter här åldersperspektivet som en viktig faktor och anger 65 års ålder som en avdelare.

Det är viktigt för demokratin att sammansättningen av riksdagens ledamöter speglar samhället och att alla grupper kan känna sig representerade. Det finns dock ett inneboende problem med att likställa vissa grupper med vissa åsikter och att mena att det endast är människor inom sagda grupp som fullt ut kan förstå den gruppens behov. Det kallas för identitetspolitik och är något som KD inte stöder.

Idag finns många grupper som menar att de bör ha representation i riksdagen utifrån identitetsmarkörer som kön, sexuella preferenser, etnicitet och ålder. Det finns en fara i detta när det inte längre handlar om politiska ställningstagande till olika sakfrågor, utan om identitet. Det förminskar individens eget ställningstagande och självbestämmanderätt, när medborgaren inordnas i en kollektiv identitetsgrupp.

Givet detta finns det ett värde i att fler personer över 65 finns representerade i riksdagen. En människa med fler livsår har längre erfarenhet och många har gedigna yrkeskunskaper och expertkunskaper som det vore direkt resursslöseri att inte utnyttja dessa.

Åldersdiskriminering är tyvärr en verklighet idag. Genom att fler personer över 65 år sitter i Riksdagen och på andra tunga poster i vårt samhälle, kan bilden och uppfattningen om äldre förändras över tid. KD har stort förtroende i äldre frågor, och för att behålla det förtroendet bör vår riksdagsgrupp präglas av att vi ser på människor med fler livsår som en tillgång och en förutsättning för en väl representerad demokrati.

Även om KD redan strävar efter en mer representativ åldersfördelning, menar vi att vi kan göra mer för att uppnå en sådan.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Om riksdagen bara har sex ledamöter över 65, så är det alldeles för få. Kristdemokraterna huserar emellertid tre av dem, vilket gör att de andra partierna bör ställa sig i skamvrån före oss. För motionären har alldeles rätt i att personer över 65 syns alldeles för lite i samhället i stort och politiken i synnerhet. Men problemen med att vi i Sverige inte värderar ålder börjar långt tidigare, inte minst i arbetslivet där det är svårt att jobba för den som bara är över 50, trots att denne har minst 15 år kvar i arbetslivet. Partistyrelsen uppmuntrar alla partidistrikt att nominera äldre kandidater till riksdagen och det finns ett egenvärde i att ha en blandad skara riksdagsledamöter. Kristdemokraterna värdesätter äldre perspektivet mycket och strävar efter en representativ åldersfördelning, precis som partidistriktets styrelse framhåver. Vi anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:94:

att anse motionen besvarad

02:95 Förslag på att öka uppkläringen vid brott som stöld

Som det är nu, är utredning av polisen och fällande domar lågt, när det gäller utredning av stölder och mindre stölder och det har varit så i flera årtionden. Och detta prioriteras ofta bort på grund av andra brott som kräver utredning. På en vårdmottagning fick de inbrott 4 gånger och sista gången låg det ett blodigt verktyg efter inbrott, men polisen gjorde ingen utredning och var inte intresserad av verktyg med handavtryck och blod på. Andra privatpersoner har fått stölder upprepade gånger, men inget görs. Detta ger ett rättslöst vacuum i samhället, vilket har ökat och ökar social otrygghet i samhället. Om det åtgärdas skulle en hel del brott upphöra eftersom vid många stölder är av samma person/personer.

Förslag är att man utreder att utbilda andra personalgrupper än poliser som får arbeta endast med stöldutredning på varje rotel och skriva rapporter och om offer godkänner, få göra exempelvis dna provtagning. Och göra detta självständigt och vid behov samarbeta med polis alt direkt med åklagare beroende på brott av stöld. Detta skulle frigöra resurser för polis och öka graden av uppklarade stölder

Och det går att börja med att testa personer som är duktiga på sådant, har intresse för det, och har annan högskola utbildning eller annan utbildning i väntan på att göra en mer standardiserad kortare utbildning.

Och de som arbetar med en sådan utredning behöver vara självständiga så inte annan personal säger vad de ska utreda eller inte.

Attsats 1: Att utbilda, använda andra yrkesgrupper för utreda stölder hos personer och företag för att öka nuvarande låga grad av uppklarade brott gällande stöld av polis.

Sundbyberg 2021-02-08

Gustaf Joelsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Redan idag används andra yrkesgrupper för att utreda stölder och andra brott som till exempel försäkringsbolag och säkerhetsföretag parallellt med kommuner och större företags säkerhetsavdelningar för att öka graden av uppklarade brott gällande stöld av polis.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Problemet med för låg brottsupplärning är allvarligt. Klaras inte brott upp får brottsoffren ingen upprättelse och gärningsmännen går fria att begå fler brott. På sikt riskeras förtroendet för rättsväsendet. Motionären beskriver väl situation som allt för många brottsoffer känner igen. Det händer allt för ofta att redan när en kopia på anmälan landar i posten hos ett brottsoffer, så kommer också beskedet att utredningen är nedlagd. För att lösa detta behöver vi fler poliser och vi behöver fler polisanställda. Fler tekniker, fler forensiker, fler it-utredare, revisorer, underrättelsearbetare och assistenter med mera på den civila sidan. Kristdemokraterna har föreslagit att Polismyndighetens budget för att anställa civilanställda ökar, för att polisen ska kunna anställa människor med många olika yrkesbakgrunder för att just klara upp brott, vilket de redan gör idag. Dessutom finns, som påpekas av partidistriktet, även privata företag som arbetar med detta och lämnar över material till Polisen. Mot bakgrund av detta anser vi motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:95:

att anse motionen besvarad

02:96 Även politiker borde omfattas av arbetsmiljölagstiftningen.

Politiker både som verkar både på regionala och lokala är inte anställda utan verkar på ett förtroendeuppdrag. Det betyder att de inte har stöd i någon lagstiftning som till exempel arbetsmiljölagstiftningen som gäller för tjänsteman. Detta kan vara en anledning till att allt fler hoppar av från sitt uppdrag på grund av olika hot man utsätts för. Genom att även politiker omfattas av arbetsmiljölagen kan demokratin stärkas och fler kan lockas till engagemang i demokratins tjänst.

Därför anser jag att även politiker borde omfattas av arbetsmiljölagstiftningen.

Med hänsyn till det som anförts vill jag att rikstinget beslutar uppdra partistyrelsen

Attsats 1: att verka för så att förtroendevalda ska omfattas av arbetsmiljölagstiftningen.

Falun

Siamak Lotfiani

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen avslås med motivering att förtroendeuppdrag inte kan jämföras med anställningar. Däremot måste hot och våld mot förtroendevalda särskilt uppmärksammas, men det bör göras med andra insatser än genom att tillämpa arbetsmiljölagstiftningen.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar distriktet hållning att förtroendevalda inte kan omfattas av arbetsmiljölagstiftningen eftersom förtroendeuppdrag och anställning är olika saker. Däremot är det, precis som partidistriktet skriver, viktigt att hot och våld mot förtroendevalda uppmärksammas. Den 1 januari 2020 skärptes också straffet för den som hotar en förtroendevald, vilket Kristdemokraterna stod bakom. Lagstiftningen behöver dock kompletteras och vi föreslog i samband med den lagstiftningen att regeringen skulle återkomma med en heltäckande lagstiftning som skyddar alla som är väsentliga för demokratin, för det gäller inte bara politiker, utan även andra yrkeskategorier. Därmed anser partistyrelsen motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:96:

att anse motionen besvarad

02:97 Skydda våra gravar och minnesmärken

En grav är en helgad plats. En plats för anhöriga att minnas de avlidna, men också en plats som tjänar som en länk mellan oss och det eviga. Att skända en grav är inte ett pojkestreck. Att stjäla en gravurna är inte en stöld som andra. Bilder från vandaliserade kyrkogårdar slår hårt mot vår känsla av samhällsgemenskap.

På grund av låga straff för gravskändning, som ligger under brott mot griftefriden, är brottet inte prioriterat hos polisen. I nästan två årtionden hade gravar på Adolf Fredriks kyrkogård vandaliserats ibland flera gånger i veckan. En av gravarna var den före detta statsministern Olof Palmes, men det spelade ingen roll. Anmälningarna ledde ingenstans. Det krävdes att en anhörig till en av de framlidna vaktade gravarna, dokumenterade vandaliseringen och tillkallade polisen under pågående brott för att få till ett rättsfall. Gärningsmannen, en psykiskt sjuk man med polskt medborgarskap, togs in på förhör men släpptes någon timme senare och kunde sedan fortsätta med att vandalisera gravarna. Han dömdes senare för olaga hot och brott mot griftefriden vid två tillfällen till två månaders fängelse.

De dödas vilorum ska vara en en fredad plats. Skändning av gravar går emot våra grundläggande värderingar och väcker stor avsky. Detta gör att de låga straffen för gravskändning och stöld från grav inte stämmer överens med det allmänna rättsmedvetandet. Ökade straff för överlagda, systematiska och upprepade brott mot gravar och minnesmärken skulle öka prioriteringen hos polisen och i framtiden även kunna leda till häktning vilket skulle möjliggöra rättspsykiatrisk undersökning. Då dessa typer av upprepade brott minskar förtroendet för samhället och riskerar att öka spänningarna mellan grupper finns det också skäl att klassa dessa brott som hot mot allmän ordning och säkerhet och därmed kunna förvisa eventuella EU-medborgare som begått dem.

Gärningsmän bör också, vid skäligen misstanke, kunna förhindras från att återvända till platsen och fortsätta brottsligheten. Därför bör ett tillfälligt tillträdesförbud kunna utfärdas vid risk för fortsatt brottslighet fram till dess att dom vunnit laga kraft och eventuellt fängelsestraff verkställts.

Attsats 1: Att överlagd, upprepad eller systematisk skändning av eller stöld från grav, kyrkogård eller minnesmärke ska värderas högre på straffskalan

Attsats 2: Att överlagd, upprepad eller systematisk skändning av eller stöld från grav, kyrkogård eller minnesmärke ska anses vara ett hot mot allmän ordning och säkerhet

Attsats 3: Att den som är skäligen misstänkt för skändning av eller stöld från grav, kyrkogård eller minnesmärke ska kunna beläggas med tillträdesförbud fram tills dess att dom vunnit laga kraft och straff verkställts

Attsats 4: Att underlätta för polisen att vid behov kunna sätta upp elektronisk övervakning runt gravar, kyrkogårdar eller minnesmärken som man misstänker kommer skändas eller råka ut för stöld

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Carlsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter en allvarlig problematik. Både den allvarliga kränkning vandalisering och angrepp på gravar innebär för avlidnas anhöriga, den allmänt skadliga inverkan så skändliga brott har på gemenskapen och tryggheten i samhället samt de bristande möjligheterna för rättsväsendet att tillräckligt kraftfullt agera mot den aktuella sortens brottslighet. Att angrepp på gravplatser skulle bedömas mycket allvarligare är rimligt. Ett angrepp på gravplats är dock formellt redan nu förstås ett angrepp på ordning och säkerhet (men ett angrepp rättsväsendet alltså borde ha kraftfullare verktyg att förhindra och ingripa mot). En möjlighet att ge gärningsmän tillträdesförbud till gravplatser, motsvarande, är en bra idé. Den möjligheten borde då slutligt möjligen utformas mer i linje med vad som gäller vid övriga besöks- och tillträdesförbud. Exempelvis den nyss införda möjligheten att besluta om tillträdesförbud i butiker för den som återkommande stjälar eller trakasserar personal och kunder. Avseende polisiära kameraövervakningsinsatser, och annan teknisk bevakning, så har polisens lagliga möjligheter att kontinuerligt eller vid behov kameraövervaka olika allmänna platser de facto förstärkts de senaste åren. Möjligheten för polisen att sätta upp kamera- eller annan teknisk bevakning kring exempelvis gravplatser finns alltså. Men, styrs i praktiken av resurserbegränsningar samt att aktuella brottsliga angrepp hittills inte rent straffrättsligt bedömts som tillräckligt grova. Att ytterligare förstärka polisens praktiska möjlighet till teknisk övervakning för att förebygga, ingripa mot och utreda den aktuella sortens brott bör därför ändå betraktas som befogat.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären belyser en oerhört viktig fråga: Allas rätt till en fredad vila. Anhörigas rätt till att kunna besöka sina nära gravar ostört. Som motionären tar upp är det tyvärr inte helt ovanligt att inte minst offentliga personers gravar drabbas av återkommande vandalisering. Motionären har också rätt i den som återkommande vandaliserar en grav måste hindras från att göra detta, med fängelse och med någon form av tillträdesförbud. Därför bifaller partistyrelsen attsats ett och tre. Gällande attsats två är griftefrid ett brott mot allmän ordning, varför den får anses besvarad. Likaså kan övervakningskameror sättas upp på kyrkogårdar. Även attsats fyra får anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:97:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

02:98 Statens plikt att skydda medborgare och skadestånd vid uraktlåtenhet

Europadomstolen för de mänskliga fri- och rättigheterna fällde Finland den 17 september 2020 för brott mot artikel 2 ("Rätt till liv") då den finländska myndighetsutövningen inte förmått skydda medborgarnas rätt till livet. Europadomstolen ansåg att det var den bristande myndighetsutövningen som bidrog till att medborgare berövades livet i samband med massakern i Kauhajokki 2008. Domen får långtgående konsekvenser för svensk del.

Redan idag förekommer viss riskbedömning, t ex i samband med villkorlig frigivning, men de är ofta otillräckliga och väger inte i tillräcklig mån in eventuella brottsoffers säkerhet. Dessutom begås åtskilliga brott där förövaren i förtid släppts ut från kriminalvårdsanstalt eller där man inte genomfört en utvisning. Ett exempel på detta är terrordådet på Drottninggatan 7 april 2017 där fem personer miste livet och femton skadats genom att svenska statens försummat att utvisa Rakhmat Akilov. Andra fall rör exempelvis personer som släppts fria i förtid, dvs innan straffets fulla tid avtjänats, och som under denna tid begår nya brott. Ytterligare fall kan vara när personer släpps ur häkte efter en bedömning att personen inte kan utgöra en risk för omgivningen men ändå begår nya brott.

För att undvika att Sverige på ett likartat sätt fälls för brott mot de mänskliga fri- och rättigheterna bör givetvis svenska myndigheter verka på ett sådant sätt att medborgarnas liv skyddas.

Därest staten brister i detta och en medborgare utsätts för brott av person som vistas fritt i samhället, till följd av bristfällig riskbedömning av myndighet, skall staten vara skyldig att betala ett särskilt skadestånd för att ha försummat sin plikt att skydda medborgaren. Den nya lagen bör utformas så att den är i överensstämmelse med Europadomstolens dom, rörande finska statens underlåtenhet i Kauhajokifallet.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för en lagändring som möjliggör för medborgaren att stämma staten för försumlighet, då enskild utsatts för brottslighet av person som en följd av myndighets missbedömning eller underlåtenhet att verkställa ett fattat beslut om inkapacitering eller utvisning.

Stockholm 2021-02-14

Stephan André

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Möjligheten att "stämma staten" på det sätt som motionären föreslår att Kristdemokraternas ska verka för kan redan anses föreligga. Skadeståndsanspråk (motsvarande) för statlig försumlighet av olika karaktär är förhållandevis vanligt förekommande och hanteras vanligen av Justitiekanslern (JK). Beroende på ärendets karaktär kan det också ha uppkommit genom anmälningar till Justitieombudsmannen (JO) eller Polisen. Om staten, i motionärens exempel i troligen i första hand genom olika tänkbara försumligheter hos ansvariga statliga myndigheter, kan anses ha varit försumlig och/eller begått brott prövas det inom ramen för det svenska rättssystemet. Utöver sådant som kan handla om straffrättsligt personligt ansvar för ansvariga myndighetsföreträdare, så kan staten även bli skadeståndsskyldig. Bland annat inom ramen för rättsreglerna i den svenska skadeståndslagstiftningen. Den som anser sig ha anspråk på staten men uttömt de möjligheter som finns inom det svenska rättssystemet, kan vända sig till Europadomstolen.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen är enig med partidistriktets svar. Det finns möjligheter att stämma staten i Sverige när man som privatperson lidit skada. Sedan vi ratificerade Europakonventionen om mänskliga rättigheter finns också möjligheten att driva process mot staten i Europadomstolen. Justitiekansler kontrollerar om myndigheter lyder lagar och Justitieombudsmannen kan väcka åtal mot enskilda tjänstemän. Kristdemokraterna driver dessutom frågan om ett återinfört tjänstemannaansvar. Gällande motionens huvudsakliga ambition, att privatperson ska få skadestånd om en person som borde varit inspärrad begår ett nytt brott, så anser partistyrelsen inte att det är en klok avvägning. Myndigheter måste göra en bedömning huruvida någon ska släppas ut eller ej och gör då en riskbedömning. Huruvida den riskbedömning anses korrekt eller ej kan inte bero på vad som händer efter bedömningen är gjord, utan måste bedömas utifrån då rådande omständigheter. Myndigheterna underlåter heller inte med flit att genomföra beslut. Utvisningar kan exempelvis vara mycket komplicerade att genomföra och det kan vara komplicerat att hitta en avviken person, bland annat eftersom resurser saknas. Gällande häktning så föreslår Kristdemokraterna en sänkt gräns för obligatorisk häktning till ett års fängelse och en sänkt gräns för möjlig häktning, där återfall, rymning och kollusion ska utgöra ensamma häktningsgrunder och inte som idag kombineras med ett minimistraff på ett års fängelse. Den villkorliga frigivningen ska göras om så att ingen kan frigges om de inte skött sig i fängelset, utbildat sig, arbetat eller genomgått eventuell behandling. Därmed anser partistyrelsen att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:98:

att avslå motionen

02:99 Stoppa försök till bidragsbrott

Bakgrund:

Kriminella organisationer, företag och individer utnyttjar systematiserat de svenska välfärdssystemen. System som är avsedda att stötta utsatta individer i vårt samhälle. Dessa försök riskerar att underminera lagstiftningar och driva kostnadsutvecklingar för staten vilket på sikt kan göra att personer med stora hjälpbehov faktiskt blir utan stöd. Dessa försök riskerar också att underminera förtroende för stat och myndigheter om de kan ske, samt återupprepas av samma individ eller organisation, utan en påföljd.

Kristdemokraterna i Sverige har genom motion 2020/21:2996 föreslagit 35 punkter till riksdagen som är avsedda att förbättra situationen för personer med funktionshinder. Under punkt 12-13 anförs det att det myndighetsgemensamma arbetet ska stärkas samt att sekretesslagstiftningen ska förändras för att försvåra för organiserad brottslighet att utnyttja 51 kap. i socialförsäkringsbalken (assistansersättning).

Förslag till lagmässiga justeringar och dess implikationer:

Vi yrkar därför på att Kristdemokraterna anför en ny motion där, ”Försök till bidragsbrott”, under vissa särskilda förutsättningar tillförs Bidragsbrottslag (2007:612) och kompletterar dess § 2.

Tilläggen avser att komplettera Kristdemokraternas tidigare föreslagna 35 punkterna och motverka försök till Bidragsbrott. Det avser också att skapa bättre förutsättningar för det myndighetsgemensamma arbetet mot bidragsbrott.

Vi yrkar sammantaget om att:

- Försök till bidragsbrott, under vissa särskilda förutsättningar tillförs Bidragsbrottslag (2007:612) och kompletterar dess § 2.
- Att § 5 i Bidragsbrottslag (2007:612) ej är tillämplig på, Försök till bidragsbrott, under vissa särskilda förutsättningar.
- Att förtydligande även sker av § 2 i Bidragsbrottslag (2007:612) avseende vilka myndigheter som ska informeras och på vilket sätt om sannolika bidragsbrott, samt försök till dessa för att kunna upptäcka andra typer av missbruk mot andra lagstiftningar, genom myndighetsgemensamma arbeten. Vissa särskilda förutsättningar är att:
 - lagen är tillämplig på LSS (Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt Socialförsäkringsbalkens 51 kap. (assistansersättning).
 - Det finns en aktör, i form av ett företag, organisation eller nätverk av personer utöver den funktionshindrade som kan göra ekonomisk vinning om inte myndigheterna i Sverige uppmärksammat försöket.

Det anförs också att:

- Om den upptäckande myndigheten konstaterar att försöket är sannolikt ska andra utredande myndigheter av samma eller liknande stödformer informeras.
- Utbetalningsstopp till aktör enligt punkt fem kan vid behov verkställas i de fall där berörd personen kan få sina hjälpbehov tillgodosedda genom en annan aktör som exempelvis kommun.
- Att påföljd i övrigt för den aktör, enligt punkt fem, ses över.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att utifrån det som anförts i motionen agera för att ändra lagen så att försök till bidragsbrott kan stoppas.

Habo 2021-02-24

Samuel Anefur samt Jan Lenhammar

Partidistriksårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna har på sistone kommit med fler goda förslag på detta område. Bland annat vill vi införa en övergripande utbetalnings- och granskningsmyndighet, som kan säkerställa att en och samma person inte systematiskt missbrukar olika ersättningssystem för att maximera sina intäkter. Partiet vill därför se en ändring av sekretesslagstiftningen i syfte att stärka den myndighetsövergripande kontrollverksamheten. Med detta sagt anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriksårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Som motionärerna påpekar har Kristdemokraterna redan långtgående förslag för att motverka välfärdsbrottslighet. Under våren 2021 har ytterligare förslag presenterats som handlar om att bryta sekretessregler för att möjliggöra för myndigheter att byta information med varandra. Att alla offentliga utbetalningar ska göras av en enda myndighet.

Avseende bidragsbrott specifikt föreslogs att straffskalorna ska ses över och att antalet bidragsrelaterade förmåner som ingår i lagen ska utökas.

Motionärens att-sats som är att Kristdemokraterna ska verka för att ändra lagen så att försök till bidragsbrott stoppas är som partistyrelsen ser det redan uppfyllt genom de förslag som lämnats i riksdagsarbetet och på annat sätt.

I brödtexten förekommer flera detaljerade förslag kring hur motionärerna vill genomföra lagskärpningar som man däremot inte skrivit i att-sats. Partistyrelsen bedömer att flera av dessa förslag är mycket relevanta och att de bör inkorporeras i det fortsatta arbetet. Partistyrelsen anser dock att rikstinget inte kan ta formell ställning till förslagen eftersom de inte är formulerade som att-satser.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:99:

att anse motionen besvarad

02:100 Trygghet och integritet kontra öppenhet [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

”Svensk lagstiftning kring personuppgifter på nätet är inte anpassad för vår digitala tidsålder och dess gränsöverskridande brottslighet”, skriver Göteborgs-Posten i en ledare 19 oktober 2020. ”Utsatta grupper drabbas av att allt finns tillgängligt ett knapptryck bort. Utstuderade åldringsbedrägerier där

ligor specialiserar sig på att söka upp äldre personer i deras hem för att lura, stjäla och i värsta fall råna försvarslösa och utsatta människor har blivit en återkommande plåga i Sverige. Antalet rån inomhus mot äldre och funktionshindrade har ökat lavinartat – en sjudubbling hittills i år

jämfört

med 2019. SPF Seniorerna kräver nu att regeringen gör något åt de lättillgängliga personuppgiftsregister på nätet som möjliggör den här vidriga verksamheten (SR 17/10). Det är ett högst rimligt krav.”

Kristdemokraternas principprogram säger att offentlighetsprincipen är en vital del av demokratin och att sekretess ska användas restriktivt, men också att det offentliga måste tillämpa stor försiktighet och respekt för den personliga integriteten vid hantering av personuppgifter.

I avvägningen mellan offentlighet/personlig integritet ligger också avvägningen mellan allmänhetens intresse av öppenhet och risken att personliga uppgifter utnyttjas av kriminella. Personnummer används för att kapa personers identitet och tillskansa sig kapitalvaror på ett otillbörligt sätt. Det offentliga fordonsregistret används av kriminella för att stjäla värdefulla bilar. Mindre nogräknade försäljare söker med hjälp av personnummer upp äldre för att prångla på dem tjänster de ”måste” köpa med hänvisning till lagkrav om rensning av rör, eldkanaler, stuprör med mera.

Effekterna av offentlighetsprincipen kan upplevas som ett integritetskränkande övergrepp i en svår livssituation, exempelvis när sörjande efterlevande upptäcker att bouppteckningen är allmänt tillgänglig.

Det kan knappast vara gynnande för den enskilda individen att vem som helst så enkelt som idag skall kunna söka uppgifter om varje enskild persons ålder, bilinnehav, hund och mycket mer. Finns det något annat land som har samma öppenhet som Sverige kring den enskilde individen?

När ett företag eller någon annan begär ut upplysningar om ens privatekonomi får man alltid ett meddelande om detta. Det vore rimligt att motsvarande information gick till berörda även när andra typer av uppgifter hämtats ut ur olika register.

Vi yrkar därför att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till en översyn av:

Attsats 1: att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till en översyn av för- och nackdelar med att minska öppenheten med vissa personuppgifter,

Attsats 2: att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till en översyn av vilken personinformation som ska vara offentlig, samt

Attsats 3: att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till en översyn av i vilka fall den berörde kan och bör informeras när uppgifter hämtas ut.

Göteborg 2021-02-07

Hampus Hagman samt Gudrun Brunegård

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Den enskildes integritet behöver stärkas det vore därför bra om rikstinget uppdrar åt PS att initiera ett arbete i riksdagen avseende integritet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Det är en viktig fråga motionärerna lyfter. Utvecklingen går fort när det gäller teknisk utveckling. Sociala medier har revolutionerat kommunikationen och det som läggs ut på nätet når allt fler direkt. Det som spridits kan inte göras ogjort. Den information som finns om oss på nätet har många av oss inte en aning om förrän något händer. I den snabba utvecklingen hänger oftast inte lagstiftningen med och därför är det viktigt att som motionärerna anför se över lagstiftningen så inte icke önskvärda effekter drabbar enskilda. Det öppna samhället måste värnas samtidigt som den enskilde måste veta vilka uppgifter som sprids och känna trygghet i det.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp en fråga som blivit oerhört viktig i den digitala tidsåldern: Tillgången på information om andra. Allt fler tjänster säljer allt mer intim, men ändå offentlig, information om privatpersoner. Den som vill kan kartlägga stora delar av en persons identitet kan göra det. Offentlighetsprincip är en bärande del av den svenska demokratin, och bör även vara det i fortsättningen. Men den formulerades i en tid då det var betydligt krångligare att få tag på information. Det fanns en inbyggd tröghet i systemet som har gått förlorad idag. På gott och ont, ska sägas. Den som vill granska makten kan göra detta snabbare och mer effektivt, men även den som vill begå brott kan snabbare fånga in uppgifter om förmögenheter, adresser, bolagskopplingar och ålder på tilltänkta offer. Med sociala medier, där uppgiftslämnandet visserligen är frivilligt, går det än enklare. Även uppgifter om myndighetspersoner blir enklare att få fram och därmed ökar möjligheten att påverka dessa.

Att förändra Sveriges öppna regler om personuppgifter görs in i en handvändning. Emellertid anser partistyrelsen, precis som motionärerna skriver, att det är på sin plats med en förutsättningslös utredning som tar hänsyn till för- och nackdelar med den nuvarande ordningen och som utreder om viss information inte ska vara offentlig. Vi väljer därför att bifalla motionen i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:100:

att anta motionen

02:101 Värna den personliga integriteten – stäng de offentliga registren

Informationssamhället är här. Ofantliga mängder data produceras konstant när människors liv blir alltmer digitala. Detta ställer också större krav på all information hanteras på rätt sätt så att den inte hamnar i fel händer.

Dataskyddsförordningen, GDPR, är ett försök att hantera dessa frågor gemensamt inom EU. Personuppgifter är värda att skydda. Paradoxalt nog har det aldrig varit lättare för vem som helst att komma åt stora mängder uppgifter om människors personliga förhållanden. Med ett enkelt knapptryck kan man se vad en person tjänar, hur gammal vederbörande är, adress, hur stor bostaden är och vilka fordon som personen äger. Uppgifterna sprids sedan vidare genom olika kanaler.

Sverige har en lång tradition av öppenhet, men tiderna har förändrats. Det är inte acceptabelt att personliga uppgifter om inkomster och levnadsförhållanden ska vara tillgängliga för vem som helst. Vi vet redan idag att fordonsregistret används när

bilstöder begås exempelvis. Uppgifter om inkomster och ägande av fordon är exempel på information som bara myndighetspersoner borde ha tillgång till. Det finns säkerligen flera exempel på detta.

Här måste en förändring göras.

Därför yrkar jag:

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att stärka den personliga integriteten och en bred översyn ska göras av vilka personliga uppgifter från offentliga register som ska vara tillgängliga för allmänheten

Göteborg 2021-02-07

Kalle Bäck

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Den enskildes integritet behöver stärkas det vore därför bra om rikstinget uppdrar åt PS att initiera ett arbete i riksdagen avseende integritet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp en fråga som blivit oerhört viktig i den digitala tidsåldern: Tillgången på information om andra. Allt fler tjänster säljer allt mer intim, men ändå offentlig, information om privatpersoner. Den som vill kan kartlägga stora delar av en persons identitet kan göra det. Offentlighetsprincip är en bärande del av den svenska demokratin, och bör även vara det i fortsättningen. Men den formulerades i en tid då det var betydligt krångligare att få tag på information. Det fanns en inbyggd tröghet i systemet som har gått förlorad idag. På gott och ont, ska sägas. Den som vill granska makten kan göra detta snabbare och mer effektivt, men även den som vill begå brott kan snabbare fånga in uppgifter om förmögenheter, adresser, bolagskopplingar och ålder på tilltänkta offer. Med sociala medier, där uppgiftslämnandet visserligen är frivilligt, går det än enklare. Även uppgifter om myndighetspersoner blir enklare att få fram och därmed ökar möjligheten att påverka dessa.

Att förändra Sveriges öppna regler om personuppgifter görs inte i en handvändning. Emellertid anser partistyrelsen, precis som motionärerna skriver, att det är på sin plats med en förutsättningslös utredning som tar hänsyn till för- och nackdelar med den nuvarande ordningen och som utreder om viss information inte ska vara offentlig. Vi väljer därför att bifalla motionen i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:101:

att anta motionen

02:102 Tullmyndighetens befogenheter måste stärkas med avseende på rättighet att kontrollera, och om ifall stöldgods, beslagta vid utförelse från Sverige

Invånare m fl i Sverige känner otrygghet av att det är för lätt att komma till Sverige och stjäla, som bl a göra inbrott i hem, i bilar etc. Särskilt i orter som ligger nära hamnar eller andra utförselvägar är stölderna många. Den enskilda tryggheten skulle stärkas mycket om lockelsen att komma hit och stjäla försvåras starkt. Detta är en viktig delfråga kring hur öka TRYGGHET för var och en av oss som bor i Sverige. Detta hälsar bl a många medborgare som blivit utsatta i sina hem för dessa ofta utländska ligor/brottslingar.

Förslag:

Attsats 1: Att ge Tullmyndigheten befogenheter att kontrollera, och om ifall stöldgods, beslagta vid utförsel från Sverige.

Sollentuna 2021-01-28

Christina Falkenström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har sedan flera år drivit på en reform av Tullverket som skulle ge myndigheten förutsättningarna att arbeta mer som polisen, bland annat vill vi att Tullverket ska få kontrollera och beslagta misstänkt stöldgods på väg ut ur landet samt frihetsberöva misstänkta.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Att reformera Tullverket är en hjärtefråga i Kristdemokraternas rättspolitik. Precis som motionären konstaterar görs väldigt många bostadsinbrott av internationella stöldligor, omkring 50 procent medan 90 procent av stölderna av sådant som jordbruksmaskiner och båtmotorer görs av internationella nätverk och förs ut ur Sverige. Även en stor andel av butiksstölder av torrvaror görs av internationella nätverk. Nyligen presenterade regeringen en reform i frågan, där Tullverket får större befogenheter, bland annat rätt att kvarhålla stöldgods. Lagen är dock så undermåligt skriven att Tullverket själva sågar den och skriver att den i praktiken inte kommer innebära någon förändring alls, eftersom Tullverket endast ska kvarhålla stöldgods om det upptäcks i en ordinarie kontroll, efter exempelvis narkotika. Tullverket får alltså inte självständigt leta efter det. Eftersom Tullverkets ordinarie kontroller är hårt viktade till införsel av gods, där cirka 98 procent av kontrollerna utförs, kommer alltså stöldgods, som ju är en av få illegala varor som i huvudsak forslas ut ur landet, fortsatt vara gravt eftersatt. Kristdemokraterna har motionerat om de förändringar som motionären efterfrågar och krävt att ett särskilt uppdrag för att kontrollera stöldgods ges till Tullverket. Partistyrelsen anser därmed att motionen är besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:102:

att anse motionen besvarad

02:103 Tydliggöra när brott ska anmälas i skolan

I oktober 2020 uppmärksammades ett fall i SVT. En då 14årig pojke hade blivit misshandlad i skolan och bland annat fått ta emot en spark mot huvudet när han låg ner på golvet. Skolans svar var att varken kontakta pojkens föräldrar eller polisanmäla händelsen. Pojken fick istället göra anmälan själv och gärningsmannen dömdes sedan för misshandel.

Idag finns ingen lagstadgad skyldighet att anmäla en elev som begår brott på skolans område under skoltid. Riktlinjerna regleras istället genom kommunala styrdokument och överenskommelser mellan kommun och polis.

I BRÅ:S Skolundersökningen om brott 2019 framgår det att 48 % av de 5826 elever (i årskurs 9) som tillfrågats utsatts för brott minst en gång under de senaste 12 månaderna. De vanligaste brotten är stöldbrott, misshandel och sexualbrott. För tjejer sker 47,3 % av brotten i skolmiljö och för pojkar är siffran 65,1 %. Skolan är även den vanligaste brottsplatsen för både lindrig och grov misshandel, samt för fysiska sexuella kränkningar bland killar. Enligt BRÅ anmäls uppskattningsvis 10 – 20 % av alla brott som unga utsätts för.

Att anmäla barn (avser alla under 18) är dock ingen enkel fråga eller en fråga att ta lätt på. 2018 fick exempelvis Göteborgs stad ta emot kritik från JO för sina styrdokument och JO uppmanade staden att vara mer restriktiv i sina anmälningar mot barn under 12 år. Kritiken är förståelig och man bör inte polisanmäla barn i de lägre elevgrupperna.

Dock är det problematiskt när vissa skolor underlåter sig att anmäla brott som begås under skoltid. Det skickar fel signaler till eleverna och riskerar att relativisera brottshandlingar. Brotts handlingar mot unga har utöver själva brottet flera negativa effekter så som att elever hållit sig ifrån skolan, undvikt gå ut kvällstid samt undvikt platser och personer, enligt BRÅ. Därför blir en trygg vuxenvärld som står upp för vad som är rätt och fel mycket viktig.

Vad som ska anmälas bör inte vara godtyckligt eller otydligt och det bör heller inte skilja sig åt mellan olika skolor eller kommuner.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att utreda och ta fram nationella föreskrifter för vilka brott som skall polisanmälas av skolan

Attsats 2: att verka för införandet av en lag som gör skolan skyldig att anmäla brott enligt dessa nationella föreskrifter

Göteborg 2021-02-07

Rasmus Evinsnö

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Svensk lag gäller även i skolan. Brotts handlingar i skolan skall anmälas till socialtjänst och till polis. Tyvärr gör inte alla det, vilket är ett problem. Det finns lagar som styr och Kristdemokraterna verkar kontinuerligt för att utveckla dessa.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp frågan om våld i skolan. Som Brottsförebyggande rådets Skolundersökning om brott 2019 konstaterat är detta ett stort problem. Skolan är heller ingen fredad plats från lagen. Däremot är det en plats där risken ibland är högre för att våldsamma situationer uppstår. Många unga personer med svag impuls kontroll befinner sig på samma plats och konflikter uppstår. Det kommer alltid finnas tidpunkter då vuxna saknas och föräldrarna saknas av naturliga skäl hela skoldagen. Många barn är utåtagerande mot lärare på ett sätt de inte är mot andra vuxna och är också mer utåtagerande mot andra unga. Partistyrelsen delar motionärens åsikt att det behövs tydligare riktlinjer för när brott ska polisanmälas och huvudregeln bör vara att det görs. Gränserna måste sättas tidigt och tydligt. Därför bifaller partistyrelsen motionens första attsats. Däremot är partistyrelsen tveksam till att införa en lag med skyldigheter enligt

samma riktlinjer utan anser att problemet går att lösa med riktlinjer. Vi anser den andra attsatsen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:103:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

02:104 Återinför straff för missfirmelse av tjänsteman

Tidigare (fram till 1975) fanns ansvar för missfirmelse av tjänsteman (17 kap 5§ i dåvarande Brottsbalken). Bestämmelsen upphävdes i samband med ämbetsmannaansvarets avskaffande då det ansågs räcka med ansvar för förolämpning. Effekten av detta skådar vi idag då man ostraffat verbalt kan angripa företrädare för rättsväsendet i allmänhet och poliser i synnerhet. Lagstiftaren och den dömande makten har relativiserat företeelsen med att ansvarslöst hävda att det är något ”man måste tåla”.

Samhällsutvecklingen mot allt grövre och organiserad brottslighet ökar behovet av att rättsskyddet för poliser och andra som utgör rättsväsendets frontlinje får ett utökat skydd. Försök att verbalt angripa för att påverka, provocera eller uttrycka sig nedlåtande eller förolämpande måste få allvarliga följder. Poliser och andra i frontlinjen är samhällets representanter och utför uppdrag som de blivit ålagda av lagstiftaren.

I dagsläget utsätts rättsväsendets personal dagligen för risker då de konfronterar kriminella. Rättsskyddet för den som ingriper måste stärkas och den som angriper måste få en kännbar påföljd.

Kristdemokraterna ska verka för:

Attsats 1: Att brottet missfirmelse av tjänsteman återinförs i Brottsbalken.

Attsats 2: Att påföljden för missfirmelse mot tjänsteman blir kännbar.

Malmö 2021-02-17

Torsten Elofsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

När man avskaffade ”missfirmelse mot tjänsteman” var säkert inte tanken att det som en konsekvens skulle vara fritt fram att förolämpa poliser och annan personal i frontlinjen, men så har det blivit. Personal som varje dag riskerar sina liv för vår trygghet måste kunna få sin integritet skyddad och värderad betydligt högre än idag.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en angelägen fråga, nämligen hur rättsväsendets personal blir utsatta för all grövre påhopp när de är ute och gör sitt jobb. I den gangsterkultur som uppstått på vissa platser i Sverige ses det närmast som en tävling bland framför allt ungdomar att bete sig så respektlöst som möjligt emot polispersonal som förväntas tåla nästan vad som helst som inte är direkta hot. Problemet finns även på andra platser, i skolan, hos personal på myndigheter som arbetar med känsliga frågor med mera. Samhället har blivit råare. Därför anser partistyrelsen, liksom

motionären att missfirmelse mot tjänsteman ska återinföras. Gällande kännbara påföljder anser partistyrelsen menar att personer som begår missfirmelse mot tjänsteman anser partistyrelsen att polismans befogenhet att föra bort personer som begår ordningsstörningar, där personer tillfälligt kan omhändertas om de inte avlägsnar sig från platsen. Det är också ofta beteende som görs i affekt varför tillfälliga omhändertagande är en passande åtgärd. Dessutom bör ett bötesstraff utgå för den som bryter mot lagen om missfirmelse mot tjänsteman. Övriga påföljder bör utredas. Partistyrelsens vill därmed anta motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:104:

att anta motionen

02:105 Utred brottslighet på sociala medier

Drivkraften bakom de senaste årens utveckling av gängvård är den svarta affärsverksamhet som bygger upp gängens inkomster. En stor del av den är drogförsäljning som oftast sker på krypterade appar, men först marknadsförs på öppna plattformar som t.ex. Instagram. Eftersom det är en utländsk tjänst så måste svensk polis begära rättshjälp. En rättshjälpsbegäran kan ta mycket lång tid att få svar på beroende på att det är avhängt berört lands lag och praxis. Samarbetet fungerar oftast bra vid riktigt grov brottslighet medan t.ex. reklam för narkotika inte får samma tyngd.

Narkotikabrott § 1 p5 reglerar om man bjuder ut narkotika till försäljning. Det brottet i sig är beroende av att det går att bevisa att det sker till en vidare krets. Det räcker sällan för att en åklagare ska gå till åtal, att man endast skickat erbjudandet till en person. Detta komplicerar utredningarna ytterligare. Till detta kommer att polisen efter sin omorganisation har prioriterat sin verksamhet på nytt sätt. Till exempel har polisområde Öst (Jönköping, Södermanland och Östergötlands län) gått från att ha 14 utredare för narkotikarelaterad brottslighet till 4, som dessutom arbetar med annan grov brottslighet.

Vår förmåga att störa de kriminella gängen i Sverige är idag begränsad av lagstiftningen och det polisiära samarbetet inom EU och genom andra internationella överenskommelser. Polisen har inte bemanning eller organisation för att tillfredsställande möta problemet. Dessa brister gäller även brott inom andra områden än narkotika som begås genom sociala medier.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att Kristdemokraternas partistyrelse och riksdagsgrupp får i uppdrag verkar för att på lämpligt sätt utreda frågan om brott på sociala medier och ta initiativ i syfte att se över tillämpningen av lagstiftningen kring frågan.

Linköping 2021-01-31

Denisé Cassel

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

När det gäller brott på sociala medier har Kristdemokraterna ett antal förslag vad gäller kränkningar och hot. Som att ärekränkingsbrott bör falla under allmänt åtal. Att se över lagstiftningen för kränkande fotografering. Den som filmar eller tar bilder av en naken person mot dennes vilja i en privat miljö i syfte att kränka personen måste anses begå ett brott även om

bilden eller filmen senare inte sprids. Själva spridandet av integritetskänsliga bilder och uppgifter ska kriminaliseras. Även hot att sprida sådana bilder ska klassas som olaga hot. Därutöver ska straffansvaret utvidgas också till den som tillhandahåller en tjänst för att skicka och dela bilder och meddelanden och det sker.

I brödtexten uppehåller sig motionären mycket kring marknadsföring av och handel med narkotika och att många plattformar som detta sker på inte är svenska vilket försvårar polisens arbete.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att detta är problematiskt men konstaterar samtidigt att läget förbättrats de senaste tio åren när det gäller samarbetet med flera av de stora tech-jättarna. Av de förfrågningar som den svenska polisen gjort till Facebook och Google har man fått ett positivt svar i 88 procent av fallen. Dock kan tidsåtgången vara orimligt lång. En aktör som inte samarbetar väl är Snap Chat som endast lämnade ut information i ett enda ärende under det första halvåret 2020 av 114 som den svenska polisen skickade in.

Partistyrelsen anser att detta arbete måste förbättras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:105:

att anse motionen besvarad

02:106 Tydligare riktlinjer för domstolarna kring strafflängder

Bakgrund

Trots vissa straffskärpningar så har de utdömda straffen inte ökat vilket är något som tidigare uppmärksammats av bland annat Beatrice Ask i en debattartikel i Dagens Nyheter 2013-03-04 med rubriken Domstolarna följer inte våra direktiv om straffskärpning. Detta beror huvudsakligen på att domstolsväsendet till stor del bemannas med personer med ett vänsterliberalt synsätt och därför tenderar till att döma mildt. Eftersom det är domstolen som bestämmer vad som är ett grovt brott eller ett brott av normalgraden samt var i straffskalan domen skall falla så blir det lätt för liberala domare att kringgå en straffskärpning. Ett aktuellt exempel är en dom Högsta Domstolen 2017 där HD med röstsiffrorna 3-2 dömde tre män som togs med fem automatkarbiner med skarp ammunition för grovt vapenbrott istället för synnerligen grovt vapenbrott. Straffet för de två gärningsmän som var över 18 år stannade vid fängelse i 1 år och 8 månader. Brottskategorin synnerligen grovt vapenbrott infördes 2014 med ett straff på mellan 3-6 års fängelse vilket den 1 januari 2018 justerades till 4-6 års fängelse.

Analys

För att åtgärda detta krävs det tydliga riktlinjer för domstolarna kring hur strafflängderna skall fastställas vilket kommer att minska domstolarnas möjlighet att underminera politikernas önskan om hårdare straff. Man kan här hämta inspiration från USA som hade samma problem med liberala domare under 70-tal och tidigt 80-tal. I USA införde man successivt strängare ”sentencing guidelines” som är detaljerade föreskrifter kring hur straffen skall fastställas beroende på brottets art, grovhet, tidigare brottslighet mm vilket skapar mindre utrymme för domstolen att göra sin egen tolkning.

Yrkande

Attsats 1: att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att verka för att införa detaljerade riktlinjer för domstolarna kring hur strafflängder skall fastställas. Därvid skall särskilt beaktas att upprepad brottslighet skall tillmätas stor betydelse så att återfallsbrottslingar döms till succesivt hårdare straff.

Danderyd 2021-01-07

Kjetil Anthonisen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären att det är viktigt att Kristdemokraterna fortsätter verka för höjda straff i realiteten. Det har varit ett problem att när riksdagen har röstat för höjda straff har det inte blivit så i realiteten när domen faller. Därför måste vi hitta nya verktyg för att få genomslag för vår politik inom det här området.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären identifierar ett stort problem inom svensk straffrätt, nämligen diskrepansen mellan vilka straff som allmänheten förväntar sig ska dömas ut och vilka straff som faktiskt döms ut. Brottsbalken är uppdelad i tre delar och i den andra delen "Om brotten" beskrivs vad som exempelvis utgör en misshandel, vad som gör en misshandel grov respektive ringa och vilket straff som ska dömas ut för detta brott. Brottsbalken innehåller också en tredje del "Om påföljderna". I denna bestäms vilka andra omständigheter, förutom själva brottet, som påverkar straffet. Det gäller till exempel om gärningsmannen är yngre än 21, då ska strafflindring ske. Om den tilltalade visat stor hänsynslöshet eller utnyttjat någons försvarslösa ställning, ska straffskärpning ske. Där finns också presumptionen mot fängelse, som säger att fängelse är den absolut sista utvägen för domstolen som i första hand ska döma till exempelvis villkorlig dom eller skyddstillsyn. Domstolarna är bundna att ta hänsyn till detta. Det är därför det döms ut så låga straff i Sverige.

Därför driver Kristdemokraterna på för en förändring av dessa principer. Vi har i flera år motionerat om förändrade straffrabatter och ett borttagande av presumptionen mot fängelse. Det skulle ge domstolarna andra bestämmelser att följa och straffen skulle bli högre. För ett flertal brott vill vi också skärpa straffen. Partistyrelsen värnar emellertid domstolarnas oberoende och anser att deras självständiga bedömning fortsatt ska gälla, men en bedömning som utgår utifrån andra lagar och därmed innebär högre straff. Partistyrelsen anser motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:106:

att anse motionen besvarad

02:107 Förbjud standardfullmakter som leder till rättstvister

Bakgrund

När faster E avled med endast oss 11 kusiner som arvingar, så samlades vi till genomgång hos begravningsfirman. På frågan om skötsel av dödsboet meddelades att det enklast löstes genom att den ende kusinen som bodde i samma stad fick våra övrigas fullmakt att hantera detta. Utmärkt. Vid frågan om fullmaktens utformande hade begravningsfirman redan till hands en standardiserad mall. Det verkade ju bra att proffsen kunde hjälpa till direkt. När mallen delades ut frågade jag om de drev med mig? "Nej detta var den mall som man brukade använda." Texten var ungefär så här: "Jag ger NN fullmakt att företräda mina intressen."+ Underskrift. Vad är mina intressen?

Innebörden är att kusin NN med denna fullmakt kan anlita kompisar som arvoderas för värdering, transport, städning m.m.. Betala ut en rundnätt ersättning till sig själv, som tack för arbetet och sedan fördela det som är kvar efter eget behag. Om man ifrågasätter detta så är det en civilrättslig sak, det vill säga att man får stämma kusin NN. Några som då garanterat tjänar på detta är de jurister som kommer engageras på bägge sidor. Jurister drivs inte i första hand av

människokärlek, utan är företagare som vill maximera sina inkomster. Timarvodena är höga, som regel accepterar de inte fast pris utan ska ha betalt på löpande räkning.

Det är oerhört vanligt att det uppstår tvister vid arvskiften. Förutom sorgen efter en kär släkting så slits familjeband sönder och detta ofta beroende på otydligheter i början på processen när man är chockad och sorgsen. Detta vet ju begravningsbyråer, juristfirmor med fler som hjälps åt så gott det går att göra goda affärer på sina kunder, som just är sörjande människor.

(Jag formulerad en fullmakt med detaljerad instruktion till kusin NN, med befogenheter och begränsningar, avslutat med ett redovisningskrav, avseende faster E:s dödsbo.)

När min mor dog och arvet skulle skiftas/utbetalas gjorde jag och mina syskon en motsvarande noggrann fullmakt, som beskrev exakt vad som skulle göras, vilka belopp som skulle betalas, undertecknat med bevittnade namnteckningar. Döm om min förvåning när banken inte accepterade denna fullmakt utan krävde att vi skulle använda Nordeas standardfullmakt, som var ungefär lika allmänt hållen som den som begravningsbyrån tillhandahöll. Vi fick göra om, skriva på bankens tilldelade standardfullmakt. Som test gick jag sedan till banken och beordrade, med stöd av fullmakten, att alla pengar skulle föras över på mitt konto. Tjänstemannen gjorde detta utan att blinka. Hela arvet satt nu på mitt konto och jag kunde behållit det där och mina syskon hade varit tvungna att processa mot mig för att få sina arvslotter. Nu följde jag ju vår gemensamma plan och fördelade pengarna enligt den.

Sammanfattning.

Begravningsbyråer, banker, med flera som yrkesmässigt hanterar den härtypen av ärenden tillhandahåller fullmaktshandlingar som med stor sannolikhet leder till rättstvister, där de enda slutliga vinnarna är juristfirmor med fler aktörer som profiterar på människor i en utsatt situation.

Om privatpersoner är obetänksamma i fullmaktshantering, sinsemellan är måhända inte mycket att göra åt, men på yrkesutövande aktörer ska man ställa högre krav.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att banker, juristfirmor, begravningsbyråer och andra yrkesmässiga aktörer skall inte tillåtas utforma fullmakter så att de leder till oklarheter och är underlag för rättstvister.

Attsats 2: att befogenheter, begränsningar, ersättningar och redovisning ska ingå i standardfullmakter som tillhandahålles yrkesmässigt.

Attsats 3: att banker med flera inte ska kunna neka enskilt utformade fullmakter som noggrant beskriver befogenheter, begränsningar, ersättningar och redovisning.

Uppsala 2021-02-20

Sten Aleman

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande:

Att detaljreglera exakt vilka standarddokument som olika aktörer får tillhandahålla låter sig inte göras. Fullmaktsdokument kan, precis som motionären skriver, ge långtgående befogenheter. Befogenheterna kan komma att missbrukas om fullmakten är för långtgående, men en allt för snävt utformad fullmakt kan innebära att fullmaktstagaren inte kan handla.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:107:

att avslå motionen

02:108 Motion om ungdomsbrottslighet

Sverige har dom senaste åren utvecklats med lägre åldrar i ungdomsbrottsligheten. Det är dags att börja kolla upp vad som har gått fel ?

Som man kan läsa sig till och även hör från ungdomar, så är det attraktivt att kunna tjäna snabba pengar. Man behöver inte ha någon utbildning och man får heller inte något kännbart straff.

Det är lätt för kriminella gäng att utnyttja yngre för att utföra deras kriminella handlingar.

Enligt BRÅS rapport från 2020 gällande ungdomsbrottslighet. Har 52 % av årskurs 9:or uppgett att dom begått ett brott under de senaste 12 månaderna.

Det är dags för Sverige att dra till lite hårdare och sänka straffåldern.

Att placera ungdomar på olika HVB hem är inte alltid optimalt, då dom som jobbar oftast inte har den kunskap, utbildning eller befogenhet som krävs för att sköta ett bra jobb.

Även SIS institution upplevs oftast som för mesigt i deras olika tillvägagångssätt mot ungdomar. Man tappar respekten mot personal.

Ex, misstänker man att den intagna har narkotika eller alkohol så får dom ej göra en rums rannsakan för då blir det lätt en kränkning.

Hur tänker vi här?

Sitter man inne på Institutionerna för att avtjäna ett straff så ska detta inte få förekomma. Blir man påkommen så ska egentligen straffet öka, eller tänker jag fel?

Personalen borde få mer befogenheter för att dra åt tyglarna när det behövs, punkt.

Kan man utföra dom kriminella handlingarna och tycker att det är ok. Då är man också vuxen för att ta straffet.

Hur gör man då för att ungdomarna ska känna av att detta var fel och tänka om och tänka rätt?

Att sätta dom innanför låsta dörrar och inte ingå i något program är nog inte den bästa lösningen.

Att sätta dom innanför låsta dörrar och då även få rannsaka sig själv inför andra unga brottslingar och även att jobba och eller få någon utbildning under tiden, kan det vara en möjlighet?

Alla personer har olika förutsättningar men gemensamt för att utvecklas behövs olika krav. Det bör vi kunna tillgodose varje enskild individ om dom ska kunna utvecklas som människa.

Jag yrkar därför

Attsats 1: att partistyrelsen eller någon de utser, utreder en sänkning av straffåldern till under 15 år

Attsats 2: att ge personal i institutioner mer befogenheter att sätta gränser och krav för att stötta ungdomarna och hålla dom borta från ett destruktivt leverne och beteende

Ann-Catrin Örtkvist

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande:

Att kriminella utnyttjar barn under 15 år att begå brott, och att kriminaliteten sjunker allt lägre ner i åldrarna, är precis som motionären skriver ytterst oroväckande. Det sker också just eftersom personen som begår brott inte kan straffas för det. Problemet är dock att en sänkt straffmyndighetsålder bara skulle skjuta problemet lägre ner i åldrarna. Sänks den till 13, skulle en 12-åring kunna tvingas bära narkotika istället för en 14-åring. Gränsen kan heller inte sänkas hur lågt som helst. Hjärnan är inte fullt utvecklad ens vid 15 och exempelvis konsekvenstänkandet är betydligt sämre hos en 15-åring än hos en 25-åring. Därför finns också skäl till strafflindring för den mellan 15 och 18. Däremot anser vi att en 15-åring är mogen nog att få ett straff. Barn under 15 år kan dock drabbas av andra åtgärder, exempelvis kan de omhändertas enligt socialtjänstlagen.

Partistyrelsen anser visserligen att de sanktioner som kan drabba den som är under 15 och begår brott behöver förändras, men inte straffmyndighetsåldern. Däremot finns det skäl att se över hur personer som utnyttjar minderåriga för brottslig verksamhet ska straffas och om det finns skäl att se över vilka åtgärder som kan vidtas för att minderåriga inte ska begå brott. Partistyrelsen avslår den första attsatsen.

Motionären skriver också om att SIS-hem ska få större befogenheter. Något som partistyrelsen är helt enig om. Kristdemokraterna har motionerat om att SIS-hemmen ska stärka sin säkerhet, att gängkriminella överförs till Kriminalvården och att sådant som tillgång till mobiltelefoner kraftigt beskärs samt att SIS utökar sin säkerhetsverksamhet. Motionens andra attsats anses därmed besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:108:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

02:109 Förbud hijab i offentlig förvaltning

All offentlig förvaltning vilar på legalitet, objektivitet och förutsägbarhet och är i förlängningen bärare av vår demokrati. En representant för det offentliga skall förhålla sig neutral i förhållande till religiös tro och politiska åsikter samt inge förtroende för att det upprätthålls och att tjänstemannen följer svensk lagstiftning och praxis och endast detta.

Ens tankar påverkas av hur man rör sig, hur man rör sig beror av hur man klär sig. Hijaben och dess derivat (burka, niqab osv) är den yttre formen av Sharia då det signalerar till yttrevärlden att bäraren underkastar sig Sharia och lever därefter. Sharia stipulerar för den troende att den står över alla andra regler så även nationell lagstiftning, vilket är vad mer än två tredjedelar av troende muslimer i väst anser [R. Koopmans 2014]. Exempelvis säger sharia samt att muslimer står över alla troende och ateister samt att apostasi från islam och konvertering är förenat med dödsstraff.

Polisen har våldsmonopolet i landet vilket även kräver att medborgarna har förtroende att de får en objektiv och neutral behandling. Att då en polisman till sitt val av kläder signalerar att den

inte är objektiv utan följer en politisk religiös doktrin som i många avseende går emot svensk lagstiftning skulle undergräva förtroendet för polisväsendet. Det finns även exempel på där handläggare i hijab på Migrationsverket varit tjänsteman i ärenden rörande konvertiter eller homosexuella från muslimska länder vars asylansökan har avslagits. Att man som jude, homosexuell, ateist eller att vara från en mindre fin familj får ett misstänkt annorlunda utslag eller straff än andra medborgare skulle fått undergräver förtroendet för myndigheten i fråga och i förlängningen demokratin.

Det finns redan flera lagar och praxis som reglerar hur människor får klä sig i det offentliga. En nudist kan inte praktisera sin åskådning varken på sitt jobb, när den går och handlar eller i vissa fall ens på sin egen tomt. Även bärandet av nationalsocialistiska symboler är förbjudna och bärandet av dessa är förenat med straff. Som tjänsteman kan man ej heller gå runt med ens en KD-pin på kavajslaget när man är på eller representerar jobbet. Även Europadomstolen anser inte att en klädkod är diskriminerande, utan att ett förbud mot bärandet av ett politiskt, filosofiskt, eller religiöst tecken, som till exempel en huvudduk, inte är diskriminering. (domslut, mars 2017)

Om man inte klarar av att tills sitt yttre, inom ramen för utövandet av sin profession, ge sken av objektivitet och legalitet ska man ej heller ges sådant ansvar. Därför bör hijab, niqab och andra slående attribut och som signalerar religiös/politisk hemvist inte tillåtas i svensk offentlig förvaltning.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att bärandet av hijab och andra slående attribut som signalerar religiös/politisk hemvist förbjuds i svensk offentlig förvaltning.

Uppsala 2021-02-20

Magnus Wikberg

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:111.

02:110 Förbud mot hijab, burka, niqab etc ("slöja") i skolan och på offentliga platser

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Man bör se användningen av slöja utifrån ett brett perspektiv där vissa religiösa och etniska grupper har värderingar som går tvärt emot de svenskar värderingarna om ett samhälle som är jämställt mellan män och kvinnor och med sekulära värderingar som gemensam grund. Slöjtvång är uttryck för ett patriarkalt förtryck av kvinnan och slöjan bör därför förbjudas av jämställdhetsskäl. Bruket av slöjan är en kamp om värderingar mellan kulturer och denna kamp måste vi vinna bland annat genom att sätta tydliga gränser mot den patriarkala kontroll som finns inom vissa religiösa och etniska grupper.

Det är också viktigt att skydda barnens rätt till ett liv utan religiöst betingat förtryck. Hedersrelaterat våld, där kvinnor och män som inte underordnar sig vissa bestämmelser

bestraffas, är en av de mest extrema formerna av förtryck. Slöjan är en del av ett hedersrelaterat förtryck, som går ut på att tvinga flickor och kvinnor att bära dessa plagg. Religionsfriheten räknas som en av de mänskliga rättigheterna och skyddas såväl av svensk lagstiftning som av Europakonventionen. Religionsfrihet är en rättighet för medborgare att fritt välja religion eller att välja bort religion. Tyvärr är denna rättighet nästintill totalt begränsad bland vissa religiösa och etniska grupper och i synnerhet inom de mer radikala delarna av islam.

Vad som ofta glöms bort i det här sammanhanget är att religionsfriheten inte är den enda mänskliga rättigheten. Mänskliga rättigheter får inte vara detsamma som att blunda för kvinnoförtryck, religiös indoktrinering och sexualisering av småflickor genom att påtvinga bärandet av slöja. En kvinna som bär slöja får aldrig ta av slöjan. En kvinna som bär slöja signalerar att hon är en kysk och ärbar kvinna. Om en kvinna tar av slöjan förlorar hon helt enkelt sin kyskhet enligt den islamiska definitionen. Slöjan liknar därför inte någon annan religiös symbol så som till exempel davidsstjärnan, korset eller kippan. Slöjan har i motsats till dem en direkt koppling till familjens heder.

De mest extrema formerna av slöja gör det omöjligt att identifiera den som bär slöjan. Det underlättar för terrorism och annan kriminalitet. Därför bör heltäckande slöjor förbjudas i det offentliga rummet genom att ett maskeringsförbud införs, vilket även ska gälla andra former av maskering än heltäckande slöjor.

I ett heterogent samhälle är det viktigt att formella regler prioriterar sekularism, frihet från religion och likabehandling framför frihet till religiösa uttryck i det offentliga rummet. Likabehandling i offentliga sammanhang är en förutsättning för att ett heterogent samhälle ska fungera. Religion är en privatsak och ska inte tillåtas styra i det gemensamma umgänget och i det offentliga rummet.

I Europa har bland annat Danmark, Österrike, Tyskland, Bulgarien, Nederländerna, Frankrike, Belgien, Italien, delar av Spanien och delar av Schweiz olika former av förbud mot slöja.

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för: att inga slöjor av något slag ska tillåtas på skolelever upp till och med gymnasiet

Attsats 2: att slöjor förbjuds på anställda inom offentlig sektor och i friskolor;

Attsats 3: att offentliganställdas uniformer, såsom uniformer för militärer, poliser brandmän etc, inte ska anpassas efter individens preferenser (religiösa eller andra), utan vara neutrala och lika för alla;

Attsats 4: att inga undantag från påbjuden klädsel inom sjuk- och äldreomsorg ska göras

Attsats 5: att all klädsel och liknande attribut, religiösa och icke-religiösa, som väsentligt försvårar eller omöjliggör identifiering i det offentliga rummet ska förbjudas i det offentliga rummet

Attsats 6: att i situationer där friheten till religion hamnar i konflikt med friheten från religion eller diskrimineringslagstiftningen ska friheten från religion respektive diskrimineringslagstiftningen väga tyngst.

Trosa 2021-01-31

Tomas Evaeus, Saso Tircevski, Ewa Bergman samt Pernilla Schubert

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Avslag

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att avslå attsatsen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionärerna anser att ett generellt slöjförbud i skolan och offentliga platser. Motionärerna klumpar ihop alla former av slöja, allt från niqab till hijab till burka räknas som samma sorts slöja.

Motionärerna vill förbjuda slöja upp till gymnasiet, förbjuda slöja på anställda i offentlig sektor och friskolor, inte anpassa uniformer utefter slöjbärande kvinnor, inte göra undantag för religiös klädsel inom sjuk- och äldreomsorg. De vill dessutom förbjuda klädsel i det offentliga rummet som försvårar identifiering och slutligtvis alltid ge frihet från religion överhanden i konflikter rörande diskrimineringsfall.

Inledningsvis bör det anmärkas att det är stor skillnad på olika former av slöja, därför går det inte att använda det som paraplybegrepp. Medan Kristdemokraterna för närvarande är för ett förbud av niqab för skolpersonal av skäl som rör identifiering och elevens rätt att se ansikten, finns inga sådana önskemål rörande hijab där ansikte syns.

Kristdemokraterna värnar även den religiösa friheten. Sådana vitt sträckta förbud mot alla typer av slöja skulle nog strida mot flera artiklar rörande rätten att bejaka sin religion. Det kan inte anses ändamålsenligt med så vitt sträckta förbud

Därför beslutar stämman avslå motionen i dess helhet

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionen tar upp flera viktiga frågor. Att sexualisera den lilla flickan i samhället är inte acceptabelt. Barn ska leka och ha roligt, barn ska känna sig fria och inte skuldbeläggas.

Vuxna som arbetar inom offentliga förvaltningar ska dock ha möjlighet att uttrycka sitt religiösa och/ eller kulturella arv med t.ex. slöja.

Offentliganställdas uniformer ska ge en signal om vilka de är så att allmänheten snabbt kan identifiera t.ex. poliser.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 02:111.

02:111 Förbud mot hijab, burka, niqab etc ("slöja") i skolan och på offentliga platser

Man bör se användningen av slöja utifrån ett brett perspektiv där vissa religiösa och etniska grupper har värderingar som går tvärt emot de svenskar värderingarna om ett samhälle som är jämställt mellan män och kvinnor och med sekulära värderingar som gemensam grund. Slöjtvång är uttryck för ett patriarkalt förtryck av kvinnan och slöjan bör därför förbjudas av jämställdhetsskäl. Bruket av slöjan är en kamp om värderingar mellan kulturer och denna kamp måste vi vinna bland annat genom att sätta tydliga gränser mot den patriarkala kontroll som finns inom vissa religiösa och etniska grupper.

Det är också viktigt att skydda barnens rätt till ett liv utan religiöst betingat förtryck. Hedersrelaterat våld, där kvinnor och män som inte underordnar sig vissa bestämmelser bestraffas, är en av de mest extrema formerna av förtryck. Slöjan är en del av ett hedersrelaterat förtryck, som går ut på att tvinga flickor och kvinnor att bära dessa plagg.

Religionsfriheten räknas som en av de mänskliga rättigheterna och skyddas såväl av svensk lagstiftning som av Europakonventionen. Religionsfrihet är en rättighet för medborgare att fritt välja religion eller att välja bort religion. Tyvärr är denna rättighet nästintill totalt begränsad bland vissa religiösa och etniska grupper och i synnerhet inom de mer radikala delarna av islam. Vad som ofta glöms bort i det här sammanhanget är att religionsfriheten inte är den enda mänskliga rättigheten. Mänskliga rättigheter får inte vara detsamma som att blunda för kvinnoförtryck, religiös indoktrinering och sexualisering av småflickor genom att påtvinga bärandet av slöja.

En kvinna som bär slöja får aldrig ta av slöjan. En kvinna som bär slöja signalerar att hon är en kysk och ärbar kvinna. Om en kvinna tar av slöjan förlorar hon helt enkelt sin kyskhet enligt den islamiska definitionen. Slöjan liknar därför inte någon annan religiös symbol så som till exempel davidsstjärnan, korset eller kippan. Slöjan har i motsats till dem en direkt koppling till familjens heder.

De mest extrema formerna av slöja gör det omöjligt att identifiera den som bär slöjan. Det underlättar för terrorism och annan kriminalitet. Därför bör heltäckande slöjor förbjudas i det offentliga rummet genom att ett maskeringsförbud införs, vilket även ska gälla andra former av maskering än heltäckande slöjor.

I ett heterogent samhälle är det viktigt att formella regler prioriterar sekularism, frihet från religion och likabehandling framför frihet till religiösa uttryck i det offentliga rummet.

Likabehandling i offentliga sammanhang är en förutsättning för att ett heterogent samhälle ska fungera. Religion är en privatsak och ska inte tillåtas styra i det gemensamma umgänget och i det offentliga rummet.

I Europa har bland annat Danmark, Österrike, Tyskland, Bulgarien, Nederländerna, Frankrike, Belgien, Italien, delar av Spanien och delar av Schweiz olika former av förbud mot slöja.

Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för att inga slöjor av något slag ska tillåtas på skolelever upp till och med gymnasiet; att slöjor förbjuds på anställda inom offentlig sektor och i friskolor; att offentliganställdas uniformer, såsom uniformer för militärer, poliser brandmän etc,

inte ska anpassas efter individens preferenser (religiösa eller andra), utan vara neutrala och lika för alla; att inga undantag från påbjuden klädsel inom sjuk- och äldrevård ska göras; att all klädsel och liknande attribut, religiösa och icke-religiösa, som väsentligt försvårar eller omöjliggör identifiering i det offentliga rummet ska förbjudas i det offentliga rummet

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för att inga slöjor av något slag ska tillåtas på skolelever upp till och med gymnasiet;

Attsats 2: att slöjor förbjuds på anställda inom offentlig sektor och i friskolor;

Attsats 3: att offentliganställdas uniformer, såsom uniformer för militärer, poliser brandmän etc, inte ska anpassas efter individens preferenser (religiösa eller andra), utan vara neutrala och lika för alla;

Attsats 4: att inga undantag från påbjuden klädsel inom sjuk- och äldrevård ska göras;

Attsats 5: att all klädsel och liknande attribut, religiösa och icke-religiösa, som väsentligt försvårar eller omöjliggör identifiering i det offentliga rummet ska förbjudas i det offentliga rummet

Köping 2021-01-30

Ewa Bergman, Tomas Evaeus, Pernilla Schubert samt Saso Tircevski

Partidistriktsårsmötet i Västmanlands yttrande:

Motionen avslås i sin helhet och stämman beslutar sända motionen vidare till Rikstinget.
Reservation: Dan Haglund till förmån för eget yrkande

Partidistriktsårsmötet i Västmanland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 02:109 till 02:111:

Hijab eller heltäckande klädsel som niqab och burka är både ett verktyg och en symbol för det för att kontrollera och begränsa kvinnors sexualitet. Med plagget kommer även skyldigheter och förpliktelser. I många förorter är det inte ovanligt att små flickor så unga som 2–3 år tvingas bära hijab både utomhus och på förskolan. Minderåriga som lever i religiös kontext har även mycket svårt att hävda en egen vilja.

Med anledning av detta vill Kristdemokraterna förbjuda hijab, niqab och burka på barn i barnomsorg och på lågstadiet. Barnomsorgen och skolan ska präglas av trygghet, gemenskap och jämlikhet och utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar, jämställdhet och alla människors lika värde. Att, som motionärerna vill, förbjuda detta även på gymnasiet tror partistyrelsen skulle vara kontraproduktivt. På gymnasiet går även personer som är myndiga och det är inte svårt att föreställa att ett totalförbud skulle hämma integrationen och riskera att fler unga kvinnor hamnar i utanförskap.

Vidare menar Kristdemokraterna att ett förbud för anställda inom offentlig förvaltning att bära niqab eller burka eller annan heltäckande slöja är nödvändigt av flera säkerhetsskäl samt för personidentifiering. Föräldrar ska kunna se personalen man lämnar sina barn till, en patient ska kunna se den vård- och omsorgspersonal som hon vårdas av och ett brottsoffer ska kunna se den

polisanställda eller tjänsteman inom rättsväsende som hon söker hjälp ifrån. Av detta skäl menar partistyrelsen att förbudet endast bör gälla heltäckande slöja. Allt annat hade fått alltför långtgående konsekvenser.

Avslutningsvis menar partistyrelsen att det är upp till domstolarna och inte politiken att tolka lagarna och staka ut rättspraxis vid eventuella otydligheter. Grundlagarna ska stå över alla andra lagar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:109:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:110:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 02:111:

att avslå motionen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

02:01 att avslå motionen

02:02 att avslå motionen

02:03 att avslå motionen

02:04 att avslå motionen

02:05 att avslå motionen

02:06 att anse motionen besvarad

02:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att en ny mandatperiod inleds efter ett extra val, där nästa ordinarie val alltid sker andra söndagen i september fyra år efter extra val och därmed anse motionen besvarad.

02:08 att avslå motionen

02:09 att avslå motionen

02:10 att anse motionen besvarad

02:11 att avslå motionen

02:12 att anse motionen besvarad

02:13 att anse motionen besvarad

02:14 att avslå motionen

02:15 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anta attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

Attsats 7: att anta attsatsen

02:16 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

02:17 att anse motionen besvarad

02:18 att avslå motionen

02:19 att avslå motionen

02:20 att anse motionen besvarad

02:21 att avslå motionen

02:22 att avslå motionen

02:23 att avslå motionen

02:24 *Motionen har dragits tillbaka*

02:25 att anse motionen besvarad

02:26 att avslå motionen

02:27 att anse motionen besvarad **02:28**

att anse motionen besvarad **02:29** att

anse motionen besvarad **02:30** att anse

motionen besvarad

02:31 att anse motionen besvarad

02:32 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anta attsatsen

Attsats 6: att anta attsatsen

02:33 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att bostadsinnehavare som aktivt medverkat till att godkänna en felaktig folkbokföring ska kunna

dömas till folkbokföringsbrott och därmed anse tredje attsatsen besvarad.

02:34 att avslå motionen

02:35 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

02:36 att anse motionen besvarad

02:37 att anse motionen besvarad

02:38 att anse motionen besvarad

02:39 att anta motionen

02:40 att anse motionen besvarad

02:41 att anse motionen besvarad

02:42 att anse motionen besvarad

02:43 att anse motionen besvarad

02:44 att avslå motionen

02:45 att avslå motionen

02:46 *Motionen har dragits tillbaka*

02:47 att anta motionen

02:48 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

02:49 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

02:50 att anta motionen

02:51 att anse motionen besvarad

02:52 att anse motionen besvarad

02:53 att anta motionen

02:54 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

02:55 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

02:56 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

02:57 att anta motionen

02:58 att anta motionen

02:59 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

02:60 att avslå motionen

02:61 att avslå motionen

02:62 att anse motionen besvarad

02:63 att anse motionen besvarad

02:64 att anse motionen besvarad

02:65 att avslå motionen

02:66 att anse motionen besvarad

02:67 att avslå motionen

02:68 att avslå motionen

02:69 att anse motionen besvarad

02:70 att avslå motionen

02:71 att avslå motionen

02:72 att avslå motionen

02:73 att partistyrelsen föreslår rikstinget att uppdra åt partistyrelsen att verka för att den av riksdagen begärda utredningen av narkotikalagstiftningen ska analysera insatser som har vidtagits i ett internationellt perspektiv för att minska den narkotikarelaterade dödligheten och därmed anse motionen besvarad.

02:74 att avslå motionen

02:75 att avslå motionen

02:76 att anse motionen besvarad

02:77 att anta motionen

02:78 att avslå motionen

02:79 att avslå motionen

02:80 Attsats 1: att partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att ta fram förslag på hur storleken på skadeståndet kan kopplas till om den misstänkte har medverkat i förundersökningen och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att anta attsatsen

02:81 att anta motionen

02:82 att avslå motionen

02:83 att avslå motionen

02:84 att anse motionen besvarad

02:85 att avslå motionen

02:86 att avslå motionen

02:87 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

02:88 att anta motionen

02:89 att anta motionen

02:90 att anse motionen besvarad

02:91 att anse motionen besvarad

02:92 att anse motionen besvarad

02:93 att anse motionen besvarad

02:94 att anse motionen besvarad

02:95 att anse motionen besvarad

02:96 att anse motionen besvarad

02:97 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

02:98 att avslå motionen

02:99 att anse motionen besvarad

02:100 att anta motionen

02:101 att anta motionen

02:102 att anse motionen besvarad

02:103 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

02:104 att anta motionen

02:105 att anse motionen besvarad

02:106 att anse motionen besvarad

02:107 att avslå motionen

02:108 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

02:109 att avslå motionen

02:110 att avslå motionen

02:111 att avslå motionen

Motioner – Kapitel 3

FAMILJ

Kapitel 03. Familj

När andra partier på hela den politiska skalan inte ser – eller till och med vill försvaga – familjens roll i samhället, vill Kristdemokraterna tvärtom stärka den. Familjen är den mest grundläggande formen av gemenskap och den grund som samhället står på. Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar, vilket inte bara stärker dem själva utan även blir en tillgång för hela samhället. När familjen fungerar är det en tillitsfull gemenskap som skänker trygghet och stabilitet i en ständigt föränderlig omvärld.

Familjen är ett mål i sig – och det är därför även en fungerande familjepolitik.

Målet för kristdemokratisk familjepolitik är att stödja familjerna. Det handlar om att underlätta och uppmuntra familjebildning och familjesammanhållning. Familjens integritet ska respekteras och föräldraansvaret tydliggöras och uppmuntras. Vi vill öka familjens handlingsutrymme, möjliggöra mer tid med barnen och olika barnomsorgsformer samt stärka barnfamiljers ekonomi. Alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer.

Familjer ser olika ut och har olika förutsättningar. Barn har olika behov och föräldrar har olika önskemål och gör olika prioriteringar. Det är föräldrarna som har det primära ansvaret att avgöra vad som är bäst för deras barn och deras familj - inte staten eller kommunen. Anknytning, omsorg, gemenskap och fostran kräver tid. Det ska vara möjligt att prioritera mer tid för barnen. Föräldrar behöver bättre förutsättningar för att kombinera familjeliv och arbete.

Grunden för en familjs ekonomiska trygghet är föräldrars arbete och sparande. Familjepolitiska stöd kan periodvis vara viktiga för olika familjer. När de familjepolitiska stöden utformas och stärks bör det vara på ett sätt som ökar flexibiliteten för småbarnsföräldrar samtidigt som det inte undergräver föräldrarnas möjligheter och ansvar att arbeta för sin försörjning. Att öka möjligheterna för föräldrar att få arbete är det bästa sättet att minska risken för att barn ska leva i ekonomisk utsatthet.

Det är barnens behov och rättigheter som är grunden för barnomsorgen. Målet för förskolan, fritidshemmen, familjedaghemmen och övrig pedagogisk omsorg ska vara att möta varje barns behov av trygg omsorg, stimulans, lek, gemenskap och utveckling. Målet för oss är att föräldrarna ska kunna välja den omsorg som är bäst för deras barn, att det finns olika barnomsorgsformer samt att all barnomsorg håller hög kvalitet.

Familjer ser olika ut. Den vanligaste formen av barnfamilj består av mamma, pappa och deras gemensamma barn. Det är en familjeform som har varit hållbar över tid. Det finns all anledning för samhället att bekräfta värdet av denna familjetyp. Men det finns också andra familjeformer. Familjer bestående av ensamstående föräldrar med barn, särlevande föräldrar som delar på ansvaret för barnen, ombildade familjer och samkönade familjer. För många är flera generationer det som alltid räknas in i familjebegreppet. Oavsett familjeform är det viktigt att samhället ger familjer det stöd de behöver för att kunna fungera bra samt ge trygghet och uppfostran till sina barn.

Mångfalden kräver att familjepolitiken inte utgår från vad som anses bäst utifrån ett system- och regelsperspektiv, utan att människan sätts i centrum och att politiken medger ett stort mått av flexibilitet och valfrihet. Olika familjer fyller i allt väsentligt samma funktion, de delar i mycket samma vardagsproblem och det är inte familjeformen som avgör föräldrarnas ambition och förmåga att ge barnen en god uppväxt. Politiken bör stödja alla familjer i den situation som de befinner sig i.

När det gäller lagar och regelverk på familjepolitikens område anser Kristdemokraterna att det är barnens behov och rätt till sina föräldrar som ska vara utgångspunkten. I en kärnfamilj

bestående av mamma, pappa och gemensamma barn finns alla familjerelationer inom samma enhet. Det är detta som gör denna familjetyp unik. Gemensamt för övriga familjetyper är att minst ett av barnen har relationer till biologiska föräldrar utanför hushållet. Dessa relationer måste lagstiftningen ta hänsyn till så att man så långt som möjligt säkerställer barnets rätt till båda sina föräldrar och till sitt ursprung. Det är detta som är innebörden i Barnkonventionens artikel sju där det står att barnet, så långt det är möjligt, har rätt att få vetskap om sina föräldrar och bli omvårdat av dem.

03:01 Motion gällande barnbidrag

Barnbidraget är idag ett statligt stöd som betalas ut till vårdnadshavare och är ett generellt stöd som

betalas ut oavsett inkomst eller behov. Som alla bidrag som staten delar ut måste man möta mottagarens behov och vilja. Detta kan ibland vara två helt skilda ting. Som vårdnadshavare bör man

ges möjligheten att avstå barnbidraget. Kristdemokraterna är ett parti som är kända för såväl valfrihet, tilltro till individen och att staten skall erbjuda valfrihet.

Därför yrkar jag på

Attsats 1: att Kristdemokraterna skall verka för att man som vårdnadshavare får rätten att avstå från barnbidraget.

Kungälv 2021-02-24

Anton Nyblom

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Barnbidraget går i första hand till barnet och det är KDs uppfattning att vi skall behandla alla barn på ett likvärdigt sätt även om vi är medvetna om att alla barn växer upp i olika familjesituationer. Intresset för att frivilligt avsäga sig barnbidraget torde dessutom vara mycket litet, men om staten skulle möjliggöra detta krävs det tekniska system och administrativ personal. Att bygga upp detta kostar sannolikt mer än den besparing som möjliggörs.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 03:06.

03:02 Inför ett barnavdrag som ett alternativ/komplement till barnbidraget

Barnbidraget i Sverige är en del av den generella välfärden och har funnits i Sverige sedan 1948. Detta barnbidrag ersatte en kombination av barnbidrag och barnavdrag som tidigare funnits. Alla får ett lika stort barnbidrag, oavsett inkomst om bosättningsprincipen är uppfylld.

Försäkringskassans anmälningar om bidragsbrott första har stadigt ökat och det har vid ett flertal tillfällen framkommit att bla barnbidrag har utbetalats på felaktig grund för barn som inte är bosatta i Sverige. 30-40 % av alla de fall av bidragsfusk som upptäcks är genom anonyma anmälningar. Flera uppmärksammade fall av bidragsfusk med barnbidrag som uppdragats har handlat om hur bidrag har använts som finansiering av terrorism i utlandet, tex att ISIS sympatisören Michael Skrånmo fått barnbidrag trots att han sedan länge lämnat Sverige för att åka till Syrien för att strida för ISIS.

För att säkerställa att bidrag inte utbetalas på felaktig grund och för att öka incitamenten för arbetslinjen bör man ersätta eller införa ett komplement till barnbidraget och använda sig av en kombination av ett generellt bidrag och ett avdrag som ges till arbetande föräldrar som arbetar heltid eller halvtid. Ett sådant bidrag/avdrag kan även ges till individer som får inkomstbaserad försörjning genom sjukskrivning, föräldraförsäkring eller a-kassa då de temporärt står utanför arbetsmarknaden. Ett högre barnbidrag (som motsvarar summan av barnbidrag och ett barnavdrag) bör även ges till föräldrar som meriterar sig genom studier och /eller praktik på heltid. Att även inrätta ett barnavdrag och ställa krav på arbete eller aktivitet i form av studier

och praktik skulle både stärka integrationen och säkerställa att bosättningsprincipen för barnbidraget upprätthålls. Incitamentet att integrera sig i samhället genom att studera, praktisera och arbeta skulle stärkas om villkor för fullt barnbidrag och tydliga skattefördelar genom barnavdrag införs. Det skulle även ge viss merkompensation till sysselsatta föräldrar som har ökade kostnader för egenavgifter till barnomsorgen och transport till och från ex. förskola som föräldrar som inte har sina barn saknar. Det skulle även kunna medföra minskade kostnader för felaktiga transaktioner av bidrag och minskade administrativa kostnader för kontroller hos försäkringskassan.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att en utredning om förutsättningarna och villkor för ett förändrat barnbidrag och ett barnavdrag initieras.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Distriktsårsmötet håller med motionären om att det finns betydande problem med fusk i dagens bidragssystem, något som har exemplifierats genom flera mediala skandaler under det senaste året. Som ett familjevänligt parti anser styrelsen att Kristdemokraterna även fortsättningsvis ska värna den ekonomiska tryggheten för barnfamiljer. Att ställa om dagens system med barnbidrag till förmån för ett kombinerat bidrag och avdrag skulle dock riskera att leda till att många hushåll med svaga ekonomiska förutsättningar skulle drabbas. För att kunna göra avdrag måste man nämligen ha en inkomst att göra avdrag mot. Ett kombinerat avdrags- och bidragssystem skulle dessutom sannolikt göra systemet både svåröverblickbart och svårförståeligt för väldigt många föräldrar. Fördelarna med ett transparent och tydligt bidragssystem anser distriktsårsmötet vara uppenbara. Däremot är det viktigt att upplysa om att KD driver frågan om ett förstärkt jobbskatteavdrag för just barnfamiljer. Det skulle göra det mer lönsamt att jobba och skulle stärka arbetande familjers ekonomiska ställning. Distriktsstyrelsen anser att det den vägen är bättre att slå in på än att införa ett kombinerat barnbidrag och barnavdrag som för många barnfamiljer skulle te sig väldigt svårbegripligt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 03:06.

03:03 Motion om barnbidragsreform

”Barnbidrag är ett ekonomiskt stöd som automatiskt betalas ut till föräldrar som bor och har barn i Sverige”(https://www.forsakringskassan.se/barnbidrag, 2021-02-09). Bidraget betalas ut för barn mellan noll och 16 år och grundbeloppet är 1 250 kr per månad. Från och med andra barnet utgår även flerbarnstillägg. Tilläggsbeloppet ökar för varje barn till och med sjätte barnet. För sjunde barnet och ytterligare utgår samma tilläggsbelopp som för sjätte barnet.

Antal barn: 1, Barnbidrag: 1 250 kr, Flerbarnstillägg: 0 kr, Sammanlagt: 1 250 kr
Antal barn: 2, Barnbidrag: 2 500 kr, Flerbarnstillägg: 150 kr, Sammanlagt: 2 650 kr
Antal barn: 3, Barnbidrag: 3 750 kr, Flerbarnstillägg: 730 kr, Sammanlagt: 4 480 kr
Antal barn: 4, Barnbidrag: 5 000 kr, Flerbarnstillägg: 1 740 kr, Sammanlagt: 6 740 kr
Antal barn: 5, Barnbidrag: 6 250 kr, Flerbarnstillägg: 2 990 kr, Sammanlagt: 9 240 kr
Antal barn: 6, Barnbidrag: 7 500 kr, Flerbarnstillägg: 4 240 kr, Sammanlagt: 11 740 kr

Källa: <https://www.forsakringskassan.se/barnbidrag>, 2021-02-09

Små barn (förslagsvis noll till åtta år) behöver mycket omsorg och närvaro. För vårdnadshavaren kan det innebära påverkan på inkomsterna. Tid och energi behövs till barnen och deras behov och många kan inte arbeta i samma utsträckning som innan barnet/-en föddes. Hämtningar, lämningar, VAB och dylikt är vardag för de allra flesta vårdnadshavare till små barn.

I takt med att barnen blir äldre blir det alltmer självständiga och klarar sig alltmer utan vårdnadshavarens absoluta närvaro. Då frigörs mer tid och energi för vårdnadshavaren att öka sina inkomster. Med anledning av det är det rimligt att ett yngre barn har ett betydligt högre grundbelopp än ett äldre barn.

Vidare bör systemet med flerbarnstillägg ses över. Det behöver finnas en balans mellan samhällets stöd till barnfamiljer och vårdnadshavarens ansvar att försörja sina barn. Hur ser denna balans ut i Sverige idag? Vilka är marginaleffekterna av ett progressivt belopp och hur påverkar det individ och samhälle på lång sikt?

Jag vill med anledning av ovanstående föreslå riksmötet:

Attsats 1: att barnbidragets utformning i sin helhet ses över.

Attsats 2: att grundbeloppet för små barn höjs.

Attsats 3: att grundbeloppet för äldre barn sänks.

Attsats 4: att flerbarnstillägget revideras.

Kungälv 2021-02-09

Johanna Salekärr

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Barnbidraget är i första hand ett stöd till det enskilda barnet och vi står fast vid att det är en bra princip.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 03:06.

03:04 Dags att förbättra barnbidraget

Få bidrag är väl så rättvisa som grundtanken med barnbidraget, att vi gemensamt ska bidra till en god levnadsstandard för alla barnfamiljer och minska skillnaderna i de ekonomiska villkoren mellan familjer med och utan barn.

Barnbidraget infördes 1937 och sedan 1948 är det inte inkomstprövat utan allmänt. Det allmänna barnbidraget är 2021 på 1250 kr per barn och ger en likvärdig och enkel grund för bidraget. Flerbarnstillägg infördes 1982 för familjer med minst 3 barn, flerbarnstillägget förändrades 2005 till att även omfatta familjer med två barn. Flerbarnstillägget innebär i dagsläget att man förutom det allmänna barnbidraget får 150 kr extra per månad vid två barn, 730 kr vid 3 barn, 1740 kr vid 4 barn, från och med 5 barn ökar det med 1250 kr per barn och månad.

Samhället ser på många sätt olika ut idag mot när barnbidraget infördes. Alla familjer ser olika

ut, men att generellt premiera många barn är inget värde i sig. Under perioden 1998 till 2019 ökade utgifterna för flerbarnstillägget i fasta priser från 1,2 till 3,7 miljarder kronor. En översyn av flerbarnstillägget och dess andel av det totala barnbidraget vore önskvärt.

En grupp som idag glömts bort i sammanhanget är ensamstående föräldrar, vars antal ökar och de har generellt sett sämre ekonomiska villkor med exempelvis stora merkostnader för boende. Särskilt stöd till ensamstående föräldrar finns exempelvis i våra nordiska grannländer.

Riksrevisionen har i en rapport i mars 2020 (RIR 2020:9) granskat flerbarnstillägget inom barnbidraget och anser att det är ett generellt bidrag som kan förbättras. De konstaterar också att träffsäkerheten i flerbarnstillägget försämrades väsentligt när flerbarnstillägget från 2 barn infördes. De för fram möjligheterna till att inom ramen för barnbidraget omfördela medel till de grupper som är överrepresenterade bland ekonomiskt utsatta såsom vissa flerbarnsfamiljer och ensamstående föräldrar.

Flerbarnstillägget för barn två omfattar 1,3 miljarder kronor som på mer träffsäkra sätt kan komma rätt grupper till del. En omfördelning inom ramen för barnbidraget kan göras genom att medel flyttas från flerbarnstillägget till andra grupper såsom ensamstående föräldrar eller att tilläggen inkomstprövas. Ambitionen med motionen är inte att förändra barnbidragens kostnadsram utan att få en mer träffsäker fördelning av medlen.

Det är dags att förbättra barnbidraget och göra det mer träffsäkert genom att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: - Att göra en översyn av flerbarnstillägget och dess andel av barnbidraget för att det på ett mer träffsäkert sätt kan komma rätt grupper till del på ett mer kostnadseffektivt sätt.

Attsats 2: - Att verka för att ta bort det fördelningsmässigt ineffektiva flerbarnstillägget för 2 barn för att kunna omfördela dessa medel till mer ekonomiskt utsatta grupper.

Attsats 3: - Att inom ramen för barnbidraget ta fram ett förslag på ett tillägg för ensamstående föräldrar.

Växjö 2021-02-08

Kaj-Mikael Petersson

Partidistriksårsmötet i Kronobergs yttrande:

Kronobergs PD årsmöte tillstyrker första och andra att-satsen i motionen och avslår tredje att-satsen.

Partidistriksårsmötet i Kronoberg beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 03:06.

03:05 Ju fler barn - desto mindre barnbidrag

I Sverige betalas ut bidrag till alla hushåll med barn, vilket motsvarar ungefär 1,3 miljoner hushåll. Ett problem med barnbidraget är att det inte är behovsprövat, det vill säga det sker ingen prövning för att se om man är i behov av barnbidrag eller inte. Barnbidraget tillfaller alltså alla barnfamiljer, oavsett inkomst. Bidraget är även utformat så att man får bidrag för varje barn, där summan för varje barn är lika stor.

År 2019 beräknades kostanden för barnbidraget uppgå till 33 miljarder kronor. Dessa miljarder i skattemedel hade kunnat komma till mer nytta på andra sätt; genom höjda polislöner, mer pengar till vården eller varför inte till att sänka den skatten. Idag ser vi hur vissa familjer som känner sig nöjda med att försörja sig på att olika bidrag, så som barnbidrag och att kvinnor i många fall är de som fastnar i hemmet. Detta får negativa konsekvenser för integrationen. Dessa kvinnor skulle istället ha skaffat ett jobb, utbildat sig eller liknande för att bli en del av samhället. Att anpassa barnbidraget efter antalet barn, så att man får mindre bidrag för varje barn man kommer att minska incitamenten till att leva på just barnbidrag. Detta får även positiva konsekvenser för integrationen då de människor som tidigare "suttit fast" i hemmet i stället får komma ut och möta andra människor.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att storleken på barnbidraget proportionerligt ska minska med antalet barn.

Gävle 2021-02-17

Deborah Ishimwe

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Partidistriktets i Gävleborg yttrande: Det förslag som motionären lägger, innebärande att storleken på barnbidraget minskar proportionerligt med antalet barn, skulle i praktiken få motsatt effekt jämfört med det flerbarnstillägg som finns idag. Flerbarnstillägget som i mer välbeställda familjer innebär ett ekonomiskt tillskott utöver familjens faktiska behov skulle däremot kunna ifrågasättas. Om motionärens förslag skulle bli verklighet så skulle det innebära att barnbidraget i vissa fall försvinner helt. Kristdemokraterna har varit det parti som alltid stått upp för att underlätta för familjer att ge sina barn en trygg och säker uppväxt. Kristdemokraterna i Gävleborg anser att det förslag som motionären lägger, lätt skulle kunna betraktas som ett barn- och familjefientligt förslag där familjer som väljer att skaffa fler barn bestraffas för detta.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 03:06.

03:06 Motverka inläsningen av kvinnor

Bakgrund

Socialdemokratins syfte när man införde ett generellt bosättningsbaserat barnbidrag var att stimulera familjer till att skaffa många barn - utan att stigmatisera familjer med låg inkomst. Man gjorde därför alla barnfamiljer bidragsberoende. Det man brukar ha som mål är att varje familj bör skaffa minst två barn eftersom detta födsloantal garanterar att befolkningen inte minskar över tiden. Att ha högt födsloantal är viktigt eftersom det visat sig att när ett land uppnår en viss nivå av välstånd så sjunker födsloantalet under 2 vilket leder till att befolkningen och samhällsekonomin krymper. Ett bra exempel på detta fenomen hittar man i Japan där man dessutom har en extremt återhållsam invandringspolitik. Av den anledningen har man i Sverige förstärkt incitamenten till att skaffa fler barn än ett genom det s.k. flerbarnstillägget som ökar ju

fler barn du skaffar. Från och med det femte barnet ger barnbidrag + flerbarnstillägg 1.875 kr per månad skattefritt.

Tyvärr har utformningen av flerbarnstillägget mycket negativa effekter på familjer som kommer från kulturer där man dels inte tillåter preventivmedel, dels har en starkt patriarkal ordning. Det sistnämnda innebär nämligen att man inte vill att kvinnan skall yrkesarbeta utan vara hemma med barnen. Flerbarnstillägget förstärker denna patriarkala ordning och skapar incitament för att binda kvinnan vid hemmet genom ett ständigt tillstånd av graviditet och moderskap.

Beteendet förstärks ytterligare av att kvinnan också får pengar från försäkringskassan på den s.k. garantinivån på 250 kr per dag, dvs 7.500 kr före skatt per månad under sin mammaledighet, även hon aldrig kvalificerat sig för föräldraförsäkringen genom arbete och fått en sjukpenninggrundade inkomst (SGI).

Kombinationen av flerbarnstillägg och garantidagar har skapat ett allvarligt integrationsdilemma för kvinnor invandrat från länder med patriarkal kultur. Detta måste motverkas.

Förslag

Vänd på flerbarnstillägget.

Utgångspunkten för ett barnbidrag bör vara att kostnaden per barn man har sjunker ju fler barn man har. Det första barnet är det mest kostsamma eftersom det kräver en rad investeringar som man sedan kan återanvända när man får ytterligare ett barn. Därför är det rimligt att man höjer barnbidraget till 1.875 kr per månad för det första barnet. Det andra barnet ger rätt till 1.250 kr per månad (dvs dagens nivå för ett barn), det tredje ger rätt till 1.000 kr och det fjärde barnet ger rätt till 750 kr. Dessa nivåer kopplas till respektive barn så när det första barnet fyller 16 år försvinner 1.875 kr, när det andra fyller 16 försvinner ytterligare 1.250 kr och så vidare.

Detta förslag ger rätt incitament för ett bra födslotal samtidigt som det motverkar incitamentet som leder inlåsning av invandrarkvinnan i hemmet.

Ta bort barnbidraget efter fjärde barnet.

En förälder kan under sin livstid inte få barnbidrag för fler än fyra barn.

Ta bort föräldraförsäkringens garantinivå efter fjärde barnet om SGI saknas.

En förälder, som saknar sjukpenninggrundande inkomst, kan inte få föräldraförsäkringens garantinivå för fler än fyra barn. Vid fler barn faller försörjningsansvaret helt på föräldrarna och på kommunens trygghetssystem.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att barnbidraget trappas av ju fler barn man har

Attsats 2: att en förälder under sin livstid inte kan få barnbidrag för fler än fyra barn

Attsats 3: att en förälder, som saknar en sjukpenninggrundande inkomst, inte kan få föräldraförsäkringens garantinivå för fler än fyra barn

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Barnbidrag finns för att täcka merkostnader som följer av barn i hushållet och utgår till alla barnhushåll oavsett inkomst. Sedan 2014 är huvudregeln att barnbidraget delas lika när föräldrarna har gemensam vårdnad, något Kristdemokraterna då föreslagit. Det tydliggör att mammor och pappor är lika mycket föräldrar och lika viktiga för sina barn.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 03:01 till 03:06:

Motionärerna vill på olika sätt förändra eller se över barnbidraget samt flerbarnstillägget.

Ett helhetsgrepp kring familjepolitiken togs 2016. I samband med det arbetet övergavs den reform som Kristdemokraterna tidigare hade haft under ett par år med ett fördubblat och beskattat barnbidrag till förmån för det nuvarande allmänna barnbidraget. Sedan dess har förändringar av barnbidraget föreslagits vid olika riksting, senast rikstinget 2019, och rikstinget har avslagit dessa.

Partistyrelsen vidhåller sin uppfattning om att barnbidraget, såsom det idag är utformat, har många viktiga fördelar.

Barnbidraget är ett generellt bidrag, som karaktäriseras av att det utgår med fasta belopp per barn, oavsett ålder eller förälders inkomst. Det betalas ut från och med månaden efter barnets födelse och till och med då barnet fyller 16 år.

Barnbidraget är kopplat till den ökade försörjningsbörda som det – oberoende av föräldrars inkomst – innebär att ha barn. Det är inte i första hand tänkt som en omfördelning mellan barnfamiljer utan som en omfördelning av resurser över livscykeln. Risken att hamna i ekonomisk utsatthet, eller att behöva leva på mycket låg inkomst, är inte jämnt fördelad över livet. En av de utpräglade riskperioderna för detta är just under småbarnsåren. Detta är därför något som barnbidraget möter.

Vad gäller den utjämningspolitiska aspekten av barnbidraget är det ett faktum att mer pengar betalas ut till ekonomiskt svagare hushåll jämfört med ekonomiskt starkare hushåll. Detta beror på att hushåll med många barn har en lägre genomsnittlig ekonomisk standard. Enligt Rädda Barnens rapport "Välfärd – Inte för alla. Den ekonomiska familjepolitikens betydelse för barnfattigdomen i Sverige" har jämförande studier bland OECD-länder visat på en tydlig koppling mellan högre utgifter för kontanta barnbidrag och lägre barnfattigdom. Också en studie genomförd av Försäkringskassan och Stockholms universitet, som jämför sambandet mellan olika typer av barnbidrag och barnfattigdom för 16 OECD-länder, visar att generella kontanta barnbidrag är kopplade till lägre barnfattigdom medan skattebaserade bidrag uppvisar mer blandade resultat.

Enligt den statliga utredningen "Ur fattigdomsfällan" (SOU 2011:24) är en stor fördel med barnbidraget även att det är oberoende av föräldrarnas inkomst och därmed inte ger några marginaleffekter. En behovsprövning av barnbidraget skulle exempelvis medföra att ytterligare, väldigt olyckliga marginaleffekter byggs in i skatte- och välfärdssystemet. Vi har för många sådana trösklar som det är redan idag.

Slutligen så är barnbidraget enkelt och överblickbart. Det är lätt att förstå, lätt och relativt billigt att administrera och svårt att missbruka. Partistyrelsen anser således att barnbidraget bör kvarstå som det är utformat idag.

I och med ovanstående motivering ställer sig partistyrelsen inte heller bakom förslagen i motionerna 03:05-03:06 om ett tak för antalet barn som förälder ska kunna få barnbidrag för eller förslaget i motion 03:03 om en differentiering av barnbidraget.

I motion 03:02 tas en viktig fråga upp om det missbruk av barnbidraget som har uppdagats. Det finns exempel där föräldrar och/eller barn som inte bor i Sverige ändå har erhållit barnbidrag. I den jämställdhetspolitiska rapporten som antagits av partistyrelsen tas denna problematik upp. Partistyrelsen finner det stötande att socialförsäkringssystemet har kunnat utnyttjats på detta sätt och föreslår därför att Försäkringskassans arbete med kontrollverksamhet och brottsutredande befogenheter ska stärkas och villkoren för bosättningsbaserade förmåner inom socialförsäkringen ses över i syfte att förhindra att barn förs utomlands och för att stoppa

bidragsbrott. Kristdemokraterna har även en rad andra förslag för att stoppa välfärdsbrott. Partistyrelsen anser att dessa insatser är ett bättre alternativ för att stävja missbruk än att försämra barnbidraget för den stora majoritet av föräldrar och barn som har rätt till barnbidraget.

I motion 03:02 föreslås även att barnbidraget till del skulle kunna vara ett barnavdrag som kopplas till inkomst. Kristdemokraterna har sedan 2016 föreslagit att det införs ett jobbskatteavdrag för föräldrar som ett sätt att öka incitamenten till arbete.

Motion 03:01 föreslår att vårdnadshavare ska kunna avstå från barnbidraget. Som framgår ovan utgår idag barnbidrag till alla barn, oavsett föräldrars inkomst, eftersom alla föräldrar får en ökad försörjningsbörda. Hur enskilda familjer väljer att använda det generella bidraget är något politiken inte bör lägga sig i. Det finns till exempel inget som hindrar föräldrar från att skänka pengar till något välgörande ändamål eller använda bidraget på ett annat sätt man finner lämpligt. Partistyrelsen ser därför ingen anledning att ändra dagens system.

Flera av motionerna föreslår en utfasning eller avtrappning av flerbarnstillägget. Motiveringarna till de olika förslagen är dels att det uppfattas finnas en ekonomisk inlåsningseffekt med detta tillägg särskilt för utlandsfödda kvinnor och dels att medel som frigörs kan användas på ett bättre sätt för att stödja barnfamiljer.

Frågan om flerbarnstillägget har debatterats i olika sammanhang det senaste året. Under 2020 gjorde Riksrevisionen en översyn av tillägget i rapporten ”Flerbarnstillägget i barnbidraget – ett generellt bidrag som kan effektiviseras”. I rapporten föreslås att regeringen genomför en vidare översyn av flerbarnstillägget för att förbättra den ekonomiska familjepolitikens fördelningsmässiga träffsäkerhet och förmåga att bidra till en god ekonomisk levnadsstandard för alla barnfamiljer. En utredning är tillsatt för att se över bostadsbidraget och underhållsstödet samt flerbarnstillägget.

I det här sammanhanget är det värt att påpeka att den ekonomiska familjepolitiken har stor betydelse för barnhushållens ekonomi, särskilt för barnfamiljer med låga inkomster och många barn. Enligt Försäkringskassan beräknades år 2019 cirka 9 procent av barnhushållens disponibla inkomster komma från den ekonomiska familjepolitiken. För ensamstående kvinnor med två eller fler barn bestod i genomsnitt 26 av den disponibla inkomsten av stöd från den ekonomiska familjepolitiken. De generella stöden, med flerbarnstillägg och barnbidrag, ökade den disponibla inkomsten med 9 procent för dessa hushåll. För sammanboende föräldrar med fler än två barn bestod 8 procent av den disponibla inkomsten av generella stöd. Att ändra en familjeekonomisk reform innebär därför att många viktiga avvägningar måste göras eftersom det påverkar det i stor utsträckning påverka de mest ekonomiskt utsatta barnfamiljerna.

Den utredning som har tillsatts för att se över flerbarnstillägget, bostadsbidraget och underhållsstödet ska redovisa sina slutsatser i oktober 2021. Partistyrelsen anser att det är bra att flerbarnstillägget ses över för att klargöra syfte, mål och nackdelarna med detsamma. Med anledning av att en utredning är tillsatt samt att många viktiga avvägningar kan behöva göras, vill dock partistyrelsen invänta utredningens slutsats samt remissinstansernas svar, innan ett beslut fattas i frågan.

Partistyrelsen konstaterar också att barnbidrag och flerbarnstillägg i grunden är bra stöd som bidrar till valmöjligheter för barnfamiljer i vardagslivet, att de till skillnad mot andra bidrag inte har skadliga marginaleffekter vid arbete samt att flerbarnstillägget i stora delar har en hög fördelningspolitisk träffsäkerhet och bidrar till minskad utsatthet för barnfamiljer med låg ekonomisk standard. Därtill bidrar stöden till att färre hushåll får försörjningsstöd eller får försörjningsstöd på lägre nivåer eftersom barnbidrag och flerbarnstillägg dras av från försörjningsstöd före utbetalning. Eventuella förändringar bör av dessa skäl ske med betydande

varsamhet.

I motion 03:06 föreslås att föräldrapenning på grundnivå inte ska utgå till föräldrar med fler än fyra barn. Grundnivån i föräldrapenningen finns för att ge de föräldrar som har haft liten eller ingen inkomst en ekonomisk möjlighet att vara hemma med sina små barn. Detta är något som Kristdemokraterna värnar. Idag uppgår grundnivån till 250 kr per dag före skatt vilket motsvarar cirka 7500 kronor per månad före skatt. Efter barnets fyraårsdag kan endast 96 föräldrapenningdagar sparas och användas, resten förfaller om de inte nyttjas. Det går dessutom endast att ta ut dagar för ett barn i taget såvida inte båda föräldrarna är hemma samtidigt med dubbeldagar. Det går således inte att få föräldrapenning för två eller tre barn samtidigt. Föräldrapenningen utgår per barn eftersom varje barn har samma behov av omsorg av sina föräldrar. Partistyrelsen ser ingen anledning att frågå denna viktiga princip.

Slutligen vill partistyrelsen understryka att de familjeekonomiska stöden, som Kristdemokraterna föreslår, behöver ses i ett större sammanhang och i sin helhet. Barnbidraget är det generella stödet som utgår lika för alla barn. Detsamma gäller det fritidskort som Kristdemokraterna vill införa. För att stödja barnfamiljer i ekonomisk utsatthet föreslår vi en höjning av den inkomstprövade barnrelaterade delen i bostadsbidraget. Den reformen kommer framförallt ekonomiskt utsatta ensamstående föräldrar till del och är också en mer träffsäker reform än som föreslås i motion 03:04 ett särskilt ensamståendetillägg. För att öka incitamenten till arbete, men också det ekonomiska handlingsutrymmet, föreslår Kristdemokraterna att ett jobbskatteavdrag för föräldrar införs.

Partistyrelsen delar motionärernas övergripande problembild gällande utlandsfödda kvinnors alltför låga deltagande på arbetsmarknaden. Däremot delar partistyrelsen inte bilden av de olika lösningarna på detta problem. I den integrationspolitiska rapporten som antogs av rikstinget 2019 föreslås flera integrationspolitiska åtgärder bland annat att Sverige, i likhet med Norge och Danmark, bör arbeta betydligt mer aktivt under kvinnors föräldraledighet för att undvika isolering och förbereda kvinnorna på arbetslivet genom språkstudier, arbetsplatsbesök och mentorskapsprogram. Det är viktigt att dessa utbildningsinsatser innehåller rådgivning om hur familjeansvar kan kombineras med arbete i den svenska kontexten. Uppsökandeverksamheten för att få kvinnor som inte är föräldralediga ut i aktivitet måste också stärkas. Här är mentorskapsprogram, där utlandsfödda kvinnor som redan gjort resan - och kan agera förebilder - centrala.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:01:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:02:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:03:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse fjärde attsatsen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:04:

Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och

hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse andra attsatsen besvarad.

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:05:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:06:

att avslå motionen

03:07 Förändring av föräldrapenning – låt andra än just föräldern vara delaktig.

Bakgrund

Så som föräldrapenningen är utformad idag svarar den inte upp mot de behov som finns hos familjer med små barn anno 2020. Man har under flera år drivit, i många delar framgångsrikt, ett hårt arbete för att få jämställdhet mellan könen i form av fasta pappadagar och tidigare även jämställdhetsbonus vilket såklart förbättrat fördelningen. Men om vi frångår fördelningen mellan mamman och pappan så hade det varit önskvärt att faktiskt kunna använda föräldrapenningen så som det passar den aktuella familjen allra bäst. Den familjekonstellation som nuvarande föräldrapenning är baserad på är något förlegad och här skulle en ökad flexibilitet i just vem som tar ut föräldrapenningen kunna skapa goda förutsättningar för nybildade familjer att klara livet. Att exempelvis ha en mormor/morfar/farmor/farfar/annan viktig person som skulle vilja stötta familjen samt få nära relation till barnet skulle leda till många positiva effekter. Vi har idag många familjer där båda föräldrarna jobbar heltid vilket leder till många timmar inom förskolan. Utifrån ett barnperspektiv kan detta vara negativt men också utifrån den stora bristen på personal inom exv förskolan och mer som krävs då små barn både börjar tidigare i förskola (från 1 år) och har längre vistelsetider (särskilt i storstadsregioner med pendling mm). Önskad förändring hade kunnat leda till:

- Minskat tryck på förskolan/avlastning av barnomsorgen
- Minskad stress hos småbarnsfamiljer som kan få ett helt annat stöd
- Ökad möjlighet för framför allt kvinnor/mammor att jobba under småbarnsåren
- Minskad risk för karriärsavbrott för personer runt 30 år
- Fler småbarnsföräldrar som förvärvsarbetar (betalar skatt)
- Fler 60-plus som kan stötta familjen
- Positiva och nära relationer mellan andra än mamma och pappa
- En mer liberal ingång i hantering av familje- och livspussel

Mot bakgrund av detta hade jag önskat:

Attsats 1: Att partiet ställde sig bakom att verka för en förändrad föräldrapenning där föräldradagar får delas ut till de personer föräldrarna önskar dela ut till.

Mölndal 2020-02-12

Agustina Larsson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Familjers situationer ser olika ut och ibland finns det skäl att en annan närstående person än vårdnadshavaren tar ut föräldrapenningen under en tid. Kristdemokraterna verkar redan för att öka de i dag mycket begränsade möjligheterna att överlåta föräldrapenningdagar till närstående.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver på ett väldigt bra sätt vikten av att göra föräldraförsäkringen mer flexibel. Kristdemokraterna vill därför möjliggöra för föräldrar att fritt kunna överlåta föräldrapenningdagar till såväl varandra som till andra närstående personer. Förslaget om att kunna överlåta dagar till närstående personer driver vi därför sedan den familjepolitiska rapporten antogs 2016. Reformförslaget finns också med i våra partimotioner i riksdagen och vi kommer fortsatt att driva denna viktiga fråga.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:07:

att anse motionen besvarad

03:08 En rättvis föräldraförsäkring

Bakgrund

De sociala avgifterna i Sverige är 31,42 % och har så varit under flera mandatperioden i riksdagen. Politiken har fixat och trixat den inbördes fördelningen av avgifterna samt med tillfälliga sänkningar för vissa grupper men utan en varaktig kostnadssänkning för arbetsgivarna. Ett sådant exempel är att riksdagen med anledning av Wuhansjukan våren 2020 beslutade om en tidsbegränsad nedsättning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för max 30 anställda per arbetsgivare. I grunden visar detta återkommande beteende att det i konstruktionen med de sociala avgifterna finns ett allvarligt problem som nu måste åtgärdas. Grundproblemet är nämligen att det saknas en koppling mellan premien som löntagaren betalar och ersättningsnivån inom föräldraförsäkringen, eftersom försäkringen är belagd med ett tak i ersättningsnivån. Detta medför djup orättvisa på fyra plan.

Den första orättvisan kan sammanfattas med att pengarna man betalar till försäkringen fortsätter att stiga i takt med reallöneutvecklingen samtidigt som ersättningen från försäkringen blir allt lägre.

År 1999 täckte föräldraförsäkringens ersättningsnivå ca 80% av den arbetande befolkningens inkomst och avgiften var 2,2% av lönen. Detta betydde att ca 20% av löntagarna var förlorare på systemet eftersom de hade inkomster som var högre än vad försäkringen täckte.

Sedan dess har emellertid riksdagspolitikerna slutat räkna upp prisbasbeloppet, som ligger till grund för beräkningen av taket i den sjukpenninggrundade inkomsten (SGI), i takt med inflation och reallöneutvecklingen. Istället har man ändrat villkoren för föräldraförsäkringen så att maximala ersättningsnivån är högre för föräldrapenning (80% av 10 basbelopp) jämfört med tillfällig föräldra- och sjukpenning (80% av 7,5 respektive 8 basbelopp). Men detta trixande har inte motverkat att orättvisan fortsatt att öka.

Försämringen har gjort att föräldraförsäkringens ersättningsnivå idag endast täcker ca 73% av den arbetande befolkningens inkomst samtidigt som avgiften höjts till 2,6% av lönen. Mängden löntagare som förlorar på försäkringen har ökat till 27% eftersom de har inkomster som är högre än vad försäkringen numer täcker. Detta innebär att den som idag får barn och vill ta ut föräldrapenning samt tjänar mer än 38.750 kr i månaden får inte samma andel av sin inkomst täckt av socialförsäkringen som den som tjänar under 38.750 kr – trots att man betalat en allt dyrare premie på hela sin lön.

Den andra orättvisan handlar om såväl barnet som familjen som drabbas av den kvotering mellan könen som vänsterpolitikerna infört föräldraförsäkringen där mamman och pappan MÅSTE ta minst 180 dagar var, annars försvinner 180 dagar av försäkringen. Detta drabbar 27% av föräldrarna som ställs inför valet att antingen förlora en stor del av sin hushållsinkomst under föräldraledigheten eller endast ta ut en mindre del av dagarna och lämna bort barnet på dagis mycket tidigare än alla andra – trots att de betalat mycket mer för försäkringen än alla andra. Den tredje orättvisan i föräldraförsäkringen drabbar en betydande andel av arbetsgivarna i

Sverige som tvingats att kompensera de anställda vars föräldraförsäkring endast täcker en liten del av inkomstbortfallet. Det brukliga är att dessa arbetsgivare betalar som lön mellanskillnaden mellan vad föräldraförsäkringen ger och 90% av den enskildes lön. Det som då uppstår är staten på även på denna ersättning avkräver arbetsgivaren på föräldraförsäkringsavgiften. Detta innebär att arbetsgivaren faktiskt får betala TVÅ gånger för att ge sina anställda ett drägligt försäkringsskydd.

En grupp som är särskilt utsatt för denna orättvisa är småföretagare, vars förmåga att kompensera för det bristande försäkringsskyddet är mycket begränsad. Just denna grupp förlorar mest på dagens system och flera offentliga utredningar har försökt hitta lösningar på detta utan framgång.

Den fjärde orättvisan är att premieinbetalningarna rörande föräldraförsäkringen är för hög, dvs att kostnaderna för föräldraförsäkringen är lägre än den avgift som tagits ut. Denna överfinansiering på 4,5 miljarder år 2019 är egentligen inget annat än en statlig skatt som politikerna tar ut i lönnedom och använder till en massa annat än det som avgiften är avsedd för. Nu är det dags att ändra på detta sjuka system en gång för alla.

Förslag

Genom att ta bort taket i den sjukpenninggrundande inkomsten och låta alla få föräldraförsäkringens fulla ersättning vid föräldraledighet händer fyra bra saker:

1) Det inkomstbortfall som drabbar familjer där kvinnan tjänar mindre och därmed av på grund av taket i föräldraförsäkringen är hemma med barnen mer, försvinner. De ekonomiska incitamentet för att båda föräldrarna skall dela solidariskt på föräldraförsäkringen blir istället korrekta. Denna förändring är en långt mer både effektiv och rättvis än vänsterns tanke om att bestraffa och tvinga familjer att sänka sin hushållsinkomst genom att kvotera vem som är hemma.

2) Det sker ingen ökad kostnad för föräldraförsäkringen eftersom denna redan är finansierad eftersom alla idag betalar avgiften på hela sin lön.

3) Kostnaden för arbetskraft sjunker eftersom arbetsgivarna inte behöver betala sociala avgifter två gånger när man slipper betala för compensationen upp till 90% av lönen. Detta sänker kostnaden för att anställa och ökar därför efterfrågan på arbetskraft.

4) Småföretagarna får ett adekvat inkomstbortfallsskydd för sina anställda, vilket minskar den privatekonomiska risken att driva och vara anställd i ett sådant bolag.

Eftersom dagens regering "snusar" upp mellanskillnaden på vad försäkringsavgiften drar in och vad den kostar, så måste man, när man avskaffar taket, spara in på det man i lönnedom använt pengar till. Man måste spara 4,5 miljarder på statsbudgeten med andra ord. Om man exempelvis bantade Public Service till en TV- och en radiokanal eller sparade in på "fluff" och slöseri inom den statliga sektorn kommer man snabbt att skrapa ihop denna rättfärdiga besparing. Om man inte vill ta i slöserifrågan kan man istället hämta dessa 4,5 miljarder från de ca 40 miljarder i ökade skatteintäkter som uppstår varje år tack vare tillväxten i svensk ekonomi.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att taket på 10 prisbasbelopp för sjukpenninggrundande inkomst inom föräldraförsäkringen för föräldrapenning slopas.

Attsats 2: att taket på 7,5 prisbasbelopp för sjukpenninggrundande inkomst inom föräldraförsäkringen för tillfällig föräldrapenning slopas.

Attsats 3: att avgifterna till föräldraförsäkringen endast ska gå till att täcka utgifter inom den samma.

Attsats 4: att besparingar sker på utgifterna som täcks av dagens överfinansiering av föräldraförsäkringsavgiften.

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det är föräldrarna – inte politiker – som bäst kan avgöra hur föräldrapenningdagar ska användas. Dagens regelverk medger en relativt flexibel användning av föräldraförsäkringen under barnets första levnadsår. Vid barnets ettårsdag inträder dock ett antal begränsande regler och villkor som starkt styr såväl hur uttaget av föräldrapenningen sker samt planeringen av eventuella syskon. Kristdemokraterna vill att makten över föräldraförsäkringen i större utsträckning ska flyttas till föräldrarna.

Föräldraförsäkringen är idag individualiserad. Föräldrarna har rätt till hälften av dagarna vardera. På så sätt poängteras föräldrarnas betydelse för barnet och båda föräldrarna ges möjlighet till en nära kontakt med sitt barn. Detta är vi mycket positiva till. Men föräldraskapet är ett gemensamt åtagande och därför är det också föräldrarna själva som gemensamt ska få avgöra om och hur dagarna sedan ska överlåtas och användas. Ju mer fyrkantiga system som skapas, desto sämre passar de olika familjers vardag.

Vi motsätter oss därför vänsterregeringens ökade kvotering av föräldraförsäkringen, förbudet för föräldrarna att överlåta dagar till varandra. Då vi ser föräldraskapet som ett gemensamt åtagande, och eftersom att vi tror att föräldrar vet bäst vad som passar den egna familjen och det egna barnet, vill vi också ta bort de begränsningar att överlåta dagar som finns idag. Föräldrarna ska få ökad makt över sina föräldrapenningdagar och hur dessa fördelas.

Det finns dock även andra starkt begränsande och styrande regler i föräldraförsäkringen. En sådan regel är att den sjukpenninggrundande inkomsten påverkas om man går ner i arbetstid utan att samtidigt fylla ut med lika många föräldrapenningdagar. Det innebär att många föräldrar känner sig pressade att ta ut sina dagar så fort som möjligt, även om han eller hon hellre vill ta ut färre dagar för att på så sätt kunna förlänga den tid vederbörande är hemma med barnet. Dessa regler missgynnar inte minst pappor eftersom de oftast – av naturliga, biologiska skäl – är föräldralediga när barnet är lite äldre.

Det finns också en begränsande regel som innebär att man måste bli gravid inom ett år och nio månader från det första barnets födelse för att kunna behålla sin ursprungliga föräldrapenningnivå, vilket ibland kallas för ”snabbhetspremien”.

Även rätten till föräldraledighet inskränker möjligheten att nyttja föräldraförsäkringen flexibelt. Varje förälder har idag möjlighet att vara tjänstledig på heltid så länge barnet är under 1,5 år eller då föräldradagar tas ut. Vi vill utöka den möjligheten så att varje förälder utöver att vara tjänstledig då föräldradagar tas ut ges möjlighet att vara tjänstledig på heltid i ytterligare 20 månader.

Med våra förändringar skulle det bli möjligt för de föräldrar som vill vänta tills barnet är tre år innan det börjar förskola. Det skulle också underlätta för de föräldrar som barnets första år vill gå ner i arbetstid för att barnets dagar i barnomsorgen inte ska behöva bli så långa utan att föräldrarnas långsiktiga ekonomiska skydd eller förankring på arbetsmarknaden riskeras. Mer kring partiets förslag för familjepolitiken och föräldraförsäkringen finns att ta del av <https://kristdemokraterna.se/wp-content/uploads/2016/11/Familjepolitisk-rapport-okt-2016.pdf>

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att det bör vara en tydligare koppling mellan inbetalade sociala avgifter och vad som betalas ut till den enskilde. Det är också något som Kristdemokraterna strävar efter i socialförsäkringssystemet. Det är också därför som vi har prioriterat ett högt tak i föräldraförsäkringen (10 prisbasbelopp) jämfört med exempelvis taket i sjukförsäkringen (8 prisbasbelopp). På samma sätt har partistyrelsen i den jämställdhetspolitiska rapporten föreslagit att taket i tillfällig föräldrapenning (VAB) höjs från

nuvarande 7,5 prisbasbelopp till 8 prisbasbelopp.

Att ha som ambition att det ska vara en tydligare koppling mellan inbetalade avgifter och utbetalning innebär dock inte att vi, inte minst av av budgetmässiga skäl, är beredda att slopa taken. Statsbudgeten behöver ses i sin helhet och ett slopat tak skulle innebära en avsevärd kostnad eller budgetförsvagning som behöver finansieras i någon annan del av statsbudgeten. Det bör även understrykas att Kristdemokraterna har en rad förslag för att öka barnfamiljers handlingsutrymme bland annat genom avskaffad kvotering, möjlighet att överlåta föräldrapenning till närstående, jobbskatteavdrag för föräldrar, höjt barnrelaterat bostadsbidrag, fritidskort, barnomsorgsavgift, högre lägstanivådagrar samt fler barnrättsår i pensionsystemet. Vi har också förslag för att förbättra förutsättningarna för småföretagare såväl gällande SGI-skydd, föräldraledighet samt rätt till tjänstledighet. Partistyrelsen är således inte beredd att göra en sådan ändring eller omprioritering som motionären föreslår. Däremot bör alltid strävan kvarstå efter en tydligare koppling av inbetalade sociala avgifter och utbetalning i socialförsäkringssystemet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:08:

att avslå motionen

03:09 Låt även förtroendevalda vara föräldralediga

Vi kristdemokrater vet alla att barn som får växa upp i en trygg familjemiljö med värme och ramar har bättre förutsättningar att klara livets utmaningar. Det är därför barnens uppväxtvillkor och stöd till familjen prioriteras av KD.

Att lösa föräldrapusslet är stundtals tufft för de flesta och alla familjer ser olika ut. Det är därför KD:s hållning kring föräldraledigheten är att staten inte ska komma med onödiga pekpinor, föräldrarna vet själva vad som fungerar bäst just för dem.

När det gäller barn till föräldrar med politiska förtroendeuppdrag har de länge befunnit sig i ett vakuum, utifrån att deras föräldrar inte FÅR ta ut föräldraledighet enligt gällande lagstiftning. På vissa håll har det funnits lokala överenskommelser, men i grunden har uppmaningen ifrån myndigheter varit att man får välja att vara politiskt aktiv eller vara delaktig i sitt barns uppväxt – inte både ock. En högst omodern syn som oålder då man skaffar barn, än tidigare. Oavsett anledning så är ordningen förlegad.

Med rätta har lagstiftningen korrigerats något och är man kommunalråd finns numer möjligheten att få vara mamma- eller pappaledig. Men om personen i fråga inte är kommunalråd befinner man sig i samma rättighetsmässiga vakuum som tidigare, oavsett om personen är heltids eller deltidspolitik.

Med anledning av det föreslår jag:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna initierar ett arbete för att möjliggöra föräldraledighet för den som uppbär politiskt förtroendeuppdrag på minst 20%.

Kalmar 2021-02-28

Christopher Engström Dywik

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären tar upp en intressant fråga, som utöver att beröra vilka rättigheter förtroendevalda har dessutom kan ställas (och har ställts) i relation till hur det kan göras mer attraktivt att ta sig an politiska uppdrag. Frågan behandlades till exempel i konstitutionsutskottets betänkande Ny kommunallag 2016/17:KU30. Vi instämmer i vikten av att småbarnsföräldrar bör kunna vara

delaktiga i politiken och anser att det politiska arbetet bör utformas på ett sådant sätt att politiskt engagerade och ansvarsvilliga inte stängs ute på grund av vilken livsfas de befinner sig i. Som motionen är formulerad signaleras att denna strävan ska förverkligas genom lagstiftning. Vi ställer oss tveksamma till detta. Att vara förtroendevald varken kan eller bör jämföras med att inneha en anställning.

I linje med Kristdemokraternas subsidiaritetsprincip är det också rimligt att kommuner och regioner har ansvar för att utforma reglementen som främjar en kombination av aktivt föräldraskap och politiska förtroendeuppdrag. Detta arbete innefattar, anser vi, inte enbart regler för ledighet utan också och än mer en ansats att göra förtroendeuppdrag i sig mer förenliga med föräldraansvar, exempelvis effektiva mötesstrukturer.

Partidistriktsårsmötet föreslår att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att utreda frågan om föräldraledighet för hel- och deltidspolitiker.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver förutsättningarna för fritidspolitiker att vara föräldralediga. Idag regleras rätten till föräldraledighet, för arbetstagare som är anställd, i föräldraledighetslagen (1995:584). Bestämmelser om förtroendevalda finns i 4 kap. kommunallagen (2017:725). Förtroendevalda i kommuner och regioner fullgör ett förtroendeuppdrag och har inte en anställning. De omfattas därför inte av föräldraledighetslagens bestämmelser. Vissa kommuner, landsting och regioner har ändå valt att införa möjligheter till föräldraledighet genom bestämmelser i lokala reglementen.

Riksdagsledamöter, som inte heller har en anställning utan ett förtroendeuppdrag, kan ansöka om ledighet från uppdraget inklusive föräldraledighet. Om en ledamot är ledig mer än en månad ska hans eller hennes uppdrag i stället utövas av en ersättare och ledamotens arvode minskas. Sedan 2018 kan statsministern medge ett statsråd hel eller delvis frånvaro för att ta hand om sitt barn och avdrag görs på statsrådets arvode.

2014 års demokratiutredning föreslog att fullmäktige ska få bevilja föräldraledighet för förtroendevalda som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (SOU 2016:5 s. 297 f.). Utredningen anför att det i ett modernt samhälle bör finnas en möjlighet för unga som äldre kvinnor och män att engagera sig i lokalpolitiken. Utredningens förslag behandlades i propositionen 2016/17:171 "En ny kommunallag" där man valde att införa en möjlighet för kommuner och regioner, att bevilja kommunalråd, borgarråd, landstingsråd och oppositionsråd ekonomiska och andra förmåner i deras uppdrag, som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för kommunens eller landstingets anställda. Detta skulle bl.a. inkludera möjligheten att vara föräldraledig. Att vara förtroendevald bör eller kan dock, enligt regeringen, ej jämföras med att inneha en anställning. Detta innebär att kommunal- och landstingsråd inte i lag ges sådana rättigheter till ledighet som gäller för anställda. Regeringen ansåg vidare att en reglering, i likhet med vad som tidigare gällt för regleringen av kommunal- och landstingsråd, skulle ge ett stort utrymme för lokal anpassning. Eftersom frågan om ledighet enligt förslaget skulle behandlas av kommunerna och landstingen själva fanns det enligt regeringen inte skäl att i lag uppställa några bestämmelser om vilka krav som ska ställas för att ledighet ska kunna beviljas.

Sedan den 1 januari 2018 gäller därmed att fullmäktige får besluta att en förtroendevald för sina uppdrag ska få ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för dem som är anställda hos kommunen eller regionen.

Kommunutredningen (SOU 2020:8) tar i sitt betänkande upp förtroendevaldas villkor och

skriver bland annat att de många avhoppet av privata skäl tyder på vissa svårigheter att kombinera förtroendeuppdrag med arbets-, familje- och fritidsliv. Utredningen konstaterar vidare att det kan vara särskilt svårt för personer med hemmavarande barn att hinna med sitt förtroendeuppdrag. Detta gör att det är främst yngre personer som inte hunnit att få barn ännu och äldre personer, som anser sig ha möjlighet att ta på sig ett förtroendeuppdrag.

Partistyrelsen anser, liksom motionären, att det är viktigt att kunna ha ett förtroendeuppdrag eller engagera sig politiskt även som blivande eller nybliven förälder. Det ska vara möjligt att kombinera familjeliv och arbetsliv liksom familjeliv och politiska uppdrag. Den verklighet som beskrivs är därför otillfredsställande för oss som familjeparti och för ett parti som vill få fler att vilja ta förtroendeuppdrag. Det tyder därmed på att dagens regelverk inte fungerar på ett tillfredsställande sätt trots goda intentioner gällande lokala anpassningar och regleringar. Möjligheterna för förtroendevalda att vara föräldraledig måste därför förbättras.

Partistyrelsen anser att det finns skäl att reglera rätten till föräldraledighet i huvudsak enligt motionärens intentioner genom att se över på vilket sätt rätten till föräldraledighet kan stärkas för hel- och deltidspolitiker.

Därutöver anser partistyrelsen att våra förtroendevalda i kommuner och regioner redan nu ska verka för att respektive fullmäktige beslutar att skriva in denna rätt i sina reglementen med stöd av nuvarande lagstiftning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:09:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över på vilket sätt rätten till föräldraledighet kan stärkas för hel- och deltidspolitiker och därmed anse motionen besvarad.

03:10 Ge Försäkringskassan möjlighet att begära faderskapsutredning

Enligt dagens lagstiftning är det socialnämnden i kommunen eller tingsrätten som kan fastställa faderskap. Att fastställa faderskapet är förenligt med barnets bästa. Ett växande problem är att mödrar som inte är gifta inte vill uppge vem som är fadern till barnet och uppger "fader okänd" i syfte att kunna få fullt underhållsbidrag utbetalat av staten istället för av den som är fader till barnet. I en del fall finns tydlig indikation på att det finns en fader med i bilden där paret lever under äktenskapsliknande förhållanden trots att föräldrarna har separerat "på papper". Försäkringskassan betalar idag ut underhållsbidrag till barn där fadern inte har betalningsmöjligheter eller där det saknas en känd fader. För att kunna stävja denna typ av bidragsfusk och i enlighet med barnets bästa bör Försäkringskassan kunna begära att faderskapet utreds genom en ansökan till tingsrätten som idag är den instans utöver kommunernas socialnämnder som prövar denna fråga.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att även Försäkringskassan ska kunna ansöka om en faderskapsutredning hos tingsrätt för att faderskap ska kunna fastställas.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären lyfter det angelägna i att fastställa faderskapet för barnets bästa och att kunna bekämpa bidragsfusk inom ramen för Försäkringskassan.

I Kristdemokraternas familjepolitiska rapport från 2016, antagen av partistyrelsen, föreslås att faderskap, i det fall föräldrarna inte är gifta, bestäms redan under graviditeten, så att barnet har två legala föräldrar redan när det fötts. Att behöva avvakta godkännande till efter födseln upplevs ofta som mycket negativt och medför risker till exempel vid fall av bristande hälsa hos modern.

I programmet föreslås också att underhållsstödet ska utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn. Kristdemokraterna anser att föräldrar ska få råd och stöd för att i större utsträckning komma överens sinsemellan om avtal om underhållsbidrag i stället för att reglera underhåll via underhållsstöd och därmed staten. Det skulle både tydliggöra föräldrarnas gemensamma ansvar för sina barn och vara till gagn för barnen som då i genomsnitt får mer pengar att leva på.

Om inte familjerätten kan fastställa vem som är pappa till barnet kan tingsrätten idag fastställa faderskapet genom dom. Tingsrätten kan till exempel besluta om faderskapsutredning, en DNA-undersökning som utförs för att ta reda på vem som är barnets biologiska pappa. Detta gäller även i de fall där barnets pappa inte vill erkänna faderskapet.

Kristdemokraterna anser att barn har rätt att känna till sitt ursprung och sina juridiska rättigheter. Därför är det viktigt att bestämma vilka som är föräldrar till barnet. Om möjligheten för Försäkringskassan att ansöka om en faderskapsutredning hos Tingsrätten dessutom skulle kunna förhindra bidragsfusk, så är detta positivt både ur barnens, och resten av samhällets perspektiv. Med ovanstående motivering anser partidistriktårsmötet i Stockholm stad att motionen ska bifallas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att Försäkringskassan ska kunna ansöka om faderskapsutredning med anledning av att det, enligt motionären, finns de som falskt uppger att fadern är okänd vid ansökan om underhållsstöd.

Det finns tydlig vägledning för Försäkringskassan när det gäller medverkan till fastställande av faderskap vid ansökan om underhållsstöd.

Enligt denna vägledning har ett barn har inte rätt till underhållsstöd om modern är boförälder och hon uppenbarligen utan giltigt skäl låter bli att vidta eller medverka till åtgärder för att få faderskapet eller föräldraskapet till barnet fastställt. För att underhållsstöd inte ska lämnas ska det vara fråga om mycket klara fall av vägran att medverka. En praxis har bildats i fråga om vad som är "giltigt skäl" med utgångspunkt från flera rättsfall kring bidragsförskott. Eftersom syftet med regeln är att förhindra uppenbart missbruk, är det bara i undantagsfall som Försäkringskassan tillämpar den. Med hänsyn till bestämmelsernas syfte, anges det i Försäkringskassans vägledning att tolkningen av bestämmelsen ska vara mycket generös i förhållande till boföräldern.

Socialnämnden är skyldig att försöka utreda vem som är far eller förälder till ett barn som är bosatt i Sverige och fastställa detta. När en ansökan om underhållsstöd lämnas till Försäkringskassan kan det hända att faderskapet/föräldraskapet inte är fastställt ännu. Genom att kontakta socialnämnden kan Försäkringskassan få uppgift om mammans inställning till att medverka till att faderskapet eller föräldraskapet fastställs. Kommunala myndigheter är skyldiga att lämna de uppgifter som behövs. Om mamman inte medverkar måste Försäkringskassan pröva hennes skäl. Det är därför nödvändigt med ett nära samarbete och samråd mellan Försäkringskassan och socialnämnden. Om socialnämnden har beslutat att lägga ned ett

faderskapsärende kan Försäkringskassan ta ledning av deras beslut vid bedömningen av om mamman har medverkat.

Försäkringskassan ska inte kräva att mamman medverkar till att fastställa faderskapet eller föräldraskapet i de fall som socialnämnden beslutar att inte påbörja en utredning eller lägger ned en påbörjad utredning.

Det kan vara svårt att bedöma när en moder har giltigt skäl att inte medverka till att få faderskap eller föräldraskap fastställt. Några vägledande rättsfall som finns i Försäkringskassans vägledning är att modern vägrar uppge faderns namn på grund av rädsla för att misshandlas eller utsättas för hotelser, insemination utomlands då man har förbundit sig att inte efterforska donatorns identitet eller då barnet befaras kidnappas.

Däremot har det faktum att modern inte vill uppge faderns namn för att hon vill "skydda" honom har i praxis inte accepterats som ett giltigt skäl att vägra medverka i en faderskapsutredning.

Partistyrelsen konstaterar att Försäkringskassan redan eftersöker information, genom socialnämnden, gällande faderskapsutredningar. Försäkringskassan har sedan en vägledning kring hanteringen av frågan. Av vägledningen framgår att för att underhållsstöd inte ska medges ska det vara mycket klara fall av vägran att medverka till fastställande av faderskap. En praxis kring vad som anses giltiga skäl finns med utgångspunkt från rättsfall. Syftet är främst att förhindra uppenbart missbruk och därför ska regeln endast användas i undantagsfall och tolkningen vara generös. Att bara vägra att uppge faderns namn för att skydda honom har inte accepterats som giltigt skäl.

Partistyrelsen ser inte i nuläget skäl att ändra de rutiner och möjligheter som Försäkringskassan redan har. Däremot är det viktigt att rent generellt arbeta mer förebyggande för att minska risken för missbruk av socialförsäkringarna. Kristdemokraterna har därför ett flertal större reformer för att stävja alla typer av välfärdsbrott.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:10:

att avslå motionen

03:11 Motion om Adoptioner

I Kristdemokraternas Medicinskt-Etiska program 6.2 framgår det att i en graviditet finns det två skyddsvärda individer. Det förekommer oplanerade graviditeter i Sverige. De kan avbrytas med en abort. Det betyder att den svagare partens liv utsläcks. På det sättet dör det 3 ggr fler per år än vad som dött av Corona hittills (den 16 februari 2021).

Å andra sidan finns det par som drabbas av ofrivillig barnlöshet (ca 15% av par i fertil ålder). Den maskulina infertiliteten ökar för varje år. Det är dyrt och omständligt att adoptera från utlandet (kostar normalt 100.000 – 300.000 kr/adoption). 6.1.1 IVF är en metod som ofta kan skapa fler liv än vad som kan leva vidare vilket också utgör ett etiskt dilemma (kostar normalt över 20.000 kr). 6.2 Målet ska vara ett samhälle där aborter inte efterfrågas.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att möjliggöra svenska adoptioner av svenska barn där de biologiska föräldrarna inte kan eller vill ta ansvaret för barnet.

Östersund 2021-02-10

Ulf Hedin

Partidistriktsårsmötet i Jämtlands yttrande:

Motionären vill möjliggöra svenska adoptioner av svenska barn, till fördel för kvinnor som blir

ofrivilligt gravida och par som inte kan få egna barn, men framförallt för barnen. Distriktet instämmer med motionären om att det är viktigt att ge kvinnor, som funderar över att genomföra en abort, fler möjligheter. Dock bedömer distriktet att fokus i motionen ligger mer på att minska antalet aborter, snarare än att ge fler möjligheter.

Partidistriktsårsmötet delar Östersunds bedömning och beslutar att avslå denna motion med samma motivering.

Partidistriktsårsmötet i Jämtland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill att samhället ska ge stöd och arbeta förebyggande för att minska antalet oönskade graviditeter och aborter. Både kvinnan och fostret är skyddsvärda individer. Samtidigt måste det vara kvinnan som fattar det avgörande beslutet om en eventuell abort till och med graviditetsvecka 18 och i det beslutet ska hon få allt stöd och all hjälp, oavsett val.

Samhällets uppgift måste vara att genom förebyggande arbete, såsom informationsinsatser, minska oönskade graviditeter, samt att erbjuda bästa möjliga stöd för att inte praktiska, ekonomiska eller sociala svårigheter ska utgöra hinder för att fullfölja graviditeten. Kristdemokraterna arbetar aktivt och långsiktigt för att bygga skyddsneten täta och starka. Föräldraförsäkringens utformning, tillgången till barnomsorg och möjligheten att fullfölja studier eller att kunna arbeta är alla viktiga delar för att fler som blivit oplanerat gravida ska kunna ta beslutet att fullfölja graviditeten om de vill. I likhet med motionärens förslag beslutades vid rikstinget 2017 om att utöka informationen om möjligheten att adoptera barn inom Sverige i högre grad än idag som alternativ för det par eller den kvinna som har blivit oönskat gravid. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) ska ansvara för att förmedla denna information via berörda myndigheter. Det förebyggande arbetet dels för att minska oönskade graviditeter och dels för att på olika sätt stödja föräldrar som blivit oönskat gravid behöver, enligt partistyrelsen, således på olika sätt stärkas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 03:11:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

03:01 att avslå motionen

03:02 att avslå motionen

03:03 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse fjärde attsatsen besvarad.

03:04 Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över om och hur flerbarnstillägget behöver förändras och därmed anse andra attsatsen besvarad.

Attsats 3: att avslå attsatsen

03:05 att avslå motionen

03:06 att avslå motionen

03:07 att anse motionen besvarad

03:08 att avslå motionen

03:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över på vilket sätt rätten till föräldraledighet kan stärkas för hel- och deltidspolitiker och därmed anse motionen besvarad.

03:10 att avslå motionen

03:11 att anse motionen besvarad

Motioner – Kapitel 4

SOCIALT OCH MIGRATION

Kapitel 04. Socialt och migration

Den sociala omsorgen ska utgå från människans små, naturliga gemenskaper, främst familjen. Socialpolitiken ska stimulera de positiva krafterna i dessa gemenskaper och stödja när de brister. Solidaritetsprincipen fordrar av oss att ta gemensamt ansvar för alla människor, i synnerhet de mest utsatta, så att alla ska ha möjlighet att leva ett tryggt och värdigt liv. Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra. Socialpolitiska insatser måste präglas av respekt för den personliga integriteten och ge förutsättningar för ansvarstagande, inflytande och delaktighet för den enskilde, för såväl vuxna som barn. För Kristdemokraterna är barns rätt till en trygg uppväxtmiljö särskilt viktig. Barn som inte är trygga hemma är de mest sårbara och utsatta i samhället och de behöver samhällets stöd och skydd.

Socialförsäkringarna har stor betydelse för människors trygghet, beteende och drivkrafter för att arbeta. Vi förespråkar ett trygghetssystem som garanterar en större del av eventuella inkomstbortfall med obligatoriska och offentligt finansierade försäkringar, men som även ger utrymme för kompletterande lösningar och personligt ansvarstagande.

Socialförsäkringssystemet ska vara solidariskt finansierat och ge ekonomisk trygghet under livets olika skeenden. Självrisiker ska kombineras med högkostnadsskydd. Nivåerna på ersättningarna och systemen i övrigt ska utformas så att den enskilde motiveras att delta i åtgärder som leder till så god hälsa som möjligt och återgång till arbetslivet. Kristdemokraternas målsättning är att sjukförsäkringen ska vara trygg för den som saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom. Den som har eller kan återfå en arbetsförmåga ska få hjälp och gott stöd för att komma åter i arbete. Insatserna för rehabilitering behöver stärkas ytterligare och det behövs en större individanpassning så att den som har möjlighet att komma tillbaka till arbete får det stöd som behövs.

Kristdemokraternas utgångspunkt är att migrationspolitiken ska vara långsiktigt ansvarsfull, human, ordnad och rättssäker. Sverige ska fortsatt vara en fristad för medmänniskor i nöd. Ett svenskt asylmottagande behöver dock stå i relation till vår integrationskapacitet. Sverige har tagit – och fortsätter ta – ett disproportionerligt stort ansvar inom EU. Mottagandet har överskridit vår integrationsförmåga, varför Sverige måste minska asylmottagandet till nordiska nivåer med respekt för asylrätten. Det är viktigt att Sverige prioriterar dem med störst behov av skydd, att säkra och lagliga vägar blir ett centralt inslag i EU:s och Sveriges asyl- och migrationspolitik samt att människosmugglarnas verksamheter bekämpas. Arbetskraftsinvandringen behöver reformeras för att motverka människoexploatering, missbruk av asylsystemet och underlättandet av integrationen på arbetsmarknaden.

Migrationspolitiken måste kombineras med en effektiv och välfungerande integrationspolitik. En undermålig integrationspolitik drabbar hårdast de nyanlända som riskerar att fastna i ett långvarigt socialt och ekonomiskt utanförskap. En integrationspolitik som inte fungerar kan också över tid undergräva migrationspolitikens legitimitet och göra att kraven på åtstramningar ökar. Kristdemokraterna vill därför se ”Integration från dag ett”. Det är viktigt att den asylsökande får en svenskundervisning med individuella prestationsplaner, ökad nivåindelning samt fler och bättre sfi-anordnare. Vidare ska etableringsinsatserna innehålla samhällsundervisning där man exempelvis klargör vad som avses med begrepp som religionsfrihet, jämställdhet och likabehandling. Ett samhälle som håller ihop bygger på vissa gemensamma värderingar och de ska vara tydliga för den som kommer hit. Samhället ska stötta den som är nyanländ, men också tro på individens förmåga och vilja att ta eget ansvar. På så sätt välkomnar vi inte bara människor hit utan även hem.

04:01 Öppna vård och omsorgsboendena för 85+

De flesta äldre vill bo kvar i sina hem så länge som möjligt. Samtidigt finns det många som inte uppfyller dagens kriterier för en plats vid biståndsbedömningen då det de senaste åren blivit hårdare krav. T.ex. kan de känna sig ensamma, ängsliga eller vara förvirrade utan att vara ” tillräckligt dåliga” för att få en plats, särskilt utsatta är de som blivit änklingar på äldre dar.

För att hjälpa dessa äldre över 85 år borde det finnas möjlighet att få en plats när de själva vill flytta in på äldreboende utan föregående biståndsbedömning. Denna möjlighet fanns tidigare men togs bort i socialtjänstlagen 1 juli 2018.

För att förbättra de äldres livssituation föreslår jag rikstinget ge partistyrelsen i uppdrag

Attstats 1: att verka för att göra det möjligt på nytt för alla som är 85 år eller äldre att själva kunna bestämma och välja när de vill flytta in på ett vård och omsorgsboende utan föregående biståndsbedömning.

Tostared 2021-02-11

Lars-Inge Andersson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet jobbar redan för att det skall bli enklare att komma in på ett omsorgsboende efter det att man har fyllt 85. Samtidigt ser vi att det inte fungerar på det sättet och att många äldre känner att man får det stöd som man önskar. Vi anser därför att partiet på alla politiska nivåer behöver jobba mer med dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår för rikstinget att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att göra det möjligt på nytt för alla som är 85 år eller äldre att själva kunna bestämma och välja när de vill flytta in på ett vård- och omsorgsboende utan föregående biståndsbedömning.

Äldre som upplever att de har behov av anpassat boende blir idag allt för ofta nekade plats på ett så kallat särskilt boende. Biståndsbedömningarna har över tid blivit snävare och det de personer som idag blir beviljade en plats på ett särskilt boende är allt skörare. I vissa kommuner finns det inte tillräckligt många platser i särskilt boende. Tendensen är att allt fler istället erbjuds mer omfattande hemtjänst i det egna hemmet. År 2019 rapporterades 5 411 ej verkställda beslut till IVO gällande äldre som blivit beviljade en plats i särskilt boende men fått vänta längre än tre månader. Det är en ökning med ytterligare 900 personer. Ibland beror ett ej verkställt beslut på att den äldre själv tackar nej till erbjuden plats men ökningen indikerar ändå en större platsbrist över tid. Enligt Boverkets uppföljning 2020 anger 109 av kommunerna att de har underskott på särskilda boenden.

Kristdemokraterna är övertygade om att det är få, om ens någon, som väljer att flytta till ett anpassat boende om de inte behöver det. Den dag man upplever att det inte fungerar med det egna boendet så ska man ha rätt till ett anpassat boende. Kristdemokraterna har därför föreslagit att en äldreboendegaranti införs - den som fyllt 85 år ska ha en lagstadgad rätt att få flytta till ett anpassat boende som till exempel trygghetsboende när personen själv bedömer att behovet finns. Särskilt boende är en resursintensiv omsorgsform med hög personaltäthet och bör även

fortsättningsvis vara prioriterat för dem med störst behov. Där bör det också krävas biståndsbeslut. Möjligheten att bygga mer flexibelt med såväl särskilt boende som trygghetsboende inom samma fastighet bör utvecklas. Denna politik ligger helt i linje med vad motionären föreslår och anser därför att motionen ska anses besvarad.

Partistyrelsen vill också betona att en äldreboendegaranti inte är värd något utan äldreboenden. För att klara löftet om en äldreboendegaranti behövs fler och olika typer av äldreboenden. Stimulansmedel för att kommunerna ska bygga fler äldreboenden är därför nödvändiga. Mot bakgrund av coronapandemin la Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet ett utskottsinitiativ i finansutskottet under våren 2021 i syfte att bland annat utöka det befintliga statliga stödet till bostäder för äldre personer. Riksdagen ställde sig bakom initiativet och merparten av dessa tillkommande medel har öronmärkts för ej biståndsbedömda trygghetsbostäder och liknande bostäder, genom att de fördelas inom den kategori som kallas ”hyresbostäder för äldre personer på den ordinarie bostadsmarknaden”. Resten av stödet kan fördelas till andra typer av äldreboendestäder. Den ambition som Kristdemokraterna, Moderaterna och Vänsterpartiet hade med utskottsinitiativet var att de nya stöd som nu införs ska vara långsiktiga för att säkerställa att det byggs tillräckligt med anpassade boenden för äldre att möta behovet som finns.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:01:

att anse motionen besvarad

04:02 Program för utvecklingen av IT-fixare för äldre

Den digitala omvandlingen i samhället är omvälvande och ger oss helt nya förutsättningar för våra arbeten, fritidssysselsättningar och hur vi hanterar en rad privata ärenden.

Från vårt hem kan vi idag genomföra en rad olika tjänster som tidigare krävde en resa eller besök vid en specifik plats. I Sverige har vi väldigt många som dagligen använder olika tjänster på nätet. Den unga generationen växer upp med de tekniska innovationerna och tar dem för givet. Men för andra, särskild bland de äldsta invånarna, saknas kunskaper kring hur denna teknik fungerar och kan användas. Mediekonsumtionen varierar stort bland olika åldersgrupper och medievalet.

Mediebarometern 2019 visar hur olika åldersgrupper använder rörlig bild:

Det finns många goda exempel på hur vardagen kan underlättas med IT-stöd och hur olika generationer kan ha digitala möten då man, av olika anledningar, inte kan träffas fysiskt.

I flera kommuner har initiativ tagits att skapa IT-fixare. Det är personer som har ett uppdrag att hjälpa invånarna med att förstå och kunna använda IT-teknik. I dag finns en rad former av stöd då det gäller medicinska hjälpmedel men inte lika utvecklat kring sociala IT-stöd, eller stöd för att kunna använda sig av olika IT-tjänster.

Kristdemokraterna bör ta initiativ och arbeta fram ett program som kan inspirera och utgöra ett stöd för kommunerna i utvecklingen av IT-fixare.

Denna motion föreslår att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att ta fram ett program för utveckling av IT-fixare.

Skövde 2021-02-10

Conny Brännberg

Partidistriksårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är inte ett nationellt ansvar att ta fram ett program för IT-fixare utan det är en fråga som bäst hanteras av de enskilda kommunerna.

Partidistriksårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett program för utveckling av IT-fixare.

Partistyrelsen håller med motionären om det goda i att erbjuda tjänster som kan hjälpa äldre att ta till sig digitala tjänster av olika slag. Bland annat har partiet tidigare föreslagit att RUT-avdraget ska utvecklas till att omfatta bland annat IT-tjänster i hemmet, som ett stöd för äldre, vilket också har införts och kraftigt sänkt kostnaderna för hjälp med IT i hemmet. Digitala fixare finns också i flera kommuner. Bland annat har Stockholm infört digitala fixare som ska stötta seniorer i att använda mobil, surfplatta och dator så att de kan bli mer delaktiga och trygga i den digitala världen.

I Hammarö kommun finns ett projekt med digital fixare för alla över 80 år med möjlighet till hembesök för att hjälpa med teknisk utrustning och digitala tjänster som TV, telefon, brandlarm m.m. men också coachning i att skaffa mobilt bank ID, beställa varor på nätet och ringa bildsamtal m.m.

Partistyrelsen anser att dessa är goda exempel på hur äldre kan få stöd i sådant som kan förbättra och förenkla i vardagen och ser gärna att de utvecklas och sprids. Partistyrelsen menar dock att sådana verksamheter kan utvecklas i kommunerna utan att Kristdemokraterna tar fram ett program för att utveckla dem.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:02:

att avslå motionen

04:03 Översyn av Ädelreformen

Ädelreformen 1992 innebar att det övergripande ansvaret för vård och omsorg om våra äldre lades på kommunerna. Det innebar då omvårdnad av relativt friska människor, tanken var att läkare inte behövde finnas direkt inom verksamheten, inte heller sjuksköterskor. Idag är medelåldern hög på våra äldreboenden, många är multisjuka och behovet av läkar- och sköterskekompetens betydligt större.

Vård och omsorg om våra äldre regleras i Socialtjänstlagen. Sjuksköterskorna, som arbetar inom samma verksamheter, lyder i sitt medicinska ansvar under Hälso- och sjukvårdslagen. Läkarkontakter sker ofta via läkarkonsultation från närliggande vårdcentral, inte alltid på plats, mycket sköts via telefon, något som även ökat nu under pandemin. Det finns även ekonomiska incitament i detta då primärvården inte får betalt när läkare besöker äldreboenden.

I Läkartidningen 2020-05-28 tas frågan upp och ett flertal problem listas:

- ”Det saknas läkare med erfarenhet av äldresjukvård.
- Det saknas geriatriska team.
- Det saknas mellanvårdsavdelningar.

- Det är brist på sjuksköterskor med äldresjukvårdskunnande.
- Det saknas kontinuitet och en röd tråd i äldrevården”

Krisen inom vården nämns ofta och att vårdpersonal även innan pandemin var tungt belastad. Vi vill både att våra äldre ska få en värdig vård och omsorg, samtidigt som vården ska vara en attraktiv sektor för fler att utbilda sig och arbeta inom.

Till hur stor del är detta en organisatorisk fråga, bland annat p g a olika regelverk och hur vårdens organisation är utformad? Hur kan en bättre samordning och resursanvändning ske? Både gällande personal, ekonomi och lokaler?

Rikstinget uppmanas att ge partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för en översyn av Ädelreformen

Öckerö 2021-03-02

Eva Wallin

Partidistriksårs mötet i Västra Götalands yttrande:

Motionen pekar på flera konkreta förbättringsområden inom vård och omsorg om våra äldre. Det är bra att konkretisera och förtydliga dessa förbättringsområden för att ytterligare stärka våra äldres rätt till god vård och omsorg.

Partidistriksårs mötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget uppmanas att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en översyn av Ädelreformen.

Sverige har en väl utbyggd, gemensamt finansierad och väl fungerande äldreomsorg jämfört med de flesta andra länder. När den så kallade Ädelreformen genomfördes i början av 1990-talet gick vi från sjukhemsavdelningar med många patienter på samma sal till nya äldreboenden där varje person hade eget rum och den sociala omsorgen och det friska betonades. Skiftet var nödvändigt och rätt men det finns anledning att begrunda utvecklingen sedan dess. Idag lever allt fler ett långt liv trots många sjukdomar. Flera är vad som ibland kallas multisjuka och men klarar sig ofta med stödsatser i hemmet. Andra behöver vård och omsorg dygnet runt och särskilda boenden är då ett gott alternativ.

Äldreomsorgen idag ska inte återgå till dåtidens långvårdsavdelningar. Men Kristdemokraterna anser i likhet med motionären att mer av hälso- och sjukvårdsinsatser behövs inom den kommunala omsorgen. En utbyggnad av primärvård behövs också för att helheten ska bli en god nära vård också för äldre personer. De brister som synliggjorts under pandemin stärker Kristdemokraterna i att det är nödvändigt.

Hemtjänst och hemsjukvård utvecklas ständigt liksom olika former av mobil vård. Att kunna vårdas hemma är en stor fördel för många människor under olika delar av livet då man drabbas av sjukdom och andra besvär. För äldre är hemtjänst en vanlig insats som kan utformas på olika sätt. Vård och omsorg i hemmet innebär att personalen behöver arbeta med ett stort mått av flexibilitet. Det ställer särskilda krav vilket kräver stort engagemang av huvudmannen så att insatsen kan ges med de bästa förutsättningarna också avseende exempelvis rehabilitering och tillgång till medicintekniska hjälpmedel. Vidare är personalkontinuitet av avgörande betydelse för att ge vård och omsorg med god kvalitet.

Coronakommissionens rapport var tydlig kring bristerna i äldreomsorgen – brister som vi som parti länge påtalat och utformat reformer för att möta. Den slog fast att ”arbetsgivarna i äldreomsorgen måste förbättra anställningstryggheten och personalkontinuiteten samt kraftigt minska andelen personal med timanställning”, och även att ”det bör vara ett krav att en sjuksköterska som huvudregel finns på plats på ett särskilt boende dygnet runt under alla veckans dagar”.

Kommuner, regioner, riksdag, myndigheter och ytterst regeringen som styr riket har ett stort ansvar för de brister som finns inom äldreomsorgen. Nu krävs att åtgärder genomförs och att de är uthålliga. Kristdemokraterna har länge, långt före pandemin, kämpat för att äldreomsorgen som helhet ska få långsiktigt bättre villkor så att den kan vara det trygga stöd som det är tänkt när en äldre person inte klarar sig själv utan behöver hjälp. Detta är en viktig bakgrund till det förslag till utskottsinitiativ som vi Kristdemokrater la fram tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet i finansutskottet under våren 2021, och som till slut fick ett enigt utskott och en enig riksdag bakom sig. Initiativet innebär förändringar i statens budget för att möjliggöra reformer som förbättrar äldreomsorgen. Denna långsiktiga äldresatsning syftar till att förbättra arbetsvillkoren och öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen genom prestationsbaserat stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen, stöd för att utöka läkarkompetensen inom äldreomsorgen, stöd för att utöka sjuksköterskebemanningen och fler yrkeshögskoleplatser för specialistundersköterskor med fokus på äldrevård och demensvård. Satsningen omfattar också ett ökat investeringsstöd för äldreboendestäder.

Med detta menar Partistyrelsen att motionärens intentioner uppfylls.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:03:

att anse motionen besvarad

04:04 Nationell stödlinje för äldre som utsätts för övergrepp

I Kristdemokraternas partimotion till Riksdagen 2020/21:3202 av Ebba Busch m.fl. ”En äldrepolitik att lita på” skriver partiet under sjätte rubriken om ”Äldresamtal för god fysisk och psykisk hälsa”.

Förslaget innebär att alla över 80 år och inte har hemtjänst eller bor i särskilt boende ska kunna ha möjlighet att kontakta Hemsjukvården i sin kommun för ett samtal. För detta avsätter partiet 160 miljoner årligen 2021-2023 och det riktar sig mot en grupp på ca. 320 000 personer.

Motionen är bra och avser upptäcka medicinska behov i tid, motverka ofrivillig ensamhet, otrygghet och erbjuda hälsofrämjande insatser samt satsningar på civilsamhället med mera.

Min motion avser dock ytterligare en stödtelefon fast på nationell nivå och är inspirerad av BRÅ:s förslag till åtgärder i rapporten Brott mot äldre (2018). Där refereras det till en nationell stödtelefon i bland annat Norge som där startade 2008 som projektet Vern for eldre – Nasjonal kontakttelefon och som sedan, efter ett regeringsbeslut, övergick till en permanent verksamhet 2013 och som varit verksam sedan dess (www.vernforeldre.no, 2021-02-05).

Enligt Vern for eldre kan äldre ringa dit om de utsätts för fysiska, psykiska, ekonomiska/materiella, sexuella övergrepp eller bristande omsorg av familj, närstående eller exempelvis vård- och omsorgspersonal. De som svarar i telefonen är utbildade socialsekreterare eller vårdpersonal och den äldre kan även få hjälp med eventuell rättslig hantering av sitt ärende

(BRÅ Rapport 2018:7, Brott mot äldre – om utsatthet och otrygghet).

I Sverige finns många stödlinjer att ringa med volontärer, de flesta gäller dock ensamhet, psykisk ohälsa eller om personen behöver någon att prata med. Skillnaden här vore personalens utbildningsnivå, specialiseringen mot äldre samt möjligheten att praktiskt hjälpa den enskilde.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att utvärdera Vern for eldre och verka för införandet av en motsvarande nationell stömlinje som är specialiserad mot äldre i Sverige

Göteborg 2021-02-07

Rasmus Evinsnö

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Många äldre känner oro det är därför viktigt att vi gör det vi kan för att öka tryggheten för våra äldre. Genom att etablera en nationell stömlinje för äldre som åkt ut för brott kan vi bidra till att deras trygghet ökar samt att dom får hjälp att hantera en svår situation.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utvärdera Vern for eldre och verka för införandet av en motsvarande nationell stömlinje som är specialiserad mot äldre i Sverige.

Enligt Vern for eldre kan äldre ringa dit om de utsätts för fysiska, psykiska, ekonomiska/materiella, sexuella övergrepp eller bristande omsorg av familj, närstående eller exempelvis vård- och omsorgspersonal. De som svarar i telefonen är utbildade socialsekreterare eller vårdpersonal och den äldre kan även få hjälp med eventuell rättslig hantering av sitt ärende.

Partistyrelsen instämmer med motionens intentioner och vikten av att stärka tryggheten bland äldre. Under Kristdemokraternas ledning införde Alliansregeringen 2011 en värdegrundsgaranti i socialtjänstlagen som ett led i detta. Lydelsen är att "Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund)." Varje kommun är ytterst ansvarig för kvalitetsnivån i de äldreomsorgstjänster de erbjuder. Med utgångspunkt från den nationella värdegarantin är det därför avgörande att varje kommun utarbetar lokala värdighetsgarantier med syftet att förtydliga, främst för de äldre och deras närstående, vad de kan förvänta sig av kommunens äldreomsorg. De lokala värdighetsgarantierna bör även innefatta att äldre personer och deras anhöriga ska känna till garantierna och veta hur man klagat om kommunen inte lever upp till värdighetsgarantierna.

Precis som motionären beskriver har Kristdemokraterna därtill föreslagit att så kallade äldresamtal ska införas. Dessa samtal ska erbjudas av hemsjukvårdsteam till alla som fyllt 80 år som inte har hemtjänst eller bor i särskilt boende och på det sättet får kontakt med omsorgsinsatser. Samtalen avser att upptäcka medicinska behov i tid, motverka ofrivillig ensamhet, otrygghet och erbjuda hälsofrämjande insatser samt satsningar på civilsamhället med mera.

Som motionären tar upp i sin motion finns i Sverige idag redan stödlinjer som man kan ringa till

vid psykisk ohälsa, ensamhet eller om man behöver någon att prata med. Många organisationer erbjuder stöd på nätet eller telefon. I dessa stödlinjer sitter ofta personer som arbetar ideellt. De har inte alltid någon formell utbildning för det de gör utan finns där som medmänniska. I deras uppdrag ligger också att uppmana och informera personen som ringer att söka sig till vård eller på annat sätt söka samhällelig hjälp om det finns behov för det. För personer över 65 år finns Äldrelinjen. Den riktar sig till äldre som behöver medmänskligt stöd och drivs av organisationen Mind. De som svarar är utbildade och erfarna volontärer, som fått utbildning för uppdraget. Man får vara anonym när man ringer och samtalet kan inte spåras. Därutöver finns Brottsofferjouren som består av cirka 70 lokala jourer runt om i landet, ett förbundskansli (Brottsofferjouren Sverige) och en nationell stödlinje som är gratis att ringa till. Brottsofferjouren erbjuder: medmänskligt stöd av någon som lyssnar och förstår, information om polisanmälan, rättsprocess och ersättningsfrågor, stöd vid eventuell rättegång samt hjälp i kontakt med myndigheter och försäkringsbolag.

Baserat på ovanstående ser Partistyrelsen inte behovet av att inrätta ytterligare en stödlinje eller att utvärdera den norska modellen Vern for eldre.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:04:

att avslå motionen

04:05 Digitalt utanförskap

Sverige är ett av världens bästa länder på digitalisering, 98 % av svenskarna har tillgång till internet enligt Internetstiftelsen. 93% använder internet varje dag.

Det finns en tydlig digitaliseringspolitik där regeringen satt målet att Sverige ska vara bäst i världen på digitalisering. Det ska vara bredband i världsklass och att alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda elektroniska tjänster.

Det finns myndigheter för digital förvaltning, digitaliseringsråd och e-hälsomyndighet. Det finns tillgänglighetsförordning för offentlig digital service och till och med en lag "lagen om tillgänglighet till digital service". De flesta kommuner börjar erbjuda sina medborgare olika sms, e-post-kontakter samt mer eller mindre digitaliserade medborgartjänster. Regionerna går i fronten för e-hälsa. Kristdemokraterna har också tydlig inriktning på sin politik angående e-hälsa och utbyggnad av bredband. När Corona-pandemin slog till mot världen så ökade också kravet på att medborgarna skulle vara digitaliserade. Det underlättar, eller krävs bank-id för många tjänster. Du ska kunna handla på nätet, betala med kort och åka buss med sms-biljett. Sen tillkommer alla sociala aktiviteter som att lyssna på en digital konsert eller skypea med släkten.

Vision e-hälsa lyder "År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet."

Vad händer med de cirka 6 % som uppger att de använder internet mer sällan eller aldrig? Där ökar klyftan ju snabbare digitaliseringen fortskrider i resten av samhället. Denna del av befolkningen riskerar eller hamnar i ett dubbelt utanförskap. Många av dessa användare har olika former av funktionshinder både kognitiva och rörelsehinder. En del lever i socioekonomiska utsatta områden med låg inkomst och utbildning. Många är äldre.

17% av befolkningen behöver hjälp att skaffa ett e-leg enligt undersökningen svenskarna och

Internet. Många behöver också hjälp med sitt övriga internet-användande. De behöver hjälp med att handla, att skaffa e-post konto, att boka sin läkartid eller läsa sin journal. De som behöver hjälp och ökad kunskap för att ha en självständighet och delaktighet i samhällslivet. Här har både offentligheten och civilsamhället en viktig roll. Här har undersökningar visat att ensamstående, boende på landsbygden och speciellt låg utbildningsnivå är stora faktorer för ökat behov av digital hjälp. Corona-pandemin tvingar fram en snabbare utveckling både av teknik och oss som användare. Det hade också hade kommit som en naturlig del av de politiska beslut som finns. Därför synliggör det också snabbare de baksidor som finns med digitalisering. Att skillnaden blir större för de som klarar en uppkopplad vardag med hjälp eller självständigt mot de som inte har samma möjligheter. De användarna som kanske kan betala med kort i butiken men inte på nätet. Som nu tillhör riskgrupper för olika sjukdomar och tvingas ut i affärer. Därför behövs det alternativ till de befintliga e-tjänster som finns och eller som tillkommer i framtiden. Det behövs också insatser där syftet är att öka den digitala kunskapen och delaktigheten i samhället.

Vi behöver ha mer balans och vara mer stöttade än styrande för att öka digitaliseringens nyttoeffekter och utbredning i samhället.

Med hänvisning till ovanstående yrkar undertecknad

Attsats 1: att Kristdemokraterna aktivt verkar för att vid beslut som rör digitalisering i välfärden ska

det finnas ett eller flera alternativ tillgängliga som motverkar att enskilda riskerar hamna utanför välfärdssystemet, i och med ett digitalt utanförskap.

Attsats 2: att Kristdemokraterna verkar för att alternativa lösningar finns till digitala tjänster i samhället för de som inte har samma möjligheter eller kunskap ändå ska kunna vara delaktiga.

Attsats 3: att Kristdemokraterna verkar för att insatser för hjälp och kunskap om digitala e-tjänster erbjuds.

Mellerud 2021-02-22

Paula Törnqvist

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Kristdemokrater på alla nivåer - riks, region och lokal nivå behöver vara uppmärksamma på och motverka digitalt utanförskap.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:07.

04:06 Specifika servicelinjer för 70+

Corona epidemin har skapat en tydlig väl definierad gränsdragning mellan de äldre sårbara och övriga i samhället. Gränsen går först och främst vid 70+ och för personer med vissa funktionshinder. Samtidigt ökar digitaliseringen. All samhällsservice ska om möjligt ske digitalt vilket ger en olycklig uppdelning hur människor kan tillgodogöra sig information och kommunikation i samhället.

Exemplen är många. Vem har inte undgått att se 70+aren som försöker beställa medicin på

nätet. I stället för att per telefon vara personen behjälplig visar apoteket i sin reklam hur man själv undviker "besväret" att inte klara av att göra sin beställning genom att låta dottern göra jobbet. Det känns som att man omyndighetsförklarar den äldre generationen. Den som inte är digitaliserad eller har en smartphone får i kontakt med olika myndigheter, banker, sjukvård etc. ofta vänta länge i telefonkö. Många med syn och hörselsvårigheter klarar inte tekniken med olika hänvisningsalternativ som så ofta förekommer.

Alla 70+ borde därför ha en egen "fast track" linje (snabblinje) med personlig service. Eftersom personnumret i de flesta fall knappas in vid samtalet torde det inte vara några problem att hantera en sådan servicelinje.

Attsats 1: att kommunikation och digital service hos myndigheter och samhällsfunktioner ska vara tillgängliga för alla medborgare oavsett tidigare digital kunskap och erfarenhet.

Attsats 2: att ökad service riktad till personer 70+ utvecklas med personliga och digitala stödfunktioner och specifika servicelinjer.

Norduppland 2021-03-20

Marianne Nygren samt Lars Svensk

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Norduppland partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:07.

04:07 Bättre möjligheter för äldre att ta del av digitaliseringen.

Coronapandemin har gett oss erfarenheter och lärdomar som vi måste ta till vara. Vi har upplevt tider då hela samhället prövades på många olika plan. Tider då vi människor fick se våra liv inskränkta på ett sätt som vi aldrig trott skulle vara möjligt. Den digitala tekniken har varit och är oss till hjälp till viss del. Men långt ifrån alla har tillgång till den. Det gäller inte minst samhällets äldre personer.

Sjukvården har fått ställa om och verkligen fått börja prioritera. Folkhälsomyndigheten och dess rekommendationer påverkar hela Sverige; vårt sätt att leva våra liv och vårt sätt att kommunicera. Sociala kontakter blev helt plötsligt en bristvara, så att vi talade om social distansering - ett ord som verkligen väcker känslor. Konserter och evenemang av olika slag ställdes in. Detta påverkade oss alla, såväl sportintresserade som musikintresserade, och övriga som är engagerade i större sammanhang. Det som blev viktigast var de nära och familjära kontakterna. Men även här kom inskränkningar när de över 70 år skulle avstå från att träffa andra människor och det infördes besöksförbud på våra äldreboenden och vårdavdelningar. De digitala verktygen blev än viktigare, både utrustning och uppkopplingar. Vi lärde oss att ha möten via datorn och att tala med och se varandra via telefoner, paddor och andra sociala medier. Den digitala tekniken blev nödvändig för att hålla kontakt med familj och vänner och för att hålla oss uppdaterade i världen, kunna komma i kontakt med vårdcentralen, handla mat och mediciner men även för underhållning och sysselsättning.

Det som har blivit uppenbart är att det ser så olika ut i våra kommuner. Vi har helt enkelt olika förutsättningar och detta visar sig särskilt för oss seniorer. Allra tydligast är det för de allra äldsta, de med hemtjänst och de på vårdboenden. De som har störst behov av att umgås digitalt

är också de med lägst kunskaper i den nya tekniken.

Kommunerna har ansvar för att tillhandahålla snabb uppkoppling, med exempelvis Wifi på alla boenden och i alla rum. Men så ser det inte ut idag. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, så erbjuder bara tre av fyra boenden möjlighet till uppkoppling i den egna lägenheten. Kommunerna skall också erbjuda möjlighet att lära hur man hanterar de digitala verktygen. Vårdpersonalen ser behovet och vill säkert gärna hjälpa till, både de som arbetar i hemtjänsten och de som arbetar på våra boenden men tiden räcker helt enkelt inte till. Många har inte heller anhöriga, barn och barnbarn, på nära håll som kan hjälpa, men man vill gärna och behöver kunna kommunicera.

Attsats 1: - att Kristdemokraterna skall verka för att det skall finnas Wifi i alla rum där personer vistas på vårdboenden och sjukhus

Attsats 2: -att Kristdemokraterna verkar för att utbilda och tillhandahålla personer som kan vara behjälpliga med den nya tekniken för den enskilde i kommunal omsorg som önskar detta.

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin, Birgitta Södertun, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Motionens intention om en ökad tillgänglighet till digital uppkoppling har inte minst under Corona pandemin visat sig oundgängligt inom äldreomsorgen. Den digitala uppkopplingen har underlättat för att få ett ökat socialt liv, minskat isoleringen och enkelt få kontakt med sina anhöriga.

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:05 till 04:07:

Motionärerna vill att Kristdemokraterna på olika sätt ska verka för att möjliggöra för äldre att ta del av digitaliseringens möjligheter.

I motionen Specifika servicelinjer för 70+ föreslår motionärerna att kommunikation och digital service hos myndigheter och samhällsfunktioner ska vara tillgängliga för alla medborgare oavsett tidigare digital kunskap och erfarenhet. Man yrkar också om ökad service till personer 70+ med personliga och digitala stödfunktioner och specifika servicelinjer.

Kristdemokraterna har tidigare föreslagit genom motion i riksdagen att man i utvecklingen av samhällets digitalisering måste ta hänsyn till behoven hos personer med funktionsnedsättning. Som motionärerna påpekar gäller detta även för äldre som kan ha problem att ta till sig den digitala teknikens möjligheter.

I takt med samhällets ökade digitalisering har mycket av de ansökningar och ärenden som tidigare gjordes genom ifyllande av fysiska blanketter eller personliga besök överförts till plattformar på Internet. Det kan exempelvis handla om ansökningar om bistånd, bankärenden samt kontakt med sjukvård och socialtjänst. Även att köpa mat och apoteksvaror på internet kan vara en utmaning.

För de allra flesta underlättas vardagen av den ökade digitaliseringen och det är viktigt att utvecklingen främjas. Samtidigt kan äldre och personer med intellektuella eller kognitiva

funktionsnedsättningar av olika anledningar ha det svårt att använda sig av dessa medier. För dessa personer kan det vara nödvändigt att få fortsatt möjlighet till exempelvis personliga möten med olika myndigheter och andra relevanta aktörer. Detta bör ges hänsyn under utvecklingen av samhällets digitalisering.

Kristdemokraterna har också föreslagit att RUT-avdraget ska utvecklas till att omfatta bland annat IT-tjänster i hemmet, som ett stöd för äldre, vilket också har införts och kraftigt sänkt kostnaderna för hjälp med IT i hemmet. Digitala fixare finns också i flera kommuner för att stötta seniorer i att använda mobil, surfplatta och dator så att de kan bli mer delaktiga och trygga i den digitala världen. Dessa kan ibland erbjuda hembesök för att hjälpa med teknisk utrustning och digitala tjänster.

Partistyrelsen anser att även om förslaget att införa specifika servicelinjer för personer över 70 år är sympatiskt så skulle det riskera att bli alltför långtgående och kostsamt.

Att, som motionen Bättre möjligheter för äldre att ta del av digitaliseringen föreslår, verka för att det ska finnas Wifi i alla rum där personer vistas på vårdboenden och sjukhus är förstas en god tanke. Kristdemokraterna har i linje med detta tidigare verkat för att öka de digitala möjligheterna på äldreboenden och föreslår rikstinget att anta motionens första att-sats.

Partistyrelsen föreslår rikstinget att anse yrkande ett, två och tre besvarade i motion Digitalt utanförskap samt att anse första yrkandet besvarat och att avslå det andra yrkandet i motion Specifika servicelinjer för 70+. Partistyrelsen föreslår att rikstinget beslutar att avslå det första yrkandet i motion Bättre möjligheter för äldre att ta del av digitaliseringen och att anse yrkande två besvarat.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:05:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:06:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:07:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

04:08 UTBILDNING AV ÄLDREOMSORGSPERSONAL OM VÅLD MOT ÄLDRE MÄN OCH KVINNOR

”Vi inom hemtjänsten såg saker som skedde i hemmen och som vi kände inte var rätt. Det kunde handla om hur vi upplevde relationen mellan gifta par eller att vi såg blåmärken. Men vi visste aldrig vad vi skulle göra. Vi stod handfallna, säger Anette Malmqvist, undersköterska på Gotland.

Det är nu tio år sedan Region Gotland tog fram en plan - FREDA - för hur de anställda i hemtjänsten ska agera om de misstänker att någon brukare utsätts för våld. Socialstyrelsen stöttade projektet och ett 50-tal kommuner följde efter. De satsade ofta på att höja kompetensen hos personal inom skola och förskola men några skapade också en intern struktur för att förbättra stödet till våldsutsatta äldre och personer med funktionsnedsättningar. Enligt Brottsförebyggande rådet gäller våld i nära relationer både män och kvinnor. De nybildade

akillesjourerna (17 st) har på senare tid uppmärksammat att även kvinnors våld mot män är ett underskattat problem.

Kunskap om våld i nära relationer, både mot män och kvinnor, bör förmedlas till alla anställda i hemtjänst och på äldreboenden. Det var fruktansvärt att vi bara lämnade de våldsutsatta i sticket, säger Anette Malmqvist. Numera ställer hon frågor om våld när hon misstänker att någon är utsatt. Hon använder FREDAS bedömningsverktyg <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2014-6-15.pdf> som innehåller frågeformulär där man även gör en farlighetsbedömning om det finns risk för dödligt våld. Via nyckelpersoner i kommunen kan hon sedan ordna tex skyddsboende eller trygghetslarm. Nu när jag vet hur jag kan hjälpa brukaren känner jag mig trygg i mitt arbete. Jag kan se till så att den som är våldsutsatt kan förändra sin situation, säger Anette

–
Med anledning av ovanstående föreslås att rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för som ett led i den planerade nationella kompetenshöjningen för undersköterskor och sjukvårdsbiträden i äldreomsorgen även utbilda dem om våld i nära relationer utifrån FREDA-konceptet.

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin, Birgitta Södertun, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Våld av olika slag inom äldres nära relationer är en svår problematik och kan vara svårt att upptäcka om man inte har kunskap att luta sig emot. Med kunskap ökar möjligheten att både upptäcka och våga agera för att stötta den våldsutsatta. Därför är det angeläget att personal inom hemtjänsten får en adekvat utbildning för att kunna agera när man misstänker att det förekommer våld.

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår rikstinget ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att personal i äldreomsorgen ska få utbildning i våld i nära relationer utifrån det så kallade FREDA-konceptet.

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) lyfter att våld mot äldre kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem som fått ökad uppmärksamhet under de senaste årtiondena. Man pekar på bristande kunskap och stereotypa föreställningar om att äldre kvinnor inte utsätts för våld, vilket riskerar att leda till att de inte blir trodda när de berättar.

En svensk studie från 2017 visade att 5,8 procent av kvinnor och 2,7 procent av män i åldrarna 60-74 år uppgav att de utsatts för någon form av våld under det senaste året. Våldet kunde vara fysiskt, psykiskt eller sexuellt. Kvinnorna svarade i mycket högre grad att de utsatts för sexuellt våld. För män var det vanligast att de utsatts för psykiskt våld.

Självklart är det av godo att personal som kommer i kontakt med äldre får utbildning i hur våld i nära relationer kan se ut. Det är också viktigt att de ges verktyg att hantera den misstanken eller

kunskapen. Motionärerna pekar på ett särskilt projekt för utbildningen. Partistyrelsen är beredd att gå motionärerna till mötes om att äldreomsorgens personal ska få utbildning i våld i nära relationer men vill inte binda sig till att verka för ett utpekad koncept.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:08:

att avslå motionen

04:09 Ge den enskilde möjlighet att själv välja var man tillbringa sina sista dagar.

Ingen ska behöva dra sitt sista andetag och dö i ensamhet, utan att ha någon vid sin sida som man kan hålla i handen. Detta har varit en vägledande princip för all sjukvård och äldreomsorg sedan urminnes tider. Trots detta är det alltför många som varje år dör i ensamhet, utan någon anhörig eller vän vid sin sida.

Att vi alla en dag ska dö råder ju ingen tvekan om, men alla vill vi att det ska vara gott att leva tills den dag vi somnar in. Många funderar på hur den sista resan ska bli och oroar sig för det lidande döendet kan föra med sig, medan andra skjuter tankarna ifrån sig av samma orsak. Olika undersökningar visar att en väldigt stor majoritet av oss svenskar, själva vill bestämma hur den sista tiden ska vara. Problemet är att flera regioner, av resursbrist eller av bristande hänsyn, inte erbjuder denna möjlighet till sina innevånare.

Vi har en god väl fungerande palliativ vård i Sverige som vi skall vara rädd om. Men däremot är det långt ifrån säkert att den palliativa vårdform som erbjuds passar den enskildes önskemål och behov. Vissa regioner har t.ex. palliativa platser på vissa sjukvårdsavdelningar, vilket definitivt inte lämpar sig för alla och envar. Palliativa team i hemsjukvården är ett bra och uppskattat alternativ för många men passar inte heller alla. För många som bor på äldreboende så kan det givetvis vara svårt att välja annat alternativ. Där är ofta enda alternativet att erbjuda den bästa möjliga palliativa vård till den döende. Tyvärr finns det äldreboenden som saknar palliativ kompetens och saknar möjlighet att tilldela de extra resurser som behövs.

Ett annat alternativ, som vi har ett antal mycket goda exempel av i vårt land, är speciellt anpassade "Hospice" med specialutbildad vårdpersonal, som har goda kunskaper om vård i livets slut. Där erbjuds möjlighet att tillsammans med anhöriga och personal få anpassad smärtlindring och hjälp med ångest och inte minst, att få somna in lugnt och tryggt med någon hand i sin. Detta alternativ har visat sig innebära en stor trygghet för många.

Sammantaget är det, inte minst ur ett kristdemokratiskt människovärdesperspektiv, viktigt att alla som befinner sig i livets slut själv ska kunna välja att få palliativ vård på den sjukvårdsavdelning eller det äldreboende man befinner sig, palliativ vård i hemmet eller på ett specialanpassat Hospice.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi:

Attsats 1: att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen att verka för att alla regioner ska kunna erbjuda hospiceplats till de som önskar denna palliativa vårdform vid livets slut.

Hofors, Söderhamn och Hudiksvall 2021-02-01

Annika Sjögren, Anders Ramstrand, Peter Åkerström samt Kent Sjöberg

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

PDS förslag till yttrande: Vi har en allt äldre åldrande befolkning i Sverige, där ensamheten är alltför utbredd. För oss kristdemokrater är det självklart att man själv ska vara delaktig i och ha ett stort inflytande över sin egen vård. Detta ska självklart gälla även vården vid livets slut. Precis som motionärerna skriver så ska alla kunna ha möjlighet att somna in med någon hand i sin. Ingen ska behöva dra sitt sista andetag i ensamhet. När man närmar sig livets slut skall man ha möjligheten att välja det alternativ som känns bäst.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna yrkar att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen att verka för att alla regioner ska kunna erbjuda hospiceplats till de som önskar denna palliativa vårdform vid livets slut.

Hospice är en hemlik form av vård i livets slutskede där fokus sätts på helhetsvård där inte bara de fysiska behoven beaktas utan även de psykiska, sociala och andliga dimensionerna. Denna verksamhet har under många år funnits i andra länder och har setts som en viktig resurs, ett komplement till den etablerade medicinska vården.

Den engelska hospicerörelsen kom till som en reaktion på kravet på eutanasi. Hospicerörelsens ideologi är inte inriktad på att hjälpa människor att dö utan att hjälpa dem att förbli levande – i ordets djupaste bemärkelse – tills de dör. De betonar tanken på att smärtan inför döden inte bara är fysisk utan också psykisk, social och andlig. Endast om alla dessa fyra sätt att uppleva smärta beaktas blir omsorgen i livets slutskede människovärdig. Varje människa har rätt att få stöd och möjlighet att utnyttja livets resurser ända fram till slutet.

Vi kristdemokrater anser att hospiceverksamheten är mycket angelägen eftersom den har den helhetssyn på människan som vi betonar – människan som ande, själ och kropp. Hospicevården måste vidareutvecklas och etableras i hela landet. Därför ska vi eftersträva fler vårdformer inom vården i livets slutskede för alla åldrar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:09:

att anse motionen besvarad

04:10 Tillsätt äldreombudsman

Våra äldre är en viktig grupp i vårt samhälle. Vi vill avsätta betydande resurser för att man ska kunna ha en trygg ålderdom. Man vill titta på:

1. Livskvalitet
2. Självbestämmande för äldre.
3. Likaså bevaka äldres intresse.
4. Äldre vill vara med fysiskt i den mån man önskar.
5. IT-data är viktigt att lära sig och vara delaktig i.

Om denna ska finnas på RIKS/NATIONELL nivå
Eller på
KOMMUN/REGION nivå

På Riks/nationell nivå är det risk att det drunknar i ett CENTRUM-tänkande som kan göra det mindre effektivt.

Det ska vara en politiskt obunden person.

Vi föreslår:

Attstats 1: Att det tillsätts en ÄLDREOMBUDSMAN (ÄO) som ska bevaka, utveckla och tillmötesgå äldres situation i samhället.

2021-02-17

Ingvar Nordh samt Lars-Gunnar Geijer

Partidistriksårsmötet i Skånes yttrande:

Äldre frågor är en central del i partiets politik. KD har presenterat många reformer och valt att presentera stora budgetsatsningar inom äldrepolitiken. Man har även tidigare uttalat ett behov om en ensamhetsminister som en del av arbetet. Fokuset på äldre kommer fortsätta och med detta inkludera även en bevakning av äldre frågor utan ett särskilt behov av en ombudsman.

Partidistriksårsmötet i Skåne beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:11.

04:11 En äldreombudsman i varje kommun

Det är djupt beklagligt att det skall krävas en pandemi för att beslutsfattare på alla nivåer skall bli medvetna om hur illa det står till på många sätt i äldreomsorgen. Även om det finns goda exempel och fantastisk personal på många ställen, så har pandemin också visat på motsatsen.

Det finns strukturella problem som måste lösas. I grunden beror de på en ovärdig syn på åldrandet.

Det som visat sig under pandemin är att äldre som har kunnat leva vidare med adekvat vård i stället ordinerats palliativ vård. Det som har varit känt, men nonchalerats av politikerna, har nu tydligt uppmärksamats: att många anställda inom omsorgen inte har tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna förstå och göra sig förstådda.

Äldrevård och -omsorg måste få förutsättningar så man kan komma tillrätta med språkproblem och få fler fasta anställningar och färre timanställda vikariat.

Det behövs någon som tillvaratar de äldres intressen. Vi föreslår en äldreombudsman i varje kommun.

Under många år har politiker misslyckats med att skapa goda villkor för äldreomsorgens bemanning och kompetens.

De allra svagaste i vårt samhälle vårdas ofta av de sämst utbildade och så kan det inte fortsätta. Det måste till en förändring.

En äldreombudsman i varje kommun kan stimulera till att bilda nätverk där olika aktörer, från kommun, profession och ideella organisationer, kan samverka för att hitta lösningar för en bättre äldreomsorg.

Vi föreslår att rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att det ska finnas en äldreombudsman i varje kommun i Sverige

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin, Birgitta Södertun, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriksårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Coronapandemin har på ett smärtsamt sätt visat på brister och svagheter inom äldreomsorgen. Brister som tidigare påtalats av vårt parti men även brister som Corona kommissionen så tydligt redovisat i sin rapport. För att tillvarata de äldres intressen föreslår motionären att en äldreombudsman bör finnas i varje kommun.

Partidistriksårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:10 till 04:11:

Motionärerna föreslår att det tillsätts en äldreombudsman som ska bevaka, utveckla och tillmötesgå äldres situation i samhället. Vidare föreslås en äldreombudsman i varje kommun.

Ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna. Äldre personer är en tillgång för hela samhället. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen. Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag, kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Var och en ska ses som en person med eget och unikt värde med skilda intressen och bakgrunder. God vård, ett behovsanpassat boende och självbestämmande över sin vardag är en självklarhet – hela livet.

Kristdemokraterna driver frågor som rör äldre som en av de allra viktigaste frågorna. På olika sätt lyfts äldres situation upp och belyses. Särskilt under den pandemi vi genomlever har behovet av åtgärder för äldre blivit tydligt. Kristdemokraterna har satt ljuset på de brister som finns i omsorg och vård, som särskilt drabbat äldre.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) är en myndighet som arbetar för ett samhälle fritt från diskriminering. Deras uppdrag är att arbeta mot diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter. Här finns ålder med som en diskrimineringsgrund som myndigheten ska beakta.

Det finns också i många kommuner en äldreombudsman med uppdrag att vara rådgivande och en instans att vända sig till vid behov av stöd. Det är ett bra sätt att försäkra sig om att äldre frågor aldrig glöms bort i politiska prioriteringar. Partistyrelsen menar att varje kommun avgör om det finns behov för att tillsätta en äldreombudsman eller ej. Eftersom de finns i många kommuner redan ser Partistyrelsen inte behovet av att inrätta en äldreombudsman på statlig nivå.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:10:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:11:

att avslå motionen

04:12 Stärk den geriatriska och gerontologiska kompetensen

Sverige går mot en allt större andel äldre i vårt samhälle. Den åldersgrupp som växer snabbast fram till 2050 är invånare över 80 år som beräknas öka från dagens 5 procent till 10 procent av befolkningen och dessutom beräknas 85 procent av alla 85-åringar att ha minst en kronisk sjukdom. Därutöver beräknas andelen multisjuka äldre, med stort behov av rätt insatser och sammanhållen vård också öka.

För att kunna identifiera symtom och tecken hos den äldre krävs specialistkunskaper hos vårdpersonal i alla led. Utbildningssituationen inom området geriatrik och gerontologi är därför avgörande för att våra äldre medborgare ska kunna mötas med rätt insatser. Dessvärre har inte de ökade vårdbehoven efterföljts av tillräckligt utbildad specialistkunskap inom detta område. Från 2006–2017 har antalet specialistläkare i geriatrik minskat med 20% per 100 000 invånare över 70 år eller äldre. I likhet med läkarkåren med geriatrisk utbildning är också andelen sjuksköterskor som har specialistkompetens inom geriatrik inte mer än cirka 1 till 2 procent av hela gruppen sjuksköterskor. 2019 uppgav också 17 av 19 regioner att de bedömde brist på geriatriker.

Pandemin satte ljuset på svensk äldreomsorg, hälso- och sjukvård. Samhället skulle skydda de äldre och sjuka men visade sig emellertid inte ha tillräckliga resurser. Coronakommissionens visade på flera slutsatser. Främst orsak till smittspridning visade sig vara den allmänna samhällsspridningen. Men granskning blottade flera brister inom svensk vård, bl.a. en bristande medicinsk kompetens för att kunna möta äldre patienters komplexa sjukdomsbild med rätt insatser.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) är idag lagkrav i den kommunala hälso- och sjukvården. MAS har särskilt medicinskt ansvar för att säkerställa ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet till varje patient. Socialstyrelsen nämner utöver de reglerade uppgifterna att det är vårdgivaren som bestämmer övriga arbetsuppgifter som ingår i jobbet som MAS. MAS har idag varierande utbildning och spetskunskap inom geriatrik, vilket gör att landets äldre inom hemsjukvården idag möts av en ojämlig kunskap då yttersta ansvarig sjuksköterska har varierande specialistkunskap. Det är orimligt att din geografiska bostadsort avgör vilken vård och kompetens du som äldre medborgare möts av.

Med ovanstående ser vi att mer behöver göras för att värna att våra äldre ska mötas med rätt vårdkompetens. Vi som parti ska fortsätta ha ledartröjan i frågan då partiets DNA ligger i att verka för ett samhälle där människor kan åldras i trygghet och värdighet.

Med anledning av ovanstående yrkar jag därför på att rikstinget ska besluta att ge partistyrelsen i uppgift att verka för;

Attsats 1: - att läkarstudenter under sin utbildning ska genomföra verksamhetsförlagd utbildning också inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Attsats 2: - att inrätta fler ST-tjänster i geriatrik.

Attsats 3: - att öka andelen sjuksköterskor med vidareutbildning i geriatrik och gerontologi inom vård och omsorg

Attsats 4: - att stärka kommunernas medicinskt ansvariga sjuksköterskors specialistkunskap inom geriatrik.

Attsats 5: - att i Kristdemokraternas budgetförslag ge kommunerna ett ökat bidrag för att kunna utbilda fler undersköterskor till specialistundersköterskor inom geriatrik.

Växjö 2021-02-16

Anna Zelvin

Partidistriksårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriksårsmötet i Kronoberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:14.

04:13 Öka kunskapen inom gerontologi och geriatrik.

Kunskapen om normala åldersförändringar är viktig för att avgränsa dessa mot sjukdom, men gränsen kan vara svår att dra. Kroniska och akuta sjukdomar kombinerade med åldersförändringar gör att geriatrik skiljer sig från andra medicinska områden. Eftersom andelen och antalet äldre växer, kommer det att öka kraven på vård – medicinskt kunnande – och omsorg i samhället. Viktigt är också att den äldre kan leva sitt liv med bevarade fysiska funktioner så bra som möjligt.

Geriatriska problem som att symtomatologi, utredning och behandling skiljer sig från den vanliga bilden hos yngre patienter. Det ställer krav på ökad kunskap hos både läkare, sjuksköterskor, rehabiliteringspersonal, dietist och omsorgspersonal som arbetar bland äldre. Läkemedelsbehandling, multisjuklighet, konfusion, demenssjukdom och palliativ vård är centrala inom geriatriken och ställer krav på särskild utbildning inom alla vårdyrken.

Arbetet att öka kvaliteten inom äldreomsorgen genom kvalitetsregister, är ett steg på väg mot en god hälso- och sjukvård och omsorg för äldre. Men att enbart mäta utfallet i kvalitet utan att samtidigt utbilda och bemanna för uppgiften är dock långt ifrån tillräckligt.

I Socialstyrelsens rapport 2021, nationella planeringsstödet, tillgång och efterfrågan på specialistläkare, kan man läsa att 2019 utfärdades 31 specialistbevis och 2020 fanns omkring 225 ST – läkare i hela landet enligt specialist-föreningen. 2018 bedömde 17 regioner att det var en tydlig brist, som bedömdes öka med den åldrande befolkningen.

För att nå en god kvalitet inom äldres hälso- och sjukvård och omsorg behövs en samtidig satsning på geriatrisk kunskapsförstärkning i alla utbildningsled, för alla personalkategorier.

Det nuvarande innehållet av geriatrik i läkarnas utbildning och allmäntjänstgöring medför att 9 av 10 legitimerade läkare inte har mer än totalt 1-2 veckors utbildning i geriatrik under sammanlagt 7 år. ST- platser i geriatrik är också mycket ojämnt fördelat runt om i landet.

Det ger en bristande kunskap och kännedom om vad geriatrisk verksamhet innefattar. Det finns också ett flertal studier som visar på en mer kostnadseffektiv vård, när geriatrisk kompetens tas tillvara inom relevanta områden.

Äldre människor ska inte behöva bo i ett visst län för att kunna få en god vård. Äldre förtjänar bättre.

Utifrån ovanstående yrkar seniorförbundet att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag,

Attsats 1: att påverka huvudmännen att säkerställa behovet av geriatrisk fortbildning till läkare inom allmänmedicinen.

Attsats 2: - att påverka huvudmännen att öka antalet ST- tjänster i geriatrik.

Attsats 3: - att verka för ökad tillgång till geriatrisk utbildning för sjuksköterskor.

Attsats 4: - att verka för en kvalitetssäkrad och jämlik utbildning för undersköterskor i landet.

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin, Birgitta Södertun, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriksårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Kunskap om normala åldersförändringar är viktig för att avgränsa dessa mot sjukdom. Antalet äldre ökar men antalet geriatriker ökar inte i det antal som behövs för att ge en god, tillgänglig och jämlik vård för äldre i vårt land. Nio av tio legitimerade läkare har inte mer än en till två veckors utbildning i geriatrik under sammanlagt sju års tid. Lika så bör utbildning i geriatrik och gerontologi på utbildningar till sjuksköterskor och undersköterskor öka för en trygg och säker vård och omsorg.

Partidistriksårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:14.

04:14 Fler specialistsjuksköterskor till äldrevården!

Bakgrundsbeskrivning:

Den pågående corona-pandemin har tydligt visat hur sårbara de äldre personerna i Sverige är. Stora brister i vården av äldre, speciellt inom vårdboenden, har framkommit och uppmärksammats, inte minst av Corona-kommissionen, men även i IVOs granskningar. I samband med dessa analyser angående pandemin, visar också samtliga studier även ett klart samband mellan andelen sjuksköterskor och utbrottens omfattning: ju högre andel sjuksköterskor desto lägre risk för smitta och dödsfall.

Det som har framkommit och diskuterats är bristen på kompetent personal. Det gäller både läkare och sjuksköterskor, samt specialistutbildade sjuksköterskor inom äldrevård och geriatrik. Problemet med bristen på läkare har lyfts fram, men vi ser att en betydande del av bristerna även beror på att det finns för få sjuksköterskor – både grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor inom geriatrik – anställda inom äldrevården.

Jämfört med våra grannländer har Sverige låg andel sjuksköterskor anställda inom äldreomsorgen i kommunerna, och andelen specialistsjuksköterskor inom geriatrik är ännu

lägre.

Redan 2012 visade en analys gjord av Socialstyrelsen att det fanns tydliga kompetensbrister inom området vård av äldre. Det fanns då över 12300 sjuksköterskor inom äldrevård, men endast 197 sjuksköterskor som hade specialistutbildning inom äldrevård, dvs endast 1,6 %. För närvarande är cirka 2 % av gruppen specialistsjuksköterskor i Sverige specialistutbildade i geriatrik, vilket naturligtvis är en alldeles orimligt låg andel.

Denna specialistutbildning finns vid flera högskolor och universitet i Sverige, på en del ställen ges den som distansutbildning.

Specialistutbildningen omfattar 60 högskolepoäng, dvs två terminers studier, och innehåller t ex omvårdnad med fokus på ett gott åldrande, personcentrerad vård, rehabilitering, demenssjukvård, palliativ vård och vård i livets slut, geriatrisk vård, ledning och utveckling av omvårdnad.

I rapporten Äldreomsorgen under pandemin, SOU 2020:80, är en av slutsatserna att ”den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen måste förstärkas.” De säger också att ”sjuksköterskekompetensen bör som huvudregel finnas på plats på varje särskilt boende dygnet runt under veckans alla dagar” (sid 17). Vi instämmer helt i denna slutsats.

Motivering

Inom tio år kommer var fjärde svensk att vara över 65 år. När vi lever allt längre, drabbas vi av allt fler sjukdomar. Det gör att behovet av geriatrisk specialistkompetens ökar inom vården av äldre personer.

Vi blir allt äldre och ofta sjukare innan vi avlider. Det skapar en komplex vårdssituation, där det inte går att ta hand om en sjukdom i taget, utan det krävs en personcentrerad vård, där hänsyn tas till hela människan, samt även till de närstående. Äldres sjukdomar och hälsa är ett så omfattande och viktigt område att det kräver specialistkunskaper inom geriatrik. Det behövs och kommer att behövas fler specialistutbildade sjuksköterskor inom äldrevård och geriatrik.

Vi föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att partistyrelsen i samverkan med kommun- och regionpolitiska rådet skall verka för att betydligt fler specialistutbildade sjuksköterskor inom äldrevård blir anställda inom sjuk- och äldrevården i kommuner och regioner, för att därmed öka kompetensen

Attsats 2: att partistyrelsen verkar för en utredning angående en utökning av antalet utbildningsplatser till specialistutbildning för sjuksköterskor, i geriatrik och äldrevård, på universitet och högskolor.

Örebro 2021-02-26

Erica Gidlöf, Ewa Sundkvist samt Margareta Ehnfors

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:12 till 04:14:

Tre motioner tar sikte på att öka den geriatriska och gerontologiska kompetensen.

Partistyrelsen instämmer med motionernas intentioner om att mer behöver göras för att säkerställa att äldre ska mötas med rätt vårdkompetens inom både hälso- och sjukvården och den kommunala omsorgen. Det är ett högt prioriterat område för Kristdemokraterna.

Regeringen har tillsatt det Nationella rådet för kompetensförsörjning vilket är lovligt. Kristdemokraterna har förhoppningar om att de ska kunna medverka till en bättre situation inte minst för att stärka den geriatriska kompetensen. Men det är inte givet att det blir så eftersom vi har 21 självstyrande regioner och det nationella rådet kan inte direkt påverka hur det blir. Partistyrelsen är därför glad att Kristdemokraternas förslag om att ta fram en nationell kompetensförsörjningsstrategi nyligen fick stöd i riksdagen. Riksdagens tillkännagivande, uppmaning, till regeringen stärker möjligheten att få kunskap om det nationella behovet av olika kompetenser och för att forma en strategi för hur Sverige ska arbeta för en bättre kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvårdens samt omsorgens alla områden inklusive geriatriken. Kristdemokraterna menar att denna strategi i enlighet med motion Stärk den geriatriska och gerontologiska kompetensens intentioner även bör se över och ge förslag för att säkra tillgången till verksamhetsförlagda utbildningsplatser (VFU) samt ST-tjänster över hela landet. Partistyrelsen bedömer dock att motionärens förslag om att läkarstudenter under sin utbildning ska genomföra VFU inom den kommunala hälso- och sjukvården inte är realistiskt att genomföra. Detta då dagens brist på läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården medför att läkarstudenterna inte skulle ha tillgång till den handledning som är nödvändig för att säkra en god utbildningsmiljö.

För att specifikt stärka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen la Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet ett utskottsinitiativ i finansutskottet under våren 2021. Ett initiativ som en enig riksdag ställde sig bakom vilket innebar förändringar i statens budget för att möjliggöra reformer som förbättrar äldreomsorgen. Denna långsiktiga äldresatsning syftar till att förbättra arbetsvillkoren och öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen genom prestationsbaserat stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen, stöd för att utöka läkarkompetensen inom äldreomsorgen, stöd för att utöka sjuksköterskebemanningen och fler yrkeshögskoleplatser för specialistundersköterskor med fokus på äldrevård och demensvård. Satsningen omfattar också ett ökat investeringsstöd för äldreboenden.

Den geriatriska kunskapen måste öka och spridas i alla de olika verksamheter som är nödvändiga för att tillförsäkra en god vård och omsorg. Ökad kunskap kring de underliggande faktorerna vid akuta och kroniska sjukdomar som uppstår till följd av åldrande kan leda till bättre vård och behandling. Forskning inom detta område kommer i förlängningen stärka äldres hälsa.

Kristdemokraterna anser att forskning kring äldres hälsa bör innefatta tvärvetenskaplig forskning och implementering av dess resultat ute i verksamheten som bedriver vård och omsorg av äldre. Kristdemokraterna verkar därför i riksdagens för att Vetenskapsrådet och Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE) ska ges i uppdrag att inrätta ett nationellt forskningsprogram inom detta område. Den exakta utformningen av denna strategiska satsning bör formuleras av relevanta forskningsfinansiärer och forskarsamhället för att på bästa sätt tillvarata forskarnas kunskap, kreativitet och förmåga till såväl problemformulering som problemlösning.

Vad gäller en kvalitetssäkring av utbildning är det en uppgift för Universitetskanslerämbetet, UKÄ. Det är en statlig myndighet som arbetar för att granska kvaliteten i högre utbildning och lärosätenas system för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning. De följer upp och analyserar utvecklingen och trender inom högskolan och de utövar tillsyn över alla universitet och högskolor.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:12:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:13:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:14:

att anse motionen besvarad

04:15 Åldersfixering som ger åldersdiskriminering

Sverige utmärker sig som ett land med stor åldersfixering. Det är ett växande problem. När media inte vill publicera namn på någon så anger man personens ålder. Benämningar som till exempel 32-åringen och 81-åringen används då. Omedvetet knyter vi också gärna olika karaktärer till åldrarna. Ofta är det stereotypiska drag för en viss ålderskategori.

Ålder är enligt diskrimineringslagen en av sju diskrimineringsgrunder. Ändock kan vi dagligen uppleva att vi har en utvecklad åldersdiskriminering i vårt land. Media har en stor skuld till det. Men det bör också framhållas att vi alla på olika sätt gör oss skyldiga till åldersdiskriminering.

Grovt indelat kan man nog konstatera att de flesta som blir utsatta för diskriminering på grund av ålder är antingen yngre eller äldre. Nu är dessa begrepp relativa. Situationen är ofta avgörande för om yngre och äldre är positiva eller negativa begrepp. Diskrimineringsombudsmannen (DO) skriver också i rapporten ”Upplevelser av diskriminering” att upplevelser av åldersdiskriminering skiljer sig åt mellan äldre och yngre personer.

Att äldre och yngre kan mötas över generationsgränserna är viktigt. Tyvärr ser vi en tendens i vårt samhälle att de naturliga mötesplatserna blir allt färre. När samtalet avtar är risken stor att förståelsen mellan generationerna minskar och fördomarna växer.

Alla människors lika och okränkbara värde är viktigt och grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Som parti har vi ansvar för att vi har respekt för varandra i det interna partiarbetet. Våra förtroendevalda bör innehålla olika åldersgrupper. Vi ska vara föredömen så att vi i det externa politiska arbetet med stor trovärdighet kan arbeta mot åldersdiskriminering. Det må gälla såväl öppen som mer sluten och sofistikerad diskriminering.

Med anledning av det anförda yrkar vi

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till ett arbete som belyser åldersfixeringen i vårt samhälle och dess konsekvenser.

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin samt Nike Örbrink

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Åldersdiskriminering är något som människor upplever i olika grad i vårt samhälle. Att olika åldrar är representerade i vårt samhällsbygge är viktigt på många sätt, inte minst i de beslutande organen, där olika åldrar bör representera hela samhället.

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till ett arbete som belyser åldersfixeringen i vårt samhälle och dess konsekvenser.

Diskriminering innebär att en person blivit missgynnad eller kränkt. Det finns ett samband med en diskrimineringsgrund. Det handlar om en av de former som beskrivs i lagen och det måste ha skett inom ett av de samhällsområden som lagen gäller.

Lagen skyddar endast individer och innebär tex att en arbetsgivare inte får diskriminera sina anställda, att skolan inte får diskriminera elever och att personal i en affär inte får diskriminera sina kunder.

Förbudet mot diskriminering gäller inom ett uppräknat antal områden i samhället, exempelvis arbetslivet, utbildning, hälso- och sjukvården, socialtjänsten m.fl. Vidare är anställda i offentlig sektor skyldiga att inte diskriminera allmänheten i sin roll är de ger upplysningar, vägledning, råd eller annan hjälp.

Diskrimineringslagen reglerar däremot inte det som händer mellan privatpersoner eller innehållet i reklam, TV, radio, tidningar eller sociala medier. Där finns däremot andra lagar som sätter gränser för ageranden mellan privatpersoner eller i reklam och media.

Som motionen framhåller utgör ålder mycket riktigt en av diskrimineringsgrunderna och det går alltså att lagföra brott mot dessa. Motionen tar dock sikte på ett mycket bredare anslag, så trots att frågan förtjänar att belysas och beforskas menar partistyrelsen att det får göras i ett annat forum.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:15:

att avslå motionen

04:16 Valfärdsteknik och digitalisering – ett måste för äldreomsorgen

Det finns tre långsiktiga trender som formar förutsättningarna för äldreomsorgen i framtiden. Dessa är i tur och ordning demografin, ekonomin och kompetensbristen.

Den demografiska utvecklingen i Sverige de kommande 10-20 åren går mot ett ökat antal äldre, samtidigt som den så kallade försörjningskvoten stiger som en följd av att relativt färre går in i arbetsför ålder. Lägg där till ett ökat antal yngre och konsekvensen för offentlig sektor blir kostnader som stiger snabbare än intäkterna. I reda siffror ökar antalet äldre över 80 med 250

000 till 2028 (44 %), antalet under 19 med knappt 200 000 (11 %), och antalet arbetsföra med knappt 300 000. Den enda ljuspunkten är att antalet yngre äldre (65-79 år) endast ökar marginellt med knappt 50 000 personer, vilket gör att äldreomsorgen förmodligen står inför en puckel, snarare än en permanent ökning. Stockholms Stad låter Sweco göra befolkningsprognoser fram till 2040 och vi räknar med att antalet äldre (80- år) ökar med 100 % mellan 2020 och 2040. Motsvarande utveckling för yngre äldre är 36 %. Även om omsorgsbehovet beräknas öka något mindre på grund av en allt högre andel friska så innebär det endast en förbättring på marginalen. Sveriges står inför en kraftig utbyggnad av äldreomsorgen.

Många kommuner har redan idag stora ekonomiska problem och några beskrivs som konkursmässiga. Inte färre än 110 primärkommuner beräknas gå med underskott under 2019 och anledningen är demografien (DN 2019). Även om coronaåret 2020 har lett till ett överskott så är likväl de strukturella problemen oförändrade. Här spelar försörjningskvoten in, liksom den allmänna ekonomiska inbromsningen och den inbromsande BNP-tillväxten. Sammantaget innebär det att intäkterna inte kommer att öka i samma takt som utgifterna, utan att man måste effektivisera. Behovet av välfärdstjänster beräknas öka med en procent per år de närmaste 10 åren, liksom antalet anställda (givet konstant arbetssätt). Det finansiella gapet vid konstanta skatte- och bidragsnivåer beräknas öka med 5-10 mdkr/år. Detta samtidigt som framförallt den nationella politiken vill se kraftiga ambitionshöjningar. Detta inte minst i ljuset av coronakommissionens förslag som, även om de kan ses som goda och nödvändiga, knappast är gratis. Detta samtidigt som äldreomsorgen bara är en av flera sektorer i samhället med stora finansieringsbehov.

Fram till 2035 beräknas efterfrågan på personal med vård- och omsorgsutbildning öka med drygt 65 %. Det finns en betydande risk för personalbrist, inte minst mot bakgrund av stora pensionsavgångar inom offentlig sektor. Fram till 2026 behövs ca 136 000 undersköterskor och vårdbiträden. Givet att det idag utexamineras ca 8 700 undersköterskor och vårdbiträden per år från gymnasiet och Komvux är rekryteringsgapet till 2026 knappt ca 57 700 personer. Till detta ska läggas ytterligare tre faktorer. För det första kommer regeringen sannolikt att gå vidare med förslaget att till 2025 införa skyddad yrkestitel för undersköterskor. Det innebär att dagens situation med en tämligen lös definition på vad en undersköterska ska kunna kommer att ersättas med en tydligt reglerad dito. I grunden är det en bra utveckling, men den kommer att innebära ytterligare kompetensbrist då ett antal av de som idag är och idag utbildas till undersköterskor inte kommer att kunna kalla sig det efter 2025. Till detta kommer det att många av de som idag utbildar sig till undersköterska eller vårdbiträde är av utländsk härkomst, vilket inte sällan leder till språkrelaterade kompetensproblem. Slutligen beräknas antalet pensionsavgångar öka, vilket också sätter press på yrkesgruppen. Sammantaget innebär det att även grundläggande kompetensförsörjning kommer att vara en utmaning.

Det är i ljuset av dessa tre trender som partiets på riksnivå loja hållning kring digitalisering och välfärdsteknik är oroväckande. Det går inte, att som vissa företrädare gör, avvisa frågan med att den är kommunal. Den måste nämligen med nödvändighet också vara nationell och detta av flera anledningar.

Det är lätt att tro att digitalisering endast innebär att man gör samma sak, men med ett annorlunda verktyg. Det är också lätt att tro att välfärdsteknik handlar om att man gör samma sak, men med en teknisk pryl. Då missar man dock att utnyttja teknikens fulla potential som framförallt handlar om att på ett strukturerat sätt använda information och integrera system. För att ta en kedja med exempel så kan det handla om automatiserat beslutsfattande vid beslut om digitala trygghetslarm, där trygghetslarmen i sin tur är kopplade till både GPS och sensorer. GPS-data skulle då kunna användas för att möjliggöra för äldre med begynnande kognitiv svikt att bo kvar hemma eller få mer rörlighet runt ett boende utan att man behöver oro sig för att personen försvinner. Det skulle dessutom innebära omfattande besparingar för offentliga aktörer på olika nivåer. Vidare kan hälsodata från sensorerna användas för att förebygga fallskador

eftersom vi vet att vissa rörelsemönster och beteenden är indikatorer på att en äldre är på väg in i riskzonen för fallolyckor. Fallolyckor innebär både ett stort lidande för den enskilde och en omfattande kostnad för det offentliga (en rapport från 2010 uppskattar dem till 22 mdkr i 2005 års penningvärde). Att förebygga ett fall mer hjälp av hälsodata från en sensor är bättre än att fånga upp ett fall med ett aldrig så smart golv.

Varför gör då kommunerna inte det? Svaret är enkelt: Staten har inte följt med i den tekniska utvecklingen och det finns i dag varken lagstiftning på plats som gör det möjligt eller kompensatoriska mekanismer för att justera att samhällsvinster ibland uppstår på annat håll än kostnaderna. För att hålla fast vid samma exempel som ovan:

Alla personer som är över 65 år och som ansöker om ett trygghetslarm i Stockholms stad (och på många andra håll) får det. Det är därmed en process som helt skulle kunna automatiseras eftersom ett program enkelt kan kontrollera åldern på den ansökande, att denne inte redan har ett larm och därefter godkänna ansökan. Det skulle frigöra biståndshandläggare att arbeta med mer komplexa ärenden. I dag är dock rättsläget oklart, även om det förhoppningsvis snart kommer konkreta förslag från utredningen.

GPS-position är med all rätt att anse som en känslig personuppgift, men samtidigt är det en som de flesta människor gladeligen ger bort till företag nästan hela tiden genom sina telefoner. Men problemen slutar inte vid samtycket för personuppgifter, där en klok lösning har föreslagits av en utredning i fjol. Det krävs också att det finns system för informationsöverföring mellan kommunens larmmottagningsenhet och den av de anhöriga, polisen och äldreomsorgspersonalen som anses vara skyldig att hantera människor som har försvunnit, men som enkelt kan återfinnas via GPS. Dessutom har GPS-larm en månadskostnad som är högre än vanliga larm. Den kostnaden bär kommunen, samtidigt som samhällsvinsterna framförallt uppstår för den enskilde, sjukvården och polisen. Där behöver staten gå in för att tillse att teknik som är samhällsnyttig på en övergripande nivå också införs även om den möjligen innebär en kostnad för den införande parten.

Hälsodata, slutligen, kräver både en omställning kring hur sjukvården tänker och kring hur system är uppbyggda. I dag bygger sjukvården på att den enskilde först ska bli sjuk och sedan får hjälp. Man ska, för att återvända till exemplet, falla först. Under de senaste åren har allt fler börjat anamma ett salutogent förhållningssätt, dock utan att detta fått större genomslag inom hälso- och sjukvården. Det finns också ett problem med att Sverige har över tusentals aktörer (kommuner, regioner, statliga myndigheter och privata utförare) som sinsemellan har svårt att få sina system att kommunicera eftersom de bygger på olika tekniska standarder som inte alltid är interoperabla. Det krävs därför nationella standarder på området.

Ingen av dessa frågor kan kommunerna lösa själva utan här krävs ett nationellt ledarskap. Det borde vara självklart för Kristdemokraterna att ta den ledartröjan.

Attsats 1: att Kristdemokraterna i sin nationella äldrepolitik införlivar politik kring digitalisering och välfärdsteknik i linje med motionens intentioner.

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Bergström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären tar upp en viktig och alltmer aktuell fråga. För ett tiotal år sedan var frågan okomplicerad. Då bestod välfärdsteknik av enkla tekniska hjälpmedel som ersatte eller underlättade ett befintligt arbetsmoment. Den tekniska utvecklingen har dock inneburit stora

möjligheter att gå längre än så, förutsatt att lagstiftningen och stödet från nationella myndigheter hänger med. Därför är detta ett område där Kristdemokraterna kan ytterligare förbättra en redan bra politik.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att Kristdemokraterna i sin nationella äldrepolitik införlivar politik kring digitalisering och välfärdsteknik.

Sverige har en väl utbyggd, gemensamt finansierad och väl fungerande äldreomsorg jämfört med de flesta andra länder. Idag lever allt fler ett långt liv trots många sjukdomar. Flera är vad som ibland kallas multisjuka och men klarar sig ofta med stödinsatser i hemmet. Andra behöver vård och omsorg dygnet runt och särskilda boenden är då ett gott alternativ.

Hemtjänst och hemsjukvård utvecklas ständigt liksom olika former av mobil vård. Att kunna vårdas hemma är en stor fördel för många människor under olika delar av livet då man drabbas av sjukdom och andra besvär. För äldre är hemtjänst en vanlig insats som kan utformas på olika sätt. Vård och omsorg i hemmet innebär att personalen behöver arbeta med ett stort mått av flexibilitet. Det ställer särskilda krav vilket kräver stort engagemang av huvudmannen så att insatsen kan ges med de bästa förutsättningarna exempelvis avseende skyddsutrustning, och medicintekniska hjälpmedel. Vidare är personalkontinuitet av avgörande betydelse för att ge vård och omsorg med god kvalitet.

För att alla äldre ska kunna åtnjuta en värdig äldreomsorg, oavsett var i landet de bor la vi Kristdemokrater tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet fram ett utskottsinitiativ i finansutskottet under våren 2021. Ett initiativ som till slut fick ett enigt utskott och en enig riksdag bakom sig. Initiativet innebär förändringar i statens budget för att möjliggöra reformer som förbättrar äldreomsorgen. Denna långsiktiga äldresatsning syftar till att förbättra arbetsvillkoren och öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen genom prestationsbaserat stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen, stöd för att utöka läkarkompetensen inom äldreomsorgen, stöd för att utöka sjuksköterskebemanningen och fler yrkeshögskoleplatser för specialistundersköterskor med fokus på äldrevård och demensvård. Satsningen omfattar också ett ökat investeringsstöd för äldrebostäder.

Förutom dessa reformer menar partistyrelsen att motionären är en viktig fråga på spåren. Kristdemokraterna är ledande i frågor som rör äldreomsorg och bör därför även vad gäller digitalisering och tekniska hjälpmedel ligga i framkant för att nationella riktlinjer kommer till stånd. En viktig fråga är också att lagstiftningen inte sätter käppar i hjulen för utvecklingen av äldreomsorgen.

En utredning som behandlar dessa frågor är Framtidens teknik i omsorgens tjänst. Utredningen föreslår hur äldreomsorgen ska kunna samarbeta för att bli bättre på att använda välfärdsteknik. Bland annat föreslår utredningen en del lagändringar. Partistyrelsen menar att Kristdemokraterna framgent ska arbeta på nationell nivå för att underlätta för kommuner att stärka äldreomsorgen inom digitalisering och välfärdsteknik.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:16:

att anta motionen

04:17 Säg tydligt nej till kommunala läkare

I spåren av coronapandemin har många röster höjts för att kommunerna ska få rätt att anställa läkare för arbete inom framför allt äldreomsorgen.

Förslaget utgår dock som så ofta från ett storstadsperspektiv. Stora kommuner skulle möjligen kunna rekrytera läkare och finansiera deras tjänster. För små kommuner blir det däremot sannolikt omöjligt. Förslaget riskerar därmed att ytterligare förstärka skillnaderna i vilken tillgång till vård som människor får beroende på var de bor någonstans.

Inte heller löser det frågan om vem som egentligen ansvarar för äldres sjukvård. Istället för öka tydligheten om vem som har ansvaret, skapar förslaget om kommunala läkare ännu mer oklarhet genom en oklar överlappning med primärvården. Det var bland annat mot denna bakgrund som Läkarförbundet vid stämman 2020 valde att inte förordna kommunalt anställda läkare.

Ur kristdemokratiskt perspektiv är förslaget olyckligt av ännu ett skäl. Vi har länge och med rätta hävdad att staten bör ha ansvaret för sjukvården för att säkra tillgång och jämlikhet. Med kommunalt anställda läkare inom äldreomsorgen införs istället ytterligare en nivå i ett redan komplicerat system. Om vi driver denna fråga kommer väljarna att få väldigt svårt att förstå vad vi egentligen vill med sjukvården. Därmed riskerar det också den starka ställning vi har byggt upp som sjukvårdsparti.

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: att som sin uppfattning slå fast att kommunalt anställda läkare inte är en fråga som partiet bör driva

Mönsterås 2021-02-11

Madeleine Rosenqvist

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Tillgången till medicinsk kompetens i kommunerna har uppmärksammats som en avgörande fråga i samband med covid-19-pandemin och dess påverkan på äldreomsorgen. Möjligheten för kommuner att anställa läkare är en av de lösningar som har framförts på de brister som uppdagades.

Vi instämmer i motionärens farhågor om att det för många kommuner i realiteten inte kommer att bli aktuellt att stärka sin äldreomsorg på detta sätt. Flera kommuner är helt enkelt för små och resurssvaga för att kunna anställa läkare. På många orter har regionerna idag svårt att få sökande till läkartjänster och sannolikt skulle inte anställningar inom mindre vårdfokuserade verksamheter vara mer attraktiva. Det finns, som motionären påpekar, en risk för ökande olikheter över landet.

Samtidigt kan man inte bortse från att möjligheten till kommunalt anställda läkare med medicinskt ansvar i dagens läge skulle kunna leda till tydliga kvalitetshöjningar på de platser där den lämpar sig. Att kommunalt drivna verksamheter skiljer sig åt är ofrånkomligt i ljuset av de olika geografiska och demografiska förutsättningarna. Vi anser vidare att det är ologiskt att den enda yrkesgrupp som idag har ett slags yrkesförbud i kommunerna är just läkare medan andra grupper kan anställas utan problem.

Angående risken att Kristdemokraternas profil i frågan om förstatligad vård blir oklar har nya omständigheter tillkommit sedan motionen lämnades in. Den 25 februari redovisades ett gemensamt förslag från KD, M och V bland annat angående ökad medicinsk kompetens i äldreomsorgen. Förslaget innefattade ekonomiska medel till kommuner som önskar anställa läkare. Att efter detta kraftfullt ta avstånd från förslaget om kommunalt anställda läkare skulle enligt vår bedömning vara politiskt riskabelt.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:18.

04:18 Inför ett system med medicinskt ansvarig läkare

Vi har i ett års tid haft en pandemi som påverkat både Sverige och omvärlden. En pandemi som slagit särskilt hårt mot våra äldre och sköraste. I dagsläget har över 12 000 personer i Sverige lämnat livet på grund av den här pandemin. Majoriteten av dem har varit äldre som bott på äldreboende eller omfattats av hemtjänst.

Under det här året som pandemin funnits i vårt land kan vi se att mycket behöver göras för att våra äldre ska få en så säker omvårdnad som möjligt. Brister som allt för många timvikarier, kunskapsbrister gällande hygien och brist på skyddsutrustning är bara några orsaker till att pandemin slagit så hårt mot våra äldre och sköraste.

Flera av äldre inom hemtjänsten och åldringsvården som blivit sjuka har haft svårt att få en diagnos och komma under läkarvård. Några av de har fått somna in under palliativa vårdformer istället för att komma under adekvat sjukhusvård grundad på läkarutlåtande.

Kristdemokraterna har med rätta och tydlighet krävt ett avskaffande av regionerna med bland annat ansvar för sjukhusvård. Ett av skälen är svårigheterna med gränsdragningen mellan kommunal omsorg och regional sjukhusvård. Detta har blivit särskilt tydligt under pandemin när många av våra äldre som får sin omsorg via kommunen inte får den läkarvård de skulle behöva. Ett led i att avskaffa landstingen skulle kunna vara att låta kommunen anställa medicinskt ansvariga läkare, precis som de idag anställer medicinskt ansvariga sjuksköterskor.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag som ger kommuner rätt att anställa medicinskt ansvariga läkare.

Attsats 2: Att rikstinget gör ett uttalande om att kommuner ska få rätt att anställa medicinskt ansvariga läkare.

Stockholm 2021-02-14

Ewa-Marie Ås

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kommunen har ett hälso- och sjukvårdsansvar för dem som efter ett biståndsbeslut av kommunen bor eller vistas i ett särskilt boende för äldre. Det är inte en vårdinrättning utan en bostad som kommunen har inrättat enligt lagen. Den hälso- och sjukvård som bedrivs där kan därför betraktas som primärvård. Kommunen som huvudman är ansvarig för hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå och regionen för läkarinsatserna.

Under pandemin har frågan om kommunalt anställda läkare återigen aktualiserats. Hälso- och sjukvården och den omsorgsverksamhet som kommunerna ansvarar för har under pandemin varit satt under extrem belastning och extraordinära förhållanden. Erfarenheter från pandemin bör tas tillvara. Kontinuitet är en förutsättning för god vård och insatserna runt den äldre ska präglas av trygghet och samverkan mellan olika aktörer samt huvudmännen. Att få till en bra hälso- och sjukvård på ett särskilt boende bygger på individuella bedömningar. Medicinsk kompetens behöver finnas tillgänglig dygnet alla timmar. I coronakommissionens delbetänkande Äldreomsorgen under pandemin dras följande slutsats: ”..den kategoriska uppdelningen mellan kommun och region i fråga om läkaransvar inte ens i en normal situation framstår som en lämplig lösning, och i synnerhet inte i en kris där varje beslutsled och gränssnitt innebär en sårbarhet i sig. Kommissionen anser därför att det bör vara möjligt för kommuner att anställa

läkare.”

Kristdemokraterna har senast i partiets skuggbudget inför 2021 lagt ett förslag om att man bör kunna anställa läkare inom äldreomsorgen. Det är något partiet driver idag.

När det gäller att frågan om att rikstinget ska ta fram ett uttalande om detta, så ser distriktsårsmötet inga hinder för det. Men när uttalanden ska göras bör det vara partiledningen som får avväga inför rikstinget.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:17 till 04:18:

Äldre har drabbats allvarligt under coronapandemin. Att covid-19 kunde spridas på äldreboenden och inom hemtjänsten är ett stort misslyckande för Sverige. De äldre som skulle skyddas blev i stället den mest utsatta gruppen – något som kostat liv och hälsa. I spåren av pandemin har det kommit kritik mot vilka vårdinsatser som äldre kunde ta emot. En del av den kritiken handlar om rätt kompetens inte fanns att tillgå i form av läkarinsatser. Idag är huvudmannaskapet för vård och omsorg uppdelat mellan kommuner och regioner. Regionerna har ansvar för sjukvårdsinsatser och kommunerna för stöd och omsorg. Detta innebär att kommuner inte kan anställa läkare. Sedan ädelreformen från 1992 kan kommunerna anställa undersköterskor och sjuksköterskor på landets äldreboenden – men alltså inte läkare.

Kristdemokraterna har pekat på detta som en brist och förordar kommunalt anställda läkare. Motionären i motion Säg tydligt nej till kommunala läkare menar att enbart större kommuner skulle kunna ha möjlighet anställa läkare och att förslaget riskerar förstärka skillnaderna i tillgång till vård. Partistyrelsen delar inte den uppfattningen. Redan idag finns möjlighet för kommuner att anställa medicinskt ansvariga läkare på stabsnivå, vilket Kristdemokraterna vill stödja förekomsten av, men Kristdemokraterna vill också ta bort förbudet för kommuner att anställa praktiserande läkare.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:17:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:18:

att anse motionen besvarad

04:19 Rätt förutsättningar för att sätta barnens behov i centrum!

Barnkonventionen har blivit lag och inom socialförvaltningen/socialnämnden ska barnets behov beaktas och sättas i första rummet. Men finns verkligen förutsättningarna inom den nuvarande lagstiftningen för att socialsekreterare ska kunna följa ovanstående?!

Socialtjänsten och socialnämnden kan idag sitta och ha kännedom om barn som far illa, men utan medel att ingripa. Socialtjänstlagen, SoL, erbjuder flertalet olika möjligheter till att hjälpa både föräldrar och barn vilket ofta fungerar väl, men det finns problem i vissa fall där föräldrar och ungdomar saknar insikt i sin problematik, vilket då ofta innebär att de tackar nej till erbjudande om stöd och behandling. För att nå upp till de kriterier som krävs för att kunna ingripa med tvångslagstiftning via 2§ LVU eller 3§ LVU krävs ofta flertalet anmälningar, utredningar och att erbjudande om stöd på frivilligväg nekas av föräldrarna och/eller den unga. Detta är ofta en lång process och barnet hinner lida samt utvecklas än mer destruktivt. Vilket i sin tur innebär att när tvångsvård kan sättas in har barnet eller den unga lidit mer samt har större problem och utmaningar än vid de första anmälningarna. Vidare kräver detta mer resurser

från samhället.

Även om det finns kompetent personal inom socialförvaltningar runt om i Sveriges kommuner, som arbetar hårt för att motivera föräldrar och ungdomar att ta emot vård på frivilligbasis så behöver de få mer verktyg. Även om det kommer en ny socialtjänstlag så saknas verktyg att kunna ingripa tidigare när kännedom att barn far illa finns.

Jag yrkar därför

Attsats 1: Att partistyrelsen eller någon de utser ska utreda hur socialtjänsten kan få mer befogenheter för att hjälpa barn, unga och föräldrar där insikt om den egna problematiken saknas.

Karlskoga 2021-02-11

Anna Blomquist

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionären lyfter en fråga som är viktig för Kristdemokraterna. Kristdemokraterna tog initiativ för att FN:s Barnkonvention skulle bli svensk lag, för att stärka barns rättigheter. Barn ska alltid komma i främsta rummet i alla frågor som berör barn. 2017 fattades ett beslut om att socialtjänstlagen skulle ses över. Någon översyn av socialtjänstlagen hade då inte genomförts på 25 år.

I den nya socialtjänstlagen föreslås nya förbättringar. Bland annat att kommunerna får en befogenhet att tillhandahålla insatser även utan behovsprövning. Förslaget innebär således en möjlighet att erbjuda insatser direkt till enskilda utan en sedvanlig behovsprövning (SOU 2020:47 del 2). Kristdemokraterna har flertalet gånger lyft upp viktiga frågor för att förbättra och utveckla socialtjänsten. Bland annat genom motionen ”En socialtjänst att lita på” (2020/21:3480) där insatser som kompetensutveckling för personal, insatser för att stärka kvalitén, nationellt kunskapscentrum mm lyftes. Kristdemokraterna arbetar även idag för förebyggande insatser för att stärka familjer.

Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar. Även om barnkonventionen blivit lag och den nya socialtjänstlagen kommer på plats så saknas förslag för att lösa de fall där föräldrarna saknar insikt i problematiken och tackar nej till frivilliga insatser och där tvång inte är aktuellt än. Kristdemokraterna lyfter som ovan nämnts flera förslag för förebyggande arbete samt att stärka och utveckla socialtjänsten, men det saknas även här förslag för att öka befogenheterna så att barn kan få hjälp i rätt tid även om föräldrarna tackar nej.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår därför rikstinget att bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att partistyrelsen eller någon de utser ska utreda hur socialtjänsten kan få mer befogenheter för att hjälpa barn, unga och föräldrar där insikt om den egna problematiken saknas.

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. För de flesta barn i vårt land utgör föräldrarna och familjen tryggheten i tillvaron. Kristdemokraterna anser att barn har rätt till båda sina föräldrar och att ändringar av gällande rätt och praxis ska ta sitt uttryck i barnets bästa. När omsorgen

sviktar och familjens nätverk inte räcker till har kommunernas socialtjänst det yttersta ansvaret att se till att barn som far illa får en så trygg uppväxt som möjligt. När det offentliga tar på sig föräldraansvaret är staten skyldig att ge barnet särskilt skydd och stöd.

När en orosanmälan görs eller när socialtjänsten på annat sätt uppmärksammas på risker för barnet startar en mycket viktig process där många är inblandade. Barns bästa ska sättas i främsta rummet i alla de insatser som görs. Barnets biologiska föräldrar behöver stöd utifrån sina förutsättningar. Socialtjänstens medarbetare ska utifrån detta skyndsamt utreda på vilket sätt stöd och insatser ska ges.

I sammanhanget är det också värt att notera att Socialtjänstlagen nyligen har utretts och remissbehandlats. Utredningens ambition är att lagen i större utsträckning ska återfå karaktären av ramlag och därmed även lämna större utrymme för helhetssyn på individen. Ärendet bereds för närvarande i regeringskansliet och nyligen gav riksdagen ett tillkännagivande, en uppmaning, till regeringen om att en ny socialtjänstlag bör leda till en ökad professionalisering av socialtjänsten. Vidare gav också riksdagen efter motion av bland annat Kristdemokraterna ett tillkännagivande till regeringen om att se över frågan om kompetenskrav för socialtjänstens personal. Därtill gav även ett tillkännagivande om att ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram material som kan utgöra en grund för ett metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar för socialtjänstens medarbetare. Detta är särskilt viktigt för dem som ska arbeta med barn- och familjeärenden, eftersom sådana ärenden ställer höga krav på kunskap och rättssäkerhet. Genom dessa insatser som regeringen har uppmanats att ta för att stärka kompetensen inom socialtjänsten kommer i förlängningen ge personalen förbättrade möjligheter och förutsättningar att vidta de tidiga åtgärder som är nödvändig utifrån rådande lagrum för att trygga fler barn innan det går så långt att tvångsåtgärder behöver vidtas. Även för barn, unga och föräldrar där insikt om den egna problematiken saknas.

I utredningen Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14) som presenterades under våren 2020 finns också flera förslag som syftar till att stärka möjligheten att ge vård och omsorg till personer som saknar egen beslutsförmåga. Det föreslås att det i patientlagen ska regleras att vårdpersonal ska kunna bestämma vad som är bäst för personen med nedsatt beslutsförmåga. Så långt det är möjligt ska vårdpersonal ta reda på och alltid visa respekt för vad personen själv vill. I socialtjänstlagen föreslår utredningen motsvarande regler, men då är det biståndshandläggare som ska bestämma. I hälso- och sjukvårdslagen föreslår utredningen att regionen ska stötta kommuner med att ta reda på vad som är den bästa vården för en viss person. Utredningen föreslår också att Socialstyrelsen uppdras att ta fram en handbok om vård och omsorg till människor med nedsatt beslutsförmåga. Kristdemokraterna ser positivt på dessa förslag som är i linje med motionens intentioner. Betänkandet har remitterats och frågan bereds i skrivande stund i Regeringskansliet. Kristdemokraterna kommer följa frågan noga.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:19:

att anse motionen besvarad

04:20 Barnombudsmannen och barnkonventionen

Kristdemokraterna har länge förespråkat att barnkonventionen blir lag i Sverige. När nu lagen är på plats har den sittande regeringen tyvärr inte gått hela vägen i sitt arbete med lagen vilket försvårat för rättsväsendet och andra myndigheter runt om i landet. Barns rättigheter tas inte till vara. Särskilt svårt har det varit med förenligheten mellan barnkonventionen som lag och tidigare lagstiftning. Barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sina åsikter behöver därför stärkas i lag och tillämpning.

Sverige har ännu inte anslutit sig till det tredje tilläggsprotokollet, TP3, vilket redan ratificerats av 46 länder. I tillägget fastslås barns möjlighet att vända sig direkt till en barnrättskommitté samt vid behov vidare prövning till FN. Inrättandet av en barnrättskommitté möjliggör en

nationell samordning och skulle underlätta implementeringen av barnkonventionen som lag. Barnombudsmannen har idag inte möjlighet som tillsynsmyndighet att ta emot barns klagan. Det finns möjlighet att, även för barn, vända sig till andra tillsynsmyndigheter för att få sin sak prövad, exempelvis Barn- och elevombudet, Justitieombudsmannen, Inspektionen för vård och omsorg samt Diskrimineringsombudsmannen. Dessa myndigheter tillsammans täcker emellertid inte samtliga rättigheter i barnkonventionen. Det är därför nödvändigt att Barnombudsmannen får i uppdrag att som tillsynsmyndighet ta emot barns klagomål.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för att Sverige ratificerar barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll, TP3.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna verkar för en utredning av barnkonventionens implementering som lag.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna verkar för att Barnombudsmannen blir en tillsynsmyndighet dit barn kan vända sig med klagan i de fall de anser att deras rättigheter kränkts.

Ekerö 2021-01-28

Mikaela Jönsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna tog initiativ till att göra FN:s Barnkonvention till svensk lag för att ytterligare stärka barns rättigheter. Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barn. Familjen har huvudansvaret för sina barn men varje stat är skyldig att stötta familjerna att ta hand om sina barn. Motionären lyfter viktiga frågor och distriktsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska verka för att Sverige ratificerar barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll, att Kristdemokraterna verkar för en utredning av barnkonventionens implementering som lag samt att Kristdemokraterna verkar för att Barnombudsmannen blir en tillsynsmyndighet dit barn kan vända sig med klagan i de fall de anser att deras rättigheter kränkts.

Kristdemokraterna var ett av de allra första partierna att förespråka att barnkonventionen skulle införlivas i svensk lag enligt norsk modell. Nu är beslutet fattat av Sveriges riksdag och sedan den 1 januari 2020 är Barnkonventionen svensk lag. Det är en viktig del för att ge barn bättre skydd och för att stärka deras rättigheter.

Samtidigt räcker det inte med att barnkonventionens rättsliga ställning stärks. För att vi ska kunna efterleva barnkonventionen behövs ett perspektivskifte där barnens perspektiv och barnets bästa genomsyrar allt offentligt arbete som rör barn. Inte minst är det viktigt för att barns rättigheter inte ska fortsätta stå tillbaka när konflikter mellan barns och vuxnas intressen oundvikligen uppstår. Kristdemokraterna verkar därför aktivt i riksdagen för att "barnets bästa" ska införas som ett självständigt rekvisit vid prövningen av om vård enligt lagen om vård om unga (LVU) i familjehem ska upphöra. Det är därtill viktigt att följa upp hur tillämpningen av barnkonventionen som lag efterlevs. I samband med att propositionen om att införa Barnkonventionen till svensk lag föreslog Kristdemokraterna därför att regeringen bör följa upp och vid behov vidta åtgärder som syftar till att säkerställa att de grundläggande principerna i barnkonventionen efterlevs och tillämpas i enlighet med svensk rätt. Förslaget fick stöd av en enig riksdag och i november 2020 presenterades den statliga utredningen "Barnkonventionen

och svensk rätt” (SOU 2020:63) som bland annat hade uppdraget att göra en kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med rättigheterna i konventionen. Syftet med kartläggningen var att ge ett stöd i det fortsatta arbetet med transformeringen av barnkonventionens bestämmelser. Därtill har Kristdemokraterna lagt förslag i riksdagen om att Myndighet för delaktighet ska implementeringen av barnkonventionen som lag för att säkerställa att även rättigheterna för barn med funktionsnedsättning och barn till föräldrar med funktionsnedsättning stärks i enlighet med lagen intentioner. Partistyrelsen bedömer därmed att motionens andra att-sats kan anses vara besvarad.

År 2011 antog FN ett tredje tilläggsprotokoll till barnkonventionen. Det ger barn möjlighet att lämna in klagomål till FN:s barnrättskommitté i de fall deras rättigheter har kränkts och de inte har haft möjlighet att få upprättelse i hemlandet. Sverige har ännu inte ratificerat tilläggsprotokollet.

Barn kan idag vända sig till Diskrimineringsombudsmannen, Barn- och elevombudet, Justitieombudsmannen och Inspektionen för vård och omsorg, liksom till domstolen även om dessa har olika funktion och struktur. Barnombudsmannens uppdrag är att företräda barns och ungas rättigheter och intressen utifrån Barnkonventionen. Barnombudsmannen bevakar hur barnkonventionen efterlevs i samhället och driver på genomförandet i kommuner, regioner och myndigheter. De uppmärksammar också på brister och föreslår förändringar i lagar och förordningar. Barnombudsmannen får inte ingripa i enskilda ärenden men har anmälningsskyldighet till socialnämnden om ombudsmannen får kännedom om eller misstankar om att ett barn far illa.

En iakttagelse i utredningen ”Barnkonventionen och svensk rätt” var att i de lagar där det inte uttryckligen finns någon bestämmelse om att barn ska beredas möjlighet att lämna sina synpunkter kan det behövas sådana bestämmelser, om det i praktiken inte kan säkerställas att barn fritt får uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Partistyrelsen anser därför i enlighet med motionens intentioner att det vore bra med en utredning som tittar närmare på frågan om barns klagorätt och en ratificering av det tredje tilläggsprotokollet och har agerat i riksdagen för att så ska ske. Först när en sådan utredningen är presenterad och remissbehandlad är Partistyrelsen beredd att ta ställning till motionens yrkande tre om att verka för att göra Barnombudsmannen till en tillsynsmyndighet dit barn kan vända sig med klagan.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:20:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:21 En tryggare uppväxt

Sverige har en jämförelsevis trygg uppväxtmiljö för barn där ungefär 90% av barnen inte löper risk för att fara illa. Det betyder ändå att ca 10% av barnen som växer upp i Sverige idag riskerar att fara illa. För dessa barn och deras familjer är det nödvändigt med tidiga insatser för att gynna en trygg uppväxtmiljö. Insatserna står idag landets kommuner för genom sina respektive socialtjänster. Via orosanmälningar från personer i barnens eller familjernas närhet har socialtjänsten möjlighet att få kännedom om barn som riskerar att fara illa.

De personer som arbetar med barn och familjer har idag ofta bristfällig kunskap om hur barn som misstänks fara illa kan upptäckas samt hur eller varför en orosanmälan görs.

Barnskyddsteam har upprättats för att stärka upp runt dessa verksamheter, men fler åtgärder krävs för att komma till bukt med problemet.

Socialtjänsterna i respektive kommun är ofta hårt ansträngda, där de under lång tid tvingats ta

ett allt för stort ansvar. En nationell samordning med en tydligare styrande verksamhet skulle kunna möjliggöra en minskad kostnad i administration för kommunerna och en större möjlighet till kunskapsutbyte. Vad viktigare är skulle det även kunna leda till en snabbare och säkrare hantering av de fall där barn misstänks fara illa och/eller där familjer är i behov av ökat stöd för en tryggare uppväxt.

Kristdemokraterna har länge verkat för upprättandet av familjecentraler. Där dessa upprättats har mycket positiva effekter kunnat ses. Det är nu viktigt att detta arbete får fortsätta och nästa steg är en ökad etablering över landet med en tydlig nationell samordning.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för att alla som arbetar med barn och/eller familjer har nödvändig kunskap om att upptäcka och anmäla oro för barn som misstänks fara illa.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna utreder möjligheterna till en samordning av landets socialtjänster.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna verkar för en fortsatt etablering av familjecentraler runt om i landet och,

Attsats 4: Att dessa även får en nationell samordning.

Ekerö 2021-01-28

Mikaela Jönsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraternas familjepolitik syftar till att möjliggöra mer tid för barnen, öka familjers handlingsutrymme, uppvärdera föräldraskapet, möjliggöra olika barnomsorgsformer samt stärka barnfamiljers ekonomi. Alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer. Gällande familjecentraler och rollen som de har i våra kommuner skulle precis som motionären pekar på, behöva utvecklas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska verka för att alla som arbetar med barn och/eller familjer har nödvändig kunskap om att upptäcka och anmäla oro för barn som misstänks fara illa, att Kristdemokraterna utreder möjligheterna till en samordning av landets socialtjänster, att Kristdemokraterna ska verka för en fortsatt etablering av familjecentraler i landet samt att dessa får en nationell samordning.

Det är få saker som är så viktiga som att trygga ett barns uppväxt. Motionären beskriver därför ett angeläget område som är högt prioriterat för Kristdemokraterna. Alla som misstänker att barn far illa rekommenderas att anmäla sina misstankar till socialtjänsten. Anställda på vissa myndigheter och i vissa verksamheter som berör barn och unga, såsom skola, hälso- och sjukvård och tandvård är skyldiga enligt lag att genast anmäla om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. De som arbetar med barn ska naturligtvis ha kunskap om anmälningsplikten och veta hur de ska gå tillväga.

Socialtjänsten och dess medarbetare utför ett viktigare och svårare arbete än de får erkännande för. En god tillgång till handläggare med rätt kompetens är viktigt för dem som behöver stöd och hjälp från socialtjänsten.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys kom i sin rapport fram till att bemanningsläget i

socialtjänsten har förbättrats och det har skett en generationsväxling. På längre sikt väntar dock utmaningar. En utmaning är att då en stor del av handläggarna är unga och oerfarna ställs ytterligare krav på stöd och kompetensutveckling. Att ytterligare stärka professionens ställning, kompetens och auktoritet i det arbetet är därför en viktig politisk uppgift.

Nyligen har regeringen fått ett tillkännagivande, en uppmaning, från riksdagen efter motion från bland annat Kristdemokraterna om att stärka kompetensen inom socialtjänsten genom att se över frågan om kompetenskrav för socialtjänstens personal. Därtill fick regeringen uppmaningen att ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram material som kan utgöra en grund för ett metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar för socialtjänstens medarbetare samt att utreda vilka evidensbaserade metoder för socialtjänstens utredningar av barn och unga som finns att tillgå.

Socialtjänsten är med självklarhet lokal. Det är i kommunen som socialtjänsten har att ta områdesansvar och bedöma insatserna utifrån förutsättningarna. Samtidigt finns i många fall behov av kunskapsinsamling och forum för spridning av densamma. Då kan ett nationellt kompetenscentrum vara ett gott stöd för socialtjänsten. Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) är ett gott exempel på vad ett nationellt kompetenscentrum kan medföra för såväl professionen som, i detta fall, anhöriga och deras närstående.

Kristdemokraterna föreslår att regeringen utreder hur ett motsvarande kunskapscentrum inrättas för den sociala barn- och ungdomsvården. Den nationella organisationen ska fungera som ett kompetenscentrum med fokus på hur särskilda behov kan mötas på bästa sätt. Exempelvis har utvecklingen med unga gängkriminella ställt stora krav på socialtjänsten runt om i landet och kunskapsinhämtning och kunskapsspridning kan var till stor nytta för hela landet om det görs samlat.

Partistyrelsen tycker att detta arbete är gott men vill inte gå så långt som motionären förslår genom att samordna landets socialtjänster.

Familjecentraler är ett kristdemokratiskt initiativ och det är glädjande att det startas på allt fler ställen i Sverige. Genom familjecentraler blir barn- och familjeperspektivet centralt framför verksamhetsperspektiven (Bulling and Berg, 2018). Syftet är att arbeta förebyggande bland barn och familjer för att erbjuda en mötesplats. Samarbete mellan kommuner och region med personal från mödravård, barnavård, öppen förskola och socialtjänst, främjar en god hälsa och stärker det sociala nätverket runt barn och föräldrar.

Kristdemokraterna vill se minst en familjecentral och fler öppna förskolor i varje kommun. Familjecentralerna erbjuder en mötesplats och stärker det sociala nätverket runt barn och föräldrar. Genom familjecentralerna ges socialtjänsten en tidig möjlighet att få kontakt med utsatta och hjälpbehövande familjer. Familjecentralerna skapar värdefulla kontaktnät, självinitierade och självdrivna nätverksgrupper bildas ofta utifrån deltagarnas behov och önskemål.

Partistyrelsen menar att familjecentralerna fortsatt ska vara kommunal/regional men att nationell samordning inte är aktuell.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:21:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

04:22 Ge socialtjänsten starkare verktyg för att hitta barn i vanskötsel och misär

Barn i familjer med gravt missbruk av narkotika och alkohol far ofta mycket illa och kan antingen få livslånga psykiska skador eller i värsta fall riskera att dödas. "Lilla Hjärtat" i Norrköping 2020 är ett fruktansvärt exempel. "Mörkertalet" är sannolikt stort. Socialtjänsten har inte möjlighet att göra oanmälda hembesök för att fånga upp missförhållanden om inte misstanke om brott föreligger och då är det i första hand ett polisärende. Detta eftersom nuvarande Socialtjänstlag innebär att Socialtjänsten inte har rätt att göra oanmälda hembesök. Hembesök ska vara frivilligt och meddelas innan om det kommer att ske. Socialtjänsten får aldrig komma in i din bostad utan din tillåtelse.

Detta gör att Socialtjänsten ofta har svårigheter att inom rimlig tid identifiera och hjälpa barn som vanvårdas på allvarligt vis och detta rimmar illa med FNs konvention om barns rätt, Barnkonventionen som sedan 2020 är svensk lag.

För att leva upp till Barnkonventionen måste man överväga, att då misstanke om missförhållanden finns, ge avkall på vuxnas integritet till förmån för att kunna säkerställa att barn inte far illa genom vanvård, misshandel eller liknande. Sådan misstanke kan grundas på känt missbruk av en eller båda föräldrarna eller på misstänkt eller känd psykisk sjukdom samt känt grov kriminalitet med våldsinslag.

Jag föreslår därför

Attsats 1: att Socialtjänsten med lagstöd ska kunna göra oanmälda hembesök

Attsats 2: att Socialtjänsten därvid ska kunna begära och få polisassistans alternativt väktarskydd

Attsats 3: att sådant hembesök ska kunna vara tvingande

Attsats 4: att barn som placerats (i familjehem eller liknande) ska vid senare tillfälle kunna återgå i vårdnadshavares omvårdnad endast om det tydligt är det bästa för barnet.

Attsats 5: att Socialtjänstlagen utreds i syfte att ändras enligt ovan och att vid behov övrig relevant lagstiftning ses över för att harmoniseras med detta och därmed med Barnkonventionen.

Norrköping 2021-01-31

Bo Wass

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver flera förslag i syfte att säkerställa att barn inte far illa genom vanvård, misshandel eller liknande. Förslagen inkluderar att Socialtjänsten med lagstöd ska kunna göra oanmälda hembesök, att Socialtjänsten därvid ska kunna begära och få polisassistans alternativt väktarskydd, att sådant hembesök ska kunna vara tvingande, att barn som placerats (i familjehem eller liknande) ska vid senare tillfälle kunna återgå i vårdnadshavares omvårdnad endast om det tydligt är det bästa för barnet samt att Socialtjänstlagen utreds i syfte att ändras enligt ovan och att vid behov övrig relevant lagstiftning ses över för att harmoniseras med detta och därmed med Barnkonventionen.

Det är få saker som är så viktiga som att trygga ett barns uppväxt. Motionären beskriver därför ett angeläget område som är högt prioriterat för Kristdemokraterna. Kristdemokraterna har under lång tid kämpat för att barnets bästa ska sättas i det främsta lagrummet. Maria Larsson (KD) och barn- och äldreminister i Alliansregeringen tillsatte utredningar för att ge bättre skydd och samhällsvård till barn och unga. Utredningarna blev klara först 2015 när Socialdemokraterna och Miljöpartiet hade tagit över regeringsmakten. Men dessvärre tog regeringen inte förslagen vidare. Det är anmärkningsvärt att inte ens "Lilla Hjärtats" tragiska livsöde fick regeringen att agera tillräckligt skyndsamt under våren 2020. Tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna var Kristdemokraterna då drivande för att riksdagens socialutskott skulle ta över regeringens ansvar och på egen hand agera för att ändra lagen så att barnets bästa skulle sättas främst.

Genom oppositionens agerande i riksdagen skärptes socialtjänstlagen (SoL) och lagen om vård av unga (LVU) den 1 mars 2021 så att barnets rätt till trygghet stärks när det gäller vårdnadsöverflyttningar. När det finns skäl att överväga en vårdnadsöverflytt ska socialnämnden sedan lagändringen särskilt beakta den unges och familjehemsföräldrarnas inställning till en vårdnadsöverflytt. Den unges relation till familjehemsföräldrarna och deras förmåga att tillgodose den unges behov av en god och trygg uppväxt ska också beaktas. Likaså familjehemsföräldrarnas förmåga att tillgodose behovet av kontakt med föräldrar och andra närstående. Och slutligen ska barnets relation till sina föräldrar beaktas. Samtidigt infördes krav på tätare och kontinuerlig uppföljning av överväganden om vårdnadsöverflytt samt krav på att de offentliga biträden som företräder unga i mål kopplat till LVU ska ha särskilda lämplighetskrav.

Genom Kristdemokraternas målmedvetna arbete tillsammans med andra partier i opposition i riksdagen har det därtill riktats flera tillkännagivanden, uppmaningar, till regeringen för att säkra tryggheten för barn som behöver samhällets vård som ligger i linje med motionens intentioner. För att uppnå kvalitetsförbättringar och stärka barnets rätt har regeringen uppmanats att införa tydliga mål och krav för tvångsvården i LVU och att lagen omarbetas för ökad tydlighet och begriplighet. Det handlar också om uppmaningar att införa bestämmelser i SoL som innebär att socialnämnden blir skyldig att följa upp ett barns situation under minst tolv månader efter att placeringen har upphört och barnet har återförts till sin ursprungsfamilj; att införa ett lagstadgat krav på obligatoriska drogtester av föräldrar eller vårdnadshavare vid ansökan om umgänge eller omprövning av vård enligt LVU och i samband med att vården upphör; samt införande av bestämmelser i SoL som gör det tydligt vilket stöd ett barn eller en ungdom bör ha efter att vården har avslutats. Därtill har regeringen uppmanats se över bestämmelserna om gallring av barnakter hos socialtjänsten för att säkerställa att en orosanmälan som inte leder till någon åtgärd från socialtjänstens sida kommer finnas kvar i socialtjänstens register längre än fem år efter anmälan. Detta då dagens gallring efter fem år försvårar för socialtjänsten att ge ett barn rätt stöd och hjälp eftersom äldre uppgifter skulle kunna ge socialtjänsten ett bättre underlag för sin bedömning vid ett senare tillfälle.

Vidare har oppositionens arbete i riksdagen resulterat i tillkännagivanden som syftar till att förbättra kvalitet och rättssäkerhet när det gäller familjehemmen. Det handlar om att införa ett nationellt register över familjehem för att möjliggöra uppföljning och rapportering av olika familjers lämplighet att vara familjehem. Men också om att införa en licensiering av familjehem

och jourhem. För att få behålla en licensiering bör krav kunna ställas på deltagande i fortbildning och en kontinuerlig utvärdering. I syfte att upptäcka om placerade barn utsätts för hot om våld, våld eller övergrepp av olika slag har regeringen uppmanats införa kontinuerliga hälsoundersökningar för placerade barn som en förebyggande och hälsofrämjande åtgärd. Därtill uppmanas regeringen att ta ett nationellt ansvar för att säkerställa insamling av de fakta och den statistik som krävs för att genomföra regelbundna nationella studier av förekomsten av hot om våld, våld och sexuella övergrepp mot placerade barn.

Då socialtjänstens barn- och familjeärenden ställer höga krav på kunskap och rättssäkerhet, har regeringen även fått uppmaningar om att stärka kompetensen inom socialtjänsten genom att se över frågan om kompetenskrav för socialtjänstens personal; att ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram material som kan utgöra en grund för ett metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar för socialtjänstens medarbetare; samt att utreda vilka evidensbaserade metoder för socialtjänstens utredningar av barn och unga som finns att tillgå.

Kristdemokraterna kommer följa regeringens arbete noga för att säkerställa att de kommer genomföra alla ovanstående tillkännagivande som riksdagen har gett i syfte att säkrar tryggheten för barn och unga som behöver samhällets vård. Men det krävs ytterligare lagändringar för att tryggheten och stabiliteten för långsiktigt placerade barn ska öka.

Eftersom det rör sig om tvångsvård är det av stor vikt att regleringen på området är tydlig och svarar mot högt ställda krav på rättssäkerhet. Att införa ”barnets bästa” som ett självständigt rekvisit vid prövningen av om vård LVU i familjehem ska upphöra är därför en nödvändighet. Detta var också ett av de viktigaste förslagen ifrån utredningen Barns och ungas rätt vid tvångsvård, förslag till ny LVU (SOU 2015:71). Dessvärre valde regeringen att inte gå vidare med förslaget då och inte heller under våren 2021 med anledning av departementspromemorian Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (Ds 2021:7). Kristdemokraterna har därför återigen tillsammans med övrig opposition tvingats ta över lagstiftningsprocessen ifrån regeringen och har via riksdagens socialutskott tillsatt en särskild utredare med uppdraget att analysera frågorna och ta fram lagförslag om barnets bästa som självständigt rekvisit när fråga är om vård enligt LVU ska upphöra. Utredningen beräknas vara klar under andra halvåret 2022.

Baserat på innehållet i de flertalet lagförstärkningar och tillkännagivande till regeringen som Kristdemokraterna på senare tid har bidragit till för att stärka tryggheten för placerade barn som behöver samhällets vård anser Partistyrelsen att att-satserna fyra och fem kan anses vara besvarade men ser inte behovet av att verka för införande av tvingande oanmälda hembesök i enlighet med den första och tredje att-satsen. Eftersom den andra att-satsen syftar på oanmälda hembesök föreslås även den att avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:22:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

04:23 Ge barn som avses födas skyddsvärde

Då ofödda barn idag inte har några rättigheter i juridisk mening och inte heller omfattas av närståendeskyddet i LVM, är det inte möjligt att omhänderta en kvinna som missbrukar, enbart med hänsyn till det ofödda barnets rätt till liv och hälsa.

I Norge kan kvinnor som missbrukar under graviditeten, sedan 1996, dömas till tvångsvård. Där ser man tvångsomhändertagande som en räddning för en gravid kvinna, då missbruk kan vara så starkt att det inte är möjligt för en kvinna att sluta på egen hand. Många gånger beskrivs kvinnorna "vakna upp" en bit in i behandlingen och på djupet känna att de bär på ett barn som behöver beskydd och omhändertagande. Insikter som är svåra att få under ständig berusning.

I Sverige finns det ingen lag som gör det möjligt att tvångsomhänderta gravida missbrukare med hänsyn till det ofödda barnets rätt till hälsa.

Forskning visar att foster som utsätts för stora mängder alkohol och narkotika under graviditeten får omfattande skador. De skadade barnen får olika grader av utvecklingsstörningar, beteendestörningar och psykiska besvär. Barnen föds också ofta med abstinensbesvär.

Genom att ge fostren, som avses att födas, skyddsvärde och möjlighet att omfattas av närståendeskyddet i LVM ges möjligheten att tvångsomhänderta gravida missbrukare. Därmed skulle fler barn kunna födas utan fosterskador på grund av missbruk, och även gagna samhället i stort på längre sikt.

Jag yrkar:

Attsats 1: Att Rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att utreda möjligheten att verka för att ge foster, som avses födas, skyddsvärde och därmed kunna omfattas av närståendeskyddet i LVM, i likhet med den lag som praktiseras i Norge.

Haninge 2021-02-19

Suzanne Eva Maria Enman

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Även om barnet ännu inte är fött är det en skyddsvärd individ och samhället bör kunna skydda det mot droger, att använda LVM för att skydda det ofödda barnet genom ett närståendeskydd är väl värt att pröva.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att Rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att utreda möjligheten att verka för att ge foster, som avses födas, skyddsvärde och därmed kunna omfattas av närståendeskyddet i LVM, i likhet med den lag som praktiseras i Norge.

Frågan om tvångsvård under kvinnans graviditet har utretts vid flera tillfällen. 1981 utredde Socialberedningen den men var inte beredd att föreslå lagbestämmelser som skulle möjliggöra tvångsåtgärder mot gravida missbrukare när ingripande inte skulle kunna ske med existerande lagstiftning. 1987 utreddes frågan av Utredningen om det ofödda barnet, SOU 1987:11.

Utredningen ansåg att flera skäl talade emot att föreslå tvångsingripande mot en gravid kvinna för att skydda det ofödda barnet. Det konstaterades att det vid alkoholkonsumtion inte finns något direkt tröskelvärde vid vilket det inte föreligger några skaderisker för fostret. När det gäller narkotika finns begränsade kunskaper om vilka kvantiteter som kan förorsaka skada hos det väntande barnet. Därför menade man att det inte var möjligt att ange kriterierna för ett tvångsingripande. Utredningen menade att det i första hand var mödranhälsovården som skulle göra en anmälan till länsstyrelsen om tvångsingripande till skydd för det väntande barnet. Det skulle därigenom finnas en påtaglig risk att detta kunde skrämja kvinnor i farozonen från att vända sig dit.

LVM-utredningen Tvång och förändring – Rättssäkerhet, vårdens innehåll och eftervård (SOU 2004:3) framförde att mödravården och socialtjänsten genom samordnade insatser kan bidra till

att dessa kvinnor upphör med sitt missbruk och motiveras till behandling. Även denna utredning pekade på att det är svårt att lagstiftningsmässigt ange förutsättningarna för ett tvångsinsatser med hänsyn till att det inte finns ett exakt gränsvärde vid vilket det inte föreligger några skaderisker för fostret. LVM-utredningen konstaterade att ingen ny kunskap hade tillkommit sedan dess. Utredningen befarade också att kvinnor skulle undvika att uppsöka MVC inför risken att bli tvångsomhändertagna. Det fanns även en farhåga att kvinnan skulle välja att begära abort.

Ytterligare en utredning om där tvångsvård av missbrukande gravida behandlades var SOU 2011:35; När frivilliga insatser inte räcker till. Även denna gång ansåg man att det var svårt att ange generella gränsvärden för fostrets känslighet för skador, och utredningen ansåg inte att ett allmänt råd om nykterhet under graviditet kunde användas som grund för tvångsvård. Vidare nämndes risken att gravida skulle undvika kontakt med vården och sociala tjänster om lagen ändrades i en sådan riktning. Det handlade, enligt utredningen, om ett fåtal kvinnor och "i dessa fall av missbruk eller beroende, vanligen i kombination med annan psykisk störning, kan det utifrån den individuella prövning som LPT förutsätter föreligga en indikation för vård utan samtycke

Frågan som motionären tar upp är viktig och av det som redogjorts för ovan har den också utretts vid flertalet tillfällen. Detta utan att lagen kommit att ändras. Artikeln "Lagen eller magen? Förvaltningsrätten och LVM-mål rörande gravida kvinnor" av docent Therese Reitan (Nordisk Juridisk Tidsskrift, 2017) belyser dock att domstolarnas praktik i LVM-mål som rör gravida kvinnor i hög grad tar hänsyn även till det ofödda barnet. I den sammanfattande diskussionen i artikeln anges: "I valet mellan "lagen och magen" har lagstiftaren uttryckligen sagt att det är lagen som gäller. Samtidigt har lagstiftaren också öppnat för möjligheten att ta reella hänsyn genom skrivningar som ger stort utrymme för tolkning. Det gäller främst "hälsorekvisitet" och det "sociala rekvisitet", som kräver en ganska kvalificerad prognostisering av kvinnans hälsomässiga och sociala utveckling samt av risken att hon kan komma att skada sig själv eller någon närstående. Eftersom fostret inte omfattas av begreppet närstående, måste risken att barnet skadas omdefinieras till en fara för kvinnan själv. Genomgången av domarna visar att rätten oftast väljer att se kvinnan och fostret som en enhet och underkommunicera eventuella intressekonflikter. En annan vanligt förekommande strategi är att definiera skador på barnet som en risk för kvinnans framtida psykiska hälsa. Barnet är inte ett rättssubjekt och ingår inte i definitionen av "närstående", men genom en framskrivning av kvinnans psykiska hälsotillstånd kan hänsyn (också) tas till konsekvenser för det väntade barnet."

Baserat på den ovan redogjorda remisskritik på tidigare utredningar tillsammans med den rådande rättspraxisen anser Partistyrelsen att man inte bör gå vidare med motionärens förslag. Inte desto mindre är det viktigt med allt arbete som görs och kan utvecklas som får blivande mammor att avstå från alkohol och droger under graviditeten. Som en del i att stärka det förebyggande arbete har Kristdemokraternas förslag om att införa ett nationellt kompetenscentrum för ANDTS-prevention nyligen fått stöd i riksdagen och ett tillkännagivande är riktat till regeringen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:23:

att avslå motionen

04:24 Översyn av Socialtjänstlagen gällande vuxna

Personlig frihet är viktigt, men när friheten snarare skapar begränsningar hos personer som ligger i gränzonen mellan att klara sig själva och att falla igenom skyddsnetten, då måste samhället finnas där. Befintlig lagstiftning tenderar att bakbinda socialtjänsten snarare än att ge medel för att hjälpa personer med psykiska utmaningar som inte själva kan fatta beslut som är

positiva för deras hälsa och situation. Jag har på nära håll sett exempel där vuxna med psykiska problem valt, som misstänksamma mot omgivningen i sin sjukdom, att avstå hjälp. Det har av olika skäl inte varit aktuellt med LPT, tvångsomhändertagande underskrivet av läkare. Men likväl har det behövts åtgärder då personer varken klarar av sin personliga hygien, medicin eller att införskaffa mat även om pengar finns på kontot.

Vi kan inte ha en sociallagstiftning som ska skydda och hjälpa men som i praktiken är verkningslösa då den egna, men inte hälsosamma viljan, sätter stopp. Antingen är det lagen eller så tillämpningen som behöver åtgärdas. Men nuvarande system fungerar inte och personer som befinner sig i gråzonen mellan att vara självständiga vuxna och att sakna insikt om att deras livsval är direkt skadliga leder inte till hjälp om personen tackar nej. Jag håller den personliga friheten högt men jag förväntar mig också att samhällets system ska aktiveras när jag själv eller någon i min omgivning tappar fotfästet och också gör det under en längre tid vilket skadar dennes hälsa, ekonomi och allmänna situation.

Kommunen har i praktiken inga tvångsmedel likt det sjukvården har med LPT, även om de anser att en person är i stort behov av både vård och omsorg av olika slag.

Förslag till beslut

Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: att en översyn av gråzonerna för hjälp till vuxna i Socialtjänstlagen granskas och att svagheter åtgärdas.

Danderyd 2021-02-19

Erika Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp en oerhört viktig fråga som behöver åtgärdas. Detta för att gråzonen just är diffus och det handlar om människor som hamnar mellan stolar, där varje människa som just hamnar mellan dessa stolar och resultatet blir att ingen anser sig behöva ta på sig det yttersta ansvaret. Att samhällets funktion tydliggörs och svagheter i systemet vidtas med åtgärder genom att finnas där och stötta den dagen en människa tappar fotfästet, det är viktigt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att en översyn av gråzonerna för hjälp till vuxna i Socialtjänstlagen granskas och att svagheter åtgärdas.

Motionären beskriver en svår situation där personer som befinner sig i gråzonen mellan att vara självständiga vuxna och att sakna insikt om att deras livsval är direkt skadliga riskerar att inte få nödvändiga stödinsatser.

Det saknas idag lagstiftning om under vilka förutsättningar vård och omsorg kan ges till en patient som själv saknar förmåga att samtycka, det vill säga en beslutsoförmögen person, och om vem som ska besluta i dennes ställe. Det handlar exempelvis om patienter som är medvetlösa eller demenssjuka eller patienter som drabbats av stroke eller allvarlig psykisk sjukdom. Detta skapar en osäker och otrygg situation för både patienter och brukare, vård- och omsorgspersonal och anhöriga. Frågan har aktualiserats under många år och i flera utredningar. Förslagen i utredningen Stöd och hjälp till vuxna vid ställningstaganden till vård, omsorg och forskning (SOU 2015:80) möttes under remitteringen av ett blandat mottagande varför utredningen Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14) tillsattes.

Den senare utredningen presenterades under våren 2020 och förslog att det i patientlagen ska regleras att vårdpersonal ska kunna bestämma vad som är bäst för personen med nedsatt beslutsförmåga. Så långt det är möjligt ska vårdpersonal ta reda på och alltid visa respekt för vad personen själv vill. I socialtjänstlagen föreslår utredningen motsvarande regler, men då är det biståndshandläggare som ska bestämma. I hälso- och sjukvårdslagen föreslår utredningen att regionen ska stötta kommuner med att ta reda på vad som är den bästa vården för en viss person. Utredningen föreslår också att Socialstyrelsen uppdras att ta fram en handbok om vård och omsorg till människor med nedsatt beslutsförmåga. Kristdemokraterna ser positivt på dessa förslag som är i linje med motionens intentioner. Betänkandet har remitterats och frågan bereds i skrivande stund i Regeringskansliet. Kristdemokraterna kommer följa frågan noga och anser därmed motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:24:

att anse motionen besvarad

04:25 Hemlösas återupprättelse

Många blir hemlösa på grund av en skilsmässa, betalningsanmärkning, arbetslöshet och avsaknad av inkomst. Även psykisk ohälsa som är stressrelaterad, alkohol, droger och missbruk av något slag är vanligt förekommande. De är utsatta för våld och brott ute i samhället.

Forte är en organisation som ser sociala och strukturella behov bland de hemlösa. 2017 var 33 000 hemlösa, och idag är det dubbelt upp per 1000 invånare jämfört med våra grannländer. Sverige behöver ett gemensamt ansvar där det upprättas program för hemlösa för varje kommun.

Därför tycker jag Kristdemokraterna ska arbeta för de hemlösas utsatthet.

Attsats 1: att ge dem ett värdigt liv

Attsats 2: att kunna ha en bostad

Attsats 3: att kunna få vägledning råd och stöd

Attsats 4: att kunna klara ett arbete och sociala möten.

Attsats 5: att få tillit och respekt från omgivningen

Sollefteå

Patrik Eckeskog

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga för enskilda människor men också en fråga som är och har varit prioriterad för oss Kristdemokrater. Att inte ha en bostad och ett hem att gå till är en oerhört utsatt situation och samhället behöver stödja i att förebygga hemlöshet och stötta personer att åter ha möjlighet till en egen bostad.

Partidistriktsårsmötet bifaller till första att-satsen och anser att andra att-satsen är besvarad utifrån partiets arbete

med bland annat Bostad först. Tredje att-satsen anser vi rikstinget ska bifalla.

Partidistriktsårsmötet föreslår vidare avslag på att-satserna fyra och fem då dessa behandlar områden som inte är av politisk karaktär.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att ge hemlösa ett värdigt liv, att de ska kunna ha en bostad, att hemlösa ska kunna få vägledning, råd och stöd, att hemlösa ska kunna klara ett arbete och sociala möten samt att hemlösa ska få tillit och respekt från omgivningen.

Motionären beskriver en mycket angelägen fråga som är högt prioriterad för Kristdemokraterna. Kristdemokraterna har i riksdagen därför arbetat för att hemlösas situation ska förbättras genom att föreslå att den evidensbaserade metoden Bostad först ska vara den primära insatsen vid hemlöshet i alla kommuner. Bostad först tar sin utgångspunkt i att det första, och ibland enda, en hemlös person behöver är ett eget boende, en plats att kalla sitt hem. Egentligen är det självklart att om man är bostadslös så är det svårt att klara det övriga i livet på ett bra sätt. Allt vardagligt blir plötsligt stora bekymmer. Var ska jag bo i natt? Var ska jag sköta min personliga hygien? Var ska jag träffa mina barn? Vart ska min post skickas?

Bostad först är precis vad namnet säger, man måste börja med bostaden och sedan erbjuda den hjälp den boende vill ha och är mottaglig för. De krav som ställs är de samma som för alla hyresgäster, betala hyran, sköt lägenheten och stör inte dina grannar. Bostad först innefattar stöd anpassat efter de behov som den enskilde personen uppfattar sig ha. Detta skapar en relation där personen har möjlighet att både lyckas och misslyckas. Evidensen visar att metoden skapar en trygg miljö där personen känner sig delaktig, blir lyssnad på och får bekräftelse på att han eller hon duger. Detta är avgörande faktorer för att våga bryta andra dysfunktionella levnadsmönster som missbruk och på sikt kriminalitet. Detta till skillnad från traditionella metoder som exempelvis trappstegsmodellen, där personen i hemlöshet ska anpassa sig till uppsatta krav som baseras på ”våra” uppfattningar av personens problematik. Väldigt få personer med missbruksproblematik lyckas med alla dessa krav eller ”trappsteg”. Efter ett misslyckande tvingas man att börja om från det första trappsteget igen. Var och en inser att denna modell leder till det ena misslyckandet efter det andra, självförtroendet minskar, de sociala relationerna försvinner och inte sällan hamnar man i hemlöshet.

Bostad först-modellen används i dag i många länder. Utvärdering visar att 8 av 10 som deltar i Bostad först klarar av att bo kvar i lägenheten långsiktigt, de betalar hyran, sköter lägenheten och stör inte grannarna. Den som får ett Bostad först-boende tenderar dessutom att minska sitt missbruk, får lättare att behålla sociala relationer, blir mer villig att erkänna sina problem och mer motiverad att genomgå behandling. Likaså bidrar den egna bostaden till att kontakter med barn, släktingar och vänner underlättas och kan återupptas vilket leder till en stabilare social situation. Genom att personen med missbruk eller beroendesjukdom förutom lägenhet också erbjuds stöd och hjälp utifrån sina behov så kan många återgå till ett liv som är mindre präglad av beroendesjukdomen.

Utöver det rent mänskliga finns det även en ekonomisk sida som klart talar till Bostad först fördel. I jämförelser med trappstegsmodellen blir kostnaden för en person i Bostad först mellan 100 000 till 200 000kr lägre per person och år. Detta skulle leda till betydande minskade samhälleliga kostnader. Det finns i Sverige en kultur och tro på att stuprörorganisation och ökade krav på den enskilde personen med missbruksproblematik är den enda vägen till

besparing och budget i balans. Här behövs en kulturförflyttning då den samlade evidensen visar motsatsen, nämligen att individanpassat socialt arbete med Bostad Först, individanpassat stöd och brukarinkludering är den framgångsrika vägen.

Bostad först är den metod som Socialstyrelsens nationella riktlinjer och Sveriges kommuner och regioner rekommenderar att kommunerna använder som primär insats vid hemlöshet. Trots det är det endast ett 20-tal av Sveriges kommuner som använder metoden. Efter en motion från Kristdemokraterna, som fick stöd av en enig riksdag, har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att stödja kommunernas införande av insatsen Bostad först. Detta i syfte att öka antalet inskrivna och öka följsamheten till Socialstyrelsens nationella riktlinjer. Uppdraget ska redovisas senast den 24 september 2021. Då ett utökat användande av Bostad först skulle uppfylla motionens intentioner anser Partistyrelsen att motionen är besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:25:

att anse motionen besvarad

04:26 Ett samhälleligt skyddsnät behövs efter rättsprocessens avslut

Kvinnor med eller utan barn som utsätts för våld i nära relationer genomgår traumatiska upplevelser och som sätter djupa spår både fysiskt och psykiskt. Våldet sker ofta under lång tid och som börjar lite smått men ökar och tar sig olika ut vilket blir en mental nedbrytningsprocess för kvinnan. Det civila samhället ger hjälp och stöd genom exempelvis Kvinnojourer och deras nätverk. Samhället har polis, socialtjänst, och hälso- och sjukvård och allt detta är bra. När väl kvinnan kommit så långt att anmäla våldet har samhället ett skyddsnät att erbjuda. Rättsprocessen tar sin tid men när väl den är klar och huvudförhandlingarna avslutats och domen mot mannen vunnit laga kraft står ofta kvinnan och barnen helt ensamma utan skyddsnät eftersom samhällets skyddsnät gentemot kvinna och barn finns före och under rättsprocessen. Jag menar att efter en sådan jobbig och utsatt process som kvinnor och barn har levt i och under, behöver samhället erbjuda stöd och hjälp efter önskat behov även efter rättsprocessens avslutande.

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: att uppdra åt partistyrelsen undersöka möjligheten att tillskapa ett skyddsnät i form av något program för kvinnor och barn som utsatts för våld i nära relationer efter rättsprocessens avslut.

Kalmar 2021-02-18

Margreth Johansson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Våld i nära relationer är ett stort problem för väldigt många. Det kan pågå under lång tid och allteftersom tiden går blir det för många ett normaliserat tillstånd. Detta är oacceptabelt. För att råda bot på problemet måste samhället både förebygga behandla och stödja samt ge rehabilitering och stöd för att om möjligt återgå till ett värdigt liv. Hitintills har samhället mest fokuserat på förebyggande och behandlande medan uppföljning rehabilitering och stöd därefter saknas.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att uppdra åt partistyrelsen undersöka möjligheten att tillskapa ett skyddsnet i form av ett program för kvinnor och barn som utsatts för våld i nära relationer efter rättsprocessens avslut.

Att kvinnor och barn som utsatts för våld i nära relationer får ett gott skydd och stöd är viktigt för att kunna bearbeta trauman och gå vidare i livet. Samma stöd behöver naturligtvis gå även till män som varit utsatta för relationsvåld.

Precis som motionären framhåller finns det stöd att tillgå inför och under en rättsprocess. Brottsofferjourer som kan ge råd, stöd och hjälp finns i hela landet. Dessa erbjuder också stöd efter rättegången. Stödpersoner och vittnesstöd inom Brottsofferjouren har genomgått en utbildning för att kunna bemöta, hjälpa och stötta målsäganden, vittnen och anhöriga på ett bra sätt.

Socialnämnden har till uppgift att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående ska få stöd och hjälp. Alla som utsätts för våld eller kränkningar har rätt att få det stöd och den hjälp som de kan behöva.

Kvinnojourer kan erbjuda såväl praktisk och psykologiskt stöd och de kan hjälpa till med skyddat boende. Vidare finns Kvinnofridslinjen som är en nationell stödtelefon dit du som våldsutsatt kvinna kan ringa dygnet runt. Även släktingar, vänner och arbetskamrater kan ringa. Kvinnofridslinjen sköts av Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK.

Vidare finns Mansjour, RFSL:s stödmottagning och Bris. Många kommuner har också särskilda stödcentrum för unga brottsoffer. Och ungdomar kan också vända sig till ungdomsmottagningen där det ofta finns kurator, barnmorska och sjuksköterska att samtala med.

Partistyrelsen menar att eftersom det redan idag finns stöd att tillgå för den som så behöver även efter avslutad rättsprocess så är det inte nödvändigt att uppdra åt partistyrelsen att skapa ett nytt program för detta.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:26:

att avslå motionen

04:27 Motion gällande separationsboenden

Bakgrund:

Socialstyrelsen uppskattar i en kartläggning 2020 att 6200 barn vistades minst en natt på skyddade boenden 31 juli 2018 - 1 aug 2019. Det är en ökning med 95% sedan 2012.

I dagsläget får barn i skyddat boende inget eget beslut gällande placeringen utan följer med som ett bihang till den förälder som beviljats en plats. Barn behandlas idag således inte som ett eget rättssubjekt. Förändringar kring regleringen har föreslagits i promemorian Ett stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (Ds 2020:16) samt betänkandet Ett fönster av möjligheter (SOU 2017:112).

I SOU 2017: 112 framgår att det saknas officiell statistik över hur många barn som vistas i skyddat boende varje år. Man konstaterar att merparten av de som vistas på skyddat boende har utländsk bakgrund.

”En anledning till detta kan vara att de saknar ett stödjande nätverk. Den som är nyanländ kan

därtill ha bristande språkkunskaper, ha liten kännedom om samhället och sakna arbete.” Till detta kan läggas till antagande om att denna grupp har svårare att hitta en bostad vid separation.

Den nationella samordnaren mot våld i nära relationer föreslog i sitt betänkande (SOU 2014:49) att kommunerna i första hand bör erbjuda tillfälligt boende till våldsutövare, när en våldsutsatt person för sin trygghets skull inte längre vill bo tillsammans med våldsutövaren.

Som skrivs i SOU 2017:112 utgör ett uppbrott ”alltid en påfrestning för ett barn, som kan behöva bryta upp skolgång eller förskola, kontakten med vännerna och vardagen i övrigt.” Det är mycket sällsynt att våldsutövare erbjuds tillfälligt boende men enligt betänkandet förekommer detta bl.a. i Göteborgs stad. Den sociala resursförvaltningen erbjuder bistånd i form av tillfälligt boende där våldsutövare oavsett kön kan bo i upp till fyra månader medan den övriga familjen kan bo kvar i sin gamla miljö. En förutsättning för detta boende är bl.a. att våldsutövaren är motiverad att delta i samtalsbehandling. Resultaten av detta arbets sätt uppgavs i betänkandet vara goda och en majoritet av våldsutövarna hade på sikt fått en bra kontakt med barnen och en fungerande relation med barnets mamma efter tiden i boendet.

I SOU 2017: 112 beskrivs att Länsstyrelsen delar in skyddade boenden i tre olika skyddsnivåer, där den första nivån hade tillgång till personal dygnet runt, den andra hade personal på dagtid och den tredje nivån hade ett system genom vilket enskilda kunde få kontakt med personal vid behov. Det yttre skalskyddet varierade också i styrka utifrån nivåindelningen.

Detta ger att den bedömda hotbilden varierar.

I SOU 2017:112 görs jämförelser med Norge, Danmark och Finland dit enskilda kan söka sig till kriscenter direkt.

I Sverige förefaller skyddat boende vara starkt sammanvävt med ansökan om sekretessmarkering. Detta komplicerar situationen om det finns barn som inte längre kan träffa sin andra förälder.

Som socionom med 15 års erfarenhet av familjerätt är min bedömning att det finns föräldrar som behöver hjälp att bryta en destruktiv relation men där åtgärden skyddat boende är oproportionerlig. Dessa familjer hade varit hjälpta av att kunna separera och bryta mönster av våld och konflikt utan att barn ska förlora kontakten med en förälder.

Genom rätt stöd och hjälp skulle en förälder kunna landa i ett tillfälligt boende med tillgång till personal utan att det är nödvändigt med skyddade uppgifter.

Kristdemokraterna är ett familjevänligt parti. Förslaget innebär inte att våldsutsatthet förringas. Det finns kvinnor som behöver skydd från systematiskt våld även efter en separation. Men problembilden är mer mångfacetterad än så. Som beskrivits i SOU 2017:112 från Göteborg så finns det möjlighet att arbeta med familjer med goda resultat utan att kontakt mellan barn och förälder skärs av. Det bör dock inte vara avhängigt vilken kommun man bor i för att ett sådant arbets sätt ska finnas som alternativ.

Jag föreslår således:

Attsats 1: Att det som ett komplement till skyddat boende införs tillfälliga separationsboenden/kriscenter för familjer i akut behov av separation för att barn inte ska leva med våld och konflikt och där det med detta bistånd erbjuds såväl behandlande samtal som stöd vid umgänge så att barn kan behålla kontakt med båda föräldrar.

Jenny Hagberg

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Socialtjänsten i varje kommun jobbar idag med många olika typer av lösningar för att kunna garantera barns säkerhet i familjer där våld finns. Till exempel finns det möjlighet att träffa föräldrar via distans för att kunna behålla kontakt. Att införa ett mellanboende som motionären föreslår kan vara en bra lösning i vissa lägen, men ett generellt införande finns det inget behov av. Varje kommun har kunskapen att genomföra det de anser är bäst.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att det som ett komplement till skyddat boende införs tillfälliga separationsboenden/kriscenter för familjer i akut behov av separation för att barn inte ska leva med våld och konflikt och där det med detta bistånd erbjuds såväl behandlande samtal som stöd vid umgänge så att barn kan hålla kontakt med båda föräldrar.

När personer utsatts för våld i nära relationer ska socialtjänsten erbjuda stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende till den som behöver det. Boendet ska motsvara de behov av skydd som den våldsutsatta personen har utifrån vad som framkommer i socialtjänstens utredning och riskbedömning. Barn som berörs av hemlöshet är också en fråga för socialtjänsten. Att införa ett mellanboende som motionären föreslår kan vara en bra lösning i vissa lägen, men ett generellt införande finns det inget behov av. Varje kommun har kunskapen att genomföra det de anser är bäst.

I sammanhanget vill Partistyrelsen också nämna att det den 1 januari 2022 införs en ny regleringen om obligatoriska informationssamtal vilket innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist i domstol i frågor som rör vårdnad, boende eller umgänge ska få relevant information vid ett informationssamtal som syftar till att hitta den lösning som är bäst för barnet. Det handlar bl.a. om information om den rättsliga regleringen och vad en domstolsprocess faktiskt kan åstadkomma. Föräldrarna ska också erbjudas samarbetsamtal, om det inte är olämpligt, och efter behov erbjudas eller vägledas till stöd och hjälp i annan form. Deltagande i ett informationssamtal ska vara en förutsättning för att domstolen ska få ta upp ett tvistigt yrkande om vårdnad, boende eller umgänge till prövning.

I likhet med flera remissinstanser befarar Kristdemokraterna dock att den nya ordningen med obligatoriska informationssamtal inte i tillräckligt hög utsträckning kommer att uppnå sitt syfte. Detta eftersom samtalet inte är inriktat på konfliktlösning och eftersom det ofta krävs mer omfattande insatser än ett informationssamtal för att hitta lösningar som är bäst för barnet. Inte heller är det tillräckligt att en domstol kan förordna om både samarbetsamtal och medling mellan föräldrarna, eftersom detta förutsätter att en talan vid domstolen redan är väckt. Kristdemokraterna reserverade sig därför i vid aktuella riksdagsbeslutet. Istället anser Kristdemokraterna att ordningen med informationssamtal bör ersättas med ett obligatoriskt medlingsförfarande, som ska utföras av personer med kunskaper om juridik och om barns utveckling. I Finland utförs medling av en domare som ofta biträds av en psykolog, barnpsykiater eller socialarbetare, vilket är eftersträvänt. Medlingsförfarandet ska präglas av att på ett konstruktivt sätt försöka få föräldrarna att komma fram till lösningar. Föräldrarna ska också få grundläggande information om bl.a. hur en vårdnadsprocess går till, hur sådana processer påverkar barn och vad processen kan tänkas innebära i fråga om tidsramar, kostnader och utfall. Föräldrar som är utsatta för hot, våld eller hedersproblematik ska givetvis undantas från en obligatorisk medling.

Ett annat exempel på familjerättslig konfliktlösning är den försöksverksamhet som Allmänna Barnhuset bedrev under 2014–2017 i fem kommuner i Sverige. Verksamheten riktade sig till barn och deras separerade föräldrar som önskade stöd och insatser i samband med en separation eller konflikt med den andra föräldern. Syftet var att se hur ett samordnat tvärprofessionellt stöd kunde bidra till att minska konflikter mellan föräldrar och därmed minska skadeverkningarna för barnet. Fokus har legat på att så långt som möjligt komma in tidigt, innan konflikten eskalerat. Samverkansteamet har utvärderats av forskare med positivt resultat. Insatserna som erbjudits barn och föräldrar har skilt sig åt mellan kommunerna, och totalt sett har få kommuner prövat samverkansteam. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har fått i uppgift att analysera kommuners behov av stöd och förutsättningar för samverkan i familjerättsliga ärenden. Kristdemokraterna anser att ett försök likt samverkansteam är värt att pröva i flera kommuner.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:27:

att avslå motionen

04:28 Regnbågsfamiljer är stjärnfamiljer

Kristdemokraterna jobbar idag för lika villkor för regnbågsfamiljer och heterofamiljer. KD har drivit på en lagförändring sen 2014 där barnets behov blir centralt för uppföljning och val av familjehem som har gått igenom. Ett initiativ som Moderaterna och Socialdemokraterna valde att följa efter, vilket är glädjande då kristdemokratisk politik blev verklighet och gjorde det bättre för många familjer. Det finns flera utmaningar kvar i familjefrågorna. En av våra största utmaningar är att Sverige på allvar behöver möta frågan om regnbågsbarns rätt till stöd, om de har varit utsatt för fysiskt och psykiskt våld i samkönade familjer. Kommuner och regioner måste stötta dessa barn på deras villkor. Därför föreslår jag tre förslag för att förbättra stödet till regnbågsbarnen och deras familjer.

Attsats 1: Att ge uppdrag till Kristdemokraterna att fram politiska förslag för förebyggande och rehabiliterande insatser för regnbågsbarn som utgår från deras situation och villkor

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska driva förslaget att Sveriges kommuner och regioner ska specialutbilda personal som kuratorer och socionomer samt relevant personal med adekvat kunskap om våld i samkönade relationer.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna ska driva ett förslag att Sveriges kommuner och regioner ska ha särskilda samtalsgrupper, material och samarbeten till regnbågsfamiljer och regnbågsbarn.

Krokom 2021-02-20

Rasmus Ericsson

Partidistriktsårsmötet i Jämtlands yttrande:

Motionären vill höja kunskapen och beredskapen hos personer som arbetar med barn som har samkönade föräldrar, där våld har förekommit i hemmet. Distriktet instämmer med motionären att barn som far illa ska få hjälp. Dock upplevs motionen som ensidig, då det bara dessa barn nämns. Det finns många barn som far illa av våld i hemmet och att ALLA barn ska få hjälp är distriktets mening. Detta kan göras genom mer utbildning av personal, mer förebyggande arbete men framför allt genom att personer vågar se barn och vuxna runt omkring sig. Här finns mer att göra för att alla barn ska kunna få det skydd av samhället som de har behöver.

Partidistriktsårsmötet beslutar att bifalla attsats 2 och att avslå attsats 1, 3 och 4 med hänvisning till Barnkonventionen, kapitel 45 och paragrafen 19 där det tydligt står att ALLA barn har samma

rätt.

Partidistriktsårsmötet i Jämtland beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att ge uppdrag till Kristdemokraterna att ta fram politiska förslag för förebyggande och rehabiliterande insatser för regnbågsbarn som utgår från deras situation och villkor, att Kristdemokraterna ska driva förslaget att Sveriges kommuner och regioner ska specialutbilda personal som kuratorer och socionomer om våld i samkönade relationer, att Kristdemokraterna ska driva ett förslag att Sveriges kommuner och regioner ska ha särskilda samtalsgrupper, material och samarbeten till regnbågsfamiljer och regnbågsbarn.

Även om de flesta relationer är trygga och välfungerande, förekommer det dessvärre våld i vissa nära relationer, så även i samkönade relationer. Det är då precis som motionären beskriver ytterst angeläget att de barn som utsätts av eller bevittnar våld får stöd och skydd. Partistyrelsen vill betona att alla barn har rätt till stöd om de far illa i sin familj, oberoende hur familjen ser ut. Samhället måste i sitt arbete för att hjälpa se behoven och arbeta därefter. Det finns dock en risk att hbtq-personer diskrimineras och stigmatiseras och en situation med våld i en samkönad relation kan därför vara särskilt utsatt. Okunskap bland socialtjänstens eller vårdens personal kan göra det ytterligare svårare för en hbtq-person att ta steget till att söka stöd. Ökade kunskaper om våld i samkönade relationer är därför viktigt.

Socialstyrelsen skriver i Våld Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer från 2016 att våld i samkönade relationer har uppmärksammats som ett eget problem- och kunskapsområde. Våldet i samkönade relationer följer i princip samma mönster som i heterosexuella relationer. Men man pekar också på att det finns olikheter vilket gör att särskild kunskap om våld i samkönade relationer behövs. Socialstyrelsen har därtill tagit fram en webbutbildning för socialtjänstens personal som syftar till att öka hbtq-personers förtroende för socialtjänsten. Utbildningen innehåller fakta, filmer och intervjuer samt gruppövningar som kan göras av hela arbetsgruppen gemensamt. Syftet är att varje person ska få rätt stöd och ett mer inkluderande bemötande.

Då Socialstyrelsens handbok och webbutbildning är tillgängliga för regioner och regioner ser Partistyrelsen inte behov av att ge ytterligare uppdrag till Sveriges kommuner och regioner att ta fram särskilda utbildningar eller utbildningsmaterial på det sätt som motionären beskriver.

När det gäller socionomutbildningen skiljer det sig mellan landets olika lärosäten hur omfattande utbildningen kring ämnet våld i nära relationer är. Det är något som kan medföra att utrymmet för fördjupning kring särskilda gruppers situationer kan vara begränsat. Partistyrelsen anser att det vore önskvärd om socionomprogrammets grundutbildning skulle omfatta en grundkompetens effektiva insatser för att stödja barn och vuxna som är utsatta för våld i nära relationer oavsett om det är hetero- eller samkönade relationer. Det skulle öka möjligheterna att det ges rätt till stöd till barn som blir utsatt för fysiskt och eller psykiskt våld i samkönade familjer. Det är dock lärosätena själva som ansvarar för utbildningarnas utformning och innehåll.

Socialtjänstens barn- och familjeärenden ställer höga krav på kunskap och rättssäkerhet. Efter förslag ifrån bland andra Kristdemokraterna har regeringen därför nyligen fått ett tillkännagivande, en uppmaning, om att stärka kompetensen inom socialtjänsten genom att se

över frågan om kompetenskrav för socialtjänstens personal. Därtill har regeringen fått ett tillkännagivande om att ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram material som kan utgöra en grund för ett metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar för socialtjänstens medarbetare samt att utreda vilka evidensbaserade metoder för socialtjänstens utredningar av barn och unga som finns att tillgå. Då socialtjänsten har skyldighet att ge ett ändamålsenligt stöd utifrån det enskilda barnets behov oavsett hur deras familjekonstellation ser kan dessa förstärkningar av socialtjänstens kompetens stärka stödet även för regnbågsbarn. Partistyrelsen anser därför att motionens första att-sats kan anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:28:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:29 Inför möjligheten till extrainsatt vårdnadshavare

Många barn och ungdomar i Sverige bor i familjehem. Efter tre år i en familj ska socialtjänsten lyfta frågan om vårdnadsöverflytt. Tyvärr är det många barn som aldrig stannar så länge i ett familjehem, de flyttas runt. De biologiska föräldrarna står kvar som vårdnadshavare fast de kanske inte haft barnen boende hos sig på många år. De är i vissa fall inte kapabel till att ordna med vardagliga saker där vårdnadshavares godkännande och underskrift krävs. Exempelvis hämta ut medicin, ordna med bankärenden, ansöka om pass etc. Det skulle underlätta arbetet för många familjehem och livet för dess barn om det fanns ett mellanting, en extrainsatt vårdnadshavare som tillfälligt tar över vårdnadshavarens roll när denne inte är kapabel till att uppfylla uppgifterna det medför. Detta uppdrag ska kunna tas utan att göra en vårdnadsöverflytt.

Vi yrkar att rikstinget beslutar:

Attsats 1: Att uppdra till partistyrelsen att undersöka möjligheten att införa en extrainsatt vårdnadshavare.

Nordanstig 2021-02-26

Magdalena Fagerhov samt Patric Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Partidistriktet delar motionärernas synpunkt. När barn placeras i familjehem behövs det ibland att någon annan tar över vårdnadsrollen. Det finns alltid en stark anledning till att ett barn placeras hos någon annan än sina ordinarie vårdnadshavare. Det skulle underlätta och bli betydligt lättare för barnet om familjehemmet kunde agera som en extra insatt vårdnadshavare. Några exempel är: att utföra bankärenden, att ansöka om pass och att hämta ut mediciner.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen förslår att rikstinget uppdra till partistyrelsen att undersöka möjligheten att införa en extrainsatt vårdnadshavare. Partistyrelsen instämmer i att det finns ett stort behov av att öka tryggheten för de barn som behöver samhällets vård på det sätt som motionären beskriver när föräldrarnas förmåga brister. Kristdemokraterna välkomnar därför den proposition som behandlades i riksdagen under våren 2021 och som syftade till att skapa ett stärkt

barnrättsperspektiv i vårdnadstvister. Lagändringarna som trädde i kraft den 1 juli 2021 syftar till att stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa bland annat genom att en domstol i vissa situationer ska kunna flytta vårdnaden om ett barn till en tillfällig vårdnadshavare.

Lagändringen medför att en domstol ska, på talan av socialnämnden, kunna flytta över vårdnaden om ett barn till en tillfällig vårdnadshavare. En tillfällig vårdnadshavare ska, om det finns särskilda skäl, få utses om det finns behov av en särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet men det saknas en lämplig person att förordna. I uppdraget som tillfällig vårdnadshavare ska det inte ingå att tillgodose den faktiska vården om barnet. Till tillfällig vårdnadshavare ska den som på grund av sina kunskaper och erfarenheter och även i övrigt är särskilt lämplig för uppdraget få utses. En tillfällig vårdnadshavare ska ha samma rättsliga ansvar, uppgifter och rätt att bestämma i frågor som rör barnet som en särskilt förordnad vårdnadshavare har enligt föräldrabalken. Om en tillfällig vårdnadshavare har utsetts för ett barn ska socialnämnden fortsätta att verka för en varaktig lösning av vårdnadsfrågan. När förutsättningar finns för att utse en särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet ska rätten – på talan av socialnämnden – flytta över vårdnaden från den tillfälliga vårdnadshavaren till en eller två sådana. Baserat på ovanstående anser Partistyrelsen att motionen är besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:29:

att anse motionen besvarad

04:30 ADHD bör innefattas i Lagen om stöd och service (LSS)

Lagen om stöd och service (LSS) ska ge personer med funktionsnedsättning det stöd de behöver för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt och leva som andra. Kommunen är skyldig att informera om lagen och se till att de personer som lagen gäller får den hjälp de behöver. För att få rätt till LSS så måste man ingå i en av tre grupper.

I lagens personkrets ingår tre grupper:

- personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknandetillstånd
- personer med betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
- personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Diagnosen ADHD ingår inte i någon personkrets. Ungefär 80 procent av vuxna med ADHD har minst en annan psykiatrisk diagnos, exempelvis är inslag av autismspektrumtillstånd, språkstörning, bipolärt syndrom, ångestsyndrom och depression, vanligt. Samma sjukdomsspektra som i den övriga befolkningen är överrepresenterade vid ADHD. Egentligen är det märkligt att LSS inte heller berör personer med ADHD alls, då det är ett funktionshinder inom samma familj, dvs det är ofta samma orsak till funktionshindret: en deletion eller duplikation på kromosom 16.

Det är enormt tufft som familj att ha ett barn med ADHD som är en NPF (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning). Detta innebär oftast många möten hos BUP, skolan, eventuellt socialtjänsten och vårdcentralen med flera och barnet behöver allt för ofta mycket stöd i vardagen. Allt för ofta kantas dagarna av konflikter, som ibland kan vara i flera timmar.

Eftersom ADHD inte innefattas av LSS, så är man som förälder oftast lämnad åt sidan och får väldigt lite stöd. När barnet får diagnos så ligger all fokus på att medicinerna barnet, från skolan är det oftast ett krav och det BUP erbjuder är medicin och föräldrautbildningar som ger generella tips. Socialtjänsten erbjuder några familjesamtal, och förlitar sig på att närstående släktingar ska ställa upp.

Man har inte rätt till kontaktdagar för att vara med i skolan, gå på möten (ibland flera gånger i

månaden), åka på läkartider på BUP och så vidare. Skolan kan inte ansöka om extra resurser för ett barn med ADHD då det inte anses vara ett livslångt tillstånd, då man kan medicineras så att svårigheterna kan minska.

Medicineringen innebär oftast att barnet får biverkningar från medicinen som orkeslöshet, minskad aptit, sömnsvårigheter, med flera. I stor utsträckning så går medicinen ur barnets kropp när de vuxna hämtar från barnomsorgen. Då är barnet oftast trött och slut på energi vilket ännu ökar risken för utbrott som kan vara ibland i flera timmar.

Detta är bara några punkter som kan beskriva vardagen som förälder till ett barn med ADHD.

Man står i detta själv, och det är väldigt ensamt och man får slåss med näbbar och klor för att barnet ska få den stöttning de har rätt till. Som förälder känner man att man inte räcker till. Ens föräldraskap ifrågasätts konstant, man behöver dagligen bemöta många fördomar, brist på förståelse och okunskap.

En omfattande undersökning från Trygg-Hansa och riksförbundet Attention visar att cirka 87 procent av föräldrarna till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ofta eller ständigt oroar sig för hur deras barns liv kommer att bli. Dessutom har så många som 83 procent tvingats gå ner i arbetstid eller sjukskriva sig på grund av att situationen kring barnet inte fungerar.

Dessutom är dessa barn extremt utsatta i samhällets flesta rum. Om familjerna får rätt stöd från början så skulle det långsiktigt kapa utgifter senare i livet. I värsta fall så leder ett bristande stöd i allt för många fall till självska debeteende, självmordsförsök, fysisk och psykisk ohälsa eller missbruk (vilket i sin tur leder till kriminalitet).

KD ska vara en röst för de som ingen röst har. Vi i KD utgår från familjen som sammanhang och därför bör vi stärka stödet till familjer, i synnerhet familjer med barn med diverse funktionsnedsättningar och sjukdomar.

Med anledning av ovanstående förslår jag att rikstinget beslutar:

Attsats 1: att verka för att ADHD ska innefattas i lagen om stöd och service.

Attsats 2: att verka för att skapa en nationell funktionsstrategi för att ytterligare stärka stöden för personer med funktionsnedsättningar.

Håbo 2021-03-20

Tony Klaesson

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrerelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget beslutar att verka för att ADHD ska innefattas i lagen om stöd och service samt för att skapa en nationell funktionsstrategi för att ytterligare stärka stöden för personer med funktionsnedsättningar.

Motionären beskriver de svårigheter som uppstår i en familj när barn med en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som ADHD och deras föräldrar inte får nödvändigt stöd. Partistyrelsen ser med stor respekt på det stundtals övermäktiga ansvar som idag ligger på anhöriga till barn med funktionsnedsättningar och instämmer med motionären att stödet till både barn och anhöriga behöver stärkas. Det är också något som Kristdemokraterna redan idag verkar för i riksdagen.

Många med ADHD beskriver sin barndom med en känsla av att vara annorlunda, att de ofta hamnade i konflikter eller att de blev utfrysta. Studier visar också att ADHD medför problem i skolan men också när det gäller att skaffa och behålla ett arbete. Därtill finns det ett samband mellan ADHD och en ökad risk för att hamna i missbruk och kriminalitet och att vara med i trafikolyckor. Det är därför avgörande att samhället ger nödvändigt stöd till personer med ADHD. Det är viktigt att identifiera och hjälpa barn med ADHD-liknande problem så tidigt som möjligt. Kristdemokraternas förslag om en sammanhållen barn- och ungdomshälsovård hela vägen från mödravården, BVC, familjecentraler och den medicinska delen av elevhälsan till barn- och ungdomspsykiatri skulle skapa en bättre plattform än idag för tidig identifiering samt för att erbjuda tidiga och ihållande insatser under barnets uppväxt. Studier visar att den bästa effekten på ADHD-symptom fås av kombinerad behandling med medicin och psykosociala insatser, som föräldrautbildning och träning av sociala färdigheter.

Kristdemokraterna anser att det är lovt att flera initiativ har tagits under de senaste åren för att dels förbättra samordningen kring barn och unga med funktionsnedsättning, dels öka föräldrarnas, myndigheters och beslutsfattares kunskap kring vilka regelverk och verksamheter som finns. I ”Vägar till förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning. Kunskapsstöd om samordnad information, gemensam planeringsprocess och praktiskt stöd” (2017) har Socialstyrelsen tagit fram modeller för hur stödet till anhöriga till barn med funktionsnedsättningar ska kunna fungera. Där beskrivs bland annat om möjligheten till koordinator, vilket är implementerat i Storbritannien.

I Storbritannien är dessa koordinatörer helt fristående från myndighetsutövningen och bygger upp ett kontaktnät som underlättar samarbete med skola, individ och familjeomsorgen, kommunens LSS-handläggare, med habilitering och annan vård inom landstinget eller med andra aktörer. En viktig uppgift för koordinatören är att påtala systemfel för att minska organisatoriska mellanrum, felaktig eller otydlig information eller otillgängliga tjänster. Även i Sverige finns goda erfarenheter där exempelvis Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka) och Socialstyrelsen 2018 initierade ett projekt för att ge intresserade kommuner möjlighet att utveckla, och praktiskt tillämpa, funktionen som koordinator, för att på bästa sätt möta de behov av stöd som finns hos föräldrar som har barn med funktionsnedsättning. Projektet kommer att pågå till december 2021. De brittiska erfarenheterna av koordinator är goda. Kristdemokraterna anser därför att modellen med koordinatörer i svensk kontext bör prövas i en större försöksverksamhet. Kristdemokraterna anser vidare att det kan det vara värdefullt med en fast personlig kontakt på myndigheten. En handläggare som är väl förtrogen med tidigare utredningar och insatser skulle möjliggöra en bättre kontinuitet i ärendehantering och uppföljning av de beviljade insatsernas kvalitet. Något som skulle underlätta vardagen för många anhöriga.

När det gäller skolan har den länge präglats av en strävan efter inkludering, att ingen ska pekas ut genom att gå i särskild grupp. Resultatet har snarare blivit att en del elever har farit illa genom allt för långt gångna inkluderingssträvanden. Elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och inom autism-Asperger-spektrumet kan tvärtom vara betjänta av mindre grupper med tydlig struktur. Kristdemokraterna anser att en förutsättning för att uppnå detta är tillgången till fler lärare med specialpedagogisk kompetens, både i viss mån hos den dagligen undervisande klassläraren, men framför allt specialpedagoger som utreder och handleder, och speciallärare som står för den praktiska undervisningen i särskilda undervisningsgrupper. På så sätt förbättras möjligheterna att anordna särskilda undervisningsgrupper i olika konstellationer utifrån

elevernas förutsättningar och behov. För att ytterligare stärka stödet kring barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har Kristdemokraterna lagt förslag i riksdagen om att Skolverket i samverkan med Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att ta fram en struktur för samverkan mellan föräldrar/vårdnadshavare, skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och LSS-omsorg. Om det sker en bättre samverkan mellan kompetenser som fysioterapeuter, arbetsterapeuter och beteendevetare kan det bidra till en bättre hälsa och för att i ett tidigt skede ge ändamålsenligt stöd exempelvis till elever som uppvisar tecken på exempelvis neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som ADHD eller ADD. Kristdemokraterna vill också utreda möjligheten att för de föräldrar som så önskar utse ett eget ombud, som kan företräda dem i överläggningarna med skolan och kommunen. Därtill har Kristdemokraterna lagt förslag om att ge resursskolorna en egen definition i skollagen och en hållbar finansiering som är bättre anpassad efter resursskolornas särskilda förutsättningar. Detta för att möjliggöra att resursskolor ska få stabilare villkor och bättre förutsättningar att ge enskilda elever nödvändiga stödinsatser.

Sammantaget vill Partistyrelsen betona att vi delar motionärens bedömning av att det finns ett stort behov av att stärka stödet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras föräldrar. Kristdemokraterna driver också flera förslag som ligger i linje med motionens intentioner. Partistyrelsen är dock inte beredd att ställa sig bakom motionärens förslag om att ADHD skulle inkluderas i personkretsen för Lagen om service för vissa funktionshindrade (LSS). Detta då Kristdemokraternas politik inom området som eftersträvar tidig identifiering av ADHD-symptom och tillfredsställande behandling och stödinsatser inklusive psykosociala insatser och stärkt föräldrastöd tillsammans med tillfredsställande stödinsatser i skolan kan lindra graden av funktionsnedsättning och underlätta föräldrarnas vardag. Därtill visar studier att det är svårt att sätta en definitiv gräns mellan vad som betraktas som normal variation av koncentrationsproblematik och eller hyperaktivitet och vad som betraktas som en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Något som skulle kunna medföra svårigheter vid en bedömning av eventuell personkretstillhörighet inom LSS. Baserat på de förslag som Kristdemokraterna redan driver i linje med motionens intentioner ser Partistyrelsen heller inget behov av att skapa en nationell funktionsstrategi.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:30:

att avslå motionen

04:31 Missbruk bland unga och vuxna i vårt samhälle

Inom detta område finns naturligtvis mängder av historik, förslag och åtgärder, men den klassiska frågan kan man inte bortse ifrån: Varför använde inte ungdomar ”knark” i Kiruna och Vimmerby på 50-talet? Ett enkelt svar kan vara att det inte fanns ute på marknaden då. Vi måste naturligtvis först strypa tillförseln av droger i samhället, hindra lokala läkemedelstillverkare och odlingar samt se över läkarnas utskrivning av narkotikaklassade läkemedel. Detta tillsammans med vård, utbildning i olika faser, ändrad attityd och inställning till droger via t.ex. i massmedia, och genom ifrågasättande av drogliberala filmer och kändisar.

Det finns både forskning och erfarenhet till att lösa denna ”böld” i samhället där brukaren, missbrukaren, nära och kära, brottsoffer, oskyldiga, medarbetare, polis och vårdinstanser far illa. Samtidigt som också ”Narkotikamarknadens betalningsvillkor” är utformade utanför lagstiftningen så fortsätter gängskjutningarna. Det finns oändliga argument från enskilt mående till maffian och samhällsekonomi att ösa ur för att göra mer. Kanske ett första steg för lagstiftarna att ändra på är ” ringa narkotikabrott” till narkotikabrott, det finns få företeelser som klassas ”ringa”. Målsättningen bör vara: Vägen mot ett Narkotikafritt samhälle. Vi vill ha ett narkotikafritt samhälle och arbetar för att stoppa alla tendenser till drogliberalisering. Insatserna ska riktas främst mot de som profiterar på narkotikan, smugglarna och försäljarna.

Förslag till beslut

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att omgående tillsätta en kommitté, där deltagare med utbildning/erfarenhet samverkar för att minska missbruket på kort och lång sikt.

Njurunda 2021-02-01

Lars Elwing

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Alla insatser för att verka mot missbruk på kort och lång sikt är värdefulla, och med rätt förutsättningar kan detta upplägg vara ett ytterligare viktigt stöd i arbetet. Partidistriktsstyrelsen föreslår därför partidistriktsårsmötet föreslå att bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att omgående tillsätta en kommitté, där deltagare med utbildning/erfarenhet samverkar för att minska drogmissbruket på kort och lång sikt.

Motionären lyfter ett angeläget område och Partistyrelsen ställer sig helt bakom vikten av att minska bruket av narkotika. Kristdemokraterna arbetar för att stoppa alla tendenser till drogliberalisering. Ett framgångsrikt arbete består i partistyrelsens mening av ett starkt preventivt arbete, lättillgänglig vård- och behandling och tillgänglighetsbegränsningar. Kristdemokraterna har lagt förslag i riksdagen som har resulterat i ett tillkännagivande, en uppmaning, till regeringen om att inrätta ett nationellt kompetenscenter för ANDTS-prevention (ANDTS: alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar). Kompetenscentret ska ha i uppgift att utveckla och utvärdera effektiva förebyggande metoder men också att stödja och utbilda personal runt om i landet som arbetar med det preventiva arbetet. Vi har också varit drivande för den statliga utredning som ska se över huvudmannskapet för beroendevården. För Kristdemokraterna är det en självklarhet att beroendesjukdom ska behandlas inom hälso- och sjukvården precis som alla andra psykiatriska sjukdomar. Dagens delade huvudmannskap mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård göra att allt för många människor med stora vårdbehov hamnar mellan stolarna. Kristdemokraterna vill också se en utbyggnad av sprututbytesprogrammet och att tillse bred tillgänglighet av naloxon-läkemedel (antidot vid opiod-överdos). Kristdemokraterna vill skärpa straffen för narkotikabrott. Den strafflindring som Högsta domstolen gjorde genom att förändra praxis 2011 var djupt olycklig och har lett till ökad brottslighet. Vi har regelbundet motionerat om att riva upp den praxisförändringen, och därigenom skärpa straffen.

När det gäller det politiska ledarskapet inom ANDTS-området har Kristdemokraterna föreslagit att det ska återinföras en samordningsfunktion vid regeringskansliet bestående av ett ANDT-sekretariat och ett ANDT-råd. Ansvarig minister bör leda ANDTS-rådet som består av fasta representanter för relevanta myndigheter, forskarsamhället, den idéburna sektorn samt Sveriges Kommuner och Regioner. Rådet ska ha en rådgivande roll till regeringen i ANDTS-frågor och informera regeringen om bl.a. forsknings- och utredningsresultat med relevans för utformningen och uppdatering av politiken inom dessa områden. ANDTS-sekretariatet bör på operativ nivå följa utvecklingen inom området och utifrån Folkhälsomyndighetens årliga uppföljningar och analyser samt ANDTS-rådets rådgivning utarbeta tvååriga konkreta handlingsplaner som knyts till strategin. Partistyrelsen bedömer att den föreslagna samordningsfunktionen är i linje med intentionen i motionärens förslag varför motionen kan anses vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:31:

att anse motionen besvarad

04:32 Höj åldersgränsen för köp av tobaksvaror

Att man ska vara en tobaksbrukare eller inte är såklart ett val man själv ska få göra, det ska ingen annan bestämma åt en. Det blir ändå rimligt att fråga sig vid vilken ålder det ska vara lagligt att få börja nyttja tobaksprodukter. Enligt dagens lagstiftning är det inte tillåtet att köpa tobaksprodukter förrän man fyllt 18 år

Exempel på en typ av tobaksprodukt är cigaretter. Enligt Folkhälsomyndigheten leder tobaksrökning till en ökad risk för ett flertal sjukdomar så som cancersjukdomar, hjärt-kärlsjukdomar och infektioner i andningsorganen. Negativa konsekvenser, inte bara för individen, utan även för folkhälsan i Sverige. Dessa negativa konsekvenser som tobaksbrukare drabbas av leder även till ökade kostnader inom sjukvården. Höjda sjukvårdskostnader drabbar inte bara individen utan alla oss skattebetalare som tvingas stå för notan. Genom att höja åldersgränsen för tobaksprodukter kommer färre unga börja att nyttja dessa, och några kanske inte börja alls.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att höja åldersgränsen på tobak från 18 till 20 år.

Gävle 2021-02-17

Kayla Nikuze Nahayo

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionären lyfter ett viktigt folkhälsoproblem. Det finns tydlig evidens och forskningsresultat som visar att senarelagd tobaksdebut är en viktig faktor för förbättrad folkhälsa. Erfarenheten visar att ju högre upp i ålder en person testar tobak desto mindre risk löper denne att utveckla ett hälsoskadligt nikotinberoende.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att höja åldersgränsen på tobak från 18 till 20 år.

Det är en angelägen uppgift att förbättra folkhälsan genom att förebygga att personer börjar röka och att få fler att sluta. Det ska vara svårt att börja och lätt att sluta röka. En hel del åtgärder har vidtagits under de senaste åren såsom en skärpning av tobakslagen avseende kontroll av åldersgräns och tillsyn av försäljning av tobaksvaror. Tobaksskatten har också höjts och Kristdemokraterna föreslår att skatten på tobak höjs ytterligare. Kristdemokraterna föreslår därutöver också exponeringsförbud för cigaretter.

Partistyrelsen delar motionärens intention om att det är angeläget att unga varken börjar röka eller använder nikotinprodukter. För att säkerställa ett effektivt och evidensbaserat preventivt arbetet har Kristdemokraterna därför föreslagit och drivit igenom ett tillkännagivande, en uppmaning, till regeringen om att inrätta ett nationellt kompetenscentrum för prevention kring alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS). Partistyrelsen är dock inte beredd att höja åldersgränsen för tobak till 20 år.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:32:

att avslå motionen

04:33 Alkoholmotionen

De senaste decennierna har alkoholkonsumtionen sjunkit radikalt. Detta är inte på grund av striktare alkoholpolitik, alkohollagstiftningen har tvärtom blivit liberalare. Lördags- och kvällsöppet, E-handel, Hemleverans, Lägre krav på restauranger och till och med en bro till Danmark. Trots ökad tillgång har konsumtionen inte ökat. Den ökade tillgången har inte bidragit till mer misshandel eller rattfylleri.

Vissa argumenterar att kvaliteten och utbudet skulle bli sämre utan det statliga monopolet.

Denna oro kan nog stillas av alla de svenskar som någon gång varit i monopolfria Danmark. Det går att avskaffa monopolet utan att avskaffa Systembolaget. Precis som vid omregleringen av apoteken kan man behålla systembutikerna och ge dem särskilt uppdrag att bland annat garantera försörjningen av alkoholhaltig dryck på glesbygden.

Vårt kära systembolag har dock fler brister, som att man måste vara 20 år gammal för att kunna köpa ut alkohol. Det är orimligt att man måste vara 20 för att köpa alkohol på Systembolaget, när det räcker att man är 18 för att kunna köpa på restaurang eller dricka alkohol en vän köpt. Att en myndig person inte ska kunna köpa alkohol på systemet är orimligt och ologiskt, man har då rätt att rösta i riksdagsvalet men inte rätten att inhandla alkohol i butik.

Attsats 1: Att sänka inköpsåldern för alkohol vid Systembolaget till att matcha inköpsåldern vid restauranger, dvs 18.

Attsats 2: Att avskaffa monopolet på öl och vin

Stockholm 2021-02-14

Lucas Svärd

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären önskar att sänka åldersgränsen på Systembolaget till 18 år samt slopa monopolet på just öl och vin. Kristdemokraterna värnar Systembolagets monopol. Partiet värnar för måttfulla och säkra alkoholvanor av medicinska och sociala skäl. Att behålla detaljhandelsmonopolet är viktigt för att fortsätta värna en solidarisk alkoholpolitik. Även om man får köpa alkohol på krogen vid 18 innebär det inte att man är mogen nog att axla ansvaret som kommer. De flesta minderåriga får tag på alkohol via något äldre kamrater. Att putta ned åldersgränsen riskerar att förvärra denna problematik. Dessutom finns inte den säkerhet som finns på krogen för 18-åringar som själva köper alkohol direkt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:34.

04:34 Inför krav på licens för inköp av alkohol

Bakgrund

Sveriges alkoholpolitik, som baseras på att systembolaget har monopol på försäljning av rusdrycker är inte optimal.

- Den förhindrar både livsmedelshandlare och gårdsbutiker att ha rusdrycker i sortimentet och därmed ha ytterligare ett ben att stå på.
- Den försvårar för måttlighetskonsumenten att köpa lite vin till maten.
- Den hindrar INTE alkoholister och våldsverkare att kunna köpa rusdrycker.

Jag föreslår därför att en licens ("a-licens") införs för rätten att inhandla rusdrycker. A-licens fungerar liknande ett körkort och kan sökas av polisen av den som fyllt 18 år.

A-licens kan av polisen återkallas/förvägras av följande skäl:

1. Personer som är eller varit dömda för våldsbrott eller sexualbrott.
2. Personer som dömts för rattfylleri, sjöfylleri eller drograttfylleri.
3. Personer som upprepade gånger polisomhändertagits berusade på allmän plats.

Med ett system med A-licens så kan Systembolagets monopol på försäljning av rusdrycker avskaffas.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att ett system med licens för rätten att inhandla rusdrycker utreds

Attsats 2: att Systembolagets försäljningsmonopol som en följd av ovanstående kan avskaffas

Ingatorp 2021-02-14

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna står utifrån ett solidariskt och folkhälsobaserat perspektiv upp för en restriktiv alkoholpolitik. Vi värnar Systembolagets monopol där försäljning av alkohol ska ske med ansvar och utan vinstmaximering samt utan erbjudande om merförsäljning. Alkoholmonopolet och en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker, samt restriktiva regler kring marknadsföring av alkoholhaltiga drycker är de viktigaste inslagen i Sveriges restriktiva alkoholpolitik. Kristdemokraterna höjer liksom regeringen skatten på alkohol. Motionen bör avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:33 till 04:34:

Motionen "Alkoholmotionen" föreslår att inköpsåldern för alkohol vid Systembolaget ska sänkas från 20 till 18 år för att matcha inköpsåldern vid restauranger. Motionen "Inför krav på licens för inköp av alkohol" föreslår att ett system med licens för rätten att inhandla rusdrycker utreds. Båda motionerna föreslår att Systembolagets försäljningsmonopol ska avskaffas.

Kristdemokraterna står utifrån ett solidariskt och folkhälsobaserat perspektiv upp för en restriktiv alkoholpolitik som syftar till ett samhälle där alla ska kunna växa upp och leva utan risk att skadas på grund av eget eller andras bruk av alkohol. Även om de flesta dricker måttliga mängder alkohol och förknippar öl och vin med fest, livskvalitet och kulinariska upplevelser, kan alkohol ge allvarliga konsekvenser inte bara för den enskilda brukaren, utan även för

omgivningen. Våld och annan kriminalitet, splittrade familjeförhållanden, trafikolyckor och sjukskrivningar är några exempel. När det gäller de negativa hälsoeffekterna av alkohol finns det starka samband mellan även låg konsumtion av alkohol och utveckling av cancer. Det finns också samband mellan alkoholkonsumtion och utveckling av exempelvis hjärt-kärlsjukdomar och psykisk ohälsa. En stor andel av de samlade hälso- och sjukvårdskostnaderna är kopplad till alkohol.

Att behålla detaljhandelsmonopolet är tillsammans med en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker, samt restriktiva regler kring marknadsföring av alkoholhaltiga drycker de viktigaste inslagen i Sveriges restriktiva och solidariska alkoholpolitik.

Försäljning av alkoholhaltiga drycker i livsmedelsbutiker skulle medföra en ökad tillgänglighet vilket i förlängningen skulle medföra att de som redan idag är mest utsatta för alkoholens skadeverkningar (såväl medicinska som sociala) skulle drabbas ännu hårdare. Det gäller dem som själva har missbruksproblematik men också alla de barn som lever i familjer där det finns alkoholproblem. Dessa barn lever ofta i otrygghet och riskerar att lyckas sämre i skolan men har också en förhöjd risk att utveckla ett eget missbruk. Så inte minst för att stå upp för de drygt 300 000 barn som uppger att de har påverkats mycket negativt av att växa upp i en familj där en förälder har alkoholproblem, är det viktigt att begränsa tillgängligheten till alkohol genom att bevara detaljhandelsmonopolet.

Vi bär alla på en medfödd hög eller låg risk för att utveckla ett beroende av alkohol eller andra droger. Risker för skador varierar därför mellan individer och beroende på situation och dryckesmönster. Risker för skador av alkohol ökar gradvis med ökande konsumtion. Hjärnan är inte fullt utvecklad förrän i 25-årsåldern och forskningen är tydlig kring att den unga hjärnan är mer sårbar och känslig för alkoholens effekter. Det handlar dels om ökad risk för alkoholinducerade förändringar i hjärnan som leder till beroendeutveckling men också ett ökat risktagande och försämrat konsekvenstänk.

Med tanke på den unga hjärnans känslighet för alkoholens effekter är det viktigt att minimera den totala mängden alkohol som konsumeras men också berusningsdrickandet, innan hjärnan är färdigutvecklad. Anledning till att åldersgränsen är 18 år på restaurang, men 20 år på Systembolaget, är att restauranger endast får servera alkohol under kontrollerade former. Enligt alkohollagen får restauranger inte servera alkohol till berusade personer. En liknande kontroll av konsumtionen kan av förklarliga skäl inte göras av den alkohol som säljs via Systembolaget. De är också så att de flesta minderåriga får tag på alkohol genom att någon äldre vän köper ut på Systembolaget. Om åldersgränsen skulle sänkas på systembolaget ökar risken för att minderåriga skulle få lättare att få tag på alkohol. Åldersgränsen på Systembolaget bör således inte sänkas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:33:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:34:

att avslå motionen

04:35 Låt Lagen om valfrihet gälla alla!

Lagen om valfrihetssystem (LOV) har nu funnits i tolv år. Den har inneburit att valfriheten, mångfalden och kvalitén har ökat inom den kommunala vård- och omsorgen. Hela 75 procent av Sveriges befolkning bor i kommuner som inför LOV medan övriga 25 procent av befolkningen bor i kommuner som inte erbjuder sina invånare samma möjlighet att själva välja utförare av denna typ av välfärdstjänster.

Det är inte enbart vårdtagarna själva som vinner på LOV-reformen genom ökad valfrihet och flexibilitet. Det ger samtidigt möjligheter för fler entreprenörer att starta, driva och utveckla välfärdsföretag i kommunen och i dess närområde. Det ger anställda fler arbetsgivare att välja mellan vilket är positivt.

När en kommun gör upphandlingar av tjänster enligt Lagen om offentlig upphandling, (LUO) handlar det om vad man ger och vad man får, om pris och kvalitet. Att göra en kvalificerad avvägning mellan pris och kvalitet är inte alltid så lätt att göra och det visar sig att det oftast är den som kan erbjuda det lägsta priset som till slut vinner upphandlingar.

Men till skillnad från LOU går det inte inom LOV att konkurrera om priset. Det är enbart den kvalitet som kan erbjudas som det går att konkurrera om. I LOV är nämligen priset fastställt på förhand utifrån kommunens egna kalkyler baserade på den egna verksamheten.

Kristdemokraterna har stor trovärdighet i frågor om hälso- och sjukvård och äldreomsorg. För att få likvärdig kvalitet och service över hela landet vill vi förstatliga den regionala hälso- och sjukvården. Lika viktiga är det att vi kan öka valfriheten, mångfalden och kvalitén inom den kommunala vård- och omsorgen och inom LSS var man än bor i landet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi

Attsats 1: att Kristdemokraterna tar ställning för att Lagen om valfrihetssystem (LOV) skall vara obligatorisk vid upphandling av välfärdstjänster inom den kommunala omsorgen i alla Sveriges kommuner.

Köping 2021-01-30

Lars-Axel Nordell samt Per Norin

Partidistriktsårsmötet i Västmanlands yttrande:

Att bifalla motionen

Att vidareända den till rikstinget

Partidistriktsårsmötet i Västmanland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 04:36.

04:36 LOV eller peng

All offentlig verksamhet bör omfattas av LOV eller ett ”peng”-system.

Då det allmänna bekostar tjänster/verksamheter ska man också ha möjlighet att välja utförare. Detta för att säkerställa att kvalitet inte stagnerar eller sjunker och för att stimulera uppfinningsriktighet och entreprenörskap samt för att motverka att kostnaderna skjuter i höjden.

Genom ett LOV eller ”peng”-system säkerställer man också att populära verksamheter får de resurser som behövs och mindre populära verksamheter inte dränerar ekonomin i onödan.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att införa LOV eller ”peng”-system inom all offentlig verksamhet

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Vi Kristdemokraterna var pådrivande i införandet av Lagen om Valfrihetssystem (LOV) och bör i fler sammanhang göra vår omgivning medveten om detta. Styrningen av offentlig sektor och den gemensamt finansierade välfärden har onekligen förbättringspotential men även LOV har utmaningar i vissa avseenden. Kristdemokraterna ska verka för att möjliggöra/stötta ett införande av LOV eller "peng" inom mer offentlig verksamhet. Det gör vi genom att värna, vårda och aktivt utveckla LOV ytterligare. Motionären har en poäng men partidistriktsstämman väljer att förfinas detta förslag och inte gå riktigt lika långt som att det ska omfattas ALL offentlig verksamhet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 04:35 till 04:36:

Motionärerna föreslår att Kristdemokraterna tar ställning för att Lagen om valfrihetssystem (LOV) ska vara obligatorisk vid upphandling av välfärdstjänster inom den kommunala omsorgen i alla Sveriges kommuner. Motionären i motionen LOV eller peng yrkar att partistyrelsen verkar för att införa LOV eller "peng-system" inom all offentlig verksamhet.

Lagen om valfrihetssystem, LOV, reglerar vad som ska gälla när upphandlande myndigheter konkurrensutsätter delar av sin verksamhet genom att inrätta ett valfrihetssystem där brukaren får välja bland leverantörerna i systemet. Lagen har funnits sedan 2009. Det är frivilligt för kommuner att införa valfrihetssystem men obligatoriskt för regionerna inom primärvården.

Kristdemokraterna var drivande i att införa Lagen om valfrihetssystem när den infördes under Alliansens tid i regeringsställning. Lagen var avsedd att fungera som ett verktyg för de kommuner och landsting som ville överlåta valet av utförare till brukaren/invånaren. Lagen kom som ett alternativ till lagen om offentlig upphandling, LOU.

I grunden lämpar sig LOV bättre än traditionell upphandling via LOU för situationer då den enskildes valfrihet bör stå i fokus, som t ex när det gäller hemtjänst och annan äldreomsorg.

Eftersom många kommuner är relativt små med få anställda i exempelvis hemtjänsten så är det dock inte alltid mest ändamålsenligt att använda LOV som bygger på etableringsfrihet. I sådana situationer får man tillse den enskildes möjlighet till valfrihet mellan olika utförare via LOU eller på annat sätt.

Partistyrelsen anser att det bör vara obligatoriskt för kommunerna att säkra valfrihet för äldre inom hemtjänsten via LOV, LOU eller på annat sätt. Vi menar också att valfrihet också måste eftersträvas när det gäller boende. När det gäller verksamheter i övrigt, i de fall där detta inte är påkallat (vilket det t ex är när det gäller skolval och LSS), bör införandet av valfrihet vara en fråga för den enskilda kommunen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:35:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:36:

att avslå motionen

04:37 Gör omsorgen statlig

Vi tycker redan att vården skall bli statlig. Omsorgen brottas med många likvärdiga problem som vården brottas med. Därför är det både rimligt och konsekvent att också verka för att göra omsorgen statlig.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att göra omsorgen statlig

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Beslut bör fattas så nära den enskilde som möjligt. Statens roll bör vara att genom reglering, uppföljning och ekonomiskt och kunskapsmässigt stöd hjälpa kommunerna att erbjuda den omsorg som erfordras med god kvalitet. Endast om det tydligt kan visas varför staten skulle vara en bättre huvudman än kommunerna bör det övervägas att genomföra en reform där omsorgen överförs till staten. Idag saknas sådana bevis.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att partistyrelsen ska verka för att göra omsorgen statlig.

Enligt kristdemokratiskt synsätt ska samhället byggas underifrån. Människor, som till sin natur är sociala varelser, formar gemenskaper med frihet och förvaltarskap, rättigheter och skyldigheter utifrån särskilda ändamål. Det börjar med gemenskaper som uppstår naturligt, såsom familjer, släkt och vänner. Också det civila samhällets övriga gemenskaper som grannskap, intresseföreningar, fackföreningar och trossamfund kan rationellt motiveras utifrån sin ändamålsenlighet. Vi kallar dem för naturliga gemenskaper. De utgör stommen i samhället och kompletteras med lokala och regionala gemenskaper till den statliga nivån.

Det en gemenskap på ett ändamålsenligt sätt kan sköta ska den också få sköta. De överordnade gemenskaperna har en skyldighet att stödja där så behövs och detta stöd måste också respektera de enskilda människornas rättigheter och gemenskapernas eget kompetensområde. Varje nivå är således i första hand kompletterande till de lägre och ska inte ersätta eller beröva dem vare sig dess uppgifter eller frihet. Om en överordnad gemenskap vill överta en funktion från en underordnad ligger bevisbördan för bättre ändamålsenlighet på den överordnade gemenskapen. Detta kallas subsidiaritetsprincipen.

Rätt makt på rätt plats, det är den kristdemokratiska subsidiaritetsprincipens innebörd. Principen är en maktfördelningsprincip och därmed ett arbetsverktyg som hjälper oss att analysera var makten ska ligga.

Subsidiaritetsprincipen är således ingen renodlad decentraliseringsprincip, utan både en när- och fjärrprincip. Det beror på vilken uppgift som ska utföras. I maktfördelning mellan enskilda, familjer, grupper, kommuner, regionala nivåer, statliga och överstatliga nivåer har principen fundamental betydelse.

Subsidiaritetsprincipen innebär att det som en liten gemenskap själv klarar av att hantera ska den också själv ansvara för och besluta om. De större gemenskaperna ska stödja de små gemenskaperna att bevara denna kompetens. De uppgifter som de mindre gemenskaperna inte på ett ändamålsenligt sätt klarar av ska de större gemenskaperna ta ansvar för. På så sätt är subsidiaritetsprincipen också en stödprincip.

Denna princip innebär att bevisbördan vilar på dem som vill beröva en mindre gemenskap på lägre nivå dess funktion och därmed dess frihet och ansvar. De måste bevisa att gemenskapen på den lägre nivån är ur stånd att fullgöra sin uppgift på ett tillfredsställandesätt och att den högre

nivåns gemenskap kan göra det mycket bättre.

Regeringsformens portalparagraf pekar ut den kommunala självstyrelsen som ett medel att förverkliga demokratin. I grundlagen ska det finnas bestämmelser om hur den kommunala beslutskompetensen ska utövas. För att sådana skrivningar ska ha rättsliga verkningar för förhållandet mellan stat och kommun krävs en tydlig lagprövningsrätt, som medger att kommunerna kan hävda utövandet av sitt av grundlagen fastlagda kompetensområde gentemot regering och riksdag. På detta sätt blir den kommunala självstyrelsen ett uttryck för subsidiaritetsprincipen. Denna princip bör finnas inskriven i svensk grundlag som riktlinje för den vertikala maktindelningen.

Med detta sagt anser Partistyrelsen att omsorgen ska kvarstå i kommunal regi då Partistyrelsen inte funnit några hållbara argument för att omsorgen skulle hålla en högre kvalitet genom att flytta den från kommunal till statlig nivå.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:37:

att avslå motionen

04:38 Förändra inriktning, kontroll och mottagare för allmänna arvsfondens bidrag

1928 inrättades Allmänna arvsfonden i Sverige av riksdagen. Fonden tar hand om tillgångar efter dem som saknar nära släktingar i livet. Snart hundra år senare kontrollerar arvsfonden cirka 8 miljarder kronor. Fonden får ett tillskott årligen på runt 700–800 miljoner kronor från de som avlider och inte har någon arvtagare. Men för att hedra de avlidnas minne bör man också ställas höga krav på hur pengarna förvaltas. Tyvärr finns det allvarliga brister på denna punkt. De tankar och syfte bakom arvsfondens inrättande som utgjorde ett samhällsnyttigt stöd kan ifrågasättas. Idag delas i många fall de avlidnas medel ut till diverse bidragsentreprenörer, som oftast har en mer eller mindre markerad ideologisk agenda. I bästa fall rör det sig om nonsensverksamhet där klyschorna står som spön i backen för att få bidrag. Men ofta kan det gälla ren indoktrinering av barn och ungdomar i en extrem identitetspolitisk eller ytterkantspolitikens anda.

De människor vars pengar hamnar i allmänna arvsfonden, har under sitt liv säkerligen haft väldigt olika värderingar och livssyn. I ljuset av detta faktum bör de avlidnas pengar hanteras och förvaltas med extra stor försiktighet. 2017 varnade Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att medel från allmänna arvsfonden gick till islamister. Riksrevisionen har senare kritiserat Arvsfonden för bristande redovisning av utgifter och intäkter. Allmänna arvsfondens verksamhet genomsyras genomgående av ideologi och pengarna håller i praktiken aktivister och bidragsentreprenörer under armarna.

Dagens Coronasituation har satt fokus på att samhället i många delar behöver satsa ytterligare resurser på teknisk och medicinsk forskning för att möta dagens och framtidens utmaningar.

Om en förändring sker så att medel som allmänna arvsfonden delar ut också riktas till teknisk och medicinsk forskning vore det ett sätt att visa respekt för de avlidna och samtidigt främja ett ändamål som både ger stor samhällsnytta och som alla människor kan sympatisera med oavsett politisk hållning. Inledningsvis kunde minst 25% av utdelningen årligen från allmänna arvsfonden göras till stöd för akademisk teknisk och medicinsk forskning för att på sikt ökas om den nya inriktningen ger önskat resultat .

Mot bakgrund av ovan föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att ytterligare kontrollmekanismer samt uppföljning införs för att säkerställa att allmänna arvsfondens medel hanteras med större försiktighet och att kontrollsystemet säkerställer att odemokratiska organisationer inte erhåller bidrag från allmänna arvsfonden.

Attsats 2: att förändra regelverket för allmänna arvsfonden så att medel också kan delas ut för att ge stöd till teknisk och medicinsk forskning

Attsats 3: att inledningsvis 25 % av utdelningen årligen från allmänna arvsfonden görs till stöd för akademisk teknisk och medicinsk forskning

Herrljunga 2021-02-25

Ingemar Kihlström

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Allmänna arvsfonden används för att stödja civilsamhället. Om man även börjar använda dessa resurser till forskning finns det en risk att staten väljer att dra ner på andra anslag till forskning. Avseende kontroll så hanteras den av revisorer och även om man alltid kan känna oro för att resurser hanteras felaktigt så är det viktigt att vi jobbar med samma system inom hela den statliga förvaltningen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att ytterligare kontrollmekanismer samt uppföljning införs för att säkerställa att allmänna arvsfondens medel hanteras med större försiktighet och att kontrollsystemet säkerställer att odemokratiska organisationer inte erhåller bidrag från allmänna arvsfonden, att förändra regelverket för allmänna arvsfonden så att medel också kan delas ut för att ge stöd till teknisk och medicinsk forskning samt att inledningsvis 25 procent av utdelningen årligen från allmänna arvsfonden görs till stöd för akademisk teknisk och medicinsk forskning.

Lagen om Allmänna arvsfonden ersattes den 1 juli i år med en ny lag med samma namn. Den nya lagen har en annan struktur och ett modernare språk än den gamla. Flera ändringar i sak görs. Allmänna arvsfondens ändamål breddas till att även omfatta att främja verksamhet till förmån för äldre personer. Övergripande kriterier som gäller för Allmänna arvsfondens beviljande av stöd ska regleras i lag. Stöd ska få ges till en verksamhet som uppfyller kriterierna.

Det finns inget lagstadgat demokrativillkor för Allmänna arvsfondens stödgivning.

Arvsfondsdelegationen tillämpar dock i sin praxis ett demokrativillkor. För att en organisation ska få stöd ur fonden krävs enligt detta villkor att organisationens föreskrifter inte strider mot demokratins idéer, att organisationen bedriver sin verksamhet på demokratisk grund, att organisationen avser att driva projektet på demokratisk grund samt att den sökande organisationen har en demokratisk struktur, om den är en ideell förening. Med demokratisk grund menar Arvsfondsdelegationen att verksamheten ska styras av följande värderingar: Lika rättigheter och möjligheter, delaktighet och inflytande samt inkludering.

Regeringen konstaterade ett behov av att analysera frågor om personuppgiftsbehandling och sekretess i ärenden om stöd till det civila samhället. Det behöver säkerställas att känsliga personuppgifter har ett tillräckligt skydd i samband med att myndigheter eller enskilda organ prövar frågor om stöd till det civila samhället. En särskild utredare har därför fått i uppdrag av regeringen att analysera frågor om personuppgiftsbehandling och sekretess i ärenden om stöd till det civila samhället, inklusive trossamfunden (dir. 2020:113). Uppdraget omfattar även det föreslagna demokrativillkoret för Allmänna arvsfonden. Uppdraget ska redovisas senast den 1 augusti 2021. Regeringen avser därefter att återkomma i frågan om att införa ett demokrativillkor för Allmänna arvsfonden. Kristdemokraterna har för avsikt att följa regeringens agerande i frågan och vid behov agera i enlighet med motionens intentioner för att säkerställa att odemokratiska organisationer inte erhåller bidrag från allmänna arvsfonden.

Allmänna arvsfonden har till syfte att fördelar pengar till samhällsviktiga insatser i föreningslivet. Partistyrelsen instämmer i motionärens intentioner om att stärka forskningsfinansieringen men är inte beredd att gå motionären till mötes vad gäller förslagen om att allmänna arvsfondens medel ska kunna gå till stöd för forskningen då det finns få andra finansiärer till samhällsviktiga insatser i föreningslivet.

I sammanhanget vill Partistyrelsen också betona vikten av att säkerställa högkvalitativ forskning genom en statlig forskningsfinansiering med en kvalitetsprocess byggd på finansiering i urval/konkurrens samt friare forskningsmöjligheter till vilka forskare meriterat sig. Men det finns dock drygt 60 statliga myndigheter som bedriver eller finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt trots att de inte har forskningsfinansiering som huvuduppdrag. Det handlar exempelvis om Arbetsförmedlingen, MSB, Naturvårdsverket och Trafikverket. Tanken är att myndigheterna ska finansiera forskning och innovation i syfte att bidra till en kunskapsbaserad offentlig verksamhet. Syftet är gott men det faktum att myndigheterna inte har forskningsfinansiering som huvuduppdrag riskerar att statliga medel fördelas till forskning som inte är av högsta kvalitet. Och medioker eller dålig forskning kan inte bidra till att lösa samhällsproblem oavsett hur gott forskningens syfte är. Kristdemokraternas anser därför att det ska säkerställas att all statlig forskningsfinansiering ska fördelas genom en kvalitetsprocess som den som Vetenskapsrådet har. Vi menar också att de nuvarande forskningsresurserna på myndigheter utan forskningsfinansiering som huvuduppdrag bör frigöras till förmån för en sådan granskningsprocess.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:38:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:39 Splittrad och godtycklig teckenspråkstolktjänst

Tolktjänsten idag är inte bara splittrad och godtycklig utan också baserad på prioriteringsgrunder som inte alltid överensstämmer, med den vardag som många döva och hörselskadades lever i. De senaste åren har flera regioners tolkcentraler snävat in vilka

skyldigheter de har att erbjuda tolktjänst. Ett stort problem har blivit att de lämpar över ansvaret på andra aktörer.

Riksdagen gjorde våren 2019 ett tillkännagivande om att en statlig utredning med utgångspunkt ur tolkanvändarnas perspektiv. Detta är väldigt bra, men Kristdemokraterna måste se till att den statliga utredningen inte läggs till handlingarna som det skett med den förra utredningen. Vi måste få till en förändring, en ny tolktjänst med utgångspunkt i tolkanvändarnas perspektiv.

Sverige har idag som enda land i hela Norden obefintlig tolktjänst i arbetslivet. Möjligheterna finns, men det är den politiska viljan som saknas! Den nuvarande tolktjänsten som den ser ut idag bildades för snart 30 år sedan! Regeringen övervägde då att lagstifta rätten till tolk, men var på den tiden inte beredda att göra det på grund av få utbildade tolkar och det sköts upp på framtiden. Framtiden den är här nu! Det är dags att göra något åt det.

En bristande tolktjänst är ett demokratiproblem då tolkanvändare hotas att utestängs från stora delar av samhället. En bristande tolktjänst leder också till att tolkanvändare inte får arbete eller en sämre karriärsutveckling. Det måste bli en individuell rättighet att kunna få tolk i livets alla situationer. <https://www.sdr.org/dokumentarkiv/vad-vi-gor/684-ratt-till-tolk-ingen-tolkningsfraga/file>

Tolktjänstutredningen 2011 har redan föreslagit att en ny statlig tolktjänstmyndighet skulle bildas och ta över ansvaret för vardagstolkningen från landstingen. Organisationerna som har en koppling till denna fråga lobbade i flera år för att utredningen skulle genomföras. Men föga har hänt.

Det är nu hög tid för KD att ta på sig ledartröjan för Staten ska överta huvudmannaskapet och ansvaret för tolk i arbetslivet. Företag, föreningar och arbetsgivare kan inte bära kostnaden för tolk och dagens system, där frågan helt ligger på regionerna har gång på gång visat sig oförmögen att erbjuda ett adekvat utbud.

Med anledning av det föreslår vi:

Attsats 1: Att KD ska arbeta för att staten ska ta över ansvaret och huvudmannaskapet för, den idag regionala tolktjänsten, för att skapa en ny tolktjänst med utgångspunkt i tolkanvändarnas perspektiv.

Kalmar 2021-02-28

Christopher Engström Dywik

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Vi instämmer i att dagens system för tolktjänst är bristfälligt.

I direktiven till utredningen om förstärkt tolktjänst för jämlikhet och delaktighet fastslås: "De utredningar

som genomförts de senaste åren visar att behoven av tolktjänst för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade och personer med dövblindhet inte är tillgodosedda. Det råder ovisshet om ansvarsförhållanden och oklarheter i fråga om vilka kostnader det statliga bidraget för tolktjänst till regionerna är avsett att täcka. Gränserna är inte sällan oklara mellan vad som ingår i begreppet vardagstolkning, som regionerna ansvarar för, och den tolkning som en annan huvudman har ansvar för. En svårighet som har uppmärksamats är bristande möjligheter att genom vardagstolkningen tillgodose de behov som finns inom arbetslivet."

Den nu pågående utredningen har i uppdrag att bland annat utifrån SOU 2011:83 ta fram en handlingsplan för reform av tolktjänsten. Vi ser med uppskattning på att motionärerna lyfter fram denna fråga och instämmer i att det ligger nära till hands för Kristdemokraterna att driva

den.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska arbeta för att staten ska ta över ansvaret och huvudmannaskapet för, den idag regionala tolktjänsten, för att skapa en ny tolktjänst med utgångspunkt i tolkanvändarnas perspektiv.

Partistyrelsen delar motionärens beskrivning av de brister som finns inom tolktjänsten som drabbar personer med hörselnedsättning och språkstörning. Vidare är de stora skillnader som finns i tillgång till tolktjänst över landet orimligt. Den tidigare utredningen ”En samlad tolktjänst – samordning och utveckling av tolktjänst för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade och personer med dövblindhet” (SOU 2011:83) samt departementspromemorian ”Tolktjänst för vardagstolkning” (Ds 2016:7) bekräftar att behoven av tolktjänst inte är tillgodosedda.

Eftersom förslagen i de nämnda utredningarna från 2011 och 2016 inte har förverkligats ställde Kristdemokraterna sig bakom ett tillkännagivande till regeringen 2019 om att tillsätta en ny utredning om tolktjänst för personer med hörselnedsättning och språkstörning. Utredningen skulle adressera de oklarheter som finns kring viktiga frågor som ansvarsfördelning, huvudmannaskap och finansiering.

Som en följd av tillkännagivande tillsatte regeringen i juli 2020 en särskild utredare i uppdrag att ta fram en handlingsplan för en förstärkt tolktjänst (Dir. 2020:79). Meningen är att identifiera och analysera vilka framgångsfaktorer, problem och hinder som finns för att tolktjänsten ska utvecklas på ett framgångsrikt sätt. Vidare är syftet att analysera hur ett genomförande av lämpliga förslag skulle kunna ske i praktiken. Utredningen ska göra en fördjupad analys av förslagen ifrån utredningarna som presenterades 2011 och 2016. Utredaren ska också inhämta synpunkter från berörda myndigheter och organisationer samt pågående utredningar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2022.

Eftersom den pågående utredningen är i linje med motionens intentioner anser Partistyrelsen att motionen ska anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:39:

att anse motionen besvarad

04:40 Underlätta informationsöverföringen mellan myndigheter och kommuner

Sekretessen mellan myndigheter och kommuner ställer ofta till problem när utredningar görs kring brott inom polisen eller när man följer upp individer och familjer inom socialtjänsten. Eftersom uppgifter hos socialtjänsten inte får delas mellan kommuner sätter vissa individer i system att byta kommun så fort man misstänker att Socialtjänsten tänker göra insatser. Detta medför att barn som kanske skulle behöva placeras i familjehem eller på HVB faller mellan stolarna och aldrig får den hjälp de behöver. Socialsekreterare står bakbundna och kan bara titta på.

Vi yrkar att rikstinget beslutar:

Attsats 1: Att uppdra till partistyrelsen att utreda frågan om att underlätta informationsöverföringen mellan myndigheter och kommuner.

Gnarp 2021-02-26

Magdalena Fagerhov samt Patric Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Inom socialtjänsten är nu gällande utgångspunkt att sekretess gäller för uppgifter om den enskildes personliga förhållanden. Detta betyder att en sekretessprövning behöver göras innan uppgifter kan lämnas ut. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården får inte ha direktåtkomst till varandras dokumentation. Informationsöverföring kan ske mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst efter sekretessprövning. Den enskilde har alltid rätt att hämta ut uppgifter om sig själv i socialtjänstens dokumentation med några undantag. Som motionärerna belyser så är detta ett stort problem och många barn faller mellan stolarna. Många familjer sätter även detta i system. Utgångsläget för oss kristdemokrater är att vi alltid har barnens bästa i centrum. Om vi underlättar informationsöverföringen mellan myndigheter och kommuner så sätter vi barnet bästa först. Genom att undanröja onödigt krångel kan hanteringen bli snabbare och det behövande barnet få det stöd som behövs i ett tidigare skede

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen syftar till att uppdra åt partistyrelsen att utreda frågan om att underlätta informationsöverföringen mellan myndigheter och kommuner.

Kristdemokraterna har tidigare föreslagit att det införs sekretessbrytande bestämmelser mellan socialtjänsten, hälso- och sjukvården och polisen för att på så sätt kunna agera förebyggande. Därför välkomnade Kristdemokraterna när regeringen nyligen föreslog att det införs en sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt för socialtjänsten och hälso- och sjukvården att under vissa förutsättningar lämna uppgifter till Polismyndigheten i syfte att förebygga allvarligare vålds-, frids- eller sexualbrott mot närstående. För den enskilde är det viktigaste att myndigheterna börjar samverka för att bättre kunna stödja en person i behov av stöd. Ett stödprogram för att bryta ett destruktivt beteende kan mycket väl sättas in i ett tidigare skede, om man får möjlighet att bryta sekretessen mellan myndigheterna. Personal inom socialtjänst och hälso- och sjukvård borde inte behöva tveka om huruvida man ska koppla in polisen för att bryta ett sådant mönster.

Sekretessreglerna är ett återkommande problem i svensk lagstiftning. De är ett hinder i det myndighetsgemensamma arbetet och behöver förändras. Kristdemokraterna menar också att på polisens begäran ska sekretess alltid kunna brytas, men det måste också till generella regler som gör att sekretess kan brytas mellan andra myndigheter för att utreda eller förebygga brottslig verksamhet.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:40:

att anse motionen besvarad

04:41 Anpassa Socialtjänstlagen

Ökade kostnader för kommunernas försörjningsstöd är ett stort problem i Sverige idag och bakom siffrorna finns personer som oftast inte mår bra. För att underlätta integrering i samhället måste högre krav ställas på individuell aktivitet. Alla kommuner måste ta sitt ansvar i frågan. Det förekommer ibland fusk och oegentligheter i nyttjandet av vårt svenska välfärdssystem, från såväl svenskfödda som EU-medborgare och nya svenskar och det måste i möjligaste mån stävjas. Riksnormen för försörjningsstöd är att man skall vara aktivt arbetssökande och göra det man kan för att få egen försörjning. Vi vet att det inte fungerar i praktiken, kommunerna har svårt att hitta en aktivitet som är anpassad för alla. Vi menar att lagen måste ställa högre krav på kommunerna, de borde vara skyldiga att erbjuda en aktivitet för alla försörjningsstödstagare. Personen måste i sin tur vara med i aktivitet för att få bidraget utbetalat. Här tycker vi att det medmänskliga perspektivet är viktigt, vi hjälper ingen genom att låta personer bli isolerade i sina hem. Då sker ingen integrering i samhället. Ett riktat statsbidrag kan i inledningsskedet hjälpa kommunerna att i större utsträckning anpassa aktiviteter individuellt. Det är viktigt att tillvarata personens behov och förmåga, därför ska inte mindre aktivitetsinsatser förringas. Vårt parti lyfter aspekten att alla ska kunna jobba 100% av sin förmåga.

I de fall bidrag ges till hyra för bostad förekommer ibland att hyresvärden inte får in hyran för att pengarna används till annat. Det enda alternativet för hyresvärden är då vräkning. Om de redan finns hos kronofogden kan inte hyresvärden få kompensation därifrån. Därför bör hyresbidraget kunna utbetalas direkt till hyresvärden för personer i försörjningsstöd. Det skulle även ge en större trygghet för barn i utsatta familjer.

Mot den bakgrunden föreslår vi rikstinget besluta:

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att alla kommuner ska vara ålagda att erbjuda deltagande i någon form av aktivitet som är bindande för utbetalning av försörjningsstöd.

Attsats 2: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för ett riktat statsbidrag i inledningsskedet för att kunna anpassa aktiviteter individuellt.

Attsats 3: Att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att hyresbidraget för försörjningsstödstagare ska kunna utbetalas direkt till hyresvärden.

Alfta, Edsbyn 2021-01-28

Jennie Forsblom, Ing-Britt Fredriksson samt Isa Wallmyr

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionärerna pekar på några problem som försvårar för integration av socioekonomiskt utsatta personer. Om Sveriges kommuner får en ökad kostnad för utbetalning av försörjningsstöd är det ett stort samhällsekonomiskt ekonomiskt bekymmer. Det är även viktigt för den enskilda individen att få hjälp till ett eget liv utan att vara beroende av bidrag.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

När försörjningsstödet infördes var tanken att det skulle vara ett komplement till samhällets generella system och ge hjälp när de generella systemen är otillräckliga till exempel för personer med sociala problem, eller som på annat sätt inte bedömdes ha arbetsförmåga. Biståndets uppgift är att träda in tillfälligtvis vid korta perioder av försörjningsproblem. Målgruppen har dock kraftigt förändrats och antalet arbetsföra bidragstagare har ökat mycket senaste åren, enligt

Socialstyrelsens senast tillgängliga statistik. Försörjningsstödet har alltså kommit att bli mer av en arbetslöshetsförsäkring och en sista utpost för dem som ännu inte kan matchas mot arbetsmarknaden. Kommunernas kostnader för ekonomiskt bistånd för hushåll där sökande har arbetslöshet som försörjningshinder uppgick, enligt den senaste rapporten från Socialstyrelsen 2019, till 5,5 miljarder kronor.

Utformningen av försörjningsstödet talar till stora delar emot att arbetslösa med arbetsförmåga ska vara där. För det första är marginaleffekterna av att gå till arbete oftast 100 procent. För det andra blir sanktioner för att få del av försörjningsstödet trubbiga eftersom kommunen i slutändan måste garantera levnadsstandard. För det tredje är det staten som står för arbetsmarknadspolitiken i Sverige, samtidigt som kostnaderna för arbetslösa med försörjningsstöd ligger hos kommunerna.

Motionärerna vill även att hyresbidraget (bostadsbidraget) för försörjningsstödstagare ska kunna utbetalas direkt till hyresvärderna. Det är mycket riktigt problematiskt att bostadsbidrag inte alltid används till att betala hyran till hyresvärderna. Detta behöver följas upp och motverkas. Det är emellertid partistyrelsens bedömning att motionärernas förslag riskerar att skapa olyckliga incitament för hyresvärdar och hyresgäster att komma överens om att öka hyran för att missbruka välfärdssystemen i egen vinning.

Kristdemokraterna har därför sedan tidigare föreslagit att en statlig dagpenning införs tydligt kopplad till deltagande i arbetsmarknadsinsatser, som ersätter försörjningsstödet för arbetsföra personer. Staten tar därmed över kommunernas kostnad för ekonomiskt bistånd där sökande har arbetslöshet som försörjningshinder. Detta är en stor reform som genom krav på motprestation – deltagande i rustande insatser – och ökade ekonomiska drivkrafter till arbete skulle bryta bidragsberoende.

I väntan på ett system med statlig dagpenning har Kristdemokraterna även föreslagit att kommunerna ska ställa aktivitetskrav, som kan användas för att arbetslösa ska delta i utbildning, praktik eller liknande för att få bibehålla sitt försörjningsstöd. Detta är något som visat sig ge övervägande positiva effekter på arbetsutbudet, främst för unga och nyanlända.

Men alla kommuner ställer inte krav. Det är idag frivilligt och åtgärderna inom aktivitetskraven skiljer sig mycket åt. Därför borde aktivitetskrav vara regel och införas för alla som befinner sig i försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Lagen bör därför ändras så att det framgår att kommunerna ska ställa aktivitetskrav. De grupper som går under socialtjänsten för psykiska eller fysiska problem ska kunna undantas från kravet. Partistyrelsen anser därmed första attsatsen besvarad och föreslår att att-sats två avslås.

Motionärerna vill även att hyresbidraget (bostadsbidraget) för försörjningsstödstagare ska kunna utbetalas direkt till hyresvärderna. Det är mycket riktigt problematiskt att bostadsbidrag inte alltid används till att betala hyran till hyresvärderna. Detta behöver följas upp och motverkas. Det är emellertid partistyrelsens bedömning att motionärernas förslag inte löser problematiken, det riskerar bland annat att skapa olyckliga incitament för hyresvärdar och hyresgäster att komma överens om att öka hyran för att missbruka välfärdssystemen i egen vinning. Partistyrelsen yrkar därmed avslag på att-sats tre.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:41:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:42 Bättre villkor för de med sjukersättning - Ännu ett politikområde som ska genomsyra vår politik.

Våra tre viktigaste frågor är som bekant Sjukvård, Äldre och Trygghet. Ytterligare två politikområden genomsyrar vår politik, nämligen Familj, Jobb och Integration. Det finns emellertid ytterligare ett område borde vara bland de viktigaste för ett parti som Kristdemokraterna och det är att verka för bättre villkor för våra mest utsatta. Här gäller det att fokusera på grupp för grupp så att ingen av dem hamnar mellan stolarna när det kommer till reformer. Den här motionen tar upp de som har sjukersättning.

Det är givetvis viktigt att som vårt samarbetsparti verka för att så många som möjligt kommer ut i arbete, men en sådan politik får inte hindra oss att se de som inte kan det.

Det finns trots allt en grupp för vilka jobb inte är möjligt och aldrig kommer att bli det. Ser vi inte dem så hamnar vi totalt fel, inte minst som barmhärtighet torde vara en av grundbultarna i vårt parti.

De här människorna återfinns vi i den grupp som har sjukersättning.

Försäkringskassan definierar denna med orden: ”Sjukersättning är en ersättning som du kan få om du är mellan 19 och 64 år och har en sjukdom eller funktionsnedsättning som gör att du aldrig kommer att kunna arbeta, varken nu eller i framtiden.” För dessa framstår allt tal om att söka jobb närmast som ett hån, inte minst för de som mot sin vilja av sjukdom eller skador tvingats sluta arbeta.

KD borde föra en politik som tydligt tar avstånd från försämringar för de som har sjukersättning och istället aktivt verka för bättre ekonomiska villkor för dem. Här är det också viktigt att de omtalas med sin rätta benämning, alltså som de som har sjukersättning (det har förekommit att de benämnts förtidspensionärer, ett begrepp som togs ur bruk 2003).

Låt oss tillsammans göra KD till det självklara valet för de som har det sämst i samhället.

Vi föreslår att partistyrelsen får i uppdrag att utreda följande.

Attstats 1: att bättre villkor för de som har sjukersättning blir ännu ett politikerområde som genomsyrar vår politik.

Attstats 2: att partiet är tydligt i samarbetet med andra partier om att detta är en grupp som måste få det bättre

Falköping 2021-02-04

Dan Hovskär

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet jobbar redan med detta via riksdagsgruppens arbete. Det är dock viktigt att man lyfter dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter vikten av att partiet arbetar för att förbättra villkoren i sjukersättningen och att detta ska framkomma i samarbetet med andra partier. Kristdemokraterna bidrog inom ramen

för den tidigare alliansregeringen till att möjligheterna för personer med sjuk- och aktivitetsersättning att prova förvärvsarbete, studier eller ideellt arbete stärktes. De förbättringar som regeringen genomförde 2018 med höjd garantiersättning, höjt bostadstillägg samt sänkningen av skatten för personer med sjuk- och aktivitetsersättning var också viktiga. Kristdemokraterna har dock förslagit att garantinivån ska höjas ytterligare. Partistyrelsen instämmer med motionären om att det behöver göras mer för att stärka ekonomin för personer med ett livslångt utanförskap från arbetsmarknaden.

Det uppmärksammas inte minst genom rapporten "Poverty and Social Exclusion of Persons with Disabilities" som publicerades av European Disability Forums (EDFs), i december förra året. Rapporten visar att personer med funktionsnedsättning löper generellt betydligt högre risk för fattigdom och social exkludering än resten av befolkningen. Det gäller i alla länder i EU. Men gapet är större i länder som anses ha välutvecklade sociala skyddssystem – Sverige, Tyskland och Belgien, än till exempel Grekland, Italien och Spanien. Sverige har dessutom, enligt rapporten, de högsta levnadsomkostnader för personer med funktionsnedsättningar av alla länder i EU. Det vill säga kostnader för hyra och andra vanliga tjänster som transport, utbildning och hälso- och sjukvård, är dyrast i Sverige jämfört med övriga länder inom EU.

Rapporten "Fångad i fattigdom?" framtagen av Riksförbundet FUB (2021) visar också att en stor andel av människor som får sjukersättning går minus varje månad vilket gör att de hamnar i en livslång fattigdom. Inte sällan får anhöriga skjuta till pengar varje månad om de har möjlighet, men det finns också oroande rapporter om att fler och fler personer inom gruppen som hänvisas till försörjningsstöd. Orsakerna till fattigdomen är en kombination av att aktivitets- och sjukersättningen är låg, att hyror i gruppboende är höga jämfört med vanliga hyreslägenheter (det är också stora skillnader över landet) och att personerna har små möjligheter att påverka sin ekonomiska situation.

När det gäller bostadstillägget överlämnade Riksrevisionen en rapport i december 2019 som visade att mörkertalet, alltså antalet för bostadstillägget berättigade personer, som inte söker bostadstillägg är högt. Detta kan förstärka den ekonomiska utsattheten bland försäkrade med sjuk – och aktivitetsersättning och ålderspensionärer. Enligt Riksrevisionen kan det handla om cirka 129 000 ålderspensionärer och cirka 40 000 försäkrade med sjuk- och aktivitetsersättning. Vidare ansåg man att regeringen bör ge Försäkringskassan i uppdrag att skatta omfattningen av mörkertal samt redogöra för vilka åtgärder som har genomförts för att minska risken för detta. Kristdemokraterna anser att regeringen bör följa Riksrevisionens rekommendation för att fler personer som är berättigade bostadstillägget ska kunna komma stödet till del. Kristdemokraterna avser också att återkomma med fler förslag som kan bidra till att minska den ekonomiska utsattheten bland de personer som har aktivitets- och sjukersättning.

Partistyrelsen anser motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:42:

att anse motionen besvarad

04:43 En rättvis sjukförsäkring

Bakgrund

De sociala avgifterna i Sverige är 31,42 % och har så varit under flera mandatperioden i riksdagen. Politiken har fixat och trixat den inbördes fördelningen av avgifterna samt med tillfälliga sänkningar för vissa grupper men utan en varaktig kostnadssänkning för arbetsgivarna. Ett sådant exempel är att riksdagen med anledning av Wuhansjukan våren 2020 beslutade om en tidsbegränsad nedsättning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för max 30

anställda per arbetsgivare. I grunden visar detta återkommande beteende att det i konstruktionen med de sociala avgifterna finns ett allvarligt problem som nu måste åtgärdas. Grundproblemet är nämligen att det saknas en koppling mellan premien som löntagaren betalar och ersättningsnivån inom sjukförsäkringen, eftersom försäkringen är belagd med ett tak i ersättningsnivån. Detta medför djup orättvisa på fyra plan.

Den första orättvisan kan sammanfattas med att pengarna man betalar till försäkringen fortsätter att stiga i takt med reallöneutvecklingen samtidigt som ersättningen från försäkringen blir allt lägre.

År 1999 täckte sjukförsäkringens ersättningsnivå ca 80% av den arbetande befolkningens inkomst. Detta betydde att ca 20% av löntagarna var förlorare på systemet eftersom de hade inkomster som var högre än vad försäkringen täckte. Dessutom var avgiften redan 1999 till 50% en dold skatt eftersom kostnaderna för vad förs

Sedan dess har emellertid riksdagspolitikerna slutat räkna upp prisbasbeloppet, som ligger till grund för beräkningen av taket i den sjukpenninggrundade inkomsten (SGI), i takt med inflation och reallöneutvecklingen. Istället har man ändrat villkoren för sjukförsäkringen så att maximala ersättningsnivån numer är 80% av 8 basbelopp jämfört med tidigare 7,5 basbelopp. Men detta trixande har inte motverkat att orättvisan fortsatt att öka.

Försämringen har gjort att sjukförsäkringens ersättningsnivå numer inte ens täcker hälften av den arbetande befolkningens inkomst. Mängden löntagare som förlorar på försäkringen har ökat till ca 51% eftersom de har inkomster som är högre än vad sjukförsäkringen numer täcker. Detta innebär att den som idag blir sjuk och vill ta ut sjukpenning från och med tredje sjukskrivningsveckan samt tjänar mer än 31.000 kr i månaden får inte samma andel av sin inkomst täckt av socialförsäkringen som den som tjänar under 31.00 kr – trots att man betalat försäkringspremien på hela sin lön.

Den andra orättvisan i sjukförsäkringen drabbar en betydande andel av arbetsgivarna i Sverige som tvingats att kompensera de anställda vars sjukförsäkring endast täcker en liten del av inkomstbortfallet. Det brukliga är att dessa arbetsgivare betalar som lön mellanskillnaden mellan vad sjukförsäkringen ger och 90% av den enskildes lön. Det som då uppstår är staten på även på denna ersättning avkräver arbetsgivaren på sjukförsäkringsavgiften. Detta innebär att arbetsgivaren faktiskt får betala TVÅ gånger för att ge sina anställda ett drägligt försäkringsskydd.

En grupp som är särskilt utsatt för denna orättvisa är småföretagare, vars förmåga att kompensera för det bristande försäkringsskyddet är mycket begränsad. Just denna grupp förlorar mest på dagens system och flera offentliga utredningar har försökt hitta lösningar på detta utan framgång.

Den tredje orättvisan är att en stor grupp anställda, som inte kan få ett adekvat försäkringsskydd via sin arbetsgivare, tvingas med beskattade medel köpa sig en privat inkomstbortfallsförsäkring vid sjukdom – TROTS att de redan betalat för detta till staten. Fackföreningsrörelsen och privata försäkringsgivare har profiterat alltmer under de senaste 20 åren på denna uppenbara brist.

Den fjärde orättvisan är att premieinbetalningarna rörande sjukförsäkringen är för hög, dvs att kostnaderna för sjukförsäkringen är lägre än den avgift som tagits ut. Denna överfinansiering på 2,5 miljarder år 2019 är egentligen inget annat än en statlig skatt som politikerna tar ut i lönnedom och använder till en massa annat än det som avgiften är avsedd för.

Nu är det dags att ändra på detta sjuka system en gång för alla.

Förslag

Genom att ta bort taket i den sjukpenninggrundande inkomsten och låta alla få sjukförsäkringens fulla ersättning händer fyra bra saker:

- 1) Mer än hälften av löntagarna behöver inte teckna sig för dyra tilläggsförsäkringar för att få ett drägligt försäkringsskydd
- 2) Kostnaden för arbetskraft sjunker eftersom arbetsgivarna inte behöver betala sociala avgifter två gånger när man slipper betala för kompensationen upp till 90% av lönen. Detta sänker kostnaden för att anställa och ökar efterfrågan på arbetskraft – även av sådana som har haft en tidigare sjukdomsbild.
- 3) Småföretagarna får ett adekvat inkomstbortfallsskydd för sina anställda, vilket minskar

den privatekonomiska risken att driva och vara anställd i ett sådant bolag.

4) Det sker ingen ökad kostnad för socialförsäkringen eftersom denna redan är överfinansierad och att de ”höginkomsttagare” som nu får full ersättning har en mycket lägre sjukfrånvaro än genomsnittsinkomsttagaren.

Eftersom dagens regering ”snusar” upp mellanskillnaden på vad försäkringsavgiften drar in och vad den kostar, så måste man, när man avskaffar taket, spara in på det man i lönnedom använt pengar till. Man måste spara 2,5 miljarder på statsbudgeten med andra ord. Om man exempelvis bantade Public Service till en TV- och en radiokanal eller sparade in på ”fluff” och slöseri inom den statliga sektorn kommer man snabbt att skrapa ihop denna rättfärdiga besparing. Om man inte vill ta i slöserifrågan kan man istället hämta dessa 2,5 miljarder från de ca 40 miljarder i ökade skatteintäkter som uppstår varje år tack vare tillväxten i svensk ekonomi.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att taket på 8 prisbasbelopp för sjukpenninggrundande inkomst inom socialförsäkringen slopas.

Attsats 2: att avgifterna till sjukförsäkringen endast ska gå till att täcka utgifter inom den samma.

Attsats 3: att besparingar sker på utgifterna som täcks av dagens överfinansiering av sjukförsäkringsavgiften.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraternas utgångspunkt är att sjukförsäkringen ska vara trygg för den som saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom. Vi arbetar för ett sjukförsäkringssystem där vi ser till människors möjligheter i stället för att bara se hinder och problem. Det är viktigt med aktiva insatser så att sjukskrivna kan komma tillbaka i arbete. Sjukförsäkringen måste därför ge drivkrafter för att ta till vara individens arbetsförmåga och erbjuda fler vägar tillbaka till arbete. Ett faktum är att många av de personer som lever på sjuk- och aktivitetsersättningen har en ekonomisk utsatthet som är mycket svår att påverka. Därför var det viktigt med de förbättringar som genomfördes 2018 med höjd garantiersättning, höjt bostadstillägg samt sänkningen av skatten för personer med sjuk- och aktivitetsersättning.

Vi ser samtidigt att detta är en utsatt grupp som riskerar att halka efter ekonomiskt och hamna i ytterligare utsatthet. Kristdemokraterna vill därför höja garantinivån ytterligare. För den enskilde innebär det en förstärkning av sjuk- och aktivitetsersättningen med 2 000 kronor om året. Vi avsätter 325 miljoner kronor för varje år 2021–2023 detta ändamål.

Riksrevisionen överlämnade en rapport i december 2019 som visade att mörkertalet, alltså antalet för bostadstillägget berättigade personer, som inte söker bostadstillägg är högt. Detta kan förstärka den ekonomiska utsattheten bland försäkrade med sjuk- och aktivitetsersättning och ålderspensionärer. Enligt Riksrevisionen kan det handla om cirka 129 000 ålderspensionärer och cirka 40 000 försäkrade med sjuk- och aktivitetsersättning. Vidare ansåg man att regeringen bör ge Försäkringskassan i uppdrag att skatta omfattningen av mörkertal samt redogöra för vilka åtgärder som har genomförts för att minska risken för detta. Kristdemokraterna anser att regeringen bör följa Riksrevisionens rekommendation för att fler personer som är berättigade bostadstillägget ska kunna komma stödet till del.

Kristdemokraterna ser det som viktigt att sjuk- och aktivitetsersättningen präglas av aktivitet och att yngre ersättningsberättigade personer kan, och stimuleras att, ägna sig åt habiliterande och rehabiliterande aktiviteter av olika slag. Utvecklingen av den nya modell som innebär att även personer i åldrarna 19–29 år kan beviljas sjukersättning måste därför följas noga. Det behöver

säkerställas att omfattande insatser har gjorts för att så långt det är möjligt ta till vara den enskildas kapacitet och utvecklingsmöjligheter innan någon person som är yngre än 30 år kommer i fråga för sjukersättning. Varje gång en person förtidspensioneras trots att vederbörande med hjälp och stöd kan återfå eller få arbetsförmåga innebär det ett slag mot både den enskilda människan och samhällets resurser.

Det motionärerna pekar på är intressanta tankar men är inte det partidistriktsstämman anser behöver prioriteras till förmån för annat arbete som måste följas inom sjukförsäkringen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna förespråkar ett trygghetssystem som ger ekonomisk trygghet under livets olika skeden. Försäkringarna ska vara obligatoriska och solidariskt finansierade via det offentliga, men utrymme ska även ges för kompletterande lösningar och personligt ansvarstagande. Självrisiker ska kombineras med högkostnadsskydd och nivåerna på ersättningarna ska utformas så att den enskilde stimuleras till att delta i åtgärder som leder till en så god hälsa som möjligt och till snabb återgång till arbetslivet efter eventuell sjukdom eller skada. För det senare behöver den som har eller kan återfå en arbetsförmåga få hjälp och gott stöd.

Motionärerna anser att det föreligger en orättvisa inom dagens sjukförsäkringssystem där de personer och företag som betalar in mest inte får tillbaka sina insättningar i samma grad som de personer som inte betalar in lika mycket vid sjukfall. Motionären har rätt i att det finns ett tak på 8 prisbasbelopp. Sverige har dock ett av världens mest generösa socialförsäkringssystem. Den högsta sjukpenninggrundande inkomsten från det offentliga ligger således på 372 000 kronor om året. Prisbasbeloppet ökade från 7,5 till 8 år 2018. Kristdemokraterna förespråkar samtidigt att det ska finnas utrymme för kompletterade och effektiva lösningar, vilket är fallet idag. Partistyrelsen finner därmed att dagens nivå är tillfredsställande.

Motionärerna yrkar även på att avgiften till sjukförsäkringen ska öronmärkas till utbetalningar till sjukskrivna och att besparingar på andra områden görs. Socialavgifterna syftar till att finansiera socialförsäkringssystemet – sjukförsäkringsavgiften ska exempelvis finansiera sjukpenningen och närliggande förmåner. Socialavgifterna går idag tekniskt sett in i statsbudgeten som en inkomst och betalas ut oavsett om avgifterna skulle täcka utgifterna eller inte. De sociala avgifterna innehåller ett flertal olika avgifter – bland annat sjukförsäkringsavgiften och den allmänna löneavgiften. Den allmänna löneavgiften är inte kopplad till något försäkringssystem. En borttagen löneavgift måste dock ställas mot andra skattesänkningar som partiet vill göra. Hela löneavgiften inbringar 48 miljarder kronor i skatteintäkter – ett borttagande skulle alltså innebära ett substantiellt bortfall av skatteintäkter. Partistyrelsen ser fortsatt stora behov av att sänka andra skatter, framför allt för låg- och medelinkomsttagare men även mer prioriterade skattesänkningar för jobb och företagande.

Partistyrelsen förslår således rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:43:

att avslå motionen

04:44 Bygger Försäkringskassans beslut på medicinsk bedömning?

Försäkringskassan är en central myndighet i ett välfärdssamhälle. Den är en garant för trygghet

för den enskilde, men också för att korrekta och sakliga beslut fattas. Såväl fusk som byråkratvælde måste undvikas.

I en debattartikel i Expressen den 23 december 2020 slår Tomas Matts, tidigare enhetschef vid Försäkringskassan, larm om att myndigheten vid bedömning och beslutsfattande åsidosätter läkarintyg och därmed läkares medicinska bedömning. Istället grundar sig besluten på hur väl läkaren har fyllt i ett formulär! Det är förstas svårt att veta om det är enstaka missgrepp som beskrivs eller om det, rentav, är toppen på ett isberg av godtyckliga och felaktiga beslut. Många larmrapporter under senare år tyder dessvärre på det senare och regeringens förändrade instruktioner till Försäkringskassan efter 2014 har påskyndat den negativa utvecklingen. Medborgarna behöver vara övertygade om att Försäkringskassans bedömningar är korrekta och bygger på medicinsk vetenskap och beprövad erfarenhet. Självfallet ska handläggare på Försäkringskassan låta bedömningen följa läkares utlåtande och inte bedöma i vilken utsträckning läkaren har utformat intyget i enlighet med en för tillfället gällande mall. Det är illa nog att någon ska behöva skriva en sådan debattartikel som Tomas Matts har gjort. Det är också illa nog att någon ska behöva skriva en motion om detta. Förtroendet för myndigheterna är grundläggande i en rättsstat. Sakernas tillstånd behöver klargöras och förtroendet för Försäkringskassan upprättas. För detta krävs att Försäkringskassans riktlinjer för bedömningar och efterlevande av dessa utreds.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Kristdemokraterna i Kalmar:

Attsats 1: Att utreda om Försäkringskassan grundar sina bedömningar på läkarintyg (medicinsk sakkunskap) och därmed fattar korrekta beslut. Om svaret är nej bör lagstiftningen ändras.

Kalmar 2020-12-27

Liselotte Ammert

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Alla våra välfärdssystem och trygghetsskapande delar i samhället bör med jämna mellanrum bli föremål för utvärdering och analys. Hur rätt man tänkt vid beslut och upprättande av regelverk så kan utveckling och praxis leda fel. Motionären lyfter fram en frågeställning som är av vikt att belysa. Det finns tillfällen då man som enskild kan ställa sig frågande till om Försäkringskassan vid sin bedömning och beslut tagit i beaktande det som läkarintyget beskriver. Ibland kan utan tvivel ersättningsbeslut grunda sig i att läkarintygen är bristfälliga.

Mot bakgrund i det motionären lyfter fram och ovanstående yttrande vill distriktsstyrelsen 1. föreslå att rikstinget ger partistylelsen ett tydligt utredningsuppdrag. Distriktsstyrelsen föreslår distriktsårsmötet

att föreslå rikstinget att ge uppdrag till partistylelsen att utreda behovet av att förstärka lagstiftningen för att markera läkarintygens betydelse vid Försäkringskassans bedömning och beslut.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistylelsens yttrande:

Grunden för att en person ska få sjukpenning är att arbetsförmågan är nedsatt. Det är hälso- och sjukvården som utfärdar de medicinska underlag som behövs för att Försäkringskassan ska kunna besluta om rätt till ersättning eller stöd. Försäkringskassan bedömer sedan de medicinska underlagen genom att väga samman information eller att vid behov begära mer information. Till

sitt stöd har handläggarna bl.a. Försäkringskassans försäkringsmedicinska rådgivare. Försäkringsmedicinska rådgivare utövar inte sitt yrke som läkare utan som stöd för att förstå och analysera den information som finns i ett läkarintyg. Handläggarna har även Socialstyrelsens medicinska beslutsstöd. Läkares intyg är således ett, av flera, underlag för Försäkringskassans bedömning som avser arbetsförmåga.

Det finns ett flertal orsaker till att Försäkringskassans bedömning av patientens arbetsförmåga skiljer sig från läkares. Det kan vara så att Försäkringskassan har mer ingående information om de krav som arbetet ställer på den enskilda. Det kan också vara så att begränsningarna som beskrivs i läkarintyget inte sätter ned arbetsförmågan i förhållande till andra arbetsuppgifter som arbetsgivaren kan erbjuda. Men det är alltid viktigt att läkarintygen grundas på en kvalitativ bedömning av den enskildes tillstånd och arbetsförmåga. Det bör övervägas om också rehabiliteringsbehovet är tillräckligt tillgodosett i de underlag som tas fram. Om rehabilitering ej är genomförd minskar möjligheten till att återgå i arbete i full omfattning. Vikten av rehabilitering behöver betonas, såväl inom hälso- och sjukvården som inom sjukförsäkringssystemet. Arbetet med att utveckla läkarintygen och informationen kring dessa har pågått under flera år. Men det finns fortfarande brister i bedömningen av arbetsförmåga, inte minst vid psykisk ohälsa.

Riksrevisionen har granskat processen när sjukskrivande läkare ska bedöma arbetsförmåga vid psykiatriska diagnoser (RiR 2018:11). Granskningen visar att det råder osäkerhet kring vilka krav som Försäkringskassan ställer på sjukskrivande läkare. Svårigheter beror dels på bristen på undersöknings- och provresultat vid psykisk ohälsa, dels på otillräckliga kunskaper inom försäkringsmedicin och psykiatri bland primärvårdsläkare. Det finns anledning att vidta åtgärder så att de medicinska underlagen vid psykisk ohälsa förbättras. Riksrevisionen har även granskat det försäkringsmedicinska beslutsstödet vid psykiatriska diagnoser (RiR 2018:22).

Beslutsstödet ska bland annat bidra till att minska skillnader i sjukskrivningstider över landet och mellan olika sjukskrivande läkare. Riksrevisionens granskning visar att det försäkringsmedicinska beslutsstödet inte alltid används på ett likformigt sätt. I en tredjedel av ärenden med diagnoser som ingår i beslutsstödet överskrids rekommenderad sjukskrivningstid. I drygt hälften av dessa ärenden motiveras avsteget av sjukskrivande läkare, i resterande motiveras det inte. Vidare används beslutsstöden på diagnoser som inte omfattas av de försäkringsmedicinska stöden. Socialstyrelsen har ett pågående utvecklingsarbete gällande det försäkringsmedicinska beslutsstödet. Socialstyrelsen och Försäkringskassan ska se över användningen av beslutsstödet vid samsjuklighet och att man säkerställer så att Försäkringskassan får bättre verktyg och tydligare riktlinjer för att kunna granska sjukintyg på ett mer likvärdigt sätt.

Inspektionen för socialförsäkringen har även granskat och analyserat hur Försäkringskassan tillämpar utredningsskyldigheten vid handläggning av ärenden gällande sjukpenning och aktivitetsersättning (Rapport 2021:3). ISF konstaterar att det finns brister i utredningarna i 11 procent av de granskade fallen.

Kristdemokraterna vill poängtera vikten av att dessa arbeten följs upp. Det finns även behov av tydligare information till försäkringstagare om vilka parametrar som ingår i en bedömning för att få sjukpenning och vilka underlag som utgör grund för bedömningen. Det skulle skapa en större förståelse för hur bedömningen går till och framför allt för att läkarintyget är en del i detta, dock inte den enda. Det förenklade läkarintyget minskade den administrativa bördan för sjukvården men innebar också att kommunikation mellan aktörerna minskade och försämrade beslutsunderlaget för Försäkringskassan, enligt en rapport från ISF (2019:5). Frågan om det förenklade läkarintyget bör följas upp så att fördelarna står i proportion till eventuella nackdelar.

Kristdemokraterna anser vidare att det kan vara värdefullt med en fast personlig kontakt på

myndigheten. En handläggare som är väl förtrogen med tidigare utredningar och insatser skulle möjliggöra en bättre kontinuitet i ärendehantering och uppföljning av de beviljade insatsernas kvalitet.

Partistyrelsen konstaterar att läkarintyget är en del av beslutsunderlaget som används vid bedömning av arbetsförmåga och att Försäkringskassans bedömningar och beslutsstöd regelbundet granskas både internt och externt i syfte att säkerställa att bedömningarna är av så god kvalitet som möjligt.

Partistyrelsen yrkar därmed avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:44:

att avslå motionen

04:45 Byt namn på sjukpenningen och försäkringsauktorisera läkarna

Bakgrund

Det finns ett starkt folkligt missnöje med att Försäkringskassan prövar rätten till sjukpenning trots att en läkare utfärdar ett läkarintyg som visar att man är sjuk. Emellertid är läkarens uppdrag att läka människor – inte att bevilja dem pengar. Uppdraget att bevilja sjuka och samtidigt arbetsoförmögna människor ekonomisk ersättning åligger Försäkringskassan. Emellertid är det svårt för skadereglerarna på Försäkringskassan att förstå vad olika sjukdomstillstånd har för effekter på arbetsförmågan varför det finns försäkringsmedicinsk kompetens – s.k. försäkringsläkare - hos Försäkringskassan.

Tyvärr har det varit svårt att förklara detta system för det svenska folket vilka istället lever i den felaktiga föreställningen ”att det är Försäkringskassans läkare som underkänner den sjukskrivande läkarens diagnos utan att ens ha träffat den sjuke”- vilket man dessutom uppfattar som absurt och rättsosäkert. Försäkringskassan har under många år kämpat mot de vanföreställningar om försäkringsläkarna som finns hos allmänheten och som media med stor iver bidragit till att sprida. Det finns ett starkt självändamål i att ett skattefinansierat system alltid upplevs som rimligt och begripligt för folkflertalet. Stora belopp har satsats på upplysningskampanjer i media och hos de samverkande myndigheterna men effekten har uteblivit. Om man kan göra processen för hur man erhåller sjukpenning under sin sjukskrivning enkel att förstå, vore därför mycket vunnet.

Försäkringskassan har också under många år kämpat med att försöka hålla emot den tilltagande sjukskrivningsgraden eftersom de stigande kostnaderna för detta utgör ett allvarligt hot mot den svenska samhällsekonomin och vår förmåga att upprätthålla en fungerande välfärdsstat. Många försök att vända trenden och i synnerhet de långa sjukfallen har därför gjorts genom åren med exempelvis ”sjukskrivningsmiljarden”, ändrade läkarintyg och stora satsningar på att skapa en handlägningsprocess som alla handläggare på kassan skall följa. Emellertid har detta inte föranlett någon varaktig förändring i sjukskrivningsmönstret.

Vad som nu återstår att införa, och som god sannolikt löser problemet en gång för alla, är följande paket av åtgärder.

Förslag

Byt namn på sjukpenningen till ”Tillfällig försörjningspenning” och inrätta ett nytt intyg kallat ”Tillfälligt försörjningsintyg”

Eftersom begreppet ”sjukintyg” leder tanken fel från början skall detta avvecklas och ersättas av ett nytt intyg kallat ”Tillfälligt försörjningsintyg” som endast kan utfärdas av en försäkringsauktoriserad läkare som i samband med sjukskrivningen gör en arbetsförmågebedömning. Frågan är nämligen inte huruvida den försäkrade är sjuk, utan om det föreligger arbetsförmåga eller ej.

Det tillfälligt försörjningsintyget är ett kvitto på den arbetsförmågebedömning som läkaren gör och som ligger till grund för rätten till sjukpenning, vilken döps om till "Tillfällig försörjningspenning". Det finns ett egenvärde i att såväl intyget som försäkringen heter "tillfällig" eftersom det är just det den skall vara – men misslyckas med att vara idag. Dessutom finns det härvid en utmärkt analogi i föräldraförsäkringen med "tillfällig föräldrapenning" vilket underlättar förståelsen.

Inför en försäkringsauktorisering för de läkare som vill få rätt att göra arbetsförmågebedömningar i samband med sjukskrivning och därmed få rätt att bevilja sjukpenning.

Försäkringsauktorisering är en tidsbestämd auktorisering på fyra år som utfärdas av Försäkringskassan till läkare som genomgått erforderlig försäkringsutbildning och fått godkänt på ett auktorisationsprov. En försäkringsauktorisering återkallas av Försäkringskassan vid misstanke om missbruk av eller vårdslöshet i arbetsförmågebedömningen, om läkarlegitimationen dras in eller när en läkare fyller 67 år. En återkallad försäkringsauktorisering på grund av misstanke om missbruk av eller vårdslöshet kan överklagas till Socialförsäkringsinspektionen. Under överklagandetiden är försäkringsauktorisering vilande och den auktoriserade läkaren får inte under denna tid bevilja eller förlänga sjukpenning. Försäkringsauktorisering ger rätt att bevilja tillfällig försörjningspenning på upp till 180 dagar under förutsättning att arbetsförmåga föreligger och att den försäkrade inte är medicinskt färdigbehandlad.

Den försäkringsauktoriserade läkaren kan bevilja tillfällig försörjningspenning (heltid eller del av heltid) i paritet med bortfallet av den försäkrades arbetsförmåga. Om den försäkrade är fortsatt arbetsförmögen efter den 180 dagen och ej medicinskt färdigbehandlad, skall den fortsatta prövningen av rätt till tillfällig försörjningspenning ske av Försäkringskassan. Om den försäkrade är fortsatt arbetsförmögen efter den 180 dagen och är medicinskt färdigbehandlad, skall Försäkringskassan ta beslut om att överföra den försäkrade till sjukersättning, som namnändras "Försörjningsersättning". I och med denna namnändring blir försäkringssystemets delar transparent gentemot det system som tar emot de utförsäkrade nämligen det kommunala Försörjningsstödet vilket har ytterligare en pedagogisk poäng.

En försäkringsauktoriserad läkare får inte bevilja tillfällig försörjningspenning över 180 dagar inom en treårsperiod för en som samma försäkrad.

Rätten till tillfällig försörjningspenning efter den 180 dagen inom en treårsperiod prövas av Försäkringskassan.

Försäkringskassan utfärdar tidsutdräkt för ersättning för olika diagnostyper som den försäkringsauktoriserade läkaren skall hålla sig inom.

Tidsutdräkt för ersättning skall baseras på den normala evidensbaserade medicinska behandlingsperioden för diagnostypen. Detta innebär att, även om läkaren har en generell rätt att bevilja tillfällig försörjningspenning upp till 180 dagar, kommer diagnostypen att styra mot en normalt sett kortare ersättningsperiod. Om läkaren vill gå utanför diagnosens tidsutdräkt skall detta prövas av Försäkringskassan.

Sammantaget kommer detta paket av åtgärder leda till att Sverige inom en fyraårsperiod kommer att ha ett sjukskrivningsmönster som motsvarar de länder som har samma medicinska sjukdomsmönster som Sverige. En sådan utveckling skulle, givet att man samtidigt ökar efterfrågan på arbetskraft med produktivetsbegränsningar, innebära att Sverige kunde halvera kostnaderna (ca 20 mdr) för arbetsförmågan.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att en försäkringsauktorisering införs som de läkare som vill få rätt att göra arbetsförmågebedömningar i samband med sjukskrivning och därmed få rätt att bevilja sjukpenning.

Attsats 2: att ett nytt intyg kallat "Tillfälligt Försörjningsintyg" inrättas och ett namnbyte sker

på sjukpenningen till ”Tillfällig försörjningspenning”

Attsats 3: att försäkringsauktorisering ger rätt att bevilja tillfällig försörjningspenning på upp till 180 dagar under förutsättning att arbetsförmåga föreligger och att den försäkrade inte är medicinskt färdigbehandlad.

Attsats 4: att en försäkringsauktorisering läkare inte får bevilja tillfällig försörjningspenning över 180 dagar inom en treårsperiod för en som samma försäkrad.

Attsats 5: att Försäkringskassan utfärdar tidsutdräkt för ersättning för olika diagnostyper som den försäkringsauktorisering läkaren skall hålla sig inom.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären pekar på en fråga om försäkringsauktorisering införs för de läkare som vill få rätt att göra arbetsförmågebedömningar i samband med sjukskrivning och rätt att bevilja sjukpenning. Det finns intressanta idéer men partidistriktsstämman anser att de inte löses med dessa förslag som motionären presenterar. Frågan är intressant och har debatterats i vissa kretsar de senaste 10-15 åren. Partidistriktsstämman håller inte med motionären. Attsatserna är sammankopplade och har bäring på varandra.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

En stor del av de offentliga kostnaderna kan härledas till ohälsa – antingen som direkta kostnader för hälso- och sjukvård, eller som kostnader för sjukskrivningar, som till del uppstår som ett resultat av uteblivna eller försenade insatser inom hälso- och sjukvården. Med sjukskrivningar uppstår även andra, stora indirekta kostnader för exempelvis produktivitetstjänster. Det gäller i synnerhet relaterat till så kallade livsstilssjukdomar, men också en ökad psykisk ohälsa.

Sen 2011 har sjukfrånvaron ökat inom alla arbetsmarknadens sektorer. Den främsta orsaken tros vara ökad psykisk ohälsa, vilken till stor del kan kopplas till stress. Enligt Försäkringskassan uppgår de samhällsekonomiska kostnaderna för ohälsa och sjukfrånvaro till cirka 700-900 miljarder kronor årligen. Det är en uppskattning som innehåller direkta kostnader för t ex hälso- och sjukvård, ersättning från Försäkringskassan och sjuklön från arbetsgivaren, men även indirekta kostnader för produktionsbortfall. Uppskattningar utifrån en modell som används av World Economic Forum visar att enbart kostnaderna för den psykiska ohälsan uppgick till ca 142 miljarder kronor under 2010 och förväntas uppgå till cirka 345 miljarder kronor år 2030.

Samtidigt växer vårddköerna och riskerar att förlänga sjukskrivningsperioderna. Coronapandemin har satt särskild press på vården, och det riskerar att ta flera år innan vården kommit ikapp uppskjutna operationer och förlängda sjukskrivningsperioder som ett resultat av detta.

Det är billigare att förebygga än att behandla. Det gäller inte minst psykisk ohälsa, men även diagnoser som hjärtsvikt är exempel på när preventiva insatser kan spara samhället stora resurser.

Ändå satsas bara en liten del, cirka 3 procent, av vårbudgetarna på preventiva åtgärder. Enligt Försäkringskassan beror det på att återbetalningstiden på förebyggande åtgärder är lång, och att

det ofta inte är samma aktör som investerar i det förebyggande arbetet och som sen ser lägre kostnader tack vare det.

Åtgärder för att i viss mån koppla samman kostnaderna för sjukfrånvaron och sjukvården har prövats. Sjukskrivningsmiljarden (även kallad sjukvårdsmiljarden) infördes 2006 i samråd mellan staten och SKL för att ge sjukskrivningsfrågorna högre prioritet i hälso- och sjukvården. Den bestod av en rörlig del, baserad på utvecklingen av sjukfrånvaron, och en villkorad del, baserad på uppfyllelsen av vissa specifika villkor.

Reformen fick kritik för att den – eftersom den utgjorde så pass liten del av regionernas budget – ansågs få begränsad effekt. Landstingen ansågs inte heller kunna påverka alla faktorer som spelar roll för sjukfrånvaron, såsom arbetsmarknadssituationen. Därmed togs den rörliga delen bort, och hela ersättningen betalas enligt nuvarande avtal mellan staten och SKR ut efter kvalitativa villkor. Avtalet för 2021 är dock det sista, därefter avvecklas sjukskrivningsmiljarden.

Det har även gjorts andra försök till att koppla samman kostnader för sjukfrånvaro och vård, bland annat inom samordningsförbunden (Finsam) och ett pilotprojekt med fem landsting på 90-talet som visade goda resultat men aldrig skalades upp.

2018 presenterades en utredning om Samspel för hälsa – Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring, som ännu inte utmynnat i någon proposition. Utredningen föreslår i princip en variant av sjukskrivningsmiljarden, men med vissa begränsningar kring vilken typ av sjukfrånvaro som regionerna antas kunna påverka och med viss anpassning till olikheter mellan regionerna.

Kristdemokraterna vill att staten övertar ansvaret för sjukvården. I samband med en sådan förändring bör budgetansvar för sjukförsäkring och hälso- och sjukvård integreras. Genom ett samlat budgetansvar för hälso- och sjukvård och sjukskrivningar kommer incitamenten till förebyggande och rehabiliterande insatser öka. När kostnaden för att inte förebygga ohälsa blir tydligare bör fler åtgärder komma tillstånd, liksom när samma budget bär sjukskrivningskostnaderna för förlängda vårdköer eller långa väntetider för rehabilitering

I väntan på en sådan förändring bör ett nytt statsbidrag till regionerna införas – ”En ny sjukskrivningsmiljard”. Det bör ta tillvara lärdomarna från hur sjukskrivningsmiljarden fungerat, och utformas med inspiration från förslag i utredningen Samspel för hälsa.

Statsbidraget bör vara prestationsbaserat, så att fokus läggs på att minska sjukfrånvaron. I enlighet med utredningen Samspel för hälsa bör dock endast sjukfrånvaron de första 90 dagarna utgöra grund för beräkning av statsbidraget. Detta för att regionerna ska ha en rimlig chans att påverka den. Sjukfallskategorin (90 dagar) utgör runt en tredjedel av all sjukfrånvaro.

Statsbidraget bör vara större än den tidigare sjukskrivningsmiljarden. Enligt utredningen Samspel för hälsa är en variation i sjuktalen i storleksordningen fyra miljarder på nationell nivå rimlig. Bidraget bör uppgå till mellan 50–100 procent av minskningen i kostnader för sjukskrivning totalt sett, dvs till mellan 2 och 4 miljarder kronor. Statsbidraget kommer alltså till stor del finansieras av minskade kostnader för sjukfrånvaro.

För att nationella trender i sjuktalen inte ska påverka regionernas möjligheter att få del av stödet bör utvecklingen av regionernas sjuktal sättas i relation till rikets. Fördelningen bör utgå från respektive regions förändring i sjuktal i relation till genomsnittliga förändringen hos de tre regioner som uppvisat minst förbättring/störst försämring av sjuktalen. Skillnaden mellan respektive region och detta jämförelsetal, samt regionens andel av befolkningen, bestämmer utfallet. Dock kan stödet inte uppgå till mer än 100 procent av regionens minskning i sjukskrivningskostnad.

Viss variation i sjuktal bör alltså kunna tillåtas utan att regionen helt förlorar statsbidraget. Även försämringar i sjuktal kommer kunna belönas, givet att de är relativt sett bättre än hos den region som uppvisat störst försämring.

I syfte att minska sjukskrivningsmönstret, med en tilltagande sjukskrivningsgrad, föreslår motionären bland annat att de läkare som vill ska få en försäkringsauktion och på så sätt bevilja den försäkrade ersättning om läkaren bedömer att arbetsförmågan för ett normalt förekommande arbete inte finns. Motionären föreslår även att sjukpenningen byter namn till ”tillfällig försörjningspenning” i syfte att förtydliga att ersättningen ges ut med anledning av att arbetsförmåga inte föreligger, inte på grund av sjukdom. Förslag likt detta, ex. att läkare ska bedöma kortare sjukskrivningar upp till tre veckor, har diskuterats tidigare. Intentionen är god, men ett omfattande kunskapsunderlag och konsekvensanalys krävs för att kunna göra en mer ingående bedömning av förslagen. Det finns många betänkligheter med förslagen. Ex. är det oklart om läkare, som inte är experter på att bedöma arbetsförmåga och vad som går att utveckla i arbetslivet, kommer göra bättre bedömningar än vad Försäkringskassan gör idag. Som motionären nämner finns även risk att samvetslösa personer utnyttjar ett sådant system, vilket vi vet är svårt att kontrollera.

Partistyrelsen anser att de förslag partiet har på området, beskrivna ovan, är mer ändamålsenliga än motionärens förslag, varför partistyrelsen yrkar avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:45:

att avslå motionen

04:46 Inför 90 dagars sorgledighet vid förlust av barn under 18 år

På initiativ av Kristdemokraterna infördes 2011 den reform som brukar kallas ”sorgepeng”. Det innebär att modern får föräldrapenning i 29 dagar efter förlossningen om barnet avlider i samband med förlossningen och därefter tillfällig föräldrapenning i 10 dagar. Den andra föräldern kan ta ut 10 dagar med tillfällig föräldrapenning inom 60 dagar från förlossningen och därefter 10 dagar ytterligare inom 90 dagar från förlossningen.

Den som förlorat sitt barn före dess 18-årsdag kan ta ut 10 dagar med tillfällig föräldrapenning inom 90 dagar efter den dag barnet avled.

Dessa dagar är i de flesta fall alldeles för kort tid. Hur sorg hanteras är mycket individuellt. För en del fungerar det bäst att återgå till vardagen så snart som möjligt, men inte för alla.

Efter dessa dagar kan den drabbade föräldern eventuellt bli sjukskriven, vilket är fel eftersom sorg inte är en sjukdom. Flera studier visar att förlusten av ett barn skapar stor stress, vilket i sin tur kan leda till andra sjukdomar och för tidig död. Enligt en brittisk studie som publiceras i tidskriften *BMJ Supportive & Palliative Care*, löper föräldrar som förlorar ett barn, 50 % större risk att dö i förtid under en 25 års period. Bakom studien står forskare vid University of York.

Sorg går i vågor och tar tid. Under vissa perioder är livet hanterbart medan andra perioder är svårare att hantera. För föräldrarna som förlorat sitt barn vid födseln kan tiden direkt efter och strax efter hemkomst utan sitt barn, vara svårast. Tiden runt begravning kan också vara svår. För föräldrar som förlorat sitt barn vid sjukdom eller olycka kan tiden runt födelsedagar och högtider vara svårast.

I de fall där barn förolyckats eller avlidit på grund av brott kan tiden vid eventuell rättegång, vilken kan ligga ett eller flera år fram i tiden, vara svårast.

Även om sorg är inte en sjukdom så kan de som drabbas få en nedsatt arbetsförmåga. Snittsjukskrivningen vid symtom relaterat till sorg är 180 dagar (26 veckor enl. Socialstyrelsen). Att införa sorgledighet upp till 90 dagar innebär alltså ingen kostnadsökning. Att en förälder som befinner sig i djup kris dessutom skall behöva kontakta läkare för att sjukskriva sig för något som inte är en sjukdom är inget någon ska behöva göra.

Att införa en sorgledighet som gäller 90 dagar i en femårsperiod efter att barnet avlidit innebär alltså inte att försäkringssystemet blir mer komplext eller snårigt! En sorg ledighet innebär en förenkling för såväl föräldrar som Försäkringskassan. Ersättningen ska fungera på samma sätt som föräldraförsäkringen och ge samma trygghet.

Kan Danmark införa sorgledigt kan vi!

(<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/70W25w/langre-sorgledigt-for-danskar-som-mister-barn>)

Du ska kunna lita på Sverige!

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi att Rikstinget beslutar:

Attsats 1: att uppdra till partistyrelsen att, som en förstärkning till den sorgepeng som finns idag, införa sorgledighet upp till 90 dagar inom en 5-årsperiod för föräldrar som förlorat sitt barn under 18 år.

Hofors, Hudiksvall och Söderhamn 2021-01-25

Annika Sjögren, Anders Ramstrand, Kent Sjöberg samt Peter Åkerström

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Förlusten av ett barn är för alla en oerhört svår sorg. Sorgeprocessen är som regel komplex och den kan naturligtvis variera kraftigt från person till person. När en förälder drabbas av den allra svåraste sorg ska det finnas ett tryggt system som sluter upp bakom den drabbade. Som förälder ska man inte behöva bollas runt i vården för att försöka bli sjukskriven för något som inte är en sjukdom. Sorg är inte en sjukdom, sorg är en kris När livet är som svårast ska Sverige, i likhet med vårt grannland Danmark, sluta upp bakom den sörjande och finnas som stöd.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget uppdrar till partistyrelsen att, som en förstärkning till den sorgepeng som finns idag, införa sorgledighet upp till 90 dagar inom en 5-årsperiod för föräldrar som förlorat sitt barn under 18 år.

Precis som motionären skriver så är förlusten av ett barn en oerhört svår sorg. Sorgeprocessen är komplex och som också poängteras så måste det göras olika bedömningar av vad som är den bästa åtgärden då omständigheter och sättet att hantera sorgen är olika.

Det som brukar hänvisas till som ”sorgepeng” infördes 2011 på initiativ av Kristdemokraterna. Enligt gällande regler ser ersättningen olika ut beroende på om man förlorat sitt barn i samband med födseln eller innan barnet fyllt 18 år. Om barnet dog i samband med förlossningen kan modern få föräldrapenning i 29 dagar efter förlossningen och sedan 10 dagar med tillfällig föräldrapenning. Den andra föräldern kan ta ut 10 dagar med tillfällig föräldrapenning inom 60 dagar från förlossningen och därefter 10 dagar till inom 90 dagar från förlossningen. Den som förlorat sitt barn före dess 18-årsdag kan ta ut 10 dagar med tillfällig föräldrapenning eller

tillfällig föräldrapenning inom 90 dagar från dagen efter den dag som barnet avled.

Sorgepengen var inte tänkt som en ersättning till sjukskrivning. Syftet med sorgpengen var att föräldrarna genom ett så enkelt och obyråkratiskt som möjligt skulle kunna vara ledig utan att riskera att hamna utanför socialförsäkringssystemet när man drabbats av det värsta en förälder kan drabbas av. Man har så mycket annat att tänka på när man har förlorat ett barn. Den förälder som efter den här tiden inte kan arbeta på grund av sorg kan ha rätt till sjukpenning.

Försäkringskassan som beslutar om ersättning bedömer om en person ska få ersättning på grund av att arbetsförmågan är nedsatt. Den bedömer i sak inte huruvida en person är frisk eller sjuk. Däremot så behöver handläggaren medicinskt underlag som en del i bedömningen. Partistyrelsen menar att huruvida sorg är en sjukdom eller inte, inte är upp till rikstinget att besluta om. Oavsett om man skulle landa i att kalla det sorgpeng eller sjukpenning så menar partistyrelsen att det är svårt att bedöma arbetsförmågan utan att kunna relatera till symptom. Partistyrelsen menar också att man hamnar i märkliga bedömningar om man vid sorg ska undvika att beskriva dessa symptom i en medicinsk diagnos med hänvisning till att de kan ställa till det i framtiden. Det gäller i så fall för alla som drabbats av dessa symptom/diagnoser, oavsett vad som varit den utlösande faktorn.

Precis som motionären skriver så är sorgehantering individuellt. En person kan vara i behov av att vara hemma medan en annan kan vilja vara på jobbet. För den som har nedsatt arbetsförmåga finns i dag ett bra stöd. Att då skapa en ny kategori vid sidan av sjukpenningen för en specifik grupp vore att göra försäkringssystemet mer komplext och snårigt.

Konsekvensen av konstaterande att sorg inte är en sjukdom blir dessvärre att den sörjande som inte förmår att arbeta fullt ut inte heller kan sjukskrivas med annat än en sjukdomsdiagnos som depression. Ledstjärnan är att varje människa ska få jobba 100% av sin förmåga. När denna förmåga är nedsatt bör vi eftersträva effektiva sätt att hantera detta, som ger stöd för vederbörande att återfå sin fulla förmåga. En större flexibilitet i sjukförsäkringen skulle kunna vara ett sätt att ge de sörjande ett rätt stöd i sorgprocessen.

Kristdemokraternas förslag om en ökad flexibilitet i sjukförsäkringen genom att slopa fasta stegen – 25, 50, 75 eller 100 procent – i bland annat sjukpenningen skulle skapa bättre förutsättningar för att ta i beaktande den individuella arbetsförmågan, även för dem som bär på sorg.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar partistyrelsen på avslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:46:

att avslå motionen

04:47 MOTION OM ANHÖRIGBEHANDLING

I dag uppskattas att 10 % av befolkningen har beroendesjukdom. I en kommun på 35000 invånare blir det ca. 3500 personer. Runt varje beroende beräknas 5-10 personer få sin livskvalitet försämrad vilket innebär att ca. 17000 personer i är medberoende. Mörkertalet är stort, men minst 1600 barn i en kommun på 35000 invånare växer upp med en förälder som dricker för mycket. Det är katastrofala siffror och ett folkhälsoproblem i kommunerna. Alkoholism, narkomani och spelberoende är sjukdomsklassificerat enligt DSM 5, Socialstyrelsens Nationella riktlinjer, vilket innebär att den beroende har rätt till vård och rehabilitering. Arbetsgivare har en skyldighet att utforma en alkohol och drogpolicy och kommunen och socialtjänst är skyldiga att erbjuda vård och rehabilitering. Det är bra, men för

de människor som står bredvid, som har kämpat i årtal och på så vis utplånat sig själv erbjuds ingen anhörigbehandling utan i bästa fall ett minimalt anhörigstöd i form av något samtal.

En anställd på en kommunal beroendevård (öppenvård och behandling) möter dagligen dessa anhöriga i sitt arbete som anhörigterapeut och kan vittna om hur trasiga dessa personer är både fysiskt och psykiskt.

Under alla år har man haft fullt fokus på den beroende, erbjudit honom eller henne vistelse på behandlingshem eller öppenvård. Övertygelsen har varit att det är bara den beroende som är problemet och som har problem. När personen kommer hem från sin behandling, har inget förändrats med dennes anhöriga. De är lika sjuka som innan.

Flertalet av anhöriga som kommer till beroendevården är idag sjukskrivna för depression och utmattning. De medicineras inte sällan med antidepressiva läkemedel men de har inte fått möjligheten att verkligen gå till botten med vad deras psykiska mående egentligen handlar om. Dessa människor är traumatiserade. I dagens svenska kommuner dämpar man symtomen men erbjuder inte riktig anhörigbehandling.

Många anhöriga är personer som gör vad de kan för att dölja hur dåligt de egentligen mår. Då anhörigbehandling inte är sjukdomsklassad så omöjliggörs sjukskrivning och överhuvudtaget kunna delta i en anhörigbehandling över tid.

Vi vet att detta fenomen är en familjesjukdom och det är absurt att inte hela familjen får den vård och behandling de förtjänar och behöver. Medberoendesjukdom är inget påhittat fenomen! Inte sällan hamnar även den medberoende i ett eget beroende och först då kan personen få hjälp. Det är en fortsatt tragisk utveckling som måste stoppas.

Vi vet idag att barn som växer upp i dessa dysfunktionella hem och miljöer har en ökad sårbarhet att själva utveckla egen dysfunktion eller inleda relationer med dysfunktionella.

Att erbjuda anhöriga korrekt behandling är ett förebyggande arbete mot psykisk ohälsa och sjukskrivningar på fel grund.

Attstats 1: att Kristdemokraterna tar fram förslag på anhörigbehandling utifrån ovan beskrivning.

Katrineholm 2021-02-16

Joha Frondelius, Marian Loley samt Alexander Forss

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna väcker frågan om anhörigbehandling och beskriver den problematik som anhöriga till en person med en beroendesjukdom kan uppleva. Partistyrelsen instämmer i vikten av att anhöriga till personer med beroendesjukdom får ett utökat stöd för att hantera det anstränga tillstånd som hela familjen befinner sig i situationer då det förekommer missbruksproblematik.

Kommunerna har i enlighet med SoL även ansvar för missbruks- och beroendevård. Det innebär att socialnämnden aktivt ska sörja för att den enskilda personen med missbruksproblematik får den hjälp och den vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket (5 kap. 9 §). Socialtjänsten ansvarar också för sociala stödinsatser i form av t.ex. boende, sysselsättning, försörjning samt stöd till barn och anhöriga och närstående. Kommunen ska ingå en överenskommelse med regionen om ett samarbete i fråga om personer som missbrukar t.ex.

alkohol eller narkotika (5 kap. 9 a §).

Regeringen gav i april 2021 Socialstyrelsen i uppdrag att stärka och utveckla stödet till barn i familjer med skadligt bruk, missbruk eller beroende, psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning (S2021/03118) där våld förekommer eller där en förälder eller vårdnadshavare lider av en allvarlig sjukdom eller plötsligt avlider.

Nyligen gav också riksdagen ett tillkännagivande, en uppmaning, till regeringen som Kristdemokraternas ställde sig bakom angående behovet av att genomföra en översyn av anhörigstödet i stort. Översynen ska omfatta en utredning kring vilken hjälp som erbjuds till anhöriga till personer med missbruksproblematik, vilka evidensbaserade metoder som kan rekommenderas och om det finns behov av nationella riktlinjer för anhörigstöd. Där utöver har Kristdemokraterna lagt förslag om att barn som anhöriga behöver uppmärksammas mer än i dag. Det är inte alltid barnen erbjuds det stöd de kan behöva utifrån sin ålder.

Partistyrelsen bedömer att ovanstående initiativ är i linje med motionens intentioner och att motionen därmed kan anses vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:47:

att anse motionen besvarad

04:48 Kvalificering in i socialförsäkringssystemet

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för

Attsats 1: att personer som ej är födda i Sverige ska gälla att man kvalificerar sig in i socialförsäkringssystemen genom att betala skatt på inkomster man själv genererat genom arbete under minst sju år

Attsats 2: att skatten ska motsvara arbetsinkomst på en nivå som uppgår till minst halva genomsnittsinkomsten i Sverige

Attsats 3: att under tiden innan man kvalificerat in sig ska en minimal hjälpnivå gälla, som ska vara tidsbegränsad till 2 år

Danderyd 2021-02-19

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar genom sina yrkanden upp ett antal frågor som berör möjligheten att som utrikesfödd ta del av socialförsäkringssystemets alla förmåner. Dessvärre saknas argumentation för förslagen, varför partidistriktsstämman har försökt att bedöma motionärens intentioner. Vi instämmer i att det finns skäl att stärka försäkringsinslaget i socialförsäkringarna, inklusive att införa kvalificeringstider av eget arbete för att få åtnjuta ett fullt skydd. Det skulle sannolikt kunna stävja visst överutnyttjande av försäkringarna, men också minska de ekonomiska incitamenten att söka sin tillflyktsort till just Sverige för människor på flykt. Som framgår av de asylärenden som idag avslås finns det en betydande andel migranter som söker sig till Sverige av ekonomiska skäl snarare än att ha giltiga flyktingskäl.

Redan idag finns dock vissa kvalificeringstider och arbetsvillkor för olika sociala förmåner. För a-kassan krävs exempelvis sex månaders sammanhängande arbete om minst 70 timmar per månad, eller att man under en period av ett år arbetat minst 60 timmar per månad i 6 månader. Likaså finns bestämmelser om att kunna uppvisa förvärvsinkomst för att få en sjukpenninggrundande inkomst (SIG) som kvalificerar till ersättning i bl a föräldra- och sjukförsäkringen.

Partidistriktsstämman instämmer i att det kan finnas skäl att se över kvalificeringsperioderna för utrikesfödda i socialförsäkringarna, men anser inte att motionärens förslag är tillräckligt väl motiverade. Det är också oklart vad motionären avser med genomsnittsinkomsten i Sverige – avser det alla i eget arbete, alla på arbetsmarknaden, alla i arbetsför ålder, eller hela befolkningen? Därför yrkas avslag på första och andra att-satsen.

Att man under en kvalificeringsperiod ska ha tillgång till ett stöd på minimal hjälpnivå gäller redan idag, om än inte tidsbegränsat på det sätt som motionären föreslår. Kristdemokraterna driver redan aktivt på för att det ekonomiska biståndet till utrikesfödda ska begränsas och ge incitament till eget arbete. Partidistriktsstämman anser därför att tredje att-satsen ska anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har genom sina yrkanden föreslagit att kvalificeringskrav ska ställas på utrikes födda för att ta del av delar av socialförsäkringssystemet. Partistyrelsen noterar att ingen motivering har lämnats.

Det svenska socialförsäkringssystemets utformning är generöst jämfört med många andra länder. Nyanlända har även tillgång till relativt stora delar av socialförsäkringssystemet trots att man inte bidragit till det gemensamma i form av inbetalad skatt. Möjligheten att direkt få åtkomst till Sverige generösa transfereringssystem utgör en så kallad pullfaktor för människor i andra länder och bidrar till ett ökat söktryck från både flyktingar och migranter.

Det svenska socialförsäkringssystemet är uppbyggt kring bosättningsbaserade förmåner och arbetsbaserade förmåner utifrån specifika kvalificeringskrav vilket innebär att alla förmåner inte är tillgängliga i samma utsträckning för nyanlända. De bosättningsbaserade förmånerna syftar till att ge ett grundskydd. Det handlar ofta om ersättningar på garantinivå t.ex. garantipension och barnbidrag. Kristdemokraterna har föreslagit skärpningar av kvalificeringsreglerna för sjuk- och aktivitetsersättningen och garantipension. Förändringar i omvärlden och olika utmaningar gör att det finnas anledning att se över socialförsäkrings- och trygghetssystemen och justera kvalificeringsreglerna ytterligare.

Inom ramen för migrationskommittén har Kristdemokraterna föreslagit att en utredning ska tillsättas för att se över de bosättningsbaserade ersättningarna och vid behov presentera författningsförslag som syftar till att införa lämpliga kvalificeringskrav som successivt ger tillgång till dessa delar av socialförsäkringssystemet. Partistyrelsen anser att partiets förslag om att utreda ett kvalificeringskrav är välavvägt.

Partistyrelsen föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:48:

att avslå motionen

04:49 Bidragstak

Dagens bidragspolitik är ett hån mot alla de som arbetar och anstränger sig. En större familj som lever på bidrag kan få bidrag upp 30 000 kr vilket motsvarar en skattehandläggares lön. Det måste löna sig att gå från bidrag till arbete annars fastnar människor i ett bidragsberoende. Ett bidragsberoende som skadar individen och kostar staten en hel del. En alltför generös asyl och invandringspolitik kombinerat med en generös bidragspolitik krossar möjligheterna till en god integration.

Vill man lösa bidragsberoendet måste det löna sig att gå från bidrag till arbete, ingen ska behöva få minskad inkomst för att de tar sig an ett jobb utan tvärtom. Anstränger man sig och arbetar ska det löna sig. Bidragsberoende leder till ett mönster som gör att människor kommer allt längre från arbetsmarknaden och samhället i stort. Svårigheten att ta sig ur det bidrar till ökad segregation som inte bara drabbar individen utan även dess barn och barnbarn. Forskning som gjorts i Sverige men även i andra länder visar att sambanden är starka.

Över 14% av individer i arbetsför ålder lever idag på bidrag istället för att arbeta. Sverige är det landet som lägger mest arbetsmarknadspolitiska medel som procent av BNP på diverse anställningssubventioner, den summan uppgick till 18.7 miljarder 2017. Samtidigt som det idag tar nästan 8 år innan hälften av alla nyanlända får sin första anställning och endast 5% av dessa lyckas etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetsklyftan som vi sett mellan utrikesfödda och inrikes födda har bara vuxit ännu mer. Idag kan vi se att arbetslösheten är 5 gånger så hög för en person född utanför Europa jämfört med en person som är född i Sverige.

Det krävs en hel del förändringar om vi ska kunna ha en stabil ekonomin och en lyckad integration i framtiden. För att ge nyanlända en chans att få sin första anställning och bli en del av det svenska samhället föreslår vi:

Attsats 1: Att ett bidragstak ska införas.

Attsats 2: Att ett system införs där full tillgång till svenska bidrag och ersättningar ska enbart uppnås genom eget arbete, eller genom permanent och laglig bosättning i Sverige.

Ystad, Stockholm 2021-02-21

Mohammad Omran samt Juliette Walldov

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Att kunna arbeta och försörja sig är bästa vägen till en lyckad integration. Då måste det också finnas många vägar in till arbetsmarknaden. Men att sätta ett bidragstak är problematiskt bland annat av skälet att ett sådant tak skulle behöva vara så lågt att det skulle innebära andra mycket stora problem så som barnfattigdom. Istället är lösningen att skapa ett system där försörjningsstödet ges på individnivå (så att det lönar sig för båda att ta ett arbete), och att det är nära sammankopplat med krav på deltagande i arbetsmarknadsförbättrande insatser, där frånvaro renderar minskade inkomster och arbete lönar sig, i form av lägre marginaleffekter. Det är viktigt att även timanställningar lönar sig, eftersom det kan vara vägen in för många. Därför anser vi att Kristdemokraternas förslag om att istället införa en så kallad statlig dagpenning för gruppen arbetslösa i försörjningsstöd på ett mer effektivt sätt kommer åt den problematik som motionärerna belyser.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Sverige har under flera år byggt upp en betydande integrationssskuld. Vi har inte utformat mottagandet på ett sätt som gynnar integrationen. Arbetslösheten bland utrikes födda är fyra gånger högre än för inrikes födda. I snitt tar det åtta år innan hälften av utrikes födda kommer i arbete. Efter sexton år är fortfarande bara sextiofem procent förvärvsarbetande, vilket innebär ett gap på sexton procentenheter till inrikes födda. Utrikes födda kvinnors låga förvärvsfrekvens är en viktig förklaring till detta. Många barn växer upp utan att någonsin se föräldrarna gå till jobbet. Segregationen är tydlig och skapar utanförskap och parallellsamhällen.

I en rapport från entreprenörskapsforum (2020) konstateras att en majoritet av de utrikes födda i arbetsförålder under perioden 1990–2016 inte uppnådde egen försörjning, dvs. 12 600 kronor i månaden. Enligt riksdagens utredningstjänst var år 2019 ca. 675 000, dvs. 50 %, av invandrare i arbetsför ålder inte självförsörjande. Svenskt näringsliv visar i nya beräkningar att utanförskapet i Sverige motsvarar cirka 800 000 personer på heltid är borta från arbetsmarknaden till en total kostnad på 270 miljarder kronor per år.

Delegationen för migrationsstudier (DELM) har konstaterat i en studie ”migration och det offentliga stödet för den svenska välfärdsstaten” (2021) att hög arbetslöshet bland invandrare kan minska majoritetsbefolkningens vilja att bidra till välfärdsstaten och till bidrag till invandrare. En hög arbetslöshet bland utrikes födda parat med allt för generösa transfereringssystem leder således till negativa konsekvenser för invandrarna såväl som samhället i stort. Att få nyanlända i arbete är därför essentiellt för både individ och samhälle.

För att fler nyanlända ska komma in på arbetsmarknaden är aktiva insatser som tydliga drivkrafter till arbete nödvändigt, samtidigt som tillvaron är rimlig under tid med ersättningar och bidrag. Det viktigaste är att dessa personer genom etableringsinsatser rustas för arbetsmarknaden, kombinerat med att en sund incitamentsstruktur skapas. Dagens etableringsersättning är en strukturellt bättre ersättning än försörjningsstöd som många arbetsföra nyanlända idag delvis försörjer sig genom, då ersättningen i huvudsak är individualiserad och bygger på aktivt deltagande, samt ger en väsentligt lägre marginaleffekt av att ta ett jobb.

När etableringsersättningen infördes var tanken att den skulle ligga över försörjningsstödet för att motivera till deltagande. Etableringsersättningarna har dock inte höjts sedan 2010, ens med prisförändringar, så i praktiken har ersättningen kommit att sjunka relativt försörjningsstöd – vilket kommer förstärkas om justeringar fortsätter att utebli. Detta innebär i grunden stärkta drivkrafter till arbete, men också att fler hushåll blir berättigade till kompletterande försörjningsstöd, vilket minskar lönsamheten i arbete. Idag finns möjlighet till kompletterande försörjningsstöd under etableringstiden. Det förekommer framför allt bland barnfamiljer med många barn eftersom stödet för barn är högre i försörjningsstöd än i etableringsersättningen (där stödet är 800 eller 1 500 kronor per barn och månad). Dessutom beräknas det bara på de tre äldsta barnen i hushållet om det finns fler än tre barn. Inom försörjningsstödet varierar riksnormsnivån med barnets ålder och är mellan 2180 och 3 970 kronor per barn och månad (2021) och gäller för alla barn oavsett antal (exempelvis barnbidrag och bostadsbidrag dras dock av från riksnormens nivå före utbetalning).

Detta innebär att hushåll med etableringsersättning och många barn i flera fall kan få en disponibel inkomst som ligger under försörjningsstödsnivå och därför kan få kompletterande försörjningsstöd. Det är också för dessa familjer som drivkrafterna till arbete är sämre.

Bland familjer med fler än fyra barn fick vart åttonde hushåll kompletterande försörjningsstöd 2015. Denna andel kan förväntas ökat betydligt sedan 2015 eftersom försörjningsstödet räknas upp i relation till priserna, medan etableringsersättningen inte gör det. Bara sedan 2017 har riksnormen räknats upp med 300-400 kronor per barn. Skulle dessutom etableringsersättningen utsträckas i tid enligt vår modell (se förslag längre ned) så kommer gruppen som uppstår kompletterande försörjningsstöd kunna öka markant.

Kristdemokraterna har därför föreslagit att rätten till kompletterande försörjningsstöd ska tas bort de första fem åren under tiden med etableringsersättning. Att ta bort rätten till kompletterande försörjningsstöd under tiden med etableringsersättning de första fem åren stärker drivkrafterna till arbete för barnfamiljer, framför allt för de med många barn, under etableringstiden och bidrar till att familjer inte hamnar i den återvändsgränd och fattigdomsfälla som försörjningsstöd ofta innebär. Samtidigt innebär minskade bidrag en mer begränsad ekonomisk situation, men eftersom det gäller en begränsad tid och, i kombination med fler aktiva insatser, kan förväntas öka arbetsmarknadsdeltagandet och öka inkomsterna på sikt så bedöms förslaget vara välavvägt. Partistyrelsen anser att en aktiv etableringspolitik parat med något sänkta bidrag är en mer ändamålsenligt i arbetet att få nyanlända i arbete än ett bidragstak. Partistyrelsen yrkar därför avslag på första att-satsen.

Begränsningen blir också en ytterligare kvalificering in i välfärden. Det svenska socialförsäkringssystemet är uppbyggt kring bosättningsbaserade förmåner och arbetsbaserade förmåner utifrån specifika kvalificeringskrav vilket innebär att alla förmåner inte är tillgängliga i samma utsträckning för nyanlända. De bosättningsbaserade förmånerna syftar till att ge ett grundskydd. Det handlar ofta om ersättningar på garantinivå t.ex. garantipension och barnbidrag. Kristdemokraterna har föreslagit skärpningar av kvalificeringsreglerna för sjuk- och aktivitetsersättning och garantipension. Förändringar i omvärlden och olika utmaningar gör att det kan finnas anledning att se över socialförsäkrings- och trygghetssystemen och justera kvalificeringsreglerna ytterligare.

Inom ramen för migrationskommittén har Kristdemokraterna föreslagit att en utredning ska tillsättas för att se över de bosättningsbaserade ersättningarna och vid behov presentera författningsförslag som syftar till att införa lämpliga kvalificeringskrav som successivt ger tillgång till dessa delar av socialförsäkringssystemet. Då bosättningsbaserade förmåner delas ut till personer som har en folkbokföringsadress i Sverige och således är lagligt bosatt i landet yrkar partistyrelsen avslag till att-sats två till förmån för partiets nuvarande position.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:49:

att avslå motionen

04:50 Bättre drivkrafter för lägre ohälsa inom kommun och regioner

Bakgrund

Ohälsan i Sverige kostade skattebetalarna mer än 80 miljarder 2019 varav 36 miljarder var sjukpenning och rehabiliteringspenning, 41 miljarder var förtidspensioner (s.k. sjuk- och aktivitetsersättning) och resterande 8 miljarder var ersättningar för handikapp, arbetsskador och kostnader för sjukskrivningsprocessen.

Dessa kostnader växer snabbare än befolkningsökningen vilket innebär att vi redan om två år kan ha kostnader på 90-95 miljarder vilket är en alarmerade ökning. I genomsnitt fick varje svensk i åldern 16-64 år hela 27 arbetsdagar betalda av Försäkringskassan för olika former av ohälsa under 2019. Det är mer än 10 % av årsarbetstiden och mer än den lagstadgade semestern. Till detta skall de läggas all den sjukskriving som arbetsgivaren betalar för under den första 14 dagarna. Läger man ihop dessa siffror framkommer att den arbetsföra befolkningen i Sverige

bara arbetar ca 9,5 månader per år.

Detta är oacceptabelt både ur ett medmänskligt perspektiv men också ur ett internationellt konkurrensperspektiv. Problemet med de galopperande ohälsokostnaderna har varit känt i tjugo år men trots idoga försök från både (s) och Alliansen att bryta trenden har man inte lyckats.

Orsakerna är flera men den enskilt viktigaste faktorn är brist på lämpliga arbeten för de som mår dåligt. De flesta av de försäkrade som uppbär ersättning från Försäkringskassan skulle kunna arbeta om det fanns lämpliga arbeten men kostnaderna för ha människor anställda är idag så höga att enklare jobb sedan länge är bortrationaliserade. Detta är en ond spiral eftersom ju fler som slås ut från arbetsmarknaden, desto högre blir skatteuttaget från dem som är kvar – och då ökar både kostnaderna för arbetsgivaren som måste avveckla ännu fler anställda för att kunna bibehålla lönsamheten. Därmed ökar stressen ännu mer hos de anställda som är kvar.

Men det finns fler faktorer som förstärker spiralen och som går att åtgärda. En sådan faktor är de offentliga arbetsgivarnas incitament att faktiskt få tillbaka sin långtidssjukskrivna personal. De enskilt största producenterna av sjukskrivningar och förtidspensioner är kommuner och regioner med sina 7 % per år. Av den totala mängden sjukskrivna i riket med ersättning från Försäkringskassan (ca 180 000 personer) i mars 2019, stod kommuner och regioner för 20 % (ca 36 000 personer). Och så här har det sett ut länge trots att både enskilda kommuner och landsting samt SKR lovat att åtgärda problemet. Emellertid bottenar frånvaron av resultat i ett incitamentsmässigt systemfel som illustreras i nedanstående kalkyl:

Kalle är frisk	Kalle är sjuk efter 14 dagen	
A - Kalles grundlön	25.000 kr	20.000 kr i sjukpenning (80% av grundlönen) som Försäkringskassan betalar.
B - Kommunal skatt 22%	5.500 kr	som betalas av kommunen till kommunen = +/- 0
	4.400 kr	som betalas av Försäkringskassan till kommunen.
C - Social avg 31, 42%	7.855 kr	Inga sociala avgifter uppstår så kommunen sparar 7.855 kr.
Sammanställning	Frisk Kalle kostar:	Sjuk Kalle kostar:
Bruttokostnad för kommunen (A+B+C)	-41.105 kr	0
Återlägg av skatteintäkten (B)	+ 5.500 kr	+ 4.400 kr
Nettoeffekt i den kommunala budgeten	- 35.605 kr	+ 4.400 kr
Frigjort budgetutrymme	0	40.005 kr (35.605+4.400)

Som framgår gör dagens system att kommunen "tjänar pengar" på att ha sjukskrivna. Man får ett budgetmässigt utrymme på i detta fall nästan 36 000 kr i månaden som man kan anställa en vikarie för samtidigt som man dessutom tjänar 4 400 kr per månad på Kalle så länge han är sjukskriven.

Alltså, alla former av skattepliktiga statliga ersättningar till offentliganställda i kommun och region gör att kommunerna och regionerna går plus eftersom 33 % av de statliga pengarna inte går till den enskilde utan till kommunen och regionen ifråga. Detta är en ur ett ohälsförbyggande perspektiv fullständigt galen modell.

Tar man bort ovanstående dolda överföring till kommuner och landsting ger detta en reell och direkt besparing på minst 4 miljarder per år bara på kostnaderna för sjukpenningen. Läger man till föräldrapenning, rehabiliteringsersättning samt sjuk och aktivitetsersättning för denna kategori av anställda närmar man sig 6 miljarder som bara är en dold statlig subvention till kommuner och regioner.

Förslag

Förstärk incitamenten för återgång till arbete i offentlig sektor genom att införa ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar för ekonomisk trygghet vid sjukdom (förmånslagen sjukpenning, rehabiliteringsersättning, arbetsskadelivränta samt sjuk- och aktivitetsersättning) för anställda i offentlig sektor.

I samband med att det statliga, landstingskommunala och kommunala arbetsgivaransvaret för ekonomisk trygghet vid sjukdom införs, tas de delar av de statliga sociala avgifterna som täcker dessa kostnader bort, vilka istället ska behållas hos dessa arbetsgivare för att bidra till att täcka

sjukskrivningskostnaderna.

I och med denna förändring uppstår det inga vinster hos kommun och regioner och incitamenten till att få sjuka medarbetare att återgå i arbetet stärks.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar för ekonomisk trygghet vid sjukdom införs vad avser anställda hos statliga, landstingskommunala och kommunala arbetsgivare.

Attsats 2: att ta bort Försäkringskassans betalning av källskatt för anställda inom kommun och regioner vad avser sjukpenning, rehabiliteringsersättning, arbetsskadelivränta samt sjuk- och aktivitetsersättning.

Attsats 3: att de sociala avgifter för anställda hos statliga, landstingskommunala och kommunala arbetsgivare som avser ekonomisk trygghet vid sjukdom tas bort.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärens förslag kring ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar för ekonomisk trygghet vid sjukdom införs för de som är anställda inom offentlig förvaltning, dvs de som har en anställning inom statlig, landstingskommunal eller kommunala arbetsgivare. Detta är ett förslag som styrelsen tittat på men som lämnar fler frågor än svar. Att ta ett beslut om att införa en obegränsad ekonomisk trygghet för anställda som blir sjuka tror vi inte är vägen fram för att få ner sjukskrivningstalen inom kommuner och regioner.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Sverige står inför en rad problem och utmaningar som inte minst berör det ekonomisk-politiska området. Välfärdens finansiering riskerar bland annat att drabbas av påfrestningar av en växande ohälsa. Vårdskulden under pandemin ska läggas till redan långa vårdköer som ökar sjukskrivningarna, samtidigt som ohälsans kostnader också av andra skäl riskerar att öka.

Sen 2011 har sjukfrånvaron ökat inom alla arbetsmarknadens sektorer. Den främsta orsaken tros vara ökad psykisk ohälsa, vilken till stor del kan kopplas till stress. Enligt Försäkringskassan uppgår de samhällsekonomiska kostnaderna för ohälsa och sjukfrånvaro till cirka 700–900 miljarder kronor årligen. Det är en uppskattning som innehåller direkta kostnader för t ex hälso- och sjukvård, ersättning från Försäkringskassan och sjuklön från arbetsgivaren, men även indirekta kostnader för produktionsbortfall. Uppskattningar utifrån en modell som används av World Economic Forum visar att enbart kostnaderna för den psykiska ohälsan uppgick till ca 142 miljarder kronor under 2010 och förväntas uppgå till cirka 345 miljarder kronor år 2030.

Samtidigt växer vårdköerna och riskerar att förlänga sjukskrivningsperioderna.

Coronapandemin har satt särskild press på vården, och det riskerar att ta flera år innan vården kommit ikapp uppskjutna operationer och förlängda sjukskrivningsperioder som ett resultat av detta. Det är billigare att förebygga än att behandla. Det gäller inte minst psykisk ohälsa, men även diagnoser som hjärtsvikt är exempel på när preventiva insatser kan spara samhället stora resurser.

Motionären uppmärksammar också problemen kopplade till en ökad ohälsa, som skapar lidande bland medborgare och slår mot Sveriges konkurrenskraft och välfärd. Motionärens väcker frågan om att införa ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar för ekonomisk trygghet vid sjukdom för de som är anställda inom offentlig förvaltning i syfte att skapa incitament för kommuner och regioner att få ned sjukskrivingarna. Partistyrelsen anser att det är av yttersta vikt att ohälsa motverkas och förebyggs, inte minst genom att åtgärda potentiella systematiska fel som inte skapar incitament till ett förebyggande arbete hos arbetsgivaren. Motionärens yrkanden är i detta sammanhang intressanta, skeva incitamentsstrukturer behöver fortsatt ses över i syfte att förebygga ohälsa. Förslaget är dock långtgående och tillräckligt beslutsunderlag och konsekvensanalys saknas varför partistyrelsen yrkar avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:50:

att avslå motionen

04:51 Språktolkar

I Stockholms län ökar behovet av språktolkar inom vården varje år. De flesta tolkuppdragen utförs av tolk på plats hos vårdgivaren och av auktoriserade språktolkar. Behovet finns även inom den kommunala sektorn. Bara inom region Stockholm var antalet uppdrag 319 000, motsvarande ett belopp på 156 000 000 kr. ökningen är ca 5% per år. Läger vi till ytterligare 20 regioner så skulle jag gissa att vi kommer upp i mellan 7–800 000 000 kr/år. Har bara uppgifter för Stockholm så den totala kostnaden baserar jag på att Stockholm är 20% av hela Sverige.

Tolkuppdrag inom kommunerna är svårare att ta fram varför jag valt att inte ta med det. Men min uppfattning är att det även här finns betydande kostnader. Både inom kommun och region ser jag i mitt ideella arbete som coach till patienter med personskador att det råder oklarheter gällande nyttjandet. Vid flera tillfällen har nyttjandet skett trots väldigt långa tider i Sverige. Genom att göra en översyn av nyttjandet av språktolkar skapas tydlighet och besparingar. Självklart ska det finnas en tillgång till språktolkar inom regioner och kommuner.

Attsats 1: att ta fram ett tydligt nationellt regelverk för anlitan av tolkar inom vård, omsorg och kommuner

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter problematiken kring det stora behovet av tolktjänster inom sjukvården och överhuvudtaget offentlig verksamhet i Sverige. Nationella regelverk för utförandet av dessa verksamheter finns i princip redan, men det internationellt unika system Sverige för närvarande har (med i tid obegränsad rätt till offentligt finansierade tolktjänster vid bland annat sjukvårdskontakter) skapar stora, och i princip orimliga, behov. Kristdemokraterna kräver redan en begränsning av rätten till offentligt finansierade tolktjänster i kontakten med vården. Motionen anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Många utrikes födda som bor i Sverige är beroende av tolk för sina kontakter med myndigheter, kommuner och regioner. Tolkar är ovärderliga för att patienter ska få rätt information, för att en asylsökande ska kunna lämna korrekta uppgifter till Migrationsverket och för att polisen ska

kunna förhöra misstänka eller vittnen. Men det betydande tolkanvändandet är inte oproblemiskt.

Kostnaderna för tolktjänster - som det offentliga står för - har ökat med över 50 procent sedan 2014. En viktig förklaring är att användandet av tolkar har ökat snabbt, inte minst beroende på det stora antalet asylsökande som kom 2015. Men det extensiva användandet är också kopplat till lågt ställda krav på svenskkunskaper – även efter lång tid i Sverige. Den stora efterfrågan på tolkar gör att det blivit svårare att kontrollera vilka som är tolkar. Det har slagits larm om att tolkar översätter fel av politiska skäl, bland annat för turkiska asylsökande i Sverige. Redan 2011 larmades det om att rättssäkerheten hotades eftersom tolkarna var för dåligt utbildade. Andra gånger har Migrationsverket avbrutit intervjuer för att tolken inte kunnat svenska.

Problemen förvärras när fler blir i behov av tolk. Det är svårt att säga exakt hur stort problemet är eftersom det saknas en sammanhållen statlig aktör till vilket brister kan rapporteras. Inte heller finns det en gemensam aktör som kvalitetsgranskar tolkarna. Merparten av dagens verksamma tolkar saknar dessutom formell utbildning till tolk och fastställd kompetensnivå. Exempelvis klarade endast 8,5 procent auktoriseringsprovet för tolkar 2018. Ett år tidigare granskade Kammarkollegiet tolkanvändningen i staten och upptäckte då att 95 procent av alla tolkar som Arbetsförmedlingen använde saknade auktorisering. För Migrationsverket var siffran 80 procent.

Detta är ett hot mot rättssäkerheten för den som behöver tolk och tjänstemännen får svårare att lita på översättningen. Om asylsökande och nyanlända redan i sina första kontakter med svenska myndigheter blir felöversatta eller får tillbaka begränsad information kommer det påverka deras möjlighet att integreras negativt.

Kristdemokraterna anser därför att rätten till offentligt finansierad tolk behöver begränsas. I våra grannländer finns inte samma breda rätt till tolk som i Sverige. I Norge finns ingen generell plikt att använda tolk, utan det är något som ska avgöras från fall till fall. I Danmark är reglerna ännu stramare. Där finns inget uttalat krav att myndigheter ska använda tolk, och den som behöver ha tolk efter tre år i landet måste betala en avgift.

Reglerna måste förändras för vilka som kan bli tolkar och hur länge en person kan vara beroende av tolk och få det kostnadsfritt. I utredningen Att förstå och bli förstådd - ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83) som lämnades till regeringen i december 2018 föreslås en rad åtgärder. Staten ska utbilda färre tolkar, men dessa ska hålla en högre kvalitet och auktoriseras. De ska registerföras av en sammanhållen aktör och den offentliga sektorn behöver samordna sitt tolkbehov så att färre tolkar kan arbeta mer. Detta kommer leda till att tolkyrket professionaliseras. Samtidigt går den tekniska utvecklingen på översättningsområdet snabbt och behovet av tolkar och översättare kommer förändras och minska i vissa sammanhang medan det kommer vara fortsatt stort i mer komplexa situationer.

Kristdemokraterna föreslår att rätten till offentlig tolk begränsas till fem år efter det att man fått uppehållstillstånd. Om en person i kontakt med det offentliga trots klarat språkkrav ändå inte kan kommunicera med det offentliga eller om information är av särskild vikt, exempelvis vid ett sjukhusbesök, ska den som har ett arbete betala en egenavgift – likt dagens sjukvårdsbesök - om den fortfarande behöver en tolk. Kristdemokraternas utgångspunkt är att rätten till tolk behöver begränsas, med möjlighet till dispens. Hänsyn bör exempelvis tas till hög ålder, hälsa eller olika funktionsnedsättningar. Patientsäkerheten går alltid först och om det krävs för att säkra denna bör tillgång till tolk kunna vara möjligt utan särskild avgift. Detsamma gäller när en person är föremål för tvingande insatser från det offentliga sida. Den mer restriktiva rätten till tolk gäller den som behöver tolk på grund av bristfälliga kunskaper, inte exempelvis teckenspråkstolkare.

Rätten till tolk regleras i förvaltningslagen. Av 13 § förvaltningslagen (2017:900) framgår: "

När en myndighet har att göra med någon som inte behärskar språket ska myndigheten vid behov anlita tolk." Mot bakgrund av att partiet redan vill reformera tolktjänsterna och att nationella riktlinjer i praktiken redan finns anser partistyrelsen motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:51:

att anse motionen besvarad

04:52 Kristdemokratisk jämställdhet för både kvinnor och män

I Kristdemokraternas principprogram står det:

”Kvinnor och män ska ha likvärdiga förutsättningar och villkor för att kunna utveckla sin fulla potential. /.../ Detta gäller familjeliv, arbetsliv och samhället i övrigt. /... / Det handlar inte bara om lagstiftning utan även om opinionsbildning och attitydförändringar. /.../ Jämställdhet är bra för barnen. /.../ Kvinnor, män och barn som utsatts för våld i en nära relation ska ges adekvat stöd och skydd.”

I dag har Kristdemokraterna en omfattande rapport om jämställdhetspolitik, vilket är bra, men som främst handlar om jämställdhet för flickor och kvinnor.

Det behövs därför en uttalad kristdemokratisk jämställdhetspolitik som omfattar pojkar och män.

Några exempel på viktiga politikutvecklingsområden:

Sjukvården: I dag satsas det mer på kvinnor än på män, även när man tar bort satsningar som görs på specifikt kvinnors vård och sjukdomar. Trots att män dör tidigare och oftare i alla könsneutrala sjukdomar.

Det finns inte tillräcklig tillgång till andrologisk (om mäns sjukdomar) specialitet, så till exempel utreds och behandlas män som drabbats av infertilitet sällan, trots att problemet innebär psykiskt lidande och kan vara tecken på underliggande sjukdom som kan leda till för tidig död. Det finns kvinnokliniker på alla sjukhus, men få manskliniker i Sverige, trots att det skulle behövas fler.

När det gäller psykisk ohälsa är vården inte jämlik. Fler män än kvinnor tar sitt liv, äldre män är i stor majoritet. Kvinnor med psykisk ohälsa sjukskrivs i 30 procent högre utsträckning än män med samma diagnos.

När det gäller våld i nära relationer, fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, så drabbas både män och kvinnor.

Samhällets stöd ska därför omfatta både män och kvinnor.

Då våld i nära relationer främst uppmärksammas när det handlar om mäns våld mot kvinnor, i utbildningar, hos Bris, när barn får information i förskola och skola, så sviker man dels män som lever i våldsamma relationer med kvinnor, dels barn vars problem med en våldsamma mamma osynliggörs och ibland inte ens tas på allvar.

I dag har flickor som grupp högre betyg i alla skolämnen, fler kvinnor söker sig till högre utbildningar till de flesta yrkesområden.

Fler pojkar än flickor når inte ens upp till godkända betyg i grundskolan.

Skolsystemet och betygsättningen ser ut att missgynna pojkar, då det inte kan vara så att pojkar i allmänhet är mindre begåvade än flickor.

Däremot är det väl känt att ett samhälle med en stor andel unga män som inte hittar en plats i samhället, till exempel i yrkeslivet, är en fara för samhället. Det ökar risken för kriminalitet, radikalisering och våld.

Unga kvinnor uppmuntras att söka sig till mansdominerade yrken, motsvarigheten saknas när

det gäller att locka unga män till traditionellt kvinnliga yrken.

KD Senior anser att detta är en fråga för alla generationer, då ett gott samhälle för alla åldrar och båda könen, nu och i framtiden, är viktigt att arbeta politiskt för. Därför vill KD Senior

Attsats 1: Att rikstinget ska ge Partistyrelsen i uppdrag att ta fram en konkret jämställdhetspolitik om jämställdhet för pojkar och män på olika områden.

Stockholm 2021-05-07

Lars O Molin, Birgitta Södertun, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

I Kristdemokraternas principprogram står det att "en fungerande demokrati förutsätter jämställdhet mellan kvinnor och män."

Ett exempel där ojämställdhet i dag drabbar pojkar är i skolan. Därför måste man beakta det som slås fast i Principprogrammet, att "skillnader mellan flickor och pojkar i mognad, värderingsmönster, språk och prestationer måste uppmärksammas och påverka skolans arbetssätt."

Ett annat exempel är att det står i Principprogrammet att "Kvinnor, män och barn som utsatts för våld i en nära relation ska ges adekvat stöd och skydd." I dag saknas skydd för män, och som en följd av det, även för barnen till våldsutsatta män.

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår att rikstinget ska ge Partistyrelsen i uppdrag att ta fram en konkret jämställdhetspolitik om jämställdhet för pojkar och män på olika områden. Grunden för den kristdemokratiska politiken är den kristna människosynen. Denna människosyn utgår från att människan till sin natur är rationell eller förnuftig, vilket ger henne frihet och möjlighet att välja mellan ont och gott. Hon är moraliskt medveten och råder över sina egna handlingar. Det gör henne moraliskt ansvarig. Värdet ger henne rättigheter och ansvaret ger henne skyldigheter. Människan är ett mål i sig. Ingen annan människa får äga henne eller på ett kränkande sätt använda henne som ett medel.

Detta är också grunden för den kristdemokratiska jämställdhetspolitiken. Alla människor, oavsett kön, är ett mål i sig självt och inte ett medel för någon annan. Det innebär att ingen har rätt att godtyckligt begränsa eller bestämma över en annan människa. Vare sig i syfte att främja sina privata intressen eller i syfte att realisera ideologiska utopier.

Genom historien har män och kvinnor behövt strida för rätten att bli betraktade som tillfullo sina egna. Mot livegenskap och mot omyndigförklaranden. För att få likvärdiga förutsättningar och villkor för att kunna utveckla sin fulla potential. Kvinnor har dock också behövt strida för att de villkor och behov de möter så som kvinnor blir tillgodosedda och högre värderade av samhället.

Att kvinnor har samma rätt som män att både bli betraktade fullt ut som egna personer och rätten att få de behov de har utifrån sina unika förutsättningar tillgodosedda är grunden för vad vi kristdemokrater menar med jämställdhet. Att vara kristdemokrat är att vara för kvinnor och mäns likvärdiga förutsättningar.

Partiet har därför nyligen lanserat en ny jämställdhetsrapport. Där pekas en ny jämställdhetspolitik ut utifrån kvinnas perspektiv genom en annan syn på balans mellan arbete och familj, mer valfrihet och flexibilitet. Det kräver nya välfärdsreformer. En sådan samhällsförändring sker inte över en natt. Den kan bara ske i steg. En bra plats att ta de första stegen är att reformera kvinnosjukvården, underlätta kombinationen av familjeliv och arbetsliv, stärka kvinnors ekonomi och stoppa våldet mot kvinnor samt hedersförtrycket.

Partistyrelsen är emellertid väl medveten om att ojämställdhet även drabbar pojkar och män. Det är ett angeläget problem som måste belysas i högre utsträckning, men även åtgärdas. I takt med att kvinnor tar sin rättmätiga plats i samhället är det ofrånkomligt att upplevd såväl som verklig ojämställdhet uppkommer i andra grupper. Tecken på detta går att skönja redan idag. Partiet har därför i olika sammanhang framfört problematiken med bland annat den psykiska ohälsan bland pojkar och män, de långsiktiga konsekvenserna av att pojkars utbildningsresultat inte hänger med flickornas och den ojämlika risk män har att utsättas för dödligt våld. Faktum är att Kristdemokraterna är ett av de partierna som särskilt lyfter frågan om ojämlikhet som drabbar pojkar och män. Partistyrelsen anser därmed att partiet idag verkar för att belysa ojämlikheten var än den uppstår och anser därmed motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:52:

att anse motionen besvarad

04:53 Statliga bidrag för jämställdhet ska ges till män och kvinnor på samma villkor

Jämställdhetsmyndigheten arbetar med att kartlägga, sammanställa forskning och opinionsbilda om jämställdhet. Den leds av en generaldirektör och har ett 80-tal anställda och delar också ut statsbidrag till organisationer. På myndighetens hemsida kan man läsa: "Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande statsrättslig norm och ett tydligt politiskt mål i Sverige. Jämställdhetspolitikens övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv." I regeringens feministiska politik (Skr. 2016/17:10) presenteras jämställdhetspolitikens inriktning. Den innehåller en organisation för genomförande, ett system för uppföljning och en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Det finns ingen strategi om kvinnors våld mot män, och när detta nämns sorteras det in under Mäns våld mot kvinnor, detsamma med våld i samkönade relationer och våld mot barn. Kvinnors våld mot män ingår inte självständigt i den feministiska modellen. Mansjourer som inte arbetar med mäns våld mot kvinnor får till exempel inga statliga bidrag.

Om statsbidragen som Jämställdhetsmyndigheten delar ut Bidraget fördelas på tre områden:

*Jämställdhetsprojekt, med syfte att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.

*Organisations- och etableringsbidrag för kvinnors organisering.

*Verksamhetsbidrag för kvinnors organisering. De två sista punkterna gäller bidrag som enbart delas ut till kvinnors organisering. Pojkars och mäns organisering har inte rätt att få bidrag.

Kvar har vi första punkten:

Bidrag för jämställdhetsprojekt som ska gå till organisationer och stiftelser för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. I juni 2019 fattade Jämställdhetsmyndigheten beslut om

bidrag till 12 organisationers jämställdhetsprojekt.

Kortfattat om dessa:

1. Attitydförändringar för att stoppa kvinnlig könsstympning.
2. Att motverka könsstereotypa yrkesval mm. Riktas främst till flickor.
3. Ett projekt om osynliggörandet av kvinnor med funktionsnedsättning.
4. Ett projekt vars syfte är att stärka egenmakten hos kvinnor i thaimassageindustrin för att kunna förändra sin livssituation.
5. Ett hedersförebyggande jämställdhetsarbete med killar som målgrupp. De som både riskerar att utsättas och utöva hedersvåld.
6. RFSU Malmö får bidrag för att främja jämställd sexuell hälsa och rättigheter samt förebygga sexuellt våld för personer med autismspektrumtillstånd. Bidraget ges inom bidragets inriktning för att främja ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning.
7. RFSU Uppsala får bidrag för ett projekt om kommunikation, gränser och könsroller baserat på forskning kring våld i unga nära relationer och ska genomföras i samarbete med organisationen MÄN. (MÄN arbetar mot mäns våld men inte med att stötta män som utsätts för våld av en kvinnlig partner.)
8. SOS Barnbyar får bidrag för ett projekt om mödrar som kommer till Sverige genom anknytning till ensamkommande unga. Det är för att underlätta etableringen samt avlasta barnens ansvar.
9. Fryshuset får bidrag för Elektra: ett liv fritt från våld och förtryck i hederns namn, med särskilt fokus på unga med HBTQIA +-identitet och unga i parallella samhällsstrukturer.
10. Ett projekt ska stärka tjejers medverkan och inflytande i hobbyspel.
11. Tjejers rätt i samhället, får bidrag för att ge verktyg för att kunna leva ett självständigt liv fritt från våld och förtryck. Målgruppen är vuxna hedersvåldsutsatta individer som lever med skyddad identitet och som har brutit med sin familj/släkt. Det är i första hand kvinnor.
12. Örebro läns idrottsförbund får bidrag för ett projekt som ska öka jämställdheten inom idrotten genom möjliggörande av samtal och diskussioner kopplade till stereotypa och destruktiva manlighetsideal inom idrotten.

Inget jämställdhetsprojekt handlar enbart om ojämlikhet som drabbar pojkar eller män. Trots att det finns områden där män och pojkar är i underläge när det gäller jämställdhet i dag. Ett motargument att det inte finns så många organisationer med inriktning pojkars och mäns jämställdhet håller inte. Det är en demokratisk principfråga att män och pojkar inte ska diskrimineras av den feministiska staten där "Jämställdhetspolitikens övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv". Dessa skattemedel måste få sökas av båda könen.

Jag yrkar att Kristdemokraternas riksting ska ge partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för att Jämställdhetsmyndighetens uppdrag ska breddas och tydligt omfatta både pojkar och flickor, kvinnor och män när det gäller kartläggning, sammanställning av forskning och opinionsbildning gällande jämställdhet.

Attsats 2: att pojkars och mäns organisationer ska få söka statliga projekt-, etablerings- och verksamhetsbidrag på samma villkor som kvinnors.

Attsats 3: att bidrag som ges för projekt om jämställdhet ska kunna ges till organisationer som arbetar för pojkars och mäns jämställdhet, på samma villkor som bidrag beviljas till projekt som handlar om flickors och kvinnors jämställdhet.

Attsats 4: att mansjourer som arbetar med att stötta män som utsätts för relationsvåld av en kvinna ska ha rätt att söka, och få bidrag, på samma villkor som kvinnojourerna.

Maria Sköld Wilhelmson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären beskriver skevheten i Jämställdhetsmyndighetens interna politik som grundar sig i den så kallade feministiska regeringens politik och önskar därför ändra riktlinjerna utifrån vilka Jämställdhetsmyndigheten arbetar. Kristdemokraterna har varit emot Jämställdhetsmyndighetens sedan dess grundande då vi anser att dess arbete sker till bekostnad av redan väl fungerade verksamheter som avvecklades och inkorporerades inom myndighetens väggar. Eftersom partiet fortfarande vill lägga ner myndigheten vill vi inte ge den ett breddat uppdrag och förslår därför att första att-satsen avslås. Partidistriktsårsmötet instämmer i att bidragsgivning i nuläget mestadels innebär ekonomiskt bidrag till uttalat feministiska projekt och till kvinnors organisering. Partidistriktsårsmötet håller med om att något behöver göras för att gynna organisationer och projekt som arbetar för jämställdhetsfrågor, men som inte gör det genom ett traditionellt feministiskt perspektiv och som också ser mäns utsatthet i olika livssituationer, exempelvis genom våld i nära relation. Vår uppfattning är dock att partiet redan agerar utifrån den principen och därför att andra, tredje och fjärde att-satsen besvaras.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Jämställdhetsmyndigheten inrättades år 2017. I och med myndighetens tillblivande flyttades framgångsrika verksamheter runt om i Sverige till Göteborg. Kritiken riktad mot inrättandet av myndigheten var också massivt, inte minst mot den uppenbara risk som en omfattande omlokalisering för med sig i form av förlorad kompetens. Det är fortfarande Kristdemokraternas bestämda uppfattning att Jämställdhetsmyndigheten bör avvecklas. Inte för att vi är emot jämställdhet, utan för att utgifterna för myndigheten gör mer nytta på annat håll. Partistyrelsen föreslår därför rikstinget att avslå att-sats ett om att Jämställdhetsmyndighetens uppdrag ska breddas. Partistyrelsen anser vidare att att-sats två och tre ska anses besvarade mot bakgrund av partiets ståndpunkt om att avveckla Jämställdhetsmyndigheten.

Det är av stor vikt att kvinnor som utsätts för misshandel, både fysiskt och psykisk, har möjlighet att lämna hemmet och relationen. Det är avgörande för många att våga, kunna och ta steget ur ett negativt förhållande att det finns en säker plats att under en tid komma till. En plats som ger fysisk trygghet för kvinnan och eventuella barn samtidigt som man får möta både professionell hjälp men även möta kvinnor med som också utsatts för kvinnofridsbrott. Vi anser att det är bra att regeringen tidigare ökat stödet till kvinnojourer (senast 2018) och även i år förstärker arbetet hos Socialstyrelsen för att motverka våld i nära relationer. I en rad studier konstateras dock att även män ofta utsätts för psykiskt eller fysiskt våld. Partiet vill därför att stödet till kvinnojourerna även ska användas för att stötta mansjourer. Partistyrelsen anser därmed att-sats fyra besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:53:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

04:54 Inför karenstid vid social dumping av resurssvaga personer.

Under de senaste åren har många små kommuner fått problem med s.k. ”social dumping” vilket på ett tydligt sätt kan belysas med följande utdrag ur en tidningsartikel år 2020...

”Flera kommuner, ofta mindre och ekonomiskt utsatta, vittnar alltså om att välmående storstadskommuner systematiskt ”hjälp” människor att ta kontakt med små privata hyresvärdar med tomma lägenheter i deras kommuner och sedan ombesörjer flytt dit. Det finns till och med ett mycket cyniskt begrepp för företeelsen; social dumping eller social export”.

Förutom att man löser bostadsfrågan på ett smidigt sätt så löser man också ett kostnadsproblem. Man ”vältrar” helt enkelt över de medföljande kostnaderna på den mottagande kommunen. Ur ett kristdemokratiskt perspektiv är detta ett ytterst oetiskt handlingsätt och vi hoppas att inga förtroendevalda kristdemokrater medverkar till detta.

Alla ska välkomnas och ha rätt att bor där man själv vill. Inte där välmående kommuner tycker att man ska bo.

För att dämpa iveren till social export vore det lämpligt att införa en övergångstid där den exporterande kommunen åtar sig alla sociala kostnader under viss tid exempelvis tre år.

Attsats 1: att ett tydligt uppdrag ges till kristdemokraternas representanter i kommuner och riksdagen att verka för ett stopp av s.k. socialdumping

Attsats 2: att verka för att en övergångstid införs där den exporterande kommunen står för alla sociala kostnader under förslagsvis tre år.

Norduppland 2021-03-20

Lars Svensk samt Ann-Kristin Ringefors

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Partistyrerelsens yttrande:

Statskontoret har i rapport visat att ett flertal kommuner har tagit emot personer som fått hjälp att flytta av den tidigare hemkommunen. Detta är ett problem för mindre kommuner med en redan ansträngd ekonomi där arbetstillfällena inte är många. Det är också ett problem för de nyanlända vars möjligheter till integration försvåras. Ett konkret exempel på den svenska integrationsutmaningen – som bottnar i en för stor invandring under en längre tid.

För att klara av integrationen är det nödvändigt att Sverige tar emot färre asylsökande. Kristdemokraterna anser därför att regeringen bör inrätta ett permanent organ för att i samsyn med riksdagspartierna och utifrån vetenskapliga underlag göra en löpande inventering av hur vår integrationskapacitet ser ut; hur många bostäder som finns tillgängliga, hur arbetsmarknaden utvecklas, hur språkkunskaperna ser ut och hur många platser som finns i

skolan. Samtliga dessa omständigheter påverkar hur många människor vi klarar av att integrera och därmed ta emot. I det arbetet ska även ingå att ta fram politiska åtgärder och ekonomiska ramverk utifrån de behov som finns. Därmed uppnås även en bättre ansvarsbalans mellan staten och kommunerna. Detta kommer på sikt att lösa problematiken med nyanlända som flyttar mellan kommuner.

Vidare har regeringen gett länsstyrelserna i uppdrag att motverka aktiv medverkan till bosättning i annan kommun. Länsstyrelsen ska hjälpa kommunerna att samverka med ett mål om bättre samverkan mellan kommuner lokalt och nationellt, uppdraget ska redovisas den 15 december 2021.

Partistyrelsen anser att samverkan och strävan efter dialog och samsyn är nödvändigt för att lösa denna problematik. Då partiet även har förslag som leder till minskat mottagande och tydligare statligt ansvar för integrationen anser partistyrelsen därmed första att-satsen vara besvarad och yrkar avslag på att-sats två.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:54:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

04:55 Samhällsorientering för nyanlända

Vi är många som förfäras över det kraftigt stigande antalet anmälda våldtäkter, under åren 2010 till 2019 ökade antalet anmälda våldtäkter med 44%. Detta beskrivs i en text i Kvartal.se i mars 2021 av Teol Dr Ann Heberlein.

I en ny forskningsrapport från Lunds universitet ("Swedish rape offenders – a latent class analysis") konstateras att ca 60 % av våldtäktsmännen har utomeuropeisk bakgrund. Liknande resultat har tidigare framkommit i studier utförda av BRÅ. Tyvärr har många i beslutsfattande ställning i Sverige haft svårt att på ett konstruktivt och kraftfullt sätt agera och förhålla sig till denna information, sannolikt av rädsla för att förknippas med rasism. De som lidit den största skadan är alla de tusentals kvinnor som blivit utsatta för övergrepp och tvingas leva med detta trauma (nära 9000 anmälningar gjorda under 2020), men stora förlorare är även alla de skotsamma invandarmän som riskerar att stigmatiseras p g a övergrepp begångna av ett fåtal.

Goda exempel på konkret förebyggande arbete finns bl a från Norge. Där genomfördes ”Stavangerprojektet” efter att ett flertal överfallsvåldtäkter inträffade där under åren 2009 till 2011 och det visade sig att i 17 av 20 fall hade förövaren utomeuropeisk bakgrund. I en intervju med NRK sade Helge Bjørnstad, domare vid Stavanger tingsrätt, att han ansåg att det var viktigt att veta vem gärningsmannen var, vilka bevekelsegrunder han kunde ha, vilken bakgrund och vilka föreställningar han bar på, för att kunna komma tillrätta med problemen. Det kan ju handla om kulturella skillnader, om kvinnoyn, till exempel. I korthet innebar projektet en riktad utbildning gällande norsk lagstiftning, kvinnofrid och jämställdhet, vad som förväntas av medborgare, om skyldigheter och rättigheter som alla har.

I Sverige ligger idag ansvaret för samhällsorientering för nyanlända på länsstyrelserna/regionerna. Samhällsorientering är inte obligatorisk, den som ges har inte heller krav på att ta upp sexualbrottslag eller svenska värderingar i majoritetssamhället, inte heller vad som förväntas gällande rättigheter, skyldigheter och ansvarstagande för den som vill leva i Sverige. Vissa kommuner har dock självständigt fattat egna beslut om att ha en mer ambitiös introduktion, så det är stor variation vad nyanlända i Sverige får ta del av.

Det måste tydliggöras vad som gäller i Sverige för den som är nyanländ för att vända trenden med det stigande antalet våldtäkter.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att alla asylsökande får samhällsorientering och kunskap om värderingar, lagar, jämställdhet samt kvinnors rättigheter och friheter som gäller i Sverige

Attsats 2: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att se över hur adekvat samhällsintroduktion med kunskap om värderingar, lagar, jämställdhet samt kvinnors fri- och rättigheter även kan komma dem till del som levit en tid i Sverige men inte tagit del av detta.

Stockholm 2021-04-24

Sarah Havneraas, Eva Wallin samt Aase Jönsson

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundets yttrande:

Det är viktigt att svensk lag följs och att inte kvinnors rättigheter och friheter riskerar att begränsas och hedersnormer upprätthålls. Forskningen motionären hänvisar till har visat att en betydande andel av dömda våldtäktsmän är första generationens invandrare. Frågan om kulturens betydelse för att kunna förebygga brott mot kvinnofriden behöver därför förstås bättre. Resultatet inskräpper vikten av att utvidga integrationsbegreppet till att inkludera sådant som kulturella värderingar och normer som sällan lämnas vid den geografiska gränsen.

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill att integration påbörjas från dag ett. Vi vill införa ett asylprogram med obligatorisk svenskundervisning, samhällsorientering och arbete vid det egna asylboendet. Samhällsinformation ska fokusera på lagar, värden och värderingar. Partiet vill även att det ska krävas ett godkänt resultat i ett samhällsorienteringstest för att få ett permanent uppehållstillstånd. Partistyrelsen bedömer att undervisning om värden och värderingar inkluderar kunskaper om jämställdhet och kvinnors rättigheter och friheter och anser därmed första att-satsen besvarad.

Sedan 2010 är samhällsorienteringen en del av etableringen av nyanlända som fått ett uppehållstillstånd. Sedan 2013 är kommunerna skyldiga att erbjuda nyanlända samhällsorientering enligt samhällsorienteringslagen och ska omfatta dem som inte deltar i etableringsprogram. Det är dock vanligt förekommande att kommunerna inte når ut med ett erbjudande om samhällsorienteringsundervisning till nyanlända, särskilt svårt är det att nå anhöriginvandrare. Det är vidare inte obligatoriskt för alla nyanlända att delta i samhällsorienteringsundervisning. Kristdemokraterna har därför sedan tidigare föreslagit att etableringsprogrammet ska bli obligatoriskt för alla nyanlända, vilket innebär att även samhällsorienteringen blir obligatorisk. Vi vill även införa obligatorisk, individanpassad Sfi med baby under föräldraledigheten samt stöd till kommuner att bedriva uppsökandeverksamhet genom att utbilda mentorer (utlandsfödda kvinnor som "gjort resan" själva).

Som motionärerna framför är det viktigt att alla utlandsfödda tar del av den kunskap som hjälper dem förstå vad det innebär att leva i det svenska samhället, vilka värden som inte är förhandlingsbara och vilka rättigheter och skyldigheter en person som bor tillfälligt eller permanent i Sverige har. Partistyrelsen anser att Kristdemokraternas politik svarar upp på motionärernas andra att-sats och anser den därmed besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:55:

att anse motionen besvarad

04:56 Ställ krav för svenskt medborgarskap enligt dansk modell

Ett par tusen individer söker varje år medborgarskap i Danmark. Det är en lång process som kan sträcka sig över flera år. Långt ifrån alla som söker godkänns för medborgarskap, då kraven är tydliga och strikta. Några ambitioner att korta ner eller snabba på processen finns inte, då de krav som ställs anses vara viktiga både för att förstå vilka förväntningar som finns på de som vill bli medborgare i landet och för att underlätta integrationen i det nya landet.

De danska kraven sätter i jämförelse med de svenska kraven för medborgarskap betydligt större fokus på permanent bosättning, egen försörjning samt kunskaper i språk och samhälle. Vidare är kraven på skötsamhet tydligare, med nolltolerans istället för karenstider vid brottslighet.

För att beviljas medborgarskap måste den sökande själv visa att denna uppfyller kraven. Den som lyckas blir i gengäld väl mottagen i en medborgarskapsceremoni som också stadfäster några av de sista villkoren för att bli accepterad.

I korthet gäller följande för att kunna beviljas medborgarskap i Danmark

- Krav på att utan avbrott ha bott i landet i minst 9 år (undantaget nordiska medborgare 2 år). En utlandsvistelse får vara i högst fyra veckor för att inte tiden ska nollställas, men det är möjligt att få dispens för utlandstjänstgöring.

- Krav på att inte ha begått brott enligt den danska speciallagen för gängkriminalitet, våld mot barn eller sexualbrott. Personen får inte ha dömts till mer än 3 månader i fängelse för våldsbrott eller 1 år för annan brottslighet.

- Krav på egen försörjning på heltid i minst två år innan ansökningstillfället. Under en ramperiod på fem år får personen inte ha uppburit försörjningsstöd, arbetslöshetsersättning, sjukersättning eller aktivitetsstöd i totalt mer än fyra månader.

- Godkänt språktest i enlighet med "Danska nivå 3" samt godkänt kunskapsprov kring dansk kultur, historia och samhälle. Undantag för sökande från nordiska länder med slutförd grundskola.

Förfarandet avslutas med en ceremoni där den sökande skriftligen ska intyga att denne respekterar danska värderingar och den danska grundlagen. Personen ska också visa respekt för myndigheternas representanter, däribland skaka hand med en person av motsatt kön.

Sammantaget innehåller den danska modellen för medborgarskapsprövning flera moment som också i Sverige skulle främja integrationen och bidra till att de som söker medborgarskap inte

begår allvarliga brott under provotiden.

Mot denna bakgrund yrkas att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att kraven på att beviljas svenskt medborgarskap utvidgas med inspiration från den danska modellen.

Attsats 2: Att utöver dagens krav för svenskt medborgarskap också ställa krav på egen försörjning, avhållsamhet från grova vålds- och sexualbrott samt grundläggande kunskaper i svenska språket, samhällskunskap, kultur och historia.

Danderyd 2021-02-19

Stefan Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det danska systemet är beprövat och systemet har fallit mycket väl ut.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären väcker frågan om att uppvärdera det svenska medborgarskapet genom att efterlikna Danmarks medborgarskapslag. Medborgarskapet är ett rättsligt förhållande mellan en individ och en stat. Det har såväl en reell som en symbolisk betydelse. Genom medborgarskapet erhålls rösträtt i riksdagsval, rätt att kunna söka vissa typer av tjänster inom polis, domstol och militär, den ovillkorliga rätten att vistas i landet samt konsulär hjälp vid problem i utlandet. Den symboliska betydelsen är att medborgarskapet innebär en delaktighet i en större gemenskap, med skyldigheter och rättigheter gentemot andra. Genom medborgarskapet stärks känslan av delaktighet, samhörighet och identitet. Detta är också något som betonas i den senaste översynen av den svenska medborgarskapslagstiftningen genom införandet av en ny portalparagraf som förmedlar att det svenska medborgarskapet är ett uttryck för samhörighet.

I likhet med motionären vill Kristdemokraterna att medborgarskapets betydelse ska uppvärderas. Då ett medborgarskap medför långtgående rättigheter behöver villkoren för att förvärva medborgarskap skärpas. En jämförelse med övriga medlemsländer i EU visar på mer långtgående villkor för medborgarskap. Kristdemokraterna vill därför införa ett godkänt språkkrav för den som söker medborgarskap. De som söker medborgarskap ska även ha genomgått undervisning i samhällsorientering samt avlagt ett godkänt prov. Genom en god kännedom om det svenska samhället och vilka allmänmänskliga värden och värderingar som präglat och fortfarande präglar vårt samhälle kan kulturella klyftor minska. För att tydliggöra medborgarskapets betydelse vill vi att alla kommuner ska arrangera offentliga medborgarskapsцерemonier för att välkomna nya medborgare. Alla som blir medborgare eller myndiga bör också få en medborgarbok där de rättigheter och skyldigheter som följer av medborgarskapet förmedlas.

För att kunna bli svensk medborgare krävs att du kan styrka din identitet, vara över 18 år, ha ett permanent uppehållstillstånd eller en uppehållsrätt eller ett uppehållskort, i regel bott i Sverige sammanhängande i fem år och levt ett skötsamt liv där olika typer av brott innebär att du kan söka medborgarskap först efter en karenstid. Då Kristdemokraterna föreslagit ett antal krav för beviljandet av ett permanent uppehållstillstånd (PUT) är det naturligt att samma krav återfinnas i medborgarskapslagen. I integrationssyfte bör även kravnivån succesivt skärpas för att på så sätt ta naturliga steg in i det svenska samhället. Således bör kravnivån för språk- och samhällsorientering vara högre ställda för medborgarskap än för PUT. Vidare bör det

försörjningskrav som vi vill inrätta för PUT även införas för medborgarskap. Mot denna bakgrunden anser partistyrelsen motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:56:

att anse motionen besvarad

04:57 Ett nytt socialt kontrakt

Väljarna är vilse. Och inte undra på. Alltsedan Alliansen har de båda blocken, och de olika partierna, spelat på sina icke-existerande likheter till en punkt där många väljare har svårt att se skillnad på parti X och parti Y. Allt tycks röra sig om närmast identiska vägar till samma mål fastän det i realiteten är skilda världar som åsyftas och eftersträvas. Taktik går före ideologi när politiker spelar för att inte förlora snarare än för att vinna.

”När alla andra skriker, så viska” hörs ibland i reklambranschen. Och tydlighet och enkelhet är vinnande koncept när det gäller att sälja in idéer och varor mm. Tydlighet uppnås när idéer kan förstås i sina sammanhang med orsak och verkan, och enkelhet när icke-expertser ser saker tydligt. Inför valet 2022 har KD och Ebba Busch en sällsynt chans till en vågmästarroll inom borgerligheten när Moderater och Sverigedemokrater behöver hitta en form för konstruktiv samverkan. Detta medför ett stort ansvar och ett behov av ett tydligt ramverk för mänsklig gemenskap i Sverige och i Världen för att kunna hålla kursen när det blåser och skeppet gungar. Förslagsvis formuleras detta som ett nytt socialt kontrakt för Sverige i Världen, som täcker samtliga politikområden med en blick in i framtiden. Om rikstinget finner det lämpligt kan kontraktet skrivas som en gemensam plattform av och för KD, M, SD och L. Att KD i så fall lägger fram förslaget visar på ambition och mognad i den blandade medlar- och ledarroll som partiet bör sträva efter och har inom räckhåll.

Det nya sociala kontraktet kan sedan med fördel läggas till grund för integrationsarbetet på så vis att den som får uppehållstillstånd i Sverige och i övrigt anammar och lever upp till vad kontraktet stipulerar tas upp i gemenskapen. Därigenom får integration en form och blir en mätbar storhet.

Attsats 1: Att enskilt eller i samverkan med andra borgerliga partier formulera ett enkelt och tydligt partiprogram i form av ett nytt Socialt kontrakt för Sverige, ett program som beskriver den svenska gemenskapens alla politiska aspekter på ett sätt som gör att människor kan se in i framtiden och vilja dit!

Attsats 2: Att verka för att det nya sociala kontraktet ses som norm för integration av nyanlända med rätt att stadigvarande bosätta sig i Sverige.

Stockholm 2021-02-14

Per Borgvald

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna driver redan förslag om vikten av att alla som bor i Sverige i grunden accepterar det sociala kontraktet. Att alla som bor här förstår och accepterar vad som krävs och förutsätts för att vårt samhälle ska hålla ihop, och vilka grundprinciper vi alla måste leva efter och vårda. Det politiska arbetet bedrivs både genom helt egna förslag och krav, samt förslag och krav vi kan lyfta tillsammans med andra partier som tycker likadant. Det finns redan ett socialt

kontrakt i Sverige, det behöver upprätthållas och accepteras av alla.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterfrågar framtagandet av ett framtidsblickande socialt kontrakt som omfattar samtliga politikområden. Kontraktet föreslås tas fram av partiet eller i gemenskap med andra borgerliga partier. Motionären väcker även frågan om att det sociala kontraktet ska vara normerande för den svenska integrationspolitiken.

Samhällsgemenskapen består av många komponenter. En av dem är det som ibland kallas samhällskontraktet, alltså en beskrivning av vilka skyldigheter och rättigheter medborgaren, samhället och staten har gentemot varandra. I Sverige ska vi leva sida vid sida som grannar – inte som främlingar. Då behövs ett gemensamt etiskt och kulturellt modersmål där vissa värderingar inte är valbara. Det behövs även en gemensam förståelse om att alla som bor i Sverige bidrar till det gemensamma efter förmåga. De som flyr från krig och förtryck ska känna sig välkomna att skapa sig ett gott liv i friheten här, bli en del av samhällsgemenskapen och bli svensk. Självfallet kan man inte, och behöver inte, lämna sitt arv bakom sig. Men man bör ta seden dit man kommer. Vi måste bli bättre på att markera vad som gäller här och vilka grundläggande värden och värderingar som inte är valbara. Annars kommer vi se både en växande främlingsfientlighet och ett växande utanförskap. Kristdemokraterna har presenterat och driver aktivt en mångfald av förslag som syftar till att stärka samhällsgemenskapen.

Partistyrelsen konstaterar att partiet redan driver frågan om att upprätthålla det svenska samhällskontraktet och att partiet, tillsammans med andra partier, även agerar för att våra förslag ska bli verklighet. Mot denna bakgrund yrkar partistyrelsen avslag på motionen i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:57:

att avslå motionen

04:58 Integration i Sverige

Sveriges integrationsmål är att alla ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Hur väl integrationen fungerar mäts av statistik om arbetsmarknad, bostadssituation, demokrati, demografi, inkomster och levnadsförhållanden uppdelat på bland annat inrikes och utrikes födda.

Statistiken kan man hitta via SCB och det visar sig att Sverige är långt ifrån målet. Enligt min lilla forskning om social mobilitet visar det sig att utbildningen är oerhört viktigt för att kunna komma in arbetsmarknaden men det räcker inte för att kunna fullt integreras i samhället. Det behövs mer än bara formelutbildning nämligen social integration. Man måste också förstå och kunna navigera de sociala koder för social integration som är viktig för att bli helt integrerad i samhället.

Attsats 1: Att ett fadderskaps system skapas: En fadder kan ta hand om en invandrare och lära dem hur Sverige fungerar socialt.

Attsats 2: Att undervisa invandrare som en del av SFI:s (Svenska För Invandrare) kursplan, hur det svenska samhället fungerar och prata om Sveriges historia.

Stockholm 2021-02-14

Cecilia Holm

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna kräver redan att människor som får uppehållstillstånd i Sverige bättre ska få obligatorisk information om hur det svenska samhället fungerar. Samt ställer sig positiva till olika lösningar och initiativ till kontakt- och fadderverksamhet för människor som legalt och självförsörjande vill etablera sig i Sverige och behöver stöd med att förstå hur samhället fungerar här. Motionen anses besvarad

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären väcker frågan om integration och yrkar på att fadderskapssystem ska inrättas i syfte att bättre hjälpa nyanlända att integreras i Sverige.

Kristdemokraterna anser att civilsamhället spelar en viktig roll i arbetet med integration. Det är i de frivilliga sammanslutningarna som de värden och värderingar som behövs för ett fungerande samhälle bekräftas och förvärvas. Det är här som möten uppstår, kunskap överförs och det främmande blir bekant. Den rollen kan och ska inte staten ta över. Vi vill däremot se en politik som både värnar och uppmuntrar det civila samhället och där det offentliga med en noggrann uppföljning ska ge stöd till det arbete som sker utifrån människors lika värde och demokratiska principer.

Det svenska civilsamhället har en lång historia av att erbjuda en social samvaro, utbildning, aktiviteter och vara en viktig mötesplats för många nyanlända och andra invandrare. Civilsamhällets organisationer bidrar med svenskundervisning, språkcaféer, idrott och andra fysiska aktiviteter, och kompletterar myndigheternas roll i integrationen på ett avgörande sätt. Kontakten som skapas mellan inrikes – och utrikes födda ger goda förutsättningar för en snabbare väg in i samhällsgemenskapen. Utvärderingar från en rad svenska myndigheter visar att civilsamhällets organisationer spelade en mycket viktig roll i mottagandet av alla de asylsökande som kom 2015. De uppvisade en kraft, flexibilitet och organisationsförmåga som berörda myndigheter varken fullt ut kunde matcha eller ta till vara på. Detta måste vi bygga vidare på, dra lärdomar utav och skapa mer långsiktiga förutsättningar, så att civilsamhället kan utveckla sina insatser på integrationsområdet.

Civilsamhällets organisationer upplever ofta att politiken styr deras verksamheter i en för smal riktning. De bidrag som kan sökas kräver ofta en snäv målgrupp som upplevs hindra organiseringen av åtgärder samt exkluderar andra grupper som skulle förstärka arbetet med integrationen. Ett exempel är när bidrag riktas mot/villkoras för just nyanlända – trots att samma aktivitet skulle ge ökad kvalitet om även andra utrikes födda kunde delta i aktiviteten.

Det är inte meningen att politiken ska stjälpa goda idéer genom att detaljstyra vilka typer av aktiviteter som måste genomföras för att bidrag ska betalas ut. I stället borde civilsamhället själva få bedöma vilka integrationsåtgärder som är relevanta. Det offentliga kontroll sker sedan genom att civilsamhället redovisar tillbaka till staten som utvärdera och samla erfarenheterna från projekten. Utvärderingen ska sedan ligga till grund för en kunskapsbank som kan ges tillbaka till civilsamhället, men också utgöra exempel på hur integrationsarbetet kan bedrivas i andra delar av samhället.

Olika former av samspel och samverkan mellan det offentliga och civilsamhället har utvecklats

de senaste decennierna men enligt SKL:s rapport Civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner bör kommunerna främja kontakten mellan nyanlända och det civila samhället mer än vad som görs idag.

Samverkansformer mellan det offentliga och civilsamhället måste premieras och förstärkas – i syfte att förbättra integrationsarbetet. Denna samverkan sker idag i huvudsak genom kontakter mellan kommun och de organisationer som verkar i kommunen, men har i växande utsträckning kommit att formos inom formella avtal, exempelvis idéburet offentligt partnerskap (IOP). Denna typ av samverkan har ökat i intresse och fungerar bra där civilsamhället och kommun eller region ingår ett partnerskap inom ett visst projekt. Kristdemokraterna är mycket positiva till denna typ av samarbete.

Sociala utfallskontrakt är en annan typ av samverkan som ännu inte fått något utrymme i Sverige, men som skulle kunna användas för projekt inom integration och för att bryta segregation. I sociala utfallskontrakt investerar en extern finansör i ett offentligt socialt projekt för att uppnå definierade mål som motsvarar mänskliga och ekonomiska vinster för den offentliga parten. Denna modell för att genomföra sociala investeringar är utvecklad utifrån internationellt testade modeller för utfallsbaserad finansiering. Kristdemokraterna menar att sociala utfallskontrakt bör stödjas, i syfte att åstadkomma fler åtgärder som kan öka integrationen bland utrikes födda, minska förekomsten av utanförskap och segregation och bryta brottslighet. För detta ändamål bör en facilitatorfunktion inrättas som kan tillgodose allmänna riktlinjer, beräknade kostnader för olika sociala problem och insatser, i syfte att underlätta beräkningar av kostnader för offentliga parter och organisera metodstöd för offentliga aktörer: exempelvis utvärderingar och effektmätningar av sociala utfallskontrakt. Då det inom ramen för olika insatser av civilsamhället finns utrymme för ex. fadderskapssystem anser partistyrelsen därmed första att-satsen vara besvarad.

Motionären lyfter även frågan om att inkludera undervisning om det svenska samhället och historia i SFI-utbildningen. Kristdemokraterna har tidigare föreslagit att de som söker medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering. Det är viktigt att den som kommer ny till landet får kunskap om vårt samhälle. Det handlar både om att känna till strukturen i det svenska samhället, men också vilka grundläggande värden, normer och värderingar som är fundamentala i vårt samhälle. För att underlätta och öka incitamenten för en tidig integration hos nyanlända vill Kristdemokraterna även införa ett godkänt prov i samhällsorientering som villkor för den som söker PUT, på samma premisser som språkkravet. Partistyrelsen anser därmed andra att-satsen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:58:

att anse motionen besvarad

04:59 Uppgradera engagemanget för andra

I samband med det stora flyktingmottagandet 2015 fanns det ett mycket stort engagemang hos enskilda, föreningar, organisationer och inte minst hos våra kyrkor för att både hantera en akut situation men också bidra påtagligt till integration.

Det stora engagemanget från det civila samhället löste många av de enorma utmaningar som samhället stod inför.

Det är oändligt viktigt att se och bejaka det engagemanget och inför framtiden se hur vi kan få det att finnas kvar och utvecklas.

Risken som vi nu har är att engagemanget uppfattas som kostsamt för enskilda människor när allt arbete som gjorts på många plan, inte minst ur integrationssynpunkt, inte på något sätt

värderas i bedömningar av uppehållstillstånd. När flyktingar som anlant till Sverige mött engagerade människor och under flera år fått djupa relationer och tack vare det nått långt i integrationen. Inte minst gäller det de flyktingar som är konvertiter och under tiden i Sverige genomgått en omvändelse. I många av dessa fall finns dessutom en mycket stor risk vid återvändande till sin ursprungsmiljö där den livsfara de utsätts för sällan tas på allvar.

Jag förslår därför

Attsats 1: att Kristdemokraterna markerar vikten av det engagemanget som finns för flyktingar hos enskilda individer, föreningar, organisationer och kyrkor.

Attsats 2: att Migrationsverket får ett tydligt uppdrag att värdera detta engagemang och förutsättningarna för integration i sina bedömningar.

Attsats 3: att Migrationsverket får ett tydligt uppdrag att se till att konvertiter får ett bättre skydd i bedömningar av uppehållstillstånd.

Örebro 2021-02-03

Anders Hagström

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionären lyfter fram något som ligger kristdemokraterna varmt om hjärtat: civilsamhällets roll och skyddsbehovet för konvertiter.

I den integrationspolitiska proposition som Rikstinget antog 2019 lyfts civilsamhället fram: ” Staten kan aldrig ersätta den verkliga motorn i integrationsarbetet; civilsamhället.

Civilsamhället har inte fått det utrymme som det borde ha. Det är i familjen och i de frivilliga sammanslutningarna som de dygder och allmänmänskliga värden, som behövs för ett fungerande samhälle, förvärvas. Det är här som möten uppstår, kunskap överförs och det främmande blir bekant.” Kristdemokraterna har återkommande lyft fram detta i riksdagen och i media.

Migrationsverket har inte, och ska inte, väga in civilsamhällets engagemang i sina bedömningar kring huruvida en person har skyddsskäl eller inte. Migrationsverkets bedömningar ska göras utifrån gällande regelverk för skydd som fastställts av riksdagen. Vårt asylsystem ska ge skydd för personer på flykt undan krig och förföljelse. Detta regelverk tar hänsyn till de internationella konventioner som Sverige skrivit under och inte minst det omarbetade skyddsgrundsdirektiv som Europaparlamentet antog den 13 december 2011 och som genomfördes i Sverige den 1 januari 2015.

Gällande konvertiter så var det genom kristdemokraternas arbete i riksdagen som Migrationsverkets regleringsbrev justerades den 13 mars 2019 i syfte att säkerställa rättssäkerheten och en likformig tillämpning i ärenden där religiös uppfattning åberopas. Kristdemokraterna fortsätter dock att bevaka denna fråga då det alltjämt framkommer information som tyder på att rättssäkerheten inte fungerar.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår därför rikstinget att avslå att-sats 2 och anse att-satserna 1 och 3 besvarade.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter frågan om det civila samhällets engagemang för flyktingars situation och integration. Kristdemokraterna anser att det civila samhället spelar en viktig roll i arbetet med integration. Det är i de frivilliga sammanslutningarna som de värden och värderingar som behövs för ett fungerande samhälle bekräftas och förvärvas. Det är här som möten uppstår, kunskap överförs och det främmande blir bekant. Den rollen kan och ska inte staten ta över. Vi vill däremot se en politik som både värnar och uppmuntrar det civila samhället och där det offentliga med en noggrann uppföljning ska ge stöd till det arbete som sker utifrån människors lika värde och demokratiska principer. Partistyrelsen anser därmed första att-satsen vara besvarad.

Motionären yrkar även på att det civila samhällets engagemang ska utgöra en grund i Migrationsverkets asylbedömning. I utlänningslagen redogörs för vem och eller vilka som får rätt att vistas och stanna i Sverige. Internationella konventioner och EU-rätten ligger till grund för utlänningslagen. Migrationsverket och migrationsdomstolarna är ansvariga för att, utifrån lagstiftning och rättspraxis, bedöma om en person som söker asyl i Sverige har rätt till uppehållstillstånd eller inte. Upphållstillstånd ges i första hand till individer som är i behov av skydd, s.k. skyddsskäl. I undantagsfall kan även en individ få ett uppehållstillstånd på annan grund än skyddsskäl. Detta är en god ordning. Sverige ska ge skydd åt dem som är på flykt undan krig och förföljelse. Ansvariga myndigheter ska således inte väga in andra aspekter, ex. civilsamhällets engagemang, i sina bedömningar. Partistyrelsen föreslår därför att andra att-satsen ska avslås.

Kristdemokraterna arbetar i riksdagen för att rättssäkerheten i asylprocessen ska öka. Genom partiets arbete justerades Migrationsverkets regleringsbrev 2019 i syfte att säkerställa rättssäkerheten och en likformig tillämpning i ärenden där religiös uppfattning åberopas. Kristdemokraterna har även föreslagit att en ny myndighet, Inspektionen för migrationsfrågor, ska tillsättas som bland annat ska arbeta med att säkerställa rättssäkerheten i asylprocessen. Partistyrelsen föreslår att tredje att-satsen ska anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:59:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

04:60 Stärk möjligheten för EU/EES medborgare att söka arbete i Sverige

Idag ställs villkor på att en annons om ett ledigt jobb i Sverige ska utannonseras för EU/EES medborgare som minst i 10 dagar för att arbetsgivare därefter ska kunna anställa en tredjelandsmedborgare med minst 13 000 kr i månaden. Den korta annonseringstiden får anses som en chimär som inte ger andra EU/EES medborgare en riktig chans att ansöka om arbete på den svenska arbetsmarknaden. Det generösa systemet med arbetskraftsinvandring har de senaste åren lett till omfattande problem med människohandel, människoexploatering och ett systematiskt missbruk av asylsystemet. Detta har lett till stora problem på arbetsmarknaden och har även lett till ett stort mänskligt lidande vilket rapporterats om vid otaliga tillfällen i media. Nyligen rapporterades om att Ukrainska medborgare via ett företag systematiskt uppmuntrats att söka asyl för att kunna arbeta med AT-UND i Sverige utan att ha några skyddsskäl.

Möjligheten till AT-UND utnyttjas systematiskt idag för att rekrytera billig arbetskraft till oseriösa företag i Sverige och inte på det sätt som var lagstiftarens intentioner.

Att ge EU/EES medborgare stärkta möjligheter att söka jobb i Sverige som unionsland inom EU medför många positiva följder med ökad gemenskap och tillväxt inom EU som arbetsmarknadsregion. Ett välmående EU där man gemensamt bidrar till tillväxt och välfärd gynnar både Sverige och våra Europeiska grannländer på kort och lång sikt.

Attsats 1: Att arbeten där arbetsgivaren söker efter personal utanför Sverige som minimum ska annonseras ut under 30 dagar för att ge medborgare inom EU/EES en riktig chans att söka lediga arbeten i Sverige. Om det finns en lämplig arbetssökande från EU/EES ska denne ges företräde till den annonserade tjänsten framför tredjelandsmedborgare.

Attsats 2: Avskaffa möjligheten för asylsökande att arbeta utan tillstånd (AT-UND). Detta leder till systematisk människohandel och missbruk av asylsystemet som är till för skyddsbehövande.

Attsats 3: Att utreda och se över de generella villkoren för arbetskraftsinvandring med perspektivet att det ska stärka Sverige och EU som en gemensam arbetsmarknadsregion.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären belyser de många problem som letts av ett svagt regelverk kring arbetskraftsinvandringen. I sina värsta exempel har det lätt till exploatering och människohandel där de som faller offer saknar stöd och rättssäkerhet. Sverige behöver fler arbetande och utländsk arbetskraft vara en nyckel i det. Det får däremot aldrig ske genom fusk och utnyttjande på bekostnad av den enskildes trygghet och säkerhet. Där av är beroendet av tydligt och säkert regelverk helt avgörande för arbetskraftsinvandringen.

En del i detta är att utöka antalet dagar för annonsering av utlysta tjänster så att fler medborgare inom EU/EES ges en riktig chans. Att avskaffa möjligheten för asylsökande att arbeta utan tillstånd skulle även stärka asyrrättens verkliga syfte samt minska risken för oseriösa aktörer att utnyttja systemet. Överlag behövs det tas ett samlat grepp kring villkoren för arbetskraftsinvandring i ljuset av EUs inre marknad och region för arbetskraft.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Arbetskraftsinvandring är i grunden viktigt för en dynamisk ekonomi och bidrar till tillväxt och kompetensförsörjning. Sverige skiljer emellertid ut sig i västvärlden genom att erbjuda relativt stora möjligheter för personer att arbetskraftsinvandra också för att utföra relativt okvalificerade arbetsuppgifter. Förutom positiva effekter har detta också lett till en rad problem. Det handlar bland annat om missbruk och arbetskraftsexploatering.

Att Sverige behöver ändra på regelverket för arbetskraftsinvandring visar exempelvis de många rapporterna om de avskyvärda och grova bedrägerierna inom assistansersättningen. "Det förekommer organiserade upplägg där personer med funktionsnedsättning hämtas till Sverige för att ansöka om assistansersättning, och att anhöriga får arbetstillstånd som assistenter. Arbetskraftsinvandringen inom assistansområdet fyrdubblades under perioden 2009 – 2018." Slutsatsen lämnas av Nationellt underrättelsecentrum lämnade hösten 2019 en rapport om den

organiserade brottsligheten i Sverige. Rapporten styrker de många reportagen och artiklarna om hur fattiga människor kommer hit och utnyttjas. Kristdemokraterna kan aldrig acceptera att assistansersättningen utnyttjas av kriminella. Pengarna som avsätts till assistansen ska ge människor med omfattande funktionsnedsättning och deras familjer en möjlighet att leva ett liv som andra – inte göda kriminell verksamhet.

För att åtgärda detta problem yrkar motionären bland annat på att annonseringsperioden ska förlängas från dagens krav på 10 dagar till 30. Vid nyrekrytering måste arbetsgivaren annonsera ut tjänsten så att alla bosatta i Sverige, EU/EES och Schweiz kan söka jobbet i minst 10 dagar innan arbetsgivaren kan skapa ett anställningserbjudande. Det finns dock lite som tyder på ett positivt samband mellan en utökad annonseringstid och minskad arbetskraftsexploatering. Samvetslösa företagare skulle inte hindras av att utannonseringstiden förlängdes ytterligare 20 dagar. Däremot kan ett förlängt utannonseringskrav hindra företag som är i akut behov av kvalificerad arbetskraft att få den i tid. Partistyrelsen gör bedömningen att problematiken med arbetskraftsinvandringen inte löses genom att förlänga kravet på annonseringsperioden och yrkar därmed avslag på att-sats ett.

Motionären väcker även frågan om att undantag från skyldigheten att ha ett arbetstillstånd (AT-UND) ska avskaffas. Partistyrelsen ser å ena sidan värdet av att en asylsökande får möjlighet att arbeta tidigt i etableringsperioden, men tar å andra sidan fasta på att denna möjlighet kan bidra till ett ökat söktryck till Sverige i form av personer som utnyttjar asylsystemet. Delegationen för migrationsstudier (Delmi) konstaterade i rapporten ”Att implementera återvändandepolitik” (2020) att rätten till arbeta före ett besked om uppehållstillstånd bidrar till en förväntan att få stanna, att ett nej inte är ett nej. Denna målkonflikt måste undvikas och Kristdemokraterna har därför i riksdagen exempelvis agerat för att möjligheten till spårbyte avskaffas.

Partistyrelsen menar att språk och arbete utgör nycklar in i samhället. Ett arbete ger en person ett egenvärde och självförtroende. Forskningen tyder också på att ett förbud att arbeta har en kostnad längre fram i en sämre etablering på arbetsmarknaden. Detta talar för ett bibehållande av möjligheten till AT-UND. Samtidigt försvaras återvändararbetet av att en person som får ett nej på sin asylansökan börjat rota sig i vårt samhälle genom att arbeta, inte minst då arbetet i sig uppfattas som en signal om att vederbörande kommer att få ett positivt besked gällande sin asylansökan. Migrationsverket har idag även att hantera ett stort antal asylärenden där chansen att få bifall är mycket liten. Det rör bland annat personer som söker asyl från länder som Ukraina och Georgien, där avslagskvoten överstiger 95 %. För att motverka att individer utan skyddsbehov söker asyl i Sverige för att arbeta under tiden de inväntar ett avslagsbeslut och för att inte väcka falska förhoppningar bland dem som troligen inte får ett bifall på sin asylansökan och därmed effektivisera återvändandearbetet bör gruppen som inte förväntas få bifall på sin asylansökan inte få möjlighet till AT-UND.

Likt motionären anser Partistyrelsen att systemet med AT-UND behöver ses över, men delar inte motionärens bedömning att helt avskaffa möjligheten till AT-UND. Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partiet ska verka för att möjligheten till AT-UND bibehålls, men att den begränsas till de asylsökande som förväntas få bifall på sin asylansökan och därmed anse att-sats två besvarad.

Partistyrelsen lägger därför tilläggsyrkande att partiet ska verka för att möjligheten till AT-UND bibehålls, men att den begränsas till de asylsökande som förväntas få bifall på sin asylansökan.

Slutligen yrkar motionären på att utreda och se över de generella villkoren för arbetskraftsinvandringen med ett bredare EU-perspektiv. Kristdemokraterna har tidigare lagt fram förslag om att begränsa arbetskraftsinvandringen vid en lön under medellönen, om det inte rör yrken där det råder brist på arbetskraft. Detta är ett enkelt och effektivt sätt att komma tillrätta med fusk/utnyttjande, undanträngning av invånare i utanförskap, den ekonomiska

obalansen och kompetensutvisningarna. Det är en höjning av dagens lönegolv på 13 000 kr/mån till 35 000 kr/mån som är snittlönen i Sverige. Inom vissa branscher, där vi har behov av kvalificerad arbetskraftsinvandring, är en undre gräns avseende månadslön som sätts vid en svensk genomsnittslön praktiskt omöjlig. Här kan nämnas uttalade bristyrken såsom exempelvis sjuksköterska och undersköterska. För att möjliggöra arbetskraftsinvandring för yrken, även om lönen understiger medellönen, bör det krävas att anställningen är ett bristyrke. Framtagandet av förteckningen kan med fördel ske i samråd med exempelvis Arbetsförmedlingen och Myndigheten för Yrkeshögskolan, vilka båda bör ha god kännedom om arbetsmarknadens behov av kompetenstillskott.

Kristdemokraterna vill också införa ett försörjningskrav för familjemedlemmar till arbetskraftsinvandrare. Till arbetskraftsinvandringen kommer en betydande mängd anhöriga, varav de flesta inte kommer i arbete under de första åren. De är i dagsläget berättigade till sociala insatser såsom exempelvis försörjningsstöd. Partiet vill även avskaffa möjligheten till spårbyte och presenterat förslag som ska motverka arbetskraftsexploatering. Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att-satsen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:60:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att möjligheten till AT-UND bibehålls, men att den begränsas till de asylsökande som förväntas få bifall på sin asylansökan och därmed anse motionen besvarad.

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

04:61 Förläng preskriptionstiden för asylbeslut

Ett asylbeslut som vunnit laga kraft preskriberas efter fyra år. Efter att ett beslut preskriberats och slutat vara giltigt kan personen ansöka om asyl på nytt.

För att förstärka rättssäkerheten och tydligheten i asylprocessen är det viktigt att ett gällande asylbeslut får en längre preskriptionstid och därför bör den vara minst tio år. Att preskriptionstiden är mycket kort för asylbeslut medför att den asylsökandes situation kan förvärras genom att beslutet kan misstolkas till att vara mer av en tillfällig karaktär vilket riskerar att skapa förvirring och falska förhoppningar som leder till ett inhumant lidande. Det leder också till förlängda handläggningstider hos Migrationsverket och Migrationsdomstolarna då "gamla" asylärenden ständigt måste hanteras.

Den korta preskriptionstiden på asylbeslut leder till många negativa effekter både för individen och samhället. Det leder till att det i Sverige har bildats parallella skuggsamhällen där personer håller sig kvar i Sverige utan tillstånd och försörjer sig på bl.a. brottslig verksamhet, svartarbete och bidrag som ges till personer utan uppehållstillstånd i Sverige. Eftersom en grundlig rättslig prövning av asylskälen görs vid ett första beslut så finns det sällan skäl att ändra ett sådant beslut vid ett senare tillfälle. Den korta preskriptionstiden på 4 år riskerar att skapa ett inhumant lidande med falska förhoppningar som kan undvikas genom att eftersträva den större tydlighet som en längre och mer tydlig preskriptionstid skulle medföra. Grunden i en rättssäker svensk invandringspolitik måste vara att "ett ja är ett ja" och "ett nej är ett nej" och inte som det är idag, dvs ett "nja".

Om det under preskriptionstiden skulle uppstå nya omständigheter som medför att en asylsökande inte kan återvända till sitt hemland finns det en säkerhetsventil genom möjligheten att ansöka om verkställighetshinder, vilket är en annan rättslig prövning i asylprocessen.

Attsats 1: Att preskriptionstiden på ett asylbeslut bör vara minst 10 år.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriksårs mötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna har, i närtid i synnerhet genom vår kommittémotion i Riksdagen år 2020, öppnat för en utredning om förlängd preskriptionstid av lagakraftvunna avslag på asylsökningar. Fyra år, som gäller för närvarande, är en för kort tid. Den motverkar bland annat de enskildas motivation att acceptera avslagsbeslutet och lämna landet. Eftersom det kan upplevas ”löna sig” att i stället hålla sig undan på olika sätt tills beslutet preskriberats. En längre fastställd tid behövs och 10 år bör betraktas som en rimligt avvägd tidsperiod. Bifall till motionens attsats.

Partidistriksårs mötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Problemet med att människor befinner sig olovligt i landet blir alltmer omfattande. Migrationsverket överlämnade under åren 2015–2018 ca 26 000 asylärenden till Polismyndigheten på grund av att personen var avviken. Migrationsverket uppskattade i oktober 2019 att 26 300 personer kommer att avvika under 2019–2022. Nästan 50 000 personer beräknas således avvika inom loppet av 8 år. Var dessa uppehåller sig är omöjligt att bedöma. Vissa väljer att lämna Sverige, men det kan mycket väl vara så att personer som avvikit i andra EU-länder väljer att ta sig till Sverige. Ett inte orimligt antagande med tanke på den stora diaspora som finns i Sverige. Av den halva miljon som, i EU:s medlemsstater, 2016 fick ett beslut om att återvända registrerades enbart 226 000 (46 procent) som återvändande. År 2017 var det enbart 189 000 (37 procent) som registrerades som återvändande av den dryga halvmiljon som då fick ett beslut om återvändande. Majoriteten (ca 60 procent) av den dryga miljon som fick avslag på sin asylansökan dessa två år avvek och många av dem befinner sig olovligt någonstans inom EU:s gränser. Gränspolisens konstaterade nyligen: ”Vi har ett parallellsamhälle som bara växer och vi har tappat kontrollen över vilka som är här.” Detta är ett potentiellt hot mot den inre säkerheten.

Denna situation skapar, som motionären påpekar, många gånger även ett stort personligt lidande hos de som avviker. Vi vet att ett stort antal av dessa personer utnyttjas hänsynslöst bland annat på den svenska arbetsmarknaden. Bland dem finns även barn. För att motverka detta har Kristdemokraterna tidigare lagt ett flertal förslag för att skapa bättre förutsättningar för ett effektivare återvändande, motverka missbruket av asylsystemet och arbetskraftsinvandringen och arbetslivskriminalitet samt möjligheten för bättre inre utlänningskontroll.

Motionären väcker frågan om behovet av att förlänga preskriptionstiden från dagens fyra år till minst 10 år. Partistyrelsen håller med motionären om problematiken med det växande parallellsamhället och anser att partiet ska motverka dess framväxt. Det finns anledning att misstänka att den nuvarande preskriptionstiden kan vara för kort för att få fler att återvända frivilligt. I direktiven till Återvändandeutredningen (dir. 2017:45) anges att verkställigheten av

utvisningsbeslut försvåras av att människor håller sig undan myndigheterna. Detta kan till del ha med preskriptionstiden att göra. För en asylsökande som avviker och sedan håller sig gömd under fyra år uppstår en ny chans att ansöka om asyl på nytt när utvisningsbeslutet preskriberats. Kristdemokraterna vill därför utreda en förlängd preskriptionstid. Samtidigt finns det risk att en förlängd preskriptionstid ökar utsattheten för den enskilde och snarast förstärker skuggsamhället när möjligheten dröjer ytterligare innan ny ansökan kan lämnas in. Det är därför viktigt att en sådan utredning kan påvisa att en höjd preskriptionstid leder till ett tydligt ökat frivilligt återvändande innan en höjning genomförs. Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över en förlängning av preskriptionstiden för möjlighet att söka asyl på nytt och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:61:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över en förlängning av preskriptionstiden för möjlighet att söka asyl på nytt och därmed anse motionen besvarad.

04:62 Inrättande av transitcentra för personer vilkas utvisning ej kunnat genomföras

Beslut om utvisning är en del av det ådöma straffet för ett begånget brott. Avsikten med påföljden är att den tilltalade ej skall vistas i det svenska samhället under en viss tid upp till utvisning på livstid.

Ett inte ovanligt problem inom de segment där brottsligheten ökar är att personer som dömts till utvisning inte får sin utvisning verkställd utan att man efter avtjänat straff åter släppt ut i samhället, som om den icke genomförda utvisningen helt enkelt slopas.

I de fall där staden varit oförmögen att genomföra utvisningen, släpps personen helt sonika ut i samhället och omintetgör därmed en stor del av det av domstolen utmätta straffet. Detta är helt oacceptabelt och drabbar många gånger svenska medborgare helt oförskyllt då de utsätts för brott begångna av personer vilkas utvisning ej genomförts och som staten – i strid med domstolens avsikt – låtit uppehålla sig fritt i landet.

För att avhjälpa detta mossförhållande bör Kristdemokraterna ta initiativ i riksdagen till att utreda möjligheten att skapa transitcentra för personer vilkas beslut om utvisning ej kunnat genomföras.

Då det i dagsläget inte finns utrymme i lagen att besluta om inlåsning då en utvisning ej kunnat verkställas bör lagen ändras i detta hänseende för att möjliggöra en omvandling av ett ej verkställt utvisningsbeslut, till ett frihetsberövande i avvaktan på att utvisningen kan genomföras.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för en lagändring som möjliggör att personer dömda till utvisning, men där utvisningsdelen av straffet inte kunnat verkställas inte vistas i samhället, bl a genom ordnande av transitcentra där förövaren inväntar domens verkställande.

Stockholm 2021-02-14

Stephan Andrén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Sverige måste bli mycket bättre på att verkställa personer som fått avslag på sina uppehållstillståndsansökningar, eller utvisas för brott. Det innebär bland annat att antalet förvarsplatser tillsvidare behöver bli betydligt fler. Men, inriktningen måste vara att den som fått avslag på en ansökan, eller i övrigt har fått ett fastställt avvsnings- eller utvisningsbeslut,

omgående ska lämna landet. Att tas i förvar i väntan på verkställighet är en resurskrävande och mycket kostsam lösning som ska behöva användas så sällan som möjligt. I linje med att de praktiska möjligheterna till förvarstagande, eller andra begränsade åtgärder för den som ska utvisas men ännu inte lämnat landet, ändå tillsvidare alltså måste öka så behöver även andra åtgärder övervägas. Inom ramen för de politiska förslagen ryms redan motionens förslag att det ska finnas mer kapacitet och fler alternativ för att den som ska utvisas ska kunna ha sin rörelsefrihet i samhället inskränkt i avvaktan på verkställighet.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna anser att utvisning bör komma ifråga oftare för personer som söker asyl i Sverige och begår brott, särskilt angeläget vid våldsbrott, sexualbrott eller hatbrott. Dessa bör få avslag på asylansökan och snabb avvisning ur landet. För personer med uppehållstillstånd bör utvisning också bli en betydligt vanligare rättsverkan vid grova brott (påföljd om någon döms till minst sex månaders fängelse) och vid upprepad brottslighet. När verkställighetshinder finns ska utvisning genomföras när dessa inte längre finns.

Ett annat problem är att utvisning tas i beaktande vid bestämmande av påföljd. Om utvisning finns med i domen mildras påföljden. I praktiken får detta till följd att om en utvisning inte kan verkställas så är personen i fråga dels på fri fot i Sverige och dels på fri fot tidigare än om utvisning inte skulle ha varit med i domen. Detta är en orimlig ordning.

År 2019 landade Högsta domstolen i slutsatsen att en utländsk medborgare inte ska utvisas trots att han dömts för våldtäkt då han bott i Sverige i åtta år. HD menade att detta innebar att mannen hade en stark anknytning till Sverige trots att han saknade både jobb och familj. Ett flagrant exempel på att regelverket kring utvisning är för svagt och att en praxis utvecklats som gör att domstolsbesluten framstår som stötande för det allmänna rättsmedvetandet.

Kristdemokraterna anser att regeln kring vad som utgör synnerliga skäl för att inte utvisas i detta sammanhang måste ses över. Fler kriminella som är dömda för brott och har fått utvisningsbeslut ska avtjäna straffet i sina hemländer.

En särskild utredare har tillsatts för att se över flera regler vid utvisning av brott (Dir 2020:44). Betänkandet lämnades i juni 2021 och innehåller en rad åtgärder som sammanfaller med Kristdemokraternas ståndpunkter.

Sverige har vidare ett problem med individer som inte utvisas då deras hemländer inte tar emot sina egna medborgare. Det strider mot folkrättsliga principer där ett land alltid ska vara beredd att ta emot sina egna medborgare. Den nuvarande situationen understryker behovet av fler och bättre fungerande återtagandeavtal mellan Sverige och olika ursprungsländer. Återtagandeavtal underlättar Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens arbete med avvisningar och utvisningar. Här kan finnas uppgifter som talar om hur bevisningen av medborgarskap ska se ut, vilka myndigheter som kan kontaktas i varje land och vilken flygplats som ska användas. Sverige ska på egen hand och tillsammans med EU verka för att fler återtagandeavtal sluts med transit- och ursprungsländer. Återvändandet måste underlättas och ett förbättrat samarbete mellan Sverige och ursprungsländerna kan bidra till detta.

Motionären anför att partiet ska verka för en lagändring som syftar till att en utlänning som döms till fängelse och utvisning, vid verkställighetshinder, ska placeras i transitcentra för att invänta verkställighet av utvisningsbeslutet. Partistyrelsen bejakar motionärens intentioner om vikten av en effektivare verkställighet och motverkandet av den skeva praxis som möjliggör för brottslingar att gå fria när verkställighetshinder föreligger. Motionärens yrkande kan dock

framstå som stötande då motiveringen inte helt klargör vilka personerna som ska placeras i ett hypotetiskt transitcentra. Partiet vill dock utöka antalet förvarsplatser delvis för detta ändamål – att personer tas i förvar i väntan på verkställighet är emellertid en resurskrävande och mycket kostsam lösning som ska användas när det krävs. Partistyrelsen ser därför positivt på partiets förslag om fotboja som komplement till förvar när användandet av en sådan är mer rimligt än förvar. Mot denna bakgrund yrkar partistyrelsen avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:62:

att avslå motionen

04:63 Integration eller återvandring

Bakgrund

Under perioden 1980-2017 har vi gett uppehållstillstånd till ca 1,5 miljoner personer från icke-västerländska kulturer. En fjärdedel av Sveriges befolkning är nu utrikes födda eller barn till två utrikes födda från icke-västerländska kulturer. De har fört med sig sina kulturer till Sverige och beroende på att de utgör så stora grupper i samhället har integrationstrycket försvunnit. Vi har fått ett mång-kulturellt samhälle med stora inslag av kulturer med värderingar som skiljer sig från svenska värderingar, för vissa på ett sätt som ur det svenska samhället och den svenska kulturens synvinkel är oacceptabla i sin syn på samhället, lagar och förordningar, seder och bruk, attityder, mäns och kvinnors roller, barnuppfostran, brottslighet, religion, sex, m.m. Vi gör de personer vi gett uppehållstillstånd en tjänst om vi bibringar dem vår västerländska kultur, det kommer att ge dem ett bättre liv och göra dem till bättre medborgare i vårt land till nytta för alla. Vi gör Sverige och de personer som inte vill eller kan anamma svensk kultur en tjänst om vi hjälper dem att återvändra.

Förslag

Invandrare med permanent uppehållstillstånd ska anpassa sig till svenska värderingar och anamma svensk kultur eller återvändra. Staten ska kraftfullt arbeta för att de som fått uppehållstillstånd och vill och kan ska integreras (arbetar och betalar skatt, antar väsentliga svenska värderingar och svensk kultur). Islamismen och värderingar som är oacceptabla i Sverige ska kraftfullt motarbetas. De som inte vill eller kan anpassa sig ska hjälpas återvändra.

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för

Attsats 1: att de invandrare som vill och kan ska integreras

Attsats 2: att de invandrare som inte vill eller kan integreras ska hjälpas återvändra

Attsats 3: att islamismen och salafism ska kraftfullt motarbetas, bl.a. genom att förbjuda utländsk finansiering av moskéer, islamistiska organisationer, koranskolor

Attsats 4: att individernas möjligheter att frigöra sig från religiöst förtryck ska stärkas

Attsats 5: att IS-krigare ska stoppas från att återvända till Sverige

Attsats 6: att samhälle och polis ska med lagstiftning, övervakning, utbildning och propaganda motarbeta oacceptabla värderingar

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp många svåra och aktuella frågor. Partiet har sedan flera år arbetat med att få en värdig och medmänsklig flyktingmottagning. Det är viktigt att man snabbt lär sig språket och de värderingar som styr våra relationer och vårt sätt att se på vad som är rätt och fel. Människors lika värde och det gemensamma ansvar vi har för samhället och dess utveckling. Rättigheter och skyldigheter gäller alla alltid. Vi kan aldrig godta att oacceptabla värderingar ska styra vårt land. Partidistriktsstämman anser att om man som svensk medborgare begått krigsbrott efter att man har radikaliserats i Sverige bör man också lagföras i Sverige.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Sverige ska vara ett land av hopp och möjligheter, inte hopplöshet och utanförskap. Vi vill ha ett samhälle där alla människor gör sin del, får vara med och bidra och arbeta 100 procent av sin förmåga. Vi behöver ta tillvara på människors inneboende drivkraft och vilja att bygga en trygg framtid i sitt nya hemland.

I Sverige ska vi leva sida vid sida som grannar – inte som främlingar. Då behövs ett gemensamt etiskt och kulturellt modersmål där vissa värderingar inte är valbara. De som flyr från krig och förtryck ska känna sig välkomna att skapa sig ett gott liv i friheten här, bli en del av samhällsgemenskapen och bli svensk. Självfallet kan man inte, och behöver inte, lämna sitt arv bakom sig. Men man bör ta seden dit man kommer. Vi måste bli bättre på att markera vad som gäller här och vilka grundläggande värden och värderingar som inte är valbara. Annars kommer vi se både en växande främlingsfientlighet och ett växande utanförskap.

Samhällsgemenskapen har många bitar. En av dem är det som ibland kallas samhällskontraktet, alltså en beskrivning av vilka skyldigheter och rättigheter medborgaren, samhället och staten har gentemot varandra.

Sverige har inte utformat flyktingmottagandet på ett sätt som gynnar integrationen.

Arbetslösheten bland utrikes födda är fyra gånger högre än för inrikes födda. I snitt tar det åtta år innan hälften av utrikes födda kommer i arbete. Efter sexton år är fortfarande bara sextiofem procent förvärvsarbetande, vilket innebär ett gap på sexton procentenheter till inrikes födda. Utrikes födda kvinnors låga förvärvsfrekvens är en viktig förklaring till detta. Många barn växer upp utan att någonsin se föräldrarna gå till jobbet. Segregationen är tydlig och skapar utanförskap och parallellsamhällen.

Få, om någon, skulle idag påstå att integrationsekvationen inte kompliceras av hur många som söker asyl. Att få ned söktrycket till en genomsnittlig nordisk nivå är ett av våra mål. Målet med integrationspolitiken ska alltså vara samhällsgemenskap. Nyanlända måste ges nycklar för att ta sig in i det svenska samhället. Forskningen är tydlig; med bristfälliga kunskaper i svenska

språket är förutsättningarna för egen försörjning, vidareutbildning och delaktighet i samhället sämre. Integrationen försvåras också av förutfattade meningar som leder till diskriminering och exkludering, i synnerhet på arbetsmarknaden. Det offentliga har ett stort ansvar att förmedla kunskap om själva grunden för vårt samhälle, om demokrati och frihet, jämställdhet och rättsstatens principer som inte är förhandlingsbara.

Motionären yrkar på att de invandrare som vill och kan ska integreras eller återvändra. Partistyrelsen är av åsikten att alla nyanlända ska integreras i det svenska samhället, inte enbart de som kan. Partistyrelsen är emellertid av uppfattningen att alla inte kan integreras av olika orsaker, ex. en funktionsnedsättning, och yrkar därför avslag på att-sats ett och två. Partistyrelsen noterar att partiet sedan tidigare driver frågorna om att förbjuda utländsk finansiering av de områden motionären nämner och motverkandet av hederskultur och anser därmed att-sats tre och fyra besvarad. Då en lag om deltagande i terrororganisation finns på plats anser partistyrelsen att-sats fem besvarad. Partistyrelsen anser det vidare vara viktigt att SÄPO får tillräckliga verktyg för att avstyra extremism. Mot bakgrund av detta och det faktum att partiet redan vill ställa krav på nyanlända att de går samhällsundervisning där svenska värderingar lärs ut yrkar partistyrelsen avslag på att-sats sex.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:63:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att avslå attsatsen

04:64 Säkerställ rättssäkerheten vid asylprövningar.

Sverige som nation är internationellt känd för sina högt ställda krav på rättssäkerhet i alla rättsinstanser där domstolar har att pröva alla förekommande mål. Detta garanterar att vi har en rättsordning som ger individen skydd mot övergrepp från samhället och andra individer och att individen kan känna rättstrygghet. I denna rättsordning ingår juridisk trygghet och att rättsreglerna tillämpas förutsägbart och effektivt. Denna tradition är något vi har anledning att vara stolta över.

Men för att rättssäkerheten inte skall urholkas är det en självklar plikt för såväl rättsvårdande myndighet som regering och riksdag att i alla lägen bevaka att inga avsteg görs från detta krav och tar strid för säkerställd rättssäkerhet när den, oavsett anledning, hotas.

När vi kommer till den migrationspolitiska debatten återkommer ofta argumentet att: "Ett nej är ett nej!" och att "Den som fått sin asylansökan prövad och avslagen ska ut ur landet!"

I de fall där den asylsökande, efter en klanderfri och rättssäker ärendehantering bedöms sakna skyddsskäl kan detta vara en relevant ståndpunkt. I de fall där rättssäkerheten i asylbedömningen brustit är det ofrånkomligt att Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas beslut kan få katastrofala konsekvenser för den enskilde individen. Därutöver blir den asylsökande utsatt för allvarligt rättsövergrepp av svensk myndighet. Att detta tillåts förekomma hör inte hemma i den rättsstat vi bekänner oss till.

Det är mycket tydligt att de politiska vindar som har blåst sedan november 2015 har smittat av sig på Migrationsverkets verksamhet och att man därför gör det man kan för att hitta grunder för

avslag och att utvisa så många som möjligt. Att detta lätt leder till att kravet på rättssäkerhet åsidosätts borde inte väcka någon större förvåning. Den ökända baltutlämningen i slutet av andra världskriget, som alltid betraktats som en skamfläck i svensk historia, bleknar i jämförelse med vad som sker idag.

Det är allmänt omvittnat att det finns allvarliga problem vid asylprövningar och att rättssäkerheten är rejält eftersatt. Det finns allvarliga problem i Migrationsverkets handläggning som inte går att bortförklara, det finns offentliga biträden helt enkelt inte gör sitt jobb och det är inte ovanligt att tolkar brister i sitt uppdrag.

När det gäller Migrationsverkets handläggning förekommer det att ärenden med exakt samma omständigheter får olika utgång beroende på handläggare. Det är inte ovanligt att de tolkar t.ex. lagars och regelverks förarbeten så snävt som möjligt för att komma fram till ett visst beslut. Migrationsverket värderar beviskravet "sannolikt" för tungt i stället för att lägga ribban på "ställt bortom rimligt tvivel" vilket är den nivå som gäller för att fälla avgörande i till exempel brottmål. Muntlig bevisning avvisas som överflödigt och skriftlig bevisning räcker inte. Migrationsverket betraktar sig själv som överprövande expert. De gör sina egna analyser av straffrätt, sina egna medicinska bedömningar och avgör konvertiters äkthet och trovärdighet utifrån egna fördomar och religiösa analfabetism istället för att lyssna på befintlig expertis.

När det gäller offentliga företrädare så förekommer det att de inte samarbetar med sina klienter på så sätt att de inte gett dem tillgång till inlagor för genomläsning eller synpunkter, att de inte träffar klienten innan förhandling i domstolen, att de underlåter att gå igenom protokoll från asylintervju och att de slarvar genom att glömma överklaga i tid etc.

När det gäller tolkar så är det inte okänt att icke auktoriserade tolkars bristfälliga tolkningar eller att de, utifrån in sina egna värderingar, medvetet översatt fel, har lett till felaktiga avgöranden eller domslut. Även Migrationsverket medger att de inte ställer lika höga krav som brottsdomstolarna, på de tolkar som de anlitar vid handläggning av asylärenden.

Utifrån den tystnad som råder i den politiska debatten i fråga om bristerna i rättssäkerhet vid asylprövning är det svårt att undvika att dra slutsatsen att frågan inte ligger speciellt högt på dagordningen för de flesta riksdagspartier. Därför är det viktigt att vi kristdemokrater, utifrån vår människovärdesprincip om "Alla människors lika, absoluta och okränkbara värde" tar på oss ledartröjan för att driva frågan om stärkt rättssäkerhet vid asylprövning, i såväl riksdag och regering som i allmän opinionsbildning.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi:

Attsats 1: att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen att verka för att kräva av Migrationsverket att all handläggning och prövning av asylärenden ska uppfylla kravet på betryggande rättssäkerhet.

Hudiksvall 2021-01-15

Kent Sjöberg, Peter Åkerström, Lars Österberg, Leif Berg samt Lennart Bengter

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionärerna lyfter ur ett internationellt solidaritetsperspektiv en mycket viktig fråga som idag utgör ett allvarligt problem i de fall där rättssäkerheten brister. Kristdemokraterna i Gävleborg stödjer därför motionärens uppfattning att Kristdemokraterna, utifrån vår människovärdesprincip om "Alla människors lika, absoluta och okränkbara värde" tar på oss ledartröjan för att driva frågan om stärkt rättssäkerhet vid asylprövning, i såväl riksdag och

regering som i allmän opinionsbildning.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen att verka för att kräva av Migrationsverket att all handläggning och prövning av asylärenden ska uppfylla kravet på betryggande rättssäkerhet.

Partistyrelsen är av åsikten att rättssäkerheten i asylärenden är avgörande för ett rättvist och säkert asylsystem. De ärenden och mål som avgörs kring asyl och uppehållstillstånd innefattar en myndighetsutövning mot enskild. För att få fram en rättssäker migrationsprocess måste varje steg i denna process vara rättssäker. Processen involverar hantering hos Migrationsverket, utlandsmyndigheter, domstolar, polis och i samverkan med kommuner och landsting.

Kristdemokraternas krav om att Sverige ska ha en stram migrationspolitik vilar på att vi bibehåller en hög rättssäkerhet. Den nuvarande ordningen där myndigheterna själva ser över sina rutiner och följer upp sitt arbete är inte tillräckligt. Vi vill därför inrätta en oberoende part som granskar rättssäkerheten; en inspektion för migrationsfrågor.

Målet med en inspektion för migrationsfrågor är att upptäcka systembrister och därigenom höja rättssäkerheten för den enskilde. Därför bör inspektionens fokus ligga på att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av lagstiftningen, och att samarbetet mellan ansvariga myndigheter fungerar och ger förutsättningar för upprätthållen rättssäkerhet.

En inspektion för migrationsfrågor kan närmast jämföras med Inspektionen för socialförsäkringen. Den nya inspektionens granskning bör främst ske genom bedömning av myndigheternas egna system för styrning. Exempelvis ska den kunna kartlägga huruvida olika delar av Migrationsverket eller polisen skiljer sig åt i hanteringen av liknande fall, om det finns omotiverade skillnader mellan domstolar, på vilket sätt och hur snabbt Migrationsverket rättar sig efter ny praxis, hur olika utlandsmyndigheter arbetar med handläggning och i vilken mån myndigheterna lever upp till regeringens satta mål.

Motionären yrkar på att partistyrelsen ska verka för att asylärenden hanteras på ett rättssäkert sätt.

Partistyrelsen konstaterar att partiet redan driver frågan och anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:64:

att anse motionen besvarad

04:65 Ändra hantering av asylsökandes överklagan till att vara helt självstyrande myndighet och säkra konvertiter samt apostaters prövning.

Idag fungerar asylprocessen på så sätt att du ansöker om asyl i Stockholm, Göteborg eller Malmö. Det är inte möjligt att söka om innan du anländer till Sverige. Hantering av asylansökan sker sedan hos Migrationsverket.

Om du inte är nöjd med resultatet av asylansökan så kan du överklaga beslutet till Migrationsdomstolen som är en del Förvaltningsrätten. Det finns fyra Migrationsdomstolar i

Sverige, på orterna Göteborg, Luleå, Malmö samt Migrationsöverdomstolen i Stockholm. Så långt är det ok med separat förvaltning.

Asylprocessen fungerar idag inte på ett rättssäkert sätt och Migrationsverkets handläggare fungerar ofta som "åklagare" i Migrationsdomstolen.

Ofta avgörs överklagandet utan att den enskilde asylsökande blir hörd muntligt trots begäran och det har visat sig att ärenden av både apostater och konvertiteters ärenden avfärdas mycket summariskt. Det finns flera exempel där erfarna präster och pastorers intyg avfärdas för konvertiter, att vänners intyg om att apostaten liv inte betyder något eller läggs någon vikt vid. En utredning som gjordes av 600 asylsökandes visar stora lokala skillnader i hanteringen konvertiters rättsprövning.

Det finns även flera exempel på hur asylsökande som troende avfärdas i Sverige men får asyl i Frankrike av samma skäl. Även konvertitutedningen

<https://www.pingst.se/integration/konvertitutedningen> som lades fram av fem samfund i mars 2019 visar att Migrationsverket har en svag förståelse av religion och konversion och deras förståelse vilar inte på vetenskaplig grund.

Denna uppdelning med nästan samma tjänstemän som hanterar ärenden utan att ens höra personen konvertitfall och apostasi borgar inte för rättssäkerhet.

Därför uppmanar jag rikstinget att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att apostasi och konvertitärenden alltid prövas muntligt.

Attsats 2: att intyg från utbildade präster, pastorer och utbildade human-etiker tillägnas större vikt än vad som sker idag.

Attsats 3: att åklagaren i Migrationsdomstolen inte ska vara tjänsteman från migrationsverket utan istället vara en separat tjänsteman så att inte hanteringen från Migrationsverket hanteras av samma myndighet.

Öckerö 2021-02-22

Henrik Börjesson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är otroligt viktigt att den prövning som sker i en domstol sker på ett rättssäkt sätt. Tyvärr finns det teken som tyder på att det inte har fungerat på ett bra sätt avseende konvertiter samt HBTQ-personer. Det är därför viktigt att rättssäkerheten stärks inom migrationsprocessen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären väcker frågan om rättssäkerhet i asylprocessen i allmänhet och för konvertiter och apostater i synnerhet.

Partistyrelsen är av åsikten att rättssäkerheten i asylärenden är avgörande för ett rättvist och säkert asylsystem. De ärenden och mål som avgörs kring asyl och uppehållstillstånd innefattar en myndighetsutövning mot enskild. För att få fram en rättssäker migrationsprocess måste varje steg i denna process vara rättssäker. Processen involverar hantering hos Migrationsverket, utlandsmyndigheter, domstolar, polis och i samverkan med kommuner och landsting.

Kristdemokraternas krav om att Sverige ska ha en stram migrationspolitik vilar på att en hög rättssäkerhet bibehålls. Den nuvarande ordningen där myndigheterna själva ser över sina rutiner och följer upp sitt arbete är inte tillräckligt. Vi vill därför inrätta en oberoende part som granskar rättssäkerheten; en inspektion för migrationsfrågor.

Målet med en inspektion för migrationsfrågor är att upptäcka systembrister och därigenom höja rättssäkerheten för den enskilde. Därför bör inspektionens fokus ligga på att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av lagstiftningen, och att samarbetet mellan ansvariga myndigheter fungerar och ger förutsättningar för upprätthållen rättssäkerhet.

En inspektion för migrationsfrågor kan närmast jämföras med Inspektionen för socialförsäkringen. Den nya inspektionens granskning bör främst ske genom bedömning av myndigheternas egna system för styrning. Exempelvis ska den kunna kartlägga huruvida olika delar av Migrationsverket eller polisen skiljer sig åt i hanteringen av liknande fall, om det finns omotiverade skillnader mellan domstolar, på vilket sätt och hur snabbt Migrationsverket rättar sig efter ny praxis, hur olika utlandsmyndigheter arbetar med handläggning och i vilken mån myndigheterna lever upp till regeringens satta mål.

Rättssäkerhetsaspekten är något som vi kristdemokrater hela tiden betonat. Vi har även fått igenom förbättringar gällande rättssäkerheten för apostater, ateister och konvertiter. Motionären föreslår att apostater och konvertiter alltid ska höras muntligt. Kristdemokraterna anser att apostater och konvertiter alltid ska bli hörda under asylprocessen. Om ett ärende har prövats muntligt i en instans är det dock inte nödvändigt att samma ärende alltid, per automatik, även måste prövas muntligt i övriga instanser. Partistyrelsen betonar, i detta sammanhang, vikten av inrättandet av en inspektion för migrationsfrågor som kan tillse att alla asylsökande får en rättssäker asylprocess, och som har möjlighet att föreslå ändringar vid behov. Partistyrelsen yrkar därmed avslag på att-sats ett. Partistyrelsen anser att prästers och pastorers intyg utgör en självklar del i det underlag som tas in från Migrationsverket eller Migrationsdomstol för att bättre kunna avgöra huruvida en genuin konversion ägt rum eller ej. Partistyrelsen anser därmed att-sats två besvarad. Mot bakgrund av partiets förslag om att inrätta en inspektion för migrationsfrågor som enligt partiet vid behov ska förslå förändringar i nuvarande ordning yrkar partistyrelse även avslag på att-sats tre.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:65:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:66 Basera invandringen på kommunernas kapacitet

Hösten 2015 så kommer alla ihåg hur vi matades med bilder om hur folk vandrade från Turkiet genom Europa för att bland annat komma till Sverige. Det var scener som vi inte är van med att se. Men det var något nytt, en ny erfarenhet att ta lärdom av. Då kom regeringen styrd av Socialdemokraterna och Miljöpartiet med att man nu skulle införa regeländringar som innebar att Sveriges mottagande skulle hamna på EUs lägsta nivå. Efter det inleddes förhandlingar mellan regeringen och oppositionen utom Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Men nu efter en del år så har den situationen försvunnit men har ersatts av en annan, Sveriges kommuner har nu hamnat i en utsatt situation som är svårt att få grepp om. Fast att staten har lovat att man ska kompensera kommunerna så är problemet fortfarande inte löst. Då är det dags

att regeringen ser över antalet asylsökande som kommer till Sverige. Därför borde regeringen basera invandringen efter kommunernas möjligheter, för att få ett mer hållbart och säkrare system så att man verkligen kan ha ett bra mottagande av dem som kommer hit. Därför yrkar jag på:

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen uppdrag att presentera ett förslag om att basera svensk invandringspolitik på kommunernas möjligheter att ta emot asylsökande.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att rikstinget ger partistyrelsen uppdrag att presentera ett förslag om att basera svensk invandringspolitik på kommunernas möjligheter att ta emot asylsökande.

Integration berör på en och samma gång politiska områden så som kulturskillnader, arbetsmarknad, bostadsbrist, miljonprogrammet, ombildningar av hyresrätter, religion, moral, företagande, jämställdhet, brottslighet, missbruk, åldersbedömningar, familjeåterförening, skola, förskola och en mängd andra frågor.

Frågorna berör samtliga politiska nivåer: kommunerna, regionerna, Sverige och EU. Men ansvarsfördelningen är skev. Staten reglerar dels själva migrationen, dels hur kommunerna och regionerna ska hantera den. Samtidigt är det kommunerna och regionerna som får överta de långsiktiga följdverkningarna av migrationen. Det har lett till frustration och osämja mellan de politiska nivåerna, där kommunerna, med viss rätt, anser sig bli sittande med räkningen för statens politik.

Eftersom integrationen präglar så många vitt skilda politikområden har det uppstått ett stuprörstänkande kring frågan. Mottagandet hanteras vid sidan av diskussionen om bostadstillgången, förutsättningarna på arbetsmarknaden och andra centrala faktorer för integrationen. Det saknas idag ett samlat grepp för att väga av alla dessa frågor mot varandra och för att inventera hur den svenska integrationskapaciteten ser ut.

Tidigare försök att samla frågorna hos en integrationsminister eller hos en myndighet, så som Integrationsverket, har inte gett goda resultat. Sverige behöver under en lång tid framöver behandla integrationen som en central fråga för landets framtid. Tidigare ekonomiska kriser visar att den som blir arbetslös får svårare att komma tillbaka ju längre tiden går. Det varaktiga utanförskap som präglar stora delar av dagens samhälle måste därför hanteras med statens samlade politiska resurser.

Kristdemokraterna anser därför att regeringen bör inrätta ett permanent organ för att i samsyn med riksdagspartierna och utifrån vetenskapliga underlag göra en löpande inventering av hur

vår integrationskapacitet ser ut; hur många bostäder som finns tillgängliga, hur arbetsmarknaden utvecklas, hur språkkunskaperna ser ut och hur många platser som finns i skolan. Samtliga dessa omständigheter påverkar hur många människor vi klarar av att integrera. I det arbetet ska även ingå att ta fram politiska åtgärder och ekonomiska ramverk utifrån de behov som finns.

Inom ramen för migrationskommittén föreslog Kristdemokraterna införandet av ett riktmärke i migrationspolitiken, med bibehållen respekt för asylrätten. Förslaget går ut på att den svenska integrationskapaciteten, framtagen av integrationsberedningen, ska utgöra riktmärke för hur många personer som kan beviljas uppehållstillstånd i Sverige.

Då partiet vill inrätta en integrationsberedning som ska ta ett helhetsgrepp vad gäller landets integrationskapacitet, vilket är bredare än att enbart basera invandringen på kommunernas förmåga att ta emot asylsökande, yrkar partistyrelsen avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:66:

att avslå motionen

04:67 Hjälp fler flyktingar i närområdet

Bakgrund

Under 1980-2017 gav Sverige gett uppehållstillstånd till 1,5 miljoner personer från icke-västerländska kulturer, varav endast 11% var flyktingar enligt FNs definition (enligt Migrationsverkets statistik). År 2016 var Sveriges kostnad för att ta hand om 160,000 asylsökande (varav ca 20% var flyktingar och ca hälften fick uppehållstillstånd) dubbelt så stor som UNHCRs budget för att ta hand om 16 miljoner flyktingar. Det finns ca 100 miljoner flyktingar i världen.

Analys

Om alla människors värde generellt sett är lika, så kan inte en asylsökande i Sverige vara mer värd än en flykting i sitt närområde.

För samma kostnad som en asylsökande i Sverige kan man hjälpa minst 100 flyktingar i närområdet (t.ex. via UNHCR).

De som sökt asyl och de som fått uppehållstillstånd i Sverige har i mycket låg andel varit flyktingar. En asylsökande i Sverige som får avslag kostar lika mycket som en flykting medan ansökan behandlas.

Förslag

Vi kan göra mycket mer gott genom att hjälpa många fler flyktingar genom att ge flyktinghjälp i närområdet, t.ex. via UNHCR, än genom att ge ett fåtal flyktingar och många migranter uppehållstillstånd i Sverige.

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för

Attstats 1: att svensk flyktinghjälp huvudsakligen ska ske i närområdet

Danderyd 2021-02-19

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har sedan många år drivit frågan om hjälp till människor som tex drabbats av ofred, naturkatastrofer, hungersnöd som gör att man känner sig tvingad att fly sitt hem och sitt land. Hjälpen på plats ingår i partiets politik och för det har vi avsatt pengar i budgeten för

bistånd. Kristdemokraterna vill värna flyktingkonventionen och rätten att söka asyl. I dag går det inte att söka asyl från utlandet och det krävs visum för att resa till ett EU-land. Vi anser därför att EU-länderna gemensamt, i samarbete med UNHCR, borde öppna en möjlighet att söka nödvisum före inresa till EU.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna anser att Sverige har ett moraliskt ansvar att på olika vis hjälpa medmänniskor i nöd. Men, ska den omsorgen vara värd något måste den riktas rätt. Ett ansvarstagande för vår nästa möjliggörs av och förutsätter olika insatser och åtgärder.

Sverige ska vara en aktiv aktör inom olika internationella samverkansorgan, från det nordiska till det globala. Vi ska bidra till både etablerade och nya insatser inom freds- och säkerhetsfrämjande samt konfliktförebyggande verksamhet inom Nato, EU, FN och OSSE. Vi ska vidare värna ett generöst och effektivt bistånd med målet om att detta ska uppgå till 1 procent av BNI. Biståndet ska hävda människovärdet, höja de fattigaste människornas levnadsnivå och främja mänskliga rättigheter och demokrati.

Sverige måste bidra aktivt till att dessa samarbeten fungerar så effektivt och resultatnriktat som möjligt och leder till verklig skillnad. Sverige ska vara en pådrivande part för gemensamma lösningar inom EU på migrationsområdet. Sedan 2015 har den gemensamma asyl- och migrationspolitiken inom EU mer eller mindre satts ur spel. Det har lett till att vissa medlemsstater, bland annat Sverige, tagit ett mycket större ansvar än andra. EU behöver samla sig för att ta ett gemensamt ansvar för unionens yttre gränser, gemensamt ansvar för den humanitära situationen i unionens närområde och gemensamt ansvar för asylsökande. I den diplomatiska process som behöver äga rum med transit- och ursprungsländer bör stora delar av den europeiska utrikes- och biståndspolitikerna kunna användas som verktyg

Motionären yrkar på att den svenska flyktinghjälpen i huvudsak ska ske i närområdet. Motionären definierar dock inte vad som menas med ett närområde. Idag befinner sig en stor andel flyktingar och migranter i flykting- eller transitläger i lugnare delar av ursprungslandet, i ursprungslandets grannland eller någon annanstans i ursprungslandets omedelbara region, vilket är den vanliga definitionen av närområde. En stor andel flyr eller migrerar genom ett flertal länder innan de söker asyl eller placeras i ett flykting- eller transitläger. Behov av hjälp och stöd kan finnas oavsett var en flykting eller migrant befinner sig. Det skulle således vara problematiskt om svensk flyktinghjälp huvudsakligen skulle ske i närområdet, då flyktingar och migranter som befinner sig på annan plats än närområdet också kan vara i behov av svenskt stöd. Partistyrelsen anser emellertid att svensk migrationspolitik i större utsträckning än historiskt måste ta sin utgångspunkt i hur svenska skattebetalares resurser kan användas på ett sådant sätt att så många flyktingar och migranter som möjligt kan få det stöd och hjälp de är i behov av. Det sker inte genom ökad invandring till Sverige utan genom en mer effektiv användning av svenskt bistånd till flyktingar och migranter utanför Sverige. Inte minst genom att motverka de bakomliggande orsakerna till migration, så som otillräckliga framtidsutsikter, korruption, demografi, fattigdom och otrygghet. Genom stöd till politisk och ekonomisk utveckling i ursprungsländerna kan de individer, många gånger potentiella samhällsbärare, som idag väljer att migrera bli kvar och bidra till hemlandets utveckling.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar partistyrelsen avslag på motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:67:

att avslå motionen

04:68 Idéer och tankar om hur migrationspolitiken bör utformas

Bakgrund:

Migration mellan olika länder och olika delar av världen har alltid förekommit och ingenting talar för att migrationsströmmarna kommer att minska, snarare kommer de att öka. En "lagom stor" migration är positiv och berikar på många sätt, medan en alltför stor migration medför problem av olika slag. Vad som är "lagom" varierar från situation till situation.

Skäl för uppehållstillstånd:

En grundpelare måste vara att människor som flyr från krig, förföljelse och svårt förtryck måste få skydd, antingen det blir i Sverige eller i något annat land. Människor skall ha rätt till grundläggande mänskliga rättigheter utan att allvarligt riskera sitt liv.

Det skall finnas fyra grunder för att få uppehållstillstånd:

1. Allvarlig risk att dödas p g a krig, förföljelse eller svårt förtryck.
2. Familjeåterförening, d v s barn (under 18 år) skall ha rätt att bo med båda sina föräldrar. Giftna par (som var gifta före flykten) skall ha rätt till återförening.
3. Kompetens- och arbetskraftsinvandring. Den som kan försörja sig med inkomst över socialbidragsnormen genom eget och/eller familjemedlems arbete.
4. Personliga, särskilt ömmande skäl.

EU-gemensam migrationspolitik:

Asylrätten skall gälla på Europeisk nivå, d v s den asylsökande har inte automatisk rätt att komma till just Sverige, såvida vederbörande inte redan har sin familj här.

Man skall alltid ha rätt att få sina asylskäl prövade i Sverige men huvuddelen av flyktingarna bör få sina asylskäl prövade före ev ankomst till Europa.

Alla EU-länder (inkl Storbritannien) + Norge, Island, Schweiz, Serbien, Bosnien, Nord-Makedonien, Montenegro, Kosovo och Albanien skall bjudas in till att förhandla fram en gemensam migrationspolitik.

Kvotssystem:

De asylsökande som fått sina asylskäl godkända fördelas mellan EU-länderna i ett kvotssystem, där de som har någon anknytning till ett visst EU-land ges möjlighet att välja först. Kvoterna utformas efter ett antal nyklar:

1. BNP per capita (högt värde ger högre kvot)
2. Arbetslöshet (högt värde ger lägre kvot)
3. Befolkningstäthet (högt värde ger lägre kvot)
4. Flyktingmottagande senaste 5 åren (högt värde ger lägre kvot)

EU-länder som av politiska skäl (t ex Visegrad-länderna) vill minska sin kvot skall kunna göra det genom i stället betala en högre EU-avgift. Om något EU-land väljer att stå utanför den gemensamma överenskommelsen, så skall det landet sanktioneras med minskade eller uteblivna medel ur EU:s gemensamma fonder.

Gemensamma mottagningscenter utanför Europa:

Huvuddelen av asylprövningen skall alltså ske vid EU-gemensamma mottagningscenter utanför Europa. Syftet skall vara att undvika farliga flyktvägar över Medelhavet. De som ändå tar sig över Medelhavet, men bedöms ev sakna asylskäl skall direktavvisas till närmaste mottagningscenter. Mottagningscentrena föreslås bli 4 och förläggas till Tunis, Alexandria, Beirut och Istanbul. Asylprövningen skall ske enligt gemensam EU-standard i samarbete med respektive värdland.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att det utformas en gemensam asyl- och migrationspolitik inom EU, där enskilda EU-länder har möjlighet att stå utanför om de bidrar på annat sätt

Attsats 2: att asylprövningen sker vid EU-gemensamma mottagningscenter utanför Europa i syfte att undvika farliga flyktresor över Medelhavet

Ingatorp 2019-09-05

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna står upp för asylrätten och har länge verkat för att fler länder i EU behöver ta ett solidariskt ansvar i mottagandet av flyktingar. Vi håller med motionären om att EU behöver verka för att farliga flyktvägar över Medelhavet bör undvikas i största möjliga mån. Mycket av detta är redan partiets politik på detta område och därmed anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att det utformas en gemensam asyl- och migrationspolitik inom EU, där enskilda EU-länder har möjlighet att stå utanför om de bidrar på annat sätt, samt att asylprövningen sker vid EU-gemensamma mottagningscenter utanför Europa i syfte att undvika farliga flyktresor över Medelhavet.

Partistyrelsen anser att det är angeläget för både Sverige och EU att medlemsstaterna kommer överens om en gemensam asyl- och migrationspolitik. I den situation som nu råder, där människosmugglare i praktiken avgör vem som kan söka i asyl i Europa och där migranter med ekonomiska muskler tränger sig före dem som är i störst behov av asyl, är det angeläget att bringa ordning och rättvisa. EU behöver återta kontrollen över sina yttre gränser. Dels för att säkra den fria rörligheten inom EU men också för att öka rättssäkerheten samt medborgarnas trygghet och tilltro till det offentliga.

Partistyrelsens ingångsvärden vad gäller den gemensamma asyl- och migrationspolitiken är att den ska möjliggöra ett långsiktigt hållbart mottagande som motsvarar Sveriges integrationskapacitet. Ansvar mellan EU:s medlemsstater måste byggas på frivillighet. Att EU, vid en fördelning av de asylsökande som bedöms ha en chans att få uppehållstillstånd, ska ta i beaktande medlemsstaternas historiska mottagande. Sverige har, inte minst i jämförelse med andra medlemsstater, burit ett stort ansvar och bör därför under lång tid självt få avgöra storleken på vårt mottagande. Då Sverige idag redan tagit emot ett stort antal utrikes födda finns en risk att individer som sökt asyl i ett annat EU-land snart reser vidare till Sverige för att återförenas med släkt och vänner, s.k. sekundärförflyttningar. Sådana förflyttningar måste effektivt förhindras inom ramen för EU-samarbetet.

Precis som motionären föreslår vill Kristdemokraterna ha ett system där personer söker asyl vid gemensamma EU-beskickningar utanför EU:s gränser, och att de asylsökande därefter fördelas mellan EU:s medlemsstater baserat på en specifik fördelningsnyckel. Kommissionens förslag som presenterades den 23 september 2020 innehåller ett förslag om en fördelning av ansvaret mellan medlemsländerna som bygger på frivilligt mottagande i utbyte mot exempelvis hjälp vid återvändandeverksamhet som Kristdemokraterna ställt sig bakom. Partistyrelsen anser därmed både första och andra att-satsen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:68:

att anse motionen besvarad

04:69 En övergång till ett mer humant asylsystem

1945 låg Europa i ruiner. Miljontals civila befann sig på flykt, antingen i ett annat land eller i sitt eget. Ytterligare miljoner med krigsfångar och offer för den nazistiska regimen behövde hjälp för att ta sig hem. I skuggan av denna humanitära katastrof skapades UNRRA som utförde underverk genom improvisation och nydanande åtgärder. Organisationen lades ned 1949 när det akuta behovet inte längre fanns kvar.

Man insåg dock att en permanent flyktingorganisation behövdes och därför grundades FN:s flyktingorgan UNHCR 1950 och 1951 skrevs flyktingkonventionen under. Den reviderades 1967, men grundprinciperna är desamma och byggde på den verklighet som rådde då.

Tanken var att en flykting skulle söka sig till första säkra land (oftast ett grannland) och därifrån skulle UNHCR försöka få till en av tre hållbara lösningar:

- Naturalisering i det säkra landet
- Frivilligt återvändande
- Bosättning i tredje land

För att ta ett exempel skulle det i fallet Syrien kunnat innebära att Syrier, om landet permanent blir obebodligt, får bli medborgare i Libanon, Jordanien eller Irak. Men de delar som är säkra ska man kunna återvända till. Den tredje åtgärden, kvotflyktingar, är idag den minsta och riktar sig till dem som har störst skyddsbehov. Det skulle kunna handla om yazidier, politiska flyktingar eller någon av de kristna minoriteterna som förföljs i Mellanöstern. Men det handlar också om att prioritera upp kvinnor och barn, som ofta är de som blir lämnade kvar att lida i läger.

Tyvärr har systemet fallit samman. Idag gynnas de som är starka, unga och rika och därför kan ta sig hela vägen till Sverige, medan vi låter svaga och utsatta grupper förgås i underfinansierade flyktingläger. Flyktingpolitiken har tidvis lett till att vårt mottagande blivit oplanerat, okontrollerat och större än mottagningsmöjligheterna. Därmed har den också snarast blivit inhuman. Vi betalar dyrt för att hjälpa några få personer i Sverige, istället för att kunna hjälpa många fler på plats och på ett kontrollerat vis ge de grupper som har ett långvarigt skyddsbehov en permanent fristad i Sverige.

Utöver det inhumana och djupt orättvisa i dagens system så är det helt uppenbart att det undergräver legitimiteten i hela flyktingmottagandet. Om vi inte reformerar vår flyktingpolitik och gör den hållbar så riskerar väljarna att rösta fram helt stängda gränser. Flyktingarna riskerar därför att bli de största förlorarna om vi fortsätter som förut.

En flyktingpolitik som i högre utsträckning bygger på UNHCR:s tre hållbara lösningar skulle långsiktigt bli billigare för Sverige. Det är i sammanhanget värt att citera Hans Rosling:

”Flyktingmottagandet i Sverige i år [2015] kommer kosta dubbelt så mycket som FN har för alla flyktingar i världen. UNHCR:s budget för 60 miljoner flyktingar är hälften mot de svenska flyktingkostnaderna. Och då säger inte jag någonting om de svenska flyktingkostnaderna, men vi borde ha öst in mer pengar för att hjälpa människor där de flesta är. Men man får inte göra det så ensidigt så att det antingen blir att hjälpa människor i Sverige eller på plats. Först och främst på plats. Rejält. Sen också välkomna flyktingar hit.”

Även om det inte längre är 2015 så hade Hans Rosling i allt väsentligt rätt. Det är väldigt dyrt att hjälpa människor i Sverige, men billigt på plats. Som ett välmående land är det rimligt att Sverige tar ett större ansvar för att solidariskt betala för att fler människor ska kunna få hjälp på plats, förslagsvis genom en ökning av stödet till UNHCR. Dagens flyktingläger är oacceptabla. Mer måste göras för att det stora flertalet ska kunna leva drägligt till dess att hållbara lösningar för dem kan hittas. Men för de grupper som är särskilt utsatta, såsom exempelvis kristna i Mellanöstern, måste Sverige ta ett större ansvar för att de kan få en permanent fristad i Sverige. Samtidigt som det blir svårare att söka asyl här måste därför flyktingkvoterna ökas rejält. Kvoter har också den stora fördelen att anhöriginvandring blir en icke-fråga eftersom man flyttar hela familjen samtidigt. Därmed slipper, som sker idag, familjer splittras i årtal. En övergång till kvotflyktingar är därför också en familjevänlig politik.

Dock bör det även framgent finnas möjlighet för synnerligen utsatta personer, exempelvis politiska dissidenter, att söka sig en fristad på plats i Sverige.

En politik såsom har beskrivits ovan bygger på både hjärta och hjärna. På insikten att resurser är begränsade och att vi därför måste våga ta steget mot att hjälpa så många som möjligt – även fast det innebär svåra gränsdragningar och val. Det är, helt enkelt, en mer human flyktingpolitik.

Attsats 1: att verka för en övergång till att ett svenskt asylkvotssystem blir den huvudsakliga metoden för människor att söka asyl på i Sverige

Attsats 2: att vid bifall av att-sats ett:

verka för att ett utökat kvotssystem för asylflyktingar där ansökan sker i annat land och gärna i samverkan med UNHCR

verka för att utöka Sveriges stöd till UNHCR

Stockholm 2021-02-14

Nike Örbrink, Evin Badrniya, Anton Roos, Fredrik Wallén, Anna Lipinska samt Torsten Elofsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen beskriver att Sverige både bör och behöver övergå till ett uttalat asylkvotssystem, inom ramen för landets integrationspotential. Samt det orimliga i den flyktingpolitik som i synnerhet specifikt Sverige bedrivit under lång tid. Ett system som inte prioriterat att ge stöd till hjälp på plats och inte prioriterat att bidra i skyddet av de mest utsatta. Att Kristdemokraterna ska verka för en övergång till det föreslagna asylkvotssystemet, där ansökan om asyl i Sverige sker i ett annat land och Sverige, de som får just Sverige som fristad har sina asylskäl klarlagda och fastställda redan vid ankomsten hit och mer stöd i stället kan ges på plats, är både mer legitimt och mer i linje med principer internationellt samordnad flyktingpolitik avses ha. Bifall till motionens samtliga attsatser.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrerelsens yttrande:

Kristdemokraterna är positiva till kvotflyktingsystemet (vidarebosättning). Kvotflyktingsystemet är det system som bäst säkerställer att de i störst behov av skydd kan prioriteras och sättas i säkerhet. Vidarebosättning av kvotflyktingar möjliggör dessutom en säker, organiserad och förberedd överföring av skyddsbehövande personer till det mottagande landet.

Utredningen om lagliga asylvägar (SOU 2017:103) konstaterar i sitt betänkande att de lagliga vägarna till Europa för asylsökande är få. Rätten att söka asyl inskränks i praktiken av viseringsregler och regler om transportörsansvar. Utredningen noterar vidare att asylsökande i praktiken hänvisas till att ta sig irreguljärt till EU med hjälp av flyktingsmugglare. Detta bekräftas i Frontex rapport "Risk Analysis for 2019" där de intervjuat migranter som anlänt till Italien, Grekland och Spanien. 84 procent av migranterna uppgav att de blivit smugglade och endast 7 procent hade tagit sig till något av länderna helt på egen hand.

Dagens ordning, där kvotflyktingar står för en minoritet av asylärendena, ger förvisso personer med skyddsbehov uppehållstillstånd men premierar samtidigt de som har förutsättningarna som krävs för att ta sig till Sverige. Den gynnar även personer som redan tagit sig i säkerhet framför dem som inte kan det. Faktum är att en majoritet av de som fått asyl i Sverige det senaste decenniet flytt eller migrerat genom ett flertal säkra länder, valt att inte stanna där och fortsatt sin resa hit. Många gånger har dessa personer fortsatt sin resa även fast de tvingats till att utlämna sig själva till illegala och hänsynslösa flyktingsmugglare. Kvotflyktingar har varken ekonomiska eller praktiska möjligheter att göra något åt sin situation. Asylsystemet som det är utformat idag tar inte i tillräckligt hög grad hänsyn till denna verklighet. En rimligare ordning är att tillse att de med störst behov, de svaga och utsatta, prioriteras i den svenska migrationspolitiken.

Kvotflyktingsystemet har också den fördelen att hjälpen kan erbjudas snabbt och till personer i mest tänkbara utsatta lägen, exempelvis kvinnor och barn utan stödjande nätverk, personer som tillhör en religiös eller etnisk minoritet, HBTQ-personer och personer som är sjuka eller har funktionsnedsättningar. Systemet skapar även förutsättningar för ett mottagarland att bättre planera och säkerställa en effektiv integrering.

Sverige har idag stora problem med asylsökande och anhöriga som inte uppger korrekta identiteter. Migrationsverket har många gånger problem med att säkerställa vem den asylsökande är. 2017 uppgav Migrationsverket att nära 60 000 individer är registrerade med multipla identiteter hos myndigheten, då det är stora mörkertal bedömer Migrationsverket att det är ännu fler. Ett kvotflyktingssystem (vidarebosättning) skulle skapa bättre förutsättningar för Sverige att kontrollera vilka som får tillstånd att befinna sig i landet. Ett sådant system skulle även underlätta problematiken med personer som på olika sätt försöker utnyttja dagens asylsystem, och problemen som följer av att personer utan asylskäl tar sig till Sverige och efter ett avslag avviker till ett liv i parallellsamhällen. År 2020 fick nästan tre gånger så många avslag jämfört med de som fick bifall på sin asylansökan. Att färre än 30 % bedömdes ha asylskäl visar på uppenbara problem med dagens system. Samtidigt varnar Migrationsverket att personer som avviker och olovligt vistas i landet ökar. Mellan år 2015–2022 bedöms åtminstone ca. 50 000 personer avvika.

UNHCR bedömer att 1,4 miljoner människor är i behov av vidarebosättning genom kvotflyktingsystemet. Fram till 2016 tog Sverige emot ungefär 1 900 kvotflyktingar per år, men i och med migrationsöverenskommelsen från 2015, som bland annat innebar införandet av en tillfällig lag som bidrog till att minska asyl- och migrationsmottagandet, har Sverige successivt ökat antalet kvotflyktingar till 5 000 personer årligen från och med 2018. Sverige tar idag emot flest kvotflyktingar per capita i världen. Sedan migrationsöverenskommelsen har nu en ny utlänningslag kommit på plats, vars konsekvens är att söktrycket till Sverige kommer öka jämfört

med den tillfälliga lagen. Migrationsöverenskommelsen måste därför anses vara överspelad.

Kristdemokraterna vill kraftigt begränsa den totala migrationen till Sverige med ett mål på nordiska nivåer. Inom dessa nivåer är det rimligt att prioritera de mest utsatta flyktingarna. Partiet måste förhålla sig till det uttalade målet även vid beslut som rör kvotflyktingar.

Kristdemokraternas målsättning är att Sverige ska verka för en långsiktigt hållbar migrationspolitik även på EU-nivå. Inom ramen för pågående förhandlingar om en ny asyl- och migrationspolitik skulle Kristdemokraterna välkomna ett gemensamt kvotfördelningssystem som bygger på frivillighet och baseras på fördelningsnycklar så som historiskt mottagande, integrationsförmåga och andra inhemska omständigheter.

Motionärerna har rätt i att asylrätten är tillkommen vid en annan tidpunkt med förutsättningar som skiljer sig markant från den situation vi har att hantera idag. Men, migration har alltid varit, och kommer alltid vara, en del av mänsklighetens historia. Världssamfundet står emellertid inför en särskilt stor migrationsutmaning de kommande decennierna. Enligt en studie från Yaleuniversitetet beräknas 1,4 miljarder migranter bege sig till ett annat land under detta århundrande. För en flyende som förlorat allt är möjligheten att få ansöka om skydd det enda hopp som återstår. Därför måste asylrätten vara i fokus när världen organiserar flyktingmottagandet. Partistyrelsen menar att migrationsfrågan därför måste hanteras, och omformuleras, på internationell nivå. För att ett kvotflyktingssystem ska bli ett alternativ till dagens olagliga och farliga resor måste fler än de nuvarande 29 staterna införa vidarebosättningsprogram och ta mot fler kvotflyktingar.

I en övergång till ett kvotflyktingssystem finns en rad överväganden att göra. Hur hanterar nationer och unioner personer som söker asyl vid gränsen på ett säkert sätt? Hur tillgodoser man rättssäkerhet? Hur skulle ett system med första säkra land fungera? Ett omtag på migrationspolitiken kräver också att man hanterar andra frågor parallellt. Bör biståndet användas på ett effektivare sätt, hur formar vi en utrikespolitik som motverkar än mer att migration uppstår från första början?

Vid förändringar av svensk och europeisk migrationspolitik måste, menar partistyrelsen, målet vara att de med störst skyddsbehov har möjlighet att ta sig till en säker plats där möjlighet till personlig utveckling och framtidsdrömmar finns. En sådan förändring ska också bygga på att säkra och lagliga vägar används, kvotflyktingssystemet (vidarebosättning) är en sådan väg. En annan sådan väg är humanitära mottagandeprogram.

Humanitära mottagandeprogram används idag av ett flertal länder, bland annat Tyskland, Frankrike, Österrike och Tjeckien, som komplement till vidarebosättning. De olika mottagandesystemen har många likheter, men skiljer sig också åt. Genom humanitära mottagandeprogram kan exempelvis en särskilt utsatt grupp erbjudas inresemöjlighet. Det kan handla om en grupp med nationell koppling, tillhörande en viss religion eller etnicitet. Programmet kan användas temporärt, dvs. att skyddet är akut men tillfälligt. Tyskland använde ex. programmet mellan åren 2013–2015. Slovakien tar emot kristna irakier. Personerna behöver inte väljas ut av UNHCR – UNCHR hjälper dock ofta till vid mottagande via detta program. Utredningen ansåg att Sverige bör se positivt på användningen av nationella humanitära mottagningsprogram i EU.

Ytterligare en möjlighet för att motverka att personer reser irreguljärt till Sverige är så kallade sponsorskapsprogram. Sponsorskapsprogram är en form av vidarebosättning av flyktingar som sköts och sponsras privat eller ideellt. Kärnan i systemet är att civilsamhället och staten delar på ansvaret att integrera flyktingar. Fördelen med detta program är att civilsamhället uppmuntras att spela en aktiv roll i mottagandet med troliga positiva inverknings för flyktingarnas integration i samhället.

Partistyrelsen anser att svensk migrationspolitik, inom ramen för ett mottagande på nordiska nivåer, ska utgå ifrån att hjälpa de med störst skyddsbehov och motverka irreguljär migration som möjliggörs av människosmugglare. Ett kvotflyktingssystem (vidarebosättning), ett humanitärt mottagandeprogram och ett sponsorskapsprogram är alla tänkbara alternativ till en osäker och irreguljär resa – sådana program skulle skapa förutsättningar för en hållbar och human svensk migrationspolitik. Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att olika system för säkra och lagliga vägar blir den huvudsakliga metoden för utlänningar att söka asyl i Sverige och att motverka irreguljär migration som bygger på människosmuggling och därmed anser motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 04:69:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att olika system för säkra och lagliga vägar blir den huvudsakliga metoden för utlänningar att söka asyl i Sverige och motverka irreguljär migration som bygger på människosmuggling och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

04:01 att anse motionen besvarad

04:02 att avslå motionen

04:03 att anse motionen besvarad

04:04 att avslå motionen

04:05 att anse motionen besvarad

04:06 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

04:07 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

04:08 att avslå motionen

04:09 att anse motionen besvarad

04:10 att avslå motionen

04:11 att avslå motionen

04:12 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

04:13 att anse motionen besvarad

04:14 att anse motionen besvarad

04:15 att avslå motionen

04:16 att anta motionen

04:17 att avslå motionen

04:18 att anse motionen besvarad

04:19 att anse motionen besvarad

04:20 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:21 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

04:22 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

04:23 att avslå motionen

04:24 att anse motionen besvarad

04:25 att anse motionen besvarad

04:26 att avslå motionen

04:27 att avslå motionen

04:28 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:29 att anse motionen besvarad

04:30 att avslå motionen

04:31 att anse motionen besvarad

04:32 att avslå motionen

04:33 att avslå motionen

04:34 att avslå motionen

04:35 att anse motionen besvarad

04:36 att avslå motionen

04:37 att avslå motionen

04:38 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:39 att anse motionen besvarad

04:40 att anse motionen besvarad

04:41 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:42 att anse motionen besvarad

04:43 att avslå motionen

04:44 att avslå motionen

04:45 att avslå motionen

04:46 att avslå motionen

04:47 att anse motionen besvarad

04:48 att avslå motionen

04:49 att avslå motionen

04:50 att avslå motionen

04:51 att anse motionen besvarad

04:52 att anse motionen besvarad

04:53 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

04:54 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

04:55 att anse motionen besvarad

04:56 att anse motionen besvarad

04:57 att avslå motionen

04:58 att anse motionen besvarad

04:59 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

04:60 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att möjligheten till AT-UND bibehålls, men att den begränsas till de asylsökande som förväntas få bifall på sin asylansökan och därmed anse motionen besvarad.

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

04:61 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över en förlängning av preskriptionstiden för möjlighet att söka asyl på nytt och därmed anse motionen besvarad.

04:62 att avslå motionen

04:63 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att avslå attsatsen

04:64 att anse motionen besvarad

04:65 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

04:66 att avslå motionen

04:67 att avslå motionen

04:68 att anse motionen besvarad

04:69 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att olika system för säkra och lagliga vägar blir den huvudsakliga metoden för utlänningar att söka asyl i Sverige och motverka irreguljär migration som bygger på människosmuggling och därmed anse motionen besvarad.

Motioner – Kapitel 5

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Kapitel 05. Hälso- och sjukvård

Vården och omsorgen ska ha en helhetssyn på människan som tar hänsyn till kroppsliga, själsliga, sociala och andliga behov. Vår vision för hälso- och sjukvården vilar på centrala kristdemokratiska värden och principer och vår politik utgår från det okränkbara människovärdet. Den gemensamt finansierade hälso- och sjukvården är välfärdens kärna och den som har störst behov ska ges företräde i vården. Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra. Hälso- och sjukvården ska kännetecknas av värdighet, kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet. De grupper som har svårt att göra sina röster hörda eller utnyttja sina rättigheter ska garanteras särskilt stöd.

Människan är en gemenskapsvarelse. Hon mår dessutom bäst av att utvecklas i naturliga gemenskaper, som präglas av omtanke, ansvarstagande och solidaritet. Men när sjukdom drabbar oss blir ofta behoven större än vad den enskilda människan och familjen mäktar med. Överordnade gemenskaper har då en skyldighet att gå in, hjälpa och stödja med en kunskapsbaserad och gemensamt finansierad hälso- och sjukvård, samtidigt som medborgaren, som blivit patient, ska tillförsäkras delaktighet under vårdtiden.

Självbestämmande stärker kvaliteten inom vården och skapar en mer värdig omsorg. Personcentrerad vård är därför nödvändig och hela hälso- och sjukvården behöver finna sätt att arbeta som stärker detta. Såväl enskilda patienter som patientorganisationer kan bidra till att vi hittar de bästa metoderna för personcentrerad vård. Därför behöver det fortsatta arbetet med personcentrerad vård påtagligt inkludera patienter. Rätten att bestämma över sin vardag upphör inte vid en viss ålder. En äldre person har, precis som yngre, individuella behov som inte kan tillgodoses enligt en specifik mall.

Genom att stärka patientens ställning stärks incitamenten för en jämlik vård. Vi anser exempelvis att man som patient ska ha en lagstadgad rätt till en personlig behandlings- och rehabiliteringsplan när man har behov av återkommande och täta kontakter med vården. En sådan plan kan ge patienten överblick och inflytande över sin vårdprocess och skall utformas tillsammans med vårdgivaren utifrån individuella behov och relevanta riktlinjer och vårdprogram.

En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta finns det oacceptabla skillnader i medicinska resultat och kvalitet inom den svenska hälso- och sjukvården. Dessa skillnader har funnits i årtionden och är ett problem som vi delar med alla jämförbara länder i världen.

Den svenska hälso- och sjukvården presterar i många sammanhang väl, särskilt i internationella jämförelser. Genom nationella strategier, överenskommelser, prestationsrelaterade ersättningar och ny lagstiftning har staten tagit initiativ till viktiga förändringar, som exempelvis fritt vårdval och kortare väntetider. Dessa initiativ verkar i riktning mot en bättre och mer jämlik vård.

Återkommande visar det sig dock att vården inte är jämlik. Såväl kvalitet som tillgänglighet varierar kraftigt över landet. Detta är inte förvånande med tanke på att vården idag utförs av 21 olika huvudmän med sinsemellan väldigt olika förutsättningar. Alla vårdgivare och huvudmän bär ansvar för att ge en god vård. Men ingen har något utpekat och samlat ansvar för att vården också ska vara jämlik. Strävan efter en jämlik vård är därmed på samma gång allas och ingens ansvar.

Sveriges sjukvårdsorganisation har sina rötter i 1800-talets verklighet och är inte anpassad för att hantera de behov som dagens teknik och forskningsintensiva hälso- och sjukvård ställer. Den nuvarande omoderna organisationen kännetecknas av ett mitchmasch där regionerna formellt har självstyre men där statlig styrning ökar utan att tillgänglighet, vårdkvalitet eller ekonomisk

hushållning förbättrats. Patienterna upplever istället en allt större ojämlikhet.

Den fragmentiserade vårdorganisationen innebär att vi har dålig koll på vårdens kompetenser, dålig samordning mellan investeringsbehov rörande bland annat IT-system och vårdutrustning. Vid kriser saknas en nationell överblick vilket den aktuella pandemin synliggjort. Systemet är inte längre ändamålsenligt. Staten har i praktiken medgivit detta: utöver länsstyrelserna har alla statliga myndigheter upphört med att länsindela sin verksamhet. Därutöver har regeringen återkommande lagt uppdrag för att överbrygga problemen med självstyrande regioner och istället skapat ett lapptäcke av uppdrag och riktlinjer som ökar fragmentiseringen.

Sammantaget står sjukvården inför en situation där vare sig tillgången på ekonomiska resurser eller kompetent personal kommer att vara tillräcklig utan radikalt förändrade arbetssätt och ett mer effektivt nyttjande av de samlade sjukvårdsresurserna. För att klara den nödvändiga omställningen krävs en organisation med stark utvecklingskraft och brett mandat att genomföra nödvändiga strukturella förändringar. I en sådan organisation är det Kristdemokraternas uppfattning att staten, inte regionerna, ska utgöra grunden för sjukvården.

05:01 Lagstiftning inom och för skola och hälso- och sjukvård. En grundlig genomgång i syfte att tydliggöra den enskildes rätt och samhällets skyldigheter

Fram till början av 1980-talet, för sjukvården och 1990-talet för skolan fanns en relativt distinkt och detaljerad lagstiftning som togs bort till förmån för en "modern" ramlagstiftning. Innehållet skulle sedan utmejslas och eller specificeras vid sammanträdesbordet eller via avtalsuppgörelser.

Alla som sysslat med verksamhet där ett gemensamt distinkt mål skall nås och där flera människor med olika bakgrund skall samarbeta vet att det inte fungerar med otydliga regler. Det gäller regler inom idrotten såväl som för konstruktionsritaren. Skall spelet eller konstruktionen utformas på ett visst så krävs tydlighet.

Tyvärr gäller inte detta alltid inom regelsystemet för samhällsbygget skola och hälso- och sjukvård. Då blir det som man ofta ser idag att kritik ges till händelser inom skola och sjukvård som är korrekta utförda utifrån tolkningar av dagens regler. Beslut som fattas med otydliga regler som bakgrund kan lätt bli föremål för kritik och brist på efterlevnad.

Att tro, som man gjorde på 1970–2000 talet, att organisationer som skolor och sjukvård skulle fungera utan problem utan ett tydligt regelsystem var mycket naivt. Tanken byggde sannolikt på att utvecklingen skulle fortsätta i samma strukturer som då. Samt att de strukturerna fortsatt skulle kunna vara starkt normerande och lösa problem på sitt eget sätt i olika interna samverkansorgan trots tidens nya krav.

Mot bakgrund av dagens inlägg i dessa frågor från många, i olika partier, tycker jag att KD skall ta ett kraftfullt initiativ till en genomgång och förändring av lagstiftningen för att komma till rätta med dagens avigsidor.

Jag menar att förändringen skall bygga på subsidiaritetsprincipen grundelement. Men samtidigt också vara så tydlig att en förfördelad enskild individ vid behov kan driva sin egen sak.

- Eleven/patientens rättigheter och skyldigheter skall definieras med målet att framförallt stärka patienten i relation till vårdgivaren.

- Landstingen/regionerna/kommunerna skall ha en skyldighet att tillhandahålla skola och hälso- och sjukvård. I egen regi eller via upphandling.

- Patienten/eleven skall via en rättighetslagstiftning få individuella rätt få den vård eller utbildning som via skatt eller avgifter är betald.

- Ansvar och befogenheter för de anställda bör regleras så att det personliga ansvaret inom de utförande organisationerna tydliggörs. Det togs bort av vid den förra lagstiftningsförändringen men bör återställas. Det personliga ansvaret skall ersätta gruppansvaret.

- Jag menar också att en reglering skall ske av vilket ansvar respektive samhällsnivå har. D v s individens, statens och kommunernas/regionernas ansvar enskilt och/eller i förening. Reglering av ansvar skall ske för olika typer av större skeenden som epidemier, krig, omfattande olyckor och andra händelser som orsakar allmän fara för invånarna. Då detta inträffar skall staten vara skyldig att ta sitt territoriella ansvar för hela eller delar av Sverige. D v s oberoende av kommun och eller regiongränser.

Sammanfattningsvis så bör en grundlig genomgång av lagstiftningen ske inom tre vitala områden. Individens rättigheter, den enskildes skyldigheter och samhällets, kommunernas/regionernas ansvar och statens, ansvar.

De kosmetiska förändringar som nu aktivt diskuteras inom dessa områden via till exempel organisatorisk tillhörighet bör enligt min uppfattning ersättas av ovan genomlysning och förändring av gällande lagar inom områdena sjukvård och skola. Det spelar det ingen roll hur mycket man förstatligar eller organiserar om, om man inte har ett regelsystem att förhålla sig till som minimerar friktionen inom organisationen och till dess samarbetspartners.

Mot bakgrund av ovan föreslår jag rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att förändra dagens lagstiftning i syfte att stärka och tydliggöra den enskildes rätt till utbildning och

hälso- och sjukvård samt övriga rättigheter inom sektorerna skola och hälso- och sjukvård,

Attsats 2: att förändra dagens lagstiftning inom skola och hälso- och sjukvårdsområdet med syftet att

förtydliga ansvar och befogenheter för den enskilde anställde och organisationen, samt

Attsats 3: att förändra och tydliggöra dagens lagstiftning gällande samhällets olika delar vid kris och krig, med

särskilt förtydligande av ett planeringsansvar för krig och krissituationer.

Svinåsa Bigård Od 2021-02-24

Staffan Setterberg

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Flera av dessa frågor arbetar redan partiet för i riksdagen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår förändringar i lagstiftning som ska tydliggöra rättigheter och skyldigheter i välfärden med ett särskilt förtydligt planeringsansvar i krig och kris.

I Hälso- och sjukvårdslagen står att målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

Vidare statueras att Hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården särskilt ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard, tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet, bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet, främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen, och vara lätt tillgänglig.

Vidare tydliggörs i Hälso- och sjukvårdslagen att det är regionens ansvar att erbjuda en god hälso- och sjukvård samt vilka som omfattas av den. Där framgår också vad som försäkras den enskilde genom vårdgarantin.

I det sjätte kapitlet i Hälso- och sjukvårdslagen att regeringen får meddela föreskrifter om hälso- och sjukvården i krig och vid krigsfara. Partistyrelsen anser att nu gällande lagstiftning är tillräckligt tydlig och innefattar det som motionären efterfrågar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:01:

att avslå motionen

05:02 Återgå till ett gemensamt huvudmannaskap för elevhälsan i alla skolor

I KD:s utbildningspolitiska handlingsprogram antaget under 2020, återfinns följande text:
« Skolan har under decennier varit föremål för flera stora genomgripande reformer. Vi tror inte det är ännu fler stora reformer som behövs. Vi vill istället peka ut konkreta satsningar och förslag till förbättringar. Det är angeläget att de förändringar som föreslås för skolan är långsiktiga och att alla nya reformer som görs förenklar för både elever, föräldrar och lärare att förstå sina ansvarsområden. Det är nödvändigt att eftersträva stabilitet, kontinuitet och arbetsro för skolan.
»

Jag ställer mig fullt bakom denna åsikt; att våra skolor behöver få till ett humant utvecklingstempo som passar de enskilda skolorna. Å andra sidan anser jag att det finns all anledning att analysera skolans inre arbete utifrån ett politiskt perspektiv; det behöver tillkomma förändringar i det dagliga skolarbetet för att tillförsäkra vår samhällsgemenskap. Skillnaden i dessa sätt att se på skolan behöver vi hantera i vår egen läroprocess när vi skapar politiska riktlinjer.

Under partifullmäktige under 2020, klubbade vi igenom att arbeta för ett uppdelat huvudmannaskap för elevhälsoteamen på varje skola. Speciallärare och specialpedagoger ska fortsatt ha skola som huvudman. Skolkurator, skolpsykolog, skolläkare och skolsköterska ska däremot ha regionen som huvudman. Enligt mitt sätt att se på god organisationstradition, ingår inte detta i ambitionen att skapa stabilitet, kontinuitet och arbetsro. För mig innebär detta en splittring för skolans rektor att hålla ihop sin personal som ska verka under EN lagstiftning - skollagen. I den kan vi läsa följande: « Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. » (SFS 2010:800, kap 2, 25§).

Skolverket och Socialstyrelsen har sedan utvecklat denna lagtext : « Enligt förarbetena till skollagen är syftet med en samlad elevhälsa bland annat att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven. Elevhälsan har en viktig uppgift i arbetet med särskilt stöd, bland annat genom att insatsernas olika kompetenser bidrar till en hög kvalitet på de underlag som sedan leder till beslut om stödåtgärder för en elev. » (Vägledning för elevhälsan, 2016). Det är elevernas vardag i skolan som ska stå i fokus. Och för det krävs god insikt i varje skolas specifika förutsättningar under ledning av EN arbetsledare; hur kan just dessa lärare agera annorlunda för att stötta sina elever till ett bättre mående i sina svårigheter? Den unika kunskapen får man av stabilitet, kontinuitet och arbetsro i ett nära samarbete med fokus på ett gemensamt organisationsmål knutet till det systematiska kvalitetsarbetet som alla medarbetare har varit delaktiga i.

Elevhälsan är således inte ett team som i första hand ska se sig som experter som ska lotsa elever vidare till andra instanser. Därför anser jag att vi har hamnat snett i vår syn på ett delat huvudmannaskap; att det ska « öka tillgängligheten till vårdcentralerna, elevhälsan och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) » som vi har som förklaring i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram från 2020.

Om vi ska en ärlig chans att bli trovärdiga på den skolpolitiska arenan, bör vi omvärdera vårt beslut om ett delat huvudmannaskap för elevhälsan. Att föreslå organisatorisk oordning i varje enskild skolas inre krets, kan innebära riktigt allvarliga konsekvenser för oss. Är detta något som utslitna rektorer och lärare kommer att lyssna på, tror ni? Vår syn på stabilitet, kontinuitet och arbetsro kan ta lång tid att förändra. Det skulle jag önska att vi kunde förhindra. Är det inte

bättre att sakta i backarna och inse att vi har bättre att komma med som ligger närmare vår politiska ambition att skapa stark samhällsgemenskap?

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: Att återgå till att verka för ett gemensamt huvudmannaskap för elevhälsan i alla skolor.

Eslöv 2021-01-16

Anna-Karin Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Elevhälsan är en viktig del som måste fungera och är en prioriterad fråga för KD i Skåne och nationellt. Både regionen via BUP och kommunen via skolhälsan har idag ett delat ansvar. KD har nyligen beslutat att de ska vara en gemensam huvudman men att det ska ligga på regionen. Detta är rimligt då personal får samma huvudman som övrig vårdpersonal.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska återgå till att verka för ett gemensamt huvudmannaskap för elevhälsan.

En god kunskapsutveckling kräver en god skolmiljö och elevhälsa. Elever som mår bra lär sig bättre. En väl utvecklad elevhälsovård främjar också det förebyggande arbetet med psykisk ohälsa hos barn och unga. Elevhälsan måste rustas långsiktigt för att bättre kunna möta och stödja barn och unga med psykisk ohälsa. Elevhälsan ska undanröja de hinder som finns för lärandet men får idag mer och mer ägna sig åt omsorg. Det behöver finnas tydliga direktiv kring när socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska träda in på banan.

Som motionären skriver antogs under 2020 det utbildningspolitiska handlingsprogrammet av partifullmäktige. Där slogs fast att regionerna skulle få ett samlat ansvar för den medicinska och psykosociala elevhälsan.

Mer än var tredje grundskola och nästan varannan gymnasieskola har fått påpekande från Skolinspektionen om brister som rör elevhälsan. Därför menar Partistyrelsen att regionerna måste få ett samlat uppdrag för hela barn- och ungdomshälsovården. Som beslutades av Partifullmäktige ska Kristdemokraterna verka för detta vilket betyder att den medicinska och psykosociala elevhälsan inte längre ska ha skolan som huvudman. Skolsköterska, skolläkare, skolkurator och skolpsykologer bör finnas i verksamheterna och bör ha samma huvudman som övrig vårdpersonal för barn. En samlad barn- och ungdomshälsa ska syfta till att öka tillgängligheten till vårdcentralerna, elevhälsan och barn och ungdomspsykiatri (BUP). Det är avgörande att, i ett tidigare skede än idag, fånga upp barn som mår dåligt. Den samlade barn- och ungdomshälsovården ska ha ett nära samarbete med skolledningar, lärare, specialpedagoger och kommunernas socialtjänst.

Partistyrelsen vill i sammanhanget också lyfta att regeringen har tillsatt utredningen En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (Dir. 2019:93). Utredningens direktiv om att utreda förutsättningarna för en sammanhållen och resurseffektiv god och nära vård för barn och unga går i linje med Kristdemokraternas hållning. Utredningen ska presenteras senast den 1 oktober 2021.

Partistyrelsen menar att det beslut som Partifullmäktige fattade om att regionerna ska ha ett samlat ansvar för elevhälsan står sig väl fortfarande.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:02:

att avslå motionen

05:03 En stärkt barnhälsovård för barnens bästa

Barnhälsovården som infördes på 30-talet i pilotform är en bidragande faktor till den svenska välfärden. Individer som fick del av barnhälsovårdsprogrammet på 30-talet är idag runt 90 år. Studier visar att individerna blev äldre, fick bättre hälsa (mindre hjärt- och kärlsjukdomar etc) samt fick generellt bättre utbildning än sina jämnåriga som inte fick del av programmet. Vi vet också att en jämlik och rättvis barnhälsovård är en stark bidragande orsak till att barns hälsa och utveckling kan stärkas på lika villkor. Det svenska barnhälsovårdsprogrammet innefattar ett generellt utbud med hälsofrämjande och preventiva insatser till alla barn samt ett riktat utbud till alla barn och familjer med behov av utökat stöd s.k. universell proportionalism. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lagstiftning. I barnkonventionen artikel 6 beskrivs "Alla barns rätt till liv, hälsa och utveckling" och i artikel 24 beskrivs "Alla barns rätt till barnhälsovård". De första åren i barnets liv har störst påverkan på hur barnet utvecklas och dess förutsättningar för att tillgodose sig utbildning, bli en trygg individ, utveckla en god hälsa. Här har barnhälsovården en avgörande roll för att ge föräldrar stöd för att de ska kunna sörja för barnets bästa. Föräldrarna kan stärkas i sin föräldraroll genom enskilda samtal och föräldrastöd i grupp. Barnhälsovården har också en unik möjlighet att ge nyanlända föräldrar stöd och bidra till integrationen. Men dessvärre får inte alla barn tillgång till en rättvis och jämlik barnhälsovård. Den enda delen som regleras tydligt inom barnhälsovården är vaccinationerna. Tidigare har det sagts att nästan alla barn i Sverige (99%) har fått del av barnhälsovårdens utbud. Vid närmare kontroller visar det sig att antalet barn som är folkbokförda i en region enligt SCB inte överensstämmer med antal barn inskrivna vid något av regionens BVC.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har enligt överenskommelse med regeringen fördelat ett statsanslag som syftar till att ge extra barnhälsovårdens insatser till de barn som behöver mer stöd i de regioner som har hög vårdtyngd/högt Care Need Index. Eftersom barnhälsovård som bedrivs i socioekonomiskt tunga områden behöver ha mer personal och bra samverkansmöjligheter med socialtjänst, mödrahälsovård, förskolor etc är den ekonomiska förstärkningen välkommen. Stödet kan också användas till att utöka den kristdemokratiska reformen med familjecentraler då de i olika studier har visat sig vara en främjande faktor för god samverkan gällande barn och familjer som behöver extra stöd. Men eftersom den socialdemokratiska regeringen inte har ställt några krav på att regionerna ska redovisa hur de använder dessa medel, har statsanslaget i vissa regioner inte kommit barnhälsovården till del. Därtill har regeringen aviserat att det aktuella statsanslaget inte kommer förlängas efter 2021. Detta är beklagligt då den bristande uppföljningen av hur medlen används tillsammans med den avbrutna satsningen efter 2021 drabbar barn som har stora behov av samhällets stöd för att få en god hälsoutveckling. Det är förödande för barn och familjer men också för samhället i stort då konsekvenserna av uteblivet stöd kommer medföra behov av omfattande stödinsatser inom socialtjänst, skola och vård senare i livet.

När det gäller barn som har uteblivit från besöken inom barnhälsovården finns det studier som visar att de löper större risk att fara illa och bli ärenden inom socialtjänsten i högre grad jämfört med barn som har fått regelbunden barnhälsovård. I journalgranskningar har det i högre utsträckning stått "uteblivit". De har missat både syn-, och hörselundersökningar samt andra hälsoundersökningar och vaccinationer i högre utsträckning än andra barn. Eftersom barnets rätt till barnhälsovård inte finns tydligt reglerat i lagen samtidigt som det saknas uppföljning för att säkerställa att samtliga barn tas med till barnhälsovården är det svårt för personal inom

barnhälsovården att agera. De ska naturligtvis anmäla sin oro till socialtjänsten för de barn som uteblir från besök till barnhälsovården och om det inte är tydligt hur de barnen får sin barnhälsovård tillgodosedd, men det finns en otydlighet kring riktlinjer och man hanterar uteblivna besök på olika sätt i olika regioner.

Regeringen gav 2019 Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet för barnhälsovård. Projektet syftar till att stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa bland barn, i synnerhet från socioekonomiskt utsatta områden. Jag menar att projektet behöver breddas utifrån perspektiv kring barns uteblivna besök inom barnhälsovården. Inte heller utredning "Kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen" som presenterades under hösten 2020 har beskrivit detta tillräckligt. Sammantaget menar jag att det behövs ett tydligt lagstöd som säkerställer alla barns rätt till barnhälsovård men också föräldrarnas ansvar att se till att deras barn får del av barnhälsovårdens utbud. Därtill är det avgörande att regionerna avsätter resurser och utvecklar organisationsformer för att tillgodose barnen och föräldrarnas behov av barnhälsovård.

Attsats 1: • Att säkerställa att alla barn får ta del av besök inom barnhälsovården genom att stärka barns lagliga rätt till god hälsa och utveckling

Attsats 2: • Att tydliggöra föräldrarnas ansvar kring att se till att deras barn får ta del av barnhälsovården

Attsats 3: • Att Socialstyrelsens pilotverksamhet för barnhälsovård ska omfatta perspektiv kring barn som uteblir från besök.

Attsats 4: • Att prioritera öronmärkt resursförstärkning av barnhälsovården inklusive föräldrastöd

Attsats 5: • Att verka för att utveckla regionala organisationsformer för att säkerställa att alla barn ska få del av hela barnhälsovårdsprogrammet inklusive utökade insatser vid behov d.v.s. universell proportionalism oavsett var i landet de bor.

Attsats 6: • Att möjliggöra barnhälsovård genom familjecentraler över hela landet

STRÄNGNÄS 2021-02-12

Ulrika Nygren

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att anta motionen

Partistyrerelsens yttrande:

Motionen syftar till att alla barn ska ta del av barnhälsovården.

Svensk barnhälsovård är unik i en internationell jämförelse och når 99 procent av målpopulationen, enligt Svenska Barnhälsovårdsregistrets årsrapport 2017. Verksamheten är

frivillig men anslutningen är hög och i princip alla barn har kontakt med BVC, oberoende av socioekonomisk bakgrund.

Familjecentral är en samarbetsform som bygger på att BVC samlokaliseras med mödrahälsovård, förebyggande socialtjänst och öppen förskola. BVC och mödrahälsovård har regionala huvudmän medan förebyggande socialtjänst och öppen förskola har kommunala. Inom en region kan familjecentralernas sammansättning därför variera mellan olika kommuner. Således finns många varianter av familjecentraler där BVC är samlokaliserad med en eller flera av verksamheterna mödrahälsovård, förebyggande socialtjänst och öppen förskola.

4 av 10 BVC uppger att de tillhör en familjecentral och 2 av 10 BVC är samlokaliserade med mödrahälsovård, förebyggande socialtjänst och öppen förskola.

Uppgiften att vara förälder är svår och även de som har de bästa förutsättningarna behöver stöd i att klara den uppgiften. Särskilt behöver de barn vars föräldrar inte har förutsättningar att ta sitt föräldransvar samhällets stöd. Därför är det viktigt att stöd ges i tid och genom både riktade och generella åtgärder. Familjecentraler där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens förebyggande verksamhet samlas under ett och samma tak är ett exempel på hur man kan nå familjer tidigt. Det gäller både dem som bara behöver tips och råd och dem som är i behov av extra stöd.

Att ta sig till en familjecentral för att träffa andra familjer och kunnig personal är ett mindre steg än att kontakta socialtjänsten när något redan gått fel. På så sätt är familjecentraler mindre stigmatiserande. När reella problem uppstår ska naturligtvis extra stöd och resurser sättas in i dialog med familjerna. Kristdemokraterna förordar att antalet familjecentraler ska öka.

Det finns en efterfrågan bland föräldrar om att kunna få prata och rådgöra med någon om föräldrarollen och barnets utveckling. Det befintliga utbudet av stöd motsvarar inte detta behov, särskilt inte vad gäller stödet till föräldrar med tonårsbarn. Kristdemokraterna har därför föreslagit att öka tillgången till föräldrautbildning genom att göra det obligatoriskt för kommunerna att erbjuda två föräldrastödsprogram under barnets uppväxt; ett när barnet är mindre och ett när barnet är i tonåren. Dessa program kan också medverka till att kontakten mellan föräldrar och barnhälsovården knyts.

Folkhälsomyndighetens hälsoekonomiska beräkningar visar att det är kostnadseffektivt att satsa på föräldrastöd. Varje satsad krona på strukturerade föräldrastödsprogram ger två kronor tillbaka inom ett till två år.

Kristdemokraterna arbetar på många sätt med frågor som rör familjer och hur dessa ska stödjas. Partistyrelsen menar dock att rikstinget inte kan ta ställning till hur resursfördelningen ska se ut i budgetarbetet, det är ansvar som ligger på berörda politiker på olika nivåer.

Motionären föreslår att Socialstyrelsens pilotverksamhet för barnhälsovård ska omfatta perspektiv kring barn som uteblir från besök. Partistyrelsen håller med om att det är en viktig fråga att belysa men eftersom det är regeringen som styr myndigheten så finns ingen möjlighet att påverka denna verksamhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:03:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

05:04 Demensvården - riktad forskning och krav på demensteam

Tack vare den medicinska och tekniska utvecklingen har levnadsförhållanden i Sverige allt sedan 1900-talet utvecklats och förbättrats hos befolkningen. Som ett resultat av denna utveckling lever vi idag allt längre och Sveriges får allt fler äldre. Dessvärre innebär detta att åtskilligt fler kommer att utveckla diverse demenssjukdomar. I Sverige uppskattas idag mellan 130 000 -150 000 personer leva med en demenssjukdom och årligen insjuknar mellan 20 000- 25 000 personer. Fram till 2050 förväntas antalet som diagnostiseras med demens att fördubblas. Redan 2012 beräknades demenssjukdomar kosta Sverige 63 miljarder. Med främsta anledningen att minska lidandet för de ännu inte drabbade, och i andra hand minska samhällskostnaderna finns här ytterligare behov att säkra av god kvalitet av den framtida vården av personer med demensdiagnos.

Socialstyrelsens utvärdering av den nationella demensstrategin för 2018 visar att det skett förbättringsarbete de senaste åren inom vården av denna patientgrupp, åtminstone inom vissa områden. Dessvärre visade samma utredning att andra områden försämrats. Allt färre kommuner visade sig ha så kallade multiprofessionella demensteam som samverkar över organisationsnivå och tillsammans verkar för en sammanhållen, personcentrerad vård. Där demensteamerna förekommit har goda resultat uppvisats för en sammanhållen vård för den enskilde. Rapporten tar upp att önskvärt vore att demenssjuksköterska från primärvården, demenssjuksköterska från kommunen, arbetsterapeut från landstinget eller kommunen samt en biståndshandläggare från kommunen skulle utgöra gemensamt arbetslag för den bästa sammanhållna framtida demensvården.

Ännu finns inget botemedel mot demens, och antal forskare och resurser som lagts på detta område är förhållandevis litet i jämförelse med andra sjukdomar som drabbar en mindre andel av befolkningen. Demens leder ofta till en komplex sjukdomsbild med komplexa behov av medicinsk vård och omsorg. Då bot ännu inte finns är det än viktigare med sammanhållen och god vård fram till livets slut. Men också här, vård vid livets slutskede, kommer demensvården efter. Studie från svenska palliativa registret visar att den palliativa vården är av sämre kvalitet än den vård som ges till cancerpatienter vid livets slutskede. Detta visar att det finns ytterligare behov av att säkra utvecklingen av en god kvalitet för framtida vård och omsorg av personer med demens ända till vård i livets slutskede.

Med anledning av ovanstående yrkar jag därför på att rikstinget ska besluta att ge partistyrelsen i uppgift att verka för;

Attsats 1: - Att öka tillskottet i Kristdemokraternas budgetförslag till forskning ämnat att stärka kvalitén i den palliativa vården av dementa.

Attsats 2: - Att i den Kristdemokratiska budgeten avsätta resurser avsett för forskningen i syfte kunna finna botemedel mot demenssjukdomar.

Attsats 3: - Att utreda lagkrav för att varje kommun ska kunna erbjuda multiprofessionellt demensteam med samverkan över organisationsgränser i syfte att stärka den sammanhållna och personcentrerade vården runt personer med demensdiagnos.

Växjö 2021-02-16

Anna Zelvin

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen tar sikte på att förbättra demensvården och forskningen om demenssjukdomar.

Kristdemokraterna anser att det är mycket angeläget att vården och omsorgen av personer med demenssjukdom är god. Antalet drabbade kommer att fortsätta att öka i takt med att befolkningen lever allt längre. En välfungerande demensvård är en av grundförutsättningarna för en fungerande äldreomsorg, men även en viktig förutsättning för diagnostik och behandling av psykisk ohälsa hos äldre. En fungerande demensvård är också ett stöd och en hjälp för anhöriga. Vid en begynnande demensbild ska alltid eventuella bakomliggande somatiska sjukdomar uteslutas, alternativt en möjlig depression övervägas. Psykiatriska symptom som ångest och oro kan också förekomma vid demens. Alla med misstänkt demenssjukdom ska ha rätt till kvalificerad utredning, diagnos och behandling. Detta kräver i sin tur kompetent, välutbildad och välmotiverad personal. Alla medarbetare inom vård och omsorg måste ges både tid och resurser samt specifik kunskap om demenssjukdomar och psykisk ohälsa hos äldre för att de ska kunna skapa en så bra demens- och äldrevård som möjligt.

Kristdemokraterna har föreslagit förstärkningar för den kommunala hälso- och sjukvården liksom satsningen på primärvården och dessa är nödvändiga för att ge förutsättningar för en god demensvård. Såväl primärvården som den kommunala hälso- och sjukvården och slutenvården måste fungera sömlöst för att diagnos, behandling och stöd ska bli på bästa sätt.

Den geriatrika kunskapen måste öka och spridas i alla de olika verksamheter som är nödvändiga för att tillförsäkra en god vård och omsorg. Ökad kunskap kring de underliggande faktorerna vid akuta och kroniska sjukdomar som uppstår till följd av åldrande kan leda till bättre vård och behandling. Forskning inom detta område kommer i förlängningen stärka äldres hälsa. Kristdemokraterna anser att forskning kring äldres hälsa bör innefatta tvärvetenskaplig forskning och implementering av dess resultat ute i verksamheten som bedriver vård och omsorg av äldre. Kristdemokraterna verkar därför i riksdagen för att Vetenskapsrådet och Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE) ska ges i uppdrag att inrätta ett nationellt forskningsprogram inom detta område. Den exakta utformningen av denna strategiska satsning bör formuleras av relevanta forskningsfinansiärer och forskarsamhället för att på bästa sätt tillvarata forskarnas kunskap, kreativitet och förmåga till såväl problemformulering som problemlösning. Då detta förslag ligger i linje med motionens intentioner i första och andra attsatserna anser Partistyrelsen att de kan anses vara besvarade. Partistyrelsen betonar dock att rikstinget inte kan ta ställning till specifika framtida budgetsatsningar inom olika områden.

I december 2017 kom Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. Centralt i riktlinjerna är att demensvården ska vara personcentrerad, att alla insatser ska anpassas till den specifika individen. För att komplettera riktlinjerna har myndigheten i samverkan med Svenskt Demenscentrum nu tagit fram en modell för ett standardiserat insatsförlopp för demensvården. Det ska ge hälso- och sjukvård och socialtjänst stöd för samverkan och ett systematiskt arbetssätt för personer med demenssjukdom, från det att diagnosen ställts till vården i livets slutskede. Syftet är också att det ska bidra till en mer

jämlik demensvård över landet.

Modellen består av tre delar: insatser, samverkan samt stöd för samverkan. De två senare delarna handlar om att det är viktigt att flera olika yrkesgrupper är representerade i vården av en person med demens, och att dessa bildar ett team som samordnas av till exempel en demenssjuksköterska. Teamet kan därutöver bestå av till exempel arbetsterapeut och biståndshandläggare. Ibland kan även läkare, logoped eller dietist behöva kopplas in.

Partistyrelsen menar att det standardiserade insatsförlopp för personer med demens som Socialstyrelsen tagit fram ligger i linje med vad motionären efterfrågar. Partistyrelsen menar därför inte att någon utredning om lagkrav om demensteam är nödvändig. Därutöver arbetar kommunerna idag på många olika sätt för att stärka kompetensen om och insatserna till personer med demens. Att införa lagkrav på just demensteam anser Partistyrelsen därför är ett bli alltför detaljerat för rikstinget att ställa sig bakom även om arbetsmetoden i sig är mycket bra.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:04:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:05 Kommission för drabbade föräldrar

På senare år har SBU, Statens beredning för social och medicinsk utvärdering visat att den omstridda diagnosen "Shaken Baby Syndrome" (SBS), saknar vetenskapligt stöd (2016 – av ca 3700 genomgångna vetenskapliga arbeten var det bara två som höll någorlunda vetenskaplig standard). Trots detta har barnläkarföreningen tagit ställning för att man även fortsättningsvis ska utgå från den så kallade "triaden", och skakvåldshypotesen, när man sätter en diagnos "spädbarnsmisshandel" utifrån medicinska fynd, ofta utan yttre tecken på skador på spädbarnen.

Redan något år tidigare fastställde Högsta Domstolen att man inte kan döma personer (ofta föräldrar) för den här typen av brott enbart på grundval av medicinska fynd, utan det måste också finnas annan bevisning. I samband med det utslaget beviljades två pappor resning i HD, som redan avtjänat flera år i fängelse, dömda utifrån den medicinska diagnosen barnmisshandel grundat på SBS, numera ofta kallad "Abusive Head Trauma".

För Kristdemokraterna som håller fanan högt när det gäller kvalitet inom sjukvården, och en tydlig medicinsk etik som vägledning, är det viktigt att värna om en såväl evidensstyrd sjukvård, som en rättssäkerhet för småbarnsfamiljer. Så kallade barnskyddsteam har under senare år etablerats på flera universitetssjukhusorter, inte sällan på kristdemokratiska initiativ, men jag anser att detta är en importerad amerikansk företeelse som inte behövs i Sverige där Rättsmedicinalverket, och etablerade Barnahus redan står för kompetens när det gäller bedömning av våld mot barn.

Problemet är de två tvivelaktiga diagnoserna SBS (numera AHT, se ovan), och Münchhausen by Proxy (eller Medical Child Abuse) som är etablerade i dessa sammanhang, och som uppenbarligen lett till att åtskilliga familjer blivit felaktigt anklagade för barnmisshandel. På senare år har antal brottsfall i domstol minskat, på grund av HD:s utslag, men det är fortfarande många familjer som får barn omhändertagna, eftersom socialtjänsten följer en annan lagstiftning, och måste agera på enbart misstanken om att våld förekommer.

Jag anser att det är på tiden att samhället går till botten med de fall där föräldrar felaktigt anklagats för spädbarnsmisshandel. En diagnos "barnmisshandel" finns för alltid kvar i barnets

medicinska journaler, och även om föräldrar frikänns i domstol, eller får tillbaka sina barn av socialtjänsten, så är bara misstanken om ett så allvarligt brott en stämpel för livet, och för många familjer ett stort trauma.

Precis som gjordes när det gäller de så kallade ”barnhemsbarnen” bör en oberoende kommission tillsättas som utreder den här problematiken och ger oskyldigt drabbade familjer upprättelse.

Attstats 1: att partistyrelsen verkar för inträttande av en kommission för upprättelse av felaktigt anklagade familjer, av hälso- och sjukvård, socialtjänst och rättsväsende.

Uppsala 2021-02-20

Jonas Segersam

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Misshandel och våld mot barn förekommer tyvärr i samhället och kan ibland vara svårt att upptäcka. Det finns risk för underdiagnostik bland annat eftersom barnet inte kan föra sin egen talan. Samtidigt är överdiagnostik något mycket allvarligt eftersom samhällets ingripanden och åtgärder kan leda till att en familj kan splittras på felaktig grund.

Motionären anser att en oberoende kommission ska tillsättas som utreder den problematik som uppstått då föräldrar felaktigt anklagats för skakvåld och ger familjer upprättelse. Motionären drar jämförelser till hanteringen av de sk barnhemsbarnen från 2011. Dåvarande barn- och äldreminister Maria Larsson (KD) tillsatte den sk Upprättelseutredningen som gav drabbade rätt till ersättning från staten. Vidare följde en ceremoni där de skadelidande fick ett erkännande och en offentlig ursäkt. Överenskommelsen som gjordes över partigränserna gällde de tusentals barn som samhället omhändertog, men som utsattes för övergrepp och försummelse på barnhem och i fosterfamiljer åren 1920-1980.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering SBU publicerade en rapport 2016 som konstaterar att det ”finns otillräckligt vetenskapligt underlag för att bedöma den diagnostiska träffsäkerheten av triaden för att identifiera skakvåld”. Detta tillsammans med den som från Högsta domstolen från 2016 som motionären hänvisar till har förändrat det som tidigare ansågs som praxis vid fall med barn som hade symptom på skakvåld.

Gällande skakvåld kan vården mycket väl missa andra möjliga orsaker och överdiagnostik kan ske om vården anser att triaden alltid orsakats av skakvåld. Samtidigt är det viktigt att hälso och sjukvården alltid följer skyldigheten att anmäla ärenden där barn far illa till socialnämnden. Detta gäller alltid vid misstankar om barnmisshandel av olika slag. Smer - statens medicinska råd har också konstaterat att ”Hälso och sjukvårdens personal måste kunna förena en hög observans av misstänkt skakvåld med en försiktighet när det gäller att uttala sig om orsaken till de iakttagna skadorna då det vetenskapliga kunskapsläget inte medger säkra slutsatser på detta område.”

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning kring vikten av att felaktigt dömda ska kunna få upprättelse. Det finns även exempel på fall där felaktigt dömda har fått resning.

Senast 2017 fattade rikstinget beslut om att stå bakom frågan om ett oberoende resningsinstitut för att det ska bli lättare att få resning i Sverige, genom att utreda inrättandet av ett fristående resningsinstitut.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:05:

att anse motionen besvarad

05:06 Tillvarata årsrika seniorläkares erfarenhet på vårdcentraler och akutmottagningar

Med all rätt kan man beundra många yngre läkare - deras engagemang och teoretiska kunskaper om allt nytt som publicerats är oftast imponerande – medan en årsrik seniorläkare i slutet av sin karriär oftast inte har kunnat läsa sig till denna kunskap pga hög arbetsbörda – men en yngre läkare har vanligtvis mindre erfarenhet än den årsrike. Därför ser vi framför oss en vision av ett givande samarbete där den årsrike har nytta av den yngres uppdaterade kunskaper och den yngre av den årsrikes erfarenhet.

I det praktiska arbetet har den yngre läkaren ofta ett vårdprogram att stödja sig på. Sådana är i lyckliga fall formulerade av äldre kliniker med vetenskaplig bakgrund. Fördelen är att man snabbt ska kunna orientera sig och fatta rimliga beslut. I många fall presenterar dock inte patienten helt klockrena sjukdomsbilder och det är i dessa fall erfarenheten är särskilt betydelsefull.

Det är här den kliniska erfarenheten kommer in, en läkare som under sin långa verksamma tid har träffat många patienter har lärt sig bedöma vilka som eventuellt hamnar utanför den rekommenderade åtgärden och om de inte svarar på rekommenderad behandling som förväntat provar man helt enkelt en annan.

Dagens yngre duktiga läkare har oftast inte denna erfarenhet och om de hela tiden agerar enligt rekommenderade vårdprogram kommer det att ta längre tid att få någon erfarenhet. Den bristande kontinuiteten i läkarkontakterna är för såväl utbildningen som tryggheten för patienterna ett stort problem.

Det kan medföra att en yngre läkare sätter i gång en behandling som vårdprogrammet rekommenderar men som denne oftast aldrig får se resultatet av eftersom patienten träffar en ny läkare vid uppföljningen. Denna nya läkare vill helst inte gå emot det en kollega satt i gång och denne kommer troligen inte heller att träffa patienten igen - Detta är förstås värsta scenariot men tyvärr inte helt ovanligt på stora kliniker där man inte heller hinner diskutera mellan kolleger. Den yngre läkaren får således svårare att skaffa sig erfarenhet.

Diskussionen mellan kolleger där man tar upp svåra fall som inte verkar bete sig som man förväntat sig är oerhört viktigt! De yngre kollegerna är bäst informerade om allt som är nytt och de äldre har en erfarenhet som man inte kan läsa sig till, en "fingertoppskänsla" som varnar om att här får man tänka utanför ramarna.

Dagens sjukvård är tyvärr allt för ofta underbemannad - ofta hinner den läkare som träffar en ny patient, antingen på en akutmottagning eller inom primärvården inte ta den tid som behövs för att göra en gedigen analys av problematiken. För mycket läkar-tid ägnas idag av dokumentation, en i och för sig väsentlig uppgift som tidigare till stor del sköttes av en läkarsekreterare. Egentligen finns mycket av den information som behövs inom varje individ, men det gäller att hitta den. Därför är en av de viktigaste egenskaper hos en bra framgångsrik läkare att kunna lyssna på patienten.

Några fördelar med engagerade seniorläkare på vårdcentraler, akut- och vissa sjukhusmottagningar:

- Större trygghet för patienten
- Undvika onödiga undersökningar
- Snabbare och säkrare diagnos på patienten
- Patienten känner sig "sedd"
- Ger på lång sikt bättre ekonomi
- Kontinuitet och långsiktighet
- Den årsrikes nätverk tas tillvara
- Den årsrike kan sitta ned med patienten, ställa frågor i lugn och ro, ge goda råd.
- Den årsrike kan också finnas som stöd till ansvarige läkaren och bidra med sin erfarenhet i diskussioner och bedömningar.

Vi anser:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att det anställs engagerade årsrika seniorläkare på vårdcentraler och på akutmottagningar med uppgiften att vara "ett bollplank" till de ansvariga läkarna - som de facto ofta är yngre.

Attsats 2: Att de årsrika läkarna som anställs kan betalas med "timlön" vilket blir billigare för vårdgivarna.

Malmö 2021-01-29

Lars Hector

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

KD Skåne har inte för avsikt att verka för att det ska införas nya yrkeskategorier inom sjukvården. KD Skåne har inte heller för avsikt att agera inom områden som inte är politiska.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att engagera pensionerade läkare som en extra resurs och kompetens i vården.

Hälso- och sjukvård är en angelägenhet för såväl regionerna som kommunerna. Alla ska känna sig trygga med att de ska kunna få en god vård oavsett var i landet de bor. En god nära vård uppnås när den enskilde får bästa omhändertagande utan att behöva fundera på i "vilket hus" den ges. För att det ska fungera anser Kristdemokraterna att den kommunala hälso- och sjukvården behöver förstärkas samtidigt som primärvården byggs ut. I all hälso- och sjukvård är teamarbete det bästa sättet att få en fungerande vård.

Tillgången till läkare i den kommunala hälso- och sjukvården behöver stärkas för att de äldre och deras anhöriga ska känna sig trygga med att det görs korrekta medicinska bedömningar kring sjukvårdsbehovet. Det görs bäst genom att den tid som avdelas för primärvårdens läkarinsatser i äldreomsorgen utökas så att det finns tillräckligt med tid att göra de medicinska bedömningar som krävs och följa upp arbetet tillsammans med hela vårdteamet. Inom ramen för den förstärkning som Kristdemokraterna och regeringen föreslår för primärvården möjliggörs en förstärkning av läkarinsatserna i den kommunala hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen bedömer att efterfrågan överstiger tillgången på läkare, framför allt erfarna läkare och specialistläkare. Läkare som är utbildade i andra länder kommer enligt Socialstyrelsen även framöver utgöra ett viktigt tillskott till den svenska hälso- och sjukvården. På grund av den läkarbrist som råder bör alla tänkbara insatser genomföras för att snabbt få in utbildade läkare på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att snabba på valideringsprocessen för läkare med utländsk examen. För att komma till rätta med dessa brister har Kristdemokraterna föreslagit att antalet utbildningsplatser för validering ska ses över.

Vid sidan av dessa insatser kan motionärens förslag mycket väl fylla en funktion. Det är dock inte frågor som lämpar sig för rikstinget att ta ställning till, utan kan skötas närmare verksamheten.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:06:

att avslå motionen

05:07 Primärvård

För att ge medborgaren en tillgänglig vård dygnet runt, på rätt vårdnivå krävs att primärvården är tillgänglig dygnet runt.

Sverige är det enda jämförbara land som inte har en dygnet-runt- tillgänglig primärvård.

Närakuterna har öppet mellan kl. 22:00- 8:00. De är fristående från primärvården idag, de har tillgång till röntgen och laboratorium och kan ta hand om många av de fall som tidigare gick till sjukhusens akutmottagningar. Men som medborgare är man hänvisad till att söka de stora akutsjukhusens akutmottagningar mellan kl. 22:00- 8:00, även om vårdbehovet är av en lättare till medelsvår art och skulle kunna tas om hand av en Närakut. Eftersom de är fristående från primärvården får den fasta läkarkontakten inte enkelt få kännedom om vårdkontakten, vilket försämrar den enskildes sammanhängande vård.

Endast i genomsnitt 32% av de som söker vård via akutsjukhusens akutmottagningar läggs in. Som exempel kan nämnas Södersjukhusets och Danderyds sjukhus akutmottagningar där 45% av de som kommer med ambulans läggs in. Det indikerar att många söker på fel vårdnivå, och skulle kunna behandlas inom primärvården istället.

Att istället, som idag, behandla dessa patienter på akutsjukhusen är mycket dyrt och väntetiden blir ofta orimligt lång för de som triageras med lättare till medelsvåra tillstånd.

Attsats 1: • Närakuterna ska ligga under primärvården

Attsats 2: • Närakuterna ska ha en gemensam triagering med akutsjukhusens akutmottagningar

Stockholm 2021-02-14

Lisbeth Friman

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären lyfter behovet av att samtriagera de akuta vårdflödena mellan vårdnivåerna närakut och akutsjukhusets akutmottagningar. Samt att närakuterna ska organiseras under primärvården för en mer sammanhållen vård. Primärvården ska vara navet i hälso- och sjukvården och är den vårdnivå som ska kunna möta de flesta av invånarnas behov av sjukvård, men för att kunna göra detta behövs det en tillgänglighet som motsvarar de stora akutsjukhusens, samt mer sammanhållna akuta vårdflöden i enlighet med motionens förslag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att närukuterna ska ligga under primärvården och att de ska ha en gemensam triagering med akutsjukhusens akutmottagningar.

Primärvårdens relativa underdimensionering och bristande tillgänglighet leder till att allt för många patienter med lättare åkommor hamnar på fel vårdnivå. För att klara den ökande efterfrågan är det inte bara nödvändigt att skala upp primärvården, utan också att utveckla systemen för att lotsa patienter till rätt vårdnivå. Denna bedömningsprocess kallas i sjukvården för triagering.

Partistyrelsen menar att triageringen som grundregel bör ske via vårdguiden 1177 över telefon, videomöte eller genom digitala och intelligenta frågeformulär som patienten själv fyller i via nätet. Genom triageringen avgörs vilken vårdnivå och i relevanta fall vilken typ av patientmöte som är mest lämpligt i det enskilda fallet. I många fall kan patienter bedömas och behandlas utan att fysiskt besöka en sjukvårdsinrättning, exempelvis genom videobesök eller telefonsamtal med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal. I några fall kan patienten besöka ett apotek och genom egenvårdsinsatser klara sig själv. Som ett led i detta vill vi förstärka apotekens roll i hälso- och sjukvårdkedjan. I andra fall bör patienter söka sig till sjukhusens akutmottagning utan att passera vårdcentralen.

Så snart primärvårdens tillgänglighet och kapacitet förbättrats till en för patienterna godtagbar nivå bör det preciserade grundåtagandet kräva att alla patienter som söker kontakt med sjukvården genomgår en relevant triagering. Detta för att säkerställa att den mest adekvata insatsen för varje enskild patient erbjuds på rätt vårdnivå. Det förekommer idag att regioner infört remisskrav för besök på akutmottagningar. Det är en drastisk åtgärd när tillgängligheten i övrigt inte är tillräckligt utbyggd och riskerar därför att påverka tilliten till hälso- och sjukvården. Vi menar därför att det är mer ändamålsenligt och långsiktigt hållbart att bygga ut 1177 och förstärka ingångarna till vården genom triagering. Som ett led i detta behöver bland annat sjukvårdsrådgivningen som ges via 1177 Vårdguiden på webben eller telefon kvalitetssäkras, förstärkas och integreras bättre i primärvården.

Patienter med allvarliga och livshotande tillstånd samt patienter som av olika skäl saknar förmåga att kontakta vårdguiden via telefon eller digitala kanaler ska naturligtvis alltid beredas vård och bedömning så snabbt som möjligt. Sådana ärenden triageras därför via 112.

Digitalisering är ett annat verktyg för att förbättra tillgängligheten, patientsäkerheten och öka kvaliteten. Dessvärre möter patienter och medarbetare oftast krångliga digitala lösningar som snarare tar tid och energi istället för att underlätta. För att vi ska kunna dra nytta av alla de fördelar som digitalisering kan ge behöver flera saker göras. Det kräver strategiska nationella beslut om standarder och terminologi så att skilda system är kompatibla med varandra. Det handlar framförallt om journalsystem och kvalitetsregister men också andra system.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:07:

att avslå motionen

05:08 Hälsosamtal från 40 år för alla

Vi är övertygade om att den bästa sjukvården är den som inte behövs. Därför är vår målsättning att alla 40-åringar ska erbjudas riktade hälsosamtal eftersom även små förändringarna i levnadsvanor kan göra stor skillnad. Om ett hälsosamtal skapar en god vana är det en stor kostnadsbesparing och investering i livskvalitet för den enskilde såväl som för samhället. Det förebyggande folkhälsoarbetet är en investering som kan betala sig själv genom minskade kostnader för sjukdomar som skulle kunnat undvikas genom bättre levnadsvanor.

De vanligaste sjukdomarna hos svenskarna – hjärtinfarkt, stroke, diabetes och många cancersjukdomar – utvecklas under många år och ofta utan att ge kännbara besvär i början. Sjukdomarna har flera gemensamma bakomliggande orsaker som hänger ihop med våra levnadsvanor och levnadsförhållanden. Därför kan man ofta själv påverka och kraftigt minska risken för sjukdom genom hälsosammare levnadsvanor. Trots att de flesta av oss är medvetna om det, är det ändå många som har svårt att efterleva de råd forskare, myndigheter och experter ger oss. Faktorer som träning, bra sömn och hälsosam mat påverkar oss ur ett långsiktigt perspektiv snarare än direkt. Det kan ibland kännas diffust och svårt att främja. Att bryta dåliga vanor eller att skapa sig nya bättre kan vara svårt. Kristdemokraternas prioritering bör vara att använda våra gemensamma skatteintäkter på bästa sätt. Förebyggande och tidiga insatser är alltid mer kostnadseffektiva än dyra behandlingsinsatser i ett senare skede av sjukdomsförloppet. Med riktade hälsosamtal får personer i en på förhand bestämd åldersgrupp möjlighet att tillsammans med sjukvården se över sitt hälsotillstånd. Genom att svara på frågor om sin levnadsvanor som alkoholintag, mängden läskedryck, antal cigaretter per månad med mera uppmärksammas individen på kvantiteten av sina vanor. Vid behov erbjuds personerna därefter stöd, rådgivning och behandling.

Målet är att förebygga livsstilsrelaterade sjukdomar men också att öka livskvaliteten. Med ett samtal från vården uppmärksammas vi alla på vilka förändringar i levnadsvanor vi kan förändra och vad dessa skulle ha för påverkan på vår hälsa och vårt mående. Med riktade hälsosamtal stärks vårdcentralernas förebyggande arbete vilket vi kristdemokrater ser som en prioriterad uppgift i utvecklingen av den nära vården. Genom att erbjudandet återkommer var tionde år tror vi att man kan förebygga många livsstilsrelaterade sjukdomar och minska lidandet för såväl den enskilde som kostnaden för samhället i stort. Riktade hälsosamtal finns redan i flera regioner runt om i Sverige. Där har man kunnat se goda resultat, både ur folkhälso- och samhällsekonomiskt perspektiv. Forskningen visar på att det genom kunskapsspridning och stöd till förändring går att skapa goda förutsättningar för att förebygga livsstilsrelaterade sjukdomar. Att Kristdemokraterna anser att regionerna ska avskaffas och staten ska ta över ansvaret för sjukvården är förhoppningsvis känt av de flesta. Men det är en omfattande reform som tar tid att genomföra. Mycket kan göras på kort sikt för att göra vården bättre för patienterna redan nu. Att nationellt samordna och uppdra till regionerna att det ska erbjudas riktade hälsosamtal till alla från 40 års ålder, kan vara ytterligare ett förslag för att skapa en jämlik hälso- och sjukvård i hela Sverige.

Med hänvisning av ovanstående förslår vi Rikstinget besluta:

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att driva frågan att alla regioner ska erbjuda riktade hälsosamtal till alla från 40 års ålder och därefter vart tionde år.

Helsingborg 2021-02-17

Cecilia Engström samt Anders Lundström

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

I väntan på att hälso- och sjukvården förstatligas i Sverige ser KD det som ett viktigt steg att driva frågan om jämlik vård för alla invånare. Förebyggande arbete är viktigt och redan idag har ett antal regioner infört hälsosamtal med goda resultat.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en mycket angelägen fråga – vikten av att förebygga livsstilsrelaterade sjukdomar och minska ohälsan hos befolkningen. Prevention handlar om att aktivt förhindra att sjukdom uppstår hos en frisk person eller att undvika att ett sjukdomstillstånd blir värre.

Idag räknar man med att trots de många fördelarna med att arbeta preventivt så är det bara runt 3-4 procent av den totala sjukvårdsbudgeten som läggs på förebyggande insatser. Svensk sjukvård brukar beskrivas som väl fungerande i akuta skeden men sämre på att ta hand om patienter med kroniska sjukdomar eller de som är multisjuka - och inte minst prevention. För att tackla de stora utmaningarna inom sjukvården krävs en omställning och förändrade ersättningsmodeller som premierar förebyggande insatser.

Idag erbjuds riktade hälsosamtal i ett flertal regioner till åldersgrupperna 40, 50, 60 och 70 år. Primärvårdens uppdrag innefattar förebyggande arbete även om det tyvärr ser olika ut runt om landet på vilket sätt man tar sig an uppgiften.

Det finns fler aktörer som bör involveras i förebyggande vård. Idag har närmare 60 procent av alla anställda i Sverige tillgång till företagshälsovård genom sin arbetsgivare. Företagshälsovården har stor kunskap och erfarenhet om hur arbete och hälsa hänger samman. Många arbetsplatser arbetar aktivt med företagshälsovård som erbjuder regelbundna hälsokontroller och hälsosamtal. Företagshälsovården är viktig för folkhälsan.

Resurserna är inte obegränsade, att alla regioner ska erbjuda riktade hälsosamtal till alla från 40 års ålder och därefter vart tionde år kommer att kräva stora resurstillskott. Kristdemokraterna har i sin budgetmotion för 2021 prioriterat att en ny vårdförmedling för att öka tillgänglighet i vården samt satsningar på sammanhållna och personcentrerade vårdförlopp till ett större antal medicinska områden – inte bara cancer.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:08:

att avslå motionen

05:09 Pulskontroll för att hitta förmaksflimmer och därmed spara liv och pengar i den svenska sjukvården [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Var 17:e minut får någon i Sverige stroke och tyvärr är det en av de vanligaste dödsorsakerna i Sverige. Det finns ett antal riskfaktorer som ökar risken, såsom högt blodtryck, diabetes, rökning, låg fysisk aktivitet, åderförkalkning och genetiska faktorer. En ytterligare känd riskfaktor är förmaksflimmer, en hjärtåkomma som gör att det lättare bildas blodproppar i hjärtats förmak. Stroke är också den i särklass mest kostsamma kroppsliga sjukdomen i Sverige, eftersom den leder till fler vård dagar på sjukhus än någon annan sjukdom. Det är den vanligaste orsaken till behov av vård och omsorg under lång tid.

Därför är det angeläget att förebygga ohälsa, stroke och för tidig död. Kan man undvika det så är mycket vunnet, naturligtvis för den enskilde men även för samhället i stort. Kristdemokraternas prioritering bör vara att använda våra gemensamma skatteintäkter på bästa sätt och prioritera förebyggande och tidiga insatser. Det är alltid mer kostnadseffektivt.

Ett viktigt steg för att hitta personer som är i riskzonen för att drabbas av stroke är att mäta pulsen och därmed upptäcka oregelbunden hjärtrytm. Därför föreslår vi att systematiskscreening av förmaksflimmer på patienter som är över 65 år ska genomföras. Det går till så att patienter som är över 65 år och aldrig diagnostiserats för förmaksflimmer får pulsen kontrollerad av vårdpersonal i samband med besök på vårdcentralen. Om pulsen är oregelbunden utförs EKG direkt och vid behov även ytterligare någon gång. Med denna metod nydiagnostiserades förmaksflimmer hos ett antal patienter. Behandling med antikoagulantia (blodförtunnande

medel) kan erbjudas vilket leder till att antalet fall av stroke kan begränsas och belastningen på svensk sjukvård på sikt minskar. Även det europeiska hjärtförbundet European Society of Cardiology, ESC rekommenderar systematisk screening i sina riktlinjer hos individer över 65 år med hjälp av pulsmätning och EKG. Rekommendationerna bygger på en stor engelsk studie där man jämfört allmän screening, där ett helt befolkningssegment kontrolleras, med systematiskscreening. I studien hittade man, oavsett vilken av metoderna man använde, ungefär lika många patienter med förmaksflimmer i de bägge grupperna. Dessa åtgärder skulle kunna bidra till minskat lidande både för drabbade och anhöriga samt spara pengar och vårdplatser.

Med hänvisning av ovanstående förslår vi Rikstinget besluta:

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att driva frågan om systematisk screening av förmaksflimmer för patienter över 65 år i svensk primärvård.

Helsingborg 2021-01-26

Birgitta Södertun, Anders Lundström, Lars O Molin, Sonia Lunnergård, Tomas Ander, Bo Gravström, Birgitta Nordvall, Per Sundin, Anne-Lie Sundling, Liisa Sveningsson, Elisabeth Wäneskog samt Ingemar Kalén

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Eftersom det saknas evidens i ämnet vill KD Skåne avvakta i frågan då fler studier väntas bli publicerade framöver.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundets yttrande:

Förmaksflimmer kan i värsta fall leda till en svår sjukdom som stroke och i värsta fall till död. En undersökning som pulskontroll är en enkel och snabb undersökning som kan rädda liv.

Partidistriktsårsmötet i Seniorförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår en systematisk screening av förmaksflimmer för patienter över 65 år.

Partistyrelsen anser att primärvårdens förebyggande hälsoarbete bör förstärkas. Det handlar om att ge stöd till bättre egenvård, förebygga beroendeproblematik av skilda slag och stödja ett friskare liv genom att peka på friskfaktorer i samband med primärvårdens reguljära möte med patienten. Det handlar också om att tidigt upptäcka besvär som kan leda till sjukdomar men kan förbyggas genom tidig behandling. Ett sådant exempel är förmaksflimmer där primärvården och hela den nära vården kan bidra till tidiga insatser.

Socialstyrelsen menar dock att screening för förmaksflimmer inte bör erbjudas av hälso- och sjukvården. Anledningen för rekommendationen är att det saknas vetenskapligt stöd för om screeningen skulle ha avsedd effekt att förebygga stroke. Man skriver i rekommendationen att det därmed inte går att säga om hälsovinster överväger de negativa effekterna av screeningprogrammet.

Partistyrelsen menar att Socialstyrelsens rekommendation väger tungt och vill därför inte gå motionären till mötes i frågan om systematisk screening. Däremot anser Partistyrelsen att det kan vara en god sak att verka för möjligheten att erbjuda en så kallad opportunistisk screening.

Det innebär att man undersöker hjärtrytmen hos de personer som är över 65 år som uppsöker vården i annat ärende.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:09:

Att partistyrelsen verkar för en opportunistisk screening av förmaksflimmer för patienter över 65 år i svensk primärvård och därmed anse motionen besvarad.

05:10 Motion 1177

1177 Vårdguiden är hela Sveriges samlingsplats för information och tjänster inom hälsa och vård. De erbjuder sjukvårdsrådgivning, information, inspiration och e-tjänster och finns på webb och telefon dygnet runt. 1177 Vårdguiden erbjuder idag endast sjuksköterskekontakt via telefon. 1177 har en unik position i vård-Sverige men dess fulla potential utnyttjas inte eftersom de inte erbjuder läkarkontakt och inte videobesök. Samt att kontakten är opersonlig och inte lokalt knuten. Tjänsten är idag i första hand en rådgivning om vart du ska vända dig för att få vård. Tjänsten kan inte jämföras med nätläkarnas verksamhet, där ett regelrätt vårdmöte via video med en läkare äger rum.

Det innebär att få, om ens några, vårdkontakter kan avslutas. De allra flesta får rådet att uppsöka en akutmottagning.

Triagering (en bedömning av en patients medicinska allvarlighetsgrad utifrån anamnes, symtom och ibland även vitalparametrar. Vitalparametrar är patientens uppmätta andningsfrekvens, syrehalt, puls, blodtryck, kroppstemperatur och vakenhetsgrad) som alltså via 1177 utförs av en sjuksköterska, är ett av de absolut viktigaste stegen för att få till en effektiv väg genom vården för patienten. Genom att triagera rätt från början, får patienten fortare rätt hjälp, rätt diagnos och därefter rätt behandling. Det sparar både lidande och skattepengar.

Som jämförelse kan nämnas Capio Sankt Görans Sjukhus akutmottagning. Där möter patienten först den mest erfarna läkaren. Läkaren gör en bedömning, triagerar och patienten får snabbt den vård som behövs och hamnar- om inläggning på avdelning blir aktuell- på rätt avdelning med rätt behandling snabbare. På många sjukhus är det istället vanligt att AT-läkarna, alltså de som fortfarande är under utbildning, triagerar och bedömer den vidare vården. Det innebär längre tid på akuten, senare diagnos och senare insatt behandling.

För att till fullo utnyttja 1177 Vårdguidens potential krävs: videomöten med lokalt knuten läkare tillgänglig dygnet runt, för kontinuitet i vården för patienten. Det finns utmärkta redskap för den lokala anknytningen; Mobilt BankId.

Endast så kan 1177 Vårdguiden på allvar avlasta vården. Och eftersom vårdmöten med läkare journalförs blir vården mer sammanhållen, kvalificerad vård i första sökledet, och det innebär i förlängningen en verklig avlastning av andra vårdnivåer och en hälsoekonomisk vinst.

Attsats 1: att 1177 Vårdguiden utöver nuvarande tjänster erbjuder läkarkontakt läkarkontakt via video

Attsats 2: att vården via 1177 knyts lokalt

Attsats 3: att vårdbesöket via 1177 journalförs

Stockholm 2021-02-14

Lisbeth Friman

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Vårdguiden 1177 drivs och ägs av Inera, ett bolag som i sin tur ägs av SKR. Regionerna kan själva välja hur de vill bemanna tjänsten. I dag har enbart Region Stockholm avtal med ett externt bolag. Övriga regioner har valt att ha egen personal som svarar på samtal. Tjänsten är redan lokalt knuten i den bemärkelsen att regionerna själva har rådighet över driften och kan besluta

om att driva sjukvårdsrådgivningen i egen regi eller upphandla tjänsten.

1177 ha redan nu möjlighet att boka tider åt patienter hos vissa vårdgivare. Ett pågående projekt arbetar med att utöka dessa möjligheter. 1177 har utvecklingsprojekt där videosamtal planeras för att höja precisionen i bedömningarna.

Användandet av e-tjänster har ökat dramatiskt. I Stockholm kan patienter via appen Alltid öppet boka videobesök med läkare. Tjänsten heter Husläkare online. Bakom appen står Stockholms län sjukvårdsområde (SLSO) som driver drygt 40 procent av husläkarmottagningarna i Stockholm. Läkare från flera vårdcentraler har gått samman för att bemanna tjänsten. Därmed blir det möjligt att erbjuda ett större utbud och generösare öppettider än vad varje enskild vårdcentral skulle klara var och en för sig. Läkaren följer samma arbetsrutiner vid videomöten som vid ordinarie besök. Videmötet journalförs. På så sätt kan patientens ordinarie läkare ta del av journalanteckningar och fortsätta behandlingen. Om läkaren bedömer att vården behöver träffa patienten kan läkaren skriva en remiss till den husläkarmottagning där patienten är listad eller till en annan vårdinsats om det behovet finns.

Förutom Husläkarmottagning online erbjuder Region Stockholm även Ungdomsmottagning online och Barnmorskemottagning online.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionen handlar om 1177 Vårdguiden och motionären föreslår ett antal förändringar för tjänsten. 1177 har sedan 2013 funnits som en nationell tjänst, men det är varje region som ansvarar för tjänstens innehåll i respektive region. Det övergripande målet för 1177 Vårdguiden är att främja hälsa och att stärka patientens ställning och att förenkla kontakt och dialog med vården. 1177 är regionernas tjänst till allmänheten för råd om vård och hälsa på webb och telefon. Själva webbplatsen drivs av Inera AB som är ett företag som ägs gemensamt av SKR, företag, regioner och kommuner. På 1177.se kan invånaren leta och hitta kontaktpuppgifter, öppettider och e-tjänster hos vårdmottagningar och tandvårdsmottagningen i hela Sverige. Man kan också jämföra hur lätt det är att komma i kontakt med mottagningen och hur lätt det är att få läkartider på olika vårdcentraler. För vissa mottagningar kan man även se omdömen från patienter.

Flera av Ineras andra tjänster visas i 1177 Vårdguidens e-tjänster när regionen har beställt och anslutit till dem:

- Journalen - där invånarna kan se sina egna journalanteckningar från hälso- och sjukvården. Vilka uppgifter som visas varierar mellan olika regioner.
- Mina intyg – där invånarna kan läsa, ladda ner och skicka sina digitala läkarintyg till exempelvis Försäkringskassan och Transportstyrelsen.
- Egen provhantering – där invånarna kan beställa och planera sina provtagningar och beställa hem provtagningskit.
- Stöd och behandling – där invånare kan ta del av internetbaserade stöd- och behandlingsprogram som en behandlare erbjudit, eller själv kan påbörja ett program som en region erbjuder. Den här tjänsten behöver aktiveras på de mottagningar som vill kunna erbjuda den till invånare.

Partistyrelsen menar att triageringen som grundregel bör ske via vårdguiden 1177 över telefon, videomöte eller genom digitala och intelligenta frågeformulär som patienten själv fyller i via nätet. Genom triageringen avgörs vilken vårdnivå och i relevanta fall vilken typ av patientmöte som är mest lämpligt i det enskilda fallet. I många fall kan patienter bedömas och behandlas utan att fysiskt besöka en sjukvårdsinrättning, exempelvis genom videobesök eller telefonsamtal med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal. I några fall kan patienten besöka ett apotek

och genom egenvårdsinsatser klara sig själv. Som ett led i detta vill vi förstärka apotekens roll i hälso- och sjukvårdskedjan. I andra fall bör patienter söka sig till sjukhusens akutmottagning utan att passera vårdcentralen.

Regionerna har valt lite olika driftsform för själva sjukvårdsrådgivningen. Region Stockholm har upphandlat tjänsten 1177 Vårdguiden på telefon av företaget MedHelp. 1177 Vårdguiden har möjlighet till goda funktioner för den som är vårdsökande och kan styra till rätt vårdnivå.

De olika regionerna har alltså en del olika funktioner men generellt kan sägas att 1177 både kan och behöver utvecklas så den blir än mer tillgängliga för alla och har korta svarstider vid sjukvårdsrådgivning och att smarta funktioner som videochatt, bokningar på vårdenhet mm kan bli tillgänglig. Det bör diskuteras om regionen är mest lämpade att driva sjukvårdsrådgivning i egen regi eller om det kan vara lämpligt att upphandla tjänsten av privata aktörer.

Som motionären skriver erbjuder 1177 generellt inte videosamtal idag – men denna funktion är möjlig att koppla på och det är något som Kristdemokraterna förespråkar. Exempelvis kan MedHelp i sjukvårdsrådgivning göra detta, om regionen väljer att aktivera tjänsterna. När den som ringer till 1177 kommit fram får man prata med en sjuksköterska som ger råd om vad som behöver göras. Sjuksköterskan kan också vägleda till rätt mottagningar. I vissa regioner kan också sjuksköterskan som bedömer om man behöver komma i kontakt med en jourläkare, lämna ärendet över till jourläkaren, som i sin tur avgör om man kan få hjälp genom till exempel ett hembesök. Huruvida det ska vara möjligt att göra videosamtal är något som regionerna själva får styra över. Partistyrelsen vill dock betona att i linje med Kristdemokraternas förslag att staten ska ta över ansvaret för sjukvården är det också önskvärt med en större nationell samverkan kring utbud och tjänster på 1177. Inte minst under Corona-pandemins inledande skede var det uppenbart att det hade varit stora fördelar om nödvändig kommunikation kopplad till information om pandemin och nödvändiga rekommendationer kring hur smittspridningen av det nya coronaviruset kunde begränsas hade varit synkad och bättre samordnad mellan de olika regionernas 1177.

Eftersom det är regionerna som styr 1177 kan servicen variera mellan dem. 1177 är en regional angelägenhet och kan därför sägas redan vara lokalt knuten.

Eftersom 1177 inte är ett egentligt vårdbesök bör det heller inte journalföras. 1177 är lotsen som visar vägen in i systemet, men är inte själv vårdgivare.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:10:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:11 Brister i vården

I Hälso- och sjukvårdslagen anges att vi i Sverige ska ha en sjukvård där alla har samma rätt till sjukvård utifrån sina behov oavsett sociala, ekonomiska eller geografiska bakgrundsfaktorer. Från 2020 gäller nya avtal för de regionägda akutsjukhusen. Inriktningen är att avtalen ska stödja fortsatt genomförande och upprätthållande av strukturförändringarna i linje med framtidens hälso- och sjukvård. Viktig princip i det nya avtalet är att säkerställa en sammanhållen vårdkedja och stimulera till införande av digitala tjänster. Ska också säkra att akutsjukhusens uppdrag att bedriva vård, utbildning och forskning går att förena. Med det nya uppdragen så förs stora delar av den vardagliga vården ut i primärvården. Dock ser jag inga tydliga kompetensförstärkningar inom primärvården. Vilket leder till att det ibland sker ett

onödigt utnyttjande av primärvården eftersom kompetensen finns på sjukhusen. Det finns olösta behov inom stora folk- och kroniska sjukdomar. ”För att få ännu snabbare resultat till nytta för invånarna knyts forskningen allt närmare vårdens dagliga verksamheter”. Det innebär också att patienterna kan bli mer delaktiga i utvecklingen av nya medicinska genombrott. Visar sig att den inte fungerar i praktiken. Det finns en stor dragningskraft inom specialistvården till att vårdpersonal strävar efter att få forskningsuppdrag. Veldigst nödvändigt att det sker en väl utvecklad forskning. Dock bör den balanseras så vården inte missgynnas. Kan se att det redan sker en förskjutning, mer tid till forskning än till vården. Kan vara riktigt att det ska vara så men då behöver vården få ökade resurser. Patienter med speciella behov är idag hänvisade till de stora sjukhusen som har specialistkompetens. Läkarna där är nu inte lika tillgängliga pga. forskningsuppdrag. Vilket leder till att patienter med ett stort behov av läkare som är specialister får i många fall en ST läkare.

Attsats 1: att se över och tydliggöra specialistsjukhusens uppdrag kontra primärvården.

Attsats 2: att se över enheternas budget för vård respektive forskning.

Attsats 3: att se över hur finansieringen av den digitala vården bör vara.

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kompetensförsörjning är identifierat som en av de stora utmaningarna för hälso- och sjukvården under de kommande åren. Region Stockholms sjukvårdsverksamheter ska klara av att bemanna hälso- och sjukvården med rätt kompetens på rätt plats. Det finns idag flera bristspecialiteter och Region Stockholm behöver möjliggöra särskilda satsningar inom prioriterade områden, flera av dessa satsningar kommer primärvården till del. Region Stockholm planerar bl.a. för en utökning med 244 nya AT-tjänster och flera ST-tjänster inom geriatrik.

I linje med den s.k. framtidsplanen sker en förstärkning av vårdutbudet utanför akutsjukhusen. Akutsjukhusens uppdrag renodlas. Detta är i linje med flera stora statliga utredningar, som alla pekar på att den nära vården behöver byggas ut för att möta de framtida behoven (se bl.a. God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem SOU 2020:19).

Forskning är viktigt för att utveckla hälso- och sjukvården, inte enbart på akutsjukhusen eller i den öppna specialistvården. Forskning bedrivs i alla delar av sjukvårdssystemet. Akademiskt primärvårdscentrum bedriver t.ex. forskning, utbildning och utveckling inom primärvården. Det finns även särskilda akademiska vårdcentraler. De akademiska vårdcentralerna knyter samman utbildning av studenter, utveckling och forskning i primärvården med den patientnära verksamheten.

Digitala verktyg ska användas för att styra och stödja hälso- och sjukvårdens kärnverksamhet på ett effektivt och säkert sätt. Finansieringen av den digitala vården sker inom ramen för den ersättning som utgår till vårdgivaren. Vårdcentraler får ersättas på två sätt. Dels en listningsersättning som baserar sig på det förväntade vårdbehovet hos patienterna på vårdcentralen. Dels en ersättning för besök och åtgärder. Vårdgivaren får samma ersättning för digitala som fysiska besök, det medicinska behovet avgör vilken typ av besök som är lämpligt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp sjukvårdens organisation och vill se ett förtydligande i ansvarsfördelning samt en översyn av finansieringen av den digitala vården.

För att Sverige ska vara världsledande inom Life Science är det också avgörande med ett klimat där forskning och kliniska studier, initierade av både akademien och läkemedelsindustrin, är en naturlig och integrerad del av hälso- och sjukvården. Kristdemokraterna menar att staten måste ta ett tydligare ansvar för att stimulera regioner och vårdgivare till att det ges tid och utrymme för forskning inom hälso- och sjukvården. De forskande läkemedelsföretagen (Lif) lyfter ett förslag med införande av så kallade "akademiska vårdcentraler" – vårdcentraler och kliniker som har infrastruktur, kunskap och erfarenhet att delta i klinisk forskning, som Kristdemokraterna anser är värt att utreda. De menar att ett nationellt register över akademiska vårdcentraler skulle synliggöra vilka vårdmottagningar som kan delta i en klinisk läkemedelsprövning och därmed stärka Sveriges möjligheter att delta i internationella program för kliniska prövningar. Det är också viktigt att Sveriges regulatoriska processer harmoniserar med de i andra länder inom EU samt att det sker en snabb introduktion och systematisk utvärdering av nya läkemedel inom hälso- och sjukvården.

Motionären lyfter behovet av att säkra kompetensen inom hälso- och sjukvården. Regeringen har tillsatt det Nationella rådet för kompetensförsörjning vilket är lovligt. Kristdemokraterna har förhoppningar om att de ska kunna medverka till en bättre situation. Men det är inte givet att det blir så eftersom vi har 21 självstyrande regioner och det nationella rådet kan inte direkt påverka hur det blir. Partistyrelsen är därför glad att Kristdemokraternas förslag om att ta fram en nationell kompetensförsörjningsstrategi nyligen fick stöd i riksdagen. Riksdagens tillkännagivande, uppmaning, till regeringen stärker möjligheten att få kunskap om det nationella behovet av olika kompetenser och för att forma en strategi för hur Sverige ska arbeta för en bättre kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården inklusive primärvården.

Partistyrelsen instämmer med motionären om att det är viktigt att se över hur finansieringen av den digitala vården bör se ut. Kristdemokraterna har därför föreslagit att det bör utredas hur ett nationellt ramverk för ersättningssystem och avgifter kan stödja behovsstyrd vård. I sammanhanget är det också värt att nämna att den statliga utredningen "Digifysiskt vårdval - Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet (SOU 2019:42) som presenterades hösten 2019 berörde ersättnings- och finansieringsmodeller för den digitala vården. Utredningens förslag fick utstå en del kritik under remissberedningen och regeringen har i skrivande stund inte gått vidare i processen. Kristdemokraterna följer frågan. Partistyrelsen har avslutningsvis ingen möjlighet att se över enheternas budget för vård respektive forskning, enligt vad motionären föreslår då ansvaret för dessa prioriteringar ligger inom respektive region.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:11:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

05:12 Förbjud användning av skattemedel för vård utöver akutsjukvård till personer som olovligen vistas i Sverige

I Sverige vistas uppskattningsvis tiotusentals personer som sökt asyl men fått avslag. Dessa personer skall lämna Sverige men har avvikit och befinner sig gömda. Dessa personer bör generellt inte få del av allmänna medel av två huvudskäl: 1) Det minskar deras incitament att lämna Sverige 2) Det är orättfärdig användning av skattemedel som t.ex. borde ha använts för välfärd till dem som har tillstånd att vistas i Sverige eller till bistånd.

Attsats 1: att kommuner och regioner och deras utförare skall förhindras att använda skattemedel för välfärdstjänster utöver akutvård till personer som vistas utan tillstånd i Sverige

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin samt Stefan Carneros

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter förhållandet att utländska medborgare som vistas olovligen i Sverige ändå på olika sätt både kan kräva och erbjudas skattefinansierade välfärdstjänster. Något som bland annat kan anses motverka att den som är skyldig att lämna landet gör detta. I sammanhanget bör framhållas att det i nuläget dels finns ett antal välfärdstjänster som även den som inte har rätt att vistas i Sverige har lagstadgad rätt att ta del av, samtidigt som det dessutom inte finns några formella hinder för kommuner och regioner att erbjuda mer än lagen stadgar (avseende försörjningsstöd, bostad, omfattande ej akuta vårdsinsatser etc.). Det sker också i flera kommuner och regioner. Att den som de facto inte har rätt att vistas i Sverige inte ska kunna avropa offentliga välfärdstjänster, utöver akutvård, kan man argumentera för som i grunden självklart. Samtidigt så har frågan förstås flera dimensioner, exempelvis avseende familjer med små barn. Men, att det går att referera till i praktiken svårhanterade exempel ska inte överväga att principen ska vara att den som inte har rätt att vistas i Sverige inte heller ska ha rätt till annan offentligt finansierad hjälp än akut sjukvård. Det handlar både om att använda skattemedel på rätt sätt samt inte skapa incitament för att den som är skyldig att lämna landet i stället försöker stanna kvar olovligen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 05:13.

05:13 Avskaffa 50 kronors-tandvård för nyanlända

Tandvård är en viktig del av svensk välfärd. Upp till 23 års ålder är tandvården kostnadsfri medan därefter omfattas tandvårds patienterna av ett allmänt tandvårdsbidrag och ett högkostnadsskydd som ger viss kostnadsreducering på dyra tandvårdsbehandlingar. Nuvarande högkostnadsskydd inträder när tandvårdskostnaden överstiger 3 000 kronor per behandlingsperiod på ett år.

Under 2013 röstade Riksdagen igenom att tandvård som inte kan anstå endast skall endast kosta 50 kronor för såväl vuxna nyanlända som illegala nyanlända (s k papperslösa). Denna förmån har varken svenska medborgare eller EU/EES medborgare rätt till och är en orättvis särbehandling som skarpt avviker från likabehandlingsprincipen och istället särskilt gynnar vuxna nyanlända och illegala nyanlända.

Våra äldre invånare har idag inte möjligheten att få tandvård för 50 kronor även då det är den generationen som oftast har störst behov och som genom många års skattebetalningar har bidragit till svensk välfärds existens. Även om det finns vissa finansiella stöd att söka så måste tämligen stora kostnader erläggas för att få lämplig tandvård. De äldre som anser sig inte ha råd avstår då från tandvård och de viktiga förebyggande behandlingarna vilket ofta medför till försämrad tandhälsa med smärta, svårighet att prata och tugga måltider som följd. Vilket i sin tur försämrar deras livskvalitet.

Så kan vi inte ha det. Nu är det dags för Kristdemokraterna att säkra jämlikheten inom tandvården genom att undanröja den orättvisa 50 kronors-tandvården för nyanlända och istället förbättra tandvårdsvillkoren för våra äldre.

Vi yrkar härmed att stämman beslutar att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att snarast avskaffa det subventionerade tandvårdspriset på 50 kronor för vuxna

nyanlända och illegala nyanlända så att villkoren runt tandvård blir mer jämlika igen.

Attsats 2: Att på längre sikt införa reformer som återställer de äldres rättigheter och möjligheter att få lämplig tandvård till ett rimligare pris än idag.

Salem&Sollentuna 2021-02-19

Bo Hansson samt Pernilla Schubert

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna tar upp en viktig fråga och pekar på ojämlika förhållanden avseende tandvård. Det är inte rimligt att man subventionerar tandvård för papperslösa och nyanlända.

Partidistriksstämman anser att andra att-satsen behöver utvecklas men att tanken är god.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 05:12 till 05:13:

Ena motionen vill att skattemedel inte ska få användas för välfärdstjänster utöver akutvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd och den andra vill avskaffa 50 kronors-tandvården för nyanlända.

På Socialstyrelsens hemsida står att den hälso- och sjukvård, och tandvård som regioner enligt lag är skyldiga att erbjuda asylsökande och vissa personer utan uppehållstillstånd (papperslösa) skiljer mellan vuxna och barn. Barn omfattas av samma rättigheter till vård som de barn som är folkbokförda. Regioner kan erbjuda vård i större omfattning än vad som anges i regelverken.

Regioner är skyldiga att erbjuda vård utifrån den enskildes medicinska behov och i enlighet med de prioriteringsgrunder som gäller inom hälso- och sjukvården samt i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Detta gäller alla som vistas i Sverige och som har ett medicinskt behov av vård.

Alla barn under 18 år ska erbjudas hälso- och sjukvård och tandvård i samma omfattning och på samma villkor som folkbokförda barn som är bosatta i Sverige.

För att som vuxen få tillgång till fullständig, subventionerad hälso- och sjukvård samt tandvård i Sverige krävs att personen är bosatt (folkbokförd) inom en region eller är EU/EES-medborgare. Regionerna är dock skyldiga att erbjuda omedelbar hälso- och sjukvård, inklusive tandvård, till den som vistas i en region utan att vara bosatt där.

Utöver dessa skyldigheter ska respektive region erbjuda alla asylsökande och papperslösa vård och tandvård som inte kan anstå, mödravård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning.

Personer som söker asyl i landet får tandvård för akuta besvär. Avgiften är då 50 kronor per besök. Asylsökande barn har rätt till avgiftsfri tandvård på samma villkor som andra barn i Sverige.

Partistyrelsens uppfattning är att alla som befinner sig i vårt land ska ha rätt till grundläggande vård. Partistyrelsen menar att Kristdemokraterna ska hålla fast vid nuvarande lagstiftning. Hälso- och sjukvård ska ges till alla utifrån behov, inte utifrån andra kriterier.

Det nuvarande ersättningssystemet för personer över 23 år är i dag utformat med ett allmänt

tandvårdsbidrag per år 300 eller 600 kronor beroende på ålder. Vidare finns även ett särskilt tandvårdsbidrag för personer med speciella behov/handikapp på 600 kronor per halvår. Till detta kommer även högkostnadsskyddet på 3000 kronor, som löper över ett år. Kristdemokraterna menar att detta system i allmänhet är väl utformat och vill inte verka för att reformera det i sin helhet utan menar att det måste finnas en balans mellan egenavgifter, offentlig försäkring och ålder.

För de personer som inte har råd att betala egenavgifterna finns i dag möjlighet att söka försörjningsstöd. I Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd tolkas socialtjänstlagens fjärde kapitel så att tandvård ska vara skäl för försörjningsstöd. Partistyrelsen menar att denna lösning är ett bättre sätt att säkerställa adekvat tandvård för människor utan möjlighet att betala avgifterna, än att reformera systemet i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:12:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:13:

att avslå motionen

05:14 För samman sjukvård och tandvård till en och samma patientavgift

Munhälsa är grunden för en god allmänhälsa. Vi har en kropp men två system för att vårda densamma. Tanderna används för att finfördela och blanda födan med saliv till matsmältningssystemet. Gör vi inte detta så uppstår följsjukdomar.

Forskning visar att infektioner i munnen/tanderna påverkar förekomsten av bl.a. diabetes. Även hjärta och lungor drabbas vid dålig munhälsa. Behovet av smärtstillande medel ökar kraftigt med dåliga tänder men även psykiska sjukdomar.

Tandläkare vittnar om att många äldre ej har råd med behövlig tandvård. Kostnaden uppges ligga någonstans mellan 10 och 20 miljarder. Besparat lidande, mediciner och ett förskjutet användande av kommunala äldrevården, regional sjukvård vad beräknas det till. Troligen till mer än 20 miljarder.

”Det skall vara gött att leva” (från en bok om äldrevården med förord av Maria Larsson)
Skall inte vi kristdemokrater se till att förverkliga detta för våra äldre och utsatta personer; Vad är vi då för parti? Att inte sörja för den angivna gruppen är oansvarigt och inhumant.

Vi yrkar därför att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: Att verka för att munhälsan skall ha samma patientavgift och högkostnadsskydd som annan hälsovård

Attsats 2: Att Kristdemokraterna gör detta till en valfråga 2022

Sandviken

Leif Jönsson, Mari-Ann Dahlstedt samt Annika Sjögren

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Precis som motionärerna skriver så betyder munhälsan mycket för resten av kroppen. Att många

av kroppens sjukdomar hänger ihop är bevisat i flertalet studier. Det är bekräftat att det finns ett samband mellan hjärt- och kärlsjukdomar och munnens hälsa. Dålig munhälsa kan förorsaka ateroskleros d.v.s. åderförkalkning och ökad risk för hjärtinfarkt. Det finns även en tvåvägsrelation mellan tandlossning och diabetes som är väl dokumenterad. Den långsamma, mångåriga, kroniska inflammation som pågår vid tandlossning ökar också risken för stroke och cancer. Även reumatoid artrit och demens är heta forskningsområden. Svensk forskning visar att patienter med svår tandlossning löper tre gånger högre risk att drabbas av för tidig död, främst på grund av hjärtsjukdom, cancer och sjukdomar i mag- och tarmkanalen

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 05:15.

05:15 Alla har rätt till en god tandhälsa

Att kunna tugga och att slippa tandsmärta är en mänsklig rättighet som alla bör få åtnjuta. Friska tänder är en förutsättning för god allmänhälsa. Tyvärr kan dåliga tänder leda till allvarliga följsjukdomar, bland annat hjärtproblem och lunginflammation. Så en god tandhälsa förebygger sjukdomar.

Förebyggande hälsoarbete är ett av sjukvårdens viktigaste uppdrag och därför måste samhället verka för en jämlik tandhälsa, ekonomiskt tillgänglig för alla.

Idag finns olika stöd och bidrag för egen tandvård. Men för den som har en låg inkomst, kanske lever på garantipension, är utrymmet självklart mycket litet för att ha råd att söka hjälp för tandvård. Varenda krona gör skillnad i en tunn plånbok, och att vända på varenda krona är en verklighet för många ensamstående, åtskilliga förtidspensionärer, och de ekonomiskt sämst ställda äldre, där kvinnor utgör en stor andel.

Att prioritera tandvård, en ofta mycket stor utgiftspost, blir för dessa medborgargrupper ingen självklarhet, och det påverkar deras allmäntillstånd. På lång sikt påverkar detta inte bara livet för den enskilda människan utan också för hela samhällsekonomin genom ökade sjukvårdskostnader.

Dålig skötsel av de äldres tänder kan leda till hjärt- och lungsjukdomar. Även förlorad tuggförmåga kan leda till allvarliga hälsoproblem. Utöver problem med näringsintag finns stora risker att utveckla demens: tuggandet är ett primärt behov för att kunna behålla en god hjärnfunktion.

Behovet av god tandhälsa gäller givetvis i alla åldrar, ju tidigare i livet desto bättre.

Som socialminister (2006 - 2014) tog Göran Hägglund, KD, initiativ till en viktig ekonomisk tandvårdsreform. Tre former av statligt tandvårdsbidrag infördes: ett allmänt tandvårdsbidrag (ATB), ett högkostnadsskydd och det särskilda tandvårdsbidraget (STB). Sedan tidigare fanns landstingens tandvårdsstöd, som infördes 1999 och som sedan dess kontinuerligt uppdaterats. Alliansregeringens stora tandvårdsreform var ett utmärkt första steg i rätt riktning, men tyvärr - på grund av okunskap och bristfällig information - har reformen inte fungerat så väl som tänkt. Framför allt har reformen inte tillräckligt nått den grupp människor med små inkomster men stort behov av tandvård. De är oftast äldre.

Ett uppenbart behov är att genom politisk styrning motverka onödigt höga kostnader vid administrerandet av högkostnadsskyddet. En bättre funktionell samverkan mellan Skatteverket och Försäkringskassan måste uppnås för att undvika onödig byråkrati och hålla kostnaderna nere.

Vi yrkar att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för införandet av ett högkostnadsskydd för den basala tandvården (nödvändiga ingrepp för att kunna tugga, äta och slippa tandsmärta) för vuxna med en månadsinkomst under EU:s fattigdomsgräns,

Attsats 2: att Kristdemokraterna ska verka för en förändring av ATB (det allmänna statliga tandvårdsbidraget), så att minst en undersökning per år ska ingå i det allmänna högkostnadsskyddet för sjukvården,

Attsats 3: att Kristdemokraterna ska göra tandvården till en valfråga i valet 2022 med fortsatt reformering av de ekonomiska bestämmelserna och då med särskilt fokus på att förbättra tillgången till tandvård för samhällets ekonomiskt sämst ställda medborgare, många av dem äldre personer.

Nynäshamn 2021-02-19

Antonella Pirrone

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Långsiktigt behov vi hitta en form som gör att tanderna blir en del av kroppen, dvs att vi får en sammanhängande hälso- och sjukvård för hela kroppen. I dagsläget har vi inte ett konkret program för detta men fråga finns med i det politikutvecklingsarbete som partiet driver i riksdagen och partistyrelsen.

Att jämställa patientavgifterna och högkostnadsskyddet inom tandvården med det system som gäller inom hälso- och sjukvården skulle innebära en initial kostnad om ca 10 miljarder kronor årligen, enligt en rapport från Handels Utredningsinstitut (HUI). Den övre uppskattade kostnaden sträcker sig upp till hela 20 miljarder. Med största sannolikhet skulle kostnaden då öka ytterligare, eftersom det med ett så ngt högkostnadsskydd skulle uppstå situationer där både vårdgivaren och patienten i princip får betalt av staten för all tandvård som överstiger gränsen för högkostnadsskyddet. Detta skulle medföra betydande risker för överskonsumtion som också kan bli väldigt kostnadsdrivande.

Huvudlinjen bör därför vara att patienten även fortsättningsvis bär en viss del av kostnaden för varje ytterligare tandvårdsåtgärd som konsumeras. Redan idag finns dock ett högkostnadsskydd på 3000 kronor, som löper över ett år. Kristdemokraterna menar att detta system i allmänhet är väl utformat och vill inte verka för att reformera det i sin helhet utan menar att det måste finnas en balans mellan egenavgifter, offentlig försäkring och övriga.

För de personer som inte har råd att betala egenavgifterna finns i dag möjlighet att söka försörjningsstöd. I Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd tolkas socialtjänstlagens fjärde kapitel så att tandvård ska vara skäl för försörjningsstöd. Kristdemokraterna menar att denna lösning är ett bättre sätt att säkerställa adekvat tandvård för människor utan möjlighet att betala avgifterna, än att reformera systemet i sin helhet.

Behovet av tandvård är starkt individuellt och varierar mycket mellan individer. Vissa kan behöva tandvård flera gånger per år medan andra kan vänta flera år mellan besöken. Att reformera högkostnadsskyddet så att ett visst antal besök automatiskt ingår kan därför inte sägas vara påkallat.

Sjukvården, där tandvården är en del, är och kommer även i valet 2022 vara en viktig fråga för Kristdemokraterna. Vilka sjukvårdspolitiska frågor som kommer att prioriteras i valrörelsen är det dock för tidigt att säga. Där måste partistyrelsen och partiledningen ha partiets mandat att i inledningen och under valrörelsen göra prioriteringar för att maximera partiets genomslag i den offentliga debatten.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 05:14 till 05:15:

Motionerna tar sikte på att förbättra möjligheterna till god tandvård för personer med knappare resurser.

Detta är något som Partistyrelsen känner sympati för.

Kristdemokraterna arbetar för att förbättra tandvården. Tänderna är en del av kroppen och det ska inte vara plånboken som avgör om du har god tandhälsa eller inte.

Tandvården är också i andra länder separerad från den övriga hälso- och sjukvården. Detta kan rent logiskt tyckas märkligt men har historiska skäl. Att systemet fortsatt har dock att göra med att åtskillnaden under alla perioder den undersökts bedömts vara motiverad av både professionella och praktiska skäl. Att vården och tandvården är separerade gör också att olika ersättningsystem är nödvändiga. En vårdcentral och en tandläkarmottagning kan inte jämföras med varandra vad gäller personal, tillgänglighet, upptagningsområde, vård som ges etc. Detta gör att ersättningsystemen inte heller kan fungera på samma sätt utan att de två olika modellerna är motiverade utifrån praktisk hänsyn. Det uppdelade systemet medför därför att patienten får en god tandvård och att tandläkaren får möjlighet till en skälig ersättning för sitt arbete.

Kristdemokraterna har länge arbetat för att förbättra tandvården. Tänderna är en del av kroppen och det ska inte vara plånboken som avgör om du har god tandhälsa eller inte. År 2008 genomförde Kristdemokraterna tillsammans med de övriga allianspartierna en stor tandvårdsreform. Då var tandvården helt kostnadsfri för dem under 20 år. För alla över 20 år infördes det ett allmänt tandvårdsbidrag tillsammans med ett högkostnadsskydd. Avsikten var att uppmuntra till att kontinuerligt undersöka tänderna och underlätta de ekonomiska konsekvenserna vid större ingrepp. År 2013 infördes ett tredje steg i tandvårdsreformen: ett extra stöd till personer som på grund av sjukdom eller läkemedelsbehandling har behov av extra stora insatser. Grunderna i reformen har varit bra. Däremot har reformen inte gett önskade effekter i form av ökad besöksfrekvens. Alltför många vuxna anger fortfarande att de avstår från tandvård på grund av kostnaderna.

Regeringen har, istället för att prioritera en reform av högkostnadsskyddet, valt att successivt förlänga avgiftsfriheten för tandvård för barn och unga från 20 upp till 24 år. Kristdemokraterna är kritiska till detta beslut då uppföljning visar att när kostnadsfriheten tidigare har ökat till fler årskullar har de önskade effekterna uteblivit trots den avsevärda kostnad det innebär för skattebetalarna. Trots att tandvården för barn och unga under 24 år avgiftsfri idag och att stödet till tandvård har ökat sedan 2008, är besöksfrekvensen i princip oförändrad sedan dess. Inriktningen på arbetet med att säkerställa en god tandhälsa för ungdomar måste istället ligga mycket tidigare, redan när de är barn och genom att arbeta med deras föräldrar. Hur ofta någon besöker tandvården kan nästan sägas gå i arv från förälder till barn. Enligt Socialstyrelsen har tandhälsan i befolkningen som helhet förbättrats. Det kvarstår dock socioekonomiska skillnader. Enligt Tandvårds och läkemedelsförmånsverket (TLV) konsumerar de med allra lägst inkomster mindre tandvård, och får därför mindre stöd än individer i samma ålder med högre inkomst. Kristdemokraterna anser att det behövs en omfattande informationssatsning kring tandvårdsförsäkringen.

Behovet av tandvård är starkt individuellt och varierar mycket mellan individer. Vissa kan behöva tandvård flera gånger per år medan andra kan vänta flera år mellan besöken. Att reformera högkostnadsskyddet så att ett visst antal besök automatiskt ingår kan därför inte sägas vara påkallat. Systemet bygger på en avvägning mellan egenavgift och allmän försäkring och det primära syftet är där att säkra att den enskilda både får en grundplåt i form av bidraget och att

kostnaderna inte blir för höga under en kort period.

Det är bra att tandvårdssystemet har utretts i hur det kan utvecklas och bli mer resurseffektivt och jämlikt, för att kunna minska skillnaderna i tandhälsa hos befolkningen. Den statliga utredningen "När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa" (SOU 2021:8) som presenterades i mars tidigare i år föreslog bland annat att en undersökning ska kosta 200 kronor per besökstillfälle, att varje individ får en tandhälsoplan där de med störst risk för tandsjukdomar ska få mest stöd, att unga vuxna mellan 20 och 23 år ska ingå i det statliga tandvårdsstödet samt att patienter med särskilda behov ska få ett mer jämlikt stöd. Utredningen har därutöver kostnadsberäknat fyra alternativa modeller för ett nytt eller justerat statligt högkostnadsskydd, som tar ett första steg för att i sin utformning bli mer likt hälso- och sjukvårdens system. Regeringen har i skrivande stund inte skickat utredningen för remissbehandling. Kristdemokraterna kommer följa frågan noga och ta del av och beakta de remissvar som kommer in när den beredningen väl är genomförd. Partistyrelsen är därför inte beredd att ta nya initiativ för att som motionären föreslår verka för införandet av ett högkostnadsskydd för den basala tandvården för vuxna med en månadsinkomst under EU:s fattigdomsgräns

Partistyrelsen menar att tandvårdsfrågan är mycket angelägen. Vilka frågor som utses till valfrågor är ett arbete som kräver noggrann eftertanke och analys där man ser till helheten och vad som är bäst för Kristdemokraterna. Det är dock inte en fråga för rikstinget att ta ställning till.

Partistyrelsen föreslår rikstinget att avslå motion För samman sjukvård och tandvård till en och samma patientavgift samt att anse första yrkandet besvarat och att avslå andra och tredje yrkandena i Alla har rätt till en god tandhälsa.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:14:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:15:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:16 Högkostnadsskydd

Högkostnadsskyddet begränsar kostnaderna för patienters mediciner på recept. Läkemedelsbrukare betalar högst 2 350 kronor under en 12 månaders period för mediciner som ingår i läkemedelsförmånen. Därefter tilldelas man ett frikort som gäller under innevarande 12 månaders period. Överstigande kostnader betalas av respektive Regioner (Landsting). Vad som ingår eller inte ingår i läkemedelsförmånen saknar logik.

Det finns läkemedel som är helt gratis och som borde ligga under högkostnadsskyddet, det som är helt gratis subventioneras av respektive region. Dessutom finns det läkemedel som patienter betalar i sin helhet och som borde ligga under regelverket för högkostnadsskyddet.

Högkostnadsskyddet har också en så kallad rabattrappa vilket innebär att brukare får en löpande rabatt. Den består av flera nivåer, tex betalar 100% upp till 1 175 kronor där efter finns det 3 nivåer innan frikortet uppnås (50%, 25% och 10%). Av den anledningen anser jag att det behövs en översyn av regelverket.

En trolig effekt av åtgärderna bör vara att högkostnadsskyddets nivå kan sänkas.

Attsats 1: att alla receptbelagda läkemedel läggs in under högkostnadsskyddet.

Attsats 2: att ta bort högkostnadsskyddets rabattrappa

Attsats 3: att samtidigt göra en total översyn av högkostnadsskyddets regelverk.

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

De flesta läkemedel som skrivs ut på recept är idag subventionerade av staten.

Högkostnadsskyddet innebär att man betalar högst 2 350 kronor under en period på ett år räknat från det första köpet. Högkostnadsskyddet gäller för receptbelagda läkemedel och som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) har bestämt ska vara subventionerade, det vill säga ingå i högkostnadsskyddet. Det gäller även för förbrukningsartiklar som fås på ett så kallat hjälpmedelskort.

När det gäller de flesta läkemedel betalar man en så kallad egenavgift varje gång man hämtar ut på recept, upp till 2 350 kronor.

TLV är den myndighet som beslutar om pris och subvention. När TLV ska fatta beslut om subvention tittar de på om läkemedlet ger en nytta som motsvarar kostnaden att subventionera det. Nyttan kan till exempel vara bättre hälsa och ökad livslängd. TLV bedömer också om användning av läkemedlet kan minska samhällets kostnader, till exempel för operationer, sjukskrivningar eller äldreomsorg.

Den svenska sjukvården är till allra största del finansierad av skatten, men avgifter från patienter bidrar till att få ekonomin för vården att gå ihop. Kristdemokraternas hållning är att sjukvården behöver ha en hållbar finansiering och det är viktigt att komma ihåg att de personer som behöver mycket vård även i fortsättningen betalar en mindre andel av sjukvården tack vare högkostnadsskyddet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att alla receptbelagda läkemedel läggs in under högkostnadsskyddet, att ta bort högkostnadsskyddets rabattrappa samt att samtidigt göra en total översyn av högkostnadsskyddets regelverk.

Högkostnadsskyddet minskar stegvis din kostnad för receptbelagda läkemedel. Den maximala kostnaden för receptbelagda läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet är 2 350 kronor under en 12-månaders period räknat från ditt första inköp. Första gången du köper läkemedel på recept efter att din föregående högkostnadsperiod gått ut påbörjar du en ny 12-månaders period.

En patient betalar fullt pris för sådana läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet upp till 1 175 kronor. Därefter träder rabattsystemet in: Mellan 1 175 kronor och 2 243 kronor betalar du 50 procent av läkemedelskostnaden. Mellan 2 244 kronor och 4 167 kronor betalar du 25 procent av läkemedelskostnaden. Mellan 4 168 kronor och 5 767 kronor betalar du 10 procent av läkemedelskostnaden. Med andra ord betalar de patienter som har en sammanlagt lägre kostnad för läkemedel under en 12-månaders period (och därmed inte når upp till de övre trappstegen eller frikort) en större andel av kostnaden ur egen ficka. Kostnader för läkemedel är en stor utgiftspost för det offentliga. Högkostnadsskyddet ska säkerställa att de som har störst behov av läkemedel inte ska drabbas av alltför stora kostnader. Partistyrelsen är därför inte beredd att ta bort den så kallade rabatt-trappan.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) prövar vilka läkemedel som ska vara subventionerade och omfattas av högkostnadsskyddet. Partistyrelsen anser att det är rimligt att TLV gör en bedömning av vilka receptbelagda läkemedel som ska omfattas av högkostnadsskyddet med utgångspunkt utifrån etiska avvägningar avseende kostnaderna för samhället i förhållande till patientnytta. Partistyrelsen är därför inte beredd att ställa sig bakom att samtliga receptbelagda läkemedel ska ingå i högkostnadsskyddet.

Samtidigt anser Kristdemokraterna att det är angeläget att minska de skillnader som finns mellan olika regioner och för olika grupper av patienter gällande tillgång till läkemedel, medicintekniska produkter och nya behandlingsterapier. Det gäller inte minst tillgången till sÄrläkemedel. Det ska inte vara så att personer beroende på bostadsort, inte ges tillgång ett specifikt livsviktigt läkemedel för exempelvis en cancerbehandling. I takt med att forskningen avancerar kommer fler innovativa behandlingsterapier introduceras inte minst för sällsynta diagnoser. Inledningsvis kommer det vara mycket höga kostnader för behandling av en enskild patient men där alternativen många gånger är avsevärt sämre utifrån resultat vad gäller livskvalitet eller där inga andra alternativ finns. Vi ser därför behovet av ett nationellt ansvar för att säkerställa jämlikheten vid införande av nya behandlingsterapier som läkaren bedömer är nödvändiga för patienten. Etiska avvägningar avseende kostnaderna för samhället i förhållande till patientnytta behöver också göras. Kristdemokraterna anser att staten har ett särskilt ansvar inom detta område.

Kristdemokraterna vill också se över systemet med "periodens vara", dvs de generiskt utbytbara läkemedel som har lägst pris och som apoteken erbjuder sina kunder när de byter ut läkemedel. Apoteken har en skyldighet att köpa in och erbjuda byte till periodens vara vid expedition av utbytbara läkemedel med generisk konkurrens. Det är TLV som utser vilka varor som ingår i generikasystemet med utgångspunkten att de med lägsta pris inkluderas. En period löper över en månad.

Generikasystemets utformning är problematiskt ur flera aspekter. Den viktigaste ur ett patientsäkerhetsperspektiv är att frekventa bytena av läkemedel ofta upplevs som påfrestande, inte minst bland äldre som behöver många läkemedel. Risken för felmedicinering och för att patienter helt avstår från att ta sina läkemedel är påtaglig. Det vore ur dessa aspekter etiskt fördelaktigt om en period löper över längre tid än en månad. Det finns sannolikt även samhällsekonomiska vinster med en längre utbytesperiod enligt rapporten "Risker och kostnader för prissamordning på den svenska generikamarknaden" framtagen av HUI Research AB och forskare vid Umeå Universitet. Vinsterna är bland annat kopplade till att apoteken skulle behöva ställa om sina lager mer sällan och sannolikt behöva kassera färre läkemedel än idag. Ur ett tillgänglighetsperspektiv vore det också angeläget med en större möjlighet för farmaceuter och patient att välja förpackning. Idag har farmaceuten bara två alternativ att erbjuda patienten: det förskrivna läkemedlet eller periodens vara. För en patient med reumatism skulle det vara en fördel att kunna välja en reumatikeranpassad förpackning. Andra kanske skulle föredra en startförpackning eller tabletter som går att dela. Kristdemokraterna anser därför att det är angeläget att reformera generikasystemet i syfte för att nå bättre patientsäkerhet och samhällsekonomiskt nytta.

Avslutningsvis presenterades den statliga utredningen "Tydligare ansvar och regler för läkemedel" (SOU 2018:89) i januari 2019. Översynens övergripande mål var att föreslå förslag för ett långsiktigt hållbart system som möjliggör en samhällsekonomiskt effektiv användning av läkemedel och följer den etiska plattform som gäller inom hälso- och sjukvården samtidigt som läkemedelskostnaderna kan hållas på en rimlig nivå. Läkemedelsutredningen är mycket omfattande och föreslår stora förändringar för framtidens finansiering av läkemedel. Utredningens förslag fick dock utstå kritik under remissberedningen och regeringen har inte gått vidare i beredningsprocessen. Kristdemokraterna följer frågan noga.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:16:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

05:17 Jäv inom IVO

IVO är en oberoende myndighet som ska granska vård och omsorg. Oroas över att det eventuellt finns en risk för jävsituationer i deras bedömningar. Ser också ut att skilja sig beroende på till vem man riktar sin kritik.

Går kritiken mot den politiska styrningen så kan man skönja att den är hårdare, men är den mot sjukvården är den mildare. Jag hoppas inte att det beror på lojalitet mot kollegor.

I ett fall som jag tittat närmare på så är det läkare som varit med i bedömningen och som är kollegor med befintliga läkare på sjukhuset.

Attsats 1: att undersöka om det kan finnas jävsituationer inom IVO.

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har som främsta uppgift att svara för tillsyn och tillståndsprovning inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Syftet med tillsynen är att granska att befolkningen får vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter. Motionären vill undersöka om det kan finnas jävsituationer inom IVO. Regeringen har utsett ett nytt insynsråd vid IVO från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2022. Insynsråden vid de statliga myndigheterna har i uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd, ett led i detta är att säkerställa myndighetens oberoende.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären oroar sig för möjliga jävssituationer inom Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) är en synnerligen viktig myndighet som infördes på Kristdemokraternas initiativ under alliansregeringen. En välfungerande och fristående tillsyn av all verksamhet som rör socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) behövs för att stärka patientsäkerheten och förtroendet för sektorn. Myndigheten ska också säkerställa goda möjligheter för enskilda att klaga och anmäla befarade missförhållanden. Tillståndsverksamheten måste säkerställa en likvärdig bedömning och bygga på en god förståelse för de verksamheter som avses.

I Riksrevisionens rapport Inspektionen för vård och omsorg – en tillsynsverksamhet med förhinder görs flera angelägna iakttagelser som dessvärre visar att IVO inte fullt ut lever upp till sin roll som tillsynsmyndighet. Kristdemokraterna tar Riksrevisionens bedömningar på allvar.

Riksrevisionen menar bl.a. att effektiviseringen av tillsynsverksamheten gått långsamt, att de skarpare sanktionsverktygen används i en begränsad omfattning och att det inte finns lättåtkomliga bedömningsstöd. Vidare anser man att det finns problem i it-miljön, i den interna effektiviteten och åtkomsten till bedömningsunderlag inför tillsynsbeslut samt att stödsystemen behöver utvecklas.

Riksrevisionen visar att det inte finns en systematisk uppföljning av hur de som inspekteras tar till sig ändringar och att det därför är svårt för IVO att redovisa vad som hänt efter tillsynsinsatser. Rekommendationen är att se till att IVO:s redovisning av tillsynens resultat går att följa över tid. Kristdemokraterna anser att regeringen fullt ut borde vidta åtgärder för att säkerställa att IVO:s redovisning av tillsynens resultat går att följa över tid.

Vidare anser Riksrevisionen att IVO delvis saknat förutsättningar att bedriva tillsyn och att regeringens ekonomiska styrning varken varit konsekvent eller långsiktig. IVO har haft en svårighet i att rekrytera och behålla personal, vilket kan förklaras med att myndighetens anslagsnivå har varierat över tid och att myndigheten samtidigt arbetat med utvecklingsarbete.

Rekommendationen ifrån Riksrevisionen är att regeringen bör se till att IVO:s redovisning av tillsynens resultat går att följa över tid samt ge stabila ekonomiska ramar för att IVO ska kunna planera för en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning i syfte att fullgöra tillsynsupdraget.

Det är viktigt att ha i åtanke att IVO fortfarande är en ung myndighet och det tar givetvis tid innan en myndighet finner rätt form för verksamheten och rekommendationer. Men Kristdemokraterna tar Riksrevisionens bedömningar på allvar. Det är beklagligt att regeringen i sin skrivelse som respons på riksrevisionens rapport valde att inte vidta åtgärder för att följa samtliga rekommendationer från Riksrevisionen. Vi välkomnar att regeringen avser att följa IVO:s arbete med att utarbeta mer enhetliga beslut och att följa IVO:s digitaliseringsarbete för tillsynsverksamheten. Men regeringen borde även hörsamma Riksrevisionens iakttagelse om att IVO:s redovisning av tillsynens resultat går att följa över tid. Det är också avgörande att de ekonomiska ramarna är tillräckliga och långsiktigt förutsägbara för att myndigheten ska kunna ha goda förutsättningar att bedriva strategisk, effektiv och enhetlig tillsyn.

Med anledning av Riksrevisionens kritik och motionärens farhågor om jäv inom IVO, anser Partistyrelsen att det är av godo att regeringen har utsett ett insynsråd vid IVO med uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:17:

att anse motionen besvarad

05:18 Äldreomsorg/sjukvård

Uppdraget att bedriva sjukvård genomförs av regionerna. Att sköta äldreomsorgen sköts av respektive kommun.

Stort inslag i äldreomsorgen är vård och den sköts inte i enlighet med Hälso och sjukvårdslagen, ”En sjukvård där alla har samma rätt till sjukvård utifrån sina behov oavsett sociala, ekonomiska eller geografiska bakgrundsfaktorer”.

Kommunerna hanterar också REHAB och hjälpmedelsförskrivningar. Idag är det markanta skillnader på REHAB och förskrivning av hjälpmedel beroende på vilken kommun du tillhör.

Attsats 1: att samordna sjukvård, äldreomsorg, REHAB och hjälpmedelsförskrivning inom samma politiska styrning.

Attsats 2: att ta fram ett regelverk för REHAB och hjälpmedelsförskrivning som är nationellt och som tar hänsyn till allas behov.

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Ett väl integrerat samarbete mellan regionen och kommunerna i fråga om omsorg och hälso- och sjukvård är central i vården av äldre. De som flyttar in och bor på vård- och omsorgsboenden tillhör i dag de äldsta, sjukaste och sköraste i samhället. Kommunen ska säkerställa bästa möjliga omsorg och regionen som huvudman för läkarinsatserna behöver säkerställa att insatserna håller en god kvalitet som svarar upp mot den enskildes behov, med bibehållen god boendemiljö. Kontinuitet är en förutsättning för god vård och insatserna runt den äldre ska präglas av trygghet och samverkan mellan olika aktörer.

Motionären vill samordna sjukvård, äldreomsorg, rehabilitering och hjälpmedelsförskrivning i samma politiska nivå. Så som de politiska nivåerna idag är uppdelade skulle en sådan sammanslagning inte vara möjlig.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen belyser problematiken med att det är stora skillnader på rehabiliteringsinsatser och förskrivning av hjälpmedel beroende på vilken kommun du tillhör. Motionären föreslår en samordning av sjukvård, äldreomsorg, REHAB och hjälpmedelsförskrivning samt ett nationellt regelverk för REHAB och hjälpmedelsförskrivning.

Kristdemokraterna delar intentionen i motionen och är angelägna om att rehabiliteringen ska ses som en naturlig del i vård- och behandlingskedjan. Men dessvärre är rehabilitering ett eftersatt område. Goda exempel finns på flera håll men sammantaget saknas aktuella planer och ambitioner från landets 21 regioner. Det visar bland annat Neurorapporten 2021 "En ojämlig tillgång till rehabilitering". Kunskapen om rehabiliteringens betydelse behöver lyftas inom såväl socialtjänst som hälso- och sjukvård. Tillgång till rehabilitering och professionellt utprovade hjälpmedel får inte användas som en generell besparingspost. Inställd eller utebliven rehabilitering innebär förlorade funktionsförmågor som riskerar bli permanenta. Det får konsekvenser för enskilda och det påverkar oss alla i samhällsekonomiskt avseende. Vi har därför goda skäl att tänka om och stärka rehabiliteringen.

Coronapandemin har fått fler att inse betydelsen av en välfungerande rehabilitering. Det är välkommet om än sent. Effekterna av en sjukdom eller skada kan många gånger begränsas om rehabilitering påbörjas snabbt och intensivt. Likaså kan det vara avgörande med tillgänglig och kontinuerlig rehabilitering efter det akuta skedet. Tyvärr ser vi ofta brister i rehabilitering för patienter med cancersjukdom men också patienter som exempelvis har haft en handledsfraktur eller en hjärnskakning.

Teambaserade rehabiliteringsinsatser som sker strukturerat kan påtagligt stärka välbefinnandet för många patienter. De kan också verka hälsofrämjande och verka förebyggande. Med andra ord ger rehabilitering inte enbart en ökad livskvalitet för den enskilde patienten utan torde också vara mycket samhällsekonomiskt lönsamma. Men en samhällsekonomisk helhetssyn är avgörande. Detta då en investering på rehabiliteringsinsatser i den kommunala eller regionala budgeten kanske ger en effekt enbart i exempelvis anslaget för sjukskrivning i statsbudgeten.

Kristdemokraterna vill därför utreda förutsättningarna för att införa nationella ramverk angående patientavgifter kopplade till hjälpmedel och medicintekniska produkter.

Utbudet av hjälpmedel och medicintekniska produkter skiljer sig kraftigt åt mellan olika regioner. Kristdemokraterna har därför föreslagit att det ska finnas en nationell sammanställning över godkända och kvalitetssäkrade hjälpmedel och medicintekniska produkter. Dessa produkter menar Kristdemokraterna ska vara tillgängliga för alla oavsett var i landet personen bor.

Rehabilitering förutsätter att det finns resurser i form av personal och rätt kompetens, men resurs- och personaltillgången kan variera lokalt och regionalt. Enligt Socialstyrelsen är ett problem också att innebörden av rehabilitering varierar lokalt och regionalt, vilket kan medföra att det är svårt att få samsyn kring vad som ingår. Rehabiliteringspersonal i regionerna ansvarar för hela befolkningens behov av rehabilitering, medan kommunerna ansvarar för äldres behov. Då rehabilitering kan utifrån både hälso- och sjukvårdslagen (regionerna) och socialtjänstlagen (kommunerna), och individer inte sällan omfattas av båda lagarna samtidigt, finns inte alltid en tydlig sammanhållen målsättning med rehabilitering för den äldre. Som en del i detta har kristdemokraterna arbetat länge för att det ska finnas medicinskt ansvariga rehabiliterare, (MAR) i alla kommuner. Genom MAR bör varje kommun ta fram en handlingsplan för vad som ska göras, vem som ansvarar för vad och hur det följs upp.

Nyligen gav riksdagen ett tillkännagivande, en uppmaning, till regeringen om att det ska finnas en MAR i alla kommuner. Utifrån tillkännagivandet är det nu upp till regeringen att agera så att rehabiliteringen får en starkare plats i välfärden och att MAR blir tillgängligt i hela landet. Dessa åtgärder menar Partistyrelsen är mer ändamålsenliga för att nå motionens intentioner än att göra en stor organisationsomläggning där sjukvård, äldreomsorg, rehabilitering och hjälpmedelsförskrivning läggs under samma politiska styrning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:18:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:19 Folkhälsoåtgärder erfordras mot metabol ohälsa som har bidragit till Covid-19 sjukligheten och annan sjuklighet i vår befolkning

Ämnesomsättningssjukdomarna är en metabol pandemi som skördar uppemot 40 miljoner förtida dödsfall per år och som omfattar miljarder sjuka människor globalt. Det handlar om fetma, insulinresistens, diabetes-2, hjärtkärlsjukdom, cancer, hypertoni, Alzheimer och en rad autoimmuna sjukdomar. Den här sjukligheten började öka lavinartat omkring 1980 efter nya officiella kostråd i västvärlden som visat sig vara felaktiga. Kostråd som fortfarande mot bättre vetande förfäktas av svenska Livsmedelsverket.

Coronapandemin bedöms inte på långa vägar fått det förlopp och dödlighet den har, om inte vi haft den metabola pandemin i botten. Medicinska rapporter visar att Covid 19 sjukligheten och dödligheten förvärras kraftigt om den smittade har någon av de metabola diagnoserna. Eftersom de metabola sjukdomarna har ett relativt långsamt förlopp är denna sjuklighet vanligast bland äldre, även om vi nuförtiden ser att även många yngre drabbas. En väldigt stor andel av äldre människor på våra äldreboenden och i hemtjänsten har en eller flera metabola diagnoser. Dessa förvärras av att den mat som serveras inom vården är undermålig.

Vi kan nu konstatera att den medicinska expertisen förutser att vi framöver måste vänja oss vid

att leva med SARS-CoV-2 viruset och att vaccinationer inte på långa vägar ger ett tillräckligt skydd mot framtida mutationer. Det innebär att vi måste räkna med att vi framöver kommer att fortsätta få allvarlig Covid-19 sjuklighet bland våra äldre metabolt sjuka. Erfarenheten visar att vi har svårt att klara av att skydda dessa från smitta. Alltså måste det till kompletterande åtgärder för att minska dödligheten i den här gruppen.

Den brittiske kardiologen Aseem Malhotra har i en nyutkommen bok pekat på en rad åtgärder som skulle kunna stärka immunförsvaret hos riskgrupperna. Bokens titel är Bättre Immunförsvaret på 21 Dagar. Det handlar om förhållandevis enkla kostomläggningar som på bara tre veckor skulle förbättra prognosen betydligt för riskgruppen.

Grundorsaken till den pandemiska metabola sjukligheten står att finna i den förändring av människors kost som skett de senaste hundra åren. En lång rad forskningsstudier visar att sjukligheten tog fart omkring 1980 när man ställde om kosthållningen i främst västvärlden till ett kraftigt ökat inslag av socker, andra billiga kolhydrater och raffinerade fröoljor. Råden att undvika mättade animaliska fetter har haft motsatt effekt än den avsedda. Med en radikalt ändrad livsmedelspolitik kan den metabola pandemin brytas och coronapandemin kanske förpassas till raden av relativt ofarliga sjukligheter.

Malhotras råd handlar i korthet om att kraftigt reducera intaget av processade livsmedel och då speciellt socker och andra blodsockerhöjande kolhydrater och om att ersätta processade fröoljor i maten med naturliga fetter som olivolja, solrosolja och animaliska fetter. Vi skall eftersträva en naturlig kost som inte kräver några innehållsförteckningar.

Den här motionen ligger i linje med våra viktigaste frågor såsom sjukvårds- och äldrefrågorna. Jag bedömer att om vi Kristdemokrater tar tag i och försöker göra en insats för att minska den metabola sjukligheten så vinner vi både sympatisörer och medverkar till en friskare befolkning. Vi gör då alltså verklig skillnad med vårt politiska arbete.

Attats 1: Att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för en radikal omläggning och standardhöjning i linje med Malhotras förslag, för den mat som serveras på äldreboenden och inom den övriga vården,

Attats 2: Att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att en oberoende rikskommission utreder och går till botten med hur råden för människors kosthållning bör ändras för att bryta den metabola pandemin.

Stockholm 2021-02-14

Per-Gunnar Larsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga kring kosthållning och dess inverkan på äldres hälsa och immunförsvaret. Stockholms stad har väl framtagna kostprogram för äldre och lika viktigt som näringsinnehåll är att maten är aptitligt upplagd, serveras i en rogivande miljö samt kan intas i sällskap med andra. Samtidigt kan vi bli mycket bättre eftersom nöjdheten avseende måltider är alltför låg på våra äldreboenden. Samtidigt ska påminnas om att bara en liten andel av stadens äldre bor på ett äldreboende, de allra flesta bor kvar i ordinärt boende. Bland annat därför läggs efter kristdemokratiskt initiativ varje år 8 mnkr på ett särskilt matlyft som ska främja måltidens sociala betydelse bland äldre som bor i ordinärt boende. Bland dessa insatser finns även utbildningar kring kosthållning för ett friskt och hälsosamt liv. Distriktsårsmötet är inte beredd att anta första att-satsen med tanke på dess detaljnivå och förespråkande av en enskild metod som inte förklaras närmare i brödtexten. Därför avslås den. Gällande andra att-satsen anser inte distriktsårsmötet att det är ett enskilt politiskt partis uppgift att berätta exakt vad en myndighet ska göra i en enskild fråga. Huruvida kostråden är i behov av uppdateringar måste vara en fråga

för den expertis som finns på våra myndigheter att avgöra.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp kostens inverkan på äldres hälsa och föreslår en omläggning av kosten på äldreboenden samt att verka för en riskkommission som utreder råden för kosthållningen.

Äldres mat och måltider bör ges ökat fokus eftersom måltiden för många äldre tillhör dagens höjdpunkter. Måltiden är grundläggande för att förebygga undernäring och främja tillfrisknande vid sjukdom, men inte minst en viktig del av det sociala livet. Det är viktigt att anpassa såväl näringsinnehåll, portionsstorlek och matens konsistens till den enskildes behov.

För lite eller fel mat kan vara lika förödande för äldre och sjuka som fel läkemedel. Mat är också viktigt för livsglädjen och del av den sociala gemenskapen.

En äldre person har, precis som yngre, individuella behov som inte kan tillgodoses i en mall. Mycket har gjorts de senaste åren för att utforma vården och omsorgen utifrån den enskilda människans behov. Men mer behöver göras för att utveckla den gemensamt finansierade äldreomsorgen. Kristdemokraterna menar att ett utökat självbestämmande när det gäller såväl boende som hemsänd mat och färdtjänst är viktiga delar när det gäller att utveckla äldreomsorgen framöver. Lika så bör måltiden kunna utvecklas till en höjdpunkt på alla boenden och i hemtjänsten.

Livsmedelsverket har tagit fram nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen. Dessa vilar på vetenskaplig grund. Man skriver att undernäring är en av de största utmaningarna i äldreomsorgen och poängterar att måltiderna i högre grad behöver utgå från individens behov och önskemål, främja aptit och matglädje och bli en tydligare del av omvårdnaden. Bra måltider är en viktig grund för såväl friska som sjuka äldre men behöver ibland kompletteras med särskilda insatser vid vissa sjukdomstillstånd.

Partistyrelsen menar att Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer är de som bör följas när det gäller äldres och resten av befolkningens kosthållning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:19:

att avslå motionen

05:20 Hälsodata

För att bedriva forskning inom hälso- och sjukvård krävs tillgång till hälsodata. Idag lagras och ägs varje regions hälsodata inom sin egen region. Hälsodata är inte tillgänglig mellan regionerna med dagens lagstiftning. Att få tillgång till hälsodata är nödvändigt för forskningssamhället, life science och för att Sverige ska kunna vara internationellt konkurrenskraftigt inom hälso- och sjukvårdens forskning.

Även läkemedelsföretag har idag svårt att få ut hälsodata i Sverige. Det försvårar att läkemedelsprövningar sker i Sverige, vilket försvagar hela vårt life-science-samhälle och gör att våra forskare istället söker sig utomlands, där läkemedelsforskningen bedrivs. I förlängningen påverkar detta hela vårt samhälles ekonomi.

Just nu sker en explosionsartad utveckling av s.k. sÄrläkemedel, gen- och cellterapi som är designade för små populationer av patienter som lider av sällsynt diagnos, genetisk sjukdom eller cancer. Det finns ca 6000- 7000 sällsynta diagnoser, varav 350 är beskrivna av Socialstyrelsen.

SÄrläkemedlen är specialsydda för små grupper av människor, ibland kanske bara 1 eller 2. De ger nytt hopp om en framtid för dessa människor som annars skulle dö en förtida död, eller successivt utveckla grava funktionsnedsättningar och ofta svår smärta.

Men om vi inte är attraktiva som forskarnation att bedriva läkemedelsprövningar, kommer patienterna att få vänta orimligt länge för att få tillgång till dessa läkemedel, med ökat lidande och i värsta fall död som följd.

Den hälsodata som menas här, är avkodad, avidentifierad och aggregerad, dvs sammanställd. Patientens rätt till sekretess bör här noga beaktas.

Attsats 1: Att lagstiftningen kring aggregerad hälsodata ändras så att hälsodata blir tillgänglig mellan regionerna

Attsats 2: Att lagstiftningen ändras så aggregerad hälsodata blir tillgängligare för läkemedelsföretag

Attsats 3: Att lagstiftningen tar hänsyn till patientens rätt till sekretess

Stockholm 3021-02-14

Lisbeth Friman

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Hälsodata är av allt större vikt i dagens samhälle och i dagens sjukvårdssystem. Det är väldigt trist att dagens system med regioner försvårar utväxlingen mellan regioner. Överlag identifierar motionen flera viktiga förslag som kan underlätta och förbättra det berörda området.

Förändringar som dessa kan gagna patienter såväl som forskningen, samt stärka Sveriges konkurrenskraft. Därför föreslås motionen bifallas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att lagstiftningen kring aggregerad hälsodata ändras så att hälsodata blir tillgänglig mellan regionerna, att lagstiftningen ändras så aggregerad hälsodata blir tillgängligare för läkemedelsföretag, samt att lagstiftningen tar hänsyn till patientens rätt till sekretess.

Partistyrelsen instämmer i problematiken kring att det i dagsläget saknas en nationell lösning för att spara och dela patienters genetiska data och annan patientrelaterade data mellan landets 21 olika sjukvårdsregioner. Något som krävs inte minst inom precisionsmedicin. Dagens lagrum tillåter i princip delning av data mellan huvudmän när det handlar om vård kopplad till en enskild patient. Däremot är möjligheten att dela data mellan huvudmän begränsad när det gäller att data från en patient som kan vara till hjälp för utredning och behandling av en annan patient (så kallad sekundär användning). Sekundär användning är avgörande för att tidigt upptäcka, diagnostisera och behandla sällsynta sjukdomar. Oklarheten i tolkning av nuvarande lagstiftning försvårar utvecklingen inom precisionsmedicin som bygger på att hälso- och sjukvården i samverkan med forskare kan dela data och lära av varandra för att i förlängningen kunna erbjuda en god och jämlik vård inom landet. Kristdemokraterna är övertygade om att de 21 regionerna har spelat ut sin roll och anser att det ska vara ett samlat nationellt ansvar för hälso-

och sjukvården. Problematiken kring sekundär användning av data är ytterligare ett argument för detta. Det är emellertid angeläget att lagstiftningen omgående justeras för att möjliggöra ändamålsenlig sekundär användning av patientdata för att säkerställa de bästa förutsättningarna för behandling men också för klinisk forskning inom akademien och läkemedelsbranschen.

Region Stockholm har tagit ett initiativ till att starta ett centrum för hälsodata. Syftet är att erbjuda forskare en säker process för utlämning av data. Resultatet ska leda till bättre prevention, diagnostik och behandling. Centrum för hälsodata upprättar inte egna databaser utan samordnar utlämning av data för ändamål som är tillåtna enligt gällande sekretess- och datalagstiftning. Målet är även jämlik vård.

I april 2018 signerade statsminister Stefan Löfven (S) EU-deklaration "Towards access to 1 million Genomes in the EU by 2022". Genom att signera deklarationen har Sverige förbundit sig att tillsammans med övriga länder dela data och andra relevanta uppgifter för att öka kunskapen runt den genetiska kopplingen mellan olika sjukdomar och för att bidra i utvecklingen av precisionsmedicin. Detta är ett angeläget åtagande som Kristdemokraterna stödjer. Men för att Sverige ska ha möjlighet att leva upp till åtagandet är det som nämnt ovan och i enlighet med motionens intentioner nödvändigt att justera lagstiftning för att möjliggöra användning av patientdata på ett ändamålsenligt sätt, inte bara mellan regioner inom Sverige, utan också mellan olika länder. Kristdemokraterna verkar i riksdagen för att detta ska utredas tillsammans med beaktande av hur patientens integritet säkras vid sekundär användning varför Partistyrelsen anser motionen vara besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:20:

att anse motionen besvarad

05:21 Myndighetsåldern är 18, inte 13

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Som tonårsföräldrar har vi slagits av det som sker när barnen fyller 13. Plötsligt är man portad från sina barns tand- och sjukvårdskontakt på 1177. Möjligheten att beställa ett pandemitest, kolla när recept löper ut eller ändra en tandläkartid digitalt åt din tonåring är bortblåst.

Det kan tyckas vara ett i-landsproblem. "Det är väl bara för barnen att fixa ett eget bank-id och logga in!", kan vän av ordning hävda. Är man som förälder ansvarig att se till att ens barn dyker upp på lektioner (skolplikten) bör man även kunna vara ansvarig för andra saker av vikt i barnets liv. Vi har en myndighetsålder i Sverige och den är 18.

Detta är uppenbarligen den bakomliggande tanken: "Viljan att värna om barnets integritet som vårdtagare och att man alltid vill utgå från barnets bästa."

Vi behöver naturligtvis ha respekt för tonåringars olikheter och olika livssituationer och därför behövs både möjligheten för den unge att sekretessbelägga sin kontakt med ungdomsmottagningen samt möjligheten att dela den med vårdnadshavare. Med den moderna teknik som finns idag bör detta vara rätt enkelt att hantera.

Speciellt hårt drabbas familjer där barn har allvarliga sjukdomar eller lider av någon funktionsnedsättning. Där barnet har en regelbunden medicinering som kräver regelbunden uppföljning av sjukvården. Det går inte att lägga ansvar på ett barn att hålla koll på när ett recept behöver förnyas eller hantera läkarbesök.

I partiets principprogram står följande: "Det offentligas hjälp till anhöriga ska vara flexibel, utgå från den enskildes önskemål och integritet samt vara utformat efter subsidiaritets-principen, vilket innebär att insatserna ska vara stödjande och kompletterande istället för styrande och ersättande." Att då som nu utestänga föräldrar från möjligheten att ta sitt ansvar är för oss obegripligt.

Likaså står det i principprogrammet; Att vara förälder är den mest ansvarsfulla uppgift man kan ha. Föräldraskapet innebär att man åtar sig en viktig och betydelsefull samhällsuppgift. Därför ska samhället bidra med så goda förutsättningar som möjligt

Det är dags att myndigförklara Sveriges föräldrar och göra det möjligt för dem att sköta sina barns vårdkontakter och receptadministration digitalt. Det är dags att vårdnadshavare får vara vårdnadshavare ända till barnet blir myndig.

Vi yrkar att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att vårdnadshavare ges möjlighet att hantera sina omyndiga barns vårdkontakter och eventuell recepthantering digitalt främst via 1177.

Attsats 2: att vårdnadshavare ska kunna ta del av omyndiga barns journaler tills de blivit myndiga.

Attsats 3: att barn från 13 år ska kunna välja att sekretessbelägga besök och recepthantering samt kringliggande tjänster hos ungdomsmottagningen.

Västerås m.fl. orter 2021-02-23

Amanda Grönlund, Angelika Lang, Camilla Brodin, Carl Cunningham, Carl-Johan Schiller, Christina Andersson, Christina Landoff, Erika Svanström, Eva Stråth, Eva von Wowern, Jens Manell, Maria Nilsson samt Thomas Nyman

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Pandemin har synliggjort brister inom 1177 på olika sätt. Att det inte är möjligt för föräldrar att exempelvis boka tid för PCR-test för sitt barn som är över 13 år har lett till problem. Föräldrar vars barn har stora vårdbehov hamnar i en svår situation när de inte kan ta del av sitt barns journal, vilket drabbar barnet. Det finns också situationer och vårdkontakter där det är olämpligt att föräldern tar del av journalen. Den nuvarande helhetssituationen är inte bra och behöver ses över. Stämman föreslår att en översyn görs där det blir lättare för föräldrar och ungdomar att i samråd med vårdgivare öppna valda delar av journalen för vårdnadshavare när den omyndiga ungdomen är över 13 år.

Med detta yttrande skickas motionen vidare till rikstinget utan eget ställningstagande.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet bevakar dessa frågor. Det är en svår materia som måste hanteras försiktigt. Det finns dels ett intresse för föräldrar att ha möjlighet att ta ansvar för de egna barnen. Samtidigt finns det fall där barn och tonåringar måste ha möjlighet bestämma vad man vill att föräldrarna skall känna till.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Västmanlands yttrande:

Distriktsstämman i Västmanland beslutar

Att bifalla motionen

Att vidareända motionen till rikstinget i höst

Partidistriktsårsmötet i Västmanland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna motsätter sig nuvarande ordning där föräldrar inte efter att barnet fyllt 13 år kan se eller hantera barnets kontakter med vården.

I en familj med relationer som präglas av tillit och respekt är det oftast en självklarhet att vårdnadshavarna har full tillgång och insyn i barnens hälso- och vårdsituation. Inom familjen tar vårdnadshavaren/na ensamma eller tillsammans med sina äldre barn ansvar för att göra de val som är bäst för barnens hälsa.

Precis som motionärerna beskriver så kan barn i Sverige från 13 års ålder sköta sina kontakter med vården utan föräldrars vetskap. Det kan tyckas kontroversiellt, men syftet med lagskrivning är att skydda de barn som inte har den tillit och trygghet inom familjen som alla barn har rätt till enligt FN:s barnkonvention. För att ge ett konkret exempel kan det vara så att en tonårstjej lever i en familj där hon utsätts för hedersrelaterade brott och kränkningar. En situation där hennes familj förbjuder henne att ha en relation med den person som hon själv har valt och älskar. För en tonårstjej i denna utsatta situation är det en stor trygghet att veta att hon till exempel kan få preventivmedel utskrivet utan att hennes vårdnadshavare har möjlighet att ifrågasätta eller kontrollera det. Det är också viktigt att betona att det finns en stor variation i varje barns individuella utveckling och mognad, framför allt under tonårsperioden. Det är därför inte självklart att barnets förmåga till att ta eget ansvar för sin hälsa är kopplat direkt till ålder utan förmågan beror till stor del på barnets mognad.

För Kristdemokraterna är det en angelägen fråga att skapa förutsättningar för att alla vårdnadshavare och barn ska ha en relation som präglas av ömsesidig respekt, tillit och trygghet. Barnkonventionen lyfter fram både barns rätt till privatliv och barnets rätt att utifrån sin ålder och mognad få uttrycka sina åsikter och få dem beaktade. Detta görs gällande även i annan lagstiftning som gäller barns relation till sina föräldrar. Exempelvis i samband med vårdnadstvister beaktas barnets önskan om var han eller hon ska bo särskilt från 12 års ålder. Partistyrelsen ser därför inte att det finns skäl att ändra på nuvarande ordning vad gäller ungdomars vårdkontakter.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:21:

att avslå motionen

05:22 Låt rätten till samvetsfrihet gälla även inom vården

Bakgrund:

Rätten till Samvetsfrihet är en av de grundläggande mänskliga rättigheterna. I Sverige har emellertid i flera fall barnmorskor förnekats rätten till Samvetsfrihet med motiveringen att det skulle kunna urholka rätten till fri abort. Tonläget har varit högt och känslorna starka.

I valet mellan att göra våld på sitt samvete eller avstå en anställning väljer sannolikt de allra flesta det senare. Personer som av religiösa eller andra skäl anser att aborter är fel har utestängts från barnmorskeyrket, samtidigt som stor brist på barnmorskor råder i Sverige.

Låt rätten till Samvetsfrihet gälla fullt ut även inom vården:

Det skulle sannolikt leda till att fler väljer barnmorskeyrket. Inför en anställning skall man i

förväg gå igenom vilka arbetsuppgifter som man inte vill utföra och få ett intyg på detta. Om de arbetsuppgifter som man inte vill utföra utgör en betydande del och det därför råder arbetsbrist vad gäller övriga arbetsuppgifter, skall detta vara grund för att kunna nekas anställning.

Jag yrkar på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att samvetsfrihet skall gälla inom vårddyrken efter samma principer som inom andra yrkesområden enligt en modell liknande Norges

Ingatorp 2019-09-24

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Enligt kristdemokratisk tradition är frågan om samvetsfrihet viktig. Samvetet är en central del av personligheten. Det handlar om vår förmåga att uppfatta moraliskt gott och ont, vad som är rätt och vad som är orätt. Samvetet reagerar genom att skapa en känsla av skuld vid orätt handlande och ger bekräftelse vid rätt handlande. Men samvetet kan också medvetet negligeras, vilket på sikt kan få till följd att personen blir samvetslös. Kristdemokratin bygger på judisk-kristen människosyn och värdegrund. Med judisk-kristna värden avses allmänt giltiga värden, såsom exempelvis liv, hälsa, god miljö, sanning, kunskap, rättvisa, frihet, kärlek, försoning, tolerans, naturliga gemenskaper och relationer. I kristdemokratisk tradition är samvetet kopplat till dessa allmänt giltiga värden. När vi fattar beslut som främjar dessa värden så får vi inte dåligt samvete, och vice versa. Sjukvårdspersonalen är exempel på en yrkesgrupp som kan möta svåra etiska dilemman när de i sin yrkesutövning ska utföra uppgifter som strider mot deras egna etiska principer. Om vårdpersonal av samvetsskäl inte förmår medverka vid något ingrepp i vården så är det en situation som ska lösas på arbetsplatsen. Abort skulle kunna vara en sådan men det kan också finnas andra situationer eftersom vården inte sällan möter svåra frågor kring liv och död. Kristdemokraterna vill inte införa någon lagstiftning runt samvetsfrihet. Vi har dock att följa det som står i Europakonventionen och i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna som Sverige har ratificerat. Vi menar att hur konventionernas stadganden av samvetsfrihet ska uppnås bäst löses lokalt på arbetsplatsen, genom exempelvis personalpolicyn, där arbetsgivare i regioner medverkar till att skapa förutsättningar för att anställda med svåra samvetsbetänkligheter inte tvingas att delta. Detta förekommer redan i vården utan att kollegor eller patienter blir lidande. Arbetet som exempelvis barnmorska innefattar många olika arbetsuppgifter. En stor arbetsgivare kan därför organisera arbetet så att det går att tillgodose medarbetarnas önskan att inte medverka vid vissa typer av ingrepp och de kan i stället ta ett större ansvar i andra svåra delar av arbetet. Det är viktigt att poängtera att utgångspunkten för arbetsgivaren alltid måste vara hälso- och sjukvårdslagen. Den står givetvis över personalpolicyn. Ingen medarbetare har en ovillkorad rätt att avstå vissa arbetsuppgifter som ingår i yrkesexamen. Motionen bör anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att samvetsfrihet ska gälla inom vårddyrken enligt modell liknande Norges.

Av Europakonventionens artikel 9 framgår:

”Envar skall äga rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion eller tro och frihet att ensam eller i gemenskap med andra, offentligt eller enskilt, utöva sin religion eller tro genom gudstjänst, undervisning, andaktsövningar och iakttagande av religiösa sedvänjor. Envars frihet att utöva sin religion eller tro må endast

underkastas sådana inskränkningar, som äro angivna i lag och som äro nödvändiga i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till den allmänna säkerheten, upprätthållandet av allmän ordning, skyddandet av hälsa eller moral eller av andra personers fri- och rättigheter.” Enligt kristdemokratisk tradition är frågan om samvetsfrihet viktig. Samvetet är en central del av personligheten. Det handlar om vår förmåga att uppfatta moraliskt gott och ont, vad som är rätt och vad som är orätt. Samvetet reagerar genom att skapa en känsla av skuld vid orätt handlande och ger bekräftelse vid rätt handlande. Men samvetet kan också medvetet negligeras, vilket på sikt kan få till följd att personen blir samvetslös.

Kristdemokratin bygger på judisk-kristen människosyn och värdegrund. Med judisk-kristna värden avses allmänt giltiga värden, såsom exempelvis liv, hälsa, god miljö, sanning, kunskap, rättvisa, frihet, kärlek, försoning, tolerans, naturliga gemenskaper och relationer. I kristdemokratisk tradition är samvetet kopplat till dessa allmänt giltiga värden. När vi fattar beslut som främjar dessa värden så får vi inte dåligt samvete, och vice versa.

Sjukvårdspersonalen är exempel på en yrkesgrupp som kan möta svåra etiska dilemman när de i sin yrkesutövning ska utföra uppgifter som strider mot deras egna etiska principer. Om vårdpersonal av samvetsskäl inte förmår medverka vid något ingrepp i vården så är det en situation som ska lösas på arbetsplatsen. Abort skulle kunna vara en sådan men det kan också finnas andra situationer eftersom vården inte sällan möter svåra frågor kring liv och död.

Kristdemokraterna vill inte införa någon lagstiftning runt samvetsfrihet. Vi har dock att följa det som står i Europakonventionen och i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna som Sverige har ratificerat. Vi menar att hur konventionernas stadganden av samvetsfrihet ska uppnås bäst löses lokalt på arbetsplatsen, genom exempelvis personalpolicyn, där arbetsgivare i regioner medverkar till att skapa förutsättningar för att anställda med svåra samvetsbetänkligheter inte tvingas att delta. Detta förekommer redan i vården utan att kollegor eller patienter blir lidande.

Arbetet som exempelvis barnmorska innefattar många olika arbetsuppgifter. En stor arbetsgivare kan därför organisera arbetet så att det går att tillgodose medarbetarnas önskan att inte medverka vid vissa typer av ingrepp och de kan i stället ta ett större ansvar i andra svåra delar av arbetet. Det är viktigt att poängtera att utgångspunkten för arbetsgivaren alltid måste vara hälso- och sjukvårdslagen. Den står givetvis över personalpolicyn. Ingen medarbetare har en ovillkorad rätt att avstå vissa arbetsuppgifter som ingår i yrkesexamen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:22:

att avslå motionen

05:23 Bättre kvalitet på primärvård och akutvård

Så här kan det gå till när en patient kommer till Akuten i Sverige:

Läkaren som kommer är en AT läkare. ”Oerfarna AT-läkare arbetar självständigt utan handledning, något som kan resultera i fördröjd behandling och diagnostisering och allvarliga konsekvenser för patienterna.” SVD

Läkaren har inte möjlighet att ta del av journal och medicin-system från primärvården. Den totala vistelsetiden för patienterna hade ökat med 18 minuter till 3 timmar och 39 minuter, där var tionde besök varade längre än 7 timmar och 49 minuter. Att införa de åtgärder som beskrivs nedan är nödvändiga för att avlasta Akutvården.

Att höja kvaliteten inom primärvården är ett krav, för att öka att patienter får rätt vård. Likaså för att patienterna ska få en hög kvalitet på vård när man kommer till Akutmottagningen. Att utveckla och utöka primärvården är centralt för att kunna tackla framtidens utmaningar i akutsjukvården. Låt oss inspireras av det danska tillvägagångssättet för att se över hur vi kan införa tillgång till jourläkare dygnet runt i landet, och förutom kontakt via 112 förbättra vägen in till akutmottagningen genom grindvaktsystem. Sveriges sjukvård ser annorlunda ut ur ett geografiskt perspektiv, genom den aktuella bristen på allmänläkare och via liberalisering av digitala alternativ så som läkarappar.

”När man jämför Sveriges sjukvård med våra grannländers finns det en stor skillnad - primärvården, och framför allt tillgängligheten i den. Här står Sverige som enda land utan en dygnsöppen primärvård.” SVD

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen att verka för

Attsats 1: att vi i Sverige skall ha tillgång till dygnsöppen primärvård

Attsats 2: att införa ett ”grindvaktsystem”, där det krävs att patienten har blivit bedömd av en läkare innan han kan komma till akuten.

Attsats 3: att patienten måste ringa till ett jourläkarnummer och berätta om sina symtom, därefter bedömer jourläkaren om patienten behöver undersökas på jourcentralen, eller ska gå till vårdcentralen dagen efter eller behandlas vidare på en akutmottagning.

Attsats 4: att Jourläkarna skall ha tillgång till både journal och medicin-system från primärvården vilket gör det enklare att göra en korrekt bedömning av patienten.

Halmstad 2021-02-23

Margareta Chibba

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman menar att kristdemokraterna bäst utvecklar sjukvården genom att fortsatt driva förslaget om att förstatliga sjukvården. Under almedalsveckan 2018 lyfte KD flera förslag för hur utvecklingen mot ett statligt huvudmannaskap skulle kunna ske, ett av dessa förslag var en gemensam standard för journalsystem så att landsting kan dela journaler med varandra. I övrigt finner partidistriktsårsmötet att motionens intentioner i stort uppnås med akutmottagningarnas triagering, och att patienter kan ringa 1177 för rådgivning innan de uppsöker vården. En dygnsöppen primärvård skulle ta resurser från andra delar av vården, och partidistriktsårsmötet finner att kvälls- och helgmottagningar möter behovet. Därmed anser partidistriktsårsmötet motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en mycket angelägen fråga som gäller tillgång till och kvalitet inom primärvård och akutsjukvård. Primärvården utgör basen för ett välfungerade hälso- och sjukvårdssystem. Det visar forskning och internationella erfarenheter. Samtidigt har det mesta av utvecklingen gått i rakt motsatt riktning: investeringar och direkta åtgärder har i stor utsträckning gått till sjukhusen och specialistvården. Därtill har Sverige en underdimensionerad primärvård jämfört med andra jämförbara länder om man ser till antalet allmänläkare per invånare, men även uttryckt i antal allmänläkare i förhållande till det totala antalet praktiserande läkare.

Primärvården är en grundsten i den goda nära vården och det krävs en långsiktigt hållbar reform

om den i realiteten ska kunna fylla den platsen. 21 olika regioner är inte en ändamålsenlig organisation av vården idag. Kristdemokraterna vill se mer av nationell styrning för att hälso- och sjukvården ska bli jämlik och kunna utvecklas på bästa sätt till hela befolkningen. En parlamentarisk utredning behöver tillsättas om en samlad och ändamålsenlig statlig styrning av hälso- och sjukvården.

Med hänvisning till att Kristdemokraterna driver ett förstatligande av vården och att en parlamentarisk utredning ska tillsättas för att utreda hur detta ska ske på mest lämpliga sätt föreslår Partistyrelsen att motionen bör besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:23:

att anse motionen besvarad

05:24 Digital region - vägen till nationell samverkan och styrning av vården

Sveriges regioner är i stort behov av en metod för effektivt samarbete under ett gemensam statlig paraply, för att kunna uppnå likvärdig vård, men också för att möjliggöra reellt nyttjande av fri kapacitet inom vården. Det behövs en övergripande struktur och nationell styrning, med mål att jämna ut olikheter mellan befintliga regioner. Vägen dit går genom att skapa en digital region som har övergripande samverkansansvar och mandat att självständigt agera gentemot de olika regionerna. Ett gott exempel för hur en sådan process kan gå till finns att hämta i den digitalisering som banksverige genomgått under de senaste åren. Vårt digitala samhälle tillåter idag en effektiv koordinering av resurser genom en övergripande digital struktur, vilket gör införande av en 'digitalregion' till en relevant och realistisk lösning.

Den digitala regionen bör ges ett övergripande och konstitutiv inflytande på utveckling, standarder och fördelning av vårdkapacitet. De befintliga regionernas roll blir fortsatt att ha ansvar för sitt geografiska område och blir därmed en del av den övergripande nationella strukturen, men underställda vad avser utveckling av standarder, fördelning av specialistvård och fri kapacitet i systemet etc. Det finns fortsatt behov att ha kvar den lokala vårdcentralen med suveränitet att organisera sig utifrån sina förutsättningar i samordning med kommunen, samtidigt som tillgänglig kapacitet frigörs för att ingå i den nationella pool där vem som helst kan söka vård; både på regional nivå vad avser specialistvård och inom primärvården.

En digital region skulle exempelvis kunna fyllas med följande funktioner:

- Den digitala regionen får ett övergripande ansvar för vårdinformation och styr standarden för utbyte av vårdinformation. Det innebär bl a att all journalhantering digitaliseras och samordnas nationellt.
- Nätläkarfunktion där fri kapacitet på vårdcentral i Sverige blir bokningsbar via den digitala regionen.
- Den digitala regionen får förtur för uppbokning av specialistvård och samordnar därmed all remisshantering

Fördelen med att införa en digital region är att implanteringen av nationell samordning och styrning kan ske stegvis. Exempelvis så skulle en ny digital region kunna köpa fri kapacitet från de nuvarande regionerna för att förmedla vidare till de invånare som väljer att ansluta sig till den digitala regionen, tex fria tider på vårdcentraler, för att sedan kläs på fler befogenheter och ansvar vart efter organisationen etableras och mognar.

Vi föreslår:

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utreda och verka för att införa en digital region med syfte att möjliggöra nationell samverkan och styrning av vården.

Floda 2021-02-23

Christian Eberstein, Miriam Helena Lilja, Gunilla Lindell, Janette Rydin, Fredrik Lindell, Elliot Danielsson samt Filip Sjöling

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

En digital region är ett spännande sätt att möta det ökade behovet av samordning och effektivisering inom vården. Även om partiet verkar för att förstatliga sjukvården kan denna fråga drivas parallellt.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 05:26.

05:25 En nationellt sammanhållen hälso- och sjukvård

Kristdemokraterna behöver ett nytt sammanhållande program för sin politik kring hälso- och sjukvården. Syftet med denna motion är att göra en förändring av vårdpolitiken.

I många olika sammanhang och även vid tidigare riksting är samtalen om hälso- och sjukvården i fokus och partiet har hög trovärdighet bland väljarna i dessa frågor.

Vi behöver ett omtag i den fastställda färdriktningen mot vår politik och sakinnehåll inför den framtida utformningen av den samlade vården. Under många år har det diskuterats om en regionreform. Den har stor betydelse även för det framtida ansvaret för hälso- och sjukvården.

Jag anser att KD ska förnyat driva frågan om en regionreform och att resultatet ska vara i överensstämmelse med Ansvarsutredningens förslag. Lämplig bedömning är att Sverige behöver 5-6 regioner.

I avvaktan på detta finns en alternativ väg. Den handlar om att ytterligare utveckla en stärkts samverkan mellan nuvarande sjukvårdsregioner. Genom en stärkt samverkan kan en stor förändring av vården ske utan att staten tar över ansvaret.

För oss kristdemokrater är subsidiaritet en bärande princip. Den anger att ett ansvar ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån. Tidigare riksting har bedömt att vården bör överföras till en statlig ansvarsnivå. Denna motion syftar till en förändring av det beslutet.

Kristdemokraternas riksting bör ge partistyrelsen ett uppdrag att ta fram ett program som snarare visar att tolkningen av subsidiariteten i detta avseende innebär att ansvaret för vården ska även framgent åvila den regionala nivån.

Jag anser att utvecklingen ska ske i samverkansavtal mellan de olika sjukvårdsregionerna i avvaktan på en framtida regionreform. Samordningen sker mellan sjukvårdsregionerna och statens representant i form av ansvariga myndigheter. Tidigare beslut bygger på att ansvaret för hälso- och sjukvården inte ska vara kvar på den regionala nivån. Det anser jag ska ändras och framöver ska det tydligt framgå att ansvaret

vilar på regionerna.

Illustrationen till höger visar de nuvarande sjukvårdsregionerna.
Denna motion syftar till att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att utforma en nationellt sammanhållen hälso- och sjukvårdspolitik som bygger på avtalssamverkan mellan sjukvårdsregionerna.

Skövde 2021-02-10

Conny Brännberg

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet arbetar redan för ett förstatligande av sjukvården och i detta arbete kommer detta att hanteras.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 05:26.

05:26 Staten behöver ta ett större ansvar för investeringarna i sjukhusen./Statligt investeringsbidrag [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Under de senaste åren har svensk hälso- och sjukvård gjort en historisk omställning. I Sverige finns stora investeringsbehov i såväl renovering, utbyggnad, ombyggnad som nybyggnad av sjukhusbyggnader. Den pågående Corona-pandemin har gjort planeringen och finansieringen ännu mer osäker och framtidens moderna sjukhus i Sverige riskerar gå oss alla förbi om vi inte vågar tänka nytt och annorlunda. När vi investerar i framtidens sjukvård måste vi använda våra gemensamma skattepengar på bästa sätt.

Just nu finns det många projekt runt om i Sverige och många miljarder som ska investeras i svensk sjukvård framöver. Det kommer bli svårt att få ihop alla investeringsbehov med vikandeskatteunderlag och försämrad ekonomi på grund av Corona-krisen. Det finns stor risk att många projekt skjuts på framtiden. Vi måste därför framtidssäkra sjukhusen runt om i Sverige och då kan vi inte pausa utvecklingen bara på grund av ett tillfälligt vikande skatteunderlag. Det finns stor risk att dessa skjuts på framtiden efter den historiskt dålig ekonomisk utveckling som nu drabbar alla delar av samhället. Vi behöver framtidssäkra sjukhusen och använda våragemensamma resurser på bästa möjliga sätt.

Därför anser vi att staten behöver vara med att finansiera delar av större renoveringar, utbyggnationer samt nybyggnationer av sjukhusen. På samma sätt som staten tog ett nationellt ansvar när hälso- och sjukvården byggdes ut på 1960- och 1970-talet. Det skulle vara ett sätt att stimulera svensk ekonomi med riktade statsstöd för att få igång de ekonomiska hjulen efter den största ekonomiska krisen i modern svensk historia. Stora byggprojekt kan få igång övriga delar av tillväxten och skapa långsiktig hållbar utveckling. Med statligt stöd till investeringar kan vi bygga om till det nya normala samtidigt som ekonomin stimuleras. Detta skulle gynna flera intressen och skapa en modern och patientcentrerad vård.

Att Kristdemokraterna anser att regionerna ska avskaffas och staten ta över ansvaret för

sjukvården är förhoppningsvis känt av de flesta. Men det är en omfattande reform som tar tid att genomföra. Men mycket kan göras på kort sikt för att göra vården bättre för såväl patienter som personal. Kristdemokraterna har därför presenterat en lång rad förslag för att stärka vården här och nu. Att nationellt samordna regionernas investeringar i nya sjukhus kan vara ytterligare ett sådant förslag.

De förändrade behoven i sjukvården beror på en rad olika faktorer. Flera av dessa kan härledas till nationellt drivna förändringsprocesser. Ett exempel på detta är arbetet med att stärka primärvården inom ramen för överenskommelsen om "God och nära vård". Ett annat exempel rör förändringar i vårdens nivåstrukturering, framförallt vad avser ökad koncentration av den högspecialiserade vården.

Fram till 1990-talet hade staten en ganska tydlig sammanhållande roll när det gällde investeringar i sjukhus och vi kan konstatera att den rollen inte finns kvar. Dessutom börjar ett antal sjukhusbyggnader bli äldre, då inga större nybyggnationer skett mellan 1970-talet och 2010-talet runt om i regionerna. Till detta kommer en oro kring byggnadsrelaterad ohälsa (BRO) utifrån byggnadsstandarder som förändrats över tid med avseende på materialval, byggnadsmetoder och beräkningsmodeller för ventilation, brandsäkerhet och arbetsmiljö.

Vi måste förhålla oss till verkligheten och Socialstyrelsen har sedan 2017 uppdraget att fatta beslut om högspecialiserad vård. Uppdraget bör utökas till att också godkänna, eller avslå, större investeringar i nya sjukhusbyggnader samt att ge nationellt stöd för standarder så att varje region inte tar fram regionala regelverk för storlek och utrustningsgrad för bland annat operationssalar och vårdrum.

Vilka sjukhus som byggs och för vilket ändamål påverkar inte bara sjukvården i den egna regionen utan även sjukvården i omkringliggande regioner, ibland i hela landet. Planering och investeringar i sjukhusbyggnader påverkar också förutsättningarna att göra nödvändiga omställningar. Kostsamma investeringar i byggnader som inte bidrar till ett rationellt sjukvårdssystem tränger undan resurser för verksamheterna. Det finns just nu en historisk möjlighet att göra rätt inom svensk hälso- och sjukvård. Låt oss bygga en långsiktig hälso- och sjukvård som klarar framtida utmaningar på ett bättre sätt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi Rikstinget besluta:

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att driva frågan om statliga investeringsstöd, statlig medfinansiering och övergripande planeringsansvar i delar av utbyggnationer, ombyggnationer samt nybyggen av sjukhus.

Vännäs 2021-03-01

Hans-Inge Smetana-Nilsson, Per Einarsson, Anders Lundström, Maria Nilsson, Per Larsson samt Jennie Forsblom

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Kristdemokraterna har som mål att sjukvården ska förstatligas i syfte att skapa ett bättre resursutnyttjande och en mer jämlik vård i hela landet. Så länge detta inte är en verklighet är det respektive region som bestämmer beskattningsnivån, bestämmer vilka avgifter som ska utgå när sjukvården nyttjas och till detta kommer statens utjämningsystem och övriga statsbidrag. Kristdemokraterna har över tid varit negativa mot riktade statsbidrag. Vi har som princip önskat att varje region själv får avgöra vad de statliga bidragen ska användas till. Motionärerna önskar i detta fall styra delar av statsbidragen till enbart investeringar i byggnader. Det låter behjärtansvärt men får till sin konstruktion att de som inte har de behoven då skulle stå utan

statsbidrag. Det skulle också få till effekt att staten tar över ansvaret för byggnadernas framtida funktioner. Dessa kan ju gå på tvärs mot regionens bedömningar. I motionärernas förslag skiljer man på ansvar och befogenheter och skapar därmed ett dubbelkommando som kan sluta mycket olyckligt. Vi ser hellre statsbidrag som kommer i en påse där varje region själv får göra bedömningen om hur de medlen ska användas. Då hänger ansvar och befogenheter ihop och medborgarna har lättare att utkräva ansvar av den politiska nivån i respektive region. Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att avslå motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

KD verkar för ett förstatligande av sjukvården och då kommer detta att hanteras inom den nya organisationen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Sveriges regioner står inför stora välbehövliga investeringar i sjukhusbyggnader. Staten bör ta ett större ansvar för att samordna och planera stora investeringar inom sjukvården för att det inte ska investeras för lite eller för mycket ur ett större regionalt perspektiv. Det stämmer väl överens med Kristdemokraternas linje om att sjukvården behöver förstatligas.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

I väntan på att hälso- och sjukvården förstatligas i Sverige ser KD det som ett viktigt steg att driva frågan om jämlik vård för alla invånare. Inte minst då gäller det att alla regioner kan erbjuda moderna och anpassade lokaler för rationell och säker vård. PDS ställer sig bakom motionens att-sats eftersom det är viktigt att vi moderniserar och utvecklar hälso- och sjukvårdens byggnader utan att det ytterligare försämrar regionernas driftsbudgetar på kort och lång sikt.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 05:24 till 05:26:

I motionerna finns förslag om digital region, en nationellt sammanhållen sjukvårdspolitik som bygger på avtalssamverkan mellan sjukvårdsregionerna samt ett större statligt ansvar för investeringar i sjukhusen.

Kristdemokraterna har under året presenterat en rapport om en ny vårdorganisation. Där konstateras att dagens organisering av sjukvården har en lång rad problem. Det mest grundläggande problemet är att en modern, högkvalitativ och jämlik sjukvård är oändligt mycket mer komplex och kostsam att åstadkomma än den sjukvård som historiskt har bedrivits av

regionerna (tidigare landstingen). För att bedriva dagens avancerade sjukvård rationellt och med hög kvalitet krävs ett betydligt större befolkningsunderlag än det som finns i enskilda svenska regioner. Den medicinska och tekniska utvecklingen har helt enkelt sprungit ifrån dagens organisationsmodell där 21 självstyrande regioner beslutar om och utför sjukvården.

Behovet av att samordna vården och ge förutsättningar för en mer jämlik vård har ökat. För att försöka lösa detta har regionernas ansvar för hälso- och sjukvården blivit rejält beskuret under en lång tid. Inte minst under pandemin har den statliga styrningen ökat. Men det har skett genom den sämsta metoden: bibehållet formellt självstyre och en mängd statlig styrning i form av uppdrag till myndigheter och styrning genom destinerade statsbidrag. Resultatet är en svårgenomtränglig massa av styrning på flera nivåer. Det försvårar för professionen och det ger allt mindre utrymme till regionpolitikerna samtidigt som regeringen knappast kan styra vården.

Detta är ett mischmasch som måste bort. Lösningen är inte att återgå till fullt regionalt självstyre. Istället bör den regionala beskattningsnivån och den direktvalda regionala styrningen av vården tas bort för att forma en ny och mer ändamålsenlig organisation.

En bättre styrning av hälso- och sjukvården bör ta utgångspunkt i att staten styr där det är ändamålsenligt och att verksamheterna därefter har ett bredare utrymme än idag att forma verksamheten i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. För att detta ska vara möjligt bör ansvaret för sjukvården överflyttas från regionerna till staten. Dock behövs fortsatt en regional organisation för planering och huvudmannaskap för offentligt driven sjukvård i respektive region samt upphandling och avtal med fristående utförare av sjukvård.

Sex sjukvårdsregioner ska utgöra geografisk struktur för de nya, statligt organiserade sjukvårdsregionerna. Den politiska mellannivån av direktvalda politiker bör tas bort och de nya regionerna ledas av professionella styrelser.

Med detta förslag på en stor vårdreform kommer vården få den förbättring och nationella samverkan och styrning av vården som motion Digital region – vägen till nationell samverkan och styrning av vården efterfrågar. Även motion En nationellt sammanhållen hälso- och sjukvård kommer att mötas av denna politik, om än inte i detalj som motionären föreslår.

Frågan om statliga investeringar i sjukhusen utreds för närvarande i Utredningen om ökade förutsättningar för hållbara investeringsprojekt i framtidens hälso- och sjukvård. Där ska man analysera större sjukhusinvesteringars beståndsdelar och komplexitet och eventuella behov av samverkan för att bidra till den nationella utvecklingen av hälso- och sjukvården. Man ska vidare analysera för- och nackdelar med, liksom konsekvenserna av, olika former av samverkan, till exempel mellan stat och regioner liksom mellan regioner. Man ska också överväga behovet av en statliga aktör som samordnande. Partistyrelsen menar att det är bra att dessa frågor utreds. Samtidigt kommer detta att hanteras i den större reform som Kristdemokraterna vill genomföra.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion Digital region – vägen till nationell samverkan och styrning av vården. Partistyrelsen föreslår även avslag på motion En nationellt sammanhållen hälso- och sjukvård. Partistyrelsen föreslår rikstinget anse motionerna Staten behöver ta ett större ansvar för investeringarna i sjukhusen och Statligt investeringsbidrag besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:24:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:25:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:26:

att anse motionen besvarad

05:27 Förstatliga svensk luftambulans

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Vid väldigt akut vård kan varje minut vara betydelsefull. Men Sverige är stort till ytan och många regioner är glesbefolkade vilket påverkar tillgängligheten av såväl sjukhus och ambulansfordon i närheten av där man bor. För att säkerställa en likvärdig vård i hela landet, behövs därför även läkarbemannad ambulanshelikopterverksamhet.

Utredningar har visat att ambulanshelikoptrar värdefullt bidrar till snabbare insatser. Ju snabbare den som är skadad eller sjuk får vård, desto större chans till såväl överlevnad som tillfrisknande. Tack vare luftambulansen kan patienten under färden få rätt diagnos och behandlingen kan påbörjas redan på väg mot sjukhus eller annan vårdlokal. Men ambulanshelikoptrar bidrar även till att nå personer som befinner sig på svårtillgängliga platser, dit ambulans på marken inte kan ta sig. Detta gäller särskilt vid naturkatastrofer eller olyckor som uppstår i naturmiljö.

I ljuset av vår strävan efter ett förstatligande av vården, där sjukhusen i högre utsträckning ska specialisera sig och där särskilda kompetenser ska koncentreras, kommer behovet av transporter mellan olika vårdenheter att öka. Detta har inte minst blivit tydligt under det gångna året, där patienttrycket stundtals varit högt på vissa sjukhus och där andra sjukhus samtidigt bistått med vårdplatser.

Dessa transporter kan genomföras smidigt, med läkarpersonal till hands, tack vare luftambulanser. Men ett statligt vårdansvar kräver även ett nationellt ansvar över luftambulansverksamheten.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för att staten tar ett nationellt ansvar över ambulanshelikopterverksamheten.

Vännäs 2021-03-01

Hans-Inge Smetana-Nilsson, Lars-Erik Olofsson, Håkan Kero, Mona Hammarstedt samt Henrik Sendelbach

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Jämtlands yttrande:

Motionärerna vill att ambulanshelikopterverksamheten ska förstatligas. Partiet driver att sjukhusen ska förstatligas vilket kommer att ge fler transporter mellan sjukhus, vilket driver på behovet av att förstatliga även ambulanshelikopterverksamheten för att detta ska fungera optimalt.

Distriktet instämmer med motionären att detta är mycket viktigt att detta fungerar bra för patienterna och verksamheterna och att förstatligande av verksamheten är rätt väg att gå.

Denna motion inkom efter motionsstoppet för enskilda motioner som ska till distriktets årsmöte. Distriktsstyrelsen föreslår att motionen ändå ska tas upp på årsmötet.

Partidistriktsårsmötet beslutar att bifalla denna motion och att skicka den vidare till rikstinget.

Partidistriktsårsmötet i Jämtland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 05:28.

05:28 Förstatliga ambulansflyget

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Det råder ingen tvekan om att Sverige behöver ambulansflyget. Patienter i nöd förtjänar den trygghet som enbart flyget kan säkerställa, i vårt vidsträckta och på många håll glest befolkade land, där specialistsjukvård ibland enbart finns tillgänglig många mil bort. När regionerna gemensamt upphandlar denna service når vi en bättre kostnadseffektivitet och likvärdighet i hela landet. Det finns därför flera vinster med ett samordnat nationellt ambulansflyg.

2013 inrättades en politisk samordningsgrupp kring nationell samordning av ambulansflygplan, med målet att äga och bedriva ambulansflygverksamhet i egen regi. Året därpå gav sedan samtliga regioner, utom Skåne som anslöt år 2015, Västerbotten i uppdrag att gemensamt upphandla ambulansflygplanens sjuktransporter samt skapa en driftorganisation. Sedan dess har upphandlingarna avbrutits och gjorts om vid fem tillfällen, samtidigt som Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) har präglats av bristande insyn. Ifjol togs beslutet att skapa ett eget flygbolag motiverat med att upphandling visat sig vara ogenomförbart. Detta trots att Sverige har en fungerande marknad av företag med svenska tillstånd och specialiserad kompetens, som kan tillhandahålla ambulansflyg motsvarande behoven. För ett offentligt ägt och finansierat flygbolag krävs bland annat att regionerna bygger flyghangarer samt öppnar flygkoordineringscentraler. Jetflygplan för mer än 700 miljoner kronor har köpts in. Samma skattekrönor som borde gå till att korta köer inom vården, satsas nu istället på att starta ett flygbolag och slå ut de privata aktörer som fram tills nu varit kapabla att sköta ambulansflygverksamheten. Faktum är KSA, trots obefintliga erfarenheter av att driva flygbolag, åtar sig ett större ansvar än många reguljärflygbolag som vanligen upphandlar service- och underhållstjänster.

Politikens uppdrag är att säkerställa en god, tillgänglig sjukvård med tillgång till ambulansflyg i hela landet. Skenande kostnader riskerar tränga undan andra vårdbehov i regionernas redan ansträngda budgetar. KSA:s kostym och organisation expanderar dessutom eftersom det krävs en omfattande tjänstemannaorganisation för att driva flygbolaget. Den yttersta konsekvensen av projektet riskerar därför bli att en eller flera regioner redan inom ett par år väljer att hoppa av samarbetet.

Regionerna bör samordna ambulansflyget nationellt, men leasa flygen kostnadseffektivt från den fria marknaden. Skattekrönor ska användas till vårdens faktiska uppdrag – inte till att starta flygbolag. I ljuset av vår vilja om ett förstatligande av vården bör KD vara drivande i frågan.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för att förstatliga flygambulansverksamheten, upphandling och ägande av ambulansflyget.

Vännäs 2021-03-01

Hans-Inge Smetana-Nilsson, Lars-Erik Olofsson, Håkan Kero, Mona Hammarstedt samt Henrik Sendelbach

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Jämtlands yttrande:

Motionärerna vill att ambulansflygverksamheten ska bli mer likvärdig och kostnadseffektiv. I dagsläget finns det en lösning men den fungerar dåligt och är mycket dyr. Verksamheten, upphandlingen och ägandet borde staten stå för. Det ligger dessutom i linje med att förstärka sjukhusvården.

Distriktet instämmer med motionärerna att det är mycket viktigt att detta fungerar bra för patienterna och verksamheten. Det är också viktigt att det utförs till en hanterbar kostnad då alla regioner i dagsläget har svårt att finansiera en likvärdig vård.

Denna motion inkom efter motionsstoppet för enskilda motioner som ska till distriktets årsmöte. Distriktsstyrelsen föreslår att motionen ändå ska tas upp på årsmötet.

Partidistriktsårsmötet beslutar att bifalla denna motion och att skicka den vidare till rikstinget.

Partidistriktsårsmötet i Jämtland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 05:27 till 05:28:

Vid vissa akuta sjukdomsfall kan lufttransport vara den enda möjligheten. Det handlar inte sällan om sekunder för att kunna rädda liv och skydda människors hälsa. Delar av vårt land är glest befolkat och avstånden långa. Flygambulans är avsedd att komplettera ambulans på väg.

Men inte bara patienter kan vara i behov av luftburen transport det kan även gälla transport av vårdpersonal med specialistkompetens, sjukvårdsutrustning eller organ vid donation.

Sverige har valt att organisera ambulansflyg för sjuktransport genom ett kommunalförbund - Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA). KSA upprättades 2016 och verksamheten skulle vara igång 2018 men precis som motionärerna skriver har upphandlingar dragit ut på tiden och överklagats vid ett flertal tillfällen. Hittills har 6 jetplan har upphandlats med målsättningen att verksamheten redan skulle vara igång. Uppköpen har präglats av återkommande överklaganden.

KSA har ett förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse och ägs och finansieras av samtliga Sveriges 21 regioner. Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg har en politiskt tillsatt styrelse med representanter från de 6 sjukvårdsregionerna. Placering av flygambulans innebär tre beredskapsbaser: Umeå flygplats, Arlanda och Landvetter. Men ännu bedrivs alltså ingen verksamhet.

När det kommer till ambulanshelikopter är denna verksamhet inte organiserad genom ett kommunalförbund utan är ett regionalt uppdrag. Endast 9 av 21 regioner har idag ambulanshelikoptrar och SKR har pekat på brister med systemet.

Kristdemokraterna driver sedan ett flertal år tillbaka ett förstatligande av hälso- och sjukvården. Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska vård ges på lika villkor till hela befolkningen över hela landet, så ser det inte ut idag. Den nuvarande organiseringen av vården med 21 region kräver en omfattande byråkrati och är ineffektiv. Regionerna har sammanlagt 1600 fullmäktigeledamöter och över 44 000 administratörer. Svag ekonomi och brist på rätt kompetens präglar också många av de 21 regionerna.

Sedan 2018 pågår ett arbete inom Socialstyrelsen på uppdrag av regeringen att koncentrera högspecialiserad vård till ett fåtal sjukhus i syfte att öka hälso- och sjukvårdens kunskap, kvalitet och patientsäkerhet samtidigt som resurserna används på ett effektivt sätt. De kommande åren kommer förmodligen behovet av transporter mellan olika vårdenheter att öka, därför är frågan om luftburna transporter central. Men regionerna har haft svårt att enas kring hur detta ska lösas mest optimalt.

Partistyrelsen är enig med motionärerna att med ett statligt ansvar för hälso- och sjukvården följer även ett nationellt ansvar över luftambulansverksamheten det gäller såväl ambulans- och helikopter.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:27:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:28:

att anse motionen besvarad

05:29 Skapa ett buffertlager för mediciner och sjukvårdsutrustning i Sverige

I Sverige har vi 2020 flera apotek än någonsin tidigare med ofta lika långa öppettider som livsmedelsbutikerna och ibland längre men lagren av läkemedel har minskat för att hålla nere kostnaderna och i stället fylls hyllorna av skönhetsprodukter och dylikt.

De senaste åren har det blivit mer vanligt att apoteken inte har den medicin eller sjukvårdsutrustning man vill eller behöver ha. Det kan vara både receptfria och förskrivna läkemedel. Ett exempel är att den influensmedicin som skulle användas hösten och våren 2020–2021 tog slut redan i december 2020. Det kan bero på att medicinen är slut hos leverantören då tillverkaren inte får huvudingredienserna i tid eller på grund av att lagerhållningen hela tiden minskar. Har de problem med att få fram råvaror så påverkar det naturligtvis oss som kunder också. 2018 restnoterades cirka 700 läkemedel i vårt land och utvecklingen har en tendens att öka. Läkemedelsverket listar de läkemedel som restnoterats men de kan inte upplysa om när medicinen åter finns till försäljning.

Denna utveckling sker inte bara under pandemi- och kristider utan även under mera alldagliga förhållanden. Detta skapar en oro och osäkerhet inte bara hos patienter som behöver livsviktig medicin utan även hos läkarna som skriver ut dem om det inte finns ersättningsmedicin på lager. Därför bör det finnas ett eller flera buffertlager med mediciner i Sverige som i största mån kan mildra problemet.

För att åtminstone förebygga de värsta konsekvenserna av problemen med restnoterade läkemedel och sjukvårdsutrustning som är slut i landet bör det tillsättas en utredning om hur vi i Sverige ska hantera detta på bästa sätt. Frågan om att medicin m.m. ska finnas tillgänglig under normala förhållande i landet bör behandlas i en särskild utredning. Regeringen har tillsatt en utredning om ansvar för hälso- och sjukvårdens beredskap i händelse av allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap och det är bra men medborgarnas behov av medicin med mera i icke kris- eller t ex. pandemitider måste utredas fristående och skyndsamt. Dessutom bör de fristående apoteksföretagen åläggas att ha en bättre lagerhållning än den de för närvarande har

där inte bara de vanligast förekommande receptfria utan även udda men livsviktiga läkemedel ska förekomma.

Sverige måste ha en egen och bättre framförhållning och inte lita på omvärlden!

Med detta som bakgrund föreslår vi

Attsats 1: att det snarast tillsätts en fristående utredning som tar fram ett förslag om nationell lagring av mediciner i Sverige som gäller normala förhållanden utan kriser m.m.

Attsats 2: att det åläggs apoteksbolagen att utöka sina läkemedelslager inte bara med vanligen efterfrågade utan och också med minder frekventa men livsviktiga läkemedel.

Kalmar 2020-12-16

Junita Karlsson samt Monica Bäckström

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna tar upp en angelägen fråga och vi instämmer i att tillgången till läkemedel måste uppmärksammas inte enbart ur krisberedskapsperspektiv utan också ur ett normaltillståndsperspektiv. Som motionärerna påpekar skapar läkemedelsbrist både oro och risker för enskilda och osäkerhet bland förskrivande läkare.

Dock pågår den typ av arbete som motionärerna efterlyser. I utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap är en central iakttagelse att för att försörjningen ska fungera i kris och krig måste den fungera till vardags. Utredningen rekommenderar därför att en ökad lagerhållning av läkemedel i Sverige byggs upp och att det sker främst med hjälp av så kallade omsättningslager. Partidistriktsårsmötet uppmanar partistyrelsen att följa arbetet med utredningens rekommendationer.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionen tar sikte på vikten av läkemedelslager för att säkra tillgången.

Kristdemokraterna har i motion till riksdagen skrivit om behovet av beredskapslager. Erfarenheten av corona-pandemin har otvetydigt lärt oss att även Sverige har ett behov av beredskapslager. Just-in-time principen som idag används i de flesta led inom försörjningskedjan av inte minst läkemedel och medicintekniska produkter är för sårbar och otillräcklig. Sårbarheten är tydlig varje dag men blir extra tydlig under en kris som den pågående pandemin. Kristdemokraterna menar därför att staten behöver ta ansvar för att bygga upp en god beredskap som säkerställer tillräcklig och uthållig kapacitet avseende läkemedel, skyddsutrustning, medicintekniska produkter m.m. Det gör vi bäst genom en kombination av omsättningslager och avtal med olika företag som vid en kris snabbt kan ställa om och bidra till det som vården och omsorgen behöver. Det måste finnas en nationell ledning och styrning som gör att vi vid en kris snabbt kan få en överblick av vilket behov gällande exempelvis läkemedel eller skyddsutrustning som finns i olika delar av landet och inom olika verksamheter. Med det krävs också att en nationell ledning har befogenhet att besluta om inköp och/eller omfördelning av resurser mellan olika regioner eller andra relevanta aktörer som exempelvis apotek.

Liksom inom hälso- och sjukvården har det inom apotekens verksamhetsområde funnits en vilja att samarbeta mellan apotek, myndigheter, läkemedelsbolagens företrädare, det civila samhället och andra aktörer för att säkra läkemedelstillgången under corona-pandemin. Samarbetet har

till dags dato förhindrat en corona-relaterad läkemedelsbrist. Även om vissa apotek har drabbats av minskad försäljning, särskilt under den senare delen av pandemin, har apoteksbranschen generellt klarat sig väl igenom krisen. En ökad flexibilitet och nya tankesätt har varit en bidragande faktor. Det är viktigt att analysera erfarenheterna ifrån pandemin och dess effekter på läkemedelsförsörjningen. Frågan om en trygg försörjning av läkemedel under kris har utretts i utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap, SOU 2021:19.

Slutligen kan inte vikten av ett starkt europeiskt och globalt samarbete nog understrykas för att stärka läkemedelstillgången. Under pandemin stängde många länder sina gränser vilket påverkade transporter av läkemedel, skyddsutrustning och andra medicintekniska produkter. Det är viktigt att samarbetet mellan EU-länderna fortgår och att man säkrar transporter mellan länderna även under kriser som exempelvis en pandemi.

Frågan om trygg läkemedelsförsörjning redan är utredd och Kristdemokraterna driver redan frågan om läkemedelslager.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:29:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:30 Stärk smittskyddet och smittskyddsberedskapen

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps funktion i samhället förefaller till stora delar vara felfokuserad och dessutom överflödig.

I fallet med Folkhälsomyndigheten visar beredskapen inför Wuhansjukan att myndighetens fokuserat så hårt på sin vision om att verka för att folkhälsoperspektivet i ökad utsträckning ska beaktas inom alla politikområden att man helt tappat bort smittskyddsberedskapen.

I fallet med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap är det rimligt att ifrågasätta myndighetens existens överhuvudtaget. MSB har under år ignorerat att kritiskt granska samhällsberedskapen inför pandemier. Istället har man gjort okritiska utvärderingar av exempelvis pandemin A(H1N1) 2009 där man konstaterade att allt funkar bra och att vår beredskap är god.

Förslag

Folkhälsomyndigheten behöver renodlas till att fokusera på smittskyddsfrågor för det kommer nya och allt värre pandemier från i första hand Kina, pga deras oförmåga att motverka virusbildningen. De folkhälsofrågor som myndigheten sätter i fokus analyseras och rapporteras på flera andra håll i det offentliga, bland annat hos Socialstyrelsen, Försäkringskassan samt inom akademierna och inom sjukvården. Kunskapsuppbyggnaden om folkhälsofrågor som drivs av Folkhälsomyndigheten är redundant och bör därför avvecklas.

Samma förhållande gäller MSB vars arbete också till stora delar är redundant. Kommuner och regioner har redan beredskapsansvaret och länsstyrelserna samordningsansvaret. MSB bör därför fokuseras på de uppgifter som tidigare sköttes av Räddningsverket och som rör brand- och sjukvårdstransportberedskapen. När det gäller cybersäkerhetsfrågorna kan dessa överföras till försvarsmyndigheterna och till Polisen.

Dessa två förslag kommer inte bara stärka fokus på de relevanta beredskapsfrågorna utan också medföra att man kan avveckla ca 300 personer hos Folkhälsomyndigheten och ca 500 personer hos MSB vilket skulle ge en besparing på ca 1 miljard kr per år.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att en ny smittskyddsmyndighet inrätta med det fokus på smittskyddsberedskapen.

Attsats 2: att en ny myndighet till stöd för räddningstjänsten inrättas.

Attsats 3: att cyberförsvarsfrågorna överförs till försvarsmyndigheterna samt till Polisen

Attsats 4: att Folkhälsomyndigheten avvecklas

Attsats 5: att Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap avvecklas

Täby 2020-12-12

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna lyfter en fråga kring smittskydd, en fråga som har fått mer uppmärksamhet än någonsin sedan pandemin Covid-19 svepte in över världen. Frågorna gällande myndigheter, vilka som ska finnas kvar, slås ihop eller få annat uppdrag är angelägen och mycket intressant och som ofta kommer i skymundan i skuggan av den allmänpolitiska debatten.

Från nationellt håll i partiet pågår just nu ett arbete med att identifiera och se över vilka myndigheter och statliga bolag som fortfarande ska finnas kvar, vilka som bör läggas ner, slås ihop eller få ett förändrat uppdrag. Detta utifrån aspekten att effektivisera ”myndighetssverige”. Men att på detta sätt föreslå exakt det som varje attsats föreslår tror vi inte skulle ligga till gagn för det arbete som nu görs om i detta skede skulle peka ut exakt vilka myndigheter som berörs.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären anser att Folkhälsomyndigheten och MSB bör avvecklas med hänvisning till att kommuner och regioner redan har ett beredskapsansvar och länsstyrelserna ett samordningsansvar. Vidare menar motionären att MSB ska fokusera på de uppgifter som tidigare sköttes av Räddningsverket och som rör brand- och sjukvårdstransportberedskapen och att cybersäkerhetsfrågorna ska överföras till försvarsmyndigheterna och polisen.

Motionären vill att Folkhälsomyndigheten renodlas till att fokusera på smittskyddsfrågor och ”pandemier från i första hand Kina”. Partistyrelsen vänder sig emot detta resonemang. Pandemier behöver inte ha ursprung i ett enda land. Under 1900-talet drabbades världen av tre stora pandemier, Spanska sjukan 1918 orsakad av influensa A(H1N1), Asiaten 1957 A(H2N2) och Hongkong-influensan 1968 A(H3N2). År 2009 drabbades världen viruset H1N1 även kallad svininfluensan, detta virus hade sitt ursprung Mexiko. Det är inte säkerställt att framtida virus kommer ha sitt ursprung i Kina.

Ansvar för smittskydd är fördelat på regionerna, varje region är ålagda att ha en smittskyddsenhet och en smittskyddsläkare. Smittskyddsenheten ska se till att allmänheten får information om hur invånarna bäst ska skyddas sig mot smitta. Enheten stöder också sjukvårdspersonal som arbetar med smitta.

Befogenheter, ansvarsfördelning, åtgärder mot smittspridning mm regleras idag i Smittskyddslagen. Folkhälsomyndigheten samordnar smittskyddet i Sverige, myndigheten utgör även kontaktpunkt mot andra länders smittskyddsmyndigheter, den Europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC och Världshälsoorganisationen WHO. Det samordnande ansvaret för regionernas krisberedskap inom sjukvården vilar på Socialstyrelsen.

MSB har i uppgift att samordna berörda myndigheters och organisationers arbete för att kunna

hantera och avvärja situationer som utgör en samhällsstörning.

Kristdemokraterna driver sedan ett flertal år tillbaka ett förstatligande av hälso- och sjukvården. Den nuvarande organisationen med 21 regioner är inte anpassad efter dagens situation inom hälso- och sjukvården och behöver förändras i grunden. Men anledning av detta kommer det att finnas ett behov av att se över regionernas ansvar för smittskydd men även nationella myndigheters samordningsansvar som idag berör regioner och kommuner.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:30:

att avslå motionen

05:31 Rätten för alla att ge blod oavsett sexuell läggning

För bara 40 år sedan tog Socialstyrelsen bort sjukdomsstämpeln på homosexualitet och sedan dess har det blivit accepterat med först partnerskapsregistrering och senare äktenskap liksom med rätten att provas som adoptivföräldrar. Det är en positiv utveckling där allt fler accepteras för den dem är och inte deras sexuella läggning. Det existerar det fortfarande en systematisk diskriminering från statens sida mot män som har sex med män och det handlar om rätten att donera blod.

I sjukvården behöver blod ges i samband med akut och kronisk blodbrist, såsom vid större operationer, efter trauman och olycksfall av olika slag och vid tumör- och leukemibehandling. Ändå har vi fortfarande stora hinder för gruppen män som har sex med män att donera blod, som skulle kunna rädda liv. Enligt dagens regler måste män avstå från sex med andra män i 12 månader för att få lämna blod. Regeln om 12 månaders karenstid härstammar från en svunnen tid. Socialstyrelsen är nu på väg att ändra tolv månadersregeln till en fyra månaders karenstid. Det är ett steg i rätt riktning men fortfarande kvarstår en omotiverad riskstämpel för MSM gruppen. I dag finns betydligt bättre möjligheter att kontrollera blod, än när regeln om 12 månaders karens infördes. För heterosexuella kan blodcentraler tillämpa en karenstid på tre månader om man haft nya sexuella kontakter.

Argumenten som idag talar emot handlar uteslutande om riskbeteende, vilket dels är diskriminerande, dels sätter en hel grupp i vårt samhälle i en väldigt utpekande och utsatt position. Det mest rättvisa är att man istället bedömer individuellt riskbeteende oavsett sexuell läggning eller könsidentitet.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ställer sig bakom att samma regler ska gälla vid blodgivning oavsett könsidentitet eller sexualitet.

Krokom 2021-02-20

Rasmus Ericsson

Partidistriktsårsmötet i Jämtlands yttrande:

Motionären vill avskaffa diskriminering av män som har sex med män när det gäller att ge blod. Distriktet instämmer med motionären om att diskriminering ska vi eliminera där vi kan och blodgivare är viktiga för att rädda liv. Dock måste sjukvården kunna leverera blod som de är säkra på inte skadar mottagaren. Det är patientens behov av rent blod som är i fokus för reglerna. Sjukvården bedömer i sin senaste revidering att fyra månader kan räcka för att hitta infektioner som smittar via blodet, exempelvis HIV, vilket skulle skada mottagaren allvarligt. Om sjukvården nyss gjort en sådan bedömning bör vi kunna lita på att den är korrekt gjord. Partidistriktsårsmötet beslutar att avslå denna motion. Det är sjukvården som ansvarar för bedömningen, reglerna har nyligen ändrats och detta är inget som politiken ska besluta om, utan det bör hanteras av sjukvårdskunniga.

Partidistriktsårsmötet i Jämtland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att samma regler ska gälla vid blodgivning oavsett könsidentitet eller sexualitet.

På Socialstyrelsens hemsida finns allmän information kring vilka regler som gäller för blodgivning. Reglerna syftar till att det ska vara säkert både att ge och ta emot blod. Blodet måste vara fritt från smitta. Socialstyrelsen har nyligen gjort en översyn av myndighetens föreskrifter om blodverksamhet. Ändringarna gäller från och med 1 maj 2021.

Då ändrades bland annat karenstiden efter sexuell riskexposition som kortades från tolv till sex månader. Både män och kvinnor gavs möjlighet att ge blod fyra gånger per år. Man förkortade också karenstiden efter vistelse i länder där vissa infektionssjukdomar är vanliga, från sex månader till minst 28 dagar.

EU har enats om gemensamma regler för blodgivare inom unionen. Medlemsstaterna är skyldiga att införa dessa regler, vilket Sverige har gjort genom blodsäkerhetslagen.

Alla personer som vill donera blod måste uppfylla en rad urvalskriterier där samtliga måste vara uppfyllda för att personen ska kunna godkännas som blodgivare. Exempel på kriterier som syftar till att skydda donatorns hälsa är låg kroppsvikt, hög ålder, lågt hemoglobinvärde och vissa sjukdomstillstånd. Exempel på kriterier som syftar till att skydda mottagaren är infektioner och andra sjukdomar, riskhändelser som till exempel kirurgiska ingrepp, tatueringar, riskbeteenden som till exempel injektionsmissbruk, sexuellt riskbeteende eller sexuellt umgänge med personer som har eller haft ett sexuellt riskbeteende.

Enligt Socialstyrelsen räknas det som en sexuell riskexposition när en man har sex med en annan man eftersom män som har sex med män löper en högre risk att drabbas av infektionssjukdomar som kan överföras via blod. Denna risk har beräknats till minst 40 gånger högre än risken för män som har sex med kvinnor. För kvinnor som har sex med kvinnor är risken för infektionssjukdomar som överförs via blod lägst. Sexuellt umgänge mellan kvinnor räknas därför inte som riskexposition.

Partistyrelsen menar därför att frågan om rätt att ge blod inte handlar om sexuell läggning eller könsidentitet utan snarare om vad som är vederlagt som riskexposition. Dessa bedömningar måste göras utifrån en medicinsk bedömning snarare än en politisk. Det vore därför olämpligt för rikstinget att fatta ett sådant beslut då det bäst görs av ansvarig myndighet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:31:

att avslå motionen

05:32 Vad görs för att underlätta möjligheten till organdonation?

Svenskar är generellt positiva till att donera organ efter sin död. Ändå råder det brist på donatorer.

Trots brett stöd i befolkningen är bara omkring 1,7 miljoner människor anmälda till donationsregistret. Av dessa är drygt 1,3 miljoner positiva till organdonation. Dagens system fångar med andra ord inte upp den allmänna donationsviljan.

Mot denna bakgrund är jag positivt inställd till de beslut som fattades vid Kristdemokraternas senaste riksting, om att förändra systemet för organdonation.

Utvecklingen sedan dess har dessutom bekräftat behovet av förändring. Informationsinsatser har inte hittills förändrat situationen i grunden. Donationsveckan 2020 gav ett tillskott på

omkring

10 000 anmälningar efter annonsering på cirka 850 utomhustavlor i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö, i väntrum-TV på dryga 1 200 vårdcentraler och tandläkarmottagningar och uppmärksammande i sociala medier och podcastar samt SVT:s Fråga doktorn. Under 2020 avled 41 personer i väntan på nya organ, enligt Socialstyrelsen. Mot bakgrund av den stora donationsviljan i Sverige samt det stora förtroende som sjukvården åtnjuter är Sverige väl lämpat för ett annat system, där den som inte aktivt säger nej till organdonation förutsätts ha gett sitt samtycke. Sedan 2019 års riksting är detta även Kristdemokraternas hållning. För att föra frågan framåt anser jag det dock befogat att partistyrelsen redogör för hur den har arbetat med förslag till ett reformerat system för organdonation under de gångna två åren.

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: att av partistyrelsen begära en redogörelse för hur arbetet med förslag till ett reformerat system för organdonation har fortskridit.

Mönsterås 2021-02-25

Madeleine Rosenqvist

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären tar upp en mycket angelägen fråga. Det handlar ofta om liv eller död. Vi har i dag oerhört stor kompetens inom området och resultaten efter en organdonation är mycket goda. Men varför saknas det då organ? Många vill ge och har uttryckt den önskan antingen skriftligt eller muntligt. Men i flera regioner är organisationen bristfällig och det är säkert en anledning. En annan är att vi numer botar alltför många som tidigare avled. Ett sådant exempel är stroke. Kristdemokraterna har under många år varit engagerade i frågan och fattade beslut vid 2019 års riksting att partistyrelsen skulle jobba för att fler organ skulle kunna tas tillvara för transplantation.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären önskar en redogörelse för hur arbetet med förslag till ett reformerat system med organdonation har fortskridit.

Kristdemokraterna anser precis som motionären att det är angeläget att få en lagstiftning på plats som möjliggör fler organdonationer. Vid rikstinget 2019 gjordes följande ställningstagande i frågan: "Kristdemokraterna verkar för att hitta ett lämpligt tillvägagångssätt så att alla myndiga medborgare registrerar sitt beslut om organdonation och anser därmed motionen besvarad."

Svenskarna ligger högst i Europa när det gäller viljan att donera sina organ efter sin död. Sverige ligger även långt fram inom transplantationskirurgin. Trots det är antalet genomförda donationer jämförelsevis lågt. Över 800 personer väntar varje år på en organtransplantation. Varje år avlider omkring 50 personer medan de väntar. Utredningen om donations- och transplantationsfrågor, Organdonation – En livsviktig verksamhet (SOU 2015:84), lade fram en rad förslag om hur informationen om möjligheten att ta ställning till att donera sina organ skulle kunna bli bättre, och om hur fler organ skulle kunna tas tillvara. Utredningens förslag togs väl emot av remissinstanserna, men enligt Regeringskansliets jurister kunde ett av förslagen strida mot grundlagen. En ny utredning, "Medicinska insatser som syftar till att främja donation av

biologiskt material”, tillsattes därför och dess förslag presenterades i maj 2019. Propositionen lämnades till riksdagen under hösten 2020.

Regeringen föreslog i propositionen att det s.k. närståendevetet, tas bort. Närståendes roll kommer därmed att renodlas till förmedlare av information om den möjliga donatorns inställning till donation. Kristdemokraterna menade att regeringens ställningstagande är rimligt. Det är den enskildes kända önskan som ska tillgodoses. Ju fler som tillkännagett sin vilja när det gäller organdonation, desto färre oklara situationer kommer att uppstå.

Regeringens proposition innebar också att organbevarande behandling ska få ges under förutsättning att den inte kan vänta till efter döden, inte medför mer än ringa smärta eller ringa skada för den möjliga donatorn och inte hindrar insatser för den möjliga donatorns egen skull. Regeringens förslag beskriver vidare att organbevarande behandling får ges efter ställningstagande av två läkare att inte inleda eller fortsätta livsuppehållande behandling. Därtill beskriver förslaget att mer omfattande åtgärder inte bör sättas in på en levande patient endast i syfte att göra organdonation möjlig efter döden.

Dessvärre var det utöver ovanstående förslag brister i vissa delar av regeringens proposition som riskerade att leda till en lagstiftning som skulle minska – istället för att öka – antalet organdonationer. Detta uppdagades då Socialstyrelsen tydliggjorde att deras tolkning av propositionen när det gäller intubation inom organbevarande behandling, skulle bli mer snäv än vad regeringen avsåg. Kristdemokraterna uppmärksammade detta genom en följdmotion tillsammans med Moderaterna under beredningsprocessen av propositionen i riksdagen. I samma följdmotion framförde vi vikten av att hitta ett lämpligt tillvägagångssätt så att alla myndiga medborgare kontinuerligt ges möjlighet att registrera sitt beslut om organdonation, exempelvis genom en markering i självdeklarationen eller i samband med ansökan om pass, id-kort eller körkort; vikten av informationsinsatser angående organdonation och möjligheten att ändra sitt ställningstagande samt att den nya lagen ska utvärderas inom fem år.

Till följd av de brister i propositionen som uppmärksammades genom Kristdemokraternas och Moderaternas följdmotion valde regeringen i april tidigare i år att dra tillbaka propositionen för att tydliggöra lagförslaget. Kristdemokraterna såg positivt på regeringens agerande då det är angeläget att få en ny lag på plats som effektivt kan bidra till att öka antalet organdonationer i Sverige. I skrivande stund har regeringen inte återkommit med en ny reviderad proposition men Kristdemokraterna följer frågan noga.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:32:

att anse motionen besvarad

05:33 Anpassa abortlagen utifrån dagens medicinska kunskaper.

Bakgrundsbeskrivning

När abortlagen antogs för 45 år sedan fanns det en rejäl marginal mellan sista tillåtna veckan för abort och den tidigaste vecka då ett för tidigt fött barn kunde räddas till livet. Idag har medicinska framsteg raderat ut den marginalen, därför behöver abortlagen anpassas utifrån dagens medicinska kunskaper.

Beskrivning av ärendet

Vi har idag ett etiskt dilemma där man ena dagen kan lämna ett aborterat barn att självdö på en sjukhusavdelning och en annan dag kan ett exakt lika gammalt barn få tillgång till vårdens fulla resurser för att rädda dess liv. Detta är ett moraliskt dilemma som behöver lyftas både med tanke på det ofödda barnet och den sjukhuspersonal som utför ingreppen. Det är också viktigt som det står i Kristdemokraternas principprogram att det förebyggande arbetet prioriteras och utvecklas för att minska oönskade graviditeter samt ge stöd för att inte ekonomiska eller sociala

svårigheter ska utgöra hinder till att fullfölja graviditeten.

Förslag till lösning

Mot bakgrund av ovanstående behöver man se över abortlagstiftningen så att den bättre anpassas till dagens medicinska kunskaper. Det vore därför rimligt att sänka abortgränsen till vecka 12 istället för vecka 18. Då lägger vi oss på samma nivå som våra nordiska grannländer. Samtidigt bör man öka resurserna för det förebyggande arbetet. Kristdemokraterna som har en positiv människosyn som bygger på en kristen värdegrund med människovärdesprincipen borde vara drivande i denna fråga och inte huka sig av rädsla för motstånd. Mod och att vara rakryggad vinner i långa loppet förtroende hos väljarna.

Jag yrkar därför följande:

Attsats 1: Att man utreder en sänkning av abortgränsen till förslagsvis vecka 12 så att den bättre anpassas mot dagens medicinska kunskaper och ligger då också i nivå med våra nordiska grannländer.

Attsats 2: Att man utvecklar det förebyggande arbetet för att minska antalet aborter i Sverige.

Sjölunden 2021-02-12

Marwin Johansson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionären lyfter en fråga där Kristdemokraterna kanske tydligast av alla partier i Sverige har påpekat att ett etiskt dilemma föreligger. I principprogrammet antaget 2015 står: ”Mot bakgrund av människovärdesprincipen är det omöjligt för staten och lagstiftaren att ställa sig neutrala till det etiska dilemma som en abort innebär. En abort innebär att ett liv släcks.”

Vi ställer oss dock tvekan till såväl problembeskrivning som yrkande. Möjligheten att rädda för tidigt födda barn har inte stärkts i sådan grad att en förändring i enlighet med förslaget är motiverad.

Vi noterar också att aborter i Sverige görs allt tidigare. Tidsgränserna är i denna mening inte avgörande för när aborter sker. En majoritet av alla aborter utförs idag före vecka 7 och 85 procent före vecka 9. Aborter i vecka 12-18 utgör enstaka procent av det totala antalet aborter. Denna utveckling har varit tydlig under lång tid. Vi bedömer det sannolikt att problembeskrivningen i motionen signalerar en etisk utmaning som är större än den idag är.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår en sänkning av abortgränsen till vecka 12 samt en utveckling av det abortförebyggande arbetet.

Det är varje värdeförankrad demokratis ansvar att värna livet allt ifrån dess tillblivelse till dess slut. En abortsituation är därför en konflikt mellan rätten till liv och de blivande föräldrarnas situation i de fall de inte tycker sig ha möjlighet att fullfölja graviditeten. Mot bakgrund av människovärdesprincipen är det omöjligt för staten och lagstiftaren att ställa sig neutrala till det etiska dilemma som en abort innebär. En abort innebär att ett liv släcks. Lösningen på detta dilemma är emellertid inte förbud. Erfarenheten visar att är aborter inte är tillåtna utförs de ändå, och då med metoder som hotar kvinnors liv och hälsa.

Abortlagen säger att en gravid kvinna har rätt att själv bestämma om hon vill göra abort om det

inte har gått mer än 18 graviditetsveckor. Efter den 18:e graviditetsveckan behövs ett tillstånd av Rättsliga rådet vid Socialstyrelsen för att få göra abort. Då måste det finnas särskilda skäl till aborten. Lagstiftningen i sig fastslår inte ett visst antal fullgångna veckor som gräns för en sen abort utan säger att Socialstyrelsen inte får ge tillstånd till abort om fostret kan överleva utanför den gravida kvinnans kropp. Utifrån medicinska bedömningar räknas 21 hela veckor och sex dagar in i graviditeten som sista dagen för abort.

Kristdemokraterna försvarar aborträtten och nuvarande lagstiftning. Det är inte rimligt att någon annan än kvinnan fram till vecka 18 fattar det avgörande beslutet om en eventuell abort. Det offentliga ansvar är att stödja kvinnan oavsett beslut. Förutom det stöd som kan behövas i själva beslutsprocessen så har vi ett ansvar att se till att det finns sociala, praktiska och ekonomiska förutsättningar att välkomna ett barn. Föräldraförsäkringens utformning, bostadsmarknadens funktionssätt, tillgången till barnomsorg och möjligheten att fullfölja studierna för den som inte hunnit klart med sin utbildning är alla viktiga komponenter för att fler som blivit oplanerat gravida ska kunna våga ta beslutet att fullfölja graviditeten.

Kristdemokraternas etiska grundsyn och långsiktiga mål är ett samhälle där abort inte efterfrågas och där den betraktas som en nödfallsåtgärd. Med denna inställning som grund föreslås därför att fokus i det abortförebyggande arbetet ska ligga på åtgärder som kan medverka till en påtaglig minskning av antalet aborter. Svaga inkomster ska inte behöva tvinga fram en abort. Det bör vara möjligt att ta emot ett barn redan innan du har en fast inkomst. För tonåringar blir beslutet att fullfölja en graviditet ofta beroende av om de stöds och kan försörjas ekonomiskt av sina föräldrar, men ett så viktigt beslut ska inte vara styrt av om ens föräldrar stöder det eller inte.

Samhällets uppgift måste vara att genom förebyggande arbete såsom informationsinsatser minska oönskade graviditeter, samt att erbjuda bästa möjliga stöd för att inte praktiska, ekonomiska eller sociala svårigheter ska utgöra hinder för att fullfölja graviditeten. I detta sammanhang är det också centralt att arbeta för ett barnvänligare samhälle där föräldraskap på olika sätt underlättas och uppmuntras. Det etiska dilemma en abort innebär är inte helt knutet till i vilken vecka aborten görs men fostrets ålder har likafullt betydelse. Dagens lagstiftning om hur sent en abort kan beviljas är inte reglerad utifrån en fast veckogräns utan styrs av huruvida fostret kan vara livsdugligt utanför livmodern. Ett foster som kan förväntas överleva får enligt lagstiftningen inte aborteras. I takt med medicinska framgångar som gör att vi kan rädda livet på allt yngre barn så närmar sig gränserna för när abort beviljas och för när barn som föds för tidigt kan räddas. Det är av yttersta vikt att de som har att tolka lagen och beviljar sena aborter är noggranna i sina bedömningar och inte beviljar aborter på foster som har möjlighet att överleva.

Allt större andel av aborterna genomförs allt tidigare i graviditeten. År 1995 utfördes 55 procent av aborterna före vecka 9 och 10 procent före vecka 7. Under 2020 var motsvarande andelar 85 procent före vecka 9 och 60 procent före vecka 7. Under 2018 bedömde Socialstyrelsens rättsliga råd 545 ansökningar av abort efter vecka 18. Av dessa ansågs 525 ha synnerliga skäl och ansökan om abort beviljades.

Trots att vår lagstiftning tar fasta på fostrets möjlighet att överleva vittnar vårdpersonal om att det ändå förekommer att aborter görs i ett så sent skede att lagen riskerar att överträdas eller till och med överträds. Enligt Socialstyrelsens rättsliga råd står det klart att en abort ska vara avslutad före ingången i vecka 22. Delar av professionen gör dock en annan tolkning av när en abort ska vara avslutad. Som lagstiftare är det vår uppgift att också följa att våra lagar efterlevs. Det är välkommet att frågan diskuteras ute i verksamheterna men det är också ytterst angeläget att säkerställa att inga ändringar görs i riktning mot att frångå den gällande lagstiftningen. Vi ser inte att det i nuläget finns anledning att ändra lagstiftningen eftersom det rättsliga rådet varit tydliga i hur lagen ska tillämpas, men vi bevakar frågan. Om det skulle komma att ändras behöver lagstiftningen ses över i syfte att upprätthålla det som är lagens mening: att aborter inte

beviljas så sent i graviditeten att fostret kan antas ha möjlighet att överleva.

Det är också av största vikt att på alla sjukhus där barn föds för tidigt, oavsett om det är som effekt av en initierad abort eller en av kroppen utlöst för tidig födsel, ska det finnas tydliga rutiner för omhändertagandet. Inget barn får lämnas att dö. Om den nyfödda inte har förutsättningar att överleva ska palliativa insatser vidtas för ett värdigt och i möjligaste mån smärtfritt avslut.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:33:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:34 Låt barn och unga alltid ha rätt till BUP utan båda vårdnadshavares samtycke

Över hundratusen barn söker vård hos BUP varje år. Här kan barn och ungdomar exempelvis få samtalsbehandling, familjesamtal och utredning. För att få hjälp på BUP behövs båda vårdnadshavarnas samtycke. Skulle det råda oenighet mellan vårdnadshavarna kan man vända sig till socialnämnden för att få hjälp. Dock är det många unga som skulle behöva gå till BUP som aldrig kommer dit på grund av detta. I och med att barnkonventionen har blivit svensk lag och barnens bästa alltid ska komma först borde det vara dags att ändra på denna lagstiftning. Att barnen ska få hjälp och behandling, både fysiskt och psykiskt är deras rättighet.

Vi yrkar att rikstinget beslutar:

Attsats 1: Att uppdra till partistyrelsen att undersöka möjligheten att ändra lagen

Attsats 2: Att uppdra till partistyrelsen att arbeta med tolkningen av lagen

Nordanstig 2021-02-26

Marie Lindgren, Magdalena Fagerhov samt Patric Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Enligt gällande regler måste alla vårdnadshavare ge sitt samtycke för att ett barn ska kunna påbörja en behandling hos BUP. Skulle det råda oenighet mellan vårdnadshavarna ska man vända sig till socialnämnden för att få ett beslut om att få söka vård hos BUP trots oenigheten. Detta försvårar och försenar den vård som barnet har rätt till.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår lagändringar som förhindrar en vårdnadshavare att stoppa en utredning hos Barn- och ungdomspsykiatri, BUP.

Frågan om att en förälder ska kunna söka sig till BUP med sitt barn utan den andra förälderns medgivande är komplicerad och innebär svåra gränsdragningar. Lagen ändrades under Alliansens tid i regeringskansliet. Då infördes rätten för socialnämnden att besluta att en åtgärd fick vidtas om det krävs med hänsyn till barnets bästa, trots en vårdnadshavares ogillande.

Kristdemokraterna är i allmänhet mycket positiva till att föräldraskapets vikt och ansvar finns med i hela lagstiftningen, men ser också den problematik som motionären lyfter fram.

Partistyrelsen ser dock inte ett behov av förändrat lagstiftning i nuläget, med tanke på att den rådande lagstiftning själv tar hänsyn till denna avvägning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:34:

att avslå motionen

05:35 Periodens vara på apotek

Periodens vara-systemet är direkt kostnadssänkande men innebär i nuvarande utformning betydande risker för brukarna.

Sverige har sedan oktober 2002 haft generiskt utbyte på apotek för läkemedel inom förmån med konkurrens, i det så kallade periodens vara-systemet (härefter PV-systemet). I Sverige utgör läkemedel inom PV-systemet cirka 60 procent av den totala läkemedelsanvändningen i volym, men endast 20 procent av värdet, baserat på fastställda priser. PV-systemet är mycket effektivt för att stimulera konkurrens och hålla nere de fastställda priserna på utbytbara läkemedel. Mellan 2014 och 2018 sjönk de fastställda priserna med cirka 25 procentenheter för dessa läkemedel. De fastställda priserna inom PV-systemet är även låga jämfört med andra länder; 2018 var de fastställda priserna knappt 75 procent lägre än genomsnittet i en jämförelse med 19 europeiska länder. De svenska fastställda priserna på utbytbara läkemedel är bland de lägsta i Europa. Systemet innebär att apoteken byter ut det förskrivna läkemedlet till det likvärdiga läkemedel som har lägst fastställt pris på marknaden. Apoteken är, sedan 2009, skyldiga att byta till den vara, Periodens vara, som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket utsett i varje enskild utbytesgrupp. Om produkten inte finns på lager på det enskilda apoteket ska varan beställas hem. Patienten kan begära att få ut på receptet föreskriven vara och då själv betala mellanskillnaden i pris mellan produkterna.

Perioden i PV-systemet är så kort som 1 månad. Det innebär att brukarna ofta får sina förskrivna substanser i nya skepnader, med nya förpackningar och med nya namn. För fr.a. äldre brukare kan detta innebära risk för förväxling och felmedicinering. "En rosa rund tablett" blev utbytt mot "en vit oval tablett" och risken är stor att patienten tar båda så länge hemmalagret räcker. För en brukare, som tar många olika mediciner regelbundet, innebär PV-systemets varierande fabrikat väsentliga förväxlingsrisker.

Såvitt vi vet har inga studier gjorts på hur ofta felmedicinering sker på grund av PV-systemet. Apotekspersonal vi intervjuat upplever att riskerna inte är försumbara. Detta borde vara ett fält för forskning.

PV-systemet medför även besvär för apoteken med månadsvis förändring av sortimentet. Behovet av individuell information till brukarna ökar. Lagersaldo hålls nere, vilket medför att periodens vara ofta blir slutsåld och patienten får vänta på leverans. Vi tror att de på senare tid aktualiserade problem med apotekens bristande lagerhållning är sammankopplade med PV-systemet.

Förslag:

Attsats 1: Mediciner som tillhandahålls inom PV-systemet ska om möjligt vara lika till färg, storlek och form.

Attsats 2: Förpackningarna ska ha likartad design.

Attsats 3: Apoteket ska applicera en tydlig etikett med texten "OBSERVERA! Medicinen i denna förpackning har samma effekt och ersätter XXXXXX som du senast hämtade ut". I apotekens datasystem skulle denna information automatiskt tryckas fram.

Attsats 4: Perioden i PV-systemet ska förlängas till minst 3 men helst 6 månader.

Orsa 2020-02-22

Bengt Hahne

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 menar att motionens förslag är fördelaktiga för brukarna och föreslår att partistyrelsen får i uppdrag att verka för ett genomförande enligt motionens intentioner och därmed bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären uppmärksammar problemen med periodens vara på apoteket.

Partistyrelsen delar motionärens oro över de problem som periodens vara kan bidra till. Periodens varor är de generiskt utbytbara läkemedel som har lägst pris och som apoteken erbjuder sina kunder när de byter ut läkemedel. Apoteken har en skyldighet att köpa in och erbjuda byte till periodens vara vid expedition av utbytbara läkemedel med generisk konkurrens. Det är Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV som utser vilka varor som ingår i generikasystemet med utgångspunkten att de med lägsta pris inkluderas. En period löper över en månad.

Generikasystemets utformning är problematiskt ur flera aspekter. Den viktigaste ur ett patientsäkerhetsperspektiv är att frekventa bytena av läkemedel ofta upplevs som påfrestande, inte minst bland äldre som behöver många läkemedel. Risken för felmedicinering och för att patienter helt avstår från att ta sina läkemedel är påtaglig. Det vore ur dessa aspekter etiskt fördelaktigt om en period löper över längre tid än en månad. Det finns sannolikt även samhällsekonomiska vinster med en längre utbytesperiod enligt rapporten "Risker och kostnader för prissamordning på den svenska generikamarknaden" framtagen av HUI Research AB och forskare vid Umeå Universitet. Vinsterna är bland annat kopplade till att apoteken skulle behöva ställa om sina lager mer sällan och sannolikt behöva kassera färre läkemedel än idag. Ur ett tillgänglighetsperspektiv vore det också angeläget med en större möjlighet för farmaceuter och patient att välja förpackning. Idag har farmaceuten bara två alternativ att erbjuda patienten: det förskrivna läkemedlet eller periodens vara. För en patient med reumatism skulle det vara en fördel att kunna välja en reumatikeranpassad förpackning. Andra kanske skulle föredra en startförpackning eller tabletter som går att dela.

En justering av generikasystemet infördes 2020, som innebär att ett förskrivet läkemedel som ligger utanför läkemedelsförmånerna kan bytas ut mot ett likvärdigt läkemedel som ingår i förmånerna. Denna förändring är välkommen då det är en fördel för patienten att kostnaden för det tillbytt läkemedlet omfattas av högkostnadsskyddet. Men som beskrivet ovan finns det flera åtgärder kopplat till generikasystemet som behöver åtgärdas. Kristdemokraterna verkar därför i riksdagen för att reformera generikasystemet i syfte för att nå bättre patientsäkerhet och samhällsekonomiskt nytta. Men det är även angeläget att reformera generikasystemet för att uppnå en större miljöhänsyn.

Partistyrelsen menar med detta att motionären i mycket är rätt ute vad gäller periodens vara.

Partistyrelsen vill dock inte gå så långt som till att på politisk nivå verka för utseendet på medicinpillren eller dess förpackningar och varningstexter. Dock är poängen med att förlänga perioden i systemet ett gott förslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:35:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

05:36 Framtidens finansiering av sjukvården- universella och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar

Vi har mycket att vara stolta över gällande svensk hälso- och sjukvård. Exempelvis visar mätningar att Sverige producerar bland den bästa vården i hela världen. Men svensk sjukvård har stora problem. Långa köer till specialistvård, otillgänglig primärvård, stor ojämlikhet och stigande kostnader är några. Förskjutningar i åldersstrukturer i Sverige har bidragit till större påfrestningar för finansieringen av välfärden. Det vill säga: andelen som ska försörja de icke arbetande blir färre och de som ska försörjas blir fler. Kostnaderna för den offentliga vården stiger snabbare än skatteintäkterna. Enligt SKR kommer det saknas omkring 43 miljarder kronor för att klara av välfärden fram till 2022 (siffror från innan Corona-pandemin). Resultatet av detta blir att tillgängligheten till vården minskar.

Kristdemokraterna driver sedan länge förslaget om ett förstatligande av sjukvården. Detta skulle bidra till en mer jämlik vård när var du bor i landet inte påverkar kvalitén och utbudet. Det skulle även öka effektiviseringen när samtliga 21 regioner inte har i uppgift att erbjuda samma utbud. Även om förslaget om att centralisera huvudmannaskapet för svensk sjukvård är nödvändigt och rätt, kommer inte det svara på det faktum att kostnaderna inom vården ökar mer än skatteintäkterna gör. Det kommer således behövas kompletteras av annat.

I Nederländerna infördes 2005 ett nytt hälso- och sjukvårdssystem som byggde på sjukförsäkringsmodell. Den enskilda personen köper sjukvården genom privata försäkringsbolag som konkurrerar med varandra. Försäkringsbolagen har vinst- och utdelningsförbud. Försäkringen kostar densamma oavsett ålder, hälsorisk, hälsotillstånd eller val av premie. Kostnaden för vald premie betalas av arbetsgivaren (likt sociala avgifter i Sverige). Den som saknar arbete eller har låg inkomst får kostnaden subventionerad av staten. Alla har därför tillgång till vård men valet av vård väljs av varje medborgare. Försäkringsbolagen har i sin tur lagstadgat krav att tillhandahålla standardpaket. Det finns en rad försäkringsbolag men den största delen av befolkningen omfattas av framförallt fyra olika. Därutöver väljer 84 % av befolkningen att teckna frivillig tilläggsförsäkring för ytterligare vårdutbud som glasögon, preventivmedel eller hela kostnaden för läkemedel. I Nederländerna finns det dessutom ett större utbud av privata vårdleverantörer.

Det finns all anledning för Sverige att ta efter ett liknande hälso- och sjukvårdssystem som Nederländerna. Att bryta den svenska planekonomiska finansieringsmodellen skulle möjliggöra för medborgare och patienter att ställa högre krav på vården och försäkringsbolagen. Försäkringsbolagen har incitament att hålla nere kostnaderna, upprätthålla god kvalitet till rimliga och schyssta villkor. De har dessutom möjlighet att strida för sina patienter inför vårdleverantören på ett sätt som patienterna inte klarar själva idag.

Mot bakgrund av att försäkringsbolagen upphandlar vården skapas incitament hos både

vårdleverantören att kontrollera kostnaderna, och försäkringsbolaget att upprätthålla kvalitén.

Men det skulle även bidra till en ökad valfrihet för medborgare och patienter. Detta till skillnad från det Svenska systemet där politiker upphandlar vården av sig själva.

Kristdemokraterna är Sveriges välfärdsparti. I takt med att verkligheten har förändrats och svensk sjukvård står inför en gigantisk finansieringskris måste ett sådant välfärdsparti också våga tänka nytt. I centrum för ett nytt system ska lägre kostnader, ökad tillgänglighet, ökad jämlikhet och ökad valfrihet stå i centrum. Samtidigt är det viktigt att inte medborgarna själva hålls ansvariga för att betala och kostnaderna avgörs beroende på underliggande sjukdom och ålder, liksom det amerikanska systemet.

Istället bör det Nederländska hälso- och sjukvårdssystemet med universella- och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar ses som förebild för framtidens finansiering av svensk sjukvård.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för att svensk hälso- och sjukvård övergår till en finansieringsmodell bestående av universella och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar.

Stockholm 2021-02-14

Nike Örbrink, Evin Badrniya, Anton Roos, Carl-Johan Schiller, Edvin Bernhardsson samt Magnus Jakobsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionärerna sätter fingret på en av de största utmaningar som svensk hälso- och sjukvård står inför. Den demografiska utvecklingen i Sverige innebär att andelen äldre kommer att öka och att antalet personer i arbetsför ålder kommer att minska. Konsekvenserna av de demografiska förändringarna är att försörjningsbördan ökar när färre skall försörja fler.

En kraftig ökning av antalet äldre i befolkningen kommer att leda till en ökad efterfrågan offentligt finansierade välfärdstjänster, inte minst äldreomsorg och sjukvård. En god tillväxt i ekonomin är avgörande för att klara av ett ökat tryck på offentlig sektor. För att stärka tillväxten är det nödvändigt att höja pensionsåldern och minska arbetslösheten. Detta kommer sannolikt inte att vara tillräckligt. Motionärerna lyfter fram det Nederländska hälso- och sjukvårdssystemet med universella- och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar ses som förebild för framtidens finansiering av svensk sjukvård. Partidistriktsstyrelsen anser att det är en intressant modell som man skulle vilja se en fördjupad utredning av.

Tilläggsyrkande:

att Kristdemokraterna utreder förutsättningarna för att svensk hälso- och sjukvård övergår till en finansieringsmodell bestående av universella och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår att Kristdemokraterna ska verka för en övergång till en finansieringsmodell för hälso- och sjukvården bestående av universella och obligatoriska sjukvårdsförsäkringar.

Styrningen av vården betecknas enklast som överstyrt och samtidigt fragmentiserat. Vi har för många lager av styrning som medverkar till bristande effektivitet och samordning vilket drabbar patienterna. Vi behöver en nationell styrning som tar sikte på vad som ska uppnås och som

sedan följer upp det ordentligt.

Det kan konstateras att valet mellan ett försäkringsbaserat sjukvårdssystem och ett skattefinansierat dito framstår mer dramatiskt i debatten än det är i verkligheten. Moderna försäkringsbaserade sjukvårdssystem i Västeuropa har i stort sett lika god täckningsgrad i befolkningen som de skandinaviska skattefinansierade modellerna. Båda modellerna finansieras också solidariskt via progressiva skatter eller progressiva försäkringspremier.

Det finns dock några grundläggande skillnader som talar för att Sverige även framgent bör ha ett skattefinansierat sjukvårdssystem. Den främsta är att den specialiserade vården av historiska skäl domineras av offentliga utförare och att den naturliga konkurrensen mellan relativt jämbördiga aktörer, som är en bärande komponent i försäkringsbaserade system, är extremt omogen och därmed svår att uppnå. Det finns också en risk att konkurrensen mellan försäkringsgivare blir suboptimal avseende samverkan kring patienter i de fall där olika betalningsflöden är aktuella.

Ytterligare ett argument emot försäkringsbaserade system är att det är svårare att förklara och att många medborgare förknippar begreppet "privat sjukvårdsförsäkring" med länder där försäkringar inte omfattar samtliga medborgare.

Det finns heller ingen data som talar för att försäkringsbaserade system generellt presterar bättre - vare sig vad gäller medicinska utfall, kostnad eller tillgänglighet. Steget att gå från dagens system till ett system baserat på privata sjukvårdsförsäkringar vore alltför stort.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:36:

att avslå motionen

05:37 Sjukvårdsorganisationen i Sverige behöver reformeras för att kunna möta befolkningens sjukvårdsbehov effektivt och patientsäkert

Sjukvården måste vara sammankopplad för att fungera effektivt; det vill säga sjukhus och öppen vård måste ingå i samma organisation. Provinsialläkarsystemet avvecklades 1970 och sedan dess har man försökt återuppväcka provinsialläkarna med allmänläkare, men hela tiden misslyckats. Provinsialläkaren är obsolet och samma gäller egentligen också för allmänläkaren. Sjukvården är tilltagande komplex och allmänläkare klarar normalt inte att hantera hela sjukdomspanoramat. När sjukvården organiseras och bemannas så bör utgångspunkten självklart vara vilka behov som skall tillgodoses; alltså vad är det som de potentiella patienterna behöver hjälp med. Patienterna behöver till exempel hjälp med ögonsymtom, öron-näshalssymtom, psykiatriska symtom, hudsymtom, neurologiska symtom, hjärtsymtom, mag-tarmsymtom, urinvägssymtom, gynekologiska symtom, reumatiska symtom, ortopediska symtom, allergiska symtom, astmatiska symtom, diabetes osv.. Varför ska då patienterna söka en allmänläkare, som inte kan ha de djupa kunskaper som en specialist inom relevant sjukdomsområde har. När det gäller tändernas sjukdomar så är patienterna betrodna att söka tandläkare direkt. Så har det varit i närmare 100 år. Varför ska inte samma förhållande gälla för andra medicinska sjukdomar? Patienterna vet mestadels vad de har för symtom och kan säkerligen söka rätt typ av specialist och därmed som idag slippa segdragna remitteringar till specialister. Med över 45000 läkare i riket så torde befolkningens sjukvårdsbehov kunna tillfredsställas under förutsättning att läkarna har rätt specialistutbildning. Alltså för att få sjukvården att fungera optimalt krävs en sammanhållen sjukvårdsorganisation med rätt typ av specialister. Utförarna bör kunna vara både privata och offentliga; jämför Sankt Görans sjukhus.

Attsats 1: Att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att den svenska sjukvården utreds och sedan organiseras med följande inriktning; 1. Sjukhusen skall vara basen för all offentlig sjukvård och ha geografisk väldefinierade upptagningsområden. 2. Sjukhusen skall ansvara för organiserandet av all öppenvård/primärvård och på lämpligt sätt bemanna den med olika specialister samt ha ett tydligt utbildningsansvar. 3. Personalen i den öppna vården skall räknas som en resurs i sjukhusens/sjukvårdens dygnetruntverksamhet och vid behov kunna arbeta på sjukhusen. 4. De geriatriska eller internmedicinska klinikerna skall i sin uppgift inkludera ansvar för sjukvårdsbehoven och den allmänna omvårdnaden på sjukhem och äldreboenden inom sina geografiska upptagningsområden. 5. Patienter skall ha en tydlig tillhörighet till olika sjukhus och dess öppenvårdsmottagningar.

Stockholm 2021-02-02

Per-Gunnar Larsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Primärvården har en viktig roll att fylla för en mer jämlik, patientcentrerad och effektiv hälso- och sjukvård och den rollen kommer att bli allt viktigare framöver. Detta har flera statliga utredningar slagit fast (se bl.a. God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem SOU 2020:19). Hälso- och sjukvården i Sverige har historiskt varit sjukhustung. Vården står inför stora utmaningar. Behovet av vård ökar då befolkningen blir äldre. Det är viktigt att varje patient får rätt vård på rätt nivå i god tid. Om patienter inte hamnar rätt från början blir det ofta mer kostsamt för samhället och det finns även risk för undanträngningseffekter. Samtidigt har möjligheterna att utveckla hälso- och sjukvården aldrig varit så stora som nu. Nya läkemedel, digital teknik och patienternas ökade kunskap om sjukdomar ger regionerna möjlighet att vårda patienterna på nya sätt. För att möta dagens och framtidens utmaningar har region Stockholm beslutad om Framtidens hälso- och sjukvård (FHS). Detta innebär bl.a. att vården utvecklas utifrån:

- Ett hälsofrämjande förhållningssätt. Individens hälsa i fokus vid varje möte med vården. En viktig princip för att utveckla nya arbetssätt i vården.
- Förbättrat omhändertagande nära patienten. Utbyggnad av vården utanför akutsjukhusen. Utvecklade struktur och arbetssätt för akut omhändertagande.
- Nära samverkan mellan vårdcentraler och specialistvård. Utvecklingen kräver ett nära samarbete mellan alla vårdgivare med patienten i fokus.
- Förstärkning av vårdutbudet utanför akutsjukhusen. Akutsjukhusens uppdrag renodlas. Patienter som idag vårdas på ett akutsjukhus ska erbjudas vård på andra ställen utifrån sina behov.
- Ta tillvara möjligheterna med digitalisering med utvecklade e-tjänster och ny vårdinformationsmiljö.

Det finns svårigheter med att inrätta en organisation där sjukhusen ansvarar för öppenvård/primärvård inklusive bemanningen av dessa verksamheter. Det är inte helt lätt att överföra personal mellan olika verksamheter och vårdnivåer eftersom det krävs olika utbildning och kompetens för att utföra olika uppgifter.

Motionären yrkar på att sjukhusen bör ha geografiskt väldefinierade upptagningsområden. I region Stockholm finns inte ett sådant behov i dagsläget. Patient som hämtas i sitt eget upptagningsområde (där patienten bor) transporteras till det sjukhus som betjänar patientens folkbokföringsadress. Patient som hämtas i sitt eget upptagningsområde (där patienten bor) men vill åka till ett annat sjukhus ska, om möjligt, få välja sjukhus. Grundprincipen är att patienten har rätt att välja var hen ska vårdas inom rätt vårdform. Patient som hämtas i ett annat upptagningsområde än på sin bostadsort ska transporteras till det sjukhus som har områdesansvar för patientens folkbokföringsadress.

Motionären skriver vidare att de geriatriska klinikerna bör ha större ansvar för flera delar av den äldres hälso- och sjukvård. Sollentuna sjukhus har renoverats. Den geriatriska vården på

sjukhuset (med driftstart 1 november 2020) kommer drivas enligt ett helt nytt koncept – ”sammanhållen seniorvård”. Det är ett bredare uppdrag, som innefattar både geriatrisk öppen- och slutenvård. Sjukhuset kommer utöver geriatriska vårdplatser ha en kognitiv mottagning som genomför utvidgade minnesutredningar och en osteoporosmottagning som utreder och behandlar patienter med benskörhet. För den äldre betyder den här upphandlingen att vårdbehovet tillgodoses i en väl sammanhållen vårdkedja. När en patient har varit inskriven på Sollentunageriatrikens slutenvård och bedöms behöva fortsatt vård från det geriatriska teamet erbjuds en så kallad förstärkt utskrivning. Målet är att minska behovet av återinläggning genom att säkerställa en trygg och säker hemgång och övergång till vård i hemmet. Den nya vårdmodellen kommer utredas. Utredningen ska ligga till grund för beslut om att utöka hela eller delar av uppdraget till fler geriatriska kliniker i länet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelets yttrande:

Motionären yrkar på en utredning och omorganisering av svensk sjukvård enligt 5 steg.

Kristdemokraterna har under året presenterat en rapport om en ny vårdorganisation. Där konstateras att dagens organisering av sjukvården har en lång rad problem. Det mest grundläggande problemet är att en modern, högkvalitativ och jämlik sjukvård är oändligt mycket mer komplex och kostsam att åstadkomma än den sjukvård som historiskt har bedrivits av regionerna (tidigare landstingen). För att bedriva dagens avancerade sjukvård rationellt och med hög kvalitet krävs ett betydligt större befolkningsunderlag än det som finns i enskilda svenska regioner. Den medicinska och tekniska utvecklingen har helt enkelt sprungit ifrån dagens organisationsmodell där 21 självstyrande regioner beslutar om och utför sjukvården.

Behovet av att samordna vården och ge förutsättningar för en mer jämlik vård har ökat. För att försöka lösa detta har regionernas ansvar för hälso- och sjukvården blivit rejält beskuret under en lång tid. Inte minst under pandemin har den statliga styrningen ökat. Men det har skett genom den sämsta metoden: bibehållet formellt självstyre och en mängd statlig styrning i form av uppdrag till myndigheter och styrning genom destinerade statsbidrag. Resultatet är en svårgenomtränglig massa av styrning på flera nivåer. Det försvårar för professionen och det ger allt mindre utrymme till regionpolitikerna samtidigt som regeringen knappast kan styra vården.

Detta mitchmasch måste bort. Därför kan inte 21 regioner med beskattningsrätt behållas. Istället bör den regionala beskattningsnivån och den direktvalda regionala styrningen av vården tas bort för att forma en ny och mer ändamålsenlig organisation.

En bättre styrning av hälso- och sjukvården bör ta utgångspunkt i att staten styr där det är ändamålsenligt och att verksamheterna därefter har ett bredare utrymme än idag att forma verksamheten i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. För att detta ska vara möjligt bör ansvaret för sjukvården överflyttas från regionerna till staten. Dock behövs fortsatt en regional organisation för planering och huvudmannaskap för offentligt driven sjukvård i respektive region samt upphandling och avtal med fristående utförare av sjukvård.

Sex sjukvårdsregioner ska utgöra geografisk struktur för de nya, statligt organiserade sjukvårdsregionerna. Den politiska mellannivån av direktvalda politiker bör tas bort och de nya regionerna ledas av professionella styrelser.

Vi måste säkerställa att vi har en välfungerade hälso- och sjukvårdsorganisation, inte minst i syfte att minska diskriminering av resurssvaga individer som idag inte alltid får ta del av den bästa vården. Hälso- och sjukvården ska därför organiseras med människors behov i fokus. Det

är vård på lika villkor och efter behov som är grunden för hela hälso- och sjukvården.

1177 Vårdguiden på Internet har möjlighet till goda funktioner för den som är vårdsökande och kan styra till rätt vårdnivå. 1177 finns också som telefonkontakt där man får samtala med en erfaren sjuksköterska som hjälper till att hitta rätt och kan bedöma rätt vårdnivå så att patienten söker vård på rätt plats och inte sitter på akuten i timmar för något som kan hanteras på vårdcentralen. 1177 behöver utvecklas så den blir tillgänglig för alla och har korta svarstider.

Att den vårdsökande först möter någon form av bedömning innan man får träffa sjuksköterskan eller läkaren brukar kallas grindvakt eller triage. Det innebär att jag som vårdsökande inte har direkt tillgång till vilken vård som helst. Ett system som bygger på vård efter behov på lika villkor och till hela befolkningen kräver att vi har system med grindvakt på lämpliga sätt.

För att patienten ska förstå vilken vårdnivå som är den bästa behövs mer tid då patient och vårdpersonal hinner samtala om patientens behov. En alltför snäv tidsbokning gör att missförstånd kan uppstå och risken finns att patienten söker igen inom kort. Ska vården bli effektiv måste det finnas tid att fråga: Är det något mer du vill ta upp? Och läkaren eller sjuksköterskan måste ha tid att vänta på patientens svar.

En vård som bygger på både funktion och relation kräver också ersättnings- och avgiftssystem som hänger ihop. System som stödjer en behovsstyrd vård. Ersättnings- och avgiftssystem måste också klara förändrade sökmönster hos patienterna, utvecklingen inom den goda nära vården liksom såväl fysiska som digitala vårdmöten. Kristdemokraterna anser att det bör utredas hur ett nationellt ramverk för ersättningssystem och avgifter kan stödja en behovsstyrd vård.

Partistyrelsen har enligt ovan en annan syn på hur sjukvården ska omorganiseras än motionären. Syftet är dock detsamma; en tillgänglig och god vård.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:37:

att avslå motionen

05:38 Spetsutbildning för att möta äldreomsorgens utmaningar

Spetsutbildningar inom gymnasiet finns idag inom samtliga teoretiska ämnesgrupper samt estetiska. Utmärkande med spetsutbildningarna är att eleverna läser sina profilämnena i snabbare takt, med hjälp av välutbildade och engagerade lärare. Syftet är ge eleverna förutsättningar för att ta vara på hela sin kapacitet och förbereda dem för vidare studier. Tyvärr så finns idag ingen möjlighet att starta spetsutbildningar för praktiska gymnasieprogram.

Under de kommande tio åren kommer antalet personer i Sverige som är 80 år eller äldre att öka med knappt 50 procent, till drygt 750 000 personer. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kommer det behövas anställas uppemot 70 000 personer inom äldreomsorgen under de kommande tio åren samt många tusen för att kompensera pensionsavgångar. Redan idag har de flesta av Sveriges kommuner svårigheter att rekrytera personal till äldreomsorgen. Ännu större är utmaningen att hitta personer som har rätt utbildning och kompetens för arbetet. Det behövs därför stora satsningar för att säkra upp kompetensen inom framtidens äldreomsorg.

Med utgångspunkt i den enorma utmaning som de flesta av Sveriges kommuner står inför, avseende att rekrytera kompetens till äldreomsorgen, menar vi att Kristdemokraterna bör verka för inrättandet av spetsutbildningar även för vårdoch

omsorgsprogrammet på gymnasiet. Denna utbildning skulle rusta elever med kompetens att ge bästa möjliga vård och omsorg till sina omsorgstagare. Detta skulle även utgöra en attraktiv möjlighet för de ungdomar som brinner för vård och omsorgsycket som förtjänar en utbildning som är utmanande och ger dem förutsättningar att utvecklas till sin fulla kapacitet, precis som ungdomar som brinner för matematik eller musik.

Det finns idag yrkeshögskoleutbildningar för undersköterskor med flera olika inriktningar (exempelvis demens, psykiatri och akutsjukvård) som efter ungefär ett års heltidsstudier ger specialistexamen. Vi menar att en spetsutbildning inom vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet skulle kunna bedrivas i ett tempo som möjliggör för eleverna att ta ut en specialistundersköterskeexamen i samband med studentexamen, eller möjligen en period senare efter förvärv av kompletterande arbetslivserfarenhet.

Därför föreslår vi rikstinget besluta

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för möjliggörandet av spetsutbildningar inom det gymnasiala vård- och omsorgsprogrammet som möjliggör en högre studietakt under gymnasietiden och specialistundersköterskeexamen i samband med studentexamen.

Gråbo 2021-01-11

Miriam Helena Lilja, Elliot Danielsson, Christian Eberstein, Gunilla Lindell, Janette Rydin, Daphne Sandberg samt Filip Sjöling

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Gymnasieskolan har gått igenom ett stort antal reformer där det har funnits väldigt många valbara kurser. Det har inte alltid landat så bra utan snarare periodvis visat sig vara svårt att se vad de olika kurserna har för faktiskt innehåll. Dagens kompromiss mellan valbarhet och en styrning ifrån skolverk m.m. har underlättat för både elever och arbetsgivare. Det hindrar inte att man med jämna mellanrum behöver se över vad enskilda utbildningar innehåller. Det kan därför vara bra om riksorganisationen tar initiativ till en utveckling av vårdprogrammen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att även yrkesorienterade gymnasieutbildningar ska kunna bli spetsutbildningar.

Försöksverksamhet pågår sedan 2009 (och fram till 2024) med gymnasiala spetsutbildningar. Dessa spetsutbildningar inom gymnasieskolan riktar sig till särskilt motiverade och högpresterande elever som vill ha både breddning och fördjupning inom gymnasieskolans kurser samt möjlighet att redan inom ramen för gymnasieskolan läsa högskolekurser. Utbildningarna är riksrekryterande och alla i hela landet kan därför söka till dem. De riktar in sig på matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi, teknikvetenskap och humaniora. Försöksverksamheten följs upp och utvärderas av Skolverket.

Försöksverksamheten i avseende på dessa spetsutbildningar kom till genom den tidigare alliansregeringens politik, inte minst i linje med Kristdemokraternas paroll om att ingen ska lämnas efter men att ingen heller ska hållas tillbaka. Kristdemokraterna har många förslag till hur vi ska hjälpa elever med särskilda behov. Partistyrelsen menar att det även ligger i politikens

riktning att bejaka spetsutbildningar för de elever som vill och kan gå snabbare fram. De pågående utbildningarna inriktas mot något eller några av ämnena matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi, teknikvetenskap eller humaniora. Det finns alltså, som motionärerna lyfter fram, ingen möjlighet att läsa spetsutbildningar i yrkesorienterade gymnasieprogram. Partistyrelsen menar dock att dessa utbildningar lämpar sig mindre väl för spetsutbildningar av flera skäl.

Det är av stor vikt att grundutbildningen i vårdutbildningarna är gedigna. Kristdemokraterna värdesätter grundkunskaper och vill betona att man måste ha gedigen grundkompetens för att kunna tillgodogöra sig specialistutbildning. Dessutom finns aspekten att den som går gymnasiet är tämligen ung, 16 år när man börjar gymnasiet. Kristdemokraterna vill inte underskatta undersköterskornas yrkesroll och status och menar att viss ålder, mognad och erfarenhet krävs för det ansvarstagande som yrket innebär. Titeln undersköterska är en skyddad yrkestitel fr.o.m den 1 juli. Det innebär att bara de med en viss utbildning eller kompetens ska kunna få ett bevis och därefter få kalla sig undersköterska. Den som saknar bevis ska inte få använda en snarlik titel. Det gör att det blir tydligare vilken kompetens någon med underskötersketitel har, samt vilka uppgifter en undersköterska får utföra. Partistyrelsen menar att det nu inte är rätt tid att göra förändringar i utbildningsprogrammet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:38:

att avslå motionen

05:39 För vården framåt, Motion om utbildningsprogram från undersköterska till sjuksköterskeprogrammet

Bakgrund

Vården idag är tuff och möts av ständiga utmaningar. Vår pandemi har gjort det så klart mer kännbart. Vårdplatser är en stor brist runt om i Sverige och beror ofta på bristen av utbildade sjuksköterskor. Detta är ett stort problem som vi framförallt kommer att mötas av nu när vårdköerna bara ökar och de lidande bli det Svenska folket som väntar på att få en god vård. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) råder det brist på sjuksköterskor i hela landet. SCB bedömer att det kommer att saknas 160 000 vård - och omsorg utbildade år 2035 samt att i SCB:s prognos anger 87 procent av vård arbetsgivarna i Sverige att de har brist på nyutexaminerade sjuksköterskor medan 91 procent uppger en brist på yrkeserfarna sjuksköterskor (SCB, 2021).

Idag är det samma utbildningstid för en utbildad undersköterska som är van vid vårdarbete som en utbildad elev som aldrig varit i vården tidigare. Det är inte rättvist varken för undersköterskor eller patienter att vänta olagligt länge på att få vård i tid. Vi behöver ändra i vårt utbildningssystem för Sjuksköterskor - för vården framåt.

Förslag

För att underlätta för vården ger jag till förslag om ändra den utbildningstiden som är att läsa till sjuksköterska idag på 3 år på högskolan till max 2 års utbildning för utbildade undersköterskor. Alternativt att färdigutbildade undersköterskor kan validera sin omvårdnadsdel i sjuksköterskeprogrammet som är idag. Omvårdnadsdelen av sjuksköterskeprogrammet utgör 112.5 Hp av 180 Hp (HiS 2020) och skulle därav kunna göra att fler undersköterskor läser till

Sjuksköterskor och därmed bristen på sjuksköterskor och vårdplatser minskar.

Motivering

- Fler vårdplatser
- Fler Sjuksköterskor
- Bättre vård

Åtgärder

- Göra en utbildning för vidareutbildning från undersköterska till sjuksköterska. Alt validering.
- Se över antagningsbehörighet för utbildad undersköterska till sjuksköterskeprogrammet.

Referensälla: Statistiska centralbyrån 2021. Stor brist på utbildad personal inom vård och omsorg. Statistiknyhet från SCB [2021-02-18]

Högskolan i Skövde (HiS)Sjuksköterskeprogrammet [2020-09-01]

Attsats 1: att ge partistyrelsen till uppdrag att se över den utbildning för undersköterskor till sjuksköterskor för att kunna underlätta för undersköterskor att läsa vidare inom sin yrkesroll.

Falköping 2021-02-04

Nathalie Lidén

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet jobbar redan med detta via riksdagsgruppens arbete. Det är dock viktigt att man lyfter dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår ett uppdrag att se över undersköterskeutbildningen så att det ska bli lättare att läsa vidare till sjuksköterska.

Undersköterskan är basen för omsorgen inom äldreomsorgen. Genom personlig omvårdnad och en helhetssyn så kan omsorgen av den äldre präglas av värdighet och respekt. Undersköterskans arbete är viktigt och kompetens måste säkras. Det är därför välkommet att titeln undersköterska är en skyddad yrkestitel fr.o.m den 1 juli. Det innebär att bara de med en viss utbildning eller kompetens ska kunna få ett bevis och därefter få kalla sig undersköterska. Den som har en tillsvidareanställning som undersköterska när de nya reglerna börjar gälla får använda titeln till juni 2033. Sedan behöver hen ha beviljats ett bevis för att få fortsätta att kalla sig undersköterska. Under samma period ska också den som har studerat enligt äldre bestämmelser kunna ansöka om och få ett bevis. I samband med beslutet i riksdagen framförde Kristdemokraterna att den avgift som tas ut för att pröva ansökningarna om yrkestitel inte får vara för hög så att den riskerar att utgöra ett hinder för att ansöka. Vi menar att regeringen bör säkerställa att den avgift som tas ut är tillräckligt låg för att det ska vara möjligt för undersköterskan att ansöka och betala avgiften.

Det finns stora behov av kompetent personal inom vården, och det krävs fler åtgärder för att

komma till rätta med bristen på sjuksköterskor och annan vårdpersonal i hela landet. De som redan arbetar i vården behöver också kunna få goda möjligheter till utveckling och vidareutbildning under sitt yrkesliv. Kristdemokraterna välkomnar därför det uppdrag som regeringen nyligen tillsatta för att utreda möjligheter att underlätta för framför allt undersköterskor att vidareutbilda sig till sjuksköterskor. Uppdraget syftar främst till att skapa fler vägar till att bli främst sjuksköterska och att möjliggöra förkortade utbildningstider genom till exempel ökad möjlighet att tillgodoräkna sig tidigare kunskaper. Partistyrelsen bedömer att detta uppdrag är helt i linje med motionens intentioner och anser därmed att motionen är besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:39:

att anse motionen besvarad

05:40 Läkareutbildningen

Specialistutbildningen av läkare behöver genomlysas med inriktning på att utvärdera till vilka specialiteter det kan vara möjligt att direktutbilda till.

Möjligheten att utbilda läkare till vissa medicinska specialiteter på samma sätt som gällt för tandläkare i 100 år är såvitt jag vet inte genomlyst tidigare. Detta bör göras eftersom utbildningar bör genomföras så effektivt som möjligt. Idag är utbildningstiden för att bli specialistläkare minst 12 år, men för att bli leg. tandläkare är den 6 år. Om det skulle gå att direktutbilda specialistläkare, vilket jag bedömer är möjligt, så skulle det innebära snabbare utbildning och därmed lägre utbildningskostnader samt fler produktiva år i yrket och säkrare tillgång på specialistläkare.

Nedan är inklippt Socialstyrelsens förteckning av basspecialiteter och grenspecialiteter. De basspecialiteter som jag bedömer är möjligt att direktutbilda till är följande; Klinisk fysiologi, Radiologi, Hudsjukdomar, Klinisk farmakologi, Klinisk genetik, Ögonsjukdomar, Öron-NäsHalssjukdomar, Klinisk immunologi och transfusionsmedicin, Klinisk kemi, Klinisk mikrobiologi, Klinisk patologi, Klinisk neurofysiologi, Barn- och ungdomspsykiatri, Psykiatri med möjligen flera.

Det finns inget incitament för läkarnas egna organisationer såsom Svenska Läkaresällskapet eller Sveriges Läkarförbund att utreda frågan eftersom långa utbildningar vanligtvis innebär högre status och högre lön. Därför måste den politiska nivån ta initiativ.

Universitetsutbildningen till läkare och sedan vidareutbildningar på sjukhusen drar stora ekonomiska resurser m.m. och bör därför anpassas för de olika yrkeskraven som föreligger för läkare. Utbildningen ska således inte vara bredare än vad som erfordras.

Nuvarande indelning av läkares specialistutbildningar.

Basspecialiteter

Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter

Barn- och ungdomsmedicin

Bild- och funktionsmedicinska specialiteter

Klinisk fysiologi Radiologi

Enskilda basspecialiteter

Akutsjukvård

Allmänmedicin

Arbets- och miljömedicin

Hud- och könssjukdomar
Infektionssjukdomar
Klinisk farmakologi

Klinisk genetik
Onkologi
Reumatologi
Rättsmedicin
Socialmedicin

Invärtesmedicinska specialiteter
Endokrinologi och diabetologi Geriatrik
Hematologi
Internmedicin
Kardiologi
Lungsjukdomar
Medicinsk gastroenterologi och hepatologi Njurmedicin

Kirurgiska specialiteter Anestesi och intensivvård Barn- och ungdomskirurgi
Handkirurgi
Kirurgi
Kärlkirurgi
Obstetrik och gynekologi Ortopedi
Plastikkirurgi
Thoraxkirurgi
Urologi
Ögonsjukdomar
Öron-, näs- och halssjukdomar

Laboratoriemedicinska specialiteter
Klinisk immunologi och transfusionsmedicin Klinisk kemi
Klinisk mikrobiologi
Klinisk patologi

Neurologiska specialiteter
Klinisk neurofysiologi Neurokirurgi Neurologi Rehabiliteringsmedicin

Psykiatriska specialiteter
Barn- och ungdomspsykiatri Psykiatri

Tilläggspecialiteter
Allergologi
Arbetsmedicin Beroendemedicin
Gynekologisk onkologi Nuklearmedicin
Palliativ medicin Skolhälsovård
(medicinska insatser i elevhälsan)
Smärtlindring
Vårdhygien
Äldrepsykiatri

Grenspecialiteter
Barn- och ungdomsallergologi Barn- och ungdomshematologi och onkologi Barn- och
ungdomskardiologi Barn- och ungdomsneurologi med rehabilitering
Neonatologi

Neuroradiologi

Hörsel- och balansrubbingar Röst- och talrubbingar

Rättspsykiatri

Attsats 1: Att Rikstinget ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för att specialistutbildningen av läkare genomlyses med inriktningen att utvärdera till vilka specialiteter det kan vara möjligt att direktutbilda läkare. Ett dylikt system skulle kunna innebära att studenten söker direkt till grundutbildning på universitetet för utbildning till exempelvis ögonläkare eller annan specialitet enligt beskrivningen ovan.

Stockholm 2021-02-14

Per-Gunnar Larsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att specialistutbildningen av läkare behöver utredas i syfte att undersöka till vilka specialiteter det kan vara möjligt att direktutbilda på liknande sätt som idag gäller för tandläkare. Partidistriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning att utbildningar ska vara kärnfulla och kostnadseffektiva. Partidistriktsstyrelsen menar dock att en så omfattande reform av läkarprogrammet som utredningen syftar till riskerar att medföra stora kostnadsökningar när flertalet i grunden helt nya universitetsprogram ska utformas. Flera av de utbildningar som motionären föreslår direktutbildning till skulle riskera att förlora den kliniska aspekten i yrket. Partidistriktsstyrelsen anser dessutom att det finns en styrka i en längre utbildning för läkare. Läkaren kan därmed ha ett bredare fokus för att möjliggöra ett helhetsperspektiv i bedömningen och handläggningen av patienter.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår partistyrelsen att verka för möjligheten att direktutbilda specialistläkare.

Universitetskanslerämbetet, UKÄ, är den myndighet som granskar lärosätenas kvalitet, analyserar utvecklingen inom högskolan och utövar juridisk tillsyn över dessa. På UKÄ:s hemsida står att Riksdag och regering har det övergripande ansvaret för högre utbildning och forskning. Men lärosätena är i hög grad autonoma.

Inom ramen för en omfattande lagstiftning är det lärosätena själva som bestämmer hur deras organisation ska se ut. De bestämmer över den interna fördelningen av resurser, utbildningsutbud, utbildningens innehåll och utformning. De bestämmer över hur många studenter som antas och vilken forskning som lärosätet ska bedriva. Det finns alltså ingen nationellt planerad utbildningsvolym i högskolan.

Utbildningsdepartementet ansvarar för områdena utbildning och forskning.

Utbildningsdepartementet anger riktlinjer för de statliga lärosätenas verksamhet i ett årligt regleringsbrev.

Regeringen beslutar om vilka examina som får förekomma och krav för examen, i form av omfattning och mål. Det finns begränsningar för vilka examina ett lärosäte har tillstånd att utfärda. Däremot finns inga begränsningar för vilka kurser som får ges, utöver det allmänna kravet att högskoleutbildning ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund och på beprövad

erfarenhet.

Partistyrelsen menar med anledning av detta att en omorganisation av läkarutbildningen inte hanteras av politiska partier utan av lärosätena själva. I och för sig vore det då möjligt att verka för läkarexamens utformning och omfattning, något som regeringen idag beslutar om. Dock menar Partistyrelsen att motionärens tanke på ett helt nytt sätt att bedriva läkarstudier genom att direktutbilda specialistläkare utan allmän- eller bastjänstgöring inte bör förordas. Risken vore att läkaren mister sin helhetssyn och grundläggande kompetens, något som skulle kunna leda till fel eller missade diagnoser och i värsta fall felbehandling. Det är inte alltid sjukdomar håller sig till en del av kroppen, därför behöver läkare ha en gedigen grundutbildning innan de väljer sina specialiteter. En bred grundkompetens är oerhört angeläget för att säkerställa patientsäkerheten.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:40:

att avslå motionen

05:41 Handlingsplan mot könsstympning av kvinnor

Könsstympning av kvinnor är en tradition som förekommer framför allt i vissa afrikanska länder. Hela eller delar av kvinnans yttre könsorgan avlägsnas, varpå underlivet sys ihop. Detta strider mot såväl Barnkonventionen som mot mänskliga rättigheter.

Könsstympade flickor och kvinnor behöver särskild varsamhet när de söker vård. Hos många är ämnet tabubelagt, vilket gör det svårt för flickor att berätta om vilket lidande de går igenom varje dag. Svårigheter att kissa, menssmärtor med mera är vanliga besvär och komplikationer, för att inte tala om de problem som kan uppstå vid förlossning. Det är därför viktigt att det finns kunskap hos de medarbetare i hälso- och sjukvården, som möter kvinnor i riskzon att råka ut för könsstympning och unga flickor och kvinnor som blivit utsatta, och ser till att de får adekvat vård och hjälp.

Sedan trettio år är det olagligt att utföra könsstympning i Sverige och det betraktas som ett brott som kan ge upp till fyra års fängelse för den som utför stympningen, oavsett om det sker i Sverige eller utomlands. Trots det förekommer det fortfarande att kvinnor drabbas, inte sällan i samband med besök i hemlandet. Eftersom invandring sker från länder där könsstympning är utbredd måste vi gemensamt samla kraft för att förhindra och förebygga att dessa grymma övergrepp sker. Samverkan med andra myndigheter, som skola, socialtjänst och rättsväsende kan vara av stor betydelse.

Alla har rätt till en sexuell och reproduktiv hälsa. För att förebygga könsstympning och hjälpa de kvinnor som har utsatts för detta övergrepp är det viktigt att regionerna snarast utarbetar en handlingsplan för att stödja personalen i deras viktiga arbete att hjälpa dessa.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att öka kunskapen om könsstympning hos berörd personal

Attsats 2: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att vårdens kunskap och omhändertagande av kvinnor som utsatt för könsstympning utvecklas.

Stockholm 2021-04-24

Sarah Havneraas, Eva Wallin samt Aase Jönsson

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundets yttrande:

Kvinnlig könsstympning är en livsfarlig sedvänja som ger flickor men för livet. Fler än två miljoner flickor i åldern 4–11 år könsstympas varje år världen över, enligt Unicef. Både förberedelse och underlåtenhet att avslöja könsstympning är straffbart i Sverige. Ändå sker det i vårt land. Berörd personal behöver ökad kunskap om könsstympning för att ge adekvat vård och omhändertagande av kvinnor som blivit drabbade. Socialstyrelsen tog fram ett underlag 2018 för att förebygga och förhindra könsstympning hos kvinnor i Sverige. I juni 2018 fattade regeringen beslut om en handlingsplan kring detta. Syftet med handlingsplanen är att förebygga och motverka könsstympning samt förbättra stödet till redan utsatta. Handlingsplanen innefattar uppdrag till flera myndigheter och till vården. Vi vill dock säkerställa att vårdens kunskap och omhändertagandet av kvinnor som utsatts för könsstympning utvecklas och förstärks.

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill att Kristdemokraterna ska verka för ökad kunskap om könsstympning.

Kvinnlig könsstympning är en livsfarlig sedvänja som ger flickor men för livet. Fler än två miljoner flickor i åldern 4–11 år könsstympas varje år världen över, enligt Unicef. Både förberedelse och underlåtenhet att avslöja könsstympning är straffbart i Sverige. Ändå sker det om och om igen i vårt land.

Det har vidtagits en del åtgärder för att stävja att könsstympning men mer behöver göras. För att undvika att svenska flickor utsätts för könsstympning anser Kristdemokraterna att Sverige, enligt fransk modell, bör pröva att införa ett system med hälsointyg. Hälsointyget, eller skyddsbrevet om man så vill, ska kunna tas med till hemlandet vid resa, och ska tydligt visa att könsstympning är förbjudet enligt svensk lag. Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och således kan dömas enligt svensk lag även om könsstympning sker i annat land än Sverige.

Över 80 procent av de kvinnor som har sökt vård för könsstympning gör det vid graviditet eller förlossning. Under 2012-2018 var det 5000 kvinnor eller flickor som sökte vård. De flesta var mellan 18-39 år. Antalet som söker vård har ökat under de senaste åren men det är troligen många fler som är könsstympade som aldrig söker vård. Socialstyrelsen har uppgett några tänkbara orsaker till att inte fler söker vård. En sådan är brist på kunskap om könsstympning och vilken förebyggande vård som finns samt att de som har varit utsatta för könsstympning kan ha tidigare negativa upplevelser av sjukvården.

Det är viktigt att tidigt kartlägga och komma i kontakt med kvinnor som har blivit utsatta för könsstympning eller som riskerar att hamna i farozonen för detta. Därför behöver samtal om könsstympning redan göras vid de hälsosamtal som idag görs med nyanlända. Vi föreslår att dessa hälsosamtal dels blir obligatoriska och dels att frågor om könsstympning alltid tas upp i dessa samtal. Även vid mödravårdsbesöket behöver frågor om könsstympning regelmässigt tas upp. Enligt Socialstyrelsen visar vissa studier att vårdpersonal undvek att lyfta frågan med kvinnor som kan ha varit utsatta för könsstympning för att behandla alla kvinnor jämlikt. Men det är också frågan om att kvinnor många gånger inte talar svenska och att man uppfattar stora kulturella skillnader. Många inom vården vill ha mer kunskaper och kompetens om hur könsstympning bör tas upp. I studier där man frågar kvinnor som har könsstympats framgår att de också upplever att det är svårt att kommunicera med vårdpersonalen om detta. Många kvinnor ville att vårdpersonalen skulle fråga om könsstympning och förväntade sig även att de skulle göra det. Det behöver tas fram ett grundligt material som stöd för vårdpersonalen om hur ett samtal om denna svåra fråga kan föras på ett bra och respektfullt sätt.

Kristdemokraterna presenterade under våren 2021 en jämställdhetsrapport. Där tas frågan om

könsstympling upp. Denna svarar väl mot det motionärerna efterfrågar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 05:41:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

05:01 att avslå motionen

05:02 att avslå motionen

05:03 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

05:04 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:05 att anse motionen besvarad

05:06 att avslå motionen

05:07 att avslå motionen

05:08 att avslå motionen

05:09 Att partistyrelsen verkar för en opportunistisk screening av förmaksflimmer för patienter över 65 år i svensk primärvård och därmed anse motionen besvarad.

05:10 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:11 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

05:12 att avslå motionen

05:13 att avslå motionen

05:14 att avslå motionen

05:15 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

05:16 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

05:17 att anse motionen besvarad

05:18 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:19 att avslå motionen

05:20 att anse motionen besvarad

05:21 att avslå motionen

05:22 att avslå motionen

05:23 att anse motionen besvarad

05:24 att avslå motionen

05:25 att avslå motionen

05:26 att anse motionen besvarad

05:27 att anse motionen besvarad

05:28 att anse motionen besvarad

05:29 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:30 att avslå motionen

05:31 att avslå motionen

05:32 att anse motionen besvarad

05:33 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

05:34 att avslå motionen

05:35 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

05:36 att avslå motionen

05:37 att avslå motionen

05:38 att avslå motionen

05:39 att anse motionen besvarad

05:40 att avslå motionen

05:41 att anse motionen besvarad

Motioner – Kapitel 6

UTBILDNING OCH KULTUR

Kapitel 06. Utbildning och kultur

Kristdemokraterna arbetar för en skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter. Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, stimulera elevernas intellektuella utveckling och förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan ska erbjuda den kunskap som behövs för att klara av arbetslivet, men också kunskap för att klara livet som ansvarsfull samhällsmedborgare. Skolan har ett bildningsuppdrag. Om skolan inte lyckas i sitt uppdrag får både barnen och Sverige stora problem i framtiden. Bristande studieresultat måste därför tas på största allvar.

Nyckeln för en framgångsrik skola är bra rektorer och lärare som förmår att leda, inspirera och förmedla den kunskap som krävs för att eleverna själva ska kunna forma sin framtid och förverkliga sina drömmar. Lärarna behöver också kunna hålla ordning i klassrummet, så att eleverna behandlar varandra med respekt och kunskapen kan stå i fokus. Vi vill satsa på vidareutbildning för lärare, exempelvis utbildning i ledarskap och konflikthantering. Vi vill också ha stärkt rätt till fortbildning för legitimerade lärare och vi har välkomnat att arbetet med ett professionsprogram kommer på plats fortskrider. Vi vill även höja behörighetskraven till lärarutbildningen och höja kvaliteten på lärarutbildningen. Det totala antalet undervisningstimmar i den svenska grundskolan har minskat över tid och är även lägre än genomsnittet i de europeiska länderna. Kristdemokraterna vill ge elever mer lärarledd undervisningstid och lärarna behöver få fokusera mer på undervisningen genom minskad administrativ börda och avlastning.

Skollagen är tydlig med att alla elever ska få stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. För att nå detta mål krävs att de elever som har de största behoven får hjälp och stöd av de lärare som har den bästa kompetensen. Vi vill öka tillgången på specialpedagoger och speciallärare. Det behövs också tidiga kunskapskontroller. Alla elever ska exempelvis screenas för läs- och skrivsvårigheter och skolorna behöver arbeta systematiskt för att ge tidiga stödinsatser.

I dag saknas tusentals lärare, och bristen beräknas öka. Det behövs fler vägar in i läraryrket genom kompletterande pedagogisk utbildning för personer som har examen i ett relevant ämne eller yrkeskunskap. Vi vill samtidigt ha fler karriärtjänster dvs. att skickliga lärare ska kunna bli förstelärare eller lektorer. Kristdemokraterna var med och beslutade att förstelärare i utanförskapsområden ska få dubbelt lönepåslag och vårt mål är att det ska finnas lektorstjänster vid alla gymnasier.

Vi vill också göra mer för att ge nyanlända elever goda förutsättningar att lära sig svenska språket och komma in i den svenska skolan. För att nyanlända ska nå kunskapsmålen vill vi se en kompetenssatsning för att utbilda fler lärare i svenska som andraspråk. Vidare anser vi att det behövs fler karriärlärartjänster, något som är viktigt också för skolor i utanförskapsområden.

Elevernas hälsa och trygghet i skolan är en förutsättning för att de ska kunna ta till sig ny kunskap. Vi ser med stor oro på den psykiska ohälsan bland barn och unga. Kristdemokraterna vill stärka elevhälsan och införa en elevhälsogaranti. Varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag och regionerna bör ges ansvaret för den medicinska och psykosociala elevhälsan. Vi vill även utöka skolidrotten från dagens 600 till 700 timmar i grundskolan för att alla barn ska röra mer på sig, då fysisk aktivitet har betydelse för såväl hälsan som skolresultaten.

Kristdemokraterna vill ha en skola med ordning där eleverna är trygga, känner gemenskap och ansvar för skolan och behandlas med respekt. Det behöver därför finnas ett tydligt ledarskap på varje skola där rektors och lärarnas befogenhet att upprätthålla ordning och främja respekt är klar och tydlig. Det ska råda nolltolerans mot mobbning och kränkningar samt klotter och skadegörelse.

Vi vill stärka föräldraansvaret så att det finns tydliga förväntningar på såväl elev som föräldrar och vad föräldrar kan göra konkret för att stötta sitt barn och höja kunskapsresultaten. Vi vill också skapa förutsättningar för fler vuxna i skolan, som exempelvis särskilt anställda mentorer.

Kristdemokraterna anser att fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. Europakonventionen ger föräldrar och elever rätt att välja den skola och utbildning som passar dem bäst och är i enlighet med deras övertygelse. Vi tror därför inte på en linje där man förbjuder en viss sorts friskolor så länge dessa följer skollagens krav på grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Ett skolsystem som medger valfrihet och mångfald kan, under rätt förutsättningar, vara kvalitetsdrivande.

Det finns starka rättviseargument för fritt skolval. Ett aktivt skolval kan, rätt använt och konstruerat, vara en faktor som minskar segregationen. Det är betydligt lättare för ekonomiskt svagare familjer att välja en bra skola än att köpa en bostad i det område där skolan ligger. Vi säger nej till köstopp, vi vill dock införa en tidsgräns för när köer får bildas, fyra år före skolstart med god och likvärdig information till föräldrar/vårdnadshavare. Alla bör få samma chans att ställa sina barn i kö.

För Kristdemokraterna är det viktigt att lagar och regler följs av såväl fristående som kommunala skolor. Det bör finnas en noggrann uppföljning av alla skolor, särskilt om det finns misstanke att en skola inte följer skollagen. Kommunen har uppföljningsansvar för skolor i sitt geografiska område. Skolinspektionen behöver kunna göra en lämplighetsprövning av ägarstrukturen och ledningskretsen, oavsett vilken skola det gäller.

Vi har idag förbud mot konfessionell undervisning, det ska följas av alla skolor, inte bara nystartade. Däremot anser vi att konfessionella friskolor fortsatt ska kunna ha konfessionella inslag i form av exempelvis morgonsamlingar, vilka ska vara frivilliga för eleverna. Alla skolor ska kunna ha enstaka konfessionella inslag under skolåret, såsom skolavslutning i kyrkan.

Högskola och forskning ska präglas av kvalitet och vara världsledande inom sina områden. Universiteten ska ha ett brett utbildningsutbud och bedriva statsfinansierad forskning där man är nationellt eller t.o.m. internationellt ledande. Högskolorna ska ha ett smalare och vassare utbud av grundutbildning och forskning. Den högre utbildningens viktigaste uppgift är att förmedla kunskap. För att möjliggöra detta krävs kompetenta högskolelärare och forskare, en stimulerande arbetsmiljö samt studiesocial trygghet.

Kristdemokraterna värnar det livslånga lärandet. Folkbildning är en viktig del i det svenska kulturlivet och en unik väg att stödja den allmänna medborgerliga bildningen och demokratin.

Syftet med folkbildningen är att göra det möjligt för alla människor att påverka sin livssituation och skapa ett engagemang för att delta i samhällsutvecklingen. Folkhögskolorna är i viktiga för att fånga upp möjligheten till utveckling för människor med olika bakgrund, behov och intressen.

Kulturen utgör en avgörande del i människors tillvaro. Genom kulturen kan människor utvecklas och finna mening i tillvaron. Forskning har visat att kulturella upplevelser stärker folkhälsan. Kristdemokraterna betonar kulturens egenvärde. Vår utgångspunkt är att kulturpolitiken ska stödja kulturen, däremot inte styra den. Politikens uppgift är att ge kulturen möjlighet att växa fritt på både amatörnivå och professionell nivå. Det handlar om att ge verksamheterna rimliga ekonomiska villkor och frihet att använda resurserna på bästa sätt.

Kristdemokraterna anser att vi alla har en skyldighet att värna vårt kulturarv och därmed banden

mellan dåtid, nutid och framtid. Kulturen hjälper oss att växa som människor och förbinder oss med tidigare generationers erfarenheter. Men den har också en uppgift i att utmana invanda föreställningar. Med andra ord bidrar den till såväl ett samhälles sammanhållning som dess självreflektion. För Kristdemokraterna är inte minst barns möjligheter att få ta del i – och av kulturella verksamheter en prioriterad fråga.

I civilsamhället stärks de mellanmännsliga kontakterna, och därmed läggs grunden för demokrati, medmänsklighet och ett välfungerande samhälle i stort. Därför vill vi stärka de ideella krafter som idag tyvärr är styvmoderligt behandlade i svensk politik. Idag tycks allt för många se på civilsamhället som bara en sorts fritidsaktivitet eller ett sidospår till det som sker i den individuella eller offentliga sfären. Vi menar tvärtom att Sverige behöver stärka civilsamhället. Därför syftar vår politik till att värna civilsamhällets oberoende, förenkla dess regelverk och förbättra dess förutsättningar.

06:01 Införa språktester för personal inom förskolan

Man behöver främja barn språkutveckling mer än vad man gör idag. Här har förskolan en väldigt viktig roll eftersom det är inskrivet i läroplanen för förskolan att man ska stimulera barns språkutveckling och få dem att intressera sig för skriftspråket. Inom förskolan ska man sträva efter att alla barn lär sig det svenska språket på ett korrekt sett och inspirera både dem och barnens föräldrar till denna utveckling. Detta är av yttersta vikt för att barnen sen ska kunna klara av andra ämnen i skolan, göra sig förstådda som individer och därmed kunna klara sig i samhället både som barn, ungdomar och vuxna.

Därför så behöver man införa språkrav för de som jobbar inom förskolan. Här finns inte bara förskolechefer och förskollärare som man vet uppfyller kraven på det svenska språket då de fullgjort en högskoleutbildning på minst 3,5 år, utan här finns även annan personal. Denna personal kan bestå utav barnskötare, elevassistenter och vikarier som i hög grad är de som tar hand om den pedagogiska verksamheten när förskolechefer och förskollärare fokuserar mer på det administrativa arbetet och därmed inte träffar barnen mer än korta stunder varje dag.

Förslaget är därför att man ska införa ett språktest i det svenska språket för alla de som har blivit erbjudna ett jobb på en eller flera förskolor. Man ska även ställa ett krav på att man inom den kommunala vuxenutbildningen måste ha med kurserna Svenska 1, 2 och 3 i sina barnomsorgsprogram. På så sätt stärker man det svenska språket hos all personal och ger alla som vill jobba inom barnomsorgen en chans att få de kunskaper som krävs, för att sen klara av de språktester som borde införas få personalen inom förskolan.

Attsats 1: Att verka för ett införande av språktester i det svenska språket på gymnasienivå, för att få tillträde till att jobba inom förskolan om man ska jobba som barnskötare, elevassistent eller vikarie.

Attsats 2: Att verka för införandet av ett krav om att man måste läsa och få godkända betyg på gymnasiekurserna Svenska 1, 2 och 3 inom samtliga barnomsorgutbildningar inom den kommunala vuxenutbildningen.

Stockholm 2021-02-14

Erika Eriksson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären vill säkerställa tillräckliga språkkunskaper hos personalen inom förskolan genom att införa språktester för den som vill få tillträde att jobba inom förskolan.

Partidistriktsårsmötet håller med motionären om att det är grundläggande att de som tar hand om barn i våra förskolor ska kunna prata svenska.

Förskolorna i Stockholms stad är numera djupt segregerade. När Socialdemokraterna förlorade valet i Stockholm var andelen personal i förskolan med annat modersmål än svenska närmare 80 procent i stadsdelar som Skärholmen, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. På Kungsholmen och Östermalm uppgick den siffran till cirka 45 procent. Allt fler stadsdelar larmar om bristande språkkunskaper – inte bara bland barnen, utan också bland förskolepersonalen.

Barnens språkutveckling är avgörande för hur de senare kommer att klara skolan. Skolpolitiken behöver därför prioritera både barnens språkutveckling och förskolepersonalens kunskaper i svenska språket. Partidistriktsårsmötet menar att det finns ett behov av att kunna säkerställa att all personal inom förskolan har tillräckliga språkkunskaper.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har helt rätt i att förskolan måste betona barns språkutveckling i sitt arbete. Det råder inga tvivel om att detta är en av de centrala nycklarna för god integration och framtida delaktighet i samhället. Det kräver i sin tur goda språkkunskaper hos all förskolepersonal. Partistyrelsen anser emellertid inte att motionens förslag är rätt väg att gå. Utbildningar i svenska finns redan inom de relevanta utbildningsfälten, liksom på folkhögskolor och i kommuner. Det riskerar att bli både otympligt, byråkratiskt och ineffektivt om staten ska detaljstyra innehållet i kursplanerna eller för den delen överpröva enskilda bedömningar som arbetsgivaren har att göra. Det ligger dessutom redan i utbildarnas intresse att människor får jobb efter sin utbildning. Därtill skulle ett sådant test ytterligare addera till den byråkrati som vi annars menar att förskolevärlden behöver mindre av.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:01:

att avslå motionen

06:02 Barn under 6 år skyddas inte av lagen vid buller

I skolan gäller arbetsmiljölagen, som reglerar buller och ljudnivåer för elever och personal, från och med förskoleklass. De innebär att barn under 6 år, förskolebarnen i stort sätt utgör den enda "samhällsgrupp" som inte omfattas av lagen!

Så skriver professor Kerstin Persson Wayes i en artikel inför 2019-11-21 i SVD. Detta var en anledning till vår motion om att i Katrineholm behöver ta hänsyn till kända fakta vid byggandet av nya förskolor och vid renoveringar av våra befintliga lokaler.

Små barn har mycket känslig hörsel under sina första levnadsår. Det har inte bullerlagstiftningen tagit hänsyn till. Vi behöver tillsammans lyfta detta problem till lagstiftarna. Förskolan är en arbetsplats för personal, men främst en plats för dom som det är till för, barnen.

Mätningar av ljud, mekaniskt ljud från fläktar m.m. sker på natten när ingen är där. Inga mätningar sker utifrån lagstiftares krav under tiden barn och personal bedriver förskola! Är det inte konstigt?

Många kommuners stora problem med ljud är och har varit stora barngrupper. Det ansvaret vilar på rektorerna. Hur ska rektorer kunna göra plats för mindre barngrupper när ekonomin ofta är för liten? Politiken styr ramarna, alltså dom pengar som varje verksamhet får till sitt ansvarsområde. Hur många barn som har koncentrationssvårigheter och andra bekymmer mycket pga. en bullrig miljö hela dagarna får vi inget svar på? Vi måste tillsammans få en miljö för barn och personal som orkar varje timme, dag, vecka och år.

Attsats 1: Vi yrkar: Att Kristdemokraterna jobbar för en förändring av lagstiftningen så att även barn under 6 år ingår i arbetsmiljölagen.

Katrineholm 2021-02-26

Joha Frondelius, Marian Loley samt Alexander Forss

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Bifall

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna redovisar ett vällovligt engagemang mot högljudda förskolemiljöer och har rätt i att barn i förskola och elever i fritidshem inte ingår i tillämpningen av Arbetsmiljölagens kapitel 2-4 samt 7-9. Men motionärerna har fel i påståendet att det innebär att skydd för barn saknas. Det är huvudmannens ansvar att ha en god arbetsmiljö för elever och personal i förskola och på fritids. Barnen omfattas av de generella föreskrifterna om buller (AFS 2005:16). Regler om buller och akustik finns även i föreskrifterna om arbetsplatsens utformning (AFS 2009:2). Arbetsmiljöverket ger förslag på hur huvudmannen kan arbeta för att minska buller i förskolan. Slutligen gäller även krav på hörselskydd vid ljudtrycksnivåer över 85 decibel.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:02:

att anse motionen besvarad

06:03 För en flexiblare läsårsindelning

Nuvarande läsårsindelning härstammar från bondesamhället: ett långt hö- och skördelov under sommaren, potatislov under hösten och från och med krigsåren ett energibesparande kokslov när det är som kallast i februari. Sedan dess har samhället, och därmed skolan, förändrats och blivit alltmer flexibelt och differentierat.

De nya förordningarna för grund- och gymnasieskolan medger en flexiblare fördelning av läsperioder under läsåret. Flexibilitet är vidare ett nyckelord i kristdemokratiska skoldokument. Därför vill vi göra det möjligt för skolhuvudmän att göra avsteg från det traditionella tvåterminssystemet för att införa till exempel tre eller fyra kortare terminer med 2–3 veckors studieuppehåll emellan (utom sommarlovet som måste omfatta minst juli månad).

Utifrån barnperspektivet menar vi att detta skulle vara positivt för:

- elever med inlärningssvårigheter, som skulle få mer kontinuitet i sitt lärande och därmed möjlighet till bättre kunskapsutveckling.
- skoltrötta elever, som skulle få kortare och mer överblickbara terminer och därmed kanske få mer lust att lära.
- barnfamiljer, som skulle få det lättare att planera in tid tillsammans på grund av de mer jämnlånga perioderna med ledighet och dessutom inte behöva ansöka om ledighet under terminstid i samma utsträckning som idag.
- lärare, som skulle få en jämnare fördelning av årsarbetstid och arbetsbelastning och därmed en bättre arbetsmiljö.
- skolor och skolhuvudmän, som skulle få möjlighet till flexiblare organisation och former för lärandet.

Eftersom skolan är till för barnen och inte tvärtom yrkar vi att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att skolhuvudmän får möjlighet att dela in läsåret mer flexibelt.

Bredaryd och Värnamo 2021-02-20

Camilla Rinaldo Miller samt Håkan Johansson

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, att stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan har också ett bildningsuppdrag. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden och dygder som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle. Skolan ska inte bara utbilda människor till att klara sig på arbetsmarknaden, utan också till medborgare som kan vara med och ta ansvar för samhällets gemensamma angelägenheter och förvalta centrala värden och kulturarv. Om skolan inte lyckas i sitt uppdrag skapar vi stora framtida problem för barn och unga men också för Sverige som land. Även om många nödvändiga och lyckade reformer genomförts, visar flera nationella och internationella undersökningar att den svenska skolan alltjämt står inför stora utmaningar. Vi behöver återupprätta en utbildningstradition som bygger på tillit och förtroende mellan elever, lärare och föräldrar där skolan förmedlar kunskap och stimulerar elevernas intellektuella utveckling. Vi är dock osäkra på att detta med att göra läsårsindelningen mer flexibel skulle komma att tillföra så mycket. Snarare ser vi att en reform av detta slag snarare skulle skapa mer problem än vad det skulle tillföra och vi landar därmed i att avslå motionen.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill verka för att skolhuvudmän får möjlighet att dela in läsåret mer flexibelt. Det är riktigt att den nuvarande indelningen har historiska orsaker, inte minst kopplade till jordbrukets efterfrågan, något som inte längre äger samma giltighet som då.

Det är dock tillåtet att ha en mer flexibel indelning, exempelvis i tre terminer. Enligt Skollagen (2010:800) ska gymnasieskolor och andra skolor ha en vårtermin och en hösttermin. Enligt gymnasieförordningen kap 3 ska läsåret omfatta 40 veckor och minst 178 skoldagar samt minst 12 lovdagar. Huvudmannen får besluta om andra tider om utbildningsinslag förutsätter andra läsårstider. Dagarna för höst- och vårtermin beslutas också av huvudmannen, så länge man inte förlägger undervisning i juli. Huvudmannen bestämmer vilka datum som höst- och vårterminerna ska börja och sluta. Men detta går att kombinera med fler lovtider och uppehåll, samt kortare sommarlov. Till exempel har amerikanska gymnasiet i Göteborg ett system med tre terminer.

Vi föreslår i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram att den garanterade undervisningstiden för elever utökas. Vi föreslår även läroplikt alternativt förlängd skolplikt och/eller sommarskola för elever som inte har uppnått målen. Att ytterligare luckra upp terminssystemet vore dock en stor reform i en verksamhet som i nuläget är tämligen reformtrött. Dessutom skulle det ytterligare försvåra skolbyten. Partistyrelsens uppfattning är att det inte är motiverat, mot bakgrund av den flexibilitet som redan finns.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:03:

att anse motionen besvarad

06:04 Engelska skolor - en självklarhet i skolsverige

Engelska skolor och internationella skolor är ett eftersökt alternativ i skolsverige, trots detta är de relativt ovanliga. Då internationella skolor riktar sig till elever som befinner sig i landet tillfälligt, och därmed också följer en internationell läroplan, så är grundskolor där undervisningen bedrivs på svenska tillgängliga även för de elever som permanent vistas i Sverige, och skolorna följer den svenska läroplanen. Alla huvudmän kan söka om att bedriva upp till hälften av undervisningen på engelska, trots detta är det dominerande bland friskolor, och

Internationella Engelska Skolan (IES) har långa köer och elever som reser långt för att delta i undervisningen.

Medan undervisning i huvudsak på engelska på gymnasieskolan har utvärderats med blandade resultat så är bedömningar av undervisningen i grundskolorna positiva, en bidragande förklaring till detta kan vara att eleverna redan från början introduceras till engelskan och därmed blir tvåspråkiga, med effekten att de lättare kan tillgodogöra sig ämneskunskaperna på båda språken, till skillnad från gymnasieelever om de kommer från en helt svenskspråkig skola och därmed inte har det engelska fackspråk de behöver i vissa ämnen. Studier har dock visat att elevernas ökade motivation väger upp för detta och att de väger upp för det genom ökade studieinsatser.

En anledning till att engelska skolor kan ge elever högklassig undervisning på engelska är att de kan locka utländska lärare som har engelskan som modersmål, detta är uppskattat av eleverna som i utvärderingar värderar uttalet och tempot i språket högt. I vissa fall talar svenska lärare skolengelska, vilket kan göra det svårt att undervisa i det ämne de är legitimerade för på just engelska. I nuläget finns ett undantag från lärarlegitimation för lärare med utländsk lärarutbildning som motsvarar svensk lärarexamen, detta har dock Skolverket signalerat att man ämnar se över med syfte att ta bort undantaget. Detta skulle vara förödande för elevers valfrihet och tillgång till en internationell utbildning i den svenska skolan. Notera att det enbart blir svenska elever som drabbas, då internationella skolor fortsatt kan bedriva sin verksamhet.

Utöver detta är dagens begränsningar för grundskolan med maximalt 50% otydliga, betyder det att hälften av ämnena undervisas på engelska, eller hälften av varje ämnestid? Olika skolor har tolkat det på olika sätt. Då lärarens språkkunskaper är avgörande tycks det dock märkligt att begränsa undervisningstiden för de skolor som kan säkra kvalificerade engelskspråkiga lärare.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att undantaget från lärarlegitimation för lärare med utländsk lärarutbildning som motsvarar svensk lärarexamen fortsatt finns kvar.

Attsats 2: att verka för att grundskolor ska få undervisa upp till 100% på engelska, undantaget språkämnen.

Falkenberg 2021-02-20

Susan Pettersson samt Georgia Ferris

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill verka för att undantaget från lärarlegitimation för lärare med utländsk lärarutbildning som motsvarar svensk lärarexamen fortsatt finns kvar, samt för att grundskolor ska få undervisa upp till 100% på engelska, undantaget språkämnen.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att ett slopat undantag vore synnerligen skadligt för valfriheten och att förslag i den riktningen måste avvisas. Den första att-satsen ska därför bifallas. När det gäller att verka för att undervisning ska kunna ske helt på engelska, i motsats till dagens gräns om femtio procent, är läget mer komplicerat. Det är inte tillräckligt beforskat vilka effekter detta skulle få på elevens engelskspråkiga och/eller svenskspråkiga utveckling. Den

begränsade forskning som finns visar inte på någon självklar fördel för engelskan, däremot påvisas vissa risker när det gäller svenskkunskaperna och i viss mån även ämneskunskaperna. Partistyrelsen är inte beredd att utifrån rådande kunskapsläge stödja ett förslag om att låta skolor undervisa helt på engelska, fränsett i språkämnen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:04:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:05 Jämlig skolgång

Språket är grunden för en lyckad skolgång. Många barn har svårt att klara skolgången på grund av dålig kunskap i det svenska språket.

Forskning i ämnet har gjort att några länder i EU har ett skoltest innan eleverna börjar första klass. Myndigheterna har ett visst antal ord som barnet ska kunna innan eleven börjar i skolan.

Om barnen inte klarar uppgiften får man gå ett år ytterligare för att klara ordtestet. Därav ökar förutsättningarna för eleven att kunna följa skolans undervisning.

Därför yrkar jag på

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för att ett ordtest införs innan eleverna börjar skolan för att de ska kunna ha en bättre skolgång

Mora 2021-02-28

Birgitta Sacredeus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering att det som anförs i motionen ger barn bättre förutsättningar att starta sin skolgång.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Förskolan är den omsorgsform som allra flest föräldrar väljer åt sina barn. Av landets alla barn i åldern 1–5 år var strax över 85 procent inskrivna i förskolan 2020. Bland 4–5-åringar gick över 95 procent i förskolan. Med så många barn i förskolan är det angeläget att den håller högsta nivå. Vi har flera förslag gällande förskolan i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram, bland annat om att införa ett lagstiftat tak för barngruppsstorlek för de yngsta barnen, att barnets psykomotoriska och sociala utveckling går före digitaliseringstrender, att införa en skyldighet för kommunerna att erbjuda familjedaghem samt att Skolinspektionen tar över ansvaret för all granskning av barnomsorgen.

Partistyrelsen ser liksom motionären allvarligt på att många barn i dag har bristande kunskaper i svenska och ser fördelar med insatser som bidrar till att fler barn får goda kunskaper i svenska. Ordtester innan eleverna börjar skolan genomförs i en del europeiska länder. Erfarenheterna från dessa tester är intressanta att följa, men partistyrelsen bedömning är att det inte är aktuellt

att föreslå något liknande i Sverige nu.

Språkkunskaper grundläggs tidigt. Att tala och förstå ett språks alla nyanser är oundgängligt för fullständig delaktighet i samhälle och arbetsliv. Det finns studier som visar att barn med icke-svenskspråklig bakgrund har större svårigheter att ta till sig undervisningen i skolan om de inte gått i svenskspråkig förskola. För att inte riskera att stora grupper ska växa upp utan tillräckliga kunskaper i svenska språket vill Kristdemokraterna utreda barnomsorg på deltid för barn från fyra års ålder som sällan eller aldrig möter det svenska språket för att främja barnets språkutveckling. Kristdemokraterna vill också att speciallärarstöd sätts in tidigt i skolan, för att varje barn som börjar skolan ska få den hjälp de behöver för att kunna lära sig att läsa de första skolåren och utvecklas efter sin egen förmåga.

Med detta sagt att partistyrelsen inte berett att gå motionären till mötes, även om partistyrelsen ser vikten av åtgärder för att få fler barn att förstå svenska och således klara skolgången i högre grad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:05:

att avslå motionen

06:06 Gör syskonförturen till en trygghet i varje skola och hem

För kristdemokrater är syskonförtur i skolan en självklarhet. Denna enkla åtgärd har gett familjen en trygghet och ro i vardagen och bidragit till sammanhållning syskon emellan, när de kan gå på samma skola. Flera kommuner har tillämpat förturen, men många har det inte, kanske på grund av en osäkerhet kring lagstiftningen.

Våren 2019 kastades vardagen omkull för många familjer i Uppsala. Förvaltningsdomstolen valde att inte ta upp kommunens överklagan och därmed stod kammarrättens dom fast – syskonförturen kommunen tillämpat bröt mot skollagen. Uppsala upphörde mitt i antagningsprocessen att tillämpa syskonförturen, och i Linköping hade domen samma effekt. Samma höst kunde vi läsa om familjer som fick lämna sina barn på tre olika skolor, och som fick gå ner i arbetstid för att klara vardagspusslet. Samtidigt är stressen på morgonen ingen positiv faktor för någon, och sannerligen inte för barn som ska suga åt sig kunskap hela dagen.

Utän syskonförtur gynnas familjer med bara ett barn, då dessa har det lättare att få plats på önskad skola när de inte konkurrerar med syskon till befintliga elever, även om de själva inte bor så nära skolan. De familjer som kanske flyttat sedan äldsta syskonet började skolan och det är dags att söka för nästa, får se sina möjligheter begränsade när relativ närhet väger tyngre. Detta missgynnar också de familjer som kanske inte har råd att bo relativt nära den skola där deras äldsta barn går. Lagen gör det också till en risk att söka den inriktning på skola man som förälder anser vara bäst lämpad för ens barn, då sannolikheten att yngre syskon ska få samma möjlighet är mindre; man tvingas således välja om det är värt att riskera splittra syskongruppen för att ge äldre syskon de bästa förutsättningarna där och då, utan garantier för framtiden.

Regeringen har låtit utreda frågan, men jag lugnas inte av utbildningsministerns uttal om syskonförturen ska säkras i framtida lagstiftning. Familjer och kommuner behöver trygghet – vilka urvalskriterier är det som ska gälla, och hur ska de tillämpas.

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att skollagen ändras så att syskonförtur kan erbjudas i alla kommuner.

Attsats 2: att verka för att syskonförturen införs i alla landets skolor.

Falkenberg 2021-02-20

Georgia Ferris

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har rätt i att systemet med syskonförtur utgör en trygghet för många familjer. Att kunna ha syskonen samlade på en skola underlättar vardagens logistik med hämtningar och lämningar, såväl som när det gäller skolans system för kommunikation osv. Det gör också skolvalet mer reellt. Vi kristdemokrater är redan idag aktiva i frågan och driver den i många kommuner, men motionären har rätt i att denna möjlighet bör gälla i alla skolor i normalfallet och att Kristdemokraterna bör verka för detta. Att ändra skollagen så att det blir tydligt att syskonförtur kan införas är också en självklarhet, det ska inte råda någon oklarhet kring detta

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:06:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:07 Alla skolor ska erbjuda undervisning i moderna språk från och med årskurs 4

Idag lever vi i en allt mer globaliserad värld där fler människor än någonsin rör sig över landsgränserna. En värld som blir allt mer globaliserad ställer även nya krav på oss människor i fråga om att kunna kommunicera med varandra genom bland annat språk. Att kunna kommunicera med människor från andra delar av världen blir således allt viktigare.

I skollagen görs gällande att alla grundskolor ska erbjuda eleverna ett så kallat språkval. Enligt lagen så ska eleverna erbjudas att välja mellan minst två av de tre moderna språken franska, spanska och tyska. Trots att det inte finns stadgat i lagen så sker språkvalet enligt praxis inför årskurs 6.

Att kunna flera språk innebär inte endast att man kan kommunicera med andra människor utan det ger även en inblick i andra människors kultur och historia, färdigheter som även de är viktiga i en tid då människor rör sig över hela världen. Vidare beskriver forskning kring språkinlärning att ålder är en stor bidragande orsak för hur väl barn tillgodogör sig ett nytt språk.

Jag anser därför att det är dags för den svenska grundskolan att ge alla elever lika goda, och ännu bättre förutsättningar att tillgodogöra sig ett tredje språk utöver svenska och engelska för att möta dagens och morgondagens utmaningar i en allt mer globaliserad värld. Mot denna bakgrund anser jag att valet av moderna språk i den svenska grundskolan bör ske inför årskurs 4 och att detta ska gälla lika för alla grundskolor i landet.

Med anledning av ovanstående motivering yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att det i lagen framgå i vilken årskurs som eleverna i grundskolan ska börja undervisas i moderna språk

Attsats 2: att valet av moderna språk ska ske inför årskurs 4.

Göteborg 2021-02-07

Pontus Fransson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet jobbar redan med dessa frågor i riksdagen. Olika ämnens utformning och när olika ämnen hanteras årligen under utbildningsdebatterna i riksdagen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären gör flera goda iakttagelser rörande vikten av språkkunskaper och av den potential som detta innebär i en allt mer globaliserad värld. Den nya timplanen som infördes hösten 2018 slår fast att alla elever i årskurs sex ska erbjudas undervisning i moderna språk. Dessförinnan var regelverket något mindre tydligt. Motionens första att-sats är således uppfylld i och med den senaste timplanens införande. Den andra att-satsen skulle däremot innebära en förändring i förhållande till rådande ordning, i form av ett tidigareläggande av språkvalet från årskurs sex till fyra. Det är då värt att notera att flera kommuner har valt att lägga ner undervisning i moderna språk, då eleverna har valt bort denna möjlighet. Till detta kan konstateras att lärarbristen inom detta område är stor. För skolorna finns en lång rad praktiska problem. I mindre skolor utanför tätorterna är det till exempel relativt ovanligt att elever väljer att studera franska. Då blir det både svårt och dyrt för skolorna att rekrytera lämpliga lärare. Partistyrelsen anser inte heller att detta bör centralstyras. Partistyrelsen bedömer därför att även om motionen är vällovlig så är det praktiskt svårgenomförbart och andra attsatsen bör därför avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:07:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:08 Hög lärarstatusen – minska elevinflytandet

Den svenska skolan brister allt mer i att lära ut faktiska kunskaper. Siffrorna varierar från år till år, men upp mot en femtedel av niondeklassarna lämnar grundskolan utan behörighet för vidare studier. För att vända utvecklingen krävs mer tydlighet i vad som förväntas av eleverna, där deras inflytande över skolarbetets upplägg samtidigt måste minskas.

Lärare är inte i skolan av samma anledning som elever. Den som högskoleutbildat sig i flera år besitter kunskaper som eleverna är i skolan för att lära sig. Lärarkåren måste därför ses som kompetent nog att sätta samman pedagogiska, relevanta lektioner utan krav på att inarbeta önskemål från eleverna – där somliga röster sannolikt hörs mer än andra och därmed för gruppens talan. Detta riskerar annars stjäla värdefull tid från lärarnas arbetsdagar.

Självklart ska det finnas utrymme för kritiskt tänkande och diskussion i klassrummen, liksom elevråd och möjlighet att påverka skolmiljön. I skollagen står att verksamheten ska utformas överstämmande med demokratiska värderingar. Men enligt Skolverket innebär elevinflytande bland annat inflytande över vilka läromedel och arbetsformer som ska användas, i vilken takt uppgifter ska göras och hur dessa ska redovisas. Har elever tillräcklig kunskap att vara med och

fatta dessa beslut?

Åtta av tio lärare funderar på att byta jobb. 40.000 utbildade lärare arbetar redan med annat. Det är dags att höja läraryrkets status och ordningen i skolan – kraven på elevinflytande över utbildningens upplägg och genomförande måste minskas. Med anledning av ovanstående föreslås:

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för ett klagörande i skollagen, att elevinflytande över utbildningen ska vara begränsat vad gäller upplägg och genomförande

Attsats 2: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att stärka lärarens auktoritet i skolan

Umeå 2021-02-14

Jesper Frii

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att skollagen ska förtydliga att elevinflytandet över undervisningen ska vara begränsat vad gäller upplägg och genomförande, samt att Kristdemokraterna ska verka för att stärka lärarens auktoritet.

Elevinflytandet är viktigt för att kunna ha åsikter om undervisning och flagga för orättvisor i skolan. Men elevinflytandet måste till sist ändå alltid begränsas av det faktum att eleverna inte ansvarar för skolan, den uppgiften vilar tungt på skolans anställda samt huvudmän. Ett för omfattande elevinflytande innebär då på motsvarande vis att elevens börda när det gäller skolans utformning och resultat blir för tung. Det är därför enligt partistyrelsens uppfattning en klok tanke att förtydliga skollagen i enlighet med vad motionären föreslår i sin första att-sats.

När det gäller den andra att-satsen så har vi i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram redan i dag ett flertal förslag (kap 4 och 7) som syftar till att stärka lärarens roll – och därmed även auktoritet. Vi vill tydliggöra rollfördelningen mellan lärare, förälder och elev, införa nolltolerans mot klotter och skadegörelse, minska lärarnas administrativa börda, höja behörighetskraven till lärarutbildningen och stärka rätten till fortbildning. Vi vill även utveckla karriärläraryrkets reformen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:08:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:09 Bättre skolskjuts på landsbygden

Skolskjuts regleras i lag, och det är kommunerna som under vissa betingelser är skyldiga att tillse att barn och ungdomar har tillgång till skolskjuts för att kunna ta sig till skolan.

I ett samhälle när skolområdena indelades geografiskt och barn placerades i skolor efter var de bodde var denna lagstiftning ganska logisk, och gjorde att indelningen i skolskjutsområde kunde styras efter i vilka skolor barnen gick.

Sedan 30 år har vi emellertid en situation där föräldrars och barns önskemål när det gäller val av skola ska styra placeringen, och inte kommunens egen planering. Genom friskolereformen har vi fått ett helt annat synsätt på utbildningsväsendet, som gått från myndighet till serviceorgan, som så många andra delar av det offentliga utbudet.

Efterhand som friskolor växer fram ökar föräldrars och barns valfrihet, och många kommuner går före och låter det råda fritt skolval också när det gäller kommunala skolor. I nuvarande skollag råder dock en oklarhet hur starkt närhet till skola ska få för placering i olika skolor. Många håller fast vid en gammaldags tolkning att det i första hand ska vara närhet som styr, och inte föräldrarnas önskemål.

Kristdemokraterna bör verka för att föräldrar och barns val ska styra vilken skola de placeras på, inte kommunbyråkraters planering och geografiska indelning. Därför bör Kristdemokraterna arbeta för att en reformering sker av skollag och skolskjutsreglemente.

När rätten att välja skola säkras, kan samtidigt skolskjuts vara en faktor som styr just valet av skola. Det är rimligt att skolskjuts bara tillförsäkras om man väljer närmsta skola, vill man ha en skola längre bort får man ordna skolskjuts själv. I många kommuner (exempelvis Uppsala) utdelas dock skolkort för allmän kollektivtrafik också för elever i friskolor, vilket ytterligare säkrar ett fritt skolval. Det är bra att den möjligheten finns, men då bör också möjligheterna att samordna skolskjuts med allmän kollektivtrafik öka. Idealet är att den allmänna kollektivtrafiken är så väl utbyggd att den både någorlunda bra tillförsäkrar såväl friskoleelever möjlighet att ta allmän kollektivtrafik till skolan, som möjliggör en samordning med den skolskjutsverksamhet som skolan/kommunen har ansvar för. Här kan det finnas anledning att se över huvudmannaskapet, där ansvaret för kollektivtrafik idag ligger på regionen, medan ansvar för skolskjuts ligger på kommunen.

Särskilt för gymnasieskolor, där många regioner idag har samordnat sin gymnasieantagning (Skåne och Stockholm till exempel) är det viktigt med en regional samordning av resor till skolan för gymnasieelever.

Jag är övertygad att man borde se över dessa frågor i ett sammanhang för att reformera en föråldrad lagstiftning för skolskjuts, och säkerställa rätten och möjligheten för föräldrar att välja skola för sina barn.

Därför föreslår jag rikstinget besluta

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera en utredning av skolskjutslagstiftningen, antagningsregler när det gäller skolor, och huvudmannaskap för såväl skolskjuts som skolor, för att optimera en väl fungerande organisering som stämmer överens med principen om det fria skolvalet.

Uppsala 2021-02-20

Jonas Segersam

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter frågan om skolskjuts på landsbygden, genom att initiera en utredning av skolskjutslagstiftningen, antagningsregler när det gäller skolor, och huvudmannaskap för såväl skolskjuts som skolor, för att optimera en väl fungerande organisering som stämmer överens med principen om det fria skolvalet.

Det finns stora utmaningar för Sveriges landsbygd. Kristdemokraterna anser att det är viktigt att ge de bästa förutsättningarna, förbättra kommunikationerna, underlätta företagandet och ta bort regelverk som missgynnar landsbygden. Två av de viktigaste komponenterna för att göra en bygd levande är skolan och affären. Vi har ett gemensamt ansvar att dessa institutioner kan leva kvar. Kommunen har ansvaret att finansiera och kvalitetssäkra skolan, men inte per automatik att driva den.

I dag har en elev som sökt till fristående förskoleklass, grundskola eller grundsärskola inom kommunen inte rätt till kostnadsfri skolskjuts. Kommunen ska dock anordna skolskjuts för en sådan elev om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Denna skrivning utgör ett hinder mot det aktiva skolvalet.

I Förordning (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor står att för en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen, ska den kommun som är elevens hemkommun ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan om färdvägen är minst sex kilometer. Denna förordning gäller för gymnasiet, men inte för elever i grundskolan.

Kristdemokraterna verkar för likvärdiga förutsättningar mellan fristående och kommunala skolor. Av det utbildningspolitiska handlingsprogrammet framgår, punkt 70, att vi vill utreda möjligheten till kostnadsfri skolskjuts till fristående grundskolor, så att eleverna får likvärdiga förutsättningar att välja skola. Partistyrelsen delar därför motionärens uppfattning i sak och anser att motionen i den delen bör besvaras.

När det gäller antagningsreglerna för friskolor som motionären även nämner i att-satsen, vill Kristdemokraterna värna ett skolsystem som medger valfrihet och mångfald. I det utbildningspolitiska handlingsprogrammet har vi slagit fast att partiet säger nej till köstopp. Däremot anser vi att det bör införas en tidsgräns för när köer får bildas, fyra år före skolstart. Vi vill även att skolinformation ska spridas vid tiden för köernas bildande, så att alla får samma chans att ställa sina barn i kön. Vi vill även införa ett aktivt och obligatoriskt skolval.

Vidare gällande huvudmannaskapet för skolor har vi i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet beslutat att vi vill utreda för- och nackdelar med ett statligt huvudmannaskap för skolan, samt även utreda en statlig finansiering av skolan. Kristdemokraterna menar att de skolreformer som genomfördes av den tidigare alliansregeringen måste få sätta sig och utvärderas innan frågan om skolans huvudmannaskap kan omprövas.

Partistyrelsen konstaterar att det motionären föreslår finns inskrivet i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram, varför motionen även i dessa delar bör besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:09:

att anse motionen besvarad

06:10 Skolresa till Auschwitz

Antisemitism ökar i vårt land. Nästan en av tre svenska judar uppger att de utsatts för olika former av antisemitiska trakasserier de senaste 12 månaderna (statistik från januari 2019). 35 procent uppger att de alltid eller ofta undviker att offentligt bära en judisk symbol, såsom en kippa eller en davidsstjärna.

Det är oacceptabelt och ska inte få ske i Sverige. Staten måste motverka antisemitism och ett sätt är att öka kunskapen och förståelse om hatet för judarna. Det kan göras genom att besöka koncentrationslägret i Auschwitz. Skolor bör uppmuntras att göra klassresor till Auschwitz med stöd av statliga bidrag.

Med anledningen av ovanstående yrkar jag:

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att regeringen avsätter statliga bidrag för skolresor till Auschwitz

Sundbyberg 2021-02-08

Paulos Abraha Desta

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman stödjer helt motionens intentioner men anser inte att staten skall utse och bekosta resor till enskilda avskräckande platser och/eller händelser. Motionen fastslår att stöd skall ges till skolresor och besök vid Auschwitz specifikt men Partidistriktsstyrelsen anser det blir orimligt att fastställa en likvärdig behandling mellan olika händelsebakgrunder och andra historiskt avskyvärda händelser eller objekt. Det bör därför hänvisas till befintliga finansieringssystem att bekosta t ex skolresor. Partidistriktsstyrelsen anser därför att motionen skall avslås.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har alldeles rätt i att den ökande antisemitismen är ett mycket allvarligt samhällsproblem. Flera företrädare för vårt parti har i olika sammanhang gett uttryck för samma ståndpunkt. Det finns dock många olika sätt att möta antisemitismen på och det är inte givet att staten vet bättre än kommunerna hur skolorna ska arbeta med frågan. Partistyrelsen bedömer att vi inte här ska slå fast exakt vilka budgetsatsningar som är lämpliga, utan vill överlämna åt våra företrädare i kommunerna och till skolans ledare att fatta sådana beslut.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:10:

att avslå motionen

06:11 Motion om införandet av obligatoriska läsgrupper i grundskolan

Läsförståelsen har år från år minskat hos våra grundskoleelever. Det blir tydligt då dessa regelbundet genomgår screeningtester.

När läsandet minskar hos föräldrar på grund av andra intressen så går det med automatik även ner hos deras barn. Lägg dessutom till att andelen barn som inte har svenska som modersmål också ökat och att skolorna egentligen inte haft något recept mot detta mer än att erbjuda kompenserande hjälpmedel som inläsningstjänster och ljudböcker vilket får konsekvensen att elever får allt mindre träning i läskunnighet och än sämre läsförståelse.

Med en sämre läsförståelse där elever inte kan ta till sig en skönlitterär text och ännu mindre en facktext med begrepp inom biologi, historia, eller andra ämnen, blir svårigheterna än mer komplexa för eleven.

Läsförståelse går att träna upp (studie enligt professor Martin Ingvar, Karolinska Institutet) genom att kontinuerligt läsa texter av skönlitterärt slag. Elever med läs-och-skrivsvårigheter gynnas också av ökad lästräning. Att undvika läsning löser ingen problematik gällande läsförståelse och när elever fortsätter vidare till arbetslivet så finns ofta inga inläsningstjänster eller inspelade manualer att tillgå.

För att höja resultaten i skolan genom ökad läsförmåga hos grundskoleelever och därigenom även ge dem möjlighet att öka kunskaperna i de flesta ämnena föreslår vi därför:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att lästräning införs som eget ämne på schemat i grundskolan för att på så vis träna upp elevers läsförståelse.

Sjöbo 2021-02-08

Håkan Ekman

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

I skolans värld jobbar man idag med många olika moment där man får träna läsförståelse. I en redan fullmatad skolläroplan är det svårt att hitta tid till ett helt nytt ämne som motionären föreslår. Läsförståelse är viktigt men ska kunna integreras i andra ämnen som vi utgår ifrån att skolan jobbar med redan idag.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna ser det som viktigt att främja barns och ungdomars läsning. Skolverket har visat att högläsning och läsning bidrar till god språkutveckling och utvecklar barns fantasi, talspråk och ordförråd, berättande och förmåga att förstå sin omvärld. Bibliotek och skolbibliotek spelar även en viktig roll för elevers bildning och lästräning.

Enligt Läsdelegationen är läsning en språklig aktivitet som innehåller dels avkodning och dels språkförståelse. Avkodning innebär att man kan identifiera eller känna igen bokstäver och skrivna ord och språkförståelse är resultatet av tolkningen av språkliga meddelanden. En god läsfärdighet förutsätter att båda dessa moment fungerar väl. Därför brukar också formeln avkodning x språkförståelse användas om läsning, det vill säga avkodning gånger språkförståelse. Det innebär att om avkodningsfärdigheten eller språkförståelsen saknas blir resultaten ingen läsning.

Kristdemokraterna är emellertid oroade över att den tid som barn och unga lägger på läsning sjunker. Unga idag möter inte heller de krav som ställs på deras förmåga att uttrycka sig skriftligt när de ska läsa vidare eller söka ett kvalificerat arbete. Att behärska det svenska språket är en nyckel till framgång i samhället. För ett barn som växer upp i ett hem utan böcker och utan en

lästradition är det särskilt viktigt att skolan stimulerar och uppmuntrar läsning, inte minst om barnet inte har svenska som modersmål. För de lägre åldrarna kan det med fördel göras i samverkan med hemmet. Det är också av största vikt att föräldrar läser tillsammans med sina barn.

Motionären pekar på behovet av att öka elevers läsförståelse. Partistyrelsen delar uppfattningen i sak. Redan i dag kan lärare föra in läsgrupper i skolan vid behov. När det gäller att införa lästräning som eget ämne på skolschemat är det hela något mer komplicerat. Timplanen är redan i dag mycket trång. Däremot har vi andra förslag som syftar till samma sak som motionären efterlyser.

I vårt utbildningspolitiska handlingsprogram slås fast att den fria läsningen bör utökas genom att ge den utrymme under skoltid, att lärares utbildning kompletteras i att lära ut läsning samt att en klassikerlista ska införas, så att alla barn kommer i kontakt med god och stimulerande litteratur som påverkat världen. Partistyrelsen finner att detta delvis står i samklang med vad motionären föreslår. I Kristdemokraternas följdmotion till regeringens skrivelse om barns och ungas läsning föreslår vi även läsfrämjande insatser för barn och unga och understryker vikten av skolbibliotek för att väcka intresse för läsning och böcker.

Därutöver ska våra kristdemokratiska kommunpolitiker verka för att det finns resurser som säkerställer den enskilde elevens behov. Rätten till särskilt stöd finns redan inskriven i skollagen liksom rektors befogenhet att besluta om hur och i vilken form detta stöd ska ges.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:11:

att avslå motionen

06:12 Digitalt lektionssystem för grundskolan och grundsärskolan

Jag har länge funderat på vad man skulle kunna åstadkomma annorlunda på den politiska plattformen för att åstadkomma förbättringar för grundskolan. Systemet håller inte ihop. De elever som har svårast att lyckas i skolan, har fått det ännu svårare - det allt mindre likvärdiga håller på att dra isär vårt gemensamma samhälle, vår inkludering.

Tiden räcker inte till för lärarna att reflektera och skapa den goda organisation som behöver vara på plats för att alla inom skolans väggar ska må bra. Vi har för få utbildade lärare. Vi har lärare som flyr professionen. Vi måste göra något radikalt som bygger ett stabilt inre; vi behöver räta upp de bärande delarna.

Ifall vårt lands mest meriterade ämnesexperter (tillsammans med våra förstelärare) skulle konstruera ett (icke obligatoriskt) digitalt lektionssystem för alla ämnen, alla årskurser - skulle det kunna hända något. Det är inte rimligt att så många lärare sitter och gör exakt samma arbetsuppgifter på sina egna kammare. Det är inte rimligt att påstå att det är en lärares främsta uppgift att planera.

Det är rimligt att påstå att skola sker i mötet mellan lärare och elev. Det är rimligt att påstå att det behövs mer tid till att utvärdera och individuellt följa upp till nästa lektion. Det är rimligt att påstå att skolan är en kommunikationsprocess som behöver mer tid till samskapande. Det är rimligt att påstå att skolan behöver fokusera mer på den samhällsgemenskap vi eftersträvar.

Med ett statligt digitalt lektionssystem (kopplat till kursplanerna och det centrala innehållet) skulle följande kunna hända:

- Minskad stress hos lärarna: De behöver inte vändas över den tidsprioritering som måste

göras utifrån det centrala innehållet i kursplanerna; någon har redan tagit ansvar för att se skolans alla ämnen utifrån ett helhetsperspektiv.

- Minskad stress hos lärarna: De behöver inte vändas över om de håller tillräcklig hög kvalitet i olika ämnen samtidigt. Lärarna behöver inte lägga tid på att leta efter nya relevanta forskningsresultat. Det kan finnas länkat till varje lektionsplanering.
- Minskad stress hos lärarna: De kan anpassa lektionsinnehållet och tillhörande arbetsuppgifter till olika elevers utvecklingsnivåer.
- Minskad stress hos lärarna: De kan lättare få tillgång till anpassat lektionsinnehåll för särskoleelever som vill studera i grundskolan eller tvärtom (för elever i särskolan som vill läsa efter grundskolans betygsriterier).
- Minskad stress hos lärarna och studiehandledarna: De elever som har behov av översättningar till andra språk, kan få det digitalt.
- Minskad stress hos lärarna: De behöver inte skriva eller skicka lektionsplaneringar när de är sjukskrivna.
- Minskad stress hos lärare: De behöver inte ombesörja lektionsplaneringar för kollegors vikarier.
- Minskad stress hos nytexaminerade lärare: De kan landa mjukt i sin introduktionsprocess.
- Minskad stress hos vikarier: De kan förbereda sig i god tid.
- Minskade kostnader för huvudmännen - minskat behov av läromedel.
- Ökad garanterad undervisning. Risker minskas att eleverna får ta del av upprepade lektioner eller ämnesområden när de har bytt lärare.
- Ökad tillgång till specialpedagogiska hjälpmedel, som t ex bildstöd.
- Ökad tillgång till olika medier (som t ex film) och intresseorganisationer som finns direktlänkade till lektionerna.
- Ökad uppföljning: Lättillgänglig information om vad som tidigare ansvariga lärare genomfört från föregående termin.
- Ökad tillgänglighet för elever och vårdnadshavare: Elever (i behov av särskilt stöd) kan även få hjälp av andra utanför skolan eller vid läxhjälp och lovskola.
- Ökad studiemotivation: Elever kan själva söka information om hur ämnen utvecklas i olika årskurser.
- Ökad chans till nytt arbetstidsavtal: Ska det närvarande läraravtalet förändras? Kan och vill arbetsgivare och fackliga organisationer förändra sitt sätt att förhålla sig till lärares övertid?
- Ökad funktion för förstelärare: Har vi behov av en nationell samsyn över vad som ingår i förstelärares arbetsuppgifter?
- Ökad likvärdighet: En gemensam grund till analys; Hur kommer det sig att vissa skolor/klasser inte hinner med det som är planerat? Vad består skillnaderna av?
- Ökad kvalitet på lärarutbildningen: Ökad fokus på psykosociala kunskaper samt bedömningsförmåga, än på förmågan att planera.
- Ökad tillgång till andra yrkesgrupper: Andra professioner skulle lättare kunna prova läraryrket utan att förskräckas av professionens krissituation.
- Ökad kärkänsla: Lärarna skulle få större möjlighet att känna att de tillhör en nationell angelägenhet.

Detta har inte alla lärare behov av. Men det är inte deras röster som behöver höras mest i Sverige. Det är rösterna från de elever som har det svårast i skolan. Det är från elevers lärare som är nytexaminerade. Det är från elevers lärare som har hoppat in som vikarie. Det är från elevers lärare som drunknar i ett socialt kaos. Det är från elevers lärare som är sönderstressade och funderar på att söka sig till ett annat yrke. Det är till för de svarta hål vi har i vårt skolsystem - vi måste fokusera på dessa. Den ljusa skoltillvaro som existerar är bra - men vi måste bli bättre som helhet. Vi måste hålla ihop.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: Att arbeta för ett nationellt icke obligatoriskt digitalt lektionssystem, utifrån rådande kursplaner för grundskolan och grundsärskolan.

Eslöv 2021-01-16

Anna-Karin Gustafsson

Partidistriksårsmötet i Skånes yttrande:

Skolans värld ska vara en modern arbetsplats där lärare ska vara lärare. Motionären lyfter många goda förslag för att förbättra situation som bör provas. Särskilt eftersom det är digitalt, som vi har lärt oss hantera i dessa tider. Därför bör detta undersökas mer för att hitta nya vägar fram.

Partidistriksårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen har stor förståelse för motionärens förslag. Lärares tid är knapp. Mycket tid går åt till saker som inte är undervisning. Administration är en stor tidstjuv, liksom rastvaktande, kontakter med vårdnadshavare och provrättning. Allt detta är saker som ingår i lärarrollen men som vi också uppmärksammat som ett problem då det stjälar tid från lärarnas undervisning. Att varje enskild lärare ska planera varje enskild lektion för sig är inte nödvändigtvis det mest ändamålsenliga.

Många lärare skulle kunna vara hjälpta av en kvalitativ lektionsplanering som stöd när de går in i klassrummet, och en sådan skulle potentiellt sett frigöra mer tid för lärarna att se barnen och deras behov. Detta är dock något som läromedelsproducenter idag redan har tillgodosett, varför partistyrelsen inte ser behovet att arbeta för att en nationell lektionsplanering ska administreras.

Det finns redan digitala verktyg, lektioner online, att ta hjälp från och som är kontinuerligt under utveckling. Lärare bör själva få ta ställning till vilket material de vill använda sig av, hur de lägger upp sina lektioner och t ex vilka historiehändelser de väljer att ta upp under en termin. Det finns inget "ska" utifrån exakta lektionsupplägg, utan det finns kunskapskrav i kursplaner och mål i läroplanerna att ta ställning till. Risker finns med digitala och nationella lektionssystem att lärares frihet minskas ytterligare. Redan idag är lärare under hård press och med många krav.

Även om föreslagna systemet skulle vara frivilligt och tänkt att underlätta, finns det en risk att systemet blir ett "metodstöd" som kan bli normerande och att det blir svårt att stå utanför systemet. Till detta kommer hur uppdateringar kring ny forskning ska utföras, vem som ska administrera systemet liksom det faktum att olika skolor har olika mycket fokus på olika ämnesområden och undervisar i olika snabb takt. Risker finns också att system som tas fram inte används i den omfattning som man trott, vilket kan innebära att ekonomiska resurser inte används optimalt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:12:

att avslå motionen

06:13 Legalisera hemskola för elever i grundskolan

En skola för alla måste nödvändigtvis inte se likadan ut för alla. Olika elever har olika behov. Som den svenska skolan ser ut idag blir det gång på gång tydligt att den inte kan möta alla elevers behov på bästa sätt. En allt större grupp elever faller in under benämningen

“hemmasittare”. När det gäller dessa elever står i dagslägen både skola, elevhälsa och BUP ofta handfallna med att lyckas få tillbaka eleverna till skolan.

Här skulle möjligheten för föräldrarna att hemskola kunna vara ett sätt att få eleven att lyckas återta sina studier och fullfölja grundskolan och senare även gymnasiet. Det är dock inte lagligt i Sverige idag.

Från och med 2011 har det varit olagligt för föräldrar att hemskola sina barn i Sverige, trots att forskning från bland annat USA, Kanada och Nya Zeeland visar på mycket goda resultat för hemskolade elever.

Självklart ska full insyn råda och täta kunskapsuppföljningar ska genomföras. Vi behöver dock inte uppfinna hjulet, vi kan lyfta blicken och följa alla de goda exempel som redan finns runt om i världen när det gäller hemskolning.

I de allra flesta fall är det föräldrarna som vet vad som är bäst för sina barn. Denna insikt försvinner inte bara för att barnet fyller 6 år.

Attsats 1: Att återigen göra hemskola lagligt i Sverige.

Stockholm 2021-02-14

Frida Bondesson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att göra hemskolning lagligt i Sverige. Partidistriktsstyrelsen anser att barns rätt att gå i skola är grundläggande och att det bör finnas starka skäl om skolplikten ska frångås. I den nya skollagen som började gälla sommaren 2011 begränsades möjligheten till hemundervisning dock hårt. Tillstånd för hemundervisning får nu enbart ges om det finns synnerliga skäl vilket framför allt handlar om barn med olika typer av sjukdomar eller med extremt lång resväg till skolan. Att det finns en möjlighet till vissa undantag är något som Kristdemokraterna värnar. För att ge alla barn förutsättningar att få just sina behov bedömda och tillgodosedda menar Kristdemokraterna dock att det vore rimligt att något vidga möjligheten till undantag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:14.

06:14 Hemundervisning

I läroplanen för grundskolan står det att undervisningen ska ta hänsyn ”till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet”. Varje barn är unikt och har rätt till en undervisning som passar dem. Att som lärare utforma en undervisning till en grupp på runt tjugo elever, och som bemöter dem individuellt, är en svår konst. Att varje barn är unikt innebär även att den traditionella undervisning av barn i grupp inte alltid är en undervisningsform som fungerar för alla barn. Vissa barn har svårt med det sociala samspelet och relationen med sina klasskamrater, vilket hämmar lärandet, och andra behöver mer stöd och hjälp i sitt lärande. När vi pratar om barn är det viktigt att vi utgår från deras perspektiv och sätter dem i fokus. Hur säkerställer vi att barnen mår bra och på bästa möjliga sätt lyckas med sina studier?

I våra nordiska grannländer och i flera andra europeiska länder erbjuder man hemundervisning eftersom det är en undervisningsform som passar vissa barn bättre än undervisning i skolan.

Hemundervisning gör det möjligt för barn som inte klarar av skolmiljön att ta del av undervisning i hemmet. Kritik brukar riktas mot hemundervisning i form av att barnen inte lär sig lika mycket som i skolan, och att de inte får ett socialt liv. Dock visar studier på att barn som är hemskolade har minst lika bra kunskaper som barn som går i ordinarie skolan. Utöver det har barnen familjen, grannar och vänner att umgås med och kan således träna sig i det sociala samspelet. Det finns alltså ingen grund för oro. Hemundervisning öppnar istället upp för en flexibilitet i det svenska skolsystemet. Alla människor passar inte inom samma ram.

Vi kristdemokrater värderar de små gemenskaperna, och speciellt familjen eftersom i familjen fostras människan och blir till. Föräldrarna är de som känner sitt barn och dess behov bäst, och bör vara de som avgör på vilket sätt deras barn kan utforska och lära sig om vår värld, men framförallt ta hänsyn till det barnet vill.

Med anledning av ovanstående föreslås Rikstinget besluta

Attsats 1: att KD verkar för att återinföra möjlighet till hemskolning i grundskolan.

Örebro 2021-02-28

Johan Svanberg

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:13 till 06:14:

Motionärerna yrkar på att göra hemskola lagligt i Sverige respektive återinföra möjlighet till hemskolning i grundskolan.

Sveriges regler är relativt tuffa, vad gäller möjlighet till hemundervisning. Kristdemokraterna värnar undantaget som finns i skollagen om tillstånd för hemundervisning, men som numera (efter ändrad skollag 2011) endast får ges om det finns synnerliga skäl, vilket framför allt handlar om barn med olika typer av sjukdomar eller med extremt lång resväg till skolan. Vi lyckades i alliansregeringen förhindra ett totalförbud mot hemskolning, vilket andra partier efterfrågade, med resultatet att det undantag finns som vi har idag. Det finns dock indikationer på att den möjlighet till undantag som finns inte är tillräckligt. Som motionären påpekar, kan hemskolning fungera utmärkt för vissa elever. Sveriges nuvarande situation är dock inte idealisk för en sådan reform. Vår stora utmaning handlar i hög grad om att motverka den skiktning som redan finns och att bryta det utanförskap som lamslår delar av samhället. Det finns alltså goda pragmatiska skäl att behålla det nuvarande regelverket.

Partistyrelsen anser att barns rätt att gå i skola är grundläggande och att det bör finnas starka skäl om hemundervisning ska vara ett alternativ, inte minst som möjligheten att driva fristående skolverksamheter fortsatt är relativt goda. Däremot har pandemin inneburit att nya distansmetoder för undervisning har utvecklats, något som för vissa elever har inneburit en stor lättnad. Precis som vi skriver i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram är det angeläget att de metoderna får leva vidare efter pandemin, inte minst för de elever som mår bättre av att studera i hemmiljön snarare än befinna sig i stora elevgrupper.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:13:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:14:

att anse motionen besvarad

06:15 Frihet för en skola att införa skoluniform

Bakgrund

Skolorna ska kunna ha möjlighet till att bestämma själva om eleverna ska ha uniform. Kommunen kan sätta egna regler och organisera själva processen.

Skolverkets uppfattning är att skolor inte får ställa krav på skoluniform. Enligt Skolverkets webbsida kan det finnas olika orsaker till att elever inte kan eller vill bära skoluniform, till exempel hälsoskäl. Det är en otillräcklig orsak när man ser att många yrkeskategorier har egna uniformer av just hälsoskäl.

Rätten att ha på sig de kläder man vill kan också, åtminstone i viss utsträckning, omfattas av den grundlagsskyddade yttrandefriheten. Men yttrandefriheten kan inte enbart omfattas av kläder, något som kan bidra till farliga konsekvenser såsom mobbning, diskriminering och psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Grundlagsskyddade rättigheter får bara inskränkas genom en ändring i lag om ändringen kan anses vara förenlig med grundlagen – vilken kan behöva ändras.

Kristdemokraterna står upp för barnens och familjens rättigheter. Ungdomar och barns psykiska ohälsa har tilltagit vilket kräver aktiva åtgärder för att motverka denna negativa utveckling. Skolverket anser att det inte finns något stöd för att skolor ska få ställa krav på att elever ska bära skoluniform.

Samhället förändras och socioekonomiska klyftor gör att barn kan ha olika möjligheter att klä sig och där mode kan innebära stora ekonomiska konsekvenser för familjen. Barn vill inte känna sig annorlunda vilket kan öka riskerna för mobbning. Flerbarnsfamiljer och särskild de familjer där vårdnadshavarna saknar arbete eller har låga inkomster kan sakna möjligheter att tillgodose sina barns önskemål om att ha liknande kläder som sina klasskamrater.

Enligt skollagen och läroplanerna är individens frihet och integritet en del av den värdegrund som ska genomsyra skolan. Det finns därför vissa möjligheter för skolor att reglera klädsel i sina ordningsregler, men ordningsreglerna måste följa lagen och andra författningar (2 kapitlet 1 § regeringsformen (1974:152), 1 kapitlet 4 och 5 §§ skollagen (2010:800)). Eventuella disciplinära åtgärder för att en elev inte har på sig skoluniform ska vara fria att beslutas av den enskilda skolhuvudmannen.

Min bedömning

Alla är lika värde och skoluniformer kommer med stor sannolikhet att minimera risker för mobbning. Även belastning på föräldrar med låga inkomsters minimeras. Kommuner och andra skolhuvudmän ska se att skaffa lämpliga uniformer till subventionerade priser. Ett sådant system kan även ge värdefull tid till eleverna. Istället för att klura på vad man ska ha på sig till skolan dag efter dag, kan denna tid användas till något bättre. Uniform klädsel ger även ett mer strikt och ordnat klimat i en skola. Den ökar gemenskapen mellan eleverna, ger stolthet för sin institution och skapar ett välmående bland eleverna.

Målsättningen är att höja skolresultaten och detta är ett verktyg för att ge eleverna mer tid genom att slippa tänka på klädsel och minimera negativa psykiatriska konsekvenser. En stor andel av mobbningen på skolor sker på grund av hur människor klär sig. Dyra märkeskläder av

alla slag kan vara svåra att köpas av en del föräldrar och barnen kan drabbas av mobbning och trakasserier om kläderna saknar ”rätt loggor” – med allt som det för med sig av sänkt självkänsla och självförtroende. Skoluniform skapar en jämlik miljö och ökar acceptansen elever emellan.

Mitt förslag till beslut

Attsats 1: Att kommunala skolor och andra skolhuvudmän själva ska få bestämma om eleverna under skoldagen ska bära skoluniform.

Attsats 2: Att kommunala skolor och andra skolhuvudmän själva ska få bestämma om nödvändiga regelverk och organisera införandet av skoluniformer i de egna verksamheterna

Södertälje 2021-02-03

Ibrahim Wissam Alshamani

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären föreslår att kommunala och andra huvudmän själva ska få bestämma om eleverna under skoldagen ska bära skoluniform. Det är en fråga som Kristdemokraterna tidigare bejakat och är positivt inställd till. På rikstingen 2005 landade Kristdemokraterna i att huvudmännen ska kunna ta egna beslut om enhetlig klädsel. På rikstingen 2007 ska man dock nej till skullkrav om skoluniform för huvudmännen. Då frågan är behandlad på tidigare riksting och Kristdemokraterna är vi positiva till det motionären anför.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna är positiva till andemeningen i motionärens förslag. Det finns åtskilliga indikationer på att enhetlig klädsel i skolan har flera goda följdverkningar, liksom att det i någon mån motverkar hetsen bland många barn att ha ”rätt” kläder för att passa in. Det bör dock betonas, vilket även motionären gör, att det redan i dag finns möjlighet för huvudmän att fatta beslut om skolklädsel, så länge den inte är obligatorisk.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:15:

att anse motionen besvarad

06:16 Prioritera läsning i Sveriges skolor

Att kunna läsa bra är en grundläggande förutsättning för att kunna fungera väl i ett allt mer utpräglat kunskapssamhälle. Det gäller att kunna läsa många typer av texter på olika områden, och i många format. Den pågående digitaliseringen kräver sina speciella färdigheter, men de tillkommer till förmågan att läsa i traditionella format; de ersätter dem inte. Förmågan att läsa skiljer sig också åt mellan ämnen, och är viktig att träna i många sammanhang. En god läsare av tekniska manualer är inte med nödvändighet en god läsare av historiska dokument, politiska pamfletter eller poesi.

Läsförståelsen har år efter år minskat hos svenska grundskoleelever, vilket uppmärksammats genom PISA-resultat och signaler från skolor som själva genomfört screening-tester. En god läsförmåga och läsförståelse är grunden för kunskapsinhämtning inom i stort sett alla grundskoleämnen och även i vidareutbildning och många typer av yrkesutövning. Med ett allt bredare utbud av information och underhållning i olika format trängs den traditionella läsningen undan i många svenska familjer. Trenden med försämrade läsvanor för

barn påverkar skolelevernas läsförmåga och därmed även deras läsförståelse. Därtill kommer att andelen barn som inte har svenska som modersmål ökat markant under många år. Skolorna har inte heller något verktyg för att motverka den sjunkande läsförståelsen. I stället används kompenserande hjälpmedel - som inläsningstjänster och ljudböcker - vilka i många fall visats ge en sämre inläsning för de flesta lyssnare. Det ger konsekvensen att elever får ytterligare mindre träning i läsning och ännu sämre läsförståelse.

Genom en sämre läsförståelse där elever inte kan ta till sig skönlitterära texter och än mindre facktexter med begrepp inom hälsa, historia, teknik eller andra områden uppstår mer komplexa svårigheterna för eleverna. Svårigheterna kan bli svåra att överbrygga vid studier på högre nivå och i många olika yrken, då hjälpmedel för att kompensera för den bristande läsförståelsen ofta saknas. För att inte tala om i det vardagliga vuxenlivet där läsförståelse behövs inte minst i många yrken och för att kunna sköta sin privatekonomi tillfredsställande.

Läsförståelse är dock en förmåga som ofta går att träna upp, genom att kontinuerligt läsa texter av skönlitterärt slag, och av texter från olika kunskapsfält. Även elever med läs- eller skrivsvårigheter gynnas av lästräning. Att undvika läsning eller att utnyttja alternativ till läsning löser inte problematiken gällande läsförståelse.

För att höja samtliga resultat i skolan genom ökad läsförståelse hos skoleleverna, som därigenom bättre kan ta till sig kunskaperna inom skolämnen, föreslår vi således:

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att skönlitterär lästräning ges en prioriterad och kvantifierad plats i läroplanen för språkämnen i grundskolan, i syfte att öka elevernas läskunnighet och läsförståelse; och

Attsats 2: att Kristdemokraterna ska verka för att läsning och textförståelse av facktext ges en prioriterad och kvantifierad plats i alla läroplanernas ämnen där det alls är applicerbart.

Nacka 2021-02-19

Martin Gunnesson samt Maria Lagerroos

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna tar upp något mycket angeläget, det är viktigt att läsförståelsen ökar. Metoden för att nå målet torde vara komplex och arbetet har påbörjats inom det skolpolitiska handlingsprogram som Kristdemokraterna nyligen presenterat.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna ser det som viktigt att främja barns och ungdomars läsning. Forskning har visat att högläsning och läsning bidrar till god språkutveckling och utvecklar barns fantasi, talspråk och ordförråd, berättande och förmåga att förstå sin omvärld. Bibliotek och skolbibliotek spelar även en viktig roll för elevers bildning och lästräning.

Kristdemokraterna är emellertid oroade över att den tid som barn och unga lägger på läsning sjunker. Unga idag möter inte heller de krav som ställs på deras förmåga att uttrycka sig skriftligt när de ska läsa vidare eller söka ett kvalificerat arbete. Att behärska det svenska språket är en nyckel till framgång i samhället. För ett barn som växer upp i ett hem utan böcker och utan en lästradition är det särskilt viktigt att skolan stimulerar och uppmuntrar läsning, inte minst om barnet inte har svenska som modersmål.

Det utbildningspolitiska handlingsprogram som Kristdemokraternas partifullmäktige antog 2020, slår fast att den fria läsningen bör utökas genom att ge den utrymme under skoltid, att

lärares utbildning kompletteras i att lära ut läsning samt att en klassikerlista ska inrättas i syfte att ge alla elever kontakt med bra och spännande litteratur som har varit viktig för samhällsutvecklingen och stimulerar till läsglädje även senare i livet. I Kristdemokraternas följdmotion till regeringens skrivelse om barns och ungas läsning föreslår vi även läsfrämjande insatser för barn och unga och understryker vikten av skolbibliotek för att väcka intresse för läsning och böcker. Partistyrelsen finner att detta står i samklang med vad motionären föreslår.

Därutöver ska våra kristdemokratiska kommunpolitiker verka för att det finns resurser som säkerställer den enskilde elevens behov. Rätten till särskilt stöd finns redan inskriven i skollagen liksom rektors befogenhet att besluta om hur och i vilken form detta stöd ska ges.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:16:

att anse motionen besvarad

06:17 Kombinerad skol- och läroplikt

Den svenska utbildningssektorn står inför stora problem då hela 25% av grundskolans elever – trots skolplikt – lämnar skolan med ofullständiga avgångsbetyg. Motivationen hos många elever är mycket låg.

Finland har valt en annan väg än Sverige för att möta de problem som utbildningssektorn ställts inför. Genom läroplikt har man lagt det på föräldrarna att ansvara för att barnen lär sig det som skolan lär ut. I Finland lämnar 99,7% av eleverna skolan med avgångsbetyg. Ansvar för elevens kunskapsinhämtning vilar då på föräldern.

I Finland har man således ersatt skolplikt med läroplikt. Det är inte motionens förslag. Såväl skolplikt som läroplikt har uppenbara fördelar. De behöver inte ställas mot varandra.

Genom en kombinerad skol- och läroplikt skulle situationen väsentligen förbättras vad gäller föräldrarnas engagemang och därmed inverka positivt på elevernas studiesituation. Det är också den erfarenhet man har i Finland. I Sverige är det ofta de elever vars föräldrar inte visar något större intresse för sina barns skolgång som har ofullständiga betyg. En kombinerad skol- och läroplikt skulle avhjälpa flera allvarliga problem som vidlåder det svenska skolsystemet.

Attsats 1: Att KD verkar för att införa en kombinerad skol- och läroplikt liknande, men ej identisk med den finländska.

Stockholm 2021-02-14

Stephan Andrén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären beskriver problemet att alltför många elever lämnar skolan utan fullständiga betyg och föreslår en kombinerad skol- och läroplikt, dock utan att närmare specificera vad en sådan kombination skulle innebära.

Kristdemokraternas utbildningspolitiska handlingsprogram slår fast att det finns något att lära av Finlands läroplikt, där fokus ligger på att eleven ska uppnå tillräckliga kunskaper, snarare än att eleven ska fullgöra ett visst antal år i grundskolan. Problemet med den svenska skolplikten är att den upphör vid en viss ålder, alldeles oavsett uppnådda kunskaper.

Kristdemokraterna vill därför utreda möjligheten att elever hålls kvar i skolan tills

kunskapskraven uppnås. Det skulle innebära att vissa barn skulle kunna gå ut grundskolan tidigare medan andra fick stanna kvar för att hinna tillgodogöra sig nödvändiga kunskaper. Som alternativ vill partiet utreda möjligheten att förlänga skolplikten, så att fler kan lämna skolan med fullständiga grundskolebetyg.

Partidistriktsstyrelsen delar uppfattningen att det är elevernas lärande och kunskaper som ska vara avgörande för antalet år i grundskolan,

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:18.

06:18 Inför Läroplikt istället för skolplikt

I Sverige gäller skolplikt. Varje elev ska gå i skolan och tillåta sig undervisas fram t o m årskurs nio. Även om elevens grundkunskaper är undermåliga så avslutas den pliktbelagda skolgången efter årskurs nio.

För ett högteknologiskt land som Sverige måste kunskapsinläringen från skolan vara betydligt bättre annars kommer Sverige tappa i internationell konkurrenskraft och därmed få sämre ekonomisk tillväxt.

Under de senaste årtionden har svenska skolelevers kunskaper visat sig bli allt sämre. Detta har illustrerats genom den internationella PISA-skalan där Sverige från 2003 till 2012 sjönk från strax över medelvärdet (för samtliga deltagande länder) till under medelvärdet. Vid den senaste mätningen 2018 har Sverige förbättrat sitt resultat något men ligger fortfarande en bra bit under nivån för exempelvis Finland och Estland.

I Finland råder en lagstadgad läroplikt. Detta innebär att varje barn ska gå i grundskolan eller på annat sätt skaffa kunskaper som motsvarar den grundläggande utbildningen. Läroplikten börjar oftast det år då barnet fyller sju och avslutas då grundskolans lärokurs är avslutad.

Vårdnadshavaren har ansvaret för sitt barns skolgång och ska se till att läroplikten blir utförd. Kunskapsnivån i den svenska grundskolan måste således förstärkas. Det görs effektivast genom att införa läroplikt istället för skolplikt och betona vårdnadshavarnas ansvar. Kunskaperna måste vara prioritet ett.

Läroplikten kan fullföljas utan att behöva gå i någon egentlig skola. Eleven ska vara skyldig att fullfölja läropliktens innehåll, även om den sker genom hemundervisning. Läroplikten uppnås och avslutas genom godkänd examen i slutet av årskurs nio.

De elever som vill satsa på sin kunskapsinhämtning ska därmed få bättre möjligheter till detta emedan de elever som inte förmår ta till sig kunskaper i skolan ska ges särskilt stöd.

För våra barns framtid i en allt mer kunskapskrävande värld är det av högsta vikt att skolan levererar bästa förutsättningarna för kunskapsinläring. Med läroplikt istället för skolplikt förbättras möjligheterna för kunskapsinläring vilket kommer både eleverna och samhället till godo.

Härmed yrkas att stämman beslutar att Kristdemokraterna ska verka för

Attstats 1: Att läroplikt, liknande den i Finland, införs i svensk skola.

Sollentuna 2021-02-19

Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären vill att Kristdemokraterna ska verka för att läroplikt införs Sverige. En mycket

spännande tanke. Vi vet att läroplikt har varit synnerligen framgångsrikt för Finland, huruvida det skulle innebära samma succé i Sverige bör nog utredas. Det ska också framhållas att i Sverige har ett helt annat skolsystem med skolpeng och fri etableringsrätt. Vi bör veta att det svenska skolsystemet kan harmoniera med läroplikt innan vi bestämmer oss för att verka för det.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:17 till 06:18:

Motionärerna tar upp skillnaden mellan den skolplikt som råder i Sverige och den läroplikt som tillämpas i Finland. Frågan är synnerligen intressant. En klar fördel med den finska modellen är att elevens lärande står i centrum, snarare än elevens exakta närvaro i skolan. Det ger en möjlighet att komma tillrätta med det faktum att skolan för en del elever mer handlar om närvaro än om kunskapsinhämtning. Partistyrelsen vill dock erinra om att det är svårt att exakt kopiera en modell från ett annat land som även i andra avseenden skiljer sig från den svenska. Frågan kräver därför djupare studier. I vårt utbildningspolitiska handlingsprogram föreslår vi just en sådan utredning, där den finska erfarenheten givetvis kommer vara en viktig komponent.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:17:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:18:

att anse motionen besvarad

06:19 Gör skolan statlig

Vi tycker redan att vården skall bli statlig.

Skolan brottas med många likvärdiga problem som vården brottas med. Därför är det både rimligt och konsekvent att också verka för att göra skolan statlig igen.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att göra skolan statlig

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Tiden för stora genomgripande skolreformer menar Kristdemokraterna inte är inne. Men ett större statligt engagemang har vi länge diskuterat inom skolområdet. Och samtalet lär intensifieras, och då måste ”göra skolan statlig” definieras, så vi vet exakt vad vi menar med uttrycket. Den statliga interveneringen är påtaglig i svensk skola redan idag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:20.

06:20 Gör skolan statlig och mer oberoende

Vi tycker redan att vården skall bli statlig.

Skolan brottas med många likvärdiga problem som vården brottas med. Därför är det både rimligt och konsekvent att också verka för att göra skolan statlig igen.

Man bör också göra skolan mer oberoende från partipolitisk inblandning

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att göra skolan statlig

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att göra skolan mer oberoende från politisk inblandning

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Följande yttrande går i linje med motionärens likande motion som också finns inskickad. Tiden för stora genomgripande skolreformer menar Kristdemokraterna inte är inne. Men ett större statligt engagemang har vi länge diskuterat inom skolområdet. Och samtalet lär intensifieras, och då måste ”göra skolan statlig” definieras, så vi vet exakt vad vi menar med uttrycket. Den statliga interveneringen är påtaglig i svensk skola redan idag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:19 till 06:20:

Båda dessa motioner pläderar för att skolan ska ligga under statens ansvar och båda hänvisar till att Kristdemokraterna redan anser att sjukvården ska vara statens ansvar. Partistyrelsen vill börja med att reda ut en skillnad mellan skolan och sjukvården. Inom sjukvården bedrivs olika sorters vård vid olika enheter. Det finns goda poänger med att, som vi tidigare har gjort, arbeta för att bygga upp regionala cancercentra där man kan specialisera sig på specifika behandlingar. Motsvarande går inte att göra i skolan. Vi har inte vissa grundskolor som lär ut läsning och andra som lär ut räkning.

Med det sagt är Kristdemokraterna öppna för att utreda för- och nackdelar med statligt huvudmannaskap för skolan. Detta slås fast i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som antogs av Partifullmäktige 2020. Vad gäller frågan om skolans oberoende av politisk inblandning så bedömer inte partistyrelsen att detta är möjligt. Så länge skolan bekostas med skatter, vilket är något vi värnar, så måste beslut om skolan till sist vara en fråga för Sveriges folkvalda politiker. I december 2020 tillsattes en utredning om förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap (U2020:07). Utredningen ska redovisa sitt betänkande senast den 31 maj 2022.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:19:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:20:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:21 Utöka antalet skoldagar på högstadiet

Ett läsår inom svensk grundskola är idag 178 dagar långt. Detta borde höjas för de som går på högstadiet till 183 skoldagar per läsår.

Man ser idag att många elever lämnar grundskolan utan att ha behörighet för att få gå gymnasiet och därmed så ges man inte heller chansen att kunna plugga på högskolor, universitet eller yrkeshögskolor. Något som samhället måste se som ett enormt misslyckande då det leder till

arbetslöshet och utanförskap. Därför så behöver man utöka antalet skoldagar och med det undervisningstimmarna per läsår för våra högstadieelever.

Vi behöver ett skolsystem av hög kvalitet där tidsbrist och stress inte får vara anledningar till att våra ungdomar inte går ut grundskolan med den behörighet som krävs för högre studier. Genom att eleverna då går i skolan fler timmar per läsår så minskar man denna stress och tidspress både för elever och lärare och skapar en bättre och lugnare arbetsmiljö för samtliga inblandade. Man behöver göra skillnad på de mindre barn som precis har börjat grundskolan och de ungdomar som hunnit bli tonåringar när de börjar högstadiet. Därför så är det befogat att de på högstadiet går fler dagar i skolan per läsår än resten utav eleverna inom grundskolan.

Attsats 1: Att öka antalet skoldagar på högstadiet inom vår grundskola, från dagens 178 skoldagar till 183 skoldagar per läsår.

Stockholm 2021-02-14

Erika Eriksson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären vill utöka antalet skoldagar på högstadiet inom grundskolan, från dagens 178 skoldagar till 183 skoldagar per läsår. Partidistriktsårsmötet vill betona vikten av en skola som har höga förväntningar på både elever och personal. Mycket tyder på att undervisning ledd av skickliga lärare är det bästa sättet för elever att nå målen för undervisningen. Svenska elever är idag garanterade 6890 timmars undervisning under grundskolan, men det är färre än OECD-genomsnittet som ligger på 7538 timmar. Kristdemokraterna slår i sitt skolpolitiska handlingsprogram fast att vi behöver vända denna utveckling, så att lärarna får mer undervisningstid med eleverna, och partidistriktsårsmötet delar den uppfattningen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen anser att motionären gör goda iakttagelser gällande behovet av utökad undervisning på högstadiet. Emellertid driver Kristdemokraterna, i och med antagandet av det utbildningspolitiska handlingsprogrammet 2020, redan frågan. I kapitel 3.1 föreslår vi utökad garanterad undervisningstid för eleven. Vi föreslår även att läroplikt utreds, som tänkbart framtida alternativ till dagens skolplikt. Slutligen föreslår vi även förlängd skolplikt och/eller sommarskola för elever som inte uppnår målen. Bedömningen är därför att motionärens syfte tillgodoses av Kristdemokraternas befintliga politik.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:21:

att anse motionen besvarad

06:22 Gör skolan mer oberoende

Skolan brottas med många problem som partipolitiken har introducerat. Därför är det rimligt att också verka för att begränsa inflytandet från partipolitik i skolan.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att göra skolan mer oberoende från politisk inblandning

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

En synnerligen intressant tanke som dessvärre nog är svår att realisera, tittar vi på vårt grannland Finland har de medvetet inte infört några större politiska reformer inom finskt skolväsende, och partierna har lovat varandra borgfred gällande finsk skola, det har tjänat nationen väl. Vad motionären menar med den vaga formuleringen kring ”mer oberoende” vilar i visst dunkel och gör det svårt att bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen är inte helt klar över vad motionären menar med att skolan ska vara oberoende av politisk inblandning. Så länge skolan är en del av Sveriges offentliga åtaganden – och partistyrelsen varken vill eller tror att det kommer ändras – så är det politikens ansvar att sköta skolan efter bästa förmåga. Att tidigare beslut i vissa delar varit dåliga, är inte ett skäl att låta bli att fatta nya beslut som är bättre.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:22:

att avslå motionen

06:23 Fem åtgärder för en bättre grundskola

Bakgrund

Svensk grundskola har under närmare 50 år befunnits sig i en kunskapsmässig, arbetsmiljömässig och företagskulturell utförsbacke. Sedan mitten av 1990-talet har situationen förvärrats ytterligare av skolan dels kommunaliserats, dels utsatts för dogmatism i fråga om olika individuella förutsättningar vilket gjort att barn med särskilda behov blandas med barn utan sådana. Denna blandning i klasserna har resulterat i en ohållbar arbetsmiljö för lärarna och en oacceptabel pedagogisk miljö för alla eleverna. Slutligen har systemet med fria skolval, skolpeng samt kommersiella aktörer som leverantörer skapat incitament för betygsinflation där varumärke tenderar till att bli viktigare än faktisk prestation. Lärarna är under tryck från både arbetsgivare och föräldrar att sätta höga betyg vilket leder till att elever systematiskt lämnar skolan med en stor diskrepans mellan faktiskt kunnande och uppvisade betyg. Dagens skola är därmed i många stycken ett bedrägeri mot både eleven som tror sig kunna mer än vad den faktiskt kan och mot skattebetalarna som vill ha en bra skola. Därför behöver svensk grundskola förändras.

Det finns stora besparingar att göra för samhället om man kan få tillstånd en effektivare och bättre utbildning tidigare i livet. I grunden handlar det om att få ut unga människor i arbetslivet så effektivt som möjligt så att de kan dels bli självständiga, dels bidra till samhället.

Förslag

1) Skolmognadsprov och två skolstarter per år.

Skolmognadsprov (som fanns förr) och skolstarter två gånger per år skulle skapa jämnare och mer harmoniska klasser samtidigt som det skulle gynna den enskilde eleven att bli inplacerad i en grupp där denne inte riskerar att systematiskt prestera sämst under sina första år i skolan bara på grund av sin födelseperiod på året och sin personliga mognad.

2) Inför en obligatorisk basskola för barn i åldersintervallet 6-12 år.

Basskolans uppdrag är att ge eleverna grundläggande kunskap i svenska (läsa, tala och skriva), engelska (läsa, tala och skriva), matematik (de fyra räknesätten inkl procentberäkning), historia, geografi samt samhällskunskap. Gymnastik, simning samt orientering skall också ingå. Sång och musik skall finnas som tillval. Fokus skall ligga på elevens individuella prestation och eleven skall få ett omdöme varje termin. För att få flytta upp klass måste man ha uppnått godkända resultat i alla ämnen. Det halvår som barnet normalt sett fyller 13 år skall eleven och dess

målsmän välja en inriktning för grundskolan som rör elevens fortsatta obligatoriska skolgång.

3) Inför en yrkesförberedande grundskola för barn i åldersintervallet 13-15 år.

Elever som väljer yrkesförberedande grundskola skall fördjupa kunskapen inom svenska, engelska, matematik och praktiska ämnen såsom teknik (tillämpad naturvetenskap), slöjd och hemkunskap samt inom estetiska ämnen. Gymnastik och kunskap om kosthållning skall vara obligatoriskt men sång och musik skall finnas som tillval. För att få flytta upp klass måste man ha uppnått godkända resultat i alla ämnen.

4) Inför en gymnasieförberedande grundskola för barn i åldersintervallet 13-15 år.

Elever som väljer gymnasieförberedande grundskola skall fördjupa kunskapen inom svenska inkl. litteraturhistoria, engelska, ytterligare ett språk, matematik, historia, geografi samhällskunskap samt naturvetenskap. Gymnastik och kunskap om kosthållning skall vara obligatoriskt men hemkunskap, sång och musik skall finnas som tillval. För att få flytta upp klass måste man ha uppnått godkända resultat i alla ämnen.

5) Inför sommarskola.

Sommarskolan är till för antingen de elever som underkänts för uppflyttning och väljer att läsa in dessa briser under sommaren eller de elever som måste komplettera ämnen vid byte mellan de två typerna av grundskolor.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att skolmognadsprov och två skolstarter per år införs.

Attsats 2: att en basskola för barn i åldersintervallet 6-12 år införs.

Attsats 3: att en yrkesförberedande grundskola för barn i åldersintervallet 13-15 år införs.

Attsats 4: att en gymnasieförberedande grundskola för barn i åldersintervallet 13-15 år införs

Attsats 5: att en sommarskola för de elever som underkänts för uppflyttning införs.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en rad ambitiösa och intressanta tankar, frågeställningar och förslag om den

svenska grundskolans tillstånd och framtid. Utan tvekan har många skolpolitiska missgrepp under framförallt 1970- och 1980-talet bidragit till problem som svensk skola alltjämt märker effekterna av. Skolmognadsprov är en tanke som kan vara värd närmare utredning, även om partistyrelsen inte i dagsläget anser sig ha nog med information för att ställa sig positiv till förslaget. Bland mycket annat måste det då beaktas hur detta påverkar elevkullars storlek och de utmaningar som det innebär vid antagning till grundskolan. Skolstart två gånger per år skulle utan tvekan innebära en stor förändring av skolans arbete, vilket partistyrelsen inte i nuläget finner motiverat.

Om möjligt ännu mer genomgripande vore reformen till basskola. Vad gäller inrättandet av en yrkesförberedande grundskola och en gymnasieförberedande grundskola ser partistyrelsen flera problem. Den sortens indelning, vilken finns i exempelvis Tyskland, ger inte enbart goda effekter. Till exempel kan det leda till att elever i den förstnämnda kategorin tappas bort, inte ges tillgång till hjälp med dyslexi och liknande. Det är inte en ordning som Kristdemokraterna är beredda att införa i Sverige.

Därutöver finns en mer övergripande invändning: reformtakten i svensk grundskola har varit skyhögt under framför allt alliansregeringens år, men även tidigare, med byten av betygssystem med mera. En slutsats som drogs i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram 2020 är att skolan behöver arbetsro, inte nya strukturreformer.

Vad gäller motionärens femte att-sats om sommarskola för elever som inte klarat målen, så är det något som redan återfinns i vårt ovan nämnda handlingsprogram.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:23:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

06:24 Mer fysisk aktivitet i gymnasieskolan

Världshälsoorganisationen (WHO) har nyligen uppdaterat rekommendationerna kring fysisk aktivitet och Folkhälsomyndigheten arbetar med att ta fram svenska riktlinjer. I dagsläget är Folkhälsomyndighetens rekommendationer att barn och unga 5-17 år ska vara fysiskt aktiva minst 60 min/ dag. Rekommendationerna är även att man ska belasta skelett och muskler minst tre gånger i veckan samt ägna sig åt pulshöjande aktiviteter minst tre gånger i veckan. För vuxna över 18 år är rekommendationerna att vara fysisk aktiv minst 150 h/ vecka. Aktiviteterna ska vara utspridda under veckan.

Kurserna idrott och hälsa på gymnasiet motsvarar 100 poäng, vilket i bästa fall motsvarar 100 timmar. Det är upp till huvudmannen och oftast rektorn att besluta om exakt hur många timmar 100 p motsvarar. Ett program på gymnasiet innehåller den obligatoriska kursen idrott och hälsa 1 men det går att välja till idrott och hälsa 2 eller idrott och hälsa- specialisering 1 och 2. Det är även upp till varje skola att besluta hur man fördelar antalet idrottstimmar under hela gymnasietiden. Det innebär att vissa elever kanske endast har idrott under år 1 medan andra under alla tre gymnasieåren. Detta gör att det finns en risk att ungdomar inte rör på sig tillräckligt under hela gymnasietiden. Precis som att det är viktigt att yngre barn ägnar sig åt fysisk aktivitet är det lika viktigt att äldre barn ägnar sig åt fysisk aktivitet.

Oavsett ålder har fysisk aktivitet en positiv effekt både på den fysiska och psykiska hälsan. Det gynnar både inlärning, koncentration och hälsotillståndet. Fysisk aktivitet kan även minska den psykiska ohälsan, något som fler och fler ungdomar idag lider av. Då någon form av träning i unga åldrar oftare resulterar i att man fortsätter vara fysisk aktiv även som äldre resulterar detta även i att hälsan är bättre när man blir äldre.

Att vilja införa mer rörelse i skolan, utöka antalet idrottstimmar i skolan och införa daglig obligatorisk fysisk aktivitet i grundskolan och gymnasiet är något som Kristdemokraterna har beslutat om i det nya utbildningspolitiska handlingsprogrammet. Vi driver dock denna fråga främst riktat mot grundskolan, något som framgår i handlingsprogrammets löpande text. Enligt det utbildningspolitiska handlingsprogrammet är vi bland annat drivande för att utöka antalet timmar i idrott och hälsa på grundskolan från 600 h till 700 h och att antalet timmar främst fördelas på mellan- och högstadiet. Detta för att barn ofta rör på sig mindre ju äldre de blir. Generellt sett studerar man på gymnasiet mellan 16-19 års ålder. Det innebär att rekommendationerna för mängden fysisk aktivitet varierar. Dock så kvarstår det att mängden fysisk aktivitet behöver öka även i gymnasieskolan.

Yrkande

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att aktivt driva förslaget att antalet idrottstimmar i gymnasieskolan ska öka

Attsats 2: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att driva förslaget att antalet idrottstimmar i gymnasieskolan ska vara jämnt fördelat under tre år

Borås 2021-01-04

Lisa Berglund

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Fysisk aktivitet i alla åldrar är viktigt och bidrar till en ökad inlärningsförmåga och bättre hälsa. Det är lätt att tappa goda vanor om de inte upprätthålls. I gymnasieåldern grundläggs många vanor för hela livet. I vårt nyligen antagna utbildningspolitiska handlingsprogram saknas konkreta förslag på hur man ökar den fysiska aktiviteten bland äldre ungdomar. Att införa fler idrottstimmar som är utspridda över alla tre åren under gymnasietiden är ett steg i rätt riktning för att få fler ungdomar att röra på sig. Genom att skapa kontinuitet i idrottsundervisningen under alla årskurser gynnas folkhälsan i landet på lång sikt.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens engagemang för mer fysisk aktivitet i skolan. Därför innehåller vårt utbildningspolitiska handlingsprogram redan i dag förslag om att utöka idrottsundervisningen och göra den mer praktisk. Emellertid driver vi främst detta i grundskolan. Gymnasieskolan är frivillig, varför den skolformens ansvar för elevens fysiska aktivitet inte kan anses lika tungt vägande som grundskolans. Dock har gymnasieskolan blivit en skolform som omfattar det stora flertalet av alla unga, och i takt med ökade kunskaper om den fysiska aktivitetens betydelse för såväl fysisk som psykisk hälsa så är det angeläget att också stärka fysisk aktivitet i gymnasieskolan.

Redan idag är en kurs i idrott och hälsa obligatorisk, men denna kan äga rum i sin helhet det

första året, vilket i de fallen ger noll schemalagd tid för idrott och hälsa de efterföljande åren. Det är inte en bra ordning, vilket motionären också pekar på. Samtidigt är gymnasieskolan mer specialiserad och i grunden en frivillig skolform. Mer idrottstimmar kan vara en väg för att öka fysisk aktivitet, men är inte helt enkelt givet ovanstående. Det kan därför finnas skäl att undersöka mer integrerade arbetssätt för att öka fysisk aktivitet i skolvardagen som kan implementeras snabbare.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:24:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att genom fler idrottstimmar eller på andra sätt främja mer fysisk aktivitet i gymnasieskolans alla årskurser och därmed anse motionen besvarad.

06:25 Obligatorisk gymnasieskola

Bakgrund

Idag är gymnasieskolan frivillig. Majoriteten av Sveriges ungdomar väljer som tur är ändå att studera vidare på gymnasiet och de flesta tar examen. Enligt Statistiska centralbyrån och Folkhälsomyndighetens sammanställning var det för år 2019 endast 71 % av de som påbörjat en gymnasieutbildning som tog examen inom fyra år. Andelen varierar inom Sveriges olika län från 68% till 76 %. Det innebär att det är relativt många ungdomar som inte tar någon gymnasieexamen.

Förr i tiden var det lättare att gå direkt från grundskolan till arbete och därmed inte behöva studera vidare på en gymnasieutbildning. Nu är tiderna annorlunda. I dagens samhälle är det näst intill ett krav på att ha en gymnasieexamen för att få ett arbete. Arbetslösheten hos unga vuxna är högre hos de som saknar en gymnasieexamen jämfört med de som har fullföljt en gymnasieutbildning.

Hos 20-24 åringar minskar risken för arbetslöshet med 7,4 procentenheter om man har en gymnasieexamen. I vårt nya utbildningspolitiska handlingsprogram nämns problematiken med svårigheterna att få arbete om man saknar gymnasieexamen. Därför finns det en stor fördel med att gymnasieskolan blir obligatorisk. Troligtvis blir insatser för att få fler att bli behöriga till gymnasiet och fullfölja sina gymnasiestudier mer lika i hela Sverige om gymnasieskolan var obligatorisk.

Yrkande

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten samt för- och nackdelar med att göra gymnasieskolan obligatorisk

Attsats 2: att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att efter utredning om eventuellt införande av obligatorisk gymnasieskola tydligt tar ställning till om gymnasieskolan bör bli obligatorisk eller inte

Borås 2021-01-04

Lisa Berglund

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Vi har idag 10 år obligatorisk skola, därefter finns en möjlighet att gå ytterligare några år på gymnasiet som är en frivillig skolform. Det är bra att denna period är frivillig. Alla personer är inte motiverade att fortsätta att läsa i skolan direkt efter grundskolan och även om de absolut flesta är det bör denna skolform vara frivillig även framgent.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter ett antal viktiga samhällsförändringar som successivt ägt rum under de gångna decennierna. Bland annat att det inte längre finns någon betydande arbetsmarknad för den som enbart har grundskoleutbildning, vilket det mycket väl kunde finnas förr i tiden. Motionärens slutsats är att Kristdemokraterna bör låta utreda, och eventuellt införa, ett obligatorium även för gymnasieskolan.

Partistyrelsen delar mycket av problembeskrivningen i motionen. Likväl är förslaget förknippat med vissa problem. Omkring en tredjedel av gymnasieeleverna är myndiga, varför det är svårt att se hur skolplikt ska kunna omfatta juridiskt sett vuxna människor. Inte heller vore det lämpligt att göra delar av gymnasieskolan – exempelvis upp till myndighetsgränsen – obligatorisk. Risken att elever kommer till gymnasiet för att sitta av tiden blir betydande, vilket kan vara till skada för både dem själv och andra. Vidare anser Kristdemokraterna att dagens skolplikt eventuellt ska ersättas med läroplikt, om vidare utredning visar att detta kan vara en lämplig väg framåt. Slutligen tillkommer omständigheten att alla elever inte har motivationen eller förmågan att studera på gymnasiet, varför det finns skäl att verka för att det ska finnas andra sysslor av mer praktisk natur som passar dem bättre.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:25:

att avslå motionen

06:26 Undervisning i Privatekonomi för gymnasieskolan

Flera instanser har under de senaste åren pekat på ungas bristande kunskaper i privatekonomi och Kronofogdemyndigheten ser med oro hur ungas skuldsättning ökar. Finansinspektionen konstaterar i en rapport om ungas kunskaper i vardagsekonomi att unga som flyttar hemifrån har dålig uppfattning om både fasta och löpande kostnader i ett hushåll.

Ekonomiska misstag leder lätt till skulder och betalningsanmärkningar hänger med och försvårar livet under lång tid. Oro för och avsaknad av kontroll över den egna ekonomin leder även till försämrad allmänhälsa.

Idag är undervisning i privatekonomi, till största del, hänvisad till hemmet. Det leder till en bibehållen ojämlikhet i samhället eftersom att de som har föräldrar som kan och delar med sig själva lär sig medan de som inte har det inte heller förvärvar nödvändig kunskap.

Privatekonomi angår alla och kunskap i ämnet stärker individens möjligheter att leva det liv som hen vill. Samhället ska därför stå som garant för denna kunskap för varje individ.

Jag yrkar på att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att privatekonomi införs som obligatorisk och separat kurs på samtliga gymnasieprogram

Attsats 2: att möjlighet för lärare att bli behöriga för undervisning i privatekonomi i gymnasieskolan upprättas inom ramen för lärarprogrammen på högskolor och universitet.

Möln dal 2021-01-25

Jenny Holf

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Att ha kunskap i och kontroll på sin privatekonomi är av största vikt för den enskildes välmående och utveckling. Många barn och unga får inte denna grundkunskap av sina familjer per automatik. Här behöver därför samhället ta ett större ansvar.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:28.

06:27 Undervisning i grundläggande privatekonomi för årskurs 7 till 9

Flera instanser har under de senaste åren pekat på ungas bristande kunskaper i privatekonomi och Kronofogdemyndigheten ser med oro hur ungas skuldsättning ökar. Trots att "konsumtion och ekonomi" ; finns med i läroplanen för hem- och konsumentkunskap i årskurs 7 till 9 konstaterar Finansinspektionen i en undersökning att 75% av eleverna saknar kunskap kring hur man tar lån. I samma rapport konstateras att unga som flyttar hemifrån har dålig uppfattning om både fasta och löpande kostnader i ett hushåll. 2019 gjorde Skolinspektionen en granskning av undervisningen i hem- och konsumentkunskap vid 23 skolor i landet och kunde konstatera att matlagningen vägde tungt i undervisningen och att andra delar fick ge vika för den.

Ekonomiska misstag leder lätt till skulder och betalningsanmärkningar hänger med och försvårar livet under lång tid. Oro för och avsaknad av kontroll över den egna ekonomin leder även till försämrad allmänhälsa. Idag är undervisning i privatekonomi, till största del, hänvisad till hemmet. Det leder till en bibehållen ojämlikhet i samhället eftersom att de som har föräldrar som kan och delar med sig själva lär sig medan de som inte har det inte heller förvärvar nödvändig kunskap.

Privatekonomi angår alla och kunskap i ämnet stärker individens möjligheter att leva det liv som hen vill. Samhället ska därför stå som garant för denna kunskap för varje individ.

Jag yrkar på att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att en specifik andel av ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 7 till 9 viks åt undervisning i grundläggande privatekonomi.

Attsats 2: att förvärvad kunskap i grundläggande privatekonomi mäts enskilt och vägs in i betygssättningen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 7 till 9.

Attsats 3: att begreppet grundläggande privatekonomi specificeras ytterligare i kunskapskraven för hem- och konsumentkunskap i årskurs 7 till 9.

Attsats 4: att samtliga lärare i hem- och konsumentkunskap för årskurs 7 till 9 fortbildas för att undervisa i grundläggande privatekonomi.

Möln dal 2020-01-25

Jenny Holf

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Att ha kunskap i och kontroll på sin privatekonomi är av största vikt för den enskildes välmående och utveckling. Många barn och unga får inte denna grundkunskap av sina familjer per automatik. Här behöver därför samhället ta ett större ansvar.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:28.

06:28 Inför privatekonomi som ett ämne i skolan

Det finns omkring 34 000 st. unga vuxna mellan 18-25 år i Kronofogdens register. Deras totala skuldsaldo uppgår till 1,2 miljarder kronor och snitt skulden är 35 000 kronor. Gruppen har minskat något sedan 2010 men skuldbeloppet per person har ökat.

I många unga vuxnas liv saknas det en tradition inom familjen att långsiktigt spara pengar. Idag vi många olika sätt som vi kan spara pengar på för att kunna ha en buffert eller spara till en lägenhet. Det går fortare att ta ett sms-lån än att spara ihop till 100 000 kronor. Med tiden har intresset för fonder och aktier ökat. Men det finns fortfarande ett utbildningsunderskott på det här området. Att då införa privatekonomi i skola, på gymnasiet eller på högstadiet skulle öka möjligheten till att fler får ta del av vikten att spara pengar. Vilket inte alltid är en garanti, för vi formas oftast som människor av våra erfarenheter och historia. Att inte ha ett sparande ökar sårbarheten för individens privatekonomi då det kommer utgifter som individen inte har beräknat, vilket skapar en del stress och ett predikament som kan vara svårt att hantera. Därför vore det på sin plats att införa privatekonomi i skolan, så får vi också ett samhälle som håller ihop. Därför yrkar jag på:

Attsats 1: att Rikstinget ger partistyrelsen i uppgift att verka för att komma med förslag på att privatekonomi ska vara ett ämne i skolan, så kommer vi på sikt få ett Sverige som man kan lita på.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriksårsmötet i Västerbottens yttrande:

I grundskolans kursplan finns Hem- och konsumentkunskap. För åk 7-9 har man en del som kallas Konsumtion och ekonomi. Detta område innefattar bl.a. ungas privatekonomi och hur man ska förhålla sig till detta. Utifrån motionärens intention så finns detta ämne redan i skolans kursplan.

Västerbottens partidistriksårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriksårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:26 till 06:28:

Samtliga motionärer föreslår att ämnet privatekonomi på olika sätt ska ges ökat utrymme i grund- och/eller gymnasieskolan och beskriver på ett utmärkt sätt riskerna med att inte behärska privatekonomiska realiteter. Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om vikten av att barn och unga får god kunskap i privatekonomi. I de flesta fall tillhandahålls grunden i denna kunskap i hemmet genom föräldrarna. Utöver detta så ingår privatekonomiska frågor redan idag i grundskolans hem- och konsumentkunskap. Konsumentverket erbjuder även kostnadsfritt skolmaterial i privatekonomi för elever.

Även om partistyrelsen ställer sig bakom motionärernas beskrivning av vikten av att privatekonomiska frågor i grundskolan är det en mycket grannliga uppgift att förändra innehållet i kursplanerna. Kristdemokraterna är visserligen för att antalet undervisningstimmar utökas något, men även med en sådan utökning så är utrymmet begränsat. Det ligger dessutom närmare till hands att utöka den typ av undervisning som de flesta elever inte kan få hemmavid. Det finns heller inga tydliga möjligheter att utöka undervisningen i privatekonomi för årskurs 7-9 utan att samtidigt inskränka tiden för andra viktiga ämnen. Samma omständighet gäller naturligtvis även för lärarnas ut- och fortbildning.

Idag ingår privatekonomi även som del av ämnet samhällskunskap i gymnasiet. För att kunskapen i privatekonomiska frågor ska öka bland äldre tonåringar har partistyrelsen i den jämställdhetspolitiska rapporten föreslagit att ämnet samhällskunskap på gymnasiet utökas genom att delämnet om privatekonomi dels fördjupas och dels även omfattar frågor om aktier, investeringar samt pensionssystemet. Därmed anser partistyrelsen att de privatekonomiska frågorna ges tillräckligt med utrymme i gymnasiet och att motionerna därmed bör avslås, utom attsats 1 i motion 06:27 som ska anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:26:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:27:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:28:

att avslå motionen

06:29 Återupprätta handens kunskap och praktisk-estetiska ämnen

Skolans kunskapsuppdrag är av största vikt, både för den enskilda elevens förutsättningar för att komma vidare till studier, yrkesliv och självförsörjning, men också för kompetensförsörjningen till kommuner, regioner och företag.

Det är ett djupt mänskligt behov av att få känna tillfredsställelsen i att kunna göra något bra och få uppskattning för det vi åstadkommer. Dagens skola, med stark fokus på teoretiska ämnen och akademiska kvalifikationer, riskerar att ge elever med en övervägande praktisk fallenhet en känsla av misslyckande. Det finns unga som får sin självbild och självkänsla skadad för livet, genom att inte ha tillräcklig förmåga för att klara skolans teoretiska krav. Detta trots att de kan ha andra förmågor, som kanske inte kommer till sin rätt i skolan.

I en skola där ingen hålls tillbaka och där ingen lämnas efter behöver man erkänna och respektera att varje person är en unik individ med sin egen begåvningsprofil med olika styrkor och svagheter. Människovärdet ligger inte i om man är teoretiker eller praktiker. Var och en behöver få stöd att utvecklas så att ens talanger kommer till bästa uttryck, till glädje och nytta för personen ifråga och för hela samhället.

Kristdemokraterna vill bygga en skola där varje elev får förutsättningar att lyckas och utveckla sina styrkor och färdigheter. Vårt samhälle behöver inte bara teoretiker, datatekniker och influencers. Samhället har stort behov även av hantverkare och utövare av de sköna konsterna. Det finns också ett värde i att var och en besitter vissa grundkunskaper om textil, trä, metaller och andra material, i en tid då vi allt mer betonar värdet av att kunna vårda, reparera, renovera och rusta upp, som kontrast till den länge förhärskande slit-och-slängmentaliteten.

I de senaste läroplanerna har de praktisk-estetiska ämnena (bild, musik, slöjd, hem- och konsumentkunskap) fått stryka på foten. Ett undantag är idrott och hälsa, som fått fler undervisningstimmar i grundskolan. Idrott finns också kvar i gymnasieskolan, där det är frivilligt för eleverna att läsa ett estetiskt ämne som till exempel musik eller bild. Det är olyckligt. För den elev som kämpar för att klara av kunskapsmålen kan lektionen i ett praktiskt-estetiskt ämne vara den stund då kamraterna blir imponerade av ens förmåga att skapa. Även för dem som läser ett studieförberedande program kan ett avbrott i de teoretiska studierna, då man får använda sina händer, sin röst, sin skapar- och gestaltningförmåga, vara välgörande och lägga en grund för ett rikt liv. Kunskap om hjärnan visar att kunskapsinlärnningen förbättras om hjärnans olika delar stimuleras växelvis. Det finns studier som exempelvis visar samband mellan musicerande, lika väl som fysisk aktivitet, och förbättrad förmåga att lösa komplicerade matteuppgifter.

Utökad undervisningstid i praktisk-estetiska ämnen står inte i konflikt till skolans kunskapsuppdrag. De praktiska momenten kan snarare bidra till ökad måluppfyllelse i andra ämnen.

Vi vill därför föreslå rikstinget att ge partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att initiera att förutsättningarna för att utöka undervisningstiden för praktisk-estetiska ämnen i grundskolan utreds, liksom möjligheten att återinföra estetiska ämnen i gymnasiet.

Vimmerby 2021-02-18

Gudrun Brunegård samt Marlene Jörhag

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Skolan och dess utbildning är av avgörande betydelse för den enskilda eleven och dess framtid men också för att det ska finnas ett samhälle där alla färdigheter och kunskaper behövs. Vi är alla

olika och unika och då när det särskilt viktigt att man under studietiden lyfter fram och fångar upp de starka förmågor eleven har oavsett om det gäller teoretiska, praktiska eller estetiska ämnen. Det är alltid viktigt att varje individ känner sig bekräftad, behövd och uppskattas utifrån sina egna kunskaper. För att vårt samhälle ska ha arbetskraft inom exempelvis hantverksyrken framöver så behöver vi ta till vara alla personers kunnande och kompetenser inom olika områden. Elever som får möjlighet att upptäcka och utveckla sina estetiska förmågor är också en viktig rekryteringsbas för en levande kultursektor.

Vi instämmer i motionärernas förslag att se över förutsättningarna att öka undervisningstiden i praktiska ämnen samt att se över möjligheten att återigen införa estetiska ämnen i gymnasieskolan.

Partidistriksårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill dels utöka undervisningen i praktisk-estetiska ämnen i grundskolan, dels öka möjligheten att studera dessa ämnen på gymnasienivå. Det stämmer, som motionärerna säger, att dessa ämnen successivt har förlorat tyngd i de senaste läroplanerna. Skälet till det är, såvitt partistyrelsen vet, inte något motstånd mot ämnena som sådana. Snarare har det handlat om naturliga anpassningar till en allt mer teoritung arbetsmarknad, där högre utbildning har gått från att vara en angelägenhet för ett utvalt fåtal till att vara något som de flesta har kommit att behöva. Till exempel kräver många yrken i traditionell industri i dag helt andra kunskaper om datorer än vad som krävdes för några decennier sedan.

Partistyrelsen vill även erinra om att möjligheten att studera estetiska ämnen fortsatt finns kvar på gymnasiet, om än i frivillig form. Det är således inget som helt har strukits från gymnasieelevernas vardag. Men dagens samhälle ställer även andra och nya krav, som inte ställdes förr. Krav som också måste mötas i både grund- och gymnasieskolan. Det stämmer att det finns vissa studier som pekar på samband mellan exempelvis musik och matematisk inlärning. Men till sist måste schemat sättas och i dag kräver det hårda prioriteringar inom skolans värld. Musik är något som de flesta tillskansar sig ändå. Det finns även grund- och musikskolor med specifik inriktning på konst och musik, där Adolf Fredriks musikklasser, Kungsholmens gymnasium/Stockholms musikgymnasium och Södra Latin hör till de mer kända exemplen.

Partistyrelsen bedömer därför att det dels finns möjligheter att vikta sig mot det estetiska i såväl grund- som gymnasieskolan, dels att det inte är lämpligt att utöka den praktisk-estetiska undervisningen i grund- och gymnasieskola generellt, vilket i så fall skulle innebära att andra angelägna ämnen måste minska i omfattning eller helt tas bort från timplanen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:29:

att avslå motionen

06:30 Översyn av GY11 inom yrkesprogrammen [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Arbetsmarknaden efterfrågar elever som har fått denna kompetens ifrån gymnasieskolorna. Men dom efterfrågar också branschrelaterade kompetenser. För att få en så nära branschrelaterade kompetens så behöver gymnasiets läroplan ses över. Här finns flera yrkesprogram som har detta problem.

- I Bygg- och anläggningsprogrammet måste de som skall bli anläggningsförare först lära sig plåt- och måleriarbete. Just anläggningsförare behöver jobba mer tillsammans med den

yrkesgrupp som de jobbar med i yrkeslivet som till exempel lastbilschaufförer och anläggare.

- Fordons- och transportprogrammet har ett mycket konstigt upplägg. Där blandas alla som skall bli bil- och maskinmekaniker med de elever som skall köra gods- och persontrafik. Detta är två helt skilda branscher som i dagens läge inte har något samröre. Likaså behövs det mer utbildning för el- och hybridbilar vilket ett mer specialinriktat program skulle kunna ge. Yrkestransportprogrammet skulle även de ha ett större utbyte av mer lagergodshantering och samarbete med anläggningsförare. Med tanke på all den teori och alla olika kunskapsbevis samt körkort så skulle tre år vara mer realistiskt när man diskuterar om att få ut elever med färdighetskunskap i arbetsmarknaden.

Skälet att se över GY11 inom yrkesprogrammen är att få en mer strukturerad och branschrelaterad yrkesskola. Där vissa programs rundgång i årskurs 1 delvis försvinner till fördel för mer djupgående inriktning. Bengt Molander (2009, sid.130–131) tar i ”Didaktik för yrkesläraren”, upp att eleven behöver en grundtrygghet som denna ungdom får hjälp att ta till sig av sin lärare eller någon annan erfaren, när eleven sedan har denna trygghet i ämnet kan eleven lära sig mer och djupgående och kunna lita på sitt kunnande. Eleverna kan tillskansa sig en yrkesidentitet redan när de går i skolan. Ett samarbete mellan skola och branschen kan även höja statusen på utbildningen och yrket. För att möjliggöra en förändrad syn på yrkesutbildningens form och innehåll krävs både en förståelse och att yrkesgymnasiernas status höjs i allmänhetens ögon; att de inte förstås som en skola där de elever som inte kommer in på de ”teoretiska” programmen vistas (Widqvist. 2014, s.104). Kan vi visa upp vad det innebär att jobba som lastbilschaufför, anläggningsförare eller mekaniker, att det ibland är ganska tekniskt avancerat samt mycket ansvarstagande och att utbildningen har en bredd som gör att eleven blir attraktiv efter examen, skulle kunna höja statusen på utbildningen. När eleverna är på sin APL och skall bedömas utav sin handledare ute i arbetslivet så bedöms eleven oftast utifrån hur branschen ser på kunskapen, inte så mycket hur läroplanen är uppbyggd. Problematiken är uppkommen eftersom läroplanen inte arbetar tillräckligt mot dom olika branscherna (Skolverket 2011:14–16)

Referenser

Molander, Bengt i Hansson, Thomas (red.) (2009). Didaktik för yrkeslärare. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Bedömning i yrkesämnen [Elektronisk resurs] dilemman och möjligheter. (2011). Stockholm: Skolverket

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2572>

Skolverket (2011). Läroplan för gymnasieskolan. <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gy11-for-gymnasieskolan> [20200410]

Widqvist, Stefan (2014). En tankebok för yrkesläraren: om yrkeslärarens utbildning, arbete och dess utgångspunkter. Nyköping: Trädet

Med anledning av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar:

Attsats 1: - Att uppdra till partistyrelsen att verka för en översyn av läroplanen för gymnasieskolans yrkesprogram.

Vallberga, Hudiksvall 2021-02-15

Lars Österberg, Jörgen Nilsson, Benjamin Nordström samt Peter Åkerström

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Som motionärerna beskriver så är det viktigt att yrkesprogrammen ses över för att programmen skall bli mer attraktiva föreläverna och för att de elever som genomgått specifika yrkesprogram skall hinna få den erfarenhet som behövs för att de som nyutexaminerade skall känna sig trygga som yrkesutövare. Detta höjer givetvis de nyutexaminerades attraktionsförmåga ute på arbetsmarknaden.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter flera goda skäl för en bättre matchning mellan gymnasieskolan och arbetsmarknaden samt för att möta den efterfrågan som arbetsgivarna har på mer branschspecifika kompetenser. Generellt vill vi kristdemokrater öka matchningen mellan yrkesprogram och arbetslivet. Men som vi slog fast redan på Rikstinget 2019 är vi tveksamma till att ändra läroplanerna. Däremot har vi tillsammans med partierna i den forna alliansen föreslagit förändringar gällande yrkesprogrammen, och vi har även motsvarande förslag i det utbildningspolitiska handlingsprogram som antogs av Partifullmäktige 2020.

Regeringen föreslog i prop. 2017/18:184 "Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram och ett estetiskt ämne i alla nationella program", flera åtgärder. Kristdemokraterna avtog propositionen och motionerade gemensamt med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet (motion 2017/18:4092). Våra fyra partier ansåg att förändringarna som föreslogs inte skulle öka yrkesprogrammets attraktivitet och leda till att fler unga får jobb. Förslag lades därför om att inrätta en tvåårig yrkesskola, stärka gymnasiets introduktionsprogram, att alla gymnasieprogram ska kunna erbjuda högskolebehörighet, att öka antalet yrkescollege, att införa fler lärlingsutbildningar och utveckla studie- och yrkesvägledningen. Vidare välkomnar vi satsningen på yrkeshögskolan, som helt bygger på branschernas efterfrågan av kompetens.

I det utbildningspolitiska handlingsprogrammet har vi även flera förslag som syftar till att utveckla studie- och yrkesvägledningen, bland annat med tydligare koppling till elevens intresse och fallenhet samt arbetsmarknadens behov.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:30:

att anse motionen besvarad

06:31 Utbilda fler slaktare och styckare

I vår politik kring jordbruket kan man läsa att: "Jordbruket är av central betydelse för produktionen av livsmedel, för att landsbygden ska vara levande och öppna landskap ska kunna vidmakthållas. Kristdemokraterna anser att Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel ska öka." För att Sveriges självförsörjningsgrad när det kommer till olika typer av kött ska kunna fortsätta och öka så krävs det att hela kedjan från boskapsskötseln till att maten hamnar på bordet fungerar utan större problem.

Efter att media vid flera tillfällen under 2019 och 2020 rapporterat om nuvarande och kommande brister i antalet slaktare och styckare anser jag att det är dags att lyfta frågan till politiken och att Kristdemokraterna tar initiativ till en långsiktig lösning.

Den största anledningen till bristen är att vi har för få utbildningar. Idag finns det endast en utbildning till slaktare. Det är en reguljär lärlingsutbildning i Luleå som tar emot knappt 10 elever. Arbetsförmedlingen anordnar även en rekryteringsutbildning för arbetslösa. Tidigare kunde man inom gymnasiet utbilda sig till styckare, men den möjligheten finns inte idag. Företagen inom slakt-, kött- och charksektorn har stora behov av nyrekrytering idag och kommande år. Nästan var fjärde företag behöver rekrytera slaktare och nära hälften av företagen behöver rekrytera styckare men det finns knappt några att anställa, enligt branschföreningen Kött- och charkföretagen.

De närmaste åren väntas stora pensionsavgångar. Redan nu hyr många företag in arbetskraft från utländska bemanningsföretag. Vi måste säkerställa att vi har tillräckligt med utbildning för att garantera att djur som föds upp i Sverige också kan slaktas och styckas här.

Det är också viktigt att vi underlättar för små företag som behöver mångsidig personal. Efter kontakt med lokala producenter med eget slakteri och gårdsbutik har jag förstått att det är viktigt att anpassa utbildningarna så de innehåller slakt, styckning och charktillverkning. Då blir utbildningen intressantare att söka och de små producenterna får flexibel personal.

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att det ska tillskapas fler utbildningsplatser för slaktare och styckare samt att dessa skapas på fler orter.

Varberg 2021-01-25

Anki, Ann-Kristin Herdell

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill verka för att det ska tillskapas fler utbildningsplatser för slaktare och styckare samt att dessa startar på fler orter. Det är en ambition som är god, inte minst mot bakgrund av den arbetsbrist som motionären pekar på inom branschen. Dock vill partistyrelsen betona att slaktare får sin grundutbildning inom gymnasieskolan på livsmedelsprogrammet. Vidareutbildning sker på arbetsplatsen. Möjlighet till lärlingsutbildning kan finnas inom gymnasieskolan och utbildning inom livsmedelsteknik och livsmedelshantering kan finnas inom Yrkehögskolan.

Partistyrelsens bedömning är således att detta främst är en fråga för respektive kommun att hantera. Det är en klok ordning, eftersom kommunerna har bättre möjligheter och kunskap om de lokala behoven och variationerna än vad staten har. Det ger i sin tur bättre förutsättningar att hantera de uppenbara utmaningar som motionären pekar på.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:31:

att anse motionen besvarad

06:32 Gå gymnasiet på distans vid behov

Det bästa är såklart om våra ungdomar går på gymnasiet med klassrumsundervisning, men tyvärr så är det inte alltid den bästa lösningen för en enskild individ. Det finns idag många anledningar till att elever vill eller behöver gå på gymnasiet via distansundervisning. Ungdomar har olika förutsättningar, deras liv ser olika ut och de vet bäst själva (tillsammans med sina familjer) om klassrums eller distansundervisning fungerar bäst för just dem. Enligt rättvisepincipen borde då varje elev ges möjligheten att ge sig själva de bästa förutsättningarna för att klara av gymnasiet med så bra betyg som möjligt och med en gymnasieexamen. Detta skulle inte bara gynna eleverna utan hela vårt samhälle.

I takt med att vi ser att skolresultaten i vårt land sjunker är det viktigt att vi motiverar våra ungdomar och ser till deras behov. Vi behöver även ge alla elever möjligheten att välja det program och den inriktning som de själva vill gå på gymnasiet, vilket idag inte alltid är möjligt för de som bor i mindre städer eller ute på landsbygden.

Attsats 1: Att de med fysik eller psykisk ohälsa ska få gå på gymnasiet via distansundervisning.

Attsats 2: Att man ska kunna träna idrott på elitnivå som ungdom, men samtidigt kunna klara sin gymnasieexamen via distansundervisning.

Attsats 3: Att de som har svårt för klassrumsundervisning ska få ta sin gymnasieexamen via distansundervisning.

Attsats 4: Att de som blivit mobbade i skolan inte ska behöva vistas i en skolmiljö, utan ska få plugga hemifrån och ta sin gymnasieexamen via distansundervisning.

Attsats 5: Att alla elever oavsett vart i landet de bor ska kunna vara med i betygssurvalet och ges möjlighet att få gå det program och den inriktning som eleven själv vill gå på gymnasienivå med hjälp av distansundervisning. Och därmed ta sin gymnasieexamen via distansundervisning.

Stockholm 2021-02-14

Erika Eriksson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att de med fysisk eller psykisk ohälsa ska få gå på gymnasiet via distansundervisning. Vidare föreslås att möjlighet till distansundervisning också ska erbjudas elitidrottande ungdomar, elever som har blivit mobbade och de som har svårt för klassrumsundervisning. Avslutningsvis föreslår motionären att alla elever oavsett var i landet de bor ska få chansen att gå det program och inriktning man vill via distansundervisning.

Partidistriktsårsmötet anser att distans- och fjärrundervisning kan fungera som ett bra komplement till ordinarie undervisning i skolmiljö, och att det under vissa omständigheter kan vara nödvändigt att använda sig av för enskilda elever i vissa situationer, eller för att eleven ska kunna tillgodogöra sig vissa specifika ämnen.

Distansundervisning får användas som en form av särskilt stöd inom ramen för en påbörjad utbildning för elever som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. Det får också anordnas som hel utbildning för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen av samma eller av andra särskilda skäl. Ett exempel är elever som idrottar på elitnivå och därför ofta befinner sig på resor eller deltar i träningsläger och tävlingar.

Vad gäller elever som blir mobbade, så är en rimlig utgångspunkt dock att det är mobbaren som ska behöva byta skola och inte den som blir mobbad. Partidistriktsårsmötet anser också att det bör vara upp till varje huvudman om man vill erbjuda utbildning på distans. Vi menar inte att alla program eller inriktningar ska behöva erbjuda den möjligheten till samtliga elever.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att de med fysisk eller psykisk ohälsa ska få gå på gymnasiet via distansundervisning, att man ska kunna träna idrott på elitnivå som ungdom, men samtidigt kunna klara sin gymnasieexamen via distansundervisning, att de som har svårt för klassrumsundervisning ska få ta sin gymnasieexamen via distansundervisning, att de som blivit mobbade i skolan inte ska behöva vistas i en skolmiljö utan ska få studera hemifrån och ta sin gymnasieexamen via distansundervisning, att alla elever oavsett vart i landet de bor ska kunna vara med i betygsurvalet och ges möjlighet att få gå det program och den inriktning som eleven själv vill gå på gymnasienivå med hjälp av distansundervisning och därmed ta sin gymnasieexamen via distansundervisning.

Det kan finnas många olika skäl för en elev att vilja/behöva studera på distans, inklusive de skäl som motionären anför. Under pandemin, med den distansundervisning som följde i gymnasieskolan, nåddes vi av rapporter om att även om vissa elever klarade sig sämre på distans, så fanns också elever som på ett helt annat sätt blomrade upp, när de tilläts fokusera enbart på studierna och slippa resor och tillvaron i klassrummen. Partistyrelsen har, liksom Kristdemokraterna alltid har, stor respekt för att människor är olika och har sina unika behov.

I vårt utbildningspolitiska handlingsprogram från 2020 finns ytterligare resonemang som berör detta ämne. Vårt parti har alltså inget att erinra mot att studier under vissa omständigheter bedrivs på distans. Den möjligheten finns dessutom redan i dag. Partistyrelsen anser däremot inte att detta är en självklar lösning på exempelvis mobbning. Däremot har vi andra förslag om exempelvis evidensbaserade antimobbningprogram. Det är dock en viktig skolpolitisk princip att det inte är den mobbade eleven som ska behöva flytta på sig.

Vidare anser partistyrelsen att det slutligen måste vara huvudmannen som fattar beslut om distansundervisning, enligt de möjligheter som redan finns att tillgå.

Partistyrelsens förslag till beslut för motion 06:32:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

06:33 Rimlig Merit

En elev som ämnar läsa naturlinjen kan idag behöva välja ett sämre gymnasium på grund av ett dåligt betyg i gymnastik. Det är inte rimligt att en elev som ämnar bli kock kan få för låga betyg för att läsa vid sitt drömgymnasium på grund av ett dåligt betyg i tyska. Det är orimligt att man bedömer elever utifrån deras prestation i ämnen som inte är relevanta för utbildningen. En elev som söker till en samhällsvetenskaplig utbildning bör bedömas på sitt samhällsbetyg, inte sitt bildbetyg.

Attsats 1: att skolor och gymnasieprogram ska kunna välja vilka ämnesbetyg som räknas vid antagning.

Stockholm 2021-02-14

Lucas Svärd

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären vill att skolor och gymnasieprogram ska få välja vilka ämnesbetyg som ska räknas med vid antagning av elever. Partidistriktsårsmötet håller inte med om det. Grundskolans syfte är att ge eleverna en bred utbildning och allmänbildning, och det är viktigt att incitamenten för eleverna att anstränga sig inom en viss bredd av ämnen kvarstår.

För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen.

För behörighet till ett högskoleförberedande program krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och godkända betyg i minst nio andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen. Vilka ämnen som eleverna behöver att godkända betyg i varierar redan idag till viss del beroende på vilken gymnasieutbildning som eleven söker, och partidistriktsårsmötet anser att den ordningen fungerar väl.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären anser att skolor och gymnasieprogram ska få välja vilka ämnesbetyg som ska räknas med vid antagning av elever. Detta illustreras med en elev som missar att komma in på det naturvetenskapliga programmet utifrån ett dåligt betyg i gymnastik.

Partistyrelsen är medveten om att sådana effekter ibland kan uppstå, och man bör alltid vara öppen för att diskutera den exakta viktningen vid framtagandet av betygssystem och andra antagningsprinciper. Men grundskolans syfte är, och ska enligt partistyrelsens uppfattning fortsatt vara, att ge en bred och allmän utbildning. Specialisering sker i successivt stigande grad ju högre upp i utbildningssystemet en elev kommer. Från programval på gymnasiet och vidare via högskola och universitet till alltmer fokuserad forskning.

Det förekommer naturligtvis att även unga barn har en mycket klar uppfattning om vad de vill ägna sig åt i vuxen ålder, men för de flesta är det inte så. Partistyrelsen anser därför att grundskolan fortsatt inte är rätt plats att välja exakt vilka ämnen som ska prioriteras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:33:

att avslå motionen

06:34 Fler kvalificerade jobb efter gymnasiet

Bakgrund

Svensk grundskola har under närmare 50 år befunnits sig i en kunskapsmässig, arbetsmiljömässig och företagskulturell utförsbacke.

Sedan mitten av 1990-talet har situationen förvärrats ytterligare av skolan dels kommunaliserats, dels utsatts för dogmatism i fråga om olika individuella förutsättningar vilket gjort att barn med särskilda behov blandas med barn utan sådana. Denna dogmatiska syn lett fram till att man försökt stöpa alla elever i samma form oavsett intresse, fallenhet eller begåvning, vilket skapat vantrivsel i skolan, ohållbar arbetsmiljö för lärarna och en oacceptabel pedagogisk miljö för alla eleverna.

Denna föruttnelse har förstärkts av att det funnits ett överordnat välfärds mål för Sverige som anger hur stor andel av befolkningen som har högre utbildning. Detta är ett pseudomått av rang eftersom det saknar all form av kvalitets- och relevanskoppling. Dessvärre har mål av denna typ gjort att såväl utbildningsinnehåll som krav på kunskap urholkats till en nivå där till och med de mest ointresserade eleverna skall kunna få godkända betyg.

Samtidigt har man "akademiserat" en rad yrken, som förr endast krävde gymnasiebehörighet, utan att komplexiteten i arbetets innehåll förändrats nämnvärt.

Detta har in sin tur fått effekten att man inom exempelvis högre teknisk utbildning tvingats införa ett "tekniskt basår" för att ge teknologerna den grundläggande kunskap om matematik som man förr fick på gymnasiet.

Dagens skola är därmed i många stycken ett bedrägeri mot både eleven som tror sig kunna mer än vad den faktiskt kan och mot skattebetalarna som vill ha en bra skola. Därför behöver svensk yrkes- och universitetsförberedande gymnasieskola förändras.

Förslag

Inför ett gymnasium med formell student- respektive diplomexamen 3+2 år för barn i åldersintervallet 16-21 år.

Gymnasieutbildningen skall vara utformad så att den är dels högskoleförberedande, dels yrkesförberedande.

De tre första årens skall ge högskolebehörighet och den som väljer att avsluta sina studier efter dessa tre år får en studentexamen med behörighet till högre studier.

Den som väljer att läsa två år ytterligare, väljer en yrkesinriktning som fördjupning vilken leder till en så kallad diplomexamen. En diplomexamen också ger behörighet till högre studier.

De yrken som kan tänkas vara relevanta för diplomexamen är exempelvis förskollärare, programmerare, redovisningsekonom, sjuksköterska, miljö- och hälsovårdsinspektör, polisassistent, underofficer, socialsekreterare, projektledare inom bygg- och anläggning, fritidspedagog, försäkringshandläggare, receptarie, etc.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att ett gymnasium med formell student- respektive diplomexamen 3+2 år för barn i åldersintervallet 16-21 år införs.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser en genomgripande gymnasiereform som inkluderar möjlighet till ytterligare två års yrkesförberedande diplomstudier. Partistyrelsen instämmer i delar av kritiken mot hur gymnasieskolan har utformats under senare decennier, i synnerhet under åren före alliansregeringen 2006-2014. Det är dock väl förenklat att hävda att teoretiseringen av gymnasiet är den enda faktorn. En lång rad andra förändringar på samhälls nivå, såsom stor invandring och ett alltmer teoritungt arbetsliv, har förändrat landet och därmed också dess utbildningssystem.

Det är dock inte uppenbart för partistyrelsen att de problem motionären lyfter avhjälpas med diplomexamen på gymnasiet. Det handlar om utbildningar som redan finns i dag, i andra former. Utbildningstiden förkortas i vissa fall något, i och med motionärens förslag, men dels är det oklart vilka kvalitetsfördelar detta ger, dels vore detta en mycket genomgripande reform i en sektor som befunnit sig i nära nog konstant förändring de senaste trettio åren. Partistyrelsen finner inte att ännu en stor reform är motiverad, med hänsyn tagen till de nackdelar detta skulle kunna ge, något som även slagits fast i det nyligen antagna utbildningspolitiska handlingsprogrammet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:34:

att avslå motionen

06:35 Inför en modern studentexamen i Sverige

Svensk skola befinner sig i ett läge med många utmaningar. Skillnaden mellan skolor är stor, valfriheten ifrågasätts, lärarnas auktoritet har underminerats och vi har en stor betygsinflation. Skolan är en av de viktigaste institutioner vi politiker har att förvalta och med tanke på hur läget idag ser ut finns det utrymme för självkritik och att våga tänka nytt. I detta arbete vore det också klokt att blicka utanför Sverige till länder med mer välfungerande utbildningsväsende.

En förändring som skulle hejda betygsinflationen och möjliggöra bättre jämförelser av skolors resultat är att återinföra en studentexamen. I Sverige avskaffades studentexamen 1968 och nuvarande gymnasieexamen infördes 2011. För att få en gymnasieexamen idag krävs 2250 p godkända poäng (minst betyg E, av 2500 p), godkända kurser i svenska, engelska, matematik samt ett godkänt gymnasiearbete. Detta krav möjliggör jämförelser av skolors kvalitet i fråga av

andel elever som tar examen med färdig gymnasieexamen. Dock kan det samtidigt ytterligare spå på betygsinflationen då lärare pressas att sätta högre betyg på elever för att de ska uppnå få en gymnasieexamen. En gemensam studentexamen med externa examinatorer skulle göra bedömningen rättvisare och motverka betygsinflationen.

Vårt grannland Finland har ett skolsystem som brukar räknas till de bättre i världen. Ett av sätten deras skolsystem skiljer sig från det svenska är att de har kvar studentexamen. Examensproven kan skrivas på olika svårighetsnivåer och vid olika tillfällen under gymnasietiden. Eleverna skriver digitala prov som initialt rättas av lärarna på skolan. Efter lärarna rättat klart proven skickas den preliminära bedömningen till en central Studentexaminationsnämnd där en censor gör den slutliga bedömningen av elevernas prestationer. Likande system finns redan idag inom ramen för gymnasieprogrammet International Baccalaurate (IB) i Sverige.

Genom att införa en modern studentexamen i Sverige, med inspiration från Finland, skulle betygsinflationen kunna hejdas och skolornas kvalitet i fråga om eleverna studieresultat skulle kunna jämföras mer rättvist. Det är dags att lägga vår svenskt naiva grandiosa självbild åt sidan och våga ta inspiration från länder som lyckas bättre än oss. En studentexamen löser inte i sig självt skolans problem men det definitivt är ett steg i rätt riktning.

Därför yrkar jag för att Kristdemokraterna ställer sig bakom förslaget att införa en studentexamen i Sverige
Jag föreslår:

Attstats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att införa en modern studentexamen med externa examinatorer med inspiration från Finland.

Borås 2021-01-04

Jonathan Tellbe

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är svårt att flytta över ett enskilt system från ett annat land. Vi ser gärna att utbildningssystemet förbättras men vi tror inte att en formell examen är det som kommer att förändra utbildningssystemet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att Sverige inför en ny form av studentexamen med externa examinatorer efter finsk modell. Partistyrelsen delar motionärens intresse för det finska skolsystemet. Det är dock vanskligt att isolera en faktor från ett annat system och tillämpa den i ett helt annat. Inte bara det finska skolsystemet, utan även det finska samhället, är annorlunda på fler väsentliga punkter. Man skulle därför kunna tänka sig att Finland mycket väl skulle kunna klara sig utan studentexamen, men att en införd sådan inte skulle vara till stor hjälp i Sverige. Det är därför inte uppenbart för partistyrelsen att de problem motionären pekar på avhjälpas med återinförd studentexamen.

Däremot framgår av vårt utbildningspolitiska handlingsprogram att de nationella proven i grundskolan ska rättas externt, vilket är ett av flera sätt att komma åt så kallade glädjebetyg. Men inte heller detta är helt problemfritt. Det kan finnas nackdelar med att elever bedöms av lärare som inte alls känner dem. Frågan är således mycket komplex och att rakt av hämta en isolerad

företeelse från ett annat land med ett annat system är inget som partistyrelsen förordar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:35:

att avslå motionen

06:36 Motverka betygsinflationen och skapa ordning och reda i skolan

Bakgrund

Svensk grundskola har under närmare 50 år befunnits sig i en kunskapsmässig, arbetsmiljömässig och företagskulturell utförsbacke. Sedan mitten av 1990-talet har situationen förvärrats ytterligare av skolan dels kommunaliserats, dels utsatts för dogmatism i fråga om olika individuella förutsättningar vilket gjort att barn med särskilda behov blandas med barn utan sådana. Denna blandning i klasserna har resulterat i en ohållbar arbetsmiljö för lärarna och en oacceptabel pedagogisk miljö för alla eleverna. Slutligen har systemet med fria skolval, skolpeng samt kommersiella aktörer som leverantörer skapat incitament för betygsinflation där varumärke tenderar till att bli viktigare än faktisk prestation. Lärarna är under tryck från både arbetsgivare och föräldrar att sätta höga betyg vilket leder till att elever systematiskt lämnar skolan med en stor diskrepans mellan faktiskt kunnande och uppvisade betyg. Dagens skola är därmed i många stycken ett bedrägeri mot både eleven som tror sig kunna mer än vad den faktiskt kan och mot skattebetalarna som vill ha en bra skola. Därför behöver villkoren för den svenska grund- och gymnasieskolan förändras.

Förslag

1) Lägga fokus på individuell prestation.

Idag har skolan för stort fokus på grupp-prestationer vilket gör det möjligt för underpresterande elever att "glida" igenom utbildningen med för höga betyg. Även om grupparbeten och kollektiva projekt kan förekomma även framgent, är det den enskildes bidrag/insats som skall vara i centrum för lärarens bedömning. Detta är mycket viktigt för att få elever att lämna skolan med adekvata kunskaper och detta gäller inte minst nyanlända människor som söker svenskt uppehållstillstånd och som inte kan påvisa en tillräckligt utbildning och därför måste komplettera sin denna.

2) Inför en statlig examensprocedur.

För att uppnå en riksligare, motverka perversa drivkrafter som leder till betygsinflation, geduktiga lärare högre status samt ge föräldrar en korrekt bedömning av en enskild skolas förmåga att leverera kunskap, skall en statlig tillsyns- och examinationsmyndighet inrättas.

Denna bör finansieras i sin helhet genom att Statens skolverk, Statens skolinspektion samt Myndigheten för yrkeshögskolan avvecklas.

Den statliga examinationen sker vid slutet av basskolan, båda formerna av grundskola samt vid slutet av gymnasieskolan genom skriftliga och praktiska prov samt genom muntliga förhör.

Examinationen skall omfatta hela den kunskapsbredd som respektive skolsteg har att förmedla. Den statliga examinationsmyndigheten ansvarar också för högskoleprovet så länge detta finns kvar.

3) Inför krav på kunskap och förmåga för att flyttas upp i nästa skolnivå.

Elever som ej uppnår examinationsmyndighetens krav får inte flyttas till nästa skolnivå (basskolan respektive grundskolan) eller får underkänt (gymnasieskolan). Dessa elever får gå om en klass eller läsa in sina brister på sommarskola.

4) Lärare och rektor skall ges ordningsvaktsförordnanden. För att stärka lärarens och rektorns förmåga att upprätt hålla allmän ordning i skolan eller under dess aktiviteter skall det i lärarutbildningen ingå ordningsvaktsutbildning vilken leder till att alla legitimerade lärare vid behov skall kunna få ett formellt ordningsvaktsförordnande i samband med sin lärarlegitimation. Rektor, skolledare eller motsv. ges rätt att besluta om att upphäva ett omhändertagande av en

elev som stör den allmänna ordningen.
Yrkande
Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att fokus för skolan läggs på individuell prestation.

Attsats 2: att en statlig examensprocedur införs och en statlig examinationsmyndighet skapas.

Attsats 3: att krav på kunskap och förmåga för att flyttas upp i nästa skolnivå införs.

Attsats 4: att lärare och rektor får utbildning och rätt till ordningsvaktsförordnade inom skolans område och verksamhet.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att fokus för skolan läggs på individuell prestation, att en statlig examensprocedur införs och en statlig examinationsmyndighet skapas. Motionären vill även att krav på kunskap och förmåga för att flyttas upp i nästa skolnivå införs samt att lärare och rektor får utbildning och rätt till ordningsvaktsförordnade inom skolans område och verksamhet.

I denna motion finns somligt som partistyrelsen kan finna intressant och annat som är svårare att ställa sig bakom. Skolan fokuserar redan i dag tydligt på elevens individuella prestation och partistyrelsen förstår inte riktigt vad som åsyftas med att elever glider igenom utbildningen tack vare sina klasskamrater. Vad studentexamen beträffar så är det en fråga som partistyrelsen är beredd att diskutera, men att här och nu slå fast exakt hur en sådan ska se ut och att en sådan, jämförelsevis begränsad, process ska ersätta tre olika skolmyndigheter låter sig inte göras, enligt vår mening.

Vad gäller krav på kunskap och förmåga för att flyttas upp i nästa skolnivå, så är Kristdemokraterna redan i dag positiva till att utreda läroplikt enligt finsk modell, som alternativ till dagens skolplikt. Med djupare kunskaper i ämnet är det fullt möjligt en framtida väg för oss att gå. Skolverkets reviderade kunskapskrav som träder i kraft 2022 har också ett större fokus på faktakunskaper. Vi har även föreslagit ämnesbetyg, som ger läraren möjlighet se helheten och

bedöma elevens kunskapsnivå i slutet av skolåren, vilket också föreslås i betygsutredningen SOU 2020:43. Det pågår således ett omfattande arbete i denna riktning. Vad gäller ordningsvaktsförordnande till rektor och lärare så delar partistyrelsen uppfattningen att det finns många brister gällande ordning och trygghet i skolan. Alltför många barn mobbas eller kränks. Skollagen ger redan lärare och rektorer befogenhet att ingripa mot elever som stör ordningen och inte respekterar de gällande ordningsreglerna. Men det finns problem, varför Kristdemokraterna redan driver ett antal förslag för att förbättra situationen. Vi vill lyfta föräldrarnas ansvar för ordning och reda i skolan, hålla utbildningsträffar för föräldrar och införa nolltolerans mot klotter och skadegörelse, för att nämna några punkter.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:36:

att avslå motionen

06:37 Ändra begreppet ordningsomdöme till ansvarsomdöme » samt « obligatoriska ordningsomdömen/ansvarsomdömen

I utbildningsutskottets betänkande 2018/19:UbU8 kan vi läsa följande:

« Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska göra det möjligt för skolor att ge elever på högstadiet och gymnasiet ett skriftligt ordningsomdöme i terminsbetygen, som dock inte ska ingå i slutbetyget, och tillkännager detta för regeringen. Därmed bifaller riksdagen motion 2018/19:2819 av Tobias Billström m.fl. (M, C, KD, L) yrkande 90. »

Vad jag vet, har inte detta fått något inflytande över svensk skola sedan det klubbades igenom under våren 2019. När jag har varit i kontakt med Skolverket för att få riktlinjer, hänvisar de till Regeringskansliet eftersom de inte har fått något uppdrag därifrån ännu. Och dit har jag skrivit flera gånger utan att ha fått respons. Så vitt jag förstår, håller regeringen detta ärende liggandes i en byrålåda någonstans.

Ställningstagandet kring ordningsomdömen är bra. Mycket bättre än ordningsbetyg. Eftersom det senare är en kortfattad summativ bedömning, ofta förmedlad i fåordiga uttryck utan kontexttillhörighet. Med tanke på att skolsverige numera befinner sig i en formativ bedömningsprocess, passar det bättre att lärarkåren fortsätter i den andan; att de påvisar (eventuella) önskvärda förändringar genom att förklara vad som krävs för att nå nästa steg att komma närmare skolans gemenskapsmål. Ett omdöme belyser individens samhörighet med sin omgivning. Det kan jag inte påstå att ordningsbetyg gör.

Men jag anser att vi bör arbeta för att förändra begreppet, så att vi har större möjlighet att utveckla den socialt formativa process som reellt behöver kommat till stånd inom skolans väggar. Dels för att nuvarande regering lättare ska våga dra ut byrålådan, dels för att lärarkåren behöver vägledning kring detta politiska beslut. Till vår hjälp behöver vi ta fasta på portalparagrafen i skollagen som förklarar vad som är syftet med utbildningen. Frånsett att eleverna ska inhämta och utveckla kunskap - ska respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar förankras. « Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare » (SFS 2010:800, 4§).

Varje elev behöver stöd i att utveckla sitt ansvarstagande för sig själv och för andra. Det stödet behöver vi ge dem, vi som har ansvar över dem. Och kanske allra mest behöver elever som är i behov av särskilt stöd, utvecklas i detta. Flera av dem har stora berg att bestiga. Vi får inte vara rädda för att förklara att alla elever måste bli bäst på att tolka sina egna signaler, för att kunna förstå och hantera sin situation på egen hand när de blir vuxna.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att:

Attsats 1: Att arbeta för att ändra begreppet « ordningsomdöme » till « ansvarsomdöme ».

Attsats 2: Att arbeta för att införa obligatoriska ordningsomdömen/ansvarsomdömen i hela grundskolan.

Eslöv 2021-01-16

Anna-Karin Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Motionären belyser ett viktigt område kring ordning och ansvar för våra barn och ungdomar, både för sig själva och för omgivningen. Oavsett vilket begrepp som används ser vi det som viktigast att det verkligen finns omdömen och andra parametrar kring detta när utvecklingssamtal med vårdnadshavare sker. Vi tror dock inte att dessa skriftliga omdömen ska ges i de lägsta åldrarna.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären önskar att begreppet ”ordningsomdöme” ersätts med ”ansvarsomdöme”, samt att dessa omdömen ska bli obligatoriska för skolan. Om vi börjar med själva terminologin så ser partistyrelsen ingen omedelbar anledning att ändra namnet. Ordningsomdömen är ett begrepp som de flesta människor har någon form av relation till och att byta namn kan skapa mer förvirring än klarhet om vad syftet egentligen är.

Vad själva omdömet beträffar så konstaterar motionären, fullt korrekt, att Kristdemokraterna är positiva till sådana omdömen, som kompletterar och även underlättar föräldraansvaret för deras barns beteende i skolan. Detta är således redan kristdemokratisk politik. Vad gäller frågan om att göra omdömena obligatoriska så är partistyrelsen mer tveksam. En av de bärande teserna i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram från 2020 är att skolans personal har stort behov av arbetsro. En av poängerna med de frivilliga omdömena är att de enbart behöver sättas, och därmed uppta lärarens arbetstid, på de skolor där så är påkallat. Ordningssituationen skiljer sig markant mellan olika skolor och det är rimligt att staten inte går in och styr där skolans ledare själva inte bedömer att behovet finns. Vore det fråga om betyg skulle saken förstås vara en annan, men nu handlar det om just omdömen och då har partistyrelsen fullt förtroende för att skolans personal själva kan avgöra huruvida omdömena behövs eller inte.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:37:

att avslå motionen

06:38 Inför ordningsbetyg i skolan

Lugn och ro är en nyckel för att fler elever ska kunna ta del av undervisningen. På senare år har skolorna i Sverige blivit allt stökigare, allt fler utsätts för kränkande behandling av klasskamrater och lärarnas arbetsmiljö har blivit sämre. Idag upplever tre av tio elever i årskurs fem att andra elever stör dem på lektionerna. I årskurs nio är det sex av tio, enligt Skolinspektionen.

Det är alltid föräldrarnas uppgift att uppfostra sina barn men ordningsbetyg skulle ge lärarna ett ytterligare verktyg att markera vad som är rätt respektive fel beteende i klassrummen. Det skulle

även visa att hur man beter sig kan få konsekvenser.

Olika varianter av ordningsbetyg finns redan bland annat i Tyskland, Finland, Norge, Österrike och Frankrike. I de tyska delstater som använder ordningsbetyg bedöms eleverna utifrån faktorer som social förmåga och hur väl eleverna arbetar i grupp. I Finland är det upp till varje skola om de ska ha ordningsbetyg, men de får inte räknas in i meritvärdet, alltså inte i det totala antalet betygspoäng. De olika ländernas modeller ser olika ut men signalvärdet är detsamma: i skolan förväntas du behandla dina klasskamrater med respekt och ta ansvar för den gemensamma skolmiljön.

En stökig miljö stör undervisningen men det är också viktigt att se till lärarens roll. När det är bråkigt försvinner tid från undervisning och planering av lektioner. I värsta fall kan det leda till att färre väljer läraryrket eller fler lämnar det.

Ordningsbetyg skulle givetvis inte lösa de många problemen svensk skola möter. Men det skulle bidra till lärarrollens auktoritet i klassrummet, samt ge fler verktyg för lärare att kunna agera när en elev uppför sig dåligt.

Likt systemet i Finland, bör inte ordningsbetyget räknas in i meritvärdet. Kunskaperna ska vara i centrum när eleverna söker vidare utbildning. Men ordningsbetyget ska utgöra en grund för dialog med föräldrar och elever i samband med utvecklingssamtal.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för införandet av ordningsbetyg i skolan

Stockholm 2021-02-14

Nike Örbrink

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Skolan ska erbjuda den kunskap som krävs för att varje barn ska kunna forma sin framtid och förverkliga drömmar. För att det ska vara möjligt, krävs en skola med ordning, så att eleverna kan känna sig trygga och kunskapen stå i fokus. För många barn är verkligheten en helt annan. Anmälningarna om hot och våld i skolan fortsätter att öka, samtidigt som elevernas trygghet minskar.

Ordningsproblemen i skolan är nu så allvarliga att de får lärare att tappa lusten, men alltför många barn tvingas dessutom uppleva otrygghet, mår dåligt och hamnar efter på grund av stöket. Partidistriktsårsmötet delar därför motionärens uppfattning behövs fler verktyg för att skapa ordning och reda i klassrummet.

Det räcker inte att förespråka skriftliga omdömen, som införs på vissa skolor – om skolorna själv vill. Partidistriktsårsmötet föreslår därför att Kristdemokraterna övergår till att förespråka riktiga ordningsbetyg inom grund- och gymnasieskolan. Det ska vara ordningsbetyg som också redovisas i elevernas betygsdokument.

Med riktiga ordningsbetyg, som gäller alla skolor, skulle landets lärare få fler verktyg att skapa ordning och reda i klassrummet. Fler elever skulle fästa större vikt vid sitt beteende – och förhoppningsvis skulle färre barn då tvingas gå till skolan utan en klump i magen av rädsla och oro.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären påpekar helt riktigt att lugn och ro är avgörande för arbetet i klassrummen. Det gäller såväl för elever som för skolans personal. Partistyrelsen håller med om att den enskilde elevens uppförande kan kräva återkoppling till föräldrarna, som ytterst har ansvaret för hur deras barn betar sig. Därför har vi kristdemokrater varit med och drivit igenom frivilliga ordningsomdömen i skolan.

Motionären anser att det inte räcker. Att omdömena bör bli renodlade betyg och därigenom även obligatoriska för alla skolor. Partistyrelsen delar inte den uppfattningen. Skolan behöver inte bara lugn och ro, utan även arbetsro. De senaste trettio åren har inte mindre än tre betygssystem funnits i svensk- grund- och gymnasieskola. Att åter börja arbeta med betygssystemet är inget som svensk skola i dag efterfrågar. Poängen med de frivilliga omdömena är att staten överlåter åt skolans huvudman att avgöra vilka insatser som är motiverade eller ej.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:38:

att avslå motionen

06:39 Stoppa betygsinflationen och kvalitetssäkra betygen i svensk skola.

Svenska elever presterar sämre i internationella kunskapsmätningar över tid. Samtidigt har betygsnivåerna höjts. Det har talats mycket om att en betygsinflation råder i Sverige. För att vända den negativa kunskapsutvecklingen måste vi mäta eleverna på ett korrekt sätt. Betygen skall motsvara elevens kunskaper och hur väl eleven motsvarar de fastställda målen. Dock måste vi inse att läraren kan utsättas för påtryckningar från elever, föräldrar och skolledning med risk för att läraren sätter för höga betyg. Vi måste ha ett system som garanterar att betygen blir korrekt satta och inte glädjebetyg sätts. Då undergrävs tilltron till betygen vilket i förlängningen är skadlig för svensk skola.

Vi har idag nationella prov som har ambitionen att mäta elevernas kunskaper på ett korrekt sätt. Denna motion vill stärka de nationella provens roll i svensk skola. De nationella proven blir då ett bättre verktyg för att motverka betygsinflation. Till att börja med skall de nationella proven rättas centralt och oberoende från skolorna och lärarna. Vidare får läraren inte avvika i sin betygsättning från resultaten på de nationella proven. Inte nödvändigtvis på individnivå utan på gruppnivå, lämpligen på klassnivå och skolnivå. Läraren skall fortfarande sätta betyg på varje elev och ta hänsyn till fler uppgifter och resultat än elevens provresultat på det nationella provet. De gamla standardproven fyllde i mångt och mycket denna funktion. Ingen elev skall heller undantas från att skriva dessa prov. Nyanlända elever som inte har tillräckliga språkkunskaper för att skriva dessa prov skall kunna erbjudas att skriva proven på sitt modersmål alternativt undantas. Dock skall dessa elever inte heller kunna räknas in i betygssystemet utan bedömas utanför om inte provet skrivs. Rektorn blir personligen ansvarig att se till att detta följs och revisioner av extern part skall garantera att detta upprätthålls.

Yrkande:

Attsats 1: Att de centrala proven skall fortsättningsvis skrivas på skolan men rättas centralt och oberoende av elevens skola och lärare

Attsats 2: Att betygsgenomsnittet i en klass inte bör avvika från resultatet klassen skrivit på centrala proven. Eventuella avvikelser följs upp av skolinspektionen.

Attsats 3: Att för att erhålla ett slutbetyg måste eleven ha genomfört ett nationellt prov i motsvarande ämne. Skulle eleven missa ett prov kan eleven göra ett motsvarande omprov. Skulle

eleven missa även detta omprov får ej eleven erhålla slutbetyg.

Danderyd 2021-02-19

Erik Baggström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Betygsinflation brukar beskrivas som ett fenomen som uppstår om det uppkommer ett gap mellan kunskapsutvecklingen och betygsutvecklingen där lärarnas genomsnittliga krav för ett visst betygssteg sjunker över tid. Partidistriktstyrelsen delar motionärens intension, att det är viktigt att få stopp på den betygsinflationen som identifierats.

26 april 2018 gav regeringen Jörgen Thulin uppdraget som särskild utredare för att utreda och föreslå hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt utreda och lämna förslag på justeringar i betygssystemet för alla skolformer. Utredningen fick i september 2019 ett tilläggsdirektiv med uppdrag att analysera behovet av ytterligare insatser för att undvika betygsinflation.

Betygsutredningen presenterades 2020 (SOU 2020:43) och bearbetar de åtgärder som motionären lyfter. Kristdemokraterna följer frågan noggrant, för att komma med egna korrigeringar om utredarens förslag inte anses ge effekt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att de centrala proven fortsättningsvis ska skrivas på skolan men rättas centralt och oberoende av elevens skola och lärare, att betygsgenomsnittet i en klass inte bör avvika från resultatet klassen skrivit på centrala proven och att eventuella avvikelser följs upp av skolinspektionen.

Dessutom anser motionären att eleven, för att erhålla ett slutbetyg måste ha genomfört ett nationellt prov i motsvarande ämne och att en elev som missar ett prov ska få motsvarande omprov. Om båda proven missas ska eleven inte få något slutbetyg i det aktuella ämnet.

Partistyrelsen förmodar att motionären med "de centrala proven" syftar på de nationella proven, som tidigare kallades just centrala prov. Kristdemokraterna driver redan förslaget att dessa ska rättas centralt. Skolinspektionen har sedan 2009 utfört en viss central rättning av nationella prov för grundskolan och gymnasieskolan. Kristdemokraterna menar att de nationella proven måste bedömas på ett likvärdigt sätt. Därför anser vi att de ska rättas externt. År 2022 ska de nationella proven vara digitala och extern bedömning av proven ska vara möjlig, vilket är ett viktigt steg i den riktningen.

Däremot måste läraren fortsatt kunna beakta inte bara resultat på egna prov utan även andra aspekter av elevens arbete och delaktighet i skolarbetet. Att frångå detta skulle innebära en kraftig minskning av lärarens betydelse, vilket direkt motsäger vårt syfte att stärka lärarens auktoritet och locka fler ambitiösa personer till läraryrket. De nationella proven syftar till att möta både behovet av viss översikt och lärarens nödvändiga roll som klassrummets främsta auktoritet.

I övrigt ska nämnas att Kristdemokraterna i och med det utbildningspolitiska handlingsprogrammet från 2020 driver att ämnesbetyg återinförs i gymnasieskolan, istället för kursbetyg. Betygsutredningen, som tillsattes 2018 fick i september 2019 tilläggsdirektiv med uppdrag att analysera behovet av ytterligare insatser för att undvika betygsinflation. Utredningen presenterades 2020 och har varit ute på remiss. Regeringen har nu skickat ett förslag på lagrådsremiss.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:39:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:40 Betyg från årskurs fyra – lika för alla elever

I Sverige är det nu upp till varje rektor att avgöra vilket år eleverna ska få betyg. Det kan ske i årskurs fyra, fem eller sex.

Betyg är ett viktigt verktyg för att ge elever och föräldrar information om elevernas kunskapsnivå, så att rätt åtgärder hinner sättas in i tid. Kristdemokraterna har därför varit pådrivande för att införa tidigare betyg.

Tillsammans med Alliansen införde vi betyg från årskurs sex. Skolverkets utvärdering av detta visade att drygt hälften av lärarna uppger att elevernas motivation ökar, och den bilden delades av föräldrarna. 80 procent uppgav att eleverna jobbar hårdare och även lärare upplevde att eleverna hade fått en mer positiv kunskapsutveckling sedan betyg infördes i åk 6.

Tidigare betyg fungerar alltså.

Det är däremot inte rättvist att elever får betyg i olika åldrar, beroende på vad rektorn på en enskild skola beslutar.

När nu betyg från årskurs 4 har beslutats om för vissa elever, så borde skollagen därför ändras så att alla elever får betyg från och med årskurs fyra.

En likvärdig skola kräver att betygssystemet utformas på samma sätt i alla skolor, och det borde gälla lika för alla elever.

Attsats 1: Att verka för att betyg ska sättas på alla skolor från och med årskurs fyra

Stockholm 2021-04-19

Nike Örbrink

Partidistriktsårsmötet i Kristdemokratiska Ungdomsförbundets yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Kristdemokratiska Ungdomsförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen håller med motionären om att det inte är idealiskt att olika skolor efter eget tycke inför betyg vid olika tidpunkter. Vi reserverade oss mot frivilligheten för skolor att göra så, främst då den pågående försöksverksamheten inte hunnit utvärderas eller ens avslutas. Vi har tidigare medverkat till att betygssättningen tidigare lades från årskurs åtta till årskurs sex och vi utesluter inte att det kan finnas lika goda skäl att tidigare lägga betygssättningen ytterligare.

Men att föregripa resultatet av en pågående försöksverksamhet (som ska vara utvärderad i december 2021) vore att skicka en felaktig signal till skolvärlden, något som vi även framfört till regeringspartierna i Sveriges riksdag. När vi tagit del av den utvärdering som ska göras kan det åter bli aktuellt att diskutera betyg från årskurs fyra.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:40:

att anse motionen besvarad

06:41 Ändra skolans kursplaner så att elever med svag teoretisk begåvning kan få godkända betyg i alla ämnen

Förändra skolans kursplaner så att en motiverad elev med svag teoretisk begåvning kan gå ut med godkända betyg i alla obligatoriska teoretiska ämnen i grundskolan och i gymnasiet utan att för den skulle få högskolebehörighet. Uppskattningsvis 14 procent av alla elever i Sverige har en svag teoretisk begåvning. Att få godkänt i samtliga ämnen som räknas inför övergång till gymnasiet är inte möjligt att uppnå för många av dessa elever. Dessa elever uppfyller kriterierna för kognitiv funktionsnedsättning. Men de har svårt att uppnå grundskolans mål. Dessa elever har problem med teoretiska ämnen, vilket yttrar sig i de kan ha problem med att arbeta självständigt, planera, med tiden, prioritera, koncentrera sig och att lyssna på sin lärare när de inte förstår vad läraren säger. Dessa elever behöver mer traditionell katederundervisning och ett yttre stöd för den inre tanken. Exempelvis mer ledtrådar, påminnelser, att svårighetsgraden anpassas och ofta hjälp med att komma igång med skoluppgifter. Enligt en studie av Elisabeth Fernell, professor i barn- och ungdomspsykiatri vid Gillbergcentrum vid Göteborgs universitet, och Ulla Ek, professor i specialpedagogik (år 2009), där alla barn som av lärare och föräldrar bedömdes ha svårigheter med koncentration och inläring i årskurs fyra följdes upp då de gick ut årskurs nio. Det året var det genomsnittliga betygsvärdet för alla elever 209 poäng. Gruppen med svag teoretisk begåvning fick ett medelvärde på 120 poäng och en stor andel var inte godkända i svenska, engelska och matematik vilket är nödvändigt för att kunna söka vidare till gymnasiet. För att få söka till ett yrkesprogram på gymnasiet krävs att eleven har godkänt betyg i svenska/svenska som andra språk, engelska, matematik och godkänt i ytterligare fem valfria ämnen, vilket motsvarar ett betygsvärde på 80 poäng.

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: att skolans kursplan för grundskolan ändras så att alla elever med svag teoretisk begåvning kan uppnå en gymnasiebehörighet för yrkesprogram.

Attsats 2: att skolans kursplan för gymnasieskolan ändras så att alla elev med svag teoretisk begåvning kan uppnå en gymnasieexamen ifrån ett yrkesprogram.

Linköping 2021-01-24

Henrik Blossfeld

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att skolans kursplaner för både grundskolan och för gymnasieskolan bör ändras så att elever med svag teoretisk begåvning kan gå ut med godkända betyg i alla obligatoriska teoretiska ämnen i grund- och gymnasieskolan utan att för den skull få högskolebehörighet.

Motionärens intention är lovvärd när det gäller att möjliggöra för fler elever med så kallad svag teoretisk begåvning att studera på yrkesprogram. Vi ser det dock som problematiskt att ändra skolans kursplaner för en grupp av elever, men inte för andra. Skolan har redan i dag problem med bristande likvärdighet. Alla elever har inte samma förutsättningar att lära sig, men enligt skollagen har elever som är i behov av stöd rätt att också få det för att uppnå kunskapskraven.

Skolverket har reviderat kursplanerna för grund- och gymnasieskolan, vilka börjar gälla 1 juli 2022. De nya kursplanerna har mer betoning på fakta och förståelse. I synnerhet gäller detta syftet med målen till de olika ämnena, där man har ändrat inriktningen till att eleven ska ha "kunskaper om", istället för som i dag "förmåga att". Målet med förändringarna är att skapa bättre förutsättningar för läraren att lägga större vikt vid bredden i elevernas ämneskunskaper.

Kristdemokraterna anser att de nya kursplanerna är ett steg i rätt riktning då mer fokus läggs på kunskap, fakta och förståelse, vilket kommer att underlätta för alla elever att lära sig, inklusive de elever som är i behov av stöd. Partiet anser också att skolan varit föremål för många och omfattande reformer under lång tid och att det nu inte är läge att genomdriva fler reformer.

I det utbildningspolitiska handlingsprogrammet föreslås minskade krav i kursplanen vad gäller teoretisk kunskap i idrottsämnet och att timplanen utreds med anledning av stoffträngslan i kursplanen. Detta med anledning av den diskussion som varit apropå Skolverkets revidering av kursplanerna där vi anser att timplanerna behöver utredas grundligare och att alternativa förslag till utökning av garanterad undervisningstid bör övervägas.

Vi har vidare i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet fler förslag för en stärkt skola och för att få fler att erhålla godkända betyg; bl.a. mer lärarledd undervisning, utreda läroplikt alternativt förlängd skolplikt för elever som inte uppnår målen, att speciallärarstöd ska ges i tid, ökad betoning på läsning genom hela skolgången, en nationell databas för frånvaroregistrering för tidig upptäckt och att ge ett uppdrag till Skolinspektionen att kartlägga anledningarna till att elever blir så kallade hemmasittare och effektiva insatser för att förhindra det samt utvecklad fjärr- och distansundervisning för att komma tillbaka till undervisningen.

Med det sagt anser vi inte att grund- och gymnasieskolans kursplaner bör ändras ytterligare.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:41:

att avslå motionen

06:42 Skolan behöver ett paradigmskifte

Våra makthavare pratar om vikten av kunskap. Sverige ska inte konkurrera med låga löner utan med kunskap, säger de, men icke desto mindre har pedagogiska teorier som nedvärderar kunskap fått starkt genomslag i utbildningssystemet. Resultaten i den svenska skolan har fallit kraftigt under 2000-talet. De reformer som öppnade för mångfald och konkurrens på skolområdet motiverades med att detta skulle leda till högre kvalitet och att elever efter avslutad skolgång skulle vara bättre utbildade än tidigare generationer.

Så blev inte fallet, och det är inte konstigt. Aktörerna tvingas nämligen verka inom ramen för ett ogenomtänkt regelverk, som är byggt på en kunskapssyn och ett arbetssätt som gör att skolorna inte kan konkurrera genom att överträffa sina konkurrenter i att ge eleverna kunskap och färdigheter.

Jag ser två problem med dagens system. Det första problemet är dess kunskapssyn. Skolan präglas i dag av en konstruktivistisk kunskapssyn och en elevcentrerad pedagogik. Lärare och elever förleds att tro att det inte finns någon objektiv och mätbar kunskap. Elevens kunskapsmål definieras av eleven själv och inte av gemensamma mål. Elevens rätt till individuell anpassning försvårar för läraren att ställa krav. Detta är en stor anledning till att många elever inte tillägnar sig grundläggande färdigheter. Detta är också en anledning till att elever blir uppflyttade till nästa årskurs, även om de saknar förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen på nästa nivå. Eleverna får betyg, men dagens betyg mäter inte mäta graden av uppnådd kunskap i det ämne som betyget avser.

Denna kunskapssyn måste den svenska skolan förkasta. Svensk skola måste återigen bejaka att det finns kunskap och stå för att det man vill lära eleverna är viktigt, i sig självt, för elevens framtida liv och för samhället.

Kunskap och färdigheter är mätbara. Det går att mäta hur mycket en elev kan på ett område eller hur stor del av ett område som en elev behärskar. Alltså går det att sätta betyg som bygger på objektiva kriterier. Med en sådan kunskapssyn blir det lättare att precisera vad eleven bör kunna och utforma adekvata, betygsgrundande tester.

Det andra problemet är att vi har infört ett system med konkurrensutsatta skolor med skolval – utan att ha kontroll på betygssättningen. Detta korrumpierar på flera nivåer. Elever tvingas välja mellan skolor som ger bra utbildning och skolor som ger höga betyg. Rektorer känner sig manade att belöna lärare som sätter snällbetyg, ty skolor som håller fast vid höga betygskrav tvingas till slut sänka dem eller slå igen. Enligt Skolverkets statistik finns det skolor på vilka hundra procent av eleverna får högre betyg än resultatet på nationella provet visar. Det finns exempel på hur en sådan skola har framhållits som ett föredöme för andra skolor i samma koncern.

Under dessa förutsättningar blir konkurrensen i systemet destruktiv och eldar på en skenande betygsinflation.

Pluralism i huvudmannaskap och driftsformer kräver att staten dels vågar tala om vad eleven förväntas kunna, dels mäter måluppfyllelsen vid en lämplig tidpunkt.

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: att KD ska verka för att läroplaner och skollag skrivs om och frigörs från relativism och subjektivism och i stället fokuserar på inläring och ämneskunskaper.

Attsats 2: att KD ska verka för att elever examineras på ämneskunskaper och att staten tar ansvar för att kontrollera måluppfyllelsen.

Attsats 3: att KD ska verka för att genomförandet av de nationella proven striktas upp, så att provskrivningen övervakas av en oberoende part, t.ex. statliga tjänstemän, som inte har något intresse av att på ett otillbörligt sätt hjälpa eleverna att överprestera vid provtillfället.

Attsats 4: att KD ska verka för att de nationella proven rättas centralt.

Attsats 5: att KD ska verka för att en undervisningsgrupps genomsnittliga resultat på det

nationella provet görs bestämmande för betygsgenomsnittet i undervisningsgruppen och att samma genomsnitt görs bindande för närliggande ämnen där det inte finns nationella prov.

Borlänge 2021-02-14

Krister Svensson

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att att-sats 4 anses besvarad eftersom partiet redan verkar för central rättning av nationella prov samt att att-sats 1,2,3 och 5 bifalls då skolan behöver utvecklas i enlighet med det som framförs i motionen.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Attsats 5: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att läroplaner och skollag skrivs om och fokuserar på inläring och ämneskunskaper, att elever examineras på ämneskunskaper och att staten tar ansvar för att kontrollera måluppfyllelsen. Vidare för motionären fram yrkanden som rör nationella proven och att de bör ”striktas upp” avseende oberoende övervakning och central rättning samt yrkande om en undervisningsgrupps genomsnittliga resultat görs bindande till det nationella provet.

Vi håller med motionären om att det är viktigt att läroplanen har ett fokus på inläring och ämneskunskaper. Alliansregeringen införde de nuvarande läroplanerna 2011 med syftet att stärka betoningen av kunskap i skolan och skollagen uppdaterades till att innehålla krav på att skolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Samtidigt har läroplanerna fått kritik för att vara för abstrakta med ofta svårtolkade krav på resonemang och analys, men utan krav på kunskap, t.ex. kunskapskraven i kursplanerna (som finns inom läroplanerna). Det har även framkommit kritik mot elevinflytandet som finns i läroplanen, som vissa menar förskjutit lärarens roll från att vara en auktoritet som lär ut kunskap till att bli en del av elevgemenskapen. Elever får ett verkligt, men alltför stort, inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisning som de inte är mogna för.

I de övergripande målen och riktlinjerna för läroplanerna för grund- och gymnasieskolan anges de normer och värden samt de kunskaper som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar skolan. För grundskolan nämns bl.a. att eleven kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier i samhällsliv och i vardagsliv och för gymnasiet finns bl.a. mål att eleven kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera, analysera och pröva antaganden och lösa problem.

I skollagen finns allmänna bestämmelser som rör grundskola och gymnasium, tillika bestämmelser om betyg, lovskola, grund- och gymnasieskola avseende offentlig eller fristående huvudman. Det finns även bestämmelser i gymnasieförordningen.

Skolverket har reviderat kursplanerna för grund- och gymnasieskolan, vilka börjar gälla 1 juli 2022. De nya kursplanerna har mer betoning på fakta och förståelse, i synnerhet vad gäller syftet

med målen till de olika ämnena där man har ändrat så att eleven ska ha "kunskaper om", istället för som i dag "förmåga att". Kristdemokraterna anser att det är bra att fokus läggs på kunskap i kursplanerna, vilket ger bättre förutsättningar för läraren att lägga större vikt vid bredden i elevernas ämneskunskaper. En revidering av kursplanerna är därför ett steg i rätt riktning.

Kristdemokraterna menar likväl att det behövs mer för att komma till rätta med skolans problem. Däremot avser vi inte i detta läge att föreslå en ändring av skolans läroplaner eller skollagen, vilket skulle innebära fler stora reformer av en skola som genomgått många reformer under de senaste åren. Det behövs likväl konkreta satsningar och förslag till förbättringar.

När det rör motionärens andra att-sats har Kristdemokraterna föreslagit att ämnesbetygen återinförs i gymnasieskolan och ersätter de nuvarande kursbetygen, och det är således redan något som partiet driver liksom att elever ska examineras på ämneskunskaper. Ämnesbetyget ger läraren möjlighet att se helheten och bedöma elevens kunskapsnivå i slutet av skolåren.

Vidare finns i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet förslag gällande de nationella proven, som motionären tar upp i att-satserna tre till fem.

Enligt en rapport från Skolverket från 2019 framkom att skillnaden mellan betygssättning i relation till de nationella proven mellan olika skolor är stor och betygssättningen är i hög grad relativ, dvs att den relateras till den genomsnittliga prestationsnivån hos eleverna på skolorna. Det måste vara elevens faktiska kunskapsnivå som avgör betyg, inget annat. Kunskaperna måste bedömas likvärdigt oavsett ort, skola eller huvudman.

Kristdemokraterna anser att de nationella proven måste bedömas på ett likvärdigt sätt och anser därför att de ska rättas externt. Vi driver således redan det förslag som motionären föreslår i att-sats fyra. År 2022 ska de nationella proven vara digitala och extern bedömning av proven ska vara möjlig, vilket är ett viktigt steg i den riktningen. Då proven digitaliseras kommer detta att innebära att proven "striktas upp", vilket motionären yrkar på i att-sats tre. De nationella proven ska vidare utgöra stöd vid betygssättning men läraren ska även fortsättningsvis beakta resultat på egna prov, uppgifter och annat vid betygssättningen. Det är viktigt att alla skolor har ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en likvärdig betygssättning. Vi vill att Skolverket tar fram en modell för hur betygen ska korreleras mot resultaten i de nationella proven, inte på individnivå men väl på gruppnivå för respektive skola. Regeringen måste säkerställa att Skolverket fortsatt verkar för att stötta och följa dessa processer.

Externt rättade nationella prov och betyg som korrelerar till dessa skulle även medföra en objektiv möjlighet att utvärdera skolors förmåga att ge eleverna god kunskapsutveckling, så kallad progression. Med det sagt anser vi alltså inte att det finns anledning att anta det femte yrkandet om att det genomsnittliga resultatet på det nationella provet görs bestämmande för betygsgenomsnittet i undervisningsgruppen eller att det görs bindande för närliggande ämnen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:42:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

06:43 Ny läroplan för Sveriges skolor

Arbetet i Sveriges skolor, och innehållet i våra läromedel, styrs av läroplanen. När den infördes 2010 & -11 lanserades den under parollen Kunskapsskolan. Den ger stor frihet till Sveriges lärare att själva välja innehållet i undervisningen, för när det gäller vilka faktakunskaper skolan skall förmedla är planen märkligt tyst. Någon litterär kanon är inte aktuell, och vad en gymnasist behöver veta om Sveriges historia är upp till lärarens godtycke. I den skriande lärarbristens tidevarv är det hög tid att vi sätter ned foten och påbörjar arbetet med en ny läroplan som tar vara på det som är bra i dagens plan, men också säkerställer att alla Sveriges elever får undervisning i de viktigaste faktakunskaperna. En god läroplan bör innehålla både anvisningar om de förmågor eleverna skall tillskansa sig, de värden skolan skall förmedla. Detta gör dagens läroplan någorlunda väl, även om den är mer formad av vissa ideologiska strömningar som Kristdemokraterna normalt inte förfäktar än de flesta kanske inser. Men vad viktigare är att läroplanen inte tar hänsyn till det i modern forskning väletablerade faktum att förmågor som källkritik och analys inte är möjliga att bemästra utan en gedigen kunskapsbas. Att lämna denna till enskilda lärare och läroboksförfattare att bestämma riskerar att utsätta många elever för godtycke och undergräver strävan mot en likvärdig skola. För att ta ett exempel: en av Sveriges vanligare läroböcker i historia för gymnasiets grundkurs, Perspektiv på historien, tycks inte anses att de stora religionerna spelat någon särskilt viktig roll i världshistoriens utveckling. Av närmre 500 sidor avsätts 2 till artiklar om kristendomen (4 referenser i registret), islam en halv sida (2 referenser), judendomen inte en enda. Som jämförelse är registrets mest frekventa uppslagsord Könsordningen (21 referenser, inklusive ett eget kapitel om 5 sidor). Sedan experimenten med En sammanhållen grundskolan inleddes 1951 har Sverige fått nya läroplaner för grundskolan 1962, 69, 82, 94, 2001 och 2011. Med tanke på att arbetet med en ny läroplan tar minst 5 år, kommer nuvarande plan att vara den mest långlivade vi haft. I sig är detta naturligtvis inte ett tillräckligt argument för att byta ut den, men det skall ha i åtanke när vi lyssnar på invändningar om att skolan är "reformtrött". Vill vi sjösätta en ny läroplan under nästa mandatperiod är det nu arbetet måste börja. Kristdemokraterna har tagit fram grunderna till ett skolpolitiskt program, vilket i stora drag är bra. Det har väckt stor intensiv intern debatt, vilket bådär gott för möjligheterna att ta på sig ledartröjan som Sveriges främsta borgerliga utbildningsparti.

Därför yrkar vi:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna inleder arbetet att ta fram en ny läroplan för grundskola och gymnasium

Attsats 2: Att ambitionen med denna skall vara att införa den under nästa mandatperiod, samt

Attsats 3: Att den nya läroplanen tydliggör vilka faktakunskaper som skall komma alla Sveriges elever till del.

Danderyd 2021-02-19

Ewa Bergman

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har nyligen uppdaterat sitt utbildningspolitiska handlingsprogram.

Kristdemokraterna har medvetet inte föreslagit några genomgripande skolreformer, och hänvisar till de många reformer som regeringen Reinfeldt drev igenom. Motionärerna vidrör själva den "reformtrötta" svenska skolan.

Emellertid har handlingsprogrammet mycket av det som motionärerna efterfrågar. Programmet hanterar mycket av skolans uppdrag och hur organisationen behöver formas för att klara uppdraget. Det är ett väl genomarbetat program som succesivt kommer att byggas ut fram till

valet 2022 och därefter. Arbetet med att forma en ny läroplan för grundskola och gymnasium är därmed inledd.

Motionärerna har en nära anstånde termin för införandet av ny läroplan, vilket i dagsläget inte kan vara rimligt att bestämma, likaså detaljerade önskemål om den nya läroplanens innehåll gällande vad de beskriver som faktakunskaper, vilket torde vara en alltför specifik nivå att påbörja arbetet på.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:44.

06:44 Ny läroplan för Sveriges skolor

Arbetet i Sveriges skolor, och innehållet i våra läromedel, styrs av läroplanen. När den infördes under åren 2010 och 2011 lanserades den under parollen Kunskapsskolan. Den ger stor frihet till Sveriges lärare att själva välja innehållet i undervisningen, när det gäller vilka faktakunskaper skolan ska förmedla är planen däremot märkvärdigt tyst. Någon litterär kanon är inte aktuell och vad en gymnasist behöver veta om Sveriges historia är upp till lärarens godtycke. I den skriande lärarbristens tidevarv är det hög tid att vi sätter ned foten och påbörjar arbetet med en ny läroplan som tar vara på det som är bra i dagens plan, men också säkerställer att alla Sveriges elever får undervisning i de viktigaste faktakunskaperna på en acceptabel lägstanivå.

En god läroplan bör innehålla både anvisningar om de förmågor eleverna ska tillskansa sig och de värden skolan ska förmedla. Detta gör dagens läroplan någorlunda väl, även om den är mer formad av vissa ideologiska strömningar som Kristdemokraterna normalt inte förfäktar än de flesta kanske inser. Men viktigare är att läroplanen inte tar hänsyn till det i modern forskning väletablerade faktum att förmågor som källkritik och analys inte är möjliga att bemästra utan en gedigen kunskapsbas. Att överlämna utformningen av denna kunskapsbas till enskilda lärare och läroboksförfattare riskerar att utsätta många elever för godtycke och undergräver strävan mot en likvärdig skola. Kärnan i den gemensamma kunskapsbasen bör i alla ämnen kunna tydligt definieras, utan utrymme för lärarnas egna val elimineras.

För att ta ett exempel: en av Sveriges vanligaste läroböcker i historia för gymnasiet grundkurs, Perspektiv på historien, tycks inte anses att de stora religionerna spelat någon särskilt viktig roll i världshistoriens utveckling. Av närmare 500 sidor avsätts 2 till artiklar om kristendomen (4 referenser i registret), islam ges en halv sida (2 referenser), och judendomen inte en enda. Som jämförelse är registrets mest frekventa uppslagsord Könsordningen (21 referenser, inklusive ett eget kapitel om 5 sidor).

En målsättning för arbetet med en ny läroplan bör vara att antalet undervisningstimmar ökas signifikant, särskilt de lärarledda timmarna. Svenska högstadiel elever hade under 2019 enligt OECD 2490 undervisningstimmar över 3 år, vilket kan jämföras med snittet i OECD på 3030, och i EU23 på 3002 under lika många år. Med så få timmar är det inte förvånande att en viss "stoffträngsel" ofta blir påträngande, såsom framhölls i exempelvis debatten om antikens vara eller icke vara i historieundervisningen under förra året.

Under arbetet med en ny läroplan kan man med fördel snegla på den plan som den finska skolan antog under 2019. Den är baserad på likartade värderingar, men är väsentligt klarare och tydligt grundad på tanken att kunskaper byggs från det konkreta till det abstrakta, likväl som från det lokala till det globala.

Sedan experimenten med en sammanhållen grundskola inleddes 1951 har Sverige fått nya läroplaner för grundskolan 1962, -69, -82, -94, 2001 och 2011. Med tanke på att arbetet med en

ny läroplan tar minst 5 år, kommer nuvarande plan att vara den mest långlivade vi haft. I sig är detta naturligtvis inte ett tillräckligt argument för att byta ut den, men det ska beaktas när vi lyssnar på invändningar om att skolan är "reformtrött". Vill vi sjösätta en ny läroplan under nästa mandatperiod är det nu arbetet måste börja.

Kristdemokraterna har tagit fram grunderna till ett skolpolitiskt program, vilket i stora drag är bra. Arbetet har väckt en intensiv och omfattande intern debatt, vilket bådär gott för möjligheterna att ta på sig ledartröjan som Sveriges främsta borgerliga utbildningsparti. Därför yrkar vi:

Attsats 1: att Kristdemokraterna inleder arbetet att ta fram en ny läroplan för grundskolan

Attsats 2: att Kristdemokraterna inleder arbetet att ta fram en ny läroplan för gymnasiet

Attsats 3: att ambitionen ska vara att införa de nya läroplanerna under nästa mandatperiod, samt

Attsats 4: att den nya läroplanen tydliggör vilka faktakunskaper som ska komma alla Sveriges elever till del.

Nacka 2021-02-19

Martin Gunnesson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har nyligen uppdaterat sitt utbildningspolitiska handlingsprogram.

Kristdemokraterna har medvetet inte föreslagit några genomgripande skolreformer, och hänvisar till de många reformer som regeringen Reinfeldt drev igenom. Motionärerna vidrör själva den "reformtrötta" svenska skolan.

Emellertid har handlingsprogrammet mycket av det som motionärerna efterfrågar. Programmet hanterar mycket av skolans uppdrag och hur organisationen behöver formas för att klara uppdraget. Det är ett väl genomarbetat program som succesivt kommer att byggas ut fram till valet 2022 och därefter. Arbetet med att forma en ny läroplan för grundskola och gymnasium är därmed inledd.

Motionärerna har en nära anstående termin för införandet av ny läroplan, vilket i dagsläget inte kan vara rimligt att bestämma, likaså detaljerade önskemål om den nya läroplanens innehåll gällande vad de beskriver som faktakunskaper, vilket torde vara en alltför specifik nivå att påbörja arbetet på.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:43 till 06:44:

Motionärerna yrkar på att Kristdemokraterna inleder arbetet med att ta fram en ny läroplan för grundskola och gymnasieskola, att ambitionen med denna skall vara att införa den under nästa mandatperiod, samt att den nya läroplanen tydliggör vilka faktakunskaper som skall komma alla Sveriges elever till del.

Kristdemokraterna avser inte i nuläget att inleda arbetet med att ta fram en ny läroplan för

grund- och gymnasieskolan eller föreslå att en ny läroplan införs under nästa mandatperiod. Som motionärerna är inne på har skolan varit föremål för ett stort antal genomgripande reformer under flera decennier och vi tror inte att det är ännu fler stora reformer som behövs. Det behövs likväl konkreta satsningar och förslag till förbättringar. Däremot håller vi med om intentionen i motionerna att det är viktigt att det tydligt framgår vilka faktakunskaper som ska komma eleverna till del.

Vi håller med motionärerna om att det är viktigt att läroplanen tydliggör faktakunskaper som ska komma eleverna till del. Alliansregeringen införde de nuvarande läroplanerna 2011 med syftet att stärka betoningen av kunskap i skolan och Skollagen uppdaterades till att innehålla krav på att skolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Samtidigt har läroplanerna fått kritik för att vara för abstrakta med ofta svårtolkade krav på resonemang och analys men utan krav på kunskap, t.ex. kunskapskraven i kursplanerna (som finns inom läroplanerna). Det har även framkommit kritik mot elevinflytandet som finns i läroplanen, som vissa menar förskjutit lärarens roll från att vara en auktoritet som lär ut kunskap till att bli en del av elevgemenskapen. Elever får ett verkligt, och alltför stort, inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisning som de inte är mogna för.

Läroplanen innehåller fem delar där Kristdemokraterna varit särskilt aktiva i att ta fram delen om skolans värdegrund och uppdrag, och att den ska vara i överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism, genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande.

I de övergripande mål och riktlinjer för läroplanerna för grund- och gymnasieskolan anges de normer och värden samt de kunskaper som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar skolan. För grundskolan nämns bl.a. att eleven kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier i samhällsliv och i vardagsliv och för gymnasiet finns bl.a. mål att eleven kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera, analysera och pröva antaganden och lösa problem.

Inom läroplanerna finns också kunskapskrav i kursplanerna för grund- och gymnasieskolan, som Skolverket nyligen har reviderat och som börjar gälla 1 juli 2022. De nya kursplanerna har mer betoning på fakta och förståelse. I synnerhet vad gäller syftet med målen till de olika ämnena har man ändrat inriktningen så att eleven ska ha "kunskaper om", istället för som i dag "förmåga att". Målet med förändringarna är att skapa bättre förutsättningar för läraren att lägga större vikt vid bredden i elevernas ämneskunskaper. Kristdemokraterna anser att det är bra att fokus läggs på kunskap i kursplanerna, vilket ger bättre förutsättningar för läraren att sätta betyg utifrån vad eleven faktiskt bör kunna.

När Skolverkets förslag till reviderad kursplan blev känt uppstod en stor diskussion då myndigheten gjort stora förändringar. Historieämnet var möjligen det som blev mest diskuterat när Skolverket föreslog att helt ta bort Antiken ur kursplanen, men det fanns även exempel i andra ämnen. Debatten som följde satte fingret på ett reellt problem; den stoffträngsel som råder, speciellt i vissa ämnen. Nu fick Antiken ligga kvar i kursplanen men problemet kvarstår. Undervisningstiden är för begränsad i förhållande till allt eleverna behöver lära sig. Timplanerna behöver utredas grundligare och alternativa förslag till utökning av garanterad undervisningstid bör övervägas.

Utöver detta finns flera förslag för en stärkt skola med kunskap i fokus i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet. Vi föreslår mer lärarledd undervisning för eleven, utökad garanterad undervisningstid för eleven, att utreda en årskursindelad timplan, utöka den fria läsningen, utreda läroplikt alternativt förlängd skolplikt för elever som inte uppnår målen. Vi vill också komplettera lärarens utbildning i att lära ut läsning, införa en klassikerlista och återinföra ämnesbetygen. Med anledning av det nyligen beslutade utbildningspolitiska

handlingsprogrammet och de många förslag som partiet nu driver, anser vi inte att ytterligare genomgripande förändringar bör göras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:43:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:44:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

06:45 Mobbaren ska byta skola – inte den som mobbas

Allt fler barn i Sverige mobbas enligt SCB. Mer än var tionde elev känner sig otrygg i skolan. Och en bra bit över hälften av eleverna uppger att andra elever stör ordningen i klassrummet, så att de inte kan arbeta i lugn och ro.

På senare år har skolorna i Sverige blivit allt stökigare, allt fler utsätts för kränkande behandling av klasskamrater och lärarnas arbetsmiljö har blivit sämre.

Skolan och vuxenvärlden har inte agerat tillräckligt tydligt mot hot, våld och kränkningar. Istället ursäktas alltför ofta de elever som inte behandlar andra med respekt.

Skolan är den miljö där eleverna tillbringar ojämförligt störst del av sitt vakna dygn. Att det råder respekt och ordning i skolan är därför av största vikt.

Det finns alltför många familjer som till slut tvingas fatta det svåra beslutet att bryta upp, flytta eller byta skola för att slippa mobbarna och de ständiga trakasserier. Stöket och kränkningarna i skolan är ett stort svek mot landets alla barn och unga.

Det är inte den mobbade som ska behöva byta skola. Istället behöver det bli lättare att stänga av och omplacera elever som bryter mot skolans ordningsregler. Rektor borde också kunna få stänga av eller omplacera elever för längre tid än idag.

Attsats 1: Att verka för att göra det lättare att stänga av eller flytta elever som missköter sig.

Attsats 2: Att verka för att ge rektor större befogenhet att stänga av eller flytta elever.

Stockholm 2021-04-19

Nike Örbrink

Partidistriktsårsmötet i Kristdemokratiska Ungdomsförbundets yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Kristdemokratiska Ungdomsförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att verka för att göra det lättare att stänga av eller flytta elever som missköter sig och att verka för att ge rektor större befogenhet att stänga av eller flytta elever.

Skollagen (2010:800) ger redan idag möjlighet för lärare och rektor att ingripa mot elever som stör ordningen och inte respekterar de gällande ordningsreglerna. Man kan besluta om utvisning från klassrummet, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

I nuläget riktar Skollagen krav på rektor och huvudman vad gäller ansvar för god arbetsmiljö och trygghet, men inte på elever och vårdnadshavare. Kristdemokraterna anser att det bör tydliggöras vilket ansvar eleverna och vårdnadshavarna har för att skolans ordningsregler respekteras, samt vilka befogenheter lärare och annan skolpersonal har för att upprätthålla ordning och studiero.

Ett ständigt pågående aktivt arbete mot mobbning i skolan ska vara en självklarhet. Att barn mår bra och känner sig trygga i skolan är avgörande för hur de lyckas i sitt lärande och sin utveckling. Därför krävs att skolor använder sig av metoder för att hantera mobbning som är baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet. Kristdemokraterna menar att det ska vara obligatoriskt för skolhuvudmännen att enbart ha evidensbaserade antimobbningsprogram. Skolverket bör därför få i uppdrag att göra en uppföljning av den utvärdering av metoder mot mobbning som gjordes 2011.

Regeringen presenterade i maj 2021 en nationell plan för trygghet och studiero i skolan. I planen fanns förslag bl.a. om att all skolpersonal ska ha allmänna befogenheter att säkerställa trygghet och studiero, att det ska tas fram stöd för skolpersonal att agera i svåra situationer samt att beslut om avstängning av elev ska vara enklare att genomföra. Förslagen skickades på remiss och remissinstanserna hade fram till augusti 2021 på sig att inkomma med synpunkter. Vi anser att det behövs göras mer för att öka tryggheten för elever och personal på skolor och inväntar regeringens förslag i frågan.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:45:

att anse motionen besvarad

06:46 Nationell involvering i det kommunala aktivitetsansvaret

Bakgrund

Enligt Skollagen kapitel 29 § 9 har alla kommuner ett kommunalt aktivitetsansvar (KAA), vilket innebär att kommunen har ansvar för 16-20 åringar utan sysselsättning och som inte studerar på gymnasiet. KAA innebär att kommunen ska föra statistik över vilka ungdomar som inte studerar på gymnasiet, ta kontakt med dessa och erbjuda lämpliga åtgärder t.ex. att ordna ett arbete eller hjälpa ungdomen att börja studera igen. Enligt Skolverket ska kommunen avsätta ändamålsenliga resurser till KAA. Det innebär att beroende på den kommunala budgeten varierar möjligheter till insatser inom KAA för kommuner från år till år och även mellan kommuner. Åtgärder för att få ungdomar att fullfölja en Gymnasieutbildning eller hitta ett arbete varierar även det mellan kommuner. Det innebär att möjligheter till att fullfölja en gymnasieutbildning, få en gymnasieexamen och underlätta möjlighet till arbete varierar väldigt mycket beroende kommunens Prioriteringar av budgetmedel och engagemang av åtgärdsplaner för ungdomar som är inskrivna i KAA-registret.

Även om KAA är kommunens ansvar så skulle en större nationell involvering göra det mer jämlikt i Sverige när det gäller resursmöjligheter och insatser för ungdomar i registret. Exempelvis skulle en del av den nationella budgeten kunna öronmärkas till kommuner och insatser inom KAA, baserat på antalet individer inskrivna i registret för respektive kommun.

Yrkande

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utreda hur det kommunala aktivitetsansvaret kan bli mer jämlikt i Sverige genom mer nationell involvering

Attsats 2: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram en kristdemokratisk handlingsplan med lämpliga insatser/åtgärder inom det kommunala aktivitetsansvaret för att göra det mer jämlikt bland alla Sveriges kommuner

Borås 2021-01-04

Lisa Berglund

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

KD saknar idag en politik med konkreta förslag på hur kommuner kan arbeta med det kommunala aktivitetsansvaret. Även om insatserna/åtgärderna är ett kommunalt ansvar kan partistyrelsen med fördel ta fram kristdemokratiska förslag på hur man får fler ungdomar att börja studera eller komma i annan form av sysselsättning. Detta för att göra det mer jämlikt mellan kommuner och underlätta för kommunpolitiker att driva en kristdemokratisk politik.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag att utreda hur det kommunala aktivitetsansvaret kan bli mer jämlikt i Sverige genom mer nationell involvering och att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram en kristdemokratisk handlingsplan med lämpliga insatser/åtgärder inom det kommunala aktivitetsansvaret för att göra det mer jämlikt bland alla Sveriges kommuner.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) regleras i Skollagen (2010:800), 29 kapitlet 9 §. Där stipuleras att en kommun löpande ska hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som inte har fyllt 20 år, har fullgjort sin skolplikt eller blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt, inte genomfört utbildning i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning, inte har en gymnasieexamen, inte har ett gymnasiesärskolebevis, och inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med godkänt resultat.

Där nämns också vilka skyldigheter hemkommunerna har att erbjuda dessa ungdomar lämpliga individuella åtgärder för att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning och dokumentera sina insatser samt föra ett register över de ungdomar som inte fullgör sin skolplikt.

Kristdemokraterna anser att det är viktigt att skilja det som åligger kommunerna och det som

ligger på riksdagen eller regeringen att besluta om. I detta fall är det tydligt att åtgärder och insatser bäst beslutas på lokal nivå, det vill säga i hemkommunerna. Detta är en ordning som partistyrelsen menar fortsatt ska gälla. Partistyrelsen menar således att det inte behövs mer nationell involvering i KAA.

Däremot anser partistyrelsen att det är viktigt att det ges ett stöd till kommunerna för att kunna ge goda insatser och åtgärder till gruppen ungdomar som omfattas av KAA. Vi menar därför att uppdraget som nämns i andra attsatsen bör skickas vidare till Kommun- och regionpolitiska rådet (KRP).

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:46:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:47 Lärarbrist och lösning

Enligt SCB, kan det redan år 2033 komma att saknas cirka 45 000 behöriga lärare och förskollärare anger 2019 års lärarprognos. För att undvika en framtida bristsituation skulle fler behöva utbildas till lärare. Totalt beräknas 9600 lärare och förskollärare examineras årligen fram till 2033. Antalet examinerade skulle behöva öka till 12 600 per år att undvika en framtida bristsituation.

Problemet idag är att de som ansöker till lärarutbildning har lågkompetens och att det är många som börjar men få som avslutar sin lärarutbildning. Dessutom är en undermålig lärarutbildning enda vägen till läraryrket idag. Det bör finnas flera vägar att bli lärare utan krångel.

Referens

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/utbildning-och-forskning/analyser-och-prognoser-om-utbildning-och-arbetsmarknad/analyser-om-utbildning-och-arbetsmarknad/produktrelaterat/narliggande-information/fortsatt-brist-pa-larare/#:~:text=De%20omotsvarar%2010%20procent%20av,antas%20forts%C3%A4tta%20arbetsmarknaden.&text=Det%20betyder%20att%20on%C3%A4r%2045,komma%20att%20saknas%20%C3%A5r%202033.>

Attsats 1: att kompletterande utbildningen ska vara öppet för alla akademiker som har fil kand. eller högre examen i Sverige som har yrkeserfarenhet, inte bara som lärare utan i olika områden. Eftersom de redan har bevisat sin kunskap från högskolan eller universitetet kan de antas ha bra färdigheter att kunna undervisa i vissa ämnen. För antagning till kompletterande utbildning ska examensbevis kompletteras med inträdesprov och intervjuer.

Attsats 2: att införa lärarutbildning online för alla akademiker som vill bli lärare som ett öppet universitet, och inför nationellt lärarexamensprov för att bli legitimerade lärare.

Stockholm 2021-02-14

Cecilia Holm

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären föreslår i sin första att-sats att en kompletterande lärarutbildning ska vara öppen för alla akademiker som har fil kand. eller högre examen i Sverige som har yrkeserfarenhet. För

antagning till den kompletterande utbildningen ska krävas inträdesprov och intervjuer. I andra att-satsen föreslås en lärarutbildning online för alla akademiker som vill bli lärare samt ett nationellt lärarexamensprov för att bli legitimerad lärare.

Partidistriktsårsmötet håller med om att lärarbristen är ett problem som behöver åtgärdas. Det finns dock redan idag möjlighet för akademiker att läsa en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för att sedan kunna arbeta som lärare. Till inriktningen årskurs 7–9 kan man söka med ett ämne och du måste ha minst 90 hp i det ämnet. Till inriktningen gymnasieskolan kan man söka ett ämne och då krävs 120 hp i detta undervisningsämne. Partidistriktsårsmötet anser inte att det finns skäl att frånga dessa kriterier, även om vi delar motionärens uppfattning att det dessutom skulle behövas ett särskilt antagningsprov och lämplighetstest i form av intervjuer för alla som önskar utbilda sig till lärare.

Att en lärarutbildning för akademiker skulle kunna genomföras helt online och dessutom vara öppen för alla ifrågasätter partidistriktsstyrelsen. Det finns däremot redan idag lärarutbildningar där utbildningen sker på distans, med undantag för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att kompletterande utbildning ska vara öppen för alla akademiker med en fil. kand. eller högre examen i Sverige som har yrkeserfarenhet och inte bara som lärare utan i olika områden. Detta eftersom de, enligt motionären, redan har bevisat sin kunskap från högskolan eller universitetet och kan antas ha bra baskunskaper för att kunna undervisa i vissa ämnen. För antagning till kompletterande utbildning vill motionären att examensbevis ska kompletteras med inträdesprov och intervjuer. Vidare yrkar motionären på att införa lärarutbildning online för alla akademiker som vill bli lärare som ett öppet universitet, och att införa nationellt lärarexamensprov för att bli legitimerade lärare.

Att utbilda sig till grundlärare tar fyra år av studier på universitet eller högskola där man läser utbildningsvetenskap såsom ledarskap, pedagogik, bedömning och grupprocesser, varvat med praktik. Att utbilda sig till ämneslärare tar ytterligare en till tre terminer. Att man som lärare behöver en akademisk utbildning för att göra ett bra jobb ser partistyrelsen som en självklarhet. Motionären för fram angelägna synpunkter om att få fler att utbilda sig till lärare. Det finns redan idag möjlighet för den som har läst akademiska studier som är relevanta för läraryrket (och således uppnår förkunskapskravet), att läsa en kompletterande pedagogisk utbildning. Den omfattar 90 högskolepoäng varav 30 högskolepoäng är verksamhetsförlagd och 60 poäng är utbildningsvetenskap. Varje ärende prövas individuellt. Partistyrelsen föreslår rikstinget att besvara första att-satsen i motionen.

Kristdemokraterna avser vidare inte att arbeta för att införa en lärarutbildning online för alla akademiker eller att införa nationellt lärarexamensprov för att bli legitimerade lärare. Som nämnts ovan finns redan möjligheter för personer med en akademisk examen att komplettera sin utbildning för att på så sätt få en lärarexamen och kunna arbeta som lärare. Det är oklart om en ”lärarutbildning online” skulle ge samma kvalitetsutbildning som nuvarande lärarutbildning.

Vi håller emellertid med i motionens intention att läraryrket behöver locka till sig fler personer och att det behöver bli mer attraktivt. I det utbildningspolitiska handlingsprogrammet har vi föreslagit flera åtgärder i denna riktning: vi vill höja behörighetskraven till lärarutbildningen, höja kvaliteten på lärarutbildningarna och se en stärkt rätt till fortbildning för legitimerade

lärare. Vi vill även utveckla karriärlärarynningen och har flera förslag för att låta lärare vara lärare, inklusive minskad administrativ börda. Dessa förändringar tror vi kommer att leda till att fler vill vara lärare och att fler lärare vill och orkar stanna kvar i yrket.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:47:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:48 Slopa skattefinansieringen av vuxenutbildningen och avskaffa högskoleprovet

Bakgrund

Med en grundskola och gymnasieskola där det råder ordning och reda, som är kunskapsinriktad och har en utbildning som är relevant för arbetsmarknaden samt som inte låter elever lämna skolan utan godkända betyg, kommer behovet av att "läsa upp" betyg att minska. Vidare kommer en effektiv yrkesutbildning på gymnasienivå kraftigt minska behovet av universitetsutbildning. Dagens system med högskoleprov är både orättfärdigt och orättvist gentemot alla dem som tvingats bevisa sin kunskap under 3-4 års utbildning. Idén att jämställa dessa med människor som på en dag (!) får bevara ett axplock av frågor från 3-4 års utbildning är i grunden fel. Högskoleprovet stjäl nämligen fokus från den kostsamma utbildning som skattebetalarna står för eftersom eleven vet att om man slappar på denna så har man i alla fall chansen att fixa det hela med ett högskoleprov. Dessutom leder själva idén att på en enda dag skriva ett kunskapsprov för 3-4 års utbildning något som uppmanar till fusk, mutor och bedrägerier. Därför måste detta stoppas.

På samma sätt förhåller det med drivkrafterna bakom den skattefinansierade vuxenutbildningen på Komvux, Särvox, SFI och vår folkhögskolor. Ca 400.000 personer per år deltar i detta varav ca 200.000 på Komvuxs gymnasienivå och 160.000 på SFI. Om vi räknar bort den stora gruppen lågutbildade invandrare, så är det ca 150.000-200.000 personer som redan fått en gymnasieutbildning betalad av skattebetalarna som ska få denna betalad en gång till. Detta är inte rimligt eftersom detta också leder till felaktiga drivkrafter när eleven vet att om man slappar på gymnasiet så har man i alla fall chansen att fixa det hela med gratis Komvux.

Förslag

Avveckla högskoleprovet och ersätt detta med prov för studentexamen.

I motionen "Motverka betygsinflationen och skapa ordning och reda i skolan" framförs förslaget att införa en statlig examensprocedur där en statlig myndighet två gånger per år examinerar gymnasieelever och betygssätter deras kunskaper som inträdeskvalifikation till högre studier. Den som av någon anledning vill höja sitt gymnasiebetyg skall därför beredas möjlighet att göra om examinationsproceduren för ett eller flera ämnen. Kostnaden för en förnyad examination skall bestridas av den enskilde.

Antagning till högre studier skall endast ske baserat på gymnasiebetyg.

Slopa skattefinansieringen av vuxenutbildningen.

Alla skall ha rätt till skattefinansierad utbildning en gång i livet. Det finns därmed ingen anledning för skattebetalarna att betala för en andra, tredje eller fjärde chans. Tvärtom är det så att med en fungerade skola där det råder ordning och reda och fokus på kunskap kommer behovet att läsa om sin utbildning att minska kraftigt. Den som till äventyrs vill byta yrke mitt i yrkeslivet är fri att göra detta men med egna medel.

Det kan dock finnas skäl för staten att subventionera detta förändrade vägval, bland annat för att motverka inlåsnings effekter på arbetsmarknaden.

Genom att den enskilde för kvitta kostnader för vuxenutbildning för högskole- eller yrkesbehörighet mot den inkomstskatt som man betalar under den kommande femårsperioden, skapas en form av kompetensväxlingskonto. I praktiken betyder detta att den enskilde betalar

sin utbildningskostnad med egna medel i förskott (och får i förekommande fall studiemedel för sitt uppehälle) för att efter utbildningen, när man arbetar, få tillbaka utbildningskostnaden fördelad på fem år genom avdrag på inkomstskatten.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att högskoleprovet avskaffas samt att den som vill höja sitt gymnasiebetyg skall göra om hela examinationsproceduren för ämnet ifråga

Attsats 2: att antagning till högre studier endast kan ske baserat på gymnasiebetyg

Attsats 3: att stat, kommun och region slopar finansieringen av vuxenutbildning där eleven redan fått en sådan betalad av det allmänna

Attsats 4: att den som köper en vuxenutbildning för högskole- eller yrkesbehörighet får dra av denna kostnad, utslaget på fem år, från den framtida inkomstskatt som skall betalas.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att högskoleprovet avskaffas, att den som vill höja sitt gymnasiebetyg ska göra om hela examinationsproceduren för ämnet ifråga och att antagning till högre studier endast kan ske baserat på gymnasiebetyg. Vidare yrkar motionären på att stat, kommun och region slopar finansieringen av vuxenutbildning där eleven redan fått en sådan betalad av det allmänna och att den som köper en vuxenutbildning för högskole- eller yrkesbehörighet får dra av denna kostnad, utslaget på fem år, från den framtida inkomstskatt som skall betalas.

I Kristdemokraternas vision för skolan står kunskap och bildning i fokus. Bildning som ger förståelse för samhället vi lever i och historien vi kommer ur, och kunskaper som sedan bildar grund för djupare analyser och reflektioner.

Den svenska skolan står dock inför stora utmaningar. Vi behöver återupprätta en utbildningstradition som bygger på tillit och förtroende mellan elever, lärare och föräldrar där skolan förmedlar kunskap och bildning och stimulerar elevernas intellektuella utveckling.

Motionären yrkar på flera stora förändringar i utbildningssystemet. Partistyrelsen menar att skolan under decennier varit utsatt för genomgripande reformer och tror inte att det är ännu fler stora reformer som behövs. Högskoleprovet spelar en viktig roll för elevers möjlighet att kunna studera på högskola och universitet. Likaså utgör vuxenutbildningen en viktig del av lärosystemet och för att göra det möjligt att läsa vidare även högre upp i åldrarna. I det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som partifullmäktige antagit 2020 har vi föreslagit att öppna möjligheterna för att läsa vidare på högskola efter yrkeshögskola. Vi har också föreslagit att göra det möjligt att läsa in ett nytt gymnasieprogram på Komvux för att byta yrkesbana. Därmed anser vi inte det finns skäl att anta de att-satser som motionären föreslår.

Kristdemokraterna har emellertid många förslag i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet för att återupprätta skolan och återinföra kunskap och bildning. Förslagen innefattar bl.a. mer lärarledd undervisning, utökad garanterad undervisningstid för eleven, att utreda en årskursindelad timplan, att utreda timplanen med anledning av stoffträngseln i kursplanen samt att utreda läroplikt alternativt förlängd skolplikt för de elever som inte uppnår målen.

Vi vill även komplettera lärares utbildning i att lära ut läsning, införa en klassikerlista så att alla barn och ungdomar kommer i kontakt med bra, spännande litteratur som påverkat världen, införa likvärdiga betyg genom systematiskt kvalitetsarbete och korrelation till externt rättade nationella prov samt återinföra ämnesbetygen. Dessa och många fler förslag finns i vårt utbildningspolitiska handlingsprogram som partifullmäktige antagit.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:48:

att avslå motionen

06:49 En yrkesskola som ger jobb

Bakgrund

Den svenska skolan har under de senaste 50 åren förfallit där så väl samhällets förtroende för elevens förmåga och mognad minskad för varje år. I dag lämnar eleverna skolan med en stor diskrepans mellan faktiskt kunnande och uppvisade betyg. Dagens skola är alltså i många stycken ett bedrägeri mot både eleven som tror sig kunna mer än vad den faktiskt kan och mot skattebetalarna som vill ha en bra skola och att eleverna kan få ett vettigt jobb efter avslutade studier. Därför behöver svensk gymnasieskola förändras.

Det finns stora besparingar att göra för samhället om man kan få tillstånd en effektivare och bättre utbildning tidigare i livet. I grunden handlar det om att få ut unga människor i arbetslivet så effektivt som möjligt att de dels kan bli självständiga, dels bidra till samhället.

De förslag som framförs här innebär en stor del av de kvasi-akademiska utbildningar på yrkeshögskolor, folkhögskolor och akademisering av enklare serviceyrken som skapats under de senaste 30 åren, avvecklas och ersätts med en väl fungerande yrkesskola.

Målet är att unga människor kan komma ut i arbetslivet mellan 5 och 10 år tidigare jämfört med idag, vilket leder till minskade kostnader för dem och för skattebetalarna – och detta behövs för att trygga välfärdssystemet såsom det är utformat idag.

Förslag

1) Inför en yrkesskola om 2 år + 1 år behörighetspraktik för barn i åldersintervallet 16-19 år.

Yrkesskolan skall ha många inriktningar och utformas ihop med olika branscher så att utbildningen är relevant. Målet med utbildningen är att eleven skall ha erforderlig behörighet för att få jobb efter avslutad utbildning. Utöver den teoretiska branschnära kunskapsförmedlingen skall yrkesskolan tillhandahålla kunskap inom branschfokuserad svenska, engelska och matematik, grundläggande företagsekonomi, avtals- samt skatterätt.

2) Ge eleverna bilkörkort vilket ökar chansen att få jobb efter skolan.

Nästa alla praktiska arbeten kräver idag att den anställde kan köra bil eller körkortspliktiga specialfordon. För att underlätta att få jobb för alla elever som genomgår yrkesskolan skall det inom läroplanen erbjudas kostnadsfri körkortsutbildning för B-körkort (ett provtillfälle) samt kostnadsfri grundläggande specialfordonscertifiering (ett provtillfälle) inom den valda yrkesinriktningen.

3) Inför en branschstyrd examensprocedur för yrkesskolan.

Eftersom syftet med yrkesskolan är att unga människor skall få jobb direkt måste utbildningen kontinuerligt anpassas efter branschens krav. Branschens intresse av att få kvalificerad arbetskraft är därför en motverkande kraft till betygsinflation. Därför bör det vara branschernas olika yrkesföreningar som sköter examinationen av elever i yrkesskolan genom exempelvis gesällbrev som är grunden för ett framtida mästarbrev.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att en yrkesskola om 2 år + 1 år behörighetspraktik för barn i åldersintervallet 16-19 år införs.

Attsats 2: att körkortsutbildning för bil införs inom läroplanen för yrkesskolan

Attsats 3: att en branschstyrd examensprocedur för yrkesskolan införs.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att en yrkesskola om 2 år + 1 år behörighetspraktik för barn i åldersintervallet 16-19 år införs, att en körkortsutbildning för bil införs inom läroplanen för yrkesskolan och att en branschstyrd examensprocedur för yrkesskolan införs.

Sverige har kommit långt i synen på det livslånga lärandet. Det ska vara möjligt att återgå till studier för att bygga på sin kompetens när det behövs. Med Komvux, folkhögskolor och lärcenter utspridda i snart sagt hela landet kan i stort sett vem som helst återuppta sina studier. Många kan ha tidigare upplevelser av misslyckande med i bagaget. För dem kan den specifika vuxenpedagogik som utvecklats på folkhögskolor och i Komvux bidra till att bygga upp självbilden och tilltron till sin egen förmåga att studera.

Det finns dock några återvändsgränder som behöver byggas bort gällande yrkesutbildningar och vidare studier, och förslag på lösningar finns i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som partifullmäktige antagit 2020.

Varje människa är unik och har unika förmågor. Kristdemokraterna vill stödja människors rätt att få utveckla sina förmågor så att vi alla kommer till vår rätt i samhället. Därför vill vi öppna möjligheterna att göra nya val och byta karriär.

En person med ofullständiga grundskolebetyg kan gå in på en lärlingsutbildning och senare i livet komplettera sin behörighet och gå vidare. En person med yrkesinriktat gymnasieprogram kan gå vidare till yrkeshögskola, men idag är vägen stängd att därifrån gå vidare. Kristdemokraterna vill att det ska gå att validera och komplettera sina betyg efter yrkeshögskola för vidare högskole- eller universitetsstudier.

Det har inte heller varit möjligt för någon med ett genomgången gymnasieprogram att via Komvux läsa in ett annat, exempelvis att efter ett teoretiskt gymnasieprogram kunna läsa in ett yrkesinriktat program eller vice versa. Omval kan idag göras under gymnasietiden, men inte efter. Här behöver olika perspektiv vägas mot varandra. Det är inte samhällsekonomiskt försvarbart att en person staplar olika utbildningar på varandra, men det är inte heller försvarbart att driva en person in i en återvändsgränd av arbetslöshet på grund av ett system där man som femtonåring gjort ett felval till gymnasiet, eller något som visar sig inte fungera tjugo år senare. Det är exempelvis stor brist på arbetskraft inom de gröna näringarna. För att gå en utbildning inom gröna näringar på yrkeshögskolan ska man ha gått ett naturbruksgymnasium. Att jobba inom gröna näringar är något man ofta kommer på senare i livet, men har man då redan en annan gymnasieutbildning i bagaget kan man inte komma in på yrkeshögskolans program.

Detta understryker vikten av Kristdemokraternas betoning av en studie- och yrkesvägledning som tydligare kopplas till personens intresse och fallenhet vägt mot arbetsmarknadens behov. Särskilt fokus kan där behöva läggas vid elever som gått särskola, och vad de möter för särskilda hinder att komma ut i arbetslivet. Med anledning av de förslag som förs fram i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet anser inte partistyrelsen att det finns skäl att anta motionens förslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:49:

att avslå motionen

06:50 Skapa ett "Studiestöd för omställning" för studier mitt i livet.

Vi hör ofta att man får vara beredd att byta yrkesbana minst en gång i livet. Det finns olika skäl till detta, en arbetsskada, allergi eller att man blir uppsagd från sitt arbete och i din bransch finns inte någon framtid. Vilka förutsättningar finns det för att kunna göra en sådan omställning? Inte så många, enligt mig. Jag har flera gånger fått höra, "Jag skulle gärna vilja utbilda mig men min ekonomi klarar inte en satsning på studier. Att ta ett stort CSN-lån i min ålder utöver allt annat kommer bli för kännbart och jag klarar inte av en så tuff återbetalningsplan som du har berättat om". Samtalen kommer oftast när vi har talat om min resa till en Kandidatexamen på Göteborgs Universitet med kursstart vid 48 års ålder efter att ha blivit uppsagd. Det är ett stort steg på alla vis.

Det går inte att jämföra att studera med studielån som ung och att vara mitt i arbetslivet när lånet skall betalas tillbaka. De flesta som är över 40 år är oftast etablerade både med familj och

boende vilket innebär fasta kostnader. Kostnaderna finns kvar och lånen skall amorteras vilket gör att många avstår att låta tanken gå vidare till studier. Vi missar då många studenter med arbetslivserfarenhet på våra universitet. Det dynamiska tillskott som olika åldrar på studenterna gör för en utbildning skall inte underskattas. Jag läste själv senare i livet och har hört flera kommentarer från föreläsare hur det berikar diskussionerna och utbytet med blandade åldrar. Det blir speciellt viktigt för de som saknar arbetslivserfarenhet att få lyssna till infallsvinklarna som kommer av att man har varit ute i arbetslivet. En föreläsare uttryckte, "Tänk dig en hel årskurs med 23-åringar, tror du det blir någon dynamik i en sådan grupp? Det är en mycket stor fördel för kvalitén på utbildningen med blandade åldrar och det är speciellt värdefullt för de yngre".

Hur kan vi då göra för att hitta en lösning som gör det möjligt att både underlätta för människor mitt i livet att våga ta steget att söka sig till en utbildning för att skapa sig en bättre framtid och samtidigt bidra till en bättre dynamik på våra utbildningar?

Svaret måste bli ett anpassat studiestöd som gör att människor som funnits en längre tid i arbetslivet vågar satsa på en kortare utbildning eller en kandidatexamen på någon av våra högskolor eller universitet. Mitt förslag är att den som är över 40 år skall kunna ansöka hos CSN om "Studiestöd till omställning" vilket skall motsvara ett studiebidrag i pengnivå med a-kasseersättningen och det skall även ges möjlighet att låna upp mer om man så önskar. Detta Studiestöd skall gå att ansöka om för maximalt 3 terminers studier vilket gör att många som utbildar sig inom praktiska yrken hinner gå en lämplig utbildning som omskolning till nytt yrke. De som vill satsa på en akademisk kandidatexamen behöver vanligen 6 terminer på sig för att nå målet. Då ansöker man om "Studiestöd för omställning" de första 3 terminerna och sedan får man ansöka om CSN-lån i vanlig ordning för de resterande 3 terminerna eller vad som krävs till examen. Skuldbördan blir då mera hanterbar för flera människor. Insatsen skall vända sig till de som har fyllt 40 år och äldre som behöver byta yrkesbana där utbildning är vägen för att skapa sig nya förutsättningar att hitta arbeten genom vidareutveckling.

Attsats 1: att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för att införa "Studiestöd för omställning" i enlighet med motionens intension för att skapa incitament så att flera människor skall våga ta steget ut i studier mitt i livet.

Lysekil 2021-02-20

Hans-Carl Carlson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet behöver jobba för att skapa ekonomiska förutsättningar som gör att flera medborgare mitt i livet kan satsa på studier för att hitta nya arbeten och skapa ett långsiktigt hållbart arbetsliv.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att införa "Studiestöd för omställning" i enlighet med motionens intention för att skapa incitament så att fler människor ska våga ta steget ut i studier mitt i livet.

Sverige har kommit långt i synen på det livslånga lärandet. Det ska vara möjligt att återgå till studier för att bygga på sin kompetens när det behövs. Med Komvux, folkhögskolor och lärcenter utspridda i snart sagt hela landet kan i stort sett vem som helst återuppta sina studier. Många kan ha tidigare upplevelser av misslyckande med i bagaget. För dem kan den specifika

vuxenpedagogik som utvecklats på folkhögskolor och i Komvux bidra till att bygga upp självbilden och tilltron till sin egen förmåga att studera.

Det finns dock några återvändsgränder som behöver byggas bort gällande yrkesutbildningar och vidare studier och flera förslag på lösningar finns i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som partifullmäktige antagit 2020. Vi har emellertid inte förslagit ett nytt studiestödssystem varför partistyrelsen inte anser det finns skäl att anta motionen. Vi vill däremot ge partiets syn på det livslånga lärandet och våra förslag på de problem vi sett.

Varje människa är unik och har unika förmågor. Kristdemokraterna vill stödja människors rätt att få utveckla sina förmågor så att vi alla kommer till vår rätt i samhället. Därför vill vi öppna möjligheterna att göra nya val och byta karriär.

En person med ofullständiga grundskolebetyg kan gå in på en lärlingsutbildning och senare i livet komplettera sin behörighet och gå vidare. En person med yrkesinriktat gymnasieprogram kan gå vidare till yrkeshögskola, men idag är vägen stängd att därifrån gå vidare. Kristdemokraterna vill att det ska gå att validera och komplettera sina betyg efter yrkeshögskola för vidare högskole- eller universitetsstudier.

Det har inte heller varit möjligt för någon med ett genomgången gymnasieprogram att via Komvux läsa in ett annat, exempelvis att efter ett teoretiskt gymnasieprogram kunna läsa in ett yrkesinriktat program eller vice versa. Omval kan idag göras under gymnasietiden, men inte efter. Här behöver olika perspektiv vägas mot varandra. Det är inte samhällsekonomiskt försvarbart att en person staplar olika utbildningar på varandra, men det är inte heller försvarbart att driva en person in i en återvändsgränd av arbetslöshet på grund av ett system där man som femtonåring gjort ett felval till gymnasiet, eller något som visar sig inte fungera tjugo år senare. Det är exempelvis stor brist på arbetskraft inom de gröna näringarna. För att gå en utbildning inom gröna näringar på yrkeshögskolan ska man ha gått ett naturbruksgymnasium. Att jobba inom gröna näringar är något man ofta kommer på senare i livet men har man då redan en annan gymnasieutbildning i bagaget kan man inte komma in på yrkeshögskolans program.

Detta understryker vikten av Kristdemokraternas betoning av en studie- och yrkesvägledning som tydligare kopplas till personens intresse och fallenhet vägt mot arbetsmarknadens behov. Särskilt fokus kan där behöva läggas vid elever som gått särskola, och vad de möter för särskilda hinder att komma ut i arbetslivet. Med anledning av de förslag som förs fram i det utbildningspolitiska handlingsprogrammet anser inte partistyrelsen att det finns skäl att anta motionens förslag.

Vad gäller ökade möjligheter till ett mer omfattande studiestöd för kompetensutveckling och kortare omskolning ”mitt i livet” så vill partistyrelsen peka på de kraftigt ökade möjligheter som den nya partsöverenskommelsen om arbetsrätt och omställning som tagits fram och som kommer att beslutas inom kort. Partistyrelsen ser positivt på dessa förändringar som kommer att medge mer flexibilitet på arbetsmarknaden och mer trygghet och möjlighet till omställning i den riktning som motionären efterfrågar.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:50:

att anse motionen besvarad

06:51 SFI-utbildningen måste stärkas/omorganiseras för elevernas, arbetsgivarnas och hela Sveriges bästa

I Sverige missförstår många svenskar, till vardags eller i arbetslivet, utlandsfödda som gått på SFI. Detta, när särskilt uttal men även meningsbyggnad fallerar stort. Vilken kvalitet på svenska språket behöver SFI kunna erbjuda inom undervisningen för att utbildningen ska tjäna sitt syfte för Sverige och de nyanlända?

Alltså: Sverige måste kunna erbjuda mycket högre kvalitet på SFI-undervisningen särskilt då vi vet att svenska språket är nyckeln till framgång, arbete och integration för våra nyanlända. Betygskraven mm måste också bli hårdare....”snällhet” blir ingen hjälpt av.

De utländska eleverna måste från start få uttalsövningar av svenskfödda lärare. Dessa kan också vara obehöriga lärare med villkoret att de pratar rikssvenska eller med svensk dialekt. Vid samtal med ansvarig från SFI-utbildning sägs att uttalet inte är huvudsaken...vilket istället borde högprioriteras. Sverige ska inte fortsätta erbjuda ”Rinkebysvenska” som språkkvalité inom SFI. Vilka är då lärarna på SFI: Många kommer från elevernas egna länder, som lärt sig svenska, men som bryter och ofta inte har full kontroll på meningsbyggnad.

Arbetsgivare vill kunna anställa invandrare med goda svenskkunskaper och skulle prisa en ökad kompetens i svenska språket av de som genomgått SFI. Det finns många olika påbyggnadsnivåer inom SFI-utbildningen.... men, observera många elever vill sluta så fort som möjligt! Slutar de efter första kursen kan de söka jobb och säga att jag har gått på SFI. Arbetsgivaren kan då tro att ”jaha, då får jag väl nöja mig tillsammans med tanken att bättre än såhär kan jag inte begära”. Det betyder att många elever lämnar SFI alldeles för tidigt. Arbetsgivare vet ofta inte heller att det finns olika kurs- och betygsnivåer och vad de betyder. Att ha gått på SFI är därför alls inte garanti för att eleven kan svenska.

Attsats 1: Att Sverige tänker om: SFI-utbildningen behöver omorganiseras och förstärkas särskilt gällande svenskt uttal och meningsbyggnad.

Attsats 2: Att SFI-utbildningen ska bygga på inhemska/svenskfödda lärare - för bästa uttal och meningsbyggnad. - En språkstyrka som ger eleverna och Sverige bästa förutsättningar för framgång i vardags- och arbetsliv.

Attsats 3: Att söka sätta en mer generell norm för nivån om vad SFI-eleverna ska kunna när de lämnar SFI.

Sollentuna 2021-01-28

Christina Falkenström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna tog hösten 2019 beslut ny politik för integrationen. I denna rapport behandlas bland annat delar av SFI frågan och språkets utveckling för de som är nyanlända.

Några av de punkter som vi aktivt arbetar med idag är följande:

- Sfi med yrkesutbildning bör stegvis bli huvudalternativet för de nyanlända som ska lära sig svenska språket och därmed erbjudas av alla kommuner, enskilt eller i regional samverkan.
- En individuell bedömning av färdigheterna att genomföra utbildning inom komvux och annan yrkesrelaterad utbildning ska göras för nyanlända med syfte att möjliggöra för fler att läsa en yrkesinriktning.
- Vidareutveckla insatsen Snabbspår för nyanlända med utbildning. Gör det möjligt för kommunerna att verka som kompletterande aktörer inom arbetsförmedlings- och matchningstjänster då privata alternativ med lokal närvaro och kunskap om det lokala näringslivet saknas.
- Arbetsförmedlingens upphandlingar av utbildningar måste snabbas upp och erbjudas i de nyanländas närområde.

När det gäller fler förslag kring integration finns det mer att läsa på följande länk: <https://kristdemokraterna.se/wp-content/uploads/2020/01/integration.pdf>

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att Sverige tänker om: SFI-utbildningen behöver omorganiseras och förstärkas särskilt gällande svenskt uttal och meningsbyggnad. Vidare yrkas på att SFI-utbildningen ska bygga på inhemska/svenskfödda lärare för bästa uttal och meningsbyggnad, vilket motionären menar är en språkstyrka som ger eleverna och Sverige bästa förutsättningar för framgång i vardags- och arbetsliv. Motionären yrkar till sist på att söka sätta en mer generell norm för nivån om vad SFI-eleverna ska kunna när de lämnar SFI.

I den integrationsproposition som antogs av Rikstinget i november 2019 har partiet föreslagit förbättringar av sfi-undervisningen för att stärka svenskkunskaperna och föreslagit medel för att bygga ut den kombination av sfi och yrkesutbildning som visat sig ge goda resultat i svenska språket. Vi har också satsat medel på att stärka detta arbete i kommuner och regioner genom statsbidrag som kan användas för ändamålet.

Det handlar dels om förslag om att sfi med yrkesutbildning stegvis bör bli huvudalternativet för de nyanlända som ska lära sig svenska språket (och därmed erbjudas av alla kommuner, enskilt eller i regional samverkan). Men även att en individuell bedömning av färdigheterna att genomföra utbildning inom Komvux och annan yrkesrelaterad utbildning ska göras för nyanlända med syfte att möjliggöra för fler att läsa en yrkesinriktning. Vi har även föreslagit att vidareutveckla insatsen Snabbspår för nyanlända med utbildning och att snabba upp Arbetsförmedlingens upphandlingar av utbildningar och att de erbjuds i de nyanländas närområde.

Att skapa fler platser inom yrkesvuxenutbildningen, med fokus på sfi med yrkesutbildning, har vi även motionerat om i motion 2020/2021:3409. Med anledning av de förslag som föreslagits ovan och som partiet nu driver för att förbättra sfi och stärka svenskkunskaper anser vi att motionens första att-sats bör besvaras. Däremot anser inte partistyrelsen att vi bör anta andra och tredje att-satserna om att sfi-utbildningen bör bygga på inhemska/svenskfödda lärare eller att sätta en generell norm för nivån om vad sfi-eleverna ska kunna när de lämnar sfi. Detta då man rimligen kan anta att elevernas förkunskaper skiljer sig åt när de påbörjar sfi och att elever lär sig olika fort.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:51:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:52 Individuella meriter inte kön

Grundläggande för den västerländska civilisationen är att människor ska bedömas utifrån sina individuella förutsättningar, inte utifrån vilken grupp någon anser att de tillhör.

Grundläggande för ett borgerligt synsätt på frihet och livschanser är att individer ska ges samma möjligheter och att utfallet av individernas ansträngningar är ovidkommande. Socialister sätter

däremot lika utfall före målet att säkra lika möjligheter.

Sverige har under senare år radikaliserats såtillvida att individen har underordnats gruppstillhörigheten. Lika utfall på gruppnivå har överordnats individuella meriter och individuella ansträngningar. Med andra ord går utvecklingen i fel riktning sett ur ett borgerligt, frihetligt perspektiv.

Ledande instrument i den här utvecklingen är Jämställdhetsmyndigheten, som styr såväl universitet och högskolor som andra myndigheter. Det främsta målet är tjänstetillsättningar utifrån kön istället för utifrån meriter (duglighet, kompetens). Indoktrinering sker genom obligatoriska kurser i genus.

Konsekvenserna av den könsbaserade diskrimineringen och den så kallade jämställdhetsintegreringen, ledd av Jämställdhetsmyndigheten, blir ytterst allvarliga, såväl för individen som för samhället i stort. Några exempel:

Den enskilda individen kan få sitt liv och sin karriär förstört till följd av könsbaserad diskriminering.

Lägre kompetens ger på samhällsnivå ett sämre utfall inom alla områden.

Sverige som kunskapsnation blir mindre attraktivt på den internationella marknaden om Sverige inte kan attrahera duktiga individer.

Värdegrundsindoktrineringen innebär ett slöseri med tid och pengar och utgör en oförskämdhet gentemot anställda, studenter och skattebetalare.

Några exempel på den så kallade jämställdhetsintegreringen, som leds av Jämställdhetsmyndigheten: mål för önskvärd könsfördelning vid tjänstetillsättningar (istället för meriter och kompetens som enda kriterium), obligatoriska kurser i normkritik och genusanalys, jämställda listor med kurslitteratur (istället för den inom respektive ämnesområde bästa litteraturen).

Se exempelvis:

"Jämställdhetsintegrering hotar akademins frihet"; Anna-Karin Wyndhamn, Bulletin, 202101-27
"Genusdoktrinen", Anna-Karin Wyndhamn och Ivar Arpi

Attsats 1: Att Jämställdhetsmyndigheten läggs ned

Attsats 2: Att meriter och kompetens alltid ska vara den enda utvärderingsgrunden vid tjänstetillsättningar såväl vid universitet och högskolor som andra myndigheter

Attsats 3: Att obligatoriska kurser i normkritik, genusanalys etcetera för anställda och studenter inom såväl universitet och högskolor som andra myndigheter förbjuds

Stockholm 2021-02-14

Saso Tircevski

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionärerna vänder sig emot vad de upplever är en radikalisering som placerat individen under kollektivet. De uttrycker frustration över genusindoktrinering i högskolekurser. De anser att utvecklingen medför risk för enskildas karriärer, gör Sverige mindre attraktivt på den

internationella marknaden samt utgör ett slöseri med skattepengar. Inledningsvis kan man påpeka att KD flera gånger uttryckt motstånd mot Jämställdhetsmyndigheten. I M+KD:s budgetsförslag från 2019 föreslogs en nedläggning. Den punkten får således anses besvarad. Rörande övriga förslag så har även KD uttryckt kritik mot så kallat genusflum. Däremot är det förmodligen inte önskvärt att enskilda partier ska diktera vilka kursupplägg universitetsprogram har genom uttryckliga förbud. Rörande åsikter vid tillsättningsförfarandet vid myndigheter och högskolor anser vi den att-satsen vara för otydlig i vad den rent konkret önskar åstadkomma

Distriktstämman beslutar

- Anse punkt ett besvarad
- Avslå punkt två på grund av bristande tydlighet
- Avslå punkt tre

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att jämställdhetsmyndigheten läggs ner och att meriter och kompetens alltid ska vara den enda utvärderingsgrunden vid tjänstetillsättningar såväl vid universitet och högskolor som andra myndigheter. Motionären yrkar vidare på att obligatoriska kurser i normkritik, genusanalys etc. för anställda och studenter inom såväl universitet och högskolor som andra myndigheter förbjuds.

Jämställdhetsarbetet är viktigt. I samverkan mellan olika berörda myndigheter, universitet och civilsamhället har breda strukturer för jämställdhetsarbetet byggts upp. Men inrättandet av Jämställdhetsmyndigheten skedde på bekostnad av en rad fungerande verksamheter. Kristdemokraterna var därför emot inrättandet av myndigheten.

Kristdemokraterna och Moderaterna lade ned Jämställdhetsmyndigheten som en följd av den gemensamma budgetreservationen 2019 (finansutskottets betänkande 2018/19:FiU10). I regeringens vårändringsbudget 2019 återupprättades och permanentades myndigheten. Kristdemokraterna menar fortsatt att Jämställdhetsmyndigheten bör läggas ner. Istället lägger vi medel på Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), Länsstyrelsen i Stockholm samt inrättandet av en Delegation för jämställdhet. Partiet yrkade senast på detta i kommittémotion 2020/21:3140 om Jämställdhet och diskriminering. Partistyrelsen anser därför att motionens första att-sats bör besvaras.

Vidare är Kristdemokraterna emot kvotering. Tillsättningar av tjänster och uppdrag ska ske utifrån kompetens, inte utifrån kön, ursprung eller ålder. Kvotering och andra tvingande lagstiftningsåtgärder är därmed inte rätt väg att gå, inte minst eftersom de riskerar att befästa betydelsen av kön i stället för kompetens. Partistyrelsen anser därför att andra att-satsen i motionen bör besvaras.

Kristdemokraterna menar att den jämställdhetspolitiska debatten har fått fel fokus. Alltför ofta handlar den om sådant som för de allra flesta kvinnor är icke-frågor, som normkritiska barnböcker och könsbalansen i bolagsstyrelser. Sverige behöver en ny feminism som tar avstamp i de problem som kvinnor möter i sin vardag, såsom problem rörande arbetsvillkor i t.ex. kvinnodominerande branscher och det faktum att kvinnor är sjukskrivna i mycket högre grad än män.

Partistyrelsen håller med i intentionen i motionens tredje att-sats och anser att dagens problem inte löses genom att anordna obligatoriska utbildningar i normkritik och genusanalys. Det stämmer också att riksdag och regering har ett övergripande ansvar för högre utbildning. Regleringsbrev utgår årligen med anslag och eventuellt uppdrag från regeringen, men lärosätena är i hög grad autonoma och bestämmer själva över utbildningsutbud och innehåll i de kurser som erbjuds.

Det finns således inga begränsningar för vilka kurser som får ges, utöver det allmänna kravet att högskoleutbildning ska vila på vetenskaplig och konstnärlig grund och på beprövad erfarenhet. Kristdemokraterna anser emellertid inte att politiken genom förbud ska styra vilka kursupplägg de olika lärosätena erbjuder, varför partistyrelsen föreslår att tredje att-satsen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:52:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:53 En tillväxtorienterad forskning

Bakgrund

För att lyckas nå ett hållbart inkluderande välfärdssamhälle måste Sverige ha en stabil och långsiktig tillväxt som bara kan uppnås genom ett hälsosamt näringsliv, ett lägre skatteuttag och mer effektivt utnyttjande av skattepengarna. Ett område där ineffektivitet råder och där man kan minska de offentliga utgifterna med ca 20 Mdr per år för att kunna sänka skatterna är forsknings- och innovationssektorn.

De samlade utgifterna för forskning och utveckling i Sverige uppgår till ca 140 Mdr år 2018. Av dessa är ca 105 Mdr sådant som företag i näringslivet står för och som i allt väsentligt berör produktutveckling. De offentliga utgifterna är 35 Mdr som i första hand fokuseras på universitets- och högskolesektorn. Av dessa konsumeras endast hälften (ca 16 Mdr) varje år. Riksrevisionen har vid upprepade tillfällen, senast i en rapport år 2015, påtalat denna ”övergödning” av den offentligt finansierade forskningen.

Den kraftiga övertilldelningen av medel till forskningen inom högskolesektorn har lett till att det finns en större ångest hos de offentliga penningutdelarna för att man inte hinner med att dela ut pengarna, och därmed tillgodose politiken vilja, än att dessa går till ändamålsenlig och nyttig forskning. Idag präglas den svenska forskningen därför både spretighet, nyckfullhet och mode hos bidragshandläggarna samt brist på systemsyn. Kort sagt är styrningen av den svenska forskningen både visionslös och ineffektiv och därmed också långsiktigt undermålig sett ur ett tillväxtperspektiv.

Det finns flera orsaker till ”övergödningen” av offentliga innovations- och forskningssektorn. Den främsta orsaken är det etablerade politiska systemets brist på idé med varför vi bedriver forskning. Inom riksdagspolitiken finns det en ogrundad tro på att bara man tillför ytterligare en miljard till forskningen så kommer det att uppstå nya jobb i näringslivet som i sin tur skall trygga vår framtida välfärd. Detta antagande är både naivt och erfarenhetsmässigt felaktigt. Hela högskolesektorn saknar nämligen alla former av incitament för att transformera både grundforskning och tillämpad forskning till nya företag och nya jobb.

Trots att alla universitet och högskolor har en innovationsorganisation och inkubatorer absorberar den offentliga byråkratin i de närmaste alla pengar som skall gå till nystarten av företag. Bara i Stockholms län sysselsätts ca 400 tjänstemän inom den offentligfinansierade innovationssektorn. Dessa byråkrater absorberar 92% av innovationsfinansieringen och endast 8% går till innovatörerna. (En GPS för Stockholmsregionen, Länsstyrelsen i Stockholms län

2012:24). Situationen är likartad i resten av Sverige. Läs exempelvis Sydsvenska dagbladets artikelserie från 2013 om den skånska "innovationsgalaxen" där man visar att byråkratins enda mätbara output är lönerna till de offentliganställda för 380 Mkr per år. Den totala bristen på perspektiv och styrning kan bäst åskådliggöras av Vinnovas katalog med den pretentiösa titeln "Strategiska innovationsagendor". Dessa "strategiska innovationsagendor" för Sverige är inte mindre än 90 st och omfattar alltifrån agendor för att "Bryta malm och könsmonster – en genusmedveten gruvsektor" till agendor för "Hållbar hästnäring" och "Signalsystem i spårtrafik". Katalogen är väl värd att läsa, trots att den är i det närmaste parodisk, eftersom den ger en kritisk läsare en mycket god bild över hur illa det är ställt med den svenska innovationspolitiken och dess byråkrati.

Sammantaget kan det konstateras det politiska systemet ser forskningen som ett självändamål och att alla ambitionsmål bara mäts i form av hur mycket mer utgifter politiken satsar på forskningen vilket leder till låga incitament hos forskare och de offentligfinansierade "mellanhänderna" att förädla forskning till nya produkter, företag och jobb.

Idag ställer alltså ingen krav på hur mycket innovationssektorn får kosta och vad den skall fokusera på i förhållande till vilken output denna skall ha i termer av nya jobb i näringslivet och beskattningsbara vinster i de nya företagen som skall skapas.

Emellertid är den bristande styrningen av de statliga huvudmännen bara en del av problemet. En annan tungt vägande orsak ligger hos forskarna som inte har några reella skäl eller stöd för att lämna en framgångsrik forskarkarriär för att bli entreprenör och innovatör. Eftersom forskaren och dess arbetsgivare (universitetet eller motsv.) inte rankas utifrån jobbskapande och nyföretagande utan bara utifrån dess citationsindex och akademiska status, uteblir huvuddelen av den kommersialisering av forskningen som skulle ske. Så även om det skulle finnas riskvilligt kapital, så saknas det ofta riskvilliga forskare.

Förslag

Denna motion bygger på att man vidtager fem tämligen självklara åtgärder tillsammans för att sätta fart på den svenska innovationssektorn:

Lägg fokus på värdeskapandet, dvs de reella intäkterna. Detta betyder att styrningen av de offentliga medlen skall utgå ifrån vilka lärosäten som skapar flest arbetstillfällen och nyföretagande i näringslivet i ett tioårs perspektiv. Utgångspunkten är alltså att den tillämpade forskningen ges företräde framför grundforskningen - som idag inte ens kan definieras och än mindre kostnadsbedömas.

Gör lärosätena till ägare av forskningen. Idag äger, till skillnad från forskning i den privata sektorn, den enskilde forskaren det immaterialrättsliga resultat av det som skattebetalarna finansierat forskaren med. Detta förhållande är både moraliskt och incitamentsmässigt fel och ett system som flera EU-länder lämnat eftersom det får en negativ effekt på universitetets engagemang i frågan.

Utveckla incitament för forskare och universitetsledning att kommersialisera och nyttiggöra forskningsresultaten. Se till att grunden för lönerevision och lönesättning hos forskare och chefer på Sveriges lärosäten till betydande del baseras på hur många arbetstillfällen i näringslivet och skatteintäkter som skapats under en given tidsperiod.

Gör det viktiga mätbart och utkräv ansvar. Styrningen av forskningens inriktning skall ske från regeringen med långsiktig finansiering (ungefär som försvarsbesluten fungerade förr). Lägg ut hela forskningsbudgeten på lärosätena och låt dessa fördela medlen internt utifrån de tillväxtmål som regeringen sätter upp för respektive lärosätet. Dessa mål bryts ned till mål för de enskilda cheferna på Sveriges lärosäten som belönas om de slår dessa mål och avveckla om inte når dem. Även grundforskningen behöver styras i liknande termer även om själva kausalsambanden i fråga om näringslivsmål kan vara svåra att identifiera. Alla former av "tillfälliga anslag" och projektfinansiering skall tas bort. Som en konsekvens av ovanstående förändring kan närmare 50 myndigheter och offentligfinansierade organisationer avvecklas, bland dem Vetenskapsrådet, Vinnova, Tillväxtverket, Formas, Energimyndigheten samt en stor mängd forskningsstiftelser vars enda uppgift är att dela ut statliga medel. De eventuella kvarvarande uppgifter som dessa har kan återföras till länsstyrelserna som en gång i tiden ansvarade för dessa.

Låt privata aktörer sköta kommersialisering i ett partnerskap med universitet och institut.

Avveckla alla offentligfinansierad innovationsorganisationer vare sig dessa är statliga kommunala eller landstingskommunala. Ersätt dem med privata aktörer som får betalt utifrån hur väl de lyckas med kommersialiseringen eller nyttiggörandet av forskningen. Låt lärosätena ingå delägarskap med riskkapitalet samt behålla eventuella vinster av försäljningen av framgångsrika "start-ups" utan att detta påverkar anslagstildelningen.

Yrkande

jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att mängden tilldelade skattemedel till svenska lärosäten och forskningsinstitut till betydande del bygger på hur väl dessa i ett tioårs perspektiv har skapat nya företag och arbetstillfällen.

Attsats 2: att lagstiftningen ändras så att staten genom lärosätena blir ägare till den skattefinansierade forskningen.

Attsats 3: att hela statens forskningsbudget fördelas direkt till lärosätena som fördelar medlen internt utifrån de tillväxtmål som regeringen och riksdag sätter upp för respektive lärosäte.

Attsats 4: att ett incitamentsystem för nyckelpersonal på lärosätena införs där en betydande del av bedömningsgrunden för lönerevision är hur många arbetstillfällen i näringslivet och hur stora skatteintäkter som skapats tack vare lärosätets insatser.

Attsats 5: att alla offentligfinansierade innovationsorganisationer avvecklas, vare sig des är statliga, kommunala eller landstingskommunala samt att de ersätts av privata aktörer som får betalt utifrån hur väl de lyckas med kommersialiseringen eller nyttiggörandet av forskningen.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären lyfter ett antal brännande skolpolitiska frågor. Såväl brödtext som att-satser innehåller en mycket stor spännvidd av åsikter och förslag.

Kristdemokraterna har i regeringsställning, 2006-2014, tillfört skolområdet genom historiskt många skolreformer. Aldrig förr har så många reformer inom skolan lanserats och implementerats i svensk skola som under dessa år.

I opposition har vi kunnat renodla en mer distinkt kristdemokratisk skolpolitik och under 2020 lanserade vi ett uppdaterat utbildningspolitiskt handlingsprogram. Vi vill först hänvisa till detta pågående arbete, men också i vårt svar till motionären belysa svårigheten att ta ställning till alltför specifika hur-frågor och explicita och operationella organisationsfrågor.

Vi yrkar avslag på samtliga att-satser med motiveringen att vi jobbar med ett kristdemokratiskt utbildningspolitiskt handlingsprogram, och att motionären varit allt för detaljerad i sina förslag. Det går inte att gå vidare med dem utifrån hur de är formulerade.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att mängden tilldelade skattemedel till svenska lärosäten och forskningsinstitut till betydande del bygger på hur väl dessa i ett tio års perspektiv har skapat nya företag och arbetstillfällen. Motionären yrkar vidare på att lagstiftningen ändras så att staten genom lärosätena blir ägare till den skattefinansierade forskningen och att hela statens forskningsbudget fördelas direkt till lärosätena som fördelar medlen internt utifrån de

tillväxtmål som regeringen och riksdag sätter upp för respektive lärosäte. Vidare yrkas på att ett incitamentssystem för nyckelpersonal på lärosäten införs och att alla offentligfinansierade innovationsorganisationer avvecklas.

För Kristdemokraterna är det grundläggande att forskningsfinansieringen ska vara konkurrensutsatt och utgå från hög vetenskaplig kvalitet. Det är viktigt att det är de vetenskapliga prioriteringarna inom forskarsamhället som är styrande. Forskning ska också styras i så liten omfattning som möjligt av politiska beslut – efter det att ramverket satts. Men det är också viktigt att anslag inte fördelas till forskning som inte håller god kvalitet. Det finns även en otydlighet i dagens system som riskerar forskningens konkurrenskraft och hämmar forskares karriärsutveckling. Kristdemokraterna anser därför att det behövs göras en översyn av den statliga forskningsfinansieringen. Detta är också något som styr- och resursutredningen föreslagit (SOU 2019:6) och regeringen har också aviserat att de ser skäl att göra en översyn av den statliga forskningsfinansieringen. Det är välkommet.

Regeringen utvecklar dock inte närmare vilka principer översynen ska grundas på. För att främja kvaliteten i forskningen anser Kristdemokraterna att det bör tillsättas en utredning i syfte att säkerställa att den statliga forskningsfinansieringen ger en så stor effekt som möjligt i form av excellent forskning och att en balans för att uppnå detta måste till mellan en kvalitetsprocess byggd på finansiering i urval/konkurrens och friare forskningsmöjligheter till vilka forskare meriterat sig. Utan denna balans finns risk att begåvade forskare lägger allt mer tid på ansökningar på forskningsupplägg till forskning som aldrig genomförs, trots hög kvalitet. Nuvarande forskningsresurser på myndigheter utan forskningsfinansieringsuppdrag bör frigöras så att de kan fördelas baserat på forskningens kvalitet. I utredningen bör även frågan om relationerna mellan forskningsfinansiärerna och universitet och högskolor ingå. Aspekter som medfinansiering, overheadfinansiering samt finansiering av anställda forskares löner bör också beaktas. Med anledning av ovanstående förslag som partiet fört fram förändring av forskningsfinansiering anser partistyrelsen att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:53:

att avslå motionen

06:54 Bättre Public Service

Bakgrund

Denna motion tar sin utgångspunkt i kristdemokraternas värdegrund i fråga om såväl subsidiaritetsprincipen som förvaltarskapsprincipen.

I linje med subsidiaritetsprincipen bör människans makt över vilka nyheter och vilken kultur denne önskar konsumera vara så stor som möjligt. Människans frihet att själv välja vad man vill stödja och betala för med sin egenhändigt förvärvade inkomst bör alltid vara utgångspunkten för hur ett åtagande ska finansieras. Emellertid det finns dom som hävdar att media och kultur bara kan vara ”fri” om den görs oberoende av människans fria val eftersom dessa val blir ”dåliga”. Därför måste ”fri” media och kultur vara skattefinansierad. Detta synsätt är osunt och i förlängningen farligt. Tvärtom är det så att den statliga finansiering skapar en ofri media och en kultur som helt dikteras av den förhärskande ideologin hos de som delar ut pengarna. Bäst media och den framgångsrikaste kulturen har alltid skapats när den efterfrågats av människor i deras fria val och när dessa människor visat sin uppskattning genom att aktivt välja att betala för detta. Mot denna bakgrund strider därför en skattefinansierad Public Service mot subsidiaritetsprincipen.

Förvaltarskapsprincipen stipulerar att vi ska sträva efter hållbarhet samt undvika slöseri och

ineffektivitet. För att lyckas nå det hållbara inkluderande välfärdssamhälle som Kristdemokraterna vill uppnå, måste Sverige ha en stabil och långsiktig tillväxt som bara kan åstadkommas genom ett hälsosamt näringsliv, ett lägre skatteuttag och effektivt utnyttjande av skattepengarna.

De ca 8-9 Mdr per år som finansierar Public Service är inte ett effektivt utnyttjande av skattepengarna. Den ineffektivitet som dagens organisationer för Public Service lider av omfattar inte bara den sedvanliga ineffektiviteten som råder i offentlig verksamhet. Det är dessutom att det inom Public Service under mycket lång tid utvecklats en intern organisationskultur som är direkt fientlig till marknadsliberalism, konservatism och kapitalism och som idag får genomslag i stort sett allt som Public Service gör. Dessutom genomsyras kulturen av en syn på lyssnaren/tittaren som gör gällande att om denne börjar dra egna slutsatser hotas demokratin om inte Public Service fått möjligheten att förmedla den ”korrekta” bilden av verkligheten.

Av detta framgår att försöka reformera Public Service, till att omfamna en kultur som istället utgår från att individen kan tänka själv och att uppdraget är att neutralt ge konsumenten de bästa förutsättningarna för att förstå en frågeställning utifrån flera perspektiv, är dömd att misslyckas.

De skattemedel som frigörs genom detta förslag bör omfördelas till finansiering av mer vård och omsorg eller gå till tillväxtgenererande skattesänkningar.

Förslag

Mot bakgrund av ovanstående omständigheter måste dagens organisationer för Public Service avvecklas helt och fullt. Detta bör ske genom att huvuddelen av deras frekvenser privatiseras och den offentliga finansieringen dras in.

Emellertid finns det ett samhälls- och ett effektivitetsintresse av en rikstäckande källa som dels förmedlar saklig, faktabaserad och neutral kunskap, dels kan fungera som trovärdig informationskälla i händelse av kris och krig. Det finns också ett samhällsintresse i bevakningen av händelser som sker i lokalsamhället, i kommun- och landstingspolitik.

Efter en privatisering bör därför ett ny statligt finansierad stiftelse skapas som består av en rikstäckande TV-kanal och en rikstäckande radiokanal. Stiftelsens uppdrag skall vara att, genom en god spridning av lokalredaktioner, på ett sakligt och neutralt sätt bevaka svensk inrikespolitik på statlig, regional och kommunal nivå, att tillhandahålla en neutral utrikesrapportering, stödja utbildningsväsendet och folkbildningen med faktabaserad och neutral kunskapsöverföring samt bistå statsförvaltningen med informationsspridning i fred, kris och krig.

Även om man kan på goda grunder anta att ovanstående uppdrag skulle kunna utföras av de privata aktörer som tar över Public Service frekvensområdena, finns det ett egenvärde i att säkerställa kontroll över kontinuiteten och vem som utövar den slutliga kontrollen över informationsspridningen i händelse av exempelvis kris och krig. Därför är ett statligt huvudmannaskap att föredra för dessa två kanaler.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att samtliga skattefinansierade organisationer för Public Service avvecklas,

Attsats 2: att en ny skattefinansierad stiftelse för införs Public Service vilken begränsas till att

omfatta en radiokanal och en TV-kanal,

Attsats 3: att den nya stiftelsens uppdrag begränsas till att omfatta neutral utrikesrapportering, neutral bevakning av svensk inrikespolitik på statlig, landstingskommunal och kommunal nivå, stöd utbildningsväsendet och folkbildningen samt stöd med informationsspridning i fred, kris och krig,

Attsats 4: att de frekvenser som inte behövs för den nya stiftelsens uppdrag privatiseras,

Attsats 5: att frigjorda skattemedel samt intäkter av frekvensförsäljningen bör omfördelas till finansiering av mer vård och omsorg eller gå till tillväxtgenererande skattesänkningar.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om Public service framtid diskuterades ingående på Kristdemokraternas föregående riksting i Umeå 2017. Där nåddes stor enighet om att Kristdemokraterna anser att ett skattefinansierat Public service fyller en viktig roll som sammanhållande förmedlare av nyheter, samhällsprogram, kultur och andra icke-kommersiella program av allmänt intresse. Rikstinget ställde sig också bakom förslag om att uppdraget bör bantas till att endast omfatta detta innehåll, och att de medel som frigörs i första hand ska användas till att sänka den statliga public service-avgiften. Partidistriktsstämman finner inte skäl att ompröva Rikstingets beslut i dessa delar. Kristdemokraternas nu gällande politik verkar för att värna public service, som ska finnas tillgängligt brett i de kanaler som människor använder. Men för att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. Vad gäller förslaget om att bedriva public service i två konkurrerande organisationer så konstaterar partidistriktsstämman att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion idag är tre av varandra oberoende aktörer som i väsentliga delar konkurrerar om innehållet. Det kan finnas anledning att överväga ytterligare steg för att öka konkurrensen och mångfalden inom exempelvis TV-sänd nyhetsförmedling, men detta uppnås inte genom motionärens förslag. Partidistriktsstämman instämmer i vikten av att Public service står under oberoende granskning för sin opartiskhet. Det uppdraget finns delvis idag hos såväl Medieombudsmannen som Myndigheten för press, radio och tv, där Granskningsnämnden hos den senare utgör instans för att pröva överträdelser av opartiskheten i enskilda programinslag. Partidistriktsstämman menar dock att det även bör ske en återkommande granskning av opartiskheten i stort, och ställer sig därför bakom idén om en permanent oberoende granskning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:55 Avskaffa Public Service

Sverige har under en lång tid haft Public Service, det vill säga reklamfri TV och radio som finansieras av oss skattebetalare, numera genom en Public Service-avgift. De människor som förespråkar Public Service brukar ofta lyfta fram att det är en bra idé att vi har ett innehåll som är godkänt av staten och att vi behöver en trygg och stabil Public Service som informerar oss människor om vad som händer i Sverige och runt om i världen. Det är dock svårt att se

fördelarna med detta när Public Service-företagen gång på gång visar att de inte klarar av att vara opartiska, vilket är en viktig del av deras uppdrag.

Miljöpartister är den grupp som enligt en undersökning av journalisters partisympatier vid Göteborgs Universitet är i särklass mest överrepresenterad i journalistkåren i allmänhet och bland Public Service-journalister i synnerhet. Detta är något som självklart har en påverkan på Public Service och dess innehåll, vilket vi sett exempel på otaliga gånger. Det är därav idag svårt att prata om Public Service utan att komma in på dess opartiskhet. Det finns idag ingen instans eller några rutiner för att granska hur väl de svenska Public Serviceföretagen lyckas med att upprätthålla just opartiskhet och saklighet. Granskningsnämnden för radio och tv, som Public Serviceföreträdare själva hänvisar till i debatter om dessa frågor, har inte något sådant uppdrag, utan granskar endast sakligheten i enskilda publiceringar.

Det är inte rimligt att medieföretag som ständigt blir påkomna med att driva en vänstervriden agenda ska kunna göra anspråk på över nio miljarder av skattebetalarnas pengar, utan rutiner för att följa upp de krav på opartiskhet och saklighet som ingår i uppdraget. Det enda rimliga är därmed att helt avskaffa Public Service. Radio och TV tillhör inte statens kärnuppgifter. Det är bättre att pengarna går till andra verksamhetsområden där de kan göra större nytta som polis och rättsväsende, försvar och sjukvård, eller att skattebetalarna får behålla mer av sin lön.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att helt avskaffa Public Service.

Gävle 2021-03-17

Oskar Frölander

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Som motionären påpekar är det konstaterat att det råder en tydlig obalans inom journalistkåren på Public service när det gäller de enskilda journalisternas politiska uppfattning och att det är en tydlig övervikt av journalister med miljöpartistiska- och vänstersympatier i allmänhet. Att denna obalans resulterar i nyhetsrapporteringar som ofta präglas av ett vänsterperspektiv i stället för en opartisk och saklig rapportering utifrån Public services egen uttalade policy. Att nyheter rapporteras utifrån ett politiskt perspektiv kan därför inte vara oproblematiskt ur ett demokratiskt perspektiv. Trots detta är en total avveckling av public service, till förmån för enbart reklamfinansierade TV- och radiokanaler inte något som Kristdemokraterna i Gävleborg förordar. Dessutom är det av väsentlig vikt att ha ett offentligt finansierat Public Service med uppgift att ge rätt och korrekt information och sakliga råd och rekommendationer under de olika kristider som kan uppstå.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:56 Mångfald inom public service

Årligen går cirka 8,5 miljarder kronor av skattebetalarnas pengar till SVT, SR och UR, vilka brukar benämnas som de tre public service-företagen. Uttrycket "public service" används ofta mer eller mindre som en synonym till de statliga etermedia. Emellertid kommer uttrycket public service från Storbritannien, där det syftar på en produkt snarare än en driftsform. Produkten "public service" är TV eller radio i allmänhetens tjänst i form av bl a nyhetsprogram, regionala program, fördjupningar, vetenskap och kultur. I Storbritannien har både statliga BBC samt tre privata TV-bolag tjänster inom public service och får del av de skattepengar som avsätts till

public service. I Sverige tas en public service-avgift ut direkt via skattsedeln. Dessa pengar går enbart till de statliga kanalerna Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio.

Världen tilltar i komplexitet vilket skapar ett behov av att allmänheten har tillgång till en mångfald av informationskällor. De senaste åren har politisk diskussion, informationsflöden och offentliga samtal kommit att bli allt mer polariserade i Sverige. Allmänhetens förtroende för SVT visar en sjunkande trend under den senaste tioårsperioden. Det finns också en tendens till att förtroendet börjar spreta beroende på intervjupersonens politiska sympatier. Detta är problematiskt ur demokratisynpunkt.

Demokratin utvecklas bäst när en mångfald av perspektiv kan föras fram i offentligheten. Därför bör en mångfald inom public service eftersträvas. Det vore därför önskvärt med en mångfald av producenter av public service-tjänster inom etermedia.

Jag föreslår rikstinget besluta

Attsats 1: att verka för att de skattemedel som i Sverige avsätts för public service inom radio och TV ska fördelas till ett flertal aktörer.

Uppsala 2021-02-21

Martin Wisell

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:57 Privatisera public service

Public service skapades i en tid när det var dyrt att producera och sända ut radio eller tv-program. Idag kan i princip vem som helst som har en mobiltelefon av nyare snitt och en mikrofon därtill starta en egen podd eller YouTube-kanal. Världens mest lyssnade podd kanal är en reklamfinansierad pratkanal vars avsnitt är mellan 3-4 h långa, av bara prat. Sveriges kanske mest sedda samhällsprogram släpps kl 08:00 varje lördag på YouTube och är helt finansierat av frivilliga bidrag. Det är tydligt att public service spelat ut sin roll och dess 8,4 miljarder av tvångsindrivna medel snedvrider konkurrensen och stryper möjligheterna för ett mer pluralistiskt utbud.

I Kent Asp´s undersökning från 2011 visade han att av journalisterna på SVT röstar 83 % på S/V/MP (på SR var det 82 %). Denna slagsida i väljarsympatier jämfört med vanligt folk gör sig även påmind i programutbud, val av ämnen samt hur man väljer att rapportera om dessa. Ingen undersökning har gjorts de senaste åren men med tanke på att slagsidan till vänster har ökat betydligt i nyhetsrapportering och ämnesval har andelen röd-gröna sympatier i public service journalistkår snarare ökat sen dess.

Sympatierna för de röd-gröna tar sig uttryck i ett flertal exempel som i SVT/SR konstanta försök att svartmåla vår egen partiledare Ebba Busch, i den missvisande och partiska rapporteringen kring Israel/Palestina frågan. Att vägra göra en svensk version eller visa, helt utan kostnad, den

norska tittarsuccén Hjernevask som fick den norska regeringen att helt ta bort anslagen till genusforskning. Eller i deras försök att skydda den sittande regeringen där det tydligen är ett hot mot demokratin att samlas i en intressegrupp på Facebook (av delvis forskare och sakkunniga) och diskutera och skriva debattartiklar som går emot regeringens Covid-strategi, eller att allmänheten uppmanas att spara på el men inte ställer en enda kritisk fråga om varför Sverige har effektbrist i elnätet, eller att kritisera en forskare i direktsändning för att han släpper en rapport om den misslyckade arbetsintegrationen där 65 % av invandrarna inte har nått minsta möjliga självförsörjningsgrad efter 15 år i landet, för nära ett val och antas missgynna partierna i regeringsställning.

Tanken och intentionerna må vara behjärtansvärda men SR/SVT går inte att reformera utan är ruttet från dess rot till dess topp. Det börjar vid rekryteringen där de nyanställda (välj valfri nyrekryterad) antingen har en tydlig identitetspolitisk-/vänsterprofil eller är barn/nära släkting till redan anställda och det finns flera exempel på medarbetare som inte får jobba med vissa ämnen eller som stängs av en viss tid innan politiska val, alla dessa har sympatier på vänsterkanten. Kanske är det därför den journalist med de mest granskande frågorna under FHM dagliga presskonferenser var en tysk.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att avskaffa public service-skatten och privatisera public service, där det framtida public service får en avgiftsmodell som i likhet med Svenska kyrkan FRIVILLIGT dras via skattsedel.

Uppsala 2021-02-21

Magnus Wikberg

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:58 Låt tusen mediala blommor blomma istället för att samla de mediala äggen i en enda stor statsfinansierad korg

Onsdagen den 14:e November 2018 röstade Sveriges riksdag igenom Kulturutskottets betänkande 2018/19:KrU2, vilket fastställer att Public Service-bolagen från den 1 Januari 2019 kommer att finansieras av en progressiv skatt. Jag anser att förslaget om tvångsfinansiering av public service bör rivas upp. Det är en skatt som tvingar till sig ännu mer skatter från världens högst skattebelastade folk.

Objektivitetskravet som public service har tilldelats går i praktiken inte att leva upp till. Ändå beskrivs Public service som objektiva. Detta är självbedrägeri, som kejsarens nya kläder, men också orättvist både mot både journalister och mediekonsumenterna. Det finns undersökningar som visar att ända upp emot en fjärdedel av Sveriges befolkning saknar förtroende för SVT eller anser att SVT inte är relevanta. En fri marknad skulle möta efterfrågan från denna otillfredsställda kundgrupp, men de 8 600 000 000 kr (8,6 miljarder) skattekrönor som årligen avsätts till public service skapar en konkurrenssituation som i princip omöjliggör för privata alternativ att etablera sig.

De 650 000 000 kr (650 miljoner kr) som delas ut i medie- och distributionsstöd utgör ytterligare hinder för en sund svensk mediemarknad, eftersom det håller en publicistisk affärsmodell i permanent respirator på innovationsbenägenhetens bekostnad. Dessa miljarder hade med fördel kunnat omvandlas till skattefrihet för nya mediala initiativ. Ett stort antal mindre aktörer hade kunnat dela på uppgiften att spegla Sverige som det är och möta olika kundsegment.

Jag föreslår rikstinget

Attsats 1: att KD verkar för en utförsäljning av public service helt eller delvis.

Attsats 2: att KD verkar för att medie- och distributionsstödet avvecklas.

Attsats 3: att KD bör verka för att en mängd privat finansierade journalistiska initiativ samexisterar, tex genom att de 9 miljarder som idag delas ut till public service i mediestöd omvandlas till skattefrihet för nya mediala initiativ.

Borlänge 202102-12-14

Krister Svensson

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen avslås med motivering att det finns behov av en oberoende public service även om uppdraget behöver smalas av betydligt.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:59 Genomför en sk. "whitewash" av public service

Public service är nog bortom all räddning.

Enda sättet att rädda den är att helt lägga ner den befintliga public service och avskeda alla. Sedan bygga upp en helt ny public service med tydliga begränsningar och direktiv som förhindrar att den "shanghaias" av politiska aktivister igen.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att helt lägga ner befintlig public service, inkl. avskedandet av samtliga anställda.

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om Public service framtid diskuterades ingående på Kristdemokraternas föregående riksting i Umeå 2017. Där nåddes stor enighet om att Kristdemokraterna anser att ett skattefinansierat Public service fyller en viktig roll som sammanhållande förmedlare av nyheter, samhällsprogram, kultur och andra icke-kommersiella program av allmänt intresse. Rikstinget ställde sig också bakom förslag om att uppdraget bör bantas till att endast omfatta detta innehåll, och att de medel som frigörs i första hand ska användas till att sänka den statliga public service-avgiften. Partidistriktsstämman finner inte skäl att ompröva Rikstingets beslut i dessa delar. Kristdemokraternas nu gällande politik verkar för att värna public service, som ska finnas

tillgängligt brett i de kanaler som människor använder. Men för att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. Vad gäller förslaget om att bedriva public service i två konkurrerande organisationer så konstaterar partidistriktsstämman att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion idag är tre av varandra oberoende aktörer som i väsentliga delar konkurrerar om innehållet. Det kan finnas anledning att överväga ytterligare steg för att öka konkurrensen och mångfalden inom exempelvis TV-sänd nyhetsförmedling, men detta uppnås inte genom motionärens förslag. Partidistriktsstämman instämmer i vikten av att Public service står under oberoende granskning för sin opartiskhet. Det uppdraget finns delvis idag hos såväl Medieombudsmannen som Myndigheten för press, radio och tv, där Granskningsnämnden hos den senare utgör instans för att pröva överträdelse av opartiskheten i enskilda programinslag. Partidistriktsstämman menar dock att det även bör ske en återkommande granskning av opartiskheten i stort, och ställer sig därför bakom idén om en permanent oberoende granskning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:60 Lägg ner public service

Public service skapades under en tid när tillgången på nyheter och samhällsinformation var begränsad. Den var både dyr att tillverka och att distribuera.

Den tekniska utvecklingen har helt raderat ut de ursprungliga orsakerna till införandet av public service.

Public service har därför spelat ut sin roll och bör därmed inte längre belasta medborgarna

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att helt lägga ner public service

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om Public service framtid diskuterades ingående på Kristdemokraternas föregående riksting i Umeå 2017. Där nåddes stor enighet om att Kristdemokraterna anser att ett skattefinansierat Public service fyller en viktig roll som sammanhållande förmedlare av nyheter, samhällsprogram, kultur och andra icke-kommersiella program av allmänt intresse. Rikstinget ställde sig också bakom förslag om att uppdraget bör bantas till att endast omfatta detta innehåll, och att de medel som frigörs i första hand ska användas till att sänka den statliga public service-avgiften. Partidistriktsstämman finner inte skäl att ompröva Rikstingets beslut i dessa delar. Kristdemokraternas nu gällande politik verkar för att värna public service, som ska finnas tillgängligt brett i de kanaler som människor använder. Men för att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. Vad gäller förslaget om att bedriva public service i två konkurrerande organisationer så konstaterar partidistriktsstämman att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

idag är tre av varandra oberoende aktörer som i väsentliga delar konkurrerar om innehållet. Det kan finnas anledning att överväga ytterligare steg för att öka konkurrensen och mångfalden inom exempelvis TV-sänd nyhetsförmedling, men detta uppnås inte genom motionärens förslag. Partidistriktsstämman instämmer i vikten av att Public service står under oberoende granskning för sin opartiskhet. Det uppdraget finns delvis idag hos såväl Medieombudsmannen som Myndigheten för press, radio och tv, där Granskningsnämnden hos den senare utgör instans för att pröva överträdelser av opartiskheten i enskilda programinslag. Partidistriktsstämman menar dock att det även bör ske en återkommande granskning av opartiskheten i stort, och ställer sig därför bakom idén om en permanent oberoende granskning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:61 Gör om public service till frivillig prenumeration

Public service skapades under en tid när tillgången på nyheter och samhällsinformation var begränsad. Den var både dyr att tillverka och att distribuera.

Den tekniska utvecklingen har helt raderat ut de ursprungliga orsakerna till införandet av public service.

Public service har därför spelat ut sin roll och bör därmed inte längre belasta medborgarna. Därför bör public service ”knoppas av” och göras om till en frivillig betalservice med prenumeration som konkurrerar med andra TV-leverantörer på samma villkor som dem.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att göra om public service till frivillig prenumeration

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att ”knoppa av” verksamheten helt

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om Public service framtid diskuterades ingående på Kristdemokraternas föregående riksting i Umeå 2017. Där nåddes stor enighet om att Kristdemokraterna anser att ett skattefinansierat Public service fyller en viktig roll som sammanhållande förmedlare av nyheter, samhällsprogram, kultur och andra icke-kommersiella program av allmänt intresse. Rikstinget ställde sig också bakom förslag om att uppdraget bör bantas till att endast omfatta detta innehåll, och att de medel som frigörs i första hand ska användas till att sänka den statliga public service-avgiften. Partidistriktsstämman finner inte skäl att ompröva Rikstingets beslut i dessa delar. Kristdemokraternas nu gällande politik verkar för att värna public service, som ska finnas tillgängligt brett i de kanaler som människor använder. Men för att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. Vad gäller förslaget om att bedriva public service i två konkurrerande organisationer så konstaterar partidistriktsstämman att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion idag är tre av varandra oberoende aktörer som i väsentliga delar konkurrerar om innehållet. Det kan finnas anledning att överväga ytterligare steg för att öka konkurrensen och mångfalden inom exempelvis TV-sänd nyhetsförmedling, men detta uppnås inte genom motionärens förslag.

Partidistriktsstämman instämmer i vikten av att Public service står under oberoende granskning för sin opartiskhet. Det uppdraget finns delvis idag hos såväl Medieombudsmannen som Myndigheten för press, radio och tv, där Granskningsnämnden hos den senare utgör instans för att pröva överträdelse av opartiskheten i enskilda programinslag. Partidistriktsstämman menar dock att det även bör ske en återkommande granskning av opartiskheten i stort, och ställer sig därför bakom idén om en permanent oberoende granskning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:62 Public Service

Det är viktigt att allmänheten får opartisk information om händelser i både Sverige och omvärlden. Vår demokrati bygger på att vi är väl underrättade om vad som pågår och om olika förslag till framtida utveckling. Vi måste få förtroende för av skattemedel given information. Sveriges Radio och TV får en alltmer dominerande ställning samtidigt som kostnaderna bör begränsas. Olika synpunkter måste kunna få framträda i massmedia. Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: Att begränsa uppdraget till Sveriges Radio och TV till att omfatta väsentlig nyhetsinformation och inte även kommersiell underhållning.

Attsats 2: Att verksamheten bedrivs i två inbördes konkurrerande organisationer.

Danderyd 2021-02-19

Sten Dybeck

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:63 Public Services framtid

Om vi ska ha en statsfinansierad mediagigant i Sverige måste mycket höga krav ställas på dess journalistiska kvalitet, dess konsekvensneutralitet och dess integritet och oberoende i förhållande till alla typer av maktavare i det svenska samhället. Pandemin under 2020 har gjort det om möjligt ännu tydligare att svensk public service inte lever upp till sådana krav, och det är därför högt tid för en allvarlig utvärdering av om den har en framtid, och i så fall i vilken form. Public service är i mångt och mycket det svenska mediasamhällets definierade kraft. En fungerande public service ska vara konsekvensneutral och allmänheten ska kunna ha ett högt förtroende för denna kraft. Public service har en viktig roll i kris/krigssituationer och ska då svara för att medborgarna får korrekt information. Nu har den nya tekniken sprungit ifrån public service i sin nuvarande form. Ett mer pluralistiskt

och öppet medielandskap öppnar upp sig och public service misslyckas gång på gång i sina mest grundläggande uppdrag; att förmedla värdeneutrala och relevanta fakta om samhället för medborgarna.

Public services bör minska i omfattning både i form av organisation och uppdrag med absoluta krav på objektivitet och opartiskhet. I det begränsade uppdraget bör ingå nyhetsförmedling, bevakning av offentliga funktioner (främst svenska och europeiska), samt tillgängliggörande av arkivmaterial såsom svensk film- och tv-historia.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att starkt begränsa public services budget jämfört med dagens nivå,

Attsats 2: att en permanent oberoende granskning av public services opartiskhet tillsätts, samt

Attsats 3: att public service ges ett uppdrag avgränsat till sådant som är väsentligt att alla medborgare har tillgång till

Nacka 2021-02-19

Martin Gunnesson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om Public service framtid diskuterades ingående på Kristdemokraternas föregående riksting i Umeå 2017. Där nåddes stor enighet om att Kristdemokraterna anser att ett skattefinansierat Public service fyller en viktig roll som sammanhållande förmedlare av nyheter, samhällsprogram, kultur och andra icke-kommersiella program av allmänt intresse. Rikstinget ställde sig också bakom förslag om att uppdraget bör bantas till att endast omfatta detta innehåll, och att de medel som frigörs i första hand ska användas till att sänka den statliga public service-avgiften. Partidistriktsstämman finner inte skäl att ompröva Rikstingets beslut i dessa delar. Kristdemokraternas nu gällande politik verkar för att värna public service, som ska finnas tillgängligt brett i de kanaler som människor använder. Men för att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. Vad gäller förslaget om att bedriva public service i två konkurrerande organisationer så konstaterar partidistriktsstämman att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion idag är tre av varandra oberoende aktörer som i väsentliga delar konkurrerar om innehållet. Det kan finnas anledning att överväga ytterligare steg för att öka konkurrensen och mångfalden inom exempelvis TV-sänd nyhetsförmedling, men detta uppnås inte genom motionärens förslag. Partidistriktsstämman instämmer i vikten av att Public service står under oberoende granskning för sin opartiskhet. Det uppdraget finns delvis idag hos såväl Medieombudsmannen som Myndigheten för press, radio och tv, där Granskningsnämnden hos den senare utgör instans för att pröva överträdelser av opartiskheten i enskilda programinslag. Partidistriktsstämman menar dock att det även bör ske en återkommande granskning av opartiskheten i stort, och ställer sig därför bakom idén om en permanent oberoende granskning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:64.

06:64 Moderniserad public service (radio och tv)

Public service är en mycket viktig verksamhet. Det är därför också särskilt viktigt att verksamheten bedrivs på ett nöjaktigt sätt. I Sverige bedrivs public service av Sveriges Radio AB (radio), Sveriges Television AB (television) samt Utbildningsradion (television), men ägs sedan 1997 av Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB, som därmed har monopol på public service i Sverige.

Ägande och organisation av svensk public service har ändrats vid flera tillfällen, senast 1997. Genom ändringarna 1997 politiserades verksamheten och knöts hårdare till regeringsmakten på ett helt annat sätt än tidigare då ägandet fördelades mellan folkrörelser, näringsliv och dagspress. Den nuvarande ordningen är snart ett kvarts sekel gammal och har på många sätt minskat public service oberoende av den politiska makten.

Myndigheten för press radio och tv framhåller att medborgarna genom public service skall få tillgång till opartisk och mångsidig information. Under en längre tid har kritik riktats mot bolaget för ensidighet och ett vinklat urval i nyhetsrapporteringen och likartad kritik har riktats mot andra delar av programinnehållet. 2015 framfördes t o m antisemitiska åsikter utan några andra konsekvenser än en kortfattad ursäkt (https://www.youtube.com/watch?v=Pz_5EljiL3s, <https://www.expressen.se/kultur/josephijudefragan-i-p1-var-inget-misstag/>)

Det nuvarande sändningstillståndet löper ut den 31 december 2025. Det är således hög tid att vi nu börjar diskutera hur en framtida public service skall organiseras för att främja att medborgarna via public service kan ta del av ”en opartisk och mångsidig information”. Det är inte alldeles självklart att de nuvarande bolagen skall få ett förnyat sändningstillstånd 1 januari 2026. Kanske finns det andra bolag eller andra stiftelser som på ett bättre sätt kan garantera en mer ”opartisk och mångsidig information” än vad de nuvarande bolagen har förmått.

Den nuvarande organisationsformen kan förbättras och det är nödvändigt att man tillsätter en ny utredning som djupare analyserar vilken form public service skall ha i framtiden. Skall man ge uppdraget till olika bolag, och bryta det nuvarande koncernmonopolet? Skall man ha en hårdare faktagranskning? Det finns flera sätt att förbättra public service. Eftersom avtalet löper ut den 31 december 2025 behöver utredningen tillsättas relativt snart.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att en utredning tillsätts som brett undersöker hur public service kan utvecklas och förbättras, så att man bättre kan uppfylla avtalet med staten om hur medborgarna bättre garanteras en mer objektiv, opartisk och mångsidig information.

Stockholm 2021-02-14

Stephan Andrén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att public service behöver utvecklas och förbättras. Partidistriktsårsmötet anser att public service visserligen har en viktig roll att spela vad gäller att tillhandahålla en allsidig och opartisk nyhetsverksamhet, som inte minst tillgodoser de särskilda behov som finns hos vissa målgrupper och som förmedlare av ren samhällsinformation. Partidistriktsårsmötet anser dock att det idag är en alltför liten andel av public servicebolagens

samlade sändningar som utgörs av nationell, regional eller internationell nyhetsförmedling alternativt samhällsinformation. Istället upptas en stor del av tablåerna av rena nöjesprogram. Ett tydligare fokus borde läggas på det som är kärnan i public serviceuppdraget. Om public service-uppdraget smalnas av jämfört med nuvarande formuleringar bör det också finnas utrymme att minska anslagen och att sänka public serviceskatten. Partidistriktsårsmötet anser att en sådan utveckling även motiverar en större utredning kring hur public service bör vara organiserat för att på ett bra sätt säkerställa en objektiv och opartisk verksamhet.

Tilläggsyrkande:

Att verka för att anslagen till public service minskar med en tredjedel.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:54 till 06:64:

Motionärerna yrkar i motionerna på att public service bör förändras på olika sätt. I motion 06:54, 06:55, 06:59, 06:60 yrkas på att avveckla public service, i motion 06:57 avskaffa public service-skatten och i motion 06:58 yrkas på hel eller delvis utförsäljning av public service och i motion 06:61 att göra om public service till frivillig prenumeration och knoppa av verksamheten helt.

I motion 06:54 yrkas även på att en ny skattefinansierad stiftelse för public service införs med begränsad rapportering samt att frigjorda skattemedel och intäkter omfördelas till bl.a. finansiering av vård och omsorg. I motion 06:56 yrkas på att skattemedel för public service fördelas till ett flertal aktörer. I motion 06:57 yrkas även på att privatisera public service samt införa en avgiftsmodell baserad på frivillighet i skattsedeln. I motion 06:58 yrkas även på att medie- och distributionsstödet avvecklas och att en mängd privat finansierade journalistiska initiativ samexisterar t ex så att mediestödet omvandlas till skattefrihet för nya mediala initiativ.

I motion 06:62 yrkas på att begränsa uppdraget till Sveriges Radio och TV till att omfatta väsentlig nyhetsinformation och inte även kommersiell underhållning och att verksamheten bedrivs i två inbördes konkurrerande organisationer. I motion 06:63 yrkas på att starkt begränsa public services budget jämfört med dagens nivå, att en permanent oberoende granskning av public services opartiskhet tillsätts, samt att public service ges ett uppdrag avgränsat till sådant som är väsentligt att alla medborgare har tillgång till. I motion 06:64 yrkas på att partiet verkar för att en utredning tillsätts som brett undersöker hur public service kan utvecklas och förbättras.

Public service är förenklat tv och radio ”i allmänhetens tjänst”. I Sverige är det Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion som tillhandahåller public service. Rent formellt är det riksdagen som fattar beslut om public service-uppdraget medan regeringen beslutar om de tre public service-bolagens sändningstillstånd och reglerar hur sändningsverksamheten ska bedrivas inom en tillståndperiod. Innevarande sexårsperiod började i januari 2020 och pågår till 2025.

Public service-tillståndet innehåller dels allmänna bestämmelser om bland annat utsändningsteknik och teknisk kvalitet, dels villkor om vad sändningarna ska innehålla och hur programverksamheten ska bedrivas. Därutöver finns särskilda villkor om reklam, sponsring och produktplacering, samt regler om beredskaps- och säkerhetsfrågor.

Den 14 november 2018 beslutade riksdagen att den tidigare licensfinansieringen av public service skulle ersättas med en specialdestinerad public service-skatt, ett system som trädde i

kraft 2019. Detta var en förändring som Kristdemokraterna stod bakom.

Public service har en väldigt viktig roll att spela vad gäller att tillhandahålla en allsidig och opartisk nyhetsverksamhet, som inte minst tillgodoser de särskilda behov som finns hos vissa målgrupper såsom barn och unga, personer med funktionsnedsättning och minoritetspråksgrupper. Detta gäller med avseende på såväl nationella och regionala som internationella nyheter. Public service fyller också en väldigt viktig funktion som förmedlare av ren samhällsinformation. Detta gäller i vardagen men ännu mer i svårare tider, såsom i kris eller krig. Kristdemokraterna anser att det idag är en alltför liten andel av public service-bolagens samlade sändningar som utgörs av nationell, regional eller internationell nyhetsförmedling alternativt samhällsinformation. Istället upptas en stor del av tablåerna av nöjesprogram. Detta är inte en rimlig prioritering. Ett tydligare fokus borde läggas på det som är kärnan i public service-uppdraget. Nöjesproduktioner kan kommersiella aktörer sköta minst lika bra.

En annan oroväckande samhällstrend är också värd att beakta i sammanhanget – nämligen den minskande mediala närvaron utanför storstäderna. 2019 meddelade nyhetsbyrån TT att de stänger sina lokalredaktioner i Luleå, Umeå och Sundsvall. Strax dessförinnan blev det klart att Bonnier förvärvar Mittmedia-koncernen, som äger 28 dagstidningar från Östersund till Södertälje och har en avgörande betydelse för den lokala och regionala nyhetsbevakningen av politik, kultur, sport och annat. Under 2020 förvärvade samma koncern Hall-pressen med nästan 20 dagstidningar i Västra Götalands, Jönköpings och Kronobergs län. Risken är uppenbar att det blir mer av centralt producerat material och mindre av lokalt dito.

För några år sedan lade TV4 ned 25 redaktioner runtom i landet. Därutöver har många lokaltidningar det väldigt tufft ekonomiskt. Kristdemokraterna anser dels att det för public service borde vara viktigare att stärka upp den regionala nyhetsbevakningen än att satsa på stora nöjesproduktioner. Dels att en del av de pengar som idag går till public service nöjesutbud istället bör gå till att stärka upp andra nyhetsförmedlare utanför storstäderna och därigenom stärka mångfalden inom media. Om public service-uppdraget smalnas av jämfört med nuvarande formuleringar bör det också finnas utrymme att sänka public service-skatten. Media beskrivs ibland som ”den tredje statsmakten”. Public service är en viktig del av svensk media, framför allt när det kommer till opartisk nyhetsbevakning och förmedling av samhällsinformation. För den svenska demokratins skull bör public service fokus ligga just på detta. Naturligtvis bör public service inte vara bunden till vissa specifika utsändningstekniker, utan de bör fokusera på de kanaler som människor använder.

Frågan om public service har diskuterats vid de senaste Rikstingen, 2017 och 2019. Beslutet på Rikstinget 2019 fattades med stor enighet och blev enligt partistyrelsens förslag, nämligen att Kristdemokraterna vill verka för att värna public service, som ska finnas brett tillgängligt i de kanaler som människor använder. För att stärka public services legitimitet över tid behöver uppdraget smalnas av jämfört med idag och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoritetens behov och önskemål. En utgångspunkt är att frigjorda medel ska användas till att stärka mångfalden i svensk media samt till att sänka public service-skatten.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan anser partistyrelsen alltså inte att public service bör avvecklas utan värnas. Därmed avslås yrkandena i de motioner som rör detta: 06:54 (att-sats 1), 06:55, 06:58 (att-sats 1), 06:59 samt 06:60.

Partistyrelsen anser på liknande sätt med grund i ovan nämnda ställningstagande att yrkandena om en ny skattefinansierad stiftelse för public service och om frigjorda skattemedels omfördelning i motion 06:54 (att-sats 2-5) bör avslås. Yrkandet i motion 06:56 om att

skattemedel för public service fördelas till ett flertal aktörer bör avslås och yrkandet i motion 06:57, om att avskaffa public service-skatten och privatisera public service samt införa en avgiftsmodell baserad på frivillighet i skattsedeln bör avslås. Partistyrelsen anser även att motion 06:61 bör avslås i sin helhet, med anledning av att partiet fortsatt vill värna public service men smalna av uppdraget.

Partistyrelsen anser även med grund i ovan nämnda ställningstagande att motion 06:62, där det yrkas på att begränsa uppdraget till Sveriges Radio och TV till att omfatta väsentlig nyhetsinformation och inte även kommersiell underhållning samt att verksamheten ska bedrivas i två inbördes konkurrerande organisationer, bör avslås.

Vidare anser partistyrelsen att motionerna 06:63 och 06:64 bör besvaras. Detta med anledning av att partiet redan tagit beslut om att utveckla och således värna public service men att smalna av uppdraget, jämfört med dagens nivå. Ett avsmalnat uppdrag innebär också att public service-skatten kan sänkas.

I att-sats 2 och 3 i motion 06:58 yrkas även på att medie- och distributionsstödet avvecklas och att en mängd privat finansierade journalistiska initiativ samexisterar t ex så att mediestödet omvandlas till skattefrihet för nya mediala initiativ. Partistyrelsen anser inte att ett avskaffande av press- eller mediestödet är förenligt med ett värnande av den fria nyhetsbevakningen i hela landet och anser därför att andra och tredje att-satserna i motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:54:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:55:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:56:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:57:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:58:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:59:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:60:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:61:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:62:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:63:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:64:

att anse motionen besvarad

06:65 Spridning av kultur bekostad av skattemedel

Bakgrund

Staten stöder, med skattemedel, ett stort antal kulturella aktiviteter. Detta rör sig bl a om: -

Konserter

- Teaterföreställningar

- Opera

- Balett

Ett stort antal av dessa uppförs på scener i Stockholm men även på andra håll i Sverige. En del uppförs i Berwaldhallen genom SR/SVT.

Ett mindre antal sänds ut genom SR/SVT till övriga landet men inte allt. Detta är märkligt då det är hela skattekollektivet som betalar för stödet till dessa kulturella verksamheter.

Därmed yrkar jag förslag att rikstinget besluta

Attsats 1: att ställa krav på att alla föreställningar som får bidrag från skattemedel skall spelas in och sändas via public service (SR/SVT) och läggas ut på playkanaler (SRplay och SVTplay). Sändning ska ske senast 6 månader efter premiär. Om inte detta krav uppfylls skall bidrag till verksamheten dras in helt.

Norrköping

Bertil Rengfelt

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om public service har diskuterats vid Rikstingen 2017 och 2019. Beslutet på Rikstinget 2019 fattades med stor enighet och blev enligt partistyrelsens förslag, nämligen att Kristdemokraterna vill verka för att värna public service, som ska finnas brett tillgängligt i de kanaler som människor använder. För att stärka public service legitimitet över tid behöver uppdraget smalnats av jämfört med idag och ges ett huvudsakligt fokus på samhällsinformation, oberoende och saklig nyhetsförmedling nationellt och regionalt, samt därutöver ett högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål. En utgångspunkt är att frigjorda medel ska användas till att stärka mångfalden i svensk media samt till att sänka public service-skatten.

Kristdemokraterna värnar yttrande- och tryckfriheten vilket ger medborgare stor frihet att uttrycka sig i medier. Det är därför viktigt att med hänsyn tagen till sändningstillstånd och de regler som finns, att även värna mediernas frihet och rätt att ägna sig åt sin uppgift att fritt

kunna granska makten och samhällslivet och vara en oberoende nyhetsförmedlare. Som nämnt anser partiet även att public service bör ha ett högkvalitativt kulturutbud. I detta ingår emellertid att bolagen själva får bestämma vilka program de sänder eller vilka kulturella aktiviteter som visas. Partistyrelsen anser därmed att motionen bör avslås i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:65:

att avslå motionen

06:66 Sociala medier underställs svensk lagstiftning

En stor del av samhällsdebatten äger idag rum på nätet där en handfull aktörer som Facebook, Twitter och YouTube blivit centrala delar av informationsinfrastrukturen och minst lika viktiga plattformar för att sprida och ta del av information som de traditionella medierna är.

De sociala mediejättarna utövar sin makt över vilka som ska få synas och höras i det offentliga samtalet utifrån en monopolställning. Det uppstår därför en konflikt med de principer som gäller för ett demokratiskt samhälle – problemet blir inte mindre därför att det är privata aktörer med kontroll över en oproportionerligt stor del av informationsinfrastrukturen som utövar kontrollen och filtreringen av information.

Filtreringen, och censuren, av information på sociala medieplattformar sker idag med hjälp av algoritmer och regler utan transparens, och med en godtycklighet som kan likställas med en statlig diktatur. Företagen behöver inte stå till svars inför någon annan än sina egna interna regler och policies. Detta medför att tolkningsföreträdet för godkänd information ligger hos företagen själva, inte hos den grundlagsskyddade nationella lagstiftningen om fri- och rättigheter. Tryckfrihet och yttrandefrihet är något som måste försvaras lika starkt på nätet som utanför - innehåll som inte strider mot nationell lagstiftning skall inte kunna tas bort hursomhelst av de sociala mediejättarna.

Vi har sett flera exempel på ovanstående både i Sverige och utomlands, när information godtyckligt censureras utan transparens eller förklaringar. I USA är det en stor debatt om företagens agerande under och efter valrörelsen för att nämna ett exempel.

I dagens medielandskap, där de stora internationella sociala mediejättarna tar en allt större del av det offentliga samtalet och debatten, är det ur demokratisk synpunkt också mycket viktigt att de ur rättslig publicistisk synpunkt likställs med vanliga tidningar och media etc.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknad att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att det bereds utrymme för mycket kännbara sanktioner (exempelvis höga böter, begränsad näringsfrihet etc) vid sociala mediejättarnas brott mot den nationella lagstiftningen på området.

Upplands Väsby 2021-01-21

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp en fråga som diskuteras i EU och där frågan kring gemensam lagstiftning för stora digitala plattformar är i ropet. Frågor kopplade till motionärens frågeställning redovisas i detta yttrande genom att informera om att KD röstade nej till EU:s upphovsrättsdirektiv, såväl i riksdagen som i Europaparlamentet. En av orsakerna var oron för konsekvenserna av en så

kallad länkskatt, som direktivet öppnade för. Konsekvenserna riskerar bli, att nätjättarna plockar ned länkar till nyhetsmedier och därigenom försämrar internets grundfunktion som källa till informationshämtning. Därför anser vi att länkskatten i grunden är en dålig idé. Frågan som motionären belyser kommer även fortsättningsvis att diskuteras och vi kristdemokrater följer frågan.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:68.

06:67 Techföretagens inflytande över demokrati och debatt

Sociala medier spelar för många idag en större roll för nyhetsuppdatering, debatt och omvärldsbevakning än traditionell media. Den maktposition och spridning via nätet som företag som Google, Facebook, Twitter, Youtube och Instagram har ger dem ett inflytande som är svårt att överblicka. Techjättarnas algoritmer påverkar debatten och kan även påverka den politiska utvecklingen, i bästa fall genom ett ökat politiskt och demokratiskt intresse, i värsta riskerar förtroendet för demokratin ta skada om en osund censur, propaganda och polarisering tillväxer. Techföretagen är inte demokratiskt valda folkförsamlingar i civiliserade demokratier, så vi som parti behöver för vår demokrati ta vår del ansvaret för att hålla ett vakande öga på vart detta bär. KD kan på EU-nivå bidra till detta arbete, men även där det är relevant inom vårt land.

Rikstinget föreslås besluta att ge partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för en översyn av techjättarnas inflytande över demokratin/demokratiska processer

Attsats 2: att där det är relevant verka för rimliga begränsningar

Attsats 3: att se över möjligheterna att i samma anda som i Australien föreslå lagreglering för att techföretagen ska betala för innehåll från lokala medier

Öckerö 2021-02-22

Eva Wallin

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

De stora techföretagen har idag en dominerande roll i samhällsdebatten och nyhetsbevakningen. Sverige behöver, tillsammans med övriga EU, hitta vägar att balansera bolagens oberoende och samhällets intressen. Motionens förslag visar på några goda vägar att sträva mot denna balans.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:68.

06:68 Nej till censur på digitala plattformar

Yttrandefriheten är en mycket viktig frihet som är en av demokratins grundstenar. I demokratiska samhällen finns också en spontan tveksamhet mot censur i olika former. Yttrandefriheten har aldrig inneburit någon absolut skyldighet för någon att sprida någon

annans yttranden. Tidningar kan exempelvis välja att trycka en insändare eller att låta bli.

Tidningar har en ansvarig utgivare som ansvarar för allt innehåll i tidningen. Den ansvarige utgivaren kan ställas till svars enligt Tryckfrihetsförordningen.

När det gäller yttranden via telefon eller genom brev finns inget ansvar för den som sprider meddelandena vidare. Det finns inte någon rätt för telefonbolaget eller postbolaget att avlyssna, redigera eller censurera innehållet.

Det finns således, när det gäller medier med många årtionden på nacken, en koppling mellan ansvar och befogenhet. Antingen har du både befogenhet och ansvar eller ingetdera.

När det gäller de sociala medierna är saken lite annorlunda. De sociala medieplattformarna har getts möjlighet att "både äta kakan och ha den kvar". De sociala plattformarna har inget ansvar för användarnas yttranden, men har ändå befogenhet att censurera användarna eller stänga av dem helt. I och med att ett fåtal globala aktörer har en mycket stark ställning på marknaden innebär detta en mycket stor möjlighet för företagen att styra det offentliga samtalet, där de sociala medierna utgör en viktig del. Detta är i sig ett demokratiskt problem.

Nu är läget ännu mer problematiskt. Politiker hotar eller antyder att lagstiftningen kan ändras och hoppas på "självsanering". Därigenom kan politiker de facto utöva censur via ombud utan att själva ta ansvar för den: "Det är ett privat företag, de gör som de vill". Det är naturligtvis skandalöst om censur utövas till följd av politiska påtryckningar utan att det finns demokratiska beslut om principerna för denna censurering.

Lösningen bör vara att de sociala plattformarnas nuvarande rätt att äta kakan och ha den kvar tas bort. Plattformarna får då välja mellan att antingen vara en oberoende plattform utan befogenhet att – utöver vad som kan följas av tvingande demokratiskt stiftad lag – censurera eller exkludera användare, eller att vara ansvariga utgivare med rätt att censurera men också ställas till svars för det som inte censureras. Det sistnämnda alternativet skulle innebära att nuvarande affärsmodell med miljarder användare i praktiken omöjliggörs.

Jag föreslår rikstinget besluta att uppdra till partistyrelsen

Attsats 1: att verka för att avveckla de sociala medieplattformarnas möjlighet att både utöva censur och slippa ansvar.

Uppsala 2021-02-20

Martin Wisell

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:66 till 06:68:

Motionärerna yrkar i de olika motionerna på olika förändringar av lagstiftningen rörande sociala medie-plattformar och digitala plattformar i Sverige. I motion 06:66 vill motionären att det bereds utrymme för mycket kännbara sanktioner (exempelvis höga böter, begränsad näringsfrihet etc.) vid sociala mediejättarnas brott mot den nationella lagstiftningen på området.

I motion 06:67 vill motionären verka för en översyn av techjättarnas inflytande över demokratin/demokratiska processer och att där det är relevant verka för rimliga begränsningar, samt se över möjligheter att i samma anda som i Australien föreslå lagreglering för att techföretagen ska betala för innehåll från lokala medier. Vidare yrkas i motion 06:68 på att verka för att avveckla de sociala medieplattformarnas möjlighet att både utöva censur och slippa ansvar.

Kristdemokraterna värnar yttrandefriheten och vi motsätter oss olika typer av åsiktsfilter på nätet. Inom EU pågår förhandlingar om Digital Services Act där Arba Kokalari (Moderaterna) utsetts till EPP:s (Kristdemokraternas partigrupp) ansvariga förhandlare för lagstiftningen. Syftet med förhandlingarna är att EU ska anta en helt ny lagstiftning för hur innehåll på internetplattformar ska hanteras.

Det är viktigt att EU gemensamt sätter upp spelregler för internet för att göra avtryck och sätta standarden globalt. Det är dessutom en fråga om företagsklimat. Ett företag som verkar i Europa ska inte behöva förhålla sig till 27 olika uppfattningar om regler på detta område.

I dag gäller att det är ytterst den som skriver ett inlägg som är ansvarig, men en eventuell utvidgning av lagstiftningen till att även omfatta digitala plattformar och göra dem medansvariga görs bäst på EU-nivå då dessa företag är internationella. Redan idag är det olagligt att hetsa mot folkgrupp eller hota någon på sociala medier, men det är den enskildes ansvar.

Partiets EU-parlamentariker David Lega driver aktivt frågan om att ställa krav på filter för barnporr. I övrigt säger vi nej till censur men menar att man ska kunna ställa vissa krav på plattformarna. Kristdemokraterna vill utveckla det som kallas "den digitala inre marknaden". Ännu finns inte något färdigt förslag att ta ställning till, men ett mer komplett ställningstagande kommer när förslag presenterats. Då frågan om hur innehåll på internetplattformar bör hanteras är föremål för en förhandling inom EU anser partistyrelsen att motion 06:66 samt att-satserna 1 och 2 i motion 06:67 bör besvaras.

Vidare anser partistyrelsen att tredje att-satsen i motion 06:67 bör avslås. Lagförslaget i Australien innebar att Facebook skulle betala mediabolag när Facebook-användare delade artiklar från media på Facebook. Det har ibland kallats länkskatt, men handlar i själva verket om en påtvingad avgift som ett företag ska betala till ett annat. Detta ledde till att Facebook tog bort möjligheten att dela nyhetsartiklar på Facebook i Australien och då drogs lagförslaget tillbaka. Även inom EU diskuteras denna fråga. Partistyrelsen ser likväl inte några fördelar med att införa en avgift för delande av lokalt medieinnehåll, och anser därmed att attsatsen bör avslås.

Däremot har den närbesläktade frågan om beskattning av digitala företag diskuterats under lång tid på EU-nivå. Kristdemokraterna anser att beskattning bör ske där värde skapas och inte där försäljningen sker. För Sverige som är ett litet land med många innovativa företag är det särskilt viktigt att stå upp för detta, då det skulle missgynna oss att ändra beskattningsprinciperna. Det skulle också hämma utvecklingen av nya företag generellt, vilket är negativt globalt. Istället för att försöka ändra beskattningsprinciperna bör andra länder försöka få ett bättre innovationsklimat.

Partistyrelsen håller vidare med i motionärens intention i motion 06:68 som går i linje med partiets ställningstagande att motverka åsiktsfilter på internet och värna yttrandefriheten. Det är emellertid viktigt att påpeka att det förbud mot censur som finns i våra grundlagar rör relationen mellan individen och det allmänna. De stora internetplattformarna är inte allmänna utan privata aktörer. Den enskildes användning av de stora internetplattformarnas tjänster är föremål för de användarvillkor som den enskilde accepterat för att kunna nyttja tjänsten. Det är med andra ord en civilrättslig (avtalsrättslig) fråga mellan den enskilde och plattformen. Inom EU pågår likväl som nämnt arbete med att undersöka behoven av en ny eller förändrad reglering för att

säkerställa att principer som är grundläggande offline upprätthålls också online.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:66:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:67:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:68:

att anse motionen besvarad

06:69 Öka transparens och politisk neutralitet hos sociala nätplattformar

Stora delar av det offentliga samtalet sker idag på ett fåtal sociala nätplattformar. Dessa plattformar drivs av privata aktörer med en egen politisk och ekonomisk agenda och är utöver det mottagliga för påverkan från stater och andra politiska och ekonomiska aktörer. Det finns därför en välgrundad oro över att dessa plattformars moderering och viktning av inlägg och konton kan användas för att påverka den svenska åsiktsbildningen och i förlängningen utgången av svenska val.

Det är av princip viktigt att politiken är försiktig med att lägga sig i hur privata företag sköter sina affärer. Ett första steg för att säkerställa den fria åsiktsbildningen utan att störa företagets affärsmodeller kan vara att kräva ökad transparens från företagen. Detta genom att klargöra sin intention, ge företagen chansen att klargöra sin och få insyn i plattformarnas modereringsarbete.

Kristdemokraterna bör därför vid ett maktskifte i god tid innan valrörelse ålägga nätplattformarna att redogöra för såväl sin syn på politisk likabehandling under valrörelser som vilka åtgärder och metoder man avser att använda för att nå dit.

Man bör även med jämna mellanrum ålägga företagen att redovisa ändamålsenlig statistik om de modereringar och begränsningar av inlägg och konton som gjorts och även ge möjlighet för myndigheter, media och forskare att kunna granska hur modereringen sköts i praktiken.

Attsats 1: att de större sociala nätplattformarna åläggs att klargöra sin syn på politisk likabehandling och innan valrörelse redovisa för hur ens arbete att nå dit kommer se ut

Attsats 2:

att de stora plattformarna åläggs att halvårsvis presentera relevant statistik för sin moderering under perioden

Attsats 3: att myndigheter, forskare och media i rimlig omfattning ska ha rätt att begära ut relevant data om moderering av inlägg och konton för granskning

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Carlsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Den stora, och ökande, betydelse plattformar för sociala medier har vid valrörelser, som kanal för samhällsdebatten, kan inte överskattas. Precis som plattformarnas stora betydelse väcker frågan om olika former av både nationella och internationella specialregler för verksamheten. Konsekvensen, och de praktiska möjligheterna, för motionens förslag att kräva särskilda skyldigheter för plattformsföretag att öppet redovisa statistik skulle behöva utredas nog. Bland annat få klarhet i om det överhuvudtaget är möjligt. "Relevant" data kan redan nu begäras ut från plattformsföretagen. Det sker exempelvis dagligen i exempelvis Sverige. När Polis eller åklagare begär ut data kopplat till brottsutredningar. Eftersom företagets rutiner för att lämna ut begärda data dels generellt styrs av den nationella lagstiftningen i det land företaget är baserat, dels (i praktiken) styrs av företagets organisation och inställning i frågan kan formerna för utlämnande av data principiellt mycket väl behöva internationella regelverk. Dock då på ett bredare och mer genomtänkt sätt än motionen föreslår.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:71.

06:70 Öka transparensen vid moderering på sociala nätplattformar

En förutsättning för ett öppet demokratiskt samtal är att det kan ske på likvärdiga grunder. Stora delar av det demokratiska samtalet sker idag på sociala nätplattformar. Plattformarnas ägare har idag rätt att moderera och ta bort inlägg och konton efter eget tycke. Då man inte har någon juridisk skyldighet att motivera eller ompröva sina beslut har detta gjort att plattformarna har visat sig ha potential att styra såväl enskilda medborgares utövande av sin yttrandefrihet som på den fria demokratiska åsiktsbildningen i vårt land.

För att garantera den fria åsiktsbildningen på sociala medier är det viktigt att de sociala medieplattformarna modererar likvärdigt och rättvist utifrån sina användarvillkor. En annan anledning till att ha transparens när det gäller moderering är för att kunna upptäcka och förhindra potentiella påverkansoperationer riktade mot Sverige från krafter kopplade till plattformarna, plattformarnas ägare eller andra intressen med möjlighet att få inflytande över plattformarnas algoritmer eller modereringsbeslut.

Motionären föreslår därför att användare ska informeras då ett beslut om begränsning, borttagning, deprioritering eller annan moderering tas gällande ett av dess inlägg eller konton på någon av de större sociala plattformarna. Användaren ska ha rätt att överklaga beslutet till plattformen, få det omprövat och ha rätt till ett skyndsamt svar med motivering och hänvisning till lag eller användarvillkor.

Lagen bör även utformas så att användaren har möjlighet att driva sitt fall vidare till myndighet eller domstol som kan avgöra om inskränkningen av användarens praktiska yttrandefrihet går i linje med lagar, användaravtal och neutral och saklig moderering från plattformarnas sida.

Attsats 1: att de större plattformarna ska informera användare då inlägg eller konton modereras eller begränsas

Attsats 2: att de större plattformarna ska vara skyldiga att manuellt ompröva och motivera beslut om moderering eller begränsning

Attsats 3: att möjliggöra överprövning mot instans som kan avgöra om modereringen skett på ett rättvist och likvärdigt sätt jämfört med liknande fall och plattformarnas användarvillkor

Attsats 4: att möjliggöra ekonomiska konsekvenser för plattformar som allvarligt eller upprepat modererar partiskt eller felaktigt

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Carlsson

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Det stora inflytande agerandet av nätplattformar vid moderering eller begränsning av användares konton ska inte underskattas. Generellt har dock i alla fall de större plattformarna egna regler för hur och när, moderering sker samt när användare stängs av, helt eller tillfälligt.

Plattformarnas egna regelverk för detta kan dock inte sällan uppfattas som subjektiva och inkonsekventa samt möjliga att manipulera (genom exempelvis organiserade massanmälningar). Det är principiellt förstås möjligt för användare som bedömer att de på olika sätt skadats av plattformarnas agerande att stämma dessa och exempelvis begära skadestånd. En dock sannolikt så komplicerad process att möjligheten nog får betraktas som mer hypotetiskt än reell. Olika möjliga mer kraftfulla nationella och internationella regelverk för plattformarna kan alltså mycket väl behövas. Men, i princip finns redan de möjligheter motionen specifikt föreslår.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:71.

06:71 Skydda politiska representanter och aktiviteter på sociala medier under valrörelse

De stora nätplattformarnas ägare har idag rätt att moderera som de vill. Detta betyder att de kan lyfta fram, trycka undan, osynliggöra eller ta bort inlägg, rekommendationer och konton. Exempel på detta är att spridning av nyhetsartiklar försvårats, riktad reklam har gått ut till vissa grupper för att minska röstdeltagande, trendande ämnen har tagits bort från listor och partier och politiker har blivit avstängda, även under pågående valrörelse. Oavsett hur man ställer sig till de enskilda fallen står det klart. De största sociala plattformarna har stor makt att kunna påverka det politiska samtalet.

Detta utgör en risk mot sveriges fria åsiktsbildning. Nätjättarna drivs privat av ägare som har egna politiska agendor. De har även säte i och är påverkbara av länder med egna starka geopolitiska intressen. Skulle dessa välja att lyfta fram eller trycka undan en kandidat, ett parti eller ett narrativ så skulle detta kunna påverka både förtroendet för och utfallet av svenska val.

Därför föreslår motionären att Kristdemokraterna tar ställning för en förstärkt yttrandefrihet för politiska aktörer på de stora nätplattformarna i samband med valrörelser. Detta bör gälla i Sverige för partier och kandidater som valts till folkvalda församlingar, lagliga politiska aktiviteter (som möten och demonstrationer) och medierapportering. Nätjättarna bör även förbjudas från att själva, direkt eller indirekt, medvetet styra väljarbeteende utan att i förhand fått godkännande från myndighet. Nätjättarna bör även åläggas att rapportera alla försök av andra aktörer att genom till exempel riktad reklam styra väljarbeteende och röstmönster. Förutsättningarna för åsiktsbildningen i Sverige ska avgöras på demokratisk väg, inte av utländska företag.

Attsats 1: att förtroendevalda kandidater och partier ej ska modereras eller begränsas av nätjättarna under pågående valrörelse utan skriftligt myndighetsbeslut

Attsats 2: att information om politiska aktiviteter inte ska modereras under pågående valrörelse utan skriftligt myndighetsbeslut

Attsats 3: att svensk medias rapportering om svensk valrörelse inte ska modereras under pågående valrörelse utan skriftligt myndighetsbeslut

Attsats 4: att nätjättarna bör förhindras från att utan godkännande från myndighet påverka väljarbeteende under pågående valrörelse

Attsats 5: att nätjättarna skall rapportera alla försök att påverka opinionen till myndigheter under valrörelse

Stockholm

Fredrik Carlsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Den stora, och ökande, betydelse plattformar för sociala medier har vid valrörelser, för politikernas möjlighet att delta i debatten och överhuvudtaget som kanal för samhällsdebatten kan inte överskattas. Vilka både nationella och internationella regelverk samt rättssäkert formulerade krav på nätplattformarna som på olika sätt behövs kommer sannolikt att diskuteras mycket de närmaste åren (plattformarna är ju generellt inte nationella, utan ”gränslösa”). Ur perspektivet hur demokratiskt och öppet valrörelsearbete, och övrigt opinionsarbete, ska bedrivas. Men också ur perspektivet vilket ansvar ett företag som erbjuder en tjänst för debatt och kommunikation har för vad som kommuniceras via den, samt den rätt ägaren av plattformen har att faktiskt bestämma reglerna för den tjänst de erbjuder. De förslag motionen har är mycket långtgående och skulle förutsätta en myndighetskontroll av både företag och den allmänna debattens utformande som inte är kompatibel med varken fritt företagande eller grundreglerna för yttrandefriheten.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:69 till 06:71:

Motionären yrkar i motion 06:69 på att de större sociala nätplattformarna redogör för sin syn på politisk likabehandling, presenterar statistik för sin moderering och att det ska vara möjligt begära ut data om moderering av inlägg och konton för granskning. Vidare yrkar motionären i 06:70 på att användare ska informeras vid moderering eller begränsning, att plattformarna ska vara skyldiga ompröva eller motivera beslut om moderering eller begränsning, att det ska vara möjligt överpröva mot instans gällande modereringen som skett samt ett yrkande om ekonomiska konsekvenser om moderering sker partiskt eller felaktigt. Motionären yrkar i 06:71 på flera förslag som rör förtroendevalda kandidater och partier och moderering samt medias rapportering om moderering under valrörelse samt påverkan av nätjättar på opinionen.

I Sverige gäller att den som tillhandahåller elektroniska anslagstavlur, tex. moderator på forum, är skyldig att ta bort olagligt innehåll från sitt forum, enligt lagen (1998:112) om ansvar för elektroniska anslagstavlur. Det finns således ett ansvar för en moderator på ett forum att ta bort uppenbart brottsliga meddelanden, även om man inte själv skrivit meddelandet.

När det gäller utlämnande av data är detta dels styrande av lagstiftningen där företaget är baserat, men även av företagets organisation och inställning.

Utöver detta är de stora sociala nätplattformarna inte allmänna utan privata aktörer. Den enskildes användning av de stora internetplattformarnas tjänster är således föremål för de

användarvillkor som den enskilde accepterat för att kunna nyttja tjänsten. Det är med andra ord en civilrättslig (avtalsrättslig) fråga mellan den enskilde och plattformen. Förbudet mot censur som finns i våra grundlagar rör relationen mellan individen och det allmänna, alltså inte privata aktörer.

Även om de sociala nätplattformarna är privata aktörer, utövar de likväl ett mycket stort inflytande. Med anledning av detta pågår ett arbete inom EU med att undersöka behoven av en ny eller förändrad reglering för att säkerställa att principer som är grundläggande offline upprätthålls också online. Det är bl.a. förhandlingar om Digital Services Act som pågår och där en lagstiftning kommer ge bättre stöd för hur innehåll på internetplattformar hanteras.

Kristdemokraterna värnar yttrandefriheten. Partistyrelsen anser att samtliga tre motioner bör avslås, med anledning av att de sociala nätplattformarna är privata aktörer och förslagen skulle innebära långtgående myndighetsstyrning av de privata aktörernas rätt att moderera och hantera sina forum och inlägg samt konton på deras plattformar.

Partistyrelsen anser dock att det är viktigt att EU gemensamt sätter upp spelregler för internet för att göra avtryck och sätta standarden globalt. Det är även en fråga om företagsklimat. Ett företag som verkar i Europa ska inte behöva förhålla sig till 27 olika uppfattningar om regler på detta område.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:69:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:70:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:71:

att avslå motionen

06:72 Förslag om Kulturpolitiskt program

Under flera riksting har motioner lämnats in om att Kristdemokraterna ska fastställa ett kulturpolitiskt program. Denna motion har detta syfte då ett program ännu saknas.

Konst och kultur bidrar till att utveckla samhällsgemenskapen. Utan färger, former, design, musik, litteratur, filmer, dans, foton och många andra uttryck skulle vårt samhälle vara fattigt. Välfärd handlar inte bara om materiella tillgångar till fungerade kollektivtrafik och bostäder utan i allra högsta grad sådant som berikar livet för individen och stärker den stora gemenskapen.

Kristdemokraterna inleder sin budgetmotion (Motion 2020/21:3143, Roland Utbult m fl):

”Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kultur är ingenting statiskt utan något levande som ständigt är i förändring. Vi är alla medskapare av kulturen men vi är också formade av den. Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglade av vår kultur. Kulturen ger oss mening i nuet, men kulturen bär också våra historiska rötter och föder visioner för framtiden.”

Kulturen blir det som gör att samhället håller samman genom att vi har gemensamma referenspunkter, delar värderingar men också att vi blir inspirerade och uppmanade av

det konstnärliga utbudet.

Under denna mandatperiod har kristdemokraterna stärkt sin regionala kulturpolitiska ställning bl a genom ordförandeskap inom kulturområdet i Region Skåne, Region Värmland och Västra Götalandsregionen. I flera andra regioner finns kristdemokrater på presidienivå och i en rad kommuner har partiet ledande företrädare inom kulturområdet.

Undertecknad har tillsammans med Gunn Öjebrandt och Roland Utbult initierat och utvecklat ett kultur- och fritidspolitiskt nätverk inom partiet. En fråga som ofta ställs är ”vilka frågor driver Kristdemokraterna inom området”?

Kulturfrågorna genomsyrar andra politikområden. Att det finns bibliotek innebär också att de måste vara tillgängliga och samspelet med kollektivtrafiken och fastighetsägarna är många. Att människor behöver komplettera sina kunskaper eller avsluta studier innebär att studieförbund och folkhögskolor kan bidra till att förstärka skolpolitiken framstår som alltmer tydligt. Givetvis kan många andra exempel ges av vikten att vi krokar arm med varandra och ser att kulturfrågorna ingår i många andra sammanhang.

Kristdemokraterna behöver ett program som beskriver partiets kulturpolitik.

Denna motion föreslår att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att arbeta fram ett kulturpolitiskt program inför valrörelsen 2022.

Attsats 2: att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022.

Skövde 2021-02-10

Conny Brännberg

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Kultur är ett viktigt politiskt område men inför valet måste vi fokusera på de frågor som vi skall ha som valfrågor. Alla undersökningar visar att vi skall fokusera på äldre, sjukvård till det kommer att vi bör fokusera på trygghet samt landsbygdsfrågor. Samtidigt anser PDS att vi bör arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:75.

06:73 Ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna

Kristdemokraterna är ett parti med en politik för alla områden. Inom vissa delar som sjukvård, äldreomsorg och familjefrågor har vi en särskilt tydlig profilering. Det innebär inte att vi som parti avstår från att engagera oss och ta ställning inom andra politikområden.

Kulturpolitiken är ett område där Kristdemokraterna idag saknar ett politiskt program. Ett sådant program skulle vara till stort stöd för alla de kristdemokrater som har förtroendeuppdrag med ansvar för kulturfrågor inom kommun, region och riksdag och samtidigt ge väljarna svar på var Kristdemokraterna står i kulturpolitiken.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett kulturpolitiskt program för partiet.

Vimmerby 2021-02-01

Ola Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Partidistriktsårsmötet delar motionärens åsikt att kultur är viktigt för alla. Partiet har agerat kraftfullt på olika sätt och politiken har i princip utmejslats via motioner inte minst i riksdagen. Motionärens krav om ett handlingsprogram eller liknande där partiets politik sammanställs och tydliggörs är därför berättigat.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:75.

06:74 Kulturpolitiskt program

Kristdemokraterna behöver ett kulturpolitiskt program.

På sidan 71 i KD:s principprogram står följande texter: "Utan kulturellt skapande av exempelvis musiker, författare, konstnärer och skådespelare skulle världen vara mycket fattig. Människans kulturella verksamhet genom historien visar att hon inte kan reduceras till enbart en biologisk varelse med uteslutande materiella behov." "Genom kulturen får vi rötter till vår historia, mening i nuet, visioner för framtiden och möjlighet att ingå i ett sammanhang. Kulturen hjälper oss att bli hela som människor och som en del i det har den ett unikt egenvärde och får inte begränsas till en avgränsad sfär utan måste få genomsyra samhällets alla delar".

Kulturen utgör en viktig del av samhällsutvecklingen på den nationella, regionala och kommunala nivån. Under innevarande mandatperiod finns kristdemokrater på viktiga uppdrag inom Sveriges Kommuner och Regioner, i flera regioner och i många kommuner. Undertecknad har under flera år varit styrelseledamot i Regional Musik i Sverige samt i föreningen Kulturlyftet – Kultur i hela landet, som äger det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur i Eskilstuna. I dessa sammanhang får jag som kristdemokrat ofta frågan: "Varför har inte KD ett kulturpolitiskt program?" Det finns ett starkt behov av att utarbeta ett program som tydliggör partiets kulturpolitik med principprogrammet som grund.

Undertecknad har tillsammans med Conny Brännberg och Roland Utbult initierat och utvecklat ett kultur- och fritidspolitiskt nätverk inom partiet. I nätverket ställs ofta frågan "Vilka frågor driver partiet inom kulturområdet?"

Professor Pier Luigi Sacco, kulturekonom, som skrivit nyskapande tankar om kulturens roll, hävdar att kulturens betydelse är helt systemövergripande och ligger till grund för det sociala och ekonomiska livet i hela samhället. Sacco hävdar att ett levande kulturliv stärker samhället genom att främja sammanhållning och motverka utanförskap. Det stärker demokrati, mångfald, integration och kommunikation.

Ett kulturutbud som är jämlikt över landet - en kulturell infrastruktur – är ovärderligt för samhällsutveckling, demokratiutveckling och gemenskap. Ett levande kulturliv skapar broar mellan politikområden och människor.

Denna motion föreslår att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att arbeta fram ett kulturpolitiskt program inför valrörelsen 2022

Örebro 2021-02-28

Gunn Öjebrandt

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Motionären har helt rätt i att kulturpolitiken har en viktig roll att spela i vårt samhälle. Kulturerna bidrar till att vidga den egna verkligheten och fantasin och den kan hjälpa oss att växa som empatiska och igenkännande människor. Den är med andra ord en livsviktig del av ett sammanhållet samhälle. Kulturen, precis som moralen, håller ihop gemenskaper. Den är med och skapar förutsättningar för ett gott samhälle.

Kristdemokraterna har utifrån texterna i principprogrammet tydliggjort i motioner till riksdagen vilka åtgärder och prioriteringar som partiet vill se på det kulturpolitiska området. Det pågår ett fortlöpande arbete med att lyfta och föra fram kulturens betydelse, även genom nätverk som motionären varit med om att initiera. Distriktsstämman ser dock inte att ett framtagande av ett politiskt program för kulturen är prioriterad. Partiet behöver fokusera på de prioriterade områden som pekats ut inför valet 2022. Det finns därtill en rad andra områden som framstår som mer viktiga om ytterligare politiska program ska arbetas fram, exempelvis pekar väljarna ut frågan om flyktingar och invandring som en av de avgörande frågorna för vilket politiskt parti man väljer.

Med ovanstående yttrande förslår Kristdemokraterna i Örebro län att finna motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:75.

06:75 Ta fram ett kristdemokratiskt kulturpolitiskt program

Kulturpolitiken har alldeles för länge styrts utifrån socialdemokratiska premisser och borgerligheten har tyvärr alldeles för ofta lämnat walk-over i kulturpolitiken. Det är dags att vi sätter oss ner och försöker ta tillbaka kulturfrågorna och för det så behövs ett genomarbetat kulturpolitiskt program.

”Mänskligheten har i alla tider kännetecknats av en obändig skaparlust. I historien har detta satt outplånliga spår. Utan kulturellt skapande av exempelvis musiker, författare, konstnärer och skådespelare skulle världen vara mycket fattig. Människans kulturella verksamhet genom historien visar att hon inte kan reduceras till enbart en biologisk varelse med uteslutande materiella behov. I den människosyn som kristdemokratin bygger på betonas istället vikten av att anlägga ett helhetsperspektiv på människan, där hennes andliga och själsliga dimensioner tas på djupaste allvar.” så står det om vikten av kultur för människans natur i vårt principprogram. Det är meningar som också ger ett ansvar för oss att faktiskt stå upp för en kristdemokratisk kulturpolitik.

Kultur binder samman människor och skapar en gemenskap mellan människor och olika grupper i samhället. Det skapar gemensamma referensramar vilket är avgörande för att gott samhälle. Det är en vara som särskilt i dessa tider av splittringar i samhället som behövs mer än

någonsin.

Kristdemokraterna har inte bara en ideologi som förstår behovet av kultur för människan och samhället utan också flera politiker runt om i hela landet som har ledande positioner inom kulturfrågorna och har ett stort intresse om att ta ett omtag i den svenska kulturpolitiken. Från ungdomsförbundet till seniorförbundet och från norra Sverige ner till Skåne.

Partierna till vänster har alldeles för länge haft ensamrätt inom kulturpolitiken samtidigt som dessa frågor går rakt in i den kristdemokratiska själen. Hur kan fler människor få tillgång till kultur? Hur kan vi minska politiska pekpinnar för kultursektorn? Hur kan vi få till en annan finansiering och sponsring av kulturen så att den inte är lika beroende av skattepengar? Detta är frågor som behöver besvaras utifrån vår ideologi. Det är dags att ta vara på de olika kristdemokrater som vill och kan utforma en ny kulturpolitik för Sverige. Därför behöver partistyrelsen ta fram ett kulturpolitiskt handlingsprogram.

Med anledning av ovanstående föreslås partistyrelsen få i uppdrag;

Attsats 1: Att ta fram ett kulturpolitiskt handlingsprogram inför nästa riksting 2023.

Staffanstorps 2021-02-06

Magnus Lunderquist

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Kulturen har stor betydelse för människors livskvalitet, samt är ett viktigt kitt i samhällsbygget. Kristdemokraternas ideologi ger oss vägledning gällande vilken riktning vi ska ta i kulturpolitiken. För att kunna flytta fram våra politiska positioner anser vi att framtagandet av ett kulturpolitiskt handlingsprogram hade varit till stor hjälp.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:72 till 06:75:

Motionärerna yrkar på att partistyrelsen ges i uppdrag att arbeta fram ett kulturpolitiskt program. Motion 06:72 och 06:74 vill att detta ska ske inför valrörelsen 2022, motion 06:75 yrkar på att detta sker inför nästa riksting 2023 samt motion 06:73 yrkar på att det ska tas fram ett kulturpolitiskt program men specificerar inte när.

Det finns en stor efterfrågan på kristdemokratisk kulturpolitik. En politik som stöder, inte styr, kulturen och som ger stöd åt civilsamhället. Kulturen hjälper oss att växa som människor och förbinder oss med tidigare generationers erfarenheter.

För Kristdemokraterna är inte minst barns möjlighet att få ta del av kulturella verksamheter en prioriterad fråga. I riksdagen driver vi därför förslag om att ett fritidskort för alla barn i årskurs 2-9 införs för att möjliggöra aktiviteter i föreningslivet samt kulturskolan, att stärka Skapande skola samt föreslår läsförmedlande insatser för barn och unga och att en klassikerlista införs. Vi har även föreslagit ett utökat stöd åt civilsamhället under pandemin för att stötta organisationer och föreningar som motverkar äldres isolering och ensamhet och främjar gemenskap. Vi stöttar också Forum för levande historia, friluftorganisationer samt trossamfund. Kristdemokraterna synliggör många delar av det kulturella Sverige som annars inte synliggörs från regeringens sida.

Partistyrelsen håller därför med motionärerna om att det finns en efterfrågan inom partiet på en samlad politik på kulturområdet. Partistyrelsen anser emellertid att detta kan ske först efter valet

2022, då det är tveksamt om arbetet med programmet kommer att kunna hinnas göras före valet 2022 då det är mindre än ett år kvar till valet.

I samband med kommun- och regiondagarna presenterades ett regionpolitiskt program där kulturfrågorna fått stort utrymme. Detta skulle kunna vara ett alternativ att marknadsföra i valrörelsen.

Kristdemokraterna driver också aktivt vår politik på kulturområdet i riksdagen och lade senast fram den samlade politiken i kommittémotionen för utgiftsområde 17 som rör kultur, medier, trossamfund och fritid. Utöver detta har partiet även under 2021 bl.a. skrivit följdmotioner på regeringens ungdomspolitiska skrivelse och skrivelsen om barns och ungas läsning samt tagit fram en kristdemokratisk ny mediepolitik för Sverige för den nya digitala världen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:72:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:73:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:74:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:75:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

06:76 Avskaffa presstödet

Presstödet skapades under en tid när tillgången på nyheter och samhällsinformation var begränsad. Tidningar var både dyra att tillverka och att distribuera. Man skulle förhindra monopolsituationer samt ge medborgarna en plattform för gräsrotsarbete.

Den tekniska utvecklingen har på flera sätt gjort att de ursprungliga anledningarna inte längre finns kvar.

Nu har vi dessutom en situation där presstödet används till motsatsen till vad det var tänkt från början, när det istället används för att etablera åsiktsmonopol och för att konkurrera ut gräsrotsarbete.

Därmed har presstödet spelat ut sin roll.

Attstats 1: Att partistyrelsen verkar för att helt avskaffa presstödet

Sundbyberg 2021-02-08

Jens Manell

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

De första formerna av direkt presstöd infördes under 1960-talet. Under årens lopp har flera former av direkta presstöd tillkommit och sedan tagits bort. Presstödet riktar sig till

nyhetstidningar med betalande prenumeranter och kan vara både tryckt och digital och villkoren för detta stöd har reformerats med följden att presstödet kompletterats med ett mediestöd som riktar sig till alla allmänna nyhetsmedier som kan vara text, ljud eller rörlig bild och förmedlas via webbaserade medier, tryckta tidningar, radio eller tv som kan vara både betal- och gratismedier.

Inom dessa stöd finns det olika former, bland annat distributions- och driftstöd som har funnits med under nästan hela presstödet historia och som fortfarande delas ut. Sedan har det bland annat tillkommit stöd för lokal journalistik samt innovations- och utvecklingsstöd.

Gemensamt för dessa stöd är att de ger förutsättningar för en mångfald av medier och bättre nyhetsbevakning. Just det sistnämnda är särskilt angeläget när flera stora mediehus har släppt lokal- och regionalbevakning. Dessutom fyller press- och mediestöden en viktig funktion i relationen till public service som är skattefinansierad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:78.

06:77 Öka mångfalden inom media

Det höjs allt högljuddare krav från tidningsbranschen om att öka de statliga subventionerna av denna bransch. Svenska staten satsar varje år omkring en halv miljard kronor på mediestöd – tidigare kallat presstöd vilket inrättades 1971. Tanken är att dessa skattemedel ska skapa en ”nyhetsbevakning och som också har ett redaktionellt innehåll bestående av regelbunden och allsidig nyhetsförmedling som ger uttryck för ett brett utbud av ämnen och perspektiv samt granskning av för demokratin grundläggande skeenden.”

Det finns aktuella studier som visar på motsatsen; nämligen att både den svenska samhällsjournalistiken och samhällsjournalisterna har svårt att ge denna allsidiga och breda bild. Mediestedet köper också journalisternas och ägarnas lojalitet till makten på ett sätt som är betydligt allvarigare för de demokratiska skeendena än det överdrivna påstående om ett skadligt beroende till marknadskrafterna som mediestedet är tänkt att motverka.

Det finns flera studier, bland annat från Göteborgs universitet, som visar att det finns fyra gånger fler sympatisörer med miljöpartiet och vänsterpartiet bland journalister i tryckt media jämfört med valmanskårens sympatier. Vidare är det tydligt att vänsteråsikterna hos journalisterna också får genomslag i nyhetsförmedlingen både vad avser urval av vad som skall rapporteras och vilken vinkling dessa rapporteringar ska ha. Journalisterna som grupp upprätthåller en åsiktskorridor som ligger i linje med vänsternormen inom gruppen. Man kan därmed på goda grunder hävda att skattebetalarna genom mediestedet sannolikt betalar för en gigantisk filterbubbla som är förklädd till ”objektiv” journalistik. Denna bubbla måste punkteras. Mediestedet konserverar dock filterbubblan eftersom den snedvrider konkurrensen så att nya dynamiska och professionella medieformer får svårt att etablera sig. Dessa starka ekonomiska intressen hos journalisterna och tidningsägarna, tar sig uttryck i försåtliga argument såsom att det är ”ett hot emot demokratin” och att ”fascismen tar över” om medierna gjordes helt beroende av deras konsumenter. Det avslöjar en föraktfull syn på läsarens förmåga att göra egna värderingar av olika synsätt på en fråga. Att den svenska demokratin skulle gå under om mediestedet slopades är kort sagt ett lika löjväckande och grundlöst påstående.

Om man verkligen är mån om att vidmakthålla god kvalitet och professionalism inom mediebranschen, som stärker demokratin och granskningen av makten, så är lösningen att konkurrensutsätta journalistiken och göra denna helt beroende av sina kunder. Då får vi dels en vass och vaken journalistik, dels en journalistik som är lyhörd för folkets önskemål om nyheter och åsikter – inte bara de som en liten elit tycker att folket ska få höra om.

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att mediestödet avvecklas.

Täby 2020-09-12

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

De första formerna av direkt presstöd infördes under 1960-talet. Under årens lopp har flera former av direkta presstöd tillkommit och sedan tagits bort. Presstödet riktar sig till nyhetstidningar med betalande prenumeranter och kan vara både tryckt och digital och villkoren för detta stöd har reformerats med följderna att presstödet kompletterats med ett mediestöd som riktar sig till alla allmänna nyhetsmedier som kan vara text, ljud eller rörlig bild och förmedlas via webbaserade medier, tryckta tidningar, radio eller tv som kan vara både betal- och gratismedier.

Inom dessa stöd finns det olika former, bland annat distributions- och driftstöd som har funnits med under nästan hela presstödet historia och som fortfarande delas ut. Sedan har det bland annat tillkommit stöd för lokal journalistik samt innovations- och utvecklingsstöd.

Gemensamt för dessa stöd är att de ger förutsättningar för en mångfald av medier och bättre nyhetsbevakning. Just det sistnämnda är särskilt angeläget när flera stora mediehus har släppt lokal- och regionalbevakning. Dessutom fyller press- och mediestöden en viktig funktion i relationen till public service som är skattefinansierad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:78.

06:78 Att Swisha eller skatta det är frågan

I dagarna har en ny tidning Bulletin sett dagens ljus. Skickliga opinionsbildare och journalister har rekryterats. Finansiering sker med privata aktörer samt med intäkter från annonser och prenumerationer.

Samtidigt skriker gammelmedia efter pengar och årligen ges 2 miljarder ut i presstöd (mediestöd) ofta vänsterpress men också tidningshus som samtidigt ger utdelning till sina ägare. Dags att avveckla presstödet och det inom nästa mandatperiod.

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: att KD:s partistyreelse beslutar att gå till val på att avveckla allt presstöd under nästa mandatperiod med start 2022

Linköping 2021-01-31

Torbjörn Nibelius

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:76 till 06:78:

I motion 06:76 yrkas på att allt presstödet avskaffas, i motion 06:77 att mediestödet avvecklas och i motion 06:78 att allt presstödet avvecklas under nästa mandatperiod med start 2022.

Kristdemokraterna var 2018 ett av sju partier som slöt en överenskommelse om det framtida mediestödet. Bakgrunden till detta var att granskande journalistik är ett demokratiskt allmänintresse. Journalistikens uppdrag är att granska makthavare, vidga perspektiv och fördjupa samhällsdebatten. Det är viktigt med långsiktiga förutsättningar för granskande journalistik i en föränderlig mediemarknad. Digitaliseringen har medfört stora fördelar och utmaningar. Det ökande utbudet sprider medieanvändarnas tid över olika plattformar och det blir svårare att nå lönsamhet. Dagstidningar konkurrerar inte bara med andra dagstidningar, lokaltidningar konkurrerar inte bara med andra lokaltidningar. Idag konkurrerar även de små lokala redaktionerna med multinationella sociala medieföretag och offentligt finansierade digitala kanaler.

Samtidigt syns vikande användarintäkter som kan kopplas till läsarnas tveksamhet inför att betala för kvalitativ journalistik samt lägre annonsintäkter. I kontrast till de stora förändringar som prövar landets nyhetsredaktioner förblir den demokratiska betydelsen av deras arbete orubbligt. Oberoende mediers granskning är en förutsättning för varje välfungerande demokrati. Inte minst finns det ett stort värde i kontinuerlig nyhetsbevakning av oberoende och självständiga redaktioner på lokal nivå.

Framöver kan det komma att ske justeringar av presstödet för att i högre grad följa utvecklingen som sker i dagens medielandskap, men det är av största vikt att stödet kan finnas kvar.

Partistyrelsen anser inte att ett avskaffande av press- eller mediestödet är förenligt med ett sådant värnande av den fria nyhetsbevakningen i hela landet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:76:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:77:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:78:

att avslå motionen

06:79 AVVECKLA STATLIGA BIDRAG TILL STUDIEFÖRBUNDEN

Studieförbunden har fyllt en viktig funktion ifråga om folkbildning, inte minst under den tid då skolutbildningen inte var så omfattande och då litteratur och undervisningsmaterial inte var tillgängliga i den omfattning som idag.

Då studieförbunden startades så var det på eget initiativ av olika organisationer och utan stöd från stat, landsting och kommun. Studieförbunden var en viktig del av det s.k. civilsamhället.

Från fyrtioalet fick studieförbunden offentligt stöd och 1944 års folkbildningsutredning präglades starkt av andra världskrigets efterdyningar.

1991 bildades Folkbildningsrådet, en förening med vissa myndighetsuppdrag, där det viktigaste

är att godkänna vilka studieförbund som ska få ta del av statsbidraget och fördela statsbidraget mellan olika studieförbund och folkhögskolor.

Civilsamhället och fri kunskap och bildning är viktiga hörnstenar i ett samhälle. Men frågan är: Skall den stödjas med offentliga medel och därmed vara en del av "myndighetsverige?" Då är man heller inte en fri och oberoende folkbildningsinstans utan måste i stor utsträckning följa de premisser som Folkbildningsrådet föreskriver.

Statens utgifter till folkbildningen är drygt 4 miljarder per år, varav nära 1.8 miljarder går till Studieförbunden.

Under det senaste året har det framkommit att det förekommer ett omfattande bidragsfusk. Under åren 2017-2019 har man bedömt att 130 000 folkbildningstimmar felrapporterats. Exempelvis: En tredjedel av verksamheten hos Studieförbundet i Stockholms län visade sig vara fejk. Värst var det i Järvaområdet. De har varit tvungna att stryka 291 000 timmar studiecirkel och 7000 timmar andra kurser och 430 arrangemang.

Med ny teknik och nya utmaningar så kan kunskap och folkbildning hitta nya former inför framtiden. Det gäller för Studieförbundet få hitta nya former för vår tid och därmed också finna egen finansiering precis som de gjorde då de en gång startades.

Vi står inför gigantiska utmaningar rent ekonomiskt då det gäller kärnverksamheten som skola, vård och omsorg, rättsväsendet, försvar och då gäller det att göra rätt prioriteringar.

Vi vill ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: Att avveckla allt statsbidrag till Studieförbunden.

Attsats 2: Att avvecklingen sker stegvis under en 3-årsperiod.

Attsats 3: Att statsbidrag till Folkhögskolorna fortsätter att utbetalas.

Växjö 2021-02-08

Stanley Källner samt Kaj-Mikael Petersson

Partidistriksårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriksårsmötet i Kronoberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 06:80.

06:80 Nedläggning av Folkbildningsrådet

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Folkbildningsrådet är en ideell förening, som regering och riksdag har tilldelat myndighetsuppgifter. Citat från Folkbildningsrådets hemsida (dagens datum): "Varje år ger staten över fyra miljarder kronor i bidrag till folkbildningen för att stärka demokratin och samhällsengagemanget i Sverige. En av Folkbildningsrådets viktigaste uppgifter är att fördela de pengarna till folkhögskolor och studieförbund och säkerställa att de används på rätt sätt."

Folkbildningsrådets tre medlemmar representerar de organisationer, som Folkbildningsrådet tilldelar statliga bidrag. Med andra beslutar mottagarna av statsbidrag som kollektiv själva om de statsbidrag de ska få. Folkbildningsrådet utför myndighetsuppgifter, utan att vara en myndighet. Folkbildningsrådet kan därför bäst betecknas som en pseudomyndighet. Myndighetsuppgifter ska utföras av myndigheter, inga andra.

Dessutom har det under senare tid visat sig att Folkbildningsrådets mottagare av bidrag i betydande omfattning har fuskat till sig bidragen. Folkbildningsrådet har tafatt reagerat genom utökade krav på så kallad egenkontroll, det vill säga mottagarna, som alltför ofta fuskar genom att redovisa kurser som aldrig har hållits och/eller kursdeltagare som inte har deltagit, ska kontrollera sig själva. Detta är inte någon egentlig kontroll och

Folkbildningsrådet har genom den tillämpade mekanismen för (påstådd) kontroll bevisat sin egen inkompetens.

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för att: Folkbildningsrådets uppgifter överförs till lämplig myndighet.

Trosa 2021-02-04

Tomas Evaeus samt Saso Tirceviski

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Beslutar bifalla tillsammans med en tjänsteskrivelse från distriktsstyrelsen.

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionärerna uttrycker befogad kritik mot Folkbildningsrådet i kölvattnet om den senaste tidens avslöjanden om fusk. Vi delar kritiken. Nyligen motionerade KD:s riksdagsledamot Mikael Oscarsson i riksdagen om just detta, nämligen bland annat att tillsynen av folkbildningen bör överföras på en annan myndighet. Således ska motionen anses besvarad

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 06:79 till 06:80:

Motionärerna föreslår förändringar rörande folkbildningen. I motion 06:79 yrkas på att avveckla allt statsbidrag till studieförbunden och att det sker under en 3-årsperiod samt att statsbidrag till folkhögskolor fortsatt ska utbetalas. Vidare yrkar motionärerna i motion 06:80 på att Folkbildningsrådets uppgifter överförs till lämplig myndighet.

Folkbildning syftar till att på ett demokratiskt och jämlikt sätt få medborgarna att ta till sig ny kunskap och nya värderingar. Folkbildningen ska vara fri från statlig styrning och frivillig för deltagarna.

Riksdagen har beslutat om syftet med statens stöd till folkbildningen; att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin, bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen, bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället samt bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Folkbildningsrådet är en ideell förening med vissa myndighetsuppdrag givna av riksdagen och

regeringen. Rådet styrs av rådets egna stadgar och dess medlemmar. Medlemmarna är Studieförbunden i samverkan, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO). Folkbildningsrådet fattar beslut om medelstillelningen till folkbildningsaktörerna och genomför även granskningar och uppföljningar av att medlen använts korrekt.

Det har framkommit att studieförbunden blivit utsatta för bidragsfusk, där samma deltagare förekommit i studiecirklar i flera studieförbund samtidigt. I Järva har också 8 av 10 studieförbund som är verksamma blivit utsatta för bedräglig verksamhet. Med anledning av detta har frågan tagits upp i riksdagen under våren 2021.

Flera åtgärder har vidtagits från Folkbildningsrådet för att stärka kontrollen och stoppa fusk och bedrägerier. Studieförbunden i samverkan har presenterat en åtgärdslista med anledning av fel och fusk inom studieförbunden. Riksrevisionen har beslutat att inleda en granskning av kontrollen och uppföljningen av statens stöd till studieförbunden. Detta är bra och skarpa åtgärder.

Kristdemokraterna anser att Folkbildningsrådet behöver fortsätta sin översyn av rutiner och granskning med anledning av de besvärande omständigheterna som uppdagats. Det ligger i medlemmarnas intresse att återskapa förtroendet för den medelstillelning som staten bemyndigat Folkbildningsrådet att ansvara för. Det pågår en översyn inom Folkbildningsrådet och vi anser att den processen ska fortsätta. Olika delar av statsbidraget till folkbildningen har tidigare granskats av Riksrevisionen. Med anledning av händelserna i Järva har Riksrevisionen också som sagt beslutat att inleda en granskning av kontrollen och uppföljningen av statens stöd till studieförbunden. Detta anser Kristdemokraterna är viktigt.

Det har diskuterats om en ny aktör skulle vara en bättre förmedlare av de statliga bidragen. Kristdemokraterna har i riksdagen prövat denna fråga och den kan åter bli aktuell om inte förändringar av den interna kontrollen inom Folkbildningsrådet förbättras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:79:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:80:

att anse motionen besvarad

06:81 Spelreklam i TV

I samband med idrottsevenemang ses idag spelreklam frekvent, ofta i kombination med reklam för olika låneinstitut. Spelmissbruk är idag ett växande problem som kostar samhället enorma belopp utöver det personliga lidandet missbruket orsakar de drabbade. Samtidigt omsätter TV-bolagen stora belopp på denna reklam som sedan används för att köpa in sändningsrättigheter och pengar tillförs på så vis idrotten. Idrottsklubbarna blir mer & mer beroende av dessa pengar samtidigt som vi ser att problemen med matchfixning skapar ett eskalerande problem med mutor och annan brottslighet. Även idrottsföreningar riskerar därmed att hamna i en beroendeställning som är att jämföra med individens spelmissbruk.

Därför föreslår vi;

Attsats 1: Att all spelrelaterad reklam förbjuds i de skattefinansierade TV kanalerna.

Ljungby 2021-02-05

Thommy Rosberg

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen vill minska spelreklamen. Ett helt och fullt förbud är likväl inte rätt väg att gå. Det skulle avvika från den linje partiet valt gällande reklam för alkohol. Eftersom Kristdemokraterna tolererar reklam inom det området, bör linjen i spelfrågan vara att reklam accepteras i någon mån.

Däremot är det en mer framkomlig väg att på olika sätt minska spelreklamen. Exempelvis skulle visning av spelreklam i samband med sportevenemang kunna begränsas. Begränsningar skulle också kunna införas med avseende på vissa specifika inslag i spelreklamen, såsom bonusar, jackpot och gratis spel. Dessutom skulle spelreklam som anses vara ”särskilt farlig” begränsas, t. ex. för nätkasinon.

Härutöver skulle man också kunna tänka sig restriktioner för spelreklamen liknande de som redan finns för alkoholreklam. Det rör sig exempelvis om en åldersgräns för till vilka reklamen får vända sig, liknande den gräns på 25 år som finns avseende alkohol. För alkoholen gäller också att det i tryckt media bara får göras reklam för alkoholdrycker med upp till 15 volymprocents alkoholhalt. Alkoholreklam i TV är helt förbjudet i Sverige, men eftersom flera Tv-kanaler sänder från andra länder går det att kringgå detta.

På Rikstinget 2019 fattades beslut om att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att en riskklassificering av spel införs och att reklamen för de mest riskfyllda spelen begränsas.

Partistyrelsen är beredd att titta på ytterligare sätt att begränsa spelreklamen, men menar alltså inte att införandet av ett rent förbud är rätt väg att gå.

Spelmarknadsutredningen presenterade sin utredning i december 2020. Utredningen föreslår bl. a. en begränsning av när på dygnet spelreklam får sändas i tv och radio, för att skydda barn och unga. Utredningen föreslår även att främjande av spel utan nödvändig licens uttryckligen förbjuds och att förbudet i spellagen mot att sända reklam för illegalt spel utvidgas till att även gälla för utlandsbaserade medietjänstleverantörer och sådan reklam som tillhandahålls av en leverantör av en videodelningsplattform före, under eller efter användargenererade videor eller tv-program.

I en promemoria 14 juni föreslog även regeringen att kravet på måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter i spellagen ska ändras till ett krav på särskilt måttfullhet. Detta för att stärka konsumentskyddet på spelområdet.

Partistyrelsen anser med ovan i beaktande att motionen bör besvaras då Kristdemokraterna redan vill minska och begränsa spelreklam i TV.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:81:

att anse motionen besvarad

06:82 Stärk det svenska teckenspråkets ställning i Sverige

Det svenska teckenspråket används endast i Sverige. Det existerar därmed inte ett internationellt teckenspråk. Idag skiljs det svenska teckenspråket från de andra minoritetsspråken i Sverige. 1981 beslutades att teckenspråket skulle vara de dövas modersmål men enligt svenskt lag klassas språket fortfarande inte som ett minoritetsspråk med samma rättigheter som de övriga språken.

Svenskt teckenspråk har i många avseenden stora likheter med de nationella minoritetsspråken. Det är ett minoritetsspråk som använts i många generationer. Svenskt teckenspråk har också som nationella minoritetsspråken blivit utsatt för förtryck och vilket inte stämmer. Döva personer har en gemenskap, kulturell identitet och ett eget språk, därför jämfördes svenskt teckenspråk med nationella minoritetsspråk när språklagen upprättades 2009. Då lagfördes det att det allmänna har ett särskilt ansvar att skydda och främja det svenska teckenspråket.

Idag finns det mellan 8 000 - 10 000 döva i Sverige. Det största problemet döva personer kämpar med är tillgängligheten i samhället. Trots att vi lever på 2000-talet har vi fortfarande svårigheter att tillgodose detta.

Finska, meänkieli, samiska, romani och jiddisch blev officiellt erkända minoritetsspråk för att de har en historisk förankring i Sverige, anmärkningsvärt är att teckenspråket inte ses som en historisk förankring i Sveriges. Kommunikation med händerna och dövhet har existerat lika länge som det har funnit människor.

Teckenspråket måste skyddas då det har en viktig funktion i det svenska samhället? Anledningen till att man skapade konventionen om minoritetsspråk var för att bevara språkbruket. Om inte teckenspråket bevaras och ges ekonomiskt stöd befaras språket möta en dyster framtid och teckenspråket försvinner.

Utifrån ovanstående yrkar jag att rikstinget beslutar:

Attsats 1: att uppdra till partistyrelsen att verka för att göra det svenska teckenspråket till ett officiellt minoritetsspråk.

Gävle 2021-02-03

PiaKerstin Silverdal

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionären lyfter en viktig jämställdhetsfråga. 18,5% av den vuxna befolkningen (16+ år) har en hörselnedsättning som påverkar vardagens samtal. Med andra ord: det finns c:a 1,5 miljoner hörselskadade i Sverige, vilket utgör en stor del av vår befolkning. Av dessa är det c:a 30 000 personer som har en så kraftig hörselnedsättning att de i huvudsak kommunicerar med det svenska teckenspråket. Partidistriktet i Gävleborg delar motionärens uppfattning att det är hög tid att göra det svenska teckenspråket till ett officiellt minoritetsspråk.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att uppdra till partistyrelsen att verka för att göra det svenska teckenspråket till ett officiellt minoritetsspråk.

Teckenspråket är en del av de dövas kultur och har en särskild ställning i samhället. När Sverige antog den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk gjordes dock bedömningen att teckenspråket inte uppfyllde kriterierna för att räknas som nationellt minoritetsspråk. I ett av Konstitutionsutskottets betänkanden 2018/19 gjordes samma bedömning, med hänvisning till att teckenspråket inte kan anses falla inom ramen för syftet med minoritetsspråkskonventionen med dess anknytning till urbefolkningar och andra nationella minoriteter.

Men svenskt teckenspråk har ändå, enligt språklagen, motsvarande ställning som de nationella minoritetsspråken, där de bestämmelser i språklagen som gäller för minoritetsspråken också gäller teckenspråket.

Språklagen säger bland annat att alla statliga och kommunala myndigheter, liksom andra offentliga organ, är skyldiga att skydda och främja det svenska teckenspråket.

Det innebär att de ska arbeta aktivt för att stärka språket. En del i det är att synliggöra teckenspråket genom att exponera det, en annan handlar om att tillämpa språket genom att utbilda personal om och i svenskt teckenspråk, så att kompetensen ökar.

Teckenspråket har med andra ord en stark ställning redan i dag och med utgångspunkt i det föreslår partistyrelsen rikstinget anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:82:

att anse motionen besvarad

06:83 Älvdalskan – ett minoritetsspråk att erkänna [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

De nationella minoritetsspråken är 'officiellt erkända språk som av hävd talats i ett visst land'. Definitionen utgår från kriterier som formulerats i Europarådets konvention om landsdels- och minoritetsspråk, Minoritetsspråkskonventionen. Den ratificerades av fem EU-länder 1998 och av Sverige år 2000.

Europarådet skyddar de europeiska minoritetsspråken. Ett språk får officiell ställning som minoritetsspråk i och med att ett land ratificerar Europarådets minoritetsspråkskonvention för språket. Europarådet övervakar sedan att konventionen följs.

Sverige har idag fem nationella minoritetsspråk: finska, samiska, meänkieli (tornedalsfinska), jiddisch och romani.

För att kvalificeras som nationellt minoritetsspråk behöver två villkor uppfyllas. För det första ska det vara ett språk och inte en dialekt.

För det andra ska språket ha talats kontinuerligt i Sverige i minst tre generationer eller ungefär hundra år. I

praktiken finns också ett tredje villkor, nämligen att språkets talare själva önskar att språket ska få ställning som nationellt minoritetsspråk.

Älvdalska har talats åtminstone sedan 1300-talet som en del av ovansiljansdalska. Redan från 1600-talet finns det texter som kan identifiera som älvdalska – bröllopsdikter och delar av Prytz drama om Gustav Vasa – de första som är skrivna på ett tydligt mål som inte är riksspråksvarianten. I Älvdalen överlevde dessutom runorna långt senare än i övriga landet – in på början av 1900-talet.

Sedan lång tid har det pågått ett arbete för att älvdalskan, vilket talas av ca 2000 personer i och i trakten av Älvdalen i norra Dalarna, ska erkännas som minoritetsspråk. Älvdalskan skiljer sig från svenskan på alla språkliga plan, t ex genom egen grammatik, uttalsystem, egna ord och syntax.

Skillnaden mellan svenska och älvdalska är definitivt större än exempelvis skillnaden mellan svenska och norska.

Förutom det språkliga avståndet mellan älvdalska och svenska framhävs även språkets funktionalitet i samhället: Älvdalskan används redan som språk bland både vuxna och barn, språket används på förskolan och i skolan, på skyltar, det ges ut böcker och musik på älvdalska. Modern musik med texter på älvdalska finns på YouTube, bland annat den nyinspelade poplåten "Jen nest mig".

Älvdalskan är alltså i praktiken redan ett fungerande språk. Som en del i att bevara älvdalskan finns såväl ordböcker och grammatik som barnböcker och annat publicerade på och om språket.

Att lära sig och utveckla sitt språk är en mänsklig rättighet och är bland annat stadgat i FN:s konvention om mänskliga rättigheter.

Organisationen SIL International (vilken driver Ethnologue som listar världens alla erkända språk och dialekter) klassificerar sedan 2016 älvdalskan som ett språk. Även Europarådets Ministerråds språkliga expertkommitté har tagit viktiga steg mot erkännande av älvdalskan, inom ramen för "Konventionen om landsdels- och minoritetsspråk".

I tidigare rapporter har Expertkommittén uppmanat den svenska regeringen att göra en oberoende undersökning om älvdalskan lever upp till konventionens kriterier som ett eget språk, men regeringen har inte återkommit i detta ärende.

Ministerrådets språkliga expertkommitté konstaterar i en rapport den 26 november 2020, efter ett besök med möte i Älvdalen med representanter för älvdalskan och för Älvdalens kommun, att det

arbete som gjorts av organisationer som stöder älvdalska, exempelvis Allmänna arvsfonden, och de pengar man fått av olika myndigheter i praktiken har gjort älvdalskan till en del av den svenska kulturarvet och ett erkänt språk.

Expertkommittén anför bland annat det faktum att det finns mycket av den språkliga litteratur som behövs för att skilja en dialekt från ett språk. Språket stöds också formellt och praktiskt av Älvdalens kommun.

Mot den bakgrunden drar expertkommittén slutsatsen att älvdalskan uppfyller kriterierna för ett minoritetsspråk och uppmanar Sveriges regering att inkludera rapportering av älvdalska i kommande periodiska rapport om minoritetsspråken till Ministerrådet enligt den europeiska stadgan för regionala språk och minoritetsspråk.

Baserat på ovanstående anser vi att älvdalskan uppfyller kriterierna för att erkännas som minoritetsspråk.

Eftersom regeringen inte har genomfört ett ratificerande av Ministerrådets konvention för älvdalskan och därmed inte formellt erkänt älvdalskan som minoritetsspråk, behöver vi som parti ta ställning för att driva processen framåt.

Vi föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska agera för att Sverige, i enlighet med Europeiska ministerrådets språkliga expertkommittés slutsatser, ska erkänna älvdalskan som språk.

Mora 2021-02-13

Gudrun Brunegård, Pia Steensland samt Lennart Sacredeus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering av Älvdalskans särställning i och med att Älvdalskan är så särpräglad och inte kan jämföras med olika dialekter i vårt land.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna lyfter upp en intressant fråga och redovisar ett omfattande stöd för att erkänna älvdalskan som minoritetsspråk. I Kristdemokraternas principprogram står: "Sveriges ursprungsbefolkning och nationella minoriteter är en levande del av det svenska samhället och deras språk är en värdefull del av den svenska kulturen. Genom att tillerkänna samer, sverigefinländare, tornedalingar, romer och judar språkliga och etniska rättigheter stärks deras självförtroende och kulturella identitet." Vi anser att man av samma skäl bör erkänna älvdalskan som minoritetsspråk.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen ser bevarandet och utvecklandet av älvdalskan som något viktigt.

Institutet för språk och folkminnen bedömde 2017 att många åtgärder för att främja älvdalskan borde vara möjliga inom ramen för den redan existerande lagstiftningen. Även det arbete som pågår i Älvdalens kommun visar på detta.

Regeringen har tidigare gjort bedömningen att älvdalskan är ett så kallat folk mål, ett slags dialekt, och det har inte framkommit några nya omständigheter som gett regeringen anledning att ändra den uppfattningen.

Den bedömning som Europarådet gjort i och med att man anser att älvdalskan når kraven i den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk, bygger i stort på redan känd information. Inget officiellt arbete pågår heller i Sverige för att ytterligare lägga till landsdels- eller minoritetsspråk.

I propositionen med förslag till bl.a. lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk anförde regeringen att antalet minoritetsspråk inte bör utökas, men att det finns ett stort värde i att älvdalskan, oavsett om den är att betrakta som ett språk eller dialekt, bevaras

som en del av det nya svenska kulturarvet och att det är önskvärt att älvdalskan förs vidare till nya generationer samt att det arbete som Institutet för språk och folkminnen redan bedriver för att bevara svenska dialekter och folkmål behöver fortsätta. Partistyrelsen konstaterar att det erkännande som europeiska ministerrådets språkliga expertkommitté har gjort, och kommissionens uppmaning till Sverige att redovisa på vilket sätt man stöder älvdalskan, stärker älvdalskans ställning som språk och antar därför motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:83:

att anta motionen

06:84 Sverige ska ha rätten att nominera traditioner till Unescos lista över immateriella kulturarv

Immateriellt kulturarv är traditioner, seder och bruk, som har överförts mellan generationer. Till exempel olika former av hantverk, ritualer, musik och berättelser. Immateriellt kulturarv är bortom nationsgränser, ständigt levande och i förändring.

Vid Unescos generalkonferens år 2003 antogs konventionen om tryggheten av det immateriella kulturarvet. Som finns till för att trygga icke-materiell kultur så att den inte faller i glömska. Konventionen undertecknades av Sverige år 2011. Institutet för språk och folkminnen ansvarar för arbetet med konventionen i Sverige.

Konventionen slår fast att länder som undertecknat konventionen ska göra förteckningar över immateriellt kulturarv för att skapa överblick och ge möjlighet till bättre överföring av kunskap. De länder som undertecknat konventionen kan nominera en tradition eller ett hantverk till konventionens listor.

Det finns två internationella listor samt ett register kopplade till konventionen om tryggheten av det immateriella kulturarvet.

- List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding – lista över immateriellt kulturarv som behöver omedelbart stöd för att inte försvinna
- Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity – lista över representativt immateriellt kulturarv
- Register of Good Safeguarding Practices – register med goda exempel på hur man kan arbeta med att trygga immateriella kulturarv

Konventionen har stort fokus på utövarna av det levande kulturarvet. Om ett listat kulturarv försvinner ska det strykas från listan.

Den svenska regeringen har hittills valt att inte nominera några traditioner till Unescos lista över immateriella kulturarv, detta för att undvika att värdera olika traditioner.

Istället kan allmänheten och organisationer skicka in förslag på traditioner, seder och bruk till Sveriges förteckning över levande traditioner som Institutet för språk och folkminnen ansvarar för. Alla som är intresserade kan lämna förslag.

(Ur <https://unesco.se/kultur/unescos-konvention-om-det-immateriella-kulturarvet>).

Därför yrkar undertecknad

Attsats 1: Att kristdemokraterna agerar, på lämpligt vis, så att den svenska regeringen ändrar ståndpunkt gällande att inte nominera några immateriella traditioner till Unescos lista över immateriella kulturarv.

Mora 2021-02-25

Birgitta Sacreus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-02-10 föreslår att motionen bifalls.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att kristdemokraterna agerar, på lämpligt vis, så att den svenska regeringen ändrar ståndpunkt gällande att inte nominera några immateriella traditioner till Unescos lista över immateriella kulturarv.

Den kristdemokratiska ideologin innefattar förvaltarekapstanken. Innebörden av denna princip inom kulturområdet är att varje generation är skyldig att förvalta det som lämnats till den av tidigare generationer för att sedan föra det vidare till nästa. Kunskapen om det egna kulturarvet, det materiella likväl som det immateriella skänker människor trygghet i sin identitet. Det är nödvändigt för att vi ska kunna möta och känna respekt för andras kulturer och traditioner och är en stark friskfaktor genom att stärka känslan av sammanhang.

Sverige undertecknade Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet 2011. Sedan dess har Institutet för språk och folkminnen (Isf) arbetat med att utveckla konventionsarbetet i Sverige och påbörjat en nationell förteckning över immateriella kulturarv.

Isf registrerar förslag i förteckningen Levande traditioner, som bl.a. ska spegla mångfald, betona kulturarv som levande och föränderliga, uppmärksamma tidigare underrepresenterade grupper kulturarv samt undvika stereotypisering och cementering av föreställningar. De som vill kan lämna förslag på en levande tradition de tycker ska finnas med i förteckningen.

Isf valdes 2020 in i kommittén för Unescos konvention om tryggnad av immateriella kulturarv 2020-2024. Från 2021 kan därför aktörer och utövare av en tradition, som finns med på den nationella förteckningen, föreslå att traditionen nomineras till Unescos internationella listor och register under en bestämd tidpunkt. För 2021 var nomineringstiden 15/3 – 15/4 och nästa period infaller under 2022. De förslag som lämnats in under nomineringsperioden får besked om bedömningen av expertgruppen vid ett senare tillfälle. Det är emellertid regeringen som fattar det slutgiltiga beslutet om vilket/vilka förslag som ska nomineras till Unescos lista över mänsklighetens immateriella kulturarv.

Regeringen har nyligen ändrat ståndpunkt från att inte ha velat nominera några traditioner eller kunskaper till listan över immateriella kulturarv till att nyligen gjort en första nominering. Regeringen nominerade i mars 2020 tillsammans med övriga nordiska länder nordiska klinkbåtstraditioner till Unescos lista över mänsklighetens immateriella kulturarv. Det är första gången som Sverige nominerar till listan och besked om huruvida klinkbåtstraditionerna kommer att upptas på listan eller inte beslutas i december 2021. Förslaget har granskats på vetenskaplig grund av nordiska expertmyndigheter, i Sverige av Institutet för språk och folkminnen samt Statens maritima och transporthistoriska museer.

Partistyrelsen är positiva till att regeringen för första gången valt att nominera en tradition till Unescos lista över mänsklighetens immateriella kulturarv. Därutöver vill vi även verka för en generösare linje gällande att nominera nya UNESCO världsarv och därmed anse motionen

besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:84:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en generösare linje gällande att nominera nya UNESCO världsarv och därmed anse motionen besvarad.

06:85 Upphäv A-lotteriernas särställning

Inte mindre än 85 procent av SSU:s intäkter kommer direkt från A-lotterierna och en stor del av återstoden kommer från utdelning från densamma. Totalt tjänar SSU cirka 150 miljoner kronor på denna verksamhet och för Socialdemokraternas del uppgår intäkterna till nästan 200 miljoner.

Gemensamt har SSU och Socialdemokraterna större intäkter än resterande riksdagspartier tillsammans.

Socialdemokraterna och SSU har länge levt gott på sina lotterier, men på senare år utgör de en allt större andel av deras intäkter. Längre var det förbjudet för någon annan än staten att bedriva lotteriverksamhet, men efter ett undantag i lagen som den socialdemokratiska regeringen drev igenom på 50-talet kunde man starta sin verksamhet.

A-lotterierna klassas som ett så kallat allmännyttigt lotteri. Som sådant har det alltsedan dess förfördelats i lagstiftningen.

Ardalan Shekarabi, ansvarig S-minister för spelmarknaden, har gång på gång gått hårt åt spelmarknaden. Han har infört nya skatter, begränsat insättningar och reklam, infört ett nytt licenssystem för all gambling och spel. För alla utom sitt eget lotteri. Genomgående kan man se att det egna partiintresset lyser igenom när ny lag ska stiftas. Eftersom Socialdemokraterna inte kan äventyra en så stor intäktskälla skapar man därför särslagstiftning.

Kristdemokraterna måste samla fler partier för att stoppa de undantag som A-lotterierna i dag profiterar stort på. Lika villkor ska gälla för alla. Här borde man kunna finna en riksdagsmajoritet för att göra de förändringar i lagstiftningen som krävs.

Det är dags att avskaffa A-lotteriernas särställning. På vilket sätt skiljer sig vadhållning, onlinespel, kortspel och spelautomater från lotterier? Jo, att de förstnämnda är konkurrensutsatta och inte har som syfte att finansiera Socialdemokraterna.

A-lotterierna har också kritiserats av Lotteriinspektionen för att det i marknadsföringen inte framgått vem överskottet tillfaller. Om alla hade känt till att det är Socialdemokraterna och SSU som står bakom lotterierna skulle nog många hålla hårdare i plånboken.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknad att Kristdemokraterna skall verka för:

Attstats 1: Att avskaffa A-lotteriernas särbehandling på spelmarknaden och se till att de likställs med all övrig spelverksamhet i Sverige.

Upplands Väsby 2021-01-22

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

A-lotteriet som numera heter Kombispiel omsätter cirka 400 miljoner om året. Företagets mest framgångsrika produkt är Kombilotteriet som lanserades 1981 och som idag är ett av Sveriges

största prenumerationslotterier.

Spelverksamheter som har allmännyttiga ändamål kan få undantag från kreditförbud som annars gäller på spelmarknaden. Detta utnyttjade Kombilotteriet för några år sedan och möttes därför av skarp kritik. På bolagets hemsida framgår det att förmånstagare och ägare till Kombispiel är Socialdemokratiska Arbetarepartiet (SAP) och Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU).

Socialdemokratin är dock inte ensam om att bedriva lotteriverksamhet, även Kristdemokraterna har gjort det under namnet ”Samhällslotteriet” som dock är avvecklat. Moderaterna har för något år sedan lanserat ett eget lotteri men där det tydligt framgår att det är Moderaterna som står bakom.

Det går inte att förbjuda en förening från en verksamhet som andra allmännyttiga föreningar får driva. Alla är lika inför lagen vilket innebär att ingen kan ges varken positiv eller negativ särbehandling. Uppföljningen från Lotteriinspektionen är viktig.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Det är sannerligen inkonsekvent av regeringspartiet Socialdemokraterna att å ena sidan uttrycka sig kritiskt (med rätta) mot spelmarknaden och dess utnyttjande av sårbara konsumenter, samtidigt som samma parti tillsammans med sitt ungdomsförbund är ägare av A-lotterierna. Enligt A-lotteriernas hemsida har de också ”framgångsrikt” bedrivit lotteri sedan 1956. Det är också oroväckande att ett av A-lotteriernas främsta produkt, Kombilotteriet, är ett av Sveriges största prenumerationslotterier.

Samtidigt anser partistyrelsen att det är svårt att argumentera för att förbjuda A-lotterierna och, som en följd av det, enskilda föreningars rätt att anordna och upprätta olika typer av lotterier. Det vore att särskilja en förening från en annan när man förbjuder den ena föreningen från att driva ett lotteri samtidigt som andra allmännyttiga föreningar får fortsätta driva lotterier.

Partistyrelsen anser med detta i beaktande att föreningar alltså bör få kunna anordna lotterier och motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:85:

att avslå motionen

06:86 Lagstadgat skydd för Kulturskolorna i Sverige

Inledning

Under våren 2020 stängdes Kulturskolan i Norrköping pga covid-19 och kulturpedagogerna fick gå ut och förstärka grundskolorna i Norrköping, i ämnen de inte var utbildade i. Kulturskolan kallade kultur- och fritidsdirektör, chefer och politiker till möte och påtalade att kulturskolans pedagoger samt verksamhet för illa av en godtycklig stängning.. Elevunderlaget hotades dessutom inför hösten 2020.

Enkäter utskickade av Kulturskolerådet signalerar dessutom att 4 av Sveriges 10 kulturskolor tvingas spara de närmaste åren. Idag finns ingen skyddande kulturskolelag, vilken också påtalats av Kulturskolerådet och andra av landets viktigaste kulturaktörer.

Källa: Dagens samhälle 8 mars 2020.

Därmed föreslår jag rikstinget besluta

Attsats 1: att Sveriges kulturskolors verksamhet säkras i varje kommun. De ska omfattas av bestämmelser i en ny lag, likt bibliotek och muséer skyddas av Bibliotekslagen (2013: 801) samt Museilagen (2017: 563).

Norrköping 2021-01-31

Eva Moberg

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kulturskolorna i Sverige är unika i världen eftersom tanken är att alla ska ha råd att låta sina barn få lära sig spela ett instrument eller utöva annan kulturell verksamhet utan tanke på bakgrund eller ekonomiska förutsättningar. Vi ser det som oerhört värdefullt att värna denna verksamhet.

Att lära sig behärska ett instrument eller att lära sig dansa stärker ofta elevens självförtroende. I samspelssituationer får eleven dessutom erfarenheter av samarbete, tolerans, förståelse för andra samt att både kunna leda och följa. Det ska vara möjligt för alla barn som vill att lära sig spela, sjunga, dansa eller något annat av allt som Kulturskolorna erbjuder.

Kristdemokraterna driver som en prioriterad fråga att införa ett fritidskort för alla barn mellan årskurs 2 och 9, laddat med ett ekonomiskt stöd för deltagaravgifter i ledarledda aktiviteter i det svenska föreningslivet samt kulturskolan. Utöver detta har partiet inte tagit ställning för att säkra kulturskolors aktivitet i varje kommun.

Kulturskolan är en frivillig, offentligt subventionerad undervisning. Däremot finns ett riktat statsbidrag till kulturskolan som kan användas av kommuner för att sänka deltagaravgifter, höja kvaliteten och få fler barn och unga att delta i kulturskolan. Kristdemokraterna anser att det är bra att stödet till kulturskolan finns och att kulturskolan fick ett höjt anslag under pandemin.

Även om kulturskolan bör uppmuntras, anser partistyrelsen emellertid att det ska vara upp till varje kommun att fatta beslut rörande kulturskolan i den kommunen och anser således att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:86:

att avslå motionen

06:87 Museum

Museum finns till för allmänheten. Museum måste vara tillgängliga för alla. Museum är en viktig del av vårt samhälle.

Museum är en fundamental del i många familjers vardag. Många familjer åker på utflykter till

museum. Museum måste vara tillgängliga för familjer, alla familjer. Med avgifter är det många familjer som inte har råd att besöka museum. Med avgifter fanns det många barn som nekas möjligheten att se dinosaurierna vid naturhistoriska museet för att deras föräldrar inte hade råd. Det är orimligt att vi nekar familjer informativa utflykter på grund av deras finansiella ställning. Vi har nu en hel generation unga från familjer med sämre resurser som växt upp utan att inspireras till historia av Karl XII:s uniform på livrustkammaren eller zoologi på universitetet. Museum tillhör till hela folket, inte bara de som har råd att betala entréavgiften.

Attsats 1: Att offentligt finansierade museer ska vara avgiftsfria.

Stockholm 2021-02-14

Lucas Svärd

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären förespråkar fritt inträde på offentligt finansierade museum.

Partidistriktsårsmötet håller inte med om att museum bör vara avgiftsfria. Vårt nationella arv och alla våra värdefulla skatter som har funnit sin plats på något av våra statliga museer tillhör det svenska folket och finns tillgängliga för alla som önskar ta del av utbudet. Kvalitén på utställningarna måste dock upprätthållas för att ett stort antal besökare ska vilja besöka museum, och ett stort antal besökare kan även medföra extra kostnader. Det är därför motiverat att den som besöker museum betalar en entréavgift för besöket. Det är fråga om politiska prioriteringar. Partidistriktsårsmötet bedömer inte att avgiftsfrihet lockar särskilt många nya grupper till museerna, och vi anser framförallt att våra gemensamma resurser istället bör riktas till andra politikområden – som vården, äldreomsorgen och rättsväsendet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att offentligt finansierade museer ska vara avgiftsfria.

Den rödgröna regeringen ansåg vid införandet 2016 att fri entré på ett fåtal utvalda museer tillgängliggör kulturen. Kristdemokraterna delar inte den uppfattningen. Satsningen på fri entré gäller dessutom enbart för museernas basutbud.

När Alliansen styrde hade alla barn och unga fritt inträde till alla utställningar vid de statliga museerna, dvs. även de tillfälliga utställningarna. Det har de rödgröna valt att avskaffa. Dessutom finns ca 200 museer till i landet som inte är statliga och som inte berörs. Kristdemokraterna menar att det blir en snedvridning av resurserna att dessa inte får del av satsningarna, och anser därför inte att det bör vara fri entré på statliga museer.

Enligt Riksrevisionens rapport ”Fri entré till statliga museer” (RIR 2019:39), har visserligen reformen lett till att museer når ut till besökare som annars inte skulle ha kommit till dem. Riksrevisionen menar samtidigt att reformen förändrat förutsättningarna för museerna att finansiera sin verksamhet. För några museer har övergången till fri entré inte medfört några egentliga ekonomiska utmaningar medan andra har svårare att få ekonomin att gå ihop på grund av ökade kostnader för lokalvård, säkerhet och underhåll av lokaler. Möjligheterna att generera intäkter för att täcka de behov som finns är begränsade och skiljer sig åt mellan de olika museerna. I förlängningen riskerar de ekonomiska utmaningarna att ha en negativ inverkan på museernas möjligheter att upprätthålla en hög kvalitet i genomförandet av sina olika uppdrag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 06:87:

att avslå motionen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

06:01 att avslå motionen

06:02 att anse motionen besvarad

06:03 att anse motionen besvarad

06:04 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:05 att avslå motionen

06:06 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:07 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:08 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:09 att anse motionen besvarad

06:10 att avslå motionen

06:11 att avslå motionen

06:12 att avslå motionen

06:13 att anse motionen besvarad

06:14 att anse motionen besvarad

06:15 att anse motionen besvarad

06:16 att anse motionen besvarad

06:17 att anse motionen besvarad

06:18 att anse motionen besvarad

06:19 att anse motionen besvarad

06:20 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:21 att anse motionen besvarad

06:22 att avslå motionen

06:23 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

06:24 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att genom fler idrottstimmar eller på andra sätt främja mer fysisk aktivitet i gymnasieskolans alla årskurser och därmed anse motionen besvarad.

06:25 att avslå motionen

06:26 att avslå motionen

06:27 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

06:28 att avslå motionen

06:29 att avslå motionen

06:30 att anse motionen besvarad

06:31 att anse motionen besvarad

06:32 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

06:33 att avslå motionen

06:34 att avslå motionen

06:35 att avslå motionen

06:36 att avslå motionen

06:37 att avslå motionen

06:38 att avslå motionen

06:39 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:40 att anse motionen besvarad

06:41 att avslå motionen

06:42 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

06:43 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

06:44 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

06:45 att anse motionen besvarad

06:46 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

06:47 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

06:48 att avslå motionen

06:49 att avslå motionen

06:50 att anse motionen besvarad

06:51 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:52 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:53 att avslå motionen

06:54 att avslå motionen

06:55 att avslå motionen

06:56 att avslå motionen

06:57 att avslå motionen

06:58 att avslå motionen

06:59 att avslå motionen

06:60 att avslå motionen

06:61 att avslå motionen

06:62 att avslå motionen

06:63 att anse motionen besvarad

06:64 att anse motionen besvarad

06:65 att avslå motionen

06:66 att anse motionen besvarad

06:67 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

06:68 att anse motionen besvarad

06:69 att avslå motionen

06:70 att avslå motionen

06:71 att avslå motionen

06:72 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

06:73 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

06:74 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

06:75 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att arbeta fram ett kulturpolitiskt program efter valrörelsen 2022 och därmed anse motionen besvarad.

06:76 att avslå motionen

06:77 att avslå motionen

06:78 att avslå motionen

06:79 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

06:80 att anse motionen besvarad

06:81 att anse motionen besvarad

06:82 att anse motionen besvarad

06:83 att anta motionen

06:84 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en generösare linje gällande att nominera nya UNESCO världsarv och därmed anse motionen besvarad.

06:85 att avslå motionen

06:86 att avslå motionen

06:87 att avslå motionen

Motioner – Kapitel 7

ARBETE OCH FÖRETAGANDE

Kapitel 07. Arbete och företagande

Att ha ett arbete ger förutsättningar för en trygg privatekonomi, men handlar också om gemenskap, vänner, att vara behövd och om tillfredsställelsen i att göra ett bra jobb – en insikt som är viktig för Kristdemokraterna. Utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv är arbetslöshet också ett slöseri i form av utebliven produktion av varor och tjänster, samtidigt som arbetslöshetsersättning och andra stöd vid arbetslöshet innebär en kostnad för staten. Därför måste arbetslösheten bekämpas. Inte minst viktigt är det att förbättra integrationen av invandrare på arbetsmarknaden och in i samhället. Framför allt är det långtidsarbetslöshet som är farlig ur ett människo- och samhällsperspektiv, något som accentuerats efter coronapandemin. Till följd av utbrottet av corona har sysselsättningsgraden sjunkit och arbetslösheten etablerat sig på en mycket hög nivå. Samtidigt har tudelningen på svensk arbetsmarknad länge varit hög och en stor grupp arbetslösa befinner sig i en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Detta gäller främst utrikes födda och personer med låg utbildningsnivå, men även unga med bristande utbildning, vissa äldre på arbetsmarknaden och personer med funktionsnedsättning.

Situationen på arbetsmarknaden måste åtgärdas. Den höga arbetslösheten, särskilt långtidsarbetslösheten, och tudelningen måste brytas med kraftfulla reformer. Annars riskerar den att permanentas och ge upphov till problem som följer i spåren av långvarigt utanförskap. Kristdemokraterna tar dessa frågor på största allvar och har presenterat flera och omfattande förslag för att öka sysselsättningen. Arbetsförmedlingen ska reformeras kraftigt. Kristdemokraterna vill se satsningar på anställningsformer som möjliggör lägre lönekostnader för en tid, medan den anställde lär sig jobbet på jobbet. Detta vill vi kombinera med ytterligare riktade jobbskatteavdrag på lägre inkomster för grupper som har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden – nyanlända, unga och personer som exempelvis på grund av arbetslöshet eller sjukdom har varit borta länge från arbetsmarknaden. För att minska bidragsberoendet i försörjningsstödet och få fler i arbete vill vi införa ett nytt system där alla arbetsföra arbetslösa inom försörjningsstödet flyttas över till en statlig dagpenning som ger incitament att ta ett arbete och som är kopplat till tydliga krav och arbetsmarknadsåtgärder.

Att nya arbetsplatser uppstår och att gamla försvinner är en naturlig del av ett samhälle och ekonomins utveckling. I ekonomiska kriser brukar sådana omställningar påskyndas. Kortare arbetslöshetsperioder är därför ofrånkomliga och därför behövs det också en arbetslöshetsförsäkring och goda utbildningsmöjligheter som ger människor ett inkomstskydd när arbetslösheten drabbar dem och goda möjligheter att vidareutbilda sig mot de kunskaper som efterfrågas. Det möjliggör också ett större risktagande hos den enskilde, men också för arbetsgivaren, och att fler vågar byta arbete. Parternas överenskommelse om förändringar i LAS i kombination med ökade möjligheter till omställning bidrar till en mer dynamisk arbetsmarknad. För att garantera alla som blir arbetslösa en grundläggande ekonomisk trygghet tycker Kristdemokraterna att en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring bör införas.

Jobben kan inte kommenderas fram av politiker. De skapas främst när människor finner det mödan värt att starta eller utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital. Kristdemokraterna slår vakt om ett livskraftigt näringsliv som kan skapa fler arbetstillfällen och ökad tillväxt. Eget företagande ökar människors ekonomiska frihet samtidigt som fler bereds möjligheten att skapa en trygghet genom egen försörjning. Förslag som nu förs fram om kraftiga skattehöjningar på entreprenörskap och investeringar i aktier gynnar inte företagande och entreprenörskap.

Förvaltarskapsprincipen är utgångspunkten för vår syn på näringsverksamhet. God förvaltning förutsätter närhet till beslut och därmed eget ansvar för verksamheten. Vi menar att grunden för en god ekonomisk utveckling är en hög grad av personligt ägande och en marknadsekonomi baserad på sociala och etiska principer. För att möta välfärdsutmaningarna med en alltför hög arbetslöshet och en åldrande befolkning spelar företagen en avgörande roll. Näringslivet och

enskilda människors innovationer och entreprenörskap är - och kommer alltid att vara - grunden för vår gemensamma välfärd.

Många nyanlända och unga får sitt första jobb inom någon del av tjänste- och servicesektorn. RUT-avdragen som Alliansregeringen införde har öppnat nya marknader och skapat förutsättningar för nya företag och jobb. Samtidigt har dessa avdrag gjort att såväl barnfamiljer som enskilda haft råd och möjlighet att få avlastning med vardagssysslorna. Dessutom har småföretagare vågat ta steget och starta ett företag inom hushållssektorn. Kristdemokraterna vill bredda möjligheterna att använda RUT-avdraget till fler tjänster.

Nio av tio nya jobb skapas i småföretagen. Vi anser därför att det är de små- och medelstora företagen, som ofta är familjeföretag, som ska stå i centrum för näringspolitiken. Takten i regelförenklingsarbetet måste öka och inriktas på att förenkla administration och regler som påverkar företagarnas vardag. I budgeten genomförs nu också förslag som innebär förbättringar för ägarskiften i familjeföretag. Kristdemokraterna vill också se förenklningar i möjligheten till personaläggande, i syfte att underlätta ägarskiften i livskraftiga företag. Vi vill också se utvidgade optionsprogram för att öka möjligheterna för företag i tillväxtfaser och satsa brett på kompetensförsörjning genom utbildningsplatser och en slags examensbonus så att fler snabbare går igenom utbildningar och kommer ut i arbete.

07:01 Kvalitetssäkra vårdpersonalen

Inom vård- och omsorgssektorn finns ofta stor personalomsättning. Detta ställer krav på vårdgivarna att leverera god kvalitet och säkerhet för omsorgstagarna. Den pågående pandemin har ytterligare medfört ökad personalomsättning inom vård- och omsorgssektorn.

Som ett led i att kvalitetssäkra personalen inom barnomsorg och skola finns en lagstadgad skyldighet för kommuner och andra omsorgsgivare att kräva ett utdrag ur Belastningsregistret vid nyanställning. Regeln omfattar även anställningar inom LSS. Denna skyldighet finns dock inte inom andra vårdsektorer ex. äldreomsorgen. Många privata vårdgivare inom äldreomsorgen har ändå infört motsvarande regel för deras anställda. Det finns kommuner, som har valt att införa krav på utdrag ur Belastningsregistret, men i nuläget finns inget lagstöd för detta.

Det finns inga goda skäl för undantag inom äldreomsorgen, utan all vårdgivning inom kommunsektorn bör omfattas av likvärdiga krav. Detsamma ska givetvis gälla vid upphandling av insatser inom hela vårdsektorn.

Ansvar för omsorgsgivning ligger hos ansvarig beställare och vårdgivare. Kraven på kvalitetssäkring av personalen kan aldrig åvila omsorgstagaren.

Vi yrkar att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för en kvalitetssäkring av vårdpersonalen inom hela omsorgssektorn.

Attsats 2: att verka för att den lagstadgade skyldigheten för kommuner och andra omsorgsgivare att kräva ett utdrag ur Belastningsregistret vid nyanställning utökas till att omfatta hela vårdsektorn.

Laholm 2021-02-25

Lars Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:03.

07:02 ***-Motionen har dragits tillbaka-***

07:03 Förebygg sexuella övergrepp och våld mot barn på skolor och förskolor

Allt för många barn utsätts för sexuella övergrepp och våld. Samhället måste arbeta mer aktivt med att på olika sätt skydda barn i alla miljöer och göra det svårare för förövare att utsätta barn för brott. I Barnkonventionen står att ”barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp”. Vi behöver fler verktyg i samhället för att kunna leva upp till detta.

Vi måste väga vuxnas integritet mot barns trygghet och barns rätt till att inte behöva utsättas för övergrepp och våld. Barnens rättigheter och välbefinnande måste alltid komma först.

Ett sätt att försöka förebygga sexuella övergrepp och våld mot barn inom skolan och förskolan kan t.ex. vara att göra mer utförliga bakrundskontroller för anställda som arbetar med barn. Det kan handla om att inte enbart kontakta de referenser som den arbetssökande själv har angett utan söka mer brett. Det kan också handla om att arbetsgivare inom förskola och skola får tillgång till både registerutdrag ur belastningsregister och misstankeregister, både vid anställning och löpande under anställning.

Idag har arbetsgivare rätt att begära ut utdrag ur både belastningsregistret och misstankeregistret vid anställning av personal till t.ex. HVB hem. Myndigheter som beslutar om vård av barn och ungdomar har rätt att begära ut ett utdrag direkt från polisen. När det gäller skola och förskola har arbetsgivaren däremot enbart rätt att begära utdrag ur belastningsregistret där man kan se om en person redan har dömts för brott, men inte rätt att begära utdrag från misstankeregister. Om en arbetssökande har misstänkts för brott mot barn vid tidigare anställning eller privat så får alltså inte arbetsgivare inom skola och förskola tillgång till denna information som skulle kunna skydda barn från att utsättas för övergrepp och våld.

Jag föreslår:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att ge skola och förskola laglig rätt att kräva utdrag även ur misstankeregistret vid anställning.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för att skola och förskola ska ha laglig rätt att löpande under anställning kunna begära utdrag ur misstankeregistret.

Botkyrka 2020-02-12

Bo Claesson

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Barn har rätt att förvänta att skolan och förskolan är en trygg plats med vuxna som skyddar barnen från alla slag av övergrepp. Kristdemokraterna och Sveriges riksdag bör göra sitt yttersta för att säkerställa barnens trygghet. Av den anledningen bifaller vi motionärens första att sats. Vi anser samtidigt att motionärens andra att sats är mer problematisk. Misstankeregistret innehåller är ett brett register av uppgifter och vi bedömer det som olämpligt att en skolledare skönsmässigt och löpande skall ha möjlighet att kontrollera sin personal.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 07:01 till 07:03:

Motionärerna i motion 07:01, 07:02 och 07:03 vill se ett registerutdrag för alla nyanställningar av personal inom äldreomsorgen, i likhet med den lagstiftning som gäller för personer som ska jobba med barn. Motion 07:01 har hanterats vid tidigare riksting. Motion 07:02 vill också se utökat författningsstöd för registerkontroll i arbetslivet avseende Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, samt finansiella företag som omfattas av krav på ledningsprövning. Motion 07:03 vill utvidga registerutdragen vid anställning i förskola och skola till att också gälla det s.k. misstankeregistret.

I lagen 2013:852 om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn ska arbetsgivaren begära kontroll i belastningsregistret vid nyanställning. Arbetsgivaren äger sedan rätten att bestämma huruvida en belastning ska påverka anställningsmöjligheten.

När lagen antogs argumenterades det att barn är en särskilt skyddsvärd grupp och utifrån barnkonventionens perspektiv är barnets behov av skydd det övergripande intresset och den vuxnes integritet får stå tillbaka för detta. Risken för sexuella brott ansågs vara starkt förknippat med just barn och därmed förelåg särskilda skäl att begära ut protokoll ur belastningsregistret för samtliga nyanställningar inom barnrelaterad verksamhet.

I SOU 2014:48 Registerutdrag i arbetslivet konstateras att samma typ av lagstiftning även inom omsorg varit föremål för diskussion. Rapportförfattarnas slutsatser löd: "Vid den avvägning som ska göras mellan motstående intressen har vi gjort bedömningen att skälen för att införa reglerad registerkontroll inom vård och omsorgsområdet inte är tillräckligt starka för att intresset av skyddet för den personliga integriteten ska vika. Vi menar att personalens lämplighet med avseende på risken för övergrepp eller egendomsförlust bäst bedöms genom intervjuer och referenser från tidigare arbetsgivare eller praktikplats." Vidare konstaterade rapportförfattarna att det under utredningens gång framkommit att brottsligheten inte sker i någon större utsträckning.

Brottsförebyggande rådets rapport "Våld mot personer med funktionshinder" (2007) gjorde bedömningen att registerkontroller inte är en tillfredställande metod för att förebygga våld. Brå konstaterar att det är en mycket liten grupp personer som går att upptäcka via kontroller och att en noggrann rekryteringsprocess från arbetsgivaren är nog förebyggande.

Under Alliansregeringens år fördes propositionen Patientsäkerhet och tillsyn 2009/10:210 till riksdagens bord. I den menade alliansregeringen att krav på registerkontroll vid anställning i hälso-sjukvården inte borde införas. Införandet av registerkontroll måste framstå som proportionerlig i förhållande till sitt ändamål och till de motstående intressen som kan finnas.

Den offentliga sektorn är mycket stor och personalomsättningen är hög. Det gör att obligatoriska registerkontroller skulle omfatta väldigt många människor. Med bakgrund mot ovanstående resonemang finner partistyrelsen inte att det finns skäl nog att göra en sådan kraftig inskränkning av personers integritet och att registerkontroller inte är rätt väg.

Motion 07:02 föreslår en lagstiftningsförändring i enlighet med SOU 2019:19. Partistyrelsen vill klargöra att förslagen i denna statliga utredning bygger på att förslagen i SOU 2014:48 genomförs. SOU 2014:48 föreslår en principiell förändring av vilket lagstöd som krävs för att få begära ut belastningsregistret, varpå SOU 2019:19 föreslår vilka branscher och verksamheter som ska få lov att ha sådant författningsmässigt stöd för inhämtande av belastningsregistret. Partistyrelsen anser därför att ett sådant ställningstagande är prematurt och heller inte nödvändigt givet att lagstiftningen idag möjliggör för nämnda myndigheter och företag att göra utdrag.

Motion 07:03 vill se att förskola och skola ska få laglig rätt att göra utdrag ur misstankeregistret. Misstankeregistret är ett av polisen upprättat register som innehåller personuppgifter om den som är skäligen misstänkt för brott eller har begärts överlämnad eller utlämnad för brott. Skälig misstanke är den lägre graden av misstanke.

Registret förs för att underlätta tillgången till uppgifter om skälig misstanke om brott som behövs i verksamheten hos polisen, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott. Idag har man endast rätt att begära registerutdrag ur misstankeregistret för arbete vid hem för vård eller boende (HVB-hem) eller familjehem som tar emot barn.

Som framgår av ovan är det särskilda myndigheter som i sin dagliga verksamhet hanterar brottslighet som får använda sig av registret, samt HVB-hem eller familjehem där barn är i en

särskilt utsatt ställning. I det senare exemplet är det barn och unga som har sitt uppehälle och sin vardag i ett hem med ett fåtal vuxna i sin närhet. Det är en mer privat och utelämnande situation, än exempelvis en förskola. Lagstiftaren har bedömt att ett sådant registerutdrag ska användas mycket restriktivt.

Partistyrelsen anser inte att det är lämpligt att utvidga användningen av ett register där människor bara är misstänkta, i den lägre graden av misstanke, för ett brott. Denna grad av misstanke kan förekomma ofta och innebär inte sällan att brottsmisstankarna avskrivs helt. Att sådan misstanke ska ligga en till last vore orimligt och oproportionerligt.

Arbetsgivare har idag möjlighet att begära att den sökande visar upp utdrag ur belastningsregistret och Kristdemokraterna har försvarat denna ordning i en följdmotion i utbildningsutskottet, där regeringen avsett att ändra ordningen så att det registerutdrag inte ska få loggas av ansvarig chef. Vidare har arbetsgivaren ett viktigt ansvar i att göra en noggrann rekryteringsprocess för att få god personkännedom om den som är föremål för anställning inom äldreomsorgen. Partistyrelsen anser därför att motionerna bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:01:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:02:

Motionen har dragits tillbaka

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:03:

att avslå motionen

07:04 Kvinnors ekonomiska oberoende genom företagande

Den 21 januari 2019 tillträdde världens första feministiska regering fram med dunder och bång. Då tänkte väl alla att nu lär vi se på andra bullar när det kommer till kvinnors livsvillkor. Det skulle till och med drivas en feministisk utrikespolitik, vilket vi inte riktigt har fått se exempel på hittills förutom ett par tvivelaktiga debattinlägg i riksdagen.

I spåret av Coronaviruset har kvinnors levnadsvillkor försämrats ännu mer och vår feministiska regering har inte mycket att slå sig på bröstet för, varken inrikes eller utrikes.

Kvinnorelaterad sjukvård är kraftigt eftersatt, våldet ökar och det ekonomiska beroendet likaså. Kvinnors utsatthet har ökat ännu mer under pandemin och en av de största bidragande faktorerna är kvinnors beroendeställning. I mitt arbete inom vuxenutbildningen har jag ofta träffat nyanlända kvinnor som har lång väg eller kanske rent utsagt omöjlig väg till en anställning här i vårt land men flera av dem har varit företagsamma och stått på egna ben innan ankomst till Sverige. Regelverk och byråkrati kan avskräcka de mest ihärdiga och kunniga av entreprenörer därmed blir berget än mer oöverstigligt för de flesta av dessa kvinnor. Kommer vi dessutom till finansieringen blir ekvationen nästintill omöjlig.

Som kristdemokratisk politiker och kvinna kan jag inte nöja mig med detta. Vad har kvinnor att förvänta sig från vår regering, förutom kvoterings till bolagsstyrelser? Jag har här, genom denna motion, chansen att verka för att ge kvinnor bättre än så här, eftersom kristdemokratisk politik är verklighetens kvinnors politik. Att förstärka kvinnors ekonomiska oberoende är inte bara viktigt för kvinnorna i sig utan även för deras närmaste gemenskap och i förlängningen även för global utveckling. Om kvinnor blir ekonomiskt oberoende, blir även deras barn

påverkade på ett positivt sätt.

Europeiska unionen har agerat i den här frågan genom att starta ett europeiskt nätverk för kvinnligt företagande (EEN) och arbetar genom det för att sprida kunskaper i flera utav unionens medlemsländer. Genom att utbilda företagande kvinnor till att agera "Business angels" har man arbetat för att stötta kvinnliga entreprenörer som inte hade klarat att starta företag utan hjälp utifrån. Dessa "Business angels" har agerat spindeln i nätet mellan nybörjarföretagande kvinnor och möjliga investerare eller hjälpt kvinnorna att själva starta nätverk för att stötta varandra.

Attsats 1: att partiet verkar för inrättandet av en nationell strategi för kvinnligt entreprenörskap

Attsats 2: att partiet verkar för en förenkling av regelverk kring företagande

Attsats 3: att partiet verkar för förenklade finansieringsmodeller vid nystart

Attsats 4: att partiet verkar för att "Business angels" blir verklighet i Sverige

Trollhättan 2021-03-02

Dana Blomster

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är bra om partiet tar initiativ till en strategi för kvinnligt entreprenörskap. De övriga frågorna arbetar redan partiet med.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter viktiga frågor om behovet och vinsterna av ett ökat kvinnligt entreprenörskap. Sverige har – i jämförelse med många andra länder – kommit långt i frågan om kvinnors arbetsmarknadsdeltagande och delaktighet i näringslivet. Men när det gäller entreprenörskap och ägande är snedfördelningen fortfarande betydande.

I Kristdemokraternas senaste jämställdhetspolitiska rapport, som antogs under våren 2021, behandlades dessa frågor om kvinnligt entreprenörskap och ägande. Där behandlas bland annat att det i kartläggningar av kvinnors och mäns ägande på ett flertal områden skiljer sig åt kraftigt. Bland annat visar en rapport från Ownershift (2019) att kvinnor i Sverige äger hälften så mycket som männen.

När det gäller mark äger män mer än dubbelt så mycket som kvinnor. På fastighetssidan sträcker sig kvinnors ägande till drygt hälften av männens. Ägandet bland privatpersoner som investerat i aktier fördelar sig 60/40 mellan män och kvinnor. När det gäller privatägda aktier står männen för drygt 66 procent av ägandet. Hinder som rapportförfattarna identifierat handlar om "finansiell läskunnighet", vilket anses vara högt korrelerat med deltagande på aktiemarknaden.

Varje år fördelas omfattande belopp i form av olika typer av offentliga stödåtgärder till enskilda. Det inkluderar bland annat stöd till företagande, olika stöd inom arbetsmarknads-, närings- och den regionala utvecklingspolitiken. En färsk utredning visar att det finns en ojämn fördelning av

olika stödåtgärder som tillgång till krediter eller annan finansiering mellan kvinnor och män som vill starta eller driva företag. Könsfördelningen av stöden inom näringslivet speglar i stor utsträckning hur företagspopulationen ser ut i stort. Däremot finns det några andra förklaringsfaktorer som att kvinnor upplever att vissa statliga insatser eller stöd inte är riktade till dem eller deras företag. Andra faktorer är hur bedömningar görs av tjänstemän på myndighet eller regioner som tolkar förordningar och beviljar därefter stöd samt hur stöden tilldelas de olika regionerna. Även stereotypa föreställningar om kvinnors och mäns företagande påverkar hur de behandlas när de ansöker om statligt riskkapital. Forskning visar att kvinnliga entreprenörer i snitt fick 25 procent av sitt efterfrågade kapital medan männen fick över hälften.

I Jämställdhetsrapporten föreslogs en rad förbättringar av gällande regelverk, för att underlätta kvinnors företagande. Bland annat föreslogs att rätten till tjänstledighet för att starta företag utökas från dagens sex månader till 12 månader. En översyn av SGI-reglerna för nystartade företag föreslogs i syfte att stärka skyddet under de två första åren och att föräldrapenningen fritt ska kunna överlåtas mellan föräldrar eller till andra närstående, vilket underlättar kombinationen företagande och föräldraskap. Det sistnämnda är också något som Företagarna i sina rapporter om frågorna visat att många företagare efterfrågar.

Förekomsten av affärsänglar är också en följd av att människor får möjlighet att starta och bygga företag i Sverige och en beskattning som möjliggör framväxten av kapital. Kristdemokraterna driver även i dessa delar en politik för fler företag, förenklat regelverk och goda skattevillkor.

I huvudsak bedriver alltså partiet redan en sådan politik som efterfrågas av motionären. Motionären vill dock se en nationell strategi för kvinnligt företagande. I någon mån bedrivs ett sådant arbete, genom en rad olika frågor från både statligt och näringslivshåll. Partistyrelsen anser dock inte att behovet föreligger att anta en formell nationell strategi för ändamålet och menar också att det viktigaste arbetet för kvinnors företagande sker bland näringslivets kvinnor och de nätverk inom civilsamhället som inspirerar och stöttar.

Motionären vill också se att partiet verkar för att affärsänglar (business angels) blir verklighet i Sverige. Detta är något som redan är verklighet och finns i relativt stor omfattning. Bara Connect Sveriges affärsängelnätverk innefattar 500 olika investerare och partistyrelsen har också en positiv inställning till förekomsten.

Partistyrelsen föreslår därför till rikstinget att avslå första att-satsen, samt besvara andra-, tredje- och fjärde att-satsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:04:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

07:05 Kommunala arbetslag - en väg till bättre integration

Integrationen är ett svårlöst problem i de flesta kommuner i vårt land. Det allra viktigaste är språket som skapar en barriär mellan de flyktingar som kommit hit under senare år och oss som är uppväxta i Sverige. Men det är inte bara språket som är ett problem. Det tar alldeles för lång tid innan en immigrant landar sitt första arbete. Vi måste börja med ett steg i taget utan att vara för ambitiösa. Att jobba och utföra goda saker samtidigt som man lär sig språket är ett lämpligt

första steg.

Socialtjänsten kan i vissa kommuner kräva att man söker arbete och accepterar att vara med i kommunens eller arbetsförmedlingens program eller åtgärder för arbetslösa för att kunna få ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd, men hur detta ser ut varierar stort, och programmen är ofta kortvariga. Detta då de ofta är beroende av externa aktörer som åtar sig ett uppdrag under en kortare period. Dock kan de visa på fina resultat, där Falkenberg exempelvis genom så kallade resursjobb har lyckats få hälften av deltagarna vidare till fast arbete eller studier. Där har man riktat in sig på familjeförsörjare, för att kunna bryta cykeln som kan skapas när ett barn aldrig ser sina föräldrar gå till arbetet. De goda exemplen är flera, och spridda över landet, problemet är att de inte är permanenta, långsiktiga, eller heltäckande. Många potentiella deltagare hamnar helt enkelt mellan stolarna mellan olika program, SFI, kurser och åtgärder.

Samarbetet mellan arbetsförmedlingen och kommunerna behöver också bli bättre, och mer jämnt i landet. Många kommuner känner en frustration när arbetsförmedlingens misslyckande eller frånvaro direkt syns i kommunens budget i form av högre kostnader för försörjningsstöd. Samtidigt har kommunen önskemål från invånarna när det gäller ambitionsnivån på manuell skräpplockning, ogräsrensning, och andra enklare arbetsmoment som syns ute i samhället. Då dessa annars inte hade blivit åtgärdade så skulle det inte heller snedvrída konkurrensen för bolag som erbjuder denna typ av tjänster om kommunen skulle låta kommunala arbetslag utföra dem. Detta skulle även kunna bidra till en positivare bild i samhället då försörjningsstöd ofta bär med sig en negativ klang. Att kunna åtgärda detta samtidigt som man tar sig an svenskinläring och sysselsättning under en förhoppningsvis kortare period på försörjningsstöd vore givande för alla parter.

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att arbetsförmedlingen i samarbete med alla landets kommuner inför reformen arbetslag för personer som uppbär försörjningsstöd, dessa ska ledas av en arbetsledare med svenska som modersmål och de ska utföra enklare uppgifter i samhället som uppskattas av allmänheten men som annars inte hade blivit utförda.

Hylte 2021-02-20

Mattias Malmqvist

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:06.

07:06 Inför en anställningsform som underlättar insteg i arbetsmarknaden

Unga och invandrade är idag mindre delaktiga i den svenska arbetsmarknaden än övriga befolkningen. Exempelvis är ungdomsarbetslösheten i Sverige är 26%, och av de arbetslösa är 42% utomeuropeiskt födda. (AKU 10-2020). Deltagandet i arbetsmarknaden skiljer sig också, där utrikes födda kvinnor har lägst sysselsättningsgrad (62% jämfört med 68% totalt).

Kristdemokrater vet att arbetslösheten pådrivs av höga trösklar till arbetsmarknaden, vilket

bidrar till stora skillnader mellan olika befolkningsgrupper. I KD:s arbetsmarknadspolitiska program föreslås därför redan inträdesjobb, vilket är ett verktyg som underlättar för unga eller nyinvandrade att få ett första heltidsjobb, till 70% av kollektivavtalsbestämd lön.

Inträdesjobb kommer dock inte ensamt att räcka för att aktivera den stora grupp i arbetsför ålder som idag inte arbetar. Därför föreslås i denna motion införandet av en ny anställningsform, vilken ges namnet snabbjobb och är modellerad efter Tysklands mini-jobs reform från år 2002. Motionsförfattaren ser snabbjobb som en enklare anställningsform som får medföra en månadslön på maximalt 5000 kronor. Det ska vara möjligt att ta ett sådant oavhängigt av din arbetsmarknadssituation, och att ta ett snabbjobb ska inte påverka dina välfärdsutbetalningar som CSN eller försörjningsstöd. Genom att göra snabbjobben skattebefriade och enbart belastade med en ålderspensionsavgift på 10,21% görs detta till en attraktiv anställningsform. Arbetsgivaren ges en stark ställning där denna närsomhelst avsluta arbetsförhållandet utan att behöva redovisa skäl. Arbetsgivare kan vara företag, föreningar eller privatpersoner som genom ett förenklat förfarande meddelar Skatteverket om anställningsförhållandet.

Snabbjobb kommer leda till att mer arbete utförs i Sverige. Framför allt kommer det att verka som en instegsmöjlighet för de som står utanför arbetsmarknaden, där steget ut i arbetslivet medför mer pengar i plånboken direkt. Genom att begränsa antalet snabbjobb per person till ett så konkurrerar det heller inte med vanliga anställningar.

Snabbjobb öppnar upp för skapandet av ännu fler ”enkla jobb”, genom att företag, föreningar och privatpersoner som i dagens arbetslagstiftning inte vågar anställa, eller anställer svart skulle få en möjlighet att prova på att göra så utan att ta så stora risker.

Attsats 1: Att införa en förenklad anställningsform (”snabbjobb”) som minskar trösklarna till arbetsmarknaden och ökar antalet personer som jobbar i Sverige.

Stockholm 2021-02-14

Christoffer Wickberg

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären efterfrågar en ny anställningsform med de tyska ”mini-jobs” som förebild i syfte att ytterligare sänka trösklarna för fler in på arbetsmarknaden. Den tyska reformen var en del av en större reformering av arbetsmarknaden som Tyskland genomgick i samband med hög arbetslöshet. På ca tio år lyckades man sänka arbetslösheten från drygt 11% till 5,2%. Minijobs hade särskild effekt på unga som samtidigt ville skaffa sig arbetserfarenhet samt utlandsfödda kvinnor som skulle slussas in från bidrag till arbete.

Det finns all anledning för Sverige att ta efter de tyska reformerna för att bryta långtidsarbetslöshet bland särskilda grupper samt öka incitamenten för arbetsgivare att våga anställa. Här skulle snabbjobben vara en bidragande del i en sådan utveckling

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 07:05 till 07:06:

I motionerna 07:05 och 07:06 lyfts behovet av åtgärder för att sänka trösklarna in i arbete. Arbetslösheten är främst koncentrerad till de grupper som har kort utbildningsbakgrund och utrikes födda, där den senare gruppen har det särskilt svårt att ta sig in i egen försörjning, i och med otillräckliga svensk-kunskaper och kort utbildningsbakgrund. Den svenska arbetsmarknaden

är generellt sett kunskapskrävande och det finns därför få enkla jobb, som kan tjäna som instegsjobb för breda grupper av nyanlända. Svårigheterna visar sig i statistiken över långtidsarbetslösheten som ökat mycket kraftig under låg tid och som är ett växande samhällsproblem

Mot bakgrund av problematiken har Kristdemokraterna återkommande arbetat med att ta fram politiska förslag för att sänka arbetslösheten och öka integrationen av utrikes födda. Kristdemokraterna har föreslagit nya anställningsformer med lägre lön och där medarbetaren lär sig jobbet på jobbet och lägre kostnader för att anställa. Under det senaste året har partiet föreslagit förstärkningar av den subventionerade anställningsformen Nystartsjobb, vilket gör det mycket billigt att anställa en långtidsarbetslös. Vi har även föreslagit handledarstöd och andra åtgärder för bryta den allt högre långtidsarbetslösheten.

Under rikstinget 2019 behandlades Integrationsproposition, som föreslog flertalet nya åtgärder på området. I den föreslogs åtgärder för att stärka integrationen från dag 1, att lägga ett större ansvar på staten snarare än kommunerna för de nyanländas första tid i Sverige, åtgärder för minskat bidragsberoende och ökat arbetskraftsdeltagande, i synnerhet för utrikes födda kvinnor. Här hanterades den otydliga ansvarsfördelning och det – i många fall – bristfälliga samarbetet mellan staten och kommunerna.

Bland annat föreslogs att Etableringsprogrammet, som nyanlända är en del av de första två åren, och som ligger på statens ansvar, ska förlängas och bli flexibelt. Med ett flexibelt etableringsprogram skulle de nyanlända som fortfarande efter två år bedöms behöva insatser kunna få förlängt program och med det också tvingas fortsätta sin utbildning för att bli anställningsbar i ett antal år till. Med ett förlängt program kan också utbildningen fortsätta inom samma struktur, något som kan ge en bättre kontroll över den nyanländas fortsatta process. Betydelsen av att delta och tillgodogöra sig kunskapen inom etableringsprogrammet ökar också till följd av Kristdemokraternas förslag om att ett språk- och samhällsorienterande test bör införas för permanent uppehållstillstånd. Därmed ökar fokus på kunskapsinläringen i programmet, vilket i sig – samtidigt – kan korta etableringsprocessen. För kommunerna innebär detta också en avlastning, eftersom statens ansvar, inte minst ekonomiskt, förlängs för den grupp som inte är matchningsbar.

Vidare föreslogs att försörjningsstödet ska reformeras och att personer som är arbetslösa men som bedöms arbetsföra ska flyttas över från försörjningsstödet till en statlig dagpenning. Det innebär att kostnaderna och ansvaret för gruppen arbetsföra arbetslösa läggs helt på staten. Dagpenningen är kopplad till individen och är en fast summa som inte är behovsprövad. Det innebär att marginaleffekterna som uppstår i försörjningsstödet minskar kraftigt. Dagpenningen kopplas tydligt till den enskildes behov av utbildning och åtgärder för att bli matchningsbar, via statens arbetsmarknadsåtgärder, samt gör det enklare att kräva deltagande och rikta sanktioner mot dem som inte deltar enligt överenskommet. Det innebär att arbetsmarknadsansvaret och kostnaderna för arbetslösheten hänger ihop.

För att underlätta för personer att dels kunna ta kortare ”påhugg” och dels rustas och pröva sin arbetsförmåga hos olika arbetsgivare har partiet nyligen presenterat två förslag: Entreprenörskonton och matchningsanställningar. Entreprenörskonton är en förenklad administrativ lösning för att underlätta småskaligt enmansföretagande, där företagaren kan sälja sina tjänster utan moms och deklaration. Det kan exempelvis handla om inhopp i serviceföretag när de har en arbetstopp, eller en försäljning av tjänster direkt till hushåll. Detta underlättar för personer som har svårt att få en reguljär anställning. Matchningsanställningar innebär att personer med längre frånvaro från arbetsmarknaden får en anställning hos en matchningsaktör som i sin tur rustar och ger stöd till dessa personer och hyr ut dem till olika företag och arbetsplatser.

Motion 07:05 lyfter ett nytt koncept vid namn Arbetslag. Partistyrelsen är positiva till intentionerna i förslaget, men menar att det inte behövs ett sådant koncept med nuvarande politik. Motionärernas förslag är lovvärda, men partistyrelsen bedömer att de åtgärder som Kristdemokraterna nyligen föreslagit på området adresserar problemen som motionärerna lyfter och även tangerar förslagets utformning.

Partistyrelsen föreslår därför att motion 07:05 ska avslås och att 07:06 ska besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:05:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:06:

att anse motionen besvarad

07:07 -*Motionen har dragits tillbaka-*

07:08 Förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma in på arbetsmarknaden.

Det borde vara självklart att personer med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter att delta i arbetslivet som alla övriga som inte drabbats av något funktionshinder. Men så är inte fallet trots att Sverige har undertecknat FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Trots att personer med funktionsnedsättning, under många år, har kämpat för ökade förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden så tvekar ofta arbetsgivare att anställa dessa personer. Undersökningar visar att okunskap och fördomar är ett stort hinder för personer med funktionsnedsättning att få ett avlönat arbete. En annan förklaring är att arbetsgivaren måste bekosta de hjälpmedel som behövs för arbetets genomförande och ansvara för att den funktionsnedsatte har likvärdiga förutsättningar att delta på t.ex. personalmöten eller andra sammankomster. Personer med funktionsnedsättning har inte själva valt sin situation och då bör det ligga på samhällets ansvar se till att även dessa personer ska kunna vara delaktiga i arbetslivet på samma villkor som alla andra.

Bla. behöver Arbetsförmedlingens personal förbättra sina kunskaper om olika funktionshinder. En sårbar grupp är de döva och hörselskadade som på grund av brister i kommunikationen har uppenbara svårigheter att få arbete. Trots sin funktionsnedsättning så är t.ex. förvärvsarbetande döva och hörselskadade lika aktiva och lika duktiga i sina yrken som normalhörande.

Arbetsförmedlingen borde, som statlig myndighet, kunna utöka kunskapen om döva och hörselskadade, liksom inom SKL och Sveriges regioner. Att skapa förutsättningar för anställningsbarhet ger personer med funktionsnedsättning förutsättning att slippa leva med förtidspension.

Det finns utbildningsföretag som är goda förebilder och som har utvecklat mycket bra förutsättningar för döva och hörselskadade, språkhandikappade och andra

funktionsnedsättningar att få en anställning. Låt oss ta vara på de goda exempel som finns för att förbättra förutsättningarna för denna grupp att komma i arbete och få egen försörjning.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag rikstinget beslutar:

Attsats 1: att uppdra till partistyrelsen att verka för att personer med funktionsnedsättning får ökade förutsättningar att bli anställda.

Gävle 2021-02-25

PiaKerstin Silverdal

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Partidistriktens i Gävleborg yttrande: Motionären belyser en viktig fråga. För oss kristdemokrater är det viktigt att alla får vara en del av samhället och arbeta 100% av sin egen förmåga. Motionären har helt rätt i att det behövs mer kunskap på området, inte minst för att motverka fördomar. Det finns idag sökbara bidrag via arbetsförmedlingen som företag kan ta del av när man har anställda med funktionsnedsättning som behöver teckenspråkstolkning, skrivtolkning, eller dövblindtolkning i samband med en utbildning inom företaget. Om man har en anställd med synnedsättning kan man även få bidrag till inläsning på ljudmedier av facklitteratur i samband med en utbildning inom företaget. Genom att tydliggöra hörselskadades behov samt upplysa om vilka hjälpmedel och bidrag finns så skulle arbetsmarknaden utan bli mer tillgänglig även för våra funktionshindrade.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna har länge varit det parti som haft ett stort fokus på personer med funktionsnedsättning och deras situation på arbetsmarknaden. För Kristdemokraterna är det viktigt att alla får vara en del av samhället och arbeta 100 procent av sin förmåga. Ett arbete är centralt för en människas självkänsla, bygger självständighet och gemenskap. Kristdemokraterna har därför fortlöpande verkat för en politik som i större utsträckning inkluderar personer med funktionsnedsättning i samhället och arbetslivet.

Under arbetet, tillsammans med forna allianspartierna, med att reformera Arbetsförmedlingen var ett av våra ingångsvärden att se till så att personer med funktionsnedsättning garanterades stöd till arbete med god kvalitet och att gruppen inte skulle få falla mellan stolarna i en sådan omorganisering. Partiet har regelbundet förespråkat förstärkningar av anslag kopplade till arbeten för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom större tillskott till Arbetsintegrerande sociala företag som har stor betydelse för denna grupp, men också genom höjt lönetak i lönebidraget.

Under 2021 granskades Samhalls verksamhet av media. I denna rapportering framkom att personer med funktionsnedsättning i varierande omfattning undanträngts från Samhall, då andra grupper – med högre arbetskapacitet - blivit mer vanligt förekommande, vilket varit i strid mot Samhalls kärnuppdrag. Kristdemokraterna fick igenom ett tillkännagivande till regeringen om att Samhall måste återgå till sitt kärnuppdrag, vilket innebär ett tydligt fokus på just personer med funktionsnedsättning. Detta har till del renderat i att regeringen har förtydligt uppdraget till Samhall.

Partistyrelsen anser därför att motionen bör anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:08:

att anse motionen besvarad

07:09 A-kassan skall vara en allmän försäkring, – gör om gör rätt

A-kassan borde självfallet vara allmän och omfatta alla som står till arbetsmarknadens förfogande i likhet med den allmänna sjukförsäkringen.

På dagens arbetsmarknad är den politiserade och ofta yrkesspecifika a-kassan från fackförbunden ett förlegat system som inte passar den rörlighet som finns idag.

Det är orimligt att medborgare som vill och kan arbeta men som tillfälligt står utanför arbetsmarknaden utestängs från att erhålla ersättning från a-kassan

Dagens system är suboptimerat och behöver moderniseras.

Ett allomfattande grundläggande skydd skulle vara ett gott förvaltarskap som effektivare administreras och samordnas, än som idag 25 branschspecifika a-kassor som ändå i grunden finansieras av skattemedel.

Det främjar likabehandlingsprincipen och avlastar kommunerna i deras arbete. Det är i slutändan kommunerna som får stå för den finansiella hjälpen till medborgarna när a-kassorna dröjer i sin behandling och utbetalning.

En ökad trygghet vid förändringar på arbetsmarknaden kan även bidra som ett smörjmedel för en ökad omställning och rörlighet, detta enligt goda erfarenheter från Schweiz.

De arbetstagare som sedan, utöver grundskyddet, vill försäkra sin inkomst ska såklart ha möjlighet att göra det. Det är en produkt som flera försäkringsbolag redan idag erbjuder i samverkan med de fackföreningsanknutna a-kassorna.

Staten skall vara stark för de medborgare som behöver det och inte minst covid-19 har visat på behovet av reformer av arbetslöshetsförsäkringen.

Med en statligt administrerad allmän a-kassa som omfattar alla skulle livet bli lite lättare att leva.

Förslag:

Mot bakgrund av det ovan framförda föreslår jag att Rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att:

Attsats 1: Lägga fram förslag om en allmän a-kassa i statlig regi under lämplig myndighet enligt motionens intentioner

Borlänge 2021-03-10

Jonas Hillerström

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering att nuvarande ordning inte är den bästa och inte ger alla ett skydd vid arbetslöshet.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:10.

07:10 Obligatorisk allmän arbetslöshetsförsäkring / Allmän arbetslöshetsförsäkring

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Arbetslöshetsförsäkringen skall vara en allmän socialförsäkring på samma sätt som den allmänna sjukförsäkringen.

I takt med att arbetsmarknaden mer rörlig och avreglerad, ökar behovet av att staten skall tillgodose en allmän arbetslöshetsförsäkring. En flexibel arbetsmarknad kräver trygghet hos arbetstagarna. Så kallad Flexicurity.

I andra länder är arbetslöshetsförsäkringen obligatorisk och en allmän försäkring på samma sätt som sjukförsäkringen. I exempelvis Norges hanteras detta av Folketrygden (Försäkringskassan) på ett mycket bra sätt. I Frankrike är man via sin arbetsgivare automatiskt försäkrad i den allmänna ASSEDIC.

I Sverige finns det idag 27 erkända arbetslöshetskassor vilka är fristående juridiska enheter men ofta är knutna till ett fackförbund. Detta skapar en onödig byråkrati och bristande likvärdighet i hanteringen. Man kan som enskild person vara med i någon av dessa a-kassor utan att också tvingas vara medlem i något av fackförbunden eftersom detta strider mot föreningsfriheten. Men om man gör detta kan det ofta skapa konflikter med den lokala fackföreningen på arbetsplatsen.

Finansieringen av a-kassornas kostnader sker idag med en avgift av sina medlemmar, men avgiften står emellertid bara för ca 10% av hela finansieringen. Resterande 90% tas ut som en skatt hos den enskilde inom ramen för arbetsgivaravgiften.

Arbetslöshetsförsäkringen bör därför vara allmän och inte knuten till ett fackförbund. Och dagens omoderna system med 27 olika arbetslöshetskassor bör därför avskaffas. Finansieringen av den nya arbetslöshetsförsäkringen kan ske som idag eller alternativt att den enskildes egenandel på 10% kan finansieras via skatteväxling på konsumtionsskatter. På detta sätt slopas en större enkelhet, effektivitet, likvärdighet och trygghet i den svenska arbetslöshetsförsäkringen.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att införa en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring

Attsats 2: Att reducera dagens antal med 27 olika arbetslöshetskassor

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

KD vill redan idag utreda en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Frågan om hur den obligatoriska allmänna arbetslöshetsförsäkringen ska vara utformad bör utredas noga. Utifrån detta bör motionen anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

KD vill redan idag utreda en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Frågan om hur den obligatoriska allmänna arbetslöshetsförsäkringen ska vara utformad bör utredas noga. Utifrån detta bör motionen anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 07:09 till 07:10:

Motionärerna lyfter viktiga förslag i ett angeläget ämne. Coronapandemins utbrott och det snabba och mycket kraftiga händelseförloppet på arbetsmarknaden är en stark påminnelse på hur oförutsägbar en övergång från högkonjunktur till recession och hög arbetslöshet kan vara. Trots att coronakrisen inte ska ses som representativ för de konjunktursvängningar som till och från drabbar världsekonomin, visar den på behovet av ett starkt och inkluderande skyddsnät för alla arbetstagare.

Idag är 5,1 miljoner personer sysselsatta i Sverige. Av dessa är 3,8 miljoner löntagare anslutna till någon a-kassa. Skillnaden utgör det antal som står helt eller delvis utan skydd vid arbetslöshet.

Under ordinarie förhållanden ges inkomstrelaterad a-kassa till arbetslösa som uppfyller medlemsvillkoret (har varit medlem i a-kassan i 12 månader) och arbetsvillkoret (har arbetat minst 80 timmar per månad under sex av de senaste tolv månaderna, eller har arbetat sammanlagt 480 timmar under sex sammanhängande månader – och då minst 50 timmar per månad). De som uppfyller arbetsvillkoret, men inte medlemsvillkoret, kan få ersättning på grundnivå från a-kassan.

En stor grupp hamnar alltså delvis eller helt utanför, då de antingen inte har betalat in i systemet under tillräckligt lång tid eller inte har uppnått tillräckligt många arbetade timmar för att kunna få del av a-kassan. En sådant system är otillfredsställande, inte minst på en snabbväxande arbetsmarknad. Samtidigt behöver arbetslöshetsförsäkringen vara en tydlig omställningsförsäkring mellan jobb. Enligt Kristdemokraterna är det centralt att utformningen av försäkringen värnar om arbetslinjen och inte tenderar att förlänga arbetslösheten. Därför behöver en lösning vara hållbar över tid och ge både inkomstskydd och även incitament att återgå till arbete.

För att parera dem båda har Kristdemokraterna föreslagit att a-kassan ska göras obligatorisk, på liknande sätt som andra socialförsäkringssystem. Ersättningsnivåerna bör göras konjunkturbaserade och ge både trygghet och drivkrafter till arbete som succesivt ökar via nedtrappad ersättning.

En obligatorisk a-kassa bör utformas med ett inkomstvillkor, likt vad som föreslagits i den statliga utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37). Det innebär att man inte behöver uppfylla ett visst antal arbetade timmar, utan kvalificeringsperioden (medlemsvillkoret) blir den tid det tar att tjäna in den lägsta årslönen. Kristdemokraterna har här föreslagit nivåer omkring 2,7 prisbasbelopp, vilket innebär ca 10 500 kr i månadsinkomst. Det är i samma härad som den statliga utredningens förslag och skulle göra att omkring 4,4 miljoner löntagare kvalificera sig, vilket är 500 000 fler än idag.

Partistyrelsen anser att det är arbetstagares brist på skydd som bör åtgärdas via en allmän och obligatorisk a-kassa, inte nödvändigtvis att förändra organisationen med många olika a-kassor. Förändringar kan inte uteslutas, men det finns också fördelar med nuvarande system.

Ersättningsnivåerna bör vara konjunkturbaserade: när konjunkturen visar på positiv tillväxt kan man förvänta sig att tillgången till arbete är god och att företagets vilja att anställa gör att tiden i

arbetslöshet kan hållas på en låg nivå. Förväntningarna på att man som arbetsför kan hitta ett jobb bör alltså hållas höga. I sådana fall bör ersättningsnivåerna ge grundläggande trygghet men samtidigt stimulera till arbetsökande. När ekonomin hamnar i djup lågkonjunktur eller recession försämras chanserna att få ett arbete samtidigt som det kan finnas stabiliseringspolitiska skäl att hålla upp efterfrågan. De förväntningar man kan ha på att en arbetsökande får jobb blir därmed lägre och ersättningsnivåerna kan hållas högre under samma fas, utan att det behöver betyda en högre relativ arbetslöshet. Förslaget har presenterats i Kristdemokraternas budgetmotion och behandlats i riksdagen.

Partistyrelsen anser därför att motionerna 07:09 och 07:10 ska besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:09:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:10:

att anse motionen besvarad

07:11 Avskaffa lagen om jobbstimulans inom ekonomiskt bistånd

Bakgrund:

Jobbstimulans innebär att vid normberäkningen räknas ut endast 75 procent av arbetsinkomst efter skatt. Man får alltså behålla 25 procent av arbetsinkomsten eftersom den inte dras av vid normberäkningen.

När man uppfyllt kraven för jobbstimulans så gäller detta i 24 månader. Det gäller även om man blir helt självförsörjande en period under denna tid.

Motivering:

En stor majoritet, 76,7 procent, bedömer att jobbstimulansen inte har medfört att fler biståndsmottagare har börjat arbeta.

Följande kommentarer har lämnats i anslutning till svaret:

- Leder snarare till inlåst.
- Tvärt om.
- Vi har tidigare följt upp antalet ärenden med jobbstimulans och då konstaterat att det är få ärenden, onödigt mycket administration för ärenden som skulle ha varit självförsörjande om inte denna regel funnits. Bedömningen är att det inte har någon effekt på att öka stimulansen att arbeta.
- Vi har få som har arbetsförmåga, de flesta är sjuka, under utredning och de som får jobb söker ekonomiskt bistånd tillfälligt.
- I ca 15 % av de ärenden som har kvalificerat sig för jobbstimulans används de facto beräkningsregeln då de resterande ej har någon inkomst av lön.
- Nej tvärt om! personer har blivit "inlåsta" i förlängt försörjningsstöd, som annars skulle vara självförsörjande.
- Flera kvar i försörjningsstöd
- Efter samtal med handläggare och chefer så är bedömningen samstämmig; Det är inte på grund av jobbstimulansen som folk börjar arbeta. Snarare finns en effekt där hushåll skulle bli självförsörjande om inte jobbstimulansen fanns.

Jag förslår därför:

Attsats 1: Att avskaffa lagen om jobbstimulans inom ekonomiskt bistånd.

Älmhult

Hilda Aramayas Ardash

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Det ekonomiska biståndet (tidigare socialbidrag) behovsprövas till alla som inte klarar, eller har svårt att klara, den egna försörjningen. Ursprungligen var gruppen i huvudsak personer med nedsatt arbetsförmåga eller psykiska problem, men det ekonomiska biståndet har kommit att bli mer av en arbetslöshetsförsäkring för arbetslösa som inte kvalificerat sig för en sådan, vilket inte minst gäller utrikes födda som ännu inte fått egen försörjning.

Utformningen av försörjningsstödet talar i stora delar emot att arbetslösa med arbetsförmåga ska vara där. Ett problem är att varje krona i arbetsinkomst avräknas mot hushållets försörjningsstöd, vilket alltså gör att det inte lönar sig att ta ett arbete. Detta gäller särskilt unga och utrikes födda som i genomsnitt har låga löner. Det var anledningen till att man införde jobbstimulansen, vilket alltså gav möjlighet för kommunerna att undandra viss inkomst i hanteringen av det ekonomiska biståndet. Stimulansen var ursprungligen 25 procent och ska nu höjas till 50 procent.

Kristdemokraterna har förespråkat en höjd jobbstimulans för att öka de ekonomiska incitamenten av att gå till arbete. Vi har även förespråkat att kommunerna ska ställa aktivitetskrav, som kan användas för att arbetslösa ska delta i utbildning, praktik eller liknande för att få bibehålla sitt stöd. Detta är något som visat sig ge övervägande positiva effekter på arbetsutbudet, främst för unga och nyanlända. Men alla kommuner ställer inte krav. Det är frivilligt och åtgärderna inom aktivitetskraven skiljer sig mycket åt. Därför borde aktivitetskrav vara regel och införas för alla som befinner sig i försörjningsstöd pga av arbetslöshet. Lagen bör därför ändras så att det framgår att kommunerna ska ställa aktivitetskrav. De grupper som går under socialtjänsten för psykiska eller fysiska problem ska undantas från kravet.

För personer som är arbetsföra gäller fortfarande att det ekonomiska biståndet är illa utformat. Utredningarna som gjorts hittills på jobbstimulansen visar också att den används i liten utsträckning och att effekterna på arbetsutbudet varit relativt små. Partistyrelsen delar därför motionärens bild av att jobbstimulansen inte är tillräckligt effektiv.

Därför har Kristdemokraterna antagit ett förslag om att dessa arbetsföra arbetslösa ska flyttas över till en statlig dagpenning. Dagpenningen är kopplad till den enskilde och är en fast summa som inte är behovsprövad. Det innebär att marginaleffekterna som uppstår i försörjningsstödet minskar kraftigt. Dagpenningen kopplas tydligt till den enskildes behov av utbildning och åtgärder för att bli matchningsbar, via statens arbetsmarknadsåtgärder, samt gör det enklare att kräva deltagande och rikta sanktioner mot de som inte deltar enligt överenskommet. Kommunernas socialtjänst kan istället fokusera på att hantera de sociala problem de är utbildade för att hantera medan Arbetsförmedlingen kan fokusera på arbetslöshetsproblematik och matchning. Därmed skulle försörjningsstödet renodlas till det sista skyddsnätet för den grupp som inte bedöms vara arbetslösa på grund av matchningsproblematik.

Till dess att en sådan lösning är på plats anser dock partistyrelsen att jobbstimulansen ska vara kvar, som ett verktyg, för att försöka förstärka övergången till eget arbete.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:11:

att avslå motionen

07:12 Ökad kontroll av taxibranschen – samhällsnytta och stärkt eget företagande på samma gång!

Taxibranschen i Sverige verkar, och får sina inkomster, inom vad som kan benämnas tre olika ”verksamhetsområden”. Privatresor, företagsresor och offentligt finansierade resor. Inom de offentligt finansierade resorna ryms bland annat färdtjänst, sjukresor och skolskjuts. Samhällsviktiga och lagreglerade transporter som måste kunna utföras med hög kvalitet och ekonomiskt hållbart på uppdrag av Sveriges regioner och kommuner.

För att säkerställa att branschen kan fungera långsiktigt och leva upp till sitt samhällsnyttiga uppdrag, måste all taxiverksamhet verka inom samma regelverk och ramar. Att branschen breddas med olika innovationer är i princip förstuds inget dåligt. Men, hela taxibranschen i Sverige måste då även i praktiken verka inom samma redovisningsregler och svensk skattelagstiftning. Enkelt uttryckt innebär det att all taxiverksamhet måste vara kopplat till samma grundsystem för taxameter, med kassaregister och skatteverkskontroll, i Sverige. Att som nu, det är möjligt att koppla sin kassaredovisning (via i första hand olika appar) till system i andra delar av världen snedvrider konkurrensen inom taxibranschen, försvårar svensk skattekontroll och inbjuder till utbrett fusk.

Den svenska lagstiftning som reglerar taxiverksamheten behöver skärpas så att alla de appar eller andra beställningslösningar som olika bolag erbjuder kopplas till samma grundläggande taxametergränssnitt. Parallellt med det måste ansvariga myndigheter, ute på gatorna primärt Polisen, ges bättre förutsättningar att ingripa mot misstänkt ”svarttaxiverksamhet”. Illegal verksamhet som med nuvarande bristande kontrollmöjligheter och gemensamma regelverk, mycket väl kan ske även med en taxiregistrerad bil. Ansvariga myndigheter måste kunna få följa och hämta in digitala spår för att se om resor, registrerade inkomster och verkliga betalningar vid resor (som mycket väl kan ha fått ett ”kvitto” via en app, men aldrig registrerats som skattepliktig inkomst i Sverige) stämmer överens.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att lagstiftningen för taxiverksamhet justeras så att alla taxiföretags appar (motsvarande) måste vara kopplade till det svenska taxametersystemet och kassaregister.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för att polisen, Skatteverket och andra ansvariga myndigheter vid kontroll av misstänkt svarttaxiverksamhet får befogenhet att följa de digitala spåren (motsvarande) för uppgivna resor och betalningar.

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Wallén

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären påvisar behovet av ökad kontroll över ramverket för taxibranschen. Bland annat efterfrågas större befogenheter för polisen, skatteverket och andra myndigheter vid misstänkt svarttaxi. I takt med att taxibranschen digitaliseras och resor registreras digitalt är det också rimligt likt motionären visar, att digitala spår skall kunna utgöra underlag vis misstanke om brott.

Motionären efterfrågar också en lagstiftning om att justera taxiföretagens appar så att samtliga är kopplade till det svenska taxametersystemet och kassaregistret. Detta för att undvika att kassaredovisning via digitala tjänster sker utomlands. Sverige ska underlätta för en mångfald av alternativ på marknaden. Den digitala utvecklingen har bidragit till bättre, och billigare tjänster. Ska sådan marknad fungera krävs tydlig lagstiftning som upprätthåller ordningen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att all taxiverksamhet ska vara uppkopplad till det svenska taxametersystemet och kassaregister, samt att Kristdemokraterna ska verka för att polisen och andra myndigheter ska få ökade befogenheter att följa digitala spår i syfte att stävja svarttaxiverksamhet.

Taxiverksamhet har i regel varit uppkopplad till taxametersystemet, men har kunnat få undantag från Transportstyrelsen. Till följd av att taxibranschen genomgått stora teknikskiften och påverkats av innovativa lösningar, företrädesvis app-baserade lösningar, så har kontrollfunktionerna i systemet utmanats och taxametersystemet ansett vara ett hinder i branschens omställning. Taxametersystemet har varit krångligt och mycket dyrt, vilket gjort det illa lämpat när enskilda personer startat en taxiverksamhet och kopplat upp sig till app-företagens miljöer.

I SOU 2016:86 Taxi och samåkning – idag, imorgon och i övermorgon, utreds detta faktum och föreslag på ändringar av lagstiftningen görs i syfte att bättre anpassa den till rådande omständigheter.

Regeringen har sedan dess gått vidare med delar av utredningens förslag. Från och med den 1 januari 2021 har det införts en ny kategori av taxitrafik. Alla personer som bedriver någon form av taxiverksamhet måste endera utrusta taxifordonet med taxameterutrustning eller med en särskild utrustning. Den som väljer det sistnämnda måste koppla upp sig till en tillståndspliktig beställningscentral, vilket innebär att uppgifter om resor, betalningar och inkomster loggas. Detta kan sedan begäras ut av exempelvis Skatteverket.

Den som väljer att ansluta sig till den nya kategorin får bara utföra köruppdrag som är förbeställda till ett fast pris. Beställningscentralen är skyldig att före färden till beställaren lämna ett bevis om priset för den överenskomna färden eller pris för den tid som fordonet ska stå till förfogande. Betalning ska göras till den beställningscentral som fördelat köruppdraget och får inte ske genom taxiförarens eller taxitillståndshavarens medverkan, enligt Transportstyrelsens information. På så vis ska det nya systemet vara svårt att kringgå.

Sammantaget innebär detta att motionärens intentioner nyligen har tillgodosetts i form av ny lagstiftning, vilken Kristdemokraterna välkomnar. Givet de problem som funnits med taxametersystemet, och den nya lagstiftningen som på ett bra sätt möjliggör för teknikskiften, anser Partistyrelsen inte att ett system med bara taxameter – likt det motionären föreslår - är att föredra.

I och med detta menar Partistyrelsen vidare att svarttaxiverksamhet försvåras och att utökade möjligheter att följa digitala spår, utöver det som stipuleras i lagen, inte är nödvändigt. Den del av svarttaxiindustrin, som är helt utanför taxi-systemet, exempelvis den som liftar hem någon mot betalning, löses ändå inte med utökade befogenheter att inhämta potentiellt integritetskänslig digital information.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:12:

att avslå motionen

07:13 Kollektivmärke för varor och tjänster som produceras i Sverige

Inledning

I flera länder finns ett kollektivmärke som riktar sig till alla typer av varor och tjänster som tillverkas eller produceras lokalt i respektive land. Vårt grannland Finland ligger närmast Sverige som exempel som har ett kollektivmärke för varor och tjänster som till minst 50% tillverkas eller produceras i landet. Kollektivmärket heter ”nyckelflaggan” och tillkom när finska regeringen grundade kommissionen för inhemsk produktion 1965.

Idag finns i Sverige ett ökat intresse för varor och tjänster som är närproducerade med hänsyn till stöd för svenska arbetsplatser och för miljön med kortare transporter. Ett kollektivmärke skulle underlätta för konsumenterna som vill göra ett aktivt val.

Källhänvisning <https://suomalainentyo.fi/sv/tjanster/nyckelflaggan/>

Med vänlig hälsning

Förslag

Attsats 1: att en utredning av möjligheten till samt för- och nackdelarna med införandet av ett kollektivmärke för varor och tjänster som tillverkas eller produceras till minst 50% i Sverige.

Norrköping 2021-01-31

Jonathan Stillman

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill se en lagstadgad märkning av varor och tjänster som producerats till över 50 procent i Sverige.

Konsumenters efterfrågan och köpvilja är i stor grad styrande för de livsmedel vi idag konsumerar och vilka som säljer bäst. Om information om ursprung finns tillgängligt underlättar det möjligheten att själv välja mat som är bra för hälsa och miljö. Detta kan exempelvis ske genom tydlig och lättillgänglig information i form av bland annat miljömärkningar som nyckelhålet och ursprungsmärkningar, konsumentupplysningstjänster, produktinformation i butiker samt webbaserad information. Detta möjliggör för konsumenterna och andra aktörer att göra ansvarsfulla och hållbara val av produkter och tjänster och att ställa om till mer hållbara livsstilar.

Idag finns bland annat den frivilliga märkningen ”Från Sverige”, av produkter som producerats i Sverige. Märkningen finns på allt från mejerivaror, kött, korv, grönsaker, frukt, bär, ägg, müsli, bröd, kyckling, honung, tulpaner, mjöl, gryn, bröd, senap, kyckling, färdigrätter och en mängd

andra varor som du hittar i hyllor, diskar och frysdiskar och på vissa restauranger. Svenskmärkning AB, som ligger bakom ursprungsmärkningen "Från Sverige" ägs av Svensk Dagligvaruhandel, Livsmedelsföretagen och LRF.

Att en vara eller tjänst är producerade till majoriteten i Sverige är vanligtvis en konkurrensfaktor som företag ofta vill använda sig utav i syfte att stärka sitt varumärke. "Från Sverige" kräver bland annat att över 75 procent av produktionen är svensk. Kravet är 100 procent på varor som ägg, fågel, kött m fl.

Att det finns en frivillig standard för detta är mycket positivt och bidrar till att tydliggöra ursprunget på många av de mest omsatta varorna. Kristdemokraterna har sedan tidigare föreslagit att även konsumenter som serveras mat inom de offentliga verksamheterna – såsom skola, vård och omsorg – bör ha information om matråvarornas ursprung. Detta bör göras som en del av ansvarsfulla offentliga upphandlingar.

I en europeisk kontext finns det skäl att ha gemensamma regler för ursprungsmärkning, eftersom det kan leda till ökade krav på bättre djurskydd i Europa. Därför vill Kristdemokraterna att samma regler för ursprungsmärkning även ska gälla för kött från andra djurslag än nöt. EU-kommissionen ska använda sina möjligheter till vite mot länder som bryter mot djurskyddsregler vilket snedvrider konkurrensen på den inre marknaden.

Motionärens förslag har goda föresatser, men riskerar också leda till onödig byråkrati för många företag och dessutom på en icke ändamålsenlig beslutsnivå, i ett läge där det redan finns inarbetade standarder som antas på frivillig väg. Partistyrelsen ser därför inte att en statlig ursprungsmärkning för alla varor och tjänster är nödvändig eller behövlig. Istället riskerar det skapa mer regelkrångel och göra systemet med märkningar mer komplext, när ett sådant system ska leva parallellt med andra märkningar. Motionärens gräns om 50 procent skulle även innebära en lägre gräns gällande ursprung än dagens frivilliga system.

Partistyrelsen anser med anledning av ovanstående att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:13:

att avslå motionen

07:14 Sätt fart på Sverige - reducera den Allmänna Löneavgiften för småföretag

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

För att få in skatteintäkter som ska finansiera den välfärden behöver Sverige fler företag som anställer fler medarbetare. I pandemins spår är därtill behovet att minska arbetslösheten större än någonsin. För att stimulera företag att anställa mer behöver företagens kostnader för anställningar minska. Minskade kostnader för anställda medger även utrymme för högre lön för redan anställda.

I dag består företagets arbetsgivaravgifter, som uppgår till 31,42 % av den anställdes lön, av en rad olika försäkringsdelar såsom ålderspensionsavgift, arbetsskadeavgift, m fl. Den största enskilda posten i arbetsgivaravgifterna, den Allmänna Löneavgiften, har dock ingen koppling till någon försäkring för den anställde.

Den Allmänna Löneavgiften - som för 2020 utgör 11,62 % av arbetsgivaravgiften på 31,42 % - är en ren straffskatt på företag som har anställda. Den infördes 1995 för att finansiera en del av EU-avgiften och var då på 1,5 %. Den har sedan blivit en "balanseringsavgift" som ska se till att hålla arbetsgivaravgifterna på 31,42 % oavsett om någon av de försäkringsrelaterade avgifterna sjunker. Exempelvis, år 2019 höjdes den Allmänna Löneavgiften från 10,72 % till 11,62 %

eftersom både efterlevandeavgiften och sjukförsäkringsavgiften minskade med sammantaget 0,9 %.

Enligt Svenska Näringsliv är det framför allt nya företag och småföretag (med 1-9 anställda) nyanställer mest av samtliga företag. Kristdemokraterna bör därför verka för att småföretagen ska stimuleras att anställa fler. Detta underlättas avsevärt genom att den Allmänna Löneavgiften elimineras för företag upp till 9 anställda.

Enligt Ekonomifakta uppgick antal anställda i företag 1-9 anställda per den 31 dec 2019 till ca 660 000 st. Med antagandet att en genomsnittlig lön för dessa var 25 000 kronor/månad så betalar dessa mikroföretag hela 23 MDR kronor/år i Allmän Löneavgift. Pengar som skulle göra avsevärt bättre nytta att användas till nyanställningar och motsvarar nära 64 000 nya arbetstillfällen.

För att uthålligt minska arbetslösheten behöver Sverige ett starkare företagsklimat, särskilt för nya och de minsta företagen. Vi föreslår därför att den Allmänna Löneavgiften kraftigt reduceras med målet att elimineras helt för företag med upp till 9 anställda.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att den Allmänna Löneavgiften i lämplig takt reduceras för företag med upp till 9 anställda.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund, Bo Hansson samt Anna Lipinska

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Eftersom den allmänna löneavgiften idag är väsentligt högre än de kostnader som den ska finansiera ska KD verka för att den allmänna löneavgiften i lämplig takt reduceras för samtliga arbetsgivare. Med detta anses motionen besvarad.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokrater har genom åren återkommande påtalat att den allmänna löneavgiften är just att betrakta som en skatt och lagt motioner i riksdagen om att både skapa större medenvetenhet kring frågan och att avskaffa avgiften.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår att den allmänna löneavgiften undantas för företagare med upp till 9 anställda.

Kristdemokraterna har länge värnat om småföretagens villkor och arbetat fram en rad reformer för minskat regelkrångel och bättre förutsättningar för att anställa och expandera. Sverige behöver ett företagsklimat som lägger grunden för fler jobb. Nya jobb kan inte kommenderas fram av politiker i riksdag eller regering. De skapas främst när människor finner det mödan värt att starta och utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital.

Kristdemokraterna slår vakt om ett livskraftigt näringsliv som kan skapa fler arbetstillfällen och ökad tillväxt. Det är viktigt att lagar, skatter och regler utformas på ett sätt som gör det enklare

för människor att starta och driva företag.

Partistyrelsen delar därför motionärernas syn på att det är viktigt att villkoren för småföretagen är goda. Givet att antalet småföretag är en så stor andel av det totala antalet företag finns det en särskild kraft i att underlätta för dessa företag att anställa fler.

Idag finns ett s.k. växa-stöd för enmansföretagare som anställer sin första person. Stödet innebär att de bara behöver betala ålderspensionsavgiften på ca 10 procent. Förslaget syftar till att underlätta för enmansföretagare att ta en in en extra medarbetare. Men förslaget har hittills haft mycket begränsade effekter. Konjunkturinstitutet bedömer att de aggregerade effekterna på sysselsättningen och därav arbetslösheten är begränsade. Även om växa-stödet kan vara fördelaktigt för den marginella sysselsättningen är stödet förknippat med substantiella dödviktseffekter, vilket innebär att många anställningar som görs med stödet skulle ha blivit av även utan stödet.

I en bredare kontext har sänkta arbetsgivaravgifter i allmänhet visat sig vara ett trubbigt verktyg för att påverka jobbskapandet. Det beror delvis på att de sänkta arbetsgivaravgifterna vältras över i högre vinster för företaget och högre löner för de redan anställda (vilket ökar företagets kostnader), och att detta därmed inte nödvändigtvis ökar utrymmet att anställa fler. En borttagen löneavgift skulle därför sannolikt inte vara en välriktad reform.

En borttagen löneavgift för småföretag ska också ställas mot andra skattesänkningar som partiet vill göra. Hela löneavgiften inbringar över 200 miljarder kr i skatteintäkter. Även fast det är oklart hur mycket som småföretagen står för, så innebär det ett substantiellt bortfall av skatteintäkter. En sådan reform ska då vägas mot andra centrala skattesänkningar. Bland annat ser Partistyrelsen fortsatt stora behov av sänkta skatter för låg- och medelinkomsttagare och även andra mer prioriterade skattesänkningar för jobb och företagande. Partistyrelsen ser också behov av prioriteringar när det gäller en förbättrad sjukvård och äldreomsorg.

Sammantaget anser därför Partistyrelsen att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:14:

att avslå motionen

07:15 Ingen ska jobba sju dagar i veckan

Stressrelaterade sjukdomar har mer än fördubblats på tio år i Sverige. Marie Åsberg, senior professor i psykiatri vid Karolinska institutet, tror att de flesta fallen hänger ihop med arbetsrelaterad stress.

Är arbetsmiljön stressande samtidigt som de anställda inte ger sig tillräckligt med tid till återhämtning, är risken stor att den anställde blir sjukskriven.

Arbetsgivarna har ett stort ansvar för att säkerställa att de anställda inte blir utmattade av för mycket arbete. Arbetstidslagen har regler om hur mycket man får arbeta per dygn/vecka/år. I lagens 14 kapitel står det:

“Arbetstagarna skall ha minst trettiosex timmars sammanhängande ledighet under varje period om sju dagar (veckovila). Till veckovilan räknas inte beredskapstid då arbetstagaren får uppehålla sig utanför arbetsstället men skall stå till arbetsgivarens förfogande för att utföra arbete när behov uppkommer.

Veckovilan skall så långt möjligt förläggas till veckoslut.”

Lagen förhindrar dock inte att en anställd kan jobba sju dagar i sträck. Lagen vidhålls även om följande scenario skulle ske:

Vecka 1 - Mån-Tisdag vila

Vecka 1 - Ons-Sön jobb

Vecka 2 - Mån-Fre jobb

Vecka 2 - Lör-Sön vila

I ovan scenario jobbar den anställde 10 dagar i rad, utan att någon lag bryts.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att skapa förutsättningar för att en anställd inte ska jobba sju dagar i sträck

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att arbetstidslagens 14:e kapitel justeras för att förhindra utbrändhet och stress

Sundbyberg 2021-02-08

Paulos Abraha Desta

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det stämmer att allt fler människor lider av utbrändhet och stress idag. Det står helt klart att något måste göras åt situationen. Samtidigt belyser Kristdemokraterna detta i sin vårbudget från 2019 som bland annat utlyser stöd på 2 miljarder per år på prestationsbaserat stöd till de arbetsgivare som förbättrar arbetsvillkoren för de anställda inom äldreomsorgen

Partiet lyfter således situationen för en av de mest stresskapande arbetsplatserna idag- nämligen äldreomsorgen. Men samtidigt så kan vi som parti absolut göra mer för att lyfta dessa frågor, och det är något att utveckla då detta kanske inte är klassisk Kristdemokratisk fråga.

Angående exemplet med arbetstidslagen så stämmer det att en person kan jobba 10 dagar i sträck. Dock så noterar lagen att detta ska i allra möjligaste mån att denna ledighet ska förläggas vid veckoslut. Således tar redan lagen hänsyn till att den 36 timmars långa vilan skall förläggas till helger. Samtidigt så kan det vara tveksamt om staten ska kontrollera hur mycket en individ ska jobba- och paritet med sin vårmotion vill se stöd till kommuner som arbetsgivare att minska stressen för personal inom äldreomsorgen. I den privata sektorn är detta frågor som klassiskt görs upp mellan arbetsgivarorganisationer- och fackförbund mycket av problematiken kan således lösas mellan parterna på arbetsmarknaden

Jag på avslag på den första att satsen Jag yrkar avslag på den andra att satsen då partiet idag redan har satsningar på att minska stressen i äldrevården och att även detta är frågor som arbetsmarknadens parter borde göra upp om.

Nuvarande arbetstidslagstiftning förhindrar i den mån som är möjligt att en arbetstagare inte ska jobba sju dagar i streck. Samt att detta är en fråga som eventuellt begränsa personer från att jobba så mycket de vill. Partiet har redan satsningar på att minska stressen i äldrevården och att även detta är frågor som arbetsmarknadens parter borde göra upp om.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter problemen med en växande ohälsa i arbetslivet och föreslår att arbetstidslagen ska förändras så att det inte ska bli möjligt att jobba sju dagar i sträck, samt att förändra samma lagstiftning i syfte att minska ohälsotalen.

Problemen med arbetsrelaterad ohälsa och sjukdom är ett stort problem som måste tas på största allvar. Kvinnor drabbas i högre grad än män av arbetsrelaterade besvär, som svårt att sluta tänka på arbetet, sömnsvårigheter och olust inför att gå till jobbet, vilket ökar förekomsten av sjukskrivningar. Det finns många olika orsaker till att kvinnor i högre utsträckning än män drabbas av arbetsskador inom vissa branscher. Hur arbetet är organiserat, hur ledarskapet ser ut

och vilka förutsättningar som finns att utföra arbetet är några exempel. Utmärkande för ohälsan hos kvinnor är arbetssjukdomar orsakade av sociala och organisatoriska faktorer.

Kvinnors ohälsa kulminerar under de två år som följer efter första barnets födelse. Ohälsa som varar längre än 14 dagar påverkas kraftigt av sociodemografiska och socioekonomiska faktorer. Alltför höga krav och begränsade resurser i arbetet hänger generellt sett samman med lägre arbetstrivsel, en ökad vilja att säga upp sin anställning samt sämre psykisk och fysisk hälsa. I en genomförd kunskapssammanställning (2016:2) framhålls särskilt problemen inom de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom vård, skola och omsorg. Både män och kvinnor som arbetar inom dessa sektorer mår sämre än andra.

Bland yrken med hög andel besvär till följd av arbetet återfinns kvinnodominerade yrken inom vård och utbildning. Bland grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare samt undersköterskor och sjuksköterskor hade fler än fyra av tio sysselsatta besvär till följd av arbetet. Exempel på yrken med låg andel besvär är revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl., civilingenjörsyrken och takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl, enligt Arbetsmiljöverket.

Detta indikerar att det inte nödvändigtvis är i yrken där man jobbar många dagar i sträck som är problemet, utan att det är andra faktorer som påverkar ohälsotalen. Detta stöds också av arbetsmiljöforskningen. Förekomsten av kontinuerligt arbete i sju dagar eller mer är heller inte vanligt förekommande i breda yrkeskategorier. Och när det väl sker är det ofta under tydliga arbetstoppar och inte pga strukturellt hög arbetsbelastning över lång tid. Dessutom finns det i många fall skäl att tillåta längre perioder av arbete, och att förbjuda det skulle kunna få allvarliga konsekvenser inom många yrken.

Kristdemokraterna ser istället behov av åtgärder som berör frågan ur andra aspekter. Möjligheterna att kombinera arbetsliv och familjeliv behöver förbättras för att minska bördan under småbarnsåren och arbetsvillkoren förbättras, särskilt inom vård och omsorg, med bl a minskad förekomst av ofrivilliga delade turer och större inflytande över schemaläggning. Arbetsmiljöverket bör också utveckla verktyg för och kartlägga hur kvinnor och män exponeras för riskfaktorer som kan leda till sjukskrivning och hur man kan förebygga dessa riskfaktorer.

Partistyrelsen anser att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:15:

att avslå motionen

07:16 Slopad karenstid i arbetslöshetsförsäkringen

Bakgrund

Ohälsan i Sverige som genom socialförsäkringen kostade skattebetalarna hela 85 miljarder år 2019. I genomsnitt fick varje svensk i åldern 16-64 år 27 arbetsdagar betalda av Försäkringskassan för olika former av ohälsa under 2019. Det är mer än 10% av årsarbetstiden och längre än den lagstadgade semestern. Till detta skall de läggas all den sjukskrivning som arbetsgivaren betalar för under den första 14 dagarna. Läger man ihop dessa siffror framkommer att den arbetsföra befolkningen i Sverige bara arbetar ca 9,5 månader per år.

Detta är oacceptabelt både ur ett medmänniskt perspektiv men också ur ett internationellt konkurrensperspektiv. Problemet med de galopperande ohälsokostnaderna har varit känt i femton år men trots idoga försök från både (s) och ”fyrklövern” har man inte lyckats bryta denna trend.

Orsakerna är flera men den enskilt viktigaste faktorn är brist på lämpliga arbeten för de 200 000 personer som mår så dåligt att de inte anser sig kunna arbeta. De flesta av de försäkrade som uppbär ersättning från Försäkringskassan skulle dock kunna arbeta om det fanns lämpliga arbeten men kostnaderna för ha människor anställda är idag så höga att enklare jobb sedan länge är bortrationaliserade. Och detta är en ond spiral. Ju fler som slås ut från arbetsmarknaden, desto högre blir skatteuttaget från dem som är kvar. Då ökar både kostnaderna för arbetsgivaren som måste avveckla ännu fler anställda för att kunna bibehålla lönsamheten. Därmed ökar stressen hos de anställda som är kvar och ohälsan ökar.

Det finns dock flera faktorer som förstärker spiralen och som går att åtgärda. En sådan faktor är karenstiden i arbetslöshetsförsäkringen vid egen uppsägning. Huvuddelen av de sjukpenningberättigade diagnoser som tillkommit efter 1980 som har med psykisk ohälsa samt obestämbar smärtproblematik att göra. Diagnosglidningen i vad som är sjukpenningberättigade diagnoser är ett problem i sig och som leder till en stor och onödig belastning på sjukvården som inte med naturvetenskapliga metoder kan bota den sjuke.

Det är istället så att en stor del av dagens sjukskrivningar är en direkt följd av en dysfunktionell arbetsmarknad där det skapats destruktiva inlåsnings effekter. Människor som är illa behandlade på sin arbetsplats, illa ledda och med en stressig arbetsmiljö vågar inte säga upp sig och byta jobb i tid – i synnerhet inom offentlig sektor. I stället stannar man kvar och "går i väggen" förr eller senare.

Det finns omfattande forskning som stödjer detta påstående, gjord bland annat av försäkringskassan. Där framkommer också att de stora regionala skillnaderna i hur stor andel av befolkningen som är sjukskriven/förtidspensionerad är i det närmaste 100% korrelerad med utbudet på arbete. Ju färre arbetstillfällen som finns på en ort, desto fler sjuka och förtidspensionärer finns det. Och förklaringen att detta beror på hög utflyttning stämmer inte heller eftersom även de unga människor i dessa kommuner blir sjukskrivna och förtidspensionärer i större grad än i andra kommuner.

Den viktigaste anledningen som låser in människor på sina arbetsplatser är inte turordningsreglerna i LAS eller LOA utan karenstiden i arbetslöshetsförsäkringen. Den som säger upp sig själv får nämligen gå utan lön i tre månader innan försäkringen börjar ge ersättning. Eftersom få svenska låg- och medelinkomsttagare har tre månadslöner på banken, får egen uppsägning från jobbet så svåra privatekonomiska konsekvenser att detta inte framtår som ett rimligt alternativ även om de flesta nog helst hade valt detta om de kunde. Det enda sättet att slippa karenstiden är därmed att bli sjukskriven och att efter en kostsam och självdestruktiv process till slut bli uppsagd av arbetsgivaren. Detta är inte rimligt.

Det mest framgångsrika sättet att undvika sjukskrivning på arbetsplatser där den enskilde inte kan påverka en dålig arbetsmiljö är att säga upp sig, visar bland annat erfarenheter från den danska arbetsmarknaden. Därför skall karenstiden vid egen uppsägning i arbetslöshetsförsäkringen avskaffas.

Förslag

Förstärk incitamenten för minskad sjukfrånvaro hos anställda genom att ta bort karenstiden vid egen uppsägning i arbetslöshetsförsäkringen så länge denna är offentligfinansierad.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att ta bort karenstiden vid egen uppsägning i arbetslöshetsförsäkringen så länge

denna är offentligfinansierad.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Syftet i motionen kan vara intressant att titta vidare på men resultatet kan även bli skevt och definitionerna kan bli otydliga. Detta skulle behövas tittas vidare på och så som själva attsatsen är skriven, att det enbart är offentligfinansierade arbeten som avses, då anser partidistriktsstämman att det inte kan bifallas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att den som uppbär arbetslöshetsförsäkring ska kunna begära uppsägning och få del av försäkringspengarna direkt vid lönsens sista utbetalning. Idag innebär egen uppsägning att arbetslöshetsförsäkringen inte aktiveras direkt, utan en karenstid om tre månader inträder. Syftet med det är att a-kassan inte ska överutnyttjas i form av egenvald arbetslöshet, och därmed reglera den "moraliska risk" (moral hazard) som uppstår om skyddsnetet träder ikraft omgående.

Likt motionären anser Partistyrelsen att problemet med psykisk ohälsa och andra arbetsrelaterade problem är att ta på största allvar. Detta besvaras också närmare i motion 07:18. Partistyrelsen anser dock inte, i motsats till motionären, att karenstiden i arbetslöshetsförsäkringen är det största problemet när det gäller människors möjlighet att byta jobb, eller att detta är det grundläggande problemet för risken för sjukskrivningar. Arbetstagare har möjligheter att själva söka sig bort från arbetsplatser genom att söka jobb parallellt med deras nuvarande jobb. Det är också möjligt att säga upp sig och därmed söka jobb, men då på egen ekonomisk risk under karenstiden. Det är för Partistyrelsen oklart varför denna ekonomiska risk skulle bäras av alla andra arbetstagare som betalar in skatt eller försäkringsavgifter till a-kassan.

Partistyrelsen finner att en slopad karenstid riskerar att leda till ett överutnyttjande av arbetslöshetsförsäkringen och förskjuta inträdet i ett nytt arbete, vilket skulle innebära höjda premier och större kostnader. Förslaget skulle också innebära ökade risker för mer långvarig arbetslöshet, vilket i sig ökar risken för ohälsa, utanförskap och negativa socioekonomiska effekter.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:16:

att avslå motionen

07:17 Privatisera a-kassorna och arbetsförmedlingen

Bakgrund

En av nycklarna till att halvera sjukskrivningarna handlar om att minska arbetslösheten. Vägen till en människas utslagning går nämligen från arbetslöshet via sjukskrivning till förtidspension eller till utförsäkring och kommunalt försörjningsstöd. Därför är arbetslösheten vårt i särklass största samhällsproblem - i synnerhet när det drabbar unga och resurssvaga grupper.

Emellertid är aktörerna som främst styr utvecklingen av svensk arbetslöshet - fackföreningsrörelsen - i praktiken fullständigt okänslig för de ekonomiska kostnaderna för arbetslösheten. Detta eftersom fackföreningsrörelsen framgångsrikt har lyckats övervältra kostnaderna på skattebetalarna för den ökade arbetslöshet som följt av avtalsrörelser med löneökningar över ekonomins reala tillväxt.

Det finns idag 27 erkända arbetslöshetskassor är fristående juridiska enheter men ofta är knutna till ett fackförbund. Som enskild person kan man vara med i någon av dessa a-kassor utan att också tvingas vara medlem i något av fackförbunden eftersom detta strider mot föreningsfriheten. Det är heller inget tvång för den enskilde att vara med i a-kassan överhuvudtaget men hela det trygghetssystem som socialdemokraterna byggt upp under 40 år, bygger på att man är med i en a-kassa för annars, om man är arbetslös och blir sjuk, har man ingen sjukpenninggrundande inkomst och därmed inte rätt till sjukpenning. Man blir s.a.s. utförsäkrad och tvingas be kommunen om kommunalt försörjningsstöd som sista utväg. Arbetsförmedlingen har en mellanroll i relationen mellan den arbetslöse och a-kassan för Arbetsförmedlingen har nämligen ansvaret för kundmötet å a-kassornas vägnar. Det är Arbetsförmedlingen som hjälper den arbetslöse att fylla i erforderliga papper så att a-kassan kan besluta om ersättning. Det är också Arbetsförmedlingen som administrerar och rapporterar att den arbetssökande fullgör sina åtaganden för att vara fortsatt berättigad till a-kassa. Denna märkliga mellanroll, som staten åtagit sig genom Arbetsförmedlingen i ett rent civilrättslig sammanhang, betalas helt och fullt av skattebetalarna.

Något som också är märkligt, är finansiering av a-kassornas kostnader. För att finansiera arbetslöshetsförsäkringen tar a-kassorna ut en avgift av sina medlemmar, vilket är skäligt. Den avgiften står emellertid bara för ca 10% av hela finansieringen. Resterande 90% tas ut som en skatt hos den enskilde inom ramen för arbetsgivaravgiften (den s.k. arbetsmarknadsavgiften) som också täcker kostnaderna för AF:s aktivitetsstöd, den statliga lönegarantin och vissa andra statliga kostnader. Det särskilt upprörande denna märkliga lösning är att arbetsmarknadsavgiften, som är bestämd till 2,64%, inte står i proportion till den faktiska kostnaden för arbetslöshetsförsäkringen. Staten intäkter från denna avgift var nämligen hela 46 miljarder och kostnaden var bara 30 miljarder. Den korrekta avgiften borde istället vara 1,72%. Här finns det en alltså en dold skatt på 16 miljarder som tas ut från alla som arbetar. Just den bristande kopplingen mellan dem som betalar för arbetslösheten, dem som drabbas av den och de som bestämmer över den är djupt problematisk och också orsaken till att Sverige har blivit ett högkostnadsland där enkla jobb antingen bara försvunnit av kostnadsskäl eller flyttat utomlands och där förtidspension eller kommunalt försörjningsstöd är slutdestinationen för alla de som idag är långtidsarbetslösa. Detta är naturligtvis inte rimligt.

Vad som krävs är att facken får känna av hela kostnaden för arbetslösheten. Om facken driver igenom 2-3% löneökningar per år när den svenska ekonomin växer med 1-2% så måste fackens medlemmar stå för huvuddelen kostnaden för alla de kollegor som blir arbetslösa på grund av detta. Detta får i sin tur fackens och a-kassornas medlemmar att intressera sig för hur en lönerörelse de facto slår. Om lönehöjningen till stora delar äts upp av höjda premier för de ökade arbetslöshetskostnaderna så skapas det starka incitament för återhållsamhet i lönekraven. Och det är ju verklig solidaritet.

Förslag

Förstärk incitamenten för minskad arbetslöshet vilket även leder till färre sjukskrivna arbetslösa. Detta skall ske genom att a-kassornas avgift finansieras till 100% av dess medlemmar. Arbetsmarknadsavgiften slopas hos arbetsgivarna och alla löntagare får 1,72% högre lön. Resterande 0,92% (ca 16 miljarder) omvandlas till en kostnadssänkning för alla arbetsgivare som gynnar ökad efterfrågan på arbetskraft.

Privata arbetslöshetsförsäkringar finns redan idag som täcker bortfallet av inkomst mellan den a-kassan och den faktiska lönen. När den enskilde åläggs att själv sköta sin a-kassa finns det en

uppenbar risk att vissa väljer att inte teckna någon försäkring och istället om det går illa vältra över konsekvenserna på kommunen i form av försörjningsstöd. Därför skall arbetsgivaren åläggas att, liksom för tjänstepensioner, säkerställa att den anställde har ett försäkringsskydd för arbetslöshet. Den enskilde för naturligtvis välja leverantör, premie och självrisk men arbetsgivaren sköter betalningen precis som med tjänstepensioner.

I och med privatiseringen av a-kassorna finns det ingen anledning för staten att betala för dess administration och därmed försvinner en av Arbetsförmedlingens huvuduppgifter. Den andra huvuduppgiften, att hitta arbete åt friska arbetslösa/arbetssökande, läggs ut på privat entreprenad (via företag av typen Proffice, Manpower, etc.) efter engelsk förebild. De privata entreprenörerna får ersättning utifrån en tvådelad ersättningsmodell där en del av ersättningen (ca 25-30%) utbetalas när en långtidsarbetslös (minst tre månaders arbetslöshet och ej arbetssökande med jobb) har sin första arbetsdag och resterande del (ca 70-75%) efter 9 månader om den arbetslöse fortfarande har jobbet kvar.

När det gäller sjuka arbetslösa åläggs Försäkringskassan att med stöd av Samhall och de privata entreprenörerna lösa återgången till arbete inom ramen för de redan idag existerande försäkringsformerna (rehab-ersättning, etc.)

Det är en rimlig bedömning att andelen friska arbetslösa i Sverige kommer att halveras inom fyra år genom denna åtgärd.

Denna åtgärd (-16 miljarder) finansieras helt genom avvecklingen av arbetsförmedlingens förvaltningsorganisation (8 miljarder) samt en halvering av kostnaderna för dagens ofta verkningslösa arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att a-kassornas privatiseras och att deras avgifter finansieras till 100% av de försäkrade.

Attsats 2: att arbetsmarknadsavgiften slopas hos arbetsgivarna.

Attsats 3: att alla löntagare ges ett direkt löneutrymme på 1,72%-enheter av arbetsmarknadsavgiften efter omläggningen.

Attsats 4: att 0,92%-enheter av arbetsmarknadsavgiften omvandlas till en kostnadssänkning för alla arbetsgivare.

Attsats 5: att arbetsgivaren åläggs att säkerställa att den anställde tecknar en arbetslöshetsförsäkring och att premien för denna betalas löpande av arbetsgivaren.

Attsats 6: att Arbetsförmedlingen avvecklas.

Attsats 7: att hitta arbete åt friska arbetslösa/arbetssökande, läggs ut på privat entreprenad.

Attsats 8: att ersättning till de privata entreprenörerna baseras på en tvådelad ersättningsmodell där en mindre del av ersättningen utbetalas när en långtidsarbetslös har sin första arbetsdag och den större delen nio månader senare om den arbetslöse fortfarande har jobbet kvar.

Attsats 9: att Försäkringskassan med stöd av Samhall och de privata entreprenörerna åläggs att lösa återgången till arbete för sjuka arbetslösa.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

KD vill utreda en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, hur utformningen av en sådan ska se ut bör hänskjutas till utredningen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår ett antal större reformer inom arbetsmarknadsområdet, där bland annat dagens system med statlig och privat a-kassa slopas till förmån för ett helt privatiserat system som finansieras enbart av de försäkrade. Avgiftssystemet för a-kassan föreslås också förändras och att arbetsgivaren ska bli ansvarig och betalningsskyldig för att den anställda ska ha en försäkring. Vidare föreslås att Arbetsförmedlingen avvecklas och görs till privat verksamhet.

Som konstaterats i partistyrelsens svar gällande obligatorisk a-kassa så anser Kristdemokraterna att arbetslöshetsförsäkringen ska göras obligatorisk. En obligatorisk a-kassa bör utformas med ett inkomstvillkor, likt vad som föreslagits i den statliga utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37). Det innebär att man inte behöver uppfylla ett visst antal arbetade timmar, utan kvalificeringsperioden (medlemsvillkoret) blir den tid det tar att tjäna in den lägsta årslönen. Kristdemokraterna har här föreslagit nivåer omkring 2,7 prisbasbelopp, vilket innebär ca 10 500 kr i månadsinkomst. Det är i samma härad som den statliga utredningens förslag och skulle göra att omkring 4,4 miljoner löntagare kvalificerar sig, vilket är 500 000 fler än idag. Detta är således grundskyddet för alla arbetstagare, vilket innebär att risken att gå från arbetslöshet in i kommunernas försörjningsstöd minskar. Det för med sig de positiva effekterna att den arbetslöse hålls kvar närmare arbetsmarknaden och inte hamnar i försörjningsstödet som har höga marginaleffekter.

Med ett helt privatiserat system skulle inte denna lösning vara möjlig. Arbetslösheten skulle också bli en privat angelägenhet, trots att det åligger staten att bedriva arbetsmarknadspolitik, samt att staten vanligtvis behöver hantera de externaliteter – direkta och indirekta konsekvenser - som följer i arbetslöshetens spår. Det är också därför som staten tar ut avgifter som sedan finansierar upprätthållandet av grundskydd, omställningsåtgärder och andra arbetsmarknadsåtgärder som är kopplade till arbetslösheten.

I jämförelse med andra privatförsäkringar, som reglerar kostnadsansvaret mellan privatperson och försäkringsbolaget, är arbetslösheten sällan bara ett problem mellan privatperson och företag. Arbetslösheten innebär samhällskostnader som fortplantar sig genom andra statligt finansierade system. Därför bär ofta staten (och samhället) kostnader för arbetslösheten, som ligger utanför det som regleras i en försäkring som täcker lönebortfallet. Det är därför rimligt att staten tar ut vissa avgifter som helt eller delvis finansierar dessa delar.

I sammanhanget påpekar motionären att avgifterna inte är helt kopplade, och att staten därför tar in viss del i rent allmänna intäkter. Detta stämmer förvisso och för transparensens skull vore det bra om detta var annorlunda utformat. Men ett borttagande av differensen innebär att den behöver finansieras i form av minskade utgifter för exempelvis välfärd eller att andra skattesänkningar prioriteras ned. Partistyrelsen menar i det sammanhanget att denna differens inte utgör en prioriterad satsning.

Motionären föreslår att Arbetsförmedlingen läggs ner och att privata entreprenörer står för matchningen av arbetslösa. Ersättningen ska också bli tvådelad med en grundersättning och en

prestationsbaserad del. Kristdemokraterna har under lång tid drivit en liknande reform, något som också kommunicerats i allianskontext. Detsamma gäller motionärens förslag om att Samhall och Försäkringskassan ska ansvara för människor återgång i arbete för sjuka eller funktionsnedsatta arbetslösa. Detta är något Kristdemokraterna anser ska vara gällande ordning.

Partistyrelsen anser att första, andra, tredje, fjärde, femte och sjätte att-satsen ska avslås, samt att sjunde, åttonde och nionde att-satsen ska anses besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:17:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att avslå attsatsen

Attsats 7: att anse attsatsen besvarad

Attsats 8: att anse attsatsen besvarad

Attsats 9: att anse attsatsen besvarad

07:18 Lagreglera lönebildningen i offentlig sektor

Bakgrund

Ett avgörande problem i samhället är en successivt försämrad service inom främst personalintensiva offentliga verksamheter. Inom polis, vård, skola, försvar, rättsväsende, m.fl. erbjuder inte digitaliseringen de produktivitetshöjande vinster som gör att man kan ersätta människor med maskiner och IT under överskådlig tid. Därmed är personaltätheten avgörande. Ett bra exempel är ett daghem. År 1980 var genomsnittliga barngruppen ca 13 med ca 3 personal, år 1990 hade den genomsnittliga barngruppen ca 14 barn med ca 3 personal. Idag har år den genomsnittliga barngruppen ca 17 barn med ca 3 personal, dvs 30% fler barn i gruppen jämfört med 1980. Orsaken till detta står bland annat att finna i att lönebildningen inom kommun, landsting och stat inte är kopplad till de demokratiskt fastställda verksamhetsbudgetarna. En demokratiskt fastställd budget uttrycker vad de folkvalda vill att det offentliga åtagandet skall uppnå. I många länder är budgeten också en 1-3 årig lag men i Sverige har vi ett märkligt och odemokratiskt system där tjänstemännen förhandlar med sig själva om att omfördela delar av denna budget till sig själva. I en budget tar de folkvalda höjd för kommande löneutveckling och lägger där in vilken inflation som skall kompenseras och reallönetillväxt man vill ge de offentliganställda.

För år 2018 exempelvis beslutade riksdagen i budgeten att myndigheterna i staten skulle kompenseras för inflation och reallöneökningar med ca 1,6%. Detta beslut saknar dock betydelse eftersom tjänstemännen i nästa steg förhandlar med sig själva om hur mycket mer man vill ha. Detta resulterade i att lönekostnader för statens myndigheter år 2018 inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med hela 4,5 procent, dvs 3,5 miljarder (3%) mer vad de folkvalda beslutade om. Dessa 3,5 miljarder tas ur verksamheten, dvs investeringar, ökad personaltäthet och service till medborgarna. Detta beteende måste stoppas för det drabbar verksamheten.

Ett myndighetsexempel År 1 År 2 År 3 År 4 År 5

Totalbudget:	100	102	103	105	107		
Varav personalkostnader:	65	68	71	74	78		
Budgetuppräknning för löneökningar, 1,6%:			1,6	1,6	1,7	1,7	1,7
Faktiska löneökningar, 4,5%:		2,9	3,1	3,2	3,3	3,5	Ack.
underskott							
Urholkning av verksamheten:		-1,3	-1,4	-1,5	-1,7	-1,8	-7,7

Som framgår av exemplet så har personalen omfördelat 7,7% av myndighetens budget till själva efter 5 år och skattebetalarna fått 7,7% mindre samhällsservice utan att våra folkvalda beslutat om detta. Och så här har det pågått sedan början av 1990-talet då myndigheterna fick fria tyglar att bilda sin egna löner, bl.a. med s.k. sifferlösa avtal. Parallellt ombildades Statens arbetsgivarverk till att bli en "branschorganisation" för myndigheterna. Den långsiktiga effekten av denna odemokratiska process är, när statstjänstemännen tagit sitt och verksamheten till slut blivit så undermålig, att folket ställer krav på förbättringar, varvid skatterna höjs och myndigheterna får extra anslagshöjningar för att "rädda välfärden".

Arbetsgivarintresset i staten är alltså utomordentligt dåligt utvecklat och det ligger i sakens natur att detta aldrig kan bli bättre eftersom tjänstemännen förhandlar med sig själv om sina förmåner på andras bekostnad.

Förslag

Låt den statliga, kommunala och landstingskommunala budgeten också bli en ettårig lönelag, där totala utrymmet för löneökningar inkl. tjänstepensioner och andra förmåner inte kan överskrida det belopp som de folkvalda beslutat om i budgeten.

Detta förstärker också de folkvaldas makt att omfördela löneökningens utrymme mellan myndigheter för att exempelvis förstärka polisens löner på bekostnad av andra grupper, exempelvis diplomaters, löneökningens utrymme.

Avveckla Arbetsgivarverket och låt varje myndighet fördela det i budgeten angivna utrymmet i dialog med de lokala fackklubbarna.

Avvecklingen av Arbetsgivarverket ger en årlig inbesparing på ca 100 miljoner kronor.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att en lönelagsparagraf införs budgetlagen respektive kommunallagen som innebär att det totala utrymmet för löneökningar inkl. tjänstepensioner och andra förmåner för de offentligtanställda ej kan överskrida det som beslutats av i budgeten.

Attsats 2: att lönebildningen sker lokalt mellan arbetsgivare och fack inom ramen för de medel som de folkvalda avdelat som utrymme för löner i respektive budget.

Attsats 3: att Arbetsgivarverket avvecklas.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Den svenska modellen med förhandlingsöverenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare bör värnas. En modell där arbetsgivaren på egen hand kan besluta om budgetramar som skulle ha en tvingande effekt på löneförhandlingarna skulle teoretiskt sett kunna innebära att till exempel en kommun skulle kunna fatta beslut om minskad lärarbudget och lönerna för lärarna därmed skulle behöva sänkas vid den efterföljande löneförhandlingen. Det är inte ett regelverk som ger rimlig maktfördelning mellan arbetsmarknadens parter. Ett avskaffande av

Arbetsgivarverket skulle sannolikt öka kostnaderna för hantering av arbetsgivarfrågor för de statliga myndigheterna och bör därför även det avslås.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Offentlig sektor finansieras i huvudsak av skatteintäkter. Skatteintäkterna ska sedan fördelas av de styrande politikerna inom respektive verksamhetsområde. I detta är lönekostnaderna en betydande andel, eftersom offentlig sektor är personalintensiv.

Möjligheten att locka till sig och behålla kvalificerad personal inom verksamheterna styrs sedan i huvudsak av arbetsvillkor och lönevillkor. Många delar av offentlig sektors verksamheter är konkurrensutsatta, och är inte verksamheterna det är det sannolikt att arbetstagarens kompetens är av intresse för fler arbetsgivare. Detta gör att lönevillkoren behöver följa med övrig löneutveckling i ekonomin och att vissa kompetenser kommer få ett större löneutrymme, bara för att det ska vara möjligt för offentlig sektor att attrahera personal.

Det ”gap” som motionären menar uppstår mellan offentlig sektors budgetramar och löneökningarna är en effekt av att skatteintäkterna inte nödvändigtvis följer lönetillväxten. Efterfrågan på barnomsorg förändras inte av en ekonomisk lågkonjunktur, men lågkonjunkturen minskar offentlig sektors inkomster. Det blir istället en fråga om politiska prioriteringar och arbetsmarknadsläget som avgör. En kommun kan välja att minska kostnaderna eller höja skatten (samt gå med underskott och därmed låna under den period kommunallagen tillåter) för att finansiera det gap som uppstår.

Vad den slutgiltiga löneförändringen blir sätts i förhandling mellan parterna - i offentlig sektor uteslutande fack och arbetsgivare. Motionärens förslag innebär i praktiken istället att politikerna skulle sätta löneramarna, som skulle verka tvingande i den kommunen eller regionen. Arbetstagaren, via facket, skulle därefter bara kunna påverka lönesättningen inom den ramen. Om politikerna sätter 0 procent i ramökning, skulle det innebära 0 procent i möjligt löneutrymme. Det skulle vara ett mycket stort ingrepp i lönebildningsmodellen och innebära att lönevillkoren sannolikt skulle försämrats visavi den privata sektorn.

Gällande motionärens andra att-sats, så sker lönebildningen lokalt redan idag, men utan att politikernas budgetram för löner blir ett direkt tak. Partistyrelsen menar att nuvarande ordning med den svenska modellen ska värnas.

Partistyrelsen ifrågasätter också motionärens bild av att det är statstjänstemännen som sätter sina egna löner och att resten av verksamheten får vad de får. Förhandlingen om löneutrymmet förhandlas mellan parterna och ”märket” styr till stor del utrymmet. Vad denna förhandling mynnar ut i är också en funktion av tillväxten i ekonomin – och därmed skatteintäkterna.

Motionären föreslår också att Arbetsgivarverket ska läggas ner. Arbetsgivarverket är arbetsgivarorganisation för statliga arbetsgivare och en förvaltningsmyndighet. Medlemmar är cirka 250 myndigheter, affärsverk och andra arbetsgivare med anknytning till det statliga området. De ansvarar för centrala förhandlingar med de fackliga organisationerna. Att lägga ner Arbetsgivarverket skulle innebära att varje statlig arbetsgivare skulle behöva sköta förhandlingarna själva, vilket inte framstår som en effektiv organisering i dessa frågor. En besparing på den centrala myndigheten skulle mest sannolikt innebära stora kostnadsökningar ute bland de statliga arbetsgivarna.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:18:

att avslå motionen

07:19 Bolagsbeskattning för en levande landsbygd

Bakgrund

Sveriges medborgare är oroadade för sina barns framtid. Man uppfattar inte längre att den svenska välfärdsstaten kan tillgodose människors behov av generell välfärd i framtiden. Man uppfattar att det socialdemokratiska välfärdsbygget från 1960-talet är under snabbt ökande förfall. Att det är så bekräftas av att allt fler människor söker sig till anti-liberala ytterlighetslösningar med krav på stängda gränser, vinststopp i näringslivet och hat mot globalisering och EU, något som är särskilt tydligt i svensk glesbygd.

Urbaniseringen och därmed avfolkningen av glesbygden har medfört att många av Sveriges kommuner idag saknar förmåga att finansiera sina lagstadgade kommunala åtaganden med skatteintäkter från den egna befolkningen.

Det regionala utjämningsystemet av skatteintäkter har polariserande effekter där välskötta och välmående kommuner tvingas finansiera ekonomiskt misskötta kommuner. Samtidigt har det kommunala självstyret successivt urholkats genom att staten med lagstiftning eller riktade statsbidrag i allt högre utsträckning detaljstyr kommunernas verksamhet.

Emellertid finns det en stor efterfrågan på nya och fräscha idéer hur man kan skapa en långsiktigt hållbar generell välfärdsstat som både säkerställer trygghet för den enskilde och samhällsekonomisk trygghet för hela Sverige på en turbulent och konkurrensutsatt global marknad.

Med utgångspunkt i kristdemokraternas värdegrund i fråga om såväl subsidiaritetsprincipen som förvaltarskapsprincipen kan man konstatera att dagens kommuner har låga incitament och i det närmaste obefintliga verktyg att arbeta aktivt med sitt näringsliv. Att införa en kommunal beskattning av företagsvinster skulle ge kommunen ett kraftfullt verktyg för sin näringslivsutveckling vilket skulle stärka den lokala demokratin och det lokala näringslivet.

Förslag

Ge näringsidkaren rätten att välja mellan att betala delar av sin statliga inkomstskatt (bolagsskatt) till kommunen eller till staten och ge den enskilda kommunen rätt att bestämma bolagsskattesatsen som skall tillämpas i kommunen på samma sätt som för inkomst av tjänst.

För att motverka uppenbara skatteplaneringsincitament, bör krävas det att näringsidkaren har haft sitt säte i kommunen under minst tre år (gäller ej nystartade företag) samt att näringsidkarens största verksamhetsställe i antal anställda, fastighetsbestånd eller anläggningsyta finns i kommunen.

Vidare begränsas valet av beskattningsmöjlighet till att endast omfatta vinster på en omsättning på upp till 50 MSEK per år och näringsidkare. För en bolagskoncern kan endast ett av företagen åtnjuta denna valmöjlighet. Tanken med dessa begränsningar är nämligen att valmöjligheten främst skall gynna små- och medelstora näringsidkare, såsom jordbruk, skogsbruk och tillväxtbolag.

Slutligen för att hindra en alltför dynamisk skattesubvention av det lokala näringslivet, skall mellanskillnaden mellan intäkten som staten går miste om och det faktiska skatteuttag som kommer gör av näringsidkarna, avräknas från det statligt finansierade kommunala utjämningsystemet.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att ta ge företag, med vinster på en omsättning på upp till 50 MSEK per år, rätten att välja mellan att betala sin bolagsskatt till kommunen eller till staten.

Attsats 2: att, för att komma i fråga för denna valmöjlighet, bolaget har haft sitt säte i kommunen under minst tre år (gäller ej nystartade företag) samt att bolagets största verksamhetsställe i antal anställda, fastighetsbestånd eller anläggningsyta finns i kommunen.

Attsats 3: att kommunerna rätt att bestämma bolagsskattesatsen som skall tillämpas i kommunen.

Attsats 4: att mellanskillnaden mellan intäkten som staten går miste om och det faktiska skatteuttag som kommen gör av företagen, avräknas från det statligt finansierade kommunala utjämningsystemet.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

För att Sverige ska vara ett tilltalande land att investera och starta företag i måste skattesatsen på företagande och kapital ligga på attraktiva nivåer jämfört med omvärlden. Detta är vi överens med motionären. År 2019 fick staten in 145 miljarder kronor i bolagsskatt. Men motionären vill att dessa miljarder istället ska tillfalla kommunerna och att Sveriges 290 kommuner skulle själva få bestämma bolagsskattesatsen. Rent hypotetiskt skulle detta kunna resultera i 290 olika skattenivåer. Syftet som motionären vill uppnå är att stärka kommunernas intäkter och självstyre, men med 289 konkurrenter om att ha den lägsta bolagsskatten kan det här förslaget skapa mer oreda än nytta. Det faktum att 131 av landets kommuner har färre än 15.000 invånare visar att många kommuner har en liten befolkning och dessutom är kommuner glest befolkade. Kvalificerad arbetskraft uppstår inte ur tomma intet och därför krävs det mer än just skattesatser för kommunerna att vända en utflyttningstrend och få företag att etablera sig hos dem. Partidistriktsstämman anser inte att den kommunala nivån är rätt kompetensnivå för att sätta bolagsskatten. Samtidigt utesluter vi inte tanken att skapa nya verktyg för att skapa regional tillväxt och på vis konkurrenskraft gentemot storstadsregionerna.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens förslag innebär att företagen får välja om de ska bolagsbeskattas av staten eller av kommunen, och att det är upp till var och en av kommunerna att bestämma nivån på bolagsskatten.

Idag uppgår intäkterna för bolagsskatten till 132 miljarder kr, vid en skattesats på ca 21 procent. Motionärens förslag har flera uppenbara problem som skulle få mycket stora konsekvenser för Sverige. För det första så skulle ett sådant förslag innebära att 290 kommuner skulle få incitament att tävla om företagsetableringar genom att sänka bolagsskatten. Etableringen skulle dock bara bero på var företaget hade sitt säte, vilket skulle leda till skatteparadisupplägg med brevlådeföretag. Eftersom det skulle finnas mångmiljardbelopp att hämta för en kommun, skulle intresset av att locka till sig företagen leda till att bolagsskattesatsen skulle närma sig noll

procent. Gotland skulle därmed kunna bli nya Cayman islands.

En sådan effekt skulle leda till mycket stor ojämlikhet mellan kommunerna. Exempelvis skulle Sveriges minsta kommun med 98 miljoner kr i balansomslutning kunna locka till sig mångdubbelt i intäkter genom att ett antal företag valde att flytta sitt säte till kommunen. Men eftersom det inte skulle följas av lika stor ökning av behoven i kommunen skulle det innebära en mycket ineffektiv kapitalallokering som skulle få konsekvenser för andra kommuner och för statens möjlighet att finansiera verksamheter i andra delar av landet.

Partistyrelsen anser att motionen ska avslås i sin helhet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:19:

att avslå motionen

07:20 Från 10 till 300 anställda – Små företag växer till medelstora företag

Sverige är internationellt känt för företag med innovativa och kreativa lösningar och ofta är dessa företag byggda på teknikutveckling. Att expandera från idé till ett mellanstort företag tar kraft då dessa företag har behov av kapitalinvesteringar tidigt då de tekniska innovationerna kostar att realisera. Kostnaderna är inom uppfinning, testning, patent, start av produktionslinje och senare internationell expansion.

Behovet av ökat rörelsekapital men även riskkapital är stort inom denna grupp och reformer som hjälper dessa företag att nå mellanstor storlek gynnar Sveriges nationella ekonomi enormt.

Likaså behövs det en förenkling av anställningsformer och lägre personalkostnader men även att säkra personalens kompetens och knyta de närmare företaget. Därför bör vi reformera kostnader och beskattning för aktieäggande och teckningsoptioner vilket ger företaget en möjlighet att säkerställa rätt person, på rätt plats under lång tid. Denna kompetenssäkring skapar en gynnsam situation för det växande mindre företaget och snabbar upp processen till internationell expansion.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för och ge partistyrelsen i uppdrag att utforma ett förslag som adresserar följande punkter:

Attsats 1: Att skapa riskkapital till små onoterade företag genom en skattefri tillväxt på 100%. Därefter vanlig kapital beskattning. Utred rätt nivå på tillväxt och företagsstorlek för skiftet till kapital beskattning, initialt förslag = 300 anställda.

Attsats 2: Att ge Export Kredit Nämnden, EKN, i uppdrag att utforma och införa nya rörelsekredit-garanti produkter som ännu mer hjälper små företag att våga satsa internationellt för att bli mellanstora företag. Koppla till anställningar i Sverige och underleverantörer i Sverige.

Attsats 3: Att minska arbetsgivaravgiften och den statliga skatten på arbete. Begränsa total skatt på arbete inräknat arbetsgivaravgifter till maximalt 50%, mot dagens ca 64% skatt på arbete för personal med hög förmåga och kompetens.

Attsats 4: Att utreda en förändrad skattelagstiftning så att det är mer fördelaktigt för aktiva ägare att ta ut utdelning från onoterade bolag jmf med att sälja bolagen.

Attsats 5: Att ge Business Sweden uppdraget att utforma riktat, landspecifikt, kompetensstöd

till små företag som investerar i exportsatsning.

Attsats 6: Att tillse en fortsatt och ökad satsning och prioritering på teknisk och naturvetenskaplig utbildning och verka för en förstärkt samexistens mellan akademien och företag.

Värmdö 2021-02-01

Björn Alldén, Peter Lake, Anna Lipinska samt Anders Josephsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärerna tar upp väldigt detaljerade frågor som det vore synda att inte ta med i det fortsatta arbetet som just nu pågår med framtagandet av det näringspolitiska programmet. Vi hoppas att motionärerna ska tycka det är angeläget att vid tidpunkten då yttrandet från partidistriktsstämman skrivs, skickar motionen vidare till denna arbetsgrupp.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Attsats 5: att besvara attsatsen

Attsats 6: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår ett antal större åtgärder för att stärka företagsklimatet och få fler företag att växa från små till större. Bland annat föreslås en initial skattefri tillväxt på 100 procent, förbättrad kapitaltillgång, kraftigt minskat skattetryck och ett antal till förslag.

Partistyrelsen delar motionärernas syn på att tillväxten bland småföretagen har stor betydelse för näringslivet i stort och att det kan vara särskilt svårt att klara av den första fasen i företagandet, när intäkterna är små och kostnader för utvecklingen av företaget står för en betydande del av företagets verksamhet. Åtgärder för att främja tillväxten måste dock väljas noggrant utifrån effektivitet och ställas mot andra åtgärder som behöver prioriteras.

En skattefri tillväxt på 100 procent, upp till 300 anställda, skulle undanta beskattningen för uppskattningsvis 2 av 3 företag i Sverige. Men oavsett var man lägger gränserna skulle ett system med skattefri tillväxt skapa kraftiga tröskeeffekter för företagandet. Det skulle dels riskera att få effekten att många startar företag bara för att få ta del av den skattefria delen av tillväxten och sedan låta företaget bli ett s.k. zombie-företag, alternativt lägga ner det. Det skulle också innebära att många företag skulle överleva enbart till följd av skattefriheten, och att övergången till normala skatteregler får en ansenlig del att gå i konkurs. Förslaget kan jämföras med de initiala effekterna av de extraordinära krisåtgärderna som införts under coronapandemin. Anstånd med skattebetalningar och permitteringsstöd har inneburit att antalet konkurser, efter att stöden införts, varit på lägre nivåer än innan krisen. Bedömare räknar istället med att konkurserna kommer uppstå när skattebetalningarna återigen ska göras och stöden rullas tillbaka.

Vidare föreslås en särskild kredit som hjälper småföretagen att göra internationella satsningar. Dels finns det redan idag sådan kredithjälp och administrativ hjälp via både statliga och privata initiativ, dels finner inte Partistyrelsen att det är motiverat att införa ännu fler statliga krediter

för att småföretag ska lockas till internationella etableringar. Sådana etableringar görs ändå till följd av god kapitaltillgång på den privata marknaden och drivna entreprenörer.

Motionärerna vill sänka arbetsgivaravgiften och den statliga skatten på arbete, begränsa den totala skatten på arbete inräknat arbetsgivaravgifter till maximalt 50 procent på arbete för personal med hög förmåga och kompetens.

Partistyrelsen ställer sig frågande till att bestämma en skattenivå utifrån ”hög förmåga och kompetens”, vilket i praktiken också skulle leda till att skattetrycket blev regressivt, där grupper med lägre löner skulle betala mer i skatt än grupper med högre. Räknat på en medellön i Sverige uppgår idag skatter plus arbetsgivaravgifter till 55 procent av bruttolönen. För den som betalar statlig inkomstskatt blir andelen högre med stigande inkomst. Motionärernas skatteförslag skulle således skifta skattetrycket mot låg- och medelinkomsttagare.

Kristdemokraterna förespråkar ett lägre skattetryck och har så gjort under lång tid. Partiet har varit med och genomfört jobbskatteavdrag, höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt och skattesänkningar på företagande. Detta har dock gjort stegvis och ansvarsfullt för att nå ett lägre samlat skattetryck, utan att för den skull sätta finansieringen av andra kritiska samhällsfunktioner på spel. Välfärden har stärkts kraftigt, både under åren i alliansregering och i våra budgetar som oppositionsparti. I bedömningen av vilka skatteförändringar som är viktigast att genomföra, visavi vilka samhällsstärkande reformer – så som stärkt sjukvård och äldreomsorg – bör ett särskilt procentmål om total skatt på inkomster och arbete inte vara överordnat. Därför anser inte partistyrelsen att en sådant mål ska sättas.

I fjärde att-satsen föreslår motionärerna att utreda en förändrad skattelagstiftning så att det blir mer fördelaktigt för aktiva ägare att ta ut utdelning från onoterade bolag jämfört med att sälja bolagen.

Aktiva ägare i onoterade bolag, som i skattelagstiftningen kallas för kvalificerade aktier, beskattas enligt 3:12-reglerna. Reglerna är komplexa och beroende på hur de tillämpas så varierar skattesatsen mellan ca 20 och 57 procent när det kommer till kapitalinkomster. Den högre skattesatsen fungerar som en stopp i skattesystemet för att ägaren inte ska inkomstomvandla från hög lön till hög utdelning och på så vis få en lägre skatt än vanlig inkomstbeskattning. Utdelningar beskattas alltså med 20 procent upp till ett gränsvärde, och därutöver som inkomst av tjänst.

Kapitalvinst som motsvarar gränobeloppet ska tas upp till två tredjedelar i inkomstslaget kapital. Kvoteringen innebär att den del av en kapitalvinst som motsvarar gränobeloppet beskattas med 20 procent. En person eller juridisk person som vill sälja sina kvalificerade aktier kan undgå hög beskattning enligt 3:12-reglerna genom att ta ut pengarna ur bolaget under en femårsperiod, vilket gör att försäljningen beskattas med 25 procent.

Motionärernas förslag innebär att 3:12-reglerna skulle behöva ändras så utdelningar skulle beskattas med den lägre skattesatsen, utan takbegränsning. Det skulle i sin tur innebära att man skulle kunna starta ett företag och plocka ut hög lön i form av utdelningar och därmed kringgå inkomstbeskattning, något partistyrelsen inte anser vara rimligt.

Partistyrelsen finns heller inte att det är ett egenvärde att beskattningen på utdelningar och aktivt ägande ska vara mer förmånligt än att sälja bolaget. Ett sådant upplägg kan få effekten att ägandet kvarstår i en allt mer passiv form, istället för att en försäljning sker till ägare som vill utveckla bolaget. Idag är det en neutralitet i detta upp till takbegränsningen. Trots att beskattningen av utdelningar kan bli väsentligt högre, innebär också den beskattningen att förmånerna i arbetsgivaravgifterna avsätts, så som pension och andra försäkringar. Om det inte görs, måste ägaren ta hänsyn till kostnaderna för att teckna försäkringar eller sådana

avsättningar till pension på egen hand.

Slutligen vill motionärerna ge Business Sweden uppdraget att utforma riktat, landspecifikt, kompetensstöd till små företag som investerar i exportsatsning och att partiet tillser en fortsatt och ökad satsning och prioritering på teknisk och naturvetenskaplig utbildning och verka för en förstärkt samexistens mellan akademin och företag. Business Sweden erbjuder redan idag sådant kompetensstöd, vilket partistyrelsen är positiva till. Partistyrelsen är också positiva till att nämnda utbildningar verkar i samexistens med näringslivet och vet att sådant arbete pågår runt om i Sverige.

Partistyrelsen anser därför att första till fjärde att-satsen ska avslås och att femte och sjätte att-satsen besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:20:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

07:21 Småbarnsföräldrar bör ha lagstiftad flexibilitet i arbetstiden - vård av barn under lov

Många föräldrar med yngre barn upplever det svårt att hinna med både yrkeskarriär och föräldraskap utan att känna ett enormt stressmoment i vardagen. Det finns därför en önskan hos många i denna livsfas att kunna ha mer ledig tid tillsammans med barnen under höstlov, vinterlov och påsklov utan att behöva använda semesterdagar, som främst tas ut om sommaren.

Vi Kristdemokrater vill ta vara på den lilla gemenskapen och lägga tillrätta för de föräldrar som önskar att ha mer tid tillsammans med sina små barn i en viktig fas i livet. Vi tror på familjens förmåga att ta egna val, men vi ser att ett yrkesliv som ställer stränga krav till föräldrar gör det svårt att välja både föräldraskap och karriär, vilket speciellt många kvinnor upplever tungt. Därför behövs det en lagstiftad flexibilitet gällande arbetstiden.

Om en förälder, som har ett barn under 12 år, kan välja att jobba 95% i genomsnitt under ett år, men har möjligheten att "spara" de lediga 5% till ett lov, så kan man i övriga veckor under året jobba 100%. Detta innebär att man "upparbetar" sig flera dagars extra ledighet som kan tas ut i förbindelse med de traditionella skolloven.

Den extra ledigheten ansöks om i god tid, och i samverkan med förskola/fritidshem säkras man att ingen förälder ansöker om ledighet utan att barnen är lediga.

På samma sätt som att en arbetstagare kan få bruttolöneavdrag yrkar vi för att en förälder som önskar denna ordning kan gå ned till 95% arbetstid i genomsnitt, men bibehålla 97,5% av bruttolönen, och att arbetsgivare endast betalar 98% av arbetsgivaravgiften för dessa.

För att småbarnsfamiljer ska få en lättare vardag med möjlighet att vara mer tillsammans med

sina barn under de traditionella skolloven, bör det införas en ordning som skapar större flexibilitet i arbetstiden. Som förälder till barn under 12 år, ska man enligt lag kunna välja att gå ned i arbetstid i genomsnitt, men "spara" den lediga tiden till ett lov. Lönen bör inte gå ned i motsvarande grad, men delvis täckas upp av en lägre arbetsgivaravgift.

Med anledning av ovanstående föreslår vi att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att:

Attsats 1: Att verka för införandet av en flexibel arbetstidsförordning som gäller föräldrar som har barn under 12 år.

Attsats 2: Att verka för att man kan spara upparbetade timmar som sedan kan tas ut i ledig tid under de traditionella skolloven.

Attsats 3: Att verka för att föräldrar som väljer denna förordning kan gå ned 5 % i arbetstid, men endast 2,5% i bruttolön.

Malmö 2021-02-17

Kristina Johansen

Partidistriksårsmötet i Skånes yttrande:

Motionären lyfter ett vardagsproblem för familjer som många har att hantera; hur man får tiden att gå ihop. Förslaget att justera arbetstiden måste vägas noggrant mot företagens behov och en i övrigt god föräldraförsäkring som finns i Sverige. Vi finner att det är ett rimligt förslag som motionären lyfter fram som skulle kunna vara genomförbart för att hjälpa ett antal familjer med sin tid.

Partidistriksårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter ett angeläget område om att det till och från är svårt att kombinera arbetslivet och tid med barnen, och att det därför behövs reformer för ökad flexibilitet i möjligheten att kombinera de två. Motionärer föreslår en flexibel arbetstidsförkortning och att man ska kunna använda upparbetade timmar till ledighet på skollov, samt att man ska kunna gå ner 5 procent till 2,5 procents avdrag på bruttolönen.

Grunden för Kristdemokraternas familjepolitik är vad som är det bästa för barnen. I de allra flesta fall mår barn och unga bäst av att växa upp med båda sina föräldrar i en kärleksfull miljö. Familjer ser olika ut och har olika förutsättningar. Barn har olika behov och föräldrar har olika önskemål och gör olika prioriteringar. Att utveckla en trygg anknytning mellan förälder och barn tar tid och måste få ta tid. Under perioden med småbarn måste därför omsorgen om dem få vara den primära uppgiften. Under barnets första tre år är behovet av föräldrarna som allra störst. Kristdemokraterna vill ge fler valmöjligheter för familjer att välja den livsstil i allmänhet och den barnomsorgsform i synnerhet som passar dem och deras barn bäst. Därför verkar också Kristdemokraterna för bla flexibel föräldraförsäkring.

När barnen blir äldre uppstår ofta behov av att kunna vara lediga med barnen under skollov och att följa dem på aktiviteter. Detta krockar då ofta med föräldrarnas arbetssituation, samt att semesterdagar inte alltid går att använda eller räcker till för att kunna tillgodose barnens behov.

Motionären föreslår intressanta åtgärder. Partistyrelsen bedömer dock att Kristdemokraterna redan har förslag i likhet med motionens intentioner. Kristdemokraterna vill nämligen utöka rätten till ledighet för vård av barn genom att varje förälder får rätt till fem dagar årligen, upp tills barnet fyller 18 år. En ensam vårdnadshavare ska ha rätt till samtliga dagar. Dagarna kan inte överlåtas och kan inte sparas till senare år.

Kristdemokraterna verkar också för sänkta skatter på arbete i allmänhet och att det ska införas ett särskilt jobbskatteavdrag för föräldrar, vilka utökar den ekonomiska möjligheten att använda denna utökade rätt till ledighet genom att vara tjänstledig utan lön exempelvis vid lov eller studiedagar. På så vis får föräldrar en extra disponibel inkomst, som får liknande effekt som motionärens förslag på kompensation för lägre arbetstid och reella möjligheter att välja mer ledighet i samband med skolloven.

Partistyrelsen anser därför att motionens förslag om införandet om en särskild förordning inte är nödvändigt, och att motionen därför ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:21:

att avslå motionen

07:22 Gör Skåne till provregion för gårdsförsäljning

Kristdemokraterna tog ställning 2015 för att man, under förutsättning att Systembolagets monopol kan värnas, ställer sig positiv till gårdsförsäljning av lokalproducerat öl, vin och cider. Däremot hävdade rikstinget, med hänvisning till gamla utredningar, att det inte ansågs möjligt att driva ett aktivt arbete för att införa rätt till gårdsförsäljning i Sverige, varmed motionen besvarades. Det är nu dags att ta nästa steg och verka för att, via en testregion, pröva införandet under reglerade former och göra en utvärdering före nationellt ställningstagande.

Det finns faktiskt ett land inom EU, som kombinerar gårdsförsäljning och försäljningsmonopol på alkoholhaltiga drycker. Detta land är Finland, där gårdsförsäljning är tillåten för alkoholdrycker med högst 13 volymprocent. Ur svensk synvinkel är Finland ett intressant exempel, eftersom de båda rör sig inom liknande juridiska ramar.

Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling inom EU har granskat Finlands gårdsförsäljning, men valt att inte ingripa, eftersom försäljningen är så marginell. Den finska gårdsförsäljningen stöds därmed av kommissionen.

Finlands lagstiftning kan utgöra underlag för en svensk motsvarande lagstiftning, men det förutsätter ett noggrant förarbete, där en provregion inom Sverige skulle kunna testas och utvärderas före ett införande. Den största koncentrationen av vingårdar och vinproducenter finns i Skåne, som därmed skulle te sig utmärkt som testregion. Här finns även en hel del cider- och ölproducenter. Turistnäringen är redan stor och gårdsförsäljningens potential för landsbygdsutvecklingen långt ifrån uppnådd.

För att en mer levande landsbygd ska bli verklighet och för att fler företag med jobbtillväxt ska etablera sig, får vårt tidigare ställningstagande inte fastna i skrivbordslådan.

Med anledning av ovanstående föreslås rikstinget besluta:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska uttala sig positivt gällande gårdsförsäljning av lokalproducerat öl, vin och cider under förutsättning att Systembolagets monopol värnas.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna aktivt verkar för att Skåne blir en testregion gällande gårdsförsäljning av lokalproducerat öl, vin och cider.

Kristianstad 2021-01-30

Alexander Harrison

Partidistriksårsmötet i Skånes yttrande:

Att-sats 1: KD har på tidigare riksting uttalat stöd för gårdsförsäljning.

Att-sats 2: Skåne lämpar sig särskilt väl som testregion då merparten av vingårdar med egenproducerat vin är lokaliserade i länet.

Partidistriksårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill se att partiet ställer sig positiva till gårdsförsäljning och föreslår därutöver att Skåne ska bli provregion. Motionen har hanterats vid tidigare riksting.

Kristdemokraterna står för en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik som syftar till ett samhälle med måttfulla alkoholvanor. Vi värnar Systembolagets monopol samt om en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker. Alkoholmonopolet och de relativt höga skatterna på alkohol är de viktigaste inslagen i Sveriges restriktiva alkoholpolitik.

Frågan om gårdsförsäljning har utretts flera gånger och slutsatsen har varit att om enbart svenska tillverkare får sälja sina produkter direkt till konsument på tillverkningsstället är det diskriminerande samt strider mot EU-rätten. Detta med anledning av att ett enskilt land inte får diskriminera utländska producenter eller produkter. Kristdemokraterna har därför ställt sig bakom det tillkännagivande som riksdagen gav till regeringen 2018 om att under förutsättning att Systembolagets detaljhandelsmonopol kan upprätthållas verka för en lagstiftning som möjliggör gårdsförsäljning i begränsad utsträckning. I behandlingen av Landsbygdspropositionen på rikstinget 2019 antogs förslaget att tillåta gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker inom ramen för alkoholmonopolet.

När det gäller gårdsförsäljning i Finland och hur man har kunnat kombinera detta med ett alkoholmonopol har folkhälsoministern i en skriftlig fråga i slutet av 2015 uttryckt sig på följande sätt: "Det är emellertid inte möjligt att rakt av jämföra det aktuella förslaget om gårdsförsäljning i Sverige med den form som Finland har. Den finska gårdsförsäljningen är mycket restriktiv och omfattar enbart bär/frukter som växer norr om den sextionde nordliga breddgraden. Den aktuella utredningen gjorde även bedömningen att Finlands begränsningar av gårdsförsäljning skulle kunna kritiseras i förhållande till EU:s principer om icke-diskriminering".

Det är dock viktigt att titta vidare på vilka möjligheter som kan stå till buds för att lokalt producerade alkohol ska kunna säljas, med ett bevarat Systembolag. En möjlighet som har underlättat avyttringen av gårdarnas produkter är Systembolagets så kallade utvidgade service. Det går exempelvis att beställa en gårds varor till närmaste Systembolagetbutik. Varorna levereras fritt för såväl kund som leverantör. Lokala produkter har numera särskild hyllmärkning i butiken och såväl sortiment som försäljningsvolymen har utökats på senaste år.

Kristdemokraterna ser positivt på Systembolagets utvidgade service och verkar genom motion i

riksdagen för att det i samverkan med lokala producenterna ska göras en översyn kring möjligheten att utveckla servicen ytterligare för att tillfredsställa de lokala producenternas behov av att sälja sina produkter till en bredare kundkrets.

Att möjliggöra för en särskild region att ha unika regler gällande affärsmässig verksamhet vore också att snedvrیدا konkurrensen och förfördela viss näringsverksamhet till följd av dess regionala placering. Vid ett positivt utfall av en provregion skulle företagen som fått vara delaktiga också getts en konkurrensfördel för den fortsatta verksamheten.

Partistyrelsen anser därför att motionens första att-sats ska besvaras och att den andra att-satsen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:22:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

07:23 Ändra på CSN-förutsättningarna för de som väljer att plugga till sjuksköterska, polis eller lärare

Vi ser idag att för få personer söker sig till universitetsutbildningar som leder fram till samhällsviktiga arbeten. Framförallt då polisutbildningarna, sjuksköterskeprogrammen och samtliga lärarutbildningar. Man pratar ofta om den arbetsbrist som finns inom dessa yrkesgrupper och vad man kan göra för de som redan är utbildade inom dessa yrken. Men man glömmer ofta bort att prata om hur man ska göra själva utbildningarna mer attraktiva för framtida studenter och det är det den här motionen handlar om.

Man behöver ta bort fribeloppen för dessa utbildningar så man har möjlighet att jobba extra som exempelvis undersköterska eller lärarvikarie under sin studietid. Detta skulle gynna samhället eftersom man jobbar inom ett bristyrke och betalar skatt samtidigt som man studerar. Det skulle även gynna studenterna och då på olika sätt beroende på de val de själva gjorde. Valde man att ta CSN lån så skulle man få en högre levnadsstandard under sin studietid och/eller ha lättare att hitta bostad eftersom man kan ha en högre hyra. Men man skulle även kunna välja att bara ta ut bidragsdelen från CSN de månader man inte har sin verksamhetsförlagda utbildning och på så sätt inte ha lika mycket skulder när man är klar med sina studier.

Vidare så borde man göra justeringar kring bidragsdelen och lånedelen hos CSN inom de här utbildningarna. Dessa borde fördelas lika mellan bidragsdelen och lånedelen varje månad så de blir på 50% vardera.

Detta skulle såklart bli en kostnad för staten, men man ser också att fler då skulle kunna jobba extra och bidra med skattepengar. De här personerna skulle inte heller gå ut i någon arbetslöshet eftersom de utbildar sig inom yrken som det finns en stor brist inom idag.

Attsats 1: Att ta bort fribeloppet för universitetsutbildningarna inom kategorierna polis, sjuksköterska och lärare.

Attsats 2: Att de som pluggar på universitet/högskolor till polis, sjuksköterska och lärare ska få ett studiemedel som delas lika mellan bidragsdelen och lånedelen hos CSN.

Stockholm 2021-02-14

Erika Eriksson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Partidistriktsårsmötet avslår motionen i sin helhet. Motivering:

Partidistriktsårsmötet håller med motionären att det är ett problem att alltför få personer söker sig till polis, sjuksköterska och lärare i Sverige idag. Vid flera tillfällen har det till och med varit svårt att fylla utbildningarna. Dessa utbildningar utbildar framtidens arbetstagare inom flera av de yrken som bidrar till ett stabilt samhälle. Att införa slopat fribelopp och förändrad CSN-fördelning till ett fåtal specifika yrkesutbildningar anser styrelsen dock blir godtyckligt, sannolikt kostnadsdrivande i ökad administration och skulle inte lösa bristsituationen.

Partidistriktsårsmötet anser dessutom att lösningen i de allra flesta fall ligger hos arbetsgivarna. De allra flesta av de yrken som motionären nämner i motionen kommer efter avslutad utbildning naturligt ta anställning hos offentliga arbetsgivare så som myndigheter, regioner och kommuner. Det finns en betydande förbättringspotential för att göra de arbetsgivarna mer attraktiva och därigenom locka fler personer till de yrken där det nu är bristsituation.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrerelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:26.

07:24 Fler sökande till bristyrken

För att en land skall ha långsiktig ekonomisk tillväxt krävs ett antal faktorer och en av dem är att arbetskraften skall ha rätt utbildning för att matcha arbetsmarknadens behov. Denna motion syftar till att införa en metod (inte den enda) för att uppmuntra högskolestudenter att välja utbildningar som leder till arbete snabbt och därmed kunna börja bidra till Sveriges ekonomi snabbare.

Målsättningen är att få fler potentiella studenter att söka utbildningar till bristyrken t.ex. lärare och sjuksköterskor. Detta skulle kanske innebära ett lägre söktryck på mer populära utbildningar i slutändan. För att uppnå detta skulle en premie kunna utbetalas eller en del av studielånet strykas när en utbildning är komplett.

För att bedöma vilka utbildningar som klassas som bristyrken på längre sikt behöver någon typ av arbetsmarknadsråd finns och besluta om detta.

Attstats 1: ATT partiet ska arbeta för att CSN eller motsvarande skall kunna premiera studenter som tar examen inom bristyrke inom Sverige.

Stockholm 2021-02-14

Christian Olofsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären belyser den viktiga frågan om bristyrken och hur fler unga ska vilja söka sig till dessa. Exempel på sådan yrken som också är samhällsbarande är polis, sjuksköterska och lärare. Partidistriktsårsmötet delar i grunden motionärens mening om att politiken har en viktig uppgift i att öka attraktiviteten kring dessa yrken. Däremot anser årsmötet att premiering i studielån till de som söker sig till dessa yrken är fel väg att gå. I grunden skall premisserna vara desamma för alla oavsett vad man väljer att studera. Det är även svårt att mäta huruvida fler skulle söka sig till dessa utbildningar som inte annars hade gjort det. Premier i studielån riskerar därför att endast bli kostnadslättnader för folk som ändå hade sökt sig till yrket. Istället bör staten satsa på att uppvärdera statusen på yrkeskategorierna så som till exempel, löneyft, bättre villkor och ökade

möjligheter att göra karriär.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:26.

07:25 Skattefri återbetalning av studielån

Möjligheten att låna för högre studier nyttjas av många studenter. För de flesta är det en lönsam affär att studera vidare, den genomsnittliga akademikern når "breakeven" vid 39 års ålder sett till den genomsnittliga inkomsten för dem utan högre studier. Skillnaden i livslön är dock inte så dramatisk, enligt fackförbundet SACO tjänar till exempel en läkare (högst livslön) endast ca 60 procent mer än den som lämnar skolan med bara gymnasiestudier. För andra akademikergrupper är utbildningspremien ännu lägre. I genomsnitt är den 16%.

Enligt SACO:s studie är nära en tredjedel av alla akademiska utbildningar olönsamma, däribland många samhällsviktiga yrken som lärare, sjukgymnast eller tandhygienist. Ett sätt att öka lönsamheten för högre studier är att premiera den som genomför studierna med förmånligare villkor för återbetalning av studielån. Enligt gällande regler ska ett studielån återbetalas på 25 år efter slutförda studier. En fyraårig utbildning med fullt studielån ger idag cirka 305 000 kronor i studielån, vilket leder till en månatlig återbetalning om cirka 1100 kronor per månad inklusive ränta.

Genom att minska kostnaden för lånet ökar möjligheten för fler med samhällsviktiga utbildningar att genomföra sina studier och få en positiv livslön. Med bristyrke/ samhällsviktiga utbildningar menas utifrån en bedömning av en myndighet eller annan offentlig instans som får bestämmas senare under beredning till ett färdigt förslag.

Det finns olika sätt att uppnå en lägre kostnad för studielånet. Antingen genom att ge arbetsgivaren möjlighet att på förmånliga villkor bidra till återbetalningen av ett studielån för den som utbildar sig till ett bristyrke. Ett annat sätt är att göra återbetalningen av studielånet avdragsgill i beskattning för den som fått jobb inom det yrke denne utbildad sig för. Eller att på andra sätt underlätta för låntagaren att återbetala studielånet. Därmed minskar den faktiska utbildningskostnaden med upp till 55% för den som har den högsta inkomstkatten.

Samhällskostnaden för reformen kan antas vara låg, då en reform enligt ovan skulle leda till att fler utbildar sig till bristyrken med låg livslön, samtidigt som fler av de som påbörjar en utbildning får ekonomiska incitament att slutföra den och börja arbeta inom yrket. Härmed yrkas att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att den som utbildar sig inom ett bristyrke/ samhällsviktig utbildning enligt definition i texten ska kunna få hjälp på olika sätt att betala av studielånet för utbildningen enligt förslag i texten.

Upplands Väsby 2021-01-12

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman tycker att motionären presenterar ett spännande förslag som är värt att pröva.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:26.

07:26 Avskaffa fribeloppet en gång för alla

I slutet av mars presenterade regeringen ett krispaket för jobb och omställning. En åtgärd var att tillfälligt ta bort fribeloppet i studiemedelssystemet. Fribeloppet är den inkomstnivå en student får uppnå innan rätten till studiemedel begränsas. För en heltidsstudent är fribeloppet idag 91 624 kronor per termin.

För första gången kan nu studenter slippa oroa sig för att deras studiestöd kan begränsas på grund av att de jobbar under terminen. I Sverige är högre utbildning avgiftsfri och rätten till studiestöd är generös. Det gör att alla kan studera vid universitet och högskola. De flesta studenter har ett par hundra tusen kronor i studielån när de tar sin examen. För att få arbetslivserfarenhet och minska storleken på detta studielån väljer många att arbeta vid sidan av studierna.

Vi bör nu permanent avskaffa fribeloppet. Efter corona behöver staten skapa varaktiga förutsättningar för att alla som vill arbeta och bidra till ekonomins återuppbyggnad ska kunna göra det utan att riskera att straffas. Det måste löna sig att arbeta.

En majoritet av landets studenter arbetar under sina studier. En del arbetar inom välfärdsyrken, andra med uppgifter som genom studenternas kunskap bidrar till att landets ekonomi stärks och utvecklas. Därför är också regeringens argument för det tillfälliga borttagandet av fribeloppet lika giltigt i tider utan kris.

Studenter som nu lyckats kombinera för samhället viktiga jobb med sina studier, riskerar att behöva gå ned i tjänst vid årsskiftet eller acceptera en begränsad rätt till studiemedel.

Nu är ett särskilt lägligt tillfälle att ta bort fribeloppet permanent. Det skulle skicka en viktig signal till Sveriges studenter att deras arbetsinsatser behövs och värderas högt.

Attsats 1: Att permanent avskaffa fribeloppet

Stockholm 2021-02-14

Lucas Svärd

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären föreslår att avskaffa fribeloppet permanent. Fribeloppet har stegvis höjts främst under alliansregeringens tid vid makten och det har varit viktiga steg i rätt riktning. Det handlar om att ge den enskilde studenten makt att själv planera sitt liv. Det underlättar och förbättrar studentens möjligheter att arbeta vid sidan av studierna och leder till att studenten får bättre privatekonomi och arbetslivserfarenhet. I dagens Sverige är det också möjligt att i större utsträckning planera sina studier. Varken studier eller arbete är något som med nödvändighet sker statiskt. Därför ska den studerande själv ges förutsättningar att i möjligaste mån planera sin egen tid och inte styras och hindras av ett system.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 07:23 till 07:26:

Motionerna 07:23 till 07:26 föreslår åtgärder för att stärka söktrycket till vissa utbildningar. Utöver det föreslås att särskilda regler, fribelopp, för intjänad lön i samband med uppbärande av studiemedel ska ändras.

Motion 07:24 föreslår slopat fribelopp för utbildning till polis, sjuksköterska och lärare, medan 07:26 föreslår att fribeloppet avskaffas så att en studerande med studiemedel kan tjäna obegränsat med pengar under studietiden. Partistyrelsen håller med om att det är särskilt viktigt att studenter uppmuntras att jobba extra under studietiden och att det bidrar till både studenten och samhället. Partistyrelsen menar dock att likabehandlingsprincipen är viktig att värna och att ett slopat fribelopp i studiestödet ska gälla för alla. Kristdemokraterna ser ett egenvärde i att studenter etablerar sig tidigt på arbetsmarknaden och ser därför positivt på att studenter också arbetar under studietiden så länge inte studierna blir lidande. Vi menar att fribeloppet begränsar studentens egna beslut om hur mycket tid och kapacitet denne har att arbeta vid sidan av studierna. Kristdemokraterna har därför sedan tidigare verkat för att fribeloppet ska slopas. Kristdemokraterna var pådrivande för att fribeloppet skulle slopas när utbrottet av det nya coronaviruset gjorde att vården sattes under stora påfrestningar. I det läget var det bra att studerande som ville och kunde fick möjlighet att arbeta i vården utan risk för negativa effekter för rätten till studiemedel. Denna tillfälliga reform bör permanentas.

Vidare föreslår motionären till motion 07:23 att studier till polis, sjuksköterska och lärare ska innebära att hälften av studiemedlet ska ges i form av bidrag. Motionären i 07:24 föreslår, med samma andemening, att Kristdemokraterna ska verka för att premiera studier inom bristyrken.

Motionärernas förslag innebär att universitetsutbildningar ska behandlas olika i studiestödsförordningen, givet behoven av utbildad personal. Det är förvisso en sympatisk idé, men skulle också innebära att staten skulle, relativt godtyckligt, styra från år till annat, vilka villkor som ska gälla för en viss utbildning. Den socialdemokratiska regeringen har infört vissa ändrade förhållanden mellan lån och bidrag för vissa ämnesinriktningar för lärare. De utvärderingar som bygger på enkätsvar, visar att de positiva effekterna har varit begränsade.

Partistyrelsen anser att det så långt möjligt ska ges likvärdiga villkor när det gäller studiemedel och att det sannolikt är andra faktorer som har större effekt på söktrycket till vissa yrken. Ett system där man regelbundet ska bedöma vilka utbildningar som ska få generösare villkor, samt ändra detta årligen, skulle också innebära mycket administration och ge en ryckighet i villkoren.

Partistyrelsen delar dock motionärernas bild av att det är angeläget att fler väljer dessa yrken. Därför har Kristdemokraterna bland annat verkat för att förbättra arbetsvillkoren för sjuksköterskor, poliser och lärare. Bland annat har riktade lönesatsningar föreslagits och genomförts, reformer för förbättrad arbetsmiljö föreslagits och nya karriärtjänster för lärare införts.

Partistyrelsen anser därför att 07:23 första att-sats ska besvaras och att andra att-satsen avslås. Vidare anser partistyrelsen att 07:24 och 07:25 ska avslås, samt att 07:26 besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:23:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:24:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:25:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:26:

att anse motionen besvarad

07:27 Skapa "FÖRETAGSBYAR" i glesbygd.

För sådär 60 år sedan fanns det i min (Arne Sjögren) hembygd Byxelkrok med omland på Norra Öland cirka 200 personer som hade helårsanställningar i olika lokala företag. År 2020 var antalet helårsanställda färre än 20 personer. Resultatet en utarmning av landsbygden till förmån för en långtgående urbanisering och storstadsmiljöer.

Inför varje val betyder alla riksdagspartier unisont att landsbygden skall utvecklas och leva med så fort valresultaten presenterat har glesbygden i ett slag, som en känsla, lämnats åt sitt öde. Verkligheten är den att skall människor få incitament och möjlighet att vilja leva och bo på landsbygden krävs drastiska och kreativa politiska åtgärder med syfte att skapa goda förutsättningar för näringslivsverksamhet. Vill det politiska systemet ge input till en levande landsbygd krävs djärva åtgärder. Krafttag måste till inom den samlade politiken för att vända avfolkningstrenden på landsbygden.

Ett intressant fenomen som uppenbarar sig i samband med epidemin Covid19 är att människor plötsligt har upptäckt att delar av sitt yrkesutövande med fördel kan ske hemifrån. Ta vara på den känslan.

Vad kan vi som politiskt system göra för att underlätta etablering av nya företag men också utveckla befintliga glesbygd-företag?

Exempel:

- Skapa incitament för "FÖRETAGSBYAR" i samverkan med såväl befintliga som nya företagare där synergieffekter inom administration, kundkontakter, infrastruktur mm kan åstadkommas.
- Skapa ekonomiska system för dem som vill bosätta sig på landsbygden genom borttagandet av företagsbeskattning och minimering av arbetsgivaravgifter för företag upp till, låt säga 20 anställda.

Som motionär uppmanar vi vår partistyrelse i form av två attsatser:

Attsets 1: att låta utreda hur KD kan bidra till att skapa förutsättningar för "FÖRETAGSBYAR" genom ett aktivt stöd för företagsetableringar utanför expansiva centralorter och stadsområden

Attsets 2: att låta utred hur ekonomiska system kan skapas som främjar företagsetableringar på landsbygden

Öland 2021-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna tar upp en för Sveriges framtid avgörande fråga, nämligen hur hopp och framtidstro skapas utanför de stora städerna genom företagande. Motionärerna uppmärksammar också förtjänstfullt de nya möjligheter som digitaliseringen medför för människor att leva och verka på landsbygd och glesbygd.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att större och bättre stöd ska ges till landsbygden i syfte att främja företagsetableringar och den ekonomiska tillväxten på mindre orter. Landsbygdens näringsliv är starkt präglad av små och medelstora företag, som ofta funnits över generationer. Landsbygden har ofta fördelen att etablering och expansionsfasen är relativt billig och enkel att göra, jämfört med städerna. Marken, affärslokaler och annat är vanligtvis billigare och enklare att tillgå. Men landsbygden möter också problem med långa avstånd, lägre efterfrågedensitet och ett fortsatt vikande befolkningsunderlag till följd av utflyttning. Hur dessa trender förändras till följd av förändrade arbetssätt efter corona-pandemin, återstår fortfarande att se. Men sannolikt kommer det finnas en tendens till ett växande intresse av att förlägga verksamhet eller bo utanför stadskärnorna.

Partistyrelsen delar motionärens bild av att det finns behov av riktad politik för att underlätta företagsetableringar på landsbygden. Kristdemokraterna antog därför en Landsbygdsproposition under rikstinget 2019. I den behandlas bland annat näringslivet på landsbygden.

I den föreslogs att kontakten med myndigheter måste bli smidigare. Företag ska bara behöva lämna en uppgift en gång till myndigheterna, därefter ska uppgiften slussas vidare till andra aktuella myndigheter om så behövs. Kristdemokraterna vill därför införa en servicegaranti för företagen i syfte att bidra till snabbare, kvalitativare och mer förutsägbar myndighetsservice.

Många företag riskerar att behöva läggas ner, helt i onödan. Företagarna blir allt äldre och det blir allt mindre vanligt att deras barn vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. Detta problem finns i hela landet, men är störst i glesbygdsområden. I övre Norrland har nästan hälften av företagen fyllt 65 år.

Ett möjligt sätt att fortsätta driva företaget när företagaren slutar är att de anställda tar över ägandet. I andra länder är det vanligt att de anställda köper aktier i företaget men i Sverige behöver mer göras för att underlätta personalägda företag. Vi vill därför tillsätta en utredning som prövar förutsättningarna för modeller som varit framgångsrika i andra länder. Utgångspunkten för utredningen ska vara att den företagsamhet som finns – framför allt på landsbygden – ska kunna leva vidare och växa. Studier har visat att det skapas fler jobb vid ägarskiftet än vid nystarter. Dessutom visar företag som genomgår ägarskifte högre överlevnadsgrad jämfört med nystartade företag.

Vidare föreslogs att rikta en större del av marknadsföringen av Sverige som turistnation till besöksmål på landsbygden.

Kristdemokraterna vill också utveckla det svenska skogsbruket och användningen av skogsråvara, vilket är en viktig näring på landsbygden. Statligt ägda Sveaskog bör också få i uppdrag att sälja 30 000 ha produktiv skogsmark per år till privata markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken.

Slutligen vill Kristdemokraterna utveckla det särskilda norrlandsstödet som ges till jordbruket, utöka startstödet till unga jordbrukare och förbättra rättigheterna för den småskaliga vattenkraften.

Partistyrelsen menar därför att Kristdemokraterna bedriver en politik i enlighet med motionens intentioner.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:27:

att anse motionen besvarad

07:28 Införande av det officiella statistiska måttet egenförsörjning [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Det talas och skrivs mycket om arbetslöshet, sysselsättning, bidragsberoende, förvärvsfrekvens och - inte minst - integration. Det ibland uttalade och ibland outtalade målet för diskussionen är att diskutera eller visa i vilken mån främst invandrare lever på bidrag eller arbete. Arbete kan i diskussionen vara såväl riktiga anställningar, som skattesubventionerade anställningar, så kallade bidragsjobb. Utbildning räknas officiellt som "sysselsättning". Märkligt nog saknar Sverige ett officiellt statistiskt mått för det som ibland kallas egenförsörjning och ibland för självförsörjning. Begreppet egenförsörjning / självförsörjning används ofta i debatten, men avsaknaden av ett officiellt statistiskt mått försvårar relevanta analyser och diskussioner. Med andra ord: det mest relevanta statistiska måttet saknas. (Valet av terminologi beror på den enskilda debattören. Ordet "självförsörjning" leder tanken fel, eftersom det lätt för tanken till gamla tiders levnadssätt där nästan allt som konsumerades på den egna marken, också producerades på den egna marken. Ordet används också rätteligen för att beteckna ett lands förmåga att försörja den egna befolkningen med livsmedel. För att underlätta distinktionen använder den här motionen termen "egenförsörjning".)

För att bland annat kunna mäta i vilken mån invandringen är närande eller tärande, och för att det vid behov ska vara möjligt att vidta adekvata åtgärder, behöver Sverige ett officiellt statistiskt mått för egenförsörjning. Egenförsörjning ska definieras som inkomst som härrör från reguljär anställning, det till säga varken direkta bidrag eller lån till individen ska anses utgöra egenförsörjning, ej heller inkomst från skattesubventionerade anställningar.

Se exempelvis:

- "Sverige behöver ett självförsörjningsmål", av Johan Eklund, professor i nationalekonomi, Bulletin, 2021-01-18
- "Egenförsörjning eller bidragsförsörjning - invandrarna, arbetsmarknaden och välfärdsstaten", SOU 2004:021
- "Ännu svagare egenförsörjning bland utlandsfödda?"; PJ Anders Linder, Axess, 2020-04-29
- "Massutmaning", särskilt kapitel 3, av Tino Sanandaji, Ph. D. University of Chicago

Attsats 1: Vi föreslår därför att Kristdemokraterna ska verka för att: Sverige inför ett officiellt mått och statistik för egenförsörjning, definierat som inkomst som härrör från reguljär anställning eller reguljärt eget företagande, det vill säga varken direkta bidrag eller lån till individen ska anses utgöra egenförsörjning, ej heller inkomst från skattesubventionerade anställningar eller skattesubventionerat eget företagande.

Trosa 2021-02-11

Tomas Evaeus samt Saso Tircevski

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

avslag

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

att avslå motionen

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionärerna pekar tydligt på behovet av klarhet och tydlighet rörande i vilken grad en medborgare eller invånare klarar sig på egna ben. Införandet av ett officiellt mått och statistik för egenförsörjning skulle göra det enklare att jämföra med andra länder samt mäta insatserna av olika åtgärder i syfte att öka den enskildes ekonomiska frihet och behov av staten.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 07:29.

07:29 Försörjningsmått och försörjningsmål

Svensk sysselsättningsstatistik har länge legat till grund för mycket av den politiska diskussionen. Det har setts som en grundläggande framgångsfaktor för arbetsmarknadspolitiken att Sverige har en hög sysselsättningsgrad. Full sysselsättning har också varit ett politiskt mål för såväl vänster- som högerregeringar historiskt.

Sysselsättningen är dock ett mycket trubbigt mått för hur framgångsrik arbetsmarknadspolitiken är. För att räknas som sysselsatt räcker det med att en person under en månad ägnat en timme åt att arbeta. Personen räknas också som sysselsatt även om denna har varit frånvarande från ett arbete, studerat eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Det är utifrån denna definition närmast helt omöjligt att en person som är sysselsatt enligt begreppets minimikrav kan leva av sin sysselsättning. Tvärtom visar studier att en stor andel av dem som är sysselsatta inte alls är självförsörjande. Under perioden 1990-2016 tog det exempelvis fyra till fem år för att en nyanländ skulle räknas som sysselsatt, men hela 12-13 år till dess inkomsten från sysselsättningen räckte till egen försörjning på den lägsta nivå som krävs för att inte vara beroende av bidrag.

Begreppet sysselsatt har under lång tid givit illusionen att såväl arbetsmarknadspolitiken som migrations- och integrationspolitiken varit framgångsrik. Även om det förstås finns exempel på nyanlända som också snabbt blivit självförsörjande, är tyvärr den övergripande statistiken nedslående.

För att ge en korrekt bild av hur egenförsörjningsgraden i befolkningen ser ut behövs ett nytt försörjningsmått. Det bör inbegripa hur stor andel av den arbetsföra befolkningen som klarar sin försörjning helt utan olika former av subventioner och stöd.

Det bör också införas ett mått på hur många som är sysselsatta men beroende av offentliga ersättningar för att klara sin försörjning. Idag finns endast ett mått på hur många ”helårsekvivalenter” som lever av bidrag och sociala ersättningar, vilket i slutet av 2020 var motsvarande runt 740 000 personer. I praktiken utgörs denna grupp av betydligt fler individer som inte klarar sin egen försörjning, varav många ändå räknas som sysselsatta enligt den offentliga statistiken.

Rimligen borde politiken därefter också styras mot ett försörjningsmål, där en större andel än dagens klarar sin egen försörjning utan någon form av offentligt stöd.

Kristdemokraterna ska verka för:

Attsats 1: Att sysselsättningsstatistiken kompletteras med statistik som visar hur stor andel av den arbetsföra befolkningen som klarar sin egen försörjning utan offentliga bidrag samt hur många som måste ha olika former av bidrag och sociala ersättningar för att klara sin försörjning.

Attsats 2: Att arbetsmarknadspolitiken i framtiden ska inriktas på att fler ska klara sin egen försörjning för att därigenom minska bidragsberoendet i den arbetsföra delen av befolkningen

Attsats 3: Att ett försörjningsmål tas fram och att åtgärder utformas för att styra mot att målet uppfylls.

Danderyd 2021-02-19

Stefan Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären sätter ord på ett område där kristdemokraterna redan arbetar för att fler ska komma i arbete istället för att behöva bidrag. Där det ska löna sig att också ta ett arbete istället för att behöva hamna i ett bidragsberoende under sin arbetsföra ålder. Därför anser vi att motionären lyfter några viktiga aspekter att aktivt jobba vidare med för att kunna jobba seriöst med frågan.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 07:28 till 07:29:

Motionärerna i 07:28 och 07:29 föreslår att ett nytt mått på sysselsättning inom arbetsmarknadspolitiken ska införas, och 07:29 föreslår vidare att detta mått ska vara vägledande för arbetsmarknadspolitiken, samt att ett försörjningsmål tas fram.

Frågan om sysselsättning och självförsörjning har väckts med anledning av utrikes föddas etablering i arbete och hur integrationen egentligen ser ut i Sverige. Den stora skillnaden som finns mellan utrikes- och inrikes födda i olika arbetsmarknadsmått är problematisk, och lösningarna för att ändra det har länge varit en stor och svår fråga. Kristdemokraterna antog en Integrationsproposition under rikstinget 2019 som sökte lösningar på detta problem.

För att förstå omfattningen av ett problem och kunna föreslå verkningsfulla åtgärder är det centralt att också kunna mäta det på ett rättvisande och transparent sätt. Detta är inte någon enkel fråga och konsekvenserna av att använda ett visst mått ska inte underskattas.

Enligt det officiella sysselsättningsmättet mäts en sysselsatt som en person som arbetat minst en (1) timme under en månad. Har man en registrerad timme i arbete klassificeras man som sysselsatt i SCB:s statistik. Detta är en vedertagen definition som används i officiell statistik i hela Europa. Att vara sysselsatt i statistiken innebär alltså inte nödvändigtvis att man uppbär inkomster som är nödvändiga för att försörja sig. Samtidigt är det svårt att säga om samma person, som kan ingå i ett hushåll, är i behov av bidrag – eller helt enkelt lever på hushållets totala inkomster. Eftersom exempelvis det ekonomiska biståndet och bostadsbidraget är behovsprövat på hushållsnivå går det inte säga definitionsmässigt att en person som, trots att det bara krävs en arbetad timme för att vara sysselsatt, inte är självförsörjande på hushållsnivå.

Svårigheterna att definiera detta ger också upphov till svårigheter att etablera ett mått som mäter det vi vill mäta, i detta fall om en person försörjer sig själv, eller om det finns andra inkomstkällor som täcker upp gapet i inkomster. Men om man väljer att enbart se till varje enskild person blir det förstås uppenbart att nära nog ingen kan vara självförsörjande med en arbetad timme per månad. Det kan även framstå som förvånande att man klassificeras som sysselsatt vid en sådan nivå.

Motionärerna vill se att "självförsörjning" används som ett nytt mått på sysselsättning. Detta mått, definierat på ett visst sätt, har förts fram av Johan Eklund, professor i nationalekonomi, och även förekommit bland andra forskare, som ett försök att fånga upp hur hög sysselsättningen är om man kräver en månatlig inkomst som är närmare vad någon kan leva på. Det måttet är inte helt definierat i den akademiska litteraturen, utan den exakta definitionen beror på vad man avser med "att vara självförsörjande".

Johan Eklund har använt sig av en inkomstgräns på fyra prisbasbelopp, vilket i 2019 års priser motsvarade en årlig bruttoinkomst på 186 000 eller en månadsinkomst på 15 500 före skatt, alltså drygt 12 600 kronor netto. Den nivån motsvarade ungefär 50 procent av medianlönen, vilket också är OECD:s definition av den relativa fattigdomsgränsen.

Eklund konstaterar att enligt detta mått har en majoritet av utrikes födda i arbetsför ålder under perioden 1990 till 2016 inte uppnått självförsörjning. År 2016 saknade alltså drygt 600 000 utrikes födda självförsörjning.

Självförsörjningsgraden för grupperna från Afrika respektive Mellanöstern var 38 (63) procent respektive 36 (56) procent. Med det nu gällande sysselsättningsmålet var siffrorna 63 respektive 56 procent.

Detta visar hur stor skillnaden är beroende på vilket mått som används, vilket också kan påverka bilden av omfattningen av arbetsmarknadsdeltagandet och behovet av åtgärder.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att utveckla och ta fram relevanta mått på relevanta samhällsproblem. För att kunna göra välvägda bedömningar och prioriteringar i politiken krävs att de mått som används också ger en bred och rättvisande bild. Det påverkar bedömningen av samhällets integrationskapacitet samhällsekonomiska kostnader och vilka åtgärder som behöver vidtas.

Partistyrelsen menar därför att ett mått, som tar sin utgångspunkt i en persons självförsörjning, behöver tas fram för att komplettera det vedertagna sysselsättningsmålet. Den exakta definitionen av självförsörjning behöver utredas.

Motion 07:29 vill också att arbetsmarknadspolitiken ska inriktas mot självförsörjning och att ett försörjningsmål tas fram. Partistyrelsen anser att detta alltid varit målet med kristdemokratisk arbetsmarknadspolitik – att människor ska kunna stå på egna ben och så långt möjligt klara sig utan subventionerade anställningar eller behovsprövade transfereringar. Målet med att reformera försörjningsstödet, förbättra nystartsjobben, reformera Arbetsförmedlingen och införa dubbla jobbskatteavdrag för långtidsarbetslösa har alla som gemensamt mål att människor ska få en egen försörjning som de kan leva på. Det är viktigt för personens frihet och välmående, deras familjer och det är viktigt för samhället och staten.

Vad gäller att ta fram ett specifikt försörjningsmål har dock tydliga nackdelar. Dels är det på arbetsmarknadsområdet många faktorer – inte minst konjunkturfaktorer - som påverkar. Dels uppstår frågan vilken tyngd just detta mål ska få och hur det ska prioriteras visavi andra intressen som har påverkan på målet. Dels med vilka - och hur stora - medel ett sådant mål ska uppnås och om det därmed alltid är motiverat att vidta på olika sätt kostsamma åtgärder, endast för att uppnå målet. Det övergripande målet måste dessutom alltid vara att alla ska kunna jobba 100 procent av sin förmåga och så många som möjligt vara självförsörjande. Partistyrelsen bedömer därför att ett sådant explicit mål inte är nödvändigt och inte heller särskilt verkningsfullt. Andra partier har från tid till annan satt upp explicita statistiska mål på politikområden, något som i flera fall visat sig svårt att uppnå och främst blivit en belastning eftersom det varit svårt att styra mot målet.

Partistyrelsen anser därför att Kristdemokraterna ska verka för att ett officiellt mått på självförsörjning av den arbetsföra befolkningen tas fram och därmed anse 07:28 samt 07:29 första att-sats besvarad. Partistyrelsen anser vidare att motion 07:29 andra att-sats ska besvaras och att tredje att-satsen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:28:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att ett officiellt mått på självförsörjning av den arbetsföra befolkningen tas fram och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:29:

Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att ett officiellt mått på självförsörjning av den arbetsföra befolkningen tas fram och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

07:30 En bättre bolagsform för mer effektiv vård, skola och omsorg

Bakgrund

Kapitalism är bra. Problem uppstår när kapitalismen blir "alienerad", dvs när kapitalismen representeras av anonyma tjänstemän i centralkapitalistiska strukturer istället för en tydlig kapitalist. Exempel på sådana centralkapitalistiska strukturer är pensionsfonder, investmentbolag och företagskonglomerat. De centralkapitalistiska strukturerna är ofta okända för det som är det enskilda företags unika art och historik.

Dessa anonyma ägare har en tendens att efterfråga en kassaflödesmaximerande resultaträkning som gör att bolaget kan värderas så högt som möjligt på kortast möjliga tid. Syftet med detta är att skapa möjlighet till en s.k. "exit" antingen genom en försäljning eller börsintroduktion. Bolag som börsintroduceras blir också tjänstemannastyrda där de enskilda cheferna nu blir "kapitalisterna" i så måtto att de inte sällan försöker maximera sin egen bonus, lön och pensionsavtal i det korta tidsperspektivet.

Eftersom ägarna också är tjänstemän i pensionsfonder och liknande som också drivs av samma faktor, uppstår det lätt en "ohelig allians" mellan dessa där den långsiktiga lönsamheten, som bland annat kräver kassaflödesnegativa investeringar, prioriteras ned. Även om dessa "herrelösa" pengar, som flödar i det centralkapitalistiska systemet, konstant dräneras av de tjänstemän som kontrollerar flödet, finns det idag inget skäl att reglera detta på en fri marknad.

Socialdemokraternas försök att stoppa vinster genom reglerna i aktiebolagslagen för vinstutdelningsbegränsning (ABL 17 kap. 3 och 4 §§; 32 kap. 5 §), hur mycket vinst ett bolag får göra inom exempelvis välfärdssektorn är både fantasilösa och verkningslösa. Att försöka sätta ett vinsttak inom en viss del av marknaden är direkt skadligt och kommer motverka sitt syfte. Kapitalism skall bejaktas.

Emellertid är den marknad som i det närmaste helt finansieras av skattemedel (ex vård, skola och omsorg) eller helt genom privata försäkringar, inte fri och här är de centralkapitalistiska strukturerna av ondo. Eftersom vårdtagaren inte är den som betalar och finansiären är avlägsen,

förstärks de destruktiva drivkrafter som vill dränera verksamheten på resurser. Därför måste istället en decentraliserad kapitalism gynnas på denna marknad där både det kortsiktiga och långsiktiga verksamhetsintresset och vinstintresset samspekar.

En decentraliserad kapitalism uppnås genom att ägarna finns nära verksamheten och är en del av denna. Genom att decentralisera ägandet och dessutom koppla detta till verksamheten motverkas de negativa effekterna av det anonyma herrelösa börskapitalet. Med en decentraliserad kapitalism blir långsiktig lönsamhet det avgörande fokusområdet, där kvalitetsfrågor kommer före kortsiktigt vinstmaximering.

Förslag

Inför en ny associationsrättslig form för privata aktörer inom vård, skola och omsorg, kallat aktiebolag med särskilda ägarförbehåll (s.k. kompanjonaktiebolag). För att få bedriva verksamhet som till mer än 1/4 finansieras av skattemedel eller privata försäkringsgivare inom hälso- och sjukvård eller skolor som till mer än 1/5 finansieras av skattemedel måste bolaget vara ett aktiebolag med särskilda ägarförbehåll.

Ett aktiebolag med särskilda ägarförbehåll skiljer sig från vanliga aktiebolag på fyra punkter:

- 1) att det finns ett delaktighetskrav som innebär ingen får vara aktieägare utan att själv arbeta operativt i kärnverksamheten till minst 20%.
- 2) Ägandet skall vara spritt bland de anställda även om alla anställda inte behöver vara delägare. När antalet anställda heltidsekvivalenter per år överstiger 10, får ingen ägare få inneha mer än 20% av rösterna eller antalet aktier, och när antalet anställda heltidsekvivalenter per år överstiger 100 får ingen ägare få inneha mer än 5% av rösterna eller antalet aktier.
- 3) Obligatoriskt hembud som innebär att aktierna i bolaget kan inte säljas, pantsättas eller belånas till parter som inte uppfyller kravet på delaktighet i kärnverksamheten. I bolagsordningen skall det framgå vilka värderingsprinciper som tillämpas på aktiverna gentemot en delägare som inte längre uppfyller kraven eller som vill avyttra sitt innehav. Kravet på hembud utesluter inte att två bolag som uppfyller kraven kan gå samman och bilda ett gemensamt bolag, vilket efter sammanslagningen uppfyller samma krav.
- 4) För aktiebolag med särskilda ägarförbehåll tillämpas inte de s.k. 3:12-reglerna. Detta undantag motiveras med att delägarna inte har samma möjlighet sälja sitt aktieinnehav som aktieägare i normala aktiebolag. För att kompensera för de skatteoptimeringsmöjligheter som 3:12-reglerna medger för arbetskraftsintensiva företag, sänks bolagsskatten till 20% för aktiebolag med särskilda ägarförbehåll.

Bolagsformen kan liknas med partnerägandet inom exempelvis advokatbranschen. I och med ikraftträdandet av Lagen om aktiebolag med särskilda ägarförbehåll, skall samtliga aktiebolag (inkl. kommunala och landstingskommunala bolag), handelsbolag, enskilda firmor, stiftelser och ekonomiska föreningar som i dag är verksamma inom omsorgs- och hälsovårdsverksamhet respektive utbildningssektorn och som finansieras av offentliga aktörer eller försäkringsgivare, ombildas till aktiebolag med särskilda ägarförbehåll.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att en ny aktiebolagsform, kallad aktiebolag med ägarförbehåll, införs i Sverige

Attsats 2: att det i aktiebolag med ägarförbehåll finns ett delaktighetskrav som innebär ingen får vara aktieägare utan att själv arbeta operativt i kärnverksamheten till minst 20%.

Attsats 3: att ägandet av aktiebolag med ägarförbehåll skall vara spritt bland de anställda även om alla anställda inte behöver vara delägare

Attsats 4: att ett obligatoriskt hembud skall föreligga i aktiebolag med ägarförbehåll som innebär att aktierna i bolaget kan inte säljas, pantsättas eller belånas till parter som inte uppfyller kravet på delaktighet i kärnverksamheten.

Attsats 5: att de s.k. 3:12-reglerna inte tillämpas på vinster och utdelningar från aktiebolag med särskilda ägarförbehåll.

Attsats 6: att bolagsskatten sänks till 20% för aktiebolag med särskilda ägarförbehåll.

Attsats 7: att Aktiebolagslagens 7 kap. 3 och 4 §§ respektive 32 kap. 5 § som avser aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning upphävs

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Möjlighet till hembudsklausuler och vinstbegränsningsregler finns redan idag i Aktiebolagslagen. Utifrån Europarättsligt perspektiv torde det vara svårt att begränsa möjligheten att delta inom offentligt finansierad verksamhet till företag med en speciell nationellt fastställd associationsform.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår en ny bolagsform inom välfärdsområdena samt ett antal konsekvensändringar gällande lagstiftning vid ett sådant införande. Motionen menar att de välfärdstjänster som idag har öppnats upp för privata aktörer inte utförs på bästa sätt, eftersom bolagsform och regelverk inte är anpassat till den marknad som dessa välfärdstjänster utförs på.

Privata företag inom vård, skola och omsorg (hädanefter kallade välfärdsföretag) utgörs till stor del av större aktiebolag. Detta var inte något som förväntades av lagstiftaren när dels friskolereformen genomfördes 1992 och även efterföljande förändringar inom andra välfärdssektorer. Istället har ett av de bärande skälen till att öppna upp för välfärdsföretag varit att skapa en mångfald av mindre aktörer, och att det i och med det skulle uppstå en myriad av idéer i hur verksamheterna kunde förbättras. Kooperativ, ekonomiska föreningar, stiftelser och ideella föreningar skulle växa som utförare av välfärdstjänster.

Detta har dock inte blivit fallet och istället är det vinstdrivande företag som blivit den dominerande aktören vid sidan av de kommunala skolorna, och över tid allt större bolag och koncerner.

Skolmarknaden tjänar som ett exempel på hur utvecklingen sett ut mot större koncerner i aktiebolagsform: I grundskolan, under läsåret 2017/18, stod aktiebolagen för nästan hälften av alla huvudmän, medan ideella föreningar stod för 16 procent. Sett till andelen elever hade skolor som i aktiebolagsform samtidigt 70 procent och ideella föreningar 9 procent, enligt en rapport från Arbetsgivarorganisationen KFO.

Andelen gymnasieelever inom friskolesektorn som går i skolor drivna av ideella föreningar var 2 procent, och andelen elever i ekonomiska föreningar har under den senaste tioårsperioden minskat från 1 procent till 0,03 procent. En sådan utveckling går stick i stäv med de tankar som omgärdade omregleringen av skolsektorn.

Som motionären noterar finns det idag även aktiebolag med särskild vinstbegränsning, s.k. SVB-

bolag. Dessa bolag är, precis som namnet antyder, aktiebolag som tillämpar ett regelverk som gör att vinsten huvudsakligen stannar i bolaget. Dessa bolag stod dock bara för 0,5 procent av antalet huvudmän under 2017/18.

Det finns centrala skäl till varför det är angeläget att särskilt analysera skolmarknaden. En person som är missnöjd med sin vårdcentral eller hemtjänst kan relativt enkelt byta, utan att tiden mellan bytena påverkar personens situation i någon påtaglig utsträckning, varken där och då eller i framtiden. När ett besök på vårdcentralen ”konsumeras”, sker det direkt vid utförandet och om vårdcentralen läggs ner eller inte uppnår förväntningarna behöver det inte innebära negativa effekter för patienten i framtiden. Att ”konsumera” dålig lärotid i skolan innebär dock att lärprocessen påverkas negativt både vid lärotillfället och fortplantar sig vidare genom livet. Att byta skola innebär också effekter på den sociala tryggheten, vänskapsband och annat som gör konsekvenserna/kostnaderna av ett byte väsentligt större. På så vis är det inte en marknad som andra. Dessa problem finns förstås också på skolor som drivs i kommunal regi, men affärslogiken kan i vissa fall orsaka särskilda målkonflikter, som behöver hanteras.

Som motionären påtalar uppstår ibland krockar mellan huvudsyfte och den affärslogik som ofta omgärdar vissa bolagsformer. En större koncern med ägare som är operationellt långt ifrån kärnverksamheten, riskerar exempelvis innebära en målkonflikt mellan vinst med slutmålet om att elever ska utveckla sin kunskap. Effekterna av detta kan leda till att verksamheten styr mot andra mål än kvalitet i utförandet, eftersom att det också går att locka till sig elever genom betygsinflation, gymkort, eftertraktade datorer och liknande. Det har aldrig varit syftet med valfriheten.

Precis som motionären skriver finns det ett stort värde att ägarna finns nära verksamheten. Och konkurrens och valfrihet i sig kan inte ensamt säkra kvaliteten på grund av de skäl vi pekade på ovan: informationsunderläget för elever och familjer är stort, det är svårt att reklamera en utbildning som inte håller måttet (eller som borde varit bättre givet avsatta medel) och att byta skola är förknippat med stor osäkerhet. Som en konsekvens av att utförares motiv kan ifrågasättas växer också en orimlig detaljstyrning av skolan fram som går ut över den professionella autonomi och kvaliteten samt försvårar för mindre och ideella aktörer att starta och driva skolor.

Valfriheten inom välfärden och inte minst rätten att välja skola är central för Kristdemokraterna. Friskolor spelar en viktig roll i utvecklandet av skolan, är ofta omtyckta och kan inte sällan erbjuda alternativ när den kommunala skolan inte fungerar eller när föräldrar och elever efterfrågar en viss pedagogisk inriktning. Det finns också ett mycket starkt värde i att kunna byta och välja bort en skola.

Därför är det också viktigt att det fria skolvalet och det viktiga systemet med friskolor vårdas och att mångfald, pedagogisk utveckling och de mervärden som friskolor ofta kan erbjuda premieras. Vinstdrivande friskoleföretag bidrar till detta värdefulla friskolesystem, men när fokus på vinstintresset blir för stort tycks detta inte helt sällan bidra till lägre andel behöriga lärare, betygsinflation och sämre undervisningstid, samt krav på sekretess, så behövs utvärderingar och förändringar av regelverket.

Vi ser gärna fler idéburna aktörer inom välfärden. Tittar man på välfärdsutförandet i Sverige står den idéburna sektorn bara för ca tre procent. Det är betydligt lägre än övriga nordiska länder (Norge 8% och Danmark 14%). I Tyskland och Holland är det ännu vanligare att den offentligt finansierade välfärden utförs av idéburna organisationer.

För Kristdemokraterna har valfriheten, det småskaligt verksamhetsnära, och fokuset på medborgarens nytta varit centralt i reformeringen av välfärdssektorn. Att ge mindre aktörer, ideella, familjekooperativ, stiftelser och liknande aktörer ett större utrymme att verka inom

sektorer som har stor betydelse för samhället. Resultaten visar dock att så inte blivit fallet. Bolagsform och affärslogik spelar här roll. Dessutom är villkoren sällan jämlika, där många ideella organisationer har erfarenhet av att det exempelvis är svårare för dem att få banklån eller annan finansiering än för ett aktiebolag med vinstintresse. Inom skolväsendet finns problem både för friskolor som i vissa kommuner i praktiken får lägre ersättning än regelverket stipulerar, men det finns också ett problem i skolpengens uppbyggnad där de kommunala skolorna, till skillnad från friskolorna, inte själva kan dimensionera sin verksamhet och därtill står risken om en privat aktör lägger ner eller utför ett oriktigt arbete och eleverna därför behöver tas om hand, utan att kompenseras tillräckligt för det.

Partistyrelsen menar därför att det finns skäl att utreda hur nuvarande bolagsformer och regelverk påverkar välfärdssektorn och hur mångfalden av mindre aktörer i allmänhet och idéburna i synnerhet kan ges bättre förutsättningar, så att utvecklingen mot allt större bolagskoncerner, vid sidan av offentliga utförare, bryts.

Partistyrelsen menar vidare att skolsektorn på grund av dess särskilda förutsättningar behöver reformeras och att det därför behövs exempelvis central rättning av nationella betyg, som betygsnivån korreleras mot, inte på individnivå men på gruppnivå, men att det också bör utredas hur möjligheterna för större bolag och större skolkoncerner att verka på samma sätt som idag kan begränsas. Sådana begränsningar kan handla om regeländringar för att föra ägarna närmare verksamheten, skarpare ägar- och ledningsprövning för att få starta och driva skola, förändringar i skolpengens utformning, eller de villkor i övrigt som gäller på skolområdet. Dessa förändringar ska fortsättningsvis möjliggöra för vinstdrivande bolag att bedriva skolverksamhet, eftersom vinst är en förutsättning för att vidareutveckla och förbättra verksamheten. Vinstbegränsningar riskerar istället att drabba seriösa och långsiktiga privata aktörer.

Partistyrelsen föreslår därför följande tilläggsyrkanden och anser därmed motionen som besvarad:

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 07:30:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att utreda hur mångfalden av mindre välfärdsaktörer i allmänhet, och idéburna i synnerhet, kan ges bättre förutsättningar så att utvecklingen mot allt större bolagskoncerner bryts, samt utreda och överväga olika sätt att förändra villkoren för vinstdrivande bolag och skolkoncerner att verka på samma sätt som idag på den svenska skolmarknaden, i syfte främja utvecklingen på skolområdet, värna friskolereformens syfte med en mångfald av aktörer och de mervärden som detta ger, samt motverka en överdriven marknadsisering av skolan och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

07:01 att avslå motionen

07:02 *Motionen har dragits tillbaka*

07:03 att avslå motionen

07:04 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

07:05 att avslå motionen

07:06 att anse motionen besvarad

07:07 Motionen har dragits tillbaka

07:08 att anse motionen besvarad

07:09 att anse motionen besvarad

07:10 att anse motionen besvarad

07:11 att avslå motionen

07:12 att avslå motionen

07:13 att avslå motionen

07:14 att avslå motionen

07:15 att avslå motionen

07:16 att avslå motionen

07:17 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att avslå attsatsen

Attsats 7: att anse attsatsen besvarad

Attsats 8: att anse attsatsen besvarad

Attsats 9: att anse attsatsen besvarad

07:18 att avslå motionen

07:19 att avslå motionen

07:20 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

07:21 att avslå motionen

07:22 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

07:23 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

07:24 att avslå motionen

07:25 att avslå motionen

07:26 att anse motionen besvarad

07:27 att anse motionen besvarad

07:28 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att ett officiellt mått på självförsörjning av den arbetsföra befolkningen tas fram och därmed anse motionen besvarad.

07:29 Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att ett officiellt mått på självförsörjning av den arbetsföra befolkningen tas fram och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

07:30 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att utreda hur mångfalden av mindre välfärdsaktörer i allmänhet, och idéburna i synnerhet, kan ges bättre förutsättningar så att utvecklingen mot allt större bolagskoncerner bryts, samt utreda och överväga olika sätt att förändra villkoren för vinstdrivande bolag och skolkoncerner att verka på samma sätt som idag på den svenska skolmarknaden, i syfte främja utvecklingen på skolområdet, värna friskolereformens syfte med en mångfald av aktörer och de mervärden som detta ger, samt motverka en överdriven marknadisering av skolan och därmed anse motionen besvarad.

Motioner – Kapitel 8

EKONOMI, SKATTER OCH PENSIONER

Kapitel 08. Ekonomi, skatter och pensioner

Kristdemokraternas ekonomiska politik grundar sig på social marknadsekonomi. Vi vet att det är i en fri marknadsekonomi som resurser används mest effektivt för en växande ekonomi. Men som kristdemokrater strävar vi inte bara efter ett effektivt samhälle, utan också det mest mänskliga samhället. Därför behöver marknadsekonomi kompletteras med en social dimension där förvaltningskap, solidaritet och etik får en tydligare plats i den ekonomiska politiken. En central del av den kristdemokratiska ideologin är förvaltningskapsprincipen som pekar på människans personliga ansvar för sig själv, sina medmänniskor, efterkommande generationer samt den fysiska livsmiljön. Att förvalta de ekonomiska tillgångar som finns tillgängliga på ett långsiktigt och klokt sätt är grunden för god samhällsekonomi och god privatekonomi. Att förvalta innebär inte något passivt bevarande, utan handlar om att på ett ansvarsfullt sätt ta hand om och förädla de tillgångar vi har. All form av kortsiktigt överutnyttjande av miljön och andra resurser försämrar möjligheterna för långsiktig tillväxt och en hållbar ekonomisk utveckling.

Kristdemokraterna vill ha en ekonomisk politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer, känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Den ekonomiska politiken kan användas för att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning vilket skapar en grund för fungerande mellanmänniskliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på välfärd i allmänhet, vilket ökar tryggheten, och i synnerhet för förbättra för den som finns i utsatthet. Och med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Inriktningen i den ekonomiska politiken bör därför vara att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden, skapa större frihet för familjerna och förbättra förutsättningarna för det civila samhället. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används träffsäkert för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

En förutsättning för att den ekonomiska politiken ska fungera bra på lång sikt är att det råder ordning och reda i statens och det offentliga ekonomien. Pandemin har krävt stora resurser i ekonomiska stöd till enskilda, företag och civilsamhälle samt för att klara behoven av sjukvård och omsorg, skyddsutrustning, testning, smittspårning och vaccinering. Även om Sverige ligger bra till i en internationell jämförelse av statskuld i förhållande till BNP, är det viktigt att vi – när krisen är över – återgår till överskotts målet för sparandet, så att vi står rustade att möta en ny kris.

Även om en åtstramande finanspolitik inte bör bedrivas i det korta perspektivet, blir en ekonomisk hushållning av offentliga medel nödvändig efter krisen för att hålla skuldsättningen på en nivå där nya kriser kan mötas med kraft och reformutrymme samtidigt skapas. Det går inte att bedriva en politik med ständiga underskott och växande statskuld. Därför är det viktigt med regler för finanspolitiken som står fast över tid och över regeringsskiftet. För att skapa utrymme för viktiga reformer och att långsiktigt kunna finansiera en god välfärd är det centralt med en hållbar tillväxt i ekonomin över tid. Genom att fler arbetar och att nya jobb skapas i fler och växande företag kan ekonomin och därmed resurserna till välfärden växa. Om färre arbetar och jobb slås ut utan att nya tillkommer kommer på samma sätt resurserna till välfärden över tid att sjunka.

Sveriges ekonomi står inför stora utmaningar. Den ekonomiska kris som följt i pandemins spår har fördjupat de strukturella problemen på arbetsmarknaden som fanns redan före pandemin:

tudelningen på arbetsmarknaden var kraftig och samtidigt med hög arbetslöshet fanns betydande kompetensförsörjningsproblem.

I pandemins spår har permitteringar och varsel följt. Nästan en halv miljon svenskar är nu arbetslösa, vilket är en hög siffra – särskilt som vi vet från tidigare kriser att risken är stor att fler efter en ekonomisk kris fastnar allt längre bort från arbetsmarknaden, också efter att ekonomin återgått i mer av ett normalläge. Arbetslöshet minskar enskildas och familjers ekonomiska trygghet och innebär att arbetsgemenskap går om intet, samt att kunskap och kompetens riskerar att göra detsamma. Långtidsarbetslöshet kan innebära ensamhet och isolering och är ofta förknippat med hälsoproblem. Samtidigt påverkas samhällsekonomi och offentliga finanser, och därmed finansieringen av välfärden, negativt.

För att klara utmaningarna måste vi hitta nya insatser som på ett tydligare sätt riktar sig mot dem som står långt från arbetsmarknaden och som kan möta behoven i näringslivet och den offentligfinansierade välfärden. Jobben måste bli fler, och drivkrafterna att gå från att leva på ersättningar och bidrag till ett arbete måste bli starkare. Att ha ett arbete att gå till skapar både tillhörighet, gemenskap och trygghet. Den sociala dimensionen av arbetet glöms alltför ofta bort och arbetslöshet reduceras till ett problem enbart av privat- och samhällsekonomisk karaktär.

Kristdemokraterna ser varje människas behov av att höra till och få bidra efter sin förmåga, därför behöver den ekonomiska politiken bli än mer inriktad på att hitta lösningar som ger det stöd som människor i utsatta situationer har behov av. En politik som ger bättre förutsättningar och drivkrafter för alla att förändra sin situation, få sysselsättning och egen försörjning. Vi kan inte vara nöjda så länge Sverige är ett land där utanförskap permanentas och går i arv.

Kristdemokraterna vill förbättra den ekonomiska situationen för pensionärerna, och helt ta bort skillnaden i beskattning mellan pension och lön. Vi har drivit på för ett flertal skattesänkningar för pensionärer – både i alliansregeringen och i den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna fick igenom i riksdagen hösten 2018, där alla pensionärer fick en skattesänkning.

Vi har också sett till att den särskilda löneskatt som arbetsgivare tidigare betalat för personer över 65 år slopats. I pensionsgruppen har Kristdemokraterna fått gehör för krav om förbättrad garantipension och bostadstillägg för pensionärer. Kristdemokraterna driver också frågan om förhöjt jobbskatteavdrag från 69 år och fortsätter driva på för en förbättrad ekonomi för pensionärer – särskilt för de med lägst inkomster.

Den helt avgörande faktorn för en god utveckling av pensionerna är en fortsatt gynnsam sysselsättningsutveckling. En tillväxtfientlig politik slår hårt mot pensioner. Vi vill förhindra att så sker. Fler jobb ger också mer resurser till välfärden och därmed även till äldreomsorgen.

Kristdemokraterna värnar den valfrihet som premiepensionssystemet utgör. Genomsnittlig årsavkastning för premiepensionen har sedan starten överstigit fem procent. Vi behöver dock samtidigt se till att systemet är tryggt och inte tillåter oseriösa eller t o m kriminella aktörer. Vi behöver också förbättra informationen om premiepensionssystemet till pensionsspararna, hitta rimliga sätt att ytterligare få ner förvaltningskostnaderna i systemet och garantera ett konkurrenskraftigt alternativ även för de sparare som inte gör ett aktivt val. Även dessa frågor arbetar Kristdemokraterna för i pensionsgruppen.

I pensionssystemet finns också möjlighet att årligen överföra den s.k. premiepensionen mellan makar, efter en aktiv begäran. Syftet är att de på detta sätt ska kunna utjämna pensionerna mellan sig, genom att den med högre intjänad pension kan överföra intjänad premiepension till den med lägre intjänad pension. Allt för få känner emellertid till eller utnyttjar denna möjlighet. Vi anser att jämställdhetsskäl talar för att grundregeln för makar med gemensamma barn bör vara den omvända, dvs. att makarnas totala årligen intjänade premiepension automatiskt delas

lika mellan dem så länge de har barn som inte fyllt tolv år. De som önskar frångå denna regel bör aktivt begära detta.

I svensk politik talas det oftast om välfärd som enbart det som staten och det offentliga levererar. Men vi kristdemokrater menar att eget sparande också är välfärd. Otrygghet skapas främst när man känner att de egna pengarna inte räcker till. Därför vill vi driva en ekonomisk politik där människor får behålla en så stor andel av sin lön eller pension som möjligt, utan att vi tummar på kvaliteten i den offentligt finansierade välfärden. Det måste också finnas goda möjligheter för alla att efter eget huvud spara pengar inför framtiden och sparmöjligheterna måste vara enkla och trygga också för dem som inte har en tidigare vana av sparande.

Istället för att försvåra för småsparare, eller beskatta dem hårdare, vill vi därför möjliggöra för fler att äga. Fler bör få möjlighet att äga sitt boende, fler företagare bör enkelt kunna dela eller helt överlåta sitt företag till sina anställda, och fler bör kunna investera enkelt i både noterade och onoterade aktier, för att exempelvis förbättra sin pension.

Kristdemokraterna förespråkar gemensamt finansierade välfärdstjänster för den som behöver, och vi kommer alltid värna kvaliteten i skola, vård och äldreomsorg. Men Kristdemokraterna anser inte att höjda skatter automatiskt innebär bättre välfärd. Snarare är det med väl avvägda skattesänkningar på arbete, sparande och företagande som positiva välfärdseffekter uppnås över tid. Detta genom att det skapas nya jobb och företag samt att människor får behålla en större del av sin inkomst. Den högre tillväxt som följer av en politik för arbete och företagande gör att satsningar samtidigt kan göras för att förbättra den offentligt finansierade välfärden. Det är också nödvändigt att hushålla med statliga och kommunala medel på ett ansvarsfullt sätt.

Sverige har behov av att både reformera och att tillföra betydande resurser till välfärden de kommande åren för att klara vård och omsorg och göra stora investeringar i nya skolor och anpassade boenden för äldre. Det gör utrymmet för ofinansierade skattesänkningar mindre, och det kommer krävas såväl omprioriteringar i statens budget som skatteväxling för att klara både tillräckliga välfärdsresurser och fortsatta inkomstskattelättnader.

I en social marknadsekonomi krävs det också fördelningspolitiska åtgärder som riktas till dem som har störst behov av stöd och hjälp. Skatte- och bidragssystem ska utformas på sådant sätt att människors egen kraft och engagemang uppmuntras och att bidragsberoende motverkas.

08:01 Alkoholvården

I priset på alla förpackningar som säljs ingår en summa som går till återvinning av förpackningen.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att i priset på all alkohol som säljs (industrialkohol undantaget) skall en viss procent gå till vården av verkningarna efter alkoholen.

Hjälshammar 2021-02-19

Lena Freij

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna står upp för en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik som syftar till ett samhälle där alla ska kunna växa upp och leva utan risk att skadas på grund av eget eller andras bruk av alkohol. Motionären föreslår en typ av avgift (ytterligare ”skatt”) vid försäljning av alkohol där pengarna ska öronmärkas och gå till vård kopplat till bruk av alkohol. Som parti driver vi redan en linje med hög beskattning på detta område och höjer, liksom regeringen, skatten på alkohol i vårt budgetförslag. Det finns naturligtvis ett visst signalvärde i själva motionsidéen, men risken är att det på sikt blir verkningslöst. Förslaget skulle dessutom komma att kräva en viss administration; att jämföra med de skatter staten tar in vid alkoholförsäljning i dagsläget, som riktas rakt in i statskassan. Vi ser inte vinningen med förslaget och anser därmed att motionen bör avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill att alla människor ska kunna växa upp och leva utan risk att skadas på grund av eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak eller spel (ANDTS). Inte minst handlar det om att skydda barn från att hamna i utsatta situationer på grund av att någon i deras närhet missbrukar.

Kristdemokraterna förespråkar därmed en restriktiv alkoholpolitik med höga punktskatter, vilket vi länge föreslagit i våra budgetalternativ. Den höjning av alkoholskatten som regeringen föreslagit ska träda ikraft 2023 har vi föreslagit ska tidigareläggas. Kristdemokraterna föreslår också redan nu stora resurser på vården, däribland vård av skador som alkoholen orsakat. Vi har också föreslagit, och avsatt resurser till, ett nationellt ANDTS-kompetenscentrum och genomförandet av en kraftfull ANDTS-strategi.

Partistyrelsen menar därmed att intentionen bakom motionen redan uppfylls i och med den politik som Kristdemokraterna för. Att införa särskilda ”budgetsnurror” där en bestämd finansiering ska gå till ett bestämt ändamål är dock inte lämpligt då det i allmänhet försvårar ett effektivt budgetarbete. Risken finns också att finansieringen urholkas över tid, vilket i detta fall vore önskvärt, då det skulle tyda på en minskad alkoholkonsumtion – men vilket samtidigt skulle innebära att den viktiga verksamhet som finansieringen är tänkt att täcka skulle underfinansieras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:01:

att avslå motionen

08:02 Förstatliga försörjningsstödet och samordna med A-kassa och ersättningar från Försäkringskassan

Bakgrund

Vuxna människor, under 65 år, som inte arbetar får sin försörjning på något av följande sätt:

1. A-kassa el motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Någon ersättningsform från Försäkringskassan
3. Kommunalt försörjningsstöd

Det finns flera problem med dagens system:

1. Försörjningsstödet är kommunalt. Kommunen har inte rådighet över vem som har rätt till försörjningsstöd och hur mycket som betalas ut. Det innebär att socioekonomiska förhållanden och flyktingmottagande avgör de enskilda kommunernas kostnader för försörjningsstöd med stora ekonomiska skillnader mellan kommuner som följd. Därför borde försörjningsstödet vara statligt.
2. Den finns en tendens från Försäkringskassan att i besparingssyfte dra in ersättningar till personer som inte kan arbeta och sedan hänvisa dessa till kommunalt försörjningsstöd. Därför borde försörjningsstödet vara statligt.
3. Samordningen mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är för dålig, vilket leder till att människor ibland "hamnar mellan stolarna" och blir utan ersättning.

Förstatliga försörjningsstödet och samordna med A-kassa och ersättningar från Försäkringskassan

Låt försäkringskassan ta över ansvaret för försörjningsstödet och inför ett aktivitetskrav som måste vara rimligt utifrån varje persons förutsättningar.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste samråda inför beslut på ett sådant sätt att ingen blir utan ersättning p g a myndigheternas olika bedömning av arbetsförmåga.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att Försörjningsstödet förstatligas och samordnas inom Försäkringskassan

Attsats 2: att Arbetsförmedlingens ersättningar samordnas med Försäkringskassans

Ingatorp 2019-11-22

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna lämnade förslag 2020 om reformer enligt följande: Arbetsföra arbetslösa i försörjningsstödet bör flyttas till en statlig dagpenning. Det föreslogs även i den statliga Långtidsutredningen från 2011. De som uppfyller kriterierna för att vara inskriven hos Arbetsförmedlingen och som klassas som arbetsföra överförs till statens ansvar. Dagpenningen kopplas till personen – till skillnad från försörjningsstödet som är kopplat till hushållet som helhet – och föreslås vara en fast summa på 385 kr per dag som inte är behovsprövad. Det innebär att marginaleffekterna som uppstår till följd av behovsprövning och hushållsinkomster i försörjningsstödet minskar från 100 till omkring 40 procent vid en dagsinkomst på 1000 kronor.

Vinsten av att jobba ökar kraftigt. Dagpenningen kopplas tydligt till den enskildes behov av utbildning och åtgärder för att bli matchningsbar. Arbetsförmedlingen får ställa höga – definitiva – krav på deltagande, utbildningsinsatser och arbetsökande. Avsteg från detta innebär ekonomiska sanktioner, där frånvaro kan innebära indragen dagpenning. Ett sådant system har bättre förutsättningar att bryta passivitet och rusta för arbetsmarknaden. Vi menar att dessa reformer är väl avvägda och svarar mot de behov och utmaningar som finns. Motionen bör anses besvarad

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna har sedan tidigare föreslagit att en statlig dagpenning införs, tydligt kopplad till deltagande i arbetsmarknadsinsatser, som ersätter försörjningsstödet för arbetslösa personer. Staten tar därmed över kommunernas kostnad för ekonomiskt bistånd där sökande har arbetslöshet som försörjningshinder. Därmed anser partistyrelsen den första att-satsen i motion 08.02 besvarad.

Införandet av statlig dagpenning är en stor reform som genom krav på motprestation – deltagande i rustande insatser – och ökade ekonomiska drivkrafter till arbete skulle bryta bidragsberoende. Den statliga dagpenningen är individualiserad, inte behovsprövad, beräknad per dag och tydligt kopplad till krav på deltagande i insatser från Arbetsförmedlingen – till skillnad från försörjningsstödet som är på hushållsnivå och behovsprövad.

Partistyrelsen anser därmed att redan föreslagna reformer uppfyller den intention som motion 08.02 har, och att en särskild samordning av Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan därmed inte är nödvändig. Andra att-satsen bör därmed avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:02:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:03 Myndigheternas betalningsmyndighet

De senaste åren har det uppmärksammats flera fall av missbruk av allmänna medel: Bidragsbedrägerier, assistansbolag etc.

Ett återkommande problem verkar vara att olika myndigheter beslutar och betalar, oberoende av varandra, summor som inte är i överensstämmelse med lagstiftarnas intentioner.

Återkommande är också förklaringen att sekretessen mellan myndigheter (statliga, regionala och kommunala) möjliggör dessa bedrägerier.

Nu diskuteras samverkansmodeller mellan ett antal myndigheter, så man får insyn i respektive myndighets ärenden, för att komma åt detta problem. Min erfarenhet av offentliga samverkansorgan, med yviga regelverk, kommer göra denna samverkansmodell ”överarbetad” och komplicerad (Vilket då kan motivera höga löner för de som har överblick över denna trassliga situation.)

Ska vi hushålla med skattemedel måste strävan vara att skapa enkla och begripliga strukturer, som är svårmanipulerade, men lättadministrerade.

Förslag

Inrätta en ”Myndigheternas betalningsmyndighet”, som verkställer alla betalningar från alla

myndigheter: statliga, regional och kommunala.

Genomförandeprincip:

- En myndighet fattar beslut om betalning till en mottagare.
 - Myndigheten skickar ett betalningsuppdrag till Betalningsmyndigheten.
 - Betalningsmyndigheten kan då jämföra om andra myndigheter beslutat om utbetalningar till samma mottagare och om dessa beslut strider mot varandra (t.ex. ej berättigad p.g.a. annat bidrag redan erhållits), eller om anmärkningsvärt många personnummer/samordningsnummer finns på samma adress osv.
 - Betalningsmyndigheten befattar sig inte med bakomliggande ärenden, som beslutande myndigheter ansvarar för.
 - Betalningsmyndigheten kan då begränsa utbetalningar eller ställa fråga till uppdragsställande myndigheter om utbetalningarna verkligen ska ske
 - På detta sätt borde t.ex. bedrägerier med ”för många” boende på enstaka adresser underlättas.
 - Betalningsmyndigheten betalar ut fastställt belopp och fakturerar beslutande myndighet.
- Anmärkning: Betalningsmyndigheten kan ju vara en omstöpning av en existerande myndighet, t. ex. Försäkringskassan.

Jag föreslår rikstinget besluta:

Attsats 1: att KD ska verka för inrättande av Myndigheternas betalningsmyndighet.

Uppsala 2021-02-20

Sten Aleman

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:04.

08:04 En samlad utbetalningsmyndighet för alla offentliga bidrag

Bidragfusket är ett gissel för det svenska samhället och för tilltron till den generella välfärden. Trots att bidragsfusk sedan flera år kriminaliserats finns få tecken på att bidragsbrottsligheten minskat i omfång.

Enligt Delegationen för korrekta utbetalningar (2019) uppskattas 18 miljarder kronor (11-27 med osäkerhetsintervall) betalas ut på felaktig grund, varav omkring hälften anses vara uppsåtligt och medvetet fusk. Jämfört med 2005 då Alf Svensson för första gången lyfte diskussionerna om fusk med offentliga bidrag har andelen felaktiga utbetalningar inte minskat, enligt delegationens genomgång.

Delegationen föreslår en rad åtgärder för att öka kontrollerna. Ingen åtgärd torde dock vara så effektiv som att samla alla utbetalningar i en gemensam myndighet som både har till uppgift att administrera utbetalningar på andra myndigheters uppdrag, och göra kontroller så att system inte missbrukas eller överutnyttjas. Med en sådan ordning skulle myndigheten enkelt kunna jämföra utbetalningar från olika instanser, kontrollera att utbetalningarna är rimliga utifrån de uppgifter personen angett, samt bygga system som automatiskt flaggar upp personer som får utbetalningar där fusk kan misstänkas.

Härmed yrkas att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att öka samordningen av utbetalningar från offentliga bidragssystem på olika nivåer i syfte att minska möjligheterna till fusk och överutnyttjande

Attsats 2: Att utreda om en gemensam utbetalningsmyndighet ska inrättas för att handha alla utbetalningar till enskilda från kommunal, regional och statlig nivå

Attsats 3: Att ge en gemensam utbetalningsmyndighet ett brett uppdrag att samköra information om utbetalningar till enskilda för att upptäcka fusk och överutnyttjande av bidragssystem på olika offentliga nivåer

Danderyd 2021-02-19

Stefan Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det är inte rimligt att så höga summor blir felaktigt utbetalda. Bidrag från det allmänna är vårt lands yttersta skyddsnät för att människor ska kunna leva ett liv med grundläggande behov tillgodosedda, i de fall man själv inte kan stå för sin försörjning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:03 till 08:04:

Partistyrelsen instämmer i att felaktiga välfärdsutbetalningar är ett problem som måste motverkas med kraft – för att stoppa kriminell aktivitet, för att säkra våra gemensamma resurser och för att stärka förtroendet för det offentliga.

Kristdemokraterna har sen tidigare föreslagit inrättandet av en myndighet som får ett huvudansvar för att hantera utbetalningar och motverka felaktiga utbetalningar, och att en sådan myndighet – utöver att stå för alla utbetalningar av de statliga bidragen – även ska kontrollera de kommunala och regionala välfärdsutbetalningarna. Myndigheten ska få ett tydligt uppdrag att bekämpa välfärdsbrottslighet – både i form av ett förebyggande arbete och i brottsbekämpande syfte. Förutom att detta möjliggör för bättre utbyte av information mellan myndigheter, ska betalningsmyndigheten aktivt leda, stödja och följa övriga myndigheter, arbetslöshetskassor och kommuner/regioners arbete med att motverka felaktiga utbetalningar.

Partistyrelsen anser därmed motion 08.03 och 08.04 besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:03:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:04:

att anse motionen besvarad

08:05 Förbjud ockerräntor på riktigt!

Ockerräntor var länge en fiktiv företeelse, vi läste om dem i litteraturen, och kände oss trygga med att skyhöga räntesatser hörde hemma i historien, inte skulle det kunna drabba svenska låntagare, ockerräntor är ju trots allt förbjudet i Sverige.

Sedan kom SMS-lånen, och tryggheten var som bortblåst. Den effektiva årsräntan kan snabbt

komma upp i flera tusen procent på dessa lån, och då de sker utan säkerhet eller större kreditkontroller så drabbas de som har svårast att hantera sådana räntor. Kristin Johansson kallar det i sin uppsats för Uppsala universitet för "ett sms rakt in i skuldfällan", en väldigt talande beskrivning. I ett rättsfall 1995 dömdes en kreditgivare för ocker, den effektiva räntan var i det fallet som lägst 125% - en ränta många sms-låntagare säkert skulle vara glada för. Ändå menar Högsta domstolen att den effektiva räntan kan vara missvisande, det är ju inte meningen att sms-lånen ska ligga obetalda ett helt år. Sanningen är dock en annan för många som hamnat i skuldfällan.

Sms-lånen leder snabbt till kronofogdens loggar, och efter det minskar möjligheterna för en låntagare att hantera sina skulder, då de seriösa kreditbolagen undviker skuldsatta låntagare. I februari kunde vi ta del av nyheten att andelen med skuldsanering ökar drastiskt, och att det har nått nya rekordnivåer. Ökningen är särskilt kraftig bland unga, 18–34 år. Detta drabbar inte enbart den enskilde, utan hela samhället som får ta kostnaden för skuldsaneringen.

KD har visat handfasthet vad det gäller att begränsa den personliga tragedi som snabblånen leder till, exempelvis genom förslaget att inte betala ut dem natttid. Detta kan följas upp med ytterligare åtgärder, som Finlands räntetak exempelvis, eller att låntagaren får vänta längre på lånet, så att eftertankens kranka blekhet hinner göra sig påmind.

Därför yrkar vi att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att sänka räntetaket för lån

Attsats 2: att verka för att förlänga utbetalningstiden för lån

Attsats 3: att verka för att finansinspektionen vid godkännande av kreditinstitut säkerställer att affärsidén inte bygger på ockerräntor

Falkenberg 2021-02-20

Daniel Bernhardt samt Georgia Ferris

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna ser allvarligt på att konsumtionslånen ökar samtidigt som fler hamnar hos Kronofogden. Särskilt allvarligt är det när barn och unga berörs av skuldökningen. Kronofogden rapporterar att allt fler unga ansöker om skuldsanering och 143 unga vräktes från sitt boende förra året. 467 barn berördes av verkställda avhysningar från bostaden 2019. Den siffran ökade för tredje året i rad. Barnombudsmannen och MUCF har i en gemensam analys uttryckt oro för att Coronapandemin och dess effekter på samhällsekonomin riskerar att ytterligare förvärra situationen.

Lättillgängliga högkostnadskrediter (bl a sms-lån) är del av problembilden. Trots att räntetak och kostnadstak införts innebär de korta löptiderna på lånen att den effektiva räntan på helåret kan uppgå till flera hundra procent. Det finns tecken på att långgivarna inte alltid gör tillräckligt bra bedömningar av den sökandes ekonomi innan de beviljar ett lån. Även om kreditgivare är skyldiga att göra en kreditprövning är det svårt för dem att få en helhetsbild, eftersom det inte är tvingande för samtliga kreditgivare att rapportera in utlåning till kreditupplysningsföretagen. Risker är därför att personer

som redan är högt skuldsatta lånar för mycket. Detta gäller särskilt de som tar högkostnadskrediter, såsom sms-lån.

Kristdemokraterna har därför sen tidigare föreslagit att ett nationellt skuldregister som omfattar alla krediter och kreditgivare införs – något som även Finansinspektionen, Kronofogden och Spelinspektionen efterfrågat. Vi har också föreslagit ett förbud mot utbetalning av krediter nattetid, då Kronofogden har pekat på att lån under dygnets sena timmar oftast används för spel och köp på internet – vilka ofta, kan tänkas, ångras senare. Kristdemokraterna vill också stärka Kronofogdens arbete mot överskuldsättning och att barnfamiljer prioriteras i det arbetet.

Det räntetak för den nominella krediträntan och dröjsmålsräntan som infördes 2018 är satt till 40 procentenheter högre än den vid varje tid gällande referensräntan. Därutöver finns ett kostnadstak som innebär att kostnaderna för lånet aldrig får överstiga själva kreditbeloppet. Därmed får den totala kostnaden för en högkostnadskredit högst vara lika stor som lånet.

Nivån på räntetaket motiverades med att det var en god avvägning mellan att å ena sidan påverka så att utlåningen till de mest ekonomiskt utsatta konsumenterna skulle bli mer restriktiv och å andra sidan se till att det fortfarande fanns ett tillräckligt stort utrymme för kreditgivarna att sätta priser som tar höjd för de risker det innebär att erbjuda dessa lån.

Finansinspektionen har i en utvärdering av ränte- och kostnadstaken konstaterat att antalet nya högkostnadskrediter minskade kraftigt efter reformens införande, och att räntetaket har haft en normerande effekt. Framför allt små lån, och lån till låginkomsttagare och unga har enligt Finansinspektionen minskat till följd av reformen. Även om de som påverkades av reformen lånade mer än de hade utan reformen, troligen till följd av lägre räntor, så har deras lånekostnad i genomsnitt minskat med 15 procent.

Finland har ett något högre räntetak, på 50 procent, men har under Coronapandemin tillfälligt sänkt taket för vissa konsumentkrediter så lågt som till 10 procent, för att minska skuldproblemen.

Partistyrelsen konstaterar att räntetaket har haft god effekt, men att det fortfarande finns stora problem med ökande konsumtionslån och människor som hamnar i svårigheter som följd av lättillgängliga högkostnadskrediter. Partistyrelsen bedömer vidare att de krediter som idag erbjuds till högsta möjliga ränta fortsatt är riskfyllda och kostsamma för konsumenten, och att konsumentskyddet därmed måste väga tyngre än vad det gjorde vid avvägningen vid räntetakets införande. Det finska exemplet visar också på möjligheten till kraftigt sänkt räntetak motiverat av ett mer ambitiöst konsumentskydd. Partistyrelsen föreslår därför bifall till motionens första att-sats.

Motionens förslag om förlängd utbetalningstid kommer kunna tillgodoses av det förbud mot utbetalning av krediter nattetid som Kristdemokraterna driver. Dessutom kommer förslaget om ett centralt skuldregister kunna bidra till detta, då det kommer kräva av kreditgivarna att de genomför mer omfattande kreditupplysningar, vilket troligen också kommer fördröja kreditutbetalningar. Samtidigt är det viktigt att utbetalning av mindre riskfyllda krediter kan ske utan allt för långa utbetalningstider. Partistyrelsen anser därmed nuvarande förslag vara väl avvägda, och anser motionens andra att-sats besvarad.

Även tredje att-satsen anses vara besvarad, då Finansinspektionen kommer ges ökade möjligheter till kontroll av affärsmodeller hos kreditföretagen vid införandet av ett centralt skuldregister.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:05:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:06 Ge svenska folket möjlighet att spärra sin kreditupplysning

Enligt Upplysningscentralen anmäldes det 245 000 bedrägeribrott under 2019. Av dessa brott var identitetsstöld den näst mest vanliga. Exempel på den här typen av bedrägerier är att förövaren handlar på faktura, tecknar abonnemang eller beställer ett kreditkort (www.minuc.se, hämtat 2021-02-05).

Kredituppgifter på privatpersoner får endast lämnas ut när det finns ett legitimt behov och då får personen också en kopia för att kunna kontrollera att den är korrekt, enligt Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen). Att ha blivit utsatt för identitetsstöld uppdagas därför oftast först när personen får kopian på att någon gjort en kreditupplysning.

Om en privatperson inte avser ta lån, köpa någonting på avbetalning, kredit eller behöver styrka din kreditvärdighet så finns det ingen anledning att ta en kreditupplysning. Därför bör det inte heller vara en självklar rättighet att få göra det.

Om du vill skydda dig mot den här typen av bedrägerier och vill göra något preventivt så är möjligheterna få. Du har nämligen bara rätt att spärra din kreditupplysning i två veckor och detta först efter att du blivit utsatt för ett bedrägeri för att försvåra för "fortsatta bedrägerier". Då är skadan dock redan skedd.

Det här är ett förlegat system och svenska folket måste få bättre förutsättningar att förfoga över sin egen kreditupplysning och måste ges rätten att kunna skydda sig mot den här typen av bedrägerier. Detta genom att låta kreditinstituten fortsätta inhämta privatpersoners uppgifter men att människor själva ska kunna spärra kreditinstitutens möjlighet att lämna ut dem, exempelvis genom en funktion på UC.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för att svenska folket själva ska kunna spärra sin kreditupplysning under perioder där de ej behöver styrka sin kreditvärdighet

Göteborg 2021-02-07

Rasmus Evinsnö

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är viktigt att den personliga integriteten stärks.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:07.

08:07 Konsumentkreditgivning

Den under de senaste tjugo åren ohämmade konsumentkreditgivningen har utvecklats till ett stort samhällsproblem. För många individer dessutom en personlig tragedi. Räntorna på konsumentkrediterna uppgår idag till samma nivå som räntorna på bostadslånen, trots att deras volym bara är ca en tiondel. Problemet har två dimensioner, dels ett volymmål, där kreditgivare har förlött folk att ta krediter, dels en prisproblematik där man med avgifter och höga räntor har fått folk att fastna i ett ekorrhjul av accelererande skuldsättning.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för införandet av ett register hos Finansinspektionen (FI) där de som inte vill att deras personnummer skall användas för kreditgivning kan registrera sig. Kreditgivarna skall tvingas kontrollera med registret innan de beviljar en kredit. Avansökningsfrågan från registret skall endast kunna göras på arbetstid med personlig kontakt via telefon och mobilt bank-id. Det skulle kraftigt begränsa möjligheterna

Attsats 2: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en begränsning den ränta och de avgifter som man får ta ut på inkasserbara krediter. Förslagsvis en effektiv ränta och avgifter som bara täcker självkostnader och en skälig vinstmarginal. Kronofogdemyndigheten skall inte få inkassera på krediter som tar ut högre ränta och avgifter än reglerade nivåer.

Attsats 3: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att FI får föra ett register över alla inkasserbara krediter. En långivare måste kontrollera med registret hur skuldbelagd den potentiella kunden redan är, och kunna styrka att den tilltänkta krediten är rimlig i förhållande till kundens betalningsförmåga, givet existerande skuldsättning.

Attsats 4: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att inkassering skall ske i prioritetsordning, så att det inkasseras på äldsta krediten först. Detta för att minska intresset för att ge krediter till redan hårt skuldsatta personer.

Attsats 5: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att en tidsbegränsning införs för hur länge man får inkassera på en förfallen kredit. Skuldsättning skall inte vara ett livstidsstraff.

Attsats 6: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att vidta åtgärder för att åstadkomma minskad, osund skuldsättning. Speciellt viktigt i skuggan av Covid-19 där risk för konsumentkreditgivningens nuvarande form utgör ett ökat samhällsproblem.

Stockholm 2021-02-14

Lars Lundquist

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären vill motverka en alltför hög skuldsättning, vilket partidistriktsstämman välkomnar. Kristdemokraterna har konstaterat att lättillgängliga högkostnadskrediter (såsom sms-lån) kan innebära effektiva räntor på flera hundra procent, trots att ränte- och kostnadstak införts.

Ett annat problem som Kristdemokraterna har adresserat är att långivarna kan eller vill inte alltid göra tillräckligt bra bedömningar av den sökandes ekonomi innan de beviljar ett lån. Även om de är skyldiga att göra en kreditprövning saknas ofta en helhetsbild, eftersom det inte finns något tvång för samtliga långivare att rapportera in sin utlåning till kreditupplysningsföretagen. Konsekvensen blir att personer som redan är högt skuldsatta lånar för mycket – och till och med bearbetas aktivt för att skuldsätta sig ytterligare.

Kristdemokraterna förespråkar därför redan idag ett nationellt skuldregister som omfattar alla krediter och kreditgivare för att göra det möjligt, och tvingande, för kreditgivare att skapa sig en helhetsbild av konsumentens befintliga skulder. Sådana register finns på plats i bland annat Finland och Norge.

Vårt parti vill även stärka Kronofogdens arbete mot överskuldsättning, med fokus på barnfamiljer, införa ett förbud av utbetalningar av krediter nattetid och man vill utreda hur riskfyllda kreditbeteenden snabbare kan upptäckas.

Motionärens fjärde att-sats, som föreslår att den äldsta skulden alltid ska drivas in först, kan låta bra vid första anblick, men partidistriktsstämman gör ändå bedömningen att en sådan ordning skulle kunna få svåröverblickbara konsekvenser och drabba enskilda människor och familjer orimligt hårt. Partidistriktsstämman anser exempelvis att det finns uppenbara fördelar för den som är hårt skuldsatt att en fordran som har en säkerhet kopplat till sig, exempelvis en fastighet eller annan pant, har särskild förmånsrätt när skulder ska drivas in.

Vad gäller förslaget om att en tidsbegränsning ska införas för hur länge man får inkassera på en förfallen kredit så delar inte partidistriktsstämman motionärens uppfattning. En skuld ska betalas tillbaka, och för det fall en skuldsanering behöver komma ifråga så finns den möjligheten redan idag.

Kristdemokraterna har de senaste åren bedrivit ett framgångsrikt politikutvecklingsarbete när det gäller den alltför omfattande skuldsättning, och partidistriktsstämman delar motionärens bedömning att detta angelägna arbete bör fortsätta.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:06 till 08:07:

Partistyrelsen anser att Kristdemokraterna kontinuerligt bör utveckla politik som stärker konsumentskyddet och säkerställer möjligheten att genomföra köp och upprätta kontrakt smidigt – men utan att riskera att bli utsatt för exempelvis id-kapning eller stöld. Att som konsument kunna skydda sig mot olika typer av bedrägerier är viktigt, som motionären lyfter fram.

Idag behöver en person som vill spärra möjligheten att ta upp lån kontakta varje enskilt kreditföretag för sig. Ett enklare förfarande vore att kunna spärra möjligheten att ta upp lån centralt. Idag går det att spärra möjligheten till kreditupplysning hos kreditupplysningsföretagen, men bara om konsumenten misstänker id-kapning. En försvårande omständighet är också att det finns flera kreditupplysningsföretag.

Kristdemokraterna har sedan tidigare föreslagit att ett centralt skuldregister införs, vilket skulle förbättra de kreditupplysningar som kreditgivare är ålagda att genomföra men som håller

bristande kvalitet idag. Partistyrelsen anser därmed tredje att-satsen i motion 08:09 besvarad.

Partistyrelsen anser att det vore rimligt att, i samband med att ett sådant centralt skuldregister upprättas, möjliggöra för konsumenter som vill att spärra kreditupplysningar av den egna personen. En kreditgivare som möter på en sådan spärr ska då inte kunna bevilja ett lån, vilket skulle försvåra för bedrägerier där stulna id-uppgifter används för att teckna lån.

Förslaget skulle också kunna bidra till stärkt konsumentskydd för de personer som har ett behov av att skydda sig själva från att ta upp nya lån. Kristdemokraterna ser allvarligt på att konsumtionslånen ökar samtidigt som fler hamnar hos Kronofogden. Särskilt allvarligt är det när barn och unga berörs av skuldökningen. Lättillgängliga högkostnadskrediter (bl a sms-lån) är del av problembilden, ofta marknadsförda aggressivt och särskilt riktat mot de som redan befinner sig i en ekonomiskt bekymmersam situation.

För att motverka denna utveckling har Kristdemokraterna utvecklat politik för att stärka konsumentskyddet. Utöver att ett centralt skuldregister bör införas, har partiet också föreslagit stärkt arbete mot överskuldssättning hos Kronofogden och utvecklat förslag om förbud mot godkännande och utbetalning av lån nattetid, vilket inte minst skulle kunna hjälpa de människor som fastnat i t ex ett spelberoende. Partistyrelsen anser därmed sjätte att-satsen i motion 08:09 besvarad.

För att ytterligare utveckla konsumentskyddet i denna del är det rimligt att konsumenten själv kan agera för att försvåra för att ta upp ytterligare lån. Partistyrelsen anser därför att motionärens förslag också ur detta perspektiv är rimligt. Genom att spärra sig själv för att ta upp nya lån under en period, skapar konsumenten egna hinder för att snabbt kunna teckna nya krediter. Det skulle, liksom förslaget om förbud av utbetalning av lån nattetid, skapa utrymme och tid för mer reflektion och möjlighet att ångra sig.

Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att motion 08:06 samt första att-satsen 08:09 bör bifallas.

Det räntetak som motionären föreslår i motion 08:09 andra att-satsen finns redan. 2018 infördes ett tak för den nominella krediträntan och dröjsmålsräntan om 40 procentenheter över den vid varje tid gällande referensräntan. Därutöver finns ett kostnadstak som innebär att kostnaderna för lånet aldrig få överstiga själva kreditbeloppet. Därmed får den totala kostnaden för en högkostnadskredit högst vara lika stor som lånet.

Partistyrelsen konstaterar att räntetaket har haft god effekt, men att det fortfarande finns stora problem med ökande konsumtionslån och människor som hamnar i svårigheter som följd av lättillgängliga högkostnadskrediter. Partistyrelsen föreslår att Kristdemokraterna bör verka för ett lägre räntetak (i behandling av motion 08:05), och anser därmed andra att-satsen i motion 08:09 besvarad.

I motion 08:09 föreslås vidare att inkassering av krediter ska ske i prioritetsordning, så att den äldsta krediten inkasseras först. Partistyrelsen anser att tanken är god, men att en sådan ordning skulle uppmuntra ett riskfyllt beteende där nya krediter tas upp alltför lätt under föreställningen att de inte kommer behöva betalas tillbaka på lång tid framöver. Motionären anser också att en tidsbegränsning införs för hur länge man får inkassera på en förfallen kredit. Partistyrelsen noterar att det redan idag finns möjlighet till skuldsanering, utifrån en individuell bedömning. Dessutom riskerar generellt tidsgränser i dessa sammanhang uppmuntra till riskfyllt beteende. Partistyrelsen anser mot bakgrund av detta att de fjärde och femte att-satserna i motion 08:09 bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:06:

att anta motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:07:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

08:08 Förbättra skyddet för äldre vid distansförsäljning

Det är väl känt att våra äldre utgör en grupp som är extra sårbara när det gäller telefonförsäljning. Konsumentverket har i flertalet undersökningar konstaterat att äldre i högre grad än andra är missnöjda med sitt köp. De problem som uppstår handlar t. ex om att man hamnar i avtal som man inte anser sig ha ingått, eller att man inte förstått vad avtalet innebär. Ibland har man inte ens insett att man under samtalet gjort ett köp, varefter varor och fakturor sedan dyker upp. Problemet rör många fler än den grupp som lider av konstaterad kognitiv svikt, och/eller är i behov av god man eller förvaltare. Äldre är i mycket högre grad hemma och svarar i telefon, och har även mer tid att ge telefonförsäljare. Den ofrivilliga ensamheten är stor, och där telefonen inte ringer så ofta är kontakten med telefonförsäljaren extra välkommen. Det är tyvärr ett faktum som utnyttjas av förslagna telemarketingbolag, där erbjudanden som t. ex byte av el- eller mobilabonnemang, internet – eller TV-leverantör kan rendera stora provisionsintäkter. År 2018 infördes en skärpning i lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler, där det infördes ett krav på skriftlighet i avtalslutet. Sedan dess är det inte längre möjligt att under samtalets gång nå ett bindande avtal utan att kunden fått skriftlig information. Tanken var att stärka konsumentskyddet i allmänhet, vilket också skulle hjälpa utsatta grupper. När konsumentverket efter två år undersökt resultatet, ser man att effekten i just gruppen äldre personer uteblivit – antalet klagomål i den gruppen är lika stort som innan lagändringen. Det kan delvis bero på hur säljbolagen implementerat de nya kraven. Om kunden har e-post kan man t. ex skicka e-post under samtalets gång, och kan sedan inhämta accept på avtalet. Alternativt skickas det postledes, och genast nästa dag återkommer man för att inhämta accept. Nivån av påtryckning tycks endast minskat marginellt, och man hamnar lätt i ett läge där man ändå fastar i ett oönskat avtal. Det kan till och med vara så att skyddsvärda grupper blivit än mer exponerade efter skärpningen av lagen, då kraven på skriftlighet höjt tröskeln att sälja till yngre och mer medvetna konsumenter. Ytterligare en brist i nuvarande lagstiftning är att påföljd vid överträdelse i stort sett är obefintlig. Yrkande När nuvarande regelverk inte förmår skydda våra äldre är det vårt partis uppgift att agera. Enligt vår värdegrund finns inget utrymme för dem som förslaget och otillbörligt utnyttjar svaga grupper.

Därför föreslår jag att kristdemokraternas riksting uppmanar partistyrelsen:

Attsats 1: Att utreda om det behövs en särskild lagstiftning för att freda äldre och andra utsatta grupper från distansförsäljning.

Attsats 2: Att verka för att ny lagstiftning som fredar äldre och andra utsatta grupper från distansförsäljning införs.

Attsats 3: Att verka för att påföljden vid överträdelse av lagstiftning som har till uppgift att skydda äldre och andra utsatta grupper blir kännbar.

Ekerö 2021-02-03

Niklas Ernback

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Att skydda de äldre i samhället är av yttersta vikt. Motionen tar upp ett problem som blir alltmer vanligt i vårt land. Detta kan inte fortgå.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna har agerat för att konsumentskyddet vid telefonförsäljning ska stärkas. Tillsammans med övriga allianspartier agerade vi i riksdagen när skriftlighetskrav vid telefonförsäljning infördes 2018, så att riksdagen tillkännagav för regeringen att den skulle utreda om ett skriftlighetskrav vid telefonförsäljning till konsumenter borde gälla för ytterligare varor och tjänster än de som ingick i regeringens proposition, och i så fall återkomma med förslag till riksdagen.

Regeringen har därefter gett utredaren av Ett moderniserat konsumentskydd i uppdrag att följa upp riksdagens tillkännagivande och göra en bredare översyn av hur reglerna fungerat. Utredaren ska följa upp hur regleringen om skriftlighetskrav vid telefonförsäljning har fungerat i praktiken och om syftet med reformen har uppnåtts, överväga om regleringen i något avseende behöver ändras eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas för att syftet med reformen ska uppnås, ta ställning till om skriftlighetskravet vid telefonförsäljning bör utvidgas till att omfatta fler varor och tjänster, och föreslå nödvändiga författningsändringar och andra åtgärder. Utredningen ska presenteras i sin helhet i augusti 2021.

Partistyrelsen ser allvarligt på de fall då konsumenter har drabbats av att oseriösa försäljare genom aggressiv telefonförsäljning har förmått dem att tacka ja till varor eller tjänster på villkor som de inte fullt ut kunnat överblicka. Det är särskilt allvarligt när detta drabbar äldre människor eller andra utsatta grupper, dels då de i vissa fall har sämre kunskap om tillvägagångssätten hos oseriösa företag, och dels för att de i många fall redan befinner sig i en ekonomiskt utsatt ställning och blir bestulna på redan knappa resurser.

Då Kristdemokraterna agerat i riksdagen för utökade krav på skriftlighet vid distansförsäljning, och en utredning just nu utvärderar hur reglerna fungerar i praktiken, anser partistyrelsen dock att det är rimligt att invänta denna utvärdering innan ytterligare krav på lagstiftning sker.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:08:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:09 Utöka säkerheten med mobilt bank-id

I takt med att myndigheter och vårdgivare i allt högre utsträckning kräver mobilt bank-id för sina tjänster så måste samhället parallellt öka skyddet för exempelvis äldre och funktionsnedsatta mot riskerna som ett införskaffande av ett mobilt bank-id medför.

Den vanligaste formen av bedrägeri mot äldre och funktionsnedsatta och som fortsätter att öka är "social manipulation" eller vishing som det också kallas (www.polisen.se). Ett exempel på social manipulation är att en förövare ringer till en äldre mitt i natten, är vältalig och presenterar sig som polis och sedan berättar att ena barnet varit med om en svår olycka och hamnat på sjukhus. Förövaren säger sedan att han kan skicka någon att hämta upp den äldre för skjuts till sjukhuset, men då behöver den äldre först identifiera sig via sitt mobila bank-id. Inom några minuter kan förövaren ha stulit den äldres livsbesparingar.

När någon olovligen använt ens bank-id enligt exemplet ovan eller om någon lurats att överlämna sina koder så har man alltid "agerat klandervärt" då man aldrig får logga in på mobilt bank-id på uppmaning av någon annan eller lämna ut sina koder. Detta gäller även de fall där det uppenbart har rört sig om ett bedrägeri.

Aftonbladet har exempelvis under 2019 och 2020 granskat 169 tvister mellan äldre och banker hos Allmänna reklamationsnämnden, ARN där de äldre i samtliga fall nekats ersättning med motiveringen att de agerat klandervärt. ARN menar dock att de endast tolkar befintlig lagstiftning (Lag (2010:738) om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument).

Vad görs då för att detta ska upphöra? Polisen gör ett stort arbete för att sprida informationsmaterial som exempelvis "Varning för falska telefonsamtal" eller att medverka och informera vid träffar anordnade av exempelvis PRO. Den här informationen hjälper troligtvis många men informationssatsningar är inte tillräckligt och når inte ut till alla. Enligt Stöldskyddsföreningen lurade telefonbedragare exempelvis till sig ungefär 160 miljoner kronor under 2020, främst från äldre.

Att se hur äldre fortsätter att luras medan samhället inte agerar tillräckligt är inte försvarbart. Detta måste upphöra och människor kan inte skuldbeläggas för att de luras med hjälp av en teknik vi bett dem skaffa och som de inte alltid förstår sig på.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för ändringar i Lag (2010:738) om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument då den i alldeles för hög utsträckning tolkas till brottsoffrens nackdel

Attsats 2: att verka för att bankerna tar större ansvar vad gäller IT-säkerhet och skydd vid användandet av mobilt bank-id

Göteborg 2021-02-07

Rasmus Evinsnö

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet arbetar redan med denna typ av frågor i riskdagen. IT-säkerhet och bankernas ansvar är frågor där vi alltid försöker att stå upp för konsumenternas trygghet och god konsumentvård. Samtidigt är det svårt att för ett parti på riksting hantera denna typ av detaljerade förslag de lämpar sig bättre i arbetet inom riksdagsgruppen.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen anser att Kristdemokraterna kontinuerligt bör utveckla politik som stärker

konsumentskyddet och säkerställer möjligheten att genomföra köp och upprätta kontrakt smidigt – men utan att riskera att bli utsatt för bedrägerier. Motionären lyfter en viktig fråga om bedrägerier som sker genom att äldre luras att dela med sig av sitt bank-inlogg. Inte sällan instrueras den äldre att skapa ett nytt bank-id som bedragaren sen snabbt använder för att stänga ute den äldre och tömma dennes konton. Partistyrelsen anser att denna typ av bedrägerier är förkastliga och måste motverkas med kraft. Samtidigt är det viktigt att alla vanliga transaktioner kan genomföras utan för stora hinder. I sin iver att lagstifta om möjligheten att få tillbaka stulna pengar, är det också viktigt att inte öppna dörrar till andra bedrägeriupplägg, där någon t ex felaktigt kan påstå sig ha blivit bestulen och få tillbaka pengar alltför lätt – utan att behöva bära ansvaret för förlorat bank-inlogg.

Att försvåra anskaffandet av nya bank-id:n skulle kunna råda bot på en del av problematiken som motionären beskriver. Kristdemokraterna har därför sen tidigare utvecklat förslag om att en grundidentifiering i form av t ex ett fysiskt besök hos en myndighet bör ske för att en e-legitimation ska utfärdas. I SOU2019:14 Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation rekommenderas just detta, men regeringen har ännu inte tagit fram någon lagrådsremiss eller presenterat någon proposition. Partistyrelsen anser att så behöver ske och att Kristdemokraterna behöver fortsätta driva regeringen framför sig i denna fråga. Detta är ett bättre sätt att agera mot den brottlighet som motionären beskriver, eftersom det inte riskerar öppna upp för annan typ av brottlighet. Partistyrelsen anser därmed att första att-satsen bör avslås.

Bankerna tar redan idag ett stort ansvar för säkerheten i de digitala lösningarna. För att motverka den problematik som motionären beskriver har de t ex utvecklat och implementerat specifika lösningar som QR-koder för mobilt bank-id (knyter tjänsten närmare Bank-id), tagit fram krav om att t ex Swish och Bank-id ska finnas på samma enhet, infört beloppsbegränsningar osv. Många banker arbetar också för att avveckla säkerhetsdosan, då dessa är mer frekventa i polisens statistik över så kallade vishing-brott. Men eftersom det är kunderna själva som utför transaktionerna, kan bankerna inte genom förbättrade säkerhetslösningar helt stoppa denna typ av brott. Istället behöver polisen och andra myndigheter göra insatser för att utbilda konsumenter om bedrägeririskerna, så att motståndskraften stärks. Vi har avsatt särskilda medel för detta i vår budgetmotion. Partistyrelsen anser därmed att motionens andra att-sats bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:09:

att avslå motionen

08:10 RUT bör omfatta Hemlarm och dito abonnemang

RUT-avdraget omfattar idag enklare tillsyn av bostaden, men lagen gör en tydlig distinktion och omfattar inget som faller inom ramen för bevakningslagen (1974:191). Jag menar att eftersom samhällsutvecklingen uppenbarligen kräver professionella larmsystem, kopplade till larmcentraler, för var och varannan boende så visar det på ett behov av trygghet som inte staten lyckas tillfredställa. Till dess Sveriges organiserade brottlighet är eliminerad och tillflödet nära noll så är det rimligt att familjer kompenseras för felaktiga politiska beslut vi nu skördar frukterna av.

Kostnad för ett inbrottslarm varierar men ligger ofta i häraden 300-600 skattade kr/ månad per bostad + installation. I och med ett krav på att tillsynen ska vara enklare faller tillsyn som görs inom ramen för ett abonnemang av hemlarm utanför. Även uttryckningar och övervakningar som har sin grund i installerade larm kopplade till larmcentraler och som ingår i abonnemang ska då, oavsett om kostnaden för uttryckningen eller övervakningen ingår i abonnemangskostnaden eller debiteras särskilt, inte ge rätt till rutavdrag.

Attsats 1: att möjliggöra för enskilda medborgare att själva agera för att öka tryggheten i sin bostad.

Attsats 2: att via RUT bidra till att täppa till de allt grövre maskorna i rättsväsendet, är staten skyldig skattebetalarna.

Göteborg 2021-01-08

Bentley Björnheden

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Motionären lyfter viktiga frågor om människors trygghet. Trygghet i hemmet är särskilt viktigt och många, inte minst boende i småhus, har därför inbrottslarm hemma. Att subventionera larm genom skatteavdrag är dock inte rätt sätt att öka människors trygghet. Det är bättre med generella skattesänkningar. Dessa innebär avsevärt mindre administrativt arbete på skatteverket och ger människor makten att själva bestämma vad de vill prioritera. Eftersom larm i högre utsträckning används av småhusägare än andra har generella skattesänkningar också en bättre fördelningspolitisk profil.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

RUT-reformens huvudsakliga syften är att möjliggöra för fler korttidsutbildade att komma in på arbetsmarknaden och samtidigt ge hushållen möjlighet till avlastning. Inom RUT-branschen behövs normalt i princip ingen specifik utbildning. Reformen syftar också till att motarbeta svartarbete genom att tjänster som tidigare helt eller delvis köpts och sålts utanför systemet istället inkluderas i skattesystemet. Detta bidrar också till ökad trygghet för anställda hos de företag som erbjuder tjänsterna.

Att inkludera installation av larmsystem och bevakning av hemmet i RUT-avdraget, som motionären föreslår, uppfyller sannolikt inte något av dessa syften. Även om vissa avsteg från principen om att avdraget ska gälla för vardagssysslor som inte kräver expertkunskaper, anser partistyrelsen att detta fortsatt bör vara en ledstjärna för RUT-avdragets fortsatta utveckling. Detta för att reformen tydligt ska bidra till att skapa enkla jobb för människor, ofta i utsatta grupper, som annars har svårt att få jobb. Motionärens förslag innebär istället att mer kvalificerade arbetsuppgifter inkluderas i avdraget. Det finns heller inte skäl att tro att branschen för hemlarm är särskilt drabbad av svartarbete.

Partistyrelsen föreslår därför att motionens andra att-sats avslås. Vad gäller motionärens första att-sats finns inte idag några hinder för enskilda medborgare att själva agera för att öka tryggheten i sin bostad. Partistyrelsen ser därför ingen anledning för partiet att agera för detta. Första att-satsen bör därmed avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:10:

att avslå motionen

08:11 Föräldrar med enskild vårdnad om barnen bör få ett utökat RUT/ROT avdrag

Den 1a juli 2007 infördes under Alliansens styre RUT avdraget för att underlätta vardagslivet för familjer och även för att bidra till att göra svarta arbeten vita. Enligt Almegas statistik från 2018 är 30 000 personer anställda inom RUT branscherna medan 2010 var samma siffra 10 000. Motionärerna understryker att RUT/ROT inte är ett bidrag men ett avdrag på arbetskostnaden för beställaren.

En familj kan bestå av den traditionella kärnfamiljen, men även till exempel en ensamstående förälder med enskild vårdnad, och det är för dessa föräldrar utan avlastning som vi vill föreslå ett förbättrat RUT/ROT – avdrag.

Den ensamstående föräldern har ensam försörjningsbörda för barnen. Underhållsstöd är visserligen en rättighet för familjen, men detta täcker inte upp kostnaderna, och vårdnadshavarens ekonomi är ofta hårt ansatt. Föräldrar med enskild vårdnad, ofta kvinnor, är överrepresenterad bland de som har utmattningssyndrom, vilket kan innebära långa sjukskrivningsperioder med ytterligare drabbad ekonomi som följd. Den ansträngda situationen medför i sin tur att familjen riskerar att hamna i en destruktiv spiral där barnen drabbas svårt. Att få hjälp med vård av hemmet, till en rimlig kostnad, kan underlätta situationen storligen för föräldrar med enskild vårdnad, och därmed även ge deras barn en bättre uppväxt. Den här reformen kan också ytterligare öka arbetstillfällena inom ROT/RUT-branscherna.

Attsats 1: Att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en utredning som ser över hur RUT/ROT avdraget kan anpassas så att föräldrar med enskild vårdnad får ett utökat avdrag.

Stockholm 2021-04-24

Sarah Havneraas, Eva Wallin, Aase Jönsson, Elisabet Söderberg samt Britt Westerlind

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundets yttrande:

Att få familj och livspusslet att gå ihop har länge varit en prioriterad fråga för KD-K. Familjer med en ensam försörjare har en extra tuffare vardag att hinna med. Om man enligt motionärerna ger dessa familjer möjlighet till utökat RUT avdrag skulle vi kunna ge enskilda vårdnadshavare möjlighet att frigöra mer tid som man istället kan få med barnen vilket utgör ett mervärde för hela familjen med mer energi till att vara en närvarande förälder.

Partidistriktsårsmötet i Kvinnoförbundet beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter en viktig fråga gällande familjer med en ensamstående förälder som lever i ekonomisk utsatthet. För dessa familjer utgör kostnaderna för boendet ofta en av de största utgifterna varje månad. Bostadsbidraget är det familjepolitiska stöd som bäst når barnhushåll med låg ekonomisk standard. Av de barnfamiljer som får bostadsbidrag är en övervägande del ensamstående föräldrar. Bostadsbidraget är alltså av särskilt stor betydelse för ensamstående föräldrar, som oftast är kvinnor.

Utvecklingen av nivåerna i bostadsbidraget har dock under en längre tid släpat efter. Antalet hushåll med bostadsbidrag har minskat sedan slutet av 1990-talet och förklaringarna är främst regeländringar 1997 och att inkomsterna stigit samtidigt som inkomstgränserna för bidraget har varit oförändrade. Inkomstgränserna i bostadsbidraget är fasta och förändras därmed inte löpande med prisökningstakten i samhället. Eftersom bostadsbidraget släpat efter har också dess betydelse för att stötta hushållen minskat. Regeringen har under Coronakrisen infört ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med knapp ekonomi, men åtgärden löper ut den 31 december

2021.

Kristdemokraterna driver istället på för en permanent höjning av bostadsbidraget. För att stärka ekonomin för de barnfamiljer som har den sämsta ekonomin och därmed öka deras marginaler vill vi höja det särskilda bidraget för hemmavarande barn med 200 kronor per månad för ett barn, 400 kronor

per månad för två barn och 600 kronor per månad för tre eller fler barn. Det gynnar de som bäst behöver det. Genom förbättringarna i bostadsbidraget får familjer med lägre inkomster ett stöd ända tills barnen blir 18 år. Höjningen kommer även föräldrar till del som har växelvis boende för sina barn i och med det nya särskilda bostadsbidraget för växelvis boende.

För hushåll som har över 148 000 kr i årslön (2019) reduceras också bidraget med 20 procent av den överstigande inkomsten. Det gör att ensamstående hushåll får max ha 12 300 kr per månad i lön för att inte få sitt bostadsbidrag reducerat. Enligt Riksrevisionens rapport om bostadsbidraget har främst ensamstående med barn halkat efter. Därför föreslår Kristdemokraterna att inkomsttak i bostadsbidraget ska höjas med 30 000 kr, vilket också gör att färre behöver få försörjningsstöd.

Partistyrelsen gör mot bakgrund av detta bedömningen att den politik som partiet driver på området bättre svarar upp mot en stärkt ekonomi för ensamstående föräldrar i behov, som motionärerna efterfrågar. En utökad skattereduktion i enlighet med det som föreslås i motionen skulle inte bara komma ekonomiskt utsatta hushåll till del, därmed är bostadsbidraget ett mera träffsäkert verktyg för att nå dessa familjer. Partistyrelsen ser också risker med att utveckla ett skattesystem som bygger på familjers olika sammansättning eller föräldrars civilstånd, då det exempelvis riskerar att strida mot principen om likformighet i skattesystemet. Därtill har taket i RUT-avdraget nyligen höjts på vårt initiativ.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:11:

att avslå motionen

08:12 RUT för hundvakt och ROT för inredningsdesigner

ROT är en akronym för Reparation, Ombyggnad, Tillbyggnad, och en samlingsbenämning på åtgärder för att renovera och förbättra befintliga byggnader, främst bostadsfastigheter. ROT-avdraget har framgångsrikt använts för att stimulera byggbranschen och minska skattekilarna vid köp av hantverkartjänster för löntagare. Genom att anlita hantverkare istället för att snickra sina egna verandor kan Sveriges högproduktiva tjänstemän och arbetare skapa mer tillväxt istället för att snickra sina egna walk-in closets. Avdraget skulle dock behöva utökas med inredningsdesigner/inredningsarkitektjänster, något många svenska familjer skulle behöva hjälp med.

RUT-avdrag syftar på den reform som möjliggör skatteavdrag på hushållsnära tjänster i Sverige. Begreppet är en akronym för Rengöring, underhåll och tvätt. Skatteavdraget har bidragit till minskat svartarbete, gjort hushållsnära tjänster mer tillgängliga för medelklassen, samt gett fler arbeten och högre intäkter för arbetare inom branschen. Inte minst pensionärer som är i större behov av dessa tjänster kan dra nytta av skattereduktionen. RUT-avdrag får användas för hämtning, lämning och passning av barn som högst går i årskurs sju. Något som vore naturligt vore att RUT-resursen även fick promenera familjens hund. RUT-avdraget bör inkludera hundvaktjänster - så att alla får möjligheter att få vardagspusslet gå ihop.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna verkar för införande av RUT inkluderar hundvaktstjänster

Attsats 2: Att Kristdemokraterna verkar för införande av ROT inkluderar inredningsdesigner/ inredningsarkitekt

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att det även ska inkluderas hundvaktstjänster inom RUT och inredningsdesigner inom ROT för att därigenom minska svartarbete och bidra till mer tillväxt. Både RUT och ROT har varit framgångsrika reformer för att stimulera vissa sektorer och bidra till minskad mängd svartarbete. Det gemensamma för de allra tjänster som innefattas inom ROT och RUT är att de är vanligt förekommande tjänster. Varken köp av inredningsdesigner eller hundvakt kan klassas som nödvändiga tjänster eller något som en stor andel av befolkningen skulle nyttja. Det skulle alltså innebära avdrag för främst höginkomsttagare. Partidistriktsårsmötet anser att risken är att det på sikt skulle devalvera ROT och RUT som reformer och riskera försämra opinionen om de kan komma att innefatta tjänster som kan tolkas som lyxkonsumtion.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Ett av RUT-reformens huvudsakliga syften är att möjliggöra för fler korttidsutbildade att komma in på arbetsmarknaden och samtidigt ge hushållen möjlighet till avlastning. Inom RUT-branschen ska det normalt inte behövas någon utbildning. De arbeten som berättigar till RUT-avdrag bör därmed utgöras av typiska vardagssysslor som inte kräver expertkunskaper.

Givet den tudelning vi ser på arbetsmarknaden – där människor i utsatta grupper, ofta utom-europeiskt födda med låg utbildning, får allt svårare att ta sig in på arbetsmarknaden – anser partistyrelsen att fler så kallade enkla jobb behöver växa fram. RUT-avdraget är ett viktigt verktyg för detta. Partistyrelsen ser därför positivt på att inkludera fler arbeten i avdragsmöjligheten, givet att de lever upp till de principer som reformen bygger på.

Hundvaktstjänster är något som kan utföras utan avancerad utbildning, och som skulle kunna ge avlastning till vissa hushåll. Partistyrelsen anser det därför rimligt att detta arbete inkluderas i RUT-avdraget, enligt motionärens förslag. Motionens första att-sats bör därmed bifallas.

Dock behöver viss avgränsning ske. Precis som de barnvaktstjänster som idag är inkluderade i RUT-avdraget, bör hundvaktstjänsterna begränsas till att ske i eller i nära anslutning till bostaden, utom när hundvakten lämnar och hämtar hunden vid hunddagis eller liknande. Hunddagis bör av samma skäl inte inkluderas i avdraget. Dessutom bör avdrag inte medges för hundvaktstjänster som anlitas av någon i den egna familjen.

Motionären föreslår även en utvidgning av ROT-avdraget, till att inkludera de tjänster som erbjuds av inredningsdesigner och inredningsarkitekt. Partistyrelsen anser att detta inte stämmer överens med hur ROT-avdraget är tänkt att användas.

ROT-avdraget gäller reparation, underhåll samt om- eller tillbyggnad av småhus, ägarlägenheter och bostadsrätter, medan nybyggnationer inte omfattas av regelverket. För rätt till avdrag krävs också att arbetet är utfört i anslutning till byggnaden, på den tomt där bostaden är belägen.

Därmed berättigar arkitektkostnader inte till ROT-avdrag. Dessa tjänster används ofta vid nybyggnation, och arbetet sker huvudsakligen inte på den aktuella tomten. Även om

inredningsarkitekter sannolikt används i högre utsträckning vid ombyggnation och i själva hemmet, bedömer partistyrelsen att det vore olämpligt att inkludera vissa arkitekttjänster och inte andra i ROT-avdraget. Dessutom bedömer partistyrelsen att det finns risk att en inkludering av tjänster som anses vara förunnat endast hushåll med högre inkomster kan komma att minska legitimiteten för ROT-reformen överlag. Motionens andra att-sats bör därför avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:12:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:13 Många risker med ett helt kontantlöst samhälle

Sverige ligger i ”riskzonen” för att bli världens första kontantlösa land, det hävdar forskare från bland annat KTH som ser ett scenario att vi inom fem–tio år har tappat kontanthantering i vårt samhälle.

Det finns många fördelar med att inte använda kontanter, det går snabbt och smidigt, risken för rån minskar och det är lätt att göra snabba överföringar mellan personer och företag utan att behöva besöka närmaste bankomat men det finns också många risker.

Vi vet att cirka 10–12 procent av befolkningen lever i digitalt utanförskap. Det är äldre, personer med olika funktionsvariationer och personer som i övrigt inte har möjlighet att hantera digitala lösningar. En demokratisk process och en öppen diskussion om kontanter som betalningsmedel är önskvärd. Riksbankskommittén kom med ett delbetänkande för en tid sedan där det framgår att kontantavvecklingen fram till nu inte föregåtts av grundliga överväganden. Man vet väldigt lite om vilka konsekvenser detta kan få för Sveriges beredskap, civilsamhället och småföretagen, den äldre befolkningen och grupper med svag förankring i samhället.

Med andra ord så har en samhällsbärande infrastruktur nedmonterats på ett ad hoc-mässigt sätt utan tillbörlig konsekvensanalys. Läser man på Civilförsvarsförningens hemsida (www.civil.se) under rubrik ”Krislåda” så ingår kontanter som en del av förnödenheterna att ta med i denna låda.

När krisen slår till är bland annat strömförsörjningen en sårbar förnödenhet och kontanterna är kvar i uttagsautomaten.

Ett samhälle utan kontanter kan komma att ge bankerna en oproportionerligt stor makt att ta ut avgifter av olika slag. Detta möjliggör även till missbruk av insamlad information av olika köp och transaktioner om inte regelverket är tillräckligt starkt. Det finns också stora risker med kortbedrägerier, oseriösa näthandlare och användning av kreditkort och snabba lån som försätter många i skuldfällan.

Att behålla kontanterna och integriteten för den enskilde samt säkerställa betalmedel vid kris är avgörande för att vårt samhälle ska fungera. Dessutom är det en demokratifråga att tillgängliggöra dessa betalmedel för våra äldre och andra som inte kan nyttja de digitala betalmedlen.

Attsats 1: att Kristdemokraterna ska verka för att alla butiker ska tvingas att hantera en mindre mängd kontanter eftersom det fortfarande är ett lagligt betalningsmedel. Det skall alltså inte vara möjligt att neka kontanter och bara hänvisa till kort eller Swish.

Göteborg 2021-02-27

Emauel Nandorf samt Fredrik Olsson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet arbetar redan för att kontanthanteringens skall bevaras.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:15.

08:14 Krav på kontanthantering för företag inom dagligvaruhandel och detaljhandel.

Vi kristdemokrater behöver värna samhällets kontanthantering. Att säkerställa att medborgare med

trygghet kan använda kontanter som betalmedel i köp som görs på daglig basis är ett sätt att säkerställa förtroendet för ett robust betalsystem. Vi kristdemokrater behöver arbeta för att företag

ska acceptera fler betallosningar för medborgare. Framförallt behöver vi värna den idag hotade kontantbetalning som betalningslösning. Därför föreslår jag:

Attsats 1: att rikstinget uppdrar partistyrelsen att verka för en lagstiftning där företag i detaljhandel och dagligvaruhandel inte ska kunna neka kontanter som betalningsmedel.

Helsjön 2021-01-19

Martin Arnell

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet driver redan dessa frågor i riksdagen och i media.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:15.

08:15 Sverige måste behålla kontanthantering!

Mer och mer av handeln i Sverige sker via bankkort och alltför många butiker, restauranger, parkeringsplatser, tankstationer, vårdinrättningar, företag och banker tar inte längre emot kontanter. Detta måste ändras. Att neka kontanter strider mot folkets rättigheter att betala med sedlar eller mynt som ges ut av Svenska Riksbanken! Utvecklingen i vårt land skiljer sig från alla andra länders och den går allt fortare mot ett helt kontantlöst samhälle. Så många kan inte utföra sina ärenden utan kontanter.

När ett antal banker (och därmed i förlängningen butiker och företag) nu vägrar att hantera sedlar och mynt, gör de det enkelt för sig själva – men det är samtidigt så fel. Dessutom skor sig bankerna på denna kontanthantering, då de tar betalt både för kort och för swischbetalningar.

Vad innebär då ett kontantlöst samhälle? Här är en del exempel:

- som sagt strider det mot folkets rättigheter att få använda sina egna pengar
- en totalitär kontroll från banker och myndigheter är ett brott mot människors integritet
- ca 10% av Sveriges befolkning nekas konton i bankerna och kan då alltså inte handla öht

- utländska turister i Sverige gör ca 78% av sina inköp kontant, men skulle inte kunna handla så ett helt kontantlöst Sverige skulle allvarligt skada oss som turistland
- kaos när elektroniska system havererar (t ex vid teknikfel eller strömavbrott)
- många äldre och väldigt många med olika sjukdomar och funktionsnedsättningar klarar inte den nya tekniken
- föreningslivet får mycket svårare att genomföra aktiviteter (exv servering, lotterier)
- Sverige skulle hamna i katastrofläge i händelse av krig
- barn förlorar förståelse över pengars värde
- digitala bedrägerier ökar kraftigt

Det är så fel att människor i Sverige TVINGAS att avstå från kontanter och att detta sker utan någon demokratisk insyn. Det sker bakom ryggen på vanligt folk.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att med all kraft arbeta för att alla butiker, restauranger, banker och företag av olika slag är skyldiga att hantera kontanter och att det överallt är möjligt för kunder att betala kontant

Ulricehamn 2021-02-12

Cristina Bernevång

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet arbetar redan för att kontanthanteringens skall bevaras.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:13 till 08:15:

Utvecklingen mot minskad kontantanvändning går fort i Sverige. I ett internationellt perspektiv är vi i det närmaste unika sett till hur lite kontanter som cirkulerar i samhället och den låga andelen kontanta betalningar i handeln. Tillgången till kontanttjänster, i form av möjligheten till insättning på och uttag från bankkonton, har försämrats de senaste åren, bland annat till följd av att antalet bankkontor med kontantservice har minskat betydligt. Mellan 2008 och 2018 minskade de fyra svenska storbankerna antalet kontor med 37 procent. Förra året beslutade Handelsbanken att minska antalet kontor från 380 till 200. Trots denna utveckling är kontanter, precis som motionärerna lyfter, fortfarande viktiga för en betydande del av Sveriges invånare – inte minst äldre. Dessutom drabbar utvecklingen föreningar och småföretag som fortfarande är beroende av kontanter.

För att värna dem som inte kan hänga med i den snabba utvecklingen, och för att riksdag och regering i god demokratisk ordning och med tillräckliga beslutsunderlag ska ha kontroll över utvecklingen, har Kristdemokraterna tillsammans med Centerpartiet verkat inom Riksbankskommittén för att slå av på farten i utvecklingen och säkerställa en infrastruktur för kontanthantering i hela landet. Vårt engagemang i frågan vann gehör hos övriga partier i kommittén och ledde fram till det delbetänkande som kommittén presenterade i juni 2018. I delbetänkandet uppmanas regeringen att ta aktiv ställning till kontanternas roll i ett längre tidsperspektiv. Kontanternas kan inte tillåtas avvecklas av privata aktörer innan ett sådant ställningstagande görs. Därför föreslog en enig Riksbankskommitté att de stora bankerna ska ges ett ansvar att säkerställa rimlig tillgång till tjänsterna kontantuttag och dagskassehantering i hela Sverige. Regeringen presenterade en proposition i enlighet med kommitténs förslag hösten 2019 som riksdagen röstade igenom. Lagförslagen har nu trätt ikraft, vilket innebär att banker och andra kreditinstitut ska säkra tillgången till bankomater och platser för dagskasseinsättning över hela landet. Kristdemokraterna fortsätter att följa utvecklingen för att se att så verkligheten sker.

Partistyrelsen anser att bankerna bär ett särskilt ansvar i att utvecklingen kring kontanter går varsamt till, eftersom det är de som drivit på utvecklingen mot det kontantfria samhället. Det är därför rimligt att de åläggs att säkerställa rimlig tillgång till kontantuttag och dagskassehantering. De övriga verksamheter som motionärerna föreslår ska åläggas hantera kontanter bär inte samma ansvar för den snabba utveckling vi sett och kan inte hållas ansvariga i samma utsträckning. Det finns också nackdelar med att t ex mindre butiker, restauranger, och andra verksamheter tvingas hantera kontanter, då de riskerar drabbas oproportionerligt av både risker (såsom rånrisk) och kostnader (såsom administrering av kontanter). Även här råder en skillnad gentemot bankerna, som har bättre förutsättningar att skydda sig mot risker och bära kostnaderna.

Partistyrelsen befarar också att kontanthanteringskrav på mindre verksamheter skulle sätta käppar i hjulet för den utveckling som sker gällande obemannade butiker. Dessa har potential att kraftigt öka tillgänglighet och service i glesbygd, och borde därför enligt partistyrelsen uppmuntras.

Samtidigt kan det finnas skäl att, ur ett krisberedskapsperspektiv, ålägga vissa större verksamheter av samhällsviktig karaktär ett krav att ta emot kontanter som betalningsmedel. Ett sådant kravställande bör dock endast gälla butiker och verksamheter med större omsättning och begränsas till vissa kategorier – såsom läkemedel, livsmedel och drivmedel. Partistyrelsen föreslår därmed att motion 8.13, 8.14 och 8.15 bör besvaras med en egen att-sats: att Kristdemokraterna ska verka för en utredning av hur kontanthantering kan säkras hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:13:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthantering kan säkras hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:14:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthantering kan säkras hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:15:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthantering kan säkras hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

08:16 Skattelättnader behövs i glesbygd

Befolkningsstatistiken över inlandets glesbygd visar på en ständig minskning av befolkningen. Kommunala utjämningsystemet ser inte ut att hjälpa på denna punkt. Landsbygdskommittén har utsett 23 kommuner, från Pajala i norr till Torsby i söder, som har särskilt stora utmaningar. 2017 kom Landsbygdskommitténs 75 förslag där representanter för alla riksdagspartier var överens om att alla förslagen behövde genomföras för full effekt. Organisationen "Hela Sverige ska leva" har tittat på hur mycket som genomförts och hittar bara 3 förslag som till fullo genomförts. Vi behöver tänka nytt! Om man tittar på vårt grannland Norge så har de en mer glesbygdsvänlig skattepolitik.

I Norge stannar en andel av vattenkraftens resultat i hemkommunerna. Det har även diskuterats

i olika kretsar även i Sverige men ett motargument har då varit att kommuner utan vattenkraft blir utan ersättning, men det ena behöver inte utesluta det andra. Det kan då bli mer att dela ut från utjämningsbidraget till kommuner utan vattenkraft. Även fastighetsskatten från kraftverken skulle kunna stanna i kommunen där de är belägna. I Norge avtar arbetsgivaravgifterna ju längre norrut verksamheten ligger, i Troms Fylke och Finnmark är arbetsgivaravgiften noll procent! Det är många småföretag med 1-10 anställda, där ägarna tar ut minimal lön, men ändå går med förlust något år då och då. Det är högre kostnader för att driva företag i glesbygd. Svårt att hitta rätt kompetens ibland, transporterna blir långa, uppvärmning av lokaler och inte minst snöröjning kan vara fördyrande.

Vid generationsskiftet läggs, ofta lönsamma, företag ned helt i onödan. Ungdomar vågar inte ta över ett företag som har en trogen kundkrets. Det finns ofta inte ens pengar till substansvärdet till att överta ett litet företag och bygden utarmas. Det beror på att det inte finns tillgång till riskkapital. I dessa bygder får man inte ens banklån till att bygga hus.

Regel- och skattelättnader vore ett bra sätt att utjämna villkoren för småföretag i glesbygd. Sänk arbetsgivaravgiften till noll i dessa så tryggas anställningar och fler jobb skapas. Då kommer kommunala skatten troligen att sänkas till i nivå med övriga svenska kommuner. Det är jobb och karriärmöjligheter som kan hålla kvar ungdomen i glesbygd och därigenom får kommuner i glesbygd högre skatteinkomster och behöver inte få allmosor i form av bidrag från rikare kommuner i tillväxtområden.

Med anledning av ovanstående föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Attsats 1: att arbetsgivaravgifterna sänks i de kommuner som Landsbygdskommittén anser har stora utmaningar.

Attsats 2: att utreda förutsättningarna för att medel från vatten/vindkraftsanläggningar tillfaller de inblandade kommunerna.

Attsats 3: att ungdomar och andra som är intresserade av övertagande av småföretag inom dessa 23 kommuner får tillgång till riskkapital, eller på annat sätt gynnas så övertagande kan vara möjligt.

Norsjö 2021-02-23

Jan Persson

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

I grunden är tanken rätt att det behövs mer stöttning till investeringar och möjliggörande av förnyring i bolag inom glesbygdsområden. Motionen och den tredje attsatsen är dock för otydlig i sin formulering. Det blir en diffus beskrivning kring tankarna om tillgång till ev. riskkapital och hur detta skall vara möjligt. Det uppstår frågor kring Om eller Hur det skall selekteras vilka som skall beviljas dessa bidrag, eller om dessa typ av bidrag bara skall bifallas om åldern på den sökande är rätt. Det bör också tilläggas att redan idag finns tillgång till att söka stöd via flera instanser men att problemen oftast bottnar i säkerheter. Denna tredje attsatsen går ej att anta utifrån ett generellt genomförande nationellt med gällande formulering.

Partidistriktsstyrelsen Västerbotten beslutade att anta attsats 1 och 2 samt avslå attsats 3.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraternas vill se en samhällsgemenskap där stad och land inte dras isär, och har därför utvecklat politik som ska bidra till sammanhållning och värna landsbygden.

På många håll i landet blir tillgången till både myndighets- och kommersiell service allt sämre. På tio år har var fjärde dagligvarubutik försvunnit, och apoteks- och postombuden har minskat med 17 respektive 22 procent under en sjuårsperiod. Kristdemokraterna har därför i budgetmotionerna i riksdagen lagt fram förslag om att stärka upp servicen på landsbygden. Vi vill öppna fler servicekontor så att fler personer och företag får tillgång till Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Försäkringskassan nära hemmet. Vi vill också utöka stödet till dagligvarubutiker i glesbygd och till unga jordbrukare.

Många svenska företag riskerar också att behöva läggas ner, helt i onödan. Sveriges företagare blir allt äldre och det blir allt vanligare att deras barn inte vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. För bara några decennier sen var det vanliga att familjeföretag togs över av barnen, men idag görs detta bara i omkring 30 procent av fallen, och trenden verkar fortsätta nedåt.

Inom kort kommer många företagare gå i pension. 60 procent av företagarna är över 50 år och 29 procent är över 65. Problemet är som störst i glesbygdsområden – i övre Norrland har nästan hälften av företagarna passerat pensionsåldern. Fler än var femte företagare planerar att dra sig tillbaka de närmaste fem åren och en tredjedel tror att deras företag kommer behöva läggas ner.

Detta är slöseri med arbetstillfällen och företagande. I den M/KD-budget som riksdagen antog hösten 2018 säkerställde vi att generationsskiften kan ske utan att missgynnas skattemässigt. Kristdemokraterna driver nu på för att ta nästa steg och underlätta för personal som vill ta över och fortsätta driva verksamheten.

Kristdemokraterna vill därför ta fram lagstiftning för ett system som liknar de Employee Stock Ownership Plans (ESOP) som nära 7000 amerikanska företag använder sig av. Lagstiftningen ska underlätta för anställda som vill köpa företaget de jobbar för – exempelvis när en företagare går i pension – att kunna göra det, inte med egna pengar, utan genom att ta lån via en gemensam stiftelse. Vi vill också att avdragsgilla avsättningar ska kunna göras för att successivt betala av på lånet med företagets vinster. Denna modell skulle innebära bättre tillgång till kapital för den personal som vill driva vidare ett företag i glesbygd.

Utöver detta vill vi öppna ett antal ägarskifteskontor utöver landet som kan ge råd och stöd i ägarskiftesprocesser – både inom familjer och för de företagare som vill lämna över verksamheten till sin personal. Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att motionens tredje att-sats är besvarad.

Motionären föreslår geografiskt differentierade arbetsgivaravgifter. Partistyrelsen är mycket tveksam till att beskatta arbetsgivare olika utifrån var i landet de bedriver sin verksamhet. Förutom att gränsdragningsproblem uppstår, skulle detta strida mot principen om likformighet i skattesystemet. Därför säger partiet i våra budgetalternativ nej till de nedsatta arbetsgivaravgifter som idag finns för arbetsgivare som har sin verksamhet inom ett stödområde. Partistyrelsen anser att det finns bättre sätt

att stötta företag på landsbygden, som beskrivits ovan, och föreslår därför att motionens första att-sats avslås.

Kristdemokraterna vill att rättigheterna för den småskaliga vattenkraften ska stärkas. Den småskaliga vattenkraften är viktig för elförsörjningen och skapar arbete och inkomster på landsbygden. Med en ökande effektutmaning måste stabil elproduktion tas tillvara och utvecklas. Den småskaliga vattenkraften bidrar även positivt till lokal beredskap. På så sätt bidrar vattenkraften redan idag till det närmaste lokalsamhället, vilket vi vill stärka.

Partistyrelsen tycker dock att det finns skäl att närmare undersöka hur mer storskalig energiproduktion, som tydligt påverkar en bygd eller i vissa fall en hel kommun, också bättre kan bidra till den lokala utvecklingen. Till skillnad från exempelvis gruvdrift bidrar inte kraftproduktion alls i samma skala med exempelvis arbetstillfällen bortom själva byggnationen. Samtidigt kan uppförandet av vattenkraft och inte minst vindkraft innebära påverkan på levnadsmiljön.

Frågan är dock inte enkel, det finns flera olika typer av naturresurser, det kan finnas stora skillnader inom en kommun hur påverkan ser ut av kraftetableringar och olika kommuner har olika förutsättningar för att etablera vind- och vattenkraft, och möjligheten att erbjuda välfärd ska vara likvärdig över landet. Partistyrelsen menar dock sammantaget mot bakgrund av detta att det, som motionären föreslår, är rimligt att utreda förutsättningarna för att vissa medel från vatten/vindkraftsanläggningar ska kunna tillfalla kommuner där dessa finns.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:16:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:17 Avdragsrätt vid flytt till ort med arbete

Bakgrund

Ohälsan i Sverige som betalas av socialförsäkringen kostade skattebetalarna mer än 80 miljarder år 2018. I genomsnitt fick varje svensk i åldern 16-64 år 27 arbetsdagar betalda av Försäkringskassan för olika former av ohälsa under 2019. Det är mer än 10% av årsarbetstiden och mer än den lagstadgade semestern. Till detta skall de läggas all den sjukskrivning som arbetsgivaren betalar för under den första 14 dagarna. Läger man ihop dessa siffror framkommer att den arbetsföra befolkningen i Sverige bara arbetar ca 9,5 månader per år. Detta är oacceptabelt både ur ett medmänskligt perspektiv men också ur ett internationellt konkurrensperspektiv. Problemet med de galopperande ohälsokostnaderna har varit känt i femton år men trots idoga försök från både (s) och ”fyrklövern” att, inom ramen för den existerande ersättningsmodellen, bryta trenden har man inte lyckats.

Orsakerna är flera men den enskilt viktigaste faktorn är brist på lämpliga arbeten för de 200 000 personer som mår så dåligt att de inte anser sig kunna arbeta. De flesta av de försäkrade som uppbär ersättning från Försäkringskassan skulle dock kunna arbeta om det fanns lämpliga arbeten men kostnaderna för ha människor anställda är idag så höga att enklare jobb och arbeten utan inslag av stress sedan länge är bortrationaliserade. Och detta är en ond spiral för ju fler som slås ut från arbetsmarknaden, desto högre blir skatteuttaget från dem som är kvar – och då ökar både kostnaderna för arbetsgivaren som måste avveckla ännu fler anställda för att kunna bibehålla lönsamheten. Därmed ökar stressen hos de anställda som är kvar ännu mer.

En stor del av dagens sjukskrivningar beror på en dysfunktionell arbetsmarknad där det skapats destruktiva inlåsnings effekter. En sådan destruktiv inlåsnings effekt är bristen på avdragsrätt för kostnaderna när man flyttar från en ort där man är arbetslös och inte får något jobb till en ort där man fått ett jobb. De stora regionala skillnaderna i hur stor andel av befolkningen som är sjukskriven/förtidspensionerad är i det närmaste 100% korrelerad med utbudet på arbete. Ju färre arbetstillfällen desto fler sjuka och förtidspensionärer finns det och detta beror i allra

högsta grad på inlåsningseffekter.

Ett belysande exempel är det två småländska grannkommunerna Hultsfred och Vimmerby. Om vi utgår från att invånarna i båda dessa kommuner de är lika sjukdomsbenägna och att skillnaderna i ålderssammansättningen är försumbara (vilka de är), kan man fråga sig hur det kommer sig att samtliga Hultsfredsbor i åldern 16-64 år är frånvarande från jobbet i genomsnitt 35 arbetsdagar om året (15%) år 2018 samtidigt som Vimmerbyborna endast var frånvarande 25 arbetsdagar (10%) samma år. Varför har Hultsfredsborna ett 33% högre ohälsotal än Vimmerbyborna?

Man börjar komma svaret på spåren om man också tittar på arbetslöshetsstatistiken som i någon mening kan sägas vara ohälsans förgård. År 2018 var den i Vimmerby ca 6 % och i Hultsfred ca 11%. Det skiljer 20 km mellan tätorten Hultsfred och tätorten Vimmerby men det kunde lika gärna vara 20 mil för invånarna i Hultsfred eftersom det korta avståndet utesluter avdragsrätt för pendling (vilket kräver 30 km). Detta gör ju att man måste betala minst 1.000 kr i månaden på skattade pengar bara för att ta sig till jobbet. Nu skulle man ju kunna lösa problemet om man flyttade till Vimmerby men då kommer hela problematiken med förlusterna på huset man köpte i Hultsfred med lånade medel och som hela tiden sjunkit i värde. Det enda som Hultsfredsbon har att se framemot är ökad skuldsättning vid en flytt, ett arbete som ger marginellt mer ersättning än sjukpenningen samt problemet att hitta jobb och skola till de medföljande. I ljuset av detta framstår ett liv på sjukpenning eller förtidspension med 160 timmar fritid i månaden som ett attraktivt alternativ.

Det som vore önskvärt att det fanns goda incitament för arbetsföra människor att flytta dit jobben finns. Idag är skattelagstiftningen utformad i rakt motsatt riktning. Den avdragsrätt som man kan få är för dubbelt boende vid arbete på annan ort upp till två år om man har familj eller om man dagspendlar mer än 30 km. Den som tar kostnaden att flytta till ett jobb kan inte dra av en krona för denna stora kostnad mer än de 30% av reaförlusten på huset som ofta följer med att man lämnar en ort på fallrepet för en med framtid. Detta är naturligtvis inte rimligt.

Förslag

Förstärk incitamenten till minskad ohälsa hos arbetslösa genom att införa skattefrihet hos hushåll som flyttar från en ort till en annan. Det mest framgångsrika sättet att undvika sjukskrivning och förtidspension (sjukersättning) hos arbetslösa är att dessa snabbt flyttar till orter med arbete. Därför föreslås att hushåll som flyttar från en ort till en annan, där en eller flera öppet arbetslösa hushållsmedlemmar får jobb, beviljas skattefrihet på inkomst av tjänst upp till 10 basbelopp (ca 500.000 kr) för hushållet fördelat under max 3 år. Detta fribelopp kan utökas med hela realisationsförlustbeloppet från en eventuell försäljning av permanentbostaden på orten som lämnas.

Parallellt begränsas avdragsrätten för dubbelt boende vid arbete på annan ort till maximalt ett år.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att hushåll som flyttar från en ort till en annan, där en eller flera öppet arbetslösa hushållsmedlemmar får jobb, beviljas skattefrihet på inkomst av tjänst upp till 10 basbelopp för hushållet, fördelat under max 3 år.

Attsats 2: att till fribeloppet vid flytt till annan ort får även hela realisationsförlustbeloppet läggas till vid en eventuell försäljning av permanentbostaden på orten som lämnas.

Attsats 3: att avdragsrätten för dubbelt boende vid arbete på annan ort begränsas till maximalt ett år.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar upp en problematik som uppkommer främst vid inomregional arbetsmarknadspendling på kortare avstånd, där bostadspriserna på den ort som har god tillgång till arbeten kan göra såväl en flytt som arbetspendling till arbete olönsam. Det är riktigt att den som tar ett arbete på den näraliggande orten i exemplet inte kommer att få nytta av vare sig avdrag för dubbel bosättning eller resekostnadsavdraget. Samtidigt är det viktigt att understryka att detta avdrag främst är tänkt för att stimulera flytt eller pendling mellan arbetsmarknadsregioner, där merkostnaden blir orimlig för den enskilde sett till hela familjens situation. Så är inte fallet i detta exempel. En merkostnad på 1000 kr i månaden för att pendla till jobbet finns i många delar av landet, inte minst i Stockholmsområdet.

Exemplet är förstås inte helt ovanligt, men partidistriktsstämman ifrågasätter i vilken mån som skattesystemet faktiskt ska användas för att möjliggöra flyttar som denna. Det bör understrykas att det är den enskildes ansvar att stå för såväl risktagandet i sitt boende som att stå till arbetsmarknadens förfogande, och göra sina val av bostadsort utifrån en personlig värdering av såväl pendlings- som boendekostnader. Den som underlåter att söka eller tacka ja till lediga tjänster på näraliggande ort ska också i linje med regelverket inte vara berättigad till arbetslöshetsunderstöd – även om det innebär att den enskilde förlorar ekonomiskt på att ta jobbet.

Vad gäller möjligheten att bli sjukskriven eller förtidspensioneras p g a arbetslöshet så ska det förstås alltid prövas mot personens arbetsförmåga – inte mot tillgången till arbeten. Det är inte ett upp till den enskilde att sjukskriva sig eller förtidspensioneras, och i den händelse det fortfarande används på detta sätt är Kristdemokraterna det parti som under längst tid understrukit vikten av att motverka alla former av fusk och överutnyttjande av bidragssystemen. Den politiken står partidistriktsstämman alltså bakom.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrerelsens yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga om kopplingen mellan arbetslöshet och sjukskrivning. Tidigare studier har visat att öppet arbetslösa är underrepresenterade bland dem som blir sjukskrivna, vilket talar emot motionärens problembeskrivning. Däremot är arbetslösa som blir sjukskrivna i genomsnitt sjukskrivna något längre än anställda.

Detta stämmer också överens med den bild som ges av forskningen som visar att sjukfrånvaron i Sverige, Norge och Nederländerna är procyklisk på nationell nivå, till skillnad från andra europeiska länder. Det innebär att vi har fler sjukskrivna i högkonjunktur (då arbetslösheten är låg), än i lågkonjunktur. Förklaringar som ges till detta är att fler personer med dålig hälsa är anställda när arbetslösheten är låg, vilket gör att sjukskrivningarna går upp. En annan är att ett sämre arbetsmarknadsläge kan ge människor incitament att minska sin sjukfrånvaro för att undvika en uppfattad risk att bli uppsagda.

Kristdemokraterna har tagit fram flera förslag för minskad sjukfrånvaro, och för inkludering av arbetslösa och andra grupper i förebyggande arbete för att förhindra längre sjukskrivningar. Vi vill att fysisk aktivitet på recept – ett system som är bevisat verkningsfullt men som inte alltid används ute i regionerna – ska ingå i högkostnadsskyddet. Genom att göra aktiviteter som skrivs ut på recept kostnadsfria, kommer fler patienter att kunna aktiveras och fler sjukskrivningar förebyggas. Till skillnad från nuvarande friskvårdsbidrag kan subventionerad fysisk aktivitet då komma alla grupper till del – inte bara de som har ett jobb. Högkostnadsskyddet saknar också marginaleffekter, vilket gör att människor då kan gå från bidrag till arbete, utan att förlora sin subventionerade fysiska aktivitet. Vi vill också att budgeten för sjukfrånvaro och hälso- och sjukvård kopplas samman, så att det finns tydligare drivkrafter före hälso- och sjukvården att jobba förebyggande för att färre ska bli sjukskrivna och så att resurser som idag används för

sjukersättningar bättre kan användas för att rehabilitera och behandla för snabbare återgång i arbete. Även detta arbete ska självklart inkludera den som är arbetslös.

En annan viktig fråga som motionären lyfter är den om att det måste löna sig att gå från att leva på bidrag och ersättningar till att jobba. Med ett jobb kommer vissa merkostnader som exempelvis pendling eller utlägg för arbetskläder. Det behöver beaktas i bedömningen av marginaleffekterna för de som står på tröskeln att ta ett första jobb. Därför riktar Kristdemokraterna sina inkomstskattesänkningar mot personer med låga inkomster, och särskilt mot personer i utsatta grupper på arbetsmarknaden. För långtidsarbetslösa vill Kristdemokraterna införa en modell med dubbelt jobbskatteavdrag på låga inkomster i dubbelt så många månader som personen varit arbetslös. Antalet månader med dubbelt jobbskatteavdrag kan dock högst bli 24, oavsett tidigare arbetslöshet. Vi föreslår också att det dubbla jobbskatteavdraget ges till alla unga upp till 23 år som omfattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och för nyanlända under de första fem åren i Sverige. Det innebär att de grupper som kan komma ifråga för etableringsjobb eller nystartsjobb skulle få en kraftig skattelättnad som gör det lönsamt att ta ett arbete också till något lägre lön.

Kristdemokraterna driver också frågan om att en statlig dagpenning bör införas, som är tydligt kopplad till deltagande i arbetsmarknadsinsatser, och som ersätter försörjningsstödet för arbetsföra personer. Staten tar därmed över kommunernas kostnad för ekonomiskt bistånd där sökande har arbetslöshet som försörjningshinder. Detta är en stor reform som genom krav på motprestation – deltagande i rustande insatser – och ökade ekonomiska drivkrafter till arbete skulle bryta bidragsberoende. Ett statligt ansvar skulle också innebära ökade möjligheter att personerna matcha den arbetslöse mot utbildningar och arbete i hela landet, och inte bara i folkbokföringskommunen. Vi driver också frågan om att kommunerna ska ställa aktivitetskrav i nuvarande försörjningsstöd.

Sammantaget bedömer partistyrelsen att Kristdemokraterna driver en politik som ökar drivkrafterna att gå från att leva på ersättningar och bidrag till att jobba. Denna politik kommer skapa incitament att ta ett första jobb, även om det är på annan ort. De skattesubventioner som föreslås i motionen skulle istället riskera att gå till de som ändå hade tänkt flytta, vilket var fallet med det flyttbidrag som avskaffades 2015.

Därutöver finns det idag starka krav i a-kassan att söka, och tacka ja till jobberbjudanden, om jobbet bedöms som lämpligt arbete. Nästan alla arbeten anses vara lämpliga och avböjer den arbetslöse ett arbete finns risk för utebliven ersättning. Möjligheterna att begränsa sökområdet geografiskt är små. Även om personen inte kan ta arbete på annan ort på grund av sin familjesituation, räknas detta som ett godtagbart skäl endast under en övergångsperiod, efter vilken den arbetssökande aktivt behöver försöka finna lösningar som möjliggör arbete på annan ort.

Partistyrelsen anser mot bakgrund av detta att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:17:

att avslå motionen

08:18 Skatteincitament för småföretagare inom turism och andra affärer

Enligt Tillväxtverkets rapport ”Turismens årsbokslut 2019”, omsatte turismen i Sverige 306 miljarder kronor. Turismens export värde 100 miljarder, och 126,000 räknades som sysselsatta inom turism under 2019. Förädlingsvärdet, näringsens bidrag till BNP uppgick till 127 miljarder

kronor.

Men besöksnäringen var en av de hårdast drabbade industrierna under pandemin. Företag med årlig omsättning på mindre än 180,000 kr nekades ekonomiskt stöd från staten vilket är irrationellt när alla företagare betalar skatt oavsett vilken summa av intäkter ett företag tjänar.

Alla Sveriges företagare idag betalar, inkomstskatt (31.5%) och egenavgifter (28.97%) vilket innebär att småföretagare har liten chans att investera och växa när de precis börjat sin verksamhet.

Referens <https://tillvaxtverket.se/statistik/vara-undersokningar/resultat-franturismundersokningar/2020-09-30-turismens-arsbokslut-2019.html>

Attsats 1: att små företagare inom turism och även andra företag med omsättning under 180,000 per år ska få skatteincitament men bara i fem år från företagets registrerings datumet.

Attsats 2: att regering kan pröva frågan om uppskov för skattebetalning från utgifter, kostnader som har hänt under 2020 tills normalisering av affärer efter pandemin och har inkomster som kan ett företag jämkas med.

Stockholm 2021-02-14

Cecilia Holm

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Kristdemokraterna har alltsedan partiet grundades värnat företagande i allmänhet och småföretagande i synnerhet. Det senaste året har drabbat samhället hårt på många sätt, inte minst ekonomiskt. I början av 2020 försattes fler företag än vanligt i konkurs och hotell- och restaurangbranschen har varit särskilt hårt drabbat. Kristdemokraterna har vid flera tillfällen kritiserat regeringens otillräckliga politik på området och exempelvis krävt mer stöd till näringslivet. Bland annat har partiet tidigt i pandemin presenterat flertalet åtgärder för att stärka företagen genom krisen som ett kraftfullt stödpaket. Även innan krisen har Kristdemokraterna verkat för skattelättnader för småföretagare genom bland annat sänkta arbetsgivaravgifter och minskad regelbörda.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna värnar småföretagen – de skapar jobb och driver utveckling. Alla företag startar som små företag. Därför är det viktigt att skapa goda förutsättningar för att småföretag ska startas och kunna växa – vilket ofta handlar om regelförenklingar och en lättad skattebörda.

Idag är företag med en årlig omsättning som understiger 30 000 kronor i normalfallet befriade från moms på varor och tjänster. Syftet med omsättningsgränsen är att förenkla administrationen och minska kostnaden för de allra minsta företagen.

Sveriges omsättningsgräns är dock i ett internationellt perspektiv mycket låg. Den genomsnittliga gränsen för momsplikt i EU är drygt 30 000 euro – mer än tio gånger högre än Sveriges.

Kristdemokraterna har därför lagt fram förslag om att omsättningsgränsen för momsplikt ska höjas till 100 000 kronor i ett första steg. Efter en utvärdering av reformen bör eventuellt

ytterligare höjning av gränsen ske. Partistyrelsen anser mot bakgrund av detta första att-satsen besvarad.

Under pandemin har stora stödåtgärder för företagen satts in. Kristdemokraterna har drivit på för förändringar och tillägg i dessa stöd för att förbättra för småföretagen. Bland annat har vi föreslagit och fått gehör för utskottsinitiativ i finansutskottet om stöd till företag som drivs som enskild firma och handelsbolag.

Ett viktigt stöd för många företag i krisen har varit möjligheten till anstånd med skattebetalningar, då det förbättrat likviditeten under en tid av lägre intäkter. Reglerna innebär att företag kan få anstånd med inbetalning av arbetsgivaravgifter, preliminärskatt på lön och moms och började gälla den 30 mars respektive den 6 april 2020. Justeringar i systemet har gjorts tidigare i år som har inneburit att tiden både för omfattade uppskjutna skattebetalningar och för själva anståndet har förlängts. Det finns också möjlighet att ansöka om anstånd retroaktivt. Kristdemokraterna var pådrivande både i att anståndsmöjligheten tidigare lades och att den föreslagna anståndsriktningen sänktes.

Kristdemokraterna har under krisens gång följt frågan noggrant för att säkerställa att företagen har de stöd de behöver, och kommer fortsätta göra så för att säkerställa att stöden finns på plats så länge de behövs. Partistyrelsen anser därmed andra att-satsen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:18:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

08:19 Korrigera systemfelen i det kommunalekonomiska utjämningsystemet

Härmed föreslås att Kristdemokraterna antar en korrigerande av systemfelen i det kommunalekonomiska utjämningsystemet samt den därav för vissa kommuner existerande underfinansiering, som ett av sina främsta mål. Detta systemfel slår hårt mot dom välfärdssektorer så som vård och skola, sektorer som vårt parti värnar starkt för. Hösten 2019 publicerade riksrevisionen en granskning av detta system, RiR 2019:29, som belyser stora delar av problematiken.

År 2017 utjämnades kostnadsskillnader mellan kommunerna till ett nettobelopp på 7,2 miljarder kronor. En mera rättvisande utjämning som i större utsträckning tagit hänsyn till strukturella förhållanden skulle enligt riksrevisionens beräkningar i stället ha omsatt 10,9 miljarder kronor. Finansieringen av systemet har hittills skett genom omfördelning mellan kommunerna, vilket är solidariskt riktigt. Dock är det orealistiskt att tro att den nivåförhöjning som behövs enligt ovan kommer att kunna tas ut från kommuner som redan betalar betydande delar in i systemet. Medlen för korrigeringen måste komma från staten. Den tämligen stora effekt som dessa närmare 4 miljarderna per år skulle få kan inte underskattas och kan även sättas i paritet med korttidspemitteringen som bara den beräknas (200514) kosta 95 miljarder för 2020. Av 290 kommuner var 241 underkompenserade 2017 enligt riksrevisionens beräkningar. Kommuner med stor yta, få invånare och större befolkningsminskningar hade fått betydande tillskott från kostnadsutjämnningen om systemet skulle korrigerats för att uppnå sitt syfte, dessa belopp skulle, enligt ovan, behövt vara betydande i sin storlek. Regeringen har beslutat om att från 2020 förbättra fördelningen, dock konstaterar riksrevisionen att det fortsatt saknas betydande belopp. Underfinansieringen är fortsatt i stort i nivå med 2017 års siffror. Regeringen har i sin kommentar till granskningen konstaterat att eftersom dom nyligen gjort ändringar i systemet så är dom inte öppna för att göra ytterligare förändringar. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet är statens verktyg för att ge kommunerna

likvärdiga ekonomiska förutsättningar att bedriva kommunal verksamhet. Om det kommunala utjämningsystemet fungerar på ett tillfredsställande sätt ska skillnader i skattesatser mellan kommunerna framför allt bero på skillnader i servicenivå, effektivitet och avgiftsuttag. Skillnaderna i skattesatser ska i allt väsentligt inte bero på skillnader i kommunernas strukturella förutsättningar, som demografi och geografi.

Skattesatsen skiljer sig dock betydligt mellan kommunerna. År 2019 är spannvidden i den totala skattesatsen för kommuner och landsting nära 6 procentenheter.

Tidigare studier pekar på att det finns skillnader i kommunernas strukturella förutsättningar som orsakar betydande kostnadsskillnader mellan kommunerna utan att det utjämnas för dessa. Utjämningsystemet fungerar således inte så som det är avsett att göra.

Det kan även antas att behoven av kostnadsutjämning kommer att öka kommande år med tanke på de demografiska förändringarna i olika delar av landet. Den pågående urbaniseringen där framför allt personer i barnafödande ålder flyttar till städerna och äldre personer stannar kvar på landsbygden leder till att åldersfördelningen skiljer sig åt mellan kommuner. Att vi lever allt längre förstärker skillnaden i befolkningsstruktur ytterligare.

Detta är således inte enbart en fråga om ett systemfel, utan även om glesbygdens möjlighet till basal välfärd och dess faktiska överlevnad över tid.

Slutligen kommer denna defekt att ligga som ett hindrande filter för samtliga åtgärder som beslutas till följd av de systemfel inom äldreården som visat sig under pandemin genom att tillförda statsbidrag fördelas felaktigt.

Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för en korrigerande av systemfelen i det kommunalekonomiska utjämningsystemet samt den därav för vissa kommuner existerande underfinansieringen.

Vilhelmina 2021-02-21

Lennart Fjellman

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill se en samhällsgemenskap där stad och land inte ställs emot varandra, och där hela Sverige kan leva. Sveriges kommuner och regioner står inför stora utmaningar. I vissa delar av landet skapar gleshet och avflyttning problem, samtidigt som det i andra delar av landet är tillväxt och inflyttning som skapar investeringsbehov som driver offentliga kostnader. För Kristdemokraterna är det därför viktigt att utjämningsystemet som helhet, såväl som de statsbidrag som ges till kommuner och regioner, ger kommuner och regioner med skiftande förutsättningar likvärdiga möjligheter att tillhandahålla välfärd och service till sina medborgare. Vår bedömning är att förutsättningarna för detta ökat för många kommuner med de nyligen införda förändringarna i kostnadsutjämningen, men att ytterligare förändringar bör ske för att bättre möta olika kommuners förutsättningar.

Kristdemokraterna har därför drivit frågan – bland annat genom att motionera i riksdagen – om att utjämningsystemet bör ses över i sin helhet. Ett särskilt fokus i en sådan utredning bör ligga på hur inkomstutjämningsystemet bättre kan utformas för att främja tillväxt, och på möjligheten till en mer regional modell där boendekommuner och jobbkommuner behandlas gemensamt så att en mer rättmätig omfördelning kan ske. Utredningen bör även få i uppdrag att se över huruvida ett ökat statligt ansvar för skatteutjämningen mellan kommuner och regioner

skulle kunna bidra till ökad legitimitet för systemet.

I december 2020 fattade riksdagen beslut om att en utredning ska tillsättas just för att se över hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet, med fokus på utveckling, tillväxt och likvärdig service i hela landet. Kristdemokraterna kommer att följa frågan för att se att regeringen levererar på detta uppdrag. Partistyrelsen anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:19:

att anse motionen besvarad

08:20 Den gemensamma begravningsavgiften ska omfatta även Stockholms och Tranås kommuner

År 2017 infördes gemensam begravningsavgift för alla kyrkliga begravningshuvudmän. Det är numera Kammarkollegiet som fastställer den begravningsavgift som alla svenskar betalar för underhåll m.m. av våra begravningsplatser. Sedan får begravningshuvudmännen äska de medel som behövs för att sköta begravningsverksamheten inom sina resp. områden.

När detta beslut togs av Sveriges riksdag så undantogs emellertid de två kommuner som också är begravningshuvudmän nämligen Stockholms kommun och Tranås kommun.

Detta innebär att de som bor i Stockholms kommun bara betalar drygt 25 % av vad övriga invånare betalar. Detta är inte likhet inför lagen. Om även Stockholms och Tranås kommuner inlemmas i systemet skulle det innebära en väsentlig avgiftsminskning för alla övriga invånare.

Därför yrkar Jag att rikstinget beslutar

Attsats 1: - Att uppdra till Partistyrelsen att verka för att även Stockholms och Tranås kommuner ska

omfattas av den gemensamma begravningsavgiften

Växjö 2021-01-31

Bertil Olsson

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronoberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Svenska kyrkan är huvudman för begravningsverksamheten i hela landet förutom Tranås och Stockholms kommuner. I dessa kommuner har begravningsverksamheten av tradition varit kommunal sedan 1800-talet.

När riksdagen beslutade om en enhetlig begravningsavgift med start 2017 undantogs Tranås och Stockholm, eftersom den nya avgiften kom att gälla för alla som är folkbokförda i områden där Svenska kyrkan sköter begravningsverksamheten. I Stockholm och Tranås har invånarna därför en begravningsavgift som skiljer sig från den nya enhetliga avgiften. Avgiften i Tranås kommun ligger dock nära den enhetliga avgiften på ca 25 öre per 100 kronor, medan Stockholm sticker ut med en avgift på 6,5 öre.

Partistyrelsen håller med motionären om att systemet därmed inte är jämlikt. Begravningsavgiften är en avgift för en samhällsservice som torde vara likartad oavsett var i landet en begravning äger rum. Begravnings tjänsterna tillhandahålls även lika för alla - även dödsbon till dem som inte betalar begravningsavgift, t ex på grund av att de saknar förvärvsinkomst, får del av begravnings tjänsterna. Därmed är det inte rimligt att avgiften skiljer sig allt för mycket åt mellan olika delar av landet, även om kostnaderna för att tillhandahålla begravnings tjänsterna kan göra det.

Att det kostnadsutjämnings system som infördes inte lyckades inkludera alla huvudmän, och därmed alla delar av landet, i en gemensam avgiftssättning anser partistyrelsen därför vara ett misslyckande. Partistyrelsen anser vidare att ett mer jämlikt system för begravningsavgiften bör utformas. Det kan ske genom ytterligare inkludering i nuvarande system, eller genom att utarbeta ett alternativt, jämlikt system. Partistyrelsen föreslår därmed att motionen besvaras med en egen att-sats: att Kristdemokraterna ska verka för ett rättvist system för uttag av begravningsavgift.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:20:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för ett rättvist system för uttag av begravningsavgift och därmed anse motionen besvarad.

08:21 Varför får staten vitesbeloppet när kommunen står för kostnaderna?

Vite är ett verkställighetsmedel som kan användas för att få någon att följa ett föreläggande eller förbud. Vite är således ett penningbelopp som ska betalas när ett föreläggande eller förbud inte efterföljs.

Idag tillfaller vite staten, även om det är kommunen som lagt ner x-antal timmars arbete för att komma fram till att vite ska utmätas. Varför får staten vitesbeloppet när kommunen står för kostnaderna?

För att utforma ett vitesföreläggande krävs tid och resurser. Vitesförelägandet ska utformas så att det tydligt framgår vad som ska göras eller vad som är förbjudet att göra. Det är viktigt att det tydligt framgår vilken plats som förbudet eller förelägandet gäller. Vilket objekt som ärendet gäller, exempelvis fastighet, byggnadsobjekt eller annat objekt. Om det gäller uppstädning av en tomt eller del av tomt bör en bild bifogas för att göra det så tydligt som möjligt om vad det är som ska åtgärdas.

Vitesföreläggande eller vitesförbud ska sedan fastställas i pengar.

För att komma fram till en summa för vitesbeloppet ska hänsyn tas till vad som är känt om de ekonomiska förhållanden som förelägandet eller förbudet riktas mot samt omständigheter i övrigt. Omständigheter som kan ha betydelse är exempelvis värdet av det som förelägandet avser, samhällsintresset av att förelägandet följs och om mottagaren tidigare inte följt föreläganden eller förbud. Beslutet ska sedan utformas så att det ovanstående tydligt framgår samt vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist en åtgärd ska vidtas eller ett förbud gäller.

Vite ska fattas av en byggnadsnämnd och får inte delegeras ned till en tjänsteman. Om den fysiska eller juridiska personen som tilldelats vite är missnöjd med beslutet finns möjlighet att överklaga till högre rättslig instans. Vidare får inte ett nytt vitesföreläggande eller vitesförbud beslutas förrän det tidigare vitesbeslutet av mottagaren i samma ärende vunnit laga kraft. Kommunen kan således inte besluta om ett nytt föreläggande under tiden som ett beslut i samma ärende överklagas. Ovanstående säkerställer således en rättssäker process.

Jag yrkar därför

Attsats 1: Att när kommunen har lagt ner resurser och personal på ett vitesföreläggande eller vitesförbud ska vitesbeloppet tillfalla kommunen.

Karlskoga 2021-02-11

Anna Blomquist

Partidistriksårsmötet i Örebro läns yttrande:

Viten är – precis som motionären skriver – något som tillfaller staten. Detta är en ordning som regleras i brottsbalken, i samma kapitel som böter (25 kap.). Viten betraktas alltså som en åtgärd som påminner om ett straff, men som rent juridiskt är ett påtryckningsmedel.

I viss lagstiftning finns möjlighet för en kommun att hos domstol begära utdömande av vite.

Exempel på detta är alkohollagen och PBL. Vitet tillfaller dock, som vi vet, staten.

Orsaken till denna ordning kan tänkas vara att det kommunala syftet med vitesföreläggande inte ska få vara att förstärka kommunkassan. Vite ska vara ett påtryckningsmedel för att förmå en enskild att vidta en lagreglerad åtgärd, till exempel riva en byggnad.

Innan kommunen hemställer om utdömande av vitet måste man på annat sätt försöka förmå den enskilde att vidta den aktuella åtgärden, genom samtal, brev osv. Om inget annat hjälper kan kommunen hemställa om vite.

Vite är alltså ett påtryckningsmedel och inte en avgift till kommunen i dagens läge. Men givet att kommunen kan ha behövt lägga ned relativt stora resurser i form av arbetstid för kommunens personal är det rimligt att tänka sig att kommunen skulle kunna få behålla vitesbeloppet. Det viktiga då är att det inte får bli ett överskott för kommunen. Kommunala avgifter får inte överstiga kommunens självkostnad enligt kommunallagen.

För att denna förändring ska kunna ske så att viten i framtiden tillfaller kommunerna krävs det ändring i lagstiftningen. Partiet bör driva denna fråga via motion under allmänna motionstiden.

Partidistriksårsmötet i Örebro län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Möjligheten att utdöma viten är en sista utväg när en myndighet nått vägs ände att med andra metoder förmå en enskild att vidta en lagreglerad åtgärd. Den aktuella tillsynsmyndigheten kan då ansöka hos

domstol om utdömande av vite när ett föreläggande eller förbud har överträtts. Det är då domstolen som avgör om vitet ska dömas ut och adressaten bli skyldig att betala det. I slutänden är det alltså inte myndigheten som gör detta. Vite är alltså inte att betrakta som en avgift till myndigheten, och det kommunala syftet med vitesföreläggande bör inte vara att förstärka kommunkassan. Vitet tillfaller staten, inte tillsynsmyndigheten. I detta avseende gäller reglerna för kommuner precis som för andra myndigheter. Partistyrelsen anser att det inte bör finnas särskilda incitament för kommuner att utöka vitesförelägganden, utöver möjligheten att förmå en förändring hos den fysiska eller juridiska personen – vilket blir en förbättring i sig för den aktuella kommunen. Partistyrelsen finner inte orsak att ändra nuvarande ordning och förordar därför att motionen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:21:

Attsats 1: att avslå attsatsen

08:22 Avskaffa punktskatten på plastkassar

Den 1 maj 2020 infördes en punktskatt på plastkassar i syfte att förhindra spridningen av mikroplaster samt minska utsläppen av kassar i haven. Enligt naturvårdsverkets utredning är de största källorna av mikroplastutsläpp: däckslitage, industriell produktion av primärplast, tvätt av syntetfiber, båtbottnfärg, läckage av granulat från konstgräsplaner och nedskräpning.

Plastbärkassar faller in under kategorien nedskräpning. Tittar vi närmare på nedskräpningen av plastkassar så minskade antalet plastkassar (under 2018) på stränder med 50% enligt Håll Sverige Rents senaste skräpprapport från 2019. Det framgick inte vad minskningen berodde på, kanske beror det på en gemensam vilja att hålla rent. Dessutom, resulterar ökningen av pappersbärkassar i höjda koldioxidutsläpp och skogsskövling, något vi slutade med under 1900 talet, för att bevara skogen. Att punktbeskatta plastkassar utifrån tesen att minska mikroplaster när plastkassar i naturen redan minskar är inte befogad, om ens effektiv. Det framstår som att punktskatten blev till på grund av att verka miljöpolitisk slagkraftig och för att ytterligare finna vägar att samla in pengar till statskassan. Plastpåseskatten kom inte till för att hjälpa miljön. Den är ytterligare ett verktyg som inte kommer ge något större resultat på mängden plast i världen. Med anledning av ovanstående föreslås rikstinget besluta:

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att avskaffa punktskatten på plastkassar.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:23.

08:23 Slopad skatt på plastpåsar

Kritiken gällande den nya skatten på plastpåsar fortsätter att vara stark. Många tunga experter har dömt ut skatten som ineffektiv, dålig för miljön och ett skolboksexempel på en dåligt genomförd miljöskatt.

Skatten inrättades i tron att en skatt på plastpåsen vi bär hem våra matvaror i skulle minska Sveriges utsläpp av plast. Ett av argumenten då plastpåseskatten infördes var att få renare hav. Belägg för att svenska plastpåsar hamnar i världens hav saknas dock då det är väl känt att de svenska plastbärkassarna oftast slutar som avfallspåse, vilka sedan eldades upp i kraftvärmeverken och blir energi.

Plastpåseskattens utformning riskerade dessutom att innebära en betydande skatthöjning för vanliga barn-familjer. Punktskatter särskilt utformade för att extrabeskatta barnfamiljer bör Kristdemokraterna alltid undvika.

I realiteten har dock skatten på plastpåsar ökat användningen av pappåsar för att bära hem matvaror och ökat inköpen av plastpåsar på rulle för att tjäna som soppåse. En produkt blev till två och miljönyttan av plastpåseskatten uteblev.

Attsats 1: att uppdra åt partistyrelsen att verka för att platspåseskatten slopas.

Knivsta 2020-02-20

Pontus Lamberg samt Björn-Owe Björk

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:22 till 08:23:

Partistyrelsen anser att miljöeffekterna av skatten på plastbärkassar som regeringen infört är oklara och intäkterna överskattade. Dessutom finns risk att konsumtionen de facto förskjuts till sämre alternativ, samtidigt som handel och industri som investerat i miljövänligare påstillverkning drabbas. Därför verkar Kristdemokraterna redan för att skatten ska avskaffas, vilket vi finansierat i vårt budgetalternativ. Partistyrelsen anser därmed motion 08:22 och 08:23 besvarade.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:22:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:23:

att anse motionen besvarad

08:24 Ett friare och starkare civilsamhälle

Efter familjen är civilsamhällets olika organisationer bland de viktigaste gemenskaperna för människan. I civilsamhällets organisationer ges möjlighet att utvecklas som person, finna styrka tillsammans med andra och gemensamt bidra till att utveckla samhället. Civilsamhällets organisationer står för ovärderliga bidrag till samhället, både vad gäller social välfärd, trygghet, gemenskap och hälsa. Grundläggande för civilsamhället är att det består av organisationer bildade av människor som frivilligt sluter sig samman kring ett ändamål samt att dessa organisationer har makt och möjlighet att själva besluta om sina egna angelägenheter och utvecklas så som medlemmarna önskar.

Sverige har historiskt haft en hög grad av föreningsaktiva men både medlemskap och aktivt deltagande i olika civilsamhällesorganisationer har minskat under senare år. En konsekvens av detta är att även organisationernas intäkter från medlemmar i form av medlemsavgifter har minskat. Samtidigt som medlemmarnas bidrag till civilsamhällets finansiering har minskat så har betydelsen av olika offentliga bidrag ökat. Det finns flera problem med detta.

Förutom att en stor del av de offentliga bidragen är kortsiktiga, ett eller ett par år, så är en stor andel av de pengar som betalas ut olika former av projektbidrag eller annan målstyrd finansiering. Detta gör att det är politiska beslutsfattare eller tjänstemän i stat och kommuner som i allt högre grad bestämmer vad civilsamhällets organisationer ska ägna sig åt.

Medlemmarnas roll begränsar sig allt mer till att välja en styrelse som kan tillse att söka projektbidrag och inrikta verksamheten utifrån det som stat och kommun önskar.

Detta är en utveckling som behöver brytas. De offentliga bidrag som ges till civilsamhället måste vara långsiktiga, rimligt förutsägbara och utgå ifrån principen att det är de aktiva i civilsamhällets organisationer som ska styra utvecklingen. Projektbidrag och andra målstyrda finansieringar bör ersättas av en stabil grundfinansiering. Samtidigt behöver insatser göras för

att förbättra civilsamhällets möjligheter att frigöra sig från beroende av offentliga bidrag. De intäktskällor som civilsamhällets företrädare indikerat har bäst potential är olika former av bidrag eller samarbeten med näringslivet, samverkan mellan civilsamhället och offentlig sektor samt försäljning av tjänster till offentlig sektor.

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att projektbidrag och andra målstyrda finansieringar till civilsamhället ska ersättas av en stabil grundfinansiering.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för en översyn av skatteregler och annan hindrande lagstiftning som kan försvåra för civilsamhället att ta emot finansiering från näringslivet.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna ska verka för ökad samverkan mellan civilsamhället och offentlig sektor.

Attsats 4: Att Kristdemokraterna ska verka för att offentliga upphandlingar utformas på ett sådant sätt att civilsamhällets organisationer kan delta som anbudsgivare.

Järfälla 2021-02-19

Magnus Kolsjö

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

För oss Kristdemokrater är civilsamhället en av samhällets grundbultar, de bidrar till att vi får en starkare samhällsgemenskap och spelar en viktig roll i demokratiarbetet. Partiet arbetar redan på sätt för att fortsatt stödja och stärka civilsamhället och dess olika aktörer. Detta sker bland annat genom olika bidrag, samverkan genom Idéburet offentligt partnerskap (IOP), att vi ser positivt på att civilsamhället driver verksamheter inom välfärdsområdet etc, och anser därmed att större delen av motionen ska anses vara besvarad, däremot föreslår vi avslag på första attsatsen. Det är viktigt med en grundfinansiering som inte är målstyrt, dock anser vi det vara rimligt att i vissa fall kunna förmedla projektmedel för att prioritera områden som är viktiga att fokusera på pga. olika omständigheter.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Attsats 4: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:26.

08:25 Avdragsrätt 50 000 kr för gåvor till ideella föreningar

Samhället är större än staten. Under 1900- och 2000-talet har offentlig sektor på olika sätt kopplat greppet om allt fler områden. Ett område staten kopplat greppet om är föreningslivet som är allt mer beroende av stöd och bidrag vilket minskar dess livskraft. Vi bör göra föreningslivet mindre beroende av staten och mer beroende av dem som lever i det genom att uppmuntra till privatpersoners gåvor. Dra i samband med detta ner statens- regionens- och kommunens bidrag till verksamheter med motsvarande grad - så finansieras reformen.

Attsats 1: att KD verkar för en avdragsrätt mot inkomstlagen tjänst och kapital på 50000 kr införs för styrkt donation till ideell verksamhet

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären anser att vi behöver göra föreningslivet mindre beroende av staten och mer beroende av dem som lever i det genom att uppmuntra till privatpersoners gåvor.

Partidistriktsårsmötet håller helt och hållet med om det. Många människor ger av sin tid för att stärka föreningslivet eller att hjälpa andra i vårt land. Det är positivt. Frivilligt engagemang och ideella organisationer är viktigt och måste uppmuntras. Samhället är mycket större och kan utträta så mycket mer, än staten.

Kristdemokraterna var med och införde avdraget för gåvor till ideella organisationer, medan Socialdemokraterna helst vill avskaffa avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer eftersom de ser välgörenhet som ett hot mot den stora välfärdsstaten och den omfördelningspolitik som är själva målet med socialdemokratin. Partidistriktsårsmötet för Kristdemokraterna i Stockholms stad anser dock att välgörenhet är välgörande och vill gärna utveckla avdraget. För få organisationer och ideella sektorer är godkända av Skatteverket som gåvomottagare. Vi vill dessutom att nivån på avdraget ska höjas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:26.

08:26 Avdragsrätt för privata gåvobelopp till ideella föreningar

Svenska ideella föreningar – såsom idrottsföreningar, kvinnojourer, brottsofferjourer, m fl. – är och ska vara volontärbaserade och därmed fristående från såväl privata vinstdrivande företag som offentliga institutioner.

De ideella föreningarna har under senare år fått allt större administrativa krav på sig - krav såsom årsredovisningar med revisionsberättelse från godkänd revisor, GDPR, m.m. - vilket innebär en administrativ börda som inte kan hanteras utan kostnader av märkbar storlek. För att kunna finansiera sin verksamhet har ideella föreningar blivit alltmer beroende av offentliga bidrag. Bidrag från bl a staten och kommuner. Därmed blir den ideella verksamheten beroende av vad offentliga institutioner beslutar vilket efterhand underminerar dess självständiga civila ställning.

Detta blir särskilt märkbart när kommuners ekonomi försämras. Då tenderar kommunen antingen minska bidragen till ideella föreningar eller fördröja utbetalningen av bidragen, varvid den ideella verksamheten måste anpassas därefter. Detta tenderar att leda till lägre kvaliteten i föreningens tjänster. Att enbart höja föreningens medlemsavgifter medför att verksamheten blir alltmer otillgänglig för många familjer med knaper ekonomi. Många barn kan inte delta i idrottsföreningens aktiviteter om den årliga medlems- och träningsavgiften är för hög. Således behövs en hållbar finansieringsmöjlighet utöver medlemsavgiften för att minska beroendet av offentlig finansiering.

Detta motverkas genom att ge privatpersoner bättre möjligheter att direkt stötta ideella föreningar. Genom införande av privat skatteavdragsrätt för gåvobelopp till ideella föreningar kan ideella föreningar dels förbättra sitt finansieringsbehov och dels minska sitt beroende av

offentliga bidrag. Därtill kan stat och kommuner avveckla en stor del av sitt bidragsgivande varvid dessa frigjorda medel kan användas inom andra, mer prioriterade områden.

Genom skatteavdrag för privata gåvobelopp till ideella föreningar så

1/ förstärks föreningarnas finansieringsförmåga varvid deras ideella insatser kan vidareutvecklas,

2/ minskas beroendet av offentliga institutioners beslutspåverkan och den administrativa börda som bidragsansökningar innebär samt

3/ ökar medborgarnas delaktighet och inflytande över vilka ideella föreningar som förtjänar mer penningstöd - vilket är helt i linje med den kristdemokratiska subsidiaritetsprincipen.

Förstärk de ideella föreningarnas självständiga framtid – inför skatteavdrag för privata gåvobelopp!

Härmed yrkas att stämman beslutar att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: Att införa skatteavdrag för privata penninggåvor till svenska ideella föreningar

Attsats 2: Att det privata skatteavdraget ska kunna ges upp till 50 000 kronor per år och person

Sollentuna 2021-02-19

Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Civilsamhället är ett viktigt fundament i vårt samhälle och vi Kristdemokraternas anser att staten ska underlätta för föreningsliv och civilsamhälle.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:24 till 08:26:

I civilsamhället läggs grunden för demokrati, medmänsklighet och ett fungerande Sverige. Det är i familjerna, folkrörelserna, församlingarna, kooperativen, föreningarna, stiftelserna och de politiska partierna som vi odlar vår grundläggande etik och våra demokratiska traditioner. Kristdemokraternas politik strävar därför efter att stärka det civila samhället och därmed de mellanmänskliga kontakterna.

Det offentliga bör stödja civilsamhället genom exempelvis skattereduktioner men även direkta stöd, så att det ges förutsättningar att växa och utvecklas. Samtidigt är det centralt att civilsamhällets oberoende i relation till det offentliga värnas, inte minst för att dessa organisationer har en viktig roll i att höja rösten mot politiken när så krävs. Det är därför ingen slump att auktoritära stater alltid slår ner mot civilsamhället och försöker strypa det på olika sätt. Ett oberoende civilsamhälle har ett värde i sig i en demokratisk stat.

För att säkra oberoendet anser Kristdemokraterna dels att det stöd som civilsamhället får av staten i hög grad ska utgöras av grundfinansiering snarare än riktade projektbidrag för särskilda ändamål, och dels att civilsamhällets organisationer måste ges ökade möjligheter att finansiera sin verksamhet på andra sätt.

Kristdemokraterna verkar aktivt för att uppnå båda dessa mål. Som exempel har Kristdemokraterna under pandemin drivit på för att civilsamhällets organisationer ska få stöd för förlorade intäkter, precis som företagen fått. Bland annat har vi agerat i riksdagens finansutskott, och efter flera månaders arbete fått ett enigt utskott att tillkännage för regeringen

att detta allmänna stöd bör komma på plats snarast. Vi har också föreslagit att projektbaserade bidrag ska frigöras och kunna användas som generella bidrag under krisen.

Kristdemokraterna verkar också för att civilsamhället ska kunna finansieras av fler privata gåvor. I den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna fick igenom i riksdagen hösten 2018 återinfördes skattereduktion för gåvor till organisationer som arbetar med olika typer av hjälpverksamhet, där gåvor upp till 6000 kronor berättigar till skattereduktion. Kristdemokraterna vill utveckla denna reform ytterligare – bland annat genom att inkludera fler typer av organisationer och utöka gåvobeloppet som berättigar till skattereduktion. Partistyrelsen håller med motionärerna om att gränsen för det gåvobelopp som berättigar till reduktion bör vara rejält, och föreslår därför en höjning av det gåvobelopp som Kristdemokraterna driver från 12 000 kronor till 18 000 kronor – vilket skulle innebära en tredubbling gentemot nuvarande beloppsgräns.

Kristdemokraterna driver även förslag om andra skattereformer som skulle gynna civilsamhällets organisationer. Vi vill utvidga de förmånliga skatteregler som idag innebär att en idrottsförening inte behöver betala arbetsgivaravgifter för idrottsutövare, tränare eller tävlingsfunktionärer, så länge ersättningen till dessa understiger ett halvt prisbasbelopp, så att dessa regler omfattar även andra typer av föreningar. Vi vill också avskaffa reklamskatten för ideella föreningar och se över de momsregler som försvårar för dessa organisationer att hyra lokaler för sin verksamhet.

Kristdemokraterna driver också frågan om ökad samverkan mellan civilsamhället och offentlig sektor. Vi har förslag på utökad användning av sociala utfallskontrakt genom att inrätta en nationell strategi, införa en fond som täcker en del av finansiärens investeringsrisk och inrätta en facilitator för sociala utfallskontrakt hos Ekonomistyrningsverket. Vi har också verkat för förenklade upphandlingsregler – bland annat genom att kräva möjlighet till reserverade kontrakt för idéburna organisationer gällande vissa tjänster i LOU. Vi förespråkar också utökad användande av, och stöd för, ideellt offentligt partnerskap (IOP). Kristdemokraterna har bland annat uppmärksammat dessa frågor återkommande i riksdagsarbetet i motioner, frågor, interpellationer och debatter. Kristdemokraterna fortsätter att följa dessa viktiga frågor noggrant och driva på för förbättringar för civilsamhället.

Kristdemokraterna har även förslag på införandet av ett fritidskort för alla barn i åk 2-9. Kortet ska laddas med ett ekonomiskt stöd för deltagaravgifter i ledarledda aktiviteter i det svenska föreningslivet, samt kulturskolan. Stödets storlek kommer variera utifrån hushållets ekonomi, så att barn i ekonomiskt utsatta familjer får större möjlighet att ta del av föreningslivet och inte stängs ute ur gemenskapen på grund av höga avgifter. Denna reform blir också ett indirekt stöd till civilsamhällets organisationer som får del av statligt stöd när kortet används.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:24:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:25:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att Kristdemokraterna ska verka för att utöka gåvobeloppet som berättigar till skattereduktion till 18 000 kronor per person och år och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:26:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att utöka gåvobeloppet som berättigar till skattereduktion till 18 000 kronor per person och år och

därmed anse andra attsatsen besvarad.

08:27 Skattelättnader för trossamfund

I Danmark är registrerade trossamfund undantagna från vissa skatter, såsom egendomsskatt och bolagsskatt, och gåvor till trossamfunden är avdragsgilla. I Norge får större trossamfund i egenskap av frivilligorganisationer kompensation avseende mervärdesskatt och enskilda personer har avdragsrätt vid gåvor till samfunden. Även i Nederländerna, Portugal och Österrike kan statligt erkända trossamfund få särskilda skattelättnader.

I Sverige ges inga skattelättnader. I stället är det möjligt att erhålla statliga bidrag och år 2019 betalades det ut 78 miljoner kronor till 66 trossamfund i Sverige. Denna siffra kan jämföras med 2,1 miljarder kronor som var det statliga idrottsstödet 2019. Trossamfunden är således en liten mottagare av skattemedel.

Stödet till trossamfunden tillkom efter ett flertal motioner i riksdagen infördes 1971. Enligt motionärerna var frikyrkorna i ett ekonomiskt underläge gentemot den dåvarande statskyrkan och höjningar av mervärdesskatten samt arbetsgivaravgiften hade drabbat frikyrkorna hårt. Detta ekonomiska underläge ansågs otillfredsställande ur religionsfrihetssynpunkt.

Som påvisat finns det andra sätt att hantera detta stöd till trossamfunden än via bidrag. Sverige borde också kunna använda skattelättnader framför bidrag som lätt kan bli statens verktyg för detaljstyrning av trossamfunden.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att bidragen till trossamfund ersätts med skattelättnader.

Sundbyberg 2021-02-08

Marcus Jonsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Bifall med motiveringen skattelättnad framför bidrag som princip. Möjligen kan diskuteras om det finns det fler än trossamfund (ideella föreningar?) detta bör gälla och frågor bör ställas gällande bidragets betydelse som rimligen varierar mellan olika trossamfund.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Civilsamhällets gemenskaper spelar en stor roll för vårt samhälle. Kristdemokraterna för därför en politik som ska ge stöd åt civilsamhällets organisationer, och vill särskilt stärka trossamfunden som spelar en viktig roll för människors möjlighet att utöva sin tro och delta i en gemenskap. Trossamfunden bidrar också med viktiga sociala insatser i samhället. Kristdemokraterna vill därför stärka och utveckla de stöd som finns idag, och även införa nya.

Den kyrkoavgift som traditionellt sett betalats in som en skatt och som enbart gått till Svenska kyrkan, fördelas nu ut till flera samfund – utefter skattebetalarens val. Den som vill betala sin kyrkoavgift till något annat samfund än Svenska kyrkan kan registrera detta hos Skatteverket, som betalar ut stödet till det valda samfundet. Då avgiften betalas in till Skatteverket av arbetsgivaren, som gör ett förhöjt skatteavdrag i samband med löneutbetalningen, innebär detta att kyrkoavgiften dras av på bruttolönen – vilket alltså blir billigare än om samma avgift hade betalats in till trossamfundet från personens skattade lön. Trossamfunden kan dessutom själva välja hur stor avgift de vill ta ut via detta system. På så sätt är trossamfunden redan idag skattemässigt gynnande, vilket partistyrelsen, liksom motionären, anser är bra.

Kristdemokraterna driver även på för att trossamfunden ska kunna gynnas skattemässigt på fler sätt. I den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna fick igenom i riksdagen hösten 2018 återinfördes

skattereduktion för gåvor till olika former av hjälpverksamhet. Kristdemokraterna vill utveckla denna reform ytterligare – bland annat genom att inkludera fler typer av organisationer och ändamål, vilket till exempel skulle kunna inkludera trossamfund och deras verksamhet. Vi vill också utvidga den rabatt på vissa arbetsgivaravgifter som idag gäller idrottsföreningar så att dessa regler omfattar även andra typer av föreningar, avskaffa reklamskatten för ideella föreningar, och se över de momsregler som försvårar för civilsamhällesorganisationer att hyra lokaler för sin verksamhet. Dessa förslag skulle vara positiva för de trossamfund som drivs i form av föreningar.

Utöver de förslag Kristdemokraterna driver för att trossamfunden ska gynnas skattemässigt, har partiet också förslag om ökat statligt bidrag till trossamfunden – vilket finns med i de budgetmotioner som läggs fram i riksdagen. Kristdemokraterna anser att dessa bidrag i första hand bör vara generella, så att trossamfundens oberoende stärks.

Mot bakgrund av ovanstående anser partistyrelsen motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:27:

att anse motionen besvarad

08:28 Inkludera kultur i friskvårdsbidraget

Idag finns det en möjlighet för företag att erbjuda sina anställda ett friskvårdsbidrag skattefritt för fysiska aktiviteter som förbättrar hälsan. Detta är en bra möjlighet som gör det lättare för företag att erbjuda förmåner till sina anställda samtidigt som det också främjar den fysiska hälsan.

Detta system borde vidareutvecklas för att kunna inkludera konst och kultur. Redan kulturutredningen 2009 föreslog att göra det möjligt för företag att erbjuda sina anställda med liknande skatteregler som när det gäller friskvård. Med sig finns det mycket forskning som också visar på de hälsofrämjande effekter som konst och kultur har för människan.

2019 släppte Världshälsoorganisationen WHO en stor rapport om kultur och hälsa där de gått igenom all publicerad akademisk litteratur inom området som publicerats på engelska och ryska, det inkluderar över 3000 olika studier som följt evidensen för sambandet mellan kultur och hälsa. Resultatet är slående.

Särskilt betydelsefullt är konst och kultur för att kunna motverka och hjälpa till att återhämta sig ifrån psykisk ohälsa. Detta gäller alla stadier i livet och särskilt när det gäller återhämtning efter trauma, missbruk eller andra livsbekymmer som drabbar alla människor. Men också förebyggande för att kunna hantera jobbiga livssituationer i livet och även minskad kognitiv nedgång.

Rapporten pekar också på hur konsten kan stärka den fysiska hälsan. Särskilt som en förebyggande åtgärd genom att stärka den sociala sammanhållningen och minska social ojämlikhet samtidigt som konsten också kan uppmuntra till ett mer hälsosamt liv och förbättra vår förståelse för hälsa och vård.

Detta är många olika anledningar att göra det möjligt för företag att skattefritt erbjuda sina anställda konst och kultur. Människan har ett inneboende kreativt behov som bara kulturen kan

ge utlopp för. Kulturen hjälper oss att förstå världen, våra medmänniskor och oss själva på ett annat sätt. Detta verktyg kan vara ytterligare ett sätt för att det ska bli lättare för människor att kunna få tillgång till kultur. Det vore en välgärning.

Det vanligaste motargumentet emot denna typ av åtgärder är att kulturen redan är subventionerad och inte behöver fler stöd. Det är feltänkt av flera skäl. Dels så är det helt riktigt att samhället måste jobba med en annan typ av finansiering och sponsring av kultur men också så är detta ett skatteavdrag som gör det möjligt för den enskilde att kunna få tillgång till kultur som den själv är intresserad av. Detta är tvärtom ett sätt att kunna få fler människor att på egen hand stödja kulturen samtidigt som vi vet vilka hälsofrämjande effekter kulturen har på människan.

Av ovanstående anledning föreslås partistyrelsen ges i uppdrag;

Attsats 1: Att verka för införandet av en möjlighet för arbetsgivare att skattefritt kunna ge kultur till sina anställda på samma villkor som friskvård.

Staffanstorps 2021-02-06

Magnus Lunderquist

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Kultur är viktigt i samhället och det har visat sig vara hälsosamt för vissa – man har bland annat testat att införa kultur på recept. Det är däremot inte säkert att det ger den effekt som önskas att införa kultur som valmöjlighet och komplement till friskvård. Friskvårdsbidrag finns i dag och redan med det systemet finns det en gränsdragningsproblematik som även skulle finnas i ett system med kulturbidrag.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:30.

08:29 Utvecklad omfattning av friskvårdsbidraget

Under COVID-19 pandemin som drabbat Sverige 2020 har en stor del svenska inte kunnat utnyttja sitt friskvårdsbidrag. De flesta har använt det till att betala en avgift till sitt lokala gym men har inte kunnat gå dit på grund av avrådan från regeringen och folkhälsomyndigheten. Många har istället valt att träna utomhus med den utrustning de anskaffat för det. Den utrustningen som kan bestå av idrottskläder för utomhusbruk, gångstavar etc ingår inte i det underlag som företagen kan ersätta som friskvårdsbidrag. Det är däremot bidragsberättigat att ägna sig åt viss form av golf, ridning och slalom, utrustningsdetaljer och medlemskap undantaget.

Den trend som startats med individuell träning på utomhusgym och andra aktiviteter än gym och annan klubbverksamhet bör få samma förmåner som de som friskvårdar sig genom t.ex. gym, slalom och hästridning.

Attsats 1: att verka för att en utökad omfattning av friskvårdsbidraget så att den även omfattar viss utrustning t.ex. nödvändig utrustning löpträning och motsvarande utomhusidrott.

Stockholm 2021-02-14

Stefan Carneros

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären beskriver problemet att många inte har kunnat använda sitt friskvårdsbidrag på grund av rådande omständigheter under pandemin och föreslår därför utvidgade möjligheter att nyttja bidraget. Partidistriktsårsmötet instämmer i att friskvårdsbidraget är ett bra och viktigt sätt att stimulera till ökad mängd friskvård hos den arbetande befolkningen för att bättra folkhälsa och förebygga sjukdom. Redan nu är det enligt Skatteverket godkänt att få ersättning för flera utomhusaktiviteter innefattande exempelvis kurser i löpning och cykling samt omkostnader för friluftaktiviteter. Däremot är inköp av utrustning ej godkänt.

Partidistriktsårsmötet anser att det inte heller fortsättningsvis bör vara godkänt för inköp av utrustning då det blir en alltför bred definition av friskvårdsbidraget och därmed riskerar en glidning ifrån att det bara skulle handla om friskvård. Dessutom skulle det innebära skattemässiga hinder då det är en annan typ av moms på köp av utrustning än på aktiviteter då friskvårdsbidraget från arbetsgivaren är undantaget moms.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:30.

08:30 Inför avdragsmöjlighet för friskvård i enskild firma

Många småföretagare med enskild firma arbetar hårt och har en pressad vardag som riskerar att leda till ohälsa och är därav i uppenbart behov av förebyggande friskvård. Blir egenföretagaren sjuk stannar oftast hela verksamheten, vilket utöver själva sjukdomen lätt leder till ekonomiska problem.

I dag omfattas inte Sveriges cirka 450 000 småföretagare med enskild firma av det skattegynnade friskvårdsbidraget. Företagaren själv räknas bara som anställd om det handlar om ett aktiebolag, vilket innebär att den som har enskild firma inte kan använda bidraget för sitt fysiska välmående.

Fysisk aktivitet bidrar positivt till både hälsa och välmående. Enligt Världshälsoorganisationen WHO bör vuxna personer mellan 18 och 64 år varje vecka ägna sig åt fysisk aktivitet på en medelintensiv nivå minst 150 minuter, eller på en högintensiv nivå i minst 75 minuter.

Fysisk aktivitet och friskvård borde – både avseende likabehandling och ur hälsoaspekten - anses vara lika viktigt för småföretagare med enskild firma som för alla andra företagare och anställda! Således borde även våra 450 000 egenföretagare med enskild firma få göra avdrag för hälsofrämjande åtgärder.

Härmed yrkas att stämman beslutar att Kristdemokraterna verkar för

Attsats 1: Att näringsidkare i enskild firma ska ges samma avdragsmöjligheter för friskvård som gäller för företagare och anställda i aktiebolag.

Salem&Sollentuna 2021-02-19

Bo Hansson samt Pernilla Schubert

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Den som driver enskild firma kan få avdrag för kostnad för motion till utomstående anställda som finns i firman, men inte för friskvård till sig själv. Partidistriktsstämman anser att avdragsrätten även ska inkludera den som driver firman.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:28 till 08:30:

Fysisk aktivitet är viktig, inte bara för det direkta välbefinnandet, utan det påverkar även livslängd och livskvalitet och minskar risk för både fysisk och psykisk sjukdom. Tyvärr rör sig många för lite. I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät 2020 framgår att 66 procent av befolkningen 16-84 år kommer upp i WHO:s rekommendation om 150 minuters fysisk aktivitet per vecka. Endast 38 procent kommer upp i 300 minuters fysisk aktivitet i veckan.

På samhällsnivå finns mycket att vinna på att alla rör mer på sig. Förutom bättre hälsa som minskar pressen på hälso- och sjukvården, innebär en fysiskt aktiv livsstil ett längre liv – och att fler av levnadsåren är friska. Det innebär att människor kan jobba längre och bidra till samhället.

Ett sätt att skapa incitament för ökad fysisk aktivitet är genom ekonomiska incitament. Kristdemokraterna driver ett förslag om att ett bredare ekonomiskt incitament än friskvårdsbidraget bör utredas, som inkluderar fler än de som har jobb men som samtidigt inte minskar arbetsgivarens engagemang i de anställdas hälsa.

Innan ett sådant nytt system utretts och implementerats bör dock friskvårdsbidraget göras tillgängligt för fler. Idag är det bara i aktiebolag som företagaren själv räknas som anställd och skattefritt kan få friskvård betalt av företaget. Den som driver enskild firma kan få avdrag för kostnad för motion till utomstående anställda som finns i firman, men inte för friskvård till sig själv. Partistyrelsen anser att detta borde ändras och friskvårdsavdrag tillåtas för den företagare som driver sitt företag i form av enskild firma, och föreslår därför bifall till motion 08:30.

Friskvårdsbidraget är redan idag generöst i sin tillämpning. Grundregeln är att de flesta motions- och friskvårdsaktiviteter räknas som en skattefri personalvårdsförmån. Inköp eller hyra av utrustning som till exempel löparskor eller skidor räknas dock inte som en skattefri förmån. Partistyrelsen anser att det är en god ordning, då det inte finns något sätt att kontrollera att den träningsutrustning som köps in faktiskt används till träning. Dessutom, när det gäller träningskläder och -skor, är dessa ofta svåra att skilja från kläder och skor som människor använder till vardags. Risken med att tillåta avdrag för utrustning är alltså att friskvårdsbidraget skulle bli en allmän skatterabatt på kläder och skor. Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att motion 08:29 avslås.

Den fysiska aktivitetens positiva hälsoeffekter är väl belagda av forskning. Norska folkhälsomyndigheten, HelseDirektoratet, har till exempel visat att en 45-åring som går från en inaktiv till en aktiv livsstil – motsvarande 30 minuters rask promenad om dagen – i snitt vinner tre levnadsår och sex kvalitetsjusterade levnadsår, dvs år i full hälsa. Även en 65-åring som gör samma förändring vinner i snitt 2,5 levnadsår och byter 3,5 år av sjukdom mot friska år. Även om kulturens roll för välbefinnandet är intuitiv, så är forskningsläget mera osäkert.

En jämförelse kan göras mellan fysisk aktivitet på recept (FaR) och kultur på recept. Enligt Folkhälsomyndigheten ökar FaR den fysiska aktiviteten och ger hälsovinster på lång sikt. Forskningsstudier har t ex visat signifikant förbättring i fysisk aktivitet och förhöjd livskvalitet ett år efter avslutat fyramånadersprogram, och att programmet kan sänka samhällets kostnader för inaktivitet med 22 procent per år som deltagaren fortsätter vara aktiv.

Kultur på recept har inte funnits lika länge och har därmed inte utvärderats i samma omfattning. En utvärdering från Helsingborg visade att deltagarna i ett program med kultur på recept fick bättre hälsa, men ingen kontrollgrupp fanns, vilket gör att resultaten är svårtolkade. Det behövs mer forskning inom området för att kunna säkerställa effekter och förklara varför, enligt de som

gjort studien.

Partistyrelsen anser mot bakgrund av detta att det är rimligt att fysisk aktivitet har en särställning gentemot till exempel kulturupplevelser, när det gäller att utforma skatteincitament. Friskvårdsbidraget bör därmed inte inkludera kultur, och motion 08:28 bör avslås.

Kristdemokraterna har dock redan idag förslag på ett fritidskort för barn, som ska kunna användas för att betala avgifter för både föreningsidrott och kulturskola. Detta för att barns inkludering i föreningslivet, utöver deras fysiska aktivering, är en prioriterad fråga för partiet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:28:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:29:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:30:

att anta motionen

08:31 Motion angående AB Svenska Spel

Sedan den 1 januari 2019 har Sverige en öppen och reglerad spelmarknad genom ett licenssystem. Tidigare var den på papper ett monopol, där staten ägde det enda spelbolag, som fick agera på marknaden. Praktiken var en annan, där många utländska spelbolag var verksamma. Svenska Spel har i sina redovisningar medgivit att de hade c:a 45 % av spelmarknaden, inte 100 % som utmärker ett monopol. Därför är det positivt att man har reglerat marknaden på riktigt. Även om antalet bolag inte kommer att minska avsevärt är det ett steg i rätt riktning för att bättre kunna kontrollera marknaden.

Även om denna reform är ny och säkert behöver ses över mer, inte minst avseende den överväldigande reklamnivån i alla medier, så behöver man redan nu avveckla det statliga ägandet i AB Svenska Spel. Ett statligt ägande var relevant för att upprätthålla ett monopol, men när monopolet är borttaget upphör indikationen för statligt ägande.

AB Svenska Spel är en stor aktör på marknaden. Det inbringar visserligen intäkter till den statliga kassan och är en intäktskälla för föreningslivet via olika projekt, men det berättigar inte till fortsatt statligt ägande i en bransch som för många leder till sjukligt spelmissbruk. Föreningslivet samarbetar redan med andra aktörer och kan säkerligen fortsätta det samarbetet med nya ägare av Svenska Spel.

Svenska Spel satsar mycket på reklam och marknadsföring för att locka kunder till spelandet. Enligt en redovisning i Dagens Media 2015 är Svenska Spel ett av de bolag i Sverige som satsar mest på marknadsföring; över 500 miljoner kr. brutto. Detta kommer visserligen inte att försvinna genom ett borttagande av det statliga ägandet, men det finns en moralisk aspekt i att staten inte bör göra reklam för en produkt som kan leda till ett missbruk.

Mats Odell (KD) var den minister som ansvarade för att Alliansen sålde dåvarande Absolut Company till en privat aktör – med motiveringen att det inte fanns särskilda skäl att ha kvar ett statligt ägande. Svenska Spel kan likställas med detta – det finns inte längre särskilda skäl att ha kvar ett statligt ägande i de två nuvarande spelbolagen AB Svenska Spel och Svenska Spel Sport & Casino AB. Man bör även överväga/utreda hur man ska göra med Svenska Spels Casinoverksamhet, då denna marknad fortfarande är reglerad via monopol.

Därför yrkar jag:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att staten säljer AB Svenska Spel.

Attsats 2: Att Kristdemokraterna ska verka för att staten säljer Svenska Spel Sport & Casino AB.

Attsats 3: Att Kristdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts kring ägandet av Svenska Spels dotterbolag Casino Cosmopol AB.

Kristianstad 2021-01-30

Alexander Harrison

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

PDS menar att statens primära uppgift är att reglera och sätta ramar för olika verksamheter. Däremot är det inte statens primära uppgift att också bedriva verksamhet inom dessa områden. Den fria marknaden, inom de ramar och regler som staten ställer upp, avgör effektivast vem som är bäst lämpad att driva verksamheten.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill att alla människor ska kunna växa upp och leva utan risk att skadas på grund av eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak eller spel. Inte minst handlar det om att skydda barn från att hamna i utsatta situationer på grund av att någon i deras närhet missbrukar.

Under Coronapandemin har man sett ökat riskfyllt spelande, då det skett ett uppsving för kasinospel på nätet (bl a en effekt av utebliven sport att spela på). Organisationen Spelberoendegruppen bekräftar att de blir kontaktade av personer som uppger att deras spelande förvärrats med anledning av Coronapandemins påverkan på den psykiska hälsan och ekonomin.

Kristdemokraterna verkar för att spelbolagen ska ta ett ökat spelansvar. Vi har länge förespråkat ett licenssystem, för att staten ska få bättre kontroll över de bolag som är verksamma på spelmarknaden och även kunna ta in skatt på de privata spelbolagens vinster. Detta är i och med den nya spellag som började gälla den 1 januari 2019 verklighet. Lagen innebär att alla som agerar på den svenska spelmarknaden ska göra det med behöriga licenser och aktörer utan licens ska stängas ute. Spelen ska ha ett starkt konsumentskydd och de negativa effekterna av spelandet ska begränsas. En skatt på licenspliktigt spel har införts om 18 procent (spel för allmännyttiga ändamål är dock fortsatt skattebefriade).

Därutöver har vi efterfrågat en stärkt Spelinspektion som kan agera mer effektivt mot bolag som olagligt bedriver verksamhet i Sverige utan licens, vilket är viktigt för att licenssystemet ska få effekt. Under pandemin har partiet även föreslagit att de tillfälligt skärpta spelansvarsåtgärderna i form av insättningsgränser på onlinekasino och förlustgränser vid spel på värdeautomater skärps ytterligare.

Motionären efterfrågar en avyttring av Svenska spel. Partistyrelsen konstaterar att utredningen som låg till grund för den nya spellagen menade att en avyttring inte var avgörande för en väl fungerande spelmarknad, trots att man förordade en sådan. Det grundläggande, enligt

utredningens bedömning, var att de båda delarna – den konkurrensutsatta och icke konkurrensutsatta – skulle hållas lika åtskilda som om de vore två olika företag. Även flera remissinstanser betonade att en fullständig separation av de olika delarna av Svenska Spel borde ges högre prioritet än ägarfrågan. Detta har nu Svenska spel levt upp till genom att dela upp sin verksamhet i flera bolag, utefter vilka delar som konkurrensutsatts och inte.

När propositionen till nya spellagen lades fram gjorde regeringen bedömningen att det inte var lämpligt att överväga en avyttring av den del av Svenska Spel som skulle konkurrensutsättas innan uppföljningen av hur bolaget anpassat verksamheten till de nya reglerna eller utvärderingen av reformen i övrigt kunnat göras. Sen lagen införts har ytterligare en utredning tillsatts och presenterat förslag om ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden, bl a gällande åtgärder för att stänga ute illegalt spel.

Partistyrelsen konstaterar att lagstiftningen således fortfarande ändras, justeras och kompletteras för att bli bättre – något som redan utredaren menade skulle bli nödvändigt givet den snäva tidsram inom vilket utredningen av spelmarknaden gjordes och det omfattande område som den spände över. Partistyrelsen anser att ett eventuellt avyttrande av delar av Svenska spel bör vänta till dess den nya spellagen justerats och anpassats färdigt, fått fullt genomslag, och analyserats noggrant.

Detta är också rimligt ur ett försiktighetsperspektiv. I och med det samhällsuppdrag Svenska spel har bidrar bolaget till måttfullhet på spelmarknaden. Svenska spel har ett ambitiöst spelansvarsprogram, där anställda beteendevetare ringer så kallade omsorgssamtal till kunder som på något sätt uppvisat ett riskfyllt spelande. Bolaget har även medarbetare som ringer samtal av mer proaktiv karaktär, så kallade spelkollssamtal, till nya kunder som börjat spela nätcasino eller poker, för att informera om vilka risker och spelkollsvärtyg som finns. Vid behov erbjuds även ett samtal med en extern psykolog som är specialiserad på spelberoende. Denna kombination av åtgärder, och dess omfattning, är Svenska spel sannolikt ensam om. Partistyrelsen bedömer att det finns stor risk för att ansvarstagandet med en kommersiell ägare för Svenska spel inte skulle vara lika ambitiöst.

Gällande Casino Cosmopols verksamhet sker den fortsatt på en monopolmarknad. Det svenska spelmonopolet kom till för att skydda spelarna från risker, vilket fortfarande fungerar rimligt väl på denna marknad. Partistyrelsen finner därför ingen anledning till att utreda ett eventuellt avyttrande av denna verksamhet. Även utredningen gjorde denna bedömning utifrån motivet att främja ett ansvarsfullt spelande och att hämma spelande på illegala spelautomater.

Mot bakgrund av ovanstående anser partistyrelsen att motion 08:31 bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:31:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

08:32 Sveriges nya allemans aktie

Allemansrätten är en unik företeelse som finns på få platser i världen. Det öppnar upp för ett bra liv och många människor får en möjlighet till miljöombyte och det gratis. Vem längtar inte efter att hitta kantareller ännu en gång. Samtidigt finns det en kostnad, den för markägaren. Ökad markanvändning skapar slitage, nedskräpning och ibland katastrofer då bränder utbryter. Öka förståelsen att Allemansrätten också är en skyldighet. Genom att minska statens ägande kan Svea Skog göras till en folkaktie.

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: att partistyrelsen verkar för att Svea Skog görs till en folkaktie, en allemansaktie.

Linköping 2021-01-31

Torbjörn Nibelius

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

2010 fick Sveaskog i uppdrag att sälja av 10 procent av den areal bolaget hade år 2002 (vid bolagets bildande). Den större delen av detta har nu sålts av och det finns därför skäl att ge ett nytt uppdrag om markförsäljning till Sveaskog. Kristdemokraterna har därför föreslagit att Sveaskog ska ges i uppdrag att sälja 30 000 hektar produktiv skogsmark per år till enskilda markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken, och att intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten.

Kristdemokraterna har också tagit ställning för att utdelning av aktier eller intäkterna från försäljning av statliga bolag till hushållen kan övervägas om statskulden är på en hållbart låg nivå.

Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen motion 08:32 besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:32:

att anse motionen besvarad

08:33 Inför skattefritt sparande i nya tillväxtbolag som inte är börsnoterade

På 70-talet införde den borgerliga regeringen skattefritt sparande i Allemansfonder. Detta var aktiefonder som investerade i börsnoterade företag. Det lade grunden för framväxten av det stora fondsparandet i Sverige, och var en viktig del i aktiemarknadens utveckling. Idag behöver vi på alla sätt stimulera framväxten av nya företag. KD vill gynna privata företags växtkraft och expansion som ska leda till fler anställda. Små företag som vill växa har ofta problem med att finna finansiering, och små företag med ett par års verksamhetserfarenhet behöver ofta kapital för att ta sig till nästa nivå i sin tillväxtfas, med utökad marknadsexponering och fler anställda som följd.

Därför behöver vi idag ta nästa steg i utvecklingen av sparandet och företagande i Sverige. Genom att ge ett skatteavdrag för sparande i tillväxtbolag utanför börsen skapar vi en ny viktig plattform för utvecklingen av företagande och arbetstillfällen.

Vilket i förlängningen också leder till ökade skatteintäkter.

Exakt hur strukturen för detta sparande ser ut lämnas till framtida utredning. Några kriterier skulle kunna vara:

Företaget har minst två års godkända bokslut och mellan 1-49 anställda.

Sparandet skulle kunna ske i speciella fonder för just detta ändamålet. Eller i någon annan lämplig struktur.

Storleken på det skattefria sparandet föreslås till 50.000 kr per år, vilket dras direkt ifrån

bruttoinkomsten. Vilket innebär att nettokostnaden för en person med en marginals katt på 50% blir 25.000 kr vid fullt utnyttjande av det skattefria sparandet.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att införa skattefritt sparande för onoterade aktiebolag upp till 50 000 kr/år för privatpersoner.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

KD bör verka för gynnsamma förutsättningar för investeringar och sparande generellt, inte införa särregler för just investeringar i onoterade bolag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen anser, precis som motionären, att fler småsparare bör kunna investera i onoterade bolag. Förutom att bidra till svenska småbolags kapitalförsörjning skulle det möjliggöra för småsparare att i sitt ägande ta del av ett nystartat företags tillväxtresa. Kristdemokraterna har därför tagit fram ett förslag om att investeraravdrag ska tillåtas även när mindre investerare går ihop som juridisk person för att investera i ett onoterat bolag

Investeraravdraget är relativt okänt, trots att det ger en betydande skattenedsättning vid investeringar i onoterade bolag. Den privatperson som väljer att investera riskkapital i ett onoterat bolag kan göra avdrag på upp till 650 000 kr. Skattenedsättningen är 30 procent på avdragsbeloppet, vilket innebär 195 000 kr i sänkt kapitalskatt. Görs en försäljning av aktierna inom en femårsperiod blir investeraren återbetalningsskyldig. Avdraget är alltså tänkt att locka mera långsiktigt kapital till mindre bolag.

Idag finns det företag som underlättar för småsparare att kunna göra investeringar i onoterade bolag. Problemet för småspararna beror inte sällan på att de var och en för sig har för små medel för att kunna förvärva en post i det onoterade bolaget. Genom att sammanföra ett större antal småsparare och hantera detta via ett gemensamt bolag kan förvärvandet av aktierna genomföras. Men i och med att

småspararnas investering görs via ett upprättat bolag (juridisk person) kan de inte längre ta del av investeraravdraget, eftersom detta bara gäller fysiska personer som förvärvar andelar i företag av mindre storlek. De upplägg som behövs för att möjliggöra för fler småsparare att kunna investera i onoterade bolag stoppar dem alltså från att använda det avdrag som ska locka fler småsparare att investera i onoterade bolag. Sammantaget gör det att investeraravdraget inte används i den utsträckning som det skulle kunna göra, samt att det bara blir privata investerare med relativt mycket kapital som kan ta del av avdraget.

Kristdemokraterna driver därför att lagstiftningen ska anpassas på ett sätt som möjliggör för även mindre investerare att kunna ta del av investeraravdraget. Partistyrelsen bedömer att detta förslag svarar mot de intentioner som motionen har, och anser den därför med ovanstående yttrande besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:33:

att anse motionen besvarad

08:34 Gör klassresor åter möjliga - Avskaffa successivt den statliga skatten

I och med att värnskatten avskaffades den 1 januari 2020 så sjönk den högsta marginalskattenivån i Sverige från drygt 60 till 55,5 procent. Trots detta är det fortfarande högt internationellt sett.

Höga marginalskatter hämmar Sveriges utveckling. Det måste löna sig att arbeta, göra karriär och att utbilda sig. Desto högre marginalskatten är, ju mindre tjänar individen på att arbeta fler timmar, avancera i yrkeslivet eller skaffa sig en utbildning som kan innebära högre lön.

Sverige är det OECD-land där det lönar sig minst att utbilda sig och beskattar dessutom vi de som utbildat sig med de högsta marginalskatterna i OECD.

En avskaffad statlig skatt skulle underlätta familjers privata sparande. Att ha en finansiell buffert är viktigt för människors trygghet – många svenska hushåll har idag små marginaler för att klara plötsliga och oförutsedda utgiftsökningar. Ett ökat privat sparande skulle också underlätta för nystartade företag att hitta kapital – särskilt om den typen av investeringar för privatpersoner underlättas - och för entreprenörer att bygga upp ett startkapital för att kunna realisera en företagsidé.

Vi skulle återigen göra klassresor möjliga. Idag är i stort sett det enda sättet att göra en klassresa att äga en bostad eller aktier som stiger i värde. Möjligheten till klassresor är särskilt angelägen för invandrare utan andra tillgångar än sin energi och sin kunskap.

Minskad spänning mellan beskattning av arbetsinkomster och kapitalinkomster. Det skiljer sig mycket i beskattning mellan inkomst av kapital, från till exempel utdelningar, och arbetsinkomst. Genom en platt skatt på arbetsinkomster blir skillnaden mot kapitalinkomster marginell.

Den statliga skatten genererar årligen omkring 50 miljarder i intäkter till staten. Om skatten avskaffas skulle inte dessa 50 miljarder kronor försvinna helt och hållet utan komma in till staten i form av andra skatter såsom moms och kapitalskatt på räntor. Dessutom hade intäkterna från kommunalskatt och arbetsgivaravgifter ökat på grund av att människor hade arbetat mer.

Självfinansieringsgraden av en sådan reform har uppskattats vara stor av nationalekonomer. Genom att successivt avskaffa skatten skapas kontrollerade former för att följa upp resultatet. Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att arbeta i riktning mot att successivt avskaffa den statliga löneskatten.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraternas anser att skatt krävs för att finansiera våra gemensamma angelägenheter som skola och sjukvård, men vi är medvetna om att alltför höga marginalskatter riskerar att försämra arbetsmarknaden och motverkar utbildning och kompetensutveckling.

Kristdemokraternas mål är att ingen ska behöva betala mer än 50 procent i högsta marginalskatt samt att inte fler än 15 procent av inkomsttagarna ska betala statlig inkomstskatt. Därför vill vi höja brytpunkten för statlig inkomstskatt ytterligare. Avskaffandet av värnskatten var ett steg i rätt riktning och vi bör följa upp påverkan på statskassan. Vi ställer oss bakom motionen i det avseende att vi anser att Kristdemokraterna bör verka för en skattereform med platt inkomstskatt. Dock ifrågasätter vi om tidpunkten är den rätta.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 08:35.

08:35 Underlätta klassresor - Avskaffa den statliga skatten

I och med att värns-katten avskaffades den 1 januari 2020 så sjönk den högsta marginalskattenivån i Sverige från drygt 60 till 55,5 procent. Trots detta är det fortfarande högt internationellt sett.

Höga marginalskatter hämmar Sveriges utveckling. Det måste löna sig att arbeta, göra karriär och att utbilda sig. Desto högre marginalskatten är, ju mindre tjänar individen på att arbeta fler timmar, avancera i yrkeslivet eller skaffa sig en utbildning som kan innebära högre lön. Sverige är det OECD-land där det lönar sig minst att utbilda sig och dessutom beskattar vi de som utbildat sig med de högsta marginalskatterna i OECD.

En avskaffad statlig skatt skulle underlätta familjers privata sparande. Att ha en finansiell buffert är viktigt för människors trygghet – många svenska hushåll har idag små marginaler för att klara plötsliga och oförutsedda utgiftsökningar. Ett ökat privat sparande skulle också underlätta för nystartade företag att hitta kapital – särskilt om den typen av investeringar för privatpersoner underlättas - och för entreprenörer att bygga upp ett startkapital för att kunna realisera en företagsidé.

Vi skulle återigen göra klassresor möjliga. Idag är i stort sett det enda sättet att göra en klassresa att äga en bostad eller aktier som stiger i värde. Möjligheten till klassresor är särskilt angelägen för invandrare utan andra tillgångar än sin energi och sin kunskap.

Minskad spänning mellan beskattning av arbetsinkomster och kapitalinkomster. Det skiljer sig mycket i beskattning mellan inkomst av kapital, från till exempel utdelningar, och arbetsinkomst. Genom en platt skatt på arbetsinkomster blir skillnaden mot kapitalinkomster marginell.

Den statliga skatten genererar årligen omkring 50 miljarder i intäkter till staten. Om skatten avskaffas skulle inte dessa 50 miljarder kronor försvinna helt och hållet utan komma in till staten i form av andra skatter såsom moms och kapitalskatt på räntor. Dessutom hade intäkterna från kommunalskatt och arbetsgivaravgifter ökat på grund av att människor hade arbetat mer. Självfinansieringsgraden av en sådan reform har uppskattats vara ganska stor av nationalekonomer.

Vi anser därför att Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: att avskaffa den statliga löneskatten.

Värmdö 2021-02-19

Björn Alldén samt Anders Josephsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraternas anser att skatt krävs för att finansiera våra gemensamma angelägenheter som skola och sjukvård, men vi är medvetna om att alltför höga marginalskatter riskerar att försämra arbetsmarknaden och motverkar utbildning och kompetensutveckling.

Kristdemokraternas mål är att ingen ska behöva betala mer än 50 procent i högsta marginalskatt samt att inte fler än 15 procent av inkomsttagarna ska betala statlig inkomstskatt. Därför vill vi höja brytpunkten för statlig inkomstskatt ytterligare. Avskaffandet av värns-katten var ett steg i rätt riktning och vi bör följa upp påverkan på statskassan. Vi ställer oss bakom motionen i det avseende att vi anser att Kristdemokraterna bör verka för en skattereform med platt inkomstskatt. Dock ifrågasätter vi om tidpunkten är den rätta.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 08:34 till 08:35:

Kristdemokraternas syn på skattesystemet är att det bör stimulera arbete, hederlighet, sparande och företagande och att den enskilde i hög utsträckning får behålla sin egen lön eller pension. Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig. Skatter ska också finansiera välfärden och andra offentliga utgifter och bidra till att ge sociala och ekologiska ramar för den ekonomiska utvecklingen.

Mot bakgrund av ovanstående är det ett självklart mål att sänka skattetrycket.

Kristdemokraterna har i tidigare regeringar varit med och gjort just detta – under perioderna 2006 till 2014 sänktes skattetrycket, mätt som totala skatteintäkter i förhållande till BNP, från 46 procent till 42,7 procent. Det var en positiv utveckling som bidrog till ökad frihet för människor och familjer, och som ledde till ökade incitament till arbete och företagsamhet. Även den budget som Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna vann gehör för i riksdagen hösten 2018 innebar sänkt skattetryck, och Kristdemokraternas budget för 2021 gav förslag till ytterligare sänkt skattetryck.

Samtidigt måste varje skattesänkning vägas mot angelägna prioriteringar inom välfärden eftersom en viktig princip i budgetarbetet är att samtliga reformer ska vara fullt ut finansierade antingen genom besparingar eller inom ett givet reformutrymme. Dynamiska effekter (som eventuellt kan finansiera reformen längre fram) kan alltså inte räknas med i reformutrymmet, eftersom alla skattesänkningar ska vara finansierade inom budgeten. Det råder också osäkerhet om hur stor självfinansieringsgraden av en borttagen statlig inkomstskatt är. Därmed blir frågan om borttagen statlig inkomstskatt, som i dagsläget inbringar cirka 50 miljarder per år till statskassan, en fråga om prioritering bland viktiga reformer såsom ökade resurser till vården och omsorgen, men också mot andra skattelättnader.

Skattesänkningar behöver således ställas mot varandra. I det läge som råder på arbetsmarknaden anser partistyrelsen att det är särskilt angeläget att sänka skatter på lägre inkomster, och mer för de som står längst från arbetsmarknaden, för att det ska löna sig bättre att gå från bidrag och ersättningar till arbete. Det är också här de största marginaleffekterna finns idag, vilket måste motverkas.

Men även marginaleffekter för de med högre inkomster behöver dämpas. Med värnskattens avskaffande har så skett för högavlönade. Partistyrelsen anser dock att den utveckling där allt fler i grupper som barnmorskor och poliser betalar statlig inkomstskatt är bekymmersam. Konsekvensen blir minskade incitament att jobba en extra timme, vilket många inom exempelvis vården och polisen ställs inför. Därför föreslår Kristdemokraterna redan idag en höjd brytpunkt för när statlig inkomstskatt börjar betalas, vilket innebär att det blir mer lönsamt för personer att exempelvis vidareutbilda sig eller ta mer ansvar på jobbet. I budgetmotionen för 2021 innebar reformen 250 kr per månad i sänkt skatt för ungefär en miljon löntagare. Partistyrelsen anser att partiet fortsatt ska verka för att färre löntagare ska betala statlig inkomstskatt, men ser inte att ett fullt avskaffande vore rimligt inom överskådlig tid. Motion 8.34 och 8.35 bör därmed avslås

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:34:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:35:

att avslå motionen

08:36 Kraftigt ökat grundavdrag

Sverige behöver reformera skattesystemet för att öka möjligheterna till att försörja sig själv och familjen på eget arbete. På grund av de snabba demografiska förändringarna är det en kraftigt

ökande andel av befolkningen som har låg utbildningsnivå och bristande erfarenheter. Man är därför ofta hänvisad till arbeten med lägre lön. Eller att vara i bidragsberoende eftersom det inte finns arbeten man kan försörja sig på.

Det borde vara Kristdemokraternas starka ambition att på alla sätt möjliggöra att gå från bidragsberoende till egen försörjning. Vårt skattesystem har under lång tid motarbetat detta. Det är befängt - och i praktiken meningslöst - att beskatta inkomster som ligger under existensminimum.

Ett kraftigt ökat grundavdrag skulle dessutom ta bort incitamenten för svarta inkomster.

Existensminimum per månad (exklusive bostad) är idag 4900kr för ensamstående, 8100kr för samboende par, 2600 barn upp till 6 år, 3000kr barn 7år eller äldre. Med en bostadskostnad på exempelvis 6000 kr behöver detta belopp läggas till.

I många länder i Europa är grundavdraget flera gånger högre än i Sverige idag. Exempelvis i Tyskland 9.500 Euro och Storbritannien 10.000 Pund per år.

Ökat grundavdrag bör också leda till ett minskat behov av försörjningsstöd och andra bidrag. Detta innebär att skattebortfallet bör kunna kompenseras av minskade utbetalningar av bidrag.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för:

Attsats 1: Att genomföra en kraftig ökning av grundavdraget upp till nivån för existensminimum.

Upplands Väsby 2021-01-20

Dag Roslund

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Grundavdraget undantar en del av inkomsten från skatt och beräknas som olika andelar av ett prisbasbelopp beroende på inkomstintervall. Det är högre i vissa inkomstintervall, vilket syftar till att minska skatten för låg- och medelinkomsttagare. Personer över 65 år får genom ett särskilt tillägg ett högre grundavdrag än andra inkomsttagare, vilket är en kompensation för att pensioner inte omfattas av det så kallade jobbskatteavdraget.

När det gäller existensminimum för en ensamstående vuxen är det 5016 kronor. Detta ska då jämföras med att den som har inkomst som är upp till 47.400 får ett grundavdrag på 20.200 kronor och om exempelvis din inkomst uppgår till 71.400 är grundavdraget 25.000 kr. Utifrån dessa siffror verkar det som att motionären har utgått från felaktiga uppgifter.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraternas syn på skattesystemet är att det bör stimulera arbete, hederlighet, sparande och företagande och att den enskilde i hög utsträckning får behålla sin egen lön eller pension.

Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig. Skatter ska också finansiera välfärden och andra offentliga utgifter och bidra till att ge sociala och ekologiska ramar för den ekonomiska utvecklingen.

Motionären vill utöka grundavdraget. I det sammanhanget vill partistyrelsen påminna om det jobbskatteavdrag som vi införde i flera steg under tiden i alliansregeringen och som innebär att en större del än grundavdraget undantas från beskattning. För en person med en låg arbetsinkomst på 100 000 kronor under ett år, ger till exempel jobbskatteavdraget cirka 10 000 kronor i skattereduktion utöver grundavdraget på 20 200 kronor.

Partistyrelsen håller dock med motionären om att Kristdemokraternas starka ambition måste vara att möjliggöra för människor att gå från att leva på bidrag och ersättningar till egen försörjning. Inte minst i det läge som råder på arbetsmarknaden idag är det angeläget att sänka skatter på lägre inkomster, och mer för de som står längst från arbetsmarknaden, för att det ska löna sig bättre att gå från bidrag och ersättningar till arbete.

Partistyrelsen anser att partiets politik redan idag svarar upp väl mot detta. Vi föreslår dubbla jobbskatteavdrag för de grupper som står längst från arbetsmarknaden när de går från bidrag och ersättningar till arbete. För långtidsarbetslösa vill Kristdemokraterna införa en modell med dubbelt jobbskatteavdrag i dubbelt så många månader som personen varit arbetslös när personen kommer i arbete. Det dubbla jobbskatteavdraget bör också ges till alla unga upp till 23 år som omfattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och för nyanlända under de första fem åren i Sverige. Det innebär att de grupper som kan komma ifråga för etableringsjobb eller nystartsjobb skulle få en kraftig skattelättnad som gör det lönsamt att ta ett arbete också till något lägre lön och bidrar till att fler jobb kan växa fram.

Kristdemokraterna har också lagt fram förslag om så kallade entreprenörskapskonton, som innebär en skattegynnad och förenklad egen-anställningsform – utan krav på att upprätta årsredovisning eller betala moms. Kontot är tänkt att utfärdas av vanliga banker och kontoinnehavaren kan ta ut lön när och hur ofta hen vill. Uttag beskattas med 17,5 procent inkomstskatt och reguljära arbetsgivaravgifter. De första 1000 kronorna som tas ut varje månad ska dock vara fria från inkomstskatt – vilket motsvarar ett grundavdrag på 12000 kr per år (ett lägre grundavdrag än för reguljära anställningar i och med att anställningsformen är så pass skattegynnad i övrigt).

Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:36:

att avslå motionen

08:37 Statens andel av individens löne- och pensionsinkomst max 50%

Bakgrund

En person med en genomsnittlig inkomst får idag för eget bruk använda mindre än hälften av denna inkomst. Stat, landsting och kommun tar genom skatter och avgifter mer än hälften av individens inkomst när man använder sin inkomst till att handla varor och tjänster, även för den med låga inkomster.

Analys

Citat från en debattartikel av Lena Andersson: ”Finansministrar kommenterar gärna reformförslag som sänker skatter med att vi ”inte har råd” eller att ”det kostar för mycket”. Språkbruket är avslöjande: medborgarna arbetar egentligen för staten, så som de en gång

arbetade för kungar och furstar. Att de får behålla sina pengar kan annars omöjlig kallas kostnad.”

Vi anser, till skillnad från socialistiska partier, att staten är till för individen, individen är inte statens slav. Det betyder att det måste finnas en gräns för statens anspråk på individen.

Om staten, som i slutändan kan använda våld för att realisera sina anspråk, använder detta hot för att lägga beslag på mer än hälften av det värde i form av inkomst som en individ genererar, då har man passerat gränsen till socialism.

Det behövs en kraft mot tendensen att staten tar mer och mer av individens ekonomiska resurser och därmed även individens frihet.

Därför behövs en regel för statens maximala andel av individens lön och pension.

Förslag

En medborgare ska aldrig behöva betala mer än hälften av i skatter och s.k. avgifter på sina inkomster när man handlar för pengarna. Alla statliga, landsting- och kommunalskatter och-avgifter ska inräknas, inklusive s.k. arbetsgivaravgift, moms beräknad på hela inkomsten och en proportionerlig andel av alla specialskatter/avgifter/punktskatter/tullar (t.ex. energiskatter, bränsleskatter, alkoholskatter, koldioxidskatt, fordonsskatt, trängselavgift, flygskatt, TV-avgift, m.m. etc.)

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för

Attsats 1: att skatteuttaget, inkluderat alla skatter och avgifter som man inte med ett normalt leverne kan undvika ska understiga 50% för lön och pension, så att individen får tillgodogöra sig värdet av minst hälften av sin inkomst.

Danderyd 2021-02-19

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraternas har idag en tydlig målsättning att ingen ska behöva betala mer än 50% i högst marginalskatt samt att inte fler än 15% av inkomstagarna ska betala statlig inkomstskatt. Motionären går dock steget längre i sin att-sats och vi finner inte förslaget realistiskt och ser påtagliga svårigheter att genomföra detta rent praktiskt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraternas syn på skattesystemet är att det bör stimulera arbete, hederlighet, sparande och företagande och att den enskilde i hög utsträckning får behålla sin egen lön eller pension. Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig.

Men skatter ska också finansiera välfärden och andra offentliga utgifter och bidra till att ge sociala och ekologiska ramar för den ekonomiska utvecklingen.

Mot bakgrund av ovanstående är det ett självklart mål att sänka skattetrycket.

Kristdemokraterna har i tidigare regeringar varit med och gjort just detta – under perioderna 2006 till 2014 sänktes skattetrycket, mätt som totala skatteintäkter i förhållande till BNP, från 46 procent till 42,7 procent. Det var en positiv utveckling som bidrog till ökad frihet för människor och familjer, och som ledde till ökade incitament till arbete och företagsamhet. Även den budget som Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna vann gehör för i riksdagen

hösten 2018 innebar sänkt skattetryck, och Kristdemokraternas budget för 2021 gav förslag till ytterligare sänkt skattetryck.

Samtidigt måste varje skattesänkning vägas mot angelägna prioriteringar inom välfärden eftersom en viktig princip i budgetarbetet är att samtliga reformer ska vara fullt ut finansierade antingen genom besparingar eller inom ett givet reformutrymme. Dynamiska effekter (som eventuellt kan finansiera vissa skattesänkningar längre fram) kan alltså inte räknas med i reformutrymmet, eftersom alla skattesänkningar ska vara finansierade inom budgeten. Därmed blir frågan om när och vilka skatter som ska sänkas en fråga om prioritering bland viktiga reformer såsom ökade resurser till vården och omsorgen.

Kristdemokraterna anser det är en rimlig hållning att en löntagare inte ska betala mer än hälften av en löneökning i skatt, men att som motionären föreslår, säkerställa att en medborgare aldrig ska behöva betala mer än hälften av sin inkomst i skatter – vilket inte ska omfatta bara inkomstskatt, utan även arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och punktskatter – är enligt partistyrelsen orimligt. För det första låter sig inte detta göras rent praktiskt utan en massiv administrationsapparat som kartlägger konsumtionsmönster – något som i sig av många skulle upplevas som en begränsning av deras frihet. För det andra skulle en sådan reform behöva finansieras på utgiftssidan i statsbudgeten – vilket skulle innebära massiva nedskärningar i den gemensamma välfärden. Istället skulle medborgaren själv få betala för sin välfärdskonsumtion – vilket skulle äta upp stora delar av det som ”intjänats” med anledning av kraftigt sänkta skatter.

Partistyrelsen anser istället, givet det läge som råder på arbetsmarknaden, att det är särskilt angeläget att sänka skatter på lägre inkomster, och mer för de som står längst från arbetsmarknaden, för att det ska löna sig bättre att gå från bidrag och ersättningar till arbete. Det är också här de största marginaleffekterna finns idag, vilket måste motverkas.

Men även marginaleffekter för de med högre inkomster behöver dämpas. Med värnskattens avskaffande har så skett för högavlönade. Partistyrelsen anser dock att den utveckling där allt fler i grupper som barnmorskor och poliser betalar statlig inkomstskatt är bekymmersam. Konsekvensen blir minskade incitament att jobba en extra timme, vilket många inom exempelvis vården och polisen ställs inför. Därför föreslår Kristdemokraterna redan idag en höjd brytpunkt för när statlig inkomstskatt börjar betalas, vilket innebär att det blir mer lönsamt för personer att exempelvis vidareutbilda sig eller ta mer ansvar på jobbet. I budgetmotionen för 2021 innebar reformen 250 kr per månad i sänkt skatt för ungefär en miljon löntagare.

Partistyrelsen anser att partiet fortsatt ska verka för ett sänkt skattetryck, men ser inte att motionärens förslag är realistiskt. Motionen bör därmed avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:37:

att avslå motionen

08:38 Slopa den Allmänna Löneavgiften

Bakgrund

Sverige behöver fler företag som anställer fler medarbetare för att kunna få in skatteintäkter som ska finansiera den svenska välfärden. Efter pandemin är behovet att minska arbetslösheten större än någonsin. För att stimulera företag att anställa mer behöver företagens kostnader för anställningar minska. Minskade kostnader för anställda medger även utrymme för högre lön för redan anställda. För att lyckas med detta behöver statens stora kostnader synliggöras bättre för skattebetalarna så att en minskning av det offentliga åtagandet får ett större fokus i samhällsdebatten.

I dag består företagens arbetsgivaravgifter, som uppgår till 31,42 % av den anställdes lön, av en

rad olika försäkringsdelar såsom ålderspensionsavgift, arbetsskadeavgift, m fl. Den största enskilda posten i arbetsgivaravgifterna har dock ingen koppling till någon försäkring för den anställde, nämligen den Allmänna Löneavgiften.

Den Allmänna Löneavgiften - som för 2020 uppgår till 11,62 % av arbetsgivaravgiften på 31,42 % - är en ren straffskatt på företag som har anställda. Den infördes 1995 för att finansiera en del av EU-avgiften och var då på 1,5 %. Den har sedan blivit en "regulator-avgift" som ska se till att hålla arbetsgivaravgifterna på 31,42 % oavsett om någon av de försäkringsrelaterade avgifterna sjunker. År 2019 höjdes den Allmänna Löneavgiften från 10,72 % till 11,62 % eftersom både efterlevandeavgiften och sjukförsäkringsavgiften minskade med sammantaget 0,9 %.

Förslag

För att minska arbetsgivarnas kostnader och åka efterfrågan på arbetskraft bör Kristdemokraterna ha som långsiktigt mål att avskaffa den Allmänna löneavgiften, eftersom den egentligen inte är något annat än en dold statlig inkomstskatt. I det korta perspektivet blir emellertid bortfallet av denna skatteintäkt blir alltför stor, cirka 190 miljarder kronor, om den avvecklas i ett svep. Därför måste det byggas upp en folklig opinion för att avveckla den. Detta görs lämpligen genom att löneavgiften omvandlas till en transparent statlig inkomstskatt på 11,62%. Detta göra att alla löntagare i ett svep får 11,62% högre bruttolön men samma nettolön som tidigare. Därefter kan Kristdemokraterna driva avvecklingen av denna kostsamma skatt på ett effektivt sätt.

Vi föreslår därför att den Allmänna Löneavgiften omvandlas till en transparent statlig inkomstskatt för löntagare.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att den Allmänna Löneavgiften omvandlas till en transparent statlig inkomstskatt för löntagare.

Täby&Sollentuna 2021-01-13

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokrater har genom åren återkommande påtalat att den allmänna löneavgiften är just att betrakta som en skatt och lagt motioner i riksdagen om att både skapa större medenvetenhet kring frågan och att avskaffa avgiften.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Sverige behöver ett företagsklimat som lägger grunden för fler jobb. Nya jobb kan inte kommenderas fram av politiker i riksdag eller regering. De skapas främst när människor finner det mödan värt att starta och utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital. Kristdemokraterna slår vakt om ett livskraftigt näringsliv som kan skapa fler arbetstillfällen och ökad tillväxt. Det är viktigt att lagar, skatter och regler utformas på ett sätt som gör det enklare för människor att starta och driva företag som skapar jobb.

Att sänka arbetsgivaravgifterna har dock visat sig vara ett trubbigt verktyg för att påverka jobbskapandet. Det beror delvis på att de sänkta arbetsgivaravgifterna vältras över på högre vinster för företaget och högre löner för de redan anställda, och att detta därmed inte nödvändigtvis ökar utrymmet att anställa fler. Partistyrelsen bedömer därför att en borttagen löneavgift sannolikt inte skulle vara en välriktad reform.

En borttagen löneavgift ska också ställas mot andra skattesänkningar som partiet vill göra. Hela löneavgiften inbringrar ca 200 miljarder kronor i skatteintäkter – ett borttagande skulle alltså innebära ett substantiellt bortfall av skatteintäkter. Partistyrelsen ser fortsatt stora behov av att sänka andra skatter, framför allt för låg- och medelinkomsttagare men även mer prioriterade skattesänkningar för jobb och företagande.

Motionärerna beskriver en problembild kring att gemene man inte vet hur stort skatteuttaget är. Partistyrelsen delar den bilden och studier bekräftar den. En viktig orsak till detta är att stora delar av skattetrycket kan betecknas som dolda. Detta är problematiskt av flera anledningar, inte minst för att det försvårar för medborgarna att bedöma huruvida man får ut det som utlovats av de inbetalade skattepengarna. Om stora delar av skatterna är dolda för medborgarna är det också svårare att bilda opinion för lägre skatter, men samtidigt enklare att höja desamma.

Därför driver Kristdemokraterna sen tidigare att offentliga arbetsgivare ska gå före och tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet. Fler arbetsgivare skulle sannolikt ta efter detta. Genom att dela information om det faktiska skatteuttaget, skulle de dolda skatterna – däribland den allmänna löneavgiften – belysas för arbetstagaren. Med mer transparens skulle effekten kunna bli en större diskussion om skatter och avgifter, men också att förtroendet för skattesystemet stärks över tid.

Mot bakgrund av ovan anser partistyrelsen att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:38:

att avslå motionen

08:39 Skatteavdrag för långsiktigt pensionsspar

Skillnaden i inkomst mellan den som har arbetat och den som blivit försörjd av socialförsäkringssystemet eller annan inkomst är orimligt liten i Sverige idag. Det lönar sig inte helt enkelt, ur pensionssynpunkt, att arbeta. Det skiljer i runda tal 800 kr mellan en låginkomsttagare som har arbetat ett helt liv och den som inte arbetat. Att behöva komplettera inkomsten med bostadsbidrag trots att personen arbetat i årtionden är orimligt. Det måste gå att leva på pensionen och nuvarande system behöver kompletteras.

Det vore rimligt att själv kunna spara långsiktigt till sin privata pension och kunna göra avdrag för premien, under förutsättning att sparandet är låst och endast kan tas ut vid den ålder som gäller för uttag av allmän pension. Den åldersnivån kommer i sin tur att vara stigande. Även den som inte har tjänstepension ska rimligen kunna vara självständig och inte behöva söka samhällets bidragslösningar för basala behov som tak över huvudet, utan uppmuntras att spara med fördelaktiga villkor. Det måste löna sig mer att vara sparsam och att ta ansvar för sin framtida pension.

Den tidigare möjligheten att få skatteavdrag på en premie (upp till 12 000 kr) togs bort. Det finns all anledning att återinföra en liknande lösning idag med syfte att förbättra pensionen, med målet att låginkomsttagare ska ha en reell chans att spara långsiktigt och att även små belopp lönar sig. En lösning kan vara månadssparande/regelbundet sparande och även större engångsbelopp, som vid försäljning av bostad eller arv och att detta regleras hur ofta och hur mycket det kan handla om. Pengarna beskattas först när de tas ut (månadsvis eller enligt annan regelbunden periodisering) och därmed så kan en förstärkt pension skapas.

förslag till beslut

Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: att införa en skatteavdragsmodell för privat pensionsspar i enlighet med motionens intentioner

Danderyd 2021-02-19

Erika Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionärens idé är bra men för att förtydliga motionens attsats anser partidistriktsstämman att det borde sättas punkt efter ordet ”pensionsspar”. Partidistriktsstämman tror att ett sådant förslag kräver en viss utredning, men där innebörden tydligare framgår av en kortare attsats.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna värnar människors möjligheter att spara för sin egen och sin familjs framtid. Vi driver därför flera förslag för att enklare, och med en skatterabatt, spara ihop till en kontantinsats till sitt första boende. Vi vill underlätta för företagare som i praktiken har sin pension i sitt företag, att enkelt och skattegynnade kunna sälja vidare bolaget till sina anställda. Och vi har flera förslag om hur fler småsparare ska kunna ta del av värdeökning i både onoterade och noterade bolag – för många en viktig del av ett pensionssparande.

Partistyrelsen anser att de principer som ligger till grund för det svenska pensionssystemet är rimliga: att arbete ska löna sig, att det ska vara möjligt att höja sin pension genom sparande och flit, och att pensionen ska räcka till för att trygga livet som pensionär. Därför är det så kallade respektavståndet viktigt att upprätthålla, vilket motionären poängterar. Kristdemokraterna har sänkt skatten på pensionsinkomster fem gånger under tiden i alliansregeringen, och ytterligare en gång i den gemensamma budgetreservation vi fick igenom i riksdagen 2018 med Moderaterna. I våra budgetalternativ har vi förslag om fortsatta skattesänkningar på pensionsinkomst. Detta leder till ett ökat respektavstånd. För låginkomsttagare ligger respektavståndet idag på cirka 2000 kronor, alltså högre än vad som anges i motionen.

Motionären föreslår att en skattesubvention för låst pensionssparande (så som tidigare var fallet med individuellt pensionssparande, IPS) införs. Partistyrelsen är tveksam till detta. Det har visat sig att den tidigare skattesubventionen inte innebar att pensionssparare agerade som tänkt, och att skatterabatten alltså inte gav något extra sparande jämfört med andra kontoformer såsom investeringssparkonto (ISK). Ur ett inkomstlivscykelperspektiv är det också problematiskt att locka sparare att låsa in kapital till pensionen. Detta för att det har visat sig svårt för många att bedöma vad som är ett rimligt månadssparande för att uppnå en viss pensionsnivå i framtiden – vilket också innebär att de har svårt att göra avvägningen mellan inkomster idag kontra inkomster i framtiden. Antingen sparas då för mycket till pensionen vilket leder till problem med inkomster idag och en risk att människor går i pension tidigare än vad som hade varit samhällsekonomiskt optimalt, eller vice versa. Därför har inlåsningsen också negativa effekter.

Forskare har också pekat på att de som skulle gynnas mest av ett skattegynnade inlåst pensionssparande är dels pensionsbranschen och dels de som redan kan räkna med en hög pension – trots att branschen gärna framhåller att en sådan sparform skulle gynna låg- och medelinkomsttagare.

Det finns också frågetecken kring varför just privat pensionssparande ska vara skattegynnade i förhållande till andra sparformer. Det är inte säkert att det totala sparandet ökar som ett resultat av att en sådan skattesubvention införs – hushållens sparande minskade t ex inte efter att avdragsrätten för privat pensionssparande upphörde 2016.

Partistyrelsen konstaterar också att ISK och kapitalförsäkring båda är tänkta som långsiktiga och enkla sparformer som ska ha låg och jämn beskattning över tid. Om dessa kontoformer används i högre utsträckning för långsiktigt sparande till pensionen kommer slutpensionen kunna öka för en stor grupp.

Kristdemokraterna verkar därför för att utveckla möjligheterna att spara långsiktigt i befintliga system. Vi har varit kritiska till regeringens skattehöjningar på ISK de senaste mandatperioderna, och är öppna för att sänka skatten igen – inte minst om statslåneräntan skulle stiga. Vi har också förslag om att bredda sparformen så att även nyemissioner och noteringar som innehåller både nya och gamla aktier, omfattas. Idag kan inte sparare i ISK delta i dessa.

Utöver dessa sparformer har Kristdemokraterna även förslag om hur fler småsparare ska kunna investera i onoterade bolag genom ett förbättrat investeraravdrag. Vi driver frågan om att investeraravdrag ska tillåtas även när mindre investerare går ihop som juridisk person, exempelvis via en plattform, för att investera i ett onoterat bolag. Det skulle möjliggöra för småsparare att i sitt ägande ta del av ett nystartat företags tillväxtresa.

Partistyrelsen anser mot bakgrund av ovanstående att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:39:

att avslå motionen

08:40 Grundtrygghet – inga fattigpensionärer

I Sverige råder större inkomstklyftor mellan pensionärer än mellan löntagare. En del pensionärer lever under fattigdomsgränsen vilket inte är acceptabelt ur ett kristdemokratiskt perspektiv.

Ända sedan ATP systemets införande 1959 har Sverige haft ett pensionssystem byggt på principen att staten ska garantera att inkomstklyftor ska behållas efter pensioneringen, den så kallade inkomstbortfallsprincipen. Detta förstärker inkomstklyftor efter pensioneringen och har lett till att vi har många fattigpensionärer som inte kan leva på sin pension.

Den som har en hög lön har stora möjligheter att spara pengar eller investera i pensionsförsäkringar och dylikt. Dessutom har de flesta någon form av avtalspension som blir högre ju högre inkomst man har.

Då är det fel att även grundpensionen varierar med inkomsten.

Det svenska pensionssystemet är byggt kring tre pelare: Allmän pension/grundpension, Tjänstepension och Privat pension.

Mitt förslag är att den statliga grundpensionen görs lika för alla och tillräckligt hög så att man kan leva på den. Då skulle vi inte ha några fattigpensionärer.

Ingen som har pension ska behöva söka bidrag såsom bostadsbidrag eller socialbidrag. Detta minskar också administrationskostnaderna.

Den som har förvärvsarbetat har i de flesta fall en tjänstepension som gör att man får en högre pension. En hel del har också privat pensionsförsäkring, fallskärmar mm.

Mitt förslag innebär inte att alla ska få lika pension, men det ska finnas en grundpension som är

betydligt högre än idag så att ingen pensionär i Sverige ska behöva leva i fattigdom.

Jag föreslår att inkomstpension, premiepension och garantipension slås samman till en grundpension lika för alla, samt höjs till en nivå som ger en dräglig livskvalitet. Inkomstklyftor kommer i alla fall att finnas, men inga fattiga pensionärer med detta system. Det blir också väldigt mycket billigare att administrera än dagens system.

Även om Kristdemokraterna har ställt sig bakom nuvarande pensionssystem, så är det en kompromiss med andra partier. Vi har rätt att ha egna visioner.

Jag yrkar på

Attsats 1: Att partistyrelsen får rikstingets uppdrag att ta fram ett förslag till ett förbättrat pensionssystem som alla kan leva på.

Karlskoga 2021-02-11

Stefan Herlitz

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionärens påpekande om vikten av att vårt pensionssystem säkerställer att alla pensionärer har en pension som går att leva på och att vi ska förbehålla oss rätten att ha egna visioner kring pensionssystemet är riktig.

Kristdemokraterna ingår i riksdagens pensionsgrupp som består av de politiska partier som 1994 ställde sig bakom det nya pensionssystem som ersatte det gamla ATP-systemet. Här pågår ett intensivt arbete för långsiktig höjning av pensionerna. Vårt nuvarande pensionssystem bygger på att arbete och göra rätt för sig ska alltid löna sig. Man ska genom sparande och flit kunna höja sin pension. Pensionen ska räcka till för att trygga livet som pensionär undan risk för fattigdom. Motionärens beskrivning om att vårt nuvarande pensionssystem ska garantera att inkomstklyftor bibehålls vid pensionering är missvisande. En mer adekvat dito är att vi har ett pensionssystem som skapar ”raka rör” mellan inkomster och pensionsförmåner, detta då man tjänar in till sin egen pension genom de skatter som betalas på inkomsten. Kristdemokraterna ställer sig bakom denna princip.

I vårt pensionssystem finns en grundtrygghet för att ingen över 65 år som bor i Sverige ska hamna under skäligen levnadsnivå. Är pensionen inte hög nog finns en garantipension och rätt till bostadstillägg. Kristdemokraterna har i pensionsgruppen varit drivande för den höjning av garantipensionen och bostadstillägget som riksdagen fattat beslut om.

Ett förbättrat grundskydd för pensionärer leder dock också till att skillnaden i nettopension mellan att ha arbetat hela sitt liv mot att inte arbetat alls minskar, det gäller särskilt låginkomsttagare och i synnerhet kvinnor. Det sänder fel signaler om inte arbete lönar sig. Detta så kallade respektavstånd är viktig att upprätthålla och kristdemokraterna drev under tiden med alliansregeringen igenom fem skattesänkningar för pensioner. Att försvara arbetslinjen är i förlängningen att försvara välfärden och inte minst framtidens pensioner. Ju fler som lönearbetar ju mer pengar flyter in till pensionssystemet och omvänt.

Förutom arbetslinjen och jämställdhet måste kristdemokraterna fortsätta arbeta för att stärka tillgången på senior arbetskraft. Ett förstärkt och extra jobbskatteavdrag uppmuntrar dem som vill, kan och orkar att arbeta längre. Kunskapen hos senior arbetskraft måste tas till vara. Den åldersdiskrimineringen som finns slår ut kompetenta människor, är kränkande mot seniorer och minskar välståndet och gör Sverige fattigare.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår rikstinget att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna, och vi anser att pensionärernas ekonomi måste prioriteras. Det är särskilt angeläget att förbättra för de pensionärer som har de minsta ekonomiska marginalerna. Därför har Kristdemokraterna drivit på inom pensionsgruppen för ett förbättrat grundskydd och bostadstillägg, som är ett träffsäkert verktyg för att nå de pensionärer som har allra sämst ekonomi. Även utanför pensionsgruppen agerar vi för att stärka pensionärernas ekonomi.

Som exempel kan nämnas att vi var det första partiet att finansiera ett helt borttagande av skillnaden i beskattning mellan pensionärer och löntagare. I budgeten 2018 tog vi ett viktigt steg på den vägen genom att gå fram med den största skattesänkningen för pensionärer av alla partier. Detta ledde också till att vi och Moderaterna fick igenom ytterligare en skattesänkning för alla pensionärer från och med den 1 januari 2019. I alla budgetalternativ efter det har vi fortsatt föreslagit ytterligare sänkt skatt för pensionärer och ytterligare förstärkt bostadstillägg. Vi har också förslag om stärkt ekonomi för de äldre som orkar och vill fortsätta jobba ett par år extra efter pensionsåldern.

Kristdemokraterna värnar dagens pensionssystem och det arbete som förs i pensionsgruppen. Partistyrelsen anser att de principer som ligger till grund för systemet är rimliga: att arbete ska löna sig, att det ska vara möjligt att höja sin pension genom sparande och flit, och att pensionen ska räcka till för att trygga livet som pensionär utan risk för fattigdom.

Partistyrelsen är positiva till den stabilitet och långsiktighet som den breda politiska enigheten om pensionssystemet skapat och fortsatt skapar. Med denna grund finns goda förutsättningar att inom

pensionsgruppen bidra till att vårda detta system, och detta lägger Kristdemokraterna stor vikt vid. Det möjliggör för ytterligare förbättringar för Sveriges pensionärer. Pensionsgruppen fortsätter arbeta med frågor om hur pensionssystemet kan stärkas, bland annat pågår ett intensivt arbete för en långsiktig höjning av pensionerna.

Det finns mer arbete att göra och Kristdemokraterna vill fortsätta genomföra förbättringar av pensionssystemet och inom andra områden som ger förutsättningar för ett gott liv för Sveriges pensionärer. Partistyrelsen anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:40:

att anse motionen besvarad

08:41 Avskaffa straffsänkning på pensionen för äldre som gifter sig

Ett par med garantipension som är födda på 1940-1950-talet och väljer att gifta sig kan förlora över ett par tusenlappar per månad på pensionen. Pensionsmyndigheten har förklarat detta med att garantipension är ett grundskydd och ett par får lägre levnadskostnader. Men det gäller alltså inte om de är sambo då ingen individuell prövning likt den för försörjningsstöd sker. På samma sätt kan ett gift par med garantipension tjäna tusenlappar på att skilja sig. Kristdemokraterna tror att ett samhälle där stabila relationer frodas i familjen, samhällets minsta byggsten, är ett gott samhälle.

Attsats 1: att Kristdemokraterna utreder de troliga kostnaderna för att avskaffa nedsättning av garantipension för äldre gifta

Attsats 2: att Kristdemokraterna verkar för att avskaffa nedsättningen av garantipensionen för äldre gifta

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriksårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären har belyst en uppenbar lucka i dagens system. Självklart ska giftermål ske utifrån parets gemensamma kärleksfulla övertygelse, och inte ekonomi. Antalet individet som det nuvarande system ekonomiskt drabbar torde dock inte vara omfattande. Däremot kan nuvarande system sända negativa signaler om att det vore ogynnsamt att gifta sig som äldre, precis som att det vore ekonomiskt fördelaktigt att skilja sig i vissa lägen. Styrelsen anser att det inte borde vara rådande och att det inte borde vara någon ekonomisk nackdel att vara gift jämfört med att bara vara sambo. Därför föreslår partidistriksstyrelsen stämman att bifalla motionen.

Partidistriksårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga om hur garantipensionen ska beräknas för människor med olika civilstånd och boendesituation.

Idag får gifta garantipensionärer en lägre garantipension än ogifta. Med gift menas dock även den som är sambo med någon de tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med. Med ogift menas även om pensionären inte längre bor permanent tillsammans med sin make/maka eller med någon de har eller har haft barn tillsammans med. Som motionären uppmärksammar uppstår här en orättvisa för pensionärer som träffas senare i livet och vill gifta sig. Genom att göra så riskerar de att garantipensionen blir lägre än om de väljer samboskap.

Partistyrelsen anser att det inte är civilståndet som bör styra nivån på garantipensionen, utan snarare boendesituationen. Eftersom grundskyddet, i form av bland annat garantipension, syftar till att säkra en rimlig lägsta levnadsnivå är det rimligt att två pensionärer med gemensam boendekostnad också får en garantipension som tar hänsyn till en lägre boendekostnad – alldeles oavsett deras civilstånd. Systemet tar delvis detta i beaktande idag – genom att föra in en bredare definition av gift/ogift – som till del speglar boendesituationen. Partistyrelsen anser dock att det borde utredas hur denna differentiering kan göras fullt ut. En förebild kan vara reglerna som gäller för bostadstillägget för pensionärer, där det är just sammanboende/ensamstående som avgör nivån på bidraget.

Partistyrelsen håller med motionären om att när begreppen gift och ogift används på detta missvisande sätt blir det ett förvirrande system som delvis tillämpas orättvist. Partistyrelsen anser att civilståndet inte borde avgöra bedömningen, utan snarare hur boendesituationen ser ut. Partistyrelsen anser att motionen bör besvaras med en tilläggsatt-sats: Att Kristdemokraterna ska verka för att tillsätta en utredning om hur en rättvis bedömning av garantipensionen, utan hänsyn till civilstånd, ska utformas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:41:

Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att

tillsätta en utredning om hur en rättvis bedömning av garantipensionen, utan hänsyn till civilstånd, ska utformas och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:42 Skärp kraven för Garantipension

Enligt dagens lagstiftning krävs enbart 3 års bosättning i Sverige för att få garantipension i Sverige och det kan ges även till personer som har tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd och således har en relativt svag anknytning till Sverige. Det är oskäligt att ha så låga trösklar till vår gemensamma välfärd och en förmån som "pension" skickar negativa signaler till våra pensionärer som både har låg pension, hög skatt och som kanske har slitit hårt i yrkeslivet. Ett minimikrav för att pröva frågan om man ska kunna få garantipension ens på miniminivå bör därför vara att man minst har svenskt medborgarskap och har en bosättning i Sverige sedan 10 år. De äldre personer som invandrar till Sverige bör kunna få hjälp på annat sätt genom andra lämpliga system t.ex. ekonomiskt bistånd men bör inte kunna bli aktuella för garantipension så snabbt och lättvindigt som det tillämpas idag. Det är viktigt för den långsiktiga viljan att betala skatt och acceptans för den välfärd som alla är med och finansierar.

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att det ska krävas svenskt medborgarskap och minst 10 års bosättning för att garantipension ska kunna bli aktuellt.

Stockholm 2021-02-14

Jonatan Hedin

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären föreslår en förhöjd tröskel in för att bli beviljad garantipension ifrån dagens krav på 3 års bosättning i Sverige till minst 10 års bosättning samt svenskt medborgarskap. Partidistriktsstämman instämmer med motionären om att det i dagsläget ofta är för låga krav på människor som immigrerar till Sverige för att de ska omfattas av vår gemensamma välfärd. Pensionssystemet bygger på att den arbetsföra befolkningen betalar in till den allmänna pensionen via lönen till de personer som nu uppbär pension. Det bygger på ett allmänt förtroende för pensionssystemet och att tillräckligt många personer har möjlighet att betala in till systemet. Blir det alltför många relativt nyligen anlända som kvalar in för att få pension riskerar det underminera inbetalningsviljan samtidigt som det minskar pensionskassan. Därför anser partidistriktsstyrelsen, likt motionären, att kraven för garantipension bör höjas och föreslår stämman bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Pensionssystemet bygger, som motionären lyfter, på ett stort förtroende för systemet och de grundprinciper som det vilar på. Arbete ska löna sig, det ska vara möjligt att höja sin pension genom arbete och sparande, och pensionen ska räcka till för att trygga livet som pensionär utan risk för fattigdom. Garantipensionen är en del av det grundskydd som ska säkra det sistnämnda, att ingen pensionär ska behöva leva i fattigdom.

Partistyrelsen anser att motionärens problembeskrivning är förenklad, då motionären ger intryck av att vem som helst med tre års bosättning i Sverige kan få full garantipension. Det stämmer inte. För att berättiga till full garantipension krävs att pensionären bott 40 år i Sverige mellan det att personen fyllde 16 år fram till det år personen fyller 64 år. För de som bott i

Sverige kortare tid minskar garantipensionen med 1/40-del för varje år. Någon som bott 27 år i Sverige får alltså garantipension med 27/40-delar. Tre år är den kortaste period som systemet gäller för, och det handlar då om 3/40-delars garantipension.

De som bott och arbetat i ett annat EU-, EES-land eller i Schweiz ska dessutom i första hand söka om pension från det landet, vilket Pensionsmyndigheten bistår med. Även för de som tidigare bott och arbetat i ett land utanför EU eller EES, men som Sverige har konvention med, kan Pensionsmyndigheten assistera i ansökan av pension från det landet. Pension från annat land innebär att garantipensionen minskas stegvis för att sedan upphöra helt vid en viss nivå.

Det undantag som finns, och som motionären verkar syfta på, gäller beräkning av försäkringstiden för personer som har beviljats uppehållstillstånd på grund av flyktingskäl, som alternativt skyddsbehövande eller som övrigt skyddsbehövande. Dessa får i vissa fall, beroende på vid vilken ålder personen kommit till Sverige, vilka länder personen tidigare varit bosatt i, och huruvida personen får pension utbetald från sitt hemland eller ej, tillgodoräkna sig bosättningstiden i sitt tidigare hemland som försäkringstid för beräkning av garantipension. Kristdemokraterna har redan förslag om att denna undantagsregel ska tas bort, i enlighet med förslag i Garantipensionsutredningen SOU 2020:32. Partistyrelsen anser därmed att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:42:

att avslå motionen

08:43 Reformering av pensionssystemet

För 22 år sedan röstades pensionsöverenskommelsen igenom av M, C, KD, L och S. Den innebar ett stabilt pensionssystem som klarar utmaningarna med en åldrande befolkning. Systemet är mycket långsiktigt och var och en ska kunna lita på att pension betalas ut efter ett helt arbetsliv. Arbete ska alltid löna sig och genom sparande och flit ska man kunna höja sin pension, och pensionen ska räcka till för ett tryggt liv som pensionär.

Att stå upp för pensionsöverenskommelsen betyder inte att det ska vara omöjligt att göra förändringar i systemet. Vi måste våga förändra och reformera pensionen till det bättre, utan att för den sakens skull frångå de grundläggande principerna.

Pensionssystemets problem är väl kända. I Sverige har inte pensionsåldern stigit på samma sätt som i många andra länder, trots att vi glädjande nog lever allt längre. Därför faller pensionsnivåerna. Ett annat problem är att skillnaderna i pension mellan dem som har och inte har arbetat, det så kallade respektavståndet, är för små. Detta gäller särskilt för låginkomsttagare som arbetat hela livet, och i synnerhet för kvinnor.

Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att bekämpa ålderismen. Åldersdiskriminering slår ut kompetenta människor och skadar samhället i grunden.

Attsats 2: att fler seniorer ges möjlighet att vara aktiva inom politiken eftersom cirka 20-25% av befolkningen är pensionärer

Attsats 3: att arbetslinjen måste stärkas genom att bland annat respektavståndet ökar.

Attsats 4: att utreda hur pensionerna kan bli mer jämställda och hur ansvar för hem och barn, deltidarbete och föräldraledighet påverkar pensionen.

Attsats 5: att skapa ett hållbart arbetsliv för att fler ska kunna arbeta efter 65.

Tranås 2021-02-14

Mats Antonsson

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Att bygga ett samhälle seniorvänligt där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som graden av respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen. Som senior ska man kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag. Man ska kunna känna trygghet, bibehålla sitt oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. En sammanhållen politik med inriktning mot de äldre i samhället får och kan därför inte bara handla om vård och omsorg. Det friska åldrandet, att se äldre som en resurs att ta till vara och att ha ett väl fungerande samspel mellan generationerna är lika viktiga beståndsdelar. Att känna välbefinnande och meningsfullhet är viktigt för alla människor. I Sverige läggs stort fokus vid de fysiska behoven när man diskuterar välbefinnande samtidigt som de mycket viktiga sociala, själsliga och andliga behoven lätt glöms bort eller negligeras. Många äldre upplever exempelvis den bistra verkligheten med påtvingad ensamhet och isolering. Kristdemokraterna har därför särskilt lyft denna fråga under de senaste åren. Det är inte ovanligt att äldre oroar sig över ekonomin och om pengarna kommer att räcka till. Den ekonomiska tryggheten är viktig för alla men kanske särskilt för den som kan ha svårt att påverka den genom eget arbete. Kristdemokraterna har bidragit till att stärka ekonomin för äldre. Men för att ytterligare kunna säkra äldres ekonomiska ställning behövs det flera politiska åtgärder, vilket bl.a. handlar om höjt bostadstillägg, hållbart arbetsliv och jämställda pensioner. PDS föreslår partidistriktsårsmötet att inom ramen för denna motion ge rikstinget i uppdrag att ge partistyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt arbeta mot åldersdiskriminering inom alla samhällssektorer och därmed anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna, och vi anser att pensionärernas ekonomi måste stärkas. Partistyrelsen är positiva till den stabilitet och långsiktighet som den breda politiska enigheten om pensionsystemet skapat och fortsatt skapar. Med denna grund finns goda förutsättningar att inom pensionsgruppen bidra till att vårda detta system, och detta lägger Kristdemokraterna stor vikt vid. Det möjliggör för ytterligare förbättringar för Sveriges pensionärer.

Samtidigt håller partistyrelsen med motionären om att partiet ska fortsätta lägga fram förslag som förbättrar för landets pensionärer även utanför pensionsgruppen. Ålderismen behöver bekämpas på olika nivåer och områden i samhället, inte minst på arbetsmarknaden. Kristdemokraterna driver på för att fler som orkar och vill ska kunna jobba några år extra, och för att fler arbetsgivare ska anställa även de som hunnit fylla 65. Därför såg vi till att i den budget som vi, tillsammans med M, fick igenom i riksdagen hösten 2018, ta bort den särskilda löneskatt som Löfven-regeringen återinfört och som arbetsgivare fick betala för personal som fyllt 65 år. Vi

har också förslag om ett ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag för de som fortsätter att jobba efter 69, vilket kan vara aktuellt inte minst på deltid och inom vissa yrken – det skulle bidra med värdefull kunskaps- och kompetensöverföring till yngre kollegor och bidra till en mer diversifierad arbetsmarknad.

Kristdemokraterna har även förslag om hur hälso- och sjukvården ska lägga mer fokus på förebyggande arbete för att förhindra sjukskrivningar. Det skulle bidra till ett mer hållbart arbetsliv, vilket skulle möjliggöra för fler som vill att jobba längre.

En av de principer som ligger till grund för det svenska pensionssystemet är att arbete ska löna sig. Partistyrelsen anser därför, liksom motionären, att det så kallade respektavståndet är viktigt att upprätthålla. Kristdemokraterna verkar för detta. Vi har sänkt skatten på pensionsinkomster fem gånger under tiden i alliansregeringen, och ytterligare en gång i den med Moderaterna gemensamma budgetreservation vi fick igenom i riksdagen 2018. I våra budgetalternativ har vi förslag om fortsatta skattesänkningar på pensionsinkomst. Detta leder till ett ökat respektavstånd, vilket för låginkomsttagare idag ligger på cirka 2000 kronor.

Kristdemokraterna driver även förslag om mer jämställda pensioner. Sedan 20 år finns i pensionssystemet, efter ett kristdemokratiskt initiativ, en så kallad pensionsrätt för barnår. Det innebär att staten under barns fyra första år betalar in pensionsrätter för den av föräldrarna som har haft en lägre inkomst, bland annat på grund av föräldraledighet och vård av sjukt barn (vilket oftast är kvinnor). Kristdemokraterna vill utöka antalet barnrättsår från 4 till 5 år, för att ytterligare kompensera de föräldrar som går ner i arbetstid eller är hemma med sjuka barn i större utsträckning. Vi har också förslag om att den generella jämförelseinkomsten i barnrättsåren höjs från 75 procent till 85 procent, så att de som har lägst inkomst får en högre pensionsrätt. Förslagen beräknas minska gapet mellan mäns och kvinnors intjänande till den allmänna pensionen med cirka 0,8 procentenheter.

I pensionssystemet finns också möjlighet att årligen överföra den premiepensionen mellan makar, efter en aktiv begäran. Syftet är att de på detta sätt ska kunna utjämna pensionerna mellan sig, genom att den med högre intjänad pension kan överföra intjänad premiepension till den med lägre intjänad pension. Alltför få känner emellertid till eller utnyttjar denna möjlighet. Kristdemokraterna anser att jämställdhetsskäl talar för att grundregeln för makar med gemensamma barn bör vara den omvända – att makarnas totala årligen intjänade premiepension automatiskt delas lika mellan dem så länge de har barn som inte fyllt tolv år. De som önskar frångå denna regel bör aktivt begära detta.

Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att partiet redan driver politik som svarar upp mot det motionären efterfrågar, och anser motionen besvarad. Vad gäller seniorers möjlighet att vara aktiva inom politiken ser partistyrelsen inga direkta hinder till detta idag. För de seniorer som gått i pension kan det tvärtom finnas mer tid än hos övriga åldersgrupper att engagera sig politiskt. Även motionens andra att-sats anses därmed besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:43:

att anse motionen besvarad

08:44 Subventionera veterinärvård

Dagens samhälle är väldigt ensam särskilt pensionärer och människor som har det utsatta position i vårt välfärdssamhälle.

Varför inte prova och behandla denna motion.

-För att motverka ensamhet vilket kan leda till depression.

-Lika för alla att ha rätt till att ha sällskap iform av en familj medlem, ett husdjur.

Attsats 1: att man ska subventionera veterinärvård så att alla som önskar att ha sällskap, familj kompis i form of djur ska ha råd till det.

Göteborg 2021-02-28

Khimm Lipardo

Partidistriksårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Staten och kommunerna har många stora och viktiga uppgifter men vi kan inte skapa ett system där staten och kommunerna tar över allt ansvar ifrån medborgarna. Redan idag finns det försäkringssystem som omfattar veterinärvård vi ser därför inte att stat och kommun skall ta över detta ansvar.

Partidistriksårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga gällande ensamhet, och Kristdemokraterna driver redan idag flera förslag för att minska den ofrivilliga ensamheten i samhället.

För vissa människor kan husdjur kan vara en lösning som får dem att känna sig mindre ensamma och få en bättre tillvaro. Partistyrelsen anser dock att kostnaden för vården om dessa husdjur är något som ägaren själv behöver bära. Idag finns många försäkringslösningar som gör att djurägare kan minska den kostnaden avsevärt. Dessutom subventionerar staten redan idag viss veterinärvård via distriktsveterinärerna, som är en del av Jordbruksverket. Det offentliga ska använda skattebetalarnas medel på ett klokt sätt, och lägga fokus på välfärdens kärnverksamhet. Därför behöver andra, även behjärtansvärda reformer, prioriteras bort. Partistyrelsen anser att motionens förslag är en sådan reform.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 08:44:

att avslå motionen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

08:01 att avslå motionen

08:02 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:03 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

08:04 att anse motionen besvarad

08:05 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:06 att anta motionen

08:07 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att avslå attsatsen

Attsats 6: att anse attsatsen besvarad

08:08 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:09 att avslå motionen

08:10 att avslå motionen

08:11 att avslå motionen

08:12 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthanteringens säkerhet hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

08:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthanteringens säkerhet hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

08:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för en utredning av hur kontanthanteringens säkerhet hos större verksamheter av samhällsviktig karaktär, med fokus på krisberedskap och därmed anse motionen besvarad.

08:16 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

08:17 att avslå motionen

08:18 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

08:19 att anse motionen besvarad

08:20 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för ett rättvist system för uttag av begravningsavgift och därmed anse motionen besvarad.

08:21 Attsats 1: att avslå attsatsen

08:22 att anse motionen besvarad

08:23 att anse motionen besvarad

08:24 att anse motionen besvarad

08:25 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att Kristdemokraterna ska verka för att utöka gåvobeloppet som berättigar till skattereduktion till 18 000 kronor per person och år och därmed anse motionen besvarad.

08:26 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att utöka gåvobeloppet som berättigar till skattereduktion till 18 000 kronor per person och år och därmed anse andra attsatsen besvarad.

08:27 att anse motionen besvarad

08:28 att avslå motionen

08:29 att avslå motionen

08:30 att anta motionen

08:31 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

08:32 att anse motionen besvarad

08:33 att anse motionen besvarad

08:34 att avslå motionen

08:35 att avslå motionen

08:36 att avslå motionen

08:37 att avslå motionen

08:38 att avslå motionen

08:39 att avslå motionen

08:40 att anse motionen besvarad

08:41 Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att tillsätta en utredning om hur en rättvis bedömning av garantipensionen, utan hänsyn till civilstånd, ska utformas och därmed anse första attsatsen besvarad.

Attsats 2: att avslå attsatsen

08:42 att avslå motionen

08:43 att anse motionen besvarad

08:44 att avslå motionen

Motioner – Kapitel 9

REGIONALT, TRAFIK OCH BOSTAD

Kapitel 09. Regionalt, trafik och bostad

Alla människor ska oavsett bostadsort kunna få del av samhällets grundläggande sociala rättigheter, offentlig service och ges rimliga förutsättningar att försörja sig. Regionalpolitikens främsta uppgift är att bidra till utvecklingen av livskraftiga regioner i hela landet. Arbetet med att åstadkomma regional utjämning och utveckling i Sverige är angeläget för att hela Sverige ska leva.

En stor del av landets befolkning bor i områden med brist på bostäder, brist på arbetskraft, höga boendekostnader och överbelastade transportsystem. Samtidigt bor många människor i inlands- och glesbygdskommuner som har motsatta problem. Arbetslöshet, tomma bostadsområden, social problematik och minskade skatteintäkter skapar obalans och försämrad livskvalitet. För att vända trenden för den svenska glesbygden krävs tillväxtfrämjande åtgärder. Att offentlig och kommersiell service upprätthålls samt att satsningar på infrastruktur även tillfaller landsbygden är nödvändigt för att trygga förutsättningarna för boende och företagande.

Jordbruket är grunden för människans överlevnad. Även om det idag endast är en liten del av befolkningen som arbetar inom jordbruket är vi alla helt beroende av dess produkter för att kunna överleva. Jordbruket påverkar men förutsätts också av vår gemensamma natur- och kulturmiljö.

Kristdemokraterna anser att samhället gemensamt ska betala för det vi gemensamt frågar efter, och som enskilda ska vi betala för de produkter vi efterfrågar – utifrån den kvalitet vi förväntar oss att få. Värdet av ekosystemtjänster ska integreras i samhällsekonomiska beräkningar som ligger till grund för politiska åtgärder, ekonomiska styrmedel m.m. Ersättningar till jordbruket ska i ökad utsträckning baseras på de samhällstjänster som jordbruket bistår med, särskilt bevarandet av biologisk mångfald och minskad klimatpåverkan.

Kristdemokraternas syn på kommunikationer och inriktning av transportpolitiken har två utgångspunkter – utvecklat välstånd och miljöhänsyn. Bra kommunikationer är en förutsättning för att vårt land ska kunna utveckla välståndet, öka sysselsättningen och tillväxten. För ett land som Sverige har transporterna särskilt stor betydelse. Sverige är ett glest befolkat land med långa avstånd. Transporterna belastar dock miljön och därför måste insatser hela tiden göras för att minska de skadliga utsläppen. Långsiktig ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet måste vara vägledande för utvecklingen av infrastrukturen.

Kristdemokraterna anser att infrastrukturinvesteringar är av den allra största betydelse för Sveriges utveckling. I vår tid ställs ökade krav på rörlighet på arbetsmarknaden. För att bibehålla tillväxt och sysselsättning är det nödvändigt att öka den radie inom vilken det är möjligt att arbeta. Orterna måste knytas samman på ett bättre sätt än idag. Underhållet av vägnätet måste förbättras. Vägarnas underhållsskuld som uppkommit och resulterat i sänkta hastigheter istället för åtgärder, behöver adresseras. Detta gäller även enskilda vägar. Regionala järnvägsförbindelser krymper avstånden och möjliggör pendling för arbete och studier, samt gör det möjligt för den boende ute i landet att resa till de större städerna över dagen. En fortsatt satsning behövs för att upprätthålla en god standard på banhållning/fordonspark. Det är nödvändigt bl.a. för att förhindra förseningar och upprätthålla kapaciteten för tyngre transporter. Cykeln har en stor potential som ett hälso- och miljövänligt transportslag för arbets- och vardagsresor i framför allt städer. Sjöfarten spelar en viktig roll i det svenska transportsystemet, inte minst för vår utrikeshandel. Antalet svenskflaggade fartyg har minskat och Kristdemokraterna arbetar för att den svenska sjöfartens konkurrenskraft stärks. Flyget spelar en viktig roll som kollektivtrafik för längre resor i landet och har en ljus framtid där elektrifiering och biodrivmedel stärker hållbarheten i transportslaget.

Kristdemokratisk bostadspolitik vilar på sex hörnstenar. Det sociala hänsynstagandet, som går

som en röd tråd genom hela den kristdemokratiska politiken. Till människans grundläggande behov hör att ha någonstans att kalla sitt hem. Vi måste trygga bostadsförsörjningen åt alla. Den andra är en strävan åt att ge alla människor och familjer ökad frihet att själva få bestämma över större delar av sin vardag. Den tredje är en strävan att skapa en marknad med sunda spelregler och med långsiktigt förutsägbara villkor för bostadsbyggandet. Den fjärde hörnstenen är det personliga ägandet. Den som äger sitt hem känner generellt sett ett större ansvar för sitt boende och upplever också större delaktighet. Den femte hörnstenen är förvaltarskapstanken. Det vi bygger i dag och imorgon kommer att stå i 50-100 år framöver. I detta ryms hållbarhetsaspekter, men också vikten av en arkitektur och stadsplanering som säkrar de boendes inflytande, trygghet och efterfrågan. Den sjätte hörnstenen är förbättrade tillväxtförutsättningar. Brist på bostäder ger brist på arbetskraft och hämmar tillväxten. Till bilden hör också att boendet är en viktig del av samhällsekonomin, men också av största betydelse för enskildas ekonomi. Därför är bostadspolitikens utformning också central för den ekonomiska politiken. På längre sikt gynnas all bostadsproduktion av goda marknadsförutsättningar och långsiktigt förutsägbara villkor. Nya byggsubventioner riskerar att snedvrída konkurrens och fördyra byggandet.

En framgångsrik bostadspolitik måste vidta åtgärder som förbättrar rörligheten på bostadsmarknaden, kortar tiden som det tar från idé till färdigt hus och leder till ett smartare och effektivare utnyttjande av de bostäder vi redan har. Sverige behöver avsevärt höja sin bostadsproduktion, främst småhus där efterfrågan är som störst, men även övriga bostadsformer lider underskott. Det finns grundläggande strukturproblem på den svenska bostadsmarknaden som gör att byggandet släpar efter efterfrågan. Det kan endast åtgärdas genom att målmedvetet angripa hindren på bostadsbyggandets hinderbana i form av till exempel krångliga och tidskrävande planprocesser, långa överklagandetider, svårtydbara bullerregler, byggregler m.m.

Utbyggnad av modern elektronisk kommunikation öppnar möjligheter för decentralisering och flexibilitet. Hela Sverige ska garanteras en fullgod tele- och postservice. Staten har ansvar för att utbyggnaden sker med regionalpolitisk hänsyn, även om merparten av denna bör ske undermarknadsmässiga former. Det krävs en långsiktig och aktiv IT- och digitaliseringspolitik för att inte företag ska avstå från investeringar och för att stärka levnadsvillkoren i hela landet

09:01 Inför en enhetlig regional indelning av den statliga verksamheten

Bakgrund

Sverige består av 21 län. Den statliga verksamheten var tidigare uppdelad i regioner som sammanföll med länen. Denna uppdelning visade sig vara otidsenlig och ineffektiv. Därför har nästan alla myndigheter slagit ihop sina länsförvaltningar till ett fåtal regioner (ofta 4-7 stycken). Eftersom varje myndighet är självständig och leds av en myndighetschef (GD), så har den regionala indelningen blivit olika för nästan alla myndigheter. Ofta är regionerna ologiska och befolkningsmässigt och/eller geografiskt olika stora. Ett tydligt exempel är Västervik som tillhör polisregion syd (2,0 milj inv) med säte i Malmö (38 mil bort) istället för polisregion öst (1,1 milj inv) med säte i Linköping (10 mil bort). Samverkan mellan myndigheterna försvåras av att verksamhetsregionerna inte sammanfaller för de olika statliga myndigheterna.

2015 aktualiserades planerna på att omforma Sveriges 21 län till 6-10 s k storregioner. Huvudförslaget blev att 6 storregioner skulle bildas:

1. Norrbottens län + Västerbottens län + Jämtlands län + Västernorrlands län
2. Gävleborgs län + Dalarnas län + Uppsala län + Västmanlands län + Örebro län + Södermanlands län
3. Stockholms län + Gotlands län
4. Värmlands län + Västra Götalands län + Hallands län
5. Östergötlands län + Jönköpings län + Kalmar län + Kronobergs län
6. Blekinge län + Skåne län

Tanken var då att både den statliga verksamheten och den landstingskommunala verksamheten skulle inordnas i de nya storregionerna. Det fanns en klar riksdagsmajoritet för den principiella tanken på storregioner, men eftersom man inte lyckades enas om gränsdragningarna mellan regionerna så övergavs planerna på storregioner.

Däremot borde det vara mindre kontroversiellt att ändra den regionala indelningen för de statliga myndigheterna så att de stämmer överens inbördes.

Ändra regionindelningen för den statliga verksamheten så att den stämmer överens med ” Huvudförslaget till 6 Storregioner”

Detta gäller endast den verksamhet som idag bedrivs i ett fåtal regioner, t ex:

Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Fortifikationsverket
Försvarsmakten
Försäkringskassan
Kriminalvården
Migrationsverket
Polisen
Skatteverket
Sveriges Hovrätter
Trafikverket

Sveriges länsindelning behålls tillsvidare med en Länsstyrelse i varje län, med samordningen och specialiseringen mellan länsstyrelserna bör öka och då ta hänsyn till gränserna för de 6 regionerna.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att den statliga verksamhet som idag bedrivs i regioner större än dagens län, får en regionindelning som sammanfaller med ”Huvudförslaget till 6 Storregioner”

Attsats 2: att samordningen och specialiseringen mellan dagens Länsstyrelser ökar och anpassas till de 6 Storregionerna

Ingatorp 2019-11-19

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Regionutredningarna har varit många och även om den stora förändringen av regionindelning för statlig och/eller regional verksamhet ännu inte har skett så har ett flertal ändringar genomförts de senaste 20 åren. Kristdemokraterna vill att staten har huvudansvaret för hälso- och sjukvården vilket i sig innebär en stor regionreform. Avseende den statliga indelningen så skiftar den fortfarande väsentligt trots Ansvarskommitténs försök att få en mer enhetlig ordning. Men oavsett regeringar har det inte blivit någon stor reform utan de förändringar som skett har istället kännetecknats av politiska kompromisser. Det fanns ingen majoritet, tvärtom vad motionären skriver, för en storregionsreform 2015 och därför föll dåvarande regeringens förslag. Kristdemokraterna förespråkar för närvarande ingen reform av den statliga indelningen. Vi anser därmed att motionen bör avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 09:02.

09:02 Ge regionerna fullt ansvar för regional utveckling

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Staten har lämnat över ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret till regionerna, men fortfarande återfinns en stor del av verktygen och resurserna för en viktig del av utvecklingen hos andra myndigheter.

Sedan 1 januari 2019 har alla Sveriges 21 regioner ett regionalt utvecklingsansvar – en reform som ska göra det enklare att växa och utvecklas efter lokala förutsättningar och behov.

Men trots att ansvaret för frågan lämnats över till regionerna från staten fattas fortfarande beslut av andra myndigheter inom områden som bäst skulle hanteras av våra regionpolitiker.

Behovet av arbetskraft och kompetens inom exempelvis Region Uppsala skiljer sig troligen en hel del från Region Västra Götalands eller Dalarnas behov. De lokala förutsättningarna för att bedriva jordbruk ser med största säkerhet annorlunda ut i en Norrlandsregion jämfört med på Gotland.

I dag sker merparten av landsbygdspolitiken inom det så kallade landsbygdsprogrammet, där olika stöd och ersättningar finansieras gemensamt av Sverige och EU. Att landsbygdspolitiken ligger kvar som ett ansvarsområde under riksdag och regering skapar en hämsko på den samlade utvecklingen i en region.

För samtidigt som regionerna ansvarar för den regionala utvecklingen återfinns fortfarande en stor del av verktygen och resurserna för en viktig del av utvecklingen hos länsstyrelsen. Räkna man även in nationella aktörer kan både Tillväxtverket och i viss mån Jordbruksverket adderas till listan av ansvariga myndigheter som verkar inom landsbygdsprogrammet.

I praktiken innebär det att regionerna ansvarar för den regionala utvecklingen, så tillvida det inte rör landsbygden. Uppdelningen är märklig eftersom våra län i hög utsträckning är just landsbygd – näringslivsfrågor, infrastrukturfrågor, kompetensutvecklingsfrågor, bostadsfrågor och så vidare skiljer sig inte mellan stad och land. I flera av våra län är dessutom hela länet klassat som landsbygd eller glesbygd – och vad är då regional utveckling om inte landsbygdsutveckling?

Konsekvensen av uppdelningen är parallella strukturer och konkurrerande utvecklingsagendor, vilket i slutändan drabbar de företag och organisationer som vill investera och utvecklas i länet.

Exempel på överlappande frågor är stöd till service och fritid på landsbygden, stöd till bredband, stöd till infrastruktur för rekreation och turism, stöd till förädling av jordbruksprodukter, stöd till gårdsbaserad verksamhet inom livsmedel som gårdsbutiker och caféer, medel riktade till hembygdsgårdar, till samarbeten inom landsbygdsturism, till småskalig infrastruktur som pendlarparkeringar, broar, bryggor, projekt som rör integration och startstöd till unga företagare.

Ett annat område där regionerna borde få ett större och tydligare ansvar är inom kompetensförsörjning – när det handlar om att planera för komvux och gymnasieskola.

En fördel med detta är att behoven lättare kan tillfredsställas. Vi kan på detta sätt bättre möta arbetsmarknadens behov och lättare skala upp eller ned utifrån regionala förutsättningar. Matchningen på arbetsmarknaden kan därmed också underlättas.

Sveriges regioner utgör en viktig resurs för att driva på för en god och hållbar utveckling av hela landet. Att lägga fler uppdrag på regionerna ger en möjlighet att maximera effekten av de resurser som läggs.

Det är hög tid för att en parlamentarisk utredning tillsätts för att se över hela det regionala utvecklingsansvaret. Det krävs ett regionalt utvecklingsansvar med tydliga befogenheter och långsiktiga stabila förutsättningar för att hela landet ska utvecklas och leva.

Vi föreslår därför att rikstinget beslutar:

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en parlamentarisk utredning tillsätts för att tydliggöra det regionala utvecklingsansvaret i enlighet med motionens intention.

Knivsta 2021-02-21

Björn-Owe Björk, Mia Frisk, Birgitta Sacredeus samt Per Larsson

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering att det inte är rimligt att ansvaret för den regionala utvecklingen är delat mellan regionen och staten genom länsstyrelserna utan att det bör samlas hos regionerna.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

.

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 09:01 till 09:02:

Under det gångna året har Kristdemokraterna tagit ett viktigt steg framåt när rapporten ”Århundredets vårdreform” presenterades. Den innebar att vårt ställningstagande om att staten bör ta ett samordnat ansvar för vården blev mer konkretiserat. I kort sammanfattning har rapporten följande budskap: Det bör vara ett statligt ansvar för sjukvården. Det bör vara en statlig finansiering av sjukvården. Avskaffa direktvalda politiker på regionnivå. Det ska finnas sex professionellt ledda sjukvårdsområden. Dessa förändringar vill vi börja driva så fort vi hamnat i regeringsställning efter valet 2022.

Detta är ett klart och tydligt budskap till väljarna och inte minst den pågående pandemin med dess alla effekter har gjort att allt fler inser det kloka i att göra en genomgripande förändring av dagens fragmentiserade sjukvårdsorganisation.

Den nuvarande omoderna organisationen kännetecknas av ett mitchmasch där regionerna formellt har självstyre men där statlig styrning ökar utan att tillgänglighet, vårdkvalitet eller ekonomisk hushållning förbättras. Patienterna upplever i stället en allt större ojämlikhet. Den fragmentiserade vårdorganisationen innebär att vi har dålig koll på vårdens kompetenser, dålig samordning mellan investeringsbehov rörande bland annat IT-system och vårdutrustning. Vid kriser saknas en nationell överblick vilket den aktuella pandemin synliggjort.

Systemet är inte längre ändamålsenligt. Staten har i praktiken medgivit detta: Utöver länsstyrelserna har alla statliga myndigheter upphört med att länsindela sin verksamhet. Därutöver har regeringen återkommande lagt uppdrag för att överbrygga problemen med självstyrande regioner och i stället skapat ett lapptäcke av uppdrag och riktlinjer som ökar fragmentiseringen.

Vi har med andra ord gett en mycket tydlig inriktning i en mycket viktig fråga. Vi ska som parti lägga stor kraft på att kommunicera detta i valet 2022. Självklart är det så att detta tydliga besked sedan måste vidareutvecklas och fyllas med innehåll på en mer detaljerad nivå.

I det korta perspektivet är det viktigt att de som blir valda till regionfullmäktige 2022 under den närmast följande mandatperioden kan driva en klok politik inom alla de områden som regionerna idag har ansvar för vid sidan av vården: allmän kollektivtrafik, särskild kollektivtrafik, kultur, regionalt utvecklingsansvar etc.

I ett något längre perspektiv måste vi dock ha ett svar på mer exakt hur dessa frågor ska hanteras efter att staten har tagit över vårdansvaret.

Finns det verksamhet som inte förtjänar att fortsätta finnas kvar? Finns det möjlighet att staten övertar ansvaret för fler områden än vården? Kan kommunerna var för sig sköta vissa uppgifter,

eller ska det hanteras i kommunalförbund alternativt kommungemensamma nämnder?

Beroende på vilken verksamhet som ska hanteras kan självklart svaret bli olika. Lösningarna kanske behöver kanske varieras i olika delar av landet. Detta är viktiga frågor men partistyrelsen är trygg med att det finns goda svar att hitta om man söker efter dem på ett strukturerat och lösningsorienterat sätt. Detta kommer att vara en prioriterad fråga för partiet.

I motion nummer 09:01 föreslås en förändrad regional indelning av den statliga verksamheten. Genom åren har det i relativ närtid utretts ett antal olika förslag om regional indelning. Ansvarskommittén lämnade sitt förslag 2007 att det skulle bildas större landsting och län. Fem år senare föreslog utredaren Mats Sjöstrand att antalet länsstyrelser skulle minskas från 21 till 11. Indelningskommitténs slutrapport föreslog 2016 att Sverige skulle få sex direktvalda storregioner och dessa skulle ersätta de dåvarande landstingen och den statliga länsorganisationen skulle följa samma gränser.

Inget av dessa förslag har vunnit majoritet eller blivit verklighet och det är idag inte aktuellt för partiet att lägga kraft på en ny utredning av statens regionala indelning. Vårt förslag om att i grunden avskaffa den direktvalda regionala nivån och låta staten ansvara för den specialiserade sjukvården är en bättre väg att gå. Motionen bör därför avslås.

Det finns ett antal viktiga verksamheter som regionerna sköter idag vid sidan av sjukvården. Det regionala utvecklingsansvaret är ett exempel på detta. Mot bakgrund av partiets förslag om avskaffade direktvalda regionpolitiker är det rimligt att verka för en parlamentarisk utredning i syfte att hitta en framtida modell för detta område. En viktig pusselbit att ta med i en parlamentarisk utredning är EU:s omfattande politik inom sammanhållningspolitiken som direkt kopplar an till den regionala nivån inom unionen. En viktig pusselbit att ta med i en parlamentarisk utredning är EU:s omfattande politik inom sammanhållningspolitiken som direkt kopplar an till den regionala nivån inom unionen. Motion 09:02 bör därför bifallas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:01:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:02:

att anta motionen

09:03 Renodla Lantmäteriet till myndighetsutövning. Fältarbete och kartproduktion kan utföras av privata företag

Bakgrund:

Lantmåteriverksamheten i Sverige borde kunna bedrivas effektivare. Det är idag långa väntetider för lantmåteriförrättningar. Kostnaderna är höga och oförutsägbara.

Dela upp Lantmåteriverket i en myndighetsdel och en produktionsdel:

Myndighetsdelen skall utföra inskrivningsärenden och fastighetsbildningsbeslut.

Produktionsdelen skall utföra fältarbeten med gränsbestämningar, mätningar, inventeringar och kartproduktion. Produktionsdelen skall konkurrensutsättas och på sikt privatiseras.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attstats 1: att Lantmäteriet delas upp i en myndighetsdel och en produktionsdel

Attsats 2: att produktionsdelen konkurrensutsätts och på sikt privatiseras

Ingatorp 2019-09-24

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

För ett stort antal verksamheter och för hela samhällsbyggnadsprocessen är Lantmäteriets tjänsteutövning helt avgörande. Under många år har Lantmäteriet haft stora problem med långa handläggningstider. Trots tillgång till ny teknik är väntetider och handläggningstider ett mycket stort problem för många som avser utveckla sina företag och sina fastigheter. Runt om i landet finns dessutom kraftiga variationer i längden på handläggningstider och på flera håll kan ärenden ta flera år. Långa handläggningstider är ett återkommande problem och verkar menligt för näringslivsutvecklingen på många orter. I avsaknad av handläggning och beslut från Lantmäteriet tvingas till exempel köpare vänta med byggnadsåtgärder. Människor avstår från fastighetsaffärer på grund av handläggningstider och de kostnader som uppstår i samband med myndighetsutövningen. Lantmäteriet kritiseras för sina taxor, som bestäms av regeringen, och som inte uppfattas motsvara arbets- och serviceinsatsen. Regelverk och arbetsmetoder uppfattas också i otakt med den tekniska utvecklingen. Många aktörer som konsulter, byggföretag eller fastighetsägarna själva skulle t ex kunna utföra mätningssdelen i en förrättning, vilket dagens regelsystem helt förhindrar. I de flesta andra länder finns lösningar där certifierade företag eller personer får utföra olika moment i en fastighetsbildningsåtgärd. Den möjligheten saknas i Sverige, vilket är en brist särskilt i ljuset av den personal- och kompetensbrist som finns hos Lantmäteriet. Lantmäteriet har svårt att rekrytera välutbildade medarbetare. På flera håll i landet har kontor till och med behövt stängas för att man inte kunnat lösa behovet av kompetent personal. Stora pensionsavgångar inträffar samtidigt som tillgänglig kompetens är efterfrågad på flera håll. Nyexaminerade lantmätare stannar inte länge inom lantmäteriet, de kan välja närliggande branscher med mer dynamisk löneutveckling. Lantmäteriets uppgifter och roll har de senaste 20 åren förändrats. Uppdragsverksamhet har avskilts till statliga bolag (Svefa resp. Metria) och inskrivningsverksamheten har förts till Lantmäteriet. Mycket stora investeringar har gjorts i digitala databaser och ny teknik. Trots detta kvarstår stora problem som framgår ovan. Kristdemokraterna vill under noggranna former omreglera Lantmäteriets verksamhet så att olika delar i fastighetsbildningsprocessen kan konkurrensutsättas, vilket leder till att marknadens samlade kompetens inom mätning, fastighetsjuridik och fastighetsvärdering blir tillgänglig. Det leder också till snabbare utveckling av arbetsmetoder, e-tjänster, ökad tillgänglighet till lantmäteriservice, ökad valfrihet för fastighetsägare att välja utförare och sammantaget till kortare handläggningstider, snabbare plangenomförande, effektivare markanvändning och nya växande företag inom lantmäteriområdet. Vi är eniga med motionären om att vissa förändringar är nödvändiga. Därmed anses motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Lantmäteriet beskriver sig själva som en myndighet som har koll på varenda plats i Sverige och att man kartlägger verkligheten. Det är kanske inte den myndighet som oftast syns i media eller i den offentliga diskussionen men inte desto mindre är deras tjänster grunden för allt som har att göra med den fysiska utvecklingen i Sverige.

Lantmäteriet ansvarar för fastighetsbildning, fastighetsregistrering, tillhandahållande av geodata och inskrivning. Lantmäteriet som statlig myndighet äger monopol på de ovannämnda

tjänsterna med undantag av insamling och tillhandahållande av geodata.

Precis som motionären skriver så finns det många exempel på att ärenden kan ha långa handläggningstider och det ger då omedelbara bromseffekter för många viktiga processer runt om i vårt land. Det är därför av stor vikt att denna grundläggande myndighetsarbete präglas av stor effektivitet utan att det får drabba rättssäkerheten eller kvaliteten i beslutsfattandet.

Svaret ifrån Jönköpingsdistriktet beskriver på ett relevant sätt vikten av fungerande Lantmäteriverksamhet och vilka utmaningar samhället står inför om beslutsfattandet av olika skäl fastnar i långbänkar.

Kristdemokraterna instämmer i både motionens intentioner respektive Jönköpingdistriktets yttrande om att det krävs en förbättring och ser värdet i att göra en balanserad omreglering av Lantmäteriet och möjliggöra att delar av verksamheten kan konkurrensutsättas i syfte att utveckla verksamheten. Detta är en politik partiet redan driver och som vi har anledning att fortsätta driva och motionärens förslag om att Lantmäteriets verksamhet bör delas upp i en myndighetsdel och en produktionsdel anses mot denna bakgrund besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:03:

att anse motionen besvarad

09:04 Utredning magnetåg

Sverige är ett stort och glesbefolkat land där vi i olika sammanhang behöver ta oss från en ort till en annan i arbetet eller privat. Möten där personer från olika delar av landet behöver träffas eller resor till kultur- och idrottsevenemang vars utbud bara finns i de större städerna. Där är snabba, miljövänliga och kostnadseffektiva transporter av stor vikt. Under många år har trafikverket utrett frågan om höghastighetståg, en utredning som nu verkar falla p.g.a. att kostnaderna blir för höga, den samhällsekonomiska vinsten för liten och restiden för lång. I utredningen har trafikverket undersökt möjligheten att bygga spår för konventionell tågtrafik. Utredningen har inte varit teknikneutral och har då förbisett möjligheter och fördelar som andra tekniker kan ge.

Om utredningen hade varit teknikneutral och objektiv hade man sett att magnetåg (maglev) har många fördelar som passar för snabba landtransporter i ett land som Sverige. Just nu pekar utredningen på att tågen kommer få en maxhastighet på 250 km/h istället för de på förhand önskade 320 km/h. Anledningarna till det är att byggkostnaden blir allt för hög för att bygga spår för 320 km/h.

Dagens magnetåg har en topphastighet på över 500 km/h och accelererar/retarderar mycket fortare än HSR (High Speed Rail) Fyra gånger så snabbt enligt ”Den Skandinaviska MagnetågsGruppen”, DSMG. I och med detta kommer restiden mer än halveras jämfört med HSR och för varje stopp som görs drar magnetågen ifrån än mer. En resa Stockholm - Göteborg utan stopp går på en timma, för HSR tar samma resa två timmar. Med dessa restider skulle magnetåget på riktigt konkurrera ut inrikesflyget på berörda sträckor, något HSR inte klarar av.
Källor:

- Maglev train systems can accelerate and decelerate much faster than conventional trains;
<https://www.maglevboard.net/en/maglev> 2021-02-06

- Brev Trafikutskottet 2020.01.02 Rune Wigblad på uppdrag av DSMG

- Ny Tid rapport 37. Modernisera Sverige! Om snabba tåg som kommer i tid. Rune Wigblad Mars 2018

- Rapport Trafikering med nya höghastighetsbanor Stockholm - Göteborg/Malmö 150529
Trafikverket

UK Ultraspeed har i Storbritannien sammanställt information om ett planerat projekt i Storbritannien skulle byggas för magnetåg. De redovisar att nya banor skulle kosta mellan 2,3 och 2,85 miljarder per mil att bygga. (DSMG har också gjort en kostnadsbedömning, för svenska förhållanden, och bedömer att nya magnetågsbanor skulle kosta mellan 2,5 och 3,0 miljarder per mil inkl. banor in till centrala stationer. En uppgift som enligt DSMG behöver utredas vidare). Jämför man med ostlänken som just nu projekteras så ligger den budgeten på knappt 4 miljarder per mil (eller 64 miljarder för 16 mil) och då har man inte räknat med spårdragning till centrala stationer i Stockholm och Linköping. Underhållet för tågbanorna är också en viktig faktor och där är kostnaden för magnetåg mycket lägre för magnetåg jämfört med HSR (endast 30–40% av kostnaderna för HSR enligt DSMG, endast 20% om det jämförs med HSR i blandtrafik.)

Källor:

- a total capital cost per double-track route km of between £20m and £24,75 m. UK Ultraspeed 500km/h ground transport for Britain. Alan James Project Leader www.500kmh.com
- <https://www.trafikverket.se/om-oss/nyheter/Nationellt/2020-01/kostnadsutredning-av-ostlanken- visar- vagen- framat/>
- maintenance costs of some maglev systems are only a fraction of the costs of traditional wheel/rail systems
- <https://www.maglevboard.net/en/facts/economics>
- Varför väljer inte Sverige miljösamt tågteknik? Förnybar Energi 3/2019 Ole Rasmussen, Rune Wigblad

I Shanghai har magnetågen från Transrapid Maglev (ett av flera system) en punktlighet på 99,9%. Enligt trafikverket är separerade banor en förutsättning för att kunna uppnå en hög punktlighet, något som trafikverket själva inte tänkt implementera vad gäller de nya stambanorna. Miljö- och klimatomått är magnetåg ett bättre val än HSR och har ca 65% lägre ekologiskt fotavtryck. Magnetågsbanor byggs som en bro på pelare vilket gör att det inte blir några barriäreffekter i naturen, man slipper problem med korsningar i samma plan och kräver mindre mark jämfört med traditionella spår då det går bra att bruka marken under banorna. Systemet klarar också brantare lutningar och snävare kurvor som gör det lättare att anpassa banan till terrängen vilket medför att behovet av tunnlar minskar. Det blir också lättare att leda fram banorna till centralt belägna stationer då de i större utsträckning kan anpassas till befintlig natur och infrastruktur. I städer med större höjdskillnader, som t.ex. Jönköping, kan magnetåg vara avgörande för att en central station ska vara rimlig eller inte.

Källor:

- ”Erfarenheten från andra länder visar också att höghastighetståg som kör långa sträckor kan ha en punktlighet > 95%, där Japan och Spanien ligger högst med 99,5% respektive 98%. Den höga punktligheten i dessa länder kan förklaras av att tågsystemen är mer eller mindre separerade från andra tågssystem. I länder som Tyskland, USA och Sverige blandas snabbtågstrafik med annan trafik och punktligheten är då bara ca 65-75%.”

Rapport Trafikering med nya höghastighetsbanor Stockholm - Göteborg/Malmö 150529
Trafikverket

- Brev Trafikutskottet 2020.01.02 Rune Wigblad på uppdrag av DSMG
- Some Maglev systems can manage ascending grades of 10% and more (Transrapid maglev), while traditional railroads are limited to grades on the order of 4%. Maglevs adapt more easily to the landscape and therefore require fewer tunnels. This offers enormous cost savings in infrastructure construction, particularly in hilly landscapes. <https://www.maglevboard.net/en/facts/infrastructure>

Med hänsyn till förvaltarstankens, både när det gäller vår natur och våra finanser, yrkar jag på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att en objektiv, rättvis och faktabaserad utredning görs för att på allvar utreda om magnetåg är lösningen på Sveriges infrastruktursatsning för morgondagens tågtrafik

Jönköping 2021-02-06

Tobias Karlemi

Partidistriksårs mötet i Jönköpings läns yttrande:

Motionären berör byggandet av magnetståg i Sverige och föreslår en objektiv, rättvis och faktabaserad utredning kring detta. En lovvärd ansats då det är viktigt att vi bygger en infrastruktur för kommunikation i Sverige med modern teknik där vi kan ta oss från punkt A till punkt B snabbt. Det är samtidigt viktigt att det är kostnadseffektivt och bra ur miljöhänseende. Vid rikstinget 2019 beslutade partiet ”att partistyrelsen skulle verka för en fortsatt upprustning av befintliga järnvägar, samt utbyggnad av nya sträckor som behövs för att öka kapaciteten och funktionaliteten i det svenska järnvägsnätet samt att Kristdemokraterna ställer sig negativa till Sverigeförhandlingens förslag om nya banor för höghastighetståg.” De befintliga stambanorna, som idag är i dåligt skick och har hög belastning, behöver rustas. Om detta är alla överens. Dock är det så, mot bakgrund av nuvarande stambanors stora kapacitetsproblem, en växande befolkning och behovet av större arbetsmarknadsregioner samt ett miljövänligt resande, att det kan finnas stora fördelar med att investera i ny teknik. Det gäller även tåg. Därför bör nya tekniker, såsom magnetståg, kontinuerligt utredas, belysas och diskuteras. Detta anser vi sker idag och därmed anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriksårs mötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser en objektiv, rättvis och faktabaserad utredning för att på allvar utreda om magnetståg är lösningen på Sveriges infrastruktur till morgondagens tågtrafik.

Trafikverket lägger på löpande basis stora resurser på att utreda nya tänkbara investeringsprojekt. Varje år görs över 100 åtgärdsvalsstudier (ÅVS) där en utredning för ett enskilt resultat presenterar sina resultat. Den grundläggande metod som används för att ta fram åtgärdsförslagen kallas Fyrstegsprincipen. Denna princip har fyra steg.

- I steg 1 undersöks om det går att lösa en identifierad brist genom att minska eller förändra efterfrågan.
- I steg 2 undersöks om det finns effektivare sätt att använda befintlig transportinfrastruktur.
- I steg 3 övervägs om det krävs begränsade ombyggnationer.
- I steg 4 övervägs om nyinvesteringar eller stora ombyggnationer behöver göras.

Det fjärde steget ska enbart föreslås om åtgärder inom de första stegen inte räcker för att möta behoven. Tanken med fyrstegsprincipen är att säkra god hushållning med begränsade resurser och att finna kostnadseffektiva lösningar.

Sverigeförhandlingens förslag om nya stambanor för höghastighetståg har mött hård kritik, bland annat av Riksrevisionen (RIR 2019:31) för att denna princip frångicks vid dess framtagande.

Vad gäller möjligheten till ett magnetståg i Sverige, så kan konstateras att mycket av den kritik som framförts mot höghastighetståg också gör sig gällande gentemot magnetståg. I ljuset av de skenande kostnader som nya analyser av de nya stambanorna påvisar, har bland annat Miljöpartiet i likhet med motionären lyft möjligheten att för magnetstågen anlägga rälsen på höga betongpelare. Den mängd koldioxid som höga betongpelare innebär, höjer dock avsevärt en redan tung klimatbelastning för projektets uppförande.

Uppförandetiden av ett projekt av denna magnitud är med förberedande utredningar mycket lång. Som jämförelse bedömer Trafikverket att de nya stambanor för höghastighetståg regeringen planerar kan vara redo för trafik någon gång mellan 2045 och 2050. Den koldioxidskuld som ett projekt av denna klass genererar ska vara avbetald senast år 2045 då Sverige enligt beslut ska ha nollutsläpp av koldioxid. Den förväntade miljövinst som kan uppstå när tåget då ska ersätta bilar och inrikesflyg som förespråkare av stora persontrafikprojekt på räls framhåller, riskerar bli effektlöst. De trafikslag räslösningen ska ersätta vid 2045 är förmodligen elektrifierade vilket starkt undergräver en eventuell miljövinst för ett stort räls-(eller magnet-)projekt.

I den färdplan som flygbranschen deklarerat ingår att allt svenskt inrikesflyg ska vara fossilfritt 2030 och att alla flygningar som startar från svenska flygplatser ska vara fossilfria 2045. Den potentiella överflyttningen mellan väg till järnväg är också svår att rättfärdiga. Trafikverket visar i underlagsrapporten till inriktningsunderlaget 2020, Klimatstyrmedel i infrastrukturplaneringen, hur den sammanlagda effekten på transportsektorns klimatutsläpp till följd av de 40-tal järnvägsinvesteringar som är planerade i den nationella infrastrukturplanen 2018-2029 uppgår till ca 0,1 procent och innebär en kostnad av 170 miljarder kronor. Av investeringarna är 23 samhällsekonomiskt lönsamma motsvarande 70 miljarder kronor till en kostnad av 30 miljarder kronor.

För både magnet och rälsbaserade stambanor framstår det som mer attraktivt att istället stärka befintlig infrastruktur och att säkra investeringar i järnväg som främjar möjligheten att sammanhängande kunna transportera gods genom Sverige. Trafikverket gör en löpande bedömning om nya tekniker förtjänar en djupare bedömning inom ramen för sin FOI-verksamhet men gör inte bedömningen att magnetståg är ett alternativ för planeringen av ny infrastruktur. Partistyrelsen finner inte att det finns skäl att särskilt förorda denna teknik för en utredning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:04:

att avslå motionen

09:05 Ändra Lagen om Byggande av Järnväg (LBJ)

Bakgrund:

Att bygga ny järnväg i Sverige idag är mycket dyrt. En bidragande orsak till kostnaden är att LBJ föreskriver att fastighetsbildning krävs så att järnvägsområdet bildar en egen fastighet. När statliga vägar skall byggas så löser man markåtkomsten med s k vägrätt, där ingen fastighetsbildning krävs.

Låt samma fastighetsrättsliga regler gälla järnvägar som gäller för statliga vägar: Marken där en ny järnväg byggas skall fortsatt tillhöra ursprungsfastigheten men upplåtas med s k järnvägsrätt enligt samma regelverk som gäller för vägrätt.

Befintliga järnvägsfastigheter utan järnvägsspår skall successivt återgå till ursprungsfastigheterna, dock med kommunal förköpsrätt.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att Lagen om byggande av Järnväg ändras så att järnvägsbyggande ges samma juridiska förutsättningar som vägbyggande

Ingatorp 2019-09-24

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna vill prioritera en fortsatt upprustning av befintliga järnvägar samt utbyggnad av nya sträckor som behövs för att öka kapaciteten och funktionaliteten. Motionären föreslår en ändring inom ramen för LBJ, för att lösa markåtkomst vid byggnation av järnväg utan att fastighetsbildning ska krävas. Vi har förståelse för motionärens tanke, men vill ändå hävda att det handlar om två, i grunden, olika slag av infrastrukturer. Att bygga järnväg handlar om ett betydligt större ingrepp än vad vägar gör; intrång i landskap och möjlighet till återställande skiljer sig väsentligt åt. Med detta anser vi att motionen avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill ändra Lagen om byggande av järnväg så att uppförande av järnväg ges samma juridiska förutsättningar som vägbyggande.

Varje infrastrukturslag har sina förutsättningar som påverkar möjligheterna för dess uppförande. Precis som partidistriktsårsmötet i Jönköping konstaterar är väg och järnväg två helt olika slag av infrastruktur där järnvägens ingrepp i landskapet skiljer sig väsentligt från väg. Partistyrelsen ser på samma sätt som partidistriktet goda skäl att även fortsättningsvis skilja på de juridiska förutsättningarna.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:05:

att avslå motionen

09:06 Upprusta inlandsbanan

Härmed föreslås att Kristdemokraterna gör ett upprustande av Inlandsbanan till ett mål för partiet. Upprustning av Inlandsbanan skulle få långtgående positiva effekter på transport, miljö och handel samtidigt som det är att beteckna som ett samhällsekonomiskt ansvarstagande i linje med kristdemokratiskt förvalterskap. Avslutningsvis ger förstärkning en markant höjd nivå av försörjnings- och transportberedskapen i kris och krig.

Jag föreslår att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen:

Attsats 1: att verka för en upprustning av inlandsbanan.

Vilhelmina 2021-01-01

Lennart Fjellman

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna verkar för en upprustning av Inlandsbanan. Den aktuella järnvägssträckan går 1288 kilometer mellan Kristinehamn i söder och Gällivare i norr och har varit i funktion i över 80 år. Dess främsta funktion beskrivs i Trafikverkets rapport Inlandsbanans funktion i transportsystemet (2020:121) som kapillär i förhållande till skogsindustrin för att möjliggöra transporter av timmer mellan virkesterminaler och processindustrier i Dalarna mot kusten. Banan har också en funktion för turism under högsäsong, för vissa delar är detta den enda funktionen banan har. Mellan Mora och Östersund går dagliga förbindelser med persontrafik. De brister som föreligger i banans kapacitet bedöms som små till måttliga från ett transportsystemperspektiv.

Omledningen av resande mot tåg från andra transportslag bedöms som begränsade. Inlandsbanan bedöms inte som konkurrenskraftig i förhållande till andra transportslag eller en fullt utbyggd Norrbotniabana.

I en undersökning som Inlandsbanan AB beställt beräknas emellertid ett, för att vara ett järnvägsprojekt, positivt samhällsekonomiskt nettonuvärde av att göra avhjälpning och begränsning av brister i det norrländska järnvägssystemet.

Kristdemokraterna verkar för att projekt som kan uppvisa en samhällsekonomisk nytta i relation till de alternativ som föreligger, kan realiseras i den nationella planen för 2022–2033. Inlandsbanan ingår i den prövning som görs till den nationella planen för 2022–2033 som följer efter att regeringen presenterade infrastrukturpropositionen den 15 april 2021.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:06:

att anse motionen besvarad

09:07 Tung trafik tar tåget

Bakgrund

På grund av ett skevt kostnadsuttag mellan tunga transporter på väg och järnväg, korkas våra vägar igen av tung trafik. Sedan EU-inträdet har dessutom mängden utländska tunga fordon på svenska vägar ökat kraftigt. De utländska fordonen betalar inte skatt i Sverige trots att de sliter på våra vägar. Dessutom är förekommer det ett utbrett fusk med cabotaget, dvs de regler som styr de utländska förarnas rätt att på konkurrensneutrala villkor få körningar inom Sverige. Sett ur ett miljöperspektiv är CO₂-utsläppen från den tunga trafiken besvärande eftersom de nord-sydliga transporter av gods som går via Skåne till Västra Götaland och Mälardalen skulle kunna gå på elektrifierad järnväg istället.

Om man kunde få godset att gå på räls i större omfattning skulle både CO₂-utsläppen och köbildningen på våra vägar minska avsevärt. En väg vore att höja kostnaden för vägburna transporter genom exempelvis kilometerskatter. Emellertid är det vanskligt att införa särskilda skatter för dessa typer av transporter eftersom det är kostsamt att kontrollera att räkneverken, i synnerhet på de utländska transporterna, inte manipuleras varför man behöver överväga andra metoder för att få mer gods att gå på räls.

En effektiv metod som finns i andra länder är att införa restriktioner på tider och platser där tung trafik (fordon eller ekipage över 3,5 ton) får framföras.

Förslag

I syfte att få mer gods att gå på järnväg föreslås att tung trafik förbjuds att framföras på svenska allmänna vägar mellan klockan 16:00 och klockan 09:00 påföljande dag. Detta bör införas som försök i hela landet fredag till måndag morgon och om det är framgångsrikt breddas att gälla även vardagar.

Dessutom bör tung trafik förbjudas att genomföra omkörningar (med undantag för att köra om motorredskap och traktorer) på allmän väg eftersom detta skapar trafikfaror för mötande trafik samt köbildning, i synnerhet på motorvägar.

Sammantaget bör dessa två åtgärder öka drivkrafterna hos godsavsändaren att välja järnvägstransport som det mer tidseffektiva alternativet och därmed minskas CO₂-utsläppen.
Yrkande
Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att tung trafik förbjuds att framföras på svenska allmänna vägar mellan fredag klockan 16:00 och måndag klockan 09:00.

Attsats 2: att tung trafik förbjuds att genomföra omkörningar på allmän väg.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionären tar i sin motion upp två olika frågor relaterade till tung trafik – dels önskan om att flytta mer av den tunga trafiken till järnväg, dels verka för att den tunga trafik som finns på våra vägar framförs på ett trafiksäkert sätt. Partidistriktsstyrelsen instämmer i bägge dessa ambitioner, men ser inte att förslagen är motiverade.

Att helt förbjuda tung trafik på allmänna vägar helgtid är ett mycket stort ingrepp i näringsfriheten för åkeribranschen. Det skulle leda till en rad svårigheter vad gäller logistikflöden både för transportörer och för mottagare. Huvuddelen av transportererna går dessutom kortare sträckor än 50 km, och står för viktiga delar av varuförsörjningen – veckodagar som helger. Därtill skulle det krävas uppställningsplatser för bilar som idag inte existerar. Bara genom Helsingborg passerar omkring 1600 tunga fordon per dygn, majoriteten går i trafik dygnet runt.

Vi delar ambitionen att flytta mer gods till järnväg, men dessvärre är järnvägens problem betydligt mer än bara en kostnadsfråga. Det svenska järnvägsnätet dras med omfattande kapacitetsbrister, och dessa skulle sannolikt förvärras om motionärens förslag får avsedd effekt. Kristdemokraterna driver en aktiv politik för att bygga bort flaskhalsar på rälsen, vilket kraftigt skulle stärka järnvägens konkurrenskraft för godstransporter.

Vad gäller omkörningsförbud så skulle det oftare kunna tillämpas på särskilt utvalda platser eller sträckor. Detta borde kunna utökas väsentligt, framförallt på vägsträckor där det ofta uppstår problem relaterat till tung trafik. Men ett totalförbud skulle också vara ett allt för stort ingrepp i trafiken, och därtill skapa större problem med trafikflöden om långsamgående transporter inte får köras om.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår i motionen att tung trafik förbjuds på svenska allmänna vägar mellan fredag kl 16.00 och måndag kl 9.00. Motionen föreslår också att tung trafik förbjuds att genomföra omkörningar på allmän väg.

Partistyrelsen konstaterar att partidistriktsårsmötet förtjänstfullt beskriver de konsekvenser som ett förbud mot tung trafik skulle innebära för Sveriges transportsystem på väg. I likhet med partidistriktsårsmötet vill partistyrelsen framhålla det stora ingrepp i näringsfriheten för åkeribranschen som förslaget innebär.

I syfte att främja framkomlighet råder det idag omkörningsförbud på vissa sträckor i Sverige. Av trafiksäkerhetsskäl såväl som framkomlighetsskäl är det dock svårt att motivera ett generellt

omkörningsförbud såsom motionären föreslår. Villkoren i trafiken skiljer sig åt och är lokala.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:07:

att avslå motionen

09:08 Outsourca skötsel och underhåll av mindre statliga vägar

Bakgrund:

Trafikverket sköter och ansvarar för alla Sveriges statliga vägar. Trafikverket har visat sig fungera ganska ineffektivt då det gäller underhåll och skötsel av mindre (sekundära/tertiära) länsvägar, samt mindre vägbyggnadsprojekt.

Låt kommunerna med statliga anslag få ansvar för skötsel och underhåll av de mindre länsvägarna:

Kommunerna passar bättre till att ta ansvar för de mindre länsvägarna. Till detta skall naturligtvis följa årliga statliga anslag. Kommunerna (eller dess bolag) kan sedan i sin tur anlita t ex Svevia, NCC eller lokala entreprenörer till att utföra arbetet.

Även mindre vägbyggnadsprojekt, såsom ombyggnad av korsningar, mötesfickor, broreparationer m m på dessa vägar bör kommunerna kunna ansvara för. För detta skall de tilldelas projektanslag från Trafikverket. Trafikverket ansvarar för att alla arbeten sker så att nationell standard uppfylls.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att ansvaret för skötsel av de mindre länsvägarna läggs över på kommunerna och detta finansieras med statliga anslag

Ingatorp 2019-11-22

Magnus Berglund

Partidistriktsårs mötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna vill öka investeringarna till väg- och järnvägsunderhållet på landsbygden. Detta är en viktig åtgärd för att främja den regionala tillväxten och människors möjligheter att bo och leva i hela landet. Det motionären föreslår kan vara en lösning, samtidigt kan vi konstatera att man över tid behöver bli bättre på upphandling av entreprenörer som ska sköta underhållet av vägarna. Om tillräckliga medel inte skickas med för att klara skötseln är det problematiskt oavsett vem som sköter underhållet. Därmed bör motionen anses vara besvarad.

Partidistriktsårs mötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att ansvaret för skötsel av de mindre länsvägarna läggs över på kommunerna och att detta finansieras med statliga anslag.

Länsvägar är statligt skötta vägtyper som inte är riksväg eller europaväg, de har en blå skyltning med vit ram och ett kännetecknande tresiffrigt nummer. Länsvägarna är indelade som primära vägar med numrering mellan 100 till 499, sekundära och terciära vägar med numrering från 500 och uppåt.

I relation till Trafikverkets omfattande organisation och beslutsprocesser kan motionärens förslag om att överlåta länsvägarna till kommunernas möjligt kortare beslutsvägar och bättre lokalförankring framstå som tilltalande. Kommunernas upphandlingskompetens kan dock variera och ha väldigt skilda förutsättningar beroende på kommunens storlek och kompetens. Något som bör understrykas är också att länsvägarna är kommunöverskridande och att ansvaret för de olika sträckorna med kommunal skötsel skulle riskera gränsdragningsproblem som över tid förmodligen skulle börja märkas på grund av skiftande prioriteringar och variationer.

I varje planlägningsprocess där Trafikverket utarbetar ett vägprojekt för en länsväg är de idag skyldiga att under hela processen utöva samråd. Det innebär att Trafikverket tar kontakt och för dialog med myndigheter, organisationer, och berörd allmänhet för att inhämta synpunkter och kunskap.

Synpunkterna som kommer in under samrådet sammanställs i en samrådsredogörelse. Huruvida enskilda länsvägar sedan kan ha förutsättningar att övergå i kommunal regi kan vara motiverat i enskilda fall, men att överföra samtliga länsvägar till kommunal region framstår för partistyrelsen som omotiverat.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:08:

att avslå motionen

09:09 Åtgärda äldre broar i skogsbilvägnätet

I Skogsällskapetets tidning "Skogsvärlden", nr 1, 2019, står att läsa i artikeln "Skogsbilvägar kräver aktiv förvaltning" att skogsbrukets transporter skulle kunna minska sina koldioxidutsläpp med 44 000 ton varje år, om man ökar den maximalt tillåtna bruttovikten för lastbilar till 74 ton från 60 ton, på hela det statliga vägnätet. Detta enligt Skogsforsk.

Tyngre fordon skulle kunna göra det möjligt att minska antalet fordon med ca 20 procent, från dagens 1 800 fordon till ca 1 450.

Den 1 juli 2018 öppnade Trafikverket upp 11 800 km väg till vägklass BK4, vilket innebär att 12 procent av det statliga vägnätet nu är tillgängligt för 74 tons lastbilar. Enligt Skogsforsk visar en inventering av skogsbilvägnätet att de flesta vägar klarar 74 ton, men att det finns broar i det skogligen vägnätet som kan behöva ses över.

Vissa äldre broar på skogsbilvägnätet byggdes då bruttovikten var 51,2 ton och klarar därför knappt dagens fordon. Dessa broar kommer att behöva åtgärdas, om skogsägarna ska kunna ta tillvara fördelarna med framtidens fordon d v s bättre transportekonomi och mindre koldioxidutsläpp.

En alltmer aktiv förvaltning av skogsbilvägnätet kommer att krävas i framtiden. Det som talar för det, är förutom tyngre transporter, mildare vintrar och ett mer frekvent utnyttjande av vägarna till följd av mer utspridda trakter, intensivare skötsel och höga krav från industrin på virkesleveranser, året runt.

Att hålla igång sin skogsbilväg kan vara en stor kostnad för många fastighetsägare och samfälligheter och speciellt när det gäller, att kunna åtgärda flaskhalsar som äldre broar som inte klarar dagens 74 ton.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för ett statligt bidrag till renovering och uppgradering av äldre broar i skogsbilvägnätet så att de klarar dagens fordonsvikt på 74 ton.

Umeå 2020-08-31

Agneta Mattsson

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Ansvar för det enskilda vägnätet ligger på privata aktörer och i motionens exempel är det skogsnäringen som tar ett stort ansvar för skogsbilvägar. Skogforsk följer det pågående arbetet för skogsbrukets räkning och när det gäller "flaskhalsar" som begränsar utnyttjandet av BK4 sammanställs och överlämnas till Trafikverket. Näringslivet är beroende av längre och tyngre transporter vilket gör att man kan transportera mer gods till en lägre kostnad och miljöbelastning vilket motionären också lyfter. I Kristdemokraternas budget i riksdagen finns medel avsatta för att påskynda uppgraderingen till BK4-vägar. Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att avslå motionen.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår Kristdemokraterna att verka för ett statligt bidrag till renovering och uppgradering av äldre broar i skogsbilvägnätet så att de klarar dagens fordonsvikt på 74 ton. I enlighet med vad partidistriktsårsmötet i Västerbotten anger så pågår ett löpande arbete för skogsbrukets räkning med att identifiera flaskhalsar till möjligheterna att framföra fordon vägande 74 ton. I slutet av 2020 var enligt Ett-projektet (ETT-project 2017-2020: Final report) 29,6 procent av det statliga vägnätet klart för BK4. Som också anges är ansvaret för de mer kapillärt belägna skogsbilvägarna i högre grad finansierat av skogsnäringen själv och ingår i affärskalkylen för avverkningen. Av Ett-projektet framgår att skogsnäringen bara använder 1,85 procent av det kommunala vägnätet men att det spelar stor roll för helheten. En transport på 150 kilometer längs statliga BK4-vägar kan spricka helt på grund av 150 meter kommunal väg på slutet. Av de kommunala vägarna var vid utgången av 2020, 27,4 procent av behovet täckt.

I det åtagande Kristdemokraterna gör i anslutning till regeringens infrastrukturproposition avsätts medel för att klara en uppgradering av hela det nuvarande BK1-vägnätet till BK4. Det inkluderar de delar som motionären efterlyser, Vägverket identifierar antalet broar som kan behöva förstärkas till ca 800 st.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:09:

att anse motionen besvarad

09:10 Gör inte landsbygdens folk till fartsyndare!

Ur remissvar från Region Dalarna och de 15 kommunerna:

Trafikverkets konsekvensutredningar om arbetet med att systematiskt anpassa hastighetsgränserna till vägarnas standard

Region Dalarna och Dalarnas kommuner motsätter sig generellt Trafikverkets processarbete med att anpassa hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard och anhåller om att regeringen utifrån de transportpolitiska målen prövar konsekvenserna av en anpassning av hastighetsgränserna; främst utifrån funktionsmålet för tillgänglighet.

Trafikverket har genomfört ett forsknings- och analysarbete för att djupare studera konsekvenserna utifrån de transportpolitiska delmålen och inte minst för funktionsmålet Tillgänglighet. Detta uppdrag är ju i mångt och mycket konsekvensen av att Trafikverket i sin remiss 2016 "åtgärder för systematisk anpassning av hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard" fick skarp kritik för att den just saknade djupare konsekvensanalyser av funktionsmålet för tillgänglighet inom det funktionellt prioriterade vägnätet.

Region Dalarna och Dalarnas kommuner anser därför att det både är ologiskt och märkligt att Trafikverket påbörjat arbetet med hastighetsanpassningen och dess konsekvensutredningar innan pågående forskningsarbete är ordentligt utvärderat. Det gäller främst funktionsmålet för tillgänglighet som har en direkt koppling till regional utveckling och tillväxt, varför det är av största vikt med ett genomarbetat faktaunderlag innan det tas beslut.

Detta accentuerades i de första konsekvensutredningarna som Trafikverket remitterade i augusti. Det är en tydlig avsaknad av faktaunderlag, främst vad gäller funktionsmålet för tillgänglighet. Region Dalarna och Dalarnas kommuner anser att det i likhet med Trafikverkets motsvarande remiss 2016, är ett fortsatt dominerande fokus på Transportpolitikens hänsynsmål gentemot funktionsmålet.

Bakgrund Trafikverkets och andra organisationers arbete i nollvisionens anda är angeläget och viktigt. Region Dalarna medverkar också i det arbetet genom satsningar i länsplanen för regional transportinfrastruktur. Parallellt finns det även en stark koppling för en ökad medelstilleddning till det regionala vägnätet/länsplanerna för att kunna förbättra säkerheten och tillgängligheten i vägtransportsystemet, främst genom mötesseparering.

Trafikverket har regeringens uppdrag, utifrån Budgetpropositionen 2016 och i regeringens direktiv för åtgärdsplaneringen 2014-2025, att fortsätta arbetet med att systematiskt anpassa hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard. Arbetet påbörjades under 2019 och ska vara slutfört till 2025. Regeringen har dock anförut att det är angeläget att försöka motverka de negativa effekterna som kan uppkomma i form av försämrad tillgänglighet och ökade restider. Hänsynsmålet för trafiksäkerhet, miljö och hälsa och funktionsmålet för tillgänglighet ska bedömas som likvärdiga. Detta är tydligt i regeringens uppdrag till Trafikverket inför motsvarande remiss "Åtgärder för systematisk anpassning av hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard" (Trafikverket 2016-03-01, TRV 2016/19427).

Utifrån ovan nämnda remiss utförs hastighetsförändringen i ett övergripande syfte att förbättra trafiksäkerheten och sträva mot Nollvisionen samt gällande etappmål för trafiksäkerhet genom att minska risken för att dödas och skadas allvarligt. Hänsynsmålet för trafiksäkerhet, miljö och hälsa och funktionsmålet för tillgänglighet ska dock bedömas som likvärdiga.

Syftet är i grunden;

- att värna restiderna utmed det funktionellt prioriterade vägnätet utifrån grundläggande säkerhetskrav,
- att utifrån säkerhets- och miljökrav föreslå justeringar av hastighetsgränser inom övrigt statligt vägnät i syfte att bidra till hänsynsmålets olika delmål,
- att analysera de transportpolitiska effekterna av dessa åtgärder,
- att ta fram genomarbetade konsekvensbeskrivningar av förslagen,
- att så långt som möjligt skapa en samsyn med berörda aktörer kring behov av justerade hastighetsgränser.

Trafikverkets remiss 2016 "Åtgärder för systematisk anpassning av hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard" fick skarp kritik från många remissinstanser för att den just saknade djupare konsekvensanalyser av funktionsmålet för tillgänglighet inom det funktionellt prioriterade vägnätet.

Synpunkter:

Trafiksäkerhetseffekterna i landet med 16 färre döda (9 genom mötesseparering och 7 genom hastighetsbegränsning) och 82 färre svårt skadade per år, torde vara relativt sett låga i förhållande till de negativa konsekvenserna av ökade restidstimmar (kräver bättre faktaunderlag enligt ovan).

Detta drabbar landet främst utanför storstadsregionerna och i synnerhet landets norra delar.

Hastighetssänkningar är ett enkelt men kanske inte alltid det lämpligaste verktyget för att uppnå det övergripande målet för transportpolitiken "...att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet".

Region Dalarna och Dalarnas kommuner anser att det i likhet med Trafikverkets motsvarande remiss 2016, är ett fortsatt dominerande fokus på transportpolitikens hänsynsmål gentemot funktionsmålet. I Trafikverkets konsekvensutredning för E 16-stråket utgår man ifrån en samhällsekonomisk kalkyl (EVA-kalkyl). Den anger att "De positiva effekterna för ökad trafiksäkerhet och minskade utsläpp av koldioxid överväger de negativa effekterna av försämrad restid". I detta sammanhang förefaller en EVA-kalkyl vara ett trubbigt verktyg, då konsekvensanalysen redovisar restidsförlängningar endast utifrån ett övergripande resonemang på en teoretisk nivå, både vad gäller dagliga personresor och långväga personresor.

Trafikverket tenderar i konsekvensanalysen att marginalisera effekterna av restidsförluster vid arbetspendling. Restider, främst i form av pendling, har tydliga marginaleffekter, där benägenheten att pendla avtar om restiden blir för lång. Det har även en direkt koppling till kompetensförsörjningen, där ökade restider får negativa konsekvenser för vår konkurrenskraft och därmed den regionala utvecklingen och tillväxten. Det blir särskilt tydligt utifrån aktuell konsekvensutredning för E16 stråket som ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet (FPV), vars syfte är att värna om den nationella och regionala tillgängligheten vad gäller daglig arbetspendling och inte minst de långväga personresorna inom och utom Dalarnas som är ett dominerande besökslän.

Ökade restider för särskilt långväga personresor får tydliga genomslag och det finns därför en uppenbar oro för en såväl försämrad regional som nationell tillgänglighet. Detta är synnerligen viktigt för besöksnäringen, men även som helhet för näringslivet och kommuner, med långa personresor där en sänkt hastighet med märkbart ökade restider kan få väldigt negativa konsekvenser.

Region Dalarna och Dalarnas kommuner motsätter sig Trafikverkets påbörjade process/förslag om en anpassning till hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard. Det främsta argumentet är att det fortsatt saknas faktaunderlag för remitterade konsekvensutredningar; främst vad gäller funktionsmålet för tillgänglighet.

Det är därför både ologiskt och märkligt att Trafikverket påbörjar och driver processen med hastighetsanpassningen och dess konsekvensutredningar innan pågående forskningsarbete är ordentligt utvärderat. Det påverkar sannolikt trovärdigheten och respekten för fortsatt arbete negativt och risken är därför uppenbar att man inte får acceptans för arbetsprocessen. Hastighetsanpassningen omfattar cirka 50 procent av vägnätet med 90 km/h. Det innebär i sin tur en stor utmaning att förklara en hastighetsanpassning till vägarnas trafiksäkerhetsstandard då det torde uppstå en nationell och regional obalans när hastigheterna sänks på det prioriterade vägnätet.

Det manar därför till eftertanke hos politiker och lagstiftare för att utifrån en anpassning till vägarnas trafiksäkerhetsstandard, få acceptans för ett självförklarande vägtransportsystem.

Ny teknik gällande skyltning måste också utredas mer.

Därför yrkar jag:

Attsats 1: Att KD verkar för att fokus på Transportpolitikens funktionsmål betonas mer i

riksdagen i enlighet med motionens intentioner

Mora 2021-02-25

Birgitta Sacredeus

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att Kristdemokraterna betonar ett fokus på transportpolitikens funktionsmål i riksdagen.

Transportpolitiken i Sverige har ett övergripande mål att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därutöver utgår politiken från två jämställda mål, Funktionsmålet och Hänsynsmålet. Funktionsmålet innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Sen handlar hänsynsmålet om att transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt, bidra till att det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen nås samt bidra till ökad hälsa.

Precis som motionären belyser från Region Dalarna, så noterar partistyrelsen hur funktionsmålet över hela landet negligeras och hänsynsmålet istället får företräde på ett sätt som försämrar framkomligheten i landet.

Hastighetssänkningarnas längre restider reducerar vår effektivitet, enkelt uttryckt måste tid spenderas på vägen som kunde spenderas hemma med familjen.

I Kristdemokraternas trafiksäkerhetspolitiska motion under riksdagsåret 2021/22 uppmärksammades Trafikverkets breda hastighetssänkningar. Motionen anförde hur "farten är en trafiksäkerhetsfaktor som inte kan ses oberoende av andra faktorer som väderförhållanden och vägbanans kvalitet" och underströk hur vägnätets underhåll lider stora brister. Det eftersatta vägunderhållet är också det som Trafikverket själva kom att lyfta som den mest angelägna åtgärden i sitt inriktningsunderlag till infrastrukturpropositionen samma höst. Tyvärr lyssnade regeringen inte på Trafikverket, de pengar som avsattes för underhåll räcker varken för att upprätthålla underhållet av väg eller för att avhjälpa det eftersatta underhållet. I Kristdemokraternas följdmotion på infrastrukturpropositionen avsätts pengar i enlighet med vad Trafikverket efterfrågat för att upprätthålla underhållet, partiet avsätter även medel för att börja återta det eftersatta underhållet.

I Kristdemokraternas trafiksäkerhetspolitiska motion slogs fast att för lågt satta hastighetsbegränsningar riskerar leda till att förare väljer andra vägar som är sämre trafiksäkerhetsmässigt, acceptansen och efterföljden av reglerna undergrävs också. Motionen föreslog också ett ökat bruk av digitala skyltar utanför urbana trafikplatser.

Partistyrelsen bedömer att partiet i praktiken till stor del följer motionens intentioner, men att motionen också genom att betona funktionsmålets betydelse och roll gör ett bidrag till partiets trafiksäkerhetspolitiska argumentation. Partistyrelsen föreslår därför att motionen bifalles.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:10:

att anta motionen

09:11 Ungdomsbil

Vi ser ett stort behov av en ny fordonstillbehörighet för våra ungdomar.

I Sverige har det funnits en lång tradition av att bygga om personbilar till fordon för ungdomar.

I början var det en satsning för lantbruket då man med lätta medel kunde bygga om sin bil för att med större motorvarv och ett nerväxlat drivpaket kunna använda den för både jordbruk och privatåkning, så kallade EPA-traktorer. Detta var viktigt på 30-talet då jordbruksmaskinerna var dyra. Med tiden sjönk priset på traktorer, och ungdomarna lade i stället beslag på EPA-Traktorn, eftersom de då redan innan 18-års ålder kunde köra "bil" med ett traktorkörkort. 1975 ersattes EPATraktorreglerna av A-Traktorregler då de förstnämnda ansågs trafikfarliga.

Maxhastigheten för A-Traktorer är 30 km/tim och de är populära bland ungdomar på landsbygden, då det är ett bekvämt sätt att ta sig till skola och fritidsaktiviteter, samt att det finns en stor motorkultur runt dem - det är ett sätt att umgås.

Ett stort problem är att dessa traktorer lätt kan modifieras för att kunna gå i högre hastighet än den tänkta 30km/tim och kan således bli en trafikfara, detta skulle kunna hejdas med en synlig plombering av bränsleinsprutningen. Något som utlöser just tanken på att få upp hastigheten är att det under de senare åren kommit fram ett nytt fordon på marknaden, en mopedbil. Av någon för mig outgrundlig anledning så får mopedbilar framföras i 45 km/tim, med en kaross som inte är kollisionsduglig mot en personbil. Det är stor skillnad på en moped och en mopedbil, ändå gäller samma körkort för dem.

Det finns flera goda skäl till att låta ungdomar bygga om personbilar till A-Traktorer, bland annat så föder det ett kreativt tänkande och ett maskin- och teknikkunnande som vi så väl behöver i vårt land. Byggandet blir också en gemensam sysselsättning i familjen, där fäder kan föra sin kunskap vidare till döttrarna, osv.

Det behövs en dock ny fordonstillbehörighet för att ta tillvara detta intresse på ett trafiksäkert sätt. En fordonstillbehörighet där man stryker orden som EPA-traktor, A-traktor och mopedbil för en gemensam fordonsklass "Ungdomsbil". För visst är det lite konstigt att ungdomar från 15 år efter 12 timmar kan ta körkort med behörighet AM (moped klass I, även kallad EU-moped), köra upp på en moped, och sen sätta sig i en ombyggd bil eller i en mopedbil för att köra iväg.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar

Attsats 1: att man utreder möjligheten att utveckla en ny körkortstillbehörighet, Ungdomsbil.

Attsats 2: att man utreder möjlighet för att ändra fordonslagen EPA, A-Traktor och mopedbil till en ungdomsbil.

Attsats 3: att man utreder möjlighet för att ändra hastigheten för dessa fordonslag till en gemensam hastighet av 45 km/tim.

Vallberga 2021-03-14

Lars Gustafsson

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Stämman instämmer med motionären och bifaller motionen i sin helhet.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver användningen av A-traktorer, EPA-traktorer och den nyligen introducerade mopedbilen. Fordonstyperna är populära och gynnar motorintresset och framkomligheten hos ungdomarna. Motionären problematiserar också trafiksäkerhetsaspekterna hos i synnerhet mopedbilen. För att ta tillvara intresset för fordonstyperna föreslår motionären att en ny körkortstillbehörighet utvecklas med benämningen ungdomsbil och att man utreder möjligheten att slå ihop de tre beskrivna fordonsslagen under denna benämning. Motionären yrkar att högsta tillåtna hastighet för den nya fordonstypen bestäms till 45 Km/h.

Precis som motionären anger är de olika fordonstyperna väldigt populära. Med mopedbilarna har dessutom nya ungdomsgrupper, där även unga flickor märks, tagit till sig fordonstypen. Den motorkultur som tidigare var koncentrerad till landsbygden har breddats och stärker mobiliteten hos ungdomarna.

A-traktorer och EPA-traktorer har alltid ifrågasatts utifrån deras trafiksäkerhet och förekomsten av trimmade bilar. I syfte att öka A-traktorerers trafiksäkerhet och därmed göra det mindre intressant att manipulera hastighetsbegränsande anordningar infördes våren 2018 krav på besiktning av A-traktorer. Ändringen av besiktningensreglerna innebär att A-traktorer och epatraktorer ska genomgå kontrollbesiktning med ett tidsintervall som inte överstiger 24 månader.

Med mopedbilarna är toppfarten något högre samtidigt som karossernas maxvikt på 450 kg gör dem mycket farliga vid ett haveri. En trafikpolis beskriver bromsskivorna som "inte mycket bättre än på en mountainbike-cykel" (DI 2020-09-27). Mopedbilarna kritiserar också för sin undermåliga miljöprestanda där det marknadsledande märket hade ett partikelutsläpp 164 gånger större än den lagstadgade gränsen för personbilar. Utsläppet av kväveoxider var samtidigt sju gånger större än vad som är tillåtet för personbilar (motormännen). Med mopedbilens stigande popularitet går det tyvärr att notera ett ökande antal olyckor.

I relation till motionens yrkande om att slå ihop de tre fordonstyperna under en benämning och höja deras hastighet har Trafikutskottet behandlat liknande krav, bland annat från Kristdemokraterna vilka yrkade på en maxhastighet om 50 km/h för A-traktorer. Trafikutskottet fann dock möjligheten att harmonisera hastigheterna ogörlig eftersom fordonstyperna väsentligt skiljer sig åt. En A-traktor kan till exempel byggas om från en lastbil och ha vikter som medför ett helt annat krockvåld än en mopedbil. Transportstyrelsens bedömning är att för A-traktorer som går snabbare än 30 km/h krävs ett B-körkort.

De olika fordonsslagen står också under olika lagar. A-traktorerna är nationellt typgodkända medan mopedbilarna omfattas av EU-gemensamma körkortsregler.

Sammantaget finner partistyrelsen att fordonstyperna trots sin gemensamma målgrupp skiljer sig så pass mycket åt att förslaget om att utreda förutsättningarna för inrättande av en gemensam typ, en ungdomsbil, inte är motiverat. Att öka hastigheten för A-traktorerna är inte heller motiverat.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:11:

att avslå motionen

09:12 Inför teoritest vid körkortsförnyelse

Trafiksäkerheten på vägarna är livsviktig. Trafikintensiteten har ökat rejält - under de senaste decennierna har antalet bilar ökat fortare än vad det har byggts nya vägar. Mer trafik ökar riskerna på vägarna. Trots återkommande ambitionsmål om nollvision så skadas och dör alltför många människor i trafiken varje år.

Den tekniska säkerheten i fordonen har blivit bättre. Det finns bl a ett antal krockkuddar och avståndssensorer i varje ny bil, vilket är bra. Men till syvende och sist så handlar säkerheten på våra vägar om framfarten på vägarna, d v s hur bra fordonet framförs av sin förare.

Efter man har tagit sitt körkort för motorcykel, bil och andra fordon förnyas körkortet med jämna intervall. Denna förnyelse är rent administrativ och innebär i praktiken enbart ett uppdaterat foto på innehavaren.

Samtidigt sker över tiden förändringar i trafikreglerna. Vilket ställer krav på körkortsinnehavare att hålla sig uppdaterad. Alltför många gör inte detta.

Exempelvis hur många körkortsinnehavare kan idag svara på följande frågor:

a/ Ska jag blinka vänster om jag ska till vänster i rondellen?

b/ Hur länge får jag ligga i den vänstra filen på motorvägen?

c/ Får jag svara i mobiltelefonen när jag kör?

För personer som tog sitt körkort för mer än 20 år sedan så ingick inte dessa frågor i dåvarande teorikunskap. Risken är därför uppenbar att alltför många inte kan besvara frågorna ovan korrekt. Vilket emellanåt märks tydligt när man är ute i trafiken. Detta är inte tillfredsställande.

För att säkerställa förbättrat trafik-kunskap – och därmed förbättra trafiksäkerheten på vägarna – så borde ett kunskapstest genomföras i samband med varje förnyelse av körkortet.

Kunskapstestet skulle enkelt kunna genomföras digitalt och kravet ska vara godkänt testresultat för att körkortet ska förnyas.

Med ovanstående argument yrkas härmed att stämman beslutar att KD ska verka för

Attsats 1: Att införa obligatoriskt kunskapstest vid varje förnyelse av körkort för fordon.

Sollentuna 2021-02-19

Bo Hansson samt Ragnar Ståhle

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Alla körkortsinnehavare har en skyldighet att hålla sig ajour med aktuell lagstiftning på trafikområdet. Att avkräva prickfria körkortsinnehavare teoriprov i samband med förnyelse av körkort förefaller vara ett oproportionerligt krav.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

De båda motionärerna vill införa ett obligatoriskt kunskapstest vid varje förnyelse av körkort för fordon. Partistyrelsen finner i likhet med partidistriksårsmötet i Stockholms län att det redan föreligger en skyldighet för körkortsinnehavare att hålla sig uppdaterad med den aktuella lagstiftningen. Obligatoriska kunskapstest framstår inte som proportionerliga i relation till de eventuella trafiksäkerhetsvinster som skulle kunna föreligga.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:12:

att avslå motionen

09:13 Möjliggör för samåkning i busskörfält

Kollektivtrafikkörfält är idag vanliga i större städer med mycket trafik. Körfälten underlättar för bussarnas framkomlighet och skapar incitament för att ställa bilen hemma. Ett annat sätt att minska antalet bilar i rusningstrafik är att uppmuntra till samåkning. På några platser i landet har försök gjorts med att tillåta samåkning i kollektivtrafikkörfält och resultaten har varit skiftande. Sannolikt skulle denna åtgärd kunna vara lämplig på många platser, men självklart inte alla.

Det största hindret för att tillåta samåkning i kollektivtrafikkörfält är att det idag inte finns stöd för denna åtgärd i lagstiftningen då det saknas en definition av samåkning. Däremot finns både lagstöd och goda erfarenheter av att tillåta taxi, färdtjänst och buss i beställningstrafik i kollektivtrafikkörfälten. Det behövs därför en tydlig lagstiftning kring samåkning och fält för samåkning där det framgår hur dessa kan regleras med vägmärken med mera.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att det skapas en tydlig lagstiftning kring samåkning och fält för samåkning.

Attsats 2: att möjliggöra för samåkning i kollektivtrafikkörfält, i de fall detta bedöms lämpligt.

Öckerö 2021-02-18

Jan Utbult

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Fält för samåkning kan vara en åtgärd bland flera för att minska biltrafik och trängsel i många kommuner. Det ligger även väl i linje med Kristdemokraternas strävan att förbättra miljön och minska skadliga utsläpp. Eftersom det idag inte finns lagstöd för samåkning och fält för samåkning är det en förutsättning att lagen ändras för att denna åtgärd ska kunna användas.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill utifrån en lämplighetsbedömning möjliggöra för samåkning i kollektivtrafikkörfält och att lagstiftningen förtydligar möjligheten till detta. Att samåka mellan resmål är givetvis ett produktivitetshöjande resesätt med omedelbara besparingar av transporttjänster. Som ett led i delningsekonomin utvecklas en rad tjänster som förmedlar möjligheten att dela fordon på väg till arbete eller andra destinationer.

Möjligheten att tillåta samåkning i kollektivtrafikkörfält har utifrån erfarenheter i tätbefolkade länder som USA kommit att utvärderas och prövats i Sverige. I rapporten Samåkning i busskörfält på väg 158 Hovåsmotet-Brottkärrsmotet (Prnr:144 444) framkom att en begränsad överflyttning till kollektivtrafikkörfältet som understiger 10 procent av trafikflödet inte medför några direkt negativa konsekvenser för kollektivtrafikens framkomlighet. Kollektivtrafikens framkomlighet och prioritering kan däremot försämrans om överflyttningen överstiger 10 procent.

Effekterna på andelen som samåker bedöms i övrigt i rapporten som begränsade om inte vägsystemet förändras på en systemnivå för att indela trafiken tydligare mellan den vanliga trafiken och samåkningsfält.

Under 2000-talet har ytterligare samåkningsprojekt i både Stockholm och Göteborg genomförts

med mycket marginella ökningar av samåkningar. I Karlstad genomfördes ett gemensamt samåkningsprojekt med fyra stora offentliga organisationer med tillsammans ca 15 000 anställda. Försöket pågick i två år och kantades av relativt omfattande marknadsföring men gav mycket svaga resultat innan det avslutades.

Dagens aktuella sträckor är för korta för att ha en betydelse i paritet med hur det kan bli i till exempel Los Angeles där bruket av samåkning i kollektivtrafikkörfält är motiverat. Med ledning av de erfarenheter som gjorts och de förhållanden som råder i Sverige finner inte partistyrelsen det motiverat att bejaka de förslag som ställs i motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:13:

att avslå motionen

09:14 Nationell standard för markering av cykelöverfarter

För att öka trafiksäkerheten, förenkla och göra det tydligare var cykeltrafik har företräde hade det varit önskvärt med en samordnad nationell standard med tydlig färgmarkering av cyklisternas körbanor vid dessa platser.

I Danmark, som i många hänseenden framhålls som ett föregångsland inom cykeltrafik, markeras cyklisternas utrymme med blåfärgad asfalt för att tydliggöra deras plats i trafiken. På samma sätt kunde våra cykelöverfarter, där cyklisterna har företräde, markeras med tydlig färg. Vid förslag på kommunal nivå har detta förkastats på grund av att ingen sådan standard finns i Sverige och att kommuners arbete måste kunna samordnas.

Härmed föreslår jag för Rikstinget att partistyrelsen ska få i uppdrag:

Attstats 1: - Att verka för en gemensam nationell standard för färgmarkering av cykelöverfarter för att tydliggöra var cyklisterna har företräde och förebygga olyckor.

Växjö 2021-02-08

Kaj-Mikael Petersson

Partidistriktsårsmötet i Kronobergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronoberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill för att förebygga olyckor se en gemensam nationell standard för färgmarkering av cykelöverfarter för att tydliggöra var cyklisterna har företräde.

I Kristdemokraternas utgiftsområdesmotion 22 Kommunikationer (2020/21), framhålls hur frekvensen av skador av klassen allvarliga eller måttliga, gör trafikslaget till det näst farligaste i Sverige. Endast gångtrafikanter har en större frekvens av skador av den här typen. Under 2019 dog också 17 personer till följd av cykelolyckor.

Cykelöverfarter skiljer sig från cykelpassager. Vid en cykelöverfart har trafiken väjningsplikt mot cyklisterna och mopedförare som är ute på, eller just ska färdas ut på överfarten. För att det klart ska framgå för trafikanterna att det finns en cykelöverfart ska det finnas vägmärkning för

cykelöverfart som dessutom kompletteras med väjningslinje på ömse sidor av cykelöverfarten. Cykelöverfarter är ett relativt nytt fenomen i trafiken men upplevs minska olyckorna. Antalet cykelöverfarter uppgår till ca 100 st.

Vid en cykelpassage har inte trafiken väjningsplikt och märkningen är annorlunda. Däremot menar partistyrelsen att cykelöverfarter, som är tydligare markerade än passager, ska övervägas framför cykelpassager vid nyanläggning och att cykelpassager successivt bör göras om till cykelöverfarter där så är lämpligt.

Trafikverket har med utgångspunkt från att Trafiklagstiftningen ändrades 2014, utformat en förslagssamling för bättre och säkrare cykelpassager (EK 50 A 2004:15979). I detta ingår också ett ställningstagande till att markera en cykelöverfart med färg. Trafikverket erkänner värdet av att färgen vägleder andra trafikantgrupper att se cykelöverfarten, men avråder från färgmarkeringar då det enligt myndigheten kan vaggas in cyklister i en falsk förvisning att bilar och gångtrafikanter ska väja för dem. Tolkningsutrymmet för hur cykelpassager och cykelöverfarter ska utformas har lett Sveriges kommuner och regioner (SKR) att parallellt med förslagssamlingen utforma ett antal typritningar som praxisnormerande för kommuner att anlägga gaturummet efter. Ingen av dessa typritningar använder färg av det slag motionären förordar.

Det bruk av färger som görs i länder som Danmark och Nederländerna syftar att uppmärksamma bilister på att cyklister har prioritet i olika trafiksituationer. Bruket av färg är väl etablerat i länderna som för övrigt njuter betydligt mindre snö i vägbanan än Sverige.

Utifrån den praxis som etablerat sig för utformningen av cykelöverfarter gör partistyrelsen bedömningen att avslå motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:14:

att avslå motionen

09:15 Bättre cykelvägar på landsbygden

Idag finns en förordning för byggande av cykelvägar, som innebär att de måste dras längs landsvägar. Detta gäller alltså statliga vägar, under trafikverkets ansvar.

Resultatet av detta blir att cykelvägarna ofta kommer långt från grupper av bebyggelse, och att man inte använder sig av befintliga vägar och stråk i stället för att bygga en helt ny, kostnadskrävande, cykelbana, längs den större vägen.

Uppsala är Sveriges största landsbygdskommun med 50.000 invånare på landsbygden. Nu när det finns större möjlighet för lokalt och regionalt inflytande i infrastrukturinvesteringar genom länstrafikplanerna har det blivit uppenbart att detta innebär en brist i investering i cykelinfrastrukturen på landsbygden. Cykel måste få betraktas som ett eget trafikslag. Genom att låta bebyggelse, och befintlig vägstruktur ha större grund för dragning av cykelstråk än hur landsvägarna dras så optimeras såväl de samhällsekonomiska kostnaderna som tillgängligheten för cyklister.

Jag föreslår därför rikstinget besluta:

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en ändrad lagstiftning när det gäller statlig investering i cykelinfrastruktur på landsbygden.

Uppsala 2021-02-20

Jonas Segersam

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att partistyrelsen ska verka för en förändrad lagstiftning gentemot statliga investeringar i cykelinfrastruktur på landsbygden.

Idag är förhållandet sådant att en gång- och cykelväg endast får byggas om den är i anslutning till allmän väg. Anläggningslagen gör att Trafikverket inte får anlägga eller äga enskilda vägar, och inte heller anlägga fristående cykelvägar i anslutning till befintliga enskilda vägar. Eftersom enskilda vägar utgör den största delen av Sveriges vägnät skapar det stora begränsningar. Lagen är ett hinder för ökad cykling och motverkar möjligheten att nyttja trafikslagets unika funktioner fullt ut.

Kristdemokrater har under ett flertal år krävt i utgiftsområdesmotion 22 kommunikationer att väglagen ändras så att det blir möjligt för Trafikverket att anlägga friliggande cykelvägar utan krav på anslutande bilväg. I december 2020 vann en politisk majoritet ett tillkännagivande i trafikutskottet med kravet att regeringen bör återkomma med förslag som gör det möjligt att anlägga friliggande cykelvägar utan krav på direkt anslutning till vägar avsedda för motortrafik. Socialdemokraterna, Liberalerna och Centerpartiet motsatte sig tillkännagivandet.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:15:

att anse motionen besvarad

09:16 Kollektivtrafik är viktig – men vi kan inte ducka för målkonflikter.

Kollektivtrafik har två utmärkande drag. Den är yteffektiv och den styrs politiskt. Båda dessa drag är för mig viktiga.

Yteffektivitet är nära besläktad med förvaltarskapstanken. Miljön och naturresurserna måste förvaltas ansvarsfullt, så att goda livsbetingelser inte äventyras för kommande generationer. Människan bör därför ingripa i naturen med försiktighet och klok urskiljning.

Även yta är en resurs som måste användas klokt. Alla ytor som används för trafik och parkering har alternativa användningsområden. De kan vara odlingsbar mark, skogsmark eller grönområden. De som lever idag har ingen fullständig rätt att ta ytor i anspråk. Förtätning av städerna kräver därför ett stort inslag av kollektivtrafik.

Den politiska styrningen är viktig därför att den möjliggör det som vi i kristdemokratiskt tänkande kallas social marknadsekonomi. Dvs fördelningspolitiska åtgärder som riktas till den som har störst behov av stöd och hjälp. Vi vill till exempel se en kollektivtrafik som möjliggör att invånare i mindre orter också kan utnyttja den, men då i form av närtrafik.

Subventionering av kollektivtrafiken fyller därmed två syften: den kan användas för att skapa ekonomiska motiv att agera miljövänligt, och för att lösa transportbehov för människor i delar av samhället som i en ren marknadsekonomi inte skulle ha likvärdiga möjligheter att resa. Men det måste också finnas en gräns för den gemensamma finansieringen där vi ser det som nödvändigt att upprätthålla minst 50 % självfinansiering via biljettintäkter av allmän kollektivtrafik.

Vi vill i detta sammanhang framhålla att för oss som kristdemokrat begränsas aldrig frågan om kollektivtrafik till buss och tåg, det vi kallar allmän kollektivtrafik. Färdtjänst och sjukresor, särskilda persontransporter, är en del i det grundläggande välfärdsuppdraget. Dessa

verksamheter ingår i det övergripande arbetet för en jämlik kollektivtrafik. Regelverken för såväl färdtjänst som sjukresor ska alltid formas så att de utgår från den enskildes situation och behov.

Kollektivtrafiken är en självklar del i samhällets service. Men det innebär inte att den är svaret på allt, vilket man kan tro när man hör vissa debattörer. Sanningen är att det finns behov som uppfylls betydligt bättre av privatbilar. Även icke-elektriska moderna bilar har en bränsleförbrukning som gör att det krävs ett relativt stort antal passagerare på bussen för att skapa miljönytta. Ett faktum som vi som bor och lever i småsamhällen och på landsbygden är väl medvetna om.

Det finns också målkonflikter inbyggda i hur vi formar och fattar beslut om kollektivtrafiken. En är att kollektivtrafik idag i praktiken bedrivs i konkurrens med sjukvård. Båda utgår från samma regionala skattebas. Självfinansieringsgraden inom kollektivtrafiken får inte nonchaleras. För om man gör det då kommer trafikens kostnadsutveckling att ”gröpa ur” resurstilldelningen som hälso- och sjukvården är i behov av.

Ytterligare en målkonflikt har blivit tydlig i och med Coronapandemin. Kollektivtrafiken är som allra mest lönsam och effektiv när den nyttjas av många på samma gång. Samtidigt är det då som smitta sprids allra lättast. Ska vi i framtiden sträva efter det ”tidigare normala”? Är det överhuvudtaget önskvärt att återgå till en vardag med stående passagerare på bussar?

Krisen för kollektivtrafiken är dessvärre inte snabbt övergående. Redan före coronakrisen var trenden att kostnaderna för regionernas kollektivtrafik på många håll ökade på ett ohållbart sätt. Genom den långvariga coronakrisen har också nya beteenden etablerats som sannolikt kan bli bestående och påverka behovet av kollektivtrafiken i dess nuvarande traditionella form. Och som effekt påverka också ekonomin. Förbättrade möjligheter att arbeta från hemmet kan innebära att behovet av kollektivtrafik för arbetspendling minskar. Kollektivtrafikens goda rykte har också naggats i kanten av rekommendationer om att inte resa kollektivt.

Målkonflikterna går inte alltid att lösa men man måste vara medveten om dem. Och när det gäller konkurrensen mellan sjukvård och kollektivtrafik, bör det vara självklart att det förstnämnda går före. Även vi som har ett stort engagemang och kanske ett politiskt ansvar för kollektivtrafikfrågor måste kunna se helheten och då bör hälso- och sjukvård ges företräde vid skarpt läge.

Vi föreslår rikstinget

Attsats 1: att uppdra åt partistyrelsen att på olika sätt uppmärksamma den målkonflikt som beskrivits i denna motion

Attsats 2: att uppdra åt partistyrelsen (och riksdagsgruppen) att i kommande ageranden lyfta fram vikten av att resurser till sjukvården inte urholkas på grund av en slapp och allt för traditionell inställning till hur kollektivtrafiken kan organiseras

Attsats 3: att uppdra åt partistyrelsen att utveckla en ny politik för kollektivtrafiken som, med utgångspunkt i teknikutvecklingens möjligheter och de förändrade resvanor och livsmönster som Coronapandemin har medfört, leder till ökad kostnadseffektivitet.

Järnforsen 2021-01-29

Anders Andersson samt Daniel Braw

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Kollektivtrafik är viktig – men vi kan inte ducka för målkonflikter

Motionärerna tar upp en aktuell fråga vars omfattning ännu är svår att se. Coronapandemin har

tvingat fram nya beteendemönster samtidigt som det finns en utbredd ambition i samhället att öka utbudet av kollektivtrafik. Så som kollektivtrafiken och sjukvården idag är organiserade finns det som motionärerna påpekar en risk att kollektivtrafik kräver resurser som hade kunnat gå till vård. Ur kristdemokratiskt perspektiv förefaller det naturligt att i ett sådant läge prioritera sjukvården.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna beskriver kollektivtrafikens målkonflikt där dess begränsade resurser utifrån samma regionala skattebas som sjukvården, ska användas för att med yteffektivitet transportera personer i samhället. Motionen tar också upp de begränsningar kollektivtrafiken dras med, att den måste ha en viss beläggning för att vara samhällsekonomiskt effektiv, inte kan överträffa den privata bilens flexibilitet, och inte självklart kan överträffa andra trafikslag miljö- och klimatmässigt. Coronapandemin har också medfört nya resmönster vars förändringar kan vara svåra att dra långsiktiga slutsatser av, det går dock inte att utesluta att den dramatiska nedgång för kollektivtrafiken som följt på pandemin kan få en utdragen effekt.

Som motionärerna framhåller så prioriterar Kristdemokraterna sjukvården när den ställs mot kollektivtrafiken. Denna prioritering måste anses vara väl etablerad i partiet och uttrycks till exempel i vårt ställningstagande gentemot återkommande propåer från partier till vänster att avgiftsbefria kollektivtrafiken. Det finns anledning att i enlighet med motionens intentioner lyfta samtalet om målkonflikten mellan sjukvården och kollektivtrafiken, inte minst i ljuset av övriga reformer Kristdemokraterna planerar för regionernas uppgifter. I förhållande till den andra attsatsen måste dock konstateras att villkoren för regionerna kan uppvisa stor variation. Vad som är traditionell hållning till kollektivtrafik och omfattningen av kollektivtrafiken kan skifta väsentligt.

I förhållande till motionens konkreta kallelse till partistyrelsen, att utveckla ny politik för kollektivtrafiken utifrån teknikutveckling och förändrade resmönster, gör partistyrelsen bedömningen att denna analys bäst löpande utförs av andra aktörer och att våra regionpolitiker inom ramen för kommunpolitiska rådet (KRP) med fördel kan samla denna analys och hitta gemensamma linjer.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:16:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

09:17 Finansiering av lokaltrafiken

Delar av lokaltrafikens kostnader finansieras via olika typer av biljettlösningar. Alla lösningar ska underhållas och utvecklas utifrån olika typer av behov och intressen. Både vad det gäller program- och hårdvara som tex kortläsare etc. Lokaltrafiken ska med en frekvens göra biljettkontroller. Allt genererar betydande kostnader i onödan.

Den finansiering som sker via biljettintäkter borde tas ut via skatten. Vilket skulle innebära ett flertal olika fördelar. Flera olika typer av software- och hårdvarulösningar med dess underhåll kan läggas ner.

Kreativa lösning för att kunna smita undan avgiften skulle försvinna. Ger också en stabilitet i

intäkterna för att bedriva lokaltrafik. Förändring ger också möjlighet till att lägga lösningar på att stävja det ökade våldet inom lokaltrafiken.

Incitamentet för att använda sig av lokaltrafiken ökar, bra för miljön.

Attsats 1: att tillgången till lokaltrafiken ges via ett skatteuttag

Attsats 2: att utöka antalet värdar och ordningsvakter.

Stockholm 2021-02-14

Yngve Terelius

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Stockholms Lokaltrafik (SL) är idag delfinansierad genom biljettpriser som resenärer betalar för tjänsten. Finansieringen utgörs till ca hälften av biljettpriser respektive skattemedel. Redan idag omfattar SLs utgifter hela 10 % av den totala regionala budgeten vilket innebär att en helt skattefinansierad kollektivtrafik skulle öka Region Stockholms utgifter med 10 % per år, ca 11 mdkr. Kostnaden skulle dock troligen bli betydligt högre än så då efterfrågan på kollektivtrafik skulle öka dramatiskt.

Med anledning av ovan ser distriktsstämman ingen anledning att ändra SLs finansieringsform eftersom den till stor del redan är skattefinansierad samt att kostnaden skulle leda till höjd skatt även för dem som inte nyttjar SL.

SLs arbete för ökad trygghet är väletablerat och innovativt. Trygghetscentralen kan nås både via telefon men även via chatt och kamerabevakningen sker i samverkan med vakter och polis.

Under mandatperioden har majoriteten satsat på fler trygghetsvärdar ute i trafiken som komplement till befintliga ordningsvakter och väktare, men många av insatserna för ökad trygghet sker framförallt mot bakgrund av bristande polisiär närvaro kring regionens stationer och hållplatser. Således kan SL inte på egen hand stävja otrygghet och ordningsstörningar utan ett ökat polisiärt stöd.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att tillgång till lokaltrafik ska ges via ett skatteuttag och att antalet värdar och ordningsvakter i kollektivtrafiken ska utökas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad redogör förtjänstfullt varför en avgiftsfri kollektivtrafik inte är en framkomlig idé. Avgiftsfri kollektivtrafik har testats i diverse kommuner i Sverige och ofta snabbt avvecklats efter erfarenheter av trängsel och skenande kostnader. Det är också väl belagt att kollektivtrafikens främst kommunicerande kärn i fråga om överflyttning av passagerare – är gång och cykling. Bilisterna fortsätter att utnyttja den flexibla turtäthet som möjligheten att själv välja sin avgång innebär.

Erfarenheten att man i högre grad värderar och vårdar något man betalat för, spelar också roll vad gäller trygghetsupplevelsen i kollektivtrafiken.

Oavsett avgiftsnivå finns ett behov av att säkra tryggheten i kollektivtrafiken och polisen närvaron i Stockholms länstrafik tål att ställas i relation med Londons där över 2000 tunnelbanepoliser regelbundet patrullerar tunnelbanesystemet.

Precis som distriktsårsmötet framhåller har den alliansledda majoriteten i Stockholms län utökat närvaron av ordningsvakter och väktare i kombination med en fördjupad samverkan med Stockholms Stadsmission för insatser rörande hemlöshet eller missbruk.

För landet i stort bör dock framhållas att behoven är lokala eller regionala och därför främst avgörs på den nivån.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:17:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

09:18 Inför ett utökat beställaransvar i yrkestrafiken

[Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Sverige är ett långt land och med detta stora avstånd för de mycket viktiga transportererna. Åkerierna som transporterar dessa varor går dock på knä på grund av osund konkurrens.

De svenska åkerierna har svårt med att konkurrera då det finns åkerier ifrån övriga Europa som med bland annat lönedumpning bidrar till att den svenska åkerinäringen har svårt att överleva. Till denna lönedumpning så tillkommer även en social dumpning där dessa chaufförer som oftast är lurade med tron om "guld och gröna skogar" i Sverige tar till alkohol eller andra substanser för att döva sin ångest.

Mycket av dessa dumpade frakter kan man direkt koppla till det som brukas benämnas i annonser för "Fri frakt". Fri frakt finns inte!!! Någon måste betala den milkostnad som är faktisk, det vill säga lön, drivmedel, reparationer etc. etc. Hur kan då Svenska företag köpa eller sälja varor med fri frakt? Eftersom alla varor ska transporteras så råder det huggsexa på den europeiska marknaden om att få transportera dessa varor. De svenska åkerierna kan inte klara av den konkurrensen då deras milkostnader är för höga för just fri frakt.

Hur kan då andra länders åkerier vinna dessa transportavtal? Jo genom att flera av dessa åkerier inte följer lagen om kör- och vilotider, vilket kan få katastrofala konsekvenser. Lastsäkring är ett annat sådant problem, samt lastbilens trafiksäkerhet.

Det beställaransvar som finns idag är alltför uddlöst för att det ska respekteras. Ytterst få, om ens någon, har hitintills fällts för att ha brutit mot beställaransvaret utifrån SFS 1998:786 §6a. Det finns därför ett tydligt behov av ett utökat beställaransvar. Beställaransvaret ska verka för att den som köper en transport ska vara skyldig att se till varan är fraktad på ett sådant sätt att trafiksäkerheten, lagar om cabotage samt chaufförslönen inte är hotad. Lagen skall även omfatta speditörerna. Detta skall göras med ett dokument som följer med ifrån säljaren av varan hela vägen till mottagaren.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen

Attsats 1: att verka för att en utredning tillsätts om ett utökat beställaransvar för att säkerställa att svenska lagar och föreskrifter efterföljs.

Vallberga 2021-02-15

Jörgen Nilsson, Lars Österberg samt Benjamin Nordström

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionärerna sätter fokus på tre allvarliga problem inom yrkestrafiken som Kristdemokraterna i Gävleborg anser måste åtgärdas. Ur ett solidaritetsperspektiv har vi ett politiskt ansvar att förhindra lönedumpning för att inte utländska chaufförer ska behöva arbeta under slavliknande förhållande. Ur ett konkurrensperspektiv är det nödvändigt att svenska åkare inte ska behöva utsättas för illojal konkurrens som beskrivna lag, samt regelbrott innebär och förhindrar dem att på ett lönsamt sätt bedriva sin verksamhet. Ur ett trafiksäkerhetsperspektiv är det av stor vikt att alla trafiksäkerhetsbestämmelser följs. Ett utökat beställansvar i enlighet med vad motionärerna föreslår kommer att starkt bidra till att lösa dessa beskrivna problem.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 09:19.

09:19 Rätt lagstiftning för tunga transporter

Sverige kan, vintertid, ha svåra vägförhållanden – både med stora snömängder och halka. Många utländska transportföretag, kommer till Sverige med olagliga däckförhållanden och våra svenska bärgare, får hjälpa många dikeskörda långtradare. Detta medför stora säkerhetsrisker. I bästa fall, hamnar fordonet i diket – i sämsta fall, i kollision med andra fordon, eller människor på vägen, med katastrofala följder.

Utländska, tunga fordon, måste – uteslutande - ha samma krav och regler, som svensk, tung trafik.

Kravet är däckdjup på 5 mm på samtliga däck på tung lastbil, tung buss och personbil – klass II – (husbil), med totalvikt över 3,5 ton.

Transport- och arbetstider ska stämma överens med de krav som finns i vår lagstiftning. Digitala färdskrivare finns i all tunga fordon, överstigande 3,5 ton, inom EU och ska kontrolleras regelbundet.

Konkurrens mellan svenska och utländska företag, måste ske på samma villkor.

Motionären föreslår därför

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att alla tunga utländska fordonstransporter, inspekteras vid våra gränsövergångar och utefter transportvägarna. Tillämpning ska gälla med omedelbar verkan och transportörer, som inte uppfyller kraven, tvingas att ombesörja brister genast, eller avhysas från landet.

Linköping 2021-01-25

Yvonne Svalin

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 09:18 till 09:19:

Motionärerna för de likalydande motionerna 09:18 Inför ett utökat beställansvar i yrkestrafiken, vill uppdras till partistyrelsen att verka för att en utredning tillsätts om ett utökat beställansvar för att säkerställa att svenska lagar och föreskrifter efterföljs.

Motionen 09:19 vill att alla tunga utländska fordonstransporter, inspekteras vid våra gränsövergångar och utefter transportvägarna. Vid brister ska det genast beivras eller innebära avvisning från landet.

Problemen på de svenska vägarna med lönedumpning och regler kring kör- och vilotider som inte respekteras är väl kända.

Detta har lett till skärpningar både på europeisk nivå såväl som politiska initiativ i Sveriges riksdag. EU:s mobilitetspaket hade redan 2017 ett antal förslag för att skärpa reglerna för cabotage som sedan dess förhandlats. Den 9 juli 2020 antog EU-parlamentet paketet som innebär krav på förare av internationella godstransporter att ta obligatorisk veckovila i hemmet, krav på färdskrivare i fordonet och krav på mellanperioder om fyra dagar innan nästa cabotagetransport. Vägtransportföretag måste också kunna visa att de har en väsentlig del av sin verksamhet i det EU-land de är registrerade i. Reglerna är tänkta att träda i kraft 1 januari 2022. De nya reglerna har överklagats till EU-domstolen av en rad östliga EU-länder.

I Sverige förändrades reglerna med propositionen Beställansvar för ordning och reda på vägarna (2017/18:209) så att om en transport skett utan rätt tillstånd kan alla som har beställt den aktuella transporten hållas ansvariga, det vill säga samtliga beställare i en avtalskedja.

2017 skärptes tidsramarna gällande cabotagetransporter för inkommande internationella godstransporter från sju till fem dagar. Mobilitetspaketet angav också ambitionshöjningar om att minst 3 procent av cabotagetransporterna skulle kontrolleras årligen.

Polisens arbete med att identifiera olagliga cabotagetransporter har intensifierats efter att regeringen avsatte 25 miljoner kronor per år 2017–2020 för att öka tillslag mot cabotagetransporter, Kristdemokraterna stöder ambitionshöjningen. Under 2020 uppdagades 272 fall av olaga cabotagetransporter, en ökning med 14 procent från föregående år som också såg en uppgång av tillslag. De första två månaderna av 2021 avslöjades 75 fall av olaga cabotagetransporter.

I samband med att en förare kontrolleras händer det att pass och körkort är utfärdat av en tredjelandsnation och att föraren saknar förartillstånd och/eller gemenskapstillstånd. Det blir då ett utlänningsärende med möjlighet till avvisning eller förvarsvistelse i väntan på utvisning.

Idag har polisen möjlighet att klampa ett fordon som påfunnits bryta mot reglerna. Klampningen får dock endast hållas i 36 timmar. Kristdemokraterna driver frågan om att klampningen ska få kvarstå till dess att böterna är betalda samt att åkare ska kunna bötfällas eller klampas på plats även när de bryter mot miljöregler och hastighetsregler.

Problemet med beställansvaret är att det inte finns krav på uppföljning och väldigt få beställare ställs till svars. Uppföljning och kontroll behöver utökas och förbättras för att ansvaret i praktiken ska ha någon betydelse.

Flera juridiska steg som tagits i närtid förtjänar att utvärderas utifrån dess effekter innan det återigen kan vara dags att skärpa reglerna. Just beställansvaret som motionären efterlyser – har utökats. Partistyrelsen finner därför inte att det är motiverat att ytterligare utöka beställansvaret.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:18:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:19:

att anse motionen besvarad

09:20 Se över yrkeskompetensbeviset för yrkeschaufförer [Denna motion är inlämnad från flera partidistrikt.]

Vi har all anledning att känna stolthet över svenska lastbilschaufförer och deras stora kompetens. Yrkeskompetensbevis kom till för att alla lastbilschaufförer i EU skulle ha samma yrkesgrund.

I Sverige så blev det 2009 lag på att alla yrkeschaufförer som transporterar gods i fordon över 3,5 ton skall ha denna utbildning. Utbildningen är på 35 timmar som kan delas upp under 5 tillfällen. Endast 12 timmar av dessa kan ske på distans. Fortbildningen skall, i enlighet med förordning 2007:1470, ändrad 2021:25, bedrivas både teoretiskt och praktiskt. I den praktiska delen av fortbildningen se vi ett behov av att moment om rationell bränsleförbrukning, trafiksäkerhet och lastsäkring införs. Just dessa delar är av trafiksäkerhets- och miljöskäl de viktigaste ämnena i fortbildningen.

En utökad distansutbildning ger chaufförerna större flexibilitet och tillgänglighet vilket främjar faktorer som fritid, familj och återhämtning. En översyn av utbildningen för yrkeskompetensbevis skulle ge yrkeschaufförerna en fortbildning som blir mer verklighets- och yrkesnära.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar att uppdra åt partistyrelsen

Attsats 1: att verka för att yrkeskompetensens praktiska delar kvalitetssäkras i fortbildningskurserna.

Attsats 2: att verka för att distansutbildningen utökas till att gälla tre delkurser.

Vallberga 2021-02-15

Jörgen Nilsson, Lars Österberg samt Benjamin Nordström

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Som motionärerna påpekar så är det viktigt att yrkeskompetensutbildningen för yrkeschaufförer och att de följande fortbildningskurserna utvecklas och anpassas till dagens verklighet och behov.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill att partistyrelsen ska verka för att yrkeskompetensens praktiska delar kvalitetssäkras i fortbildningskurserna för yrkeschaufförer samt att distansutbildningen utökas till att gälla tre delkurser.

Det är givetvis angeläget att fortbildningskurserna håller en hög kvalitet, likaså är det eftersträvansvärt att utbildningen i så hög utsträckning kan hållas på distans. Idag omfattar fortbildningen 35 timmar som kan delas upp i delkurser på minst 7 timmar vardera. Högst en av delkurserna får ske som distansutbildning. Sammanlagt får en fortbildning innehålla högst 12 timmar distansutbildning. Tillfälligt under pandemin har två förordningar. (2021:24 och 2021:219) om ändringar i förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens gjort att förare får genomföra hela eller delar av fortbildningen på distans under perioden den 1 februari till och med den 31 juli 2021. Det finns goda skäl att i enlighet med motionens yrkande permanent utöka distansdelen till att kunna omfatta tre av delkurserna.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:20:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

09:21 Framtida transporter och kommunikationer i Sverige med fokus på miljö

Det pågår en bred och delvis intressant debatt om vår miljö och framtidsinvesteringar så inom ett flertal områden.

VÄGNÄTET

Vi behöver prioritera säkerhet och rätta till eventuella flaskhalsar i vägnätet. Vi ska inte bygga snabbare och bredare riksvägar det gör att planerade projekt läggs i malpåse och samtidigt minimera framtida påverkan på befintlig bebyggelse och landskap. Vi behöver prioritera underhåll på befintligt vägnät med lokala entreprenörer då den snabba omställning som nu sker i samhället till mer miljöanpassad transport/frakt inte kommer att kräva planerade kostsamma investeringar som TRV förespråkar just nu. Bra kommunikationer och ett välrustat vägnät är viktigt för att Sverige ska kunna utveckla välståndet, öka tillväxten och sysselsättningen. Standarden på vägnätet är därför avgörande för att företag ska kunna ha kvar verksamhet även på mindre orter. Det finmaskiga vägnätet är viktigt för en levande landsbygd, därför behöver vägunderhållet på landsbygden öka. Vi vill därför öka stödet till de enskilda vägarna.

TÅGNÄTET

Befintligt nät i Sverige täcker också framtidens transporter, men är dåligt underhållet. Vi ska stoppa utredning/planering av ”Höghastighetståg mellan Stockholm – Malmö – Göteborg, som ändå inte löser miljöanpassade transporter av människor. Resurser behövs till till akut underhåll och förbättring av befintligt nät i vårt avlånga land måste fortgå och fortsatt utbyggnad av dubbelspår där så behövs. Järnvägen är ett omtyckt och klimateffektivt transportslag som behöver utvecklas mot större kapacitet och driftsäkerhet. Kristdemokraterna verkar för att en större andel av person- och godstransporter ska gå på järnväg. Vi vill prioritera en fortsatt upprustning av befintliga järnvägar, samt utbyggnad av nya sträckor som behövs för att öka kapaciteten och Funktionaliteten.

FLYG

Vårt idag bästa och snabbaste transportsätt i vårt avlånga land. Vi ska behålla och ge stöd till

befintliga flygplatser speciellt i norra Sverige för framtida elflygplan. Flygrutter bör utvecklas tillsammans med våra grannar i Norge och Finland. Stöd och bidrag till Svensk flygindustri / SAAB ska öka för att utveckla och bygga framtidens elflygplan. Det har påbörjats men behöver också ekonomiskt stöd. Flyget i Sverige bör ses som en del av kollektivtrafiken och ska vara klimatneutralt senast 2040. Satsningar ska genomföras på biobränsle för flyget och på elflyg. Klimatstyrande start- och landningsavgifter ska införas. Sverige ska ta ledartröjan för att omförhandla de internationella avtal och konventioner som sätter stopp för beskattning av flygbränsle. De regionala flygplatserna ska värnas.

Förslag till beslut

Attstats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att tillsammans med ett eller flera partier jobba fram ett miljöanpassat förslag till "Sveriges kommunikationer i framtiden" där ekonomi och tillgänglighet är i fokus.

Njurunda 2020-02-01

Lars Elwing

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet anser att motionen ligger i linje med Kristdemokraternas politik på området.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna arbetar utifrån principprogrammets ansats om att utforma ett trafiksystem som tar hänsyn till alla godkända fordonsslag. Principprogrammet utgår också från att ekonomiska och legala styrmedel "utformas så att de samhällsekonomiska och miljömässigt mest effektiva kommunikationssystemen stimuleras". En tillgänglighetsaspekt gör sig också gällande för trafiksystemets utformning, både i fråga om att nyttjas av barn och personer med funktionsnedsättning men också så att hela landet ska ha tillgång till trafiksystemet.

Detta kommer sedan till uttryck i vår infrastrukturpolitik. I den följdmotion Kristdemokraterna presenterade i anslutning till regeringens infrastrukturproposition för perioden 2022-2033 gör Kristdemokraterna en prioritering för underhållet av våra vägar och att återta en del av den underhållsskuld som regeringen låtit uppstå. Vi ökar också kapaciteten i det svenska väg- och järnvägsnätet, för järnvägen med betoning på att koppla ihop flödet av gods från norr till söder. För sjöfartens fortsatta framfart anslår vi medel för en ny generation isbrytare.

Vi betonar inrikesflygets funktion som kollektivtrafik och dess betydelse för att knyta samman vårt land. Lokala flygplatser möjliggör arbetsmarknadens förstorande. Flyget, och i synnerhet regionala flyget, står i en lovande utvecklingsfas mot elektrifiering och iblandning av biodrivmedel.

Flyget är en del av infrastrukturen och behöver hanteras i en gemensam infrastrukturplan. Följdmotionen avsätter därför medel för att stödja denna del av infrastrukturen samtidigt som vi yrkar på att regeringen skall genomföra en ny utredning som ser på hur de lokala flygplatserna skall organiseras samt finansieras i framtiden.

Följdmotionen stärker de regionala infrastrukturplanerna väsentligt. Detta gör att regionerna kan fortsätta att utveckla länstrafiken med flera stationer på mindre orter. Det stärker

lokalsamhället samtidigt som det underlättar för människor att arbetspendla inom ett större område.

Regeringen motiverar uppförande av stambanorna för höghastighetståg utifrån att folk ska välja tåg med låg klimatbelastning framför andra transportslag som flyg eller bil. Samtidigt innebär uppförandet av stambanorna en väsentlig källa till utsläpp vars kompensering inte kan inledas förrän bygget står klart. År 2045 finns dock skäl att förvänta sig att både flyg och vägtrafik kommit så pass långt med bruket av biodrivmedel och elektrifiering att substitutionseffekten blir minimal.

Återbetalningen av de nya stambanornas klimatskuld blir då svår.

Följdmotionen klargör att byggnationen av nya stambanor för höghastighetståg måste ske utanför den finansiella ram som är uppställd för 2002-2033 samt via någon form av annan finansiering. Trafikverket har också varit tydliga med att det bör ske utanför ram samt att byggnationen måste ske vid ett tillfälle om projektet skall vara samhällsnyttigt. Vi avstår därför dessa investeringar och för över dessa resurser till andra viktiga infrastrukturprojekt med större samhällsekonomisk och miljömässig potential och betydelse.

Partistyrelsen konstaterar utifrån partiets arbete med infrastrukturpolitiken att den sker i enlighet med motionens intentioner.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:21:

att anse motionen besvarad

09:22 Minska CO2-utsläppen, parkeringsträngsel och köer genom att fler åker MC till jobbet

Bakgrund

Motorcykeltrafik är ett effektivt sätt, vid sidan av den kostsamma och långsamma utbyggnaden av kollektivtrafiken, att snabbt minska såväl CO2-utsläpp som köbildning vid rusning i våra större städer. Såväl MC som drivs av fossila bränslen som sådana som drivs av el är effektivare transportmedel än exempelvis bilen i samband med arbetspendling. I normalfallet är nämligen föraren ensam i bilen som då släpper ut mer CO2 per personkilometer än en MC. Samma sakförhållande gäller en jämförelse av elförbrukning mellan en elbil och en elmc.

Ytterligare fördelar med MCn som arbetspendlingsfordon är att den inte skapar köer på samma sätt som bilar och bussar, inte upptar samma parkeringsyta samt att den inte sliter lika mycket på vägbanan grund av sin betydligt lägre vikt.

Något som anförs av dem som är emot fler MC i trafiken är skaderisken för föraren. Om man bortser från de singelolyckor som uppstår bland unga män i åldern 16-25 år till följd av vårdslöst och omdömeslöst körande, så är skadefrekvensen i huvudsak beroende på kollisioner med bilar och lastbilar i korsningar utanför stadskärnorna. Dessa olyckor kan förebyggas bättre genom att dels dela upp körbanan på infartsvägarna till våra större städer så att MCn får en egen smal fil, dels på ett nationellt plan tillåta MC-trafik i kollektivtrafikens körfält. För närvarande är rätten att köra MC i kollektivtrafikens körfält beroende på vilken kommun som bestämmer, vilket gör det mycket otydligt för MC-föraren att veta när det är OK och när det inte är det.

För att stävja av vårdslöst och omdömeslöst körande i samband med att mängden MC ökar bör man begränsa rätten att framföra stora, snabba och motorstarka MC i den särskilda MC-filen respektive kollektivtrafikkörfältet till MC-klasserna A1 och A2, dvs lätta och medeltunga MC. Detta innebär premierar just de MC-segment som pendlingsmaskinerna finns inom, såsom Scooters och inkapslade MC.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att tvåhjuliga motorfordon av klass A1 och A2 ges nationell rätt att framföras i kollektivtrafikens körfält.

Attsats 2: att tvåhjuliga motorfordon av klass A1 och A2 ges ett särskilt utrymme körbanan på viktigare tillfartsvägar till större kommuner där kollektivtrafikkörfält eller flera filer saknas.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Tvåhjulig motorfordon kan bidra till minskad trängsel i trafiken i de fall de ersätter en bil med bara en person i. Därför bör kommuner vinnlägga sig om att ha rimliga parkeringsmöjligheter och prissättning för parkering för dessa fordon. Däremot ser vi inte att det bör införas generella regler om att dessa fordon ska få framföras i kollektivtrafikkörfält utan beslut om vilka utöver kollektivtrafiken som eventuellt ska ha rätt att trafikera kollektivtrafikkörfält bör fattas av väghållaren utifrån lokala förutsättningar. Inte heller bör något nationellt beslut om speciella körfält för motorcyklar fattas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna framhåller MC-trafikens fördelar i form av flexibilitet, framkomlighet och bränsleeffektivitet. För att främja MC-trafiken yrkar motionären på att tvåhjuliga motorfordon av klass A1 och A2 ges nationell rätt att framföras i kollektivtrafikens körfält. För samma fordon vill också motionärerna se ett särskilt utrymme på viktigare tillfartsvägar till större kommuner där kollektivtrafikkörfält eller flera filer saknas.

Förra året fanns 22 vägsträckor där MC tillåts i kollektivtrafikkörfält. För lokala pendlare, som motionärerna identifierar som målgrupp för reformen, borde dessa sträckor vara väl kända. Trafikverket har utvärderat effekterna av MC-körning i kollektivtrafikkörfält i en sammanställning av forskningsrapporter (TRV 2017/108527) och kunde inte se några tydliga resultat att tilltaget främjat trafiksäkerheten. Trafikverket ser inte möjligheten att öppna flera filer för MC som en prioriterad åtgärd, men inte heller anser Trafikverket det motiverat att förbjuda möjligheten där det idag är tillåtet.

Trafikverket framhåller vikten av att utnyttja vägnätet runt våra större städer så effektivt som möjligt och att många idag gör anspråk på att få använda kollektivtrafikkörfältet. Buss i beställningstrafik, skolskjuts, färdtjänst, taxi och varutransporter har alla önskemål om att få nyttja ledig kapacitet i dessa fält. En för stor belastning riskerar att eliminera poängen med att ha ett snabbgående körfält för kollektivtrafik. Indikatorerna på att separata filer för MC ger någon trafiksäkerhetsvinst tycks svaga. I ljuset av det finner inte partistyrelsen det motiverat att bejaka motionens andra yrkande där tillskapandet av nya körfiler föreslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:22:

att avslå motionen

09:23 Skrotbilar och övrigt miljöfarligt gods

I våra tätorter och på landsbygden är skrotbilar ett problem både för markägare och miljön. Vårt samhälle brottas med, rent vatten, renhållning, återvinning och ren luft. En enkel pusselbit som

ger stora förbättringar är att skrota miljöfarliga bilar. Vårt forna kulturarv från bilindustrin kommer inte att påverkas, finns redan bevarat bland samlare. Skrotningen skulle också kunna skapa fler och olika intressanta arbetstillfällen. Kristdemokraterna anser att avfall ska ses som en resurs. Vi vill inrätta kretsloppsparkar i kommunerna för att öka återbruk och återvinning. Genom att återvinna avfall bidrar vi till hållbarhet inom ramen för kretsloppssamhället. Avfallshierarkin som ska följas, vilket innebär att vi i första hand ska återanvända, därefter materialåtervinna, förbränna med energiutvinning och som sista lösning deponera.

Förslag till beslut

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att förnya och förenkla tidigare ” Skrotningspremie”.

Njurunda 2021-02-01

Lars Elwing

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Det här är en fråga som flera gånger varit aktuell för diskussion hos oss Kristdemokrater. Och en fråga vi har drivit ur lite olika perspektiv. Kristdemokraterna har idag skrotbildspremien som en del av vår politik som morot för att göra precis det som motionären skriver om. Så här står det i partiets budgetmotion för 2021: ”Samtidigt vill vi införa en skrotningspremie för samma grupp bilar. Den som äger en bil 2021 av årsmodell 1986-2002 erhåller en skrotningspremie på 4000 kr om bilen skrotas. Bilen får inte ha körförbud. På så vis skrotas fler äldre bilar och ersätts med nyare bilar med bättre trafikegenskaper och mindre negativ miljöpåverkan. Trafikverket bedömde i våras att 30 liv skulle kunna räddas om alla bilar äldre än 20 år tas ur trafik.” (Kristdemokraternas budgetmotion för 2021 - Sverige förtjänar bättre Motion 2020/21:3530 av Ebba Busch m.fl. (KD) - Riksdagen, sida 149). Partidistriktsårsmötet anser att förslaget till beslut ligger i linje med den politik som Kristdemokraterna för idag och anser därför att motionen ska anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären framhåller vikten av avfallshierarkin och att gamla bilar skrotas. Som förslag till beslut yrkar motionären på att tidigare skrotningspremie förnyas och utvecklas. Precis som partidistriktsårsmötet i Västernorrland påpekar så lade Kristdemokraterna ett förslag om skrotningspremie under budgetprocessen 2020. Samma år lade också Trafikverket fram ett förslag till skrotningspremie som dock inte hörsammades av regeringen. Det finns dock privata aktörer som betalar för att skrota bilar.

Skrotningspremien ställer krav på finansiering för staten, något som ofta resulterar i någon form av pålaga gentemot det kollektiv som kör bil. Att finna en acceptabel finansiering kan därför vara en utmaning. Som instrument anser Kristdemokraterna att skrotningspremie är ett användbart verktyg för att förnya fordonsparken och främja en trafik som är säkrare och mer miljövänlig. Instrumentet är också en morot istället för piska för bilägare, vilket bör ses som positivt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:23:

att anse motionen besvarad

09:24 Se över hur projektkostnader eventuellt kan reduceras vid

bygg- och infrastrukturprojekt

Bakgrund:

Kostnaderna för såväl infrastrukturprojekt som andra byggprojekt har ökat starkt i Sverige.

Se över Plan- och bygglagen och gällande byggnormer och standarder:

Både plan- och bygglagen (PBL) och olika byggnormer och standarder behöver ses över i syfte att sänka kostnaderna vid byggande av såväl bostäder som offentliga och kommersiella lokaler.

Se över planprocessen vid infrastrukturprojekt:

En översyn behövs av vilka kostnadsdrivande delar som kan förenklas eller t o m slopas helt vid planläggandet av nya/ombyggda vägar, järnvägar, flygplatser, högspänningsledningar m m. Syftet är att reducera projekteringskostnaderna.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att planprocessen vid infrastrukturprojekt kan göras mindre kostnadsdrivande

Ingatorp 2020-01-20

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Under många år har det byggts för lite i Sverige, vilket har lett till bostadsbrist. Det saknas idag "billiga" bostäder i Sverige, men vi har också ett kraftigt underskott av villor. Under Stefan Attefalls tid som bostadsminister genomfördes många viktiga förändringar, men mer behövs för ett brett bostadsbyggande och ge förutsättningar för infrastrukturens utveckling. Kristdemokraterna vill se fler aktörer på marknaden som pressar priserna tillsammans samt stärka det regionala inflytandet över bostadsplaneringen och förenkla regelkrånglet. Vi vill skapa långsiktiga villkor för såväl byggande som förvaltning och ägande. Med detta anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter de stigande kostnaderna i samband med infrastruktur- och byggprojekt och identifierar planprocessen som den främst kostnadsdrivande faktorn. Motionären yrkar att planprocessen vid infrastrukturprojekt görs mindre kostnadsdrivande.

Planprocessen för uppförande infrastruktur och bostäder är föremål för återkommande kritik och för Stefan Attefall som kristdemokratisk bostadsminister var förenkling och effektivisering av plan- och byggprocesser föremål för flera initiativ. En kungstanke var att genomförandet av ett projekt – från idé till färdigställande – ska kunna ske utan onödigt dröjsmål. Långa processer tar stora personella och ekonomiska resurser i anspråk och det passiva markinnehavet som processen medför, orsakar räntekostnader.

Det här arbetet fortgår även som oppositionsparti. Som exempel kan nämnas hur Kristdemokraterna i utgiftsområdesmotion 18 (Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumtionspolitik) 2020/21 lyfter frågor både kring den digitala planprocessen såväl som villkoren kring överklaganden.

Planprocessen i dessa sammanhang måste vara transparent, förutsägbar och effektiv. Det ger möjlighet för parterna att planera in den riktigt och bidrar till sänkta kostnader. I likhet med partidistriktsårsmötet Jönköping finner partistyrelsen att motionens kallelse gentemot

partistyrelsen redan är hörsammad och vill därför besvara motionen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:24:

att anse motionen besvarad

09:25 SällBo – ett boende där generationer och kulturer möts

Bostaden och hemmet är en central del av våra liv och de flesta av oss strävar efter att skapa en hög livskvalitet med vårt boende. I våra kommuner har vi verktyg för att bidra till att fler kan få uppleva denna livskvalitet. I Helsingborg har det allmännyttiga bostadsbolaget Helsingborgshem sedan 2019 drivit projektet SÄLLBO (SällBo är en sammansättning av orden sällskap och bo). Här prioriteras det sociala livet mellan grannar från olika generationer, kulturer och livssituationer. Boendeformen minskar ensamheten och främjar integration mellan generationer och personer med olika kulturella bakgrunder.

Projektet följs av forskare från Lunds Universitet och en första uppföljningsrapport visar att 94 procent av de svarande menade att de fått sina förväntningar på boendet infriade.

Genom att bygga om äldreboenden som inte uppfyller modern lagstiftning går det att tillskapa små, billiga lägenheter tillsammans med generösa gemensamhetsytor. I SällBo träffas och socialiserar människor från helt olika bakgrunder och generationer, men som alla har ett gemensamt behov: att känna tillhörighet, gemenskap och inkludering. Efter 132 intervjuer och över 300 intresseanmälningar kunde äntligen de 51 lägenheterna fyllas av förväntansfulla personer. Hittills är resultatet en framgångssaga och det internationella intresset är överväldigande.

Utöver den egna lägenheten har de boende tillgång till gemensamma ytor både inomhus och utomhus, med gott om plats för fritid och umgänge. Minst två timmar/vecka ska varje hyresgäst ordna eller delta i gemensamma aktiviteter. Ibland lagar de mat ihop, pysslar eller bara samtalar och stöttar varandra. På SällBo finns bland annat ett gemensamt vardagsrum, fyra delade kök, en konst- och hantverksstudio, ett bibliotek, ett yoga- och träningsrum, ett spelrum och ett filmrum. Utomhus finns sittplatser, grillplats, blomrabatter och en köksträdgård. I projektet har följande fördelning av lägenheterna skett: 60% av de boende är äldre, 20% är ensamkommande från andra delar av världen och 20% är unga vuxna med sin bakgrund i Sverige. SällBo är ett nytt sätt att bo – ett sällskapsboende i Helsingborg med integration i fokus där du väljer att bo lite mindre och dela lite mer. Som politiker söker vi goda exempel att ta med oss. Här finns en sådan möjlighet.

Med hänvisning av ovanstående förslår vi Rikstinget att besluta:

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta in SällBo som en del av kristdemokratisk bostadspolitik.

Helsingborg 2021-01-21

Birgitta Södertun samt Lars Thunberg

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Svensk bostadsmarknad präglas av stora problem och för att komma till rätta med det behövs många olika initiativ. SällBo är en del i detta och därför ställer sig KD Skåne bakom motionens att-sats. Det är viktigt att motverka ensamhet som är en vår tids största bekymmer.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Gemenskapsboende är en form av boende som kombinerar ett eget boende i ett större hus med gemensamma sociala ytor. Boendeformen är ovanlig, men tar sig uttryck i behovet av vardaglig gemenskap och syftar vanligtvis till att sammanföra människor över generationer och kulturer. Detta går i linje med Kristdemokraternas syn på människan som en social varelse i behov av gemenskap och relationer. Av den anledningen har också Kristdemokraterna gjort ett stort arbete i frågan om ofrivillig ensamhet. Under 2018 släppte partiet en ensamhetsrapport med reformförslag för minskad ensamhet.

Över en miljon människor i Sverige saknar en nära vän. Ju äldre vi blir, desto mer ensamma och isolerade. SCB redovisade för ett par år sedan att 35 procent av kvinnorna och 20 procent av männen över 85 år känner sig ensamma. 16 procent var socialt isolerade. Enligt forskning från Professorn i palliativ medicin Peter Strang innebär ofrivillig ensamhet en kronisk stress som sliter på kroppen och ökar risken för kärlekskramp, hjärtinfarkt och stroke.

För personer som känner en avsaknad av gemenskap, är ofrivilligt ensam och behöver sociala ytor i vardagen kan Gemenskapsboende vara en viktig boendeform. För den som är äldre kan förekomsten och tillgången till seniorboende, trygghetsboende och senare äldreboende vara viktiga boendeformer för att kunna upprätthålla en social tillvaro som stärker den psykiska hälsan.

Kristdemokraterna har därför ställt sig positiva till dessa boendeformer, föreslagit investeringsstöd för byggande av äldre- och trygghetsboendepplatser och en äldreboendegaranti, som gäller både trygghetsboende och särskilt boende, för alla över 85 år. Partiet har även föreslagit och genomfört höjt bostadstillägg för pensionärer (BTP), så att fler ska kunna efterfråga dessa boendeformer.

Närområdet och boendet har en stor betydelse för den sociala gemenskapen. I planeringen av städer och samhällen borde utformningens effekter på gemenskap och sociala möjligheter därför vara en bärande princip. Idag är de miljömässiga aspekterna standard i planeringen och byggandet av bostadsområden. Kristdemokraterna anser att de sociala aspekterna bör vara lika självklara, i syfte att mota ensamhet och främja gemenskap.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:25:

att partistyrelsen får i uppdrag att se över vilka eventuella juridiska hinder som finns för tillkomsten av nämnd boendeform och därefter föreslå åtgärder för att undanröja dessa.

09:26 Grannehörande

När bygglov ges skall enligt PBL den tjänsteman på kommunen skicka ut bygglovsansökan till grannarna för att höra om någon av dem har synpunkter på bygglovet. Det finns ett systematiskt fel i denna process. Olämpliga byggnationer kan på det sättet ges bygglov eftersom grannarna inte har invändningar. Orsaken är enkel. Trots att ett bygglov kanske uppenbart strider mot detaljplan släpper man genom bygget eftersom den granne som borde vara förfördelad inte har några invändningar. Granne tycker grannsämjan är viktigare än den olägenhet som bygget medför för dennes fastighet.

Det finns ett bra exempel från en sjö där vi bott i trettio år. Vår familj har kunnat använda en badplats belägen ca 200 m bort på ett s.k. släpp mellan två sommarstugetomter av ca 15 m:s bredd, med naturlig sandbotten till 150 cm djup, unikt för sjön. På andra ställen i sjön har man försökt skapa sådana stränder genom att en matta läggs på lerbotten och övertäcks med sand

från ett sandtag, en lösning som inte är hållbar i vårt klimat eftersom mattan ofta arbetar sig upp genom den tillförda sanden. På västra sidan fanns en tät häck som hindrade insyn, dels från badgäster in på tomten, dels från tomtens invånare mot badplatsen. Tomten har nu sålts och ett åretruntbygge har uppförts som ligger endast 0,5 m från gränsen mot badplatsen. När man hört grannarna har de som använt badplatsen inte ansetts som sakägare, bl.a. ägare till tomter som avsöndrats från den stamfastighet som innefattar badplatsen. De som äger denna stamfastighet är ett yngre par som kanske inte förstått badplatsens värde både för dem själva och deras grannar och inte gjort invändningar, antagligen för grannsämjans skull.

Vi tror att om man skulle ta bort möjligheten för grannarna att ge synpunkter på bygglov skulle alla vinna på detta grannarna skulle se sina fastigheter behålla sina värden - byggherrarna skulle få handläggningstiden för bygglovet förkortad med minst 50 % och ogrumlad grannsämja eftersom det var kommunens tjänsteman som eventuellt nekade bygglovet enligt ansökan - samhället vinner också på bibehållna fastighetsvärden, på kortare handläggningstider, gäller även kraftledningsprojekt o.d.

Vi yrkar därför

Attsats 1: att partistyrelsen agerar för en ändring av PBL där grannar inte hörs vid bygglov utan grannarnas intressen bevakas av den kommunens tjänsteman som antingen föreslår bygglov för byggnadsnämnd eller ger bygglov på delegation.

Örnsköldsvik

Ulla-Britt Sundin samt Per Sundin

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Det finns en god förståelse för problemet motionen beskriver. Den tid handläggningen tar med dagens överklagandeförfarande är ofta frustrerande för de som drabbas. Däremot anser vi att rätten till yttrande om sin närmiljö är något vi måste värna.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären belyser dynamiken kring bygglovsansökningar och de spänningar som detta ger upphov till i grannskap. Med ett bra, illustrerande exempel visar motionären också på hur gemensamma tillgångar kan gå förlorade vid en fastighets förändring. Orsaken till att dåliga bygglov beviljas går enligt motionären att finna i konflikträdsla där värden av grannsämjan väger tyngre än att framhäva sin vilja. Istället vill motionären att bedömningen kring bygglov helt överläts till kommunal tjänsteman och att grannehörande vid bygglov inte ska göras.

Precis som motionären konstaterar partistyrelsen också att bygglovsärenden är tidskrävande och kostnadsdrivande. Svensken anses ibland som konflikträdd, det kanske är så, ändå överklagas hälften av alla bostäder i detaljplan. Endast två procent leder efter juridisk prövning till laga rätt. I regeringsställning medverkade Kristdemokraterna till reformer som främjat snabbare handläggning och i opposition har även Kristdemokraterna förslag som syftar till att beskära möjligheterna till överklagande. För att nämna några så arbetar Kristdemokraterna för att upprätta en avgift i nivå med vad som är brukligt vid en stämningensansökan, begränsa antalet tillfällen som en överklagan kan göras samt att tidsbegränsa hanteringen av ett överklagande.

Partistyrelsen finner likt partidistriktsårsmötet i Västernorrland att motionärens förslag om att helt ta bort möjligheten till överklagande och överlåta till ett tjänstemannavälde inte är framkomligt av vare sig demokrati- eller rättssäkerhetsskäl. Lokal kunskap och förankring löper

också hög risk att gå förlorat om bygglovsprocessen till sin helhet överläts åt kommunens tjänsteman. Partistyrelsen föreslår därför att motionen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:26:

att avslå motionen

09:27 Byggande på landsbygden måste förenklas

Att bygga på landsbygden är i många fall lättare än att bygga i ett tätbebyggt område, som en stad eller ort, men det finns ändå många hinder för någon som vill bygga på landsbygden. Detta resulterar ofta i att hindra landsbygdsutveckling eftersom den byggvillige inte känner att det är värt att lägga ner den tid och kostnad som krävs för att erhålla bygglov.

I partiets landsbygdspolitiska handlingsprogram som antogs av rikstinget 2019 finns ett avsnitt som berör byggande med förslaget "Landsbygdskommuner ska bygglov inte krävas för villor och mindre näringslokaler i anslutning till befintlig bebyggelse utanför detaljplanlagt område och skyddade områden". Med genomförande av detta förslag kommer det bli ett steg närmare enkelhet för den byggvillige att bygga ute på landsbygden men mer behöver fortfarande göras.

För någon som exempelvis vill uppföra en jaktstuga på sina marker ute i skogen krävs idag bygglov för detta. Detta eftersom jaktstugan inte ligger i anslutning till någon annan byggnad och inte kan bedömas vara en så kallad ekonomibygnad. För en sådan här, i många fall, enkel byggnation skulle inte bygglov behöva sökas och inte heller skulle en bygganmälan behöva lämnas.

Plan- och bygglagstiftningen som idag gäller är inte anpassad för landsbygden utan kom till när allt fler ville flytta in till städerna i jakten på arbete. Det viktigaste med bygglovet kan sägas vara att undvika granntvister genom att se till att den sökande följer "regler" som finns i byggande. Kanske är det på tiden att återigen göra en grundlig översyn av plan- och bygglagstiftningen och anpassa den även till landsbygden som ännu finns kvar i vårt land. Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att byggnationer upp till 100 kvadratmeter blir bygglovsbefriade utanför detaljplanerade områden

Attsats 2: att utreda ytterligare lättnader gällande byggande på landsbygden.

Emmaboda 2021-01-11

Albin Johansson samt Torgny Karlsson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Att stimulera byggande på landsbygden är, som motionärerna beskriver, en viktig åtgärd för att skapa utveckling mer allmänt. Att undanröja olika hinder och förenkla regelverk är ur detta perspektiv angeläget. Vi ser också liksom motionärerna ett behov båda av att lyfta fram de landsbygdspolitiska ställningstaganden som partiet har gjort samt att utveckla dessa. Vi bedömer motionärernas förslag i sak som tankeväckande men är inte lika övertygade om att krav på bygglov är det viktigaste hindret idag, ej heller att borttagande av krav på bygglov skulle ha önskvärda effekter. Bland annat av dessa skäl är vi positivt inställda till förslagets andra del, att utreda ytterligare lättnader gällande byggande på landsbygden.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

Attsats 1: beslut för attsatsen saknas

Attsats 2: beslut för attsatsen saknas

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna beskriver bygglovsansökningarnas hämmande effekt för landsbygdsutveckling och återger förslaget från Kristdemokraternas landsbygdspolitiska program om att i landsbygdskommuner inte kräva bygglov för villor och mindre näringslokaler i anslutning till befintlig bebyggelse utanför detaljplanelagt område och skyddade områden. Motionärerna framhåller egentligen vad propositionen först föreslog men beskär sedan omfattningen av den då antagna propositionen. Det landsbygdspolitiska programmet föreslog att regeln ska gälla bostadshus för 1-2 familjer samt näringslokaler upp till 200 kvadratmeter, att jämföra med att motionären nu sätter den övre gränsen till 100 kvadratmeter. Motionärerna uttrycker till skillnad från den antagna propositionen inte att någon hänsyn ska tas till skyddade områden. Även om Kristdemokraterna reser frågor kring en del av våra skyddsgrunder och gärna lyfter bostadsintresset i sig som ett skyddsvärde så bör denna aspekt ändå inkluderas. Diskussionen om vikten av olika skyddsgrunder får sen föras i ett annat sammanhang. Det leder partistyrelsen till att föreslå ett avslag på motionens första att-sats. Vad gäller den andra att-satsen, att utreda ytterligare lättnader gällande byggande på landsbygden, så är det en ambition som även efter den antagna landsbygdspolitiska propositionen kvarstår. Det gör att den andra att-satsen bör anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:27:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

09:28 Ändring för regler att bygga växthus på tomt/mark, för att öka självförsörjningsgraden även med ändring av klimat.

Brödtext

Som det är nu kan du bygga 25m² växthus utan andra regler än de som gäller exempelvis avstånd till granne etc. Växthus har fördelen att det går att se igenom. Och minskar inte ljuset på samma sätt som övriga byggnader

Och med ökade klimatproblem, där temperaturer varierar så gör växthuset att miljön för växter blir bättre och ökad produktion. Och detta är också bra ur självförsörjning vid kriser. Så det vore det bra med en ökning av volym att på tomter eller marker 600m², eller mera, kan exempelvis få bygga 50m² växthus, och de utanför samhällen och nära grannar, kan bygga upp till 100m², utan att söka bygglov och att 2m från grannen gäller för växthus hus som inte är mera än 3 meter i högsta punkt, och de som inte har granntomter precis bredvid kan bygga upp till 10 m höjd. Och att inte någon skatt läggs på detta. För att hämma byggnation.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att få bygga större växthus som är 50-100m² storlek beroende på tomtstorlek och avstånd till grannar. För att öka graden av självförsörjning även med ett varierat klimat.

Sundbyberg 2021-02-08

Gustaf Joelsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det är absolut så att idén om växthus i ett självförsörjande syfte är en god idé. Speciellt för att rusta upp individens egna krisberedskapsperspektiv. Ytterligare så kan man argumentera för mer generösa bygglovsregler generellt sätt i Sverige. Att göra om reglerna för växthus öppnar dock upp möjligheterna för att fler olika byggprojekt ska antas- och det kan därför vara klokt att

istället se över reglerna om bygglov mer generellt.

Med denna bakgrund så riskerar fokus på just växthus kopplas samma med en rad andra byggprojekt folk vill ta sig för. Jag anser att man behöver kolla på bygglovsfrågor i mer generella termer och att kommunerna själva ska få en större grad av självbestämmande i dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att reglerna för bygglov för byggnader på egen tomt ska ändras så att ägaren ska kunna, utan bygglov, bygga växthus till en storlek om 50-100 kvm beroende på närhet till grannar och tomtens storlek. Motionären framhåller att växthus går att se igenom och att växthus stärker självförsörjningen.

Idag får man bygga växthus enligt friggebod-reglerna, vilket innebär att man i omedelbar närhet av sitt bostadshus får bygga en eller flera fristående byggnader, så kallade friggebodar, under vissa förutsättningar. Växthuset får då ha en sammanlagd byggnadsarea på högst 15 kvadratmeter och vara högst 3 meter i taknockshöjd. Om man vill bygga ett växthus som är större än 15 men maximalt 30 kvadratmeter, kan man bygga detta enligt reglerna för ett attefallshus. Detta kräver i sådana fall att man gör en bygganmälan till kommunen. Storlekar utöver detta kräver ett bygglov.

Kristdemokraterna var, i och med Attefalls-regelverket, med och utökade möjligheten till bygglovsbefriat växthus till 25 kvadratmeter, något som nyligen utökats till 30 kvadratmeter. Kristdemokraterna är också överlag för att underlätta tillbyggnader och minska den byråkratin som omgärdar byggande. Men bygglovsbefrielse måste också användas med varsamhet, för att det inte ska leda till missnöje och ett nyttjande som förstör för både grannar och den visuella miljön.

Trots att växthus i huvudsak är gjorda av glas, syns de ändå med sin stålram. Det är alltså svårt att hävda att särskilda regler bör gälla av den anledningen. Partistyrelsen finner inte heller att sådana växthus går att motivera ur självförsörjningsskäl. Växthus i privata sammanhang används i huvudsak för begränsad odling av grönsaker, bär och liknande under sommarmånaderna. Det är en begränsad period för varor med begränsad hållbarhet.

Växthus på 50-100 kvm skulle förstås kunna innebära stora konsekvenser för grannarna och i den närliggande miljön. Det skulle också antingen innebära olika regler för tillbyggnader som avser boende och som avser växthus, eller att man även bygglovsbefriar boende för 50-100 kvm. Om det förstnämnda gäller skulle det kräva utökade kontroller för att avgöra hur byggnaden används. Om man hanterar det som det sistnämnda skulle man plötsligt kunna bygga mindre villor utan bygglov.

Partistyrelsen anser därför att inte bör införas sådan bygglovsbefrielse.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:28:

att avslå motionen

09:29 Moderniserat regelverk för tomträtt

Flerfaldiga statliga utredningar, varav den senaste SOU 2012:71, har konstaterat behovet av en genomgripande reformering av regelverket kring tomträtt och därmed också det maximala uttaget av hyra för marken - tomträttsavgäld. Den mer än 100 år gamla och då kloka idén har under de senaste decennierna gått så snett att det även kan bidra till en påtvingad flytt. En uppseendeväckande kontrast till det besittningsskydd av bostaden som för övrigt boende anses självklart.

Orsaken är att taxeringsvärdet på marken ökat i väsentligt snabbare takt än tidigare vilket gjort boende på tomträtt allt svårare på lång sikt. Exempelvis har mark på centrala i lägen i Malmö kunnat öka sitt värde med 70 procent vid en enda fastighetstaxering. Dubblerad kostnad för hyra av attraktiv mark, eller värre än så, är därför fullt realistiskt under en 10-årig avtalsperiod (3 taxeringar), som numera är den vanligaste avtalstiden.

Tomträtt har med nuvarande regelverk utvecklats till en vinstmaskin för markägaren innebärande att markens värde vid etablering av byggnaden betalas mångfalt under byggnadens livslängd och naturligtvis ännu en gång när byggnaden en gång i tiden rives.

Detta trots att kommunerna insett det omöjliga, och därför ofta känt sig tvingade att på marginalen lämna viss rabatt, genom sina beräkningsmodeller för tomträttsavgälden.

En genomgripande förändring krävs som ger ökad möjlighet till:

Attsats 1: Att en ny tomträttsutredning snarast tillsättes

Attsats 2: Att utredningsdirektiv måste utformas så att tomträttsavtal alltid, även vid förnyelse, ska inkludera att de boende försäkras en liknande utveckling av boendekostnaden som övrigt boende och därmed är långsiktigt förutsägbar.

Malmö 2021-02-17

Roland Wennick

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

PDS är medveten om att fastighetspriserna de senaste åren och i enskilda områden ökat extremt. Detta gör naturligtvis boendet dyrare för många människor. Nuvarande regelverk är gammalt och behovet av en genomgripande reformering av regelverket kring tomträtt är inte oväsentligt. Motionären föreslår att boende på tomträtt ska försäkras liknande utveckling av sina boendekostnader som övrigt boende. PDS menar att detta görs bäst genom att inte reglera bostadsmarknaden ytterligare.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Tomträtterna härstammar från 1907 som en lösning för mindre bemedlade att kunna bygga hus även om de inte hade råd att köpa den tomt som huset skulle stå på. Problemet i dag är detsamma, fast i en annan skala. Med höga markpriser blir tomten oftast mycket dyr att köpa på tillväxtorter. I stället finns tomträtten där markägaren, vilket vanligtvis är kommunen, hyr ut marken till hushållet och i gengäld får en avkastningsränta på markens värde.

Denna ränta kallas avgäldsränta och bygger på ett avgäldsunderlag (taxeringsvärde) som i praktiken är 75 procent av marknadsvärdet på marken. När taxeringsvärdet förändras sker också

en förändring av avgälden som tomträttsinnehavaren ska betala. Det har dock på senare tid uppdagats en rad problem med det nuvarande systemet. Avgäldsunderlaget ska i dag uppdateras först efter vart tionde år. Med snabbt stigande markpriser har det inneburit att avgäldsbeloppet har ökat kraftigt – och ibland fördubblats – från ett år till ett annat, vilket skapat oförutsägbarhet och stora ekonomiska konsekvenser för tomträttsinnehavaren.

Precis som motionären noterar, hämmar det här människors vilja att efterfråga tomträtt och därmed ett boende i egen villa, och det samtidigt som många barnfamiljer efterfrågar boende i villa. Partistyrelsen ser det som angeläget att boende i småhus är attraktivt och att fler familjer får möjligheten att välja det framför andra boendeformer.

Tomträttsutredningen SOU 2012:71 Tomträttsavgäld och friköp presenterade förslag för att lösa dessa problem, vilket motionären tar upp. Kristdemokraterna har redan ställt sig positiva till att delar av utredningens förslag bör genomföras. Kristdemokraterna har föreslagit bland annat förändringar av avgäldsperioderna, så att avgäldsunderlaget inte omvärderas med jämna tidsintervall utan när hushållet flyttar och avsäger sig tomträtten.

Under tiden hushållet bor på tomten sker en indexering (årliga uppräknings) av avgäldsunderlaget. Vid försäljning kommer en omvärdering ske utifrån den då senaste taxeringsvärderingen (som sker vart tredje år). Detta blir underlaget för tomträttens nästa spekulant, och priset för fastigheten bör följaktligen korrigeras för att avspegla avgälden.

Kristdemokraternas förslag:

- Förändra avgäldssystemet: Inför en löpande avgäldsrenta om 2,75 procent, enligt utredningens förslag, som gäller i hela landet. Därmed försvinner olikheterna mellan kommuner och systemet blir mer förutsägbart för hushållen.
- Avgäldsunderlaget för småhus omvärderas när hushållet väljer att flytta och därmed avsäger sig tomträtten. Det gör att avgälden är förutsägbar under hela boendetiden och de snabba värderingsförändringarna som kan ske med dagens system minskar.
- Avgälden ska kunna justeras varje år, och skrivas upp med konsumentprisindex mellan värderingarna

Partistyrelsen delar således motionärens syn på frågan om att en förändring behöver göras och att det kommer vara en angelägen fråga att utreda och genomföra i regeringsställning. Motionären vill dock också se att ”tomträttsavtal alltid, även vid förnyelse, ska inkludera att de boende försäkras en liknande utveckling av boendekostnaden som övrigt boende och därmed är långsiktigt förutsägbart.” En sådan lösning skulle vara en kraftig prisreglering av tomrättsmarknaden. Partistyrelsen anser inte att en sådan lösning är gångbar. Förutsebarheten är dock central, vilket också är varför partiet har föreslagit en lösning där avgäldsunderlaget räknas upp med en ränta per år och att underlaget sedan omvärderas vid flytt.

Partistyrelsen anser därför att motionens första att-sats ska besvaras och att den andra att-satsen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:29:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:30 NATIONELL BOSTAD FÖRST-STRATEGI FÖR ATT ELIMINERA HEMLÖSHET.

3 Moseboken 13:45, 46

Och den som har spetälska ska gå med sönderrivna kläder, han ska inte vårda sitt hår, och han ska täcka över mustaschen och ropa: 'Oren, oren! Han ska vara oren så länge han är sjuk, och eftersom han är oren ska han bo avskilt, utanför lägret.'

På uppdrag av dåvarande regeringen gick Socialstyrelsen, Boverket, Kronofogdemyndigheten, Kriminalvården samt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ihop för att gemensamt arbeta med hemlösheten. Detta arbete pågick 2007– 2009 och slutrapporten kom 2010.

(Socialstyrelsen, Kronofogden, 2010) Michael Anefur arbetade som hemlöshetssamordnare 2012–2014 och slutrapporten pekade entydigt på att det bör göras en övergång från kommuners "boendetrappor" till evidensbaserade bostadsledda strategier som "Bostad först" det framkom efter att ha besökt Sveriges 40 större kommuner och återbesökt dessa efter ett slags överenskommelse enligt "letter of intent."

Idag har befolkningen växt, människor flyr hit från andra länder och vintrarna har blivit kallare. Och Sveriges skyddssystem håller inte för de som behöver det mest. Hur kan Sverige en gång för alla skapa ett fungerande system som kommer hålla för framtidens präglingsor som krig, naturkatastrofer, svält och flykt?

Y-Foundation i Finland har tillsammans med staten och en konkret nationell hemlöshetsstrategi med inriktning på Bostad först program har som enda land i Europa avvecklat hemlöshet. Finland riktar nu istället sin hemlöshetsstrategi på vräkningsförebyggande insatser. Forskningen har också visat att en permanent bostad, kompletterad med individuellt behovsanpassat stöd, är det bästa sättet att på lång sikt motverka hemlöshet. (Socialstyrelsen, 2010) Människor behöver helt enkelt en bostad, stöd via psykolog, präst samt socialarbetare för att få en chans att komma upp på sina ben i samhället. Idag finns HVB-hem, som ingen bor i. Detta är bara ett exempel på tomma fastigheter som kan göra nytta på samma sätt för hemlösa, istället för att slösas bort. Det är dags att vi inom Kristdemokraterna, precis som Jesus, botar de spetälska.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att verka för en nationell hemlöshet strategi med bostadsledda insatser enligt bostads först- principen.

Attsats 2: att ta fram underlag om hur Finlands sociala bostadssektor med Y-Foundation i spetsen kan stå som modell för en social bostadssektor i Sverige.

Attsats 3: att se över hur Staten kan samverka i ansvarsfrågan hur vi ska avveckla hemlöshet i Sverige

Attsats 4: att ta ett första steg mot att reglera de enligt Boverket 26 000 sociala lägenhetskontrakt som kostar oerhörda skattemedel och håller kvar människor i hemlöshet

Attsats 5: att avveckla större delen av de kostnadskrävande icke hållbara "bostadstrappor" till förmån för kostnadseffektiva bostad först program som ger hög livskvalitet för den det gäller

Göteborg 2021-02-28

Pernilla Hagman

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:
Årsmötet föreslår att besluta att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter ett mycket viktigt område inom både socialpolitiken och bostadspolitiken. Är man bostadslös så är det svårt att klara livet på ett bra sätt. Bostad Först är ett sätt att hjälpa hemlösa med beroendesjukdom/psykisk ohälsa att återgå till ett liv som präglas mindre av dessa problem. Metoden tar utgångspunkt i att det första en hemlös med beroendesjukdom/psykisk ohälsa behöver är ett eget boende, en plats att kalla sitt hem. Genom att personen i behov av hjälp slipper bekymra sig för vardagliga saker som var de ska bo nästa natt, var de ska sköta sin personliga hygien, var de ska träffa sina barn och vänner eller vart deras post ska skickas lyfts en börda som gör att annan hjälp lättare når fram.

När man börjar med bostaden kan man sedan erbjuda den hjälp den boende vill ha och är mottaglig för. De krav som ställs på personen är desamma som för alla hyresgäster: betala hyran, sköt lägenheten och stör inte dina grannar. Det har visat sig att 8 av 10 klarar att bo långsiktigt i sin lägenhet och jämförelser visar att kostnaden för en person i Bostad Först blir mellan 100 000 till 200 000 kronor lägre per person/år jämfört med andra metoder. Detta skulle kunna innebära en minskad samhällelig kostnad på runt en miljard kronor per år.

Bostad först är inte en lösning på alla problem, men däremot för många en förutsättning för att lyckas bli frisk från sin beroendesjukdom. Den som får ett Bostad först-boende tenderar att minska sitt missbruk, får lättare att behålla sociala relationer, blir mer villig att erkänna sina problem och mer motiverad att genomgå behandling. Likaså bidrar den egna bostaden till att kontakter med barn, släktingar och vänner underlättas och kan återupptas vilket leder till en stabilare social situation.

Kristdemokraterna har sedan tidigare därför föreslagit att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att utarbeta regler för hur Bostad Först ska vara den primära insatsen för hemlösa/bostadslösa personer med samtidig beroendesjukdom. Samtidigt har partiet föreslagit att en nationell expertgrupp ska tillsättas och få i uppdrag att vidareutveckla metoden Bostad Först och bistå kommunerna i deras arbete med att införa reformen.

Partistyrelsen delar därför motionärens intentioner och anser att partiet har ett viktigt jobb att göra i att fortsätta driva på för förändringar på området och menar att frågorna är av största vikt för att få bukt med hemlöshet och de problem som följer i dess spår. Motionären lyfter att den finländska varianten av bostad först bör tjäna som underlag för en svensk variant. Partistyrelsen menar att den och många andra varianter bör tjäna som underlag och lärorika exempel i syfte att utveckla bostad först i Sverige. Partistyrelsen anser därför att motionens första, andra, tredje och femte att-sats ska besvaras.

I motionärens fjärde att-sats föreslås att de sociala lägenhetskontrakten ska regleras för att hemlösa inte ska fastna i dessa boenden. Eftersom motionären inte närmare förklarar innebörden finns här en risk för feltolkning. Att ha en social lägenhet innebär per definition att inte ha ett eget boende även om man har tak över huvudet. Sociala lägenheter kan i det mycket korta perspektivet vara en lösning men på sikt leder de till inlåsnings effekter som man inte har någon reell möjlighet att komma ur. Därför anser Kristdemokraterna att Bostad Först är en bättre lösning, och även att många sociala lägenheter kan omvandlas till just Bostad först-boenden. Mot bakgrund av partiets politik och att sociala lägenheter kan vara en viktig kortsiktig lösning, som kan behöva bestå som ett verktyg i kommunerna, så anser inte partistyrelsen att det föreligger ett behov av att reglera dessa närmare.

Partistyrelsen anser därmed att motionens fjärde att-sats ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:30:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

09:31 Folkhemmet 2.0

Vi är många som sitter här och har gjort bostadskarriär. Efter studenten lämnade vi hemmet och många av oss flyttade in på logement. Via korridorsboende hittade vi första hyreslyan. Därefter bostadsrätt, familj och radhus. Villan ska snart säljas och kanske blir det + 55 boende. När det är gjort har vi många en slant på banken, husbil hägrar.

Dagens ungdom har det inte lika lätt. Fler bor hemma allt längre hos föräldrarna och tröskeln in på bostadsmarknaden blir att högre. Det är bedrövligt att svensk bostadspolitik är den sista planekonomiska utposten.

Ge våra ungdomar en ny start med Folkhemmet 2.0.

Ett bostadspolitisk program i KD anda ska vara en full snickarbo med ideer och ska vara en fjärde hörnsten i valet.

Inför ett bostadskonto riktat till alla toddlers och som under 18 år bygger upp ett skattebefriat kapital om det används till ett köpt boende

Ta bort kravet på insats men inför en obligatorisk 30 årig amortering

Likställ reavinstbeskattningen för privatpersoner (22 %) med vinst för avyttring av fastighetsbolag (0 %)

Byt ordet fastighetsavgift till fastighetsskatt men håll nivån oförändrad

Inför ett ROT- bidrag som styrs i olika nivåer från heta till svalare regioner i landet

Avveckla räntebidragen över tid

Boverket tar lead och standardiserar och digitaliserar kommunala bygglovsprocesser, avgifter och regelverk på nationell nivå. Byggare Bob ska kunna rita en gång men bygga samma hus i både i Motala, Rimforsa och Örebro om och om igen

Tillåt efter hand marknadshyra på alla nybyggda och totalrenoverade hyresbostäder

Premiera byggbolag som är innovativa att ta fram nya kostnadseffektiva byggmetoder som leder till miljövänliga bostäder

Tillåt att bygga bostäder med olika bostandard för att möjliggöra boende för människor som ramlat ur bomarknaden

Stärk och rikta bostadsbidragen främst till våra äldre mindre bemedlade invånare

Tvinga/mät kommuner att alltid ha detaljplanelagd mark i beredskap

Därmed yrkar jag rikstinget besluta

Attsats 1: att KD:s partistyreelse tar fram ett omfattande valprogram Folkhemmet 2.0 som utgör den fjärde hörnstenen i valet 2022

Linköping 2021-01-31

Torbjörn Nibelius

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären presenterar en mängd tänkbara reformer för bostadspolitiken och menar att partistyrelsen bör ges i uppdrag att ta fram ett nytt bostadspolitiskt program inför valet.

Kristdemokraterna har länge varit framträdande i den bostadspolitiska debatten. Partiet har genom ägarskapet i den tidigare bostadsministerposten kunnat lägga en mycket solid och bred grund för bostadspolitiken och har sedan dess konsekvent vidareutvecklat sin politik på området. Kristdemokraterna presenterade så sent som våren 2019 elva förslag för att stärka det ägda boendet för en rad målgrupper.

Motionären tar upp en rad intressanta reformer, där merparten faktiskt redan är, eller tangerar, befintlig kristdemokratisk politik. Kristdemokraterna har föreslagit förändringar av amorteringskraven, förstärkt och genomdrivit i M/KD-budgeten ett höjt BTP för pensionärer, föreslagit höjt bostadsbidrag, föreslagit ett förmånligt bosparande för unga, reformer för ökad marktillgång, en planeringsstimulans till kommuner för att utöka planläggningen av byggbar mark för småhus, föreslagit nya uppdrag för länsstyrelsen för att underlätta byggandet, avtrappade ränteavdrag och förändringar av reavinstbeskattningen för att nämna några. Partiet har också satsat stimulansmedel för att få kommunerna att bygga fler äldreboendeplatser och fler trygghetsboenden.

Partistyrelsen bedömer sammantaget att behovet av ett nytt bostadspolitiskt program inför valet är lågt, samt att ett sådant till stor del skulle innehålla befintlig politik. Partistyrelsen bedömer också att partiet inte bör anta bostadspolitiken som den fjärde hörnstenen i en kommande valkampanj.

Partistyrelsen anser att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:31:

att avslå motionen

09:32 Bort med reavinstskatten

Bostadsbrist i landets små och stora tillväxtregioner kräver, förutom nybyggnation, ökad rörlighet på bostadsmarknaden.

Det enskilt största hindret för ökad rörlighet på bostadsmarknaden är reavinstskatten vid bostadsförsäljning – den så kallade flyttskatten. Bara en flytt från en stor till en mindre bostadsrätt i samma trappuppgång genererar flyttskatt som i många fall gör att människor avstår från en önskad flytt.

I Sverige är den genomsnittliga skattekostnaden för att flytta från ett småhus cirka 24 000 euro. Motsvarande siffra i Norge och USA är 6 000 euro. I Sverige omsätts bara 2 procent av småhusbeståndet per år mot 5 procent i Norge och USA. I Italien som också har en reavinstskatt, nästan lika hög som i Sverige, påverkar inte beskattningen personer som har ägt och bott i sin bostad, som första hus, i minst 10 år.

Reavinsten vid bostadsförsäljning hindrar valet av olika bostadslösningar i livets olika skeden. När fastighetsskatten slopades och reavinstskatten höjdes år 2008 minskade de äldres bostadsaffärer kraftigt.

Det är ett faktum att bostadsägare avstår från att flytta och det är allvarligt. Det kan handla om småbarnsfamiljer där en förälder har blivit arbetslös, en ensamstående som inte längre klarar sin ekonomi eller ett äldre par som vill flytta till en mindre bostad. Alla dessa människor behöver den eventuella rea-vinsten för att klara sin ekonomi i en viss period och slippa söka ekonomiskt stöd från familj, vänner eller det offentliga.

Vi yrkar att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: Att verka för en inflationsjusterad reavinstskatt. Det vill säga, att man bör beskattas på den inflationsjusterade kapitalvinsten.

Nynäshamn 2021-02-19

Antonella Pirrone

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Alla former av inlåsnings effekter på bostadsmarknaden måste bekämpas för att skapa en större rörlighet och en mer flexibel bostadsmarknad. Att en del ex. äldre tvingas bo kvar i sin stora villa eller bostadsrätt istället för att sälja och betala en hög beskattning gynnar varken den enskilda (eller skattebetalarna).

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 09:33.

09:33 Privatbostäder

Som del av finansieringen i samband med regeringens avskaffande av den statliga fastighetsskatten höjdes reavinstskatten på försäljning av privatbostäder från 20 till 22 procent. Samtidigt infördes också en schablonintäkt för uppskovsbelopp ("uppskovsränta") samt ett tak på hur stora uppskovsbelopp som får föras vidare. Schablonintäkten beräknas så att det uppskovsbelopp som beviljats vid begäran om preliminärt uppskov med reavinstskatt vid försäljning av privatbostad multipliceras med 1,67 procent och läggs till i inkomst av kapital. Därmed blir den effektiva "räntan", det vill säga skatten, 0,5 procent av uppskovsbeloppet, vilket läggs till i den allmänna deklARATIONEN.

Sammantaget utgör dessa – den höjda reavinstskatten och uppskovsräntan – två nya skatter som minskar omsättnings hastigheten på bostadsmarknaden. Båda skatterna leder till att transaktionskostnaden för att flytta från en bostad till en annan blir högre än den tidigare varit, vilket minskar utbudet av bostäder till försäljning. Det kan i sin tur verka pådrivande på prisutvecklingen i städer med hög efterfrågan.

Båda dessa skatter drabbar främst hushåll som gjort goda bostadsaffärer, med kraftiga värdestegringar på sina boenden. Effekten av att skatten betalas först när bostaden omsätts blir dock ett kraftigt incitament att vänta med en försäljning till den är absolut nödvändig.

Det kan diskuteras hur störande en högre reavinstskatt är när det finns en omfattande möjlighet till uppskov. Enligt Finansdepartementets beräkningar var det endast 2 procent av uppskoven som översteg det högsta uppskovet när taket senast ändrades år 2009. Den som vill flytta till en annan bostad riskerar visserligen att få skatta av en större del av vinsten, men får samtidigt behålla lejonparten av en värdestegring. Det är därför rimligt att tro att den som byter bostad och begär uppskov kan få en lägre boendekostnad när skatteeffekten är beaktad.

Uppskovsräntan bidrar dock till en annan mekanism, nämligen att boendekostnaden för en likvärdig bostad kan bli högre än för den bostad som avyttras. Pondera att en ägare har en

lägenhet värderad till 3 miljoner kronor med ett anskaffningsvärde på 1,55 miljoner. Vederbörande är nu intresserad av att köpa en ny lägenhet för 3 miljoner kronor, med samma belåning och månadsavgift som tidigare. Hon får då ta med hela uppskovsbeloppet på 1,45 miljoner kronor, men får samtidigt betala en uppskovsränta på 7 250 kronor per år på den nya bostaden. Det motsvarar en höjd boendekostnad med drygt 600 kronor per månad. (Alternativet är att betala reavinstskatten, och låna mellanskillnaden. Om räntan är lägre än 3,25 procent är detta ett billigare alternativ, men ger likväl en höjd boendekostnad för en likvärdig lägenhet). Det säger sig självt att detta leder till inlåsnings effekter och en minskad omsättnings hastighet på bostadsmarknaden, inte minst för hushåll som inte tidigare har några upparbetade uppskov. Enligt Skatteverket har 634 000 personer valt att skjuta upp skatten och istället betala en ränta till staten. Tillsammans har de beviljats 307 miljarder kronor i uppskov vilket motsvarar en räntekostnad på 2400 kronor per år. Skulle uppskovsräntan avskaffas kan en del av detta manifesteras i högre bostadspriser, med åtföljande ökning av reavinstskatterna. Detta täcker dock bara en mindre del av den offentligfinansiella effekten av att avskaffa uppskovsräntan, varför andra finansieringar också måste till.

Det bör övervägas tre alternativa finansieringar. Den första, och enklaste, är att höja reavinstskatten. Detta leder till att den som har vinster som överstiger taket får betala mer när en bostad avyttras. Notera dock att en sådan skatteförändring inte har permanent effekt på boendekostnaden, utan drabbar momentant vid en försäljning. Det kan visserligen begränsa försäljningar där säljaren inte avser att köpa en ny bostad, men i övrigt torde effekterna bli försumbara.

Den andra metoden som kan övervägas är att minska möjligheten att göra ränteavdrag, antingen genom att sänka skattesatsen på avdraget eller minska det högsta belopp som berättigar till fullt avdrag (idag medges fullt avdrag upp till räntekostnader på 100 000 per person och år).

Den tredje metoden är att finansiera uppskovsräntans avskaffande genom justeringar i stämpelskatten, antingen genom att den nuvarande skatten höjs eller att skatteuttaget breddas.

Enligt riksdagens utredningstjänst (RUT) kan t.ex. en stämpelskatt på bostadsrätter vid försäljning och nyupplåning ge ökade skatteintäkter på 1,7 miljarder kronor per år.

Effekterna av den höjda reavinstskatten och uppskovsräntan när det gäller rörligheten på bostadsmarknaden bör utredas och även de inlåsnings effekter som beskattningen har.

Alternativa finansieringslösningar behövs som minskar de påtalade inlåsnings effekterna.

Förslag till beslut

Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: att utarbeta en modell för att minska inlåsnings effekterna vid försäljning av privatbostäder.

Danderyd 2021-02-19

Erika Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Frågan om minskade inlåsnings effekter vid försäljning av bostäder är redan en prioriterad fråga för partiet, där arbetet med att hitta balanserade och finansierade lösningar behöver fortgå och motionens förslag bör beaktas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 09:32 till 09:33:

Reavinstbeskattningen av bostäder framträder ofta som ett problem för rörligheten på bostadsmarknaden. De stora prisuppgångarna de senaste 15-20 åren har spätt på dessa upplevda problem, eftersom reavinsterna – och därmed beskattningen – har ökat för de hushåll som ägt

sitt boende under perioden.

Motionärerna har två olika ingångar på frågan. I motion 09:32 föreslås att reavinstskatten ska inflationsjusteras. Som princip inflationsjusterar man inte inkomster i skattesystemet. Personer som skulle göra vinst under en tid med hög inflation skulle således betala en lägre skatt än den som gjort vinst under en period med lägre inflation. Det framstår också som ologiskt varför just reavinstbeskattningen av bostäder därmed ska beskattas mer förmånligt än andra upparbetade kapitalvinster, och varför dessa ska korrigeras med inflationen. Det skulle ge incitament att överinvestera i bostadssektorn för att göra vinster från en asymmetri i skattesystemet. Det är förvisso människors hem som beskattas - men det finns få skäl till varför vinster som uppstått utan produktivitetssökningar eller insatser från ägaren ska beskattas lägre jämfört med exempelvis företagande, aktier, sparande eller arbete. Att prioritera en sådan "skattesänkning" ter sig omotiverad.

I motion 09:33 föreslås förändrade skatteregler för att öka rörligheten i beståndet. Rörligheten är viktig, eftersom det är ett mått på hur hushåll anpassar sitt boende efter behov och levnadssituation. En trögrörlig marknad gör att personer avhåller sig från att hitta det boende som uppfyller deras behov för stunden, vilket gör att andra får det svårare att byta boende då det ockuperas av någon annan, som i sin tur också skulle behöva flytta.

Kristdemokraterna presenterade därför en modell för att komma från och dämpa de problem som kan uppstå vid försäljning och betalning av reavinstskatten. Vi vill att taket för uppskov på reavinstskatten tas bort helt om man köper ny bostad och att betalningen av räntan på uppskovet också kan skjutas upp. På så sätt tvingas inte vinsten vid försäljning fram till beskattning om man köper en ny bostad, utan både reavinstskatt och uppskovsränta betalas när personen inte längre gör något uppskov. Detta kan ske exempelvis när personen flyttar till en hyresrätt, trygghetsboende eller särskilt boende. På så vis kan beskattningen ske, utan de konsekvenser som idag blir fallet. I och med ny lagstiftning från 2021 har uppskovsräntan tagits bort. Kristdemokraterna står bakom det, men hade hellre sett en lösning som den som här presenterats.

Partistyrelsen anser därmed att motion 09:32 ska avslås och att 09:33 ska anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:32:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:33:

att anse motionen besvarad

09:34 Billigare boende och snabbare byggande

Bakgrund

Bostadsbristen i Sverige är en funktion av tre samspelande faktorer; bristen på marknadshyror; oligopolbildning och bristande konkurrens inom byggsektor samt kostsamma välfärdskrav på byggnaderna.

Det sistnämnda är en svensk paradgren som där man med flit frikopplat välfärdskraven från deras ekonomiska konsekvenser. Resultatet dels en oerhört långsam beslutsprocess med all sköns möjligheter för olika grupper att överklaga byggbeslutet, dels att det i praktiken inte byggs bostäder som folk kan bo i utan stora subventioner (bostadsbidrag, etc.) eller hög skuldsättning. Ett område som bör reformeras är den svenska tolkningen av hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är omsatt i plan- och bygglagen (PBL) samt i plan- och byggförordningen (PBF). Dagens generösa tolkning innebär att i princip varje nybyggnad, tillbyggnad och ombyggnad och skall ta hänsyn till tillgänglighetsperspektivet och

anpassas därefter. Att offentliga byggnader skall anpassas är oproblematiskt eftersom det är fullt rimligt att även människor med funktionsnedsättning ges så bra förutsättningar som möjligt att få tillgång till dessa.

I detta sammanhang bör också man beakta att andelen medborgare som har en funktionsnedsättning som ger rätt till handikappersättning och stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ca 130.000 individer. Omräknat till hela befolkningen i Sverige motsvarar detta ca 2 % vilket man bör sätta i relation till kravet på och kostnaden för att i stort sett allt som byggs skall anpassas utifrån tillgänglighetsperspektivet.

Dagens tolkning innebär en oacceptabel inskränkning i äganderätten när det gäller privatbostäder. Dagens system synliggör nämligen inte kostnaden för dessa välfärdskrav vilket omöjliggör en saklig debatt om proportionerna mellan nytta för de funktionsnedsatta och de kostnadseffekter på bostadsmarknaden som uppstår i övrigt.

I detta sammanhang kan det vara värt att titta på närliggande område; nämligen fordon. För anpassning av fordon för funktionsnedsatta har man i stället ett behovsprövat ombyggnadsbidrag som den enskilde kan ansöka om. Detta system fungerar väl och synliggör kostnaden på ett demokratiskt sätt.

Förslag

Förslaget, som är helt i linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, är att införa ett behovsprövat ombyggnadsbidrag för funktionsnedsatta för anpassning av bostaden och lokaler och därmed slopa dagens alltför generella och kostnadsdrivande lagutformning i plan- och bygglagen (PBL) samt i plan- och byggförordningen (PBF).

Denna åtgärd skulle minska såväl byggkostnader som trångboddhet eftersom de generella kraven på anpassning ianspråkar ytor som annars kunde vara boyta

Målet för förslaget är nämligen att de skall gå fortare att bygga, att bostäderna skall bli billigare samt att trångboddheten minskar.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att det införs ett ombyggnadsstöd för funktionsnedsatta för anpassning av bostäder och lokaler.

Attsats 2: att dagens krav på tillgänglighet i plan- och bygglagen (PBL) samt i plan- och byggförordningen (PBF) rörande personer med funktionsnedsättning vad avser privatägda fastigheter slopas.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman instämmer till fullo i den problematik motionärerna beskriver vad gäller kraven på att alla nya bostäder ska vara tillgänglighetsanpassade. Det är en princip som fördyrar och försvårar bostadsbyggandet på ett sätt som inte står i proportion till samhällsnyttan, inte minst när det gäller mindre bostäder. Vi instämmer i att en översyn av lagstiftningen i syfte att lätta på regelverket för privatägda fastigheter är rimlig, och att den som behöver en tillgänglighetsanpassad bostad istället ska kunna söka om ombyggnadsstöd för anpassning.

Partidistriktsstämman vill samtidigt understryka att det även i framtiden kommer att behövas krav på viss tillgänglighetsanpassning i privatägda fastigheter, exempelvis i publikt tillgängliga miljöer eller lokaler avsedda för offentliga ändamål. Exakt hur kraven ska utformas bör ställas under statlig utredning.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill införa ett behovsprövat ombyggnadsbidrag för personer med funktionsnedsättning för anpassning av bostaden och lokaler och därmed slopa dagens lagutformning i plan- och bygglagen (PBL) samt i plan- och byggförordningen (PBF).

Syftet med reglerna om tillgänglighet, som finns lagstiftade i PBL och PBF, är att så många som möjligt ska kunna delta i samhället på lika villkor. Enligt Boverket ska ”den byggda miljön kunna användas både av personer som har full rörlighet och personer som använder till exempel rullstol, rollator eller käpp. Även personer som har nedsatt syn, nedsatt hörsel eller nedsättning av andra orienteringsförmågor ska kunna använda den byggda miljön.”

Den som har en funktionsnedsättning kan idag ha rätt till ekonomiskt bidrag för att anpassa sin bostad för att kunna leva ett självständigt liv. Rätten till bidrag täcker skäligena kostnader för anpassningen. År 2019 var den vanligaste åtgärden montering av ramp följt av att ta bort trösklar, montera spistimer/spisvakt och uppsättning av stödhandtag samt reparation av teknisk utrustning.

De vanligaste synbara effekterna av tillgänglighetsreglerna i PBL och PBF är att nyproducerade lägenheter har dörrar som är breda nog för en rullstol, att badrummet är något större (i proportion till lägenhetsytan) och att planlösningen är sådan att personer med funktionsnedsättningar ska kunna röra sig fritt nog i lägenheten. Detta är grundförutsättningar för ett tillgängligt boende. Denna tillgänglighet ska förstås då vägas mot kostnads- och effektivitetsaspekter i byggandet och bostadsbeståndet.

Enligt motionärernas förslag skulle dessa åtgärder istället göras i efterhand, när en person med funktionsnedsättning vill byta boende. Det innebär att man för varje tillfälle behöver ge ombyggnadsbidrag för att ändra planlösning, bredda dörrar och riva och bygga om väggar. En sådant förfarande skulle inte med lätthet göras, skulle innebära påtagliga kostnader och skulle innebära stora hinder för möjligheten för personen med funktionsnedsättning att, likt andra människor, byta boende.

I avvägning mellan kostnad- och effektivitetsaspekter och den enskilde med funktionshinders möjlighet att på lika villkor byta boende, väger det senare tyngre. Det är också tveksamt att ett ombyggnadsbidrag för så pass fundamentala förändringar i en bostad skulle vara kostnadseffektivt eller på annat sätt rimligt. Partistyrelsen anser därför att det, trots vissa effektivitetsförluster, är det enda rimliga förhållningssättet att bostadsbyggandet har en god nivå av tillgänglighet som möjliggör för alla att på lika villkor kunna bo. Större badrum och rymliga planlösningar är också något som vanligtvis efterfrågas av personer utan funktionsnedsättningar, vilket gör att det heller inte bara är vissa som åtnjuter effekterna av tillgängliga bostäder.

Det finns också ett antal undantag gentemot tillgänglighetskraven angivna i plan- och byggförordningen (PBF) 2011:338) 3 kap 19§.

Vid en ändring som inte är en ombyggnad får man anpassa och göra avsteg från tillgänglighetskraven med hänsyn till varsamhetskravet och förvanskingsförbudet samt därutöver:

-med hänsyn till byggnadens förutsättningar, och om det är uppenbart oskäligt med hänsyn till ändringens omfattning.

-vid ombyggnad får man anpassa och göra avsteg från tillgänglighetskraven med hänsyn till

varsamhetskravet och förvanskningförbudet samt därutöver:

-om det är uppenbart oskäligt med hänsyn till byggnadens förutsättningar, och

-om det är uppenbart oskäligt med hänsyn till ändringens omfattning.

Avsteg från tillgänglighetskraven får alltid göras om ändringen innebär att bostäder på högst 35 m² inreds på en vind.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:34:

att avslå motionen

09:35 Avskaffa allmännyttan – egen ägd bostad till fler

Stockholms främsta utmaning den omfattande bostadsbristen och den eftersatta infrastrukturen. På detta område har Kristdemokraterna i Stockholms stad tagit beslut om att verka för friare hyressättning på nytecknade kontrakt.

Hyresregleringen är en planekonomisk rest som håller tillbaka byggandet av nya hyresrätter, främst i storstäderna. Under nästa mandatperiod borde man testa hur en friare hyressättning skulle fungera i Stockholm om den bara omfattade nytecknade kontrakt. Det skulle ge viktiga lärdomar inför en större omreglering, där man också måste väga in bostadssociala hänsyn.

Förslag

- Bosparande för unga
- Skattefritt sparande till insats som i Norge
- Fler hyresrätter
- Friare hyressättning
- Fler andrahandsbostäder
- Fri hyressättning på kontrakt >2 år
- Fler ägarlägenheter
- Fri hyressättning som för småhus
- Enklare regler för att ombilda Friare hyressättning
- Gör Stockholm till testlän under nästa mandatperiod
- Fritt för värd och hyresgäst att komma överens om hyra på alla nytecknade kontrakt • Inga befintliga kontrakt ändras
- Långa kontrakt (>15 år) med starkt besittningsskydd
- Hyresförhandlingar bestämmer ökning på hela beståndet
- Översyn av hyresregleringen på lång sikt
- Inför krav på värdar att hålla en viss andel av varje fastighet till bruksvärdeshyra för hushåll med inkomst under medianen

förslag till beslut

Kristdemokraterna ska verka för

Attsats 1: att utarbeta en modell för att avskaffa allmännyttan och öka möjligheterna för personer nya på bostadsmarknaden att etablera sig.

Attsats 2: att införa krav på värdar att hålla en viss andel av varje fastighet till bruksvärdeshyra för hushåll med inkomst under medianen om allmännyttan avskaffas

Danderyd 2021-02-19

Erika Svanström

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det finns redan idag kommuner som avskaffat sina allmännyttiga bostadsföretag. Den möjligheten bör finnas även framgent. Däremot bör det vara den enskilda kommunens beslut och Kristdemokraternas partiinställning i frågan bör fastställas av den enskilda partiavdelningen snarare än Kristdemokraternas riksting.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Ungefär 30 procent av alla invånare i Sverige hyr sin lägenhet. Av alla hyreslägenheter ägs ungefär hälften av privata hyresföretag och hälften av Sveriges kommuner. Det är de kommunala bostadsbolagen som kallas Allmännyttan. Sedan 2011 har allmännyttans uppdrag varit att kombinera affärsmässighet med ett samhällsansvar. Det innebär att allmännyttan ska styras utifrån marknadsmässiga principer, samtidigt som de ska värna de grupper som har det svårast att ta sig in på bostadsmarknaden.

Att avskaffa allmännyttan skulle i praktiken innebära att förbjuda kommuner att ha bostadsbolag med dessa särskilda ändamål. Givet att de privata bolagen i huvudsak når den breda delen av hushållen, men inte dem som har lägst inkomster, skulle det krävas någon annan form av åtgärd. Motionären menar att varje fastighetsägare skulle tvingas tillhandahålla en viss del av beståndet till bruksvärdeshyra, för hushåll med inkomst under medianen.

Partistyrelsen menar för det första att de allmännyttiga bolagen, som de är reglerade idag, fyller ett viktigt syfte på de lokala bostadsmarknaderna för att nå hushåll med låg betalningsförmåga. För det andra skulle förslaget innebära att privata företag tvingas tillhandahålla en viss andel av bostäderna till bruksvärdeshyra, något som skulle vara ett stort ingrepp i den privata företagsamheten. Med ett system med bruksvärdeshyror skulle det också innebära en kraftig prisreglering, något som Kristdemokraterna inte förespråkat.

Många åtgärder måste vidtas för att möta denna utveckling på ett socialt, men också statsfinansiellt ansvarsfullt sätt. Motionären lyfter ett antal sådana exempel i sin text, vilket också till stor del är kristdemokratisk politik. Utöver det har partiet föreslagit höjt bostadsbidrag, vilket alliansregeringen gjort i olika omgångar, både för barnfamiljer och för pensionärer. Vi förordar ytterligare höjningar för barnfamiljer.

Kristdemokraterna anser också att en bred bostadssocial utredning bör tillsättas för att brett analysera den sociala sidan av bostadspolitik och utvärdera de instrument som idag används. Regler och lagar som försvårar etablering på bostadsmarknaden bör analyseras. Instrument som hyresgarantier och förvärvsgarantier bör utvecklas.

Partistyrelsen anser därmed att motionen bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:35:

att avslå motionen

09:36 Bostadshyresmarknaden

Sverige har sedan 2. världskriget haft en förödande hyresreglering i olika former. Trots att vi har lika mycket bostäder per person som t ex Danmark och Belgien och större än USA så står över

100 000 personer i bostadskö och unga har liten chans till bostad. För att bättra läget måste regler till som ökar rörligheten på marknaden.

Attsats 1: jag yrkar att Rikstinget ger partiledningen i uppdrag att verka för att vi får förbättrad rörlighet i dagens bostadshyresmarknad.

Danderyd 2021-02-19

Sten Dybeck

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Motionens att-sats ligger i linje med partiets redan förda politik.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill se en bättre rörlighet på hyresbostadsmarknaden. Partistyrelsen håller helt med motionären i detta.

Bristen på hyresbostäder och det kösystem som blivit följden av en marknad som varit hårt reglerad under lång tid är på många sätt problematik. Kristdemokraterna har därför varit drivande för att förenkla regelverk, underlätta nyproduktion och att göra en stegvis övergång från det gamla systemet med bruksvärdesprissatta hyror till ett system där marknadsprissättningen i större utsträckning får råda.

En fri hyressättning i nyproduktion skulle på lång sikt kunna motverka de brister som föreligger, främja uppförandet av fler hyresrätter och stärka boendeformens roll som första boende. Regeringen har under våren 2021 fått en statlig utredning på sitt bord som föreslår ett system för fri hyressättning i nyproduktionen. Ny lagstiftning förväntas under 2022.

Kristdemokraterna har välkomnat detta och anser att utredningen i stora drag skapar en bättre hyresmarknad. När propositionen kommer till riksdagens bord kommer partiet ta ställning till helheten och verka för att den, så långt det är möjligt, bidrar till en bättre rörlighet och ett bättre byggande av hyresrätter.

Partistyrelsen anser därför att motionen ska besvaras.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:36:

att anse motionen besvarad

09:37 Statligt stöd till studentbostäder

Statligt stöd behövs för att stödja byggande av nya studentbostäder som saknas i hela Sverige och givetvis mest i storstäderna. Många studenter är tvungna att bo i uthyrda lägenheter i andra hand med flertal andra för att klara av den höga hyran. Skattelättnader alternativt subventioner för företag som väljer att bygga studentbostäder skulle kunna tillämpas.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att ge statligt stöd till byggande av studentlägenheter

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för skattelättnader alternativt subventioner till företag som väljer att bygga studentbostäder

Sundbyberg 2021-02-01

Nicole Denuit

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Byggande av studentbostäder är viktigt för att möta boendebehoven på universitets-och högskoleorter.

Enligt Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät finns det sammanlagt cirka 93 000 studentbostäder i hela landet, men Boverket bedömer att antalet studentbostäder är högre. SCB anger att det fanns cirka 105 400 studentbostäder i landet år 2020.

I Bostadsmarknadsenkäten bedömer hälften av landets högskolekommuner att de har balans eller överskott på bostäder åt studenter vid högskola eller universitet. Detta kan jämföras med svaren i samma enkät där kommunerna bedömer situationen bland bostäder i stort; 207 av 288 kommuner anger underskott, vilket alltså är väsentligt fler än för studentbostäderna. De kommuner som uppger ett underskott av studentbostäder anger att den vanligaste orsaken är att det generellt finns för få lediga bostäder på orten.

Studentbostäderna brukar upplåtas av både kommunala bostadsbolag och privata aktörer. För detta ger regeringen idag ett investeringsbidrag. Stöd får lämnas för att bygga hyresbostäder i områden med bostadsbrist samt för att bygga bostäder för studerande.

Kristdemokraterna är negativ till sådana stöd. Även fast intentionerna är goda, har investeringsstöden visat sig ge liten effekt på det totala byggandet. Istället går pengarna i huvudsak till bostäder som ändå skulle ha byggts. Samtidigt är det stora summor som avsätts. I regeringens senaste budgetproposition avsätts 3,1 miljarder kr 2021 och över 4 miljarder kr efterföljande år. Kristdemokraterna bedömer att dessa medel behövs bättre på andra områden i samhället.

Kristdemokraterna har dock sedan tidigare föreslagit förändringar i lagen för att förenkla byggandet av studentbostäder. Idag finns ingen definition i juridisk mening om vad studentbostäder är, vilket skapar onödiga hinder och driver kostnader på bostadsmarknaden. Det är exempelvis inte rimligt att Boverkets byggregler (BBR) medger en viss typ av utformning som sedan kan överprövas efter färdigställande med hänvisning till jordabalken (JB), vilket sedan kan leda till ombyggnation av nybyggda bostäder. Det skulle därför behövas en definition av studentbostaden som tas in i § 1 i hyreslagen (HL). Förutom att undanröja tydliga problem på bostadsmarknaden skulle det också ge flera positiva effekter. Ett fastställande av vad som utmärker studentbostaden öppnar nämligen upp för specialregler som skulle ge en bättre funktion på studentbostadsmarknaden. Att bättre kunna anpassa regelverk efter studenters förutsättningar, studentbostadens användning och syfte, skulle leda till en mer flexibel marknad för studenterna och lägre kostnader för studentbostadsföretagen.

Partistyrelsen anser att motionen ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:37:

att avslå motionen

09:38 Minska det generella strandskyddet till 30 meter och låt Länsstyrelserna införa särskilt strandskydd där det är motiverat

Bakgrund:

Idag finns ett generellt strandskydd runt alla hav, sjöar och vattendrag på 100 m. Strandskyddet lägger "en död hand" över stora områden i Sverige. Områden som därmed inte kan användas till boende eller näringsverksamhet.

Minska det generella strandskyddet till 30 meter:

Endast de c:a 30 m som ligger närmast vattenområden har i de flesta fall en direkt miljömässig påverkan på dessa. Allmänhetens tillgång till stränder kan normalt tillgodoses inom en 30 meters zon.

Länsstyrelsen skall liksom tidigare ha möjlighet att utöka strandskyddet till högst 300 m där detta är motiverat. Detta utökade strandskydd skall dock användas restriktivt och alltid motiveras väl.

Även dispens från det generella strandskyddet skall kunna medges. Även det skall användas restriktivt och alltid motiveras väl.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att det generella strandskyddet minskas till 30 meter och endast omfattar sjöar större än 30 000 m² och vattendrag bredare än 3 meter.

Ingatorp 2020-01-20

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna anser att i glest befolkade områden ska byggande vara tillåtet förutom i områden som pekas ut som skyddsvärda. Det måste också bli enklare att bygga bostäder närmare stränderna, även i mer tätbefolkade områden. Vi tycker att berörda markägare alltid ska ges möjlighet att yttra sig innan beslut om utökat strandskydd fattas. Vi vill att strandskyddet förenklas för att underlätta byggande i strandnära lägen samtidigt som det behöver balanseras med bevarandet och skyddet av flora och fauna i strandlinjen och allmänhetens tillgång till stränder. Det ligger nu en ny utredning om strandskyddet på bordet som delvis ligger i linje med partiets och motionärens ställningstaganden. Med detta anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 09:39.

09:39 Reformerat strandskydd: Detaljplanering av kustnära områden med den gyllene kompromissen.

Bakgrund

Sverige har 48 000 km kustlinje ; oräknat alla sjöar andra vattendrag, till stora delar orörd. Den 5e juli 2019 gav regeringen ett kommittédirektiv om att utreda ett differentierat strandskydd. Resultatet publicerades den 14e december 2020. Även om utredningens fulla konsekvenser inte helt kan avgöras i detta skede så lär stockholmsnära kommuner möjlighet att utveckla sina glesbygdsområden begränsas ytterligare.

Likt många andra motioner har Kristdemokraterna argumenterat för att hitta lösningar gentemot de långtgående konsekvenser lagen om strandskydd innebär på äganderätten, skärgårdsfastigheter och glesbygdskommuners utveckling. Kristdemokraterna anser att i glest befolkade områden ska byggande vara tillåtet förutom i områden som pekats ut som skyddsvärda. Det måste också bli enklare att bygga bostäder närmare stränderna även i mer tätbefolkade områden. Om SOU:78 blir lag lär istället möjligheterna till dispenser i tätbefolkade områden begränsas ytterligare eftersom dispens från strandskydd ska tillåtas där efterfrågan på mark är låg.

Utöver de förslag som utredningen lägger föreslår denna motion ett tillägg i Miljöbalken 7 kap 18 §: Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område som avses omfattas av en detaljplan och där markanvändningen ska detaljplaneras för bostadsändamål utifrån följande angivna proportioner.

Förslag

På en enskild fastighets landyta som avses detaljplaneras för bostadsändamål inom strandskyddsområde ska:

1. 61,8% närmast strandlinjen skyddas i enlighet med Miljöbalken 7 kap §15
2. 38,2% som utgör sammanhängande tomtyta får bebyggas eller förändras.

På den sammanhängande tomtytan får som mest:

3. 9% av fastighetens landyta tillåtas att förändras för grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten för byggnader.
4. 3,5% av fastighetens landyta utgöra byggnadsarea för huvudbyggnad.
5. 1,3% av fastighetens landyta utgöra byggnadsarea för komplementbyggnader.
6. 0,56% av fastighetens landyta utgöra altaners byggnadsarea oavsett höjd från markplan.

Inom fastigheten får som mest:

7. 0,14% av fastighetens landyta nyttjas för en anläggning som för sin funktion måste ligga på vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.
8. 0,14% av fastighetens landyta nyttjas för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

a.

9. En byggnads nockhöjd inte överstiga kortsidans längd multiplicerat med 0,618. Dessa proportioner är uttagna utifrån det gyllene snittet och Fibonaccis talföljd. Utifrån Fibonaccitalen kan man skapa en tessellation (mosaik) av varje fastighet och dela upp den i kvadrater utan överlappning enligt figur 1.

Exempel

En fastighet på 10,000 m² ligger helt inom strandskyddets (ej utökade) område och är 100 m x 100 m. Fastighetsägaren önskar bebygga fastigheten utifrån undantaget för ett detaljplanerat område. Kommunen detaljplanerar fastigheten efter proportionerna beskrivna enligt förslaget. Den föreslagna fastigheten bedöms uppfylla fastighetsbildningslagen.

- 6180 m² av landytan skyddas i enlighet med §15. Då tomten är 100 m bred hamnar tomtgränsen 61,8 m från strandlinjen.
- 3820 m² av landytan utgör tomtyta och inom den får som mest 900 m² vara föremål för gräv och anläggningsarbeten som grundläggning och tillfartsväg. Detta förhindrar ingrepp på tillgänglig tomtmark, skog och berg att utgöra hela tomtens area.
- Huvudbyggnadens byggnadsarea utgör 350 m² husets mått bestäms i detaljplan och högsta nockhöjd bestäms enligt punkt 9. Huvudbyggnad placeras 4 meter från tomtgräns närmast strandskyddsområde.
- Samtliga komplementbyggnader får som mest utgöra 130 m², till exempel garage, gästhus, förrådsbyggnader eller växthus.
- Sammanlagd altanyta får inte överstiga 60 m² oavsett höjd från marken.
- En brygga om 14 m² på vatten och 14 m² över strand får anläggas men utifrån de geografiska förutsättningarna med grund botten bedöms bryggans tillåtna mått som otillräckliga. Dispens för längre brygga medges ej utan istället byggs en samfäll lösning med närliggande fastigheter.

Eftersom proportionerna tillämpas lika så blir också varje fastighet unik utifrån dess storlek. En motsvarande fastighet på endast 1000 kvadratmeter skulle få en huvudbyggnad med byggnadsarea om 35 m². En befintlig obebyggd mikrofastighet kan förekomma men att bilda en ny fastighet i den storleken skulle sannolikt bryta mot fastighetsbildningslagen. En naturlig konsekvens av detta blir att väldigt stora fastigheter kommer bli föremål för avstyckningar till mindre oexploaterade fastigheter. En befintlig redan bebyggd fastighet kan inte tillämpa undantaget och detaljplaneras om det bryter mot något av de beskrivna proportionerna. T.ex. att huvudbyggnaden ligger för nära vattnet.

Denna möjlighet till strandskyddsdispens blir trots undantaget fortfarande begränsad genom de allmänna lämplighets- och planvillkor som ställs i Fastighetsbildningslag (1970:988). Eftersom syftet med denna reform av strandskyddet är att fler ska kunna bo permanent, nära men inte i direkt anslutning till vatten, är de krav som fastighetsbildningslagen ställer på belägenhet och godtagbara anordningar för vatten och avlopp lämpliga villkor för ny bebyggelse.

Att tillämpa det gyllene snittets proportioner är en helt arbiträr tillämpning men vars mått samtidigt återfinns inom både arkitektur och natur. Det gyllene snittet beskriver naturens egna självupprepande mönster. Att applicera dessa förhållanden på vår markanvändning skapar ett mönster samtidigt som det värnar om naturvärden och tillgodoser identiska och rättvisa förutsättningar för hela landet. Detta förslag ger kommunerna och fastighetsägare (genom en byggherreledd detaljplan t.ex.) större makt att påverka sin egen kommuns attraktivitet och äganderätten. Samtidigt skyddas strandlinje och naturytor från överexploatering. Utifrån denna kompromiss värnas strand och naturvärden samtidigt som en högst begränsad bebyggelse tillåts. Förslag till beslut:

Attsats 1: Att Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område som avses omfattas av en detaljplan för bostadsändamål om minst 61,8% av strandskyddat område närmast vattnet bevaras.

Attsats 2: Att tomtmark där strandskyddet upphävts enligt förslag 1 detaljplaneras utifrån proportionerna beskrivna i denna motion.

Haninge 2021-02-19

Patrik Romare

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Rikstinget bör inte besluta om regler på denna detaljeringsnivå. Förslaget överlämnas till partistyrelsen för det fortsatta arbetet med att föreslå åtgärder för att göra Sveriges stränder tillgängliga för allmänheten utan att omöjliggöra utvecklingen i glesbygd och skärgårdsmiljöer och motionen anses med detta besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 09:38 till 09:39:

I de två motionerna framförs förslag på ändringar av regelverket kring strandskyddet. Detta är en fråga som över tid har engagerat många människor. Det finns traditionellt två bärande argument varför strandskyddet är ett viktigt verktyg. Dels handlar det om att skydda biologiskt värdefulla områden. Strandkanter, vägrenar, skogsbryn etcetera är ofta särskilt värdefulla när det gäller biologisk mångfald och är viktiga som spridningskorridorer. De behöver därför en särskild omsorg.

Det andra skälet till strandskyddets berättigande är allmänhetens fria rörlighet till stränder. I Sverige är vi – med rätta – stolta över vår allemansrätt. Möjligheten att få ta en strandpromenad

är en djupt rotad självklarhet i vårt land. Detta är ett arv som är värt att vårda.

I takt med klimatförändringar lyfts också obbyggda stränders skyddsmekanism fram som ytterligare ett skäl till att vara försiktig med att minska skyddets omfattning.

Men samtidigt finns det av goda skäl en stor efterfrågan på strandnära bebyggelse då detta är en attraktiv miljö att bo i och det finns många exempel på målkonflikter, något som markägare och kommunpolitiker har fått erfara genom åren.

Ett grundläggande problem är att förutsättningarna runt om i landet ser så olika ut att det har varit utmanande att skapa en lagstiftning som är lagom vass och har en hög träffsäkerhet. För att ta ett par exempel: I Danderyd är idag ca 70 procent av stränderna redan exploaterade. I Jokkmokk är motsvarande siffra 1,5 procent. Lokala olikheter måste kunna få ett rimligt genomslag i hur regelverket ska se ut och hur det ska tillämpas.

I slutet på förra året överlämnades en ny statlig utredning: "Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd (SOU 2020:78)". Utredaren hade i uppdrag att föreslå författningsändringar och andra åtgärder som medför att strandskyddet görs om i grunden genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck.

Denna utredning har på traditionellt sätt varit på remiss. Kristdemokraterna har varit med och framfört ett antal synpunkter på utredningen via sin representation i SKR.

Några viktiga ställningstaganden som är värda att lyfta fram är att utredningen föreslår att man ska ta bort det generella strandskyddet i glesbygd vid mindre sjöar på max en hektar (dvs 10 000 kvm) och vattendrag som är smalare än två meter. På det sättet kan det bli enklare att bygga i glesbygd. Det betyder dock inte att det är fritt fram att bygga utan att fråga. Fortfarande ska man söka bygglov och andra tillstånd hos kommunen. Detta förslag ställer sig Kristdemokraterna bakom men vi avstyrkte hur beräkningsgrunderna ska meddelas och vi ser en risk att det endast blir en teoretisk uträkning i stället för en situationsanpassad bedömning av en specifik plats.

Idag finns det många olika exempel på länsvisa undantag. Dessa måste värnas och det ska inte vara möjligt att kunna upphäva dem retroaktivt, något som utredningen olyckligtvis öppnar en möjlighet för. Ett förslag som Kristdemokraterna avslög i remissvaret. Utredningen vill vidare att strandskyddet även ska kunna upphävas i så kallade "landsbygdsområden". Dessa områden ska kännetecknas av att det ska finnas gott om obebyggd mark och en låg efterfrågan på bebyggelse. Detta är också ett förslag som Kristdemokraterna instämt i med det viktiga tillägget att vi vill att det är kommunerna som ska avgöra vad som ska räknas som "landsbygdsområde", liksom att vi ifrågasätter själva begreppet "landsbygdsområde" då det riskerar att skapa onödiga missförstånd.

Sammantaget kan man säga att det finns mycket i utredningen som andas misstro mot den lokala nivåns förmåga att landa i väl avvägda bedömningar utifrån lokala förhållanden där man på ett hållbart sätt väger samman behoven av obbyggda stränder med behovet av att kunna bygga i attraktiva områden. Utredningen lyckas inte riktigt med sitt grunduppdrag utan lämnar mest förslag som kan ses som "lappa och laga".

Kristdemokraterna kommer att fortsätta sitt redan pågående arbete med att verka för en reformerad lagstiftning som tar en balanserad hänsyn och bygger på ett förtroende för den lokala demokratins förmåga att fatta kloka beslut.

Med andra ord arbetar partiet redan i en riktning som båda motionerna efterlyser men attsatsen "att verka för att det generella strandskyddet minskas till 30 meter och endast omfattar

sjöar större än 30 000 m² och vattendrag bredare än 3 meter” låser fast partiet i ett ställningstagande som inte gynnar frågans fortsatta beredning och bör mot den bakgrunden avslås.

Förslagen ”att Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område som avses omfattas av en detaljplan för bostadsändamål om minst 61,8 % av strandskyddat områden närmast vattnet bevaras”, samt ”att tomtmark där strandskyddet upphävts enligt förslag 1 detaljplaneras utifrån proportionerna beskrivna i denna motion” är krav på en detaljeringsnivå som inte är rimligt att arbeta utifrån och bör mot denna bakgrund avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:38:

att avslå motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:39:

att avslå motionen

09:40 Statlig finansiering av renoveringen av kommunala vatten och avloppssystem.

I många kommuner har gjorts, pågår och planeras renovering av i många fall gamla vatten och avloppssystem. Här bör man se över om en statlig finansiering eller delfinansiering är möjlig. Detta för att förhindra ett budgetproblem som i många kommuner orsakar besparingar på övrig välfärd.

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheten att statligt finansiera eller delfinansiera renovering av kommunala vatten och avloppssystem.

Attsats 2: att ge partistyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheten för kommuner att söka statliga retroaktiva bidrag för redan genomförda renoveringar av kommunala vatten och avloppssystem.

Pajala 2021-03-27

Håkan Kero

Partidistriktsårsmötet i Norrlands yttrande:

Föreslår bifall till motionen.

Partidistriktsårsmötet i Norrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Det mesta av det som kommunerna ansvarar för är publikt och det är enkelt för kommunen att kommunicera med invånarna om behovet av resurser till exempelvis skolor, äldreboenden eller fotbollsplaner. Men det är inte lika vanligt att den enskilde invånaren ägnar så mycket tanke åt hur VA-nätet ser ut. Det är heller inte ofta man kan läsa insändare på temat ”höjd skatt till förmån för bättre avlopp” ifrån politiker som annars gärna pratar om vikten av resurser till den gemensamma välfärden.

Vid sidan av el är dricksvatten och ett hållbart omhändertagande av avloppsvatten de kanske viktigaste fysiska faktorerna för ett hållbart och robust samhälle. Att invånare inte engagerar sig särskilt ofta i VA-frågor kan troligen ses som ett kvitto på att hälsan tiger still. Men vi måste komma ihåg att denna grundläggande infrastruktur inte är en evighetsmaskin som kommer att

fortsätta leverera utan att vi avsätter resurser.

Motionären lyfter därför en väldigt viktig fråga i sin motion och som en bakgrund kan anföras följande. Utbyggnaden av avloppsreningen som skede i stor skala på 1950- och 60-talet kom delvis till stånd med hjälp av statsbidrag. Med avskrivna tillgångar och en låg investeringstakt har avgifterna för vatten och avlopp kunnat hållas låga. Dock har anläggningarna förbrukats i takt med att tiden gått, men kostnaden för nödvändiga investeringar har ofta skjutits på framtiden.

Data från Svenskt Vatten säger att årligen investeras 16 miljarder kr i kommunalt vatten och avlopp. Behovet är dock större. Enligt beräkningar från 2020 behöver investeringarna stiga till en nivå av närmare 23 miljarder kronor per år varje år den kommande tjugooårsperioden i nuvarande penningvärde (d.v.s. exklusive inflation), för att svara upp mot de identifierade behoven. Det motsvarar en nivå som ligger cirka 40 procent över dagens nivå under perioden 2020–2040.

Detta är investeringar som ska trängas med alla andra nödvändiga satsningar som en kommun måste ansvara för. Visserligen kan delar av denna kostnad mötas med hjälp av taxorna men det finns en smärtgräns för hur höga dessa kan tillåtas bli. Beroende på kommunens storlek i geografiskt hänseende respektive invånarantal kan det därför bli stora utmaningar för den enskilda kommunen.

Det förtjänar också att lyftas fram att det inte enbart handlar om att vidmakthålla nuvarande infrastruktur utan också om att möta nya krav som följer av klimatförändringar och högre ambition att hantera läkemedelsrester respektive slamhantering.

Att överväga statligt stöd inom detta område kan därför vara ett alternativ att väga in i helheten när statens engagemang för kommunsektorn ska vägas ihop. Däremot är det mindre lämpligt att ge stöd retroaktivt då det riskerar att skapa fler problem än det löser.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:40:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:41 Skönhetsråd för vackrare städer

I många av Sveriges städer byggs det nytt i takt med att befolkningen ökar i antal. Det är hotell, lägenheter etc. beroende på vad som kommer att behövas i Sveriges många kommuner när vi blir fler. Tyvärr ser vi många exempel på arkitektur som inte tar hänsyn till lokala förutsättningar och lokal historik. De många ”fyrkantiga lådorna” som på kort tid har kommit att förändra stadsbilden i våra städer har kommit att bli ett vanligt samtalsämne. Arkitektupproret har blivit en stor Community på internet och delar årligen ut ett kalkonpris. Halmstad har vunnit ett under senare år och ligger bra till med det nya hotellet vid Laholmsvägen.

När detaljplaner utformas är fullmäktigeförsamlingar ofta försiktiga med att införa begränsade skrivelser. Krav på valmat tak eller ljus fasadkulör kan begränsa utan att garantera lämplig utformning, därför hänskjuts ofta frågan om utseende till bygglovsnämnden, som dock inte kan neka bygglov som stämmer med detaljplanen.

Samtidigt tillåts äldre byggnader förfalla när verksamheter flyttar till nya lokaler. När reparationer anses för dyra söks det istället om rivningslov. Samtidigt är man försiktig med Q-märkningar, dessa kan göra det dyrt för fastighetsägaren att renovera byggnaden.

Sammantaget leder detta till en utarmning av vårt kulturarv – vi kan inte tillåta detta att fortgå.

Därför yrkar jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att möjligheten att införa kommunala skönhetsråd bestående av sakkunniga och förtroendevalda skapas. Dessa ska ha en rådgivande funktion inför större investeringar som kan påverka en bygds karaktär (såsom hotell, stationer, skolor, m.m.) och hänsyn till skönhetsrådets yttrande ska tas vid beviljande av bygglov.

Hylte 2021-02-20

Mattias Malmqvist

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Precis som motionären lyfter fram är det viktigt att som förtroendevald i en kommun ägna intresse åt hur den fysiska miljön förvaltas och utvecklas. Som människor behöver vi som bekant mer än bröd för att leva ett gott liv. Utifrån den helhetssyn vi har på människan är det därför lätt att bejaka vikten av skönhet och harmoni.

Naturligtvis ska inte politiker styra och bestämma vad som anses vara vackert och det kan inte anses vara ett politiskt ansvar att rangordna olika byggnadsstilar. Men det hindrar inte att man från den politiska nivån ändå kan vara engagerade i frågan och att inrätta ett skönhetsråd kan vara ett sätt att arbeta. Detta är ett verktyg som redan finns tillgängligt om man skulle vilja och det krävs inga nya åtgärder för att skapa den möjligheten.

Som en reflektion kan man dock konstatera att det inte är någon garanti att beslut blir okontroversiella även om man har ett aktivt skönhetsråd i sin kommun. Tillbyggnaden av Liljevalchs på Djurgården i Stockholm kan få tjäna som exempel på att skönhetsråd inte med automatik ger immunitet mot betongglådor.

Arkitekturupproret (sic!) kan ses som ett uttryck för att många invånare upplever att det finns ett glapp mellan vad invånare respektive beslutsfattare anser vara en god fysisk miljö när det gäller nya byggnader. Ett sätt att överbrygga denna upplevelse kan vara att göra som Upplands Väsby gjort nyligen där man i en medborgardialog efterlyste invånarnas vilja när ett nytt område skulle bebyggas. Resultatet av denna dialog landade i att en majoritet efterfrågade ny bebyggelse i ”klassisk stil”. Därför genomfördes sedan en markanvisningstävling med de premisserna och många olika förslag kom in som passade in på beskrivningen ”klassisk stil”.

Motionären föreslår att det ska införas en möjlighet att införa kommunala skönhetsråd men mot bakgrund av detta är något som redan finns möjlighet till bör motionen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:41:

att avslå motionen

09:42 Rädda nattlivet - Inför kultur- och nöjeszoner

En stad som får leva och pulsera gynnar inte bara de som bor och befinner sig i den. Den drar

också till sig mätbara värden som ekonomisk utveckling, innovation och kultur.

Ett centralt problem för små och medelstora nöjesetablissemang i stadskärnorna är reglerna för störningar från och i angränsning till nöjeslokaler. Reglerna är inflexibla, mätmetoderna otillräckliga och bedömningarna orimligt vinklade åt enskilda boendes fördel. En absolut majoritet av de som bor i nöjeslivstäta områden i innerstäder har en förståelse för vad de faktiskt innebär att bo i en levande stadskärna. Klagomål kommer ofta från enstaka boende, vilka med dagens regler får en orimligt stor makt över förutsättningarna för att bedriva kultur- och nattliv i stadskärnor.

Ett sätt att undvika att enskilda boende får sista ordet över stadens nattliv är att införa speciella zoner i nöjestäta områden i stadskärnor där man har anpassade störningsregler. En dialog mellan fastighetsägare, nöjesliv, boende och kommun i kombination med möjliga finansiella stödåtgärder för ljudisolering är en bättre väg framåt än att låta nöjesetablissemangs öde och möjligheten att driva sin verksamhet långsiktigt vara beroende av vilka som väljer att bosätta sig i närheten av dem.

Väljer man att bosätta sig i ett populärt innerstadsområde nära en bargata, ett nöjesfäl, en plats för utomhuskonserter eller en kyrkklocka så får man finna sig i att det låter. Framförallt i de områden där ljudstörningar varit en naturlig del av stadslivet i hundratals år.

Därför föreslås att Rikstinget tar beslut att verka för:

Attsats 1: att införa lagar för kultur- och nöjeszoner med justerade regler för ljudstörningar

Attsats 2: att införa en förstärkt informationsplikt där hyresgäst/köpare frånsäger sig rätten att klaga på vissa typer av normalt förekommande ljudstörningar i kultur- och nöjeszoner enligt reglerna i den första att-satsen

Attsats 3: att kommuner ska kunna ge ett temporärt ekonomiskt stöd för ljudisolering av bostäder och nöjeslokaler vid införande av nya nöjeszoner eller ombyggnad av lokal inom nöjeszon då detta är motiverat

Attsats 4: att se över metoderna för mätning av störningar för att ge nöjesetablissemang en förutsägbarhet och fria dem från naturligt förekommande störningar i kultur- och nöjeszoner

Stockholm 2021-02-14

Fredrik Carlsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen lyfter en i vissa sammanhang kontinuerligt aktuell fråga. Att enskilda som bor i Stockholms innerstad (och andra svenska "stadscentrum" men rikt kultur- och nöjesliv) upplever sig störda av kultur- och nöjesverksamhet i deras närområde. Motionen berör något som bör vara ett grundläggande förhållningssätt. Att om man vill bo i centrum, med en unik direkttillgång till storstadslivets puls i alla dess avseenden, så får man räkna med en annan ljudkuliss i sitt bostadsområde än om man bor i exempelvis förortsområden eller på landsbygden. Samtidigt så finns det förstås gränser för allt. Och i exempelvis Stockholms innerstad har kommun och polis i samverkan gjort många insatser för att angripa nattliga bullerstörningar från trafiken, exempelvis vid "bilrace" på vägar, och när olika nöjesetablissemang inte kan hålla ordning i sin verksamhet i linje med de tillstånd de har. Att det för seriösa näringsidkare (i linje med en förståelse hos både regelverk och enskilda att den närhet till alla fördelar innerstadsmjön innebär, också måste innefatta en acceptans för mer liv, rörelse och ljud) dock borde vara mer förutsägbart och tydligt vad som formellt är rimligt. Det skulle också underlätta ansvariga myndigheters hantering av inkomna klagomål. Att införa särskilda zoner i innerstaden med särskilda ljudstörningsregler är dock sannolikt svårt, inte minst för att det skulle begränsa utvecklingen av en levande stadskärna. Detsamma gäller att specifikt kommunen skulle ge stöd för ljudisolering.

Partidistriktsårs mötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Attsats 4: beslut för attsatsen saknas

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter fram en fråga som sätter fingret på en vanlig målkonflikt. En levande stad ska inte vara tyst men det finns olika toleransnivå för ljudvolym hos olika personer, särskilt under dygnets mörkare timmar.

Somliga efterfrågar en urban livsstil i form av att sitta på ett café, gå på konstgalleri eller nattklubb. Andra väljer hellre gummistövlar, en svampkorg och hemmagjord matsäck i ryggsäcken. Somliga vill kunna välja båda. Kristdemokraterna vill forma ett Sverige där olikheter inte bara accepteras utan också värderas högt. Det gäller även hur vi tillbringar vår fritid.

En bärande tanke i denna grundsyn är dock att det måste finnas en gemensam värdegrund där den enes frihet inte får betyda den andres ofrihet. Av erfarenhet vet vi också att olika människor upplever ljud på olika sätt – det som är buller för någon kan vara en energikick för någon annan.

Buller definieras som en form av förorening och den påverkar väldigt många människor. Den påverkar vår hälsa och vår livskvalitet. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, fläktbuller i fastigheter, ljud från grannar, industrier och byggnadsarbeten, medan diskotek och konserter ger upphov till höga ljudnivåer.

När det gäller stadskärnor – något som motionären pekar ut i sin motion - är det naturligtvis så att ljudlandskapet där inte kan vara likadant som om man befinner sig inne i en skog eller på stranden vid en avlägset belägen sjö.

Den människa som blir upprörd över att se bilar bör inte söka sig till en stad, men ingen ska behöva tvingas andas hälsofarlig luft. Därför har vi hårda regler för vilka nivåer av partiklar etc som accepteras i luften. Om gränsvärden överskrids måste åtgärder vidtas för att sänka de farliga halterna.

Ljud - och dess motsats oljud - bör kunna betraktas på samma sätt som andra typer av utsläpp. De bör övervakas och det bör finnas gränsvärden. Men det bör också finnas en förståelse för att en nollvision inte är möjlig eller kanske ens önskvärd. Det kan också vara lämpligt att olika decibeltal tillåts i olika miljöer och vid olika tidpunkter.

Motionären för fram följande förslag:

- att införa lagar för kultur- och nöjeszoner med justerade regler för ljudstörningar

- att införa en förstärkt informationsplikt där hyresgäst/köpare fransäger sig rätten att klaga på vissa typer av normalt förekommande ljudstörningar i kultur- och nöjeszoner enligt reglerna i den första att-satsen

- att kommuner ska kunna ge ett temporärt ekonomiskt stöd för ljudisolering av bostäder och nöjeslokaler vid införande av nya nöjeszoner eller ombyggnad av lokal inom nöjeszon då detta är motiverat

- att se över metoderna för mätning av störningar för att ge nöjesetablissemang en förutsägbarhet och fria dem från naturligt förekommande störningar i kultur- och nöjeszoner

Partistyrelsen vill inte ta ställning till dessa förslag idag men föreslår rikstinget att besluta om att ge partistyrelsen i uppdrag att utreda frågan om hur en levande stad med ett blomstrande kultur- och nöjesliv kan kombineras med en god livsmiljö för närboende. Motionärens olika förslag bör finnas med som underlag i den fortsatta processen.

Utöver de förslag som motionären för fram kan nämnas en annan idé som förs fram ibland: Att använda sig av bullerservitut. Frågan brukar lyftas mer i sammanhang som exempelvis flygplatser eller skjutfält och inte i innerstadsmiljö men kanske kan den vara en fruktbar utgångspunkt även i detta sammanhang. Malmö stad har tidigare i år inrättat en "kulturljudzon" där en större frihet att till exempel spela musik på hög volym ska testas, dock utan att bryta mot lagstadgade bullernivåer. Erfarenheter av detta beslut kan med fördel vägas in i partiets fortsatta politikutveckling inom stadsbyggnad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:42:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att utreda frågan om hur en levande stad med ett blomstrande kultur- och nöjesliv kan kombineras med en god livsmiljö för närboende och därmed anse motionen besvarad.

09:43 BO PÅ LANDSBYGDEN

Landsbygdsbor är ett friskt släkte, deras livsstil och livskvalitet skapar svårigheter för spridning av bland annat virussjukdom.

För en stadsbo kan lantlivet kanske upplevas utarmat, enahanda och långtråkigt liv. Det är långt mellan krogar, teatrar och sporthallar mm . Och inte kan vi skryta med någon större gängkriminalitet och skjutningar.

Vi har en större social kontroll och våra samlingspunkter är kring fotboll, motorsport, jakt, fiske, idrott, kyrkan, folkets hus, bygdegårdar, i hemmen mm. Ute på bygden har vi av tradition en kristen etik och moral, inte att vi är bättre än andra, men vi har våra regler och vill inte göra bort oss.

Besök till landsbygden från staden görs under sportlov, semester och under jakt- och fiskesäsong. Våra näringar och arbetstillfällen ses som annorlunda och svårförståeliga men enkla, i förhållande till arbetsplatserna i staden.

Vi som lever på landsbygden behöver aldrig trängs om vi inte vill. Vi andas frisk luft och enbart genom att enbart bo på landsbygden så får man motion och fantastiska upplevelser.

Vi har gott om plats och huspriserna är låga och bredbandet, utbyggt på många ställen. Jag menar att det är en vinst för ett land genom att minska tätheten och trångboddheten genom att bland annat rikta arbetstillfällen till landsbygden.

Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1:

att Kristdemokraterna ska verka för en politik som minskar tätheten och trångboddheten i storstadsregionerna genom en arbetsmarknadspolitik för fler arbetstillfällen på landsbygden

Attsats 2: att Kristdemokraterna ska påverka landsbygdens kommuner att marknadsföra sig hos stadsbefolkningen för att få fler människor att bosätta sig på landsbygden, genom att underlätta att få bostad och arbete.

Eva Margareta Forsgren

Partidistriktsårsmötet i Värmlands yttrande:

Motionären pekar i sin motion på många fördelar och tillgångar landsbygden bidrar med. En sådan fördel är till exempel mindre spridning av virussjukdom. Vi menar att Kristdemo-kraterna är ett landsbygdsparti med många konkreta politiska förslag som gynnar landsbygden. Så sent som rikstinget 2019 antogs ett landsbygdspolitiskt program. Landsbygden kan erbjuda det som alltför många människor vill ha men som är svårt att få i stan. Det finns också en klyfta mellan stad och landsbygd. Urbaniseringen som är stark i Sverige utarmar mindre orters möjligheter att växa och utvecklas. Kristdemokraternas landsbygdspolitik syftar till ge landsbygden och mindre orter bättre förutsättningar till utveckling.

Partidistriktsårsmötet i Värmland beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Det stämmer som distriktets yttrande säger att Kristdemokraterna vill vara ett parti som värnar landsbygden och ser vikten av att hela Sverige ska kunna leva. Vi vill inte skapa konflikter mellan olika delar av landet utan ser tvärtom värdet av samverkan mellan landsbygd-tätort-storstad. Varje del av vårt land har sina styrkor och sina svagheter. Genom bra samverkan över läns- och kommungränser kan vårt land plocka fram de bästa sidorna hos samtliga delar vilket alla vinner på.

Däremot finns det ingen anledning att vissa kommuner ska anses vara bättre att bo i, och att andra kommuner bör människor uppmanas att flytta ifrån. Det är inte så vi bygger ett gott land att leva i.

Under den senaste mandatperioden har partiet konsekvent arbetat för att skapa förutsättningar för att alla regioner ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar och bidra till Sveriges fortsatta välfärdsutveckling.

Det handlar om att statens infrastruktur måste vara närvarande i alla delar av landet. En kärnuppgift är de rättsvårdande instanserna som måste byggas ut och få mer resurser. En likvärdig sjukvård kan inte skapas så länge vi har det fragmentiserade huvudmannskapet på regional nivå. Där har partiet under året gått vidare med århundradets vårdreformförslag. Andra viktiga frågor för att få en positiv regional utveckling från norr till söder är energiförsörjning och överföringskapacitet av el, kompetensförsörjning och infrastruktur när det gäller fiber, väg, spår, vatten och i luften. Alla trafikslag behövs och kompletterar varandra.

Dessa frågor kommer fortsatt att vara viktiga för Kristdemokraterna i arbetet för att skapa ett Sverige du kan lita på - oavsett var du bor.

Partistyrelsen anser första att-satsen bör vara besvarad mot bakgrund av den politik som redan förs i syfte att hela Sverige ska kunna leva men anser inte det vara upp till rikstinget att besluta om kommuners prioriteringar gällande marknadsföring. Därmed bör den andra att-satsen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:43:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:44 Förbättra servicen i glesbygd!

Eftersom det blir sämre eller sämre service framförallt i den glesbefolkade delen av Sverige, när det gäller både banker, Arbetsförmedling och Försäkringskassan.

Så vill vi Torsås lokalavdelning ställa några krav till framförallt staten och banker för att även servicen skall vara någorlunda även utanför städer och större tätorter. Då skulle det finnas små gemensamma ställen där olika banker, Försäkringskassan och arbetsförmedlingen skulle samarbeta för att kunna möta sina medborgare på nära håll.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att kommunerna ska vara huvudman till kontor som Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och banker, för dom vet bäst var det skulle behövas.

Torsås 2021-02-28

Mats Olsson

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Frågan som motionärerna väcker är högst relevant i ljuset av de senaste årens debatt om att staten har tagit ett steg tillbaka.

Den parlamentariska landsbygdskommittén föreslog för ett par år sedan att den lokala serviceverksamhet som i dag utförs av Försäkringskassan, Skatteverket och

Pensionsmyndigheten

skulle föras över och samlas i en ny organisation. Där det är möjligt skulle även Arbetsförmedlingen, Polismyndighetens och Migrationsverkets lokala serviceverksamhet samordnas med den nya organisationen. Upplägget liknar de servicekontor som Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten driver på omkring 100 platser i landet (som dock inte ska förväxlas med olika typer av servicekontor som kommuner driver) och ansvaret skulle läggas på Statens servicecenter.

Vi kan se klara fördelar med en sådan ordning men tvingas samtidigt konstatera att utredningens förslag i denna del inte har tagits tillvara. Avseende bankers lokala närvaro bedömer vi att det saknas förutsättningar för att reglera hur denna ska vara utformad.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp viktiga frågor som speglar många invånares erfarenheter. Sverige är till ytan ett mycket stort land och vår befolkningstäthet är på de flesta ställen väldigt låg sett i ett internationellt perspektiv. För många är detta något som man snarast upplever som en tillgång än som ett problem men det orsakar förstås utmaningar när offentlig service ska organiseras. Det blir också svårt att få en fysisk närhet till mycket av det kommersiella utbudet som ses som en självklarhet i mer tätbebyggda områden.

Kristdemokraterna har i riksdagen återkommande lyft behovet av att staten måste finna mer närvarande i hela landet och det måste finnas en grundläggande nivå av offentlig infrastruktur som når ända ut. Särskilt stort fokus har partiet lagt på rättsväsendet och på sjukvården som är kärnuppdrag för det offentliga.

Den regionala utvecklingspolitikens främsta uppgift är att bidra till utvecklingen av livskraftiga regioner i hela landet. Livskraftiga regioner byggs när människor med kraft och vilja samverkar

lokalt i ett underifrånperspektiv. Eldsjälar som brinner för en idé kan betyda mycket för en bygds utveckling. Kristdemokraterna vill ge dem verktyg så att dessa idéer kan förverkligas.

Sveriges hållbara tillväxt är beroende av både näringslivets villkor och de miljöer människor bor och verkar i. Konkurrenskraftiga företag, goda kommunikationer, attraktiva livs- och boendemöjligheter och tillgång till offentlig och kommersiell service är avgörande för regioners och kommuners utvecklingsmöjligheter. En politik bör föras som syftar till att människor, oavsett var i landet de bor, kan ta del av samhällets grundläggande sociala rättigheter och ges rimliga förutsättningar att försörja sig och utveckla sin omgivning.

Statens servicecenter är en statlig myndighet som sköter administration till andra myndigheter samt ger information och vägledning i myndighetstjänster och företag på ca 120 platser över hela landet när det gäller Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket. Man provar även samarbetsformer med kommuner för att erbjuda medborgare en samlad plats för kommunal och statlig service.

Kristdemokraterna vill fortsätta på den inslagna vägen och vill se detta verktyg utvecklas och blir än mer närvarande i hela landet. Det kan inte nog betonas hur digitaliseringen skapar möjligheter till god service och bättre delaktighet för alla invånare. Ett stabilt bredband till alla är därför en oerhört viktigare satsning än att öppna fler fysiska kontor. Att som motionären föreslå inkludera fastighetsansvar för både statliga myndigheter och för banker i det kommunala uppdraget måste anses ligga helt utanför vad kommuner ska arbeta med och bör avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:44:

att avslå motionen

09:45 Krafttag för att få en fungerande postgång måste tas!

Det är viktigt att vi har en fungerande postgång här i landet. Förr i tiden sades det, om något som var säkert, att ”det kommer som ett brev på posten”. Men idag kan man inte säga så längre. Att något kommer i rätt tid – och till rätt adressat – är numera inte alls så säkert. Vi läser nästan dagligen i media om post som kraftigt försenats eller kommit fel, ja ibland kommer posten inte fram alls, den rentav försvinner.

Det är dags att göra något åt detta snarast. Kristdemokraternas lokalavdelning i Torsås (Kalmar län) föreslår Rikstinget

Attsats 1: att föreslå partistyrelsen tillsätta en utredning som utreder vari problemen i PostNord består

Attsats 2: att därefter åtgärda de misshälligheter som framkommit i nämnda utredning.

Torsås 2021-02-28

Sven Söderbom

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Ett pålitligt och effektivt postväsen är som motionären understryker grundläggande i en modern stat. Enligt undersökning från Post- och telestyrelsen minskade dock nöjdheten med postutdelningen under hela 2010-talet. Försenad post var den vanligaste orsaken till missnöje. Kristdemokraterna har haft ambitionen att ta ett helhetsgrepp på posthanteringen utifrån tillgänglighet, säkerhet, framtida behov och möjligheter samt kostnader. Det finns dock skäl att intensifiera detta arbete.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionärens uppfattning om att det är mycket viktigt att vårt land har en väl fungerande postgång.

I takt med digitaliseringen har den fysiska postgången fått en minskad roll. Det är naturligt och ingenting som vi kan eller vill bromsa upp. Vi måste därför förbereda oss inför de utmaningar postservicen står inför när andelen brev fortsätter att sjunka. Olika länder har gjort olika vägval. I en del länder jobbar man med olika typer av porton där exempelvis ”garanterade” försändelser har ett pris, brev som inte brådskar har ett pris och brev som måste vara framme nästa dag har ett pris. I andra länder har man försökt att möta utvecklingen genom att exempelvis dela ut post enbart varannan dag.

Kristdemokraterna anser att Sveriges väg måste ta hänsyn till förutsättningarna i hela vårt land. Det är av yttersta vikt att det levereras post i hela landet samt att posten även fungerar om exempelvis elnätet av någon anledning inte fungerar.

Idag omfattas PostNords brev och paketförsändelser upp till 20 kg i den samhällsomfattande tjänsten vilket innebär att de momsbefrias. Syftet är att på så vis främja PostNords samhällsuppdrag att nå hela landet med postförsändelser. PostNord är dock inte ensamma om denna förmåga och momsbefrielsen snedvrider konkurrensen.

I förlängningen leder snedvridna konkurrensen till högre priser, färre antal ombud och att servicen till medborgarna försämras. Post- och paketbranschen genomgår en strukturomvandling där antalet brev som skickas minskar stadigt samtidigt som E-handeln med påföljande paketförsändelser växer kraftigt.

Kunder efterfrågar individuella lösningar, hög tillgänglighet och bra service. Det finns utifrån detta anledning att främja marknadsvillkoren genom att slopa den samhällsomfattande tjänsten för paketmarknaden. Genom att sänka omfattningen av den samhällsomfattande tjänsten och begränsa den till brevmarknaden bör konkurrensvillkoren på paketmarknaden förbättras.

Kristdemokraterna har i riksdagen verkat för att det tillsätts en utredning som tar ett helhetsgrepp om posthanteringen utifrån tillgänglighet, säkerhet, framtida utveckling och kostnader. Men att utöver detta dessutom ge partistyrelsen i uppdrag att göra en egen utredning anser vi inte vara nödvändigt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:45:

att avslå motionen

09:46 Insatser mot ödehus

Intresset att flytta till landsbygden har den senaste tiden ökat men många har svårt att finna ett boende trots att det finns många övergivna hus, så kallade ”ödehus”. Istället för att stå tomma skulle dessa hus kunna köpas av dem som är intresserade av ett liv på landsbygden.

I oktober 2020 påbörjades ett arbete i Lessebo kommun att inventera hus i kommunen som saknar ägare eller där ägare inte bor eller använder sitt hus. Sökande kan höra av sig till kommunen på jakt efter ett hus att ta över och i början av 2021 hade redan ett 50-tal personer hört av sig. I längden kommer detta att gynna Lessebo kommun och denna arbetsmetod bör fler kommuner ta efter.

För att kommuner ska vilja ta tag i övergivna hus bör dock någon form av stöd finnas.

Exempelvis kan det handla om bidrag som söks från Boverket eller länsstyrelserna med syftet att köpa och rusta upp övergivna hus för att sedan sälja husen till intresserade, till ett korrekt pris. Idag kan kommuner av länsstyrelserna söka bidrag för att bevara värdefulla kulturmiljöer, som kan vara hus. Detta bidrag kan även sökas av enskilda personer, föreningar, stiftelser, bolag med flera så ett bidrag som även dessa aktörer kan söka vore också någonting att undersöka. Övergivna hus kan på många sätt anses vara en dödsstöt för landsbygden och insatser måste göras från alla nivåer i samhället för att rädda landsbygden. Att göra de övergivna husen till levande hus är en hjärt- och lungräddning för landsbygden. Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att utreda bidrag för köp och upprustning av övergivna hus på landsbygden

Attsats 2: att verka för att en utredning kring hantering av ödehus tillsätts

Emmaboda 2021-01-09

Albin Johansson samt Torgny Karlsson

Partidistriksårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna uppmärksammar en viktig fråga och ett exempel på hur kreativt arbete i en kommun kan skapa intresse för hus som tidigare inte tillmättes något värde. Vi instämmer också i bedömningen att övergivna hus som förblir övergivna skapar ett negativt intryck på byar och samhällen som helhet, varför upprustning är en god investering även för grannarna.

Partidistriksårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Intresset för så kallade ödehus har ökat de senaste åren. Det finns inte en exakt siffra på hur många dessa hus är. En uppgift som härstammar från 2014 då en lista upprättades av Lantmäteriet säger att det handlar om 847 ödehus. Denna lista definierades utifrån alla bostadsbyggnader i fastighetsregistret där ingenting ändrats sedan 1950 och inget ägarbyte skett sedan 1970. Utifrån detta antogs det att husen var helt övergivna och stadda i ett pågående förfall.

Kanske denna definition är lite smal, det egentliga antalet är troligen betydligt högre. Ett annat sätt att räkna är att jämföra antalet hushåll med antalet bostäder, då får man ett "glapp" på ca 200 000 obebodda bostäder. Men man kan å andra sidan samtidigt anta att väldigt många av dessa används som övernattningslägenheter, tillfälliga boenden eller kanske kontor. De är inte ödehus egentligen.

Den faktiska siffran är därför inte helt känd men oavsett hur många ödehusen är i vårt land finns det flera kommuner som har börjat intressera sig för fenomenet. I takt med att många människor under pandemin har valt, alternativt tvingats, att jobba på distans, är det ett allt starkare tryck numera på att människor rör sig bort från större städer och söker ett boende på landsbygden. Då kan övergivna hus helt plötsligt bli en potentiell tillgång på ett annat sätt än tidigare.

Men det kan inte anses vara ett kommunalt ansvar att likt en mäklare dammsuga landsbygden på hus som går under epitetet "ett fynd för den händige" och för skattebetalarnas pengar köpa fastigheter på spekulation. Det bör heller inte inrättas några statliga bidrag för att uppmuntra kommunerna att göra detta.

Kommunerna ska vässa sin attraktionskraft genom att vara välskötta, effektiva, barnvänliga och ha bra kommunikationer men inte genom att renovera övergivna hus.

Partistyrelsen anser inte att det är motiverat att prioritera nationella resurser för ändamålet och anser därmed att motionen som helhet ska avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:46:

att avslå motionen

09:47 Stödja personer på landsbygd

Kunskap finns att landsbygd och småorter får lida bl.a. ekonomiskt, när städerna öka i befolkning och med försämrade service. Och detta gör att när missnöjet ökar, så ökar också sympatier för populistiska partier, och om vi lägger förslag som tydligt gör att vi ser dem så kan vi få ökat stöd där och samtidigt hjälpa folk. Om exempelvis de som inte har nära eller täta bussförbindelser till arbetet etc. Skulle få riktat stöd som med tydlighet vad stödet är, så skulle det öka sympatier hos partiet. Och minska känslan som nu att inga styrande hör på dem.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att de med minst 2 mil utanför tätorter med minst 5000 personer, får full milersättning i deklaration från resa till och från arbete

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att minska husavgift för de som har minst två mil från tätort med minst 5000 personer.

Sundbyberg 2021-02-01

Gustaf Joelsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det finns för- och nackdelar med att bosätta sig i större städer, mindre tätorter eller i glesbygd. Levnadsomkostnaderna blir på grund av bostadspriserna ofta högre för den som väljer att bo i större städer. Trots det anser vi inte att staten med specialregler bör ge extra stöd till de personer som väljer att bosätta sig centralt i Stockholm. Inte heller bör staten införa nya specialregler för att gynna vissa personer som bor i glesbygd utan regler kring till exempel reseavdrag eller fastighetsavgift bör vara jämlika.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Kristdemokraterna vill att Sverige ska vara ett land som håller ihop. En kedja blir inte starkare än dess svagaste länk och oavsett var vi bor i Sverige så tjänar vi alla på att grannarna har det bra. Det är viktigt för glesbygden att ha en huvudstadsregion som är en ekonomisk motor och ett skyltfönster mot omvärlden. Det är på samma sätt nödvändigt för Stockholm att vara medveten om sitt beroende av alla andra regioner.

Därför behöver Sverige föra en regionalpolitik som skapar nödvändiga grundförutsättningar för att hela landet ska leva och utvecklas. Det handlar till exempel om infrastruktur, energiförsörjning, kompetensutveckling, och utbildningsmöjligheter.

Staten måste vara närvarande i hela landet och stå för en grundtrygghet när det gäller de rättsvårdande myndigheterna och sjukvården. Där finns en hel del anledning att rikta kritik mot den nuvarande regeringens valhända hantering av dessa viktiga tjänster.

För den enskilda individen ska det vara goda möjligheter att bo kvar i sin ursprungliga miljö om man så önskar, men det ska också finnas goda möjligheter att kunna göra val som innebär att man landar någon annanstans än där man är uppväxt. Det är väl värt att poängtera att flyttströmmar ofta går i olika riktningar, och det är precis som det ska.

Politiken ska inte försöka styra människor i deras val av karriär eller var de vill bo, men det ska skapas möjligheter att kunna bo i hela landet. För somliga är den urbana livsstilen något man längtar efter, för andra är det något man absolut vill undkomma. Det ska inte politiken ha synpunkter på.

Det bör inte skapas konstgjorda instrument som straffar eller premierar enskilda människors val av att bosätta sig i den ena eller andra delen av landet. Med detta sagt är det självklart att det kan behöva göras riktade insatser av regionala skäl just för att skapa likvärdiga villkor som möjliggör för hela landet att leva.

Mot denna bakgrund driver partiet sedan länge en politik som syftar till att minska kostnaderna för boende på landsbygden och som är beroende av bilen för att få vardagen att fungera. Partiet vill se en ny modell som på ett bättre sätt tar hänsyn till landsbygdens villkor. I avvaktan på detta föreslår partiet att milersättningen höjs från 18,50 till 22 kr/mil.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 09:47:

att avslå motionen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

09:01 att avslå motionen

09:02 att anta motionen

09:03 att anse motionen besvarad

09:04 att avslå motionen

09:05 att avslå motionen

09:06 att anse motionen besvarad

09:07 att avslå motionen

09:08 att avslå motionen

09:09 att anse motionen besvarad

09:10 att anta motionen

09:11 att avslå motionen

09:12 att avslå motionen

09:13 att avslå motionen

09:14 att avslå motionen

09:15 att anse motionen besvarad

09:16 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

09:17 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

09:18 att avslå motionen

09:19 att anse motionen besvarad

09:20 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

09:21 att anse motionen besvarad

09:22 att avslå motionen

09:23 att anse motionen besvarad

09:24 att anse motionen besvarad

09:25 att partistyrelsen får i uppdrag att se över vilka eventuella juridiska hinder som finns för tillkomsten av nämnd boendeform och därefter föreslå åtgärder för att undanröja dessa.

09:26 att avslå motionen

09:27 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

09:28 att avslå motionen

09:29 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:30 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att avslå attsatsen

Attsats 5: att anse attsatsen besvarad

09:31 att avslå motionen

09:32 att avslå motionen

09:33 att anse motionen besvarad

09:34 att avslå motionen

09:35 att avslå motionen

09:36 att anse motionen besvarad

09:37 att avslå motionen

09:38 att avslå motionen

09:39 att avslå motionen

09:40 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:41 att avslå motionen

09:42 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att utreda frågan om hur en levande stad med ett blomstrande kultur- och nöjesliv kan kombineras med en god livsmiljö för närboende och därmed anse motionen besvarad.

09:43 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

09:44 att avslå motionen

09:45 att avslå motionen

09:46 att avslå motionen

09:47 att avslå motionen

Motioner – Kapitel 10

MILJÖ OCH ENERGI

Kapitel 10. Miljö och energi

En bärande del av det kristdemokratiska idéarvet är förvaltarskapstanken. Klimatförändringen är en av vår tids största miljöutmaningar. Kristdemokraterna har därför satt ambitiösa mål för att minska utsläppen, nationellt och på EU-nivå. Utöver miljöfrågan som utsläppen av växthusgaser utgör, följer det etiska problemet att det främst är världens fattigaste människor som betalar det högsta priset när jordens medeltemperatur ökar. Spridningen av giftiga kemikalier i vår miljö behöver förhindras. Detta är en viktig aspekt av det förebyggande hälsoarbetet. Inte minst gäller det barns vardagsmiljöer. Vi vill till exempel ha giftfria förskolor, och jobbar för att man ska ställa större krav när det gäller till exempel barnens leksaker, nappflaskor samt mat och dryck. EU har en nyckelroll i arbetet för att öka kemikaliesäkerheten, bland annat för att utveckla arbetet med gemensamma åtgärder mot spridning av gifter och läkemedelsrester till våra hav och vattendrag.

Ett av Sveriges miljömål är den biologiska mångfalden, uttryckt som ”ett rikt växt- och djurliv”. Hoten mot den biologiska mångfalden är tillsammans med övergödningen en omfattande utmaning ur ett globalt perspektiv. I Sverige bidrar våra skogar och vår landsbygd, exempelvis våra hagmarker, till denna mångfald. Just hagmarkerna nämns ibland som de, näst regnskogarna, artrikaste biotoperna på vår planet. Jordbruket skulle i högre utsträckning kunna bli en nyckelaktör för att värna den biologiska mångfalden om man fick rätt incitament för att göra det. Reformen av EU:s jordbrukspolitik i denna riktning är viktiga. Levande skogar med en myllrande biologisk mångfald är en förutsättning för människors välbefinnande och hälsa och levererar viktiga ekosystemtjänster, såsom rening av luft och vatten, och infångning av övergödande ämnen som exempelvis kväve. Skogen är en viktig del i Sveriges klimatarbete. När skog växer binder den koldioxid som fortsätter att lagras i produkter av trä. Nästan alltid ersätter de svenska skogsprodukterna något som är mindre hållbart, när vi till exempel ersätter produkter av olja med produkter av trä minskar vår klimatpåverkan. Produkter från svenskt skogsbruk bidrar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen. Sveriges skogsnäring binder enorma mängder koldioxid och sparar stora utsläpp genom att ersätta fossila produkter.

En stabil och säker elförsörjning är central för vårt moderna samhälle och en förutsättning för en elektrifiering av vårt samhälle till att ersätta fossila bränslen. Kristdemokraternas energipolitik grundar sig på förvaltarskapstanken. Vi ska förvalta, inte förbruka, de ändliga resurserna. Energipolitiken ska därför möjliggöra för kommande generationer att leva och verka på vår jord. De tre grundpelarna för energipolitiken bör vara ekologisk hållbarhet, försörjningstrygghet och konkurrenskraft. Kristdemokraterna vill se en mångfald av koldioxidneutral och förnybar energi inom transportsektorn, industrin, uppvärmningen och elproduktionen. Det behövs ett hållbart och stabilt energisystem som innehåller såväl storskaliga som småskaliga element anpassade till lokala och industriella behov. För att kunna uppnå miljömålen och möta morgondagens behov av koldioxidfri elproduktion är det angeläget att vi värnar den hållbara och reliabla energiproduktion Sverige byggt upp och nu haft under många år. De olika förnybara energislagen med vindkraften som inslag kommer att behöva fortsätta byggas ut men den planerbara baskraften består av vatten- och kärnkraft.

För att möjliggöra investeringar på energiområdet är långsiktighet i energipolitiken eftersträvänsvärt. Kristdemokraterna har varit drivande för att befintliga reaktorer ska få ersättas med nya säkrare och mer effektiva kärnkraftverk. Kärnkraften uppfyller ett av de viktigaste kraven som i dag ställs på energiproduktion, nämligen låga utsläpp av växthusgaser. Kärnkraften ska omgärdas av strikta säkerhetskrav som även omfattar slutförvaring eller återanvändning av utbränt bränsle. Morgondagens kärnkraft har potential att vara både säkrare, småskalig och långt mer effektiv. Kristdemokraterna verkar för en fri och öppen energimarknad med ökad konkurrens för kunderna. Vi måste satsa på mer energiproduktion, på energieffektiviseringar och smarta elnät. Därefter kan Sverige utifrån höjd överföringskapacitet till andra länder öka svensk export av klimatteffektiv el.

10:01 Förändra Jordförvärvslagen

Bakgrund:

Det finns många skäl till att bibehålla och helst öka antalet människor som bor utanför tätbebyggt område dvs på landsbygden. För detta behövs dels attraktiva boendemiljöer, dels möjlighet att få ihop livspusslet med arbete, skola och fritid på landsbygden. Möjligheten till attraktiva boendemiljöer förbättras om de som äger skog och jordbruksmark också bor på sina fastigheter. De som bor på landsbygden har på så vis möjlighet att påverka sin närmiljö.

Vi ser idag en trend av tilltagande ägarkoncentration av skogsmark. De jord- och skogsfastigheter som kommer ut på öppna marknaden förvärfas i de flesta fall av någon från följande 3 kategorier köpare:

1. En privatperson som är skogsägare sedan tidigare och vill öka sitt skogsinnehav.
2. En kapitalstark köpare som ser köpet som en kapitalplacering och oftast bor långt ifrån den fastighet han köper.
3. Ett skogsbolag som vill öka sitt skogsinnehav. Till skogsbolag kan här även räknas Svenska Kyrkan, Riddarhuset och Häradsallmanningarna.

För en levande landsbygd vore det istället önskvärt att fastigheter förvärfas av någon som vill bosätta sig på dem eller i dess omedelbara närhet. Man är då i många fall mån om att byggnader hålls i ett gott skick och att jordbruksmark hålls öppen åtminstone närmast bebyggelsen. Problemet är att dessa köpare ofta har svårt att prismässigt konkurrera med ovan nämnda kategorier köpare.

Kommunala förvärvstillstånd:

Jag föreslår att krav på förvärvstillstånd införs för alla jord(skogs-)bruksfastigheter som villkor för att erhålla lagfart. Förvärvstillstånd söks hos den kommun där fastigheten är belägen. Tillståndsprövningen görs på liknande sätt som ansökan om bygglov. Grund för avslag kan vara om det finns alternativa köpare som är bättre för en levande landsbygd.

Som en konsekvens av ovanstående kan bolagsförbudet tas bort. Det kan finnas situationer där aktiebolag är en lämplig form för överlåtelse av större jordbruksföretag.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att krav på kommunala förvärvstillstånd införs vid förvärv av jordbruks-(skogs) fastigheter

Ingatorp 2019-09-24

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Kristdemokraterna anser att jordförvärvslagen idag fungerar bra. De inskränkningar i äganderätten som jordförvärvslagen innebär har befunnits motiverade för att åstadkomma mer rationella brukningsenheter inom jord- och skogsbruket, för att upprätthålla balansen mellan olika ägarkategorier och för att gynna bosättning och sysselsättning i glesbygd. De fysiska personernas – i dagligt tal böndernas – ägande och brukande av jorden har visat sig vara framgångsrikt för ansvarstagande, innovationskraft och näringslivsutvecklingen på landsbygden. Därför bör jordförvärvslagen inte ändras. Med detta menar vi att motionen bör avslås.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver en tilltagande ägarkoncentration inom jordbruket och yrkar, i syfte att bryta detta, på införande av kommunala förvärvstillstånd vid förvärv av jordbruks-(skogs) fastigheter. Kommunen ska då pröva möjligheten att man anser en annan aktör vara lämpligare för tillståndet.

I likhet med partidistriktsårsmötet i Jönköping som citerar Kristdemokraternas utgiftsområdesmotion från hösten 2020, anser partistyrelsen att Jordförvärvslagen till stor del måste anses som ändamålsenlig. Jordförvärvslagens syfte är att främja boende och sysselsättning på landsbygden, att undvika ett avståndsbaserat ägande där mark exploateras utan avsikter om långsiktig förvaltning och boende på orten. Lagen balanserar också markinnehavet mellan fysiska personer och juridiska personer för att undvika att de juridiska personerna dominerar på marknaden. En situation med dominans för aktiebolag i markägande reducerar närvaron av självägande bönder.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:01:

att avslå motionen

10:02 Öka vårt självförsörjande av livsmedel

Vi kan läsa angående Kristdemokraternas politik att: ”Jordbruket är av central betydelse för produktionen av livsmedel, för att landsbygden ska vara levande och öppna landskap ska kunna vidmakthållas. Kristdemokraterna anser att Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel ska öka.” Alltså öka vårt självförsörjande inom livsmedel!

Även om det svenska köttet, framförallt griskött ökar (fårkött minskar) i jämförelse med tidigare år, så visar det senaste året med stängda gränser att vi är väldigt sårbara. Svenska folket äter dessutom mindre kött än tidigare och det fortsätter att minska, vilket gör att svenska köttproducenter än mer behöver gynnas gentemot utländska aktörer.

Utifrån ovanstående yrkar undertecknad att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att Sverige ökar livsmedelsproduktionen inom landet!

Attsats 2: att verka för minskad import av livsmedel som kan produceras av svenska lantbrukare.

Attsats 3: att verka för ökad kontroll av gifter i importerad frukt och grönsaker till förmån för svenska odlare!

Attsats 4: att verka för att öka kraven på importerat kött som har högre innehåll av antibiotika än svenskproducerat kött så att det möter de svenska kraven.

Varberg 2021-02-08

Gunnar Lyngsaa

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 10:04.

10:03 Förstärkning av svenskt lantbruk

Vid en eventuell kommande internationell kris står sig Sverige ganska så slätt då vi har mer eller mindre brist på en fungerande livsmedelsstrategi varför en väl fungerande sådan snarast måste skapas.

Grunden för en livsmedelsstrategi är att vi har ett levande och fungerande lantbruk och springpunkten är fungerande mjölkgårdar med fungerande ekonomier och där falleras det. 1945 hade vi i Sverige runt 600.000 mjölkkor. Idag är den siffran halverad och antalet mjölkgårdar blir bara färre och färre men också större. Det är ont om tid!

En mjölkgård ger oss inte bara mjölk och ost utan även kött. Man brukar säga att en mjölkgård ger anställning till ytterligare fem personer i form av veterinärer, tekniker etc. Detta på en landsbygd där just arbetstillfällena oftast saknas.

Med mjölkdjuren kommer också beten på jordar till som knappt duger att odla annat än gräs på, som en ekologisk mångfald med de arter som lever där. Miljömässigt ger även betena bra tillfälle för koldioxidbindning, vilket ICC påpekat.

Vi vill påstå att mindre mjölkgårdar är en enorm vinst både vad det gäller biologisk mångfald och bättre miljö men även sysselsättningsmässigt och med bättre djurvälstånd. Så bra att de bör vara stommen i ett svenskt framtida lantbruk med sikte på en fungerande livsmedelsstrategi. Små mjölkföretag beläggs med miljöplaner, brandplaner och annan byråkrati motsvarande medelstora företag. Låt mjölkbönderna göra det man är bäst på! Ta hand om sina djur och sina beten så att vi får bra produkter på vårt matbord och där vi vet att djurvälståndet fyller en standard som vi satt i Sverige.

Vi vill därför att Kristdemokraterna aktivt arbetar för:

Attsats 1: Att kommuner och regioner inte tillåts göra offentliga upphandlingar av mjölk- och köttprodukter från andra länder som inte håller minimum de djurregler som vi tillåter i Sverige.

Attsats 2: Att mjölkföretagare med upp till 200 vuxna djur kostnadsfritt erhåller hjälp med att fylla i de blanketter som byråkratin satt upp för dem så att de kan få vara just bönder istället.

Attsats 3: Att mjölkföretagare med upp till 200 mjölkkor får en högre ersättning för det miljöarbete som man faktiskt utför med att aktivt använda betesmarken differentierad efter storlek på naturbeten och antal djur på gården.

Sjöbo 2021-02-08

Håkan Ekman

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Att-sats 1: Svensk djurhållning kännetecknas av strikta regler jämfört med andra länder. Detta är bra för såväl djurhållning som på de produkter som produceras, men hög kvalitet mynnar även ut i högre pris. Vi anser det rimligt att motsvarande krav ställs på andra länders producenter i samband med upphandling. I nuläget utgör EU:s regelverk ett hinder, men partistyrelsen anser att partiet aktivt bör verka för en ändring.

Att-sats 2: Mjölkföretagare är egna näringsidkare. Som sådana förväntas man fullgöra eventuella myndighetskrav. Rådgivning kan tillhandahållas av bland annat LRF. En annan väg att gå är

förslag till förenkling och minskad byråkrati.

Att-sats 3: Jordbruksverket har lämnat förslag till utformningen av stöden i den kommande jordbrukspolitiken. Noggranna utvärderingar och bred samverkan har resulterat i förslagen till utformningen av stöden. Förslagen utgör ett underlag för att ta fram Sveriges strategiska plan för jordbrukspolitiken 2023–2027. Ersättning utgår redan idag. Huruvida beloppen ska omförhandlas bör avgöras av berörda parter.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 10:04.

10:04 Mat på bordet

Lokal producerad mat på bordet borde vara självklart i vårt land. Självförsörjningsgraden i Sverige är bara 47% jämfört med vårt grannland Finland som har 87%.

Jordens befolkning ökar med ca 500 miljoner människor varje år. Skall Sverige köpa ifrån andra länder när det är brist på mat på vår jord? Vid orostider riskerar Sverige att bli utan mat på bordet.

Mjölkbönder är motorn på landsbygden. Varje mjölkbonde genererar i snitt ytterligare fem jobb och ger förutsättning för en levande landsbygd med skola och livsmedelsbutiker. Sverige behöver 120.000 fler mjölkkor för att nå 100 % självförsörjning (det vill säga 38 % flera kor). Detta skulle skapa över 6000 nya arbetstillfällen.

Dessutom omvandlar kor gräs, som vi människor inte kan äta, till näringsrik mjölk som är bra för både hälsa och miljön. Betande djur ger biologisk mångfald. Användningen av antibiotika på våra mjölkkor är bland de lägsta i världen.

Mot den bakgrunden föreslår vi:

Attsats 1: • Att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att svensk mjölkproduktion ökar till den grad att vi blir självförsörjande och flera unga mjölkbönder kan satsa på jordbruk och vi får Mat på bordet.

Attsats 2: • Att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att öka lönsamheten för matproduktionen i Sverige och minska importen.

Alfta 2021-02-02

Bertil Eriksson

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionärerna lyfter upp en viktig fråga, inte minst med tanke på att självförsörjningsgraden av livsmedel i Sverige måste höjas avsevärt för att hela landet skall ha tillräcklig tillgång på mat i en krissituation. Frågan är viktig även med tanke på såväl de areella näringarnas utvecklingsmöjligheter som landsbygdsutvecklingen över lag och bevarandet av det öppna landskap som vi i Sverige värdesätter så högt. Även om detta, i flera avseenden, är en prioriterad

fråga för Kristdemokraterna så är en utökad självförsörjningsgrad av livsmedel av så avgörande betydelse att Kristdemokraterna i Gävleborg anser att motionen bör bifallas.

Partidistriksårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 10:02 till 10:04:

I motion 10:02 framhålls Kristdemokraternas politiska ställningstagande för en ökad livsmedelsproduktion. I sitt första yrkande väljer sedan motionären framställa just behovet av en ökad livsmedelsproduktion. Något som partistyrelsen konstaterar att Kristdemokraterna redan tagit ställning för.

I motion 10:03 såväl som motion 10:04 lyfts mjölkproduktionens vitala funktion för landets livsmedelsproduktion och landsbygdens näringslivsstruktur. Motion 10:03 pekar också på den stagnation med minskad produktion och gårdar som lägger ner, en trend som pågått under hela efterkrigstiden. Med ledningen av näringsens problem framställer motionären tre yrkanden för att främja näringen. Tyvärr ställer dessa yrkanden alldeles för detaljerade krav som dessutom är behäftade med formella hinder för att kunna realiseras. Motion 10:04 efterlyser i sitt första yrkande en nationell självförsörjning för mjölk, att fler unga satsar på jordbruk och att vi får mat på bordet. Det är väl etablerade ambitioner Kristdemokraterna arbetar för. Även i förhållande till motion 10:04:s andra yrkande, där lönsamhet för matproduktion föreslås öka och importen minskar, är partistyrelsen trygg i förvissningen att Kristdemokraterna arbetar för dessa mål.

I det första yrkandet för motion 10:03 efterfrågar motionären ett krav att kommuner och regioner inte ska tillåtas göra offentliga upphandlingar av mjölk- och köttprodukter från andra länder som inte håller minimum de djurregler som vi tillåter i Sverige. Motion 10:02 efterlyser i sitt andra yrkande en minskad import av livsmedel som kan produceras av svenska lantbrukare.

Även om detta bör ses som önskvärt kan det inte rakt av göras utan att hamna i konflikt med den EU-rättsligt etablerade frihandeln i EU. Det finns vägar runt det, som i kristdemokratiskt styrda Ödeshögs kommun där skolmaten upphandlas från lokalproduktion integrerat i skolundervisningen, upphandlingen innebär för skolorna att barnen gör studiebesök hos livsmedelsproduktionen.

Motion 10:02 vill i sitt tredje yrkande att kontrollen av gifter i importerad frukt och grönsaker ökar. Detta i syfte att gynna svenska odlare. En kontroll vars uttalade syfte är att påverka ett konkurrensläge kan inte anses förenligt med de konventioner som reglerar handeln med andra länder.

EU har etablerat gemensamma gränsvärden för hur mycket rester av bekämpningsmedel som får finnas kvar i maten. Gränsvärdena för enskilda ämnen är satta så lågt som möjligt, och med god säkerhetsmarginal för att inte påverka hälsan negativt för några grupper, även vegetarianer, barn och gravida. Gränsvärdena är också satta så lågt satta att det utifrån dagens kunskap inte innebär någon långsiktig risk om man utsätts för flera bekämpningsmedel samtidigt, den så kallade cocktaileffekten. Inom EU pågår arbete för att ta fram bättre metoder för att kunna bedöma den sammanlagda effekten av bekämpningsmedel och bättre ta hänsyn till det när man fastställer gränsvärden. Ingen mat som importeras från länder utanför EU och säljs i Sverige och EU får innehålla resthalter som överskrider EU:s gemensamma gränsvärden.

I motion 10:02:s fjärde yrkande uppmanas till att öka kraven på importerat kött som har högre innehåll av antibiotika än svenskproducerat kött så att det möter de svenska kraven. I en rad EU-förordningar 2018 med ikraftträdande sent under 2021 stipulerades förbud mot rutinemässigt användande av antibiotika i jordbruket, förbud mot användning för att kompensera bristande djurhållning, förbud mot användning i förebyggande syfte i foder, samt skärpta regler avseende

antibiotikaanvändning kring import av kött utanför EU. Frågan om i vilken grad vi importerar livsmedel vars produktion involverat en hög grad av antibiotika, adresseras bäst med regler som även får omfatta våra konkurrenter. Därtill applicerar även de regler vi förbundit oss till kring handel med utlandet som inverkar på förutsättningarna för import. Den fulla implementeringen av de europeiska reglerna kring antibiotikaanvändningen återstår fortfarande, men sammanvägt anser partistyrelsen att 10:02-motionens fjärde yrkande bör avslås.

I motion 10:03:s andra yrkande efterlyser motionären en kostnadsfri hjälp med att fylla i de blanketter som omgärdar mjölkföretagandet. Precis som partidistriktsårsmötet i Skåne framhåller så är fullgörandet av myndighetskrav ofrånkomliga i ett företagande och rådgivning finns tillgänglig inom ramen för bland annat LRF. Den framkomliga vägen är den Kristdemokraterna redan arbetar för – att reducera byråkratin i sig.

Det tredje yrkandet i motion 10:03 där mjölkföretagare med upp till 200 mjölkkor föreslås få en förhöjd ersättning för utfört miljöarbete utifrån storlek på naturbeten och antal djur på gården förbiser att ersättningsformer inom ramen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik, CAP (Common Agricultural Policy), redan idag strävar efter att ersätta bönder för bland annat aspekter som naturbete och antal djur.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:02:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:03:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:04:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:05 Underlätta för Hampapodling i Sverige

Hampa är en fantastisk växt som tidigare odlades i mycket stor skala i Sverige. Men idag finns bara ett mindre antal odlare.

Hampa användes till att göra rep och segel för segelfartyg, mycket slitstarka kläder och papper. Med modern teknik kan vi även göra plast och kompositmaterial. Hampans frön är mycket näringsrika och innehåller alla essentiella aminosyror samt Omega3.

Hampan konkurrerades ut av syntetmaterial under 1900-talet och motarbetades intensivt av oljeindustrin som ville åt dess marknad. Det är nu möjligt att vända detta och ersätta miljöfarliga material tillverkade av olja med miljövänliga tillverkade av hampa.

Hampafiber är 4 ggr starkare än bomull och kläder tillverkade av hampa har mycket lång livslängd. Man kan även tillverka byggnadsmaterial som Hempcrete (cement gjord av hampa,

kalk och vatten) och isoleringsmaterial. Allt kan tillverkas i Sverige med svenska råvaror. Hampa passar mycket bra för svenska jordbruk och kan odlas helt utan konstgödning och bekämpningsmedel. Tyvärr finns en del onödiga byråkratiska hinder i Sverige som krav på EU-stöd och tillstånd från jordbruksverket. Dessa hinder finns inte i övriga EU-länder. Hampa är en nyttoväxt som alltid varit en del av det svenska jordbruket och bör behandlas som övriga grödor. Europeisk hampa ska inte förväxlas med Indisk hampa som kan användas som drog.

Jag föreslår därför stämman besluta

Attsats 1: att arbeta för att hampa liksom i övriga Eu länder jämställs för andra grödor, tex vete

Attsats 2: att vi uppmuntrar till hampaodling i Sverige som en väg till ett hållbarare samhälle

Attsats 3: att vi arbetar för att succesivt ersätta importerad olja md svensktillverkade naturprodukter

Karlskoga 2021-02-11

Stefan Herlitz

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Kristdemokraterna vill att jordbruket ska kunna förse hela Sverige med livsmedel. Idag är Sveriges självförsörjningsgrad alldeles för låg. Vi vill ge bönderna minskat regelkrångel och bättre ekonomiska förutsättningar. Det ökar också det svenska jordbrukets konkurrenskraft. Kristdemokraterna tycker också det är viktigt att vi arbetar mot ett hållbarare samhälle som industrihampan kan innebära. Kläder, bränsle, olja, är några av de användningsområden som motionären använder sig av.

Samtidigt som Kristdemokraterna inte är emot odling av industrihampa så anser vi att det fortfarande bör finnas någon form av juridisk instans eller kontrollmekanism. Vi står för ett EU med en öppen marknad utan onödig byråkrati. Med detta skapar vi de förutsättningar och incitament för entreprenörer och företag att vara nyskapande.

Med uttalanden från chefer inom jordbruksverket så menar man på att byråkratin snarare är bristfällig än att den just är krånglig och onödig.

Med detta som bakgrund och Kristdemokraternas redan tagna politiska hållning kring jordbruk och inhemsk produktion anser Kristdemokraterna i Örebro län att besvara första att-satsen, bifalla andra att-satsen och bifalla tredje att-satsen.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

I motionen framhålls möjligheterna och applikationer för hampaodling i Sverige. Motionären yrkar för att hampa ska jämföras med andra grödor och att hampaodling ska uppmuntras som en väg till ett hållbarare samhälle. Slutligen yrkar motionären att importerad olja ska ersättas med svensktillverkade produkter.

Hampaodlingen i Sverige är idag relativt begränsad. Trots detta så är hampan precis som motionären gör gällande en spännande gröda med många användningsområden. För att inte hampan ska få narkotikaklassade egenskaper har alla de sorter som godkänts i EU en maxhalt av

ämnet tetrahydrocannabinol (THC) på högst 0,2 procent. EU publicerar en lista med godkända hampasorter årligen som publiceras på Jordbruksverkets hemsida. Partistyrelsen ser inte att det finns skäl att upphöra med den reglering som idag föreligger kring godkännande av de olika sorterna.

Partistyrelsen ser gärna att hampaodlingen, i likhet med övrig verksamhet inom jordbruket, får utvecklas väl. Utifrån villkor publicerade på Jordbruksverket kvalificerar också hampaodling till gårdsstöd, något som kan anses uttrycka det stöd samhället anser att odlingen förtjänar. Även om hampan kan användas som potentiellt biobränsle, till livsmedel, kläder och byggmaterial, för att nämna några användningsområden, så finns även andra förnybara grödor och material som utgör en väg till ett hållbarare samhälle. Partistyrelsen finner det därför inte motiverat att särskilt framhäva hampan som en väg till ett hållbarare samhälle.

Olja i egenskap av ändlig resurs som orsakar farliga utsläpp, är något Kristdemokraterna liksom en stor del av samhället anser ska fasas ut. Svensktillverkade naturprodukter är emellertid inte den enda lösningen för att ersätta oljan, något som motiverar partistyrelsen att avslå motionens tredje attsats.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:05:

att avslå motionen

10:06 Samla ansvaret för utveckling av fiske, fiskenäring och vattenbruk till enbart en myndighet

Sjömat är nyttigt och bra livsmedel som innehåller många av de näringsämnen som är svårt att få tillräckligt av. Svenskt fiske bedrivs idag med stort fokus både på att förvalta havets resurser och att skapa långsiktig lönsamhet. Yrkesfiske och turismfiske är värdefullt för många kustkommuners sysselsättning och viktig för besöksnäringen längs våra kuster. Fiskenäringen är även en del av Sveriges strategi för att göra landet allt mer självförsörjande av livsmedel.

Öckerö kommun har nyligen fått sin första havsbaserade algodling, ett spännande och hoppfullt projekt med goda möjligheter till avsättning för produkterna. Idag finns miljövänliga och väl beprövade sätt att odla fisk, musslor, ostron och alger. Det finns också stor innovationskraft inom området. På alltför många håll ser vi dock tyvärr hur potentiellt framgångsrika projekt fastnar i ett ogenomträngligt snår av myndigheter och rättsinstanser. Drivna entreprenörer i en framtidsinriktad och miljövänlig bransch ger upp och satsar på andra verksamheter istället. En bättre samlad myndighetsutövning är en förutsättning för att tillvarata även frågorna om vattenbruksprodukter.

Fiskeriverket var en svensk statlig förvaltningsmyndighet för bevarande och nyttjande av fiskresurserna. Fiskeriverket avvecklades 2011. Verksamheten delades då upp och övertogs av Havs- och vattenmyndigheten (reglera fisket), Jordbruksverket (gynna fiskerinäringen) och Sveriges lantbruksuniversitet (forskning om fisk och fiske)

Denna uppdelning i olika stuprör har tyvärr visat sig vara olycklig i syfte att samlat stödja en hållbar utveckling av fisket, fiskenäringen och vattenbruket. Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet är perspektiv som måste kunna tillgodoses ur ett helhetsperspektiv och utifrån ett samlat grepp.

Jag yrkar därför att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att ansvaret för att reglera fiske och vattenbruk, gynna fiskerinäringen samt bedriva forskning om fisk och fiske samlas till enbart en myndighet.

Öckerö 2021-02-19

Jan Utbult

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet har redan påbörjat denna process genom att föreslå att HaV skall läggas ned men man behöver gå vidare och lägga ned även Vattenmyndigheten och samla ihop dessa frågor hos en myndighet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen identifierar fiskenäringens betydelse för uppfyllelsen av Sveriges livsmedelsstrategi och återger det goda entreprenörskap som präglar näringen. Motionären beskriver sedan hur dagens myndighetsstruktur motverkar detta entreprenörskap och yrkar på en sammanslagning av dagens fiskerirelaterade myndigheter till en.

I likhet med vad partidistriktsårsmötet i Västra Götaland yttrar så motionerade Kristdemokraterna under hösten 2020 med kravet på att lägga ner Havs- och vattenmyndigheten (HAV) och införliva dessa verksamheter i befintliga verksamheter. Särskilt pekades Jordbruksverket ut som lämplig till att överta flera av dessa verksamheter. Detta i syfte att förena ett bevarandeperspektiv med ett näringsfrämjande perspektiv.

Samma syfte går dock inte att identifiera med samma självklarhet vad gäller forskningen på Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Tvärtom framstår den forskningsmiljö som präglar SLU som den lämpligaste för att även bedriva forskning om fisk och fiske. Partistyrelsen finner därför inte att motionen till sin helhet kan finnas besvarad, utan föreslår att motionen avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:06:

att avslå motionen

10:07 Synpunkter till översyn av rennäringslagen.

I dagsläget omfattar rennäringslagen i huvudsak samebyars verksamhet, till exempel var och hur rennärning får bedrivas i Sverige. Efter att HD avkunnat den sk Girjasdomen har regeringen beslutat göra en översyn av rubricerad lag.

Genom domen fick en enskild sameby rätt att förvalta jakt och fiske på ett stort område av statens marker. Fler samebyar har aviserat att de kommer att ansöka om samma rättigheter. Detta berör många andra intressen som bedrivs eller finns (eller t o m ägs) på samma områden; jakt, fiske, besöksnäring, skogsnäring, gruvor och annat nyttjande av statens mark.

Rennäringslagen tillåter, enligt min mening, ett förtryck såväl mot övriga samer som mot andra ursprungsfolk och övrig befolkning. Samebyn, en ekonomisk sammanslutning av renskötsel företagare, har också ett väsentligt inflytande över privata marker inom eller i anslutning till renskötselområdet då de kan förbjuda nyttjande och rätt att exempelvis bygga på egen privatägd mark.

Samebyns medlemmar har rättigheter som vida överstiger såväl övriga samers, andra ursprungsfolks och övrig befolknings rättigheter. Detta rör drygt en tredjedel av hela Sveriges landareal. Självklart finns det samebymedlemmar som agerar korrekt moraliskt, men systemet

är förkastligt.

I Kiruna berörs 80% av kommunens yta av renskötseln, då största delen av kommunens yta ägs av staten. Renskötseln styr därmed kommunens möjlighet att utvecklas under den stora samhällsomvandlingen som pågår, bland annat med flytt av stora delar av samhället.

År 2018 valde flera samebyar att under påskhelgen förbjuda andras skotertrafik utanför tätorten. Människor kunde till exempel inte ta sig till sina privatägda stugor i väglöst land. Kommunen valde då att göra överflygning med helikopter för inventering av de enorma förbudsområdena. Inventeringen visade att renar lyste med sin frånvaro på stora arealer av förbudsområdena. Detta är ett exempel på hur olika samebyar nyttjar sin makt mot lokalbefolkningen. Men konflikten är väsentligt större än så, det görs skillnad ända ner på familjenivå inom samebyarna, till och med mellan syskon. Samebyn väljer vilka fysiska personer som får rättigheter kopplade till rennäringen.

En sameby är alltså en ekonomisk förening där det ägda antalet renar styr hur många mandat en medlem har när omröstningar ska ske. Samebyn väljer själva vilka som får bli medlemmar och vilka som ska uteslutas ur samebyns gemenskap, helt utan insyn från samhället i övrigt. Samebyarna omfattar endast 10% av den totala samiska befolkningen men ingifta svenskar utan samiskt ursprung kan väljas in i samebyn. De åtnjuter då rättigheten att bestämma över ursprungssamers grundläggande rättigheter.

Huvuddelen av renägarna äger i snitt mellan 1-50 renar, men snittsiffran per alla renägare är 54 renar, allt enligt sametinget. Detta är inte ett renantal som räcker att försörja sig på, vilket rennäringens lagens 11§ kräver för att man ska kunna vara en samebymedlem. De som har ett renantal som närmar sig en möjlig försörjning, har upp emot 500-1000 renar. Att äga många renar ger enskilda personer en enorm maktposition i samebyn då antalet renar ger mandat. Enskilda personer får på så sätt makt över älgjakt, fiske, turism, byggrättigheter och annan nyttjanderätt för övriga medlemmars möjligheter i samebyn. Den som äger många renar har mer makt att utesluta andra renägare. Ett odemokratiskt och föråldrat system där ett syskon i en familj kan uteslutas från samebyn samtidigt som ett annat syskon i samma familj får rättigheterna.

Det pågår nu en diskussion om att renskötselns rättigheter istället ska tillfalla sametinget. För att bli upptagen i sametingets röstlängd krävs att man ska kunna visa att det samiska språket talats hemma eller hos mor- eller farföräldrar, eller att en förälder är upptagen i sametingets röstlängd. Om någon anser sig ha det ursprunget så ska denna person få rösträtt. Systemet är inte rättssäkert då det är en omöjlighet att i efterhand bevisa vem som talat vad. Hanteringen av enskilda människor blir på detta sätt djupt identitetskränkande.

Som exempel kan Börje Salming nämnas, han fick rösträtt direkt vid ansökan till sametinget medan hans bror Stig Salming nekades rösträtt. Efter överklagan togs även Stig Salming upp i röstlängden. Börje Salming är bosatt i Nacka Strand utanför Stockholm, Stig Salming lever och verkar i Gävle. Stig, Börje och deras barn har idag möjlighet till större rättigheter än lokal befolkning som bott och verkat på orten i generationer. Det ska tilläggas att människor som inte kan visa en dokumenterad historia, kan sakna denna på grund av skam över sitt ursprung. Saknar de möjlighet att bevisa sin historik, kommer de knappast att kunna komma i åtnjutande av dessa rättigheter.

Vi riskerar att hamna i en omvänd situation mot den tid då Sverige genomförde rasbiologisk forskning på människor. Idag har vi alltså delar av befolkningen som måste visa på ett visst ursprung för att få nyttjanderätt på statens marker. Hur rimmar detta med allas lika värde? När det kopplas rättigheter till vilket ursprungsblod som rinner i ådrorna, då skapas särbehandling och människor ställs mot varandra. För de allra flesta ägare av renmärke är renskötseln idag hobby, inte näringsverksamhet, men den tillåts ligga till grund för missbruk av jakt- och fiskerättigheter i kommersiellt syfte. Allt detta sker under statens beskydd.

Den absoluta huvuddelen av de renskötande samerna har sin huvudsakliga försörjning av annat än renskötelse, genom vanliga arbeten i samhället utanför rennäringen.

En fråga som komplicerat det hela är att det finns fler grupper än den samiska som ser sig som ursprungsfolk inom renskötseområdet.

Detta är ytterst en fråga om alla människors lika värde inför lagen och fundamentala frågor om

grundläggande rättigheter på statens marker.

Ska svenska medborgare behandlas olika? En tredjedel av Sveriges yta berörs som sagt av renskötseln idag, efter Girjasdomen har fler samebyar deklarerat att de har planer på att gå samma väg.

Med anledning av ovanstående resonemang yrkar jag/vi:

-Att kristdemokraterna beaktar ovanstående och ställer sig bakom att vi i Sverige inte ska ge nyttjanderättigheter på statens mark kopplade till människors etniska ursprung.

- Att samverkan ska ske med alla de intressen som berörs och med hänsyn tagen till alla människors lika värde, hänsyn till vilt- och naturvård lokalt ska också genomsyra arbetet.

Attsats 1: Att kristdemokraterna beaktar ovanstående och ställer sig bakom att vi i Sverige inte ska ge nyttjanderättigheter på statens mark kopplade till människors etniska ursprung.

Attsats 2: Att samverkan ska ske med alla de intressen som berörs och med hänsyn tagen till alla människors lika värde, hänsyn till vilt- och naturvård lokalt ska också genomsyra arbetet.

KIruna 2021-03-27

Krister Pounu

Partidistriktsårsmötet i Norrlands yttrande:

Föreslår bifall till motionen.

Partidistriktsårsmötet i Norrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionen beskriver konsekvenserna av Girjasdomen med dess följder, att en enskild sameby ges rätt att förvalta jakt och fiske samt hur flera andra samebyar nu gör anspråk på samma privilegier. Motionen beskriver sedan hur domslutet förstärkt motsättningarna kring en redan omstridd funktion, den juridiska samebyn, och exemplifierar på flera sätt hur samebyns rättigheter destruktivt interagerar med övriga rättigheter vi har i vårt samhälle. Motionären problematiserar också samebyns inträdesvillkor. Vidare problematiseras även villkoren för att få rösta i sametinget.

Motionären lyfter rent grundläggande värdet av alla människors lika rättigheter inför lagen och yrkar att Sverige bör avstå från att fördela nyttjanderättigheter på statens mark kopplat till deras etniska ursprung. Vidare efterlyser motionären en samverkan mellan alla berörda intressen utifrån en hänsyn till alla människors lika värde och en hänsyn till den lokala vilt- och naturvården.

Samerna utgör ett av de folkslag som med tusenåriga traditioner räknar norra delen av den skandinaviska halvön, Finland och delar av ytterst nordvästliga Ryssland som sitt hem. Det som brukar refereras till som Sapmi. 1977 uttalade Sveriges riksdag samerna som ett urfolk i Sverige och år 2000 införlivades det samiska språket som en av fem minoritetsspråk. Sedan 2011 är samerna erkända som ett folk i Sverige grundlag och har i tillägg till det status som ursprungsfolk med ett påföljande folkrättsligt skydd.

Urfolk definieras i ILO-konventionen som folk som härstammar från folkgrupper boende i landet vid tiden för kolonisation eller fastställande av nuvarande statsgränser och som helt eller delvis har behållit sina sociala, ekonomiska, kulturella och politiska institutioner. En kultur och

historia som går tillbaka innan Sverige bildades. Samisk kultur fäster stor vikt vid renskötsel, jakt och fiske samt duodji (slöjd och konsthantverk). De internationella regelverk som värnar urfolks rättigheter utgår från att urfolk ska ha möjlighet att behålla och utveckla sin kultur samt att de ska uppnå jämlikhet med majoritetsbefolkningen.

Sverige gör inga folkräkningar på etnisk grund. Det saknas därför kunskap om hur många som är samer. Antalet röstberättigande till Sametinget uppgick inför valet 2021 till 9226 st. Av dessa var 68 procent boende i Norrbotten eller Västerbotten. Det tredje största länet med bosatta samer berättigade till Sametinget är Stockholms län där 8 procent bor. Utöver registrerade personer som godkänts som samer känner många i företrädelsevis norra Sverige att de har en samisk identitet och kan påvisa en samisk härkomst. I detta ligger en särskild tragik utifrån de historiska övergrepp samer utsatts för genom påtvingad assimilation vars målgrupp främst var icke-renägande samer. I problemen med den smala definitionen av sameidentitet som jämförbar med renägande drabbas också samiska kvinnor då de kommit att betraktas som extrakraft till renskötseln snarare än aktiv utövare av samiska uttrycksätt där renskötsel inte nödvändigtvis är en del.

Rennäringslagen instiftades 1971 och ersatte den tidigare 1928 års renbeteslag. I samband med reformen ersattes termen lappby med den nya termen sameby som fick status som juridisk entitet. Villkoren för medlemskap i en sameby formades innan 1971 men har sedan 1886 års renbeteslag utgått från renskötseln. Idag uppges mellan 2500-3000 samer vara beroende av renskötsel som inkomstkälla. Därtill har många fler ett renmärke och äger renar som sköts av en yrkesverksam renskötare. Varje renmärke är ett unikt heraldiskt märke som skärs in i öronen på renkalvarna och fungerar som ett ägarbevis, registrerat i en renlängd och administrerat av Sametinget. Renmärket kan ärvas, säljas eller skänkas bort och ger rätt att fiska, jaga småvilt, bygga renvaktarstugor och köra terrängfordon i fjällvärlden på Samebyns marker. I samband med att ett renmärke ska byta ägare måste tillhörande samebys styrelse godkänna detta, något som kan orsaka svåra konflikter utifrån personliga förhållanden.

Partistyrelsen erkänner vikten av samernas identitet som urfolk, folk och nationell minoritet men vill betona vikten av att detta bör vara inkluderande för många istället för få. Den historiska kopplingen och exklusiviteten i renägandet är ett sår som än idag bygger motsättningar i norra Sverige. När kopplingen till renägandet som samisk identitet stärks och ges exkluderande privilegier på det sätt som Girjas- domen medfört, stärks motsättningarna. Livsvillkoren i norra Sverige riskerar att snävas in väsentligt där alla som inte besitter ett renmärke får underordnad tillgång till natur och samhälle. Varken Sverige som helhet, norra landsändan eller någon sameby är etniskt homogent. Folk har sitt ursprung lite varstans men kan känna en anknytning till en kulturell identitet och göra den till sin. Så byggs det inkluderande samhälle vi för övrigt talar om när integration kommer på tal.

Att inte fördela rättigheterna till mark, land och vatten exklusivt till renägande samer, har varit vägledande för Kristdemokratiska företrädare i tidigare ställningstaganden då frågan om en ratificering av ILO-konventionen 169 varit aktuell. Konventionen medför landanspråk över större delen av norra Sverige till fördel för renägande samer – med digra konsekvenser för andra vars skogsbruk och tillgång till naturen då beskärs.

Natur och viltvård i hela vårt land sker i en samverkan mellan markägare, jaktlag och allmän hänsyn. Tillgången till vår storslagna natur garanteras också av den hävdvunna allemansrätten. Det är en ordning som måste fungera och vara inkluderande även i norra Sverige. Motionären lyfter problem kring exklusivitet som uppstår i spåren av Girjas- domen vilka är högst relevanta. Det är problem som Kristdemokraterna också varnat för i historiska ställningstaganden där vi istället, såsom i DS 2009:40 Vissa samepolitiska frågor, förordat ömsesidig hänsyn mellan involverade parter.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:07:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:08 Ett vetenskapligt och evidensbaserat jordbruk – nu och i framtiden.

"Vi har ett ansvar att bruka och bevara, allt vi gör påverkar både samtid och efterkommande." Det är en formulering i Kristdemokraternas partiprogram jag som lantbrukare har väldigt lätt att beröras av och att känna igen mig i och jag vågar säga att detsamma gäller alla mina kollegor. Vi verkar i en vardag som i hög grad påverkas av vad som hände när inlandsisen drog sig bort från landet och beslut vi tar i dag kommer att påverka förutsättningarna för våra efterkommande i flera led att bruka den jord vi förvaltar i dag. Under lång tid har jordbruket genomgått otaliga revolutioner, växelbruk, plog, mekanisering, Haber-Bosch, växtskyddsmedel och en ständigt pågående förädling av växterna vi odlar.

Denna förädling började för 12 000 år sedan då plantor med för oss gynnsamma egenskaper togs om hand för att utgöra nästa säsons utsäde. Allt sedan dess har en process fortgått som givit mänskligheten förutsättningar att komma dit vi är i dag. Under 1900-talet var framstegen stora med hjälp av framkallade mutationer som gav slumpmässiga förändringar i genmassan där positiva förändringar sedan isolerades och uppförökades. Genom dessa nya metoder kunde utvecklingen skyndas på även om det fortfarande var ett långsamt arbete där framstegen kunde mätas över decennier.

När det så omkring 2010 hittades ett sätt att med precision och utan hjälp av slumpen och utdragna korsningsprogram nå nya framsteg – ett slags turboladdad och precis växtförädling. Glädjen blev dock kortvarig då EU-domstolen satte stopp för användandet av den nya tekniken som nu även blivit belönad med ett Nobelpris. Denna dom lägger en död hand över all utveckling med hjälp av CRISPR-Cas9 som är tekniken i fråga och i förlängningen över all växtförädling inom EU vilket gör att forskningen kring framtidens grödor förmodligen flyttar någon annanstans och utbudet av grödor anpassade för Europa minskar.

Tyvärr är detta bara ett exempel där vi i dag ser tyckande och kännande ligga till grund för beslut som rör vår livsmedelsproduktion. Vi har debatten kring glyfosat, ett ämne som är en förutsättning för odling med reducerad bearbetning som minskar näringsläckage – cancerogent säger somliga – ja, enligt IARC klassas det i grupp 2a, möjliga cancerogener, tillsammans med bland annat kaffe, varma drycker över 65 grader och skiftarbete. Sorgligt nog kan listan göras lång.

Sammanfattningsvis kan sägas att vår mat väcker känslor – och det ska den göra. Dock får inte aningar och hugskott ligga till grund för sätten vi tacklar balansgången det innebär att samtidigt producera säkra livsmedel i tillräckligt stor mängd att föda en växande befolkning, samt att tillse att den jord vi brukar för detta kommer att tjäna samma syfte för kommande generationer.

Jag föreslår därmed rikstinget besluta

Attsats 1: Att inom det landsbygdspolitiska programmet utforma en jordbrukspolitik som ger de svenska lantbrukarna förutsättningar att på ett resurseffektivt sätt, med evidensbaserade och vetenskapligt underbyggda metoder producera livsmedel nu och i framtiden.

Attsats 2: Att tillsätta en grupp som med grund i ovanstående formulering, konkretiserar och presenterar faktiska åtgärder för svenskt jordbruk inför valet 2022

Tveta 2021-02-27

Folke Pleijert

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Jordbrukspolitiken och landsbygdsutveckling är avgörande för vår och kommande generationers framtid. Produktion av livsmedel är enkelt uttryckt livsviktigt för oss alla. De frågor som motionären lyfter upp är därför av stor betydelse för att ge jordbrukare och svensk jordbruksnäring rätt förutsättningar inför framtiden. Frågor om växtförädling behöver, precis som motionären framhåller, få en tydlig belysning och vara en del i vetenskapligt underbyggda metoder för livsmedelsproduktionen.

Vi instämmer också i motionärens förslag om en arbetsgrupp som inför valet kan lyfta fram de åtgärder och reformer som vi vill genomföra för att kunna ge förutsättningar för ett kvalitativt och konkurrenskraftigt jordbruk i vårt land. Jordbrukspolitiken hänger direkt samman med förutsättningarna för en levande landsbygd och ett sammanhållet Sverige.

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver mycket korrekt utvecklingen för växtförädlingen och de bekymmer som modern, nobelprisad teknik möter i den europeiska debatten där fördomar alltför ofta får företräde. Motionärens yrkande efterlyser utformningen av en jordbrukspolitik som ger lantbrukarna förutsättningarna att på ett resurseffektivt sätt, med evidensbaserade och vetenskapligt underbyggda metoder producera livsmedel nu och i framtiden. Vidare yrkas att en grupp arbetar fram åtgärder inför valet 2022.

Kristdemokraterna har konsekvent genom åren stått upp för växtförädlingens förutsättningar, våra europaparlamentariker delar vad som kommit att bli en svensk konsensus de flesta av våra partier delar till förmån för att bejaka evidensbaserade och vetenskapligt uppbyggda metoder. Europeisk opinion och politik tenderar dock att ställa sig negativ vilket också fått konsekvenser för CRISPR-Cas9. Precis som motionären anför riskerar det att undergräva europeisk livsmedelsproduktion och dess globala konkurrenskraft.

I övrigt arbetar Kristdemokraterna löpande med att utveckla partiets jordbrukspolitik, något som också gör sig gällande under valåret 2022. Motionens yrkande ligger redan som grund för våra ställningstaganden och kommer att vara aktuella att kommunicera under det kommande året.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:08:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

10:09 Nya högar ska inte bli skyddade

Att flytta stensamlingar som ligger på jordbruksmark förstår många är förbjudet då dessa är skyddade enligt lag av det generella biotopskyddet. Samtidigt är det dock många som inte vet om att detta förbud även omfattar nylagda stensamlingar. Detta är blev dock känt under sommaren 2020 då en lantbrukare utanför Växjö i Kronobergs län hade lagt stensamlingar på sin gård eftersom hon inte visste vad hon skulle göra med dessa under den kommande hösten och vintern.

Varför detta biotopskydd finns till är för att många arter, såväl djur som växter, trivs i stensamlingar och även är skyddade i dessa. Länsstyrelserna runt om i landet gör årligen inventeringar av värdefulla stensamlingar som stenvägar och stenrösen för att se till att dessa inte blir förstörda. Till detta hör även att se till så att biotopskyddet följs.

Om en lantbrukare eller annan markägare har särskilda skäl att flytta eller riva en befintlig samling av sten kan dispens sökas. Det ska inte vara nödvändigt att behöva söka dispens för att riva eller ändra en stensamling som lades av en själv, inom till exempel en period på fem, tio eller femton år. För att inte göra det lika svårt för lantbrukare att utveckla sin näringsverksamhet måste en översyn av 7 kap. 11 S i miljöbalken omgående göras.

Vi yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att biotopskydd på stensamlingar ska gälla först efter minst femton år

Attsats 2: att tydliggöra från när biotopskydd ska gälla i lagstiftningen

Attsats 3: att verka för att en övergripande utredning görs av biotoplagstiftningen

Emmaboda 2021-01-09

Albin Johansson samt Torgny Karlsson

Partidistriksårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna uppmärksammar en uppenbart orimlig ordning bestående i att lantbrukare kan tvingas söka dispens för att riva eller ändra stensamlingar som de själva har skapat. När frågan uppmärksammades i riksdagen 6 november 2020 framkom vidare att ifall en brukare lägger upp plocksten från åkern har han eller hon omkring ett år på sig att ta hand om stenen innan skyddet inträder. Den ordning som motionärerna förordar förefaller väsentligt rimligare.

Partidistriksårsmötet i Kalmar beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver den ordning som idag råder kring stensamlingar på åkrar och dess betydelse för lokala biotoper. I sammanhanget lyfter motionären hur detta skydd i sin applicering kommit att få drastiska konsekvenser för jordbrukares rådighet över sin mark och verksamhet. Motionären föreslår sedan att biotopskydd för stensamlingar inte bör infalla förrän efter femton år, att det tydliggörs i lagstiftning för när skyddet aktiveras och efterfrågar en övergripande utredning av biotopslagstiftningen.

Det exempel som motionären hänvisar till är illustrativt för den obalans som uppstår när produktions- och miljömål hamnar i obalans. Exemplet uppmärksammades mycket under höst och vinter under 2020, även av Kristdemokraterna vars företrädare efterlyste en bättre balanserad hållning till ramarna för biotopskyddet. I förhållande till motionens yrkande anser partistyrelsen att den strikta gränsen om femton år inte är görlig att peka ut nu, även om det mycket väl kan vara en lämplig tidsgräns. Däremot kan yrkandet formuleras om så att införande av biotopskydd för stensamlingar avvägs mot näringsintresset. De resterande yrkanden som läggs fram i motionen kan bifallas så att avvägningen mellan näring och miljö kan göras på ett mer balanserat sätt i framtiden.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:09:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

10:10 Värnande av lantbrukares arbets- och livsmiljö

Ofta får man se bilder som aktiva medlemmar i olika djurrättsorganisationer har lagt ut på sociala medier från olika djuruppfödningar på lantbruk. Bilderna är ofta tagna från en vinkel som inte visar de rätta förhållandet. Men det viktigaste är att bilderna är tagna efter intrång i olika stallar utan tillåtelse av lantbrukarna.

Dessa intrång skapar rädsla hos många djuruppfödare då dessa ofta följs upp med diverse hot mot dem. Det är en form av terror som aldrig kan accepteras i ett demokratiskt samhälle. De flesta lantbrukare ser sina stallar som en del av sitt hem. Än värre är att man i olika djuruppfödningar är mycket försiktiga och rädda för att få in diverse smittor som i värsta fall kan innebära avlivning av alla djur och därmed även ett hot mot vår livsmedelsförsörjning. Stallar inom fjäderfä- och smågrisuppfödning är att ses som laboratoriemiljö där man inte har någon form av främmande bakterier och besöksförbud i vanliga kläder är förbjudet. Ett intrång i ett djurstall är därmed ett intrång i en lantbrukares sfär och hem.

Motionen vill därför:

Attsats 1: Att Kristdemokraterna ska verka för att intrång i lantbrukares stallar ska ge högre straffskala.

Attsats 2: Att undersöka om vissa organisationer som systematiskt arbetar med dessa intrång inte kan stämplas som terrororganisationer då de även på sikt medför en hotad livsmedelsförsörjning. Det är dags att modernisera Magnus Ladulås lag om skyddande av svenska lantbrukare. Kontroller av djurvälstånd är viktiga men ska inte utföras av lekmän som är emot all djuruppfödning utan den sker redan via många andra kontroller på ett vetenskapligt vis.

Sjöbo 2021-02-08

Håkan Ekman

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Att-sats 1: Olaga intrång i lantbrukares hem och gårdar liksom angrepp och hot mot lantbrukarna och deras familjer har ökat och är synnerligen allvarliga mot såväl människor som djur. Påföljderna för dessa brott bör skärpas tidsmässigt. I sammanhanget är det viktigt att reglerna i Brottsbalkens 30 kapitel om val av påföljd ändras.

Att-sats 2: Djurrättsaktivismen utgör ett påtagligt hot och har terrorliknande kännetecken. Nuvarande terrorlagstiftning bedöms inte vara tillämplig i sin nuvarande lydelse. Partistyrelsen kommer inom kort att presentera ett kriminalpolitiskt handlingsprogram som inkluderar en översyn av nuvarande straffrätt som inkluderar nu nämnda brottslighet.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver hur djurrättsaktivister gör intrång i djurhållares verksamhet och hem i syfte att skandalisera eller terrorisera. Motionen föreslår en högre straffskala för intrång i djurstallar samt en terrorklassning gentemot aktivister som systematiskt uppträder på det här viset.

Enligt partistyrelsen berör motionären en viktig fråga där det kan konstateras att partiet är

verksamt med att förorda både straffskärpningar och att förändra synen på de som begår de här brotten. I samband med Kristdemokraternas riksting 2019 antogs en landsbygdspolitisk proposition där antagna förslag inkluderade:

- Att utreda lagändringar i syfte att öka skyddet för enskilda gentemot den djurrättsmotiverade brottsligheten.
- Öka kunskapen inom polis och domstolar om djurrättsmotiverad brottslighet.
- Införa en brottskod för djurrättsmotiverade brott.
- Ge polisen i uppdrag genom regleringsbrev att särskilt arbeta mot djurrättsmotiverad brottslighet.

Propositionen inkluderade också inom ramen för utredningsarbetet att göra en översyn av hur gällande terrorlagstiftning kan tillämpas i relation till grova ideologiskt motiverade djurrättsbrott.

I samband med att justitieminister Morgan Johansson under våren 2019 i en interpellationsdebatt utlovade en utredning om olaga intrång väcktes hopp hos många att Johanssons regering kanske skulle kunna adressera en del av den föreliggande problematiken. Den kristdemokratiske riksdagsledamoten Kjell-Arne Ottosson följde upp uttalandet med en skriftlig fråga till justitieminister Morgan Johansson om när han avsåg att sätta den utlovade utredningen. Efter åtta meddelanden om fördröjt svar och två muntliga frågestunder i kammaren där Ottosson också efterfrågat svar på frågan kom det slutligen ett svar den 6 mars, alltså tre månader efter att frågan ställdes. "Svaret" löd, "Beredning av den frågan pågår." I en av frågestunderna i kammaren ursäktade sig justitieministern att man haft fullt upp med den eskalerande organiserade brottsligheten i Sverige. Ministerns hänvisning står i kontrast till den organisationsgrad som djurrättsextremister kan uppvisa.

Efter att återigen framställt en skriftlig fråga i april 2021 kom ministerns svar att sammanfalla med att regeringen till slut släppt en promemoria med förslag om straffskärpningar och att tillämpningsområdet för olaga intrång även ska omfatta gårdsplaner.

Partistyrelsen finner att Kristdemokraterna arbetar enligt motionens intentioner och förväntar sig att regeringen förmår att leverera lagändringar i samma riktning.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:10:

att anse motionen besvarad

10:11 Sveriges matproduktion är för låg

Sverige har idag en självförsörjningsgrad på ca 50% enligt LRF. Blir det år med större missväxt kan vi stå utan vissa matvaror. Att då tillverka mer i Sverige kan minska den risken. Många har försökt få till mer inhemsk produktion men inte lyckats. Enligt LRF har regeringen beslutat att livsmedelsproduktion är en samhällsviktig funktion. Så LRF och arbetsförmedlingen ska jobba ihop för att ge jordbruken rätt arbetskraft.

I Kronoberg ser man inte på detta som tillräckligt utan har startat ett projekt, Refarm 2030. Där försöker man på alla sätt att öka livsmedelsproduktion.

I Sverige finns även försök i växthus att odla exotiska frukter som banan och ananas. Flera privatpersoner har växthus med bananer. Aquatiska odlingar kan i ett större garage ta fram grönsaker för en liten kommun. Flera privata aktörer tar fram det som har högst försäljningsvärde.

Skåne har bästa odlingsmarken men vi bygger alltmer på den. Så det är dags att Skåne och

Sverige tar ett nytt grepp för att ta fram 1 000 nya växthus och/eller garage för odlingar av frukter och grönsaker. Dessa kommer även vara säkrade mot klimatförändringar då de är inomhus med klimat-säkrad omgivning.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: Att verka för att Jordbruksverket får uppdraget att skapa 1 000 nya odlingar i Sverige, Skåne ska få fram 300 nya odlingar.

Staffanstorps 2021-02-21

Fredrik Sjödin

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Det är viktigt att vi arbetar för en större självförsörjningsgrad i vårt land och får mer fokus kring detta. Dock ser vi inte att lösningen är byggandet av 1000 växthus/garage, särskilt inte på bekostnad av att vi skulle sluta kämpa för att behålla den bästa odlingsmarken till sitt rätta ändamål. Utifrån detta anser KD Skåne att motionen ska avslås.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären betonar vikten av Sveriges självförsörjning och föreslår odling i växthus och garage utifrån att detta har större motståndskraft mot klimatförändringars förändrade odlingsvillkor. Motionären föreslår specifikt 1000 odlingar av detta slag i Sverige, varav 300 anges för placering i Skåne.

Partistyrelsen konstaterar att inomhusodling är en växande företeelse och med god potential, i synnerhet när den kan utföras vertikalt och yteffektivt. Partistyrelsen avböjer emellertid de specifika målsättningar motionären anger och konstaterar i likhet med partidistriktsårsmötet i Skåne att motionens målsättning kontrasterar motionens egen försäkran om att värna god jordbruksmark.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:11:

att avslå motionen

10:12 En ändrad inriktning för pälsdjursfarmar

Under COVID-19 pandemin som drabbat Sverige 2020 har en stor del av de svenska pälsdjursfarmarna fått en förnyad uppmärksamhet mot bakgrund av deras roll i smittspridningshänseende. Verksamheten är sedan tidigare starkt ifrågasatt mot bakgrund av det moderna samhällets syn på djurhållning där även djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdomar. Att t.ex. föda upp stora mängder minkar i trånga burar är inte förenligt med en god etik. Det strider mot KD:s princip om naturvård, biologisk mångfald och djurskydd.

Attsats 1: att verka för en avveckling av pälsdjursfarmar i dess nuvarande former med djur i burhållning.

Stockholm 2021-02-14

Stefan Carneros

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Stämman delar motionärens uppfattning att djurhållning måste förenas med god etik och ett starkt djurskydd. Djurhållning i bur ska omges av tydliga regler och granskning.

Kristdemokraterna står bakom och verkar för ett starkt djurskydd. Därtill har Covid-19 väckt en rad frågor som tidigare inte ställts i samma utsträckning. Djurhållning utifrån ett smittskyddsperspektiv har onekligen aktualiserats. Jordbruksverket förbjöd i början av 2021 uppfödning av minskar för att skydda människors hälsa. Därtill hör även ett etiskt perspektiv om synen på uppfödning av djur i syfte att avliva. Varje år föds ca en halv miljon minskar upp för att sedan avlivas enbart i syftet att kunna konsumera pälsen. Fler rapporter har visat att djurskyddslagen inte efterlevs.

Distriktsstämman delar motionärens uppfattning om behandlingen av dessa djur både utifrån ett etiskt- såväl som ett smittskyddsperspektiv gör mer ont än gott. Befintlig lagstiftning klarar inte av att täcka den etiska aspekten av att föda upp och låta djur leva i burar i syfte att avlivas för deras päls, samt risken för smittspridning av virus.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter den uppmärksamhet som hållandet av gårdsmink fått i samband med pandemin covid-19 och ställer den i relation till tidigare kritik som näringen mottar för sin verksamhet. Motionären yrkar för en avveckling av pälsdjursfarmer i dess nuvarande former med djur i burhållning. Partidistriktsårsmötet i Stockholm bifaller motionen.

Hållandet av gårdsmink är den sista pälsdjursuppfödningen i Sverige och innefattar idag ett antal gårdar i södra Sverige med ett koncentrerat kluster i Blekinge. Totalt finns 33 företag runt om i Sverige. Efterfrågan på päls är låg i Sverige vilket gör att försäljningen huvudsakligen görs genom internationella auktioner i Köpenhamn eller Vanda, Finland. I de sammanhangen anses de svenska minkskinnen besitta särskilt god kvalitet och kan likt svenskt jordbruk i övrigt framhålla standarden för djurhälsa som säljargument för sina produkter. Lokalt spelar näringen roll också i ett näringsekosystem som leverantör av gödsel och som uppköpare av foder från fiskets restprodukter. Skor som säljs i Sverige bär utan problem säljargumentet ”äkta läder” men päls är kontroversiellt. I Sverige är toleransen för verksamheten i opinionen allmänt låg och näringen tillhör de mest utsatta vad gäller hot, trakasserier och attentat från djurrättsextremister.

I kritiken ingår som distriktsårsmötet i Stockholm återger en etisk frågeställning huruvida djur ska uppfödning till att avlivas. Kritiken innefattar också frågeställningar om djurens hälsa och välfärd, något även motionären ger uttryck för.

I Kristdemokraternas principprogram (2015) understryks vikten av att djur behandlas med respekt och omtanke i ett så naturligt liv som möjligt. Vid djurhållning ”ska djurens hälsa och hänsyn tas till djurens fysiologiska och beteendemässiga behov”.

Efter en skandal 2010 formerade branschorganisationen Svensk Mink ett för organisationens medlemmar obligatoriskt djuromsorgsprogram (Minkhälsan). I programmet ingår att gårdarna tar emot veterinärer för besök 3-4 ggr per år samt ett årligt etologbesök.

Två år senare uppdaterades Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJFVS 2012.14) med krav på etageburar, klättringsmöjligheter och miljöberikning. Personer som sköter djuren måste ha genomgått utbildning och skötsel av aktuella pälsdjur med godkänt resultat.

2018 gavs Jordbruksverket ett uppdrag att utvärdera välfärden hos minskar (N2018/00159/DL). I uppdraget låg att utvärdera välfärden och bedöma om djuren ges möjlighet att bete sig naturligt och sköts i en god djurmiljö som främjar deras välfärd. Jordbruksverket inhämtade underlag

från det vetenskapliga rådet för djurskyddsfrågor vid Sveriges lantbruksuniversitet för aktuell forskning om minkars naturliga beteende och djurvälstånd. Verket inhämtade synpunkter från berörda organisationer, inklusive djurskyddsorganisationer, intresseorganisationer, och företrädare för länsstyrelserna.

Jordbruksverket gjorde i sin redovisning bedömningen att svenska minkar generellt har fått det bättre sedan 2012, dels tack vare nya djurskyddsföreskrifter, dels tack vare näringens eget djuromsorgsprogram, Minkhälsan. Jordbruksverket gav i sin redovisning inga förslag till regeländringar för mink och redovisningen föranledde heller inga åtgärder från regeringens sida.

Rapporten kommenterade också begreppet naturliga beteenden utifrån hur dessa definieras för djur i djurhållning. De är inte densamma som för djur i det fria utan handlar om de beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande. Det låg till grund för de krav som tillkom 2012. Jordbruksverket uppmanade till fortsatt forskning för att utveckla och stimulera minkens starkt motiverade beteenden.

I samband med pandemin Covid-19 uppdagades att minkar, hamstrar, katter och iller hör till djur med luftvägar som gör dem mottagliga för viruset. I synnerhet minkar visade sig vara extra känsliga. I Danmark och Nederländerna medförde detta att respektive regering gav order om att avliva minkbeståndet på besättningarna. I det läget var Danmark världsledande på minkuppfödning. Det danska beslutet visade sig sakna rättslig grund, med konsekvensen att den danska livsmedelsministern fick avgå. Minkfarmarna ersätts för motsvarande 26 miljarder svenska kronor. Nederländernas minkuppfödare ersätts med 182 miljoner euro.

I Sverige ledde larmet om smitta på gårdar i Sverige till att Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) gick in i kommunikation med minknäringen kring förhållningsregler/riktlinjer avseende smittskydd och klinisk övervakning i besättningarna. Minkar som befanns med smitta uppvisade lindriga symtom, dräktiga djur uppgavs bli lite sjukare. Anläggningarna gavs under hösten 2020 strikta restriktioner med biosäkerhetsrestriktioner. Folkhälsomyndigheten gjorde bedömningen att den smitta som påfanns på minkgårdarna inte skulle påverka epidemin i samhället. Den förestående pålsning (slakt) som var aktuell i slutet av 2020 i kombination med att det saknades mottagliga värdjur för smittspridning gjorde att myndigheterna inte fann det motiverat att företa avlivning av det slag som gjorts i Nederländerna eller Danmark.

I januari 2021 beslutade (Dnr 6.3.17-01128/2021) Jordbruksverket tillsammans med SVA om förbud mot parning av minkar i uppfödning fram till den 31 december 2021. För de avelsdjur som kvarstår med "viss grad av skyddande immunitet, bedöms sannolikheten för omfattande smittspridning med påverkan på folkhälsan som försumbar" enligt myndigheten. Minknäringen har med detta beslut i praktiken näringsförbud under 2021. Gårdarna och avelsdjuret måste trots uteblivna inkomster ändå skötas med daglig tillsyn och utfordring utan intäkter. Det kom att dröja till den 20 april innan regeringen meddelade att landets minkfarmare delar en ersättning på 60 miljoner kronor.

Trots att näringen efterfrågat en större ersättning ser de med tillförsikt på framtiden utifrån att efterfrågan starkt överträffar tillgången på päls efter att de danska och holländska besättningarna avvecklats.

Att från statens sida stänga ner en verksamhet av ideologiska skäl har prövats rättsligt. I samband med att den nederländska staten 2012 ville ge sina minkgårdar tolv år på sig att avveckla prövade en domstol i Haag beslutet och fann att förbudet stred mot den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter eftersom uppfödarna skulle framtas sitt levebröd utan att erbjudas någon ersättning. I kombination med pandemin har nu Nederländerna de facto stängt ner verksamheten i förtid, men till en ersättning om 180 miljoner euro.

En minknäring som ambitiöst arbetar efter tillgängliga vetenskapliga råd för att främja djurens välfärd och utvecklar verksamheten efter nya rekommendationer och föreskrifter kan enligt

partistyrelsens bedömning fortsätta sin verksamhet på ett försvarbart sätt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:12:

att avslå motionen

10:13 Rantegaranti för nystartade svenska jordbruk

Idag går våra bönder många gånger på knäna samtidigt som det startas ytterst få nya jordbruk som klarar av jordbruksmarknadens konkurrens. Det saknas statligt stöd till det svenska jordbruket. Dagens nystartade jordbruk erbjuds stöd på 250 000kr i en bransch där det ofta krävs miljoninvesteringar för att få hjulen att snurra. Därför föreslår vi att nystartade jordbruk även ska erbjudas en rantegaranti. En rantegaranti som ger jordbrukaren möjlighet att förhandla med en förmånligare ränta under de första mer riskfyllda åren. Rantegarantin fanns och den fungerade på 1980-talet men sedan den togs bort så har problemen för de nystartade svenska jordbruken ökat rejält. För att förbättra företagsklimatet inom jordbrukssektorn och den svenska försörjningen av jordbruksprodukter föreslår vi därför:

Av ovanstående anledning föreslås partistyrelsen ges i uppdrag;

Attsats 1: Att verka för att införa en rantegaranti för nystartade svenska jordbruk.

Staffanstorp 2021-02-06

Edvin Sjöstrand

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Svenska jordbruk har det många gånger tufft, inte minst på grund av att det blir större och större enheter och med det stora summor pengar som måste satsas. Vi ser däremot inte att bidragslösningar eller rantegaranti är rätt väg att gå, därför anser KD Skåne att motionen ska avslås och att vi på andra sätt förbättrar företagsklimatet i svenska jordbruk.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver de tuffa finansiella inträdesvillkor som råder för att inträda som jordbrukare och föreslår i syfte att förbättra företagsklimatet inom jordbrukssektorn och livsmedelsförsörjningen ett införande av en rantegaranti för nystartade svenska jordbruk.

I likhet med partidistriktsårsmötet i Skåne så framstår den generella lönsamheten i jordbruk som den främst framkomliga vägen för att förbättra företagsklimatet i svenska jordbruk. Därtill kan nämnas de specialinriktade aktörer som vänder sig till jordbrukare som Lantmännen Finans, det särskilda stöd inom ramen för CAP som riktar sig till unga lantbrukare, samt Kristdemokraternas egna återkommande förslag inom budgetprocessen för att upprätthålla startstödet för unga lantbrukare tillgängligt och på en hög nivå. Med det sagt så bör den finansiella situationen för nystartade svenska jordbruk vara föremål för återkommande översyn och utveckling.

Tänkbara lösningar inkluderar förenklingar och förbättringar i olika regelverk. För att underlätta generationsövergångar föreslår Kristdemokraterna att skattereglerna modifieras så att successiva köp och försäljningar av jordbruksfastigheter underlättas. Även de olika regler som finns i våra nordiska grannländer för att underlätta generationsskifte bör övervägas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:13:

att avslå motionen

10:14 Förhindra missbruk av statlig intrångsersättning för biotopskyddad skogsmark.

EU-direktivet för biologisk mångfald samt EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv, innebär bl.a. att skogar med höga naturvärden skall skyddas och inte ödeläggs genom avverkning och för att den biologiska mångfalden inte skall utarmas. Dessa direktiv ligger helt i linje med den kristdemokratiska förvaltarskapstanken och som EU-medlem är även Sverige ålagd att rätta sig efter alla gällande direktiv.

När en skogsbrukare drabbas av en naturvårdsrelaterad rådighetsinskränkning i samband med bildandet av ett biotopskyddsområde, kan skogsbrukaren ha rätt till kompensation för intrånget enligt miljöbalken. I den s.k. M/KD-budgeten 2019 ingick bl.a. att skogsägare som drabbas av naturvårdsrelaterade rådighetsinskränkningar, skall få ekonomisk ersättning från staten. Att detta är en rimlig inställning, inte minst ur ett äganderättsperspektiv, kan knappast ifrågasättas. Däremot finns det problem inbyggt i systemet som främst är kopplat till den s.k. fjällnära skogen och till viss del ädellövskog som måste åtgärdas för att inte hela ersättningsmodellen skall kollapsa.

För att belysa problemet får markägaren ersättning motsvarande marknadsvärdet plus 25 % när denne efter att ha inlämnat en ansökan om att avverka i ett fjällnära skogsbestånd blivit nekad att avverka därför att ingreppet skulle skada den biologiska mångfalden eller för att naturvärdena spolieras genom en avverkning. Statens skyldighet att betala intrångsersättning är fastslaget i den s.k. Änok-domen.

Enligt dagens regelverk, gällande fjällnära skog och ädellövskog, är markägaren skyldig att ansöka om tillstånd att avverka och att Miljöbalken förbjuder Skogsstyrelsen, att bevilja tillstånd. Ersättningsgrunden bygger alltså på att det är den, för tillfället lagfarne är markägaren, som har rätt att få intrångsersättning när avverkningstillstånd nekas. Därför är det fullt möjligt för en eventuell ny ägare av samma skogsskifte och som redan är intrångsersatt, kan lämna in en ny ansökan om tillstånd att avverka och inhösta samma ersättning som den föregående ägare, efter det att Skogsstyrelsen åter igen, på samma grund som tidigare, avstyrkt avverkning. Det finns idag exempel på kapitalstarka och skrupelfria personer som satt i system att köpa upp sådana skogsskiften för sedan ansöka om tillstånd att avverka de skyddade bestånden i syfte att komma åt den statliga intrångsersättningen.

När det gäller bildande av biotopskyddsområden i våra övriga skogar är det dock andra regler som gäller. Där kan inte en ny ägare av en redan intrångsersatt skog lämna in en avverkningsanmälan på berörda skogsbestånd för att på nytt komma i åtnjutande av intrångsersättning. Där är ersättningen bunden till berörd mark och inte till ägandet.

Att detta inte är hållbart torde stå klart för de flesta. Det kan inte vara rimligt att det skall vara möjligt att de oftast knapphändiga fonder som avsatts i statens budget för natur-, biotop- och artskydd skall tömmas därför att skrupelfria personer, för egen vinnings skull, utnyttjar ett systemfel. Det råder dessutom ingen tvekan om att detta även utgör ett hot mot den biologiska mångfalden. Därför är det hög tid att den lucka i regelverket som möjliggör missbruk av intrångsersättningen täpps igen.

Med utgångspunkt från den kristdemokratiska förvaltarskapstanken borde det vara en självklarhet för oss kristdemokrater att göra vad vi kan för att försvara stärkt artskydd, bevarad

biologisk mångfald och skydd av hotade naturvärden. Därför är det nödvändigt att den statliga intrångsersättningen knyts till den mark som ersättningen gäller och inte till själva ägandet. Det skall inte vara möjligt att samma ersättning utgår för samma mark för mer än vid ett tillfälle.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag att rikstinget beslutar:

Attsats 1: Att uppdra tillpartistyrelsen att verka för att statlig intrångsersättning för att skydda skogsmark med höga naturvärden knyts till berörd mark även för fjällnära skog och ädellövskog.

Norrbo 2021-03-05

Kent Sjöberg

Partidistriksårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Motionären pekar på en allvarlig brist i regelverket som möjliggör missbruk av statlig intrångsersättning vid bildandet av biotopskyddsområden. Kristdemokraterna i Gävleborg delar därför motionärens uppfattning att denna lucka i regelverket som möjliggör missbruk måste täppas igen och att detta bäst löses genom att ersättningen knyts till aktuellt skogsbestånd.

Partidistriksårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären beskriver de villkor som ligger till grund för intrångsersättning i samband med att en skogsägare nekas möjligheten till avverkning av sin skog i fjällnära mark. Villkoren för denna typ av mark skiljer sig från övrig mark såtillvida att den grundar sig på ägande snarare än marken i sig. Enligt motionären utnyttjas detta av kapitalstarka personer som nyförskaffar skog och begär intrångsersättning. Motionären efterlyser att intrångsersättningen för att skydda skogsmark med höga naturvärden knyts till själva marken och inte efter ägarbildan.

Det går att föreställa sig sätt som dagens ersättningsmodell kan utnyttjas på ett felaktigt sätt, även när "ersättnings-hajen" söker avyttra den ersatta skogen till nästa ersättningssökande ägare. Samtidigt vill partistyrelsen problematisera även det sätt som ersättning nu utgår för mark vid ett enda tillfälle. Att skydda skogsmark utifrån dess höga naturvärden är väl motiverat men måste bygga på frivillighet och skälig ersättning för att vara förenlig med den målkonflikt som kränkningen av äganderätten innebär. Regeringens politik bygger inte på den premissen och det sätt som miljöministern välkomnat den under början av 2021 presenterade Skogsutredningen (2020:73) där omfattande arealer fjällnära skog föreslås skyddas, vittnar om att hänsyn till det förvaltande ägandet inte står högt i kurs hos regeringen.

En erfarenhet som tvingats göras efter stora utvärderingar, är att staten är en sämre förvaltare av skog än enskilda ägare.

Skogsstyrelsens omfattande inventering 2019 avslöjade behov av skötselinsatser i mer än hälften av de inventerade områdena. Totalt befanns mer än 40 000 hektar skyddade områden vara i behov av insatser. När insatserna uteblir leder det inte sällan till att de biologiska värden som låg till grund för skyddsklassningen går förlorade. Som exempel kan ljusälskande lav som trivs i en glesare skogsmiljö tappa sina förutsättningar att frodas när granskog tar över.

Att äga skog i ett skogsbruk är ett uttryck för långsiktigt förvalterskap där avverkningar följs av växande ungskog som förvaltas för goda uppväxtförhållanden. Modernt skogsbruk förenar miljö- och produktionsperspektivet i en förnybar långsiktighet. När detta avbryts genom att staten förvägrar markägaren avverkning ska detta resultera i en skälig intrångsersättning. Men om detta resulterar i ett engångsbelopp undergrävs motivet för fortsatt förvaltning. Det är också så

förutsättningarna för landsbygdens näringsliv omkullkastas när en engångscheck ersätter ett levande skogsföretag.

Partistyrelsen vill därför förordna att intrångsersättning istället för att vara en engångsföreteelse baserad på ägande eller mark utgår från ett tidsintervall motsvarande normal avverkningstid för den aktuella marktypen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:14:

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att statlig intrångsersättning för att skydda skogsmark med höga naturvärden knyts till tidsintervall motsvarande dess avverkningsmognad. Efter att ett intervall förlupit betalas den skyddade skogens förväntade avverkningsvärde till ägaren och därmed anse motionen besvarad.

10:15 Sälj ut Sveaskogs markinnehav i södra och mellersta Sverige

Bakgrund:

Det finns många skäl till att bibehålla och helst öka antalet människor som bor utanför tätbebyggt område d v s på landsbygden. För detta behövs dels attraktiva boendemiljöer, dels möjlighet att få ihop livspusslet med arbete, skola och fritid på landsbygden. Möjligheten till attraktiva boendemiljöer förbättras om de som äger skog och jordbruksmark också bor på sina fastigheter. De som bor på landsbygden har på så vis möjlighet att påverka sin närmiljö.

Vi ser idag en trend av tilltagande ägarkoncentration av skogsmark. De jord- och skogsfastigheter som kommer ut på öppna marknaden förvärvas i de flesta fall av någon från följande 3 kategorier köpare:

1. En privatperson som är skogsägare sedan tidigare och vill öka sitt skogsinnehav.
2. En kapitalstark köpare som ser köpet som en kapitalplacering och oftast bor långt ifrån den fastighet han köper.
3. Ett skogsbolag som vill öka sitt skogsinnehav. Till skogsbolag kan här även räknas Svenska Kyrkan, Riddarhuset och Häradsallmänningarna.

För en levande landsbygd vore det istället önskvärt att fastigheter förvärvas av någon som vill bosätta sig på dem eller i dess omedelbara närhet. Man är då i många fall mån om att byggnader hålls i ett gott skick och att jordbruksmark hålls öppen åtminstone närmast bebyggelsen. Problemet är att dessa köpare ofta har svårt att prismässigt konkurrera med ovan nämnda kategorier köpare.

Sälj ut successivt ut större delen av Sveaskogs markinnehav i södra och mellersta Sverige: Sveaskogs markinnehav skall delas upp i lämpliga markområden som kan bli nya fastigheter. Utförsäljningen skall ske successivt i samarbete med berörda Länsstyrelser och kommuner. Prioriteringen skall vara:

1. Attraktiva boenden i kombination med egen skogsmark.
2. Förbättrad arrondering och tillskottsmark till mindre skogsfastigheter.
3. Bytesmark vid reservatsavsättningar.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att en långsiktig plan tas fram för att sälja ut hela eller större delen av Sveaskogs markinnehav i södra och mellersta Sverige

Attsats 2: att utförsäljningen görs på ett sätt som bidrar till en levande landsbygd och

motverkar ägandekoncentration

Ingatorp 2019-09-24

Magnus Berglund

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Skogsbruket och skogsindustrin är näringar som svarar för de största nettoexportinkomsterna i Sverige. Det ger jobb på landsbygden och en hållbar utveckling i hela landet. Skogsbranschen sysselsätter omkring 120 000 människor i Sverige. För varje jobb skapas ytterligare två jobb hos underleverantörer. Samtidigt skapas underlag för samhällsservice som ger ytterligare jobb inom bland annat välfärd och handel. För att svenskt skogsbruk och svensk skogsindustri ska kunna utvecklas i framtiden krävs övergripande långsiktiga och hållbara spelregler som befrämjar såväl produktions- som miljömål. Skogen skall också svara mot efterfrågan på människors behov av rekreation. Levande skogar med en myllrande biologisk mångfald är en förutsättning för människors välbefinnande och hälsa och levererar viktiga ekosystemtjänster, såsom rening av luft och vatten, och infångning av övergödande ämnen som exempelvis kväve. Bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden är mål som självklart utgör allmänna intressen. Skogen är en viktig del i Sveriges klimatarbete. När skog växer binder den koldioxid som fortsätter att lagras i produkter av trä. Nästan alltid ersätter de svenska skogsprodukterna något som är mindre hållbart, när vi till exempel ersätter produkter av olja med produkter av trä minskar vår klimatpåverkan. Produkter från svenskt skogsbruk bidrar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen. Sveriges skogsnäring beräknas genom kolbindning nettomässigt binda motsvarande 55 miljoner ton koldioxid. Därtill ska också läggas fossilreducering där produkter från skogen ersätter fossilbaserade motsvarande 42 miljoner ton koldioxid. Skogsnäringen släpper också ut 4 miljoner ton koldioxid från industriprocesser, transporter och insatsvaror. Totalt sett uppgår nettoeffekten från skogsnäringen till 93 miljoner ton. Detta kan sedan jämföras med Sveriges territoriella utsläpp, som uppgår till 52,7 miljoner ton koldioxid. Det är viktigt att regelkrånglet och den administrativa bördan minskar för att fler människor ska vilja starta och driva företag på landsbygden. Målsättningen bör vara att grundläggande uppgifter om företaget och dess verksamhet bara ska behöva lämnas en gång och till ett ställe.

Kristdemokraterna föreslår i en riksdagsmotion att Sveaskog får i uppdrag att sälja 30 000 ha produktiv skogsmark per år till privata markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten. Motionen bör anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Precis som motionären lyfter fram är skogsnäringen mycket viktig för Sverige. Den skapar arbetstillfällen, ger exportintäkter, möjliggör en levande landsbygd och är också en mycket viktig pusselbit för Sveriges klimatåtagande.

Det är få näringar där kvartalsrapporttänkandet passar så illa som inom skogsnäringen. Här måste perspektiven vara mycket längre och horisonten sträcker sig över flera generationer. De naturvärden som idag finns i den svenska skogen, som ännu ej fått formellt skydd, finns vanligtvis på privatägda marker. Orsaken till detta är att skogsbruket på statligt ägda marker i högre grad skett "rationellt" med ett mer renodlat fokus på ekonomiska utgångspunkter. Den mångfald av skötsel- och brukandestilar som funnits på de enskilt ägda markerna har däremot resulterat i mer varierade naturtyper. Privat ägande och brukande av mark stärker samhället.

Ägarkoncentration är ett problem i sig, även när det gäller staten som ägare. Att staten har övertagit stora delar av ägaransvaret för mark och näringsliv i Sverige innebär att många

människor gjorts beroende av politikens välvilja i stället för att ge människor en möjlighet lita till sin egen förmåga. En liten bit land, ett företag, en egen bostad och så vidare ger människan den trygghet och värdighet hon behöver för att kunna stå självständig gentemot både staten och kapitalet.

Att enskilda människor äger egendom tjänar därigenom det gemensamma bästa. Sveaskog är den största svenska skogsägaren, och den i särklass största statliga skogsägaren. Idag uppgår Sveaskogs produktiva skogsmark till omkring 3,1 miljoner hektar. Det mesta av innehavet ligger i Norrbottens och Västerbottens län.

Sveaskog fick år 2010 instruktioner om att 10 procent av den areal bolaget hade år 2002 (vid bolagets bildande) ska säljas av till marknadspris. Försäljningen ska anpassas så att prissättning och funktionssätt påverkas så lite som möjligt. De sålda arealerna uppgår vanligtvis till 10 000 – 15 000 hektar årligen. Försäljningen ska möjliggöra omarronderingar och tillköp av skogsbruk, särskilt i landsbygd.

Hittills har Sveaskog sålt av närmare 9 procentenheter av de 10 procentenheter som ska säljas. Det är därför dags att ge ett nytt uppdrag till Sveaskog. Kristdemokraterna har – precis som distriktsårsmötet noterade - i riksdagen föreslagit att Sveaskog får i uppdrag att sälja 30 000 ha produktiv skogsmark per år till privata markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten.

Partiet arbetar redan i en anda att skapa en mer levande landsbygd med målet att det ska finnas en mångfald av aktörer inom skogsnäringen, och anser den att-satsen vara besvarad. Men att låsa fast att dessa försäljningar måste ske i södra och mellersta Sverige är inte lämpligt utan det måste finnas ett större mått av flexibilitet, något som motiverar partistyrelsen att föreslå avslag för den första att-satsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:15:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:16 Försvara äganderätten av fjällnära skog.

Skogsutredningen föreslår att för 14 miljarder ska avsättas för att skydda 52 500 hektar fjällnära skog och att under en 10-årsperiod inrätta ytterligare 10 nationalparker. Detta berör till stor del privata skogsägare.

Det här är att lägga en död hand över fjällnära skog och i förlängningen fjällkommunernas utveckling. I förlängningen utarmar det fjällkommunernas försörjning. Privata markägare har många även sitt ursprung, sitt hem och sitt liv i sin skog.

Attsats 1: Att kristdemokraterna värnar om äganderätten och motverkar nyligen framlagda skogsutredningen avseende fjällnära skog.

KIruna 2021-03-11

Krister Pounu

Partidistriktsårsmötet i Norrlands yttrande:

Föreslår bifall till motionen.

Partidistriktsårsmötet i Norrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser att Kristdemokraterna värnar om äganderätten och motverkar Skogsutredningens (SOU 2020:73) framlagda förslag avseende fjällnära skog.

Den aktuella utredningen var ursprungligen när den påtänktes som en del av Januariöverenskommelsen, benämnd som äganderättsutredningen. En intention var att stärka äganderätten och främja den växande bioekonomin. Flera av de förslag som sedan kom att läggas fram hade emellertid en rakt motsatt effekt.

När äganderätten undergrävs tappar vi nyckeln till utveckling och förädling. När jord- och skogsbrukare känner osäkerhet om sin bestämmande- och brukanderätt, så tar handlingskraft och effektivitet i verksamheten skada. När äganderätten ifrågasätts törs den ägande inte investera i det den äger. Basen för landsbygdens näringsliv och den framtida bioekonomin påverkas då negativt. Det är dåliga nyheter för målsättningen att hela Sverige ska leva, men det är också dåliga nyheter för förvaltarskapet av en hållbar morgondag.

Skogsutredningen föreslår att för 14 miljarder skydda 100 mil fjällnära skog och att under en 10-årsperiod inrätta ytterligare 10 nationalparker. Med Skogsutredningens planer, beräknas 525 000 hektar produktiv skogsmark inom sammanhängande områden ovan och i direkt anslutning till den fjällnära gränsen, avsättas för naturvård. Med det försvinner inte bara den långsiktiga försörjningen från skogen, även kommunala expansionsplaner går om intet när den närliggande marken skyddas. Den bytesmark som kan vara aktuell ligger många mil bort. Utan försörjningsmöjligheter tystnar landsbygden.

Kristdemokraterna har sedan skogsutredningens förslag blev kända på olika sätt verkat för att opinionsbilda mot förslaget avseende den fjällnära skogen. Med utgångspunkt från vårt principprogram konstaterar också partistyrelsen att vårt ställningstagande för äganderätten spelar en central roll i utformningen av kristdemokratisk politik.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:16:

att anse motionen besvarad

10:17 Markplacerade kraftledningar

Elanvändningen ökar allt mer, framförallt industrin övergår till elförbrukning för att göra verksamheten mer miljövänlig. Samhället i övrigt växer och behöver då också mer energi.

För att möjliggöra en utökad elförbrukning behöver elproducenterna bygga nytt och kraftigare elnät. Kraftbolagen har hittills byggt mest luftledningar, vilket är ett problem för de som bor nära de tilltänkta ledningarna. Stora säkerhetsavstånd behövs och många störs av ledningarna då de är rädda för att dessa påverkar omgivningen negativt. Ledningarna är också i vägen för annan utbyggnad och heller inte så estetiska.

Ett bättre alternativ är att ledningarna placeras i marken där de inte påverkar omgivningen lika mycket. Kraftbolagen har inte utnyttjat denna möjlighet, utan av gammal vana och kanske också av ekonomiska skäl valt luftledningar. Med nedgrävda ledningar skulle många protester och därmed förseningar av nya ledningsdragningar kunna undvikas.

Jag föreslår rikstinget ge partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att verka för att kraftbolagen i fortsättningen generellt ska anlägga markledningar och endast där det är fysiskt omöjligt med detta, ha möjligheten bygga luftledningar.

Tostared 2021-02-01

Lars-Inge Andersson

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är inte partiet som skall reglera hur Svenska kraft planerar olika byggprojekt utan dom skall bygga ut nätet utifrån de förutsättningar som finns vid det givna tillfället. Om man detaljstyr detta kommer det troligtvis resultera i betydligt högre nätavgifter vilket inte gynnar brukarna.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Sverige står inför stora investeringar av elnätet på lokal-, regional- och stamnätsnivå. Det handlar både om underhåll och om ett uppgraderat och förstärkt nät. Sverige står inför en monumental uppskalning av elproduktion mot bakgrund av prognoser om starkt ökat behov.

Detta bottnar i den storskaliga klimatomställning som sker i den tunga basindustrin, en elektrifiering av fordonsflottan och en fortsatt digitalisering. Kristdemokraterna bejaktar denna utveckling.

Ifrån den enskildes perspektiv är det dock lätt att förstå de olägenheter som kan uppstå när det gäller intrång och visuella förändringar i närmiljön. Vårt välfärdssamhälle skulle dock inte kunna existera utan pålitlig leverans av elektricitet och här står starka allmänintressen på spel.

När det gäller frågan om att lägga kabel i marken får det göras en sammanvägd bedömning utifrån funktion, driftsäkerhet, ekonomi och intrång. Det är dock fel väg att gå som motionären föreslår att sätta närmast en tvångströja på elnätsbolaget att på politisk väg tvinga fram markkabel.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:17:

att avslå motionen

10:18 Motion om säker elproduktion i Sverige

Sverige har idag en elbristsituation då vi har stängt ner flera Kärnkraftsreaktorer sedan början av 2000-talet ; Två reaktorer i Barsebäck 1999 respektive 2005 , två reaktorer i Oskarshamn 2015 respektive 2017 och två reaktorer i Ringhals 2019 respektive 2020, den som stängdes senast var Ringhals 1 den 31 December 2020.

Totalt har man stängt ner och avvecklat sex stycken reaktorer i Sverige under en 20-årsperiod. Den sistnämnda i Ringhals gav runt 600 Megawatt elproduktion.

Sverige har som mål att bli ett fossilfritt land där elproduktionen ska vara fossilfri i form av Vattenkraft, Vindkraft och Solenergi , men man vill på sikt ersätta kärnkraften.

I ett läge då konsumtionen av el ökar då vi får allt fler eldrivna fordon och produkter samt omställningar i Industrin som kräver el så kommer det i framtiden krävas mer el.

Att i detta läge börja avveckla en fungerande Kärnkraft som dessutom ligger i södra Sverige är att

minska vår elproduktion samt att kärnkraften står för en fossilfri produktion. Detta är helt fel väg att gå.

Den förnybara kraften som kommer från Vind och Sol är osäker då dessa producerar olika från dag till dag , Ett exempel är när vindkraften ger 4% ena dagen och sedan nästa dag ger den 12% av elproduktionen i Sverige vilket gör elnätet känsligt för störningar och måste då balanseras av vatten och kärnkraft.

Under kalla perioder när det blåser lite så klarar inte Sverige att försörja sig på egen produktion utan måste då importera från grannländerna främst från Norge men även från Polen och Tyskland som fortfarande har kvar merparten av sin kolkraft.

Vi behöver kärnkraften även i framtiden och vi behöver bygga ny kärnkraft med den senaste tekniken ,vi behöver också ha kvar Ringhals 1 och 2 , modernisera dem och återstarta produktionen igen.

Med en säker elproduktion så kan våra företag våga investera i södra Sverige där man nu är orolig för framtiden och vi slipper då vara beroende av våra grannländer.

Ytterligare utbyggnad av Vindkraften medför problem då vi förstör landskapsbilden i Sverige.

I enlighet med detta så yrkar vi

Attsats 1: att verka för att Ringhals 1 och 2 ska startas igen.

Attsats 2: att verka för att bygga ny kärnkraft med den senaste tekniken.

Attsats 3: att stoppa planeringen för ytterligare avveckling av den kärnkraft vi nu har.

Karlskoga 2021-02-11

Thorbjörn Svensson samt Stefan Herlitz

Partidistriktsårsmötet i Örebro läns yttrande:

Motionärerna pekar helt riktigt på behovet av mer el framöver, inte mindre, om Sverige ska klara klimatomställningen. Elproduktionen måste vidare vara planerbar för att exempelvis kunna stötta upp när det är mörkt eller när vinden inte blåser. Kärnkraften är en sådan energikälla. Det var i samband med valet 2018 som kristdemokraterna väckte liv i kärnkraftsfrågan. Verkligheten, inte minst den gångna vintern med elbrist och skyhöga elpriser, har visat att kristdemokraterna hade rätt. De senaste åren har fyra kärnkraftsreaktorer permanent tagits ur drift kraftigt minskat marginalerna i den svenska elleffektsförsörjningen. Nu deltar samtliga partier i en intensiv debatt om hur Sveriges framtida energiförsörjning ska utformas.

Kristdemokraterna har klargjort att kärnkraften är basen i svensk energiförsörjning och föreslagit att utöka antalet kärnreaktorer från sex till åtta. Morgondagens kärnkraft har alla förutsättningar att vara både säkrare och mer effektiva.

Partiet har under flera år agerat för att få beslutet om att stänga Ringhals 1 och 2 omprövat. Så sent som i somras försökte vi få beslutet om en nedläggning av reaktorn Ringhals 1 uppskjuten för att säkra upp energitillgången i södra Sverige. Men regeringen, tillsammans med Vänsterpartiet och Centerpartiet, stod fast vid beslutet att stänga.

Motionärerna vill att både reaktor 1 och 2 vid Ringhals ska startas igen. Givet Vattenfalls interna, och hemligstämplade, dokument är det tydligt att reaktor 1 kunde ha drivits fram 2036 genom ” låga investeringar”, dock ej reaktor 2.

För att klara omställningen till ett fossiloberoende samhälle har kristdemokraterna, precis som motionärerna efterlyser, klargjort att Sverige måste säkerställa att inte fler reaktorer läggs ner och att investeringar i ny och uppgraderad kärnkraft inte hindras.

Partidistriktsårsmötet i Örebro län beslutade:

Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att besvara attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en fråga som har klättrat uppåt i den politiska diskussionen på ett väldigt tydligt sätt det senaste året. En trygg och säker energiförsörjning är en viktig motor i en hållbar tillväxt och avgörande för vår välfärd. Svenska företag och konsumenter ska kunna lita på att det finns en stabil och pålitlig elförsörjning i hela landet. Långsiktiga spelregler och stabila villkor på elmarknaden är av stor vikt för svenska jobb och svensk konkurrenskraft.

Kristdemokraternas energipolitik grundar sig på förvaltarskapstanken. Vi ska förvalta, inte förbruka, de ändliga resurserna. Energipolitiken ska därför möjliggöra för kommande generationer att leva och verka i ett hållbart samhälle. Vi vill se en mångfald av fossilfri energi inom industrin, energieffektiviseringar och mer investeringar av långsiktiga och hållbara energislag.

Vi förespråkar en fri och öppen elmarknad med ökad konkurrens till nytta för kunderna. Vi vill säkerställa långsiktiga spelregler i energipolitiken genom att bygga ut den förnybara energiproduktionen, fasa ut fossila bränslen och ge förutsättningar för kontrollerade generationsskiften i den svenska kärnkraften.

Vi gör bland annat satsningar på utbyggnad av laddinfrastrukturen för elbilar, ökar klimatbiståndet till FN:s gröna klimatfond och tillför energiforskningen ytterligare medel. När stora brister i elförsörjningen gång på gång påpekas och oron blivit en del av industrins vardag, påverkar detta framtidstron i så hög grad att vi behöver vidta kraftfulla åtgärder. Fler företag gör idag en omställning och går mot en elektrifiering och digitalisering. Om inget görs kommer fler företag tvingas ompröva huruvida Sverige ger dem de bästa förutsättningarna. Det har stor betydelse vilka signaler vi skickar till investerare inför nyetableringar.

Därför behöver vi se till att ta industrins oro på allvar - utan industriföretag har vi ingen välfärd. Sveriges elbehov kommer öka betydligt om vi ska fortsätta utveckla samhället, minska oljeberoendet och samtidigt klara klimatmålen. Om vi ska uppfylla klimatlagens krav på nollutsläpp av växthusgaser senast 2045 är det nödvändigt att vi livstidsförlänger och bygger ny kärnkraft i vårt land.

Energiföretagen kom tidigare i år med en ny prognos om att Sveriges behov av el år 2045 kan komma att landa på 310 TWh, vilket är mer än en fördubbling jämfört med idag. Även om det finns en osäkerhet i denna prognos kan vi vara säkra på att vi behöver skala upp Sveriges produktion av el mycket kraftfullt. Då behövs alla icke-fossila energislag.

Under den gångna mandatperioden har partiet via sin riksdagsgrupp tagit ett antal initiativ som går helt i linje med motionärens önskemål och det finns all anledning att fortsätta driva dessa frågor.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:18:

att anse motionen besvarad

10:19 Om energiutmaningen

Under vintern 2020/2021 sjönk temperaturen till för Sverige normala temperaturer, vilket kom som en överraskning för några. Just samma några hade ju bestämt sig för att det nu var slut med kalla vintrar och att den globala uppvärmningen skulle ta hand om saken.

För ett land som Sverige, är det nog en nåd att stilla bedja om, då stora delar av landet ju ligger norr om polcirkeln och kan kallas arktiskt.

Just det faktumet, har gjort att Sverige har behövt en energimix, som är beroende av energislag med en kvalitet med värdet 1 (Exergi= 1). Vi kan enkelt översätta det med tillgänglighet, där endast några få energikällor kan ses som ständigt tillgängliga, t.ex. kärnkraft, som är nära nog alltid tillgänglig (Exergi = >0,95). Men det finns ytterligare en kraftkälla, ytterst sparsamt nyttjad i Sverige, som är ännu tillgängligare.

Vi kommer till den.

Sverige har haft tur. Vi har ett stort antal älvar, som under åren har reglerats och därmed levererat stora mängder högkvalitativ energi. Vattenmagasinen lagrar energin och kan släppas på, när behoven finns. Det enda som skaver är att den kraftkällan finns i den norra delen av Sverige och då skall transporteras ner till köttgrytorna i mellersta och södra riket. Till det har vi Svenska Kraftnät, som har ansvaret för att se till att det finns kablar, som klarar av att transportera el dit den behövs.

I dagens debatt, pratas det väldigt mycket om vindkraft och solkraft och att kärnkraften redan nu kan ersättas av de två energislagen, särskilt från de som säger sig värna miljön. De, som förfäktar en sådan teori, vet ingenting om exergi. De vet heller ingenting om skillnaden på effekt och energi. Och uppriktigt talat, vet de absolut ingenting om hur en framtida lösning, med CO₂-balanserad energiproduktion parad med ett välmående blomstrande industrisamhälle, ser ut heller.

Den totala elanvändningen i Sverige uppgick till 134 TWh, där industrin stod för 36% (48TWh). Kärnkraften stod för 47,3 TWh (ganska konstant sedan den infördes 1970) av produktionen, vindkraften för 27,6 TWh, vattenkraften för 71,2 TWh och övriga 12,7 TWh, vilket ger en total produktion av 158,8 TWh. Överskottet har kunnat exporteras, när det har funnits utrymme tillfälligt. På det stora hela, driver således kärnkraften hela industrin...eller gjorde, tills någon ansvarslös människa, eller konstellation, gjorde tilltaget att stänga av delar av den. Man påstår att det skedde, för att det inte var lönsamt längre.

Jag skall inte fördjupa mig i det mer än att säga att det är en lögn. Kärnkraft är mycket lönsam, om den får samma beskattning som alla andra energislag. Kärnkraften är beskattad till döds, ett rent beställningsarbete från Miljöpartiets avdelning för våta jobb.

Det jag däremot skall fördjupa mig i, är att kärnkraftsmördarnas kalkyl inte går ihop...eller går inte ihop, om det endast finns de energislag som erbjuds efter kärnkraftens frånfalle.

De många behov som en ansvarsfull energipolitik måste ta hänsyn till, är alla en produkt av våra profetior om att klotet står inför en oåterkallelig och skadlig uppvärmning. Det är inte okänt eller ens särskilt omtvistat. Orsakerna härför sägs vara CO₂-halten i atmosfären och konsekvensen att vi måste minska våra utsläpp av växthusgaser. Det betyder också att all produktion av energi, bör ske med minsta möjliga utsläpp av sagda växthusgaser. Det får ses som ett axiom och det är vad vi får ta hänsyn till.

I samma anda, måste de verksamheter, vars teknik och produktionssystem ger stora utsläpp, tänka om. Det gäller i Sverige stålindustrin, det gäller cementindustrin och det gäller fordonsflottan. Alla andra industrier, som är drivna av el, får också ta konsekvenserna, när systemet skakar. Några får stänga, när bristen på el driver upp priserna.

Och övergången till industriella metoder, som INTE ger stora CO₂-utsläpp, förbrukar massor av el. Men de finns.

Det betyder att skall vi ta den globala uppvärmningen på allvar, kan vi absolut inte stänga av kärnkraften... i alla fall inte än. Inget annat går ihop.

Jordklotet består av en tunn skorpa, som omsluter ett glödande inre. På skorpan bor vi. Jorden har en massa på $5,972 \cdot 10^{24}$ kg = ett tal med 24 nollor = jättemycket! Skorpan väger mindre än 1% av totalen.

Skorpan är mellan 5 och 70 kilometer tjock, i Sverige mestadels mellan 40-50 kilometer.

Världens djupaste borrhål finns i närheten. På Kolahalvön ville man ta reda på vilka mineraler skorpan bestod av och borrhade sig ner 12 kilometer.

Här börjar det bli intressant. Temperaturen på 12 kilometers djup var 200C, vilket överraskade de ryska forskarna. Om man vet att det finns flytande magma i närheten, med 1250C, kanske det ändå inte borde vara så förvånande.

Som de flesta vet, kokar vatten vid 100C, vilket är den huvudsakliga energibäraren i ett kärnkraftverk. Man kokar vatten till ånga, som driver turbiner som genererar el.

Geotermisk energi kallar vi det. Det produceras el, och uppvärmning, med det på några håll i världen. Nya Zeeland, Island, Ungern, varhelst skorpan är tunn och det är lätt att ta vara på denna eviga energikälla.

Tillgängligheten, exergin, på en sådan källa är väldigt nära 1, d.v.s. alltid tillgänglig. Riskerna är väldigt låga, om de alls finns. Och energin tar aldrig slut.

All teknik för detta finns redan!

Attsats 1: att rikstinget uppdrar till partistyrelsen att, med all kraft, söka vägar för att undersöka, säkerställa och torgföra forskningsprojekt, som bygger på geotermisk energi och att Sverige snarast ställer sig i spetsen för att tillgängliggöra denna fantastiska lösning på energiutmaningarna.

Attsats 2: att rikstinget uppdrar till partistyrelsen att verka för att kärnkraften behålls, så länge den behövs och det för att behålla en utveckling, som så lite som möjligt, äventyrar att ett fossilfritt, fungerande samhälle kan växa fram och vidmakthållas.

Johan Erik Asplund

Partidistriktsårsmötet i Gotlands yttrande:

Årsmötet beslutar att tillstyrka motionen i sin helhet och att utan särskilt yttrande skicka motionen för vidare behandling på rikstinget.

Partidistriktsårsmötet i Gotland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Vid sidan av de planerbara energislagen vattenkraft och kärnkraft kommer vindkraften att för överskådlig tid vara nödvändig för att vårt land ska ha en säker, hög och stabil elproduktion. Kristdemokraterna har under innevarande mandatperiod tagit flera olika initiativ för att dels förhindra en förtida avveckling av existerande kärnkraft, dels möjliggöra byggandet av nya reaktorer. Denna redan inslagna väg kommer att fortsätta beträdas.

Vid sidan av dessa tre ben bejakar vi alla fossilfria alternativ som viktiga och värdefulla komplement. Solenergi och kraftvärme är två bra exempel men vi ska hålla ett öppet sinne för att det kan komma fler verktyg som till exempel geotermi.

I Sverige har geotermi hittills utnyttjats i begränsad omfattning. I Skåne har Lunds kommun haft ett system i gång sedan mitten av 1980-talet och i dag försörjs fjärrvärmenätet till en fjärdedel med geotermisk energi. Geotermisk energi passar utmärkt till framför allt storskaliga system knutna till fjärrvärmesystem.

Man kan använda geotermi för både uppvärmning och elproduktion, beroende på den temperatur som grundvattnet har på det aktuella djupet i berggrunden. Enligt SGU, Sveriges geologiska undersökning, bidrar inte förnybar geoenergi och geotermi i dag till elproduktionen i Sverige, eftersom systemen är så kallade lågtemperaturssystem.

Men för att uppnå klimatmålen krävs ett ökat användande av fossilfria energislag. Här bedömer SGU att geoenergin kan utgöra en viktig del, men en fortsatt utbyggnad måste ske på ett hållbart sätt, framför allt rörande samspelet med andra samhällsintressen som till exempel byggnation under mark och grundvatten.

På våra breddgrader utgör uppvärmning en stor del av behovet, vilket gör förnybar geoenergi till en mycket lämplig energiform. Dessutom har förnybar geoenergi den fördelen att den inte är lokalt begränsad eftersom förutsättningar finns överallt i landet. Det finns idag ett stort antal förnybara geoenergisystem i Sverige. Uppgifter om mellan 500 000 och 800 000 befintliga småskaliga anläggningar nämns i olika sammanhang. Genom borrhål kan energin utvinnas, antingen för uppvärmning eller för elproduktion.

Den gratisenergi som är förnybar och finns inlagrad i berggrunden under fastigheter, gör att det drastiskt går att minska inköpen av producerad energi och därtill konkurransutsätta alternativen, vilket gynnar den fria marknaden. Kristdemokraterna vill föra fram geoenergin som en del i landets utveckling till ett än mer hållbart energisystem.

I Malmö finns Sveriges första djupgeotermiska anläggning som ska leverera värme direkt till fjärrvärmenätet. Det är ett projekt som fortfarande befinner sig i ett teststadium. För att nå den geotermiska värmen i Malmö behövs det två sju kilometer djupa hål. Man har som målsättning att på sikt kunna värma upp stora delar av Malmö med utsläppsfri värme.

Projektet bekostas av olika aktörer och har fått stöd av bland annat Energimyndigheten. Detta

anser Kristdemokraterna vara väl använda medel för att främja utvecklingen av ny fossilfri teknik som förhoppningsvis kan visa sig vara livskraftig och så småningom stå på egna ben utan stöd eller subventioner.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:19:

att anse motionen besvarad

10:20 Bevara Norrbotten från fler vindkraftverk på fel ställen

Norrbotten har under många år blivit sargat av Sveriges och Världens behov av de tillgångar naturen ger. Under stora delar av 1900-talet byggdes vattenkraftverk utefter Luleälven som idag producerar cirka 15 TWh (24% av Sveriges vattenkraftsel). Sedan förra sekelskiftet fram till idag har delar av malmfälten urgröpts i jakten på järn och koppar.

Sedan några år tillbaka, pågår ett våldsamt ingrepp på Norrbottens orörda vildmark genom en massiv utbyggnad av vindkraftverk. Redan för något år sedan låg Norrbotten på tredje plats i Sverige räknat på antalet vindkraftverk. För att de naturliga näringarna i Norrbotten (till exempel turism och renskötsel) ska ha en chans att utvecklas eller överleva, måste utbyggnaden av vindkraftverken stanna upp nu. För att inte tala om hur mycket mindre kubik skogsråvara vi har kvar för varje torn som reses upp. För varje vindkraftspark måste vägar anläggas och även där kommer aldrig mer en ny tallplanta att planteras.

Vi i Norrbotten har redan fossilfri elenergiproduktion så att det räcker för vår industri nu och i många år framåt. Vi ska inte exploateras i ännu högre grad för att försörja övriga landet med elenergi, här produceras redan över 2 TWh vindkraft. Tillsammans med vattenkraften så produceras dubbelt mer el än vad länet behöver idag. Ser man ett ökat behov av elproduktion i Norrbotten ska vi själva välja var vindkraftverken ska byggas och hur mycket.

Attsats 1: Att ge partistyrelsen i uppdrag att bromsa exploateringen av Norrbottens orörda vildmark genom utbyggnad av fler vindkraftverk på fel ställen

Pajala 2021-03-27

Håkan Kero

Partidistriktsårsmötet i Norrlands yttrande:

Föreslår bifall till motionen.

Partidistriktsårsmötet i Norrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en fråga som blir alltmer i fokus i den allmänna debatten. Inte bara i Norrbotten utan i stora delar av landet. De olika intressen som kan komma i konflikt med varandra när vi ska ställa om vårt land till att bli koldioxidneutralt måste hanteras med varsamhet och med en långsiktig helhetssyn.

Vi ser med oro på den närmast tondöva entusiasm som nuvarande regeringspartier vill stänga ned fungerande fossilfri kärnkraft samtidigt som de är beredda att till varje pris bygga ut vindkraften i vårt land och längs våra kuster.

Vindkraften kommer att fortsätta vara en viktig energikälla över överskådlig tid och vi måste också vara beredda att skapa förutsättningar för att den ska kunna leverera fler TWh i framtiden än vad den gör idag. Men det får inte ske till priset av överkörd lokal demokrati. Därför värnar Kristdemokraterna om det kommunala vetot.

Det finns långt gångna planer på att bygga ut den havsbaserade vindkraften. Detta kan vara ett alternativ som skapar färre konflikter vad gäller intrång. Men det är viktigt att dessa investeringar ska ske på sina egna villkor och Kristdemokraterna har avvisat regeringens förslag till subventioner då detta skapar en snedvriden konkurrenssituation.

En större hänsyn än idag måste tas till lokala förutsättningar för var och i vilken takt vindkraften ska fortsätta byggas ut men mot bakgrund av den stora ökningen av el i Sverige som en konsekvens av elektrifiering av fordonsflottan, omställning av basindustrin och fortsatt digitalisering kommer vi att behöva vindkraften som en del av en konkurrenskraftig energimix.

I centrala och södra Sverige är man van vid att kunna få ta del av vattenkraftselen som produceras i norra Sverige men det kan snart komma att bli ändring på det då de egna behoven i norra Sverige kommer att öka dramatiskt i framtiden. Norrbotten står inför en mycket spännande utveckling när det gäller till exempel produktion av fossilfritt stål, en utveckling som med kraft måste bejakas. Men det ställer också höga krav på vårt lands förmåga att kunna skala upp elproduktionen rejält. Särskilt i södra Sverige måste produktionskapaciteten öka.

Kristdemokraterna har under innevarande mandatperiod tagit flera initiativ i riksdagen för att skapa dessa förutsättningar och det kommer att fortsätta vara en viktig fråga att driva.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:20:

att anse motionen besvarad

10:21 Energi och miljö som framtidsfrågor

Sverige behöver energi och politikernas uppdrag innefattar att skapa förutsättningar för detta. Samtidigt vill vi värna vår miljö. En rimlig och realistisk väg framåt är att ha kärnkraften som bottenplatta och utifrån denna fasa ut fossila bränslen till förmån för grön energi i form av vatten-, vind- och solkraft. Förnybar energi kan bland annat användas till att producera lagringsbar vätgas för industrin och transportsektorn. Med tiden kan kärnkraften fasas ut eller förnyas.

Det finns inget "höger-vänster" i att vilja andas ren luft och dricka rent vatten. Inget av detta kommer längre av sig självt. Inte heller bör begreppet konservativ omfatta utdaterad teknik eller stå i motsatsförhållande till ny grön teknik. Att vara "höger" eller "vänster" är en fråga om förhållningssätt till socioekonomiska frågor. Det är ingen nyhet att fossila bränslen ger beroenden som inte nödvändigtvis gynnar Sverige vid en eventuellt kraftigt försämrad säkerhetssituation globalt eller i vårt närområde. Därtill kommer internationella och egna mål för en klimatneutral tillvaro som gynnas av minskade koldioxidutsläpp. Förnybar elproduktion växer och tycks på sikt kunna ersätta mycket av dagens metoder.

Eldrivna fordon med batterier som strömkälla vinner mark hos folk och företag vilket aktualiserar frågan om infrastruktur för laddning i form av laddstolpar i hemmen och längs vägarna. Är detta en uppgift för politiken? Finns det i så fall en risk att batteribilar blir en övergående trend, liksom etanolbilarna en gång i tiden? När och i vilken utsträckning kommer vätgasbilar att konkurrera med batteribilarna?

En översyn av energiområdet i detta ännu tidiga skede, dvs. hur el bör produceras och av vem samt hur den ska distribueras, bör ses som en nationell angelägenhet som inte har någon plats på den politiska skalan men som ändå ska hanteras av politiken utifrån att staten är tillståndsgivare och ifall offentliga medel ska användas i någon mån.

Ett sätt att med begränsade investeringar minska miljöpåverkan och samtidigt nå ytterligare positiva effekter är att underlätta cykelpendling i större städer. Här finns mycket att göra. I Stockholm till exempel är den främsta orsaken till att det går att cykelpendla med rimlig framgång att det är någotsånär platt på marken. Men någon njutning är det i dagsläget inte sett ur cykelpendlarens perspektiv.

Attsats 1: att KD kan uppfattas som ett modernt och progressivt parti när det kommer till energi och miljö.

Attsats 2: att en block- och partiöverskridande överenskommelse kommer till stånd avseende statens roll i skapandet av Sveriges kommande energiinfrastruktur, inklusive utbyggnaden av laddstolpar för fordonsbruk.

Attsats 3: att Stockholm och andra större städer i högre grad anpassas för cyklism utifrån cyklisternas perspektiv.

Stockholm 2021-02-14

Per Borgvald

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Stämman delar motionärens syn att ett modernt och framåtblickande parti, i synnerhet vårt parti vars etik vilar på förvaltarskapstanken, behöver en energi- och miljöpolitik som är förenlig med dessa värden. Partiet arbetar med dessa frågor hela tiden och är aktiv i att berätta om vår energipolitik. Energipolitiken behöver vara långsiktig och därför har partiet alltid försökt medverka till blocköverskridande överenskommelser när sådana är möjliga. Vi anser också att Stockholm och flera andra större städer i Sverige ligger långt fram när det gäller att anpassa staden och uppmuntra stockholmarna till cyklande. Det finns dock flera andra perspektiv än cyklisternas, som måste sammanvägas när exempelvis nya vägar eller bostadsområden ska byggas.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att besvara attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar sitt avstamp i att den gamla vänster/högerskalan är svår att applicera på energipolitiken. Är det exempelvis socialistiskt att vara för eller emot vindkraft? Kristdemokraterna är ett värdeorienterat idéparti och belyser därmed varje samhällsproblem utifrån den kristdemokratiska ideologin tillsammans med den gällande samhällskontexten. Motionärens önskemål om att partiet ska uppfattas som ett modernt och progressivt parti när det kommer till energi och miljö ligger i linje med den bild partistyrelsen önskar att partiet ska ha och anses vara besvarad.

För oss är energipolitiken ett bra exempel på där förvaltarskapstanken måste få ett starkt genomslag. Vi ska arbeta för att Sverige ska kunna utvecklas på ett socialt och miljömässigt hållbart sätt. Näringslivet är en motor för att välfärden ska kunna skapas. I sin tur behöver näringslivet – och förstås alla hushåll - pålitliga och stabila leveranser av el och detta behov kommer att öka dramatiskt de närmaste åren i takt med att digitalisering, elektrifiering av

fordonsflottan och omställning av den tunga basindustrin fortskrider.

Kristdemokraterna vill vara med och ta ansvar för en sådan positiv utveckling och är beredda att söka efter samarbete med alla andra partier som har samma insikt. Energipolitiken är ett område som lämpar sig oerhört illa för kortsiktiga partipolitiska strider. Tvärtom bör fokus vara att söka efter uppgörelser med en bred majoritetsbas och med en lång horisont i fokus. På det sättet påminner energipolitiken om pensionsområdet. Motionärens förslag om att partiet ska verka för en block- och partiöverskridande överenskommelse inom energiområdet går i takt med det redan pågående arbetet riksdagen och bör anses vara besvarat.

När det gäller satsningar på cykel är det en god politik att skapa förutsättningar för att cykeln ska vara ett attraktivt val för invånarna. Det finns många vinster såsom folkhälsa, trafiksäkerhet och miljö om fler vill cykla. Det behövs större ansträngningar och en samverkan mellan nationell och kommunal nivå för att det ska vara möjligt att öka förutsättningarna för cykling på ett bra sätt. Staten har exempelvis 300 mil cykelväg och står för lagar och riktlinjer när det gäller trafiksäkerhet och cykelinfrastruktur. Kristdemokraterna har i sin skuggbudget avsatt medel för att förbättra cykelinfrastrukturen, vilket är avgörande för att öka cyklingen, och föreslagit framkomlighets- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder i övrigt för en alltför utsatt trafikantgrupp, såsom att inför en 1,5-metersregel vid omkörning, vilket inte minst underlättar för cykling på landsbygd och andra områden där separata cykelbanor saknas.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:21:

att anse motionen besvarad

10:22 Plaster i haven

Vi människor visar som grupp en påtaglig avsaknad av miljömässig respekt genom nedskräpningen i våra världshav. Ett av de allvarligaste problemen är de ur miljösynpunkt för naturen och livsbetingelserna främmande produkter som vi med ett gemensamt namn benämner plaster.

Mängder av djur och organismer drabbas negativt av denna mänskliga aktivitet. Djur fastnar i slängda plastprodukter, äter plast i tro att det är mat och i slutändan drabbas allt levande inklusive människan av nedbrytningsprodukter i form av Microplaster som efter hand hamnar i näringskedjorna. Situationen är mycket allvarlig. Såhär kan vi inte ha det och framför allt har vi människor ett stort ansvar gentemot kommande generationer att vidta kraftfulla åtgärder för att begränsa denna mänskliga, fördärvliga aktivitet.

Som motionär ställer vi frågan till vår partistyrelse i form av två attsatser:

Attsats 1: att partiledningen klarlägger sin syn på den rådande situationen med för människor och djur, hälsovådliga plaster i havsmiljöer.

Attsats 2: att partiledningen ger våra egna EU-parlamentariker uppdraget att målmedvetet och kraftfullt arbeta för att få till stånd en effektiv lagstiftning för att få bort plaster i EU:s havsmiljöer och i förlängningen också i havsmiljöer på ett globalt plan.

Arne Sjögren

Partidistriksårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna tar upp en viktig fråga. Ur perspektivet att Kristdemokraterna vill ha en ansvarsfull politik som brukar och respekterar vår naturmiljö med dess livsbetingelser för olika arter och som resurs för människan, är det naturligt och angeläget att uppmärksamma och söka motverka de miljöfaror som plastkonsumtion medför. Det var bland annat mot denna bakgrund som Kristdemokraterna röstade för regeringens förslag om att införa en skatt på plastpåsar. Det utesluter inte att det kan finnas skäl för Kristdemokraterna att ytterligare förtydliga förvaltarskapstanken i relation till frågan om plaster i haven. Vare sig partidistrikt eller riksting kan dock besluta över Europaparlamentarikernas arbete, vilka frågor de ska driva etc.

Partidistriksårsmötet i Kalmar beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter problemet med mikroplaster och dess frekvens i världshaven. Motionären anser att partistyrelsen behöver klarlägga sin syn på detta och vill uppdraga våra EU-parlamentariker att få till lagstiftning som får bort plaster i EU:s havsmiljöer och i förlängningen också i havsmiljöer på globalt.

Precis som motionären framhåller är plaster i haven ett stort problem, då naturen inte kan bryta ned plasten bryts den ner i mindre och mindre delar. Dessa delar attraherar miljögifter som gärna binder till plast istället för naturliga partiklar. Havslevande djur som sväljer mikroplaster får därmed i sig miljögifterna.

Kristdemokraterna gör klart i utgiftsområdesmotion 20 allmän miljö och naturvård (20/21) att partiet anser plaster i havet som ett stort problem och att EU är en lämplig nivå att agera mot problemet. Till de ledande utsläppskällorna i svensk kontext anges av Naturvårdsverket slitage av däck från vägar, textiltvätt och båtbottnfärger. Redovisningen från myndigheten anger också att mikroplaster troligtvis inte utgör någon stor risk för miljö och hälsa i nuvarande koncentrationer även om det kan finnas platser där det skulle kunna finnas risk för effekter.

Nedskräpning i havet är ett globalt problem och särskilt påtagligt i länder där avfallshanteringen till skillnad från Sverige är obefintlig. EU-kommissionen arbetar just nu fram en plaststrategi. Strategin kommer att fokusera på bristande återvinning, fossilbaserade och farliga ämnen, liksom på mikroplaster i hav och sjöar.

Under våren 2021 publicerades en kontrasterande rapport (Microfibers in oceanic surface waters: A global characterization) som visar att bara 8,2 procent av de mikrofiberer som finns i haven är att betrakta som plast. De flesta, 79,5 procent, består i stället av cellulosa. Rapporten understryker behovet av mer kunskap och i synnerhet kunskap om hur textilier som behandlas med olika kemikalier kan påverka havsmiljöer.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:22:

att anse motionen besvarad

10:23 Utvinning av jordartsmetaller/batterimetaller för inhemsk batteriframställning

Idag finns det i huvudsak två stora aktörer som tar fram jordartsmetaller för batteriindustrin.

Kina är den ena och Kongo Kinshasa den andra. I Kongo Kinshasa utvinns dessa metaller till i stora delar med hjälp av barnarbete och under förfärande miljömässiga betingelser. Vi i den fria världen och däribland Sverige har i ett kortsiktigt ekonomiskt perspektiv fram tills nu valt att uppenbarligen blunda för dessa flagranta brott mot Genève-konventionen. Det är inte värdigt ett land som Sverige att indirekt tillåta sig vara en del i denna verksamhet.

Just nu bygger Northvolts en stor batterifabrik i Skellefteå, en fabrik som skall leverera en stor del av Sveriges behov av batterier inför paradigmskiftet att elektrifiera Sveriges olika transportsektorer och därmed skapa förutsättningar för de nödvändiga insatserna för teknikomställningen. Det finns en hake i denna ambition, var hämtar vi de nödvändiga batterimetallerna?

Sverige har i dagsläget ingen egen produktion av dessa viktiga metaller vilket borde vara en naturlig del i teknikomställningen.

Sverige har stora fyndigheter av jordartsmetaller i allt från Österlen i Skåne som i Jönköpingstrakten men också uppe i Norrland. Bolidens gruvor i Skellefteåfälten men också LKAB har gruvor för utvinning av ädelmetaller, gruvor som i dagsläget inte utvinns i gruvorna förekommande jordartsmetaller utan låter dessa batterimetaller hamna i skrotbergstipparna. Detta förfarande är inte rimligt. Sverige och dess politiska etablissemang där Kristdemokraterna är en aktör, måste stå upp för klimatmålen och se till att vi som nation blir självförsörjande på nödvändiga batterimetaller. Vi har metallerna, utvinnings- och miljötekniken. Agera!

Som motionär uppmanar vi vår partistyrelse i form av två attsatser:

Attsats 1: att partiledningen klarlägger sin syn på vårt lands ambitioner i omställningen till ett fossilfritt samhälle och minimeringen av koldioxidutsläpp till atmosfären

Attsats 2: att partiledningen aktivt och i närtid arbetar för att Sverige blir självförsörjande på jordartsmetaller/batterimetaller

Öland 2021-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktsårsmötet i Kalmars yttrande:

Motionärerna belyser en angelägen fråga och dess moraliska dimensioner. En kartläggning från Tillväxtanalys 2017 visade att flera så kallade innovationskritiska metaller och mineraler skulle kunna utvinnas i Sverige, bland annat sällsynta jordartsmetaller och grafit. Kartläggningen pekade även på en potential för utvinning av litium, nickel och volfram och till viss del även kobolt. Som Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) påpekade i rapporten Så når Sverige klimatmålen 2020 finns dock samtidigt en målkonflikt mellan utvinning och andra intressen. Vi instämmer i att Kristdemokraterna liksom andra partier kommer att behöva utveckla en tydlig hållning i denna målkonflikt.

Vi finner dock inte att underlaget är tillräckligt starkt för att motivera ett mål om självförsörjning över hela linjen. En rimlig hållning bör vara att i första hand utveckla möjligheten att utvinna tidigare kasserade mineraler ur befintliga slagghögar, innan man öppnar för att exploatera nya områden. Här erinrar vi om slutsatsen från Tillväxtanalys: "För en liten öppen ekonomi som Sverige bör utgångspunkten vara att identifiera var Sverige kan ha komparativa fördelar och hur dessa kan utvecklas."

Partidistriktsårsmötet i Kalmar beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Svensk gruvnäring har stor betydelse för vår utveckling. Vi har traditioner, kunskap och unika tillgångar som ska vårdas och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Gruv- och mineralbranschen sysselsätter cirka 13 000 personer i Sverige och genererar många jobb därtill. Ihop med stålindustrin står man för ungefär en tiondel av vår bruttoexport.

Mineralpolitiken hänger samman med visionen om att hela landet ska leva. I norra Sverige är en stor majoritet av investeringarna direkt eller indirekt kopplade till gruvnäringen. Målet måste vara att värna och utveckla Sveriges position som gruvnation, men dessvärre går vårt land åt fel håll numera.

Fraserinstitutet i Kanada undersöker årligen olika länders och regioners attraktivitet för gruvinvesteringar. Sverige är tyvärr på väg att åka hiss neråt med hög hastighet. År 2016 låg vårt land på plats 8. Fyra år senare hittas vi först på plats 36.

Vi kristdemokrater pratar gärna utifrån vår ideologi. En av grundpelarna i den kristdemokratiska ideologin är förvaltarskapstanken. Det förtjänar att påminna sig om att förvaltarskap inte bara handlar om att bevara, skydda och konservera. Förvaltarskap innehåller också ett moment av förädling. Att bryta järnmalm för att förädla den till rostfritt stål står inte i konflikt med förvaltarskapet utan är tvärtom en logisk konsekvens av detsamma.

Självklart ska det i alla led vara högt ställda krav på miljöskydd, etik och långsiktighet. Men vi sviker vårt uppdrag om vi avstår från att förädla våra resurser.

För att Sverige ska kunna klara av en storskalig omställning av fordonsflottan och näringslivet till att bli oberoende av fossila utsläpp är de svenska gruvorna en nyckelfaktor, inte bara för vårt land utan för hela EU. Motionärens förslag om att partiledningen klarlägger sin syn på vårt lands ambitioner i omställningen till ett fossilfritt samhälle och minimeringen av koldioxidutsläpp till atmosfären anses mot denna bakgrund vara besvarad.

Idag produceras ca tre fjärdedelar av alla batterimineraler i Afrika, Kina eller Sydamerika. När det gäller mineralen kobolt är europeiska biltillverkare till stor utsträckning beroende av import från Kongo. Det är inte självklart att det finns en hög målsättning vad gäller etik eller miljöhänsyn i dessa länder.

Om vi vill fortsätta den inslagna vägen med att elektrifiera fordonsflottan – och det vill vi – är det rimligt att EU måste sträva efter en högre grad av självförsörjning av batterimineraler. Som ett land i EU med viktiga resurser har Sverige ett särskilt ansvar. Vi måste se gruvnäringen ur ett europeiskt, men även ett globalt, hållbarhetsperspektiv och väga in detta i ekvationen. Det är uppenbart att det kommer att krävas mer av denna typ av råvaror för det globala behovet av batterier och att brytning av metallerna kan ske på ett hållbart sätt är av stor vikt. Här kan Sverige spela en större roll.

Men däremot är det inte en lämplig ambitionsnivå att Sverige ska se sig som en isolerad ö, utan vi ska agera som en del av EU och arbeta utifrån det perspektivet. Motionärens attsats om att partiledningen aktivt och i närtid arbetar för att Sverige blir självförsörjande på jordartsmetaller/batterimetaller föreslås mot den bakgrunden avslås.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:23:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

10:24 Hårdare straff för miljöbrott

Straff för miljöbrott behövs att skärpas både med hårdare ekonomiska konsekvenser och längre fängelsestraff för att avskräcka oseriösa företag att dumpa avfall i naturen. Detta är inte bara miljöbrott men även brott mot framtidens generation.

Attsats 1: Att partistyrelsen verkar för att fördubbla fängelsestraff för miljöbrott

Attsats 2: Att partistyrelsen verkar för att höja böter för miljöbrott

Attsats 3: Att partistyrelsen verkar för att förbjuda företag som bryter mot miljön att bedriva vidare deras verksamhet.

Sundbyberg 2021-02-01

Nicole Denuit

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Partidistriktsstämman stödjer motionens intentioner och med observationen att det i mångt och mycket redan är i linje med partiets uppfattning och bedrivna politik varmed motionen ska anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären argumenterar för hårdare straff för miljöbrott och yrkar för höjda böter samt fördubblade fängelsestraff för miljöbrott. Motionären yrkar också att företag som begått miljöbrott ska åläggas att upphöra med sin verksamhet.

Partistyrelsen konstaterar att Kristdemokraterna i utgiftsområdesmotion 20 Allmän miljö och naturvård 2020/21 utmärker miljöförstöring och brott mot miljölagarna som allvarliga förseelser med ett allt för lågt straffvärde. Trots att fängelse finns i straffskalan är det ytterst sällan någon döms till sådant straff. Det behövs därför mer långtgående påföljder för att förebygga överträdelser av miljölagarna. Kristdemokraterna föreslår i motionen skärpta straff för grövre miljöbrott så att även fängelsestraff döms ut i praktiken.

Miljöbrotten har likheter med ekonomisk brottslighet där utredningarna blir mycket komplicerade och kräver särskild sakkunskap med spetskompetens hos polis och åklagare. Därför lyfter också Kristdemokraterna behovet av förstärkta utredningsresurser för polisen och den särskilda åklagarkammare (REMA) som hanterar miljöbrotten. Utifrån en höjning av Polismyndighetens anslag som Kristdemokraterna driver stärks möjligheterna att beivra miljöbrott.

Med ledning av Kristdemokraternas förslag i utgiftsområdesmotion 20 Allmän miljö och naturvård 2020/21 finner partistyrelsen att motionens två första yrkanden är besvarade. Att ett företag som begått miljöbrott ska åläggas att upphöra med sin verksamhet såsom motionären föreslår, framstår däremot som en oproportionerlig åtgärd.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:24:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

10:25 Motion till Kristdemokraternas Riksting 2021 - Märkning på alla förpackningar

I stort sett allt vi köper från minsta knappcells batteri till vardagsrumssoffan är förpackat. Enligt producentansvaret ska förpackningar återvinnas.

I många fall råder det ingen tvekan om hur förpackningen ska sorteras för att kunna återvinnas. Antingen genom att materialet är uppenbart, t ex en pappkartong, eller att det finns en anvisning. Dock är ibland anvisningarna för sortering skrivna med så liten text att förstoringsglas behövs. I andra fall råder stor tveksamhet. Det kan handla om blandade material eller att man inte kan fastställa vad det är för material. T ex plast som är förvillande likt metall. Är det wellpapp eller kartong? Svårt för en lekman att avgöra.

En tydlig och lättförståelig märkning, gärna med standardiserade symboler, på alla förpackningar skulle underlätta för konsumenten att sortera rätt och öka återvinningsgraden.

Likaså utesluts sådant som inte ska sorteras som förpackningar. En annan effekt av märkningstvång är kanske också att producenterna av förpackningens innehåll överväger ett ur återvinnings synpunkt bättre förpackningsalternativ.

Skulle en sådan märkning som beskrivs fördyra produkten? Nej, varje seriös förpackningsproducent måste ju redan vid framtagningen av sin förpackning ha kontroll på hur den ska återvinnas. Fördyringen bör alltså endast bli tryckkostnaden, alltså högst marginell. Jag yrkar därför på

Attsats 1: att Kristdemokraterna verkar för att alla förpackningar tydligt och pedagogiskt märks med på vilket sätt de ska sorteras för återvinning.

Norrköping 2021-01-11

Lars-Göran Arvidsson

Partidistriktsårsmötet i Östergötlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Östergötland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Sedan länge har vi en etablerad ordning för hur vi vill hantera resurser i den så kallade ”avfallstrappan”. De olika stegen i denna trappa är: minimera, återanvända, återvinna, utvinna energi och deponera.

Minimering kan ske bland annat genom smartare design på produkten eller att man i konsumentledet ändrar sitt beteende, bil-pool kan ses som ett exempel på detta.

Återanvändning har blivit alltmer populärt, vilket inte minst alla second hand-affärer är ett bevis på.

Återvinning blir aktuellt om varan inte längre går att använda. Vi sopsorterar, pantar burkar och komposterar. Motionärens förslag riktar in sig på detta trappsteg.

Till sist har vi alternativen att antingen utvinna energi – dvs förbränna materialet i ett kraftverk för att omvandla energin i avfallet till el och värme eller det allra sista steget att lägga avfallet på deponi. Det sistnämnda vill vi helst undvika så långt det bara går.

Politikens uppgift är att skapa stabila förutsättningar för att det ska vara lätt att göra rätt. Att till exempel som motionären förespråkar arbeta med själva förpackningens design så att konsumenten ska få vägledning i hur dessa ska kunna sorteras faller väl in i linje med vad partiet redan arbetar för. Kristdemokraterna har motionerat om att det är viktigt att genom symbolmärkning av förpackningar underlätta för den enskilde att källsortera rätt.

Utvecklingen har gått framåt och idag finns det ett system med enhetlig märkning som fungerar som en röd tråd genom hela återvinningsresan. Märkningen är en del av ett större system där avfallsbranschen i Norden beslutat om ett gemensamt skyltsystem för samtliga avfallsfraktioner.

Systemet är framtaget av Avfall Sverige och kommunernas branschorganisation för avfallshantering i samarbete med motsvarande nordiska aktörer. I processen har man samverkat med FTI och företag som producerar förpackningar. Med andra ord är det som motionären efterfrågar redan etablerat och på god väg att genomföras.

Då partiet arbetar utifrån motionens intentioner och ett system framtaget av branschen finns idag anser partistyrelsen att motion bör anses besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:25:

att anse motionen besvarad

10:26 Moms baserat på klimatpåverkan

Kristdemokraterna ser klimatfrågan som vår tids största utmaning (KD.se, politik A-O, läst 2021-01-08), och har därför varit med att besluta om att Sverige 2045 ska vara klimatneutralt. För att uppnå detta arbetar redan Kristdemokraterna mot s.k. grön skatteväxling, där skatter på miljöskadlig verksamhet höjs medan skatt på exempelvis arbete sänks (KD:s Miljöpolitiska program, 2017-02).

Grön skatteväxling är ett viktigt verktyg, men begreppet fokuserar på nationell omställning. Eftersom en väldigt stor del av allt som konsumeras i Sverige importeras från utlandet, så missgynnas svenska producenter till förmån för utländska.

Som tillägg till Kristdemokraternas arbete för ett klimatneutralt Sverige föreslår jag därför ett omställande av mervärdesskatten (moms) till att i högre grad återspegla den klimatpåverkan som olika produktkategorier har.

Genom att gruppera varor i exempelvis fyra olika momsklasser baserat på dess klimatpåverkan skapas tydliga incitament för medborgarna att konsumera miljövänligt. Härigenom uppnås avsikten i KD:s Miljöpolitiska program, nämligen det ska vara lätt att göra rätt. Systemet kan i ett senare skede vidareutvecklas till individuell moms beroende på hur klimateffektiv respektive producent/leverantör är. Härigenom möjliggörs för producenter att få en lägre momsklass ifall de sänker sina klimatutsläpp.

Fördelen med att införa klimatmoms skulle vara att det är rättvist mellan Svenska och utländska producenter, är tydligt för konsumenterna och genom marknadskrafterna kommer producenter så småningom att minska sin klimatpåverkan för att uppnå en lägre momsklass. Kristdemokrater har genom förvaltarens ansvar ett särskilt ansvar för att överlämna ett så opåverkat klimat som möjligt till nästkommande generationer. Att införa moms baserat på klimatpåverkan skulle svara mot detta ansvar.

Attsats 1: att ställa om mervärdesskatten (moms) till att spegla olika produkters

klimatpåverkan

Stockholm 2021-02-14

Christoffer Wickberg

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionären förklarar flera goda ansatser att genom skatteregler styra konsumenter till ett mindre klimatpåverkande konsumtionsmönster. Redan idag används moms som ett styrmedel genom att vara högre på de områden staten anser en minskad konsumtion vore önskvärd (exv tobak, alkohol och drivmedel) och en lägre nivå på områden där samhället gärna ser en ökad konsumtion (exv frukt/grönt, restaurang). Att införa moms baserat på en produkts eventuella klimatpåverkan blir dock ett mycket komplicerat system, som skulle innebära en total reformering av mervärdesskattesystemet. Årsmötet anser att det finns risk att det blir alltför godtyckligt vilka produkter som skulle falla inom skilda moms nivåer. Det finns också risk att produkter inom samma kategori kan ha olika klimatpåverkan baserat på exempelvis tillverknings- och leveranssätt. Det finns en stor risk för omfattande utredningskostnader inför att fastställa nivån på de oändligt antal produkter och deras klimatpåverkan.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill med hänvisning till Kristdemokraternas ambitioner för att minska klimatavtrycket att mervärdesskatten differentieras för att spegla olika produkters klimatpåverkan.

Precis som partidistriktsårsmötet i Stockholm så konstaterar partistyrelsen en god ansats för att adressera konsumtionsmönster till ett mindre klimatavtryck. Men årsmötet påpekar också nackdelarna i form av godtycklighet, utredningskostnader och komplexitet som med motionens förslag riskerar äventyra hela mervärdesskattesystemet.

Redan idag kan konstateras att våra tre skattesatser för moms orsakar stora administrativa kostnader för både företag och myndigheter. En rapport från Timbro (En miljard för differentierad moms, 2020) gör gällande att dagens differentiering ger upphov till merkostnader för företagen motsvarande 920 miljoner kronor per år. Rapporten visar också på att ca 150 förvaltningsmål årligen måste hantera tvister om momssatserna och att den offentliga sektorns merkostnader för administration av den differentieringen är cirka 150 miljoner kronor per år.

Av samma skäl som partidistriktsstämman i Stockholm finner partistyrelsen att motionen bör mötas med ett avslag.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:26:

att avslå motionen

10:27 Miljökonferens

Att KD tar initiativ till en konferens om miljöfrågorna specifikt ur ett svenskt perspektiv och grundad på säkerställd vetenskap för att därmed ta ifrån regeringen deras kärnfråga och göra den till sin egen i valrörelsen. Samt, framför allt, klargöra vad som grundar sig på fakta och vad som är rena politiska ställningstaganden.

Miljöfrågorna har de senaste åren överskuggat allt, till och med migrationsfrågan.

Miljöfrågorna ställer hela näringslivet på ende, skrämmer befolkningen till sömnlösa nätter, gräver bottenlösa hål i statsfinanserna som snart också sprider sig till hushållens ekonomi. Miljöfrågan går fram som en bulldozer i landskapen, avvecklar energiproduktionen, bestämmer hur privat skog skall skötas och hur familjerna skall klä sig och bära hem sin middagsmat från matvaruaffären.

Trots denna enorma påverkan på landets ekonomi, välfärd, handlingsfrihet och framtid så behandlas de dramatiska frågorna var för sig, många gånger utan vetenskaplig grund och utan konsekvensanalyser. Politiska floskler och identitetspolitiska doktriner verkar många gånger väga tyngre än vetenskaplig fakta, sansade analyser och resonemang om synergieffekter. Anpassningstakt och forskning om alternativa åtgärder tas inte fram och diskuteras. Kort sagt, Sveriges största och viktigaste fråga hanteras inte seriöst och lösningsinriktad, utan är grovt vanskött, fragmenterad och bygger på starkt ifrågasatta teorier och ideologier eller saknar i många delar vetenskaplig grund.

KD har nu en unik och enastående chans att kliva fram och ta initiativet för att belysa de stora ödesfrågorna sakligt, balanserat och peka på problemens verkliga storlek och risker, samt möjligheter att välja minst smärtsamma och kostsamma vägar och lösningar för att det svenska samhället skall få en så gynnsam mjuklandning som möjligt. Att vidta, kanske förhastade, dramatiska åtgärder för att det enligt någon teori skulle påverka vindarna i Sydamerika är inte rimlig utan säkerställda fakta som visar vilken väg som gör större nytta än skada.

Sverige har flera av världens främsta forskare inom miljöområdet, ekonomi, klimat etc. Att samla några av de främsta i en öppen offentlig konferens för att se specifikt hur Sverige kan och bör agera, synergieffekter mellan olika områden, tidsperspektiv och koordineringsbehov mm, mm borde inte vara så svårt. Inte heller speciellt kostsamt eftersom enormt mycket data redan finns, men som regeringen inte sammanställt och utvärderat i ett helhetsperspektiv, utan vidtagit ad hoc åtgärder som kanske inte leder till önskat resultat i ett större perspektiv.

KD skulle genom att ta initiativ till en konferens/symposium om miljöproblematiken visa handlingskraft som regeringen saknar, och visa vägen till hur Sveriges framtid kan formas. I den politiska debatten inför valet skulle regeringen hamna i underläge och tvingas diskutera frågor som de inte vill, och har svårt att hantera.

KD skulle också påtagligt stärka sin ställning gentemot Moderaterna och Sverigedemokraterna genom att driva en egen fråga i stället för att bli inklämda i ett hörn och titta på när de stora egona i M och SD slåss om kronan.

Fram för allt skulle KD visa sin ambition att rädda Sverige och det svenska folket undan vår tids ödesfråga så skonsamt som möjligt.

En konferens, om motionen godtas, måste ske tidigt under hösten 2021 för att hinna bli en stor valfråga och ge effekt före valet

Attsats 1: att KD riksting snarast tillsätter en bred arbetsgrupp för att undersöka förutsättningarna för att KD skall kunna arrangera en miljökonferens under hösten 2021.

Stockholm 2021-02-14

Leif Leijon

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Miljöfrågan är givetvis en mycket viktig fråga för Kristdemokraterna. Vi har förvaltareprincipen som en viktig grund i vår ideologi och det finns nog ingen som inte oroar sig över klimatförändringar och utsläpp av miljöfarliga ämnen i vår natur. Samtidigt har KD identifierat andra frågor där vi anser oss ha en större potential att växa som parti. Det ska dock

inte ses som att vi anser miljöfrågan vara mindre viktig än andra partier även om metoderna emellanåt kan skilja sig åt. Att anordna en stor konferens tar väldigt mycket tid i anspråk och nyttan med en sådan konferens är svår att uppskatta. Vi kan förmodligen med andra medel få ut vår politik inom miljöområdet som är mer effektiv än en storskalig konferens.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterfrågar utifrån miljöfrågans betydelse att Kristdemokraterna arrangerar en konferens eller symposium kring miljöfrågor.

Miljöfrågan är mycket viktig för Kristdemokraterna. Vi har förvaltarskapsprincipen som en viktig grund i vår ideologi och såväl klimatförändringar, utsläpp av miljöfarliga ämnen i vår natur och bevarandet av biologisk mångfald är viktiga miljöfrågor. Att anordna en stor konferens tar väldigt mycket tid och resurser i anspråk och nyttan med en sådan konferens med vårt parti som arrangör är svår att uppskatta. Partistyrelsen tror att ett bättre användande av begränsade resurser är att ta fram förslag för att minska miljöskadliga påverkan och förbättra miljön.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:27:

att avslå motionen

10:28 Utveckla och tydliggör partiets politik inom klimat och miljö

Idag tillhör politikområdet klimat och miljö inte partiets hjärtefrågor såsom sjukvård, äldre och trygghet, familj samt jobb & integration. Min uppfattning är att våra politiska förslag inom området klimat och miljö behöver vässas med helhjärtade satsningar som ger kraftfull effekt på kort, medel och lång sikt, framför allt för att locka unga väljare.

Att det finns behov i kristdemokratin av att vinna val genom att stärka sin profil inom klimat och miljö har exempelvis blivit tydligt i Tyskland där Angela Merkel har sjösat omfattande satsningar för bland annat elektromobilitet och vätgas. Detta inte minst för att vinna väljare inom den unga generationen. Satsningarna anses där som en viktig pusselbit för att göra den tyska kristdemokratin ”framtidssäker”.

Också med tanke på att vårt parti i principprogrammet lyfter förvaltarskapsprincipen som ”en god politisk ledstjärna för det gemensamma bästa och för ett gott samhälle”, lever vi i min uppfattning idag inte upp till denna ambition. Jag anser därför att vi nu behöver lyfta politikområdet märkbart, både för klimatets och miljöns skull men också för att inför valet bli mer attraktiv för unga väljare som i övrigt redan står oss nära värderingsmässigt.

Jag yrkar

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att med förvaltarskap som utgångspunkt komplettera och förtydliga vår politik inom klimat och miljö och därmed i god tid inför valet 2022 stärka vår politiska profil inom området.

Solna 2021-01-24

Ansgar Toscha

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Klimatfrågan är absolut en valfråga som är högst aktuell, speciellt bland de unga väljarna. Just nu ser vi idag hur en misslyckad el- och energipolitik med klimatet som huvudfokus totalt misslyckas med regeringen i spetsen- återigen bränns det med olja. Här finns det ett taktiskt

utrymme för oss Kristdemokrater att kliva in, precis som skrivs i motionen. Tanken om förvaltaraskap går hand i hand på många sätt med klimatfrågan, det handlar om att vi ska förvalta de vi fått av generationer före oss, precis som omnämns i motionen. Kristdemokraterna har dock redan idag en bra klimatpolitik som är väl förankrad i förvaltaraskapsprincipen. Men det är alltid bra för partiet att få en påminnelse att kommunicera detta!

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären pekar ut hur miljö- och klimatfrågorna för närvarande inte tillhör de centrala frågor som Kristdemokraterna framhåller som hjärtefrågor. Motionären drar inspiration från kristdemokrater i Tyskland och vill att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att med förvaltaraskap som utgångspunkt komplettera och förtydliga vår politik inom klimat och miljö och därmed i god tid inför valet 2022 stärka vår politiska profil inom området.

I relation till Tysklands klimatpolitik och dess "Energiwände" finns det skäl att förhålla sig kallsinnig. Tyskland toppar överlägset kolanvändningsligan i Europa. Brunkolet är alltjämt landets största fossila energikälla, stenkålet minskar något men naturgasen ökar. Tyskland har ersatt hälften av sin kärnkraftsel med förnybar el och initierat en massiv export av förnybar el (till subventionerade priser), men inte minskat sin fossila elproduktion. Subventionskostnaderna för förnybar energi uppgår till 250 miljarder kronor i en stigande kurva som prognosticeras att sammantaget landa på 5200 miljarder kronor år 2025. Växthusgasutsläppen har mellan 2009–2017 inte minskat i Tyskland.

Vikten av klimat och miljöfrågor kan inte nog understrykas. I synnerhet i ljuset av att regeringen, som partidistriktsårsmötet i Stockholms län också framhåller, inte lyckas lägga förutsättningarna för de viktigaste pusselbitarna i form av en hållbar energipolitik och teknikbejakande reformer som möter upp den omställningsförmåga näringslivet uppvisar.

Under 2021 arbetar en grupp tillsatt av partiets verkställande utskott med att arbeta fram politiska förslag för att reducera klimatrelaterade utsläpp. Fokus för gruppen är att utifrån förvaltaraskapstanken utarbeta förslag där omställning sker genomgripande och konkret i sänkta koldioxidutsläpp. Sverige har potential att genom ett bejakande av näringslivslivets omställning kraftigt förändra vårt koldioxidavtryck och möta landets målsättning att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:28:

att anse motionen besvarad

10:29 Nytt fokus för svenskt miljö- och biståndsarbete

Bakgrund

Denna motion tar sin utgångspunkt i kristdemokraternas värdegrund i fråga om såväl förvaltaraskapsprincipen som solidaritetsprincipen med de i världen som saknar resurser. Enligt FN:s Climate Change Performance Index 2019 rankas Sverige 1:a i världen i fråga om både utsläpp av koldioxid i per capita och i vidtagna åtgärder. Detta är naturligtvis utmärkt och inget vi skall slå oss till ro med så länge Sverige befinner sig bland de främsta länderna på CCPIs skala. Emellertid, eftersom vi ligger i topp, ger ytterligare miljöavgifter, miljöskatter och miljöinvesteringar i Sverige betydligt mindre effekt än om dessa sker i andra länder med större

befolkning och sämre miljösystem. Därför ska den svenska miljö- och klimatpolitiken läggas om. Detta innebär att fortsatt ambitionshöjning av svenska klimatåtgärder i Sverige skall frysas. Istället skall Sverige ha som klimatstrategi att subventionera av export av svenskt miljö-”knowhow” och svenskt miljöteknik till de fattiga och befolkningstäta länder som ligger långt ned på CCPI index. Denna satsning ska tills sin helhet finansieras genom biståndsbudgeten och de medel som idag går till FNs miljöfond.

Eftersom såväl dagens svenska biståndsmyndigheter liksom FNs miljöfond inte fördelar medlen på ett effektivt sätt behöver nya former för att distribuera medlen upprättas. Det bästa sättet är därför att Sverige väljer ut ett eller två länder som ”programländer” för att i överenskommelse med dem hjälpa till att införa ett heltäckande miljösystem innehållande såväl regler och processer som teknik för att minska dessa länders klimatavtryck avsevärt utan att detta inverkar negativt på ländernas möjlighet till tillväxt.

I samband med detta kan svenska företag och organisationer subventioneras för att arbeta lokalt med klimatåtgärderna i de utpekade länderna utan att en stor nationell och internationell byråkrati ”äter upp” stora delar av finansieringen.

Yrkande

Vi yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att fortsatt ambitionshöjning av svenska klimatåtgärder i Sverige vilandeförklaras tillsvidare.

Attsats 2: att ett subventionssystem införs för export av svenskt ”knowhow” och svenskt miljöteknik till stora länder som ligger långt ned på CCPI index.

Attsats 3: att subventionssystemet finansieras med den svenska biståndsbudgeten tillsammans med de medel som idag går till FNs miljöfond.

Attsats 4: att en sammanslagning sker av de statliga myndigheter som arbetar med bistånd respektive nationella och internationella miljöfrågor.

Attsats 5: att ett eller två länder efter överenskommelse blir ”programländer” för att införa ett heltäckande miljösystem.

Täby&Sollentuna 2020-11-22

Erik Kärnekull samt Bo Hansson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Det finns ett stort behov av klimatåtgärder både nationellt och internationellt om världen ska klara klimatmålen. Klimatfrågor är redan idag en viktig del av svenskt bistånd och det finns därigenom redan idag möjlighet till export för svensk know-how på området inom biståndets budget. Myndigheter som Naturvårdsverket och SIDA har och kommer även i framtiden behöva ha radikalt skilda fokus och verksamheter, en sammanslagning av myndigheterna enligt motionens förslag vore därför kontraproduktivt.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna framhåller Sveriges världsledande position som klimatination och argumenterar därefter att Sverige utifrån nu vunnen mark bör frysa sina ambitioner och istället fokusera på att sprida vad vi nu kan till länder som har långt kvar.

Motionärerna föredrar för missionen av klimatåtgärder att befintliga kanaler överges till förmån

för ett subventionssystem finansierat av biståndsmedel samt de pengar som idag går till FN:s gröna fond. Motionärerna vill också slå ihop de statliga myndigheter som arbetar med bistånd respektive, nationella och internationella miljöfrågor. Slutligen vill motionärerna att några länder särskilt utses för att påföras svenska miljölösningar.

I likhet med partidistriktsårsmötet i Stockholms län finner partistyrelsen att behovet av klimatåtgärder nationellt och internationellt kvarstår. Det arbete som gjorts och de framgångar vi kunnat registrera har inte heller kommit av en inställning att "nu är vi klara".

Sen finns en god grogrund för export av svenskt kunnande, något som idag sker i samverkan med mellan myndigheter, bransch- och intresseorganisationer. Swedish Cleantech är en sådan samverkan under uppdrag av Tillväxtverket i en bred samverkan för att bidra till utveckling, kommersialisering och export av svensk miljöteknik. Bland de samarbetspartner Cleantech innefattar märks även SIDA. Målgruppen för svenska miljöteknikföretag är då inte begränsad till motionärernas målgrupp, länder långt ner på CCPI-index, utan länder där tekniken kan appliceras på ett verkansfullt och kommersiellt gångbart sätt. Något som för partistyrelsen framstår som rimligt.

Även om Kristdemokraterna för somliga myndigheter föreslår sammanslagningar eller till och med nedläggning, delar partistyrelsen partidistriktsårsmötet i Stockholms läns bild om myndigheter som SIDA och Naturvårdsverket fokus och verksamheter. En sammanslagning av dessa myndigheter enligt motionens intentioner framstår inte som ändamålsenlig.

Det stora inflytande över ett annat lands miljölagstiftning som motionärerna tecknar i sitt yrkande för att göra ett svagt klimatpresterande land till "programland" i vad de kallar ett heltäckande miljösystem, framstår varken som realistiskt eller genomförbart i förhållande till dessa länders suveränitet. Än mindre som ett initiativ från oss till dem.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 10:29:

att avslå motionen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

10:01 att avslå motionen

10:02 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

10:03 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

10:04 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:05 att avslå motionen

10:06 att avslå motionen

10:07 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:08 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

10:09 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

10:10 att anse motionen besvarad

10:11 att avslå motionen

10:12 att avslå motionen

10:13 att avslå motionen

10:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att statlig intrångsersättning för att skydda skogsmark med höga naturvärden knyts till tidsintervall motsvarande dess avverkningsmognad. Efter att ett intervall förlupit betalas den skyddade skogens förväntade avverkningsvärde till ägaren och därmed anse motionen besvarad.

10:15 Attsats 1: att avslå attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

10:16 att anse motionen besvarad

10:17 att avslå motionen

10:18 att anse motionen besvarad

10:19 att anse motionen besvarad

10:20 att anse motionen besvarad

10:21 att anse motionen besvarad

10:22 att anse motionen besvarad

10:23 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

10:24 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att avslå attsatsen

10:25 att anse motionen besvarad

10:26 att avslå motionen

10:27 att avslå motionen

10:28 att anse motionen besvarad

10:29 att avslå motionen

Motioner – Kapitel 11

UTRIKES OCH FÖRSVAR

Kapitel 11. Utrikes och försvar

Kristdemokraterna står för att Sverige ska vara en aktiv utrikespolitisk aktör som bedriver en värdebaserad utrikespolitik syftande till att stärka fred, frihet och utveckling samt förståelse, försoning och mänskliga rättigheter. Sveriges utvecklingssamarbete och biståndspolitik är ett uttryck för att vi alla har ett ansvar för varandra. Människovärdet är universellt och kan aldrig relativiseras av geografiska gränser. Därför måste arbetet för att skydda och värna mänskliga fri- och rättigheter vara ett huvudmål för utrikespolitiken.

Kristdemokraterna vill se tydligare prioriteringar i svenskt biståndsarbete som måste styras av hur behoven i världen ser ut. Vi har i dag, exempelvis, alla möjligheter att minska barnadödligheten, som till stor del beror på basala och förhållandevis enkelt avhjälpta brister i miljön runt barnen. Just vaccinationsprogram har visat sig vara ett mycket effektivt bistånd då en relativt billig punktinsats bokstavligen kan rädda liv. Fortfarande saknar 2,1 miljarder människor tillgång till rent vatten vid bostaden. Det har förödande konsekvenser för människors hälsa, och barn drabbas särskilt hårt. En av de sjukdomar som sprids i förorenat vatten är kolera, som varje år skördar mellan 20 000 och 130 000 människoliv.

De ekonomiska konsekvenserna av Coronapandemin riskerar att bli förödande för många människor som riskerar att falla ned i djup fattigdom, särskilt i låginkomstländer där restriktioner varit många, men ekonomiska krispaket saknats. Skolstängningar har gjort att barn blivit av med utbildning men också deras kanske enda riktiga mål mat om dagen. Ökad fattigdom när inte människor kan försörja sig leder till utsatthet och problem, som att fler flickor gifts bort som unga. Områden med brister i sanitet och svagt utbyggd hälso- och sjukvård blir också särskilt utsatta vid smittspridning och sjukdom. Även för utvecklingssamarbetet bör det vara högsta prioritet att verka för minskad smittspridning och mildra konsekvenserna av epidemin runt om i världen, samt att alla får snabb tillgång till vaccin. Det minskar också risken för fler mutationer.

Stora humanitära kriser råder i världen och aldrig tidigare har så många människor varit i behov av humanitärt stöd. Det fruktansvärda kriget i Jemen, situationen i Venezuela och krig och konflikter i Demokratiska republiken Kongo, Syrien och Etiopien, för att nämna några, orsakar stort humanitärt lidande.

Israel är Mellanösterns enda demokrati, ett fritt land med en självklar rätt att försvara sig samt att skydda sin befolkning. Sverige och EU ska därför stå vid Israels sida i kampen mot antisemitism, islamistisk terror och hot från fientliga stater som exempelvis Iran. Samtidigt vill vi också att också palestinierna ska ha möjlighet att leva inom trygga och säkra gränser. Ansträngningarna för en fredlig tvåstatslösning måste därför öka.

Vi vill se ett Ryssland som respekterar sina grannländer och vi kräver tuffare åtgärder för att få ett slut på kriget och den allvarliga situationen i östra Ukraina.

Vi vill se ett fritt och demokratiskt Belarus.

Vi vill se ett mänskligare Kuba, där människor inte riskerar fängelse när de säger det de tänker och där demokratins idéer får blomstra. Där våld och massarrestering mot frihetsaktivister inte längre är en del av vardagen.

Vi vill se ett demokratiskt Venezuela – fritt från socialistisk diktatur.

Vi ser inte stillatigande på när människor svälter, flyr eller förtrycks. Vår politik för fattigdomsbekämpning, demokrati, marknadsekonomi och rättsstatliga principer möjliggör att fler kan resa sig ur fattigdom och förtryck. Ett starkt, långsiktigt hållbart och effektivt

utvecklingssamarbete som kan möjliggöra ekonomisk tillväxt är nödvändigt för att utrota fattigdomen. Tillsammans med ansträngningar för att skapa en fri världshandel möjliggörs ett högre välbefinnande och en mer rättvis värld.

Sverige ska alltid ha ett starkt försvar, dels därför att människans ofullkomlighet gör att vi aldrig på förhand kan veta vad omvärlden har för avsikter för oss och dels därför att vår frihet, demokrati och våra värderingar är värt att kunna försvara. Att garantera medborgarnas säkerhet och att försvara de territoriella gränserna är en av statens kärnuppgifter, och ett starkt försvar av Sverige innebär också ett starkt försvar av friheten, demokratin och respekten för människovärdet.

Under historien har Sverige kraftigt bantat försvaret efter stora världskonflikter. Regimenten fortsatte att läggas ner fram till 1939, året då andra världskriget bröt ut. För att ha ett långsiktigt hållbart försvar måste vi lära av historien. Ett starkt, brett och ändamålsenligt försvar är inget vi bygger upp över en dag. Materiel ska köpas in, förband ska byggas upp, övas och vidareutvecklas.

Många problem behöver nu lösas. Personalbristen inom Försvarsmakten måste åtgärdas för att vi ska kunna fylla och utöka antalet förband, bl.a. genom att värnplikten och antalet reservofficerare utvecklas mot större volymer. Långräckviddiga luftvärnssystem behöver komma på plats för att skydda t ex flygstridskrafternas baser och möjligheten till kvalificerade övningar inom Försvarsmakten måste stärkas. Försvarets struktur måste säkerställa att det finns goda möjligheter att utveckla personalens kompetens. Detta är viktigt för att få den rekryterade personalen att stanna inom organisationen.

Försvaret ska ha förmåga att försvara hela Sverige och ha särskild kapacitet som säkerställer ett fullgott försvar av strategiskt viktiga platser som exempelvis Gotland och Stockholm. Marinen bör förstärkas så att den kan säkerställa skydd av importsjöfart och mottagande av utländsk hjälp i anslutning till västkusten samtidigt som den kan genomföra sjöstrid på ostkusten. Ubåtssystemet bör utökas både för att säkerställa tillgänglighet som rationell drift. Flygstridskrafterna behöver förstärkas, ges förmåga att kraftsamla och bassystemet behöver utvecklas. Hemvärnets och frivilligorganisationernas roll stärks i deras viktiga arbete för ett brett och välfungerande försvar.

Utöver att förvalta och utveckla befintlig verksamhet måste vi samtidigt lyfta blicken och arbeta med att se över på vilka nya fronter vi måste kunna försvara oss. Nya hot, som ett traditionellt försvar inte rår på har uppstått och vi behöver exempelvis utveckla ett välfungerande cyberförsvar som kan stå emot attacker mot viktig IT-infrastruktur och system av vikt för samhällets funktion.

För Kristdemokraterna innebär försvarsberedningens arbete och resurstillskotten till Försvarsmakten viktiga steg för ett starkare försvar som ändamålsenligt kan försvara Sveriges gränser. Inte minst Rysslands ökande aggressivitet kräver snabba förstärkningar av vårt försvar. Vi ser ett stort behov förbättringar och det kommer att krävas stora resursförstärkningar även framöver för att ge Försvarsmakten möjlighet att göra det de ska göra – försvara vår fred och frihet. Kristdemokraterna och resten av de borgerliga partierna valde därför att ställa sig bakom försvarsberedningens slutsatser om inriktning och finansiering av utredningsförslaget, dvs. att försvarsanslaget ska höjas till 84 miljarder kr, motsvarande 1,5 procent av BNP, fram till 2025, samt vidare upp till 2 procent av BNP under nästa försvarsbeslutsperiod.

Försvarsmaktens engagemang i internationella insatser stöds av Kristdemokraterna därför att vi också vill ta ansvar för våra medmänniskor utomlands, men de internationella insatserna resulterar även i en ökad förmåga att försvara Sverige.

Solidaritet och samarbete är självklarheter för att vi ska kunna skapa en bättre gemensam framtid. Sverige är en självklar del av EU. Vi säger ja till EU:s försvarssamarbete om ex. framtagande av försvarsmateriel och om att förenkla truppflyttningar – men vi säger nej en gemensam EU-armé och alla drömmar om en europeisk superstat.

Kristdemokraterna vill istället se ett svenskt medlemskap i försvarsalliansen Nato. Fram till medlemskapet ska samarbetet med Nato vara öppet och nära. Vi välkomnar att under de gångna åren har samarbetet förstärkts inom ramen för Sveriges engagerade partnerskap med Nato. Nordiska rådet och ministerrådet, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och Natos Partnerskap för fred (PFF) samt Förenta Nationerna (FN) är andra viktiga organisationer genom vilka Sverige som medlem agerar utrikespolitiskt.

Sveriges uttryckta solidaritetsförklaring som riksdagen antagit medför att Sverige inte kommer att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-medlemsland eller nordiskt land. Som land förväntar vi oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas, men vi saknar försvarsgarantier att lita på. Vi behöver därför skaffa oss förmåga att både ge och ta emot militärt stöd, och vi behöver ett svenskt medlemskap i Nato.

11:01 Reformera den Europeiska unionen

Bakgrund

Olikheterna i synen på vikten av sunda statsfinanser, liten överstatlighet, låga subventioner av arealla näringar, fungerande indrivning av skatter, bekämpning av korruption samt ansvarstagande asyl- och migrationspolitisk delar den Europeiska unionen i princip längs ”limes”, den uråldriga gränsen för romarrikets kontinentala utbredning i norr.

Länderna och regionerna i Nordeuropa har idag i allt väsentligt samma syn på frågorna som nämndes ovan samtidigt som länderna i Sydeuropa har den diametralt motsatta synen. Detta är kulturella frågor som inte har lösts eller kommer att kunna lösas inom ramen för dagens Europeiska union. Det är också dessa frågor som driver fram partier som vill att det egna landet också skall göra en ”Brexit” men att göra som Storbritannien, att helt lämna det europeiska samarbetet, är förödande för Europa. De enda som gynnas långsiktigt av detta pågående sönderfall är auktoritära stater som Kina och Ryssland som kommer kunna spela ut de europeiska småstaterna mot varandra. Att Brexit öppnar möjligheten för andra länder att också lämna EU på ett strukturerat sätt är inte bara ett hot, utan rätt utnyttjat också en stor politisk möjlighet.

I dag är man antingen för EU eller emot EU och EU-motståndet ökar för varje dag. Emellertid är de flesta EU-motståndare - såsom EU fungerar idag - inte extremister utan vettiga personer som känner att man nog på marginalen har mer att vinna på att stå utanför än att vara med. Här finns det ett tydligt utrymme för en tredje linje som bejakar behovet av en politisk och ekonomisk union men samtidigt håller notoriskt ekonomiskt oansvariga och korrupta länderna utanför denna union. Denna tredje linje är nog den linje de flesta EU-kritiker i Nordeuropa skulle föredra men kan också locka över de EU-anhängare som inte är odelat positiva till EU såsom det fungerar idag.

Förslag

Om man kan formulera en tredje linje i fråga om Europas framtid, som skulle kunna samla EU-kritiker i hela Nordeuropa, skulle en sådan skapa en oerhört dynamisk och kraftfull rörelse. En sådan linje bör vara det realistiska förslaget att flera stater samtidigt lämnar dagens EU för att bilda en nordeuropeisk union (NEU) bestående av de nordiska länderna, länderna på de brittiska öarna, Nederländerna, Luxemburg och regionen Flandern, Tyskland, Schweiz, Lichtenstein, Tjeckien samt Österrike. De baltiska länderna, Polen och Ungern skulle kunna upptas som medlemmar om de får bukt med den grova organiserade gränsöverskridande brottsligheten från Vitryssland, Ryssland och Ukraina som har sitt flöde genom dessa länder.

Den nordeuropeiska unionen skulle ett annat fokus än dagens EU. I första hand skall unionen fokusera på handels- och skattefrågor och inte på överstatlighet och omfattande ekonomiska subventionssystem av jordbruk, forskning och infrastruktur. Dessa frågor skulle istället vara nationella och lösas genom multilaterala överenskommelser i de enskilda fallen.

Eftersom dessa länder är fungerande rättsstater med fungerande polisväsenden så skulle man kunna ha passfrihet inom NEU samtidigt som gränskontrollen mot ”porösa” länder som Italien, Portugal, Grekland och Malta skulle kunna göras mycket hård. Dessutom skulle problemet med att införa tiggeriförbud och liknade direkt kunna avföras från dagordningen.

Slutligen skulle den nordeuropeiska unionen också kunna utgöra grunden för en försvarspolitik allians som ett alternativ till NATO – var framtid är högst osäker med anledning av USAs krav på ökade försvarsutgifter i medlemsländerna och Turkiets allt mer islamistiska inriktning.

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att partiet verkar för att en nordeuropeisk union upprättas som ett alternativ till dagens EU.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna är positiva till det svenska medlemskapet i EU. EU:s föregångare skapades i början av 50-talet för att länder som förut hade krigat mot varandra skulle kunna bevara freden, stärka demokratin och bygga välförhållanden tillsammans. Dessa grundläggande värden är viktiga också i vår tid. För Kristdemokraterna är det viktigt att EU används på rätt sätt – att gränsöverskridande utmaningar löses tillsammans, att beslut fattas på bästa ändamålsenliga nivå och att nationers olikheter respekteras i samarbetet. I senaste EU valet 2019 löd vår slogan ”Make EU lagom again”. Motionären pekar på viktiga aspekter och det är vår roll i det europeiska samarbetet att i den partigrupp vi tillhör, EPP, driva på frågor som hör hemma på EU nivå och stå upp för att länders egna självbestämmande när det kommer till frågor som exempelvis berörs inom den sociala pelaren. Men att gå så långt som motionären föreslår är inte den lösning vi ser för ett starkt Europa som behövs för att bemöta auktoritära stater som Kina och Ryssland.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar för ett svenskt utträde ur den Europeiska unionen med syfte att verka för att en nordeuropeisk union upprättas. Precis som partidistriktet i Stockholms län anför är Kristdemokraterna starka anhängare av EU och understryker värdet av samarbetet som ytterst inte bara har levererat fred utan även tillväxt och samförstånd.

Partistyrelsen menar att det går att vara en stark förespråkare av ett EU-samarbete samtidigt som man ser kritiskt på utvecklingen inom flera områden. Partistyrelsen anser att samarbetet, och till syvende och sist medborgarnas förtroende, värnas då grundläggande principer som subsidiaritet och medlemsstaternas befogenheter respekteras. Men att bryta sönder EU och skapa en mindre union skulle få mycket negativ inverkan på flera områden där samarbete är avgörande, exempelvis inom handel, säkerhetspolitiken och möjligheten att vara en stark röst globalt för demokrati, mänskliga rättigheter och en regelbaserad världsordning.

Redan idag finns ett samarbete på flera plan inom det Nordiska rådet, som förvisso både kan och behöver intensifieras, inte minst efter pandemin.

Avslutningsvis vill partistyrelsen lyfta att det finns ett upparbetat och tätt samarbete mellan Kristdemokraterna och våra systerpartier i Norden och Baltikum inom ramen för EPP.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:01:

att avslå motionen

11:02 Europeiska staters suveränitet i migrationsfrågor

EU ska vara en gemenskap av suveräna nationalstater och inte en överstatlig federation. Det är viktigt att säkerställa medlemsländernas självbestämmanderätt i migrationspolitiska frågor på grund av dessa frågor nutida relevans och politiska vikt av att respektera nationers medborgerliga suveränitet. Flera personer och aktörer i såväl EU som Sverige vill införa ett obligatoriskt fördelningssystem på EU-nivå av asylsökande och flyktingar mellan alla medlemsländer. Att Stefan Löfvéns rödgröna regering stödjer införandet av detta system är problematiskt då det skulle utöka EU:s befogenheter ännu mer på nationalstaternas bekostnad.

Vägen mot en europeisk federation tar ett steg närmare slutmålet via detta förslag vilket går emot KDU:s vision att göra EU lagom igen där mer politisk makt förskjuts från EU:s institutioner tillbaka till medlemsstaterna. EU behöver mellanstatligt samarbete i migrationspolitiska frågor men detta samarbete bör baseras på frivillighet. Enskilda medlemsländer ska ha friheten att själva hantera migrationsrelaterade frågor vid krissituationer genom att vid behov införa fysiska barriärer för att förhindra illegal migration. EU ska inte ha absolut beslutsmakt i migrationspolitiken på grund av att det skulle öka europeiska medborgares känsla av att unionen är på väg åt fel håll om EU blir allt mer överstatligt med fler federalistiska drag där nationalstaternas självbestämmanderätt minskas. Kristdemokraterna bör fortsätta på sin nuvarande linje för ett mer lagom EU med en europeisk gemenskap av suveräna stater. För att på sikt bibehålla legitimitet av svenskt medlemskap. Därför bör rikstinget ge partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: att jobba för att få staters suveränitet i migrationspolitiken på EU-nivå.

Umeå 2021-02-22

Robert Barkéus

Partidistriktsårsmötet i Västerbottens yttrande:

Motionens intentioner överensstämmer med partiets linje i frågan.

Västerbottens partidistriktsårsmöte beslutade att anse motionen besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Västerbotten beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att partiet ska jobba för medlemsländernas suveränitet i migrationspolitiken. När det gäller säkerhets, migrations- och asylpolitiken delar EU och medlemsländerna maktbefogenheterna sinsemellan. Det betyder att EU gemensamt med staterna har befogenhet att lagstifta och när EU tillämpar sin kompetens genom att besluta uppför medlemsstaternas kompetens inom området. När det gäller exempelvis arbetskraften har medlemsstaterna kvar rätten att bestämma hur många tredjelandsmedborgare som ska beviljas inresa. Kristdemokraterna i såväl riksdagen som i EU-parlamentet verkar fortsatt för ett lagom EU som inte överskrider sina befogenheter.

Partistyrelsen menar att migration- och asylpolitiken är ett område där gemensamma lösningar på EU-nivå är nödvändiga, inte minst för att kunna upprätthålla den fria rörligheten. Det krävs också ett gemensamt ansvar för de yttre gränserna. Partistyrelsen delar dock motionärens uppfattning om att EU inte ska få exklusiv kompetens över migrationspolitiken och Kristdemokraterna verkar alltså för att det ska förbli så.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:02:

att anse motionen besvarad

11:03 Jorden är rund, för pandemier finns inga gränser

Covid-19 har fått stor uppmärksamhet och enorm betydelse för vårt samhälle. Utöver de hälsomässigt förödande effekterna i form av lidande samt förtidig död i covid samt förlängda

vårdköer och inställda vårdtillfällen för andra sjukdomar så har även vårt övriga samhälle och ekonomiska system drabbats.

Nya handelsvägar har uppstått, vikten av goda kontakter och samarbete har påvisats. Många har fått lära sig att förberedelser är viktigt, när man nu helt plötsligt kan sättas i karantän och ens normala rutiner rubbas. VI blev flockdjur på en ni nivå via sociala medier, vinterbad och surdegsbröd samt tiktokpasta. Kontorsytan kan vara ett minne blott och även de som bor utanför staden kan delta i den digitala afterworken.

Frågan är inte när nästa pandemi kommer över oss alla, utan när. Ordet pandemi kommer av nylatin och betyder just "hela folket". Detta manar till eftertanke, vad kan vi göra bättre nästa gång?

Ensam är inte stark och just samordningen av insatser i tidiga skeden är nyckel som vi ser det här måste syskonskapet vara stark för en pandemi får för stora konsekvenser när vi tänker på vi och dom.

En uppenbar arena är den av en samordnad vaccinhandling. När befolkningar ställs emot varandra i konkurrens om vaccin så blir ingen vinnare.

Tiden mellan vaccineringsstart och slut är en känslig period, där risken är stor att nya mutationer utvecklas där smittspridningen fortfarande är stor, samt att elakare eller mer smittsammare varianter som inte vaccinet rår på bildas. Risken är då stor att när vaccinet väl har nått hela befolkningen är det inte längre verksamt på de mutationer som bildas. Jämförelsen med andra virus där det idag finns för många virusstammar för att vaccination skall vara möjlig.

En värld där bara vissa är vaccinerade blir alltså en farligare värld och då har vi enbart sätt till de hälsomässiga effekterna.

En misslyckad vaccinationskampanj är inte bara farlig för den globala hälsan, det är även en stor ekonomisk risk i vårt globala samhälle där handel mellan länderna är norm och nödvändig för att vårt samhälle som det är idag skall kunna fortsätta leva och frodas.

Samverkan och samordning måste råda, och detta från högsta till lägsta nivå. Det vore att praktisera syskonskapstanken och även subsidiaritetsprincipen.

Förslag

Mot bakgrund av det ovan framförda föreslår vi att Rikstinget beslutar att ge ps i uppdrag att:

Attsets 1: Verka för att en ordning där medlemsländerna i FN avsätter en bestämd procentdel av varje lands BNP för att låta WHO köpa upp vaccin i syfte att distribuera likvärdigt över världens länder för att gynna en snabb, säker och likvärdig vaccinationsstart där länderna delar solidariskt på den ekonomiska bördan för allas vinning.

Falun och Borlänge 2021-02-28

Elin Anne Irene Borglund samt Jonas Hillerström

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen avslås med hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår att medlemsländerna i FN avsätter en bestämd procentandel av varje lands BNP för att ge WHO i uppdrag att köpa upp vaccin som distribueras likvärdigt över världens länder. Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att vaccin mot covid-19 snabbt ska komma till alla länder i världen till del. Det är därför Kristdemokraterna har ställt sig bakom det globala vaccinsamarbetet Covax och vi menar att EU har ett moraliskt ansvar för att vaccin ska komma låg- och medelinkomstländerna till del.

Partistyrelsen ser med oro på att alltför mycket av vaccinnationalism präglat vaccindistributionen gällande Covid-19 hittills vilket både drabbat låginkomstländer och ökat risken i världen i stort för en mer utdragen pandemin med nya mutationer. Därtill kommer problemet med underfinansiering av exempelvis vaccinalliansen GAVI, bl.a. som ett resultat av sjunkande bistånds nivåer i världen. Ett fortsatt generöst bistånd från Sverige är viktigt.

Däremot anser Partistyrelsen att det inte vore praktiskt möjligt eller önskvärt att hantera uppköp och fördelning av vaccin via FN. Även om Kristdemokraterna är varma anhängare av FN-samarbetet så har organisationen många gånger visat sig vara en ineffektiv apparat som inte alltid lyckas se till de mest utsattas behov.

Vaccineringen av covid-19 är inte heller endast en fråga om produktion och distribution. Det finns även betydelsefulla medicinska och politiska aspekter på vaccinfrågan som det inte går att bortse från. Länder, även inom EU, gör olika bedömningar när det kommer till godkännande av vaccin, baserat på medicinska men i många fall även politiska bedömningar. Med anledning av detta är det inte önskvärt eller praktiskt möjligt för WHO, som motionärerna föreslår, att styra ländernas vaccinering. Avslutningsvis menar Partistyrelsen, precis som partidistriktet i Dalarna, att godkännande och inköp av vaccin på internationell nivå och uttaxering av en andel av respektive nations BNP strider mot subsidiaritetsprincipen och inte är rätt nivå för att hantera frågan.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:03:

att avslå motionen

11:04 Ursprungsmärkning på internet

På de flesta varor står det idag på förpackningen var de är tillverkade. Detta gör det möjligt för konsumenterna att välja bort produkter som är tillverkade i diktaturer såsom exempelvis Kina. På internet finns det dock nästan aldrig någon sådan märkning. Detta utgör ett växande problem eftersom en allt större del av handeln sker via nätet.

Jag föreslår därför

Attsats 1: att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att Kristdemokraterna på EU nivå arbetar för att detta skall bli obligatoriskt; att varor som tillverkats inom EU kan märkas med made in ECC.

Vara 2021-01-13

Fredrik Payedar

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partiet jobbar både inom EU och i Riksdagen med att förbättra de olika ursprungsmärkningarna i syfte att underlätta för konsumenter och företag.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att Kristdemokraterna verkar för att EU arbetar för att det ska bli obligatoriskt med ursprungsmärkning så att varor som tillverkas inom EU ska märkas med made in ECC. EU-regler kring ursprungsmärkning säger att visst livsmedel (exempelvis nötkött, fisk och gris) ska ursprungsmärkas. Detta syftar till att hjälpa konsumenten att göra aktiva val, baserat exempelvis på djurskydd och antibiotikaanvändning. Om dessa livsmedel säljs via internet eller inte, spelar ingen roll – samma regler gäller oaktat om de säljs i fysisk butik eller via internet. Kristdemokraterna vill att dessa regler ses över för att undersöka möjligheten att utöka vilka livsmedel som får en sådan här märkning. Partiet betonar att det är något som måste ske på EU-nivå, eftersom handeln på den inre marknaden måste värnas och företag och konsumenterna ska kunna känna en trygghet i att samma regler gäller i hela EU. I EU-valrörelsen lyfte Kristdemokraterna förslag om att öka harmoniseringen vad gäller livsmedelsregering i EU.

Mat är inte vilken vara som helst och kräver därför särskilda regelverk. Det är emellertid inte rimligt att ställa krav på ursprungsmärkning på alla varor. Det skulle utgöra ett uppenbart handelshinder och strida mot de handelsavtal som EU ingått mot omvärlden och det skulle dessutom utgöra praktiska problem. Krav på ursprungsmärkning av samtliga produkter som säljs i EU skulle dessutom utgöra en allvarlig administrativa pålaga som skulle slå hårt inte minst mot små- och medelstora företag inom tillverkningsindustrin.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:04:

att anse motionen besvarad

11:05 Karantän för diktatorer

Förslag

Det är motbjudande att se mördare som Putin och Xi Jinping tas emot och hedras av andra länder inklusive EU. Vi borde visa vår avsky genom att fördöma deras handlingar och vägra att ha något att göra med dem.

Yrkande

Vi yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för att

Attsats 1: att Ledare för diktaturer ska isoleras så att det på kort sikt blir obekvämt och kan underminera diktatorns ställning, på lång sikt underminera diktaturens ställning och bidra till en demokratisk utveckling

Attsats 2: att EU ska ta ledningen och försöka få med USA, därefter andra större demokratiska länder

Danderyd 2021-02-19

Anders Hultgren

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

För ett litet land som Sverige är möjligheten att samtala med alla länder en förutsättning för att tillvarataga Sveriges intressen i världen. Det kan gälla enskilda individer som Gui Minhai Martin Schibbye eller Dawit Isak. En lika viktig uppgift är att tillvarataga globala svenska företags intressen i världen. Motionären föreslår att EU skall ”ta ledningen för att tillsammans med USA och andra demokratiska länder underminera diktaturer och bidra till en demokratisk

utveckling”. Vi menar att det redan sker genom de demokratiska ländernas folkrättsliga samarbete i FN och genom internationella domstolen i Haag.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill att partiledningen ska få i uppgift att verka för att ledare för diktaturer ska isoleras så att det på kort sikt blir obekvämt och kan underminera diktatorns ställning. Kristdemokraterna menar att svensk utrikespolitik ska vara värdebaserad, samt stå upp för demokrati och mänskliga rättigheter runt om i världen. Här menar vi att inte minst EU har en viktig uppgift och i större grad bör ta sitt ansvar som global aktör.

Kristdemokraterna har sedan tidigare verkat för mer av riktade, så kallat smarta, sanktioner mot de regeringar och andra aktörer som inte respekterar de mänskliga rättigheterna. Det måste få rättsliga konsekvenser om man ägnar sig åt korruption och brott mot mänskliga rättigheter, även i länder som saknar demokratiska institutioner och rättssäkerhet. Därför är det avgörande att EU har fått till stånd en europeisk Magnitskijlag. Fördelen med ”Magnitskijsanktioner”, som att neka inresetillstånd och frysa banktillgångar, är att det är personliga sanktioner som inte drabbar ett helt folk utan istället försvårar för de individer i vissa stater som faktiskt bär ansvar för korruption och brott mot mänskliga rättigheter.

Partistyrelsen delar dock partidistriktet i Stockholm läns uppfattning om att det inte är önskvärt att helt bryta dialogen med autoritära ledare och regimer. Det skulle endast ha negativ inverkan på vår möjlighet att påverka, inte minst när det kommer till konsulära ärenden. Däremot välkomnar Partistyrelsen USA:s president Joe Bidens initiativ till att samla världens demokratier för att bekämpa auktoritära tendenser. Det är ett ständigt arbete som Kristdemokraterna bidrar till i utrikespolitiken, såväl inom EU som globalt.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:05:

att anse motionen besvarad

11:06 Bekämpa radikaliserings och stärka demokratin.

Folkmordet på assyrier, syrianer, kaldéer, armenier och pontiska greker år 1915 under dåvarande Osmanska riket, nuvarande Turkiet, erkändes av Sveriges riksdag den 11 mars 2010, dock har inga regeringar hittills velat verkställa riksdagens beslut på dessa kristnaminoriteter.

Jag anser att folkmordet år 1915 är en symbol för ett av mänsklighetens värsta brott under 1900-talet, där offren medvetet valdes ut på grund av religiös och etnisk grund och målet var att utplåna en hel folkgrupp.

Jag tycker att det är viktigt att prata om folkmordet för att bekämpa radikaliserings, politisk islam. Det är viktigt att prata om detta för att visa salafistmiljön som växer fram och tar mer plats i det svenska samhället och att den ideologi som låg bakom folkmordet lever kvar än idag samt för att förstärka demokratin och de mänskliga rättigheterna.

Attsats 1: att årsmötet beslutar, att ge partistyrelsen i uppdrag att skaffa sig mer information om folkmordet år 1915.

Attsats 2:

att lokalt uppmärksamma minnet av folkmordet (den 24 april)

Attsats 3: att verka på riksnivå, att kommande KD regering verkställer riksdagens beslut från år 2010 (2009/10:UU9) om erkännandet av folkmordet 1915.

Eskilstuna 2020-12-26

Tony Meshko

Partidistriktsårsmötet i Sörmlands yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Sörmland beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att partistyrelsen ska skaffa sig mer information om folkmordet 1915, att folkmordet ska uppmärksammas lokalt samt att KD i regeringsställning verkställer riksdagens beslut om att erkänna folkmordet. Flera företrädare för Kristdemokraterna arbetar aktivt för att öka kunskapen om folkmordet 1915, inte bara inom partiet utan även bland allmänheten i stort. Partistyrelsen delar motionärens motivering om varför folkmordet bör erkännas av Sveriges regering, vilket också ligger i linje med den politiken som partiet nu driver.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:06:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

11:07 Biståndspolitiken

Med de ökade motsättningarna vi idag ser i vår omvärld är ett generöst bistånd en nödvändighet och något som vi Kristdemokrater måste försvara. Inbördeskrig och väpnade konflikter driver miljontals människor på flykt från sin hemländer och flyktingsituationen är i många länder allvarlig med svält och misär som följd. I flera av dessa länder bortser man helt från rättsstatens principer och möjligheten att kunna påverka vi demokratiska val krymper stadigt. Förföljelser och trakasserier av meningsmotståndare, journalister och minoritetsgrupper är idag situationen i flertalet av dessa länder. En utbredd korruption driver i mångt och mycket en redan sedan tidigare svajig ekonomi och det är inte minst barnen som får lida för detta vedervärdiga

samhällssystem.

Fungerande bistånd bidrar till ökat människovärde via fredlig utveckling, ekonomisk tillväxt och i förlängningen minskad fattigdom. Men för att kunna värna ett generöst svenskt bistånd krävs det att bistånden villkoras och att transparensen samt effektiviteten upprätthålls gällande biståndet. Tydliga krav på att mänskliga rättigheter respekteras och efterföljs skall vara en självklar grund i varje beslut gällande bistånd.

Att bistånd skall villkoras och ej ges till regimer som allvarligt kränker mänskliga rättigheter och därför inte borde vara en del av det svenska biståndet kan tyckas vara en självklarhet. Men så är tyvärr inte fallet. I flertalet områden som Sverige idag är generösa biståndsgivare till går utvecklingen åt fel håll. I länder som Irak och Palestina lyser respekten för mänskliga rättigheter med sin frånvaro. Dessa två länder har de senaste åren fått motta miljardbelopp i bistånd från de svenska skattebetalarna. I Irak förföljs minoriteter och familjer drivs från sina hem. I Palestina belönar myndigheten terrorordömda som dödat israeler med månadslön indirekt finansierat av svenska biståndspengar. Samtidigt som demokratiska val uteblir och landets korrupta ledare sprider lögn och sko sig på sin egen befolkning bekostnad.

Biståndsviljan har de senaste åren sjunkit kraftigt i Sverige. Enprocentsmålet ifrågasätts allt mer och många anser att biståndet skall slopas helt. Sverige är och skall i fortsättningen förbli en generös biståndsgivare. Då de positiva effekterna av ett villkorat bistånd är otvivelaktiga för demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter men samtidigt beroende av de svenska skattebetalarnas försatta välvilliga inställning till och förtroende för bistånd föreslås:

Attsats 1: - Att Kristdemokraterna verkar för att villkorar biståndet till stater som bryter mot mänskliga rättigheter och inte visar respekt för demokratiska processer.

Attsats 2: - Att Kristdemokraterna verkar för att frysa redan pågående biståndsåtaganden om det framkommer bevis på brott mot mänskliga rättigheter, förföljelse samt utbredd korruption av biståndspengar.

Attsats 3: - Att Kristdemokraterna verkar för att villkora samtliga biståndsåtaganden för att kunna bibehålla enprocentsmålet och samtidigt ha ett folkligt stöd i detta.

Ljungby 2021-02-05

Emil Torstensson

Partidistriktsårsmötet i Kronorbergs yttrande:

Kronoberg PD årsmöte tillstyrker motionen

Partidistriktsårsmötet i Kronorberg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Kristdemokraterna verkar för att biståndet villkoras till de stater som bryter mot mänskliga rättigheter och inte respekterar demokratiska processer, att frysa redan pågående biståndsåtaganden om det framkommer bevis på brott mot mänskliga rättigheter, förföljelse samt utbredd korruption av biståndspengar. Avslutningsvis yrkar motionären på att villkora samtliga biståndsåtaganden för att kunna bibehålla enprocentsmålet.

Även om allt svenskt bistånd på något sätt är villkorat så delar Partistyrelsen motionärens åsikt om att tydligare krav måste ställas på flera av de aktörer som mottar svenskt bistånd. Det handlar alltifrån om att frysa biståndet till statliga aktörer där den demokratiska utvecklingen

går åt fel håll, såsom i exempelvis Belarus, Irak och Kambodja, eller till organisationer som inte på ett trovärdigt sätt står upp för demokratiska värderingar, såsom Unrwa. Den rödgröna regeringen har återkommande valt att se mellan fingrarna med oegentligheter och inte villkorat svenskt bistånd. Uttalanden och kritik förekommer, men direkta åtgärder mot biståndsländer vars regimer allvarligt kränker mänskliga rättigheter är ovanliga. Det går inte att kompromissa om dessa rättigheter och Sverige måste på allvar sätta kraft bakom orden. I slutändan handlar det om legitimiteten för biståndet och respekt för skattebetalarnas pengar. Detta är kritik som Kristdemokraterna har lyft med regeringen vid ett flertal tillfällen.

I sammanhanget vill dock Partistyrelsen också påpeka att mycket liten del av det svenska biståndet går till statliga aktörer. Det är ingen ursäkt för att tydliga krav inte ska ställas på hela biståndet, men Partistyrelsen menar samtidigt att det vore kontraproduktivt att frysa biståndet till civilsamhällesorganisationer som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter i auktoritära regimer. Det hade bara gynnat dem som redan styr dessa länder och det är framför allt där som demokratibiståndet behövs. För att förebygga korruption ska tydliga krav ställas oavsett vem som mottar biståndet, däremot är uppföljning och kontroll särskilt svårt att hantera i stängda miljöer och länder. Detta är något som svenskt bistånd alltid måste förhålla sig till, utan att reflexmässigt drar sig ur svåra kontexter.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:07:

att anse motionen besvarad

11:08 Avveckla UNRWA

FN har två flyktingorganisationer. Den ena är FN:s flyktingkommissariat, UNHCR, som upprättades 1950. Den andra är FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar UNRWA (engelsk förkortning för United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East). UNRWA upprättades 8 december 1949. Uppdraget var att hjälpa de palestinska flyktingar som uppkom genom det israelisk-arabiska kriget 1948-49. Det rörde sig inledningsvis om cirka 700 000 personer, varav de allra flesta idag har avlidit.

Emellertid ärvs flyktingskapet för palestinska flyktingar, vilket innebär att det idag finns omkring 5 miljoner människor som klassas som palestinska flyktingar, varav cirka en tredjedel bor i flyktingläger. Därmed skiljer sig definitionen av en palestinsk flykting från andra definitioner av flyktingar, exempelvis FN:s flyktingkonvention från 1951. Den som föds av föräldrar som är UNHCR-flyktingar ärver inte automatiskt flyktingskapet.

Även om en fungerande palestinsk stat skulle upprättas är det inte realistiskt att tro att alla, eller ens huvuddelen av, de palestinier som idag har flyktingstatus skulle kunna återvända till Palestina. Det kan därför med fog sägas att de palestinska flyktingarnas situation används som en bricka i ett politiskt spel. En fortsättning av flyktingstatusen ligger inte i de närmast berördas intresse. Sverige bör därför verka för att UNRWA avvecklas och att de människor som idag omfattas av organisationens insatser får sina mänskliga och medborgerliga rättigheter fullt ut erkända. I första hand genom medborgarskap i de stater där de idag lever men även andra arrangemang bör kunna bli aktuella som ett komplement. Detta innebär naturligtvis inget hinder för en eventuell palestinsk stat eller annan stat att tillämpa en policy som ger rätt till de berörda personerna att invandra till denna stat.

Att UNRWA är en egen organisation och att flyktingskapet ärvs enbart för palestinska flyktingar innebär att världssamfundet skiljt ut den israelisk-palestinska konflikten från andra konflikter. Detta har sannolikt inte bidragit till en fredlig lösning av denna konflikt. I stället bidrar agerandet till att legitimera användandet av de palestinska flyktingarna som ett politiskt slagträ i

syfte att skapa antipatier gentemot Israel. UNRWA har också vid upprepade tillfällen avslöjats med att bedriva antisemitisk propaganda.

UNRWA finansieras genom frivilliga bidrag från FN:s medlemsländer. Sveriges bidrag har de senaste åren legat kring en halv miljard kronor. Sverige är därmed, trots vårt lands relativa litenhet, en av UNRWA:s största finansiärer.

Tack vare fredsavtalen mellan Israel och arabstaterna Bahrain, Förenade Arabemiraten, Marocko och Sudan finns nu en öppning för en positiv dynamik i regionen. Sverige kan bidra till denna process genom att slutligen göra upp med den mellanösternpolitik som utformats av socialdemokraterna. I stället bör Sverige inta en konstruktiv roll för verklig fred och implementering av de mänskliga rättigheterna.

Jag föreslår rikstinget besluta att uppdra till partistyrelsen:

Attsats 1: att verka för att Sverige verkar för att de personer som idag räknas som palestinska flyktingar får sina mänskliga och medborgerliga rättigheter fullt ut erkända, vilket innebär en avveckling av UNRWA.

Attsats 2: att verka för att den svenska finansieringen av UNRWA upphör.

Uppsala 2021-02-20

Martin Wisell

Partidistriktsårsmötet i Uppsala läns yttrande:

Distriktsstämman ställer sig bakom Uppsala partiavdelnings yttrande och förslag till beslut.

Partidistriktsårsmötet i Uppsala län beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår att Sverige ska verka för att de palestinska flyktingarna ska få sina mänskliga och medborgerliga rättigheter fullt ut erkända så att Unrwa kan avvecklas. Därutöver föreslår motionären att den svenska finansieringen av Unrwa upphör.

Partistyrelsen delar motionärens kritik av FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (Unrwa). Kristdemokraterna har sedan tidigare kritiserat hjälporganisation för att inte långsiktigt bidra till att lösa palestiniernas problem. I stället har Unrwa institutionaliserat ett system med ärvd flyktingstatus och permanenta flyktingläger. Mycket allvarliga anklagelser har även riktats mot Unrwas ledning de senaste åren. Kristdemokraterna driver sedan tidigare att Sverige bör frysa biståndet och arbeta för en reformering av FN:s bistånd till palestinska flyktingar med sikte på att överföra verksamhet och ansvar för palestinierna till flyktingkommissariatet (Unhcr).

När det gäller att de palestinska flyktingarna ska få sina mänskliga och medborgerliga rättigheter erkända så skriver inte motionären i vilket land. Kristdemokraterna står bakom en tvåstatslösning och ett stort ansvar vilar på ledningen i de palestinska områdena för att få till stånd fria val samt verka för att de mänskliga och medborgerliga rättigheterna respekteras. Även länder som Jordanien och Libanon, där många palestinska flyktingar bor sedan generationer har ett stort ansvar att integrera palestinier och erbjuda medborgarskap. I detta arbete kan EU spela en stor roll.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:08:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

11:09 Palestina – erkännandet

De folkrättsliga krav enligt vilka Sverige tidigare har grundat sina beslut om att erkänna nya stater var inte uppfyllt 2014 när den socialdemokratiskt ledda regeringen deklarerade att de erkände en palestinsk stat. Det är det inte heller idag, 2021.

En av förutsättningen är att det skall finnas en regering som utövar effektiv kontroll över territoriet i fråga. Områdena styrs idag, liksom vid tidpunkten av erkännandet, diktatoriskt av rörelser som strider inbördes och i sina stadgar och mångfaldiga uttalanden förordar en stats utplånande, stöder terrorism och glorifierar dödandet av civila genom terrorhandlingar. För att inte tala om att de förtrycker och förvägrar de människor de säger sig företräda mänskliga rättigheter.

Vi har de senaste åren inte sett någon utveckling i området som pekar mot demokrati eller ökad respekt för mänskliga rättigheter. Tvärtom. Uppvigling och glorifiering av terrorister fortgår, och det till synes enda de rivaliserande rörelserna är överens om är att Israel ska utplånas.

Sveriges erkännande av Palestina har inte gjort någon annan verkan än att det gett uppmuntran till att fortsätta med de metoderna eftersom de bevisligen gett verkan. Vi har också sett att Sveriges bistånd har ökat dramatiskt sedan erkännandet. Att i praktiken både moraliskt och finansiellt stödja och uppmuntra förtryck, terrorism, mord och krigshandlingar är definitivt inte i linje med att stödja en fredsprocess och en demokratisk utveckling.

Den socialdemokratiska regeringen tog med tvivelaktigt motiv ett felaktigt och ogrundat beslut med när de, i Sveriges namn, erkände Palestina. Fel ska rättas till om det är möjligt, och här har vi ett utmärkt tillfälle att arbeta för att så ska ske. Vi ser att det finns flera exempel på att stater, bl a Iran och Kuba tagit tillbaka sitt erkännande av Israel. Det går inte påstå att ett felaktigt beslut inte kan ändras eller, som i det här fallet, att det är omöjligt att ta tillbaka ett erkännande av en stat som gjorts på felaktiga grunder.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

Attsats 1: att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att återkalla det erkännande av en palestinsk stat som gjordes av den socialdemokratiskt ledda regeringen i oktober 2014, såvida inte de folkrättsliga krav som ligger till grund för ett sådant erkännande har uppkommit samt att en fredsöverenskommelse har nåtts med Israel.

Härnösand 2021-02-01

Tore Sowell

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Att utropa en ny stat som inte fungerar demokratiskt, där inga demokratiska val hålls, där man står bakom terrorhandlingar och fortfarande vill utplåna grannlandet, staten Israel. Så länge Palestina inte accepterar Israel som en suverän stat och stryker i sitt partiprogram "Israel skall upphöra att vara en stat och drivas ut i havet" anser distriktsstyrelsen i Västernorrland att det som gjorts av en tidigare regering då man utropade Palestina som en egen stat, är grovt felaktigt och måste tas tillbaka.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att återkalla det erkännande av en palestinsk stat som gjordes av den rödgröna regeringen 2014. Kristdemokraterna anser, liksom motionären, att detta var ett förhastat och felaktigt beslut. Vi förespråkar en tvåstatslösning på den israelisk-palestinska konflikten och erkännanden kan spela en viktig roll vid framväxten av nya stater, men när en stat ska erkännas är det viktigt att agerandet följer folkrättens definition av en stat.

I enlighet med Montevideokonventionen ska det finnas ett avgränsat och definierat territorium, en befolkning som huvudsakligen är permanent och en regering som kan utöva en effektiv administration av territoriet, dvs. besitta maktmonopol. Regeringen ska kunna kontrollera territoriet, stå för inre stabilitet och skydda befolkningen. Utöver detta ska staten ha möjlighet att självständigt etablera utrikespolitiska förbindelser.

Inom EU förväntas medlemsstaterna dessutom tillämpa Badinter-kriterierna vid erkännande av nya stater. Den stat som vill erkännas ska även vara beredd att visa respekt för mänskliga rättigheter och nationella minoriteter samt verka för en demokratisk utveckling.

I fallet Palestina finns det ett folk och ett omtvistat territorium, men när det gäller regering som kan utöva kontroll och stå för inre stabilitet så befinner vi oss långt ifrån den folkrättsliga definitionen. Palestina styrs delvis av terrororganisationen Hamas. Fatah som behållit kontrollen på Västbanken och Hamas som besitter Gaza betraktar varandra som fiender och vid flera tillfällen har regelrätta strider ägt rum mellan de palestinska parterna. Det saknas både respekt för mänskliga rättigheter och demokratisk utveckling.

Den svenska regeringen sade sig med erkännandet vilja verka för förändring och fred, men istället har Sveriges trovärdighet försämrats och därmed även möjligheterna att påverka fredsprocessen.

Sveriges erkännande av Palestina strider mot Montevideokonventionens grundläggande kriterier för erkännande av stater och det bryter mot EU:s kriterium för erkännande. EU har inte erkänt en palestinsk stat och Palestina är inte fullvärdig medlem av FN. Inte heller något annat EU-land har efter Sveriges erkännande tagit efter.

Sveriges erkännande av Palestina är dock ett faktum.

Inom folkrätten har länge talats om erkännande de facto och erkännande de jure. Man föreställer sig att erkännande de facto är provisoriskt där man förbehåller sig rätten att återkalla erkännandet om det finns skäl till det. Sveriges erkännande av Palestina är dock att betrakta som ett de jure-beslut, dvs. ett permanent erkännande. Har ett erkännande givits så återkallas det inte.

Partistyrelsen gör därför inte bedömningen att Kristdemokraterna bör verka för att återkalla Sveriges erkännande av en palestinsk stat. Partistyrelsen vill inte heller bidra till en ordning där permanenta utrikespolitiska beslut som tas av en kommande regering inte respekteras längre fram, exempelvis en framtida flytt av Sveriges ambassad till Jerusalem.

Sverige ska istället vara delaktig i att främja de demokratiska krafterna i regionen. Det handlar om att visa stöd för Mellanösterns enda demokrati, dvs. Israel. Det handlar också om att utvecklingssamarbetet avseende de palestinska områdena måste främja demokrati, jämställdhet

och respekt för mänskliga rättigheter.

Vi ser dock hur de palestinska områdena fortsätter att utvecklas i en oroande riktning. Uppvigling till våld, indoktrinering och hatpropaganda har blivit vardagsmat. Politiken gentemot den palestinska myndigheten behöver därför göras om i grunden och det palestinska biståndet måste tydligare granskas. Sverige måste ställa krav på att den palestinska myndigheten bättre uppfyller demokratiska principer, bekämpar korruption och respekterar mänskliga rättigheter för att få bilateralt svenskt bistånd. Sverige ska inte under några omständigheter ge bistånd till organisationer som medverkar till antisemitism eller visar stöd för terrorister.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:09:

att avslå motionen

11:10 Erkänn Jerusalem som Israels huvudstad

När den israeliska staten utropades och det israeliska parlamentet, Knesset, höll sitt första ordinarie sammanträde 1949 beslöt man att Jerusalem skulle vara Israels huvudstad. Idag återfinns såväl parlamentet som högsta domstolen i staden.

2017 erkände USA Jerusalem som Israels huvudstad och beslöt att flytta den amerikanska ambassaden från Tel-Aviv till Jerusalem, sedan dess har ett flertal länder beslutat samma sak – och fler rapporteras vara på väg.

Kristdemokraternas ställningstagande att ett erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad och en flytt av ambassaden dit ska komma som ett resultat av fredsförhandlingar mellan Israel och Palestina är otillräckligt. Genom att respektera Israels vilja i frågan visar vi grundläggande respekt för den judiska staten och dess historia. Jerusalem har varit en viktig plats för det judiska folket och det är rimligt att Sverige har sin ambassad i den stad från var Israel styrs. Det skulle inte bara förbättra de diplomatiska relationerna mellan Sverige och Israel, men också bättra på fredsprocessen i mellanöstern. Detta i och med att Sverige valde att erkänna Palestina som stat 2014.

Därför yrkar jag på att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att Sverige snarast ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad oavsett motprestation från Israel.

Attsats 2: att Sverige efter erkännandet ska påbörja processen med att flytta den svenska ambassaden från Tel-Aviv till Jerusalem oavsett motprestation från Israel.

Halmstad 2021-01-20

Johnny Bodmar

Partidistriktsårsmötet i Hallands yttrande:

Partidistriktsårsmötet instämmer med motionären och ställer sig bakom motionen.

Partidistriktsårsmötet i Halland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 11:11.

11:11 Jerusalem - säte för Sveriges ambassad

Jerusalem är huvudstad i Israel och har aldrig varit det i något annat land eller för något annat folk än det judiska.

Valet av placering av Sveriges ambassad har hittills styrts med hänsyn till av till Israel fientligt inställda regimer och rörelser. I praktiken har vårt handlande påverkats bland annat genom hot om våld och terrorhandlingar samt handelssanktioner. Vi bör inte låta sådant diktera vårt agerande och våra ställningstaganden. Våra beslut ska tas med integritet, grundade på våra värderingar och med den praxis som vi tillämpar i förhållanden till alla andra länder.

Vi bör även arbeta för att övriga länder i EU och FN följer ett ställningstagande enligt nedanstående yrkanden. Det är uppenbart att beslut i FN i frågor som gäller Israel, styrs av en mängd totalitära, antisemitiska och av ideologiska skäl till Israel uttalat fientliga regimer, vilket gör att FN:s resolutioner färgas av anti-Israeliska åsikter och tolkningar av skeendena i området. Vi följer och stöder i det här fallet stater och rörelser som t ex Iran, Hamas, Hizbollah, Daesh och Nazister i olika skepnader, vilka uttryckligen uttalat att förintandet av, inte bara Israel utan även judarna som folk, är deras mål.

Vi gör inte någon part, allra minst oss själva, en tjänst genom att låta normer och värderingar som vi i andra sammanhang tar starkt avstånd ifrån, genom ett explicit undantag få styra i frågor som gäller Israel. Värderingar om demokrati, frihet och människovärde måste synas i den praktiska politiken och inte enbart i fina formuleringar.

I alla förslag som legat på bordet för en tvåstatslösning, Clintonparametrarna, Genèveavtalet, Nusseibeh–Ayalon-avtalet och Olmerts förslag 2008, har västra Jerusalem ingått i vad som permanent ska tillhöra Israel. Därmed finns inget stöd för den linje som vi beklagansvärt nu följer, nämligen att beslut om var Sveriges ambassad i Israel ska ligga, ska användas som påtryckning för eftergifter av Israel gentemot den palestinska sidan. Israel har flertalet gånger kommit till förhandlingsbordet med målet att uppnå fred, men möts av kalla handen. Vi bör fråga oss vad vi egentligen kräver att Israel ska göra för att vi ska förmås flytta ambassaden dit där den rätteligen ska ligga?

Israel är det enda land i världen där svenska ambassad inte ligger i huvudstaden. Vi kan inte blunda för att vi i vår nuvarande hållning använder en alldeles egen måttstock för Israel, en måttstock som endast används när Israel ska mätas. Under 2019 blev Förenade Arabemiraten, Bahrain, Sudan och Marocko de första arabiska nationerna på över 25 år som normaliserade förbindelserna med Israel. Vi bör göra detsamma.

När vi förhoppningsvis inom kort sitter i regeringsställning bör flytt av ambassaden vara ett av de första beslut som tillkännagivs. Jag är övertygad om att bland våra medlemmar och väljare finns ett brett stöd för motionens yrkande.

Jag yrkar

Attsats 1: att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdragarbeta för att Sveriges ambassad i Israel så snart det är praktiskt möjligt flyttas till Israels huvudstad Jerusalem

Härnösand 2021-02-01

Tore Sowell

Partidistriktsårsmötet i Västernorrlands yttrande:

Kristdemokraterna har sedan länge arbetat för en gemensam europeisk linje i frågan, och sedan en liknande motion hanterades på Rikstinget 2019 har förutsättningarna också förändrats, då ett antal stater nu har flyttat sina ambassader till Jerusalem.

Partidistriktsårsmötet i Västernorrland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande för motionerna 11:10 till 11:11:

Motion 11:10 yrkar på att Jerusalem ska erkännas som Israels huvudstad och att den svenska ambassaden flyttas till Jerusalem, oavsett motprestation från Israel. Motion 11:11 yrkar att Sveriges ambassad så snart det är praktiskt möjligt flyttas till Israels huvudstad Jerusalem.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att Sveriges ambassad i Israel bör flyttas från Tel Aviv till Jerusalem. Staden har aldrig varit huvudstad i något annat land än Israel. Den exakta gränsdragningen kommer att behöva hänskjutas till förhandlingar mellan berörda parter, men Jerusalem är de facto Israels huvudstad och det bör respekteras. Läget har också förändrats sedan USA beslutade att flytta sin ambassad till Jerusalem. Den amerikanska flytten väckte stor internationell uppmärksamhet och Sveriges regering kallade beslutet för en katastrof. Men det går nu att konstatera att den största konsekvensen beslutet fick var att fler länder valde att följa USA:s exempel. Kristdemokraterna ska fortsatt vara pådrivande inom Europasamarbetet för att få till stånd en gemensam EU-linje, men det är Partistyrelsen uppfattning att en flytt av den svenska ambassaden kan ske innan en gemensam EU-linje är på plats.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:10:

Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att Sverige snarast ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och därmed anse motionen besvarad.

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att Sverige efter erkännandet ska påbörja processen med att flytta den svenska ambassaden från Tel Aviv till Jerusalem och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:11:

att anta motionen

11:12 Motion gällande Kina strategi

Kina har successivt köpt upp bolag inom de flesta sektorer i dag inom hela EU, även inom många områden som idag är halvstatliga, kunskaps flykten till Asien har under samma tiden varit omfattande.

Detta leder till att Sverige får svårare att behålla forskningsidéer inom landet som skulle kunna leda till att de "enklare" jobben som Sverige är i stort behov av. Det leder också till ett betydande inkomstbortfall för staten Sverige, då dessa bolag som köpts upp skulle kunnat betala sin bolagsskatt i Sverige.

De forskare som i dag flyttar med kapitalet till Kina skulle också kunnat vara de människor som drivit utvecklingen i Sverige framåt, vilket hade kunnat leda till en ökad kunskapsbank som hade kunnat ge en grogrund för vidareutveckling utav Svenska bolag.

Det är också en betydande risk när vi blir beroende utav Kinas kapital och investeringsvilja då vi ej har kontroll över eventuellt industrispionage. Vi hamnar också i underläge vid förhandlingar med dessa bolag, då vi är så beroende av dessa aktörer att vi har svårt att ställa de rätt krav på dem.

Det är också viktigt att slå vakt om miljöfaktorn och kvalitetskraven som vi i Sverige ställer på våra aktörer. Det är svårare att kontrollera att miljöarbeten sker i den omfattning som vi vill i ett så annorlunda land som Kina. Kvalitetskontroll av produkter sker uppenbarligen inte i den uppfattning som konsumenter förväntar sig, men försvaras i dag med lågt pris.

Jag anser att vi behöver:

Attsats 1: att göra en utredning på vilka bolag som på kommunal och statlig nivå är nyckelbolag, som vi behöver bibehålla kontroll över i Sverige. Exempelvis Volvo i Göteborg som är ett nyckelföretag för hela Regionen

Attsats 2: att utreda vilka forskningsbolag, statliga nivå och kommunala nivå, som kommun/stat skulle kunna gå in och stödja för att försöka bibehålla spjutspets kunskap inom landet.

Attsats 3: att ta fram en strategi för att jämna ut handelsbalansen med Kina

Attsats 4: att ta fram nya regelverk för att kontrollera att miljömål uppfylls utav Kinesiska/Asiatiska företag, då de vi använder i dag uppenbart ej följs och är nästan omöjliga att kontrollera.

Attsats 5: att se över lösningar för frakt till och från Kina/Asien, då denna miljöpåverkan ej kan fortgå om vi skall kunna nå ett nollvision mål inom koldioxid utsläppen.

Ale 2021-01-09

Lennart Borgvall

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Det är svårt att bifalla denna motion även om den lyfter fram ett viktigt område. Våldigt mycket av de frågor som berörs i att-satserna påverkas även av EU-rätt samt internationell rätt. Det går inte heller att ha en lagstiftning för Kina samt handel med Kina och en annan lagstiftning för övrig internationell handel. Samtidigt bevakar partiet flera av dessa frågor i riksdagen. Vi har också bidragit till att vi idag har en lagstiftning där utländska företag provas om dom skall lägga anbud inom ex 5G.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 11:13.

11:13 Motverka systematiskt angrepp på svensk industri från Folkrepubliken Kina

Sverige har under 150 år byggt upp en infrastruktur för industri. Detta har förändrat Sverige från ett mycket fattigt land till ett land med välstånd och skapat förutsättningar för ett välfärdssamhälle. Sverige har också fått möjligheten att till viss omfattning kunna stödja andra länder i behov av hjälp.

Denna infrastruktur med tekniskt kunnande på många områden, ekonomiskt kunnande, juridisk kunnande och omvärldsförståelse med många oberoende aktörer ger en infrastruktur för nya innovationer och nya entreprenörer att etablera sig och bygga ny industri. Sverige har genom detta klarat sig bra genom flera stora industriella omställningar under denna 150 åriga period av god tillväxt.

Nu kan vi se ett mönster av att en främmande stormakt, Folkrepubliken Kina, slår mot Sveriges infrastruktur med välplanerad, långsiktig och systematisk kraft. Viktiga länkar i infrastrukturen slås ut och skapar ett osunt och obalanserat beroende. Nyckelkomponenter blir svåra att få tillgång till utan att tvingas in i Folkrepubliken Kina system med alla andra komponenter, material, sammansättning, utveckling och marknadskanaler. Elektronik och industriella verktyg

är bara två exempel. Sverige tvingas in i ett beroende som slår ut företag steg för steg i näringskedjan.

Detta kan inte på något sätt jämföras med den utmanande och hälsosamma konkurrensen vi sett genom åren och som vi ser nu från t.ex. USA, Japan, Taiwan, Korea och Östeuropa. Där finns ett affärsmässigt givande och tagande utan en stark politisk långsiktig agenda att slå ut vårt lands förmåga.

Det välplanerade agerandet från Folkrepubliken Kina kan närmast betraktas som ett långsiktigt kallt krig som kan få mycket ödesdigra konsekvenser för Sverige. Det krävs mycket kraftfulla åtgärder snarast för att vända detta innan konsekvenserna inte kan begränsas.

Mot ovan bakgrund yrkar undertecknade att Kristdemokraterna skall verka för och ge partistyrelsen i uppdrag att utforma ett förslag som adresserar följande punkter:

Attsats 1: Att införa ett tillfälligt stopp för samtliga förvärv av företag som verkar i Sverige och naturresurser i Sverige, som genomförs av intressen som representerar Folkrepubliken Kina. Stoppet skall också gälla minoritetsandelar.

Attsats 2: Att ge Svenska företag, för verksamhet i Sverige, stöd för utveckling, tillverkning och marknadsföring inom de industriella områden som domineras av, eller är på väg att domineras av, ekonomiska operatörer kontrollerade av Folkrepubliken Kina. Stödet skall ges i form av befrielse av samtliga sociala avgifter. Stödet kan ges upp till 5 år till ett företag som helhet eller till en separat rapporterad enhet av ett företag. Ingen annan verksamhet får förekomma inom enhet där stödet utgår till.

Attsats 3: Att införa kraftig tull på samtliga varor som tillverkas i Folkrepubliken Kina, i storleksordning 50%. Att gälla under 5 år.

Attsats 4: Att införa ytterligare en, avsevärt högre, momssats avsedd för samtliga varor som tillverkas eller som innehåller komponenter som tillverkas i Folkrepubliken Kina, i storleksordning dubblerad momssats, dvs ytterligare 25%. Att gälla under 5 år.

Värmdö 2021-02-01

Björn Alldén, Anna Lipinska samt Peter Lake

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna vill se ett robust system för granskning av utländska investeringar som kan hota säkerhet och allmän ordning, i enlighet med EU-förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar. Direktinvesteringar i digital infrastruktur eller andra samhällsviktiga anläggningar som skulle kunna skada Sveriges säkerhet ska kunna stoppas. Sverige behöver därför snabbt få en sådan lagstiftning på plats.

Samtidigt tror Kristdemokraterna på frihandel och är därför en motståndare till handelshinder som tullar och exportsubventioner. Motionärerna vill bland annat införa tullar på samtliga varor som tillverkas i Kina. Detta skulle drabba svenska konsumenter hårt med tanke på den mångfald av konsumentvaror som är tillverkade i Kina. År 2019 importerade Sverige varor från Kina till värdet av 78 miljarder kronor vilket gör Kina till vårt lands femte största handelspartner när det gäller varuimport.

Skulle Sverige införa en kraftig tull på kinesiska varor skulle Kina komma med ett motdrag som skulle vara ett hårt slag mot det svenska näringslivet. År 2019 exporterade svenska företag varor till Kina till värdet av 72 miljarder kronor vilket gör Kina till den åttonde största exportmarknaden för Sverige. De senaste siffrorna visar dessutom att Kina blir en allt viktigare handelspartner för Sverige, den svenska exporten till Kina ökade med 10-15 procent i fjol, enligt preliminära siffror från den svenska myndigheten Kommerskollegium.

Sverige ska stå upp mot Kinas kränkningar av mänskliga rättigheter och även markera mot de ”

annekteringar” som görs under täckmanteln av investeringar i olika länder, men detta görs bäst genom EU.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Attsats 4: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 11:12 till 11:13:

Motion 11:12 föreslår att en utredning tillsätts för att ta fram vilka bolag som på kommunal och statlig nivå är nyckelbolag, som vi behöver bibehålla kontroll över i Sverige. Motionären vill även utreda vilka forskningsbolag, statliga nivå och kommunala nivå, som kommun/stat skulle kunna gå in och stödja för att försöka bibehålla spjutspetskunskap inom landet. Motionären vill även att en strategi tas fram för att jämna ut handelsbalansen med Kina, att nya regelverk tas fram för att kontrollera att miljömål uppfylls utav kinesiska/asiatiska företag, samt att se över lösningar för frakt till och från Kina/Asien då denna miljöpåverkan ej kan fortgå om vi skall kunna nå ett nollvision mål inom koldioxidutsläppen.

Motion 11:13 föreslår ett tillfälligt stopp för samtliga förvärv av företag som verkar i Sverige och naturresurser i Sverige, som genomförs av intressen som representerar Folkrepubliken Kina. Stoppet skall också gälla minoritetsandelar. Att ge svenska företag, för verksamhet i Sverige, stöd för utveckling, tillverkning och marknadsföring inom de industriella områden som domineras av, eller är på väg att domineras av, ekonomiska operatörer kontrollerade av Folkrepubliken Kina. Därutöver vill motionärerna under 5 år införa en kraftig tull på samtliga varor som tillverkas i Folkrepubliken Kina, i storleksordning 50%, samt en avsevärt högre momssats för samtliga varor som tillverkas eller som innehåller komponenter som tillverkas i Kina.

Kina är i dag en stormakt ekonomiskt, politiskt och militärt. Man är världsledande inom innovation och forskning och väljer att spela en allt större roll internationellt. Kina har världens näst största försvarsutgifter, är världens näst största handelsnation och Sveriges största handelspartner i Asien. 2030 beräknas Kina vara världens största ekonomi, inte enbart i köpkraftsparitet utan även i nominella termer. Vad som händer i Kina påverkar Sveriges ekonomi och handel. Det påverkar vår konkurrenskraft, säkerhetspolitiken och klimatet. Det krävs därför en ambitiös men realistisk strategi för arbetet med Kina.

Det är Kristdemokraternas uppfattning att EU bör ta ett större ansvar som utrikespolitisk aktör, inte minst för att begränsa Kinas växande inflytande. Sverige kan inte ensamt stå upp mot Kina, men inom EU-kretsen och inte minst tillsammans med USA kan vi verka för demokrati, mänskliga rättigheter och en regelbaserad ordning inom världshandeln. Det är också av denna anledning som Partistyrelsen motsätter sig de förslag som direkt står i strid med EU:s exklusiva kompetens inom handelspolitiken. Det är inte möjligt för Sverige att införa strafftullar på kinesiska varor eller en högre momssats. Det hade, enligt Partistyrelsen, också varit direkt kontraproduktivt. Även frågan om handelsbalans och strategisk autonomi bör främst hanteras på EU-nivå.

Kristdemokraterna ser dock med oro på utvecklingen där Kina köper upp företag och infrastruktur i Europa. Sverige behöver ha ett robust system för granskning av utländska investeringar som kan hota säkerhet och allmän ordning, i enlighet med EU-förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar. Direktinvesteringar i digital infrastruktur eller andra samhällsviktiga anläggningar som skulle kunna skada Sveriges säkerhet ska kunna

stoppas. Kristdemokraterna menar att Sverige snabbt behöver få en sådan lagstiftning på plats. Kinesiska studenter, forskare och utvecklare bidrar med kompetens till svenska universitet, högskolor och företag i Sverige, men företeelsen är inte okomplicerad med tanke på den underrättelseinhämtning som Kina bedriver i kombination med att den kinesiska underrättelagarna innebär att kinesiska företag och enskilda medborgare har en skyldighet att bistå Kina i underrättelseverksamheten. Kristdemokraterna driver på regeringen för ta fram en strategi för hur denna potentiella säkerhetsproblematik bör hanteras.

Partistyrelsen ser dock, likt motion 11:12, en betydelse av att utreda vilka bolag som har särskild säkerhetspolitisk betydelse för Sverige. Ett liknande arbete och en analys av EU:s strategiska beroenden har redan skett på EU-nivå i och med den uppdaterade industristrategin som EU-kommissionen presenterade i maj 2021. Avslutningsvis menar Kristdemokraterna att det behövs ökad samordning på detta område och också större samverkan mellan det offentliga, näringslivet och civilsamhället kring frågor som rör Kina.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:12:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:13:

att avslå motionen

11:14 Återinföra krisberedskap och beredskapslager

Hela världen är mitt uppe i en pandemi. Ett stort bekymmer i Sverige har varit de oregelbundna och kostsamma leveranser av olika varor som används vid en krissituation, t ex munskydd, sprutor, vaccin etc. Efter andra världskriget byggde Sverige upp ett beredskapslager av bla skyddsutrustning att använda vid krissituationer. Under de senaste decennierna har dessa lager setts som onödiga

och i många fall monterats ned. Ett argument har varit att genom medlemskapet i EU så finns det inget hot mot Sverige. Om Sverige hade bevarat lagren hade vi haft en helt annan situation i början av den här pandemin, med snabb tillgång till skyddsutrustning som kanske lett till ett mildare förlopp. Istället blev det ekonomiskt kostsamt och ett människolidande när leveranser dröjde, stora delar av världens länder stod i kö för att köpa skyddsutrustning. Ett annat exempel är de skogsbränder som rasade i Sverige mellan 2014 och 2018, då det inte fanns tillräckligt med brandbekämpningsutrustning som behövdes. Vi står inför en tid med många möjliga hot, som miljöförändringar, miljökatastrofer, krig, pandemier m fl, som kan bli kostsamma om vi inte är förberedda med utrustning. Vi har även ett behov av att kunna producera mer av vad vi behöver här i Sverige för att klara oss då importer av varor kan stoppas. Exempelvis har vi inte möjligheter att producera mer än 50% av maten vi konsumerar inom landet. Det kom nyligen ett förslag att bygga en fabrik för att kunna producera vaccin som också är en del i att vara förberedda. Men det behövs fler åtgärder för att trygga vårt behov under hotande situationer.

Med ovanstående motivering föreslår vi:

Attsats 1: att MSB får ett uppdrag att planera och bygga upp ett modernt beredskapslager samt

Attsats 2: att säkerställa produktion för framtida kriser och behov.

Tidaholm 2021-02-23

Torgny Hedlund

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen bifalles i sin helhet.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 11:16.

11:15 KRISBEREDSKAP I FREDSTID

Corona pandemin slår hårt mot Sverige. Sjukvården har haft stora svårigheter att utföra optimal vård på grund av utrustnings brister. Tidigare hade Sverige en kapacitet att försörja oss i minst två år vid en krissituation med dåvarande mobiliseringsförråd.

Kristdemokraterna på alla nivåer måste verka för att klara en framtida kris av olika slag. Vi anser att Sverige har hög kompetens inom sjukvården, men corona pandemin påvisade att vi hade brister i den medicinska utrustningen samt i utrustning för personligt skydd. En stor del av våra mediciner importeras, lika så skyddsutrustning. Vi har både kompetens och personalresurser i vårt land för egen tillverkning av den utrustning som behövs.

Vi Kristdemokrater i Norra Värmland vill helt enkelt att Sverige ska vara bättre förberett när krisen kommer och ha ett helt batteri av väl avvägda åtgärder inför framtiden.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att Kristdemokraterna initierar och arbetar för att utveckla ett nytt system för mobiliseringsförråd

Attsats 2: att föreslå en ny yrkesgrupp att ansvara för mobiliseringsverksamheten.

Attsats 3: att Kristdemokraterna verkar för att Sverige utökar egen tillverkning av medicin och medicinsk utrustning.

Sunne 2021-02-27

Rolf Örnberg

Partidistriktsårsmötet i Värmlands yttrande:

Precis som motionären uttrycker i motionen så har det senaste årets världsomfattande pandemi påvisat många brister i den svenska krisberedskapen. Inte minst gäller det utrustning av olika slag. Beredskapen kommer att vara mycket viktig när det gäller att hantera både pågående kriser som coronapandemin men också framtida utmaningar som kan vara helt annorlunda.

Beredskapen måste vara bred så olika hot och risker kan hanteras både när det gäller kompetens och på materialsidan. Kristdemokraterna har i riksdags-motioner och konkreta förslag till regeringen föreslagit olika konkreta åtgärder. Vi menar att det finns tillräckligt med myndigheter och organisationer som kan hantera mobiliserings-verksamheten.

Värmlands partidistriktsårsmöte föreslår rikstinget att bifalla första och tredje att-satsen samt avslag på att-sats två.

Partidistriktsårsmötet i Värmland beslutade:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att anta attsatsen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 11:16.

11:16 Sveriges krisberedskap är dålig

Vi har sett hur pandemin avslöjat hur dåliga beredskaper Sverige har. I jämförelse har Finland haft mat och medicinförråd för flera månader, något vi hade 1990-talet. Det som skrämmer är att Finland kopierade det svenska systemet, sedan monterade vi ned det.

I foldern som gavs ut till alla hushåll står det att varje hushåll skall klara vatten och mat under 10 dagar utan samhället stöttar. Vad ska kommunen, regionen eller Sverige klara av? Sverige måste klara av att leverera vatten, mat och nödvändiga mediciner i 10 månader. Liksom vi måste bygga upp försvaret behöver vi bära bygga upp vårt civila försvar mot kris och krig.

Läser man om krisberedskap hos Regeringen, FOI eller MSB är det bara tal om att vi ska klara det. Jag finner ingen information om VAD SOM FINNS. Om vi får en störning som pågår 30 dygn, ska vi som privatpersoner klara 10 dagar, vem tar hand om befolkningen de andra 20 dagarna?

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag:

Attsats 1: Att verka för att riksdagen tillsätter en grupp att skapa systemet på nytt för civil krisberedskap av mat och mediciner. Målet är att sedan införa det och skapa beredskapen på 2 år.

Staffanstorp 2021-02-21

Fredrik Sjödin

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Sverige behöver avsevärt förbättra den civila beredskapen för mat och mediciner, därför anser KD Skåne att motionen ska bifallas.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 11:14 till 11:16:

Motion 11:14 yrkar på att MSB får ett uppdrag att planera och bygga upp ett modernt beredskapslager samt att säkerställa produktion för framtida kriser och behov. Motion 11:15 föreslår att KD arbetar för att utveckla ett nytt system för mobiliseringsförråd, att en ny yrkesgrupp ska ansvara för mobiliseringsverksamheten samt att verka för att Sverige utökar sin tillverkning av medicin och medicinsk utrustning. Motion 11:16 föreslår att riksdagen tillsätter en grupp att på två år skapa ett system för ny civil krisberedskap av mat och mediciner.

Kristdemokraterna har varit pådrivande för vad som senare kom att bli försvarsberedningens slutsats; att Sverige behöver bygga upp en försörjningsberedskap. Sverige ska exempelvis kunna svara för befolkningens livsmedels-, läkemedels- och energiförsörjning samt hålla en god

beredskap inför avspärrning av utrikeshandeln. Såväl civilbefolkning och soldater måste kunna få mat och fordonen behöver drivmedel även om de normala civila leverantörerna inte fungerar enligt frestda rutiner.

Med anledning av den oroande utvecklingen i världen och behovet av att återskapa beredskapslagerna ställer sig Partistyrelsen positiv till motion 11:14 förslag om att MSB ska få i uppdrag att planera och bygga ett modernt beredskapslager. Kristdemokraterna har sedan tidigare påpekat att MSB:s kapacitet bör stärkas. Partistyrelsen delar även motion 11:15 förslag om att inrätta mobiliseringsförråd för att snabbt kunna stå redo vid händelse av kris eller krig. Dock vill Partistyrelsen i detta länge inte detaljstyra hur eller vem som lämpligast bör ansvara för en sådan mobiliseringsverksamhet. Partistyrelsen menar också att det inte är möjligt, som motion 11:16 föreslår, att sätta en tidsram på två år.

Pandemin har accentuerat behovet att se över försörjningen av medicin och medicinsk utrustning. Inom EU-samarbetet förs diskussioner om att utveckla den "strategiska autonomin", som syftar till att öka tillverkning och lagerhåll av produkter för att minska beroendet till omvärlden. Därutöver har unionen tagit fram en läkemedelsstrategi för att bland annat säkra försörjningen. Givet problemen som uppstå under pandemins början med stoppade leveranser av exempelvis munskydd vore det, enligt Partistyrelsen, oklokt att helt förlita sig på EU i detta avseende. Å andra sidan vill Partistyrelsen påpeka att läkemedel, och även många gånger skyddsutrustning, innehåller många komponenter där en helt inhemsk produktion inte är möjlig. Det sker också en snabb teknikutveckling som bäst gynnas av frihandel och öppna marknader. Partistyrelsen menar att samverkan bör förbättras globalt, men även inom EU.

Under pandemin ställde många svenska företag om till att exempelvis tillverka munskydd. Från politiskt håll måste sådana ansträngningar uppmuntras och underlättas. Partistyrelsen menar att vi inte bör låsas fast oss vid en tillverkningsprocess, vare sig det handlar om läkemedel eller medicinsk utrustning, men företag ska ges möjligheten och uppmuntras att ställa om vid krissituation.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:14:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:15:

Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:16:

Attsats 1: att avslå attsatsen

11:17 Utvidga totalförsvarsplikten till att omfatta alla personer

Alla som bor i Sverige har vissa skyldigheter och plikter, t ex skolplikten. Värnplikten är en av de plikter som ingår i totalförsvarsplikten (civilplikt och allmän tjänsteplikt) och är, enkelt förklarat, en plikt där du som militär ska försvara Sverige. Denna plikt återaktiverades år 2018.

Från det år någon fyller 18 kan personen bli inkallad till att göra grundutbildning med värnplikt

och därmed utbildas till en befattning i Försvarsmakten. 2019 påbörjade omkring 4500 killar och tjejer denna grundutbildning och hur många det blir beror på Försvarsmaktens behov.

Det är Rekryteringsmyndigheten som ansvarar för att kalla, testa och anta ungdomar till försvarets grundutbildning. I början av varje år skickar de ut mönstringsunderlag till alla som det året fyller 18 och omfattas av totalförsvarsplikten. Därefter väljer Rekryterings-myndigheten ut vilka som ska kallas till mönstring. Om någon inte kallas, men ändå är intresserad av att göra värnplikt, går det att söka en plats frivilligt fram till 47 års ålder.

Detta kommer att på sikt förbättra bemanningsläget på förbanden. Volymerna är dock små varför det kommer att ta åtskilliga år innan idag existerande förband är fullt uppfyllda. De ungdomar som gör värnplikt tillbringar cirka nio månader inom försvaret. De blir då bekanta med nya miljöer och ställs inför nya utmaningar. De får en ökad självkännetdom, nya vänner och erfarenheter. Detta öppnar för många möjligheter både inom och utanför försvaret.

Utbildningen varvar teori och praktik och genomförs både inom- och utomhus. Under utbildningen växer de som människor och bli bättre lagspelare, lärdomar som är till nytta både i och utanför försvaret. Allt detta är till nytta i vårt moderna och individualistiska samhälle.

Min idé är att totalförsvarsplikten ska utvidgas till att alla personer som bor här i landet ska genomgå antingen värnplikt eller civilplikt under två terminer. Denna tjänst ska kunna fullgöras fram till det att personen fyller 25 år. Syftet är att dels skapa ett starkare band mellan medborgare och stat/kommun men kanske allra viktigast att våra unga får tränas i samarbete, solidaritet, integration och ansvarstagande. Något som kan möta den allt för starka individualism som är rådande. Helt enkelt ett bidrag till mer gemenskap i samhället.

För de som idag blir uttagna till värnplikt kan detta system fortsätta och för övriga tjejer och killar kan det bli en placering till annan samhällstjänst. Detta skulle till och med kunna gynna försvarsmaktens behov av rekryter då alla ska genomgå denna tid. Det ska också finnas en möjlighet att under tiden byta från civil plikt till värnplikt. Det finns många arbetsuppgifter att fullgöra inom kommunerna eller inom civilsamhällets olika sektorer för de som tas ut till civilplikt. Detta kan också bli ett sätt att med sin tid betala tillbaka det som samhället investerat i form av förskola, grundskola och vidareutbildning.

Jag yrkar att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för

Attsats 1: att utvidga totalförsvarsplikten på så sätt att alla personer som stadigvarande bor här i landet ska genomgå antingen värnplikt eller civilplikt under två terminer för att tränas i samarbete, solidaritet, integration och ansvarstagande

Tranås 2021-02-10

Mats Antonsson

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

Försvarsmaktens personalförsörjningssystem behöver fortsatt bygga på en kombination av värnpliktiga och anställda soldater. Kristdemokraterna välkomnar den sortens personalförsörjningssystem eftersom vi menar att det förser Försvarsmakten med både professionalitet i form av yrkessoldater och volym i form av värnpliktiga. Vi ser vikten av en ambitionshöjning vad gäller försvarets personalförsörjning framgent men delar inte motionärens yrkande vad gäller en totalplikt vad gäller alla i Sverige folkbokförda personer och anser därmed motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partiet delar motionärens uppfattning att det vore bra om alla medborgare kunde ges viss utbildning för hur agera vid allvarliga kriser eller krig. Totalförsvarsplikt finns redan för alla medborgare mellan 16-70 år. Frågan är snarare hur att ge medborgarna nödvändig utbildning. Motionärens förslag skulle kräva en mycket omfattande utbyggnad av såväl Försvarmaktens som berörda civila myndigheters utbildningsorganisationer. Mycket grovt räknat en tiodubbling av kapaciteten. Därutöver skulle det krävas en mycket omfattande anskaffning av materiel. Den föreslagna omfattningen av utbildningen bedöms därför inte vara realistisk av praktiska och ekonomiska skäl. Däremot skulle partistyrelsen gärna se förslag som skulle innebära en kortare totalförsvarsutbildning för alla inom ramen för t ex gymnasieskolan.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:17:

att anse motionen besvarad

11:18 Öppna ansökningar till Försvarmakten - för ett rättvisare och säkrare land

Att försvara vårt land mot militära hot är en av samhällets tyngsta och viktigaste uppgifter. Vi behöver därför ställa höga krav på de som vill ingå i Försvarmakten, för att säkerställa att Sverige fortsätter vara ett land där fred och demokrati råder.

Samtidigt ser vi att svenskt försvar länge varit nedprioriterat och att de som verkar i försvaret behöver fler kollegor. Att i det läget utesluta personer med neuropsykiatrisk diagnos, såsom adhd eller autism, från att ens söka utbildningen är därför bekymmersamt. Då över fem procent av unga människor lever med dessa diagnoser försvinner en stor del av urvalet till värnplikten och andra försvarsutbildningar, innan ansökningarna ens börjat.

Alla som vill bli antagna till Försvarmaktens utbildningar måste genomgå omfattande provningar. Det är riktigt att fysiska, medicinska, och psykologiska krav ställs på våra aspiranter så vi kan känna oss trygga med att de som skall försvara riket verkligen klarar av denna samhällsbärande uppgift. Denna provning bör dock ske på individnivå och inte utesluta grupper av människor baserat på förlegade synsätt.

På Försvarmaktens hemsida ställs följande fråga: "Får jag göra grundutbildning om jag är diagnosticerad med adhd eller add?" Svaret lyder: "Nej, Försvarmakten har kommit fram till att vissa sjukdomar och diagnoser, exempelvis adhd eller add, inte är förenligt med militär verksamhet. Detta med anledning av de krav som ställs och den miljö du ska kunna jobba i." Det framgår inte hur Försvarmakten kommit fram till denna slutsats.

Som tur är finns det ett enkelt sätt att testa Försvarmaktens tes; genom att låta dessa personer genomgå Försvarmaktens provningar. Om en person med neuropsykiatrisk diagnos - mot myndigheternas tydliga dom - skulle klara dessa provningar borde denne bli antagen till utbildningen, precis som alla andra.

Dessutom finns det givetvis redan många som verkar i försvaret med adhd, som fått sin diagnos efter att de blivit antagna, som fungerar utmärkt i sina roller. Likaså finns det garanterat ett antal i försvaret som inte har någon diagnos alls men som inte fungerar särskilt bra i sina jobb ändå. Människor är olika och människor med adhd är olika. I ett land som är i stort behov av tillskott till Försvarmakten tillåts trots detta inga individuella provningar i rekryteringen; diskriminerande och ovärdigt ett land med så hög svansföring i jämlikhetsfrågor.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen

Attsats 1: att initiera en översyn av antagningsreglerna till Försvarsmaktens utbildningar i syfte att möjliggöra för fler att söka utbildningen.

Lerum 2021-03-02

Elliot Danielsson, Samuel Ek, Erika Svanström, Maria Nilsson, Gunilla Lindell, Miriam Helena Lilja samt Anna-Karin Klomp

Partidistriktsårsmötet i Västra Götalands yttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga och vi behöver få fram fler som på sikt arbetar i försvaret därför bör man se över hur antagningen går till och skapa ett regelverk som gör det möjligt för fler att bli anställda inom försvaret utan att man tummar på de säkerhetskrav som dagens antagning bygger på.

Partidistriktsårsmötet i Västra Götaland beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna önskar att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att initiera en översyn av antagningsreglerna till Försvarsmaktens utbildningar i syfte att möjliggöra för fler att söka utbildningen.

2018 inledde Diskrimineringsombudsmannen (DO) en tillsyn mot Plikt- och Prövningsverket, då det kommit myndigheten till känna att personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som ADHD och autism automatiskt utesluts från antagningen till militärtjänst utan att det görs någon individuell prövning. Uteslutningen sker genom två frågeformulär tidigt i antagningsprocessen. Från 2020 kom tillsynen även att omfatta Försvarsmakten.

Tillsynen avslutades i juni 2021. DO kom fram till ett detta förfarande utgjorde en form av diskriminering.

Partistyrelsen välkomnar att Försvarsmakten nu har tagit initiativ till en översyn av antagningsreglerna till utbildningarna och anser därmed motionen besvarad.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:18:

att anse motionen besvarad

11:19 Komplettera försvarsbeslutet

Sverige har fått ett nytt försvarsbeslut, som förvisso andas tillnyktring men som kan sammanfattas med för lite och för sent. Det nya försvarsbeslutet innebär en del satsningar, men också bländverk i form av satsningar som i själva verket är delningar som att exempelvis ta hälften av amfibieresurserna från Stockholmsområdet och omlokalisera till Göteborg. Vidare satsas på uppbyggnad av regementen i Sveriges inland som mer tycks vara av socialdemokratiska arbetsmarknadspolitiska åtgärder än beslut grundade i en gedigen säkerhetspolitisk analys. Vår omvärld förändras snabbt, ibland till och med mycket snabbt, och det har på många områden visat sig att Sverige under senare år varit yrvakna och väldigt tafatta i att hantera olika kriser, och det kan gälla allt från skogsbränder till pandemier. I vår mycket nära omvärld finns Ryssland som gång efter annan visar att de avser destabilisera sin omvärld när tillfälle ges, eller tillfällen skapas. Sverige behöver tillskansas sig många olika strategier för att möta hoten och som yttersta garant ska det militära och civila försvaret stå som tillsammans med befolkningen ska nedkämpa fienden. För det behöver Sverige god krigsduglighet.

Ett starkt militärt försvar bör ta sin utgångspunkt i viljan att försvara Sverige. Därefter behöver omvärlden analyseras och rimliga slutsatser dras om behov och förmåga. Materiel och personal anskaffas inte i en handvändning, det kräver tid, förutsägbarhet och resurser. Det nu liggande försvarsbeslutet levererar inte tillräckligt i någon del.

Stridens element är; eld, skydd och rörelse.

Eld - vapen, vapensystem. Sverige måste på ett trovärdigt sätt säkra utveckling av olika vapensystem där framförallt ubåtar, ytattackfartyg och stridsflygplan bör utgöra basen. En långsiktig förnyelse och utökning av framförallt marinens och flygets resurser behöver säkerställas och där brister nuvarande försvarsbeslut. Ubåtar är särskilt kritiska och ubåtsvapnet behöver förstärkas med flera ubåtar.

Skydd och rörelse - för att uppnå goda kombinationseffekter och därmed förmågeökning hos stridskrafterna så behöver de öva. Och öva mycket. Övning kräver materiel och personal. Båda resurserna behöver bli större än de som nuvarande försvarsbeslut stipulerar. Exempelvis behöver olika plattformar fungera så att man hela tiden har förmåga trots att en enhet används för utbildning, en är på service/underhåll och en är i skarp verksamhet. Ökad personella resurser skulle göra det möjligt att rotera nuvarande system effektivare med exempelvis mer sjödygn som resultat.

Försvarspolitikerna är också ökänd för att vara ett område där politiker detaljstyr och där det inte alltid är de säkerhetspolitiska övervägandena eller de militärstrategiska övervägandena som styr utvecklingen. Det behöver också säkerställas att professionens kunnande tas till vara i de olika försvarsbesluten framgent så att beslut av mer arbetsmarknadspolitisk karaktär undviks.

Därför yrkar vi:

Attsats 1: att Kristdemokraterna inleder arbetet att ta fram ett reviderat eller utökat försvarsbeslut

Attsats 2: att ambitionen ska vara att långsiktigt tillföra försvaret mer resurser

Attsats 3: att utreda hur professionens ska kunna styra vad resurserna ska gå till i högre utsträckning

Attsats 4: att det reviderade eller utökade försvarsbeslutet säkerställer att Sveriges krigsduglighet ökar

Nacka 2021-02-19

Malin Gunnesson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Kristdemokraterna har accepterat regeringens och samarbetspartiernas förslag om mer pengar till försvaret fram till 2025. Därefter vill vi se ett ekonomiskt tillskott på fem miljarder per år under med målet att försvarsanslaget ska vara cirka två procent av BNP 2030. Det är partiets uppfattning att det svenska försvaret ska ha en sådan organisation, omfattning och sammansättning att det kan försvara Sverige, samverka med andra och verka krigsavhållande vid säkerhetspolitiska kriser i närområdet.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen välkomnar de tankar som framförs i motionen vad avser Försvarsmaktens inriktning och utveckling. Kristdemokraterna har drivit och driver att försvarsanslaget skall nå 2 % av BNP till 2030, och att riksdagen ska fatta beslut i den riktningen i närtid, senast vid

kontrollstationen 2023. Ett sådant ekonomiskt tillskott, jämfört med den nivå regeringen föreslår, skulle innebära att flera av de förslag som framförs i motionen skulle kunna förverkligas. Partistyrelsen kommer att dessutom följa utvecklingen och om så behövs förslå ytterligare justeringar i de ekonomiska ramarna för att Försvarsmakten ska kunna möta både dagens som morgondagens hot.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:19:

att anse motionen besvarad

11:20 Öka tempot i återtagandet av den svenska försvarsförmågan.

Bakgrund

Sverige bör ha som ambition att kunna sätta upp ett försvar som dels kan försvara och hävda territoriell integritet i alla rikets delar, dels har en uthållighet som är minst 6 månader. För att nå en sådan nivå sett ur ett bemanningsperspektiv behövs det enbart på Gotland ca 5.000 soldater som kan mobiliseras. Växlar man upp detta på nationell nivå så är ca 500.000 - 600.000 soldater ett rimligt mobiliseringsantal med en personalomsättning på ca 15 år. Detta skulle innebära ett genomsnittligt utbildningsbehov på ca 40.000 värnpliktiga per år.

Den kanske viktigaste gränssättande faktorn för återuppbyggnaden av den svenska försvarsförmågan är därför hur många värnpliktiga Sverige kan utbilda per år. När den svenska värnplikten var i full sving, fram till mitten på 1990-talet, utbildades ca 45.000 (ca 90 %) av en årsklass svenska 18-åriga män och det försvar som Sverige kunde sätta upp under Kalla kriget, om än bristfälligt, bestod av ca 800.000 mobiliseringsbara soldater.

Idag utbildas ca 4.000 värnpliktiga eller frivilliga, dvs 4% av en årsklass män och kvinnor. I en offentlig utredning från 2019 föreslås att man ska nå 8.000 senast 2022 – en siffra som regeringen (s) inte vill ta ställning till. Försvarsmakten har också sagt att man med dagens utbildningsförutsättningar inte kan nå över denna nivå.

I dag har Försvarsmakten 19 utbildningsanläggningar (regementen, motsv.) som kan ta emot värnpliktiga för grundutbildning. Under det "kalla krigets" topp kunde en sådan utbildningsplats utbilda ca 800-1.000 värnpliktiga per år, vilket borde innebära att Försvarsmakten kunde utbilda ca 15-20.000 värnpliktiga per år med dagens infrastruktur. Emellertid är själva anläggningarna inte flaskhalsen utan bristen på kompetent personal som skall utbilda de värnpliktiga samt den stora bristen på reservofficerare som på taktisk nivå skall leda stora delar av det mobiliserade försvaret.

Dagens tillväxttakt från 4.000 soldater år 2018 till 8.000 år 2022 ger en ökning ca 1.000 soldater per år. Om man vill nå en högre nivå än 80.000 mobiliseringsbara soldater inom 10 år (dvs endast 10% av vad Sverige hade under "kalla kriget") så måste man hitta nya former för värnpliktsutbildning.

Förslag

Ett sådant sätt är att samordna värnpliktsutbildningen med Finland som har ytterligare tolv utbildningsplatser för värnplikt. Eftersom Finland inte tog det ödesdiga beslutet att avveckla värnplikten, finns där en intakt utbildningsorganisation som är skalbar om svenska pengar tillförs.

Syftet med denna samordning är att utbilda framförallt svenska underbefäl, underofficerare (Non-commissioned officers) och taktiska reservofficerare för att snabbt återta förmågan att bygga upp ett fungerande nationellt försvar i Sverige under den kommande 10-årsperioden. Den doktrinmässiga och språkliga förbistring bör vara förhållandevis lätt att överbrygga dels då de flesta finska officerare kan ge kommando på svenska liksom de svenska kan lära sig kommandospråket på finska dels eftersom den finska försvarsdoktrinen och taktiken med all sannolikhet överlägsen den idag rådande svenska. Orsaken till detta är att de finska officerarna har aktuell och bred erfarenhet från att föra stora förband med riktiga soldater till skillnad från Sverige där de flesta yngre och medelålders officerare aldrig fört trupp med större förband än ett kompani.

Därför bör Sverige samordna sin värnpliktsutbildning med Finland samt finansiera en återuppbyggnad av ett nationellt mobiliseringsförsvar bestående av ca 500.000-600.000 soldater inom 15 år.

Finansieringen av denna återuppbyggnad kan ske genom neddragningar av den statliga finansieringen av kultursektorn, högskolesektorn och arbetsmarknadspolitiken samt effektivare styrning av innovations- och forskningsanslagen, vilka för övrigt var de utgiftsslag som gynnades när invasionsförsvaret avvecklades i början av 2000-talet.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att Sverige återinför ett mobiliseringsförsvar som kan försvara och hävda territoriell integritet i alla rikets delar med en uthållighet som är minst 6 månader.

Attsats 2: att mobiliseringsförsvaret består av ca 500.000 - 600.000 soldater.

Attsats 3: att den svenska värnpliktsutbildningen så snart som möjligt uppgår till ca 40.000 värnpliktiga per år.

Attsats 4: att Sverige sluter att bilateralt avtal med Finland om gemensam värnpliktsutbildning under de kommande 10 åren.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriktsårsmötet i Stockholms läns yttrande:

En av statens viktigaste uppgifter är att garantera medborgarnas säkerhet och att försvara de territoriella gränserna. Ett starkt försvar av Sverige innebär också ett starkt försvar av friheten, demokratin och respekten för människovärdet. Det kommer att krävas stora resursförstärkningar för att vi ska ha förmåga att försvara hela Sverige. Kristdemokraterna står därför bakom målet att försvarsanslaget ska uppgå till två procent av BNP. Vi vill också gå med i Nato. Detta krävs för att det svenska försvaret ska ha en sådan organisation, omfattning och sammansättning att det kan försvara Sverige, samverka med andra och verka krigsavhållande vid säkerhetspolitiska kriser i närområdet. Motionären är otroligt precis i sina krav och partidistriktsstyrelsen menar att det inte är rätt väg att binda sig vid exakta siffror. Därför föreslås partidistriktsårsmötet besluta att avslå motionen.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län beslutade:

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att Sverige återinför ett mobiliseringsförsvar av 500 – 600 tusen soldater som kan försvara och hävda territoriell integritet i alla rikets delar med en uthållighet som är minst 6 månader. Att den svenska värnpliktsutbildningen så snart som möjligt uppgår till ca 40 000 värnpliktiga per år och att Sverige sluter att bilateralt avtal med Finland om gemensam värnpliktsutbildning under de kommande 10 åren.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att det svenska försvaret behöver förstärkas. Kristdemokraterna har drivit och driver att försvarsanslaget skall nå 2 % av BNP till 2030, och att riksdagen ska fatta beslut i den riktningen i närtid, senast vid kontrollstationen 2023. Ett sådant ekonomiskt tillskott, jämfört med den nivå regeringen föreslår, skulle innebära en kraftigt förstärkning. Däremot vill Partistyrelsen inte gå in och detaljstyra på det sättet som motionen gör.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:20:

att avslå motionen

11:21 Åtgärder för ökad cybersäkerhet i Sverige

Bakgrund

Sveriges framtida välstånd bygger dels på vår förmåga att vidmakthålla och utveckla nationella suveränitet dels vår exportbaserade tillverkningsindustri.

Det långsiktigt mest allvarliga hotet kommer från industrispionage från länder som Brasilien, Ryssland, Indien och Kina som satt höga mål att snabbt skapa välfärd för sina medborgare – och man skyr inga medel för att nå dessa. Just Ryssland och Kina genomför inte bara fullt öppna IT-angrepp på andra länder utan bedriver också omfattande cyberoperationer som både syftar till att stjäla industrihemligheter och för att kartlägga och skada ideologiska meningsmotståndare. Just stölderna av industrihemligheter som sedan omsätts i produktion i kinesiska produktionsanläggningar (ofta med statlig kinesiska intressen inblandade) utgör ett allvarligt hot mot både vår innovationskultur och mot den framtida svenska välfärden, Tänk bara på konsekvenserna för Sverige om Ericsson förlorar den alltmer ojämna kampen med den kinesiskt statssponsrade telekomjätten Huawei.

Det kan också konstateras med anledning av bl.a. Edward Snowdens avslöjanden att det finns ett påtagligt cyberhot mot våra politiska beslutfattare främst ur ett underrättelseperspektiv från länder som Sverige normalt sett betraktar som vänligt sinnade. Det är naturligtvis viktigt att vi motverkar även dessa underrättelsehot, i synnerhet om detta kan leda till att andra länder får insyn i Sveriges förhandlingsstrategier i fråga om olika bilaterala avtalsförhandlingar, eller Sveriges tänkta agerande i kritiska EU- eller FN-frågor.

Mot detta aggressiva Cyberhot måste Sverige skydda sig bättre men idag saknas det en kraftfull aktör som dels har mandat att motverka cyberhotet, dels leder cyberförsvaret på ett konkret och effektivt sätt. Detta beror på att cybersäkerhetsfrågorna är fördelade på fyra departement; försvars-, närings- och justitiedepartementen samt UD (vad avser den internationella samordningen) samt nio myndigheter enligt följande:

1. Säkerhetspolisen (Ju-dep) vad avser cyberbrott som berör spionage och terror
2. Åklagarmyndigheten (Ju-dep) vad avser förundersökning av vissa cyberbrott
3. Polisen (Ju-dep) vad avser cyberbrott vid traditionella egendomsbrott (bedrägerier, piratkopiering, etc) eller intrång i den privata sfären (hot, ofredande, etc)
4. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (Ju-dep) vad avser samordningen av arbetet med samhällets informationssäkerhet. Denna myndighet saknar faktiska myndighetsbefogenheter inom informationssäkerhetsområdet och är därför i första hand policymakare i frågor om informationssäkerhet, bland annat med stöd av den uppföljningsfunktion (CERT) av vad som händer på Internet som överfördes från Post och telestyrelsen 2011. Den enda egentliga operativa myndighetsbefogenhet som MSB har inom cyberområdet är att myndigheten beslutar om godkännande av krypton för den civila sektorn.
5. Post- och Telestyrelsen (Nä-dep) vad avser myndighetsbefogenheten att utfärda regler och riktlinjer för obligatorisk rapportering av integritetsincidenter från internetleverantörerna. Vidare bedriver PTS också internationell samordning av dessa frågor.
6. Försvarets materielverk (Fö-dep) vad avser att bedriva opartisk granskning av produkters IT-säkerhet enligt den internationella standarden ISO/IEC IS 15408, även känd som Common Criteria. Man är landet enda offentliga certifieringsorgan för IT-säkerhet med Common Criteria som grund. Dessvärre finns det en rad andra standards för IT-säkerhet med andra regler som grund inom ex banksektorn, etc där det finns andra certifieringsorgan, ofta branschägda.
7. Försvarsmakten (Fö-dep) vad avser dels tillsyn i fråga om cybersäkerheten för de delar inom Sverige som är kritiska för vårt försvar, dvs vissa myndigheter och företag, dels IT-försvarsförbanden på ledningsregementet i Enköping där man bedriver praktiskt cyberförsvar när en angripare attackerar Försvarsmaktens IT-miljö. Försvarsmakten saknar idag ett av

statsmakterna beslutat mandat att förvalta Sveriges nationella förmåga att bedriva offensiva cyberoperationer för det fall vi blir angripna. Det mandat man dock har är att militära underrättelse- och säkerhetskontoret (MUST) beslutar om godkännande av krypton för den militära sektorn.

8. Försvarets radioanstalt (Fö-dep) vad avser uppdraget att bidra till att stärka informationssäkerheten inom samhällsviktig verksamhet i Sverige. Skillnaden mellan MSBs, Försvarsmaktens och FRAs uppdrag är att den främsta kompetensen inom såväl produktion av säkra cyberkrypton som den tekniska förmågan att upptäcka och skydda sig mot IT-attacker finns på FRA. Både MSB och MUST anlitar FRA som "underleverantör" när man skall godkänna krypton för civilt eller militärt bruk eftersom man saknar denna kompetens i den egna myndigheten. Vidare har FRA genom sitt signalspanningsmandat den bästa tillgången bland alla här uppräknade myndigheter både strategiskt och i realtid till vad som händer på internet och i det ständigt pågående Cyberkriget. Myndigheten har ingen faktiskt beslutsbefogenhet mot enskild utan är en renodlad underrättelsemyndighet.

9. Datainspektionen (Ju-dep) vad avser tillsynsverksamhet så att dålig IT-säkerheten inte medför otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet. Myndigheten bedriver förebyggande arbete, främst genom information samt följer och beskriver utvecklingen på IT-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik.

Förslag

Inrätta därför en nationell myndighet för Cyberförsvar och Säkra nät vars uppgift är att värna Sveriges integritet i Cyberrymden. Det finns redan idag en sådan myndighet för den fysiska världen; nämligen Kustbevakningen och här går det utmärkt att göra en analogi.

Kustbevakningen har idag långtgående myndighetsbefogenheter till sjöss där man både löser gränsskyddsfrågor, tullfrågor, polisiära frågor och miljöbrottsfrågor. I det sistnämnda fallet har KBV dessutom förundersökningsrätt i likhet med polisen.

En cyberförsvarsmyndighet skulle på samma sätt få uppdraget att övervaka cyberrymden och att skydda svenska intressen från cyberattacker eller cyberintrång (ex industrispionage). Detta skulle göras genom att myndigheten skulle få uppdraget att bygga upp ett säkert sammanhållet IT-nätverk, gärna som en kontrollerad molntjänst, inom vilket alla svenska myndigheter, kommuner och landsting skulle tvingas vara med sin IT-verksamhet. Detta nätverk - "Sveriges säkra nätverk" - skulle bidra på ett effektivt sätt till utvecklingen av e-tjänster samt god behörighetskontroll vid access till olika informationssystem. Till detta nätverk skulle också svenska företag som bedriver forskning och utveckling kostnadsfritt kunna ansluta sig helt eller till delar för att skydda sig mot industrispionage.

Inrättandet av en cyberförsvarsmyndighet innebär att dagens fragmenterade myndighetsansvar konsolideras till en myndighet. Detta innebär en väsentlig renodling av dagens myndigheter och en tydlig besparingspotential. De uppdrag som FMV, MSB och PTS idag genomför inom cyberförsvarsområdet utgår och övertas i stället av cyberförsvarsmyndigheten. Försvarsmakten renodlas till att utveckla förmåga till offensiva cyberoperationer och ansvaret godkännande av IT-baserade krypton (såväl militära som civila) överförs till FRA, som FRA ändå är de i staten som kan detta sakområde i särklass bäst.

Cyberförsvarsmyndighet skulle, likt Kustbevakningen, också få rätten att bedriva förundersökningar i fråga om cyberattacker riktade mot "Sveriges säkra nätverk". Detta medför betydligt ökad effektivitet eftersom man idag först måste avgöra om ett IT-trång är riktat mot rikets säkerhet (SÄPO), terror-orienterat (polismyndigheten centralt eller SÄPO), grov gränsoverskridande brottslighet (polismyndigheten centralt) centralt) eller "bara" vanliga intrång (polismyndigheten lokalt) innan förundersökning egentligen tar fart.

Vid ett massivt cyberangrepp mot landet (jfr Estland 2007) skulle myndigheten leda det operativa försvaret av den svenska cyberrymden, samt i förkommande fall stödja

Försvarsmaktens offensiva cyberoperationer om sådana bedöms nödvändiga av statsmakterna. Eftersom det knappast är ekonomisk försvarbart att bygga en stor myndighet dimensionerad för en massiv cyberattack, bör dimensioneringen lösas genom att man skapar en mobiliseringsorganisation bestående av privata IT-företag. Detta bör göra i analogi med om hur Sverige fram till totalförsvarets upplösning i mitten 1990-talet löste vissa kritiska

försörjningsfrågor i fråga om betydelsefulla produkter i händelse av ett traditionellt krig. Dåvarande myndigheten Överstyrelsen för ekonomiskt försvar slöt en rad kontrakt med s.k. krigsviktiga företag (K-företag) som fick en viss ekonomisk kompensation mot att man vidmakthöll en viss produktionskapacitet. På samma sätt bör man lösa cyberförsvarsförmågan. Genom att upphandla en rad privata IT-företag på beredskapskontrakt och samtidigt löpande kompetensutveckla dessa, skaffar man sig en snabb och kompetent insatsorganisation vid ett cyberangrepp. Dessutom så medför denna kompetensöverföring att dessa bolag i sin ordinarie verksamhet kommer att kunna förstärka IT-säkerhet hos sina kunder på ett bättre sätt vilket minskar de skadliga effekterna av ett cyberangrepp ytterligare. Samtliga statliga myndigheter, affärsdrivande verk, landsting samt kommuner skall vara skyldiga att bedriva alla sin IT-verksamhet inom "Sveriges säkra nätverk". Svenska företag som bedriver forskning och utveckling skall kostnadsfritt kunna ansluta sig helt eller till delar för att skydda sig mot industrispionage.

Yrkande

Jag yrkar att stämman ställer sig bakom;

Attsats 1: att Myndigheten för Cyberförsvar under försvarsdepartementet inrättas vars uppdrag skall vara att hävda Sveriges suveränitet i cyberrymden genom realtidsuppföljning av händelser på internet och genom försvarsunderrättelseinformation, leda försvaret av svenska intressen i cyberrymden i händelse av ett cyberangrepp, stödja Försvarsmakten vid offensiva cyberoperationer, upphandla en mobiliseringsorganisation i form cyberförsvarsföretag (C-företag) som på kort varsel skall kunna förstärka Sveriges cyberförsvarsförmåga i händelse av ett cyberangrepp, utveckla, driva och förvalta "Sveriges säkra nätverk" samt kostnadsfritt tillhandahålla detta till stat, kommun och landsting samt privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet eller forskning och utveckling av produkter och tjänster som skapar arbetstillfällen i Sverige, beställa krypton av FRA för såväl militära som civila myndigheters IT-trafik eftersom all denna trafik kommer att ske inom "Sveriges säkra nätverk", bedriva förundersökningar i fråga om intrång riktade mot "Statens säkra nätverk".

Attsats 2: att samtliga statliga myndigheter, affärsdrivande verk, landsting samt kommuner skall vara skyldiga att bedriva alla sin IT-verksamhet inom "Sveriges säkra nätverk"

Attsats 3: att svenska företag som bedriver forskning och utveckling skall kostnadsfritt kunna ansluta sig helt eller till delar för att skydda sig mot industrispionage.

Täby 2020-11-22

Erik Kärnekull

Partidistriksårsmötet i Stockholms läns yttrande:

Regeringen fattade i december ett beslut om att tillsätta ett nationellt center för cybersäkerhet som ska skydda svenska intressen mot cyberattacker från främmande makt. Kristdemokraterna tycker detta är bra men har sedan flera år arbetat för att se en fullskalig cybersäkerhetsmyndighet. Vi menar att en sådan ny myndighet bör ges tillsynsansvar och rapporteringsansvar till regeringen. Gemensamma analyser och lägesbilder i fråga om hot, sårbarheter och risker borde vara en del av Cybersäkerhetsmyndighetens uppdrag, liksom att bistå andra myndigheter och aktörer i säkerhetsarbetet. Myndigheten ska också ges i uppdrag att samla och renodla de föreskrifter som finns för att kunna verka styrande när det gäller andra myndigheters arbete med cybersäkerhet.

Partidistriksårsmötet i Stockholms län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar på att myndigheten för cyberförsvar inrättas under försvarsdepartementet, att samtliga statliga myndigheter, affärsdrivande verk, landsting samt kommuner skall vara skyldiga att bedriva alla sin IT-verksamhet inom "Sveriges säkra nätverk" och att svenska företag som bedriver forskning och utveckling skall kostnadsfritt kunna ansluta sig helt eller till delar för att skydda sig mot industrispionage.

Vårt samhälle är och blir alltmer beroende av informationsteknik. Det kan gälla datorbaserad styrning och övervakning av viktiga samhällsfunktioner som t.ex. elförsörjning, vattendistribution, trafikreglering på vägar, järnvägar och i luften eller hantering av andra funktioner som betalningar, handel och information. Minst en gång i veckan sker det en så pass allvarlig it-incident att den bedöms hota verksamheten hos svenska myndigheter.

Det är med anledning av denna utveckling som Kristdemokraterna sedan flera år tillbaka har krävt en fullskalig cybersäkerhetsmyndighet. Att som regeringen nu har gjort och avsatt medel för att inrätta ett nationellt center för informations- och cybersäkerhet menar vi är ett steg i rätt riktning, men otillräckligt.

Kristdemokraterna har sedan tidigare föreslagit att en cybersäkerhetsmyndighet skulle ges tillsynsansvar och rapporteringsansvar till regeringen. Gemensamma analyser och lägesbilder om hot, sårbarheter och risker kommer att vara en del av cybersäkerhetsmyndighetens uppdrag, men myndigheten ska också ges i uppdrag att samla och renodla de föreskrifter som finns för att kunna verka styrande när det gäller andra myndigheters arbete med cybersäkerhet. Föreskrifterna bör vara målstyrande och beskriva vad som ska uppnås, inte hur detta ska uppnås. När cybersäkerhetsmyndigheten utifrån sin tillsyn av en myndighet eller ett företag identifierar en rad åtgärder som måste vidtas bör cybersäkerhetsmyndigheten ha uppdraget att bidra med metodstöd kring hur myndigheter eller företag ska uppnå dessa.

Cybersäkerhetsmyndigheten kommer att ha en viktig roll genom att ge råd om hur man skyddar sig mot cyberangrepp till de företag, myndigheter och organisationer vars verksamhet är starkt beroende av fungerande it-system. Eftersom cybersäkerhetsmyndigheten kommer ha en stor del av den samlade kompetensen på området bör de också ha ett ansvar och ett uppdrag att se till andra myndigheter klarar av målen.

Vårt förslag om en cybersäkerhetsmyndighet skulle innebära att alla myndigheter, företag och organisationer har en skyldighet att rapportera alla former av cyberangrepp som riktas mot dem till den centrala myndigheten. Cybersäkerhetsmyndigheten skulle på så vis kunna skaffa den kunskapsbredd som krävs för att möta olika typer av cyberangrepp. Partistyrelsen vill dock i detta läge inte gå in på den detaljnivå och styrning som motionären anför, särskilt då det innebär en process som kommer att behövas byggas upp under längre tid.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:21:

att avslå motionen

11:22 Tydliggör och bygg ut politikområdet totalförsvar och fredstida krisberedskap för medlemmar och väljare

Kristdemokraterna har i riksdagen senast i en kommittémotion (Motion 2020/21:2775, Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap) understrukt att Sverige behöver avsevärt stärka sin krisberedskap och sitt civila försvar. På Kristdemokraternas officiella webbplats anges ett flertal av partiets politikområden däribland försvar. Där fokuseras det militära försvaret. Övriga delar av totalförsvaret samt krisberedskap i fredstid nämns inte. Detsamma gäller i huvudsak skriften För ett tryggt Sverige. I Kristdemokraternas

principprogram finns några skrivningar om totalförsvaret i avsnittet 2.4. Säkerhet och försvar.

Det är naturligt att Kristdemokraterna utöver vad gäller det militära försvaret kommunicerar ett tydligt och genomarbetat politiskt program för samtliga delar av totalförsvaret samt den fredstida krisberedskapen, vilken hänger samman med totalförsvaret. Detta understryks inte minst av rådande Covid-19 pandemi, men också av det försämrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden. Lägg därtill senare års påverkansoperationer, terrorattentat, IT-haverier, skogsbränder och flyktingkris. Totalförsvaret är alla delar av ett lands försvar inkluderande det militära, civila, psykologiska och ekonomiska försvaret som behövs för att förbereda Sverige för krig. I fredstid behövs också en krisberedskap för att hantera kriser. Det är fundamentalt att det när kriser uppstår i ett land finns skydd för människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet och grundläggande värden som demokrati, rättsäkerhet och mänskliga rättigheter. Därför är det av stor vikt med ett robust totalförsvaret och en vass krisberedskap i fredstid. Sverige ska ha en god förmåga när det gäller t.ex. försörjning av läkemedel och skyddsutrustning i hälso- och sjukvården, livsmedels- och energiförsörjning. Likaså måste det finnas en god författningsberedskap på så sätt att det i ett normalläge finns rättsregler på plats för olika förutsebara krislägen i fredstid. Man får inte glömma det för kristdemokraterna viktiga civilsamhället, som tex i form av frivilliga försvarsorganisationer har en viktig roll inom krisberedskap och totalförsvaret. Det är viktigt att det finns en politisk helhetsyn på samhällets satsningar och åtgärder för att förebygga och hantera hot och risker såväl i fred som i krig. Totalförsvartsplanering har återupptagits på senare år, men behöver fortsatt förstärkas efter att i det närmaste ha raserats efter det kalla krigets slut. Detsamma gäller den fredstida krisberedskapen. (Se t.ex. Totalförsvaret 2021-2025 (Prop. 2020/21:30), Motståndskraft, Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025 (Ds 2017:66), Hälso- och sjukvård i det civila försvaret – underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23) och Försvarshögskolans rapport Förutsättningar för krisberedskap och totalförsvaret i Sverige.)

Med hänsyn till vad som sagts ovan bör kristdemokraterna för medlemmar och väljare tydliggöra och samla politiken vad gäller totalförsvaret och den fredstida krisberedskapen.

Jag yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

Attsats 1: att i principprogrammet, på partiets webbplats och i andra informationskanaler

- som politikområde använda beteckningen Totalförsvaret och krisberedskap i fredstid
- tydliggöra och vid behov utveckla kristdemokraternas politik gällande övriga delar av totalförsvaret än det militära försvaret samt den fredstida krisberedskapen

Gränna 2021-02-05

Örjan Dahlberg

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings läns yttrande:

För att säkerställa bibehållna samhällsfunktioner vid ett skymningsläge är totalförsvarets alla bitar absolut nödvändiga. Det gäller både militärt och civilt försvar. Under alltför många år har arbetet med att planera för totalförsvaret dock uteblivit. Förberedelserna har varit sparsamma och möjligheten att upprätthålla någon form av civilt försvar vid en kris är idag mycket små. Det civila försvaret består av samverkan mellan Försvarsmakten och ett antal samhällsfunktioner, organisationer, institutioner och företag. Det arbete som pågår med att återuppta planeringen för det civila försvaret går för långsamt och behöver intensifieras och påskyndas. I detta arbete är

det angeläget att lärdomar och resurser från arbetet med skydd mot olyckor och krisberedskap också används i planeringsarbetet för det civila försvaret. Målet med det civila försvaret ska vara att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och att bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp. Detta bygger in en robusthet i samhället som gör att samhället kan upprätthålla vissa funktioner trots ett försämrat säkerhetsläge. Då omvärldsläget de senaste åren förändrats till det sämre finns det ett behov av att återuppta planeringen och förberedelserna för det civila försvaret. Motionären sätter fingret på ett flertal viktiga aspekter där partiet nu utvecklar sin politik, inte minst genom det arbete Mikael Oscarsson bedriver i riksdagen och därmed anser vi motionen vara besvarad.

Partidistriktsårsmötet i Jönköpings län beslutade:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionären att den civila delen av Sveriges totalförsvar och krisberedskapen i fred behöver utvecklas. Partiet driver redan dessa frågor, men ser ett värde i att ytterligare utveckla partiets politik i dessa områden och kommer att starta ett arbete för att vidareutveckla partiets politik i dessa områden. När det är dags att revidera principprogrammet kan det som motionären tar upp komma att beaktas. Gällande andra dokument och partiets kommunikation utåt så menar Partistyrelsen att rikstinget inte bör fastslå detta. Kommunikation som är del av valrörelse bör fortsatt sättas av partiets verkställande utskott, partistyrelse och kommunikationsavdelningen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:22:

att anse motionen besvarad

11:23 Förbättra villkoren så att fler kvinnor ska kunna vara en del av försvarsmakten

Kvinnor har alltid spelat en viktig roll i krig och konflikter. Ändå är det fortfarande en mindre andel kvinnor i försvaret jämfört med andra västländer. Man brukar säga att försvaret är det mest könssegregerade arbetsplatserna än idag och trots att vi har könsneutralt värnplikt så är det fortfarande en manlig värnplikt.

Därför borde andelen kvinnor i försvaret vara en spegling av samhället. Och för att detta ska vara möjligt så bör vi åtgärda de bakomliggande orsaker till att kvinnor inte väljer att söka sig till försvaret i den utsträckning som samhället efterfrågar. En viktig sak att fundera över är tolkningen av jämlikhet och jämställdhetsperspektivet. Kan detta vara ett hinder för kvinnor att söka sig till de olika yrkena i försvaret trots att kvinnors biologiska fysik är annorlunda?

Män har mer muskelmassa. Medan kvinnor biologisk muskelmassa har en starkt begränsande effekt på kvinnors valmöjligheter och sannolikt deras motivation att börja och fortsätta i försvarsmakten. Därför borde de fysiska kraven utformas utifrån kön med hänsyn till de biologiska skillnaderna inte bara vid rekrytering. Hänsyn måste tas till kön, ålder och lämplighet. Vid annat fall kan skador uppstå på grund av för höga krav i relation till de biologiska förutsättningarna. Detta kan medföra även nedsättande attityd mot kvinnor som individer och vara en rot till att kvinnor kopplar pondus och auktoritet till fysisk styrka som på sikt kan skapa tom konflikter och skev syn av könen. En biologisk och självklar skillnad mellan könen är att män inte föder barn och ingen ifrågasätter detta, vilket borde vara en självklarhet att kvinnors förmåga och biologi borde beaktas vid rekrytering till försvarsmakten. Vid annat fall kan vi aldrig någonsin få en effektiv, jämställd, bra kultur och ideal utan att försvarsmakten ger spegling av samhället. Därför ska Sverige vara angelägen inte minst med tanke på att vi satsar mer på försvaret att fler kvinnor vill/kan vara en del av försvarsmakten. Men för att detta ska vara

realitet så behövs det radikala förändringar i hela grundstrukturen och organisationen.

Idag lider kvinnor av materielbrist avseende personlig utrustning. Kvinnor upplever irritation och fysiska skador från kängor, som har fel passform, hjälmar som är för stora, kroppsskydd fältjackor, byxor och tröjor som är anpassade efter manlig kollektion än kvinnor. Detta är helt oacceptabelt med tanke på risker för skador, som utrustningen skapar för tjänstgörande kvinnor i försvaret. Andra självklara hinder som borde åtgärdats är damtoaletter, omklädningsrum duschar och andra lokaler som möjliggör avskildhet för kvinnor. Utbildning för befäl om jämställdhet, likabehandling och kultur och attitydförändringar borde genomsyrar hela organisationen så att diskriminering på grund av biologiska skillnader kan diskvalificera kvinnor att delta i försvaret.

Sverige har tyvärr inte kommit så långt i det avseenden och brister i jämställdhet är ett organisatoriskt problem. En effektiv och inkluderande personalförsörjning kan inte ha barriärer för grupper i organisationen. Den kräver förmåga att attrahera, rekrytera och utveckla individer utifrån förmågan och kompetens. Jämställdhetspolitik behöver därmed lösas för allas bästa. Som tidigare soldat i ett annat land har jag sett vilken nytta och status kvinnor får utifrån egna meriter och utifrån de biologiska förutsättningarna som jag aldrig upplevt som ett hinder. Försvaret behöver speglas utifrån befolkningens sammansättningen. Kvinnor är ett viktigt komplement och en viktig resurs som vi inte kan vara utan i dessa tider.

Med tanke på det som anförts vill jag att rikstinget beslutar uppdra till partistyrelsen att verka för

Attsats 1: Att ledare inom försvaret ska utbildas jämställdhet samt utöka kunskapen att värdera individer likvärdigt och sakligt.

Attsats 2: Att material som tillhandahålls till värnpliktiga anpassas till båda könen.

Attsats 3: Att anpassa utforma fysiska krav utifrån kön och de biologiska skillnaderna så att fler kvinnor kan ta sig an uppgifter inom försvarsmakten

Attsats 4: Att material såsom kläder, hjälm, uniformsystem och vapensystem mm ska anpassas efter kön.

Attsats 5: Att anpassa byggander såsom lokaler, duschar, omklädningsrummen, toaletter efter en organisation som tillgodser den personliga integriteten för att gynna både könen samt HBTQ personer i möjlig deltagandet,

Attsats 6: Att kvinnor ges utrymme att kommunicera yrket i försvarsmaktens marknadsföring.

Attsats 7: Att utbilda rekryteringsmyndigheten i jämställdhet, jämlikhet och lika behandling för att nå en gynnsam utveckling i försvarsmakten.

Attsats 8: Att ha mätbart målsättning som årligen ska utvärderas avser rekrytering av kvinnor till försvaret

Attsats 9: Att ta bort alla osakliga hinder för kvinnor invandrare, HBTQ personer att göra karriärs möjligheter eller officerare

Attsats 10: Att arbeta för en ökad inkludering av kvinnor, personer med invandrarbakgrund och HBTQ personer

Falun

Thomas Strömberg

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att beslut saknas för motionen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det är önskvärt att fler kvinnor söker sig till Försvarsmakten och att det är viktigt att åtgärder vidtas som förmår fler kvinnor att stanna kvar och göra karriär.

Försvarsmakten bedriver redan idag ett omfattande förebyggande arbete mot diskriminering och trakasserier. Detta arbete fokuserar på en rad ämnesområden, såsom jämställda och jämlika arbetsförhållanden, löner, rekrytering och befordran, utbildning och kompetensutveckling, samt möjligheten att förena arbete med föräldraskap. Man bedriver också mentorskapsprogram och successionsplanering i syfte att öka andelen kvinnor i organisationen.

Utifrån denna övergripande ram, där politiken inte detaljstyr myndighetens verksamhet, har Försvarsmakten möjlighet att utveckla sina rutiner i de fall där diskriminering och trakasserier upptäcks.

Försvarsmakten gör en årsbaserad redovisning av uppfyllnaden av sina jämställdhetsmål till regeringen. Arbetet fortgår med att säkerställa att de mätbara målsättningar som finns är relevanta och ändamålsenliga, särskilt med avseende på rekrytering av kvinnor.

Flera av de åtgärder som motionären föreslår för att stärka jämställdhetsarbetet inom försvaret finns redan på plats idag eller håller på att införas. Redan idag utbildas ledare inom respektive myndighet, däribland Plikt- och provningsverket, inom jämställdhet, likabehandling, samt kultur- och attitydförändringar. Detta arbete ska också genomsyra hela organisationen. Därtill genomförs kvalitetskontroller för att säkerställa att utbildningarna håller hög kvalitet och överensstämmer med gällande regelverk.

Försvarsmakten har redan idag till uppgift att säkerställa att all personal, inklusive värnpliktiga, har tillgång till ändamålsenlig materiel, såsom kläder, hjälmar, uniformssystem, vapensystem med mera. Utöver komfort måste hänsyn tas till bland annat flamsäkerhet, skydd och hygien. Arbetet med materiellanpassning utvärderas även det på årsbasis.

Inom Försvarsmakten pågår också ett ständigt arbete med att anpassa utformningen av fysiska krav utifrån kön. Att kvinnor och män ska kunna delta i verksamheten på lika villkor är en god princip. Detta måste ske under förutsättning att Försvarsmaktens operativa förmåga kan bibehållas. På samma sätt är det viktigt att den anpassning av lokaler som redan sker idag också kan fungera i ett krigsscenario.

Vidare föreslår motionären att kvinnor ska ges utrymme att kommunicera sina yrken i Försvarsmaktens marknadsföring. Detta är något som redan idag sker i stor omfattning i myndighetens olika informationskanaler.

Därtill yrkar motionären på att alla osakliga hinder för kvinnor, invandrare och HBTQ-personer att göra karriär eller bli officerare ska tas bort. Diskriminering på basis av kön, etnicitet och sexuell läggning är förbjuden i Sverige, så även i Försvarsmakten. Däremot kan det finnas skäl att se över kravprofiler som kan uppfattas som orättvisa, även om partistyrelsen inte är av åsikten att det här skulle vara ett problem inom just Försvarsmakten.

På samma sätt yrkar motionären på att Försvarsmakten ska arbeta för en ökad inkludering av personer med invandrarbakgrund, samt HBTQ-personer. Partistyrelsen delar uppfattningen att Försvarsmakten i större utsträckning behöver vara en spegling av hur samhället ser ut och att ansvaret för detta arbete bör falla på myndigheten själv och inte på lagstiftaren.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 11:23:

att anse motionen besvarad

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

11:01 att avslå motionen

11:02 att anse motionen besvarad

11:03 att avslå motionen

11:04 att anse motionen besvarad

11:05 att anse motionen besvarad

11:06 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

Attsats 3: att anta attsatsen

11:07 att anse motionen besvarad

11:08 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att anta attsatsen

11:09 att avslå motionen

11:10 Attsats 1: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att Sverige snarast ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och därmed anse motionen besvarad.

Attsats 2: Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att Sverige efter erkännandet ska påbörja processen med att flytta den svenska ambassaden från Tel Aviv till Jerusalem och därmed anse motionen besvarad.

11:11 att anta motionen

11:12 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anta attsatsen

Attsats 3: att anse attsatsen besvarad

Attsats 4: att anse attsatsen besvarad

Attsats 5: att avslå attsatsen

11:13 att avslå motionen

11:14 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att anse attsatsen besvarad

11:15 Attsats 1: att anta attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

11:16 Attsats 1: att avslå attsatsen

11:17 att anse motionen besvarad

11:18 att anse motionen besvarad

11:19 att anse motionen besvarad

11:20 att avslå motionen

11:21 att avslå motionen

11:22 att anse motionen besvarad

11:23 att anse motionen besvarad

Motioner – Kapitel 12

STADGAR

12:01 Antal ombud baseras på betalande medlemmar!

I gällande stadgar finns föreskrifter om beräkning av antal ombud till partidistriktsårsmöte, riksting och partifullmäktige.

För partidistriktsårsmöte gäller enligt § 8, moment 2, att ”Varje partiavdelning har rösträtt genom två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 25-tal medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet”

För riksting gäller enligt § 11, moment 3, att ”Varje partidistrikt har rösträtt med två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 100-tal medlemmar inom partidistriktet”

För partifullmäktige gäller enligt § 12, moment 2, att ”Varje partidistrikt har rösträtt genom ett ombud och en ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 500-tal medlemmar utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet”.

Stadgarnas § 23, moment 1, föreskriver att ”Medlems rösträtt samt yttrande och förslagsrätt vid årsmöte/riksting kan endast utövas av betalande medlem” (undantag dock för hedersmedlemmar).

Med tanke på skrivningen i § 23, moment 1, blir det orimligt att basera antal ombud efter alla medlemmar, betalande som icke betalande. T ex skulle en partiavdelning med 150 registrerade medlemmar varav 24 betalande ha rätt till åtta ombud vid partidistriktsårsmöte enligt gällande stadgar, men är utgångspunkten istället betalande medlemmar skulle partiavdelningen haft rätt till enbart två ombud.

Förslag

Mot bakgrund av det ovan framförda föreslår vi att Rikstinget beslutar att antalet ombud baseras på betalande medlemmar och därmed lyda:

Attsats 1: För partidistriktsårsmöte gäller enligt § 8, moment 2, att ”Varje partiavdelning har rösträtt genom två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 25-tal betalande medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet”

Attsats 2: För riksting gäller enligt § 11, moment 3, att ”Varje partidistrikt har rösträtt med två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 100-tal betalande medlemmar inom partidistriktet”

Attsats 3: För partifullmäktige gäller enligt § 12, moment 2, att ”Varje partidistrikt har rösträtt genom ett ombud och en ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 500-tal betalande medlemmar utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet”.

Dala-Järna & Borlänge 2020-10-24

Krister Svensson samt Torsten Larsson

Partidistriktsårsmötet i Dalarnas yttrande:

Partidistriktsstämman i Dalarna 2021-04-10 föreslår att motionen bifalls med motivering att det är rimligt att beräkning av ombud görs utifrån betalande medlemmar.

Partidistriktsårsmötet i Dalarna beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande och förslag till beslut ges efter motion 12:02.

12:02 Beräkna antalet ombud till distriktsårsstämmorna på rätt sätt

I Kristdemokraternas stadgar stipuleras att medlemsavgift skall vara erlagd året innan årsstämma hålles – partiavdelningsstämma och distriktsårsstämmorna - för att erhålla rösträtt. Vid beräkning av antalet ombud till distriktsårsstämmorna används antal registrerade medlemmar som underlag. Inte logiskt med rösträtten. Medlem som inte betalat på många, många år ingår i underlaget. Dom lever ja, men vi vet inte vad dom idag hör hemma politiskt och dom kan till och med vara aktiva i annat parti.

För att belysa frågan så kan vi göra följande räkneexempel från en partiavdelning:

Registrerade medlemmar 202 st. ger 2 + 7 totalt 9 ombud och lika många ersättare.

Betalande medlemmar 98 st. ger 2 + 2 totalt 3 ombud och lika många ersättare

Det ger ett skevt styrkeförhållande.

Medlemmarna kan naturligtvis ligga kvar i medlemsregistret och vara en bas för bearbetning med att skapa flera aktiva och betalande kristdemokrater.

Vi yrkar därför att rikstinget beslutar:

Attsats 1: Att betalande medlemmar i partiavdelningarna från året före partidistriktsstämmorna är underlaget för beräkning av antalet ombud till stämmorna, dvs. §8 mom. 2 i Kristdemokraternas stadgar ersätta ”medlemsantalet” med ”betalande medlemmar”.

Sandviken

Leif Jönsson samt Mari-Ann Dahlstedt

Partidistriktsårsmötet i Gävleborgs yttrande:

Utifrån det faktum att Kristdemokraterna lägger allt större vikt vid om medlemsavgiften är betald eller inte för att ha bl.a. förslags- och rösträtt vid t.ex. årsmöten så anser

Kristdemokraterna i Gävleborg att detta är ett logiskt förslag. Årsmötet beslutar att föreslå rikstinget överlämnar motionen till partifullmäktige med förslag att anta motionen.

Partidistriktsårsmötet i Gävleborg beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 12:01 till 12:02:

Stadgarna föreskriver att den som skall ha rösträtt och förslagsrätt vid årsmöten och styrelse (x) skall vara betalande medlem. Detta är rimligt att kräva för att kunna vara med och påverka partiet.

Denna del är inte analog med vad som i stadgarna föreskriver gällande underlag för beräkning av hur många ombud tex partiavdelningen har till partidistriktets årsmöte liksom vad partidistriktet har för antal ombud till riksting. Anledning till att denna koppling inte finns i stadgarna är att då stadgerevisionen gjordes fanns inget säkert system för att följa upp hur många medlemmar respektive partiavdelningar eller partidistriktet hade. Idag har vi ett centralt medlemsregister och en inkassering av medlemsavgiften centralt med automatisk registrering för vilka som är betalande.

De partiavdelningar och partidistrikt som ser till att ha en hög andel betalande medlemmar skall också premieras genom att kunna erhålla fler representanter till distriktets årsmöte eller

riksting. Detta blir också ett incitament för varje partiavdelning och partidistrikt att vara aktiv i att inte bara värva medlemmar utan att också verka för att alla medlemmar betalar medlemsavgiften.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 12:01:

att anta motionen

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 12:02:

att anta motionen

12:03 Betalande medlemmar ger inflytande

Partiet har ett stort antal medlemmar runt om landet med varierande grad av engagemang. Att betala medlemsavgift anser jag vara ett av de mest grundläggande engagemang som medlemmar bör ha inom partiet och partiorganisationen på alla nivåer bör gynnas av så många betalande medlemmar som möjligt. Så är inte fallet idag menar jag och man kan sammanfatta budskapet med denna motion att försöka skapa mer incitament för att det skall löna sig. Om jag ska generalisera så tror jag att partidistrikt och partiavdelningar med större andel betalande medlemmar är ett sundhetstecken och det kan vara ett enkelt men inte perfekt nyckeltal för att mäta hur bra en förening faktisk sköts och engagemanget fungerar. Om förening A har 200 medlemmar men bara hälften betalar avgift men förening B har 150 medlemmar men 90 % betalar avgift så skulle jag bara baserat på detta säga att förening B är mest välskött och ska ha mer inflytande än förening A. Styrelsen i förening A kan ha struntat i att följa upp de medlemmar man har, men fortfarande fler ombud än förening B med dagens stadgar.

I stadgarna §4 moment 6-7 framgår det att endast betalande medlemmar har motions-, yttrande-, förslags- och rösträtt vid avdelningsårsmöten och detta tycker jag är helt i sin ordning och bör vara rättesnöret för hela partiorganisationen. Motionsrätten som nämns här gäller för alla nivåer så den nämner jag ej i kommande stycken.

Utdrag ur stadgarna §8 Mom 2 om partidistriktsårsmöten:

”Varje partiavdelning har rösträtt genom två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 25-tal medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet”

Således baseras ombudsfördelningen på medlemsantalet, inte antalet betalade medlemmar.

Rikstingsombud tilldelas partidistriktet baserat på ”varje fullt 100-tal medlemmar” (§11 Mom 3) partifullmäktigeombud för ”varje fullt 500-tal medlemmar” (§12 Mom 2) utifrån medlemsantal 31 december året före aktuellt möte. Även här gör man ej skillnad på betalande och icke betalande medlemmar.

Välskötta föreningar förtjänar inflytande.

Attsats 1: ATT i partiets stadgar ändras så att antal ombud och ersättare på för partidistrikt, riksting samt partifullmäktige bestäms utifrån antalet medlemmar som betalar MEDLEMSAVGIFT och inte bara efter antal medlemmar som det står idag. (§8 mom 2, §11 mom 3 och §12 mom 2)

Attsats 2: ATT partiet skall möjliggöra betalning av medlemsavgift för längre tid än ett år. T. ex. fem eller 10-årsmedlemskap bl.a. i syfte att minska uppföljningsbehovet.

Stockholm 2021-02-14

Christian Olofsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen föreslår att politiskt inflytande via ombud till riksting, stämmor mm ska baseras på antalet betalande medlemmar och inte på antalet registrerade medlemmar samt att det ska vara möjligt att betala medlemsavgift för längre period än ett år.

Som motionären mycket riktigt antyder vore det naturligtvis optimalt, om varje medlem betalade sin medlemsavgift varje år. Detta är i verkligheten oftast en utopi.

Under de senaste åren har utskick av inbetalningskort med swish-möjlighet skett centralt inom partiet. Detta har medfört ett effektivt och snabbt utskick direkt i början av året med stor tydlighet. En viss ökad betalningsfrekvens har kunnat märkas, men ett stort ansvar vilar fortfarande på partiavdelningarna att följa upp och kräva in obetalda medlemsavgifter.

Våra partiavdelningar leds huvudsakligen av frivilliga krafter som ofta lägger ner stor tid i det lokala utåtriktade arbetet, men kanske ändå inte uppnår en hög betalningsfrekvens hos medlemmarna. Engagemanget och ambitionen behöver det inte vara något fel på utan det är tiden som inte räcker till. Då vore det synnerligen olyckligt om avdelningarna skulle bedömas som "en dåligt skött avdelning" enbart på denna grund.

Hur sedan beräkningen av ombud ska ske är en annan fråga. Denna ingår dock i den pågående organisationsutredningens uppgifter och är således redan under beredning.

Att betala medlemsavgift för flera år samtidigt är en intressant fråga. Teoretiskt sett fullt möjlig, men kan medföra rent praktiska problem. Bokföringsmässigt relativt enkelt, men uppföljningen, kommande års utskick av nyhetsbrev med inbetalningskort/utan inbetalningskort? kan bli administrativt krångligare. Och att följa upp start och slutår etc innebär även det ökad administration. Vi tror därför inte att totaleffekten innebär någon större vinst i nuläget.

Partidistriktsstämman i Stockholms stad beslutar därför med hänvisning till ovanstående - att motionens första att-sats anses besvarad samt - att motionens andra att-sats avslås.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

Attsats 1: att besvara attsatsen

Attsats 2: att avslå attsatsen

Partistyrelsens yttrande:

I likhet med tidigare motioner gällande representation till partidistrikts årsmöte respektive riksting och partifullmäktige föreslås en förändring på så vis att begreppet "betalande medlemmar" införs i paragraferna 8, 11 och 12.

För två år sedan genomfördes en stor förändring genom att medlemsavgiften tas in centralt till partiet. Detta sammankopplat med att vi fick ett nytt medlemsregister med många fler funktioner, tex att betalning av medlemsavgift görs med OCR-nummer (personlig kod) och därmed automatisk uppdatering av vilka som betalat eller inte betalat medlemsavgiften. På detta sätt kan vi såväl följa upp inbetalningar men också ha bättre information om vilka som betalat.

Tanken att kunna betala medlemsavgift för flera år är tilltalande, några skulle då inte "missa" betalningen. Men ett sådant system kräver också en annan uppföljning såväl bokföringsmässigt, fondering av medel för att fördelas över flera år, men också en ytterligare uppdatering av

medlemsregistret för att hanteras.

Det kommer hela tiden nya betallösningar och parti- och riksdagskansliet följer utvecklingen och uppdaterar hela tiden system med lösningar som är ändamålsenliga.

Sedan medlemsregistret togs i bruk har många funktioner uppdaterats och utvecklats. Hur och på vilket sätt medlemsavgift kan betalas är också frågor som ingår i detta utvecklingsarbete.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 12:03:

att anse motionen besvarad

12:04 Återinförande av förutvarande partibenämningar

Till Kristdemokraternas riksting 2019 (och senare). Förnyat beslut på grund av att motionen avser en stadgefråga.

På senare tid har Kristdemokraterna ändrat ett stort antal tidigare benämningar inom partiet. Ett genomgående drag är att själva benämning alltid föregås av ordet ”parti”. Detta medför mycket långa och ofta svårförståeliga begrepp.

Exempel på dessa nya begrepp är partiavdelningsordförande, partidistriktsårsmöte, partiavdelningskonferens, partiavdelning, partidistriktsstyrelse, partidistriktsordförande med flera. (Även förkortningar blir onödigt krångliga, till exempel PA-ordförande, vice PA-ordförande och PDS.) Med denna nya ”tilläggskonstruktion” blir begreppen svåruttalade och – i vart fall för den icke initierade åhöraren – mycket svårförståeliga. Begrepp som lokalavdelning, distrikt, distriktsordförande, vårstämman, höststämman med flera namn är mycket mera lättförståeliga och enklare att uttala samt hantera.

Med referens till ovanstående yrkar Kristdemokraterna i Perstorp:

Attsats 1: Att de förutvarande benämningarna inom Kristdemokraterna återinförs på alla nivåer.

Perstorp 2021-02-28

Bengt Jarring

Partidistriktsårsmötet i Skånes yttrande:

Ovanstående motion fick bifall på Rikstinget 2019. Då motionen avser en stadgefråga så måste den behandlas en gång till. Ovanstående är en självklarhet så ytterligare motivering är överflödig.

Partidistriktsårsmötet i Skåne beslutade:

att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:

(Det finns ett uppföljningskrav på motsvarande yrkande vid rikstinget 2019)

Vid stadgerevisionen 2015 antogs en helt ny form av partiets stadgar. Dels gjordes det en uppdelning i ”stadgar” respektive ”föreskrifter”. Det för att tydliggöra vad som gäller över tid och vad som kan förändras inom kortare tidsintervall. Det skall göra stadgarna tydligare och mer anpassade utifrån olika förändringar som sker i samhället.

Samtidigt gjordes en begreppsförändring för att göra tydligare att Kristdemokraterna är ett politiskt parti, varför det gamla "lokalavdelning" ersätter av "partiavdelning" och det gamla "distrikt" ersattes av "partidistrikt". Ingen kan förväxla detta med något annat.

Det gjordes också tydligare att "årsmöte" är just "årsmöte" och inget annat. Vi har "partiavdelningsårsmöte" och vi har "partidistriktsårsmöte". Det är det högsta beslutande organet för partiet.

Det viktiga är att stadgarna är tydliga vad som avses och det där används rätt form av beteckning. Men som i allt annat kan man i "dagligt tal" använda andra begrepp som "avdelning" eller "distrikt" eller "distriktsordförande". Skulle någon vilja benämna distriktets årsmöte som en "vårstämma" går det också bra - men det formella är fortfarande "partidistriktsårsmöte". Lika så att den som är ordförande i distriktet är "partidistriktsordförande" även om man dagligdags säger "distriktsordförande".

De "nya" begreppen har under de år som gått sedan förra rikstinget satt sig i sina former. Det är mer naturligt att använda dessa begrepp och även förkortningar som används, tex PA eller PD och PAO eller PDO för ordförande. Att ändra begreppet igen skulle mer förvirra än tydliggöra funktionerna.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 12:04:

att avslå motionen

12:05 Två geografiska tillägg i stadgarna

Bakgrund första tillägget; Riksdagsvalkretsen Malmö kommun

§28 i stadgarna reglerar tillämpningsföreskrifter för de kommuner där en riksdagsvalkrets endast är en kommun. I stadgarna berörs endast Stockholm, Göteborg och Gotlands kommuner. Stadgarna har missat att ta med Malmö kommun som också är en riksdagsvalkrets och kan således enligt §7 mom 1 även den bilda eget partidistrikt om de skulle önska. Idag är detta inget problem efter hela KD Skåne är ett partidistrikt men stadgarna bör även reglera möjligheten med ett partidistrikt KD Malmö eftersom man gjort det för de andra tre kommunerna där detta teoretiskt kan bli verklighet.

Bakgrund andra tillägget; Föreningar lägre än kommunal nivå

§27 i stadgarna reglerar kommun/stadsdelsföreningar och §28 reglerar tillämpningsföreskrifter avseende Stockholm, Göteborg, Gotlands och förhoppningsvis snart Malmö kommun. En partiavdelning inom dessa fyra kommuner eller en kommun/stadsdelsförening inom alla kommuner är normalt sätt baserade på ett geografiskt område inom respektive kommun.

Det är inte reglerat vilken geografisk omfattning som gäller för dessa. Flexibilitet brukar vara av godo i dessa fall, men av praktiska skäl om inte annat så bör man sätta en nivå för hur liten en förening skulle kunna vara. I Sverige så baseras folkbokföringen fr.o.m. 2016-01-01 på de områden som var kyrkoförsamlingar förr i tiden fast de benämns idag som distrikt, ej att förväxla med partidistrikt eller valdistrikt. Vårt medlemsregister har dessa distrikt som sin lägsta nivå för geografiskt område och därmed bör det regleras i stadgarna att folkbokföringsdistrikten är utgångspunkten för dessa föreningar, liksom riksdagsvalkretsen är för partidistrikten och kommuner är för partiavdelningar. Folkbokföringsdistrikten skall ej kunna delas upp i mindre delar.

Främsta skälet är att medlemsadministrationen skulle underlättas eftersom medlemsregistret

baseras på dessa distrikt och det sätter en maximal gräns för hur många föreningar som kan finnas inom en kommun. Risken att inte kunna bilda tillräckligt många föreningar borde generellt sätt inte bli något problem eftersom det finns 2523 folkbokföringsdistrikt i hela landet. Jag har ej detaljstuderat enskilda kommuner inför skrivandet av denna motion bör dock tilläggas.

Denna regel skulle ge stabilitet eftersom de tidigare församlingsgränserna har varit så gott som oförändrade mycket länge och bör således vara mer hållbara än till exempel kommundels- eller stadsdelsnämnder som kan ändras av kommunen under mandatperioderna.

Attsats 1: ATT i partiets stadgar ändra så att tillämpningsföreskrifterna i §28 i partistadgarna även omfattar Malmö kommun på samma sätt som Stockholms, Göteborgs och Gotlands kommuner redan upptas idag.

Attsats 2: ATT föreningar knutna till geografiskt område som är mindre än en kommun enligt §27–28 i partistadgarna skall bestå av ETT eller FLERA HELA folkbokföringsdistrikt, distrikten får ej delas.

Attsats 3: ATT om partiet anser att folkbokföringsdistrikt är olämpliga geografiska områden för andra ATT-satsen föreslå lämpligare alternativ.

Stockholm 2021-02-14

Christian Olofsson

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stads yttrande:

Motionen föreslår att stadgarna ska ändras så att även Malmö kommun får rätt att utgöra ett eget partidistrikt på samma sätt som Stockholm, Gotland och Göteborg samt att strukturera upp mindre partiavdelningars geografiska förankring till ett eller flera folkbokföringsdistrikt eller annat lämpligare alternativ.

Även om motionären har rätt i att även Malmö skulle kunna komma att önska bli en egen partiavdelning, så är detta inte fallet nu. I dagsläget ingår Malmö i KD Skåne. Över tid sker löpande förändringar i synen på distriktsstorlek och likaså ibland på valkretsindelningar till följd av strukturförändringar och nybyggnation mm. Att i nuläget besluta om förändringar som kanske hinner bli inaktuella innan de kommit till användning är inte rationellt eller konstruktivt. Frågan om folkbokföringsdistrikt som minsta beståndsdel förefaller intressant, men innebär definitivt inte någon garanti för den rimliga storlek på partiavdelningarna, som motionären efterfrågar. Storleken på de svenska distrikten skiljer sig enormt och vissa distrikt inte har mer än ca 1.000 invånare totalt.

Inom andra, större distrikt kan det finnas upplevda gränser som gör en delning och koppling till intilliggande distrikt mer logisk. Tanken är god att försöka hitta statistiska byggstenar, men effekten kan utebli och riskerar att hindra en naturlig utveckling.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutar därför med hänvisning till ovanstående att motionens samtliga att-satser avslås.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms stad beslutade:

att avslå motionen

Partistyrerelsens yttrande:

Partiavdelning, partidistrikt eller samverkansorgan kan, då särskilda skäl föreligger, utforma tilläggsstadgar. Efter framställan från ovan fastställs tilläggsstadgar av partistyrelsen för att bli gällande. Möjligheten finns i stadgarna för att partiavdelning, partidistrikt eller

samverkansorgan att ta fram tilläggstadgar som föreläggs partistyrelsen.
Rätt makt på rätt plats, det är den kristdemokratiska subsidiaritetsprincipens innebörd.
Principen är en maktfördelningsprincip och därmed ett arbetsverktyg som hjälper oss att analysera var makten ska ligga. Subsidiaritetsprincipen är således ingen renodlad decentraliseringsprincip, utan både en när- och fjärrprincip.
Partistyrelsen anser att kommun skall utgöra verksamhetsområde för partiavdelning. Initiativ för ändring av distriktsindelning görs av partidistrikt och skall fastställas av partistyrelsen.

Partistyrelsen förslag till beslut för motion 12:05:

Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta:

12:01 att anta motionen

12:02 att anta motionen

12:03 att anse motionen besvarad

12:04 att avslå motionen

12:05 Attsats 1: att anse attsatsen besvarad

Attsats 2: att avslå attsatsen

Attsats 3: att avslå attsatsen

SJUKVÅRDSPOLITISK PROPOSITION TILL RIKSTINGET 2021

Riksting ²⁰²¹

Sjukvårdspolitisk proposition till rikstinget 2021

Hur hälso- och sjukvården organiseras är centralt för att ge patienterna den vård de behöver. Kristdemokraterna anser sedan tidigare att staten ska överta ansvaret och finansieringen av den hälso- och sjukvård som regionerna har ansvar för. Denna proposition beskriver motiven för Kristdemokraternas förslag om Århundradets Vårdreform och de förslag som rikstinget har att pröva till följd av det.

Förslag

1. En utredning tillsätts i syfte att förbereda och på lämpligt sätt genomföra förändringen. Reformen ska beredas och genomföras i nära samverkan med företrädare för patienter, professionerna och akademien i syfte att åstadkomma en hälso- och sjukvård som ges bättre förutsättningar än idag att erbjuda en god och jämlik vård som bygger på behovsprincipen.
2. En särskild utredning tillsätts för att bestämma hur ansvar och finansiering av det regionala utvecklingsansvaret tillsammans med ansvaret för kultur och kollektivtrafik bäst hanteras efter genomförandet av sjukvårdsreformen.
3. Patientens ställning behöver tydliggöras och förstärkas. En utredning tillsätts för att se över hur Patientlagen kan stärkas och på vilka andra sätt patientens inflytande kan utvecklas.
4. I väntan på sjukvårdsreformen:
 - a. inrätta en nationell vårdförmedling där ledig kapacitet redovisas och möjliggör för patienter, som fått en medicinsk bedömning och väntar på vård, att välja att få behandlingen eller operationen utförd på annat håll i landet om man så vill.
 - b. gemensamma standards och tekniska specifikationer tas fram för all digital vårdinformation i syfte att stärka patientsäkerheten, underlätta information och kommunikation mellan olika delar av hälso- och sjukvården samt stärka förutsättningarna för innovationer. En personcentrerad och samordnad vård för patienten kräver att den digitala vårdinformationen är tillgänglig för alla berörda, oavsett huvudman eller var man befinner sig i landet.
 - c. primärvården ska ges en stark utbyggnad under en 10-årsperiod i syfte att en större andel av hälso- och sjukvården utgörs av primärvård. Det uppnås genom fler allmänspecialister, distriktssköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter m.fl. Rätten till en fast läkarkontakt lagfästs och möjligheten att sätta tak för hur många patienter man har ansvar för regleras.
 - d. nationella principer för ersättning och avgifter tas fram. Dessa ska bygga på behovsprincipen och att en medicinsk bedömning görs så att patienten kommer till rätt del av vården.
 - e. en ekonomisk satsning görs för att på ett ändamålsenligt sätt öka antalet vårdplatser. Det sker genom att regionerna/sjukhusen erhåller en extra ersättning när man klarar att ha maximalt 85% i genomsnitt under en månad. Genom dessa nya pengar kan sjukhusen hitta former för hur vårdplatserna kan utökas och det görs efter lokala förutsättningar.
 - f. en kartläggning och åtgärdsplan görs i varje verksamhet för att komma tillrätta med vårdpersonalens administrativa börda och dess påverkan på arbetsmiljön.

Innehåll

Sjukvårdspolitisk proposition till rikstinget 2021	1
Förslag	1
1. Nödvändig reform	3
2. Kristdemokratisk grundhållning	3
3. Århundradets sjukvårdsreform	4
3.1 Självstyre med ökad statlig styrning är en dålig idé	5
3.2 En befolkning – inte 21	6
3.3 Regionerna för små för modern sjukvård	9
3.4 Demokrati och förankring	10
3.5 Hur andra länder organiserar sin sjukvård	11
3.6 Grundlagen	12
4. Vilken vårdmodell är bäst utifrån svenska förhållanden?	12
4.1 Underlag för utredning om ny vårdorganisation	13
4.2 Åtgärder i närtid	17
5. Regionerna mer än sjukvård. Hur gör vi med regional utveckling, kollektivtrafik och kultur?	20

1. Nödvändig reform

Sveriges hälso- och sjukvård befinner sig i en mycket besvärlig situation. Pandemin till följd av coronaviruset medför konsekvenser som kommer påverka patienter och personal under lång tid. Belastningen på hälso- och sjukvården har varit enorm och konsekvenserna för patienterna och vårdens medarbetare går ännu inte att överblicka. Samtidigt måste det understrykas att de brister i tillgänglighet vi ser nu också fanns tidigare. Alltsedan hösten 2014 har köerna inom hälso- och sjukvården, mätt genom vårdgarantin, ökat kraftigt.

Hur hälso- och sjukvården organiseras är centralt för att ge patienterna den vård de behöver. Samtidigt bör påpekas att alla brister eller utmaningar inte löses genom en organisatorisk förändring. Men det är inte försvarligt att fortsätta med dagens organisation om vi ska klara av att ge patienterna en jämlik och god vård. Den uppfattningen hade Kristdemokraterna före pandemin och den har inte förändrats av den stora påfrestning landets sjukvård genomgått.

Kristdemokraterna anser sedan tidigare att staten ska överta ansvaret och finansieringen av den hälso- och sjukvård som regionerna har ansvar för. Uppdelningen i 21 regioner fungerar dåligt. Förutom ett statligt huvudansvar måste reformen för en god nära vård genomföras sammanhållet och långsiktigt. Först då får vi en patientsäker och effektiv hälso- och sjukvård. Denna proposition beskriver motiven för Kristdemokraternas förslag om Århundredets Vårdreform och de förslag som rikstinget har att pröva till följd av det.

2. Kristdemokratisk grundhållning

Kristdemokraternas politik utgår från att varje människa är unik och att alla personer har samma absoluta och okränkbara värde. Den solidariskt finansierade hälso- och sjukvården är välfärdens kärna och den som har störst behov ska ges företräde i vården. Hälso- och sjukvården ska kännetecknas av värdighet, kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet.

En grundläggande del i utvecklingen av vård och omsorg är självbestämmande och valfrihet. Självbestämmande stärker kvaliteten inom vården och skapar en mer värdig omsorg. Personcentrerad och samordnad vård och omsorg är därför nödvändigt. Såväl enskilda patienter/brukare som patient- och intresseorganisationer kan bidra till att vi hittar de bästa metoderna för personcentrerad vård och omsorg. Därför behöver det fortsatta arbetet mer påtagligt inkludera patienter och brukare. Mycket har gjorts de senaste åren för att utforma vården och omsorgen utifrån den enskilda människans behov. Men mer behöver göras. Patientens ställning behöver stärkas. Därför föreslår vi att Patientlagen ses över och att de ändringar som behövs görs i relevant lagstiftning. De funktioner som idag finns för klagomål och anmälningar av missförhållanden bör i sammanhanget också ses över.

Patienternas behov ser olika ut. En del har behov av en slags funktion. De söker utifrån en mer specifik åkomma eller besvär. De efterfrågar en funktion som möter deras behov just då. Andras behov handlar mer om relation. Deras behov av hälso- och sjukvård innebär att en relation med vården över tid är nödvändig, kanske därför att man lever med en kronisk sjukdom eller har flera sjukdomar och är vad som ofta kallas multisjuk. Eller så kanske man just inlett en behandling som kommer pågå lång tid. En behandling som kommer kräva många olika insatser och som ska samordnas mellan olika vårdinstanser.

Vi behöver en organisation som klarar både funktion och relation för patienten. En hälso- och sjukvård som i grunden bygger på relation därför att de mest vårdbehövande behöver upprepad vård över tid. Då är en fast läkarkontakt och en god kontinuitet nödvändigt. Men en effektiv och ändamålsenlig vårdorganisation måste också klara av att möta behovet hos de patienter som enbart söker en funktion vid det enstaka tillfället.

Det är i det perspektivet nya lösningar växt fram de senaste åren. Det är den goda nära vården. Det är digitala lösningar. Det är samverkan kring svårt sjuka personer. Inte minst har samverkan satts på prov och stärkts under coronapandemin.

Att den vårdsökande först möter någon form av bedömning är rimligt eftersom vården är behovsstyrd. Det innebär att jag som vårdsökande inte har direkt tillgång till vilken vård som helst. Ett system som bygger på vård efter behov på lika villkor och till hela befolkningen kräver att en behovsbedömning görs. Dels därför att resurserna är begränsade och dels därför att behovsstyrning kräver någon slags bedömning.

För att patienten ska förstå vilken vårdnivå som är den bästa behövs mer tid då patient och vårdpersonal hinner samtala om patientens behov. En alltför snäv tidsbokning gör att missförstånd kan uppstå och risken finns att patienten söker vård igen inom kort. Ska vården bli effektiv måste det finnas tid att fråga: Är det något mer du vill ta upp? Och läkaren eller sjuksköterskan måste ha tid att vänta på patientens svar.

En vård som bygger på både funktion och relation kräver också ersättnings- och avgiftssystem som hänger ihop. Systemen måste stödja en behovsstyrd vård. Ersättnings- och avgiftssystem måste också klara patienternas förändrade sökmönster, utvecklingen inom den goda nära vården liksom såväl fysiska som digitala vårdmöten.

3. Århundradets sjukvårdsreform

Dagens sjukvårdsorganisation dras med en lång rad problem. Det mest grundläggande problemet är att en modern, högkvalitativ och jämlik sjukvård är oändligt mycket mer komplex och kostsam att åstadkomma än den sjukvård som historiskt har bedrivits av regionerna (tidigare landstingen). För att bedriva dagens avancerade sjukvård rationellt och med hög kvalitet krävs ett betydligt större befolkningsunderlag än det som finns i enskilda svenska regioner. Den medicinska och tekniska utvecklingen har helt enkelt sprungit ifrån dagens organisationsmodell där 21 självstyrande regioner beslutar om, finansierar och utför sjukvården.

Som kristdemokrater är vi förankrade i idén om subsidiaritet – att beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå. Det kan därför tyckas förvånande att Kristdemokraterna samtidigt är de starkaste förespråkarna för ett centraliserat beslutsfattande rörande hälso- och sjukvården. Men det står helt klart för oss att dagens sjukvårdsorganisation inte är ändamålsenlig. Alltför många av de problem som sjukvården står inför är redan nu alltför stora för enskilda regioner att hantera – ännu mer så i framtiden. Detta skapar en situation där patienterna i slutänden inte får en så god vård som annars hade varit möjligt och där den vård som erbjuds därtill är ojämnt fördelad mellan invånarna.

Vad som kan anses vara en "god vård" är inte närmare preciserat i de lagar som styr sjukvårdshuvudmännen. Begreppet lämnar ett mycket stort tolkningsutrymme. Det är visserligen tydligt att vården ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Men kan det anses vara "god vård" när patienten får vänta 8 månader på en dokumenterat nödvändig operation på grund av långa vårdköer? Är det "god vård" när patienter förskrivs läkemedel med dokumenterat sämre effekt men lägre pris, trots att bättre alternativ finns tillgängliga? Är det "god vård" när vårdgivare vägrar att utföra flera moment vid ett och samma besök och istället ber patienten komma tillbaka vid ett senare tillfälle eftersom vårdgivaren då får mer ersättning?

Återkommande visar det sig även att vården inte är jämlik. Såväl kvalitet som tillgänglighet varierar kraftigt över landet. Detta är inte förvånande med tanke på att vården idag utförs av 21

olika huvudmän med sinsemellan väldigt olika förutsättningar, någon som inte minst Coronakommissionen har understrukt. Inom cancervården påverkar till exempel bostadsort vården och antal dagar mellan remiss och behandlingsstart skiljer sig åt i olika regioner. Dessutom skiljer sig Sveriges regioner åt vad det gäller tillgång till olika cancerbehandlingar¹. Alla vårdgivare och huvudmän bär ansvar för att ge en god vård. Men ingen har något utpekad och samlat ansvar för att vården också ska vara jämlik.

Hälso- och sjukvårdslagens målsättning är god vård på lika villkor för hela befolkningen. Den svenska sjukvården står inför mycket betydande utmaningar. Befolkningen har vuxit snabbt samtidigt som andelen äldre i behov av vård ökar. Dessutom innebär den medicinska utvecklingen att utbudet av vård – möjligheten att behandla, bota och lindra ständigt förbättras. Diagnoser som för något årtionde sedan innebar en säker död kan i många fall framgångsrikt behandlas tack vare nya forskningsgenombrott, avancerade läkemedelsterapier och modern medicinsk teknik. Sjukvården blir alltmer kunskapsintensiv, specialiserad och tekniskt avancerad.

För att kunna bedriva denna komplexa och specialiserade verksamhet på ett ändamålsenligt sätt krävs stora patientunderlag, stora ekonomiska resurser och stark förmåga att attrahera högt efterfrågad kvalificerad kompetens. Detta innebär i sin tur att mindre regioner, med svagare skattekraft, mindre befolkningsunderlag och lägre attraktionskraft, får allt svårare att upprätthålla god kvalitet och acceptabel tillgänglighet i vården.

Trots regionernas beskattningsrätt och trots det kommunala utjämningsystemet krävs i allt högre grad statliga insatser för att säkerställa att regionerna har förutsättningar att leva upp till lagens krav. Den decentraliserade sjukvårdsorganisationens finansiella och medicinska resultat upprätthålls redan idag i hög grad genom statliga stöd.

Befolkningsprognoser från bland annat Statistiska Centralbyrån² och Arbetsförmedlingen pekar på att denna utveckling snarare kommer att accelerera än avmattas. Fram till år 2030 kommer försörjningsbördan öka i landet som helhet. Färre ska försörja fler. Detta är bekymmersamt i sig. Men utvecklingen av skattekraften är därtill mycket ojämnt fördelat över landet. I storstadsregionerna, som redan ligger i topp avseende andel invånare i arbetsför ålder, kommer andelen enligt prognoserna att öka ytterligare medan andelen arbetsföra väntas minska i nära nog samtliga glesbefolkade regioner.

Vidare innebär befolkningsprognoserna att antalet personer som förväntas behöva vård kraftigt ökar samtidigt som utbudet av arbetskraft till sjukvården minskar i förhållande till vårdbehoven.

Sammantaget står sjukvården inför en situation där vare sig tillgången på ekonomiska resurser eller kompetent personal kommer att vara tillräcklig utan radikalt förändrade arbetssätt och ett mer effektivt nyttjande av de samlade sjukvårdsresurserna. För att klara den nödvändiga omställningen krävs en organisation med stark utvecklingskraft och brett mandat att genomföra nödvändiga strukturella förändringar. I en sådan organisation är det vår uppfattning att staten, inte regionerna, ska utgöra grunden för sjukvården.

3.1 Självstyre med ökad statlig styrning är en dålig idé

Flera partier anser idag att hälso- och sjukvården behöver mer av statlig styrning inom olika områden men vill bibehålla dagens ordning med 21 självstyrande regioner med beskattningsrätt.

¹ [https://static-files.cancerfonden.se/Cancerfondsrapporten2018_webb_\(2\)_1521607903.pdf](https://static-files.cancerfonden.se/Cancerfondsrapporten2018_webb_(2)_1521607903.pdf)

² Statistiska centralbyrån, Sveriges framtida befolkning 2020-2030 – Län och kommungrupper

Det är en dålig kombination. De uppgifter som ges till kommuner och regioner ska vara kopplade till ett stort mått av handlingsutrymme och beskattningsrätten som huvudsaklig finansiering.

Behovet av att samordna vården och ge förutsättningar för en mer jämlik vård har ökat. För att försöka lösa detta har regionernas ansvar för hälso- och sjukvården blivit rejält beskuret under en lång tid. Sedan lång tid tillbaka har Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för hälso- och sjukvården. Det senaste decenniet har fler nationella styrformer tillkommit. Den nationella cancerstrategin har medfört en starkare och mer sammanhållen utveckling av cancervården. Den högspecialiserade vården prövas i en gemensam nämnd i syfte att få den bästa vården för patienterna. Sveriges Kommuner och Regioner genomför ett brett arbete med att ta fram nationella program för olika delar av hälso- och sjukvården. Inom de flesta av vårdens professionsföreningar finns dessutom ett mångårigt och kunnigt arbete för att stärka vårdens kvalitet.

Inte minst under pandemin har den statliga styrningen ökat. Men det har skett genom den sämsta metoden: bibehållet formellt självstyre och en mängd statlig styrning i form av uppdrag till myndigheter och styrning genom destinerade statsbidrag. Resultatet är en svårgenomtränglig massa av styrning på flera nivåer. Det försvårar för professionen och det ger allt mindre utrymme till regionpolitikerna samtidigt som regeringen knappast kan styra vården. Såväl före som under pandemin har den statliga styrningen ökat därför att det är nödvändigt för att få en mer jämlik vård. Detta sker samtidigt som det regionala självstyret och beskattningsrätten ligger kvar hos de 21 regionerna.

Detta är ett mitchmasch som måste bort. Lösningen är inte att återgå till fullt regionalt självstyre. Istället bör den regionala beskattningsnivån och den direktvalda regionala styrningen av vården tas bort för att forma en ny och mer ändamålsenlig organisation.

3.2 En befolkning – inte 21

Dagens sjukvårdsmodell leder till suboptimering. Sjukvårdsresurserna fördelas inom respektive region utifrån behoven i den egna regionen – inte utifrån behovet i befolkningen som helhet. Medborgarna får därmed ut mindre sjukvård för varje satsad skattekrona. Det finns exempelvis ingen eller mycket svag samordning mellan regionerna avseende stora investeringar i exempelvis nya sjukhus, trots att det ofta rör sig om investeringar i miljardklassen och trots att planering- och dimensionering av den specialiserade sjukhusvården ofta påverkar omkringliggande regioner. På samma sätt saknas en samordnad planering av investeringar i kostsam medicinsk teknik såsom operationsrobotar, avancerad röntgenutrustning etc. Resultatet av detta är att kapaciteten totalt sett är feldimensionerad i förhållande till behoven, med stora kostnader som följd. En statlig utredning³ har nyligen lämnat förslag som berör vårdens investeringar som syftar till att säkerställa att nationella intressen beaktas i beslut om investeringar i vårdinfrastruktur, så som vårdbyggnader och digital infrastruktur. Det finns skäl att samordna investeringar i vården. Däremot är det inte säkert att statligt ägande av lokaler i sig leder till bättre förutsättningar. Detta är också en fråga som måste klargöras i en kommande utredning.

Modern och avancerad sjukvård är kostsam att bedriva. Med ett större befolkningsunderlag kan vården struktureras mer rationellt och kvalitet och effektivitet upprätthållas i verksamheterna. Regionernas förutsättningar avseende befolkningsunderlag är dock mycket skiftande. Region Stockholm, Västra Götalandsregionen och Region Skåne har tillsammans 53 procent av det totala

³ (SOU 2021:71) ”Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur ”

befolkningsunderlaget i Sverige. Resterande 47 procent av befolkningen finns alltså fördelade på 18 olika regioner.

Brister i samordningen av resurserna i sjukvårdssystemet är också en viktig förklaring till långa vårdköer. Sverige har, totalt sett, goda förutsättningar att ha en effektiv vård utan långa väntetider:

- Många läkare per capita⁴
- Relativt många sjuksköterskor per capita⁵
- Moderna sjukhus och god tillgång till avancerad medicinsk teknik
- God tillgång till effektiva läkemedel
- Stora ekonomiska resurser till sjukvårdens förfogande

Trots detta har Sverige mycket låg tillgänglighet. Bristande samordning tillsammans med en icke ändamålsenlig administrativ börda för vårdpersonalen är två viktiga skäl till att den medicinskt utbildade personalens kompetens inte tas tillvara på bästa sätt. I många europeiska länder, några med sämre förutsättningar än Sverige, vore det otänkbart att en patient skulle tvingas vänta i månader på att få träffa en specialist. I Sverige är det mer regel än undantag. Men även väntetider varierar kraftigt över landet. Inte sällan varierar väntetiderna också kraftigt mellan olika vårdgivare inom en och samma region. Slutsatsen av detta är att vården måste öka ansträngningarna för att samordna vården och minska den administrativa bördan för vårdpersonalen. Genomförs det kan produktiviteten öka och väntetiderna kortas.

Det saknas idag en nationell bild över vilka kompetenser som finns i hälso- och sjukvården. Det ny tillsatta nationella kompetensrådet försöker hitta vägar för att för första gången i modern tid få en bild över exempelvis hur många specialistsjuksköterskor som arbetar inom hälso- och sjukvården och vilken specialisering de har. Det saknas likaså säkra uppgifter om hur många geriatriker som arbetar inom vården, om de är dubbelspecialister eller om de arbetar heltid. Denna brist gör att vi dels inte kan bedöma utbildningsbehovet på ett adekvat sätt och dels att kompetensbrist upptäcks för sent.

Ett annat exempel på bristande samordning rör regionernas investeringar i IT och e-hälsa. Den snabba tekniska utvecklingen skapar nya möjligheter att göra vården mer tillgänglig och effektiv samtidigt som patienter får verktyg för att bli mer delaktiga i sin egen vård. Men trots att behoven är identiska i hela landet – och trots att Sverige har ambitionen att vara bäst i världen på e-hälsa – görs bara en mycket liten andel av investeringar och utvecklingsarbete gemensamt. Jämfört med IT-utvecklingen i andra delar av samhället har regionernas utveckling varit mycket långsam.

En övervägande del av befolkningen förväntar sig att hälso- och sjukvården har digitala system som fungerar oavsett var jag söker vård. Men det är fortfarande långt ifrån självklart att en region kan skicka en digital patientjournal till en vårdgivare i en annan region. Ibland kan journalinformation inte ens utbytas digitalt inom en och samma region. Även ur ett patientperspektiv är frågan viktig. Då det ser olika ut i olika regioner hur journaler visas via 1177.

Bristande samverkan mellan regionerna och staten har gett oss ett lapptäckande av infrastruktur och tjänster som bidrar till ineffektivitet. Bristande samordning mellan regioner och myndigheter innebär att olika system byggs upp i olika delar av landet till högre kostnader än nödvändigt. Det

⁴ OECD, Health at a glance Europe, 2020

⁵ OECD, Health at a glance Europe, 2020

saknas i många fall en gemensam infrastruktur som kan bidra till en smartare välfärd, exempelvis en säker digital kommunikation mellan myndigheterna och regionerna. Det saknas fortfarande en nationell e-legitimation. Kraven på regionerna att lämna uppgifter till statliga myndigheter ökar ständigt och saknar samordning. Vi har fortfarande en lagstiftning som hindrar utveckling och samverkan. Det drabbar patientsäkerheten, rättssäkerheten, arbetsmiljön och effektiviteten

Den svaga samordningen kring e-hälsa och de sekretessbarriärer som den fragmenterade region- och myndighetsstrukturen innebär gör att hälso- och sjukvården missar möjligheten att tillvarata kraften i digitaliseringen på ett ändamålsenligt sätt. Den innebär också att Sverige missar möjligheter att bli en än mer framstående forskningsnation. Sverige tillhör de länder i världens som har bäst hälsodata över patienter, men att samla och använda data för forskning är komplicerat i ett system med 21 olika ägare av data.

Regionerna har stora svårigheter att dimensionera sjukvården rationellt. Under flera decennier har det varit uppenbart att primärvården måste stärkas. En större andel av landets läkare och sjuksköterskor behöver möta patienter på våra vårdcentraler (hälsocentraler). I dagsläget är den svenska vården alldeles för sjukhustung, vilket drar ner effektiviteten och bidrar till försämrad tillgänglighet.

Men trots höga ambitioner och mycket lång tid har regionerna inte förmått att genomföra denna nödvändiga förändring. Det arbete som för närvarande pågår inom ramen för God och nära vård, är i stora stycken lovvärt, men kommer svårigen att räcka om det inte genomförs samlat och resurssätts rätt. En utbyggd primärvård är nödvändig om vi ska få en effektiv och samordnad vård för patienterna.

I takt med att vården blir allt mer avancerad och möjligheterna att behandla allvarliga tillstånd större ökar också behovet av specialisering. För att upprätthålla och utveckla spetskunskap krävs tillräckligt stora patientunderlag för att sjukvårdspersonalen ska få den träning och erfarenhet som är nödvändig för att hålla en hög kvalitet. Då måste vården nivåstruktureras på ett sådant sätt att patienter med ett visst tillstånd behandlas på ett mindre antal specialiserade kliniker. En sådan utveckling har också skett i Sverige men inte i tillräcklig utsträckning.

Ett annat problem med dagens system är att patienter ibland bOLLAS mellan olika vårdnivåer och insatser i syfte att minska respektive vårdnivås kostnader. Detta sker oftast inte medvetet men blir en konsekvens av underliggande incitament. Det kan handla om att patienter skrivs ut för tidigt från sjukhus och skickas tillbaka till den kommunala äldreomsorgen trots att den rätta medicinska kompetensen saknas på äldreboendet, inte sällan med återinläggning på sjukhus som följd. Det kan också handla om att insatser som skulle kunna förebygga att en patient måste läggas in på sjukhus underprioriteras, eftersom en sjukhusinläggning inte får några negativa ekonomiska konsekvenser för den kommunala äldreomsorgen. Ersättningsystemen spelar här en icke oväsentlig roll. Gränssnittet mellan sjukvården och äldreomsorgen behöver därför förbättras.

Den nationella styrning som finns i dag blir lätt otydlig. Exempelvis läggs nu ofta det viktiga arbetet med kunskapsstyrning ovanpå all annan styrning och medarbetarna har, istället för att få ett bättre kunskapsstöd i sitt arbete, fått ännu ett direktiv där det inte klarläggs vad som försvinner när det nya kommer. Den statliga utredningen Kunskapsbaserad och jämlik vård⁶, visade exempelvis att vården konstant måste förhålla sig till flera tusen olika dokument som syftar till att göra vården mer kunskapsbaserad och jämlik. Utredningen konstaterade vidare att

⁶ Statens Offentliga utredningar, SOU 2017:48

trots stora ekonomiska satsningar och mängder av myndighetsdokument misslyckas regionerna med att uppnå en jämlik vård för befolkningen.

De 21 regionerna har, liksom övrig offentlig förvaltning, sedan länge en långtgående decentralisering som innebär fullt budgetansvar för varje enhet, ända ned på klinikknivå. Det har goda fördelar i syfte att hålla budget och ha nära kunskap om hur pengarna används på bästa sätt. Det har också nackdelar. Samordning ur ett patientperspektiv brukar sällan kunna göras inom varje budgetenhet utan kräver insatser från många olika delar av hälso- och sjukvården som var och en har budgetansvar. Målet om en god nära och samordnad vård för patienterna möter därför ofta motstånd i det ekonomiska styrsystemet som inte tar sikte på samordning och helhet för patienten utan resultatansvaret för enheten.

På liknande sätt är det för de insatser patienterna behöver som går utanför den egna regionens verksamheter. Det blir en budgetpost som drar resurser från enheten istället för en insats som är en del i en samordnad vårdkedja för patienten. Digitala lösningar utvecklas på bred front men har hittills mest kännetecknats av att vara solitärer istället för att ingå i en samordnad process för patienten. Dessa brister gör vården ineffektiv och är sällan till gagn för patienten eller samhällsekonomin.

Dessa uppenbara problem löses dock inte med att ta bort budgetansvar eller låta verksamheter arbeta på löpande räkning. Istället krävs förmodligen en kombination av åtgärder som leder till att vården kan samordnas ur patientens perspektiv och i ekonomiska termer bli effektiv, så att varje krona används på bästa sätt och att patienten och hennes behov sätts i första rummet – inte systemet.

Sjukförsäkringen har genomgått stora förändringar i och med regeringens krav på i genomsnitt 9,0 dagars sjukskrivning per år. Ökningen av antalet utförsäkrade är synnerligen kraftig dock utan tydlig korrelation till bättre hälsa och arbetsförmåga utan snarare som resultat av regeringens krav till Försäkringskassan. En del av problemet ligger i vårdens långa köer och bristande tillgänglighet. Men också bristen på samordning ur patientens perspektiv.

Ansvarsutkrävandet uteblir när ingen har mandat att ta ansvar för helheten. Styrningen av offentliga verksamheter måste ge möjlighet till ansvarsutkrävande och en god möjlighet för medarbetaren att forma verksamheten utifrån den kompetens och kunskap man har, inte minst i en kunskapsintensiv verksamhet som hälso- och sjukvården.

3.3 Regionerna för små för modern sjukvård

Landstingen fick ansvaret för sjukvården genom en kommunreform år 1862. Indelningen i landsting baserades i sin tur på Axel Oxenstiernas länsindelning från 1600-talet. Grundidén var att varje landsting skulle ansvara för all sjukvård för den egna befolkningen. Denna tanke har både i praktiken och teorin blivit alltmer obsolet. Även om det finns betydligt mer att göra har så kallad nivåstrukturering lett till att patienter med ovanliga men allvarliga tillstånd i ökande omfattning skickas till andra delar av landet dit specialistkompetensen koncentrerats. Det är alltså inte möjligt för någon region, allra minst de små, att hålla sig med den kompetens som krävs för att bedriva den mest avancerade vården för alla patientgrupper. Vid sidan om denna utveckling har också lagstiftningen förändrats så att patienter i högre grad fått rätt att själva välja vård utanför den egna regionen. Dessa rättigheter definieras i Patientlagen och gäller för all sjukvård som inte kräver inläggning på sjukhus över natt.

Att dagens sjukvårdsstruktur med 21 självstyrande regioner är otidsenlig och dåligt anpassad för att möta morgondagens komplexa utmaningar är ingen ny insikt. En rad statliga utredningar, alltsedan 1950-talet, har dragit slutsatsen att länen som administrativ enhet spelat ut sin roll.

Bland annat den parlamentariska Ansvarskommittén - som arbetade under flera år på 00-talet - har också specifikt konstaterat att dagens regioner är för små och för olika för att på ett rationellt och effektivt sätt bedriva modern sjukvård.

Det kan vidare konstateras att samtliga statliga myndigheter som tidigare haft en regional struktur baserad på länen successivt frångått detta och istället indelat verksamheten in i större regioner - vanligen mellan fem och åtta till antalet. Det enda kvarvarande undantaget är de 21 länsstyrelserna som per definition måste finnas kvar så länge dagens länsindelning består.

Även sjukvården är sedan 1990-talet indelad i sex större sjukvårdsregioner. Sjukvårdsregionernas geografiska indelning är utformad så att varje region har (minst) ett universitetssjukhus där den allra mest högspecialiserade vården bedrivs i kombination med forskning och utbildning. Antalet invånare varierar visserligen relativt kraftigt mellan den största och den minsta regionen. Norra sjukvårdsregionens invånarantal utgör drygt 36 procent av invånarantalet i Stockholms sjukvårdsregion.

Skillnaderna är dock än större i jämförelsen mellan dagens 21 länsbaserade regioner där invånarantalet i Region Jämtland-Härjedalen utgör drygt fem procent av invånarantalet i Region Stockholm. I jämförelse med Region Gotland har Region Stockholm 39 gånger fler invånare. I den nuvarande regionindelningen, med 21 regioner, har storstadsregionerna alltså en betydande befolkningsmässig fördel. Region Stockholm, Västra Götalandsregionen och Region Skåne täcker tillsammans mer än halva den svenska befolkningen, nära 53 procent. Resterande 47 procent av befolkningen fördelas dessutom ojämnt mellan övriga 18 regioner. Eftersom större invånarantal och därmed större patientunderlag blir en allt större konkurrensfördel i takt med kunskapsutvecklingen i sjukvården, missgynnas mindre regioner också i detta avseende.

Sjukvårdsregionerna samarbetar i viss grad kring exempelvis viss högspecialiserad vård och i viss mån även kring forskning och utbildning men formerna för- och graden av samarbete varierar över landet. Sjukvårdsregionerna agerar inte som huvudmän för sjukvården och har i det flesta fall inte ens ett eget organisationsnummer. Sammantaget är samarbetet inom sjukvårdsregionerna mycket begränsat.

3.4 Demokrati och förankring

Ett vanligt argument mot att staten övertar ansvaret för sjukvården från dagens regioner är att besluten då flyttar längre från medborgarna och att den regionala demokratin därmed försvagas. Detta resonemang förutsätter dock att väljarna är medvetna om hur regionernas styrs, vilka beslut som fattas regionalt samt vilka som fattar dessa beslut. Utan denna kunskap saknar väljarna förutsättningar för ansvarsutkrävande på rätt politisk nivå.

Forskning visar emellertid att bara en bråkdel av medborgarna har kännedom om vilka politiker som styr regionerna. Som exempel kan nämnas SOM-institutets forskningsprojekt "Slutna rum och öppna landskap", där forskarna löpande undersökte medborgarnas kännedom om de ledande politikerna i Region Skåne mellan år 2004-2015. Undersökningen visar att de ledande politikerna i genomsnitt var kända av 17 procent av väljarna. Fyra av fem medborgare var alltså obekanta med de politiker som återfanns i regionens yttersta ledning.

Resultaten ovan ska inte tolkas som ett underbetyg åt regionpolitikernas ambitioner och arbetsinsatser. Däremot kan den ses som ett kvitto på att väljarnas engagemang för- och förståelse av den regionala politikens funktion och betydelse generellt sett är mycket begränsad.

Vad gäller regional demokrati och möjligheten till politiskt ansvarsutkrävande bör nämnas att en stor del av det arbete regionerna utför påverkas av processer som hanteras och kanaliseras

genom Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Det gäller exempelvis arbetet inom ramen för en lång rad ekonomiska överenskommelser med regeringen omfattande många miljarder, arbetet med kunskapsstyrning och vissa frågor om ersättningsystemens nivå och utformning. SKR är därmed en mycket central aktör med omfattande påverkan på den regionala realpolitiken och regionernas ekonomiska ramar. SKR är en nationell medlems- och arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner som styrs av indirekt valda politiker. Insynen i SKR begränsas i formell mening också av det faktum att offentlighetsprincipen inte gäller ideella föreningar även om man är transparent i sin verksamhet. Allt detta sammantaget innebär uppenbara svårigheter för den genomsnittliga väljaren att överblicka den regionala politiken och att utkräva politiskt ansvar på rätt nivå. Dessutom finns en risk att de nationella satsningarna inte kommer att genomföras på ett jämlikt sätt i alla 21 regionerna.

Att väljarna tillskriver den nationella politiska nivån ett betydande inflytande över utvecklingen i sjukvården är tydligt, såväl i den politiska debatten som i resultaten från opinionsmätningar. I SOM-institutets väljarundersökning 2021 redovisas att 53% anser att staten ska ta över ansvaret för sjukvården.⁷ Regering och riksdag har dock, med dagens organisationsmodell och bortsett från direkt lagstiftning som riskerar att inkräkta på den kommunala självstyrelsen, tämligen trubbiga verktyg för att förändra sjukvårdens funktionssätt. De uppdrag som statliga myndigheter har idag är beslutade med utgångspunkt i strukturen med självstyrande regioner. Det gör att de insatser som exempelvis statliga myndigheter gjort under pandemin för att samla och leda sjukvården knappast kan tas till intäkt för hur en nationell ledning i en reformerad organisation skulle fungera.

3.5 Hur andra länder organiserar sin sjukvård

De västeuropeiska sjukvårdsmodellerna kan delas in i två huvudkategorier: försäkringsbaserade och skattefinansierade. I de försäkringsbaserade sjukvårdssystemen i Västeuropa omfattas numera i stort sett alla medborgare. Till länder med försäkringsbaserade sjukvårdssystem hör bland andra Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Österrike och Schweiz. De skattefinansierade sjukvårdsmodellerna finns förutom i Sverige i de övriga nordiska länderna, Storbritannien, Irland, Italien, Portugal och Spanien.

I realiteten är skillnaderna mellan försäkringsbaserade och skattefinansierade modeller små när det kommer till solidarisk finansiering. Försäkringspremier baseras på inkomst vilket innebär samma typ av progressivitet som i skattefinansierade modeller.

Den starkt decentraliserade ansvarsfördelningen för sjukvården i Sverige är däremot i stort sett unik i Europa. De flesta av de länder som tidigare haft en liknande struktur har övergivit den. Det gäller bland annat våra nordiska grannländer Norge och Danmark.

I de flesta europeiska länderna, oavsett sjukvårdsmodell, har patienterna normalt sett en fast läkarkontakt och det finns fler vårdplatser per capita än i Sverige. Vidare är väntetiderna betydligt kortare men det är svårt att koppla tillgängligheten till val av sjukvårdssystem. Flera länder har problem med fragmentiserade system och ökande kostnader.

Norge och Danmark har genomfört sjukvårdsreformer under 2000-talet och det finns viktiga lärdomar från båda länderna avseende fast läkarkontakt, en bättre utbyggd primärvård och fungerande tillgänglighet till specialistvården.

⁷ SOM-institutet 2021 "Svenska trender 1998-2020" sid 44

3.6 Grundlagen

Det kommunala självstyret har ofta använts som argument mot en starkare statlig styrning av vården. I debatten framställs det ofta som om regeringen är förhindrad att överta uppgifter från regionerna – även om grundläggande krav i hälso- och sjukvårdslagen om en god vård på lika villkor inte uppfylls.

Istället för att överta uppgifter från regionerna eller kräva mer samarbete har staten försökt styra genom tillskott av pengar, framförallt kanaliserade via överenskommelser med Sveriges kommuner- och regioner, SKR.

Några av dessa överenskommelser har haft god effekt under en viss tid, framförallt kömiljarden. Men överenskommelser med en ideell organisation vars medlemmar inte har någon skyldighet att följa det som överenskommit har betydande nackdelar. Dels är genomförandet alltid avhängigt de 21 regionerna vilja och förmåga att genomföra nödvändiga förändringar, dels innebär vägen via SKR och de självstyrande regionerna betydande administrativa kostnader.

På senare år har dock denna doktrin börjat ifrågasättas alltmer. Bland annat den omfattande statliga utredningen "Effektiv vård" har konstaterat att statens möjligheter att ta ett fastare grepp om styrningen av sjukvården snarare begränsas av politik och praxis än av juridiken. Den kommunala självstyrelsen är förvisso grundlagsfäst. Av Regeringsformen framgår att det "i riket finns primärkommuner och landstingskommuner" och att kommunerna får ta ut skatt för fullgörandet av sina uppgifter. Vilka dessa uppgifter är preciseras inte i grundlagen.

I förarbetena till regeringsformen (prop. 1973:90) framgår tvärtom att grundlagen inte bör precisera kommunernas uppgifter närmare utan att arbets- och befogenhetsfördelningen mellan staten och kommuner måste kunna förändras i takt med samhällsutvecklingen. Större inskränkningar i den kommunala självstyrelsen måste dock anses vara proportionerliga. Staten får alltså inte utan vidare överta uppgifter som kommunerna har goda förutsättningar att genomföra på ett adekvat sätt.

Slutsatsen av detta är att staten, utan att ändra grundlagen, kan överta hela eller betydande delar av ansvaret för sjukvården om staten finner det befogat. Det kan exempelvis ske genom förändringar av hälso- och sjukvårdslagen.

4. Vilken vårdmodell är bäst utifrån svenska förhållanden?

Styrningen av vården betecknas enklast som överstyrt och samtidigt fragmentiserat. Vi har för många lager av styrning som medverkar till bristande effektivitet och samordning vilket drabbar patienterna. Vi behöver en nationell styrning som tar sikte på vad som ska uppnås och som sedan följer upp det på ett ändamålsenligt sätt. Dessa delar är den politiska nivåns ansvar och Patientlagen behöver förtydligas och skärpas.

Det exakta genomförandet behöver ges lösare ramar och mindre nationell styrning så att hänsyn tas till lokala förutsättningar. Det direkta mötet mellan patient och vårdgivare är centralt för att vården ska bli personcentrerad och samordnad för patientens bästa.

Det kan konstateras att valet mellan ett försäkringsbaserat sjukvårdssystem och ett skattefinansierat dito framstår mer dramatiskt i debatten än det är i verkligheten. Moderna försäkringsbaserade sjukvårdssystem i Västeuropa har i stort sett lika god täckningsgrad i befolkningen som de skandinaviska skattefinansierade modellerna. Båda modellerna finansieras också solidariskt via progressiva skatter eller progressiva försäkringspremier.

Det finns dock några grundläggande skillnader som talar för att Sverige även framgent bör ha ett skattefinansierat sjukvårdssystem. Den främsta är att den specialiserade vården av historiska skäl domineras av offentliga utförare och att den naturliga konkurrensen mellan relativt jämbördiga aktörer, som är en bärande komponent i försäkringsbaserade system, är extremt omogen och därmed svår att uppnå. Det finns också en risk att konkurrensen mellan försäkringsgivare blir suboptimal avseende samverkan kring patienter i de fall där olika betalningsflöden är aktuella.

Ytterligare ett argument emot försäkringsbaserade system är att det är svårare att förklara och att många medborgare förknippar begreppet "privat sjukvårdsförsäkring" med länder där försäkringar inte omfattar samtliga medborgare. Det finns heller ingen data som talar för att försäkringsbaserade system generellt presterar bättre - vare sig vad gäller medicinska utfall, kostnad eller tillgänglighet. Steget att gå från dagens system till ett system baserat på privata sjukvårdsförsäkringar saknar därmed relevans och är därför inte aktuellt.

Strukturreformerna i Norge (år 2001–2002) och den stora regionreformen i Danmark (år 2007) har bidragit till stora förbättringar av sjukvården. Modellerna skiljer sig åt på marginalen men grunddragen är mycket lika: Starkt statligt inflytande över beslutsfattandet, en tydligare ansvarsstruktur och väsentligt större administrativa enheter med större utvecklingskraft. Givet att de norska och danska välfärdssystemen också på många andra sätt liknar det svenska systemet finns starka skäl att hämta inspiration från dessa länder när vi utformar principerna för en förändrad styrning av sjukvården i Sverige.

I såväl Norge som Danmark pågår dock en ständig diskussion om att regionerna alltså är för små. Båda länderna har också diskuterat att helt avskaffa den regionala nivån (i den norska fallet Hälsoföretagen).

Likafullt finns mycket starka argument för att det bör finnas en regional nivå i den svenska sjukvårdsförvaltningen även framgent, dock med väsentligt färre regioner än i dag. Att samla allt beslutsfattande och all drift av sjukvården till Stockholm vore varken praktiskt eller symboliskt klokt.

Det är sannolikt mest rationellt att bygga vidare utifrån de 6 sjukvårdsområden som Sverige redan har. Det ger dels varje sjukvårdsområde ett eget universitetssjukhus, dels ett befolkningsunderlag som tillåter att vården bedrivs kvalitativt och effektivt.

4.1 Underlag för utredning om ny vårdorganisation

En bättre styrning av hälso- och sjukvården bör ta utgångspunkt i att staten styr där det är ändamålsenligt och att verksamheterna därefter har ett bredare utrymme än idag att forma verksamheten i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Det är en reform med såväl centralisering som decentralisering. För att detta ska vara möjligt bör ansvaret för sjukvården överflyttas från regionerna till staten. Dock behövs fortsatt en regional organisation för planering och huvudmannaskap för offentligt driven sjukvård i respektive region samt upphandling och avtal med fristående utförare av sjukvård. De sex sjukvårdsområdena ska utgöra geografisk struktur för de nya, statligt organiserade sjukvårdsområdena. Den politiska mellannivån av direktvalda politiker tas bort och de nya sjukvårdsområdena leds av professionella styrelser.

Utredningens huvudsakliga uppdrag är därför att analysera och lämna förslag på hur en övergång till en sjukvårdsorganisation med statligt huvudmannaskap, statlig finansiering och regionala utförarorganisationer geografiskt baserade på dagens sex sjukvårdsområden kan genomföras utan onödigt dröjsmål. Den nya organisationen ska ge förutsättningar för en samordnad och personcentrerad hälso- och sjukvård till hela befolkningen. I uppdraget ingår även att utreda den framtida organisationen av den tandvård som idag bedrivs av regionerna i enlighet med Tandvårdslagen. Utredningen ska med detta som utgångspunkt analysera och föreslå en

finansieringsmodell där staten tar över finansieringen av sjukvården, konsekvenser och därav nödvändiga förändringar i utjämningsystemet samt konsekvenserna av att staten tar över det arbetsgivaransvar som idag åvilar de offentliga huvudmännen i sjukvården. Utredningen ska även analysera och lägga förslag som tydliggör ansvaret för de fastigheter och den vårdinfrastruktur som regionerna äger idag.

4.1.1 Primärvårdens förutsättningar och organisatoriska hemvist

Hälso- och sjukvårdsdebatten har präglats starkt av ambitionen att primärvården ska utgöra basen i verksamheten. Samtidigt har det mesta av all utveckling gått i rakt motsatt riktning: investeringar och direkta åtgärder har i stor utsträckning gått till sjukhusen och specialistvården. Belastningen på primärvården har inte stått i proportion till resurserna och tilliten till primärvården påverkas. Det måste ändras.

En välfungerande primärvård utgör basen för ett effektivt hälso- och sjukvårdssystem. Det visar forskning och internationella erfarenheter⁸. Genom att patienter har en fast namngiven läkarkontakt ges förutsättningar för en god relation som främjar patientsäkerhet, samordning och personcentrering. Enkelt uttryckt så fungerar hela vårdkedjan bättre när allmänläkare och patienter känner varandra. Men Sverige har en underdimensionerad primärvård jämfört med andra jämförbara länder om man ser till antalet allmänläkare per invånare, men även uttryckt i antal allmänläkare i förhållande till det totala antalet praktiserande läkare. Uppgifter i övrigt saknas men det finns anledning att tro att detsamma gäller för övriga yrkesgrupper. En tredjedel av patienterna uppger att de har en fast läkarkontakt men tillgången till en fast läkarkontakt ökar inte trots att patienter efterfrågar detta⁹.

Primärvården är en grundsten i den goda nära vården och måste alltså vara föremål för en långsiktig reform om den ska kunna fylla den platsen. Den goda nära vården omfattar dock många fler aktörer än regionernas primärvård och den kommunala hälso- och sjukvården behöver särskilt nämnas. Idag utgör kommunerna ca 25–30 procent av den totala hälso- och sjukvården¹⁰. De når många människor som behöver såväl kvalificerade som enklare insatser. Vården och omsorgen om de mest sjuka äldre och personer med omfattande funktionsnedsättningar är och kommer fortsatt vara en viktig del i verksamheten för såväl kommuner som regioner. Vidare utvecklas kontinuerligt den mobila vården med väldigt gott resultat.

För att komma tillrätta med detta behövs ett antal nationella beslut. Ersättningssystemen behöver vara likvärdiga, bygga på behovsstyrd vård och styra mot en samordnad personcentrerad vård. Avgiftssystemet likaså. En utbyggd primärvård styrs också genom nationella beslut om patientens rätt till en fast, namngiven, läkarkontakt och rätt att sätta tak för hur många patienter man kan ha. Då ges såväl distriktsläkare som distriktssköterskor en arbetsmiljö som är mer attraktiv och hållbar än idag. Vidare bör primärvårdens uppdrag och målsättningar regleras nationellt och resurssättas utifrån det. På så sätt kan primärvården utvecklas efter de lokala och regionala förutsättningar som råder utan detaljstyrning av hur det ska ske. Resurserna ges från den nationella nivån till de sex sjukvårdsområdena för primärvård, tandvård, mobil vård och slutenvård. Sjukvårdsområdena beslutar sen om fördelning av resurser inom sitt område.

⁸ Betänkandet Effektiv vård (SOU 2016:2) liksom den statliga utredningen "Samordnad utveckling för god och nära vård" (Dir. 2017:24) beskriver skälen för att primärvården bör vara basen i sjukvårdssystemet.

⁹ Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2021: Fast kontakt i primärvården

¹⁰ SOU 2020:19 God och nära vård, sid 66

Personer med kroniska sjukdomar uppskattas stå för 80–85 procent av sjukvårdens samlade kostnader. Omkring halva befolkningen har minst en kronisk sjukdom och cirka 25 procent har fler än en sjukdom. En stor andel av dessa patienter är äldre.

Ett framtida svenskt sjukvårdssystem måste utformas så att vården och samordningen av insatserna för personer med kroniska sjukdomar förbättras. För detta krävs en kombination av åtgärder. En av dessa handlar om att samarbetet mellan kommuner och sjukvårdsområden måste stärkas rörande patienter som får kommunala vårdinsatser, främst inom äldreomsorgen. I många jämförbara länder, däribland det så kallade fastläkarsystemet i Norge, organiseras primärvården av kommunerna vilket ger förutsättningar för ett sömlöst och smidigt arbete runt patienten.

För kroniskt sjuka och äldre med återkommande medicinska behov kan detta vara en fördel då omsorgsgivare och bassjukvården har samma huvudman. Ändå överväger nackdelarna med att överflytta ansvaret för primärvården till kommunerna. Dels för att många kommuner är små, dels för att en kommunalisering kan antas göra tjänsterna mindre attraktiva för läkare. Risken finns att detta skulle förvärra, snarare än lösa, de problem som redan finns inom primärvården. Med beaktande av detta ska utredningen lämna förslag på hur primärvården kan stärkas permanent inom ramen för en ny organisering av sjukvården.

Vi Kristdemokrater drar därför slutsatsen att framväxten av en god nära vård måste vara långsiktig, ha ett brett politiskt stöd, omfatta all hälso- och sjukvård, inklusive tandvård och kommer kräva fler medarbetare. Den nationella styrningen är nödvändig för att alla delar av vården i samtliga regioner ska färdas åt samma håll. Den nationella styrningen ska innehålla de beslut som är nödvändiga på statlig nivå och avstå från det som bättre styrs regionalt och lokalt. Beslut har tagits om primärvårdens uppdrag men det saknas beslut om fast läkarkontakt, rätt att sätta tak för hur många patienter en läkare kan ha och resurser så fler distriktsläkare och distriktsköterskor kan anställas i den omfattning som krävs. De överenskommelser som regeringen gjort med SKR är försiktiga och ger inte den styrning eller de resurser som krävs för att basen i den goda nära vården ska fungera.

Kristdemokraterna anser att en viktig utgångspunkt för en svensk primärvårdsreform måste vara att verksamhet ska förtjäna sitt förtroende. Det räcker inte med att säga att primärvården ska vara medborgarnas naturliga val av vårdinstans, eller via ramlagstiftning uteslutande definiera åtagande och ansvar. Det måste finnas en reell beredskap och kapacitet att ompröva både uppdraget, men också resurser, professionella normer och kostnadsansvar. Samtidigt som nationellt grundåtagande preciseras måste det finnas möjlighet till ett delvis annat ökat åtagande för exempelvis landsbygdens behov. Utgångspunkten ska vara att säkerställa att befolkningen i hela landet, så långt det är möjligt, ges tillgång till en jämlik, nära och patientsäker vård.

Det är viktigt att det nationella åtagandet möjliggör en uppgiftsväxling i primärvården, så att besök hos annan vårdpersonal – som exempelvis sjuksköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, kuratorer och psykologer – kan ersätta läkarbesök där så är lämpligt. Slutligen krävs ett ordnat och effektivt utnyttjande av digitala besök i primärvården. Nationella beslut om ersättningssystem och avgifter som bygger på behovsprincipen och möjliggör för digitala aktörer att vara en del i en god nära vård. Hälso- och sjukvården ska bygga på behovsprincipen men rapporter visar att den styrningen är svag och måste stärkas¹¹.

¹¹ Myndigheten för vård- och omsorgsanalys Rapport 2020:7 Styra mot horisonten

4.1.2 Digitalisering

Digitaliseringen innebär sannolikt den enskilt största möjligheten när det gäller att effektivisera välfärden. Men även om mycket har hänt inom detta område så har utvecklingen varit fragmenterad och – i jämförelse med många andra delar av samhället – inte tillnärmelsevis lika snabb. Regionerna har inte prioriterat att samordna arbetet kring vare sig digitala vårdtjänster, journalsystem (vårdinformationssystem) eller strategiskt datadrivet utvecklingsarbete. Bristande samarbete i upphandling av nya journalsystem, oförmågan att hitta gemensamma regler för digitala vårdgivare och den skiftande tillgängligheten hos 1177 mellan olika regioner är några exempel på detta.

Många lovande initiativ, såväl offentligt drivna som privata, visar att digitala verktyg kan förbättra livskvalitén för patienter och samtidigt sänka kostnader för sjukvårdshuvudmännen. Särskilt intressant är utvecklingen av digitala stöd för personer med kroniska sjukdomar som dels gör patienterna mer delaktiga i sin vård, dels ökar tryggheten för patienterna och samtidigt hjälper patienter att undvika komplikationer som skulle inneburit både mänskligt lidande och kostnader för sjukvården.

Sverige har en målsättning om att vara bäst i världen på e-hälsa år 2025. Det är en bra målsättning, även om det verkliga värdet snarare bör mätas i den nytta som produkter och tjänster skapar för patienter och skattebetalare. Utvecklingsarbetet inom e-hälsa behöver ges nationell prioritet och arbetet behöver ske samordnat.

Utredningen ska mot den bakgrunden analysera och lämna förslag på hur den svenska sjukvården kan realisera digitaliseringens potential. Standarder och tekniska specifikationer för digital vårdinformation bör snarast tas fram av staten för att öka patientsäkerheten och möjliggöra ändamålsenlig hantering av hälsodata.

4.1.3 Forskning, utveckling och utbildning

Sverige har i kraft av högkvalitativ sjukvård, god infrastruktur och sällsynt god tillgång till patient- och hälsodata, mycket goda förutsättningar att vara en framstående forskningsnation inom Life Science. Under senare år har Sverige dock förlorat mark i internationella jämförelser. Med en sammanhållen struktur för sjukvården, med statligt huvudmannaskap och större sjukvårdsområden, bör också förutsättningarna förbättras för att bedriva medicinsk forskning. Underlättad tillgång till forskningsdata och större patientpopulationer för kliniska studier är exempel på sådant som ytterligare bör stärka Sveriges konkurrenskraft på området.

Utredningen ska mot bakgrund av detta analysera och vid behov lämna förslag på åtgärder som kan stärka Sveriges som forskningsnation inom Life Science. Det arbete som redan pågår inom den statliga satsningen Life Science tas tillvara och riktas framförallt på genomförande.

Utbildningen av vårdpersonal är en kritisk faktor för ett välfungerande sjukvårdssystem. Idag är ansvaret delat mellan staten och regionerna. Staten, genom universitet och högskolor, svarar för utbildningsplatser i grundutbildningarna medan regionerna svarar för exempelvis läkares bastjänstgöring (tidigare AT) och tjänster för blivande specialistläkare (ST). Samordningen mellan regionerna kring dessa tjänster är svag och ingen har nationellt ansvar för kompetensförsörjningen inom enskilda specialiteter.

När legitimationen har erhållits så saknas det idag reglering för hur man tillförsäkrar den legitimerade yrkespersonen kontinuerlig fortbildning. Vi anser att det är nödvändigt med lagstadgad rätt till fortbildning av god kvalitet. Möjligheten till vidareutbildning bör också finnas med. Det kan handla om möjligheten att forska inom sitt område eller att lägga till en specialistfunktion inom yrket.

Utredningen ska analysera och vid behov lämna förslag på hur den nationella kompetensförsörjningen till sjukvården kan stärkas med hänsyn till behoven. Utredningen ska särskilt beakta behovet av kompetensförstärkning i primärvården, specialiteter där det råder stor brist, samt behovet av fler sjuksköterskor med specialistkompetens.

Kristdemokraterna har sedan tidigare tagit ställning för att, i samband med en övergång till statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården, samordna resurserna mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring så att resurserna kan användas mer förebyggande och effektivt.

4.2 Åtgärder i närtid

4.2.1 Öka antalet vårdplatser

Vi har en brist på vårdplatser. Sverige ligger i botten i hur man än jämför med andra europeiska länder: 2018 hade Sverige 2 vårdplatser per 1 000 invånare. Det är lägst antal vårdplatser i hela EU. Vi har få vårdplatser och det påverkar givetvis tillgängligheten och ytterst vårdkvaliteten. Det är inget mål i sig att ha många vårdplatser. När dagkirurgi är ett bättre alternativ än inläggning ska det givetvis användas. Men ständig brist på vårdplatser leder till att patienterna inte får den vård de behöver och patientsäkerheten äventyras.

Under många år har många av Sveriges sjukhus haft närmast konstanta överbeläggningar vilket innebär att patienter vårdas på en vårdplats som inte uppfyller kraven på fysisk utformning, utrustning och bemanning. Det kan handla om att patienter vårdas i korridorer eller utlokalisering på en avdelning som saknar rätt medicinsk kompetens. Överbeläggningar och utlokaliseringar påverkar patientsäkerheten, men sätter även vårdpersonalen inför svåra etiska problem när de ska välja ut vilka patienter som ska placeras var. Den situation runt överbeläggningar som tidigare ansågs vara en sommarkris har blivit ett slags normaltillstånd vilket gjorde att utgångsläget var tufft när pandemin slog till med kraft.

Effekterna av pandemin visar att personalen snabbt kan ställa om och skapa de vårdplatser som är nödvändiga. Den kraften bör användas även tiden efter pandemin. Kristdemokraterna föreslår därför att regionerna får en prestationsbaserad ersättning när de klarar målet om maximalt 85 procents beläggning i genomsnitt varje månad under året. Genom en prestationsbaserad ersättning kan varje region/sjukhus på ett ändamålsenligt sätt göra de förändringar som är nödvändiga och ersättningen betalas ut när målen nås. Oftast är det fler sjuksköterskor som behövs för att kunna öppna fler vårdplatser. Det innebär att ersättningen för tillräckligt antal vårdplatser behöver i stor utsträckning användas för att minska kompetensbristen och bli en attraktiv arbetsgivare. En modell som vi anser bör prövas på några sjukhus i landet genom en försöksverksamhet. När vårdplatserna efter en tid byggts ut så kan den prestationsbaserade ersättningen överföras till generellt stöd.

Mitt i allt detta finns ledig kapacitet eller outnyttjad möjlighet att bygga ut kapacitet. Det är både privata och offentliga utförare som har möjlighet att göra mer. Tyvärr stoppas merparten av dessa på grund av att regionerna inte sluter avtal med dem och patienterna vet inte om den möjlighet som finns att söka öppenvård i hela landet. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har uppmärksammat bristen på information till patienterna.

Möjligheterna till sjukvård i hemmet bör också tas tillvara. Idag är det möjligt att bedriva avancerad sjukvård i hemmet för den som så önskar. ASIH är en frivillig vårdform som innebär att du kan få samma sjukvård hemma som du kan få på sjukhus. ASIH vänder sig till personer i alla åldrar. För många patienter med kronisk sjukdom kan detta vara det bästa alternativet. Även palliativ vård kan utföras i hemmet.

4.2.2 Inrätta en nationell vårdförmedling

Kristdemokraternas uppfattning är att staten inte kan acceptera en situation där vården kostar allt mer för skattebetalarna och där väntetiderna blir allt längre och därtill är extremt ojämlika över landet. Därför måste all tillgänglig vårdkapacitet frigöras för patienterna. Detta kan ske genom att patientens möjligheter att få vård hos andra vårdgivare – som har ledig kapacitet – kraftigt förstärks.

Patienter ska ges rätt att söka vård där ledig kapacitet finns. En nationell vårdförmedling ska upprättas tillfälligt för att använda tillgänglig kapacitet till de patienter som väntat olagligt länge. Staten ska sända ut förfrågan om ledig kapacitet. En sammanställning över tillgänglig vård ska upprättas. Den som väntat mer än 90 dagar på operation eller mer än 90 dagar på specialistvård ska ges möjlighet att använda denna kapacitet.

Kristdemokraterna föreslår att staten ska avsätta särskilda medel för att finansiera detta. Samverkansavtal ska skrivas med landets regioner och en eller flera regioner ska sluta avtal med den utförare (privata och offentliga) som meddelar att de har ledig kapacitet. Staten ska finansiera den vård som ges genom den nationella vårdförmedlingen.

Staten ska ta ansvar för en bred informationskampanj där patienterna ska informeras om rätten att söka vård i hela landet. Vidare ska staten ta ansvar för att tillsammans med SKR upprätta en databas för den nationella vårdförmedlingen där tillgänglig kapacitet ska synliggöras för patienterna.

Redan idag finns tack vare Patientlagen, möjlighet för patienter att själva söka vård utanför sin egen hemregion eller hos andra vårdgivare inom regionen. Patientlagen, som utarbetades av alliansregeringen och trädde i kraft 2015, ger i teorin patienter rätt att söka vård hos alla vårdgivare som har avtal med någon region. Lagen gäller så kallad öppen specialiserad vård. Med öppen specialiserad vård menas sådan specialistvård som bedrivs i öppenvård, det vill säga utan att patienten behöver stanna över natten. Det finns dock flera allvarliga hinder. Dels får patienterna inte den information de har rätt till, dels begränsas utbudet av vård av att regionerna tecknar avtal som begränsar vårdgivarnas möjlighet att ta emot patienter.

Kristdemokraterna anser att vårdgarantin på längre sikt bör skärpas kraftigt genom att väntetiden till specialistbesök kortas till 30 dagar och väntetiden för operation eller behandling även den kortas till högst 30 dagar från medicinskt beslut. Den totala maximala väntetiden inom vårdgarantin skulle därmed nästan halveras, från dagens 183 dagar till 63 dagar. Vidare måste vårdgarantin utvecklas så att hela förloppet för patienten omfattas. Det räcker inte med en vårdgaranti för första besöket utan vårdgarantin måste förändras så att hela förloppet synliggörs.

Staten bör ta ansvar för att stärka patienternas kunskap om sina rättigheter samt för att upprätta en permanent nationell, huvudsakligen digital, vårdförmedling. Vårdförmedlingen kan hanteras av lämplig myndighet och ska sammanställa ledig vårdkapacitet samt hjälpa patienter att hitta den vård de behöver med kortas möjliga väntetid.

4.2.3 Kartlägg vårdens administrativa börda

Byråkratiseringen av hälso- och sjukvården har på goda grunder lett till stor irritation hos vårdens medarbetare. Samtidigt har detaljregleringen från statliga myndigheter – i stort och smått – påverkat snart sagt alla moment i exempelvis en läkares arbete. Det gäller allt från diagnosättning till dokumentation och val av behandling. Styrningen av hälso- och sjukvården måste vara tydlig och bygga på begripliga incitament, samtidigt som läkarnas och all annan vårdpersonals "kliniska autonomi" bibehålls och utvecklas. Som styrningen har sett ut under en

lång följd av år, är bilden den motsatta. Mer detaljstyrning och mindre möjligheter att påverka sitt arbete är ingen framgångsstrategi. Det visar inte minst tillväxten av hyrpersonal, där många valt ett friare arbetsliv.

Kartläggningar inom ramen för utredningen Effektiv vård (SOU 2016:2) visar att omfattningen av administrativa krav är betydande och att antalet administrativa krav har ökat under den senaste tioårsperioden. Utredaren pekar på att ingen har ett samlat ansvar för att bedöma om de administrativa uppgifterna är rimliga och väl avvägda när det gäller arbetsinsats kontra nytta. Det är en intressant iakttagelse som dock inte resulterar i något konkret förslag (utredningen har dock flera detaljförslag). Regeringen bör därför skyndsamt ge ett sådant uppdrag till myndigheterna.

Uppdraget bör ta sin utgångspunkt i det faktum att den samlade effekten av styrsignaler och krav sannolikt är överväldigande. Regionledningar, regeringen, Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Inspektionen för vård och omsorg, Arbetsmiljöverket, Läkemedelsverket och SKR, för att nämna några intressenter, bidrar med en ökad detaljreglering. Var och en av dessa ser till sitt – och kan motivera beslut och krav – men i slutändan sitter läkarna och vänder papper istället för att träffa patienter.

Vi förordar en kartläggning och åtgärdsplan i varje verksamhet för att komma tillrätta med vårdpersonalens administrativa börda och dess påverkan på arbetsmiljön. Erfarenheterna från pandemin då vissa rutiner och redovisningar togs bort utan att vården och patientsäkerheten påverkades bör tas tillvara. Fler tjänstepersoner har anställts inom regionerna samtidigt som vi har brist på vårdpersonal. Varje verksamhet måste medverka till att det främst är vårdpersonal och vårdnära medarbetare som exempelvis medicinska sekreterare som anställs. Det är inom dessa områden en ökning måste ske.

4.2.4 Hälsofrämjande verksamhet

Kristdemokraterna vill förstärka det hälsofrämjande arbetet liksom rehabiliteringen. Det handlar för primärvårdens del om att ge stöd till bättre egenvård, förebygga beroendeproblematik av skilda slag och stödja ett friskare liv genom att peka på friskfaktorer i samband med primärvårdens reguljära möte med patienten. Det handlar också om att tidigt upptäcka besvär som kan leda till sjukdomar men kan förbyggas genom tidig behandling. Ett sådant exempel är förmaksflimmer där primärvården och hela den nära vården kan bidra till tidiga insatser. Andra exempel är diabetesvård och KOL där tidiga insatser och preventiva åtgärder har god effekt.

Teambaserade rehabiliteringsinsatser som sker strukturerat kan påtagligt medverka till välbefinnande för många patienter. Rehabiliterande insatser kan också verka hälsofrämjande och förebyggande. Samhällsekonomiskt torde rehabiliterande insatser vara mycket lönsamma. Även om kostnaderna för exempelvis sjukskrivning finns under annat konto i statsbudgeten, måste det offentliga klara en helhetssyn för den enskilde och bistå med rehabilitering på ett bättre sätt idag. En sådan helhetssyn ger en positiv samhällsekonomisk effekt.

Såväl regioner som kommuner behöver förbättra rehabiliteringsinsatserna. Förutom hemtagningsteamens viktiga roll för att rehabiliteringsinsatser ska komma igång efter en sjukhusvistelse vill vi att det säkerställs att det finns medicinskt ansvariga rehabiliterare, (MAR) i alla kommuner. Genom MAR bör varje kommun ta fram en handlingsplan för vad som ska göras, vem som ansvarar för vad och hur det följs upp.

Vi anser även att apoteken och dess kompetenta personal kan bidra i det förebyggande arbetet för hälsan genom att förstärka dess roll i vårdkedjan. Men det krävs att dessa uppdrag resurssätts rätt.

Egenvård har en stor potential för att få en helhet i hälso- och sjukvården. Men det kommer inte av sig själv utan kräver planerade och strukturerade insatser från samhället i stort och ifrån hälso- och sjukvården. Ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet är två av de största riskfaktorerna för ohälsa och för tidig död i Sverige och de relaterade folksjukdomarna är vanligare i grupper med lägre utbildning och inkomst.

Vi menar att det dels behövs förändring i samhället som främjar rörelse och motion på ett hållbart sätt för alla. Dels behövs en möjlighet till personliga hälsosamtal där vi får individuell rådgivande som utgår från våra förutsättningar. Hälsosamtal och andra hälsofrämjande insatser inom primärvården behöver utvecklas för hela befolkningen. Hälsofrämjande insatser ska bygga på forskning och ha evidens. Det kan möjliggöras genom ökade resurser och därmed fler medarbetare inom primärvården. Men också tillsammans med det civila samhället som är viktiga aktörer också i detta sammanhang.

5. Regionerna mer än sjukvård. Hur gör vi med regional utveckling, kollektivtrafik och kultur?

Av regionernas verksamhet är den största delen sjukvården. De icke-sjukvårdsrelaterade områdena är framförallt kollektivtrafik och regional utveckling vars kostnader uppgick till drygt 13 procent av alla kostnader år 2019. 87 procent av kostnaderna var sjukvårdsrelaterade. Eftersom regionernas återstående uppgifter utgör en relativt liten andel av nuvarande regioners verksamhet och ansvar måste ansvaret och finansieringen för dessa utredas särskilt. Det är dock inte nödvändigt att en grundlagsförändring sker vid tidpunkten för statens övertagande av ansvaret för sjukvården.

Det regionala utvecklingsansvaret, kulturen och kollektivtrafiken kan organiseras och finansieras på fyra olika sätt. Kommunerna kan helt överta ansvaret, detsamma gäller staten. Vidare kan en regionalpolitisk nivå behållas med ansvar för dessa delar. Slutligen kan ansvaret flyttas till ett indirekt valt organ. Finansieringen bör då åligga staten som fördelar de ekonomiska resurserna till de nya kommunalförbunden. Dessa kan geografiskt organiseras utifrån samma indelning som de organisatoriska sjukvårdsområdena eller likt NUTS-II-områden inom EU:s hierarkiska regionindelning.

Det är lämpligt att en parlamentarisk utredning får i uppdrag att utreda hur ansvar och finansiering av regional utveckling, kollektivtrafik och kultur ska hanteras när sjukvården reformeras. Det innebär att partiet inte nu tar ställning till vilket alternativ som är mest ändamålsenligt.

I sammanhanget bör också statens ansvar för regional utveckling vid sidan av regionernas ansvar prövas. Är indelningen och uppgiftsfördelningen för de 21 länsstyrelserna optimal?

De nordiska grannländerna har organiserat det regionala utvecklingsansvaret vid en första anblick som relativt lika. Dock finns betydande skillnader vad gäller kommunsystemens uppbyggnad och kommuners ekonomi och uppgifter.

De nordiska kommunernas grunduppgifter är desamma: uppgifter relaterade till det kommunala planmonopolet, barnomsorg, grundskola, äldreomsorg och uppgifter inom det sociala området. Framförallt i Finland men även i Norge har behovet av reformer inom hälso- och sjukvården påverkat debatten om förändring av kommunstrukturen. Gymnasieskolan är ett annat område där ansvaret i Sverige ligger på kommunerna medan det i Danmark ligger på staten, i Norge på den regionala nivån och i Finland på kommunerna och på kommunalförbund. I Danmark är

arbetsförmedling kommunernas ansvar, medan det i Norge, Sverige och Finland är ett statligt ansvar¹².

I motsats till de svenska kommunerna har kommunerna i de övriga nordiska länderna helt eller delvis ansvar för hälso- och sjukvården¹³. I Danmark är ansvaret för hälso- och sjukvården uppdelat mellan kommuner och regioner så att kommunerna har ansvaret för förebyggande och rehabiliterande vård, medan regionerna ansvarar för specialistvården men med stark statlig styrning. I Finland är primär- och specialistvården kommunalt, men specialistvården förverkligas genom obligatoriska kommunalförbund.

Finland särskiljer sig genom att sakna en direktvald regional nivå, vilket gör att de istället har ett större inslag av mellankommunal samverkan än övriga nordiska länder¹⁴. I Finland är det staten som utformar den regionala policyn och fastställer nationella prioriteringar för regional utveckling.

Kulturpolitiken hanteras olika i de nordiska länderna. I Danmark ligger kulturpolitiken huvudsakligen på statlig och kommunal nivå¹⁵. Det finns också en regional nivå där kommuner samarbetar med staten om kulturpolitiken. I Finland är kulturpolitiken både starkt centraliserad och decentraliserad. Staten och kommunerna delar på ansvaret för kulturen medan i Norge finns kulturen både på statlig, regional och kommunal nivå. Här har en utredning föreslagit att en rad uppgifter ska övergå till regioner (fylken).

Kollektivtrafiken i Danmark är reglerad, där den nationella tågtrafiken i huvudsak drivs i statlig regi medan övrig kollektivtrafik hanteras under de regionala kollektivtrafikmyndigheterna¹⁶. I Norge å andra sidan har tågtrafiken traditionellt körts av det statliga järnvägsbolaget NSB. Sedan 2018 har staten delat upp landet i sex geografiska koncessioner där man tillåter konkurrens om spåren men inte på spåren¹⁷. Den finska kollektivtrafikmarknaden är reglerad för all tågtrafik. Helsingfors är den enda staden med regional tågtrafik i Finland. Övrig kollektivtrafik hanteras av respektive kommun¹⁸.

¹² http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2020/02/SOU_2020_8_web2.pdf

¹³ <http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2017/05/Nordiska-kommunreformer-2000-2018-slutrapport-2018-06-27.pdf>

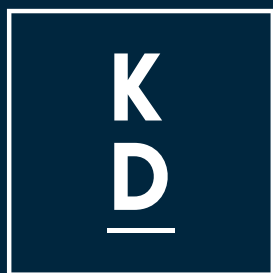
¹⁴ http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2020/02/SOU_2020_8_web2.pdf

¹⁵ https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2020/09/kulturpolitisk-styrning_webb.pdf

¹⁶ http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2020/04/SOU-2020_25-WEBB.pdf

¹⁷ http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2020/04/SOU-2020_25-WEBB.pdf

¹⁸ http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2020/04/SOU-2020_25-WEBB.pdf

Stadgar för Kristdemokraterna

Antagna av rikstinget 2015 och 2017
samt revidering riksting 2019 och 2021

Innehåll:

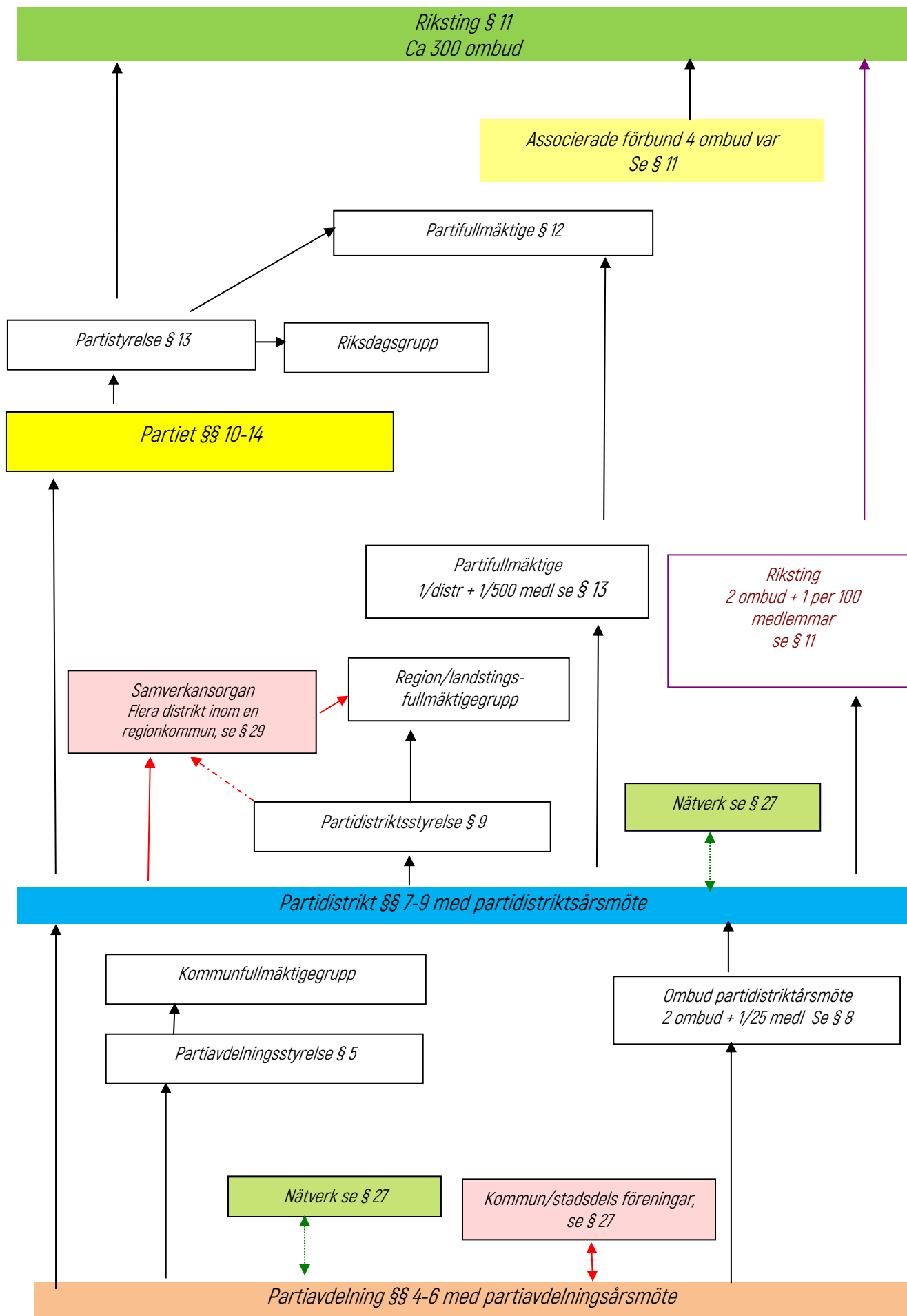
Schema över organisationen (sidan 3)	Nomineringar – valförberedelser (sidan 28)
Mål och medlemskap (sidan 4)	§ 17 Riktlinjer
§ 1 Mål	§ 18 Nomineringsförfarande
§ 2 Medlemskap	§ 19 Rådgivande medlemsomröstning
§ 3 Hedersmedlemskap	§ 20 Fastställande av valsedel
	§ 21 Efter allmänna val
Partiavdelning (sidan 5)	Allmänna bestämmelser (sidan 33)
§ 4 Partiavdelning	§ 22 Beslutsföret
§ 5 Partiavdelningens styrelse	§ 23 Rösträtt, yttrande och förslagsrätt
§ 6 Upplösning av partiavdelning	§ 24 Valbarhet
	§ 25 Jäv
Partidistrikt (sidan 10)	§ 26 Medlems initiativ
§ 7 Partidistrikt	§ 27 Kommun/stadsdelsföreningar och nätverk.
§ 8 Partidistriktsårsmöte	§ 28 Tilläggsstadgar
§ 9 Partidistriktsstyrelsen	§ 29 Samverkansorgan inom regionkommun
Partiet (sidan 17)	§ 30 Utträde från medlemskap
§ 10 Partiet	§ 31 Uteslutning av medlem
§ 11 Riksting	§ 32 Ändring av stadgar och föreskrifter
§ 12 Partifullmäktige	§ 33 Tolkningsföretråde
§ 13 Partistyrelsen	
§ 14 Verkställande utskottet	
Gemensamma bestämmelser (sidan 25)	
§ 15 Räkenskaper och revision	
§ 16 Valberedning	

Förklaringar – gällande revidering 2019

Kursiv text, blå färg, enhälligt antagna revideringar

Kursiv text, röd färg, ej enhälliga beslut. Måste tas om vid kommande riksting 2021 (gäller stadgar) och vid partifullmäktige 2020 (gäller föreskrifter)

Schema organisationsstruktur för Kristdemokraterna inkl representation

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mål och medlemskap</p>	
<p>§ 1 Mål Kristdemokratiska Partiet (Kristdemokraterna) är ett politiskt parti som, tillsammans med sina associerade förbund, arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn.</p>	<p>Associerade förbund är Kristdemokratiska Ungdomsförbundet (KDU), Kristdemokratiska Kvinnoförbundet (KDK) samt Kristdemokratiska Seniorförbundet (KD Senior)</p>
<p>§ 2 Medlemskap Mom 1 Medlemskap i Kristdemokraterna kan erhållas efter egen ansökan av varje svensk medborgare samt av annan i Sverige bosatt person, som ansluter sig till partiets mål och stadgar.</p> <p>Mom 2 Anslutning sker till partiet med registrering i närmsta geografiska partiavdelning.</p> <p>Mom 3 Fastställd medlemsavgift erläggs till riksorganisationen</p>	<p>Mom 2 Medlem kan på egen begäran ansöka om medlemskap till annan partiavdelning. Medlem kan bara vara medlem i en partiavdelning. För utlandsboende, utan svensk folkbokföringsadress, sker registrering till riksorganisationen.</p> <p>Partistyrelsen kan, om det finns särskilda skäl, bevilja undantag från principen om att varje medlem skall anslutas till en partiavdelning.</p> <p>Mom 3 Partifullmäktige fastställer årligen medlemsavgiften för nästkommande år samt fördelningen av intäkterna mellan riksorganisationen och partiavdelning.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 4 Medlem kan EJ vara medlem i annat politiskt parti.</p>	<p>För ny medlem som registreras from 1 oktober avser erlagd medlemsavgift även avgift för nästkommande år.</p> <p>Mom 4 Med parti menas parti som ställer upp i något av de allmänna valen eller Europaparlamentsvalet.</p>
<p>§ 3 Hedersmedlemskap Partistyrelsen kan besluta om hedersmedlemskap.</p>	<p>Förslag om hedersmedlemskap kan initieras från partiavdelning eller partidistrikt samt av partistyrelsen. Partistyrelsen fattar beslut om hedersmedlemskap. Hedersmedlemskap är livslångt. Hedersmedlem erlägger ej medlemsavgift.</p>
Partiavdelning	
<p>§ 4 Partiavdelning Mom 1 Kommun utgör verksamhetsområde för partiavdelning. Verksamheten skall följa av årsmötet antagen plan.</p> <p>Mom 2 Partiavdelning skall omfatta minst fem medlemmar och bildas i samråd med partidistriktet.</p> <p>Mom 3</p>	<p>Mom 1 För kommun där underlag ej finns för att bilda en partiavdelning, kan samverkan ske mellan två eller flera angränsande kommuner för att bilda en partiavdelning. Sådan bildning beslutas av partidistriktet, efter framställan från berörda kommuner.</p> <p>Mom 2 I en partiavdelning kan det bildas kommundelsförening eller nätverk vilka är underställda partiavdelningen men med möjlighet att bedriva verksamhet inom sitt specifika område, utan krav på att vara juridisk person</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Partiavdelning utanför Sverige omfattar samma som i mom 2, men bildas efter beslut av partistyrelsen.</p> <p>Mom 4 Partiavdelningsårsmötet är partiavdelningens högsta beslutande organ och hålls på tid och plats som fastställs av styrelsen.</p> <p>Mom 5 Kallelse till årsmöte skall sändas till registrerade medlemmar. Kallelse skall innehålla erforderliga underlag och handlingar för beslut.</p>	<p>Mom 4 Ordinarie årsmöte hålls senast vecka 8.</p> <p>Mom 5 Kallelse skall sändas senast en vecka före årsmöte.</p> <p>Kallelse, med erforderliga underlag och handlingar, sändas digitalt till medlemmar om medlem inte uttryckningen begärt distribution via post eller saknar digital mottagning.</p> <p>Vid ordinarie årsmöte skall följande ärenden behandlas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Val av funktionärer vid årsmötet 2. Godkännande av kallelse 3. Fastställande av föredragningslista 4. Fastställande av röstlängd 5. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse 6. Revisorernas berättelse 7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen 8. Fastställande av antalet ledamöter i partiavdelningens styrelse enligt § 5 mom 1 9. Val av ordförande och val av vice ordförande för partiavdelningen 10. Val av övriga ledamöter och eventuella ersättare 11. Val av val- och kampanjledare 12. Val av revisorer och ersättare för dessa 13. <i>Val av firmatecknare, se § 15 mom 6</i> 14. Val av valberedning inför nästa ordinarie årsmöte

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 6 Motionsrätt till årsmötet har varje betalande medlem. Motion skall inlämnas till partiavdelningens styrelse för beredning och därefter behandlas av årsmötet.</p> <p>Mom 7 Yttrande-, förslags- och rösträtt vid årsmötet har varje betalande medlem. Ledamot och ersättare i partiavdelningens styrelse har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.</p> <p>Mom 8 Extra partiavdelningsårsmöte hålls om styrelsen så beslutar eller om revisorerna eller minst hälften av medlemmarna skriftligen så begär. Extra årsmöte kan inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i styrelsens beslut eller skriftlig begäran om extra årsmöte. Kallelse sker som till ordinarie partiavdelningsårsmöte.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 15. Val av ombud till partidistriktsårsmöte enligt § 8 mom 2 16. Val av nomineringskommitté för kommunval (väljs senast året före val) enligt § 18 mom 1 17. Fastställande av valsedlar för kommunfullmäktigeval (avser valår) enligt § 20 18. Fastställande av verksamhetsplan och budget 19. Övriga förslag från styrelsen 20. Motionsbehandling enligt mom 6 <p>Mom 6 Motion skall vara insänd till partiavdelningens styrelse senast två veckor före årsmötet, om ej styrelsen beslutat om kortare tid. Med motion menas såväl motion till partiavdelning, partidistrikt som riksting.</p> <p>Mom 7 För ny medlem se § 23 mom 1</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 9 Om partiavdelning inte hållit årsmöte inom föreskriven tid eller på annat sätt inte beaktat stadgarnas krav för årsmöte eller extra årsmöte äger partidistriktets styrelse rätt att ålägga partiavdelningen att på nytt utlysa årsmöte eller extra årsmöte. Om detta inte sker inom två månader äger partidistriktets styrelse rätt att kalla till årsmöte eller extra årsmöte.</p>	<p>Mom 9 Om årsmötet inte kunnat hållas med de åtgärder som föreskrivs i mom 9 äger partistyrelsen rätt att överta beslutanderätten och förvaltningen av partiavdelningen.</p>
<p>§ 5 Partiavdelningens styrelse Mom 1 Styrelsen består av ordförande och vice ordförande och minst en (1) övriga ledamot. Ordförande och vice ordförande väljs för ett år och övriga ledamöter väljs för en tid av ett eller två år. Därutöver är respektive associerade förbunds lokalordförande ledamot i styrelsen med vice ordförande som ersättare.</p>	<p>Mom 1 Partiavdelningsårsmötet avgör om styrelsen också skall innehålla ersättare.</p> <p>Gruppledare för kommunfullmäktigegruppen är ständigt adjungerad om denne inte är ledamot eller ersättare av styrelsen.</p> <p>Styrelsen äger i övrigt rätt att besluta om adjungeringar till styrelsen och regler för detta.</p> <p>För att äga yrkande- och rösträtt i styrelsen skall ledamot för associerat förbund vara medlem av Kristdemokratiska partiet.</p> <p>I det fall associerat förbund har verksamhet som omfattar flera kommuner och ordförande eller vice ordförande inte är verksam inom aktuell kommun äger förbundets lokala styrelse rätt att utse annan person som är verksam inom aktuell kommun. Saknar associerat förbund verksamhet inom aktuella kommunen äger förbundets distriktsstyrelse rätt att utse representant.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Styrelsen skall utifrån årsmötets fattade beslut och övriga antagna riktlinjer verkställa och leda partiavdelningens verksamhet.</p>	<p>Mom 2 Partiavdelningens styrelse har till uppgift att:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) leda partiavdelningens verksamheter b) verka för att aktiviteter ordnas c) verka för ökad anslutning till partiet d) handha partiavdelningens ekonomi e) årligen fastställa arbetsordning för styrelsen och eventuella utskott. f) utse funktionärer, t.ex medlemsregisteransvarig, kassör, sekreterare, studie- och utbildningsledare etc. vilka utses inom eller utom styrelsen g) utse därutöver erforderliga utskott och kommittéer samt anta arbetsordning för dessa h) förbereda ärenden som skall föreläggas årsmöte i) verkställa årsmötets beslut j) <i>ansvara för medlemsvården</i> k) främja studie- och utbildningsverksamheten inom partiavdelningen l) utarbeta förslag till verksamhetsplan och budget m) ansvara för den kommunalpolitiska verksamheten i de fall kommunfullmäktigerepresentation saknas, eller efter överenskommelse med kommunfullmäktigegruppen, vara remissorgan gentemot kommunala nämnder och förvaltningar n) fastställa arbetsordning för det kommunpolitiska arbetet o) fatta beslut om fördelning av förtroendeuppdrag p) upprätthålla god kontakt med fullmäktige- och nämndledamöter q) fatta beslut i viktiga principiella kommunpolitiska ärenden

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
	<ul style="list-style-type: none"> r) besluta om användningen av kommunala bidrag till partiet s) förbereda val av nomineringskommitté att förelägga partiavdelningsårsmöte enligt § 18 mom 1 t) tillsätta förhandlings- respektive nomineringsgrupp för nominering av indirekta uppdrag efter allmänna val enligt § 21 u) upprätta valplan v) ansvara för att effektiv och värdig valrörelse bedrivs w) tillse att kandidatnominering vid kommunfullmäktigeval sker enligt fastställda riktlinjer och enligt §§ 18-21 x) tillse att de av partidistriktsårsmöte fastställda avgifter och sålda tjänster inbetalas inom fastställd tid.
<p>§ 6 Upplösning av partiavdelning Mom 1 Partiavdelning kan inte upplösas så länge minst fem (5) medlemmar motsätter sig det.</p> <p>Mom 2 För att beslut om upplösning skall vara giltigt måste beslut fattas av två på varandra följande partiavdelningsårsmöten, varav ett ordinarie.</p> <p>I kallelse till årsmöte skall anledningen till mötet anges.</p> <p>Partidistriktets styrelse skall underrättas i god tid innan kallelse till första årsmötet sänds ut.</p> <p>Mom 3</p>	

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Vid upplösning skall partiavdelningens samtliga handlingar och räkenskaper inkl. tillgångar omedelbart överlämnas till partidistriktet.</p> <p>Mom 4 Om inte årsmöte hållits enligt §4 eller kunnat genomföras enligt §4 mom 9, äger partidistriktets styrelse rätt att utlysa årsmöte för att behandla frågan om upplösning av partiavdelningen. Om inte årsmöte kan hållas inom ett år från det att ordinarie årsmöte skulle hållas, äger partidistriktsstyrelsen rätt att besluta om upplösning av partiavdelning eller sammanslagning med annan partiavdelning och överta den ekonomiska förvaltningen.</p>	
Partidistrikt	
<p>§ 7 Partidistrikt</p> <p>Mom 1 En eller flera riksdagsvalkretsar utgör geografiskt område för partidistrikt, dock utgör en regionkommun största möjliga geografiska yta för partidistrikt.</p> <p>Mom 2 Partidistriktet är en sammanslutning av alla inom området verksamma partiavdelningar.</p> <p>Mom 3 I regionkommun med flera partidistrikt skall ett samverkansorgan bildas för hantering av</p>	<p>Mom 2 För Stockholm och Göteborgs kommuner utgör kommunen partidistrikt, vilket är lika med riksdagsvalkrets. Respektive kommunvalskrets, eller annat område fastställt av partidistriktsstyrelsen, utgör partiavdelningarnas geografiska område. Se vidare § 28</p> <p>För Region Gotland utgör regionen såväl partidistrikt som partiavdelning.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>regionkommunens gemensamma frågor i enlighet med § 29.</p> <p>Mom 4 Ändring av partidistriktsindelning skall fastställas av partistyrelsen. För att ändring av partidistriktsindelning skall kunna genomföras krävs att minst två tredjedelar av verksamma partiavdelningar <i>som berörs av förändrad partidistriktsindelning</i> godkännt förslaget</p>	
<p>§ 8 Partidistriktsårsmöte</p> <p>Mom 1 Partidistriktsårsmötet är partidistriktets högsta beslutande organ. Ordinarie partidistriktsårsmöte hålls årligen på tid och plats som fastställs av partidistriktsstyrelsen.</p> <p>Mom 2 Varje partiavdelning har rösträtt genom två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 25-tal betalande medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet.</p> <p>Ersättarna för ombud tjänstgör i den ordning de blivit valda.</p> <p>Mom 3 Kallelse till partidistriktsårsmöte och erforderliga handlingar skall sändas till valda ombud och ersättare.</p>	<p>Mom 1 Ordinarie partidistriktsårsmöte hålls senast vecka 14.</p> <p>Mom 2 Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från och med ordinarie partidistriktsårsmöte till och med dagen före nästa ordinarie partidistriktsårsmöte</p> <p>Mom 3 Kallelse skall sändas senast två veckor före partidistriktsårsmöte.</p> <p>Kallelse och erforderliga handlingar sänds digitalt till ombud och ersättare. Om ombud eller ersättare inte uttryckningen begärt distribution via post eller saknar digital mottagning.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
	<p>Inbjudan till partidistriktsårsmöte sänds digitalt till samtliga medlemmar inom partidistriktet.</p> <p>Vid ordinarie partidistriktsårsmöte skall följande ärenden behandlas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Val av funktionärer vid partidistriktsårsmöte 2. Godkännande av kallelse 3. Fastställande av föredragningslista 4. Fastställande av röstlängd 5. Partidistriktsstyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse 6. Revisorernas berättelse 7. Fråga om ansvarsfrihet för partidistriktsstyrelsen 8. Fastställande av antalet ledamöter i partidistriktsstyrelsen. (se § 9 mom 1) 9. Val av ordförande och vice ordförande för partidistriktet 10. Val av halva antalet övriga ledamöter i partidistriktsstyrelsen 11. Val av eventuella ersättare till styrelseledamöterna 12. Val av val- och kampanjledare 13. Val av två revisorer och två ersättare 14. Val av firmatecknare se § 15 mom 5 15. Val av valberedning inför nästa ordinarie partidistriktsårsmöte enligt § 17 mom 1 16. Fastställande av arbetsordning för förberedelse av val av valberedning enligt § 16 mom 3 17. Val av ombud till Riksting enligt § 11 mom 3 18. Val av ombud till partifullmäktige enligt § 12 mom 2 19. Val av nomineringskommitté för landstings-/regionfullmäktigeval samt

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 4 Extra partidistriktsårsmöte hålls efter beslut av partidistriktsstyrelsen eller om revisorerna eller minst hälften av partiavdelningarnas styrelser skriftligen så begär.</p> <p>Extra partidistriktsårsmöte kan inte fatta beslut i annat ärende än det som angivits i partidistriktsstyrelsens beslut/skriftlig begäran om extra partidistriktsårsmöte.</p> <p>Kallelse till extra partidistriktsårsmöte sker enligt samma regler som till ordinarie partidistriktsårsmöte.</p> <p>Mom 5 Motionsrätt till partidistriktsårsmöte har betalande medlemmar, partiavdelningar och deras styrelser. Motion skall inlämnas till partidistriktsstyrelsen för beredning och behandlas av partidistriktsårsmöte.</p> <p>Mom 6 Yttrande- och förslagsrätt vid partidistriktsårsmöte har varje betalande medlem inom partidistriktet. Rösträtt äger endast de av partiavdelningarna valda</p>	<p>riksdagsval (väljs senast året före val) enligt § 18 mom 1</p> <p>20 Val av ledamöter och ersättare till regionkommungemensamt organ om det inom regionkommun finns flera partidistrikt enligt § 29</p> <p>21. Övriga förslag från partidistriktsstyrelsen</p> <p>22. Motionsbehandling enligt mom 5</p> <p>Mom 4 Extra partidistriktsårsmöte för bland annat fastställande av nästkommande års budget och verksamhetsplan bör hållas under hösten.</p> <p>Extra partidistriktsårsmöte bör hållas året före allmänna val för fastställande av valplan samt valsedlar till regionfullmäktige och riksdag.</p> <p>Mom 5 Motion skall vara insänd till partidistriktsstyrelse senast fyra veckor före partidistriktsårsmöte, om ej styrelsen beslutat om kortare tid. Med motion menas såväl motion ställd till partidistrikt som riksting.</p> <p>Mom 6 För ny medlem gäller vad som anges i § 23 mom 1</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>ombuden och partidistriktsstyrelsens ledamöter. Ledamot och ersättare i partidistriktsstyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.</p> <p>Mom 7 Om partidistrikt inte hållit årsmöte inom föreskriven tid eller på annat sätt inte beaktat stadgarnas krav för årsmöte eller extra årsmöte, äger partistyrelsen rätt att ålägga partidistriktet att ånyo utlysa årsmöte eller extra årsmöte. Om detta inte sker inom två månader äger partistyrelsen rätt att kalla till årsmöte eller extra årsmöte.</p>	
<p>§ 9 Partidistriktsstyrelsen</p> <p>Mom 1 Partidistriktsstyrelsen består av ordförande, vice ordförande och minst fem (5) övriga ledamöter</p> <p>Distriktspresidiet väljs för en tid av ett år. Övriga ledamöter väljs för en tid av två år på så sätt att hälften väljs vartannat år.</p> <p>Därutöver är respektive associerade förbunds distriktsordförande ledamot i styrelsen med vice ordförande som ersättare.</p>	<p>Mom 1 Partidistriktsårsmötet avgör om styrelsen också skall innehålla ersättare</p> <p>Gruppledare för regionfullmäktigegruppen samt riksdagsledamot för valkretsen är ständigt adjungerad om de inte är ledamot eller ersättare av styrelsen.</p> <p>Styrelsen äger i övrigt rätt att besluta om adjungeringar till styrelsen och regler för dessa.</p> <p>För att äga yrkande- och rösträtt i styrelsen skall ledamot för associerat förbund vara medlem av Kristdemokratiska partiet.</p> <p>I det fall associerat förbund har verksamhet som omfattar flera partidistrikt och ordförande eller vice ordförande inte är verksam inom aktuellt partidistrikt äger förbundets distriktsorganisations styrelse</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Partidistriktsstyrelsen skall utifrån partidistriktsårsmötets fattade beslut och övriga antagna riktlinjer verkställa och leda partidistriktets verksamhet.</p>	<p>rätt att utse annan person som är verksam i aktuellt partidistrikt. Saknar associerat förbund verksamhet i ett partidistrikt äger förbundets förbundsstyrelse rätt att utse representant.</p> <p>Mom 2 Partidistriktsstyrelsen skall</p> <ol style="list-style-type: none"> a) planera och leda distriktets verksamhet b) handha distriktets ekonomi c) förbereda ärenden som skall föreläggas partidistriktsårsmötet d) verkställa partidistriktsårsmötet beslut e) efter varje ordinarie partidistriktsårsmöte fastställa arbetsordning, delegationsordning och reglemente för styrelsens och ev utskotts arbete tas fram som antas av den nyvalda partidistriktsstyrelsen f) utse övriga erforderliga funktionärer för styrelsen, kassör, sekreterare, registeransvarig, kanslichef etc inom eller utom sig g) där utöver utse inom eller utom sig andra erforderliga utskott och kommittéer samt ta fram eventuell arbetsordning för dessa h) verka för ökad anslutning till partiet i) ansvara för den regionpolitiska verksamheten i de fall regionrepresentation ej erhållits, eller efter överenskommelse med regiongruppen, vara remissorgan gentemot regionkommunala förvaltningar j) fatta beslut i viktiga principiella regionpolitiska ärenden k) fastställa arbetsordning för det regionpolitiska arbetet l) fatta beslut i fördelning av förtroendeuppdrag

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
	<p>m) om det inom en regionkommun finns flera partidistrikt skall ovan nämnda uppgifter gällande regionpolitiska frågor fattas beslut om i ett regiongemensamt organ enligt § 29</p> <p>n) främja studie- och utbildningsverksamheten inom partidistriktet</p> <p>o) anställa ombudsman. I de fall ombudsman saknas, utse inom eller utom sig distriktsorganisationssekreterare som ansvarar för ombudsmannens uppgifter</p> <p>p) bistå partiavdelningar i deras verksamhet</p> <p>q) i enlighet med de associerade förbundens stadgar utse representanter till respektive förbunds styrelse</p> <p>r) upprätta valplan och verksamhetsplan att föreläggas partidistriktsårsmöte för beslut</p> <p>s) förbereda val av nomineringskommitté att föreläggas partidistriktsårsmötet enligt § 18</p> <p>t) löpande följa nomineringskommittéernas arbete</p> <p>u) tillsätta förhandlings- respektive nomineringsgrupp för nominering av indirekta uppdrag efter allmänna val enligt § 21</p> <p>v) ombesörja att en väl fungerande kandidatnominering till riksdags- och regionval genomförs. Om det inom en regionkommun finns flera partidistrikt skall samordnad nominering genomföras enligt § 18</p> <p>w) tillse att en effektiv och värdig valrörelse bedrivs inom verksamhetsområdet enligt §§ 18-21</p> <p>x) tillse att de av partifullmäktige fastställda avgifter och sålda tjänster till</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 3 Partidistriktsstyrelsen skall inom sig utse ett verkställande utskott.</p>	<p>partidistriktet inbetalas inom fastställd tid.</p> <p>Mom 3 Verkställande utskottet bör ej i antal ledamöter vara större än motsvarande halva partidistriktsstyrelsen.</p> <p>Verkställande utskottet skall</p> <ol style="list-style-type: none"> a) handha den kontinuerliga ledningen av partidistriktets verksamhet b) verkställa partidistriktsstyrelsens beslut c) förbereda ärenden som skall föreläggas partidistriktsstyrelsen d) fastställa löne- och arbetsvillkor för anställd personal e) anställa övrig erforderlig personal f) vara valledning om inget annat beslutas av partidistriktsstyrelsen
Partiet	
<p>§ 10 Partiet Kristdemokratiska partiets riksorganisation är en samverkan för samtliga partidistrikt och partiavdelningar i Sverige med uppgift att verka för en aktiv och effektiv partiverksamhet i hela landet.</p>	
<p>§ 11 Riksting Mom 1 Rikstinget är det kristdemokratiska partiets högsta beslutande organ och fastställer övergripande styrdokument och stadgar, förrättar erforderliga val och behandlar motioner.</p> <p>Rikstinget är offentligt.</p>	<p>Mom 1 Handlingsprogram, inom ramen för övergripande styrdokument, kan fastställas av partistyrelsen.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Ordinarie riksting hålls första och tredje året mellan två ordinarie allmänna riksdagsval på tid och plats som fastställs av partistyrelsen.</p> <p>Mom 3 Rikstingets sammansättning är följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varje partidistrikt har rösträtt med två ombud och två ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 100-tal betalande medlemmar inom partidistriktet per den sista december året före partidistriktsårsmötet 2. Rösträtt har partistyrelsens ledamöter samt associerade förbunds representanter i partistyrelsen 3. De associerade förbunden har, utöver ovan, var för sig rösträtt med fyra ombud och fyra ersättare. <p>Ersättare för ombud tjänstgör i den ordning de blivit valda.</p> <p>Mom 4 Kallelse till riksting och erforderliga handlingar skall sändas till valda ombud och ersättare.</p>	<p>Mom 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Partidistriktsombuds mandatperiod är ett år räknat från vecka 15. 3. Associerade förbundens ombuds mandatperiod avgörs av respektive förbunds stadgar. <p>De associerade förbundens ombud skall vara medlemmar av kristdemokratiska partiet.</p> <p>Mom 4 Kallelse skall sändas per post senast fyra veckor före riksting.</p> <p>Kallelse och erforderliga handlingar sänds digitalt till valda ombud och ersättare senast fyra veckor före riksting. Valt ombud <i>och ersättare</i> kan begära handlingar per post.</p> <p>Kungörelse om tid och plats till ordinarie riksting skall publiceras på partiets hemsida senast tolv veckor före riksting.</p> <p>Vid ordinarie riksting skall följande ärenden förekomma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Val av funktionärer vid rikstinget

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 5 Motionsrätt till riksting har betalande medlemmar, enligt § 23 mom 1, samt partiavdelningar, partidistrikt och deras styrelser.</p> <p>Motion bör behandlas av partiavdelnings årsmöte och sänds därefter till partidistriktet.</p> <p>Motion behandlas av partidistriktsårsmöte och sänds vidare med yttrande till partistyrelsen. Partidistriktets förslag till beslut skall följas av motivering.</p> <p>Motioner gällande organisationsfrågor hanteras på samma sätt, men tillställs och behandlas årligen av ordinarie partifullmäktige, se § 13</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Godkännande av kallelse 3. Fastställande av föredragningslista och arbetsordning för rikstinget 4. Fastställande av röstlängd 5. Partistyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse för tiden från förra ordinarie riksting. 6. Revisorernas berättelse 7. Fråga om ansvarsfrihet för partistyrelsen 8. Val av ordförande samt förste och andre vice ordförande för partiet 9. Val av övriga ledamöter i partistyrelsen 10. Val av ersättare till partistyrelsen 11. Val av minst två revisorer och två ersättare samt en auktoriserad revisor 12. Val av valberedning för tiden intill nästa ordinarie riksting enligt § 16 mom 1 13. Förslag från partistyrelsen 14. Motionsbehandling enligt mom. 5 <p>Mom 5 Motion med yttrande till riksting eller partifullmäktige skall vara partistyrelsen tillhanda senast vecka 16 det år riksting anordnas och senast åtta (8) veckor före partifullmäktige</p> <p>För att en motion till riksting ska sändas vidare för behandling på riksting, oavsett om motionen fått bifall eller avslag, ska partidistriktsårsmöte med minst 1/3 av ombudens röster besluta att motionen skall sändas vidare, Motion som ej fått 1/3 av rösterna skall inkl. yttrande sändas för kännedom till partistyrelsen.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>mom. 6. Vad som avses med organisationsfrågor avgörs av partistyrelsen.</p> <p>Härutöver har associerade förbunds årskonferenser och förbundsstyrelser motionsrätt.</p> <p>Mom 6 Yttranderätt vid rikstinget har varje betalande medlem av partiet enligt §23 mom 1. Förslagsrätt och rösträtt har tjänstgörande ombud enligt mom 3 samt tjänstgörande mötesordförande.</p> <p>Ledamot och ersättare i partistyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet och val av revisorer.</p> <p>Mom 7 Extra riksting skall hållas när rikstinget, partifullmäktige eller partistyrelsen så beslutar, eller om minst hälften av partidistriktet så begär.</p> <p>Extra riksting kan inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i beslutet om extra riksting. Kallelse till extra riksting sker enligt regler som anges i mom 4.</p>	<p>Mom 6 För ny medlem gäller vad som anges i § 23 mom 1</p>
<p>§ 12 Partifullmäktige</p> <p>Mom 1 Partifullmäktige är partiets högsta beslutande organ när riksting ej är samlat.</p> <p>Mom 2 1. Varje partidistrikt har yttrande-, förslags- och rösträtt genom ett ombud och en ersättare samt ytterligare ett ombud och en ersättare för varje fullt 500-tal medlemmar</p>	<p>Mom 2 1. Partidistriktets ombuds mandatperiod är ett år räknat från vecka 15.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>utifrån antalet betalande medlemmar medlemsantalet per den 31 december året före partidistriktsårsmötet.</p> <p>2. Partistyrelsen har yttrande-, förslags- och rösträtt genom sju (7) ombud och sju ersättare</p> <p>3. Associerade förbund har yttrande-, förslags- och rösträtt genom två (2) ombud och två ersättare.</p> <p>Ersättare för ombud tjänstgör i den ordning de blivit valda.</p> <p>Mom 3 Partifullmäktige har till uppgift att behandla principfrågor gällande partiets verksamhet, ekonomi, verksamhetsplanering samt principiella frågor gällande valrörelsen och former för valrörelsearbetet.</p>	<p>Partidistriktets ordförande ska vara ombud. Övriga ombud och ersättare bör vara ledamot eller ersättare av partidistriktsstyrelsen.</p> <p>2. Partistyrelsens ombuds mandatperiod utgörs av tiden från ordinarie partifullmäktige intill nästa ordinarie partifullmäktige</p> <p>3. Associerade förbunds ombud äger förslags- och rösträtt förutsatt att respektive ombud är medlem av Kristdemokratiska partiet. Dess mandatperiod bestäms av respektive förbunds stadgar.</p> <p>4. Yttranderätt har ersättare, två representanter för ombudsmannaföreningen och två representanter för fackklubben samt övriga adjungerade. Närvarorätt har därutöver särskilt inbjudna.</p> <p>5. Motionär (avseende organisationsmotion) har närvaro- och yttranderätt vid behandling av egen motion.</p> <p>Mom 3 Partifullmäktige skall a) behandla principfrågor gällande riksorganisationens ekonomi samt fastställa budgetramar, fastställa medlemsavgift och principer för fördelning av dessa mellan riksorganisation och partiavdelning, avsättning till valfond och avgifter för sålda tjänster</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 4 Partifullmäktige hålls minst en gång per kalenderår efter kallelse från partistyrelsen. Därutöver då partistyrelsen så beslutar eller då minst hälften av partifullmäktiges ombud eller om revisorerna skriftligen så begär.</p> <p>Mom 5 Kallelse och erforderliga handlingar till partifullmäktige skall sändas till valda ombud</p>	<p>b) behandla principfrågor gällande partiets verksamhetsplanering samt fastställa verksamhetsplan</p> <p>c) behandla principfrågor gällande partiets valrörelse genom att fastställa former för <i>medlemsomröstning</i>, nomineringsriktlinjer samt central valplan.</p> <p>d) behandla motioner gällande organisationsfrågor enligt § 11 mom 5</p> <p>e) behandla frågor som partistyrelsen eller enskilt ombud i partifullmäktige önskar ta upp. Förslag från ombud skall vara partistyrelsen tillhanda senast fyra veckor före partifullmäktige.</p> <p>f) vid ordinarie eller extra partifullmäktige välja nomineringskommitté för Europaparlamentsvalet enligt § 18 mom 1 samt fastställa valsedel till Europaparlamentsvalet enligt § 20 mom 4</p> <p>Mom 4 Ordinarie partifullmäktige skall hållas årligen före oktober månads utgång.</p> <p>Mom 5 Kallelse med erforderliga handlingar sänds digitalt till ombud och ersättare <i>senast två veckor före partifullmäktige</i>. Ombud kan begära handlingar per post.</p> <p>Vid partifullmäktige skall följande ärenden förekomma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. val av funktionärer 2. godkännande av kallelse 3. fastställande av föredragningslista

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 6 För motioner och motionsrätt till partifullmäktige rörande organisationsfrågor gäller samma regler och tidsgränser som föreskrivs i § 11 mom 5.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. fastställande av röstlängd 5. motionsbehandling av organisationsfrågor 6. fastställande av budget och medlemsavgift för nästkommande år 7. fastställande av verksamhetsnominerings- och valplan. 8. övriga förslag från partistyrelsen 9. förslag från enskilda ombud 10. val av nomineringskommitté för Europaparlamentsval (senast året före val) 11. fastställande av valsedel för Europaparlamentsvalet (valåret)
<p>§ 13 Partistyrelsen Mom 1 Partistyrelsen är partiets högsta beslutande organ när riksting eller partifullmäktige ej är samlat.</p> <p>Mom 2 Partistyrelsen består av ordförande, förste och andre vice ordförande vilka utgör partipresidium. Fjorton (14) övriga ledamöter och sju (7) ersättare samt ordförandena i de associerade förbunden och en ersättare.</p>	<p>Mom 2 De associerade förbundens representanter skall vara medlemmar i Kristdemokratiska partiet.</p> <p>Gruppledare för riksdagsgruppen är ständigt adjungerad om denne inte är ledamot eller ersättare av styrelsen.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Partipresidiet samt övriga ledamöter <i>och ersättare</i> väljs för en tid av två år. Ersättarna tjänstgör i partistyrelsen i den ordning de valts in.</p> <p>Ersättarna för ordförandena i de associerade förbunden utses av respektive förbunds riksorganisation.</p> <p>Partisekreteraren, som utses av partistyrelsen, har yttrande- och förslagsrätt i partistyrelsen.</p> <p>Mom 3 Partistyrelsen skall utifrån riksting och partifullmäktige fattade beslut, antagna planer och riktlinjer samt verkställa och leda partiets verksamhet.</p>	<p>Styrelsen äger i övrigt rätt att besluta om adjungeringar till styrelsen och regler för dessa.</p> <p>Mom 3 Partistyrelsen skall</p> <ol style="list-style-type: none"> a) planera, leda och samordna partiets verksamhet b) inför varje verksamhetsår anta en arbets- delegationsordning för styrelsen och ev utskott/kommittéer c) verkställa beslut fattade av riksting och partifullmäktige d) kontinuerligt informera organisationen om sina beslut och ställningstaganden e) handha riksorganisationens ekonomi f) förbereda ärenden som skall föreläggas riksting och partifullmäktige g) fatta beslut i viktiga principiella rikspolitiska frågor h) fatta beslut i viktiga principiella europaparlamentsfrågor i) i samråd med riksdagsgruppen, vid varje mandatperiods början, anta arbetsordning för det riksdagspolitiska arbetet j) i samråd med europaparlamentsgruppen, vid varje mandatperiods början, anta arbetsordning för europaparlamentsarbetet k) förbereda val av nomineringskommitté inför europaparlamentsval enligt § 18 mom 1

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 4 Partistyrelsen skall inom sig utse ett verkställande utskott och därutöver inom eller utom sig andra erforderliga utskott och kommittéer.</p>	<p>l) tillsätta förhandlings- respektive nomineringsgrupp för nominering av indirekta uppdrag efter allmänna val enligt § 21 m) anta arbetsordning för övriga utskott och kommittéer utsedda inom eller utom styrelsen n) utse och anställa partisekreterare o) fatta beslut om fördelning av rikspolitiska förtroendeuppdrag p) i enlighet med associerade förbunds stadgar utse representanter till respektive förbunds styrelse</p>
<p>§ 14 Verkställande utskottet Mom 1 Verkställande utskottet består av partipresidiet samt minst två (2) övriga ledamöter. Mom 2 Verkställande utskottet skall utifrån partistyrelsens fattade beslut handha den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet.</p>	<p>Mom 1 Verkställande utskottet ska i antal ledamöter ej överstiga hälften av antalet ledamöter i partistyrelsen. Mom 2 Verkställande utskottet skall a) verkställa partistyrelsens beslut b) vara operativt ansvarig ledning för partiets verksamhet c) förbereda ärenden som skall föreläggas partistyrelsen. d) förbereda anställning av partisekreterare</p>
<p>Gemensamma bestämmelser</p>	<p><i>Detta avsnitt är en gemensam skrivning för partiets olika nivåer avseende räkenskaper, redovisning och valberedning.</i></p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>§ 15 Räkenskaper och revision <i>Mom 1</i> <i>Räkenskapsåret omfattar kalenderår.</i></p> <p>Mom 2 Revisionen omfattar både verksamhet och förvaltning och följer kalenderår. Granskningen skall följa god revisionsred.</p> <p>Mom 3 Minst två revisorer och två ersättare för vardera partiavdelningen respektive partidistrikt skall väljas av partiavdelningsårsmöte respektive partidistriktsårsmöte.</p> <p>Två revisorer och två ersättare samt en auktoriserad revisor för riksorganisationen utses av rikstinget.</p> <p>Revisorernas mandatperiod är från ordinarie årsmöte/riksting intill nästa ordinarie årsmöte/riksting.</p> <p>Ansvarsutkrävandet avser också associerade förbunds ledamöter i respektive nivå styrelse.</p> <p>Mom 4 <i>Partiavdelning och partidistrikt</i> Erforderliga handlingar avseende partiavdelning och partidistrikt skall överlämnas till respektive revisorer i så god tid att partiavdelningsstyrelse och alla medlemmar samt partidistriktsstyrelse och valda ombud kan delges bokslutet och revisionsberättelse avseende verksamhet och förvaltning i samband med kallelse till årsmöte</p> <p>Mom 5 <i>Partiet</i></p>	<p>Mom 3 Överordnad nivå äger rätt att begära revisionskontroll.</p> <p>Om revision inte genomförs inom utsatt tid eller enligt god revisionsred äger överordnad nivå rätt att besluta att revision av verksamhet och förvaltning ska genomföras med dennes revisorer och med rätt att upprätta revisionsberättelse.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Erforderliga handlingar avseende riksorganisationens verksamhet skall överlämnas till revisorerna så att partistyrelsen senast sista juni årligen kan delges bokslut och revisionsberättelse avseende verksamhet och förvaltning.</p> <p>Röstberättigade rikstingsombud ska <i>i samband med kallelse</i> delges bokslutet och revisionsberättelsen avseende verksamhet och förvaltning de två senaste verksamhetsåren. Det år riksting ej hålls skall partifullmäktige delges handlingar avseende senaste verksamhetsåret. Partifullmäktige ska avlämna yttrande/förslag till rikstinget.</p> <p>Mom 6 Partiavdelning och partidistrikt ska utse kassör/kassaförvaltare.</p> <p>Mom 7 Respektive årsmöte för partiavdelning och partidistrikt utser firmatecknare för organisationen. Partistyrelsen utser firmatecknare för riksorganisationen.</p>	<p>Mom 6 Kassör bör vara ledamot av styrelsen, om inte skall kassör vara ständigt adjungerad till styrelsen.</p> <p>Om behov finns kan två eller flera partiavdelningar ha gemensam kassör (se § 24, mom 1)</p> <p>Handhavande av bokföring kan göras av extern utförare/redovisningsbyrå.</p> <p>Mom 7 Partiavdelning och partidistrikt skall utse tecknare av konto i bank med minst två i förening.</p>
<p>§ 16 Valberedning Mom 1 <i>Partiavdelning</i></p>	<p>Mom 1 <i>Partiavdelning</i></p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Vid ordinarie partiavdelningsårsmöte utses en valberedning bestående av ordförande och minst två (2) övriga ledamöter.</p> <p><i>Partidistrikt</i> Vid ordinarie partidistriktsårsmöte utses en valberedning bestående av ordförande och minst fyra (4) övriga ledamöter.</p> <p><i>Partiet</i> Vid ordinarie riksting utses en valberedning bestående av ordförande och åtta (8) övriga ledamöter.</p> <p>Ordförande väljs för en tid av två (2) år. Övriga ledamöter väljs för en tid av fyra (4) år, på så sätt att ordföranden och fyra ledamöter väljs vid varje ordinarie riksting.</p> <p>Mom 2 Valberedningen har att bereda de val som skall förrättas vid respektive årsmöte/riksting.</p> <p>Valberedningen har ansvar att fortlöpande följa respektive verksamhetsnivås arbete och inhämta synpunkter för val av styrelse och övriga funktioner från berörda medlemmar, partiavdelningar och partidistrikt.</p>	<p>Ledamot av valberedningen bör ej vara ledamot av styrelsen.</p> <p><i>Partidistrikt</i> Ledamot av valberedningen ska ej vara ledamot av styrelsen.</p> <p><i>Partiet</i> Ledamot i valberedningen ska ej vara ledamot av styrelsen.</p> <p>Mom 2 Valberedningen skall</p> <ul style="list-style-type: none"> a) för respektive nivå förbereda val av funktionärer vid årsmöte och vid riksting/partifullmäktige. b) för respektive nivå förbereda val av ombud till partidistriktsårsmöte, ombud till riksting samt partifullmäktige c) för respektive nivå förbereda val av styrelse d) i sitt arbete föra samtal med nuvarande funktionärer/ förtroendevalda och efterhöra synpunkter, ta hänsyn till olika etnisk bakgrund, kön, ålder, kompetens, erfarenhet, yrke, bostadsort, intressen etc. <p>Valberedningens förslag skall för partiavdelnings- och partidistrikts årsmöte och riksting delges röstberättigade medlemmar / ombud senast då handlingar</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 3 Nomineringsgrupp för förberedande av val av valberedning skall utses på partidistriktsårsmöte respektive riksting.</p>	<p>skall tillställas enligt §§ 4, 8 och 11.</p> <p>Mom 3 För partiavdelning lämnas förslag på ledamöter till valberedning vid partiavdelningsårsmötet.</p> <p>För partidistrikt skall en grupp av partiavdelningarnas ordförande inom partidistriktet utgöra nomineringsgrupp för val av valberedning.</p> <p>För partiet ska en beredningsgrupp lämna förslag på valberedning. Beredningsgruppen utses av rikstinget partifullmäktige och utgörs av en grupp av alternerande distrikts-ordföranden i regionerna norr/mitt, öst/sydost samt syd/väst. Information om vilka som utgör beredningsgrupp tillställs rikstingsombuden i samband med kallelse till riksting.</p>
<p>Nomineringar- valförberedelser</p>	
<p>§ 17 Riktlinjer Partifullmäktige har att upprätta plan och riktlinjer för partiets nominerings- och valförberedande arbete.</p>	<p>Varje partiavdelning och partidistrikt ska utifrån partifullmäktiges upprättade plan och riktlinjer utforma lokala och regionala planer.</p>
<p>§ 18 Nomineringsförfarande Mom 1 För nominering till kommunvalet skall partiavdelningens årsmöte tillsätta en nomineringskommitté. För nominering till regionfullmäktigeval skall partidistriktsårsmötet tillsätta en nomineringskommitté</p>	<p>Mom 1 Respektive nivå's styrelse förbereder val av nomineringskommitté att föreläggas årsmöte/partifullmäktige för beslut. De inom en regionkommun verksamma partidistriktsstyrelserna förbereder val av</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>För nominering inom en regionkommun med mer än ett partidistrikt skall gemensam nominering genomföras.</p> <p>För nominering till riksdagsval skall partidistriktsårsmötet tillsätta en nomineringskommitté.</p> <p>För nominering till europaparlamentet skall partifullmäktige tillsätta en nomineringskommitté.</p> <p>Nomineringskommitté skall väljas årligen, eller senast året före val, vid årsmöte/partifullmäktige.</p> <p>Mom 2 Medlemmar som uppfyller kraven i §23 Samtliga partimedlemmar och styrelse i partiavdelning och partidistrikt samt styrelserna i de associerade förbundens lokal- distrikts- och riksorganisationer äger rätt att nominera kandidater till de allmänna valen samt europaparlamentsvalet.</p> <p>Mom 3 Nomineringsförslag skall för att kunna beaktas av nomineringskommittén vara insända på tid som fastställs av respektive styrelse.</p> <p>Mom 4 Alla medborgare som är valbara enligt lag till respektive val kan nomineras till rådgivande medlemsomröstning samt till slutlig valsedel.</p> <p>Rätt att nominera nya kandidater till valsedel föreligger fram till dess att fastställande sker vid årsmöte eller partifullmäktige.</p>	<p>nomineringskommitté för val vid gemensamt regionårsmöte.</p> <p>De inom en regionkommun verksamma partidistrikten ska gemensamt utarbeta nomineringsriktlinjer för förberedelse och genomförande av nomineringsprocessen.</p> <p>För partidistrikt kan det vara samma nomineringskommitté för förberedelse av regionfullmäktigeval som för riksdagsval.</p> <p>Mom 2 Hur nominering kan utföras anges i respektive nivåns nomineringsriktlinjer.</p> <p>Mom 4 Kandidat ska senast då slutlig valsedel rapporteras in till valmyndighet vara medlem av kristdemokratiska partiet samt undertecknat kandidatförsäkran.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>§ 19 Rådgivande medlemsomröstning Mom 1 En rådgivande medlemsomröstning genomförs bland partiets medlemmar inför de allmänna valen om respektive nivå's årsmöte så beslutat.</p> <p>I medlemsomröstningen skall som kandidater delta de som blivit nominerade i enlighet med § 18 mom 2, samt de som nomineringskommittén därutöver för upp som kandidater.</p> <p>Medlemsomröstningens resultat ska redovisas senast i samband med kallelse till extra årsmöte (nomineringsmöte).</p> <p>I händelse av om- eller extra val genomförs ingen medlemsomröstning.</p>	<p>Mom 1 Partifullmäktige fastställer riktlinjerna för medlemsomröstningen.</p> <p>I partiavdelning och partidistrikt bör en medlemsomröstning genomföras. Beslut om detta ska fattas av partiavdelningsårsmöte respektive partidistriktsårsmöte senast året före allmänna val.</p> <p>Medlemsomröstningen genomförs genom att samtliga betalande partimedlemmar erbjuds att delta, enligt § 23.</p> <p>Medlemsomröstningen skall genomföras på sådant sätt att rösthemligheten kan garanteras.</p> <p>Röstlängd för medlemsomröstningen utgörs av registrerade betalande medlemmar, enligt § 23, två veckor före omröstningen inleds.</p> <p>För medlemsomröstning till regionfullmäktige inom en regionkommun med mer än ett partidistrikt har respektive partidistrikt ansvar för medlemsomröstningens genomförande.</p> <p>Listan för medlemsomröstningen ska ha en bred sammansättning.</p> <p>Alla nominerade kandidater som gett sitt medgivande skall finnas med i medlemsomröstningen.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 En rådgivande omröstning skall genomföras inför europaparlamentsvalen.</p> <p>I omröstningen skall som kandidater delta de som blivit nominerade i enlighet med § 18 mom 2, samt de nomineringskommittén därutöver fört upp som kandidater.</p>	<p>Medlemsomröstningsresultatet ska redovisas i enlighet med de riktlinjer partifullmäktige fastställt, dock senast i samband med att kallelse sänds till nomineringsmöte.</p> <p>Mom 2 Partifullmäktige fastställer riktlinjerna för omröstning.</p> <p>Rösträtt i omröstningen har ombud till partidistriktsårsmöte. Omröstning sker digitalt utifrån ovan fastställda riktlinjer.</p> <p>Omröstningens resultat ska redovisas senast i samband med kallelse till partifullmäktige för fastställande av valsedel.</p>
<p>§ 20 Fastställande av valsedel</p> <p>Mom 1 Listor för val till kommunfullmäktige fastställs av partiavdelningsårsmötet.</p> <p>Mom 2 Listor för val till regionfullmäktige samt till riksdagsval avseende riksdagsvalkrets fastställs av partidistriktsårsmötet.</p> <p>För fastställande av listor till regionfullmäktige inom en regionkommun med mer än ett partidistrikt ska samordnad nominering och fastställande av valsedlar genomföras.</p>	<p>Mom 2 Listor för regionvalkretsar kan, om partidistriktsårsmötet så beslutar, fastställas på valkretsvisa nomineringsmöten. Representationsrätten på dessa fastställs av partidistriktsårsmötet i samband med delegationsbeslut. Kallelse sker på samma sätt som till partidistriktsårsmöte § 8 mom 2.</p> <p>Samordnad nominering och fastställande av listor till regionfullmäktige inom regionkommun med mer än ett partidistrikt skall föregås av gemensamma beslut om riktlinjer och hantering för samtliga inom kommunen verksamma partidistrikt.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 3 Listor vid om- eller Extra val till något av de allmänna valen fastställs av partiavdelningsstyrelse respektive partidistriktsstyrelse med utgångspunkt från fastställd lista inför senast föregående allmänna val.</p> <p>Mom 4 Lista för val till Europaparlamentsval fastställs av partifullmäktige.</p>	<p>Eventuell rikslista fastställs av partifullmäktige.</p> <p>Listor bör fastställas senast fyra (4) veckor innan sista dag för registrering till valmyndighet.</p> <p>Mom 3 Eventuell rikslista i samband med om- eller extra val fastställs av partistyrelsen.</p> <p>Mom 4 Lista till Europaparlamentsvalet ska fastställas av partifullmäktige senast två veckor innan registrering av valsedel skall göras till valmyndigheten</p> <p>Mom 5 Kandidat på valsedel skall vara medlem samt undertecknat kandidatförsäkran senast då slutlig valsedel rapporteras till valmyndigheten.</p>
<p>§ 21 Efter allmänna val</p> <p>Mom 1 För förhandling och nominering till indirekta förtroendeuppdrag som ledamöter i nämnder, styrelser och övriga organ efter allmänna val ska respektive nivåns styrelse tillsätta en nominerings- respektive förhandlingsgrupp.</p> <p>Förhandlings- respektive nomineringsgrupp väljs årligen.</p>	<p>Mom 1 Särskild arbetsordning för beredning och hantering av förhandlingar, nomineringsprocess och beslut gällande indirekta val efter allmänna val ska antas av respektive nivåns styrelse.</p> <p>För förhandling och nominering inom en regionkommun med mer än ett partidistrikt skall en gemensam nominerings- respektive</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Nominering till och beslut om indirekta uppdrag som politiskt valda ledamöter i nämnder, styrelser och övriga organ görs av respektive nivå's styrelse.</p>	<p>förhandlingsgrupp tillsätts med representant från varje inom området verksamt partidistrikt.</p> <p><i>Mom 2 Kommunal/regionråd utses av respektive nivå's styrelse, efter samråd med resp fullmäktige-grupp.</i></p>
<p>Allmänna bestämmelser</p>	<p><i>Här är ett antal frågor som är av gemensam karaktär, oavsett nivå i partiet</i></p>
<p>§ 22 Beslutsförhet</p> <p>Mom 1 Vid årsmöte, partifullmäktige och riksting är församlingen beslutsmässig utifrån fastställt antal registrerade röstberättigade.</p> <p>Mom 2 Partiets olika styrelser, kommittéer och utskott är beslutsmässiga om minst halva antalet ledamöter deltar. Alla beslut av partiets olika organ skall, då inget annat anges i dessa stadgar, fattas med enkel majoritet med ordförandes utslagsröst vid lika röstetal.</p> <p>Mom 3 Vid tjänstetillsättning, nominering, personval samt fastställande av valsedel till allmänt val och europaparlamentsval sker beslut med acklamation. Om mer än ett förslag föreligger och röstberättigat ombud/<i>medlem</i> begär skall sluten omröstning genomföras. Vid lika röstetal avgörs val och fastställande av valsedel och tjänstetillsättning genom lottning.</p> <p>Mom 4</p>	

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>För att ett ärende skall behandlas <i>vid årsmöte, partifullmäktige eller riksting</i>, skall ärendet vara berett av respektive nivå's styrelse.</p>	
<p>§ xx Kallelse och protokoll Mom 1 Ordförande för respektive nivå's styrelse, eller den som fått delegation, kallar till styrelsemöte.</p> <p>Extra styrelsemöte kan begäras om hälften av styrelsens ordinarie ledamöter eller valda revisorerna så begär. Extra styrelsemöte hanterar endast de ärenden som föranleder extra styrelsemöte.</p> <p>Mom 2 Protokoll skall föras vid varje sammanträde.</p>	<p>Mom 1 Kallelse skickas digitalt senast en vecka före sammanträdet. Kallelse ska innehålla dagordning och erforderliga handlingar</p> <p>Mom 2 Ordförande ansvarar för att justerat protokoll skall delges styrelsens ledamöter och ersättare i god tid innan nästkommande sammanträde.</p> <p>Arbetsordning för styrelsen reglerar på vad sätt protokoll skall vara tillgängligt.</p>
<p>§ 23 Rösträtt, yttrande och förslagsrätt Mom 1 Medlems rösträtt samt yttrande och förslagsrätt vid årsmöte/riksting kan endast utövas av betalande medlem. Undantag för hedersmedlemmar utsedda enligt § 3.</p> <p>Mom 2</p>	<p>Mom 1 För att utöva rösträtt, yttranderätt och förslagsrätt ska medlemsavgift erlagts senast den sista december året före beslutstillfälle.</p> <p>För ny medlem ska medlemsavgift erlagts senast fyra veckor före beslutstillfälle.</p> <p>Mom 2</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Partiavdelnings och partidistrikts ombuds rätt vid årsmöte, partifullmäktige eller riksting upphör att gälla om inte föregående års fastställda avgifter vid årsmöte, partifullmäktige eller riksting erlagts till respektive beslutsnivå.</p> <p>Mom 3 Röstning genom fullmakt är ej tillåten.</p>	<p>För partiavdelning eller partidistrikt gäller att de av partidistrikt eller partiet fastställda ekonomiska ramarna, genom valda ombud, är ett gemensamt åtagande varför respektive nivå har en skyldighet att betala för köpta tjänster och erlagga de avgifter som är gemensamt beslutade, för att erhålla rösträtt.</p> <p>Att inte ha deltagit i beslut vid partidistriktsårsmöte, partifullmäktige eller riksting ger inte rätt till undantag.</p>
<p>§ 24 Valbarhet</p> <p>Mom 1 Valbar till interna uppdrag för partiet är medlem av Kristdemokratiska partiet och som betalat medlemsavgift enligt § 23 mom 1.</p> <p>Mom 2 Valbar till indirekta förtroendeuppdrag i kommun/regionkommun eller nationellt är den som enligt lag är valbar och som är medlem av Kristdemokratiska partiet och betalat medlemsavgift enligt §23 mom 1.</p>	<p>Mom 1 Medlem kan, om särskilda skäl föreligger, inneha ett internt uppdrag för partiet i annan partiavdelning om denna partiavdelning så beslutar.</p> <p>Mom 2 Om det i aktuell kommun/regionkommun inte finns partiavdelning skall den förtroendevalde vara medlem i angränsande partiavdelning.</p> <p>Mom 3 För ny medlem som kommer från annat parti skall en provningstid om sex månader gälla innan förtroendeuppdrag tilldelas.</p>
<p>§ 25 Jäv</p> <p>Mom 1 Frågan om jäv gäller endast i handläggning av organisatoriska förvaltningsbeslut för partiet, ej vid handläggning av politiska beslut/ställningstaganden <i>enligt § 5 mom 2 p) och § 9 mom 2 j)</i></p>	

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Den som är jävig i ett ärende i styrelsens arbete får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet.</p> <p>Mom 3 En förtroendevald eller tjänsteman är jävig om, - saken angår denne själv eller någon denne närstående och om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för denne själv eller dennes närstående eller - om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till dennes opartiskhet i ärendet.</p> <p>Mom 4 Uppstår skilda meningar om jäv skall omröstning ske i frågan. Den som beslutet berör får ej delta i beslutet. Vid lika röstetal gäller ordförandes utslagsröst. Sluten omröstning gäller ej i detta beslut.</p> <p>Mom 5 Jäv i förtroendeuppdrag inom kommun- region och riksdag gäller jävsregler enligt lag.</p>	
<p>§ 26 Medlems initiativ Medlem äger rätt att inlämna förslag till styrelsen i partiavdelning, partidistrikt eller riksorganisation.</p> <p>Medlem äger rätt att nominera personer till interna uppdrag inom partiet eller för indirekta uppdrag i beslutande församling.</p> <p>Förslag, nominering, skall avse det geografiska område varinom medlemmen är registrerad.</p>	<p>Förslag/initiativ skall vara skriftligt och inkomma till styrelsen i så god tid att frågan kan beredas.</p> <p>Förslag/initiativ ska behandlas snarast möjligt.</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>§ 27 Kommun/stadsdelsföreningar och nätverk.</p> <p>Mom 1 Partiavdelning äger rätt att bilda kommun- stadsdelsföreningar för en begränsad geografisk del av kommunen.</p> <p>Kommun- och stadsdelsförening arbetar utifrån fastställda riktlinjer med återrapporteringsskyldighet till partiavdelningen.</p> <p>Mom 2 Partiavdelning eller partidistrikt äger rätt att bilda nätverk omkring särskilt intresseområde.</p> <p>Nätverk har till uppgift att utveckla och förnya partiets politik inom sitt specifika område.</p> <p>Nätverk arbetar utifrån fastställda riktlinjer, med återrapporteringsskyldighet till partiavdelning respektive partidistrikt.</p>	<p>Mom 1 Kommun- och stadsdelsförening behöver ej vara juridiska personer. Föreningen är en del av partiavdelningens verksamhet.</p> <p>Medlemmar i kommun- och stadsdelsförening är de registrerade inom det geografiska område som föreningen avser.</p> <p>Principen om "kommun/stadsdelsförening" är även tillämplig i det fall en partiavdelning omfattar mer än en kommun, då resp kommun utgör en "kommundelsförening".</p> <p>Mom 2 Nätverken är ej juridiska enheter, utan är en del av partiavdelningens eller partidistriktets verksamhet. Ett nätverk äger rätt att verka över hela partiavdelningens respektive partidistriktets geografiska område.</p> <p>Om nätverket önskar företräda eller uttala sig å partiets vägnar, ges mandat från den nivå var inom nätverket verkar.</p> <p>Medlem i nätverket kan de medlemmar vara som är registrerade inom aktuellt verksamhetsområde. Därutöver kan nätverket knyta till sig ej partianslutna invånare. De har dock inte besluts- eller uttalande rätt för föreningen.</p> <p>Kommun- och stadsdelsförening samt nätverk skall årligen till respektive styrelsen redovisa sin verksamhet samt inför varje</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
	nytt kalenderår förelägga ett förslag till inriktning/arbetsplan.
<p>§ 28 Tilläggsstadgar Partiavdelning, partidistrikt eller samverkansorgan kan, då särskilda skäl föreligger, utforma tilläggsstadgar.</p> <p>Efter framställan från ovan fastställs tilläggsstadgar av partistyrelsen för att bli gällande.</p>	<p>För samverkansorgan inom en regionkommun med mer än ett partidistrikt (§ 29) kan särskilda tilläggsstadgar upprättas för organisationen av verksamheten och ansvara för gemensamma uppdrag enligt § 8 mom 2</p> <p><i>Tillämpningsföreskrifter avseende Stockholm Göteborg och Gotland</i></p> <p>Mom 1 Kristdemokraterna i Stockholms kommun äger rätt att ha undantag från bestämmelserna i § 4 mom 1 angående partiavdelning med tillämpning av § 7 mom 1 att i egenskap av en riksdagsvalkrets utgöra ett partidistrikt och med uppgifter i §§ 7-9.</p> <p>Respektive kommunvalkrets eller annat område beslutat av partidistriktsstyrelsen, inom Stockholms kommun bildar partiavdelning i enlighet med uppgifter i §§ 4-6.</p> <p>Mom 2 Kristdemokraterna i Göteborgs kommun äger rätt att på samma sätt enligt ovan mom 1 fullgöra uppdraget som partidistrikt och partiavdelningar inom Göteborgs kommun.</p> <p>Mom 2 Kristdemokraterna i Göteborgs kommun äger rätt att ha undantag från § 4 mom 1 och § 7 mom 1 för att fullfölja såväl</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
	<p>partiavdelningens som partidistriktets uppgifter. Kristdemokraterna Göteborgs kommun fullföljer de tillämpliga delar som i övrigt anges i §§ 4-9, med undantag av de delar som avser Regionkommunens verksamhet.</p> <p>För kallelse till och röstberättigande vid årsmöte gäller det som anges i § 4 mom 5 och 6, men med möjlighet att hålla årsmöte enligt § 8 mom 1.</p> <p>Mom 3 Kristdemokraterna <i>region</i> Gotland äger rätt att ha undantag från § 4 mom 1 och § 7 mom 1 för att fullfölja såväl partiavdelningens som partidistriktets uppgifter. För kallelse till och röstberättigande vid årsmöte gäller det som anges i § 4 mom 5 och 6 men med möjlighet att hålla årsmöte enligt § 8 mom 1. I övrigt fullföljer de tillämpliga delar som i övrigt anges i §§ 4-9.</p>
<p>§ 29 Samverkansorgan inom regionkommun Mom 1 I det fall en regionkommun omfattar mer än ett partidistrikt skall ett samverkansorgan bildas mellan de berörda partidistrikten.</p> <p>Mom 2 Samverkansorganet leds av en ledning som minst skall bestå av två (2) ledamöter och två ersättare från vart och ett av partidistrikten.</p> <p>Mom 3 Samverkansorganet fullföljer för de berörda partidistrikten de delar i § 9 mom 2 som avser</p>	<p>Mom 2 Respektive partidistrikt utser representanterna vid respektive partidistriktsårsmöte.</p> <p>Mom 3 Samverkansorganet skall:</p>

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>uppgifter för det regionkommunala politiska arbetet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) ansvara för den regionkommunala politiska verksamheten b) i de fall regionfullmäktigemandat ej erhållits, eller efter överenskommelse med regiongruppen, vara remissorgan gentemot regionkommunala förvaltningar c) fatta beslut i viktiga principiella regionkommunala politiska ärenden d) fastställa arbetsordning för det regionkommunala politiska arbetet, som skall förankras i respektive partidistrikt e) fatta beslut i fördelning av förtroendeuppdrag inom regionkommunen f) fatta beslut om hantering av regionkommunala partistöd.
<p>§ 30 Utträde ur partiet Medlem kan på egen begäran begära utträde ur partiet. Utträde skall beviljas omgående utan krav på särskild motivering.</p>	<p>Medlem som på egen begäran begärt utträde ur partiet kan inte bli medlem på nytt i partiet förrän en tid av sex månader gått från begäran om utträde gjordes.</p>
<p>§ 31 Uteslutning av medlem Medlem, som bryter mot partiets stadgar eller som genom sitt uppträdande skadar partiets anseende och varumärke, kan uteslutas ur partiet. Medlem som agerar på ett sätt som skadar förutsättningarna för partiets interna arbete kan även uteslutas.</p> <p>Begäran om uteslutning väcks av partiavdelning varefter den överlämnas till partidistriktet som avger yttrande varefter frågan förs upp till</p>	

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>partistyrelsen som efter hörande av partiavdelning och partidistrikt fattar beslut.</p> <p>Partidistrikt äger genom partidistriktsstyrelse rätt att till partistyrelse initiera fråga om uteslutning. Partistyrelsen beslutar efter hörande av partidistriktet.</p> <p>Partistyrelsen äger rätt att på eget initiativ uppta och besluta i uteslutningsärende.</p> <p>Medlem som uteslutits kan ej på nytt bli medlem förrän partistyrelsen har upphävt beslut om uteslutning.</p>	
<p>§ 32 Ändring av stadgar och föreskrifter</p> <p>Mom 1 För ändring av dessa stadgar krävs ett enhälligt beslut av ordinarie riksting eller två tredjedels majoritet av två på varandra följande riksting varav ett ordinarie.</p> <p>Mom 2 För ändring av föreskrifter i dessa stadgar krävs <i>enkel majoritet vid ett ordinarie riksting, eller</i> två tredjedels majoritet vid ett ordinarie partifullmäktige, eller enkel majoritet vid två på varandra följande partifullmäktige varav ett ordinarie.</p>	
<p>§ 33 Tolkningsföretråde</p> <p>Mom 1 Partistyrelsen har tolkningsföretråde och äger rätten att tolka stadgarna mellan ordinarie riksting.</p>	

Stadgar	Föreskrifter till stadgar
<p>Mom 2 Medlem som önskar en överprövning av partiavdelnings eller partidistrikts stadgetolkning äger rätt att gör en anmälan till partistyrelsen för ställningstagande i frågan. Anmälan ska inkommit till partistyrelsen inom 30 dagar från den aktuella händelsen.</p>	

Vid frågor kontakta parti- och riksdagskansli
Kristdemokraterna, Box 2373, 103 18 Stockholm
Tel: 08-723 25 00
E-post: info@kristdemokraterna.se
Hemsida: www.kristdemokraterna.se

Kristdemokraternas verksamhetsberättelse 2019

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. Beredning och beslut.....	4
1.1 Riksting.....	4
1.2 Partifullmäktige.....	4
1.3 Partistyreelse.....	4
1.4 Revisorer	4
1.5 Valberedning	4
2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper.....	5
2.1 Verkställande utskottet	5
2.2 Kommun- och regionpolitiska rådet (KRP)	5
2.3 Arbetsgrupper	7
3. Organisation och utbildning.....	8
3.1 Medlemmar	8
3.2 Partidistriktsorganisation.....	8
3.3 Parti- och riksdagskansliet	8
3.4 Organisationsutveckling och utbildningar.....	9
4. Politikutveckling och kommunikation	10
4.1 Riksdagsgruppen.....	10
4.2 Politikutveckling	11
4.3 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2019	11
4.4 Kommunikation.....	13
5. Internationellt	14
5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet	14
5.2 Internationellt arbete.....	15
6. Kristdemokratiska rörelsen	16
6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet.....	16
6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet.....	21
6.3 Seniorförbundet.....	26
6.4 Studentförbundet	27
6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB	29
6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC.....	29

Inledning

Verksamhetsåret 2019 tog sin början i talmansrundor och regeringsförhandlingar med Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna. Kristdemokraterna gjorde allt vad som stod i vår makt för att infria löftet om en ny regering. Tyvärr valde Centerpartiet och Liberalerna att samarbeta med regeringspartierna genom att ingå i den s.k. januariöverenskommelsen. Således kunde Stefan Löfven åter väljas till statsminister den 18 januari 2019, efter 131 dagar utan regering.

Kristdemokraternas agerande i valrörelsen men även under regeringsförhandlingarna uppskattades hos väljarna. I början av året hade partiet en överraskande stor medlemstillväxt vilket gjorde att extra personal behövde sättas in för att kunna hantera alla medlemsansökningar. Partiet ökade med totalt 4 340 medlemmar under 2019.

Första halvåret präglades av Europaparlamentsvalet genom förberedelsearbete och valkampanj. Partiet gick till val med budskapet ”Make EU lagom again” med Sara Skyttedal och David Lega som toppkandidater. Partiorganisationen levererade en fantastisk valrörelse och stor kampanjglädje trots en intensiv riksdagsvalrörelse hösten innan. Kristdemokraterna höll sig på höga opinionssiffror nådde det högsta valresultatet någonsin med 8,62 procent. Målsättningen, att erövra två mandat, uppnåddes. Detta samtidigt som kampanjbudgeten var liten jämfört med konkurrenternas och valorganisationen slimmad.

Kommun- och landstingspolitiska dagarna i Örebro samlade 1200 kristdemokrater, däribland många nya medlemmar. Där presenterades även europavalskampanjen.

Samarbetet mellan parti- och riksdagskansliet och partidistriktet har i allt väsentligt fungerat väl. Kontinuerliga avstämningar med partiombudsmän och flera konferenser med partidistriktsordföranden och partiombudsmän har varit viktiga för informationsöverföring och sammanhålningen. Vidare har parti- och riksdagskansliet efter beslut från partifullmäktige anställt sex regionala ombudsmän och därmed utökat kansliet med resurser som stöttar lokalt och regionalt.

Partifullmäktige i oktober behandlade organisationsmotioner och beslutade om budget och verksamhetsplan.

I november höll Kristdemokraterna sitt 52:a ordinarie riksting i Umeå. Rikstinget behandlade 299 motioner och två propositioner om integration och landsbygd. Vidare röstade rikstinget fram en ny partistyrelse för perioden 2019–2021.

Ebba Busch
Partiordförande

Peter Kullgren
Partisekreterare

1. Beredning och beslut

1.1 Riksting

Kristdemokraterna håller riksting vart annat år. Senaste rikstinget hölls i Umeå den 8-10 november 2019, nästa kongress hålls hösten 2021.

1.2 Partifullmäktige

Partifullmäktige består av representanter från, partidistrikt, partistyreelse samt associerade förbund. Ordinarie partifullmäktige hölls den 11 oktober 2019 i Stockholm

1.3 Partistyreelse

Partipresidiet samt övriga partistyreleledamöter väljs för en tid av två år. Partistyreelsen består, utöver partipresidiet, av fjorton ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Ordförandena för de tre associerade förbunden har varsitt ordinarie mandat i partistyreelsen samt en ersättare som utses av respektive förbund. Partistyreelsens hela sammansättning framgår av bilaga 1 (personbilaga). Partistyreelsen har haft 12 protokollförda sammanträden under året.

1.4 Revisorer

Revisorer under verksamhetsåret 2019:

Ordinarie: Wimar Sundeen, Kerstin Rossipal och Pernilla Varverud (Grant Thornton), auktoriserad revisor

Ersättare: Per-Olof Hermansson och Marcus Jonasén (Grant Thornton) auktoriserad revisor

1.5 Valberedning

Valberedningens sammansättning innan rikstinget 2019:

Ordförande: Torsten Larsson

Ledamöter till 2019: Sara Degerman Carlsson, Kalle Bäck, Camilla Brodin och Erik Nilsson

Ledamöter till 2021: Birgitta Södertun, Michael Stjernström, Hans-Inge Smetana, Eva Esberg

Valberedningens sammansättning efter rikstinget 2019:

Ordförande: Torsten Larsson

Ledamöter 2017-2021: Michael Stjernström, Hans-Inge Smetana, Eva Esberg och Lars-Axel Nordell (fyllnadsval)

Ledamöter 2019-2023: Sofia Isaksson, Sofia Damm, Kalle Bäck och Eva von Wowern.

2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper

2.1 Verkställande utskottet

Verkställande utskottet (PSVU) ansvarar för den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet samt förbereder ärenden som ska föreläggas partistyrelsen.

PSVU tom rikstinget 2019:

Ebba Busch Thor (ordförande), Jakob Forssmed, Lars Adaktusson, Ella Bohlin, Andreas Carlson, David Lega och Sofia Damm.

Adjungerade: Partisekreterare Peter Kullgren, bitr. partisekreterare Robert Lisborg, Stabschef Martin Kits, Chef för politikavdelningen Natasa Ristic Davidson och sekreterare Diana Ayoub.

PSVU from Rikstinget 2019:

Ebba Busch Thor (ordförande), Jakob Forssmed, Bengt Germundsson, Ella Bohlin, Andreas Carlson, Liza-Maria Norlin och Hans Eklind.

Adjungerade: Partisekreterare Peter Kullgren, bitr. partisekreterare Robert Lisborg, Stabschef Martin Kits, Chef för politikavdelningen Natasa Ristic Davidson och sekreterare Diana Ayoub.

2.2 Kommun- och regionpolitiska rådet (KRP)

Ledamöter i rådet har under 2019 varit:

Bengt Germundsson (ordförande), Maria Nilsson (vice ordförande), Anders Lundström, Björn-Ove Björk, Erik Nilsson, Hans Jarstig, Marcus Jonsson, Sofia Modigh, Sara Lidqvist och Veronica Kerr.

KRP har under året antagit en uppdaterad arbetsordning. Rådets uppgifter är bland annat att:

- Ta initiativ till och utveckla regional och kommunal politik.
- KRP ska systematiskt under mandatperioden identifiera och analysera inom vilka områden vår politik behöver utvecklas. Säkerställa att vår politik håller ihop genom alla nivåer.
- Inför valet 2022 ska KRP ta fram ett kommun- och regionpolitiskt handlingsprogram som kan användas som underlag för att ta fram lokala handlingsprogram
- Vara en resurs för kommunala och regionala företrädare
- Ta fram motionsförslag för de som är opposition och föreslå politiska initiativ utifrån rikstingsmotioner etc.
- Vara "bollplank" till organisationsavdelning och partisekreterare när det gäller utbildning och organisationsfrågor
- Identifiera vilka behov av utbildning, nätverk och utbildningsmaterial som finns inom partiet på lokal och regional nivå. Målsättningen är att skapa en bredd av utbildningar och skickliggöra fler medlemmar att kunna ta uppdrag framöver.

- Ansvara för planering och genomförande av de årliga kommun- och landstingspolitiska dagarna
- Ansvara för planering och genomförande av så kommun- och regionledningsdagar 2–4 gånger per år

Kommun- och regionpolitiska dagar

Kommun- och regionpolitiska dagar genomfördes den 29–30 mars på Conventum i Örebro. Drygt 1100 deltagare. Ett drygt 30-tal olika seminarier och föreläsningar. Fokus var på EU-valet med temat "Make EU lagom Again". Vid festkvällen korades också Årets Kristdemokrat som 2019 blev Dan Hovskär Falköping.

Ledningsdagar

Kommun- och regionledningsdag, KLP 23 januari

Ett flertal ämnen lyftas under dagen. Riksdagsledamot Pia Steensland talade under rubriken LSS- ett minne blott. Partisekreteraren Peter Kullgren informerade om kommande EP valrörelse. KD- M budgeten redovisades av Petra Noreback. Avslutningsvis presenterades den nya SKL-gruppen.

Kommun- och regionledningsdag, KLP 15 maj

Denna dag lyftes frågan omkring Krisberedskap i kommuner och regioner. Föreläsare var Markus Planmo Expert i krisberedskap på SKL. Vi gästade också av - Anna Ingmanson Avdelningschef Närsjukvård Region Stockholm som talade om Digitala vårdtjänster.

Kommun- och regionledningsdag, KLP 18 september

Drygt 100 personer var samlade för att ta del av dagens tema som var Samhällsgemenskap – Hur bygger vi det kristdemokratiska samhället. Det var föredrag och samtal kring hur vi bryter segregation och ökar samhällsgemenskap med hjälp av infrastruktur, samhällsplanering och kollektivtrafik? Stefan Attefall, tidigare bostadsminister, utmanade oss i hur vi kan fysiskt kan bygga samhällsgemenskap. Forskaren Love Börjesson visade sin kartläggning hur stadsdelar är segregerade och vad som motverkar segregation.

SKR-gruppen

Partigruppen har sedan valkongressen 19 mars bestått av 21 direkta uppdrag inom SKRs beredningar, delegationer eller förbundsstyrelse. Därutöver har partiet drygt 10-talet indirekta uppdrag genom SKR. Dessa ledamöter kallas/inbjuds till i genomsnitt ett gruppmöte varje månad. Gruppledare för SKL-gruppen har varit Bengt Germundsson, som ordinarie ledamot i förbundsstyrelse med Ella Bohlin som bitr. gruppledare. Från och med 2019 är SKL styrt av en Allians majoritet.

I samband med SKL-s ordinarie kongress 26 november beslutades om namnbyte till Sveriges kommuner och regioner

SKR-gruppen träffas till gruppmöte i princip varje månad i samband med förbundets beredningssammanträden. Vid dessa gruppmöten har förutom sedvanliga ärenden för beredningarna också tagits upp aktuella sakpolitiska frågor där vi som parti har behov av att stämma av frågorna och ge en färdriktning till kommun- och landstings/regionföreträdare.

Samverkan mellan Riksdagsgruppen och SKR-gruppen fungerar mycket bra med informationsutbyte i samband med SKR-gruppens möten där företrädare från riksdagens utskott medverkar.

Ledamöter i SKRs direkta beredningar och delegationer.

Beredningen för demokratifrågor	Jan Utbult
Beredningen för E-samhället	Liza-Maria Norlin
Beredningen för internationella frågor	Birgitta Sacredeus
Beredningen för kultur och fritid	Conny Brännberg (Elisabeth Kihlström)
Beredningen för primärvård och äldreomsorg	Mia Frisk (Lars Thunberg)
Beredningen för Samhällsbyggnadsfrågor	Erik Slottner (Anniki Oscarsson)
Beredningen för socialpolitik och individomsorg	Ella Kardemark (David Lega)
Beredningen för tillväxt och regional utveckling	Andreas Sturesson (Tobias Karlström)
Beredningen för utbildningsfrågor	Marlene Jörhag (Jonas Segersam)
Förhandlingsdelegationen	Anders Sellström
Sjukvårdsdelegationen	Jimmy Loord (Malin Gabrielsson)
Revisionsdelegationen	Annelie Sundling
Arbetsutskottet / förbundsstyrelsen	Bengt Germundsson (Ella Bohlin)

Mandatperioden för SKR-gruppen är fram till SKRs valkongress mars 2023.

Rikstingseffektiveringar

Under året har KLP bearbetat de effektiveringar som åligger KLP utifrån rikstingsbeslut 2017.

Handläggare

För KRP-rådets och SKR-gruppens arbete finns ett sekretariat bestående av Håkan Stålbart, organisationssekreterare och Mattias Svensson, politiskt sakkunnig.

2.3 Arbetsgrupper

Arbetsgrupp – Valutvärdering Europaparlamentsvalet 2019

Våren 2019 – 22 november 2019

Ordförande: Aron Modig
Ledamöter:
Eva von Wowern, partiombudsman
Anders Sellström, partidistriktsordförande
Kjell-Arne Ottosson, riksdagsledamot och kandidat,
Sarah Havneraas, KDU
Sekreterare: Dag Elfström

Propositioner till rikstinget 2019

28 juni-20 sept

Uppdrag till kansliet att arbeta fram förslag till propositioner med ämnena integration respektive landsbygd till rikstinget 2019.

EPP-arbetsgrupper (*Beslutat av VU den 6 sept 2019*)

EPP Political Assembly

Ledamot: Sara Skyttedal + ersättare: David Lega

EPP Arbetsgrupp 1 European policy

Ledamot: Sara Skyttedal + ersättare: Désirée Pethrus

EPP Arbetsgrupp 2 Economic/Social

Ledamot: Hans Eklind + ersättare: David Sikström

EPP Arbetsgrupp 3 Enlargement

Ledamot: Filip Haugland + ersättare: Edvard Agrell

Tjänstemän: Lina Forsman, Martin Premmert, Dag Elfström och Filip Haugland

3. Organisation och utbildning

3.1 Medlemmar

Medlemsantalet den 31 december 2019 var 25 688 vilket är det högsta medlemstalet sedan 2002. Det är en rekordstor ökning med 4 340 medlemmar vilket är den enskilt största ökningen sedan 1973.

3.2 Partidistriktsorganisation

Partidistriktsordföranden och partiombudsmän framgår av bilaga 2-3 (personbilaga)

3.3 Parti- och riksdagskansliet

Parti- och riksdagskansli är organiserat i tre avdelningar under ledning av partisekreterare Peter Kullgren.

Stab och press. Avdelningen leds av stab- och presschef Martin Kits. De stödjer partiledare och riksdagsgrupp i press- och stabsarbete. Enheten arbetar med presskontakter, tal, debattprepp, politikutveckling och omvärldsbevakning.

Avdelningen innefattar 1 chef, 1 presschef, 2 pressekreterare, 1 pressassistent, 1 talskrivare, 1 politisk sakkunnig och en politisk sekreterare.

Politikavdelningen Avdelningen leds av chefen för politikavdelningen Natasa Ristic Davidson och ansvarar för politiskt stöd till riksdagsgruppens kommittéer, riksdagsledamöterna samt partiledningen. Avdelningen ansvarar även för partiets breda politikutvecklingsarbete, brevsvår och väljarkontakter. Avdelningen består av 1 chef, 8–9 politiskt sakkunniga och 1 brevsvårare/gruppledningsskreterare.

Information och organisationsavdelningen Avdelningen leds av biträdande partisekreterare och kanslichef Robert Lisborg. Avdelningen arbetar med frågor som rör information, organisation och administration. Avdelningen ansvarar bl.a. för information, kampanj, organisation, utbildning, arrangemang, HR-, ekonomi-, IT kansli och säkerhet. Avdelningen består av 1 chef, 1 chefssekreterare, 1 informationschef, 1 digitala mediaspecialist, 1 kampanjstrateg, 1 organisationschef, 2 organisationssekreterare, 6 regionala ombudsmän, 1 HR-specialist/Projektledare, 1 It-tekniker, 1 nätverkstekniker och 1 vaktmästare. En redovisningsbyrå arbetar tillsammans med partiet med redovisningstjänster.

Under EP-valrörelsen arbetade kansliet delvis i valorganisation och där fanns även en politisk sakkunnig särskilt anställd att bistå i valarbetet.

3.4 Organisationsutveckling och utbildningar

Ny regional organisation

Från och med hösten 2019 har partiet, utifrån partifullmäktiges beslut november 2018 inrättat en ny regional organisation för att samordna tjugo län i sex nya regionala områden.

Den regionala nivåns och de regionala ombudsmännens uppgifter är:

- att öka samordningen av förtroendevaldas utåtriktade arbete och övrigt kampanjarbete
- att verka för tydlig organisationsutveckling
- att ansvar för och samordna regionala utbildningsinsatser
- vara en närvarande länk mellan nationell nivå och regional nivå

Syftet är:

- en säkrare och effektivare följsamhet och utförandeprocess i de beslut och planer partiet antar.
- att den regionala organisationen skall vara ett nära stöd till partidistriktens arbete
- att utvecklad organisation till ett ännu mer aktivt och utåtriktat arbete på lokal och regional nivå.

Region norr: Västernorrland, Jämtland/Härjedalen, Västerbotten, Norrbotten

Region mitt: Dalarna, Gävleborg, Värmland, Örebro län

Region Öst: Stockholm stad och län, Uppsala län, Västmanland och Sörmland

Region Sydost: Östergötland, Jönköpings län, Kalmar län och Gotland

Region Väst: Västra Götaland och Halland

Region Syd: Skåne, Kronoberg och Blekinge

Utbildningssatsningarna genomfördes enligt utbildningsplanen där samarbete sker med Studieförbundet Vuxenskolan.

Våra största evenemang var Kommun- och landstingsdagarna i april och vårt riksting i. Regelbundet hålls partidistriktsordförandekonferenser, partiombudsmannakonferenser och kommun- och landstingsledningsdagar.

Stora arrangemang

- Sex regionala konferenser, inspirationsdagar genomfördes under januari-februari med fokus på politik, organisation och EU-valet. Platserna var Göteborg, Hässleholm, Nässjö, Stockholm, Sundsvall och Örebro
- Kommun- och regionpolitiska dagar genomfördes den 29-30 mars på Conventum i Örebro. Drygt 1100 deltagare. Ett drygt 30-tal olika seminarier och föreläsningar. Fokus var på EU-valet med temat "Make EU lagom Again".
- Fösta Maj-demonstration hölls den 1 maj i Västerås. Talare var Ebba Busch Thor och EP-kandidaterna Sara Skyttedal och David Lega. Ca 250 personer deltog i demonstrationståget.
- Kristdemokraternas dag i Almedalen var lördagen den 6 juli. Under fredagen genomfördes ett seminarium "en vård att lita på". Under lördagen hölls tre seminarier i Almedalstältet innan partiledare Ebba Busch Thor talade kl 19.
- Ordinarie riksting hölls den 8-10 november i Folkets Hus, Umeå. Drygt 600 ombud och övriga deltagare.

Utbildningar

Utbildningssatsningarna genomfördes enligt utbildningsplanen. Under året har ett förnyat samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan påbörjats.

PDO- och PO-konferenser

Regelbundet hålls konferenser för partidistriktsordförande och partiombudsmän. Följande konferenser har hållits under året:

• Valledarutbildning för partiombudsmän och valledare	3–5 februari
• PDO- och PO-konferens	9–10 april
• PO-konferens med ledarskapsutbildning	11–12 juni
• PDO- och PO-konferens	3–4 september
• PO-konferens	3 december

Övriga utbildningar och arrangemang

• Utbildningsdag för alla anställda i partiet	17 januari
• Kommun- och regionledningsdag, KLP	23 januari
• Kommun- och regionledningsdag, KLP	15 maj
• Kommun- och regionledningsdag, KLP	18 september
• Partifullmäktige i Stockholm med partiledarens hösttal	11 oktober

4. Politikutveckling och kommunikation

4.1 Riksdagsgruppen

Under 2019 bestod Kristdemokraternas riksdagsgrupp av 22 ledamöter. Partiet har en- två ordinarie ledamöter och flera ersättare i vart och ett av riksdagens utskott och i EU-nämnden. I Socialutskottet har partiet ordförandeposten genom Acko Ankarberg Johansson, i Justitieutskottet vice ordförandeskapet genom Andreas Carlson, i Civilutskottet vice ordförandeskapet genom Larry Söder samt i Trafikutskottet vice ordförandeskapet genom Magnus Jacobsson.

Under 2019 utgjordes gruppstyrelsen av Andreas Carlson, gruppleddare, Camilla Brodin, vice gruppleddare, Jakob Forssmed, Lars Adaktusson, Acko Ankarberg Johansson och Mikael Oscarsson. Därtill var Ebba Busch Thor ordförande för riksdagsgruppen. Adjungerade till gruppstyrelsens möten var under 2019 partisekreterare, sekreterare för riksdagsgruppen, biträdande partisekreterare och kanslichef, politikavdelningschef, stabschef, policyansvarig samt vid ekonomiska frågor grupp-kassans kassör. Till styrelsens uppgifter hör bland annat att planera för riksdagsgruppens verksamhet samt nominera ledamöter till statliga styrelser, nämnder och utredningar.

Riksdagsgruppen möts varje tisdag de veckor riksdagen sammanträder. Vid gruppmötena behandlas förslag från regeringen, vilka propositioner partiet ska lägga följdmotioner på, frågestunden i riksdagen och övriga ärenden. Vid behov tas aktuella ärenden i utskotten upp liksom övriga ärenden för behandling i kammaren. Andra aktuella politiska frågor diskuteras, information ges om partiärenden samt genomgång av genomslag i media.

Riksdagsgruppen bedrev under 2019 oppositionspolitik inom ramen för riksdagens arbete. Under den allmänna motionstiden och höstbudgettiden lämnade Kristdemokraternas riksdagsledamöter in 178 motioner. Av dessa är 3 partimotioner, 34 kommittémotioner samt 137 enskilda motioner. Dessutom har några flerpartimotioner lämnats in. Under 2019 har partiet även lämnat in två vårbudgetmotioner samt 43 följdmotioner med anledning av regeringens propositioner eller skrivelser.

4.2 Politikutveckling

Under 2019 fokuserades politikutvecklingsarbetet på riksnivå i huvudsak på att ta fram de landsbygds- respektive integrationspolitiska propositionerna inför rikstinget samt att utarbeta svar på rikstingsmotioner åt partistyrelsen. Övriga större politikutvecklingsarbeten skedde i och med den ekonomiska vårbudgetmotionen samt höstbudgetmotionen.

4.3 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2019

Nedan följer en sammanfattning av viktiga beslut som Kristdemokraterna fattat och som på olika sätt drivs i riksdagsarbetet 2019.

Vårbudgetmotionen

I vårbudgetmotionen "Ett tryggare Sverige - En politik som ser och möter Sveriges problem" 2019 föreslogs en stor satsning på äldreomsorgen genom förbättrade villkor för personalen. En av reformerna är ett prestationsbaserat stöd till de kommuner som förbättrar personalens villkor bland annat mätt i minskat användande av delade turer,

förbättrad personalkontinuitet och medarbetarnöjdhet. Vi satsar även på utbildning och vidareutbildning för all personal inom äldreomsorgen. Ett reformpaket för en trygg bostadsmarknad presenterades också med ett bostadsbidrag för unga, förbättrat bostadsbidrag, startlån för förstahandelsköpare, översyn av kreditrestriktioner, regeländringar för ägarlägenheter och hyrköp samt ett reformerat system för tomträtter. Vårbudgetmotionen innehöll även en satsning på kriminalvården med fler platser i häkten och anstalter.

Budgetmotionen

I Budgetmotionen "Ett Sverige att lita på – trygghet och välfärd i fokus" 2019 presenterades förutom det som var med i vårbudgeten även satsningar på det förebyggande arbetet för att tidigt fånga upp unga på väg in i kriminalitet. Bland annat föreslås psykiatriambulanser, nationell samordning och stöd för socialtjänstens arbete med barn och unga, kunskaphöjande insatser för arbetet med barn och unga i kriminella miljöer, ökat antal jourhem, satsningar på Kriminalvården och SIS i arbetet med unga gängkriminella. Dessutom görs ett resurstillskott till domstolarna med bland annat fem nya tingsrätter. Det föreslås ett fritidskort till alla barn mellan årskurs 2 och 9, laddat med ett ekonomiskt stöd för deltagaravgifter i ledarledda aktiviteter med 500 kronor i stöd per år och för de i ekonomisk utsatthet ges 2400 kronor per år. För att kapa de långa vårdköerna föreslås en satsning på fler vårdplatser i sjukhusvården och stimulansmedel till att uppgradera patientlagen: Lagen måste förtydligas så att regionernas möjlighet att sätta tak för hur många patienter en vårdgivare får åta sig helt elimineras. En förbättring av LSS görs genom högre schablonuppräkningsgrad på 2,2 procent och tillskott för att inkludera de som fallit ur LSS på grund av lagtolkning. En stor förlossnings-satsning föreslås med bland annat fler barnmorskor, eftervård med hembesök, kompetenscentrum, barnmorsketeam, en rehab-check för förlossningsrelaterade problem. I budgetmotionen föreslås även breda skattelättnader för alla.

Landsbygdspolitisk proposition

Den landsbygdspolitiska propositionen som antogs av rikstinget 2019 innehöll totalt 80 skarpa reformförslag. Bland några av reformförslagen återfinns bevarad brukningsrätt till skog och mark genom att alla nya nyckelbiotoper ska inrättas frivilligt eller med full ekonomisk ersättning, en ny modell för beskattning av vägtrafik, -fordon och bränsle, krafttag mot djurrättsmotiverad brottslighet, underlätta försäljning av vildsvinskött, kommuner och regioner ska få möjlighet att upphandla regional flygtrafik, fortsatt stöd för utbyggnad av bredband, avskaffad skatt på växtskyddsmedel, reseavdraget görs om så att det är oberoende av färdstätt, ökad användning av biomassa från den svenska skogen, stärk polisens lokala förankring, bättre vård i gles- och landsbygd, uppgradering av vägnät för tyngre lastbilar, ökat underhåll av vägar och regionala järnvägar och den statliga finansieringen av enskilda vägar, utökat startstöd till unga jordbrukare, underlätta byggande av villor på landsbygden, statliga topplån för att underlätta nyproduktion av bostäder på landsbygden, ökad nyrekrytering av yrkesfiskare, säkerställ att snabb räddningskapacitet med flyg finns i våra skärgårdsområden och fjällområden.

Integrationspolitisk proposition

Den integrationspolitiska propositionen som antogs av rikstinget 2019 innehöll totalt 37 skarpa reformförslag. Bland några av de större reformförslagen återfinns krav på språk- och samhällskunskap för permanent uppehållstillstånd samt medborgarskap, ett aktivitetskrav för försörjningsstöd, statlig dagpenning istället för försörjningsstöd för arbetslösa, ett förlängt etableringsprogram, tillsättandet av en

integrationsberedning, avskaffad EBO-lag samt begränsad rätt till tolk. Det föreslås också lokala vistelseförbud för kriminella. Ett flertal satsningar föreslås på förebyggande och sociala åtgärder såsom integrationsteam, obligatoriska och kvalitetssäkrade hälsosamtal, föräldrakontrakt i skolan, individanpassad SFI med baby, sociala utfallskontrakt samt införandet av ett specifikt projektbidrag för stärkt integration till civilsamhällets organisationer.

Övrig politikutveckling och politiska förslag:

I mars föreslår Kristdemokraterna en lönesatsning för att locka tillbaka pensionerade utredare till polisen, den s.k. GW-modellen samt att sekretessen hävs så att socialtjänst och sjukvården informerar polis vid misstanke om att brott i nära relation kan komma att ske.

I maj föreslår Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna nio punkter av vad en uppdaterad energiöverenskommelse behöver innehålla, med mer utrymme för kärnkraft. Kristdemokraterna lämnade sedermera energiöverenskommelsen i slutet av året.

I juli föreslår Kristdemokraterna en skärpning av patientlagen så att inga avtal kan ingås som begränsar vårdgivarnas rätt att ta emot patienter från andra regioner.

Partistyrelsen tar ställning för att införa ett försörjningskrav för samtliga anhöriga som man vill få till Sverige, utom egna minderåriga barn. Förslaget antas sedan av rikstinget.

4.4 Kommunikation

Även 2019 var ett valår och tog mycket fokus i kommunikationsarbetet under årets första del. Partiet gick till val med två profilerade toppkandidater i Sara Skyttedal och David Lega under parollen ”Make EU lagom again”. Målet om att nå två platser i europaparlamentet uppnåddes och kampanjen som sådan fick god synlighet och bred uppslutning internt. Partiorganisationens beställningar av affischer och foldrar nådde liknande nivåer som i 2018 års riksdagsval, vilket var över förväntan.

Internkommunikation

Under året fortsatte Facebookgruppen KD tips och idéer att växa och samlar nu nästan 2000 av partiets medlemmar. Gruppen har ett relativt aktivt flöde och har fortsatt visat sig effektiv i det digitala kampanjarbetet. Inför rikstingen skapades en tillfällig grupp där fokus låg på diskussion kring politiska förslag.

Informationsavdelningen har vid ett flertal tillfällen under året varit en del i utbildningsträffar runt om i landet och pratat om sociala medier, kampanjarbete och internkommunikation.

Kampanj

Som ett led i att stärka hela organisationens kampanjarbete har ett nya kampanjperioder skapats: Vår, sommar, skolstart, höst och vinter. Den första kampanjperioden i det nya upplägget var höstkampanjen där fokus låg på välfärd och trygghet. Kampanjhandledning med såväl tips, fördjupning och bakgrundsmaterial skapas inför varje kampanjstart. Mallar, delbilder etc tas fram och samlas lättillgängligt under portalen ”kampanjarkivet.”

I sociala medier har det under året pågått kampanjaktiviteter för att locka nya medlemmar. I början av året skapades en medlemsvärningskamanj med tillfällig rabattkod på medlemskap. Detta koncept visade sig vara framgångsrikt och genererade över 1000 nya medlemmar på ett par dagar.

Funktioner för såväl omvärldsbevakning som lagring av digitalt material har under året stärks och påverkar det dagliga arbetet positivt. Verktuget Notified ger både Press- och informationsavdelningen möjlighet till mer detaljerad omvärldsbevakning. Pressavdelningen har också genom detta verktyg fått ett uppdaterat pressrum på hemsidan och rapporterna kring digitala medier är numera mer omfattande och används flitigt av rikskansliet.

Bilddatabasen Mediaflow har under året köpts in och ger välbehövlig översikt och arkivering av det dagliga material som skapas.

Sociala medier

2019 var ett bra år för Kristdemokraterna i sociala medier med en stark tillväxt på samtliga kanaler. Två kanaler har gjort noterbara prestationer och det är partiets Facebookkonto samt partiledarens Instagramkonto.

Pressarbetet

Pressavdelning har till uppgift att stötta partiledningen och riksdagsledamöter kring deras pressaktiviteter. Huvuddelen av arbetsuppgifterna rör debattartiklar, intervjuer, förberedelser inför medieframträdanden, pressmeddelanden, pressträffar, ramartiklar. Varje vecka under riksdagsgruppens veckomöte hålls en mediegenomgång för ökad medvetenhet kring medieläget.

5. Internationellt

5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet

Skiftet mellan den gamla och den nya mandatperioden ägde formellt rum den 2 juli 2019. Under juni månad arbetade avgående parlamentariker Anders Sellström parallellt med de båda tillträdande parlamentarikerna Sara Skyttedal och David Lega. Detta, jämte det faktum att samtlig personal behölls, gjorde överlämningen betydligt smidigare än vad som var fallet vid tidigare mandatperiodsskiften.

Kristdemokraterna är en del av EPP-gruppen som efter valet 2019 fortsatt är parlamentets största grupp. I samband med valet skedde också olika interna förhandlingar i parlamentet, liksom inom EPP-gruppen, om utskottsplatser och andra befattningar. Kristdemokraterna och Moderaterna ökade båda i valet, till skillnad från de flesta andra EPP-partier, vilket gav ”svenska EPP” en stark ställning. Både Skyttedal och Lega fick de utskott de önskade. Dessutom erövrade Skyttedal ordförandestolen i parlamentets Irak-delegation och Lega den i utrikesutskottets arbetsgrupp för externa finansieringsinstrument, vilket är första gången någonsin som svenska kristdemokrater valts till ordförande för något institutionellt organ i Europaparlamentet. Till detta har både Skyttedal och Lega erhållit en rad så kallade rapportör- och skuggrapportörskap för olika betänkanden i sina respektive utskott. Sammantaget gör detta att mandatperiodsstarten får anses som väl över förväntan framgångsrik.

5.2 Internationellt arbete

Partiets internationella verksamhet har främst bedrivits genom de internationella samarbetsorganisationer och nätverk där partiet är medlem.

CDI- IDC Centrist Democratic International

CDI-IDC bildades som Kristdemokratiska Internationalen 1961 i Santiago, Chile. 11 juni 1976 enades medlemmarna i organisationen om ett gemensamt politiskt och ideologiskt manifest. Det gemensamma manifestet är det första som någon politisk international lyckats enas om. Organisationen är idag den näst största internationalen, efter den socialistiska. Kristdemokraterna i Sverige anslöts som fullvärdiga medlemmar 1984. Alf Svensson är sedan 2013 organisationens representant i FN:s råd för mänskliga rättigheter i Genève och New York. Sofia Damm ingår i CDI:s resolutionskommitté. 2015 tillträdde Andrés Pastrana, tidigare president i Colombia, posten som ordförande för CDI.

IDU – International Democrat Union

Vid partifullmäktige 2017 beslutades att Kristdemokraterna skulle ansluta sig till International Democrat Union (IDU) efter valet. IDU är en välfungerande internationell samarbetsorganisation med möten flera gånger årligen och samlar politiker från alla kontinenter för utbyten. EPP är medlemmar av IDU. Under 2019 påbörjades processen om medlemskap i IDU. Kristdemokraterna kommer tidigast att bli fullvärdig medlem 2021 då nästa partiledarmöte äger rum.

EPP

European People´s Party är en sammanslutning av nationella kristdemokratiska/konservativa partier i EU:s medlemsländer och övriga Europa. EPP är det största partiet på Europeisk nivå med över 70 medlemspartier från 40 olika länder. Donald Tusk (Polen) är president.

EPP:s kongress hölls i Zagreb 20-21 november 2019. Partiet representerades av Ebba Busch, Sara Skyttedal, David Lega, Sofia Damm, Andreas Carlson och Hans Eklind som ombud. Peter Kullgren, Martin Kits, Per Gudmundson, Filip Haugland, David Sikström och Martin Premmert var på plats som gäster.

Political Assembly

EPP:s "partifullmäktige" fattar beslut om medlemskap, budget och riktlinjerna för EPP:s politik mellan kongresserna. Sara Skyttedal var partiets ordinarie representant och David Lega är arbetande ersättare.

Arbetsgrupper

Det fortlöpande arbetet sker i EPP:s arbetsgrupper där olika politiska områden behandlas. För närvarande finns tre ordinarie arbetsgrupper:

- European Policy – Sara Skyttedal, ord och Désirée Pethrus, ers
- Economic and Social Policy - Hans Eklind, ord och David Sikström, ers
- EPP enlargement and membership – Filip Haugland, ord och Edvard Agrell, ers

6. Kristdemokratiska rörelsen

6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet

KDU är ett förbund som kämpar för starkare familjer, personlig frihet, socialt ansvar och ett tryggare Sverige. Vi samlar ungdomar över hela landet och kampanjar för att sprida den kristdemokratiska värdegrunden. Vi strävar också efter att ge unga kristdemokrater en plattform att växa, så att kristdemokratin fortsatt ska vara stark i framtiden.

KDU:s verksamhet under 2018-2019 har av naturliga skäl fokuserat helt på att planera och genomföra valrörelse. Mycket arbete har lagts ner på att stödja distrikten med kampanjverksamhet och utbildning. Riksorganisationen har också fortsatt att lägga ner mycket arbete på opinionsbildning och förbundet är etablerat som den tydligaste borgerliga rösten till höger inom svensk ungdomspolitik, till stor del genom ett kontinuerligt flöde av debattartiklar med tydliga budskap i samband med aktuella händelser. Utöver detta har nya EU-kampanjer tryckts och lanserats och profilprodukter har producerats.

Rikskansliet har bestått av förbundsordförande Martin Hallander, generalsekreterare Sarah Havneraas, organisationssekreterare Calle Reutercrona (t.o.m 2019-05-29), organisationssekreterare Jonathan Derneborg (fr.o.m. 2019-08-12), valkoordinator Alexander Ek Holmdahl (fr.o.m. 2019-04-29 t.o.m. 2019-05-27), sommarkanslist Samuel Dalevi (fr.o.m. 2019-06-03 t.o.m. 2019-07-31) och social media ansvarig Simon Berneblad (t.o.m. 2019-07-07).

KDU:s förbundsstyrelse har under verksamhetsperioden haft följande sammansättning:

Hedersordförande: Bernt Olsson, Värnamo

Presidium:

Förbundsordförande: Martin Hallander, Malmö

1:e vice förbundsordförande: Hedvig Åkesson, Lund

2:e vice förbundsordförande: Sarah Havneraas, Uppsala (entledigad fr.o.m. 2018-11-14)

Ledamöter:

Anton Roos, Göteborg

Evin Badrniya, Stockholm

Nike Örbrink, Bromma

Samuel Dalevi, Uppsala

Eric Dicksson, Färjestaden

Adam Jansson, Blekinge

Carl Olehäll, Västerås

Johanna Ridderström, Västerås

Martin Hallander har under sitt första år som förbundsordförande fokuserat på att befästa KDU:s roll som det borgerliga ungdomsförbundet till höger i svensk politik.

Detta har framförallt skett genom debattartiklar inom för KDU prioriterade områden, som exempelvis rättspolitik, migrationspolitik och försvarspolitik och genom att förstärka förbundets synlighet i sociala medier, särskilt genom instagram. Martin Hallander har utöver det prioriterat att besöka KDUs olika distrikt under sitt första år som förbundsordförande.

Mycket tid har lagts på att leda styrelsens och rikskansliets arbete med sikte på EU-valet 2019. En stor del av arbetet har ägnats åt valförberedelser och personvalskampanj. Det har handlat om att ta fram en personvalsstrategi och personvalsmaterial, men också ett uppdaterat kommunikationsdirektiv, en EU-debatthandbok för KDU Sverige och planering inför arbetet med nya manifest. Förbundsordföranden har deltagit i utformandet av nationella aktiviteter som kampanjkickoffen, Frihetsdagarna och höstkickoffen. Den största delen av arbetet handlar om att driva KDU Sveriges EU-valrörelse. Valrörelse innebär flera distriktsbesök, ett antal intervjuer i media och allt fler skoldebatter och skolkampanjer. Utöver detta har förbundsordföranden representerat KDU på ett antal evenemang runt om i Europa och i Sverige. Martin Hallander valdes till Vice-president för EPPs ungdomsförbund (YEPP) i november 2018 och har deltagit i möten och konferenser i bland annat Prag och Barcelona samt knutit kontakter med förbundsordförandekollegor runt om Europa. Martin Hallander deltog även vid EPPs Political Assembly i Bryssel under februari där han bland annat träffade EPPs generalsekreterare Antonio Lopez-Isturiz, temat var EPPs kampanj inför EU-valet.

KDU:s riksmöte på Hammarö 2018

KDU:s femtiotredje Riksmöte hölls i Karlstad mellan den 2-4 november 2018, vilket arrangerades av KDU Värmland och riksmöteskommittén. Christian Carlsson avgick som förbundsordförande. Martin Hallander valdes till förbundsordförande. Hedvig Åkesson och Sarah Havneraas valdes till förste respektive andra vice ordförande. 62 motioner och tre propositioner behandlades. Ca 130 deltagare deltog under riksmöteshelgen medan ca 100 personer deltog under festmiddagen som arrangerades på lördagskvällen.

Kampanjlanseringen 2019

Under 9-10 mars arrangerade KDU kampanjkick-off på Bygget Fest & Konferens med fokus på utbildning och inspiration. Ca 90 personer deltog under helgen. Ett antal olika talare gästade konferensen. Bland dessa var Per Gudmundson, presschef, Sara Skyttedal, KD:s EU-toppkandidat och förbundsordförande emerita, Patrik Strömer, snustillverkarnas förening och Emanuel Örtengren, Timbro. Områden som under helgen berördes var EU-valet 2019, Europaparlamentet, opinionen och utbildning. Dessutom presenterades de tre valkampanjer som vi kommer att gå till val på. Under lördagskvällen anordnades sociala aktiviteter i form av att vi tittade på Melodifestivalen. Förbundsordföranden avslutade helgen med ett kortare tal för att inspirera medlemmarna till fortsatt hårt arbete ute i distrikten. Dagen efter följdes ett ordföranderåd för samtliga distrikts ordförande samt vice ordföranden.

Nya kampanjer och nytt profilmaterial

Under kampanjlanseringen lanserades tre nya kampanjer, "Back to basics", "Bevara snuset!" och "Bevara kronan, aldrig euron" (personvalsmaterial). Utöver kampanjerna har även mer profilmaterial tagits fram. Rikskansliet har hjälpt distrikt med egna unika roll-ups, samt tagit fram en ny webbshop med fem olika knappar, pikéer, t-tröjor, collegetröjor, kepsar, samt pennor. Materialet har sålt bra.

Frihetsdagarna 2019

Den 3-4 maj anordnade KDU Sverige återigen Frihetsdagarna med temat *Frihetlig Kulturpolitik*. Som traditionen bjöd var platsen för Frihetsdagarna Studieförbundet Vuxenskola i Uppsala och på kvällen bjöds det på en festmiddag på Park-Inn. Gäster och inkluderade var Kristdemokraternas kulturpolitiska talesperson Roland Utbult och Hugo Fiévet om Kristdemokratisk kulturpolitik, Lars-Anders Johansson från Timbro om hur högern förlorade kulturfrågorna, Patrik Åkesson från Rojalistiska föreningen samt en representant från föreningen Arkitektupproret. Dagen avslutades med att förbundsordförande Martin Hallander höll det årliga Frihetstalet. Ca 80 personer deltog i evenemanget.

Tjejakademien 2019

Den 10-12 maj åkte sammanlagt 17 deltagare från flera olika distrikt till tjejakademien som var en satsning för våra unga kvinnliga ungdomspolitiker. Utbildningen hölls på Hjortsbergagården i Alvesta och innehöll bland annat medieträning, olika pass om organisationen, hur det är att vara en kvinnlig politiker och hur vi kan jobba med sociala medier. Några utav våra gäster var Kristdemokraternas vice gruppleadare Camilla Brodin samt media träningen med en journalist i TV-studio som gjordes hos TBN Nordic i Stockaryd.

Höstkickoff 2019

Den 7-8e september anordnade KDU Sverige en höstkickoff i Stockholm. Det är en omtyckt rikstäckande aktivitet som planeras att genomföras varje höst under mandatperioden. I år var det 95 KDUare som deltog. I samband med helgen anordnades även ett ordföranderåd med representation från hela landet.

Organisation och utbildning

KDU har verksamhet över hela landet, baserat i 22 distrikt.

Varje förbundsstyrelseledamot har som tidigare ansvaret att vara fadder åt minst två distrikt. I detta inbegriper två besök och att hålla en kontinuerlig kontakt samt extra öga på respektive distrikts verksamhet. Ett ordföranderåd anordnades i samband med kampanjlanseringen och ytterligare ett i samband med höst kick-offen.

Organisationsutskottets arbete har koncentrerats kring intern organisationsutveckling inom förbundet samt stöd och hjälp till distrikten. Varje ledamot, förutom ordförande och Samuel Dalevi som båda sitter i förbundsstyrelsen, har var och en tilldelats tre till fyra fadderdistrikt att hålla särskilt tät kontakt med. OU:s ledamöter har även varit behjälpliga vid önskemål om uppstartandet av nya KDU klubbar, där utskottet hjälpt till på orter såsom Nynäshamn, Solna och Värmdö.

Bland övriga utredningar och arbetspunkter kan nämnas utveckling av en volontärpool, arbete med en ny form av stödmedlemskap, samt modeller kring sökande av bidrag för distrikten. Bland framtida frågor som kommer att lyftas finns särskilt stöd till utsatta distrikt, vidare arbete kring stödmedlemskap och bidrag, samt utbildningar och kurser för medlemmar på särskilda poster. Utskottet arbetar med dessa frågor genom att lyfta fram önskemål till partiet, lobba mot Förbundsstyrelsens arbetsutskott och genom självständiga arbetsformer.

Kristdemokraterna

KDU har under året haft en nära och kontinuerlig kontakt med Kristdemokraterna. Utöver den dagliga kontakten har vi även närvarat på Kommun- och

Landstingsdagarna, vilka i år ägde rum i Örebro. Syftet med vår närvaro var att marknadsföra KDU och knyta kontakter med kristdemokrater.

Extern kommunikation

KDU har under året drivit den externa kommunikationen i media genom debattartiklar och pressmeddelanden samt via hemsidan och sociala medier som Facebook, Instagram och Twitter. Facebook varit huvudverktyg för utåtriktade kanaler då varje publicerat inlägg har haft syftet att dra trafik och användare mot KDUs hemsida. Facebook har dessutom varit den primära kanalen för KDU:s förstagångsväljarsatsning, där vi genom välriktade annonser nått stora väljargrupper. Vidare blev Instagram en katalysator för video, framförallt livesändningar. Små grafiska videoklipp skickades ut, framförallt gällande skatt och rekrytering av medlemmar. På Facebook påbörjade Martin Hallander en satsning med att kontinuerligt sprida KDU budskap med hjälp av video, detta har gjorts i samarbete med den Digitala kommunikationen och Generalsekreteraren.

Twitter har fortfarande varit lite av en bortprioritering då det inte funnits en tydlig plan kring exakt vilken funktion kanalen ska fylla, Twitter har därför använts som en "hub" för andra KDU:are där deras tweets har re:tweetats. I viss mån har KDU spridit egna budskap men inte i en utsträckning där opinionsbildningar har varit huvudtanken, utan snarare för att besvara drev eller påvisa en större nyhet.

Facebook har fortsatt att vara huvudkanalen där KDU:s politik kombinerat med utspel från media, var innehållet som spreds i kombination med tydlig grafik. Budskapen som publicerat under EU-valet har till mestadels varit sponsrade med undantag för de tre sista då kontot blev över taxerat samt spärrat. Satsningen under EU-valet var givetvis mindre än den under det allmänna valet.

KDU:s hemsida har fyllt en viss funktion i att sprida de debattartiklar som förbundsordförande har skrivit. En viss förändring på hemsidan skedde efter diverse ordförande byten i distrikten, nya bilder på varje distriktsordförande blev tagna under kampanjlanseringen i februari som även har använts som pressbilder när relevanta utspel har gjorts. Uppdaterade bilder på alla i förbundsstyrelsen har tagits och publicerats på hemsidan.

Förbundsordförande Martin Hallander har under verksamhetsåret gjort ett antal framträdanden i TV och radio, men har också gjort livesändningar i sociala medier. Medlemmar ur förbundsstyrelsen har i varierande utsträckning skrivit debattartiklar i nationell och lokal media inom respektive politiska ansvarsområde.

ORGANISATIONER I VILKA KDU ÄR MEDLEM

Youth of the European People's Party (YEPP)

YEPP är samarbetsorganisationen för ungdomsförbund till partier som är med i det största partiet på europeisk nivå - European People's Party, EPP. YEPP samlar mer än 50 center-högerorienterade ungdomsförbund från 38 länder över hela Europa. YEPP grundades 1997, och är idag den största politiska ungdomsorganisationen i Europa. Några av YEPP:s viktigaste uppgifter är att främja integration i Europa och stimulera politisk idédebatt genom att vara en arena för unga européer med ett brinnande politiskt intresse. Martin Hallander är vicepresident i YEPP sedan kongressen i Aten november 2018.

Folk och Försvar (FoF)

FoF är en sammanslutning av riksorganisationer som arbetar med frågor rörande totalförsvar och säkerhetspolitik. Representationen i styrelsen roterar mellan de politiska ungdomsförbunden och fram till april 2018 har förbundsordförande Christian Carlsson representerat KDU i styrelsen. Martin Hallander och Anton Roos representerade KDU Sverige på Folk och Försvars rikskonferens som hölls i januari 2019.

Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC)

KIC är idag en egen paraplyorganisation. KIC har flera organisationsmedlemmar, där KDU är en. KIC fördelar bland annat biståndsmedel från SIDA till internationella utvecklingsprojekt och driver demokratiprojekt i egen regi och tillsammans med andra partianknutna organisationer. Flera KDU:are har deltagit i både seminarier och projekt som arrangerats av KIC. Från KDU sitter sedan april 2018 ledamöterna i internationella utskottet Jacob Haendler och David Rosemar som ordinarie ledamot respektive ersättare i styrelsen.

Kristdemokratisk Ungdom i Norden (KDUN)

KDU är tillsammans med norska KrFU, finländska KDN och färöiska UfM medlem i KDUN. KDUN är i sin tur en av sju partipolitiska ungdomsorganisationer som utgör stommen i Ungdomens Nordiska Råd (UNR). Sedan september 2018 är Carl Olehäll ordförande och Martin Hallander generalsekreterare för KDUN.

Ungdomens Nordiska Råd (UNR)

UNR samlar representanter från de nordiska partipolitiska ungdomsorganisationerna samt olika nordiska politiska paraplyorganisationer. UNR arrangerar årligen en session i samband med Nordiska rådets session i månadsskiftet oktober-november. UNR deltar aktivt i Nordiska rådets arbete, som i övrigt består av parlamentariker från de nordiska länderna. Sedan 2002 har UNR haft ett eget presidium som väljs för ett år i taget vid den årliga sessionen. Sedan oktober 2018 är Carl Olehäll ledamot och Samuel Holm ersättare i presidiet, där de båda representerar hela KDUN.

International Young Democrat Union (IYDU)

IYDU är en internationell organisation för konservativa och kristdemokratiska ungdomsförbund över hela världen. Organisationen har sitt säte i London. IYDU grundades 1992 och består av 80 organisationer från 50 länder.

Internationellt arbete

I oktober 2018 ägde UNR:s årliga session rum i Oslo. Carl Olehäll och Samuel Holm valdes in i presidiet och KDUN har fortsatt varit aktiva. I november 2018 deltog IU-ledamöterna Amanda Nordbö och Lovisa-Teolinda Pettersson i YEPP:s Kongress i Aten. Det internationella samarbetet med YEPP har fortsatt att vara högsta prioritet. Vid YEPP Council meeting i Prag i februari representerades KDU Sverige av förbundsordförande Martin Hallander, Hedvig Åkesson och Nike Örbrink. Bland annat behandlades valmanifestet inför EU-valet senare samma vår. Vid aprils Council Meeting representerades KDU Sverige av IU-ledamöterna Alexandra Tawaiifi och David Rosemar.

I maj 2019 genomfördes konferensen Program for Young Politicians in Africa (PYPA), som varje år arrangeras av KIC i staden Jinja i Uganda. Med på konferensen fanns representanter från samtliga politiska ungdomsförbund i Uganda, Kenya och Tanzania. Carl Olehäll höll en presentation om KDU:s verksamhet och organisation.

Förutom arbetet inom Europa och internationellt så förs kontinuerliga samtal med våra nordiska samarbetsorganisationer. Under året 2019 arrangeras en kongress för KDUN i Oslo och en ny ledamot från KDUN ska ta plats i UNRs styrelse. Detta arbete går väl och kommer att fortlöpa under året. Det nordiska samarbetet är en prioritet för KDU.

Förbundsstyrelsens sammanträden

Antal protokollförda sammanträden: 5 + 6 extrainkallade

Förbundsordförande: Martin Hallander, förste vice förbundsordförande: Hedvig Åkesson, andre vice förbundsordförande: Sarah Havneraas (entledigad 2018-11-14)

Ledamöter: Anton Roos, Evin Badrniya, Nike Örbrink, Samuel Dalevi, Eric Dicksson, Adam Jansson, Carl Olehäll, Johanna Ridderström.

Förbundsstyrelsens Arbetsutskott (AU)

Antal protokollförda sammanträden: 13

Ordförande: Martin Hallander

Ledamöter: Hedvig Åkesson och Nike Örbrink

Adjungerad tjänsteman: Generalsekreterare Sarah Havneraas

Förbundsstyrelsens Organisationsutskott (OU)

Antal protokollförda sammanträden: 6

Ordförande: Adam Jansson

Ledamöter: Frida Bramstedt, Lukas Forsberg Bernevång, Paul Sabo, Samuel Dalevi, Samuel Bråse, Jonathan Derneborg, Kelly Almqvist, Samuel Hansson.

Adjungerad tjänsteman: Organisationssekreterare Calle Reuteracrona (t.o.m. 2019-05-29), Jonathan Derneborg (fr.o.m. 2019-08-12).

Förbundsstyrelsens Internationella utskott (IU)

Antal protokollförda sammanträden: 2

Ordförande: Nike Örbrink

Ledamöter: Jacob Haendler, David Rosemar, Alexandra Tawaifi, Natalie Tegelberg, Stefan Sarmes, Samuel Holm, Anton Roos, David Sikström.

Adjungerad tjänsteman: Organisationssekreterare Calle Reuteracrona (t.o.m. 2019-05-29), Jonathan Derneborg (fr.o.m. 2019-08-12).

Valberedning

Vid riksmötet 2018 i Hammarö valdes följande till att ingå i valberedningen för 2019: Carl-Johan Schiller (sammankallande), Gustav Lundblad, Christian Carlsson, Thomas Nordwall och Sabina Jansson.

Utsedda representanter

Representanter i Kristdemokraternas partistyrelse: Martin Hallander, ordinarie, Hedvig Åkesson, ersättare.

Ombud till Kristdemokraternas ordinarie partifullmäktige: Martin Hallander och Hedvig Åkesson, ordinarie, Anton Roos och Nike Örbrink, ersättare.

6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet

Inledning

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet bildades 1982 och har idag drygt 1300 medlemmar.

Kristdemokratiska Kvinnoförbundets uppgift är att verka för att kvinnor och män skall ha likvärdiga rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Vi arbetar aktivt för att förbättra kvinnors ställning i samhället och för jämställdhet mellan kvinnor och män. Den kristdemokratiska idén och ideologin är grunden för arbetet. Organisationen vill intressera, uppmuntra, stödja och skickliggöra kvinnor till insatser i det politiska arbetet i nära samverkan med partiet.

Sammanfattning av året

Kvinnoförbundet har under år 2019 haft fokus på EU valrörelsen, kristdemokraternas riksting samt arbetat med att ta fram en skrift om kristdemokratisk feminism. KDK vill föra fram kristdemokratisk politik utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förbundet har deltagit på partiarrangemang och kommun- och landstingsdagar. Målet har varit att stärka partiet och förbundet.

Att göra en framgångsrik EU-valrörelse har varit det absolut viktigaste uppdraget under året.

Framtagandet av en Kristdemokratisk feminism samt ett aktiv deltagande med motioner på partiets riksting är ytterligare några frågor som varit viktiga under året. Vi har publicerat ett antal artiklar och särskilt lyft integrationsfrågan, pornografi och hederskultur ur ett kvinno- och jämställdhetsperspektiv.

Valrörelsen.

Förbundet har bistått partiet i EU valrörelsen. Förbundets medlemmar har aktivt på sina respektive bostadsorter, gjort en mängd aktiviteter för att stärka partiet. Man har haft frukostmöten, seminarier, gjort studiebesök, deltagit i debatter, delat material i brevlådor, stått i valstugor m m.

KDK valde att inte göra en valtidsning utan har istället varit aktivt i sociala media för att fokuserade på partiets valfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv. Förbundet satsade på Facebook-annonser som vände sig till kvinnor i åldrarna 30+-65 år. Vårt nya handlingsprogram var också en stor hjälp i valrörelsen.

Medlemmar som var toppkandidater hade möjlighet att få stöd i sina personvalskampanjer. Vi skrev ramartiklar/insändare som fanns att tillgå för medlemmar och kandidater. Soheila Fors från KDK förbundsstyrelse gjorde en fantastisk insats i valrörelsen hon fick många personkryss. Eva Wallin satsade också på en personvalskampanj och även hon bidrog till ett bra valresultat för partiet. Flera KDK kvinnor var valledare och de arbetade målmedvetet och idogt vilket var värdefullt för partiet. Detta tror vi har varit med och bidragit till att partiet har stärkt sina positioner och gjorde ett historiskt bra EU val. Förbundet är mycket glada över det goda valresultatet.

Medlemskontakt

Vi har under året haft ordförandebrev som har skickats via mejl och lagts upp på hemsidan. Därutöver har Kvinnoförbundets länsavdelningar haft kontakt med sina egna avdelningsmedlemmar via medlemsträffar, medlemsbrev och seminarier.

Förbundsordförande och förbundssekreteraren har besökt förbundsdistrikt i Stockholms stad & län, Gävleborg, Västra Götaland, Kalmar län och Västernorrland för idéutbyte och information. Förbundet har också kontakt med medlemmar via mejl, telefon, hemsida, Facebook.

Förbundsstyrelsen

Under året har förbundsstyrelsen haft följande sammansättning:

Presidium:

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred, Förbundsordförande
Ann Hedberg Balkå, Järfälla, 1: e vice ordförande
Aase Jönsson, Billeberga, 2: e vice ordförande

Ordinarie ledamöter:

Rosmari Holmgren, Gävle
Britt Westerlind, Stockholm
Malin Stadig Lundgren, Växjö
Eva Wallin, Öckerö
Emma Ewaldsson, Skillingaryd
Soheila Fors, Karlskoga

Ersättare:

Rosalie Keller, Drängsmark
Veronica Kerr, Umeå
Jessica Makris, Upplands bro

Adjungerad: Mats Lidbrandt, kassör

Kansliet: Christina Blom Andersson har tjänsten som förbundssekreterare på 100 %.

Styrelsen har under året haft 9 protokollförda sammanträden.

Förbundsting

Den 27-28 april hölls förbundsting i Umeå. Ett 40-tal medlemmar samlades. Förbundstinget inleddes med att gruppledaren för KD, Veronika Kerr, hälsade välkommen till kommunen. Gudrun Brunegård riksdagsledamot för KD i riksdagen, talade om förbundets viktiga arbete för den kristdemokratiska familjen. Förbundsordförande Marie-Louise Forslund Mustaniemi talade om förbundet och om det viktiga arbetet i vi bedriver för jämställdheten i Sverige och internationellt. Under lördagen höll Désirée Pethrus ett anförande om EU, EU nämnden och partiets europapolitik. Mycket intressant och lärorikt.

Soheila Fors höll under lördagen ett anförande om hedersvåld och hederskultur. Under förbundstingsfesten tackades Gudrun Brunegård för det arbete hon gjort i förbundsstyrelsen. Årets KDK kvinna blev Britt Westerlind som emotta diplom och ljusstakar dör hennes insatser för förbundet i Stockholms stad & län
1: vice ordförande Ann Hedberg Balkå avslutade årskonferensen med ett tal.

Förbundsråd

Förbundsråd hölls den 21 november genom telefonsammanträde, 12 ombud deltog. Förbundsrådet antog budget samt verksamhetsplan för 2020. Förbundsrådet fastställde ersättningar för förbundsstyrelsen. Förbundsrådet noterade att skriften kristdemokratisk feminism lanserats på partiets Riksting.

Partistyrelsen

Kvinnoförbundets valda ordinarie ledamot i partistyrelsen har under 2019 varit förbundsordförande Marie-Louise Forslund Mustaniemi. Ersättande ledamot har varit 1:a vice förbundsordförande Ann Hedberg Balkå.

Under året var partistyrelsens arbete inriktat på EU valet och Rikstinget i Umeå med viktiga propositioner om landsbygd, migration/integration och trygghet. Viktiga principiella motioner om anhöriginvandring och familjeanknytning antogs. En besvikelse för KDK var att viktiga motioner om pornografi och dess skadeverkningar och slöjförbud för barn föreslog PS rikstinget av avslå. Det var positivt att PS antog vår motion om utökade åldrar för bröstcancerscreening.

Riksting, Kommun- och landstingspolitiska dagar

KDK deltog på rikstinget med en delegation som debatterade och förde fram våra motioner. Vid årets kommun- och landstingsdagar deltog Kvinnoförbundet och hade en egen monter där vårt material fanns med och vi värvade medlemmar.

Politikerveckan i Almedalen

Kvinnoförbundet var representerat av förbundsordförande och förbundssekreteraren under 2 dagar på Almedalsveckan. Förbundsordförande deltog i GAPF:s paneldebatt om hederskultur och vi var mycket glada för att Soheila Fors hade eget tält med mycket intressanta föreläsningar under veckan. Den stora händelsen som alla pratade om var Ebbas lunch på tisdagen med Jimmie Åkesson och hennes besked att KD pratar med alla partier i riksdagen.

Vi deltog också på SD Kvinnors paneldebatt på torsdagen där endast KDK, Moderatkvinnorna och S-kvinnor deltog.

Internationella kontakter

EPP Women

Under 2019 har vår europeiska paraplyorganisation EPP Women haft arrangemang där KDK deltagit. Det första mötet hölls 21-23 juni. Eftersom det var vår midsommarhelg fanns vi inte med. Höstens kongress hölls 18-19 oktober i Wien, där vår förbundsordförande deltog. Budget för år 2020 antogs och under fredagen var det en seminariedag och pandediskussion på temat "A better Europe for women to live in". EPP Women är positiva till att EU arbetar med den sociala pelaren och främjar arbetet med föräldraledighet och båda föräldrars möjlighet till uttag av detta. Dr Doris Pack är still going strong och leder EPP Women med fast hand.

KIC

KDK samverkar med KIC (Kristdemokratiskt internationellt center) vid utbildning av politiker i svagare demokratier, bl a i Östeuropa. Tidigare har KIC samarbetat med RSI (Robert Schuman-institutet) som regelbundet arrangerar utbildningar för östeuropeiska politiker. Föreläsare från KDK efterfrågas främst när det hålls utbildningar för kvinnliga politiker, temat är knutet till "Women and effective political influence". Eftersom RSI har sin bas i Ungern och står lite för nära Viktor Orbán och hans parti Fidesz, som EPP-partierna valt att ta avstånd ifrån, fann KIC det problematiskt att fortsätta samarbeta med RSI trots stort förtroende för deras företrädare. Det känns både angeläget och intressant att finnas med i detta arbete, så förhoppningsvis kan nya vägar öppna sig för att återuppta samarbetet. Att utbyta erfarenheter och att stötta dessa politiker är viktigt för att bidra till att fler länder på sikt ska kunna utvecklas och bli mer stabila och självständiga demokratier med mindre korruption och ryskt inflytande.

Samverkan

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet är en ofta representerad mötespartner i en rad olika organisationer och nätverk.

Kvinnoförbundet är medlemsorganisation i UN-WOMEN, ECPAT Sverige (Barnens rätt mot kommersiell sexuell exploatering), KIC (Kristdemokratiskt Internationellt Center) KSAN, Fistulastiftelsen, GAPF, Sveriges Kvinnolobby samt de andra allianskvinnoförbunden.

Kristdemokratiska kvinnoförbundet har under 2019 varit representerade i Fistulastiftelsens styrelse.

Fistulasjukhusets stiftelse är en stiftelse som driver ett sjukhus i Etiopien som arbetar för att minska antalet förlossningsskador.

KDK sitter i Fistulasjukhusets stiftelse och vi har en ordinarie och en ersättarplats. Det är Ewa-Marie Ås och Britt-Mari Brynielsson som har representerat KDK.

Under 2019 har stiftelsen fortsatt samla in pengar till sjukhuset.

Ewa-Marie Ås har deltagit i sjukhusets 60-årsjubileum. Det ägde rum under våren i Addis Abeba. En del i 60-års jubileet var när president Abiy Ahmed, 2019 års fredspristagare till Alfred Nobels minne, deltog vid avtäckningen av statyn på paret Hamlin som grundade sjukhuset.

Stiftelsen har även deltagit i MR-dagarna, som i år var i Linköping, för att sprida kunskap om förlossningsskador. Styrelsen har även besökt olika organisationer som efterfrågat information om sjukhusets verksamhet och arbete för att förebygga fistulaskador. Utöver detta har styrelsen gett ut ett informationsblad per kvartal för att informera om vad sjukhusets verksamhet och utbildning av barnmorskor.

Ann Hedberg Balkå är ledamot i Kvinnoorganisationernas Samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor styrelse. Ann Hedberg Balkå samt förbundssekreteraren deltog på ordförandedagen den sjunde oktober i Princess Hall. Där diskuterades hur KSAN ska utveckla sitt arbete. Flera ansåg att kopplingen mellan droger/alkohol och psykisk ohälsa måste belysas mycket klarare. KSAN bedriver ett antal projekt i Sverige och EU där fokus är på unga flickor och mammor. KSAN deltar i EU arbetet och har ett internationellt nätverk för dessa viktiga frågor. Mer finns att läsa på KSANs hemsida www.ksan.se

Den 9 oktober hölls ett seminarium i riksdagen tillsammans med Talita, Sveriges Kvinnolobby och S- kvinnor om människohandel och pornografi. Désirée Pethrus var vår värdinna och inspiratör. Ca 75 deltagare.

Tack till Désirée Pethrus för värdskapet.

Hemsida.

Kvinnoförbundets hemsida, kd-k.se uppdateras kontinuerligt.

Media och opinionsbildning

Under det senaste året har kvinnoförbundet och dess företrädare fått en hel del uppmärksamhet i sociala media.

Artikel i SvD om surrogatmoderskap tillsammans med bl.a. Unizon, kvinnliga läkares förening, Svalorna i Indien, Sveriges Kvinnolobby, S-kvinnor m.fl.

Framåtblick

Under 2020 kommer förbundet att fokusera på att skickliggöra fler kvinnor som är politiker och som vill ta ett större ansvar efter valet 2022. Kvinnoakademin kommer att starta i februari 2020. Under våren 2020 kommer förbundsstyrelsen att omarbeta rapporten om hedersvåld och hedersförtryck.

KDK önskar också att inkludera fler män och driva en aktiv politik för ökad jämställdhet. Ett jämställt samhälle är en angelägenhet för hela befolkningen. Att driva jämställdhetsfrågor både inåt i den kristdemokratiska rörelsen och utåt som opinionsbildare är förbundets viktigaste uppdrag. KDK vill tillsammans med partiet ta fram en ny kristdemokratisk jämställdhets politik.

Avslutning

Det arbete som sker inom Kvinnoförbundet syftar till att stärka kvinnors ställning och visa solidaritet med dem som behöver vårt stöd både i Sverige men också i andra länder.

Det ideella engagemanget inom Kvinnoförbundet är starkt.

Tack vare ett stort engagemang ute i våra länsavdelningar har vi lyckats nå ut med våra frågor såväl i media som bland väljare. Därmed har vi också nått ett av våra mål som är att synas externt för att göra Kvinnoförbundet och partiet känt i vidare kretsar.

6.3 Seniorförbundet

Inriktning

KD Senior (Kristdemokratiska Seniorförbundet) har som motto ”Politik med seniora ögon”. Den erfarenhet och kunskap som finns hos de kristdemokratiska seniorerna ska tas tillvara. Genom förbundets nära samarbete med partiorganisationen finns det goda möjligheter att påverka partiets politik. Det kan gälla äldre frågor men också andra politikområden. Ambitionen har också varit att delta i den politiska debatten om äldre frågor.

Organisation

KD Seniors högsta beslutande organ är Seniortinget med riksårsmötet. Det ägde rum den 26 april 2019. Leif Hallberg avtackades som ordförande och utnämndes till hedersordförande. Dagen innan den 25 april ägde ett förbundssamråd rum. Representanter från seniordistriktet samtalande och planerade för hur arbetet skulle kunna effektiviseras

Vid riksårsmötet valdes ett nytt presidium: Lars O. Molin (ordförande), Birgitta Södertun (1:e vice ordförande) Annelie Sundling (2:e vice ordförande). Till ledamöter av styrelsen valdes: Åke Berglund, Christer Fjordevik, Bo Grafström, Ingemar Kalén, Sonia Lunnergård, Carina Stenbaek, Reidun Westberg och Kenneth Wirödal. Styrelsens arbete har under året främst varit inriktat på att utmejsla en strategi för förnyelse. Förberedelser har gjorts för förbundet deltagande i partifullmäktige och riksting.

Under året har Antonella Pirrone varit tjänstledig som förbundssekreterare och Maria Wilhelmsson har varit t.f. förbundssekreterare. Förbundskansliet har flyttats från Nynäshamn till Stockholm.

KD Senior har enligt partiets stadgar som associerat förbund rätt till representation på lokal-, distrikts- och riksnivå.

Kommunikation

Tidningen "SeniorAktuellt" har utkommit med två nummer. Aktuella informationsblad har framtagits. Sedan oktobermånad har ordföranden gett ut ett månadsbrev. Förnyelse har skett både vad det gäller hemsida och Facebook.

Medlemskap

KD Senior är medlem i Kristdemokraternas Internationella Center (KIC) och European Senior Union (ESU).

6.4 Studentförbundet

Kristdemokratiska studentförbundet vill utifrån den kristdemokratiska idétraditionen långsiktigt påverka och förändra samhällsklimatet på ett politiskt, kulturellt och socialt plan. Detta görs dels genom samlandet av studenter och andra verksamma inom folkhögskolor, högskolor och universitet i syfte att fördjupa sig i och sprida den kristdemokratiska politiska filosofin. Dels också genom förändring av en politik vilken syftar till den högre utbildningens frihet och kvalitet samt upprätthållandet av de bildningsvärden som de högre lärosätena traditionellt förmedlat.

Under året har denna politik framförts i debattartiklar, men också i de debatter förbundet tagit på de svenska universiteten i samband med EP-valet våren 2019. Verksamhetsåret har dock inte endast präglats av valrörelse, utan också av arrangerandet av det traditionsenliga Frihetsminglet i samband med KDU:s Frihetsdagar, samt inte minst av arbetet med att stärka organisationen på olika sätt.

Som är känt så har förbundets verksamhet länge lidit av de organisatoriska utmaningar som följer av studenters relativt korta tid vid landets lärosäten och därmed aktiva år inom studentförbundet, vilket ytterligare förstärktes av avsaknaden av en tydlig vision för förbundets långsiktiga arbete. Tidvis har därför förbundets verksamhet kommit att i praktiken ligga vilande, till dess att en ny generation av aktiva kristdemokratiskt sinnade studenter tagit vid och förnyat verksamheten. Denna har dock förr eller senare stött på samma problem som de tidigare, med sviktande engagemangs- och verksamhetsgrad. Det var också mot bakgrund av denna problematik som det i den organisationsutredning KDU lät utföra 2014–2015 föreslogs att KSF skulle göras om till en fristående medlemsförening inom KDU, vilket bedömdes frigöra tid och resurser för KSF att bättre utnyttja sin verksamhetspotential. I den andan antogs så en proposition på årskongressen 2019 vilken uppdrog åt den nu sittande förbundsstyrelsen att söka uppgå i KDU. Följaktligen har också förhandlingar förts med KDU gällande de organisatoriska, ekonomiska, samt inte minst stadgemässiga förutsättningarna för detta. Efter en konstruktiv dialog parterna emellan har förhandlingsdelegationen, vilken bestått av arbetsutskottet, under året tillsammans med KDU identifierat ett antal frågor av avgörande karaktär vilka bedömts behövas beredas ytterligare innan ett, om möjligt, färdigt förslag är redo att läggas fram till medlemmarna på årskongressen. Parallellt med förhandlingarna så har ett omfattande arbete för att ta fram ett förslag till en genomgripande stadgerevidering genomförts

under verksamhetsåret på uppdrag av årskongressen, ett arbete som fortgår in i verksamhetsåret 2020. Förslaget, som syftar till att på ett tydligt sätt adressera de organisatoriska och verksamhetsmässiga utmaningar som man inom förbundet identifierat, avser förbundsstyrelsen lägga fram för antagande vid nästa ordinarie årskongress våren 2020.

I och med KSF:s avsaknad av egna anställda har allt arbete kommit att skötas direkt av förbundsstyrelsen på strikt ideell basis utan arvoden. Förutom de ovan nämnda förhandlingarna samt den omfattande stadgerevideringen, har mycket möda lagts på utarbetandet av helt nya styrdokument för förbundsstyrelsen samt normalstadgar för lokalföreningarna. Detta arbete har styrelsen ansett vara avgörande för att säkerställa en långsiktigt stabil organisation, underlätta för verksamhet i lokalföreningarna och garantera kontinuitet i verksamheten.

Även om större delen av verksamhetsåret på olika sätt kommit att upptas av organisatoriska frågor har man från förbundsstyrelsens sida ändå inte velat släppa fokus från den synliga och utåtriktade verksamheten. Samtidigt som arbetet med de organisatoriska frågorna fortgått har således fokus även legat på att förbereda inför ett starkt verksamhetsår 2020. Det handlar om ett aktivt deltagande på Folk och Försvars rikskonferens i Sälen, arrangerande av två utbildningsdagar, däribland en om utbildnings- och kulturpolitik tillsammans med Civitas, arrangerande av årskongressen, deltagande med sex förbundsrepresentanter under Almedalsveckan samt inte minst arrangerande av det traditionsenliga Frihetsminglet i samband med KDU:s Frihetsdagar.

Under verksamhetsåret har dessutom ett gediget underlag arbetats fram gällande vilka internationella organisationer KSF skulle kunna tänkas bli medlemmar och engagera sig i. Underlaget har främst kommit att behandla ett eventuellt medlemskap i European Democrat Students (EDS) samt International Young Democrat Union (IYDU); vilka kraven för medlemskap är samt vilka möjligheter KSF har att leva upp till dessa. Underlaget avser förbundsstyrelsen ta ställning till och lägga fram i propositionsform vid nästa ordinarie årskongress våren 2020.

Förbundsstyrelsens sammansättning

Presidium:

Förbundsordförande David Rosemar, Stockholm
1:e vice förbundsordförande Mohammad Omran, Ystad
2:e vice förbundsordförande Alexander Mattebo, Trelleborg

Ledamöter:

Marcus Björk, Lund
George Emilson, Höör
Johan Heder, Karlstad
Thomas Hermansson, Lund
Natalie Tegelberg, Bryssel

Utskott

För att hantera styrelsearbetet på ett effektivt sätt har förbundsstyrelsen bildat utskott till vilka man delegerat specifika ansvarsområden.

Arbetsutskottet:

David Rosemar
Mohammad Omran
Alexander Mattebo

Särskilt utskott för stadgerevidering:
Alexander Mattebo, sammankallande
George Emilson
David Rosemar

Organisationsutskottet:
George Emilson, sammankallande
Alexander Mattebo

Medlemsaktivitetsutskottet:
Johan Heder, sammankallande
Alexander Mattebo
Natalie Tegelberg

Internationella utskottet:
Thomas Hermansson, sammankallande
Johan Heder
Natalie Tegelberg

Kommunikationsutskottet:
Marcus Björk

6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB

Allmänt om verksamheten

Samhällsgemenskaps Förlags AB är majoritetsägt av Kristdemokraterna, org. nr 802006-3940, med säte i Stockholm. Bolaget har tidningsutgivning som sin huvudsakliga verksamhet.

Verksamhet under året

Bolagets tidningsverksamhet avvecklade i januari 2017. Bolagets hade ingen verksamhet under 2019 och är under avveckling.

Styrelse och revisorer

Styrelsen består av Acko Ankarberg Johansson (ordförande), Robert Lisborg (ledamot och VD), samt Bo Rudolfsson som ersättare.

Auktoriserade revisorer är Roy Eide.

6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC

Allmänt om verksamheten

Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC), med organisationsnummer 802422–2336, har sedan 2005 bedrivit demokratifrämjande insatser i länder som är i demokratisk transition, eller fortfarande är diktaturer eller repressiva stater. KIC har sitt säte på Triewaldsgränd 2 i Stockholm.

KIC:s verksamhetsinriktning styrs av KIC:s strategi för perioden 2019–2020. Organisationen leds av en styrelse som utsetts av årsmötet.

Under 2019 var KIC medlem i European Network of Political Foundations (ENoP), och Svenska FN-förbundet.

Medlemsorganisationer

2019 hade KIC sex medlemsorganisationer: Kristdemokraterna, Kristdemokratiska Ungdomsförbundet, Kristdemokratiska Kvinnoförbundet, Kristdemokratiska Seniorförbundet, Kristdemokratiska Studentförbundet och Idéinstitutet Civitas.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

KIC:s intäkter bestod 2019 huvudsakligen av ändamålsstyrda projektmedel från Sida. Grundfinansieringen bestod av det så kallade PAO-stödet som styrs av en, av regeringen beslutad, strategi. Strategin omfattade från och med 2019 medel sökbara tillsammans med en eller flera andra organisationer, med syfte som KIC, med huvudsakligt mål att bidra till starkare flerpartisystem. KIC ansökte om medel i samarbete med andra PAO och kom väl ut i ansökningsprocessen.

För perioden 2019–2020 beviljades KIC under 2019 medel genom fem olika program. KIC beviljades medel för att bedriva *Program for Young Politicians in Africa* (PYPA), i vilket tre andra svenska PAO ingår som partnerorganisationer, där KIC leder programmet. KIC beviljades också medel för ett anpassningsprogram för stöd till ett politiskt parti i Östeuropa. Därutöver ingår KIC i programmet *Eastern Partnership Political Parties Forum* i det östra partnerskapet, under ledning av Silc och med tre andra PAO. I programmet har KIC en partnerorganisation i Östeuropa. KIC bedriver också verksamhet i *Empowering Women in Africa* (Ewip) under ledning av CIS där KIC implementerar verksamhet genom två andra aktörer, en i Uganda och en i Kenya. KIC ingår också i programmet *PAO Program in Latin America* (Paola) under ledning av OPC där KIC implementerar verksamhet genom två organisationer i Bolivia, Peru, Nicaragua och Venezuela.

KIC kunde under första kvartalet 2019 skriva avtal med Sida, OPC, Silc och CIS för att senare under året teckna nya avtal om ytterligare finansiering efter att regeringen beslutat om att skjuta till ytterligare medel till PAO-strategin. Mot bakgrund av detta inleddes implementeringen av verksamheten i fält senare än vanligt.

Utöver verksamhet som finansierats av PAO-stödet bedrevs under 2019 även annan programverksamhet. KIC beviljades i slutet av 2017 finansiering av Sida för insatser under 2018 och 2019 i syfte att utbilda och stärka ungdomar inom demokratiska politiska partier och organisationer i Ryssland. Insatsen inleddes under 2018 och fortsatte under 2019. KIC har inom programmet arrangerat utbildningar för ungdomar aktiva i den ryska oppositionen i framförallt Vilnius men även i Stockholm.

Vid årsskiftet 2017/2018 beviljades KIC medel av Folke Bernadotteakademin för genomförande av fredsfrämjande insats i Kenya riktad till de politiska partiernas ungdomsförbund. Insatsen slutrapporterades 2019 till Folke Bernadotteakademin som godkände rapporteringen vilket formellt avslutade insatsen.

KIC kunde under året inleda ett nytt samarbete med *Instituto Político para la Libertad* (IPL) i Peru som en del i programmet Paola. Samarbetet planeras fortsätta inom programmet 2020. KIC kunde även inleda ett nytt samarbete med *Oslo Center* i Kenya som en del i programmet Ewip. Samarbetet planeras fortsätta inom programmet 2020.

KIC var under första halvan av 2019 representerat av generalsekreteraren i den arbetsgrupp som är tillsatt att bevaka regeringens förhållningssätt till de s.k. Gemensamma Åtagandena mellan regeringen och civilsamhällesorganisationerna samt varit med i dess valberedning, vilket också avslutade uppdraget. I slutet av 2017 tecknade KIC ett samförståndsavtal med International IDEA för att möjliggöra fortsatt utbyte av kunskap och erfarenheter kring utbildning av ungdomar och kvinnor inom politiken, avtalet har fortsatt gälla under 2019.

Bilaga 1 – Personbilaga partistyrelsen

Partistyrelsen tom rikstinget 2019

Partiordförande Ebba Busch Thor, Uppsala
Förste vice partiordförande Jakob Forssmed, Sollentuna
Andre vice partiordförande Lars Adaktusson, Stockholm

Ordinarie ledamöter:

Ella Bohlin, Stockholm
Andreas Carlson, Mullsjö
Sofia Damm, Blentarp
Bengt Germundsson, Markaryd
David Lega, Göteborg
Aron Modig, Stockholm
Liza-Maria Norlin, Sundsvall
Mikael Oscarsson, Uppsala
Anders Sellström, Umeå
Sara Skyttedal, Linköping
Lars Thunberg, Helsingborg
Vakant
Vakant
Vakant

Ordinarie:

Kvinnoförbundet

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred

KDU

Martin Hallander, Göteborg

Seniorförbundet:

Leif Hallberg, Stockholm (tom apr 2019)
Lars O Molin, Örebro (from apr 2019)

Adjungerade:

Peter Kullgren – Partisekreterare
Robert Lisborg – Bitr. partisekreterare
Martin Kits – Stabschef
Natasa Ristic Davidson – Chef för politikavdelningen
Diana Ayoub - Chefssekreterare

Ersättare:

1. Conny Brännberg, Skövde
2. Gudrun Brunegård, Vimmerby
3. Per Landgren, Göteborg
4. Lili André, Gävle
5. Behcet Barsom, Örebro
6. Erik Slottner, Stockholm
7. Birgitta Nordvall, Umeå

Ersättare:

Ann Hedberg Balkå, Stockholm

Hedvig Åkesson, Lund

Lars O Molin, Örebro (tom apr 2019)
Birgitta Södertun, Helsingborg (from apr 2019)

Partistyrelsen from rikstinget 2019

Partiordförande Ebba Busch Thor, Uppsala
Förste vice partiordförande Jakob Forssmed, Sollentuna
Andre vice partiordförande Bengt Germundsson, Markaryd

Ordinarie ledamöter:

Ella Bohlin, Stockholm
Andreas Carlson, Mullsjö
Mikael Oscarsson, Uppsala
Liza-Maria Norlin, Sundsvall
Hans Eklind, Örebro
David Lega, Göteborg
Gudrun Brunegård, Vimmerby
Erik Slottner, Stockholm
Pia Steensland, Strängnäs
Torsten Elofsson, Malmö
Lili André, Gävle
Sara Skyttedal, Linköping
Anders Sellström, Umeå
Mia Frisk, Jönköping

Ordinarie:

Kvinnoförbundet

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred

KDU

Martin Hallander, Göteborg

Seniorförbundet:

Lars O Molin, Örebro

Adjungerade:

Peter Kullgren – Partisekreterare
Robert Lisborg – Bitr. partisekreterare
Martin Kits – Stabschef
Natasa Ristic Davidson – Chef för politikavdelningen
Diana Ayoub - Chefssekreterare

Ersättare:

1. Soheila Fors, Karlskoga
2. Ella Kardemark, Halmstad
3. Yusuf Aydin, Stockholm
4. Patrik Åkesson, Växjö
5. Birgitta Sacrédeus, Mora
6. Per Landgren, Göteborg
7. Conny Brännberg, Skövde

Ersättare:

Ann Hedberg Balkå,
Stockholm

Evin Badrniya, Stockholm

Birgitta Södertun,
Helsingborg

Bilaga 2 – Personbilaga partidistriktsordförande

Stockholms stad	Christian Carlsson
Stockholms län	Camilla Brodin
Uppsala län	Mikael Oscarsson
Sörmlands län	Anna Jernemalm
Östergötlands län	Magnus Oscarsson
Jönköpings län	Camilla Rinaldo Miller
Kronobergs län	Eva Johnsson
Kalmar län	Anders Andersson
Gotland	Sara Lidqvist
Blekinge län	Thommy Svensson
Skåne	Alexander Harrysson
Hallands län	Lars Gustafsson
Göteborgs stad	Hampus Hagman
Västra Götaland södra	Niklas Arvidsson
Västra Götaland västra	Gun-Marie Daun
Västra Götaland norra	Magnus Jacobsson
Västra Götaland östra	Morgan Forsberg
Värmlands län	Kjell-Arne Ottosson
Örebro	Hans Eklind
Västmanlands län	Amanda Agestav
Dalarnas län	Torsten Larsson
Gävleborgs län	Lili Andre
Västernorrlands län	Emil Esping
Jämtlands län	Linnea Haggren
Västerbottens län	Anders Sellström
Norrbottnens län	Stig Töyrö
Region Västra Götaland	Magnus Jacobsson

Bilaga 3 – Personbilaga partiombudsmän (hela eller delar av året)

Stockholms stad	Angelika Lang
Stockholms län	Eva von Wowern
Uppsala län	Samuel Dalevi
Sörmland	Joha Frondelius
Östergötlands län	Robert Wahlström / Elvira Wibeck
Jönköpings län	Carl Cunningham/Anton Axelsson
Jönköpings kommun	
Kronobergs län	Patrik Åkerström
Kalmar län	Madeleine Rosenkvist
Gotland	
Blekinge län	Christoffer Sjöholm
Skåne	Mattias Grängzell/George Emilsson
Hallands län	Georgia Ferris
Göteborgs stad	Karolina Mildgren
Västra Götaland södra	Maria Maric
Västra Götaland västra	Jakob Hallman/Jerker Lundin
Västra Götaland norra	Jerker Lundin
Västra Götaland östra	Maria Maric
Värmlands län	Dan Kihlström
Örebro län	Björn Sundström / Eje Cesar
Västmanlands län	Joakim Widell
Dalarnas län	
Gävleborgs län	Jennie Forsblom / Leif Jönsson
Västernorrlands län	Henrik Sendelbach
Jämtlands län	
Västerbottens län	Lars-Åke Holmgren
Norrbottnens län	
<u>Regionala partiombudsmän</u>	<u>Fr o m aug/sept</u>
Region Norr	Ronja Strid
Region Mitt	Christoffer Andersson
Region Öst	Anders Tholerud
Region Syd Ost	Robert Wahlström
Region Syd	Mattias Grängzell
Region Väst	Jakob Hallman

Bilaga 4 - Distriktssammanställning – antal årsmedlemmar per den 31 december 2019

Stockholms stad	2162
Stockholms län	2905
Uppsala län	1279
Sörmland	598
Östergötlands län	1335
Jönköpings län	2202
Kronobergs län	548
Kalmar län	1012
Gotland	82
Blekinge	368
Skåne	2455
Halland	850
Göteborgs Stad	799
Västra Götaland västra	949
Västra Götaland norra	613
Västra Götaland södra	550
Västra Götaland östra	854
Värmlands län	647
Örebro län	1047
Västmanlands län	555
Dalarna	778
Gävleborgs län	690
Västernorrlands län	607
Jämtlands län	250
Västerbottens län	1005
Norrbottens län	548
	25688

Bilaga 5 - Effektueringslista över beslut tagna vid Rikstinget 2019

Motion	Uppdrag till partistyrelsen	Effektuerat av
	Proposition om Landsbygd	
Förslag 7	att tillåta gårdsförsäljning av "egenproducerade" alkoholhaltiga drycker inom ramen för alkoholmonopolet.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 18	Ge Sveaskog i uppdrag att sälja 30 000 ha produktiv skogsmark per år till enskilda markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 55	En ny modell för beskattning av vägtrafik, -fordon och bränsle ska tas fram, där hänsyn tas till stad och land, trängsel, tid på dygnet samt fordonens miljöpåverkan.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 60	låt utredningen avgöra var i Sverige det finns potential att starta storskalig vätgasproduktion	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 61	En utredning ska tillsättas som ska ta ett helhetsgrepp på posthanteringen utifrån tillgänglighet, säkerhet, framtida behov och möjligheter samt kostnader.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 73	verka för att säkerställa att snabb räddningskapacitet med flyg finns i våra skärgårdsområden och i våra fjällområden	Effektueras av riksdagsgruppen
Tillägg	lägg till en ny punkt nr 80 under rubriken "Nej till myndighetsaktivism": "Lagstiftningen ska tydliggöra att lagstiftningen ska tydliggöra att även Hav- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket i sin verksamhet ska beakta produktionsmål såväl som miljömål, motsvarande det uppdrag Jordbruksverket har."	Effektueras av riksdagsgruppen
	Proposition om Integration	
Förslag 4	att begränsa rätten till offentligfinansierad tolk och införa en avgift efter fem år från givet tillfälligt uppehållstillstånd. Möjligheter till dispens ska finnas.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 13	att göra det möjligt för kommunerna att verka som kompletterande aktörer inom	Effektueras av riksdagsgruppen

	arbetsförmedlings- och matchningstjänster då privata alternativ med lokal närvaro och kunskap om det lokala näringslivet saknas	
Tillägg	att höja kunskapen hos myndigheter och beslutsfattare om religion, religionsfrihet och den personliga trons betydelse för enskilda och grupper	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 2 Demokrati, författning och rättsväsende	
02:01	Kristdemokraterna ska verka för att se över berörd lagstiftning så att inte ovanstående händelser inträffar.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:02	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för utökade befogenheter för ordningsvakter i enlighet med motionens intentioner. - att verka för en reformering av lagstiftningen som möjliggör mer omfattande §3-områden i enlighet med motionens intentioner. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:03	att verka för att se över lagstiftningen kring transporter till och från vårdinrättningar så att de utförs på ett ändamålsenligt sätt.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:06	att verka för en lagändring så polisen vid trafikkontroller får använda sällningsinstrument för narkotikapåverkan rutinmässigt på samma sätt som sällningsinstrument för alkoholpåverkan.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:07	<ul style="list-style-type: none"> - att ge frivården tillåtelse att införa larmbågar eller annan teknisk utrustning för att kunna säkerställa att inga vapen eller andra farliga föremål medförs in i frivårdens lokaler. - Att införa lagstöd för frivården att utföra visitationer i de fall det bedöms nödvändigt av säkerhetsskäl. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:13	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas i det fall det kan styrkas att personen de facto erhållit medborgarskap på svikliga grunder. - att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas för personer som aktivt medverkat eller varit delaktiga i terroristbrott eller krigsförbrytelser. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:14	att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas för personer med dubbelt medborgarskap som aktivt medverkat eller	Effektueras av riksdagsgruppen

	varit delaktiga i terroristbrott eller krigsförbrytelser.	
02:15	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att det inrättas särskilda ungdomsdomstolar, gärna som en del i nuvarande tingsrätter, som prövar brottmålet oavsett den unges ålder - att verka för att domstolen förfogar över såväl straffrättsliga som förvaltningsrättsliga beslut. - att verka för att ungdomsdomstolarna får jourtjänstgöring så att den unges fall kan prövas omedelbart i det fall brottet kan klaras upp utan ytterligare utredning. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:17	att verka för att utöka socialtjänstens befogenheter och stärka åtgärderna för personer under 15 år som begår brott.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:18	att verka för att samhället utarbetar en strategi och lagförslag för att hindra dem som vill skada verksamheter inom djurhållning.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:20	att verka för att ändra grundlagen till att tillåta att medborgarskap upphävs.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:31	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att preskriptionstider avskaffas/inte kan åberopas i de fall där den dömde inte inställer sig för att avtjäna sitt straff/påföljd. - att utvärdera om principen om preskriptionstider överhuvud taget är förenligt med det allmänna rättsmedvetandet och verkligen tjänar rättsstatens principer om att ta ansvar för sina gärningar, oavsett hur lång tid som förflutit. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:32	att verka för att preskription av utdömda fängelsestraff skall avskaffas.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:44	att verka för ett förbud mot heltäckande slöja, som burka och niqab, inom offentlig verksamhet, som förskola och skola.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:45	att verka för att en statlig utredning tillsätts för att granska den svenska sexhandeln och porrindustri utifrån risken för trafficking och sexuellt utnyttjanden av barn.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 3 Familj	

03:09	<ul style="list-style-type: none"> - att partistyrelsen får i uppdrag att fortsatt verka för att ändringar av gällande rätt eller praxis präglas av försiktighetsprincipen och tar sin utgångspunkt i barnets bästa - att partistyrelsen får i uppdrag att fortsätta arbeta i enlighet med det medicinsk-etiska programmet och verka för ökade satsningar på forskning som ger bättre kunskapsunderlag kring hur barn som tillkommit genom donerade könsceller mår och hur donationen påverkar de aktuella familjerna. 	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 4 Socialt och migration	
04:04	att verka för att höja garantinivån och /eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
04:07	att verka för att tillåta att polisen gör slumpmässiga tester för andra droger än alkohol vid vägkanten, vilket idag är förbjudet eftersom det kräver skälig misstanke.	Effektueras av riksdagsgruppen
04:16	att verka för att i samarbete med kommun- och regionpolitiska rådet utarbeta en strategi för hur kommuner och regioner kan arbeta för att motverka ensamhet i enlighet med motionens intentioner.	Effektueras av KRP
04:25	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att tillsätta en oberoende statlig utredning som får i uppdrag att på systemnivå granska hur prövningen gällande åldersbedömningar och konvertiter fungerat de senaste åren, för att vid behov kunna förbättra hanteringen framöver. - att verka för att tillsätta en oberoende statlig utredning som får i uppdrag att på systemnivå granska hur prövningen gällande åldersbedömningar, konvertiter och HBT+ personer fungerat de senaste åren, för att vid behov kunna förbättra hanteringen framöver. 	Effektueras av riksdagsgruppen
04:29	att begränsa möjligheten till undantag för försörjningskraven för familjeåterförening till att endast gälla anknytningspersonens barn	Effektueras av riksdagsgruppen

	under 18 år samt att regelverket kring familjeåterförening utformas på ett sådant sätt att Sverige lever upp till barnkonventionen och andra relevanta internationella konventioner.	
	Kapitel 5 Hälso- och sjukvård	
05:10	Att verka för att få till en nationell plan för sällsynta diagnoser.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:11	att verka för att en verktygslåda med goda exempel tas fram, som kommuner och regioner kan använda i riktade insatser i utsatta områden.	Effektueras av KRP
05:14	Att verka för att läkares fortbildning ska bli reglerad i lag, den bör innefatta att läkare ska ha en individuell fortbildningsplan som följs upp och revideras regelbundet. I fortbildningsplanen ska behovet av både extern och intern fortbildning framgå. Det ska också framgå vem som har huvudmannaskap och därmed budgetansvar.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:21	Att verkar för att en ny modell för finansiering av sÄrläkemedel där staten tar huvudansvar samt vid framtagande av ny modell inspireras av Norge som har ett system där staten betalar under de första två åren för att se hur de här läkemedlen fungerar när de kommer ut på marknaden.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:23	Att verka för att tillmötesgå behovet av ett nationellt kompetenscentrum för äldrepsykiatri.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:24	<ul style="list-style-type: none"> - Att verka för att kvinnor över 64 år ska screenas med cellprov och HPV-test för att tidigare upptäcka livmoderhalscancer. - Att verka för att kvinnor över 74 år screenas med mammografi för att tidigare upptäcka bröstcancer. 	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
05:28-05:29	Att verka för att hitta ett lämpligt tillvägagångssätt så att alla myndiga medborgare registrerar sitt beslut om organdonation.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:30-05:31	att arbeta för att det utreds vilka krav som kan och bör ställas på personal i kommuner och regioner avseende vaccinationer.	Effektueras av KRP

	Kapitel 6 Utbildning och kultur	
06:04	att verka för en utredning som kan klargöra för- och nackdelar med ett förstatligande av skolan.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:06	att verka för en utredning som kan klargöra för- och nackdelar med ett förstatligande av skolan.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:07	att verka för att en karriärstege med kriterier och alla tjänstegrader tas fram att professionen.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:13	att se över gällande lagstiftning så att ansvaret tydliggörs gällande åtgärder och samarbete runt elever med stor frånvaro.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:14-06:15	att i lämpliga former ta fram ett nytt utbildningspolitiskt program.	Effektueras av partistyrelsen
06:22	att analysera förslagen vidare inom ramen för arbetet med ett nytt utbildningspolitiskt program.	Effektueras av partistyrelsen
06:28	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att öka koncentrationen på kunskapsproduktion och kunskapsförmedling inom den statligt styrda högre utbildningen - att verka för att stryka 1 kap. 5 § högskolelagen med undantag för att högskolorna fortsatt aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan 	Effektueras av riksdagsgruppen
06:30	att verka för att reglerna ändras så att studielån via CSN skall få återbetalas till och med det året man fyller 65 år.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:36	att verka för att staten skall ta över det ekonomiska ansvaret för att skydda och sköta världsarven i Sverige.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:38	Att verka för att antalet kanaler som Sveriges television och Sveriges radio ansvarar för minskar	Effektueras av riksdagsgruppen
06:43	att verka för att en rasklassificering av spel införs och att reklamen för de mest riskfyllda spelen begränsas	Effektueras av riksdagsgruppen
06:47	Att verka för att begränsa möjligheterna för reklam av spel och lotteri i olika slags medier.	Effektueras av riksdagsgruppen

	Kapitel 7 Arbete, företagande och energi	
07:07	att verka för att se över regelverket kring sjukförsäkringen så att det förbättrar för de sjukskrivna, ökar möjligheten till stöd och rehabilitering för att kunna återgå i arbete, och bidrar till att göra försäkringen tryggare, mer rättssäker samt långsiktigt hållbar	Effektueras av riksdagsgruppen
07:12	att verka för att ansökan och utbetalning av statliga företagsstöd samordnas så att förekomsten av "bidragstreprenörer" minskar och effektiviteten i stöden ökar.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 8 Ekonomi, skatter och pensioner	
08:01	att verka för att finna fler sätt för att premiera de som engagerar sig ideellt i en förening eller intresseorganisation.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:03	att fortsätta arbeta för att utvidga skattereduktionen till att gälla fler allmännyttiga ändamål, dock inte politiska partier.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:06	att arbeta för att höja garantinivån och/eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:07	att arbeta för att höja garantinivån och/eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:13	Att verka för ett RUT-avdrag för vård och underhåll av gravvårdar.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:20	att verka för att en riskklassificering av spel införs och att reklamen för de mest riskfyllda spelen begränsas.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 9 Regionalt, trafik och bostad	
09:05	att verka för en ny fast förbindelse mellan Helsingborg – Helsingör, förutsatt att en hållbar finansiering via broavgifter kan säkras.	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
09:09	att verka för att de nuvarande reglerna kring A-traktorer ses över för att öka trafiksäkerheten i Sverige.	Effektueras av riksdagsgruppen
09:11	- att verka för att en person med samordningsnummer endast ska få äga max en bil i Sverige och att	Effektueras av riksdagsgruppen

	<p>samordningsnumret ska vara tillfälligt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - att utöka körförbud att även gälla fordon med förfallna skulder. 	
09:13-09:16	att verka för en fortsatt upprustning av befintliga järnvägar, samt utbyggnad av nya sträckor som behövs för att öka kapaciteten och funktionaliteten i det svenska järnvägsnätet. Att Kristdemokraterna ställer sig negativa till Sverigeförhandlingens förslag om nya banor för höghastighetståg.	Effektueras av riksdagsgruppen
09:25	att på internationell nivå verka för att IATA ska möjliggöra nykterhetskontroller i någon form för kommersiella piloter innan flygning med avsikten att sedan införa kontroller på svenska flygplatser.	Effektueras av riksdagsgruppen
09:27	att verka för att småhusägare inte längre ska kunna åläggas underhållsansvar för gångbanor som de ej är lagfarna ägare till med särskilt fokus på att undanröja ansvar för snöröjning och halkbekämpning. att arbeta för att Sveriges kommuner ska ta hela det juridiska underhållsansvaret för de gångbanor som de är lagfarna ägare till.	Effektueras av KRP
09:29	att verka för att alla kommuner, regioner och statliga myndigheter ska erbjuda digital post till mottagare som önskar det, såvida särskilda skäl för undantag inte föreligger.	Effektueras av KRP
	Kapitel 10 Miljö och energi	
10:03	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk på restaurang införs. - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk i storhushåll införs. - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk i livsmedelsindustrin införs. 	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
10:05	att på EU-nivå verka för att hindra spridning av skräp i haven.	Effektueras av riksdagsgruppen och EP
10:07	<ul style="list-style-type: none"> - verka för införandet av ett nationellt förbud för mikroplaster i konsumentprodukter. - verka för ett globalt förbud för mikroplaster i konsumentprodukter 	Effektueras av riksdagsgruppen

10:08	att verka för en internationell nytillverkningsavgift på plast som tillverkas av fossila material så att plast får ett återvinningsvärde. På så vis väcka intresse för insamling och återvinning till nya produkter och hindra plastens vidare nedsmutsning av vår jord.	Effektueras av riksdagsgruppen och EP
10:12	att verka för att fimpar inkluderas i Skräpboten.	Effektueras av riksdagsgruppen
10:14	att verka för en ökad samförvaltning av vargstammen i Sverige och Norge.	Effektueras av riksdagsgruppen
10:17	att verka för att det tillsätts en utredning utifrån motionens intentioner	Effektueras av riksdagsgruppen
10:18	att verka för en utredning av minerallagen i enlighet med motionens intentioner och vad som anförs av partistyrelsen.	Effektueras av riksdagsgruppen
10:22	att verka för att förbättra förutsättningarna för mikroproducenter av förnyelsebar el.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 11 Utrikes och försvar	
11:04	att verka för att regeringen ger MSB och länsstyrelserna i uppdrag att ta fram riskhanteringsplaner för att hantera torka och vattenbrist	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 12 Stadgar	
12:03	Att de förutvarande benämningarna inom Kristdemokraterna återinförs på alla nivåer.	Effektueras av partistyrelsen.

Mer detaljerad information om respektive effektivering kan fås efter kontakt med parti- och riksdagskansliet.

Effektueringslista över beslut tagna vid
Rikstinget 2019

Bilaga 1

Motion	Hänskjutna nya frågor från rikstinget	Förslag till beslut
02:25	Torgny Hedlund yrkar att om en myndighet eller kommun förhåller på olika sätt en rättsprocess t.ex. genom att inte komma till domstolen vid en förhandling, när man har alla möjligheter att köpa sin hjälp. Att ge dom en mycket kraftig påföljd.	Effektueras av partistyrelsen
04:23	Soheila Fors yrkar att Kristdemokraterna ska verka för: a) mikrofinansiering av invandrade kvinnors företag b) ekonomiskt stöd för svenska kvinnliga företagare som anställer invandrade kvinnor på villkor att de undervisar i svenska och samhällskunskap c) att infödda kvinnliga företagare uppmuntras bli mentorer till invandrade kvinnliga nyföretagare d) transkulturella mötesplatser som bygger relationer över kultur- och religionsgränser	Effektueras av partistyrelsen
04:27	Lennart Lindstedt yrkar att partistyrelsen i hela sitt bearbetande av migrations- och integrationsfrågor samtidigt väger in kraftfulla satsningar på bistånd, gärna dedikerat till kristet värdebaserade biståndsorganisationer i samarbete med SIDA/SMR.	Effektueras av partistyrelsen
08:10	Gun-Marie Daun yrkar att det kommunala utjämningsystemet avskaffas i sin helhet	Effektueras av partistyrelsen
Integrationsprop.	Lennart Lindstedt yrkar att bäst integrationspolitik är att verka för att kraftigt minska behovet av sådan. Att KD via sin partistyrelse arbetar för kraftigt utökade resurser, riktade till SIDA/SMR (Svenska Missions Rådet), för långsiktigt hållbara åtgärder, med genomförde uppdrag till de kristenvärdebaserade biståndsorganisationerna, i uppdrag att utbilda/inspirera/bygga människor där, där dom är - som i sin tur bygger välmående demokratiska nationer (ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektueras av partistyrelsen

Årsredovisning för
KRISTDEMOKRATERNA
802006-3940

Räkenskapsåret
2019-01-01 - 2019-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6-11
Underskrifter	12

Förvaltningsberättelse

Partistyrelsen för Kristdemokraterna avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2019-01-01--2019-12-31. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK

Allmänt om verksamheten

Verksamhetens syfte

Kristdemokraterna är ett politiskt parti som arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn. Vårt mål är ett samhälle där friheten att forma sitt eget liv går hand i hand med ansvaret för sin medmänniska. Vi vill bygga ett samhälle som håller samman.

Allmänt om verksamheten

Kristdemokraternas riksorganisation bedriver politisk och organisatorisk verksamhet på nationell nivå. Riksorganisationens säte är i Stockholm. Parti- och riksdagskansliet bedriver verksamhet i lokaler i Gamla stan och i riksdagshuset. Medlemsantalet 31 december 2019 var 25 688 vilket är en ökning med 4340 medlemmar. Partistyrelsen har haft 12 protokollförda sammanträden.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret 2019 tog sin början i talmansrundor och regeringförhandlingar med Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna. Kristdemokraterna gjorde allt vad som stod i vår makt för att infria löftet om en ny regering. Tyvärr valde Centerpartiet och Liberalerna att samarbeta med regeringspartierna genom att ingå i den s.k. januariöverenskommelsen. Således kunde Stefan Löfven åter väljas till statsminister den 18 januari 2019, efter 131 dagar utan regering.

Kristdemokraternas agerande i valrörelsen men även under regeringförhandlingarna uppskattades hos väljarna. I början av året hade partiet en överraskande stor medlemstillväxt vilket gjorde att extra personal behövde sättas in för att kunna hantera alla medlemsansökningar. Partiet ökade med totalt 4 340 medlemmar under 2019.

Första halvåret präglades av Europaparlamentsvalet genom förberedelsearbete och valkampanj. Partiet gick till val med budskapet Make EU lagom again med Sara Skyttedal och David Lega som toppkandidater. Partiorganisationen levererade en fantastisk valrörelse och stor kampanjglädje trots en intensiv riksdagsvalrörelse hösten innan. Kristdemokraterna höll sig på höga opinionssiffror nådde det högsta valresultatet någonsin med 8,62 procent. Målsättningen, att erövra två mandat, uppnåddes. Detta samtidigt som kampanjbudgeten var liten jämfört med konkurrenternas och valorganisationen slimmad.

Kommun- och landstingspolitiska dagarna i Örebro samlade 1200 kristdemokrater, däribland många nya medlemmar. Där presenterades även europavalskampanjen.

Samarbetet mellan parti- och riksdagskansliet och partidistriktet har i allt väsentligt fungerat väl. Kontinuerliga avstämningar med partiombudsmän och flera konferenser med partidistriktsordföranden och partiombudsmän har varit viktiga för informationsöverföring och sammanhållningen. Vidare har parti- och riksdagskansliet efter beslut från partifullmäktige anställt sex regionala ombudsmän och därmed utökat kansliet med resurser som stöttar lokalt och regionalt.

Partifullmäktige i oktober behandlade organisationsmotioner och beslutade om budget och verksamhetsplan.

I november höll Kristdemokraterna sitt 52: a ordinarie riksting i Umeå. Rikstinget behandlade 299 motioner och två propositioner om integration och landsbygd. Vidare röstade rikstinget fram en ny partistyrelse för perioden 2019-2021.

Koncernförhållanden

Dotterbolaget Samhällsgemenskap är av ringa betydelse varför ingen koncernredovisning upprättas med hänvisning till ÄRL 7:3A §.

Ebba Busch Peter Kullgren
Partiordförande Partisekreterare

Utveckling av organisationens verksamhet, resultat och ställning	Belopp i kr			
	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Medlemsantal	25 688	21 348	20 137	20 382
Intäkter, resultat och ställning				
Huvudintäkter	56 581 915	58 230 669	40 368 996	38 559 008
Rörelseresultat	1 487 453	-11 073 240	2 435 194	3 765 769
Resultat efter finansiella poster	1 458 103	1 060 540	1 335 205	3 267 517
Balansomslutning	15 418 920	12 376 951	22 879 510	21 923 445

Väsentliga händelser efter räkenskapsåret

Under 2020 har Sverige och hela världen drabbats av ett virusutbrott (Covid-19) vilket har föranlett stora inverkan på hela samhället. Spridningen av coronaviruset har efter balansdagen inte haft någon större påverkan på organisationens ekonomi. På grund av osäkerheten kring framtida politiska beslut och människors och företags beteende går det i dagsläget inte att kvantifiera virusspridningens påverkan på verksamheten. De avtal som ingåtts om arrangemang har kunnat hävas eller flyttas fram i tid. Rekommendationer om minskat resande har minskat organisationens kostnader för resor och logi. Intäkterna består till största delen av statliga bidrag som inte förändras av krisen.

Eget kapital

	Ändamålsbest medel	Reservfond	Balanserat- resultat	Årets resultat
Vid årets början	0	2 357 844	3 900 685	1 060 540
Reservfond		-2 357 844		
Omföring av föregående års resultat			1 060 540	-1 060 540
Årets resultat				3 815 947
Vid årets slut	0	0	4 961 225	3 815 947

Förslag till disposition av organisationens vinst eller förlust

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor 8 777 172, disponeras enligt följande:

	Belopp i kr
Balanseras i ny räkning	8 777 172
Summa	8 777 172

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter

Finansiella instrument

Kristdemokraternas värdepapperinnehav förvaltas av extern förvaltare. För detta ändamål finns placeringspolicy antagen av partistyrelsen. Värdepappersplaceringar skall ske inom nedanstående ramar i en lågriksportfölj.

Tillgångslag:	Min	Normal	Max
Aktiefondsplaceringar:	0%	15%	25%
Räntebärande placeringar:	75%	85%	100%

Placeringar är endast tillåtna i bankinlåning, räntebärande värdepapper såsom certifikat och obligationer, ränte- och aktiefonder. Extern upplåning i placeringssyfte är ej tillåten.

Ränte- och löptider för placerade medel skall avvägas mot likviditetsprognos och bedömning av möjligheterna att kunna avveckla placeringarna på marknaden om detta skulle visa sig nödvändigt.

RA f

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2019-01-01- 2019-12-31</i>	<i>2018-01-01- 2018-12-31</i>
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter		2 132 295	1 363 936
Köpta tjänster av distrikten		11 107 294	6 410 672
Statliga bidrag m.m.	3	35 268 843	32 505 948
Övriga intäkter	4	7 996 646	16 479 063
Gåvor		76 837	1 471 050
Summa rörelsens intäkter		56 581 915	58 230 669
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5,6	-26 165 560	-44 044 234
Personalkostnader	7	-28 765 724	-24 979 353
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-160 610	-280 321
Övriga rörelsekostnader		-2 568	0
Summa rörelsens kostnader		-55 094 462	-69 303 908
Rörelseresultat		1 487 453	-11 073 239
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		120	133 779
Räntekostnader och liknande resultatposter		-29 470	0
Summa finansiella poster		-29 350	133 779
Resultat efter finansiella poster		1 458 103	-10 939 460
Bokslutsdispositioner	8	2 357 844	12 000 000
Resultat före skatt		3 815 947	1 060 540
Årets resultat		3 815 947	1 060 540

Ad

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>2018-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	9	256 736	166 502
		<u>256 736</u>	<u>166 502</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	10	16 780	16 780
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	4 000 000	0
Andra långfristiga fordringar		503 550	755 860
		<u>4 520 330</u>	<u>772 640</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>4 777 066</u>	<u>939 142</u>
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager mm</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		905 400	708 314
		<u>905 400</u>	<u>708 314</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 197 556	962 239
Övriga fordringar		672 643	656 878
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		906 419	1 014 948
		<u>3 776 618</u>	<u>2 634 065</u>
Kassa och bank		5 959 836	8 095 430
Summa omsättningstillgångar		<u>10 641 854</u>	<u>11 437 809</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>15 418 920</u>	<u>12 376 951</u>

ax

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>2018-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		0	2 357 844
Balanserad vinst eller förlust		4 961 225	3 900 685
Årets resultat		3 815 947	1 060 540
Summa eget kapital		8 777 172	7 319 069
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		711 608	839 083
Övriga kortfristiga skulder		991 797	512 327
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	4 938 343	3 706 472
		6 641 748	5 057 882
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 418 920	12 376 951

RU

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3), med erforderliga anpassningar till verksamhetens art

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Kristdemokraterna. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor

En transaktion i vilken Kristdemokraterna tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Kristdemokraterna uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Kristdemokraterna har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Erhållna gåvor värderas till försiktigt uppskattat marknadsvärde och intäktsförs när den sakrättsligt erhållits. Villkorade gåvor som inte använts under året omförs till ändamålsbestämda medel i eget kapital.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som Kristdemokraterna fått eller kommer att få.

Leasing

Alla Kristdemokraternas leasingavtal redovisas som operationella, d.v.s. leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Rv f

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordran på medlemsavgifter tas inte upp som fordran om det inte finns en legal fordran på medlemmen.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde (med avdrag för nedskrivning).

Vidarefakturerering

All vidarefakturerering av kostnader bruttoredo visas. Vidarefakturerering avser inköp för hela partiorganisationen, som i efterhand faktureras beställande juridisk enhet inom partiet.

Anläggningstillgångarna

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserad på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd. Datorutrustningar och kontorsmaskiner 3 år.

Varulager

Varulager har värderats enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärde och nettförsäljningsvärde.

Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga betydande uppskattningar eller bedömningar har gjorts under räkenskapsåret.

ml 8

Not 3 Statliga bidrag

Statliga bidrag

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Statligt partistöd	11 937 920	11 830 618
Riksdagens partigruppstöd	21 312 400	17 796 400
Statliga informationsstöd i samband med valet	1 679 600	2 546 650
Bidrag från org. Sveriges kommuner- o landsting	338 923	332 280
Summa	35 268 843	32 505 948

Not 4 Övriga intäkter

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Fördelning av kostnader inom rörelsen	2 673 913	13 121 560
Försäljning externt	630 950	429 500
Kursavgifter	3 332 247	1 847 709
Hysesintäkter	349 235	411 178
Fakturerade personalkostnader	1 008 406	419 680
Övriga bidrag	1 894	249 437
Totalt	7 996 645	16 479 064

Not 5 Externa kostnader

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Bidrag till Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	1 200 000	900 000
Bidrag till Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	200 000	180 000
Bidrag till Kristdemokraterna Seniorförbundet	520 000	420 000
Bidrag till Kristdemokratiska Studentförbundet	70 000	0
Valstöd till associerade förbund	100 000	400 000
Övriga externa kostnader	24 075 559	42 144 235
Summa	26 165 559	44 044 235

Not 6 Leasing

Riksorganisationen leasar framförallt kontors- och lagerlokaler. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 988 939 kr. (Föregående år 1 022 434 kr). Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande.

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Inom ett år	1 045 643	1 022 434
Mellan ett och fem år	2 722 273	3 767 917
Senare än fem år	0	0
	3 767 916	4 790 351

Not 7 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Män	25	21
Kvinnor	16	13
Totalt	41	34

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Styrelsen	1 232 099	1 474 486
Löner och andra ersättningar:	18 349 766	15 209 377
Sociala kostnader	6 658 546	5 943 491
Pensionskostnader	2 121 541	2 067 355
Summa	28 361 952	24 694 709

Kristdemokraterna är anslutna till arbetsgivarorganisationen Idea, arbetsgivareförbundet för ideella organisationer och följer av denna träffade kollektivavtal med arbetstagarorganisationer.

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Återföring från valfond	0	11 000 000
Återföring från reservfond	2 357 844	1 000 000
Summa	2 357 844	12 000 000

Not 9 Inventarier

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Ingående anskaffningsvärde	1 515 857	1 421 185
-Årets inköp	250 843	135 212
-Försäljningar/utrangeringar	-662 906	-40 540
-Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 103 794	1 515 857
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
-Ingående avskrivningar enligt plan	-1 349 354	-1 109 573
-Försäljningar/utrangeringar	662 906	40 540
-Årets avskrivningar enligt plan	-160 610	-280 321
	-847 058	-1 349 354
Redovisat värde vid årets slut	256 736	166 503

mf

Not 10 Andelar i koncernföretag

	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	16 780	16 780
Redovisat värde vid årets slut	16 780	16 780

Specifikation av moderföreningens innehav av aktier och andelar i koncernföretag

1678 aktier med ett kvotvärde om 20 kr, utgörande 67,1 % av aktiekapitalet i Samhällsgemenskaps Förlags AB 556203-8694. Bolagets säte är i Stockholm.

Samhällsgemenskaps Förlags AB har upphört med utgivningen av tidningen i Poetik och verksamheten har avvecklats.

Dotterföretag / Org nr / Säte	Antal andelar	i %	Redovisat värde
Samhällsgemenskaps Förlags AB 556203-8694	1 678	67,1	16 780
			16 780

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Tillkommande tillgångar	4 000 000	0
Redovisat värde vid årets slut	4 000 000	0

Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupen semesterlöneskuld inkl soc.avg	3 305 826	2 768 882
Upplupna sociala avgifter, inkl särskild löneskatt	1 042 653	937 590
Förutbetalda intäkter	0	0
Övriga upplupna kostnader	589 864	0
	4 938 343	3 706 472

Not 13 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Utöver vad som angivits i förvalningsberättelsen har inga väsentliga händelser inträffat efter räkenskapsårets slut.

Not 14 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2019-12-31	2018-12-31
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 15 Rapport om årsbokslutet

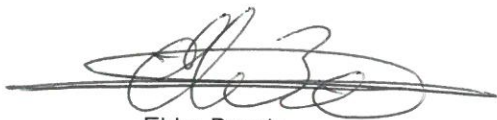
Rapport om årsredovisningen enligt Rex-svensk standard för redovisningsuppdrag har upprättats av Srf Auktoriserad Redovisningskonsult:

Henrik Klasa, Ekonomernas Hus i Sverige AB

Underskrifter

Stockholm den 15 maj 2020

Ebba Busch
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

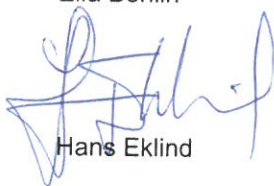
Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Andreas Carlson

Ella Bohlin

Hans Eklind

Gudrun Brunegård

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

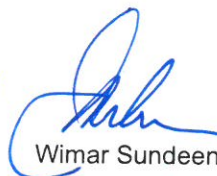
Vår revisionsberättelse har avgivits den 2/6 2020

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Kerstin Rössipal

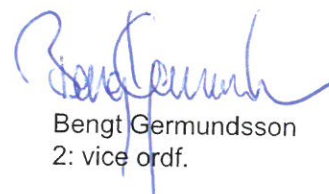
Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottnér

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

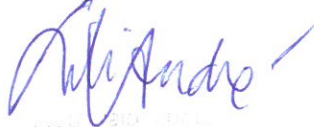
Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Lili André

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Ella Bohlin

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottnér

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottnér

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottnér

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlsson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Martin Hallander

Mia Frisk

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Krestin Rossipal

Wimar Sundeen

Rapport om årsredovisningen

Rapport om årsredovisningen

Till styrelsen i KRISTDEMOKRATERNA med organisationsnummer 802006-3940

Uppdraget

Jag har biträtt KRISTDEMOKRATERNA med att upprätta årsredovisningen för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31.

Det är styrelsen som har ansvaret för innehållet och utformningen av årsredovisningen.

Utförande

Jag har utfört mitt arbete enligt Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag. Det innebär att jag har beaktat tillämpliga lagar och normer samt genomfört kontroller och rimlighetsbedömningar av underlag och rapporter för att årsredovisningen ska uppnå en hög kvalitet och utgöra ett bra beslutsunderlag i verksamheten.

Enligt min kännedom innehåller årsredovisningen inte några väsentliga fel eller brister som påverkar företagets redovisade resultat och ställning.

Karlstad den

Henrik Klasa

Srf Auktoriserad redovisningskonsult

REVISIONSBERÄTTELSE

Till rikstinget i Kristdemokraterna
Org.nr. 802006-3940

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kristdemokraterna för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av riksorganisationens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "De förtroendevalda revisorernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till riksorganisationen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Kristdemokraternas verksamhetsberättelse 2019 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av riksorganisationens förmåga att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera riksorganisationen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av riksorganisationens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om riksorganisationens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om

årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att riksorganisationen inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av riksorganisationens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kristdemokraterna för år 2019.

Vi tillstyrker att rikstinget beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till riksorganisationen enligt god revisionsssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

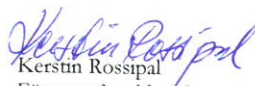
Revisorns ansvar

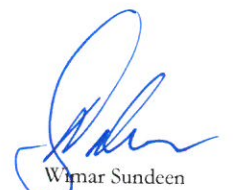
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot riksorganisationen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot riksorganisationen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för riksorganisationens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

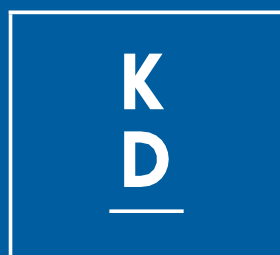
Stockholm den 2/6 2020

Kerstin Rosspal
Förtroendevald revisor

Wimar Sundeen
Förtroendevald revisor

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Kristdemokraternas verksamhetsberättelse 2020

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. Beredning och beslut.....	4
1.1 Riksting.....	4
1.2 Partifullmäktige.....	4
1.3 Partistyreelse.....	4
1.4 Revisorer.....	4
1.5 Valberedning.....	4
2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper.....	5
2.1 Verkställande utskottet.....	5
2.2 Kommun- och regionpolitiska rådet (KRP).....	5
2.3 Arbetsgrupper.....	7
3. Organisation och utbildning.....	10
3.1 Medlemmar.....	10
3.2 Partidistriktsorganisation.....	10
3.3 Parti- och riksdagskansliet.....	10
3.4 Organisationsutveckling och utbildningar.....	10
4. Politikutveckling och kommunikation.....	13
4.1 Riksdagsgruppen.....	13
4.2 Politikutveckling.....	13
4.3 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2020.....	14
4.4 Kommunikation.....	15
5. Internationellt.....	17
5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet.....	17
5.2 Internationellt arbete.....	17
6. Kristdemokratiska rörelsen.....	18
6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet.....	18
6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet.....	23
6.3 Seniorförbundet.....	28
6.4 Studentförbundet.....	30
6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB.....	32
6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC.....	33

Inledning

Verksamhetsåret 2020 har varit ett annorlunda år på många sätt. I början av året inkom rapporter om ett nytt virus som snabbt spred sig över världen. I januari klassade Sveriges regering coronaviruset, covid-19, som en allmänfarlig sjukdom och i mars slog WHO fast att coronautbrottet var en pandemi. Samma dag fick Sverige erfaras det första dödsfallet relaterat till viruset.

Kristdemokraternas kommun- och regionpolitiska dagar 2020 var planerade att äga rum den 20–21 mars på fartyget Cinderella Vikning Line. Men på grund av det nya läget och folkhälsomyndighetens rekommendationer om att ställa in att folksamlingar med fler än 500 deltagare, fattades beslutet att ställa in arrangemanget.

Våren präglades av att ställa om organisationen. De planerade fysiska sammankomsterna reducerades och verksamheten övergick till att bli i stort sett helt digital. Medarbetare på parti- och riksdagskansliet blev beordrade att arbeta hemifrån och interna föreskrifter togs fram för hur möten skulle ske på ett säkert sätt runt om i landet. Seminarium övergick till webinarium och kampanjarbetet ställdes om till den digitala miljön.

Trots en utmanande omställning för organisationen så var partiets fokus tydligt. Kristdemokraterna behövde fortsätta bedriva politik, trots att landet på många sätt stod lamslaget. Vi har agerat som en konstruktiv part gentemot regeringen och satt en minskad smittspridning i det främsta rummet. Kristdemokraterna är det enda partiet som till varje partiledarmöte skickat in en skrivelse till regeringen med tankar, funderingar och förslag på hur situationen kan hanteras. En del av de förslagen har gått igenom och blivit verklighet. Kristdemokraternas förslag till statsbudget innehöll stora resurstillskott till vård, omsorg, socialtjänst och rättsväsende för att säkra välfärd och trygghet för alla.

Den 21 augusti genomfördes partiets första digitala höstkick-off någonsin med över 600 deltagare. Arrangemanget inleddes med ett partiledartal, ett sommartal om hur Sverige ska fungera.

Den 9 oktober och 6 november samlades partifullmäktige och beslutade om budget och verksamhetsplan samt strategi, valplan och nomineringsriktlinjer inför valet 2022. Som bland annat innebär att Kristdemokraterna kommer att gå till val med en rikslista. Vidare antog partifullmäktige ett utbildningspolitiskt handlingsprogram som ett första steg i den politikutveckling som ska ske fram till valet.

Samarbetet mellan parti- och riksdagskansliet och partidistriktet har i allt väsentligt fungerat väl. Kontinuerliga avstämningar med partiombudsmän och flera konferenser med partidistriktsordföranden och partiombudsmän har varit viktiga för informationsöverföring och sammanhållningen.

Ebba Busch
Partiordförande

Peter Kullgren
Partisekreterare

1. Beredning och beslut

1.1 Riksting

Kristdemokraterna håller riksting vart annat år. Senaste rikstinget hölls i Umeå den 8–10 november 2019, nästa kongress hålls hösten 2021.

1.2 Partifullmäktige

Partifullmäktige består av representanter från, partidistrikt, partistyreelse samt associerade förbund. Ordinarie partifullmäktige hölls den 9 oktober 2020 i Stockholm och digitalt. Partifullmäktige beslutade om budget och verksamhetsplan samt strategi, valplan och nomineringsriktlinjer inför valet 2022. Vidare antog partifullmäktige ett utbildningspolitiskt handlingsprogram vid ett extra partifullmäktige den 6 november 2020, vilket genomfördes digitalt.

1.3 Partistyreelse

Partipresidiet samt övriga partistyreelseledamöter väljs för en tid av två år. Partistyreelsen består, utöver partipresidiet, av fjorton ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Ordförandena för de tre associerade förbunden har varsitt ordinarie mandat i partistyrelsen samt en ersättare som utses av respektive förbund. Partistyrelsens hela sammansättning framgår av bilaga 1 (personbilaga). Partistyrelsen har haft åtta (8) protokollförda sammanträden under året.

1.4 Revisorer

Revisorer under verksamhetsåret 2020:

Ordinarie: Wimar Sundeen, Kerstin Rossipal och Pernilla Varverud (Grant Thornton), auktoriserad revisor

Ersättare: Per-Olof Hermansson och Marcus Jonasén (Grant Thornton) auktoriserad revisor

1.5 Valberedning

Valberedningens sammansättning under 2020:

Ordförande: Torsten Larsson

Ledamöter 2017–2021: Michael Stjernström, Hans-Inge Smetana, Eva Esberg och Lars-Axel Nordell (fyllnadsval)

Ledamöter 2019–2023: Sofia Isaksson, Sofia Damm, Kalle Bäck och Eva von Wowern.

2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper

2.1 Verkställande utskottet

Verkställande utskottet (PSVU) ansvarar för den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet samt förbereder ärenden som ska föreläggas partistyrelsen.

PSVU from Rikstinget 2019:

Ebba Busch (ordförande), Jakob Forssmed, Bengt Germundsson, Ella Bohlin, Andreas Carlson, Liza-Maria Norlin och Hans Eklind.

Adjungerade: Partisekreterare Peter Kullgren, Bitr. partisekreterare Robert Lisborg, Stabschef Tobias Karlström, Chef för politikavdelningen Natasa Ristic Davidson och sekreterare Diana Ayoub.

2.2 Kommun- och regionpolitiska rådet (KRP)

Ledamöter i rådet har under 2020 varit:

Bengt Germundsson (ordförande), Maria Nilsson (vice ordförande), Anders Lundström, Björn-Ove Björk, Erik Nilsson, Hans Jarstig, Marcus Jonsson, Sofia Modigh, Sara Lidqvist och Veronica Kerr.

KRP har haft sex sammanträden under 2020.

Politikutveckling

Under året har KRP varit aktiv i utvecklingen av kommun och regionpolitik.

En arbetsgrupp för utveckling av regionalpolitiken under ledning av Veronica Kerr tillsattes under året.

Ett flertal underlag som kan inspirera till motion eller majoritetsinitiativ gjordes till kommun och regionpolitiker under året. Nämnas kan

- Förslagssamling kring ofrivillig ensamhet
- Förslag till samordnad organisation av kommunens integrations- och arbetsmarknadsarbete.
- Bostad först
- Åtgärdsförslag för kommunal nivå angående företagarnas situation under Corona epidemin.

Kommun- och regionpolitiska dagar

De kommun och regionpolitiska dagarna som skulle ha genomförts i mars ställdes in i sista stund på grund av den rådande pandemin.

Ledningsdagar

KRP har bjudit in kommunalråd, regionråd, gruppleddare, politiska sekreterare och ombudsmän till ledningsdag vid fyra tillfällen under 2020.

Kommun- och regionledningsdag, KRP 29 jan

Årets första ledningsdag hade temat: Ett ökat idéburet deltagande i välfärden.

Frågan kring Idéburet Offentligt Partnerskap lyftes. Per Gudmundson presschef Kristdemokraterna talade under rubriken I mediastormens öga.

Kommun- och regionledningsdag, KRP 27 maj

För första gången genomfördes ledningsdagen helt digitalt. Frågor som lyftes under dagen var äldreomsorg och sjukvård utifrån Coronaläget.

Kommun- och regionledningsdag, KRP 16 sept

Temat för ledningsdagen var Post Corona- Vad blir det nya normala.

Kommun- och regionledningsdag, KRP 18 nov

Temat för dagen var ”Det digitala språnget 2020?” Vi belyste hur digitalisering slår igenom inom sjukvården, äldreomsorg och skolan. Vi lyfte även frågan kring kollektivtrafikens nuläge och framtid.

SKR-gruppen

Partigruppen har sedan valkongressen 19 mars bestått av 21 direkta uppdrag inom SKRs beredningar, delegationer eller förbundsstyrelse. Därutöver har partiet drygt 10-talet indirekta uppdrag genom SKR. Gruppledare för SKR-gruppen har varit Bengt Germundsson, som ordinarie ledamot i förbundsstyrelse med Ella Bohlin som bitr. gruppledare. Från och med 2019 är SKL styrt av en Allians majoritet.

SKR-gruppen träffas till gruppmöte i princip varje månad i samband med förbundets beredningssammanträden. Vid dessa gruppmöten har förutom sedvanliga ärenden för beredningarna också tagits upp aktuella sakpolitiska frågor där vi som parti har behov av att stämma av frågorna och ge en färdriktning till kommun- och regionföreträdare.

Samverkan mellan Riksdagsgruppen och SKR-gruppen fungerar mycket bra med informationsutbyte i samband med SKR-gruppens möten där företrädare från riksdagens utskott medverkar.

Ledamöter i SKRs direkta beredningar och delegationer:

Beredningen för demokratifrågor	Jan Utbult
Beredningen för E-samhället	Liza-Maria Norlin
Beredningen för internationella frågor	Birgitta Sacredeus
Beredningen för kultur och fritid	Conny Brännberg (Elisabeth Kihlström)
Beredningen för primärvård och äldreomsorg	Mia Frisk (Lars Thunberg)
Beredningen för Samhällsbyggnadsfrågor Oscarsson)	Erik Slottner (Anniki)
Beredningen för socialpolitik och individomsorg	Ella Kardemark (David Lega)
Beredningen för tillväxt och regional utveckling	Andreas Stureson (Behcet Barsom)
Beredningen för utbildningsfrågor	Marlene Jörhag (Jonas Segersam)
Förhandlingsdelegationen	Anders Sellström
Sjukvårdsdelegationen	Jimmy Loord (Malin Gabrielsson)
Revisionsdelegationen	Annelie Sundling
Arbetsutskottet / förbundsstyrelsen	Bengt Germundsson (Ella Bohlin)

Mandatperioden för SKR-gruppen är fram till SKRs valkongress mars 2023.

Rikstingseffektiveringar

Under året har KLP bearbetat de effektiveringar som åligger KLP utifrån rikstingsbeslut 2019.

Sekretariat

För KRP-rådets och SKR-gruppens arbete finns ett sekretariat bestående av Håkan Stålbart, organisationssekreterare och Mattias Svensson, politiskt sakkunnig. Mattias Svensson avslutade sin tjänst under hösten och ersattes då av Jan Fjellstedt.

2.3 Arbetsgrupper

EPP-arbetsgrupper (*Beslutat av VU den 6 sept 2019*)

EPP Political Assembly

Ledamot: Sara Skyttedal + ersättare: David Lega

EPP Arbetsgrupp 1 European policy

Ledamot: Sara Skyttedal + ersättare: Désirée Pethrus

EPP Arbetsgrupp 2 Economic/Social

Ledamot: Hans Eklind + ersättare: David Sikström

EPP Arbetsgrupp 3 Enlargement

Ledamot: Filip Haugland + ersättare: Edvard Agrell

Tjänstemän: Lina Forsman, Martin Premmert, Dag Elfström och Filip Haugland

EPP-arbetsgrupp (*beslutad av VU den 8 maj 2020:*

EPP working group 4 om foreign policy

Ledamot: David Lega

Arbetsgrupp - Utbildningspolitiskt handlingsprogram

(April-Augusti 2020)

Ansvariga

- Gudrun Brunegård (ordf)

- Ella Kardemark

Sekreterare: Tove Fridman

Referensgrupp/remissinstans

Till arbetsgruppen knyts en remissinstans bestående av följande personer:

- SKR: Marlene Jörhag

- KRP: Maria Nilsson

- KDU: Samuel Dalevi

- KD Senior: Ingemar Kalén

- *KDK: Dana Roman Blomster*

Arbetsgrupp – Ekonomiskpolitisk rapport

Augusti 2020 - Maj 2021

Arbetsgrupp

Jakob Forssmed (ordf)

Sekreterare: Petra Noreback, tjänsteman Daniel Liljeberg

Förankringsgrupp

- Camilla Brodin

- Hans Eklind

- Hampus Hagman

- Sofia Damm

Referensgrupp

KRP: Erik Nilsson

SKR: Anders Sellström

KDU: Stefan Sarmes

KD Senior: Bo Grafström

KDK: Anna Lipinska

Arbetsgrupp – Jämställdhetspolitisk rapport

Augusti 2020 – Mars 2021

Arbetsgrupp

Desirée Pethrus (ordf)

Sarah Havneraas

Sekreterare: Natasa Ristic Davidson

Referensgrupp

KRP: Marcus Jonsson

SKR: Ella Kardemark

KDU: Destiny Näslund

KD Senior: Anne-Lie Sundling

KDK: (redan tillsatt i och med Sarah Havneraas)

Arbetsgrupp – Kriminalpolitiskt handlingsprogram

December 2020 – Maj 2021

Ansvariga

Andreas Carlson (ordf.)

Berörda utskottsansvariga riksdagsledamöter utgör självklara referenspersoner.

Till gruppen knyts tre tjänstemän från PRK: Henrik Hall, Christian Carlsson och Daniel Liljeberg.

Referensgrupp

Till arbetsgruppen knyts en remissinstans bestående av:

- SKR: Erik Slottner
- KRP: Bengt Germundsson
- KDU: Simon Attefall
- KD Senior: Birgitta Nordvall
- KDK: Aase Jönsson

Arbetsgrupp – Klimatpolitisk rapport

December 2020 – November 2021

Ansvariga

Kjell-Arne Ottosson(ordf.)

Liza-Maria Norlin

Sekretrare: Jonathan Lindgren och Thomas Nordvall

Referensgrupp

- SKR: Lars Thunberg
- KRP: Anders Lundström
- KDU: Samuel Bråse
- KD Senior: Lennart Bondesson
- KDK: Eva Wallin

Arbetsgrupp – Organisationsutredning

December 2020 – Juni 2021

Arbetsgrupp

- Erik Nilsson, Kommunalråd (ordf)
- Camilla Brodin, Riksdagsledamot
- Fredrik Bergström, Politisk sekreterare
- Per Högberg, Vice partidistriktsordförande
- Maria Maric, Ombudsmannaföreningens ordförande
- Christina Landoff, huvudsekreterare

Referensgrupp:

- Samuel Dalevi - KDU
- Lars O Molin - KD Senior
- Christina Blom Andersson - KDK
- George Emilson - Studentförbundet
- Björn-Ove Björk - KRP
- Hans-Inge Smetana - SKR
- Angelica Lang - Ombudsmannaföreningen
- David Gelinder - Politiska sekreterare kommun
- Camilla Dukakis - Politiska sekreterare region

3. Organisation och utbildning

3.1 Medlemmar

Medlemsantalet den 31 december 2020 var 24 894 vilket är en minskning med 794 jämfört med tidigare år. Sedan valåret 2018 är det en ökning med 3 546 medlemmar.

3.2 Partidistriktsorganisation

Partidistriktsordföranden och partiombudsmän framgår av bilaga 2–3 (personbilaga)

3.3 Parti- och riksdagskansliet

Parti- och riksdagskansli är organiserat i tre avdelningar under ledning av partisekreterare Peter Kullgren.

Stab och press. Avdelningen leds av stab- och presschef Martin Kits. From 1 april Tobias Karlström. De stödjer partiledare och riksdagsgrupp i press- och stabsarbete. Enheten arbetar med presskontakter, tal, debattprepp, politikutveckling och omvärldsbevakning. Avdelningen innefattar 1 chef, 1 presschef, 2 pressekreterare, 1 pressassistent, 1 talskrivare, 1 politisk sakkunnig och en politisk sekreterare.

Politikavdelningen Avdelningen leds av chefen för politikavdelningen Natasa Ristic Davidson och ansvarar för politiskt stöd till riksdagsgruppens kommittéer, riksdagsledamöterna samt partiledningen. Avdelningen ansvarar även för partiets breda politikutvecklingsarbete, brevsvår och väljarkontakter. Avdelningen består av 1 chef, 8–9 politiskt sakkunniga och 1 brevsvårare/gruppleddningssekreterare.

Information och organisationsavdelningen Avdelningen leds av biträdande partisekreterare och kanslichef Robert Lisborg. Avdelningen arbetar med frågor som rör information, organisation och administration. Avdelningen ansvarar bl.a. för information, kampanj, organisation, utbildning, arrangemang, HR-, ekonomi-, IT kansli och säkerhet. Avdelningen består av 1 chef, 1 chefssekreterare, 1 informationschef, 1 digitala mediespecialist, 1 kampanjstrateg, 1 organisationschef, 2 organisationssekreterare, 6 regionala ombudsmän, 1 HR-specialist/Projektledare, 1 It-tekniker, 1 nätverkstekniker och 1 vaktmästare. En redovisningsbyrå arbetar tillsammans med partiet med redovisningstjänster.

Från 1 augusti 2020 inrättades en Informationsavdelningen med fokus på valet 2022. Informationsavdelningen leds av Informationschef Fredrik Noreback och består av 1 informationschef, 1 digitala mediespecialist, 1 kampanjstrateg, 1 It-tekniker och en digital kommunikator. Tjänster som i huvudsak tillhörde Information- och organisationsavdelningen tidigare.

3.4 Organisationsutveckling och utbildningar

Regional organisation

Under drygt ett år har den regionala organisationen med sex nationellt anställda organisationsutvecklare varit igång.

Den regionala nivåns och de regionala organisationsutvecklarnas uppgifter är:

- att öka samordningen av förtroendevaldas utåtriktade arbete och övrigt kampanjarbete
- att verka för tydlig organisationsutveckling
- att ansvar för att samordna regionala utbildningsinsatser
- vara en närvarande länk mellan nationell nivå och regional nivå

Syftet är:

- en säkrare, mer effektiv följsamhet och utförandeprocess i de beslut och planer partiet antar
- att den regionala organisationen skall vara ett nära stöd till partidistriktens arbete
- att utveckla organisationen till att bli än mer aktivt och göra mer utåtriktat arbete på lokal och regional nivå.

Region norr: Västernorrland, Jämtland/Härjedalen, Västerbotten, Norrbotten

Region mitt: Dalarna, Gävleborg, Värmland, Örebro län

Region Öst: Stockholm stad och län, Uppsala län, Västmanland, Sörmland och Gotland

Region Sydost: Östergötland, Jönköpings län och Kalmar län

Region Väst: Västra Götaland och Halland

Region Syd: Skåne, Kronoberg och Blekinge

Under året har planerad verksamhet, främst utbildningar, möten och konferenser, fått ställas om, istället för att ställas in. De regionala organisationsutvecklarna tillsammans med partidistriktens ombudsmän har på ett föredömligt sätt hanterat situationen med anledning av pandemin och genomfört alla planerade utbildningar samt därutöver många nya ämnesområden som tillkommit för utbildning och webinarium.

Organisationsutvecklarna har bygget upp nätverk med förtroendevalda och partifunktionärer. Det sker regelbundna avstämningar med partiombudsmän och med partidistriktens ordförande för att synkronisera och samordna verksamheterna.

Politikerskolan

Den stora utbildningssatsningen under året har varit genomförande av ”stora politikerskolan”. Istället för en nationell utbildning har fem regionala utbildningar genomförts med en likartad plan och upplägg. Region öst har haft en något annorlunda upplägg med en serie webinarier för förtroendevalda. Istället för ett 30-tal deltagare har vi på detta sätt kunnat erbjuda närmare 200 personer att gå stora politikerskolan tillsammans med över 100 deltagare i region östs förtroendevaldsutbildning.

Satsning på nyckelområden

Därutöver har åtskilliga utbildningar för olika nyckelområden genomförts, några generellt för hela landet och andra för vissa regioner

- Att vara partiavdelningsordförande
- Kassörsutbildning

- Nämndordförandeutbildning
- Gruppledarträffar
- Uppföljning av de nationella kommun- och regionledningsdagarna
- Ideologiutbildningar för alla förtroendevalda och funktionärer
- Att arbeta med sociala media.

Många utbildningar har genomförts i samverkan med övriga avdelningar inom partiorganisationen, tex i nya medlemsregistret, nomineringssystem etc.

Ny medlem

Under senhösten inleddes arbetet med att planera och genomföra ”ny-medlems-träffar”. Ett koncept som bygger på:

- En ”välkommen”-träff för alla nya medlemmar under en viss tidsperiod
- Därefter en uppföljning och inbjudan till en introduktionsutbildning ”Mitt parti Kristdemokraterna” med tre kvällar, under tre veckor.

Intresset för dessa har varit stort och kommer att fortsätta under 2021.

Flera av de utbildningar som genomförts har gjorts i samverkan med vår samarbetspartner Studieförbundet Vuxenskolan.

Stora arrangemang

Våra största evenemang för 2020 de Kommun- och regionpolitiska dagarna den 19–20 mars var tänkt att förläggas till Viking Line och Cinderella – men på grund av den eskalerande Coronapandemin tvingades arrangemanget ställas in knappt en vecka innan start.

- Innan pandemin slog genom lyckades åtta regionala inspirationsdagar att genomföras under januari och februari. Huvudämnen var kristdemokratisk ideologi, organisationsutveckling och aktuell politik.
 - o Platserna var: Stockholm, Linköping, Kristianstad, Falköping, Örebro, Lycksele, Hammarstrand och Luleå. Totalt 520 deltagare.
- På grund av pandemin blev många andra planerade ”storsamlingar” inställda. Partiets dag i Almedalen kunde inte genomföras då hela Almedalsveckan ställdes in.
- Den 21 augusti genomfördes den största digitala träffen – Kick Off – med nästan 800 deltagare. Förutom tal av partiledare Ebba Busch så hölls under dagen tre seminarier och några samtal med ledande kristdemokrater.

PDO- och PO-konferenser

Regelbundet hålls konferenser för partidistriktsordförande och partiombudsmän. Följande konferenser har hållits under året:

- PDO- och PO-konferens den 16-17 januari
- PDO- och PO-konferens 23-24 april – digitalt
- PDO- och PO-konferens 27 augusti – digitalt.
- PO-konferens 14 oktober, uppföljning PF’ s beslut – digitalt
- PDO- och PO-konferens 12 november – digitalt’

Övriga utbildningar och arrangemang

- Utbildningsdag för alla anställda i partiet, nationellt, regionalt och lokalt, torsdag 16 januari
- Kommun- och regionledningsdag, KRP 29 januari
- Kommun- och regionledningsdag, KRP 27 maj - digitalt
- Kommun- och regionledningsdag, KRP 16 september - digitalt
- Partifullmäktige i Stockholm med partiledarens hösttal 9 oktober – en kombination fysiskt och digitalt.
- Kommun- och regionledningsdag, KRP 18 november – digitalt

4. Politikutveckling och kommunikation

4.1 Riksdagsgruppen

Under 2020 bestod Kristdemokraternas riksdagsgrupp av 22 ledamöter. Partiet har en-två ordinarie ledamöter och flera ersättare i vart och ett av riksdagens utskott och i EU-nämnden. I Socialutskottet har partiet ordförandeposten genom Acko Ankarberg Johansson, i Justitieutskottet vice ordförandeskapet genom Andreas Carlson, i Civilutskottet vice ordförandeskapet genom Larry Söder samt i Trafikutskottet vice ordförandeskapet genom Magnus Jacobsson.

Under 2020 utgjordes riksdagsgruppens styrelse (gruppstyrelsen) av Andreas Carlson, gruppledare, Camilla Brodin, vice gruppledare, Jakob Forssmed, Acko Ankarberg Johansson, Hans Eklind och Mikael Oscarsson. Därtill var Ebba Busch ordförande för riksdagsgruppen. Adjungerade till gruppstyrelsens möten var under 2020 partisekreterare, sekreterare för riksdagsgruppen, biträdande partisekreterare och kanslichef, politikavdelningschef, stabschef, policyansvarig samt vid ekonomiska frågor grupp-kassans kassör. Till gruppstyrelsens uppgifter hör bland annat att planera för riksdagsgruppens verksamhet samt att nominera ledamöter till statliga styrelser, nämnder och utredningar.

Riksdagsgruppen möts varje tisdag de veckor riksdagen sammanträder. Under del av året hade riksdagsgruppen extra möten på fredagar. Vid gruppmötena behandlas förslag från regeringen, vilka propositioner partiet ska lägga följdmotioner på, frågestunden i riksdagen och övriga ärenden. Vid behov tas aktuella ärenden i utskotten upp liksom övriga ärenden för behandling i kammaren. Andra aktuella politiska frågor diskuteras, information ges om partiärenden samt genomgång av genomslag i media.

Riksdagsgruppen bedrev under 2020 oppositionspolitik inom ramen för riksdagens arbete. Under den allmänna motionstiden och höstbudgettiden lämnade Kristdemokraternas riksdagsledamöter in 189 motioner. Av dessa är 5 partimotioner, 42 kommittémotioner samt 142 enskilda motioner. Dessutom har några flerpartimotioner lämnats in. Under 2020 har partiet även lämnat in vårbudgetmotion samt 71 följdmotioner med anledning av regeringens propositioner eller skrivelser. Ett stort antal av följdmotionerna avser de coronarelaterade extra ändringsbudgetarna.

4.2 Politikutveckling

Under 2020 fokuserades politikutvecklingsarbetet på riksnivå i huvudsak på att ta fram det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som antogs av partifullmäktige i november. Under hösten påbörjades även arbetet med framtagande av en jämställdhetspolitisk rapport, ekonomisk-politisk rapport, kriminalpolitiskt

handlingsprogram samt klimatpolitisk rapport inför 2021. Övriga större politikutvecklingsarbeten skedde i och med den ekonomiska vårbudgetmotionen samt höstbudgetmotionen. Ett stort fokus har under hela året varit på coronarelaterade frågor. Med anledning av det har bland annat ett flertal skrivelser lämnats från Kristdemokraterna till regeringen innehållande frågor och förslag med anledning av utbrottet Covid-19. Ett flertal följdmotioner har också skrivits med anledning av regeringens extra ändringsbudgetar.

4.3 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2020

Nedan följer en sammanfattning av viktiga beslut som Kristdemokraterna fattat och som på olika sätt drivs i riksdagsarbetet 2020.

Vårbudgetmotionen

I Kristdemokraternas vårbudgetmotion finns reformer för att ta Sverige genom krisen. I budgeten finns stora satsningar på personal i vård och omsorg som behöver fler kollegor och bättre villkor. Satsningar som skyddar jobben och värnar svenska företag som riskerar att gå under. Flera satsningar görs för att stötta civilsamhället. Kristdemokraternas budget innehåller bland annat tillskott för att förhindra varsel inom vård och omsorg under pågående kris, omvandling av timanställningar till fasta anställningar i äldreomsorgen, kostnadsstöd för fasta kostnader för företag som förlorat över 40 % i omsättning samt sänkt arbetsgivaravgift i tre särskilt utsatta branscher.

Budgetmotionen

I Budgetmotionen för 2021 "Sverige förtjänar bättre" presenterades kraftfulla förslag och satsningar för att ta Sverige ur den djupa ekonomiska krisen, få fram fler jobb, möta vårdskuld och korta värdköer, uthålligt förbättra äldreomsorgen, bryta brottsutvecklingen och stärka civilsamhället. Bland annat föreslås en nationell vårdförmedling för att garantera högkvalitativ vård i tid till alla, höjd medicinsk kompetens med fler sjuksköterskor i äldreomsorgen, sänkta skatter för att skapa fler jobb och bryta arbetslösheten samt stärkt åklagarväsende och fler poliser på gatorna. Större satsningar på att inrätta ett nationellt forskningsprogram på kvinnors hälsa och kvinnosjukdomar samt på förlossnings- och eftervården görs också. Sammantaget satsar Kristdemokraterna mer på välfärden än regeringen och dess stödpartier. I vår budgetmotion läggs 4,4 miljarder kronor mer på äldreomsorgen under 2021 och 1,8 miljarder mer på vården. Äldreomsorgssatsningen skulle sannolikt bli den största som någonsin gjorts i Sverige.

Utbildningspolitiskt handlingsprogram

Det utbildningspolitiska handlingsprogrammet som antogs av partifullmäktige den 6 november 2020 innehöll totalt 75 reformförslag inom förskola, grundskola, gymnasieskola samt fritidshem.

Övrig politikutveckling och politiska förslag:

I januari presenterar Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet en extra ändringsbudget för att stärka den svenska välfärden. Utöver regeringens förstärkning ges ett ytterligare tillskott i generella statsbidrag till välfärden. Sammantaget ökar de generella statsbidragen med 7,5 miljarder kronor under 2020.

I februari presenteras reformförslag för att stödja kommuner som har haft ett stort mottagande. Bland annat föreslås att staten tar över ansvaret för nyanlända som

har försörjningsstöd och att det införs en dagpenning, att EBO skrotas samt att det utreds en avtrappning av försörjningsstöd i förhållande till hushållsstorlek

I mars föreslår Kristdemokraterna ett flertal krisåtgärder för småföretagare bland annat statliga kreditgarantier för Riksbankens lån till företagare, att småföretagare omfattas av korttidsarbete, slopat företrädaransvaret för småföretagare, utökad möjligheten att pausa företaget för att få a-kassa. Flera förslag presenteras även för att rädda arbetstillfällena såsom utökade permitteringsmöjligheter. Kristdemokraterna föreslår även att staten genom Socialstyrelsen ges mandat att, i samverkan med regionerna, upprätta en nationell process för planering av investeringar i nya sjukhusbyggnader.

I april föreslår Kristdemokraterna åtgärder för civilsamhället i coronakrisen bland annat kostnadsstöd för fasta kostnader – en så kallad civilsamhällesakut, höjt tak i gåvoskatteavdrag till 100 000 kr samt statlig kreditgaranti för lån. En akut vårdförstärkning föreslås också med anledning av personalens arbetssituation. Kunnig sjukvårdspersonal föreslås kunna rekryteras tillbaka till sjukvården tillfälligt.

I september föreslår Kristdemokraterna att ett tillfälligt stöd införs till alla som nyanställer personer som varit arbetslösa i 1-6 månader under det senaste halvåret.

I november tar Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna och Vänsterpartiet ett initiativ i riksdagen för att frågan om att staten ska vara ensam huvudman för assistansen utreds. Utskottsinitiativet vann majoritetens stöd i riksdagens socialutskott och regeringen har fått i uppdrag att skyndsamt tillsätta en sådan utredning.

4.4 Kommunikation

Inledning

2020 var ett år då planeringen kastades omkull i takt med att Coronapandemin påverkade både samhälle och den interna organisationen allt mer. De planerade kommunikationsinsatserna fick i vissa fall ställas in, i andra fall ske helt digitalt. Men möjligheter skapades också, inte minst kring den interna kommunikationen.

Internkommunikation

Under året fortsatte Facebookgruppen KD tips och idéer att växa, om än i något lugnare takt. Gruppen samlar runt 2000 av partiets medlemmar och har fortsatt ett relativt aktivt flöde.

Med start i början på april har det anordnats digitala seminarium som en del i att stärka internkommunikationen när fysiska möten inte varit möjligt. Som mest har över 300 medlemmar följt ett enskilt webinarium.

Interna medlemsmail har skickats i princip varannan vecka sedan i mars. Under året har också arbetet med att få in månadsgivare stärkts och blivit en del nästan all interkommunikation.

I början av hösten genomfördes årets medlems-Kickoff (i augusti) med ca 600 anmälda. Även detta skedde helt digitalt och får anses vara en succé då tiden från idé till genomförande var kort men uppslutningen stor. Partiledaren höll dessutom ett tal som fick medialt genomslag.

Informationsavdelningen har också vid ett flertal tillfällen under året varit en del i digitala utbildningsträffar pratat om sociala medier, kampanjarbete och internkommunikation.

Kampanj

Arbetet med kampanjperioder (vår, sommar, skolstart, höst och vinter) har fortsatt även detta år. Kampanjhandledning med såväl tips, fördjupning och bakgrundsmaterial har skapas inför varje kampanjstart. Mallar, delbilder etc tas fram och samlas lättillgängligt under portalen ”kampanjarkivet.” Även detta arbete har påverkats av pandemin och mycket av kampanjarbetet har behövt ske digitalt då andra vägar att nå ut varit stängda.

Vidare har det under året pågått kampanjaktiviteter för att locka nya medlemmar även om detta mestadels bedrivits digitalt.

Arbetet med att uppdatera bilddatabasen Mediaflow fortlöper och är en hjälp i det dagliga kampanjarbetet.

Sociala medier

Partiets närvaro i sociala medier har under året stärkts. Inte minst genom satsningen på Youtube som ännu är i sin linda. Samtliga sociala medier påvisar tillväxt men partiets Instagram sticker ut något som den kanalen med störst påvisad tillväxt.

Pressarbetet

Kristdemokraternas pressavdelning leddes mellan januari och november av Per Gudmundsson. Under november och december leddes arbetet av tf. Presschef Sabina Jansson Bernhardsson.

Pressavdelning har till uppgift att stötta partiledningen och riksdagsledamöter kring deras pressaktiviteter. Huvuddelen av arbetsuppgifterna rör debattartiklar, intervjuer, förberedelser inför mediefamträdanden, pressmeddelanden, pressträffar, ramartiklar, krishantering och mediala insälj. Varje vecka under riksdagsgruppens veckomöte hålls en mediegenomgång för ökad medvetenhet kring medieläget.

2020 var ett speciellt år då coronapandemin präglade hur vi kunde arbeta, pressavdelningen fick ställa om och har arbetat digitalt på distans med digitala lösningar. Under året har telefonintervjuer och uppkoppling med video mot Tv-studior blivit vardag.

Under året har 12 366 artiklar publicerats som handlar om Kristdemokraterna på ett eller annat sätt. Av dessa står partiledare Ebba Busch för 57 %, Jakob Forssmed för 10 % och Acko Ankarberg Johansson för 5 %. Den enskilt bästa mediemånaden var oktober med 1 659 artiklar under månaden, vilket motsvarar ungefär 54 publicerade artiklar per dag. Anledningen till att oktober var den bästa månaden var på grund av stort intresse för Kristdemokraternas höstbudget, politiska stridigheter kring arbetsrätten samt Partifullmäktige.

Årets politiska toppnyheter var följande:

1. Ebba Busch kritiserar regeringen för att vältra över ansvaret för pandemihanteringen på regionerna
2. Jakob Forssmed kräver miljardsatsningar i vårbudgeten
3. Coronatyngd skuggbudget i vår av KD

4. KD förslag om att använda biståndspengar för att rusta upp fängelser utomlands
5. M + KD planerar att gå till val tillsammans
6. Acko Ankarberg Johansson tar strid för smittskyddspeng för gravida
7. Ebba Busch: coronakommissionens kritik av pandemihanteringen var blytung – regeringen måste agera eller avgå
8. Oppositionen vill stoppa delar av regeringens budget
9. Ebba Buschs kritik: för lite fokus på växande otrygghet och gängkriminalitet i regeringsförklaringen
10. Jakob Forssmed kritiserar regeringen för dåliga prioriteringar i budgeten

5. Internationellt

5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet

Mandatperiodens andra år kom i princip helt att präglas av Covid-19-pandemin. Från mars månad stängdes Europaparlamentet gradvis ned, och fysiska möten och sammankomster ersattes i allt större utsträckning av digitala. Möjlighet för parlamentarikerna att komma till Bryssel fanns kvar, ett faktum som Sara nyttjade medan David, som tillhör riskgrupp, jobbade på hemifrån Göteborg. För ledamöternas personal medförde situationen hemarbete i ökad utsträckning, i takt med att smittspridningen i Belgien ökade och de tuffa restriktionerna blev allt tuffare. Vid årets slut hade ingen plenarsession genomförts på plats i Strasbourg sedan februari månad.

Sakpolitiskt kom året att präglas av pandemin och dess hälsomässiga och ekonomiska effekter. Särskilt gällde detta den nya långtidsbudgeten (för perioden 2021–2027), liksom återhämtningsplanen för Covid-19-utbrottet. Hösten kom också att präglas av förslag om minimilöner, en ny migrationspolitik och förhandlingarna om nya klimatmål, liksom av förhandlingarna om utträdesavtalet med Storbritannien.

Vidare kan noteras att Sara under året hade förhandlingsuppdrag kopplade till skogspolitik, tjänstemarknaden, läkemedelsproduktion samt lagstiftningen som reglerar samarbetet EU:s arbetsförmedlingar emellan. Under 2020 förhandlade David ansvarsfriheten för Europeiska utvecklingsfonden, Europaparlamentets årliga rapport om Albanien samt en lång rad så kallade brådskande resolutioner om människorättsövergrepp, bland annat parlamentets fördömande av Eritreas behandling av Dawit Isaak. David anförtröddes även att förhandla parlamentets betänkande om Iran, å EPP-gruppens vägnar.

På personalområdet innebar året förändringar på båda kanslierna. Hos Sara Skyttedal lämnade David Sikström i oktober, efter närapå fyra år i parlamentet, för en tjänst på KD:s riksdagskansli. Han ersattes av Robert Vickström. Robert är 31 år och ålänning, med en bakgrund som journalist och ledarskribent. På David Legas kansli lämnade Lina Forsman i januari sin rådgivarbefattning för nya äventyr. I september fick kansliet förstärkning i form av Carl Olehäll. Carl, som ersätter Ida Rydh under hennes pågående föräldraledighet, är ledamot av KDU:s förbundsstyrelse, tillika förbundets internationella sekreterare.

5.2 Internationellt arbete

Partiets internationella verksamhet har främst bedrivits genom de internationella samarbetsorganisationer och nätverk där partiet är medlem.

CDI- IDC Centrist Democratic International

CDI-IDC bildades som Kristdemokratiska Internationalen 1961 i Santiago, Chile. 11 juni 1976 enades medlemmarna i organisationen om ett gemensamt politiskt och ideologiskt manifest. Det gemensamma manifestet är det första som någon politisk international lyckats enas om. Organisationen är idag den näst största internationalen, efter den socialistiska. Kristdemokraterna i Sverige anslöts som fullvärdiga medlemmar 1984. Alf Svensson är sedan 2013 organisationens representant i FN:s råd för mänskliga rättigheter i Genève och New York. Sofia Damm ingår i CDI:s resolutionskommitté. 2015 tillträdde Andrés Pastrana, tidigare president i Colombia, posten som ordförande för CDI.

IDU – International Democrat Union

Vid partifullmäktige 2017 beslutades att Kristdemokraterna skulle ansluta sig till International Democrat Union (IDU) efter valet. IDU är en välfungerande internationell samarbetsorganisation med möten flera gånger årligen och samlar politiker från alla kontinenter för utbyten. EPP är medlemmar av IDU. I juni 2020 valdes KD in som observatörsmedlem i organisationen och kommer tidigast bli fullvärdig medlem 2021 då nästa partiledarmöte planeras äga rum.

EPP

European People's Party är en sammanslutning av nationella kristdemokratiska/konservativa partier i EU:s medlemsländer och övriga Europa. EPP är det största partiet på europeisk nivå med över 70 medlemspartier från 40 olika länder. Donald Tusk (Polen) är president.

Political Assembly

EPP:s "partifullmäktige" fattar beslut om medlemskap, budget och riktlinjerna för EPP:s politik mellan kongresserna. Sara Skyttedal är partiets ordinarie representant och David Lega är arbetande ersättare.

Arbetsgrupper

Det fortlöpande arbetet sker i EPP:s arbetsgrupper där olika politiska områden behandlas. För närvarande finns fyra ordinarie arbetsgrupper:

- European Policy – Sara Skyttedal, ord och Désirée Pethrus, ers
- Economic and Social Policy - Hans Eklind, ord och David Sikström, ers
- EPP enlargement and membership – Filip Haugland, ord och Edvard Agrell, ers
- Foreign Policy – David Lega, ord.

6. Kristdemokratiska rörelsen

6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet

KDU är ett förbund som kämpar för starkare familjer, personlig frihet, socialt ansvar och ett tryggare Sverige. Vi samlar ungdomar över hela landet och kampanjar för att sprida den kristdemokratiska värdegrunden. Vi strävar också efter att ge unga kristdemokrater en plattform att växa, så att kristdemokratin fortsatt ska vara stark i framtiden.

KDU:s verksamhetsår 2020 har precis som i många andra organisationer kretsat kring att ställa om verksamheten. Förbundet har under året arbetat målmedvetet för att rusta upp delar av organisationen som kommer att behöva vara starka när samhället öppnar upp igen och när valrörelsen närmar sig. Detta har exempelvis

mynnat ut i att nytt profilmaterial har tagits fram och skickats ut till distrikten helt kostnadsfritt för att förbereda en stark kampanjorganisation över hela landet när samhället väl öppnar upp igen. Ett annat exempel är politikutvecklingen där en arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram förslag till nytt handlingsprogram inför riksmötet 2021. Vissa KDU-distrikt har även bedrivit eget politikutvecklingsarbete och tagit fram både rapporter och manifest. Riksorganisationen har även prioriterat att erbjuda medlemmarna olika interna utbildningar som är relevanta för valrörelsen, såsom en spetsutbildning och en utbildning i sociala medier.

Fram tills riksmötet under sommaren 2020 bestod rikskansliet av Martin Hallander, Sarah Havneraas, Fredrik Bergström och Jonathan Derneborg. Efter riksmötet har rikskansliet bestått av Nike Örbrink, Samuel Dalevi, Fredrik Bergström och Jonathan Derneborg.

KDU:s förbundsstyrelse har sedan riksmötet under sommaren 2020 haft följande sammansättning:

Hedersordförande: Bernt Olsson

Presidium:

Förbundsordförande: Nike Örbrink

1:e vice förbundsordförande: Evin Badrniya

2:e vice förbundsordförande: Anton Roos

Ledamöter:

Stefan Sarmes

Frida Bramstedt

Christoffer Andersson

Natanael Kvidal

Destiny Näslund

Samuel Bråse

Carl Olehäll

Simon Attefall

Nike Örbrink har under sitt första år som förbundsordförande fokuserat på att befästa KDU:s roll som det borgerliga ungdomsförbundet till höger i svensk politik. Detta har framförallt skett genom debattartiklar och medieutspel inom för KDU prioriterade områden, som exempelvis integrationspolitik, arbetsmarknad och försvarspolitik. Nike har tillsammans med förbundsstyrelsen även arbetat för att bredda förbundets kunskaper inom fler områden såsom socialpolitik och jämställdhet. Det övergripande målet har varit att göra förbundet och partiet mer lättillgängligt för unga väljare, engagera och utbilda nästa generations Kristdemokrater och fungera som en ung, kompletterande röst, inom den kristdemokratiska rörelsen.

I ljuset av pandemin har förbundet arbetat aktivt med att öka förbundets synlighet i sociala medier och erbjuda digitala utbildningskvällar för att upprätthålla den goda gemenskapen mellan distrikten trots avsaknaden av fysiska riksevenemang. Förbundsstyrelsen och distrikten har genom att snabbt ställa om till digitala träffar kunnat upprätthålla en god närvaro och aktivitet i hela landets distrikt. Flera distrikt som tidigare saknat aktiva medlemmar har trots pandemin kunnat växa sig starkare vilket lett till att KDU nu fyller en viktig roll i hela landet.

Mycket tid har lagts på att leda styrelsens och rikskansliets arbete för att stärka förbundet inför valrörelsen 2022. Som del i detta har arbetsutskottet tillsammans med rikskansliet tagit fram 5 nya kampanjer och två nya slags profilkädder. Syftet

med kampanjen är att synliggöra en röd tråd genom flera politiska områden och visa på en breddad kristdemokratisk politik.

Digitalt riksmöte och förbundsråd

KDU:s Riksmöte anordnades digitalt den 8e augusti med ungefär 100 deltagare. Nike Örbrink valdes till förbundsordförande, och Evin Badrniya och Anton Roos valdes till förste respektive andra vice ordförande.

Under hösten anordnades ett digitalt förbundsråd, som är ett återinfört beslutsfattande organ i KDU som hanterar bland annat frågan om budget och verksamhetsplan. Förbundsrådet består av distriktsordföranden samt ett antal ombud fördelade på medlemsantal i distrikten.

Nya kampanjer och nytt profilmaterial

Pandemin har förhindrat mycket av det som är ungdomsförbundens traditionella verksamhet. Därför har KDU lagt mycket energi på att förbereda och trycka upp både kampanjer och profilkädder med sikte på valet 2022. Bland annat har förbundet tryckt upp en seriekampanj med temat "En rak höger" på ett flertal olika politikområden. Det har även tryckts upp nya profilkädder, bland annat har förbundet tryckt upp T-shirts med budskapet "Kristersson Busch '22", som anspelar på den populära kampanjen "Reagan Bush '84"

Politikutveckling

I slutet av 2020 påbörjades ansökningsprocessen till att ingå i arbetsgruppen som tar fram förslag till nytt handlingsprogram för KDU. Gruppen har en intern ansvarsfördelning och har kontinuerliga möten med olika remissinstanser.

Arbetsgruppen består av:

Natanael Kvidal
Robin Säker
Celicia Svärd
Samuel Holm
Max Pelin

Utöver detta kommer en arbetsgrupp under ledning av förbundsstyrelseledamoten Frida Bramstedt att tillsättas under våren 2021 som ska ta fram förslag till nytt socialpolitiskt manifest.

Organisation och utbildning

KDU har verksamhet över hela landet, baserat i 23 distrikt. Varje förbundsstyrelseledamot har ansvaret att vara fadder åt minst två distrikt. I detta inbegriper två besök och att hålla en kontinuerlig kontakt samt extra öga på respektive distrikts verksamhet. Det arrangeras även kontinuerligt ordföranderåd digitalt för att upprätthålla kontakten mellan riksorganisationen och distrikten under pandemin.

Under våren 2020 startade KDU:s riksorganisation ett digitalt Facebook-forum för talarkvällar vid namn "KDUtube", i syfte att fortsätta utbilda och inspirera KDU-medlemmar till engagemang. Forumet är endast till för KDU-medlemmar och har närmare 200 medlemmar.

Under hösten har även riksorganisationen planerat genomförandet av ett antal funktionärsutbildningar under 2021. En spetsutbildning med högt söktryck har påbörjats och en utbildning i sociala medier tar fart under våren. Spetsutbildningens utbildningsplan ser ut som följande:

Träff 1: Ideologi och KDU:s historia
Träff 2: Ledarskap och organisation
Träff 3: Retorik och debatteknik
Träff 4: Opinionsbildning och media
Träff 5: Resa till Europaparlamentet

Organisationsutskottets arbete har koncentrerats kring intern organisationsutveckling inom förbundet samt stöd och hjälp till distrikten. Varje ledamot har tilldelats tre till fyra fadderdistrikt att hålla särskilt tät kontakt med.

Extern kommunikation

KDU har under året fått en ny, modern och stilren hemsida. Den nya hemsidan kompletterar övrig extern kommunikation, som består av exempelvis debattartiklar, pressmeddelanden och sociala medier.

Förbundsordförande Nike Örbrink har under verksamhetsåret gjort framträdanden i både TV och radio, men har också gjort livesändningar i sociala medier. Medlemmar ur förbundsstyrelsen har även skrivit debattartiklar i nationell och lokal media inom respektive politiska ansvarsområde.

Internationellt arbete

Mycket av arbetet under året har präglats av den pågående pandemin, som har försvårat internationella utbyten och medfört stora förändringar i Internationella utskottets arbetssätt. Det mesta flyter på, men under andra former.

Digitaliseringen medför också fler möjligheter att delta på konferenser och seminarier och att samarrangera fler evenemang med våra systerförbund. Samarbetet med vårt belarusiska systerförbund MXД har getts särskild prioritet under året.

Det nordiska samarbetet är en viktig prioritet för KDU. Under perioden 2019-20 satt Anton Roos i Ungdomens Nordiska råds (UNR) presidium som representant för Kristdemokratisk Ungdom i Norden (KDUN). I februari 2021 deltog Carl Olehäll vid KD Unga i Finlands 50-årsfirande och framförde en hälsning.

Arbetet inom Youth of the European People's Party (YEPP) har sedan pandemiutbrottet uteslutande genomförts på distans. Council meetings har avhandlats via Zoom. YEPP:s kongress, som var tänkt att arrangeras under sommaren 2020, har skjutits på framtiden. Den avgående styrelsen, där Martin Hallander från KDU ingår, sitter kvar på ett förlängt mandat. Även inom International Democrat Union (IDU) har den avgående styrelsens mandat förlängts.

KDU planerade att genomföra ett utbyte till den amerikanska valrörelsen i november 2020, vilket ställdes in pga pandemin. Så snart det blir möjligt att resa igen kommer KDU arrangera en ny resa till USA och återuppta planerade valutbyten med andra länder.

ORGANISATIONER I VILKA KDU ÄR MEDLEM

Youth of the European People's Party (YEPP)

YEPP är samarbetsorganisationen för ungdomsförbund till partier som är med i det största partiet på europeisk nivå - European People's Party, EPP. YEPP samlar mer än 50 center-högerorienterade ungdomsförbund från 38 länder över hela Europa.

YEPP grundades 1997, och är idag den största politiska ungdomsorganisationen i Europa. Några av YEPP:s viktigaste uppgifter är att främja integration i Europa och stimulera politisk idédebatt genom att vara en arena för unga européer med ett brinnande politiskt intresse.

Folk och Försvar (FoF)

FoF är en sammanslutning av riksorganisationer som arbetar med frågor rörande totalförsvar och säkerhetspolitik. Representationen i styrelsen roterar mellan de politiska ungdomsförbunden.

Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC)

KIC är idag en egen paraplyorganisation. KIC har flera organisationsmedlemmar, där KDU är en. KIC fördelar bland annat biståndsmedel från SIDA till internationella utvecklingsprojekt och driver demokratiprojekt i egen regi och tillsammans med andra partianknutna organisationer. Från KDU sitter Jacob Haendler och Olivia Larsson som ordinarie ledamot respektive ersättare i styrelsen.

Kristdemokratisk Ungdom i Norden (KDUN)

KDU är tillsammans med norska KrFU, finländska KDN och färöiska UfM medlem i KDUN. KDUN är i sin tur en av sju partipolitiska ungdomsorganisationer som utgör stommen i Ungdomens Nordiska Råd (UNR).

Ungdomens Nordiska Råd (UNR)

UNR samlar representanter från de nordiska partipolitiska ungdomsorganisationerna samt olika nordiska politiska paraplyorganisationer. UNR arrangerar årligen en session i samband med Nordiska rådets session i månadskiftet oktober-november. UNR deltar aktivt i Nordiska rådets arbete, som i övrigt består av parlamentariker från de nordiska länderna. Sedan 2002 har UNR haft ett eget presidium som väljs för ett år i taget vid den årliga sessionen.

International Young Democrat Union (IYDU)

IYDU är en internationell organisation för konservativa och kristdemokratiska ungdomsförbund över hela världen. Organisationen har sitt säte i London. IYDU grundades 1992 och består av 80 organisationer från 50 länder.

6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet

Inledning

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet bildades 1982 och har idag ca 1300 medlemmar.

Kristdemokratiska Kvinnoförbundets uppgift är att verka för att kvinnor och män skall ha likvärdiga rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Vi arbetar aktivt för att förbättra kvinnors ställning i samhället och för jämställdhet mellan kvinnor och män. Den kristdemokratiska idén och ideologin är grunden för arbetet. Organisationen vill intressera, uppmuntra, stödja och skickliggöra kvinnor till insatser i det politiska arbetet i nära samverkan med partiet.

Sammanfattning av året

Verksamhetsåret 2020 blev annorlunda på alla vis. Sverige och världen drabbades av pandemi och vi fick lära oss att hitta nya vägar för att arbeta, bedriva politik, utveckling och utbildning. Kvinnoförbundet, precis som många andra har ställt om arbetet och hittat nya vägar att utveckla vår politik, utbilda politiker och bedriva en konstruktiv jämställdhetspolitik.

Kvinnoförbundet har haft fokus på förändringsarbete i form av ny grafisk profil, gjort utåtriktade satsningar inom sociala medier och varit aktiv med debattartiklar samt anordnat interna satsningar som utbildningen Kvinnoakademin och nätverksforumet KD-kvinnor på Facebook.

KD-K arbetar kontinuerligt med att föra fram kristdemokratisk politik utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förbundet har deltagit digitalt på partiarrangemang samt arbetat med politikutveckling för Kristdemokraternas nya jämställdhetspolitik. Målet har varit att stärka partiet, Kvinnoförbundet och bidra till att attrahera fler kvinnliga väljare, förtroendevalda och att vara en röst för verklighetens kvinnor.

Förbundet har publicerat flera debattartiklar och ramartiklar där vi särskilt lyft kvinnosjukvården, våld i nära relationer, hedersproblematik, kvotering och behovet av en ny jämställdhetspolitik i Sverige. Förbundsordförande har besökt flera KD och KD-K distrikt digitalt och vi har fått många nya medlemmar och nya KD-K länsavdelningar har startats runt om i landet.

Medlemskontakt

Vi har under året haft ordförandebrev som har skickats via mejl och lagts upp på hemsidan. Därutöver har Kvinnoförbundets länsavdelningar haft kontakt med sina egna avdelningsmedlemmar via medlemsträffar, medlemsbrev och seminarier.

Förbundsordförande och förbundssekreterar har besökt förbundsdistrikt i Stockholms stad & län, Örebro län, Västmanland och varit med på bildandet av ny länsavdelning i Värmland och Jönköpings län.

Förbundsordförande har bl.a. gjort digitala besök hos KD-K Sörmland, KD Uppsala Län, KD-K Kalmar Län, KD-K Stockholm stad och Län, KD Gruppledarutveckling Norr, ABC KD Västra Götaland, KD Jönköping Höststämman, ABC KD Sörmland, KD-K Skåne, KD Borås och fysiskt besökt KD-K Örebro, KD-K Värmland och KD-K Västmanland.

Förbundet har också kontakt med medlemmar via mejl, telefon, hemsida och olika sociala medieplattformar.

Kvinnoakademin

KD-K:s stora satsning Kvinnoakademin startade i februari. 13 kvinnor har blivit uttagna att gå utbildningen: Anna Lipinska, Värmdö, Ylva Henriksson, Upplands Bro, Marie Bechara, Solna, Dana Roman Blomster, Trollhättan, Erica Gidlöf, Örebro, Evelina Nilsson, Söderköping, Solange Lagerqvist, Ekerö, Linnea Haggren, Trappnäs, Margreth Johansson, Kalmar, Sara Kihlström, Karlstad, Susanne Henning Aihonen Eskilstuna, Camilla Dukakais, Strängnäs och Ronja Strid, Sundsvall. I utbildningen ingår ideologi, statskunskap, kommunallagen, KD-K historia. Vi arbetar också med att lära oss mer om hur man leder i politisk organisation gentemot tjänstemän, egna gruppen och politiska motståndare. Vi fördjupar kunskaper i retorik, debattteknik mm. Vi har haft ett pass som vi kallar ”dressed for succés” där vi talar om kläder och personlig stil, vi har respekt för ämbetet att vara förtroendevald.

Vi har också haft en ordentlig fördjupning med Désirée Pethrus om arbetet i riksdagen.

Förbundsstyrelsen

Under året har förbundsstyrelsen haft följande sammansättning:

Presidium:

Sarah Havneraas, Uppsala, Förbundsordförande
Eva Wallin, Öckerö, 1: e vice ordförande
Aase Jönsson, Billeberga, 2: e vice ordförande

Ordinarie ledamöter:

Rosmari Holmgren, Gävle
Veronica Kerr, Umeå
Malin Stadig Lundgren, Växjö
Emma Ewaldsson, Skillingsryd
Soheila Fors, Karlskoga

Ersättare:

Rosalie Keller, Drängsmark
Jessica Makris, Sigtuna
Maud Ärlebrandt, Västervik

Adjungerad: Mats Lidbrandt, kassör

Kansliet: Christina Blom Andersson har tjänsten som förbundssekreterare på 100 %.

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda sammanträden.

Förbundsting

Den 25 april hölls förbundsting via telefon. 42 medlemmar deltog. Vid förbundstinget avgick Marie-Louise Forslund Mustaniemi efter sex år som förbundsordförande.

Förbundstinget inleddes med en välkomsthälsning från Marie-Louise Forslund Mustaniemi. ”Det känns lite vemodigt att inte kunna träffas så här i pandemitider”. Marie-Louise säger att det har varit sex fantastiska år. ”Spännande och framgångsrika år att göra den här resan tillsammans med er alla för att utveckla och driva jämställdhetsfrågorna. Från djupet av mitt hjärta vill jag säga ett varmt tack. Önskar den nya ordförande och nya styrelsen varmt lycka till.”

Partisekreterare Peter Kullgren talade och tackade Marie-Louise Forslund Mustaniemi för dessa sex år. Peter Kullgren uttryckte att han var imponerad av hennes driv och hennes förmåga av att vara konstruktiv och kritisk granskade vilket lett till att partiet fattat bättre beslut.

Det är roligt att jämställdhetspolitiken fått större och bättre utrymme i partiet. KDK har en viktig roll i svensk politik. Där vi har en unik politik. Nyvalda förbundsordförande Sarah Havneraas avslutade förbundstinget med ett inspirerande tal där hon menar att KD-K är en tillgång för Sverige och partiet. Sverige behöver en jämställdhetspolitik byggd på kristdemokratiska värderingar. Vi ska vara skarpa KD-rebeller.

Förbundsråd

Förbundsråd hölls den 23 november via ZOOM, 17 ombud deltog. Förbundsrådet antog budget samt verksamhetsplan för 2021. Förbundsrådet fastställde ersättningar för förbundspresidiet. Förbundsrådet fick en rapport från Margreth Johansson och Susanne Henning Aihonen från Kvinnoakademien. På förbundsrådet lanserades förbundets nya logotyp och profil.

Ny grafisk profil

Vår nya grafiska profil med logotyp, färger och typsnitt lanserades på Förbundsrådet den 23 november. Vårt nya utseende förmedlar snabbt vilka vi är: ett stolt kvinnoförbund till Kristdemokraterna. Vår nya logotyp är stilren, tidlös och modern.

Partistyrelsen

Kvinnoförbundets valda ordinarie ledamot i partistyrelsen har under året 2020 varit förbundsordförande Sarah Havneraas. Ersättande ledamot har varit 1:e vice ordförande Eva Wallin. Kvinnoförbundet har bidragit med en röst för verklighetens kvinnor och ständigt lyft jämställdhetsperspektivet inom flera olika politiska områden.

Kommun- och landstingspolitiska dagar, Digital höstkick-off och Partifullmäktige

Med anledning av coronapandemin ställdes Kommun- och landstingspolitiska dagar in. Under den digitala höstkick-offen medverkade förbundsordförande Sarah Havneraas tillsammans med partiledare Ebba Busch i ett inlägg om ämnet Ekonomisk jämställdhet. KD-K anordnade även ett seminarium med temat ”Är feminismens framtid blå?” där Anna-Karin Wyndhamn, författare till boken Genusdoktrinen, gästade.

På partifullmäktige deltog KD-K med en delegation som debatterade bl.a. hedersproblematik inför KD:s Utbildningspolitiska program som antogs. Kvinnoförbundet är glada att partifullmäktige antog vårt yrkande om att

kunskaperna om hederskultur förbättras bland all skolpersonal och att varje skola har en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Internationella kontakter

EPP Women

Under 2020 har vår europeiska paraplyorganisation EPP Women haft tre digitala arrangemang där KD-K har deltagit. Alla möten och event ställdes om till digitala möten. Den 30 juni hölls ett kort styrelsemöte kring höstens event/webbminarium som anordnades digitalt den 13 november med tema "The Future of Europe: Lessons to be learned from the Corona-Crisis" där en sammanställning på viktiga jämställdhetsområden och åtgärds togs fram. Den 8 december hölls ett kort styrelsemöte med diskussion utifrån dokumentet med adresserade områden som EPPW vill prioritera och lyfta fram.

KIC

KD-K finns representerat i styrelsen för KIC (Kristdemokratiskt internationellt center) genom förbundet 1 v ordförande Eva Wallin. Arbetet finansieras huvudsakligen av SIDA och syftet är att stärka demokratin genom utbildning av politiker i länder med svagare demokratier, bl a i Östeuropa, Afrika och Sydamerika. Föreläsare från KD-K efterfrågas främst när det hålls utbildningar för kvinnliga politiker, temat är knutet till "Women and effective political influence" e dyl. Pandemin har gjort att arbetet inte har kunnat drivas lika aktivt som andra år. Det var dock glädjande att flera politiker som deltagit i KIC:s utbildningsprogram i Uganda nu kandiderade till parlamentsvalet (och tog plats efter valet 14/1 2021).

Det känns både angeläget och intressant att finnas med i detta arbete. Att utbyta erfarenheter och att stötta dessa politiker är viktigt för att bidra till att fler länder på sikt ska kunna utvecklas och bli mer stabila och självständiga demokratier med mindre korruption.

Samverkan

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet är en ofta representerad mötespartner i en rad olika organisationer och nätverk.

Kvinnoförbundet är medlemsorganisation i UN-WOMEN, ECPAT Sverige (Barnens rätt mot kommersiell sexuell exploatering), KIC (Kristdemokratiskt Internationellt Center) KSAN, Fistulastiftelsen, GAPF, Sveriges Kvinnolobby samt de andra allianskvinnoförbunden.

KDK, Moderatkvinnorna och S-kvinnor deltog.

KD-K sitter i Fistulasjukhusets stiftelse Det är Ewa-Marie Ås och Britt-Mari Brynielsson som har representerat KD-K.

Stiftelsens arbete i år har, precis som övriga samhället, präglats av coronapandemin. Årsmötet hölls digitalt och ordförande blev Monica Green från s-kvinnorna. På årsmötet omvaldes Ewa-Marie Ås som ordinarie och Britt-Marie Brynielsson som ersättare som representanter från KD-K.

Stiftelsen har även haft sina övriga möten digitalt under året. På grund av pandemin blev det inget partnership meeting 2020. Nyhetsbrev har däremot fortsatt att publiceras och aktiviteten på sociala medier har varit intensiv. I december lanserade stiftelsen t ex en kalender på Facebook som inbringade medel till Fistulasjukhuset i Etiopien. Under hösten fick stiftelsen även ett arv vars medel kommer gå till att stärka Fistulasjukhusets verksamhet i Etiopien.

Arbetet har flutit på men förhoppningsvis kommer 2021 innebära fler fysiska möten och besök för att se hur verksamheten pågår i Etiopien.

KSAN

Ann Hedberg Balkå är ledamot i Kvinnoorganisationernas Samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor styrelse. Under året har KSAN arbetat med hur de ska utveckla sitt arbete. Man menar att kopplingen mellan droger/alkohol och psykisk ohälsa måste belysas mycket klarare.

Fjärilspriset gick till HMD Silvia för hennes arbete med att skydda unga flickor i arbetet med Childhood.

KSAN bedriver ett antal projekt i Sverige och EU där fokus är på unga flickor och mammor. KSAN deltar i EU arbetet och har ett internationellt nätverk för dessa viktiga frågor. Mer finns att läsa på KSANs hemsida www.ksan.se

Sociala medieplattformar

Kvinnoförbundet uppdaterar kontinuerligt Facebook och Instagram med delbilder, nyheter och politik. Vi är glada för den stora ökningen av följare vi har fått. Twitter har inte prioriterats i lika stor utsträckning, men där finns också potential att växa. Hemsidan kd-k.se uppdateras regelbundet. I samband med den nya grafiska profilen har förbundet även tagit patent på kdkvinnor.se som utvecklas.

Media och opinionsbildning

Under det senaste året har kvinnoförbundet och dess företrädare fått en hel del uppmärksamhet i riks- och lokalmedia. KD-K har inte varit blyga i kritiken mot den feministiska regeringen och vår partiledare Ebba Busch har regelbundet lyft fram jämställdhetsfrågorna i tal och i media. Förbundsordförande har förutom att skriva debattartiklar gjort ramartiklar som fått bra genomslag med lokala KD-K företrädare som publicerats runt om i landet.

Ett axplock av ämnena KD-K har lyft i artiklar är surrogatmödraskap i Göteborgs-Posten, Gymnasielagen i Expressen, Sexköpslagen och kvotering i Svenska Dagbladet, ”Hur mår egentligen kvinnorna i vårt land?” i Expressen och Sossarnas feministiska kris är uppenbar. Hedersbrott i Sydsvenskan, Endometriosis (ramartikel som publicerades i 7 tidningar), Ingen kvinna ska behöva gömma sig (ramartikel som publicerades i 12 tidningar) och hedersförtrycket tar inte julleddighet (ramartikel som publicerades i 5 tidningar). För mer utförlig medieredovisning från förbundsordförande, se bilaga *Förbundsordförandes verksamhetsrapport 2020*.

Framåtblick

Under 2021 kommer förbundet att fortsätta skickliggöra fler förtroendevalda KD-kvinnor som vill ta ett större ansvar efter valet 2022. Kvinnoakademien kommer att ha sin avslutning och nytt forum som en Digital kvinnofrukost på Zoom planeras att genomföras. KD-K kommer att fortsätta vara aktiva medialt, orädda i debatter och vara en stark röst för verklighetens kvinnor. Förbundet kommer att bevaka partiet så att kvinnor kommer att finnas med i nomineringsarbetet inför valet 2022.

KD-K önskar också att inkludera fler partidistrikt och driva en aktiv politik för ökad jämställdhet både internt i den kristdemokratiska rörelsen och externt med opinionsbildning. KD-K arbetar tillsammans med partiet i utformningen av en ny kristdemokratisk jämställdhetspolitik. Nytt profilmaterial och en skrift

om betydande Kristdemokratiska kvinnor genom historien kommer att tas fram och ett reviderat Handlingsprogram ska beslutas om på Förbundstinget i april 2021.

Avslutning

Det arbete som sker inom Kvinnoförbundet syftar till att stärka kvinnors ställning och visa solidaritet med dem som behöver vårt stöd både i Sverige men också i andra länder.

Det ideella engagemanget inom Kvinnoförbundet är starkt.

Tack vare ett stort engagemang ute i våra länsavdelningar har vi lyckats nå ut med våra frågor såväl i media som bland väljare. Därmed har vi också nått ett av våra mål som är att synas externt för att göra Kvinnoförbundet och partiet känt i vidare kretsar.

6.3 Seniorförbundet

Inriktning

KD Senior har som motto "Politik med seniora ögon". Den erfarenhet och kunskap som finns hos de kristdemokratiska seniorerna ska tas tillvara. KD Senior vill påverka Kristdemokraternas politik främst i seniorpolitiska frågor men även inom andra politikområden. Genom förbundets nära samarbete med partiorganisationen och övriga associerade förbund finns det goda möjligheter till detta. Ambitionen är också att delta i den politiska debatten om äldre frågor, i sociala medier och genom debattartiklar i media.

Corona-pandemin har tyvärr för KD Senior, precis som för andra organisationer, påverkat både det interna och utåtriktade arbetet negativt, även om det varit positivt att det trots allt gått att genomföra många möten digitalt på bra sätt. I början av året hölls fortfarande fysiska möten, men efterhand har alla möten blivit digitala.

Planerade mässor har ställts in. Utgivningen av SeniorAktuellt har påverkats då den i mycket är tänkt att delas ut på mässor och partiets evenemang, som till exempel kommun- och regiondagar.

Ett färdigplanerat seminarium i riksdagen under våren om boende för seniorer fick med kort varsel ställas in på grund av corona. Detsamma gällde tyvärr vårt planerade Seniorting i samband med Riksårsmötet i april. Allt var klart att pågå i två dagar, med konferenslokaler, seminarier, föredragshållare, rabatterade hotell bokade, och inte minst många anmälda deltagare. Tyvärr fick detta också ställas in. Vårt Seniorting/Riksårsmöte hölls istället digitalt den 7 september 2020 med drygt hundra deltagare.

Organisation

Kristdemokratiska Seniorförbundet (KD Senior) hade den 31 december 2020 1125 medlemmar fördelade på distrikt. Ett nytt distrikt har bildats under 2020, Västra Götaland med Göteborg. I några distrikt är verksamheten vilande.

Vid Seniortinget/Riksårsmötet valdes: Lars O Molin, förbundsordförande (omval) Birgitta Södertun, 1 vice ordförande (omval) Anne-Lie Sundling, 2 vice ordförande (omval)

Till styrelseledamöter för två år (2020-2022) valdes Sonia Lunnergård, Sollentuna (omval), Birgitta Nordvall, Umeå (nyval), Elisabet Wäneskog, Västerås (nyval).

Till styrelseledamot för ett år (2020-2021) valdes Åke Berglund, Harmånger (omval)

Tidigare valda är (till 2021)

Bo Grafström, Kramfors (nyval), Ingemar Kalén, Hofors (nyval), Carina Stenbaek, Stockholm (nyval), Reidun Westberg, Stockholm (nyval), Kenneth Wirödal, Hässleholm (omval), Jan-Erik Ågren, Uppsala (omval).

Jarl Nordström avgick som kassör och Conny Harrysson tog över vid årsskiftet 2020/2021. Maria Wilhelmson är tillsvidareanställd som förbundssekreterare på 60 procents tjänst.

Årsmötet gjorde ett uttalande om att kommuner måste få lov att anställa läkare i äldreomsorgen. Det skickades ut som pressmeddelande och i sociala medier. Till årsmötet inkom fyra motioner, varav en om den interna organisationen, övriga om politikutveckling.

KD Senior är representerade i Kristdemokraternas partistyreelse, med Lars O Molin som ordinarie, och Birgitta Södertun som ersättare.

KD Senior har även representanter i partiets distriktsstyrelser över landet.

KD Senior deltog i Kristdemokraternas partifullmäktige där vi har två ordinarie representanter, Lars O Molin och Birgitta Södertun.

Ersättare är Anne-Lie Sundling och Conny Harrysson.

KD Senior har en ordinarie ledamot i Kristdemokraternas Internationella Center (KIC), Leif Hallberg. Han är även hedersordförande i European Senior Union (ESU) och har därmed plats i presidiet och exekutivkommittén.

I ESU:s exekutivkommitté är Lars O Molin ordinarie ledamot och Birgitta Södertun ersättare för KD Senior.

Ekonomi

KD Seniors verksamhet finansieras av medlemsavgifter och ekonomiskt bidrag från partiet. KD Senior får inga statliga bidrag. Partiet centralt ger ett årligt bidrag som bland annat täcker kostnaderna för förbundssekreteraren och del centrala aktiviteter. Flera av KD Seniors distriktsavdelningar får partibidrag av partidistriktet.

Kommunikation

Tidningen SeniorAktuellt har utkommit med två nummer. Alla medlemmar som har e-post får tidningen digitalt. Den kan också läsas och skrivas ut på hemsidan www.kdsenior.se. Det första numret för 2020 trycktes upp som papperstidning i 2100 ex och delades ut lokalt. Nummer 2 trycktes först upp i 2400 ex som delades ut i flera distrikt under 2020, och i början av 2021 beställde Kristdemokraternas PA Bromma och Solna sammanlagt 3040 ex av samma utgåva som papperstidning för utdelning.

Aktuella informationsblad har framtagits, aktuella flyers finns för utskrift på hemsidan. Alla medlemmar nås av Ordförandebrevet som skickas ut månadsvis digitalt och publiceras på Facebook och hemsidan.

Facebook har använts för opinionsbildning, med inlägg, kommentarer och debattartiklar. Debattartiklar har publicerats i lokal media, i tidningen Dagen och i Dagens Samhälle.

Förbundsordföranden och övriga i förbundsledningen har deltagit i seminarier, webinarier och årsmöten. KD Senior har representanter i referensgrupper knutna till Kristdemokraternas olika utvecklingsgrupper: jämställdhet, skatter och ekonomi, utbildning, rättssäkerhet, miljö och klimat, organisationsutredning.

Två grupper med ledamöter från styrelsen (och vid behov referenspersoner) har påbörjat sitt arbete under 2020 och ska lämna rapporter till årsmötet 7 maj 2021. En grupp leds av Lars O Molin och ser över förbundets interna organisation och dess stadgar. En annan leds av Birgitta Södertun och tar fram KD Seniors fokusfrågor fram till valet 2022.

Birgitta Södertun och Maria Wilhelmson deltar i ledningsdagarna, SKR. Maria Wilhelmson är i egenskap av förbundssekreterare i KD Senior inbjuden att delta i ombudsmannamöten, utbildningar, möten för politiska sekreterare och dylikt, i partiets regi.

Under året har vi genomfört sex styrelsemöten och ett antal arbetsmöten med presidiet, sekreterare och kassör. De första FS---mötena för året hölls som fysiska möten i Regionhuset, Stockholm. De senare hölls digitalt.

Flera fysiska besök i distrikten som ordförande och sekreterare, och även flera i styrelsen planerat för, har tyvärr fått ställas in på grund av smittorisen.

6.4 Studentförbundet

Introduktion

Kristdemokratiska studentförbundet vill utifrån den kristdemokratiska idétraditionen långsiktigt påverka och förändra samhällsklimatet på ett politiskt, kulturellt och socialt plan. Detta görs dels genom samlandet av studenter och andra verksamma inom folkhögskolor, högskolor och universitet i syfte att fördjupa sig i och sprida den kristdemokratiska politiska filosofin. Dels också genom förandet av en politik vilken syftar till den högre utbildningens frihet och kvalitet samt upprätthållandet av de bildningsvärden som de högre lärosätena traditionellt förmedlat.

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsens sammansättning under verksamhetsperioden har varit:

Presidium:

Förbundsordförande: Alexander Mattebo, Trelleborg

1:e vice förbundsordförande: George Emilson, Höör

2:e vice förbundsordförande: Natalie Tegelberg, Göteborg

Ledamöter:
Lucas Svärd, Stockholm
Thomas Hermansson, Lund
Samuel Hansson, Falkenberg
Johan Heder, Karlstad
Celicia Svärd, Stockholm
Olivia Larsson, Grästorp

Styrelsen utsåg Johan Heder till förbundssekreterare.

Organisation

Förbundsstyrelsen har haft 9 protokollförda sammanträden under verksamhetsåret. Den har även utsett tre utskott vars roller är att stödja förbundsstyrelsens arbete; arbetsutskottet, organisationsutskottet och internationella utskottet.

Arbetsutskottets sammansättning har varit:
Ordförande: Alexander Mattebo
Sekreterare: Johan Heder
Ledamöter: George Emilson och Natalie Tegelberg

Internationella utskottets sammansättning har varit:
Ordförande: Thomas Hermansson
Sekreterare: Johan Heder
Ledamöter: Lucas Svärd och Victor Veiderpass

Organisationsutskottets sammansättning har varit:
Ordförande: George Emilson
Sekreterare: Johan Heder
Ledamöter: Samuel Hansson, Olivia Larsson och Lucas Svärd

Förbundsstyrelsen har under året arbetat med att stödja och starta upp lokalföreningar, primärt i Uppsala och Västra Götaland. Kristdemokraterna i Västra Götaland har varit starkt behjälpliga i detta arbete. Arbetet med lokalavdelningarna har dock försvårats på grund av den rådande pandemin.

Ett stort arbete under året har varit att uppdatera förbundets politik inför valet 2022. Fokus har legat på att uppdatera förbundets högskolepolitiska program och att skapa ett kulturpolitiskt program. För detta ändamål har förbundsstyrelsen tillsatt två kommittéer; en högskolepolitisk och en kulturpolitisk kommitté.

Den högskolepolitiska kommitténs sammansättning har varit:
Sammankallande: Natalie Tegelberg
Ledamöter: Olivia Larsson, Lucas Svärd, Clarence Eneroth, Victor Veiderpass och Christian Wildner

Den kulturpolitiska kommitténs sammansättning har varit:
Sammankallande: George Emilson
Ledamöter: Samuel Hansson, Celicia Svärd och Clarence Eneroth

Samtal har också förts med KDU om möjligheter till närmare sammankoppling. Förbundsordföranden har under året varit adjungerad ledamot i Kristdemokratiska ungdomsförbundets förbundsstyrelse och deltagit aktivt på styrelsens sammanträden.

Medlemsaktivitet och opinionsbildning

Under våren genomfördes en heldagsutbildning den 7 mars 2020 i samarbete med Civitas. Från Civitas deltog Per Landgren och Stefan Attefall och från partiet deltog Tove Fridman och Roland Utbult. Under utbildningsdagen fick ca. 10 närvarande medlemmar lära sig mer och utbildnings- och kulturpolitik från kompletterande ideologiska och sakpolitiska perspektiv.

Strax efter vårens utbildningsdag slog pandemin till på allvar i Sverige och restriktioner för fysiska sammankomster infördes. Förbundet har därefter inte kunnat genomföra några fysiska medlemsaktiviteter på nationell nivå. Förbundsstyrelsen har dock i den grad det går försökt ställa om för att genomföra aktiviteter digitalt.

Förbundets årskongress genomfördes digitalt den 23 maj 2020. Mycket uppskattad mötesordförande och föredragshållare var Maria Marić, som talade om sitt arbete med Facebookgruppen "Kristdemokratisk ideologi". På kongressen presenterades en proposition om nya stadgar för förbundet, vilket var ett resultat av 2019 års verksamhetsmål om att genomlysna organisationen i syfte att stärka förbundets långsiktiga stabilitet och verksamhet. Förslaget till nya stadgar antogs i sin helhet enhälligt av kongressen.

Förbundet genomförde höstens utbildningsdag den 7 november 2020 i samarbete med Civitas. Detta var ett djupt uppskattat evenemang med Per Landgren och Stefan Attefall som talare. Ca. 25 medlemmar var på plats och fick utökad kunskap om bland annat vikten av civilsamhället samt etikens roll i politiken.

Opinionsbildning har skett i högre grad under året. Debattartiklar har skrivits om ämnen som t.ex. studenters ekonomi och grundforskning. Förbundets mest uppmärksammade debattartikel var en replik i Aftonbladet mot Liberalerna angående dödshjälp.

De olika turerna kring högskoleprovets genomförande, en fråga som regeringen enligt vår åsikt misskötte från ett tidigt stadium, var något som förbundet noga bevakade och opinionsbildade för. I detta opinionsbildande arbete fördes en mycket god och uppskattad dialog med partiets högskole- och forskningspolitiska talesperson Pia Steensland.

Medlemskap

KSF är i nuläget medlemmar i två organisationer: *Kristdemokratiskt Internationellt Centrum* och *Folk och Försvar (FoF)*. Under det gångna verksamhetsåret så har en fördjupad relation med *FoF* inletts och förbundets ordförande deltog även på *Folk och Försvars* rikskonferens i början av året. Det internationella utskottet har arbetat med att söka medlemskap i paraplyorganisationerna *International Young Democrat Union* och *European Democrat Students*, men på grund av den rådande pandemin så har detta arbete till stor del skjutits upp.

6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB

Allmänt om verksamheten

Samhällsgemenskaps Förlags AB, 556203–8694 är majoritetsägt av Kristdemokraterna, org. nr 802006–3940, med säte i Stockholm. Bolaget har tidningsutgivning som sin huvudsakliga verksamhet.

Verksamhet under året

Bolagets tidningsverksamhet avvecklade i januari 2017. Bolagets hade ingen verksamhet under 2020 och är under avveckling. En extra bolagsstämma beslutade den 16 december om frivillig likvidation efter förslag från styrelsen.

Till likvidator utsågs Henrik Klasa, Ekonomernas Hus i Karlstad.

6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC

Allmänt om verksamheten

Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC), med organisationsnummer 802422–2336, har sedan 2005 bedrivit demokratifrämjande insatser i länder som är i demokratisk transiton, eller fortfarande är diktaturer eller repressiva stater. KIC har sitt säte på Triewaldsgränd 2 i Stockholm.

Främjande av ändamålet

KIC:s verksamhetsinriktning styrs av KIC:s strategi för perioden 2019–2020. Organisationen leds av en styrelse som utsetts av årsmötet.

2020 bestod årsmötet av representanter för KIC:s sex medlemsorganisationer: Kristdemokraterna, Kristdemokratiska Ungdomsförbundet, Kristdemokratiska Kvinnoförbundet, Kristdemokratiska Seniorförbundet, Kristdemokratiska Studentförbundet och Idéinstitutet Civitas

KIC:s intäkter bestod 2020 huvudsakligen av ändamålsstyrda projektmedel från Sida. Grundfinansieringen bestod av det så kallade PAO-stödet som styrs av en, av regeringen beslutad, strategi. Strategin omfattade från och med 2019 till och med 2020 medel sökbara tillsammans med en eller flera andra PAO-organisationer. KIC ansökte om medel i samarbete med flera andra PAO och kom väl ut i ansökningsprocessen inför 2019-2020.

För perioden 2019-2020 beviljades KIC medel genom fem olika program. KIC beviljades medel för att bedriva *Program for Young Politicians in Africa* (PYPA), i vilket tre andra svenska PAO ingår som partnerorganisationer, där KIC leder programmet. KIC beviljades också medel för ett anpassningsprogram för stöd till ett politiskt parti i Östeuropa. Därutöver ingår KIC i programmet *Eastern Partnership Political Parties Forum* i det östra partnerskapet, under ledning av Svenskt internationellt liberalt Center (Silc) och med tre andra PAO. I programmet har KIC en partnerorganisation i Östeuropa. KIC bedriver också verksamhet i *Empowering Women in Africa* (Ewip) under ledning av Centerpartiets internationella Stiftelse (CIS) där KIC implementerar verksamhet genom två andra aktörer, en i Uganda och en i Kenya. KIC ingår också i programmet *PAO Program in Latin America* (Paola) under ledning av Olof Palmes internationella Center (OPC) där KIC implementerar verksamhet genom två organisationer i Bolivia, Peru, Nicaragua och Venezuela.

KIC:s uppsättning av partnerorganisationer och lokala implementerare förändrades inte under 2020. De ingångna nya samarbetena med Instituto Político para la Libertad (IPL) i Peru som en del i programmet Paola och samarbetet med Oslo Center i Kenya som inleddes 2019 fortsatte under 2020 jämte tidigare etablerade partnerskap.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Regeringen beslutade under våren 2020 om att förlänga den uppdaterade strategin för särskilt demokratistöd genom partianknutna organisationer till att gälla även 2021 och 2022. Utifrån detta meddelade Sida att myndigheten avsåg förlänga de ingångna avtalen med PAO för perioden 2021 och 2022 under förutsättning att regeringen tillsköt tillbörliga medel. Under hösten 2020 förberedde KIC förlängningsansökningar inom ovan nämnda program. Sida meddelade i december att ansökningarna om förlängning beviljats och KIC kunde i mellandagarna skriva avtal om finansiering för de kommande två åren 2021-2022 på motsvarande finansiella nivå som för perioden 2019-2020. KIC föreslog också förändringar i KIC:s s.k. anpassningsprogram där det för 2021-2022 planerades för en utbyggd ny politisk akademi rörande systerpartier i Östra partnerskapet som ersättning för det fram till 2020 pågående systerpartistödet inom programmet. Även denna förändring beviljades medel av Sida inför 2021-2022.

KIC genomförde i början av 2020 slutrapportering av den programverksamhet som KIC bedrivit rörande Ryssland under 2018-2019 och rapporteringen godkändes av Sida.

Covid-19-pandemin präglade 2020 och KIC:s verksamhet på olika sätt. Ett omfattande arbete med att digitalisera utbildningsmaterial och verksamhet etablerades under våren 2020 och pågick hela året. Resor i fält begränsades till ett minimum och kansliets personal har med få undantag arbetat från hemmen.

Vid sidan av förlängningsansökan till Sida som inlämnades i oktober 2020 genomförde kansliet två ansökningar för annan finansiering under året. I februari sände KIC, i samarbete med OPC, ett förslag till finansiering för insatsen *Capacity Building for Reaching SDGs* till Sida efter att myndigheten genomfört en öppen förfrågan för innovativa insatser för att stärka de globala hållbarhetsmålen. Insatsen beviljades inte medel. KIC genomförde under våren också en ansökan till Forum Syd (sedermera Forum CIV) för ett informationsprojekt. Projektet beviljades medel i början av 2021.

KIC:s generalsekreterare ingick 2020 i valberedningen för arbetsgruppen för de Gemensamma åtagandena. Arbetet bedrevs främst under våren 2020 och avslutades i samband med Civilsamhällesforum i början av hösten 2020. I slutet av 2017 tecknade KIC ett samförståndsavtal med International IDEA för att möjliggöra fortsatt utbyte av kunskap och erfarenheter kring utbildning av ungdomar och kvinnor inom politiken, avtalet har fortsatt gällt under 2020.

Bilaga 1 – Personbilaga partistyrelsen

Partistyrelsen from rikstinget 2019

Partiordförande Ebba Busch, Uppsala

Förste vice partiordförande Jakob Forssmed, Sollentuna

Andre vice partiordförande Bengt Germundsson, Markaryd

Ordinarie ledamöter:

Ella Bohlin, Stockholm
Andreas Carlson, Mullsjö
Mikael Oscarsson, Uppsala
Liza-Maria Norlin, Sundsvall
Hans Eklind, Örebro
David Lega, Göteborg
Gudrun Brunegård, Vimmerby
Erik Slottner, Stockholm
Pia Steensland, Strängnäs
Torsten Elofsson, Malmö
Lili André, Gävle
Sara Skyttedal, Linköping
Anders Sellström, Umeå
Mia Frisk, Jönköping

Ordinarie:

Kvinnoförbundet

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred/
Sarah Havneraas, Uppsala

KDU

Martin Hallander, Göteborg/
Nike Örbrink, Stockholm

Seniorförbundet:

Lars O Molin, Örebro

Adjungerade:

Peter Kullgren – Partisekreterare
Robert Lisborg – Bitr. partisekreterare
Martin Kits – Tobias Karlström
Natasa Ristic Davidson – Chef för politikavdelningen
Fredrik Noreback, Informationschef
Diana Ayoub - Chefssekreterare

Ersättare:

1. Soheila Fors, Karlskoga
2. Ella Kardemark, Halmstad
3. Yusuf Aydin, Stockholm
4. Patrik Åkesson, Växjö
5. Birgitta Sacrédeus, Mora
6. Per Landgren, Göteborg
7. Conny Brännberg, Skövde

Ersättare:

Ann Hedberg Balkå,
Stockholm/
Eva Wallin, Öckerö

Nike Örbrink, Stockholm/
Evin Badrniya, Stockholm

Birgitta Södertun,
Helsingborg

Bilaga 2 – Personbilaga partidistriktsordförande

Stockholms stad	Christian Carlsson
Stockholms län	Camilla Brodin
Uppsala län	Mikael Oscarsson
Sörmlands län	Anna Jernemalm
Östergötlands län	Magnus Oscarsson
Jönköpings län	Acko Ankarberg Johansson
Kronobergs län	Jon Malmqvist
Kalmar län	Jimmy Loord
Gotland	Sara Lidqvist
Blekinge län	Bengt Jönsson
Skåne	Alexander Harrysson
Hallands län	Lars Gustafsson
Göteborgs stad	Hampus Hagman
Västra Götaland södra	Niklas Arvidsson
Västra Götaland västra	Gun-Marie Daun
Västra Götaland norra	Magnus Jacobsson
Västra Götaland östra	Dan Hovskär
Värmlands län	Kjell-Arne Ottosson
Örebro	Hans Eklind
Västmanlands län	Amanda Agestav
Dalarnas län	Torsten Larsson
Gävleborgs län	Lili Andre
Västernorrlands län	Emil Esping
Jämtlands län	Linnea Haggren
Västerbottens län	Roland Sjögren
Norrbottnens län	Stig Töyrö
Region Västra Götaland	Magnus Jacobsson

Bilaga 3 – Personbilaga partiombudsmän (hela eller delar av året) (Tommy)

Stockholms stad	Angelika Lang - Vikarie Louise Drevinger
Stockholms län	Erik Eleverö
Uppsala län	Vakant
Sörmland	Susanne Aihonen
Östergötlands län	Elvira Wibeck
Jönköpings län	Carl Cunningham/Anton Axelsson
Jönköpings kommun	Vakant
Kronobergs län	Richardo Chaves
Kalmar län	Madeleine Rosenkvist
Gotland	Johan Asplund
Blekinge län	Christoffer Sjöholm
Skåne	George Emilsson
Hallands län	Georgia Ferris
Göteborgs stad	Karolina Mildgren
Västra Götaland södra	Maria Maric
Västra Götaland västra	Jerker Lundin
Västra Götaland norra	Jerker Lundin
Västra Götaland östra	Maria Maric
Värmlands län	Dan Kihlström
Örebro län	Eje Cesar
Västmanlands län	Joakim Widell
Dalarnas län	Mathias Bengtsson
Gävleborgs län	Annika Sjögren
Västernorrlands län	
Jämtlands län	
Västerbottens län	Lars-Åke Holmgren
Norrbottnens län	

Regionala
organisationsutvecklare

Region Norr	Ronja Strid
Region Mitt	Christoffer Andersson
Region Öst	Anders Tholerud
Region Syd Ost	Christina Landoff
Region Syd	Mattias Grängzell
Region Väst	Jakob Hallman

Bilaga 4 - Distriktssammanställning – antal årsmedlemmar per den 31 december 2020

Stockholms stad	2162
Stockholms län	2905
Uppsala län	1279
Sörmland	598
Östergötlands län	1335
Jönköpings län	2202
Kronobergs län	548
Kalmar län	1012
Gotland	82
Blekinge	368
Skåne	2455
Halland	850
Västra Götaland	3765
Värmlands län	647
Örebro län	1047
Västmanlands län	555
Dalarna	778
Gävleborgs län	690
Västernorrlands län	607
Jämtlands län	250
Västerbottens län	1005
Norrbottnens län	548
Stockholms stad	2162
Stockholms län	2905
Uppsala län	1279
Sörmland	598
	25688

Bilaga 5 - Effektueringslista över beslut tagna vid Rikstinget 2019

Motion	Uppdrag till partistyrelsen	Effektuerat av
	Proposition om Landsbygd	
Förslag 7	att tillåta gårdsförsäljning av "egenproducerade" alkoholhaltiga drycker inom ramen för alkoholmonopolet.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 18	Ge Sveaskog i uppdrag att sälja 30 000 ha produktiv skogsmark per år till enskilda markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 55	En ny modell för beskattning av vägtrafik, -fordon och bränsle ska tas fram, där hänsyn tas till stad och land, trängsel, tid på dygnet samt fordonens miljöpåverkan.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 60	låt utredningen avgöra var i Sverige det finns potential att starta storskalig vätgasproduktion	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 61	En utredning ska tillsättas som ska ta ett helhetsgrepp på posthanteringen utifrån tillgänglighet, säkerhet, framtida behov och möjligheter samt kostnader.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 73	verka för att säkerställa att snabb räddningskapacitet med flyg finns i våra skärgårdsområden och i våra fjällområden	Effektueras av riksdagsgruppen
Tillägg	lägg till en ny punkt nr 80 under rubriken "Nej till myndighetsaktivism": "Lagstiftningen ska tydliggöra att lagstiftningen ska tydliggöra att även Hav- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket i sin verksamhet ska beakta produktionsmål såväl som miljömål, motsvarande det uppdrag Jordbruksverket har."	Effektueras av riksdagsgruppen
	Proposition om Integration	
Förslag 4	att begränsa rätten till offentligfinansierad tolk och införa en avgift efter fem år från givet tillfälligt uppehållstillstånd. Möjligheter till dispens ska finnas.	Effektueras av riksdagsgruppen
Förslag 13	att göra det möjligt för kommunerna att verka som kompletterande aktörer inom arbetsförmedlings- och matchningstjänster	Effektueras av riksdagsgruppen

	då privata alternativ med lokal närvaro och kunskap om det lokala näringslivet saknas	
Tillägg	att höja kunskapen hos myndigheter och beslutsfattare om religion, religionsfrihet och den personliga trons betydelse för enskilda och grupper	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 2 Demokrati, författning och rättsväsende	
02:01	Kristdemokraterna ska verka för att se över berörd lagstiftning så att inte ovanstående händelser inträffar.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:02	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för utökade befogenheter för ordningsvakter i enlighet med motionens intentioner. - att verka för en reformering av lagstiftningen som möjliggör mer omfattande §3-områden i enlighet med motionens intentioner. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:03	att verka för att se över lagstiftningen kring transporter till och från vårdinrättningar så att de utförs på ett ändamålsenligt sätt.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:06	att verka för en lagändring så polisen vid trafikkontroller får använda sållningsinstrument för narkotikapåverkan rutinmässigt på samma sätt som sållningsinstrument för alkoholpåverkan.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:07	<ul style="list-style-type: none"> - att ge frivården tillåtelse att införa larmbågar eller annan teknisk utrustning för att kunna säkerställa att inga vapen eller andra farliga föremål medförs in i frivårdens lokaler. - Att införa lagstöd för frivården att utföra visitationer i de fall det bedöms nödvändigt av säkerhetsskäl. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:13	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas i det fall det kan styrkas att personen de facto erhållit medborgarskap på svikliga grunder. - att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas för personer som aktivt medverkat eller varit delaktiga i terroristbrott eller krigsförbrytelser. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:14	att verka för att medborgarskap ska kunna återkallas för personer med dubbelt medborgarskap som aktivt medverkat eller varit delaktiga i terroristbrott eller krigsförbrytelser.	Effektueras av riksdagsgruppen

02:15	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att det inrättas särskilda ungdomsdomstolar, gärna som en del i nuvarande tingsrätter, som prövar brottmålet oavsett den unges ålder - att verka för att domstolen förfogar över såväl straffrättsliga som förvaltningsrättsliga beslut. - att verka för att ungdomsdomstolarna får jourtjänstgöring så att den unges fall kan prövas omedelbart i det fall brottet kan klaras upp utan ytterligare utredning. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:17	att verka för att utöka socialtjänstens befogenheter och stärka åtgärderna för personer under 15 år som begår brott.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:18	att verka för att samhället utarbetar en strategi och lagförslag för att hindra dem som vill skada verksamheter inom djurhållning.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:20	att verka för att ändra grundlagen till att tillåta att medborgarskap upphävs.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:31	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att preskriptionstider avskaffas/inte kan åberopas i de fall där den dömden inte inställer sig för att avtjäna sitt straff/påföljd. - att utvärdera om principen om preskriptionstider överhuvud taget är förenligt med det allmänna rättsmedvetandet och verkligen tjänar rättsstatens principer om att ta ansvar för sina gärningar, oavsett hur lång tid som förflutit. 	Effektueras av riksdagsgruppen
02:32	att verka för att preskription av utdömda fängelsestraff skall avskaffas.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:44	att verka för ett förbud mot heltäckande slöja, som burka och niqab, inom offentlig verksamhet, som förskola och skola.	Effektueras av riksdagsgruppen
02:45	att verka för att en statlig utredning tillsätts för att granska den svenska sexhandeln och porrindustri utifrån risken för trafficking och sexuellt utnyttjanden av barn.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 3 Familj	
03:09	<ul style="list-style-type: none"> - att partistyrelsen får i uppdrag att fortsatt verka för att ändringar av gällande rätt eller praxis präglas av försiktighetsprincipen och tar sin utgångspunkt i barnets bästa 	Effektueras av riksdagsgruppen

	<ul style="list-style-type: none"> - att partistyrelsen får i uppdrag att fortsätta arbeta i enlighet med det medicinsk-etiska programmet och verka för utökade satsningar på forskning som ger bättre kunskapsunderlag kring hur barn som tillkommit genom donerade könsceller mår och hur donationen påverkar de aktuella familjerna. 	
	Kapitel 4 Socialt och migration	
04:04	att verka för att höja garantinivån och /eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
04:07	att verka för att tillåta att polisen gör slumpmässiga tester för andra droger än alkohol vid vägkanten, vilket idag är förbjudet eftersom det kräver skälig misstanke.	Effektueras av riksdagsgruppen
04:16	att verka för att i samarbete med kommun- och regionpolitiska rådet utarbeta en strategi för hur kommuner och regioner kan arbeta för att motverka ensamhet i enlighet med motionens intentioner.	Effektueras av KRP
04:25	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att tillsätta en oberoende statlig utredning som får i uppdrag att på systemnivå granska hur prövningen gällande åldersbedömningar och konvertiter fungerat de senaste åren, för att vid behov kunna förbättra hanteringen framöver. - att verka för att tillsätta en oberoende statlig utredning som får i uppdrag att på systemnivå granska hur prövningen gällande åldersbedömningar, konvertiter och HBT+ personer fungerat de senaste åren, för att vid behov kunna förbättra hanteringen framöver. 	Effektueras av riksdagsgruppen
04:29	att begränsa möjligheten till undantag för försörjningskraven för familjeåterförening till att endast gälla anknytningspersonens barn under 18 år samt att regelverket kring familjeåterförening utformas på ett sådant sätt att Sverige lever upp till barnkonventionen och andra relevanta internationella konventioner.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 5 Hälso- och sjukvård	

05:10	Att verka för att få till en nationell plan för sällsynta diagnoser.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:11	att verka för att en verktygslåda med goda exempel tas fram, som kommuner och regioner kan använda i riktade insatser i utsatta områden.	Effektueras av KRP
05:14	Att verka för att läkares fortbildning ska bli reglerad i lag, den bör innefatta att läkare ska ha en individuell fortbildningsplan som följs upp och revideras regelbundet. I fortbildningsplanen ska behovet av både extern och intern fortbildning framgå. Det ska också framgå vem som har huvudmannaskap och därmed budgetansvar.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:21	Att verkar för att en ny modell för finansiering av sär läkmedel där staten tar huvudansvar samt vid framtagande av ny modell inspireras av Norge som har ett system där staten betalar under de första två åren för att se hur de här läkemedlen fungerar när de kommer ut på marknaden.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:23	Att verka för att tillmötesgå behovet av ett nationellt kompetenscentrum för äldrepsykiatri.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:24	<ul style="list-style-type: none"> - Att verka för att kvinnor över 64 år ska screenas med cellprov och HPV-test för att tidigare upptäcka livmoderhalscancer. - Att verka för att kvinnor över 74 år screenas med mammografi för att tidigare upptäcka bröstcancer. 	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
05:28-05:29	Att verka för att hitta ett lämpligt tillvägagångssätt så att alla myndiga medborgare registrerar sitt beslut om organdonation.	Effektueras av riksdagsgruppen
05:30-05:31	att arbeta för att det utreds vilka krav som kan och bör ställas på personal i kommuner och regioner avseende vaccinationer.	Effektueras av KRP
	Kapitel 6 Utbildning och kultur	
06:04	att verka för en utredning som kan klargöra för- och nackdelar med ett förstatligande av skolan.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:06	att verka för en utredning som kan klargöra för- och nackdelar med ett förstatligande av skolan.	Effektueras av riksdagsgruppen

06:07	att verka för att en karriärstege med kriterier och alla tjänstegrader tas fram att professionen.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:13	att se över gällande lagstiftning så att ansvaret tydliggörs gällande åtgärder och samarbete runt elever med stor frånvaro.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:14-06:15	att i lämpliga former ta fram ett nytt utbildningspolitiskt program.	Effektueras av partistyrelsen
06:22	att analysera förslagen vidare inom ramen för arbetet med ett nytt utbildningspolitiskt program.	Effektueras av partistyrelsen
06:28	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att öka koncentrationen på kunskapsproduktion och kunskapsförmedling inom den statligt styrda högre utbildningen - att verka för att stryka 1 kap. 5 § högskolelagen med undantag för att högskolorna fortsatt aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan 	Effektueras av riksdagsgruppen
06:30	att verka för att reglerna ändras så att studielån via CSN skall få återbetalas till och med det året man fyller 65 år.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:36	att verka för att staten skall ta över det ekonomiska ansvaret för att skydda och sköta världsarven i Sverige.	Effektueras av riksdagsgruppen
06:38	Att verka för att antalet kanaler som Sveriges television och Sveriges radio ansvarar för minskar	Effektueras av riksdagsgruppen
06:43	att verka för att en rasklassificering av spel införs och att reklamen för de mest riskfyllda spelen begränsas	Effektueras av riksdagsgruppen
06:47	Att verka för att begränsa möjligheterna för reklam av spel och lotteri i olika slags medier.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 7 Arbete, företagande och energi	
07:07	att verka för att se över regelverket kring sjukförsäkringen så att det förbättrar för de sjukskrivna, ökar möjligheten till stöd och rehabilitering för att kunna återgå i arbete, och bidrar till att göra försäkringen tryggare, mer rättssäker samt långsiktigt hållbar	Effektueras av riksdagsgruppen
07:12	att verka för att ansökan och utbetalning av statliga företagsstöd samordnas så att	Effektueras av riksdagsgruppen

	förekomsten av "bidragsentreprenörer" minskar och effektiviteten i stöden ökar.	
	Kapitel 8 Ekonomi, skatter och pensioner	
08:01	att verka för att finna fler sätt för att premiera de som engagerar sig ideellt i en förening eller intresseorganisation.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:03	att fortsätta arbeta för att utvidga skattereduktionen till att gälla fler allmännyttiga ändamål, dock inte politiska partier.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:06	att arbeta för att höja garantinivån och/eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:07	att arbeta för att höja garantinivån och/eller taket i bostadstillägget för de som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:13	Att verka för ett RUT-avdrag för vård och underhåll av gravvårdar.	Effektueras av riksdagsgruppen
08:20	att verka för att en riskklassificering av spel införs och att reklamen för de mest riskfyllda spelen begränsas.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 9 Regionalt, trafik och bostad	
09:05	att verka för en ny fast förbindelse mellan Helsingborg – Helsingör, förutsatt att en hållbar finansiering via broavgifter kan säkras.	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
09:09	att verka för att de nuvarande reglerna kring A-traktorer ses över för att öka trafiksäkerheten i Sverige.	Effektueras av riksdagsgruppen
09:11	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för att en person med samordningsnummer endast ska få äga max en bil i Sverige och att samordningsnumret ska vara tillfälligt. - att utöka körförbud att även gälla fordon med förfallna skulder. 	Effektueras av riksdagsgruppen
09:13-09:16	att verka för en fortsatt upprustning av befintliga järnvägar, samt utbyggnad av nya sträckor som behövs för att öka kapaciteten och funktionaliteten i det svenska järnvägsnätet. Att Kristdemokraterna ställer sig negativa till Sverigeförhandlingens förslag om nya banor för höghastighetståg.	Effektueras av riksdagsgruppen
09:25	att på internationell nivå verka för att IATA ska möjliggöra nykterhetskontroller i någon form för kommersiella piloter innan	Effektueras av riksdagsgruppen

	flygning med avsikten att sedan införa kontroller på svenska flygplatser.	
09:27	att verka för att småhusägare inte längre ska kunna åläggas underhållsansvar för gångbanor som de ej är lagfarna ägare till med särskilt fokus på att undanröja ansvar för snöröjning och halkbekämpning. att arbeta för att Sveriges kommuner ska ta hela det juridiska underhållsansvaret för de gångbanor som de är lagfarna ägare till.	Effektueras av KRP
09:29	att verka för att alla kommuner, regioner och statliga myndigheter ska erbjuda digital post till mottagare som önskar det, såvida särskilda skäl för undantag inte föreligger.	Effektueras av KRP
	Kapitel 10 Miljö och energi	
10:03	<ul style="list-style-type: none"> - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk på restaurang införs. - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk i storhushåll införs. - att verka för obligatorisk ursprungsmärkning av kött och fisk i livsmedelsindustrin införs. 	Effektueras av riksdagsgruppen och KRP
10:05	att på EU-nivå verka för att hindra spridning av skräp i haven.	Effektueras av riksdagsgruppen och EP
10:07	<ul style="list-style-type: none"> - verka för införandet av ett nationellt förbud för mikroplaster i konsumentprodukter. - verka för ett globalt förbud för mikroplaster i konsumentprodukter 	Effektueras av riksdagsgruppen
10:08	att verka för en internationell nytillverkningsavgift på plast som tillverkas av fossila material så att plast får ett återvinningsvärde. På så vis väcka intresse för insamling och återvinning till nya produkter och hindra plastens vidare nedsmutsning av vår jord.	Effektueras av riksdagsgruppen och EP
10:12	att verka för att fimpar inkluderas i Skräpboten.	Effektueras av riksdagsgruppen
10:14	att verka för en ökad samförvaltning av vargstammen i Sverige och Norge.	Effektueras av riksdagsgruppen
10:17	att verka för att det tillsätts en utredning utifrån motionens intentioner	Effektueras av riksdagsgruppen
10:18	att verka för en utredning av minerallagen i enlighet med motionens intentioner och vad som anförs av partistyrelsen.	Effektueras av riksdagsgruppen

10:22	att verka för att förbättra förutsättningarna för mikroproducenter av förnyelsebar el.	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 11 Utrikes och försvar	
11:04	att verka för att regeringen ger MSB och länsstyrelserna i uppdrag att ta fram riskhanteringsplaner för att hantera torka och vattenbrist	Effektueras av riksdagsgruppen
	Kapitel 12 Stadgar	
12:03	Att de förutvarande benämningarna inom Kristdemokraterna återinförs på alla nivåer.	Effektueras av partistyrelsen.

Mer detaljerad information om respektive effektivering kan fås efter kontakt med parti- och riksdagskansliet.

Effektueringslista över beslut tagna vid
Rikstinget 2019

Bilaga 1

Motion	Hänskjutna nya frågor från rikstinget	Förslag till beslut
02:25	Torgny Hedlund yrkar att om en myndighet eller kommun förhalar på olika sätt en rättsprocess t.ex. genom att inte komma till domstolen vid en förhandling, när man har alla möjligheter att köpa sin hjälp. Att ge dom en mycket kraftig påföljd.	Effektueras av partistyrelsen
04:23	Soheila Fors yrkar att Kristdemokraterna ska verka för: a) mikrofinansiering av invandrade kvinnors företag b) ekonomiskt stöd för svenska kvinnliga företagare som anställer invandrade kvinnor på villkor att de undervisar i svenska och samhällskunskap c) att infödda kvinnliga företagare uppmuntras bli mentorer till invandrade kvinnliga nyföretagare d) transkulturella mötesplatser som bygger relationer över kultur- och religionsgränser	Effektueras av partistyrelsen
04:27	Lennart Lindstedt yrkar att partistyrelsen i hela sitt bearbetande av migrations- och integrationsfrågor samtidigt väger in kraftfulla satsningar på bistånd, gärna dedikerat till kristet värdebaserade biståndsorganisationer i samarbete med SIDA/SMR.	Effektueras av partistyrelsen
08:10	Gun-Marie Daun yrkar att det kommunala utjämningsystemet avskaffas i sin helhet	Effektueras av partistyrelsen
Integrations-prop.	Lennart Lindstedt yrkar att bäst integrationspolitik är att verka för att kraftigt minska behovet av sådan. Att KD via sin partistyrelse arbetar för kraftigt ökade resurser, riktade till SIDA/SMR (Svenska Missions Rådet), för långsiktigt hållbara åtgärder, med genomförde uppdrag till de kristenvärdebaserade biståndsorganisationerna, i uppdrag att utbilda/inspirera/bygga människor där, där dom är - som i sin tur bygger välmående demokratiska nationer (ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektueras av partistyrelsen

Årsredovisning för
KRISTDEMOKRATERNA
802006-3940

Räkenskapsåret
2020-01-01 - 2020-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5-6
Noter	7-12
Underskrifter	13

Förvaltningsberättelse

Partistyrelsen för Kristdemokraterna avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01--2020-12-31. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK

Allmänt om verksamheten

Verksamhetens syfte

Kristdemokraterna är ett politiskt parti som arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn. Vårt mål är ett samhälle där friheten att forma sitt eget liv går hand i hand med ansvaret för sin medmänniska. Vi vill bygga ett samhälle som håller samman.

Allmänt om verksamheten

Kristdemokraternas riksorganisation bedriver politisk och organisatorisk verksamhet på nationell nivå. Riksorganisationens säte är i Stockholm. Parti- och riksdagskansliet bedriver verksamhet i lokaler i Gamla stan och i riksdagshuset. Medlemsantalet 31 december 2020 var 24 894. Partistyrelsen har haft 9 protokollförda sammanträden.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret 2020 har varit ett annorlunda år på många sätt. I början av året inkom rapporter om ett nytt virus som snabbt spred sig över världen. I januari klassade Sveriges regering coronaviruset, covid-19, som en allmänfarlig sjukdom och i mars slog WHO fast att coronautbrottet var en pandemi. Samma dag fick Sverige erfara det första dödsfallet relaterat till viruset.

Kristdemokraternas kommun- och regionpolitiska dagar 2020 var planerade att äga rum den 20-21 mars på fartyget Cinderella Vikning Line. Men på grund av det nya läget och folkhälsomyndighetens rekommendationer om att ställa in att folksamlingar med fler än 500 deltagare, fattades beslutet att ställa in arrangemanget.

Våren präglades av att ställa om organisationen. De planerade fysiska sammankomsterna reducerades och verksamheten övergick till att bli i stort sett helt digital. Medarbetare på parti- och riksdagskansliet blev beordrade att arbeta hemifrån och interna föreskrifter togs fram för hur möten skulle ske på ett säkert sätt runt om i landet. Seminarium övergick till webinarium och kampanjarbetet ställdes om till den digitala miljön.

Trots en utmanande omställning för organisationen så var partiets fokus tydligt. Kristdemokraterna behövde fortsätta bedriva politik, trots att landet på många sätt stod lamslaget. Vi har agerat som en konstruktiv part gentemot regeringen och satt en minskad smittspridning i det främsta rummet. Kristdemokraterna är det enda partiet som till varje partiledarmöte skickat in en skrivelse till regeringen med tankar, funderingar och förslag på hur situationen kan hanteras. En del av de förslagen har gått igenom och blivit verklighet. Kristdemokraternas förslag till statsbudget innehöll stora resurstillskott till vård, omsorg, socialtjänst och rättsväsende för att säkra välfärd och trygghet för alla.

Den 21 augusti genomfördes partiets första digitala höstkick-off någonsin med över 600 deltagare. Arrangemanget inleddes med ett partiledartal, ett sommartal om hur Sverige ska fungera.

Den 9 oktober och 6 november samlades partifullmäktige och beslutade om budget och verksamhetsplan samt strategi, valplan och nomineringsriktlinjer inför valet 2022. Som bland annat innebär att Kristdemokraterna kommer att gå till val med en rikslista. Vidare antog partifullmäktige ett utbildningspolitiskt handlingsprogram som ett första steg i den politikutveckling som ska ske fram till valet.

Samarbetet mellan parti- och riksdagskansliet och partidistriktet har i allt väsentligt fungerat väl. Kontinuerliga avstämningar med partiombudsmän och flera konferenser med partidistriktsordföranden och partiombudsmän har varit viktiga för informationsöverföring och sammanhållningen.

Koncernförhållanden

Dotterbolaget Samhällsgemenskap är av ringa betydelse varför ingen koncernredovisning upprättas med hänvisning till ÅRL 7:3A §.

Ebba Busch
Partiordförande

Peter Kullgren
Partisekreterare

Utveckling av organisationens verksamhet, resultat och ställning Belopp i kr

	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Medlemsantal	24 894	25 688	21 348	20 137
Intäkter, resultat och ställning				
Huvudintäkter	51 466 823	56 581 915	58 230 669	40 368 996
Rörelseresultat	7 429 367	1 487 453	-11 073 240	2 435 194
Resultat efter finansiella poster	7 420 866	1 458 103	1 060 540	1 335 205
Balansomslutning	22 053 122	15 418 920	12 376 951	22 879 510

Väsentliga händelser efter räkenskapsåret

Under 2020 har Sverige och hela världen drabbats av ett virusutbrott (Covid-19) vilket har föranlett stora inverknings på hela samhället. Spridningen av coronaviruset har efter balansdagen inte haft någon större påverkan på organisationens ekonomi. På grund av osäkerheten kring framtida politiska beslut och människors och företags beteende går det i dagsläget inte att kvantifiera virusutbredningens påverkan på verksamheten. De avtal som ingåtts om arrangemang har kunnat hävas eller flyttas fram i tid. Rekommendationer om minskat resande har minskat organisationens kostnader för resor och logi. Intäkterna består till största delen av statliga bidrag som inte förändras av krisen.

Eget kapital

	Ändamålsbest medel	Reservfond	Balanserat- resultat	Årets resultat
Vid årets början	0	0	4 961 225	3 815 947
Omföring av föregående års resultat			3 815 947	-3 815 947
Årets resultat				7 420 866
Vid årets slut	0	0	8 777 172	7 420 866

Förslag till disposition av organisationens vinst eller förlust

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor 16 198 038, disponeras enligt följande:

	Belopp i kr
Balanseras i ny räkning	16 198 038
Summa	16 198 038

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter

Finansiella instrument

Kristdemokraternas värdepapperinnehav förvaltas av extern förvaltare. För detta ändamål finns placeringspolicy antagen av partistyrelsen. Värdepappersplaceringar skall ske inom nedanstående ramar i en lågrikssportfölj.

Tillgångslag:	Min	Normal	Max
Aktiefondsplaceringar:	0%	15%	25%
Räntebärande placeringar:	75%	85%	100%

Placeringar är endast tillåtna i bankinlåning, räntebärande värdepapper såsom certifikat och obligationer, ränte- och aktiefonder. Extern upplåning i placeringssyfte är ej tillåten.

Ränte- och löptider för placerade medel skall avvägas mot likviditetsprognos och bedömning av möjligheterna att kunna avveckla placeringarna på marknaden om detta skulle visa sig nödvändigt.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2020-01-01- 2020-12-31</i>	<i>2019-01-01- 2019-12-31</i>
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter		2 231 057	2 132 295
Köpta tjänster av distrikten		12 451 995	11 107 294
Statliga bidrag m.m.	3	34 724 079	35 268 843
Övriga intäkter	4	1 843 720	7 996 646
Gåvor		215 972	76 837
Summa rörelsens intäkter		51 466 823	56 581 915
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5,6	-12 340 957	-26 165 560
Personalkostnader	7	-31 504 869	-28 765 724
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-189 750	-160 610
Övriga rörelsekostnader		-1 879	-2 568
Summa rörelsens kostnader		-44 037 455	-55 094 462
Rörelseresultat		7 429 368	1 487 453
Resultat från finansiella poster			
Ränteutgifter och liknande resultatposter		0	120
Räntekostnader och liknande resultatposter		-8 502	-29 470
Summa finansiella poster		-8 502	-29 350
Resultat efter finansiella poster		7 420 866	1 458 103
Bokslutsdispositioner	8	0	2 357 844
Resultat före skatt		7 420 866	3 815 947
Årets resultat		7 420 866	3 815 947

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2020-12-31</i>	<i>2019-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	563 136	256 736
		563 136	256 736
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	10	16 780	16 780
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	12 000 000	4 000 000
Andra långfristiga fordringar		236 700	503 550
		12 253 480	4 520 330
Summa anläggningstillgångar		12 816 616	4 777 066
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Färdiga varor och handelsvaror		644 374	905 400
		644 374	905 400
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 833 691	2 197 556
Övriga fordringar		803 563	672 643
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		970 755	906 419
		3 608 009	3 776 618
Kassa och bank		4 984 123	5 959 836
Summa omsättningstillgångar		9 236 506	10 641 854
SUMMA TILLGÅNGAR		22 053 122	15 418 920

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		8 777 172	4 961 225
Årets resultat		7 420 866	3 815 947
Summa eget kapital		16 198 038	8 777 172
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		479 098	711 608
Övriga kortfristiga skulder		534 321	991 797
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	4 841 665	4 938 343
		5 855 084	6 641 748
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		22 053 122	15 418 920

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3), redovisningsprinciperna är oförändrade i förhållande till föregående år.

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Kristdemokraterna.

Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor

En transaktion i vilken Kristdemokraterna tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Kristdemokraterna uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Kristdemokraterna har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Erhållna gåvor värderas till försiktigt uppskattat marknadsvärde och intäktsförs när den sakrättsligt erhållits. Villkorade gåvor som inte använts under året omförs till ändamålsbestämda medel i eget kapital.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag som hänförs till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som Kristdemokraterna fått eller kommer att få.

Leasing

Alla Kristdemokraternas leasingavtal redovisas som operationella, d.v.s. leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordran på medlemsavgifter tas inte upp som fordran om det inte finns en legal fordran på medlemmen.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde (med avdrag för nedskrivning).

Vidarefakturering

All vidarefakturering av kostnader bruttoredo visas. Vidarefakturering avser inköp för hela partiorganisationen, som i efterhand faktureras beställande juridisk enhet inom partiet.

Anläggningstillgångarna

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserad på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd. Datorutrustningar och kontorsmaskiner 3 år.

Varulager

Varulager har värderats enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärde och nettförsäljningsvärde.

Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga betydande uppskattningar eller bedömningar har gjorts under räkenskapsåret.

Not 3 Statliga bidrag

Statliga bidrag

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Statligt partistöd	12 669 528	11 937 920
Riksdagens partigruppstöd	21 708 400	21 312 400
Statliga informationsstöd i samband med valet	0	1 679 600
Bidrag från org. Sveriges kommuner- o landsting	346 151	338 923
Summa	34 724 079	35 268 843

Not 4 Övriga intäkter

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Fördelning av kostnader inom rörelsen	298 570	2 673 913
Försäljning externt	0	630 950
Kursavgifter	321 729	3 332 247
Hysesintäkter	496 680	349 235
Fakturerade personalkostnader	418 447	800 418
Övriga bidrag	0	1 895
Lönebidrag	262 824	207 988
Sjuklöneersättning	45 470	0
Totalt	1 843 720	7 996 646

Not 5 Externa kostnader

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Bidrag till Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	1 200 000	1 200 000
Bidrag till Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	200 000	200 000
Bidrag till Kristdemokraterna Seniorförbundet	520 000	520 000
Bidrag till Kristdemokratiska Studentförbundet	0	70 000
Valstöd till associerade förbund	0	100 000
Övriga externa kostnader	10 420 957	24 075 560
Summa	12 340 957	26 165 560

Not 6 Leasing

Riksorganisationen leasar framförallt kontors- och lagerlokaler. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 882 684 kr. (Föregående år 988 939 kr). Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande.

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Inom ett år	1 069 379	1 045 643
Mellan ett och fem år	1 652 894	2 722 273
Senare än fem år	0	0
	2 722 273	3 767 916

Not 7 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Män	29	25
Kvinnor	15	16
Totalt	44	41

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Styrelsen	1 226 824	1 232 099
Löner och andra ersättningar:	20 094 001	18 349 766
Sociala kostnader	7 088 301	6 658 546
Pensionskostnader	2 545 004	2 121 541
Summa	30 954 130	28 361 952

Kristdemokraterna är anslutna till arbetsgivarorganisationen Idea, arbetsgivareförbundet för ideella organisationer och följer av denna träffade kollektivavtal med arbetstagarorganisationer.

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Återföring från valfond	0	0
Återföring från reservfond	0	2 357 844
Summa	0	2 357 844

Not 9 Inventarier

	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Ingående anskaffningsvärde	1 103 794	1 515 857
-Årets inköp	496 150	250 843
-Försäljningar/utrangeringar	0	-662 906
-Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 599 944	1 103 794
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
-Ingående avskrivningar enligt plan	-847 058	-1 349 354
-Försäljningar/utrangeringar	0	662 906
-Årets avskrivningar enligt plan	-189 750	-160 610
	-1 036 808	-847 058
Redovisat värde vid årets slut	563 136	256 736

Not 10 Andelar i koncernföretag

	2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	16 780	16 780
Redovisat värde vid årets slut	16 780	16 780

Specifikation av moderföreningens innehav av aktier och andelar i koncernföretag

1678 aktier med ett kvotvärde om 20 kr, utgörande 67,1 % av aktiekapitalet i Samhällsgemenskaps Förlags AB 556203-8694. Bolagets säte är i Stockholm.

Samhällsgemenskaps Förlags AB har upphört med utgivningen av tidningen i Poetik och verksamheten har avvecklats.

Dotterföretag / Org nr / Säte	Antal andelar	i %	Redovisat värde
Samhällsgemenskaps Förlags AB 556203-8694	1 678	67,1	16 780
			16 780

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	4 000 000	0
-Tillkommande tillgångar	8 000 000	4 000 000
Redovisat värde vid årets slut	12 000 000	4 000 000

Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupen semesterlöneskuld inkl soc.avg	3 243 670	3 305 826
Upplupna sociala avgifter, inkl särskild löneskatt	1 151 905	1 042 653
Upplupna löner inkl soc. avg.	329 879	0
Övriga upplupna kostnader	116 211	589 864
	4 841 665	4 938 343

Not 13 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Utöver vad som angivits i förvalningsberättelsen har inga väsentliga händelser inträffat efter räkenskapsårets slut.

Not 14 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2020-12-31	2019-12-31
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 15 Rapport om årsbokslutet

Rapport om årsredovisningen enligt Rex-svensk standard för redovisningsuppdrag har upprättats av Srf Auktoriserad Redovisningskonsult:

Henrik Klasa, Ekonomernas Hus i Sverige AB

Underskrifter

Stockholm den

Ebba Busch
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Bengt Germundsson
2: vice ordf.

Lili André

Ella Bohlin

Gudrun Brunegård

Andreas Carlson

Hans Eklind

Torsten Elofsson

Mia Frisk

Sarah Havneraas

David Lega

Lars O Molin

Liza-Maria Norlin

Mikael Oscarsson

Anders Sellström

Sara Skyttedal

Erik Slottner

Pia Steensland

Nike Örbrink

Vår revisionsberättelse har avgivits den

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

Rapport om årsredovisningen

Rapport om årsredovisningen

Till styrelsen i KRISTDEMOKRATERNA med organisationsnummer 802006-3940

Uppdraget

Jag har biträtt KRISTDEMOKRATERNA med att upprätta årsredovisningen för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31.

Det är styrelsen som har ansvaret för innehållet och utformningen av årsredovisningen.

Utförande

Jag har utfört mitt arbete enligt Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag. Det innebär att jag har beaktat tillämpliga lagar och normer samt genomfört kontroller och rimlighetsbedömningar av underlag och rapporter för att årsredovisningen ska uppnå en hög kvalitet och utgöra ett bra beslutsunderlag i verksamheten.

Enligt min kännedom innehåller årsredovisningen inte några väsentliga fel eller brister som påverkar företagets redovisade resultat och ställning.

Karlstad 2021-

Henrik Klasa

Srf Auktoriserad redovisningskonsult

REVISIONSBERÄTTELSE

Till rikstinget i Kristdemokraterna
Org.nr. 802006-3940

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kristdemokraterna för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att rikstinget fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "De förtroendevalda revisorernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till riksorganisationen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Kristdemokraternas verksamhetsberättelse 2020.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av riksorganisationens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera riksorganisationen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av riksorganisationens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om riksorganisationens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en riksorganisation inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av riksorganisationens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kristdemokraterna för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande riksorganisationens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att rikstinget disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till riksorganisationen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande riksorganisationens vinst eller förlust, och det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot riksorganisationen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av riksorganisationens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot riksorganisationen, eller att ett förslag till dispositioner av riksorganisationens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av riksorganisationens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för riksorganisationens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande riksorganisationens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stockholm den 2021

Kerstin Rossipal
Förtroendevald revisor

Wimar Sundeen
Förtroendevald revisor

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Verification

Transaction ID	rybkmDU5d-SkGyXwLqd
Document	arsredovisning 2020.pdf
Pages	17
Sent by	Diana Ayoub

Signing parties

Ebba Busch	ebba.busch@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Jakob Forssmed	jakob.forssmed@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Bengt Germundsson	bengt.germundsson@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Lili André	lili.andre@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Ella Bohlin	ella@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Gudrun Brunegård	gudrun.brunegard@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Andreas Carlson	andreas.carlson@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Hans Eklind	hans.eklind@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Torsten Elofsson	torsten.elifsson@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Mia Frisk	mia.frisk@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Sarah Havneraas	sarah.havneraas@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
David Lega	david.lega@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Lars O Molin	lars.molin@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Liza-Maria Norlin	liza-maria@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Mikael Oscarsson	mikael.oscarsson@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Anders Sellström	anders.sellstrom@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Sara Skyttedal	sara.skyttedal@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Erik Slottner	erik@kdu.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Pia Steensland	pia.steensland@kristdemokraterna.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Nike Örbrink	nike@kdu.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Pernilla Zetterström Varverud	pernilla.varverud@se.gt.com	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Kerstin Rossipal	kerstin.rossipal@gmail.com	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Wimar Sundeen	wimar@sundeen.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID

Activity log

E-mail invitation sent to ebba.busch@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to lili.andre@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to ella@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to gudrun.brunegard@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to hans.eklund@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to jakob.forssmed@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to bengt.germundsson@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to torsten.elifsson@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to andreas.carlson@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to mia.frisk@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to sarah.havneraas@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to david.lega@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to liza-maria@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to lars.molin@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to sara.skyttedal@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to mikael.oscarsson@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to anders.sellstrom@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to erik@kdu.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to pia.steensland@kristdemokraterna.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to nike@kdu.se

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to pernilla.varverud@se.gt.com

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to wimar@sundeen.se

2021-06-03 16:20:42 CEST,

E-mail invitation sent to kerstin.rossipal@gmail.com

2021-06-03 16:20:41 CEST,

E-mail invitation sent to henrik.klasa@ekonomernashus.se

2021-06-03 16:20:42 CEST,

Clicked invitation link Torsten Elofsson

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Safari/605.1.15,2021-06-03 16:21:07 CEST,IP address: 83.253.5.35

Document viewed by Torsten Elofsson

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Safari/605.1.15,2021-06-03 16:21:56 CEST,IP address: 83.253.5.35

Document signed by TORSTEN ELOFSSON

Birth date: 29/11/1950,2021-06-03 16:24:28 CEST,

Clicked invitation link Andreas Carlson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 16:25:35 CEST,IP address: 195.67.88.222

Document signed by Andreas Thomas Carlson

Birth date: 13/02/1987,2021-06-03 16:26:09 CEST,

Clicked invitation link Jakob Forssmed

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36,2021-06-03 16:40:18 CEST,IP address: 77.53.226.20

Document signed by Jakob Petter Forssmed

Birth date: 28/12/1974,2021-06-03 16:41:22 CEST,

Clicked invitation link Liza-Maria Norlin

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.1 Safari/605.1.15,2021-06-03 18:04:32 CEST,IP address: 78.71.2.23

Clicked invitation link Pia Steensland

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_6 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.1.1 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 18:15:43 CEST,IP address: 40.94.95.31

Document signed by PIA STEENSLAND

Birth date: 03/05/1972,2021-06-03 18:17:17 CEST,

Document signed by LIZA-MARIA NORLIN

Birth date: 03/03/1980,2021-06-03 19:01:54 CEST,

Clicked invitation link Ella Bohlin

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 20:51:27 CEST,IP address: 84.217.65.236

Document signed by ELLA BOHLIN

Birth date: 17/01/1979,2021-06-03 20:53:43 CEST,

Clicked invitation link Bengt Germundsson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 22:42:35 CEST,IP address: 40.94.94.50

Document viewed by Bengt Germundsson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 22:42:48 CEST,IP address: 90.230.82.98

Document signed by BENGT GERMUNDSSON

Birth date: 05/05/1957,2021-06-03 22:43:51 CEST,

Clicked invitation link Gudrun Brunegård

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 23:04:59 CEST,IP address: 81.230.13.28

Document viewed by Gudrun Brunegård

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-03 23:06:47 CEST,IP address: 81.230.13.28

Document signed by GUDRUN BRUNEGÅRD

Birth date: 05/11/1957,2021-06-03 23:07:44 CEST,

Clicked invitation link Lili André

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-04 06:49:46 CEST,IP address: 84.23.152.146

Document signed by LILI ANDRÉ

Birth date: 19/03/1970,2021-06-04 06:57:24 CEST,

Clicked invitation link Sara Skyttedal

Mozilla/5.0 (iPad; CPU OS 14_4 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) CriOS/90.0.4430.216 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-04 10:38:33 CEST,IP address: 81.229.215.125

Document signed by SARA SKYTTE DAL

Birth date: 06/08/1986,2021-06-04 10:39:06 CEST,

Clicked invitation link Hans Eklind

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36 Edg/91.0.864.41,2021-06-04 10:43:57 CEST,IP address: 90.235.155.226

Document signed by Hans Johan Junior Eklind

Birth date: 22/12/1966,2021-06-04 10:44:57 CEST,

Clicked invitation link David Lega

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_7) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.1.1 Safari/605.1.15,2021-06-04 10:58:53 CEST,IP address: 81.230.228.132

Document signed by DAVID LEGA

Birth date: 12/10/1973,2021-06-04 10:59:42 CEST,

Clicked invitation link Anders Sellström

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_7) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.1.1 Safari/605.1.15,2021-06-04 11:55:58 CEST,IP address: 194.103.95.136

Document signed by ANDERS SELLSTRÖM

Birth date: 19/03/1964,2021-06-04 11:57:41 CEST,

Clicked invitation link Nike Örbrink

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36
Edg/91.0.864.41,2021-06-04 15:32:26 CEST,IP address: 82.182.190.62

Document signed by NIKE ÖRBRINK

Birth date: 01/02/1997,2021-06-04 15:32:54 CEST,

Clicked invitation link Sarah Havneraas

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_7) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.212 Safari/537.36,2021-06-04 15:58:02 CEST,IP address: 95.194.68.181

Document signed by SARAH HAVNERAAS

Birth date: 24/11/1993,2021-06-04 15:58:52 CEST,

Clicked invitation link Lars O Molin

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_7) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.212 Safari/537.36,2021-06-07 12:12:36 CEST,IP address: 78.73.86.248

Document signed by Lars Olov Molin

Birth date: 22/10/1945,2021-06-07 12:13:39 CEST,

Clicked invitation link Mia Frisk

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.85 Safari/537.36
Edg/90.0.818.49,2021-06-07 13:49:46 CEST,IP address: 194.103.119.66

Document signed by MARIA FRISK

Birth date: 14/01/1969,2021-06-07 13:51:22 CEST,

Clicked invitation link Ebba Busch

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.1.1 Safari/605.1.15,2021-06-08 09:48:17 CEST,IP address: 78.77.197.227

Document signed by EBBA-ELISABETH BUSCH

Birth date: 11/02/1987,2021-06-08 09:48:57 CEST,

E-mail invitation sent to mikael.oscarsson@kristdemokraterna.se

2021-06-08 10:22:15 CEST,

E-mail invitation sent to erik@kdu.se

2021-06-08 10:22:26 CEST,

Clicked invitation link Erik Slottnér

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36,2021-06-08 10:49:32 CEST,IP address: 217.21.232.6

Document signed by Erik Mikael Slottnér

Birth date: 16/04/1980,2021-06-08 10:51:17 CEST,

Clicked invitation link Mikael Oscarsson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_6 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.1.1 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-06-08 14:01:07 CEST,IP address: 195.67.88.222

Document signed by Carl Robert Mikael Oscarsson

Birth date: 22/04/1967,2021-06-08 14:02:21 CEST,

Clicked invitation link Pernilla Zetterström Varverud

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.128 Safari/537.36
Edg/89.0.774.77,2021-06-09 09:01:52 CEST,IP address: 80.217.220.164

Document signed by Pernilla M Zetterström Varverud

Birth date: 30/07/1970,2021-06-09 09:05:13 CEST,

Clicked invitation link Kerstin Rossipal

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36,2021-06-09 10:58:34 CEST,IP address: 77.107.43.187

Document signed by KERSTIN ROSSIPAL

Birth date: 12/10/1941,2021-06-09 11:02:47 CEST,

Clicked invitation link Wimar Sundeen

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-06-09 11:28:25 CEST,IP address: 193.235.16.18

Document signed by WIMAR SUNDEEN

Birth date: 20/09/1948,2021-06-09 11:30:41 CEST,

E-mail invitation sent to henrik.klasa@ekonomernashus.se

2021-06-15 09:39:39 CEST,

Clicked invitation link Henrik Klasa

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/91.0.4472.77 Safari/537.36 Edg/91.0.864.41,2021-06-15 13:17:22 CEST,IP address: 62.119.19.99

Document signed by HENRIK KLASA

Birth date: 01/09/1979,2021-06-15 13:17:45 CEST,

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.

Copies of signed documents are securely stored by Verified.

**MER INFORMATION OM RIKSTINGET
FINNER DU PÅ WEBBPLATSEN**

kristdemokraterna.se/riksting

